Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Biblia.

https://hdl.handle.net/1874/343243

Biblia et interpretes
Folio n°. 51.

Kast 106
pl D n°7

134. **Biblia latina.** Neurenberg, Ant. Koberger, 30 Juli 1477. 2 dln. 2o.

106. D. 7, 8

Typen 3, 4. — HC* 3065.* — BMC II p. 414. — Peddie I p. 106. — Pell. 2294. — Pr. 1980.

Op het laatste schutbl. van dl. I: „pertinet bernardo de hairlem Canonico Traiectensi" (kanunnik van den Dom te Utrecht....). Op bl. 2 van dl. I en bl. 1 van dl. II: „Ex dono E. Pollionis". (Zie over hem de aanteek. bij nr. 49.) — In den catalogus van 1608.

N°. 9. 8.
Ex dono E. Bellinis.

Epistola

Incipit epla sancti hieronimi ad paulinū presbiterꝫ de omnib⁹ diuine hist⁹ie libris.

Epla. j.

Frater ambro sius tua mihi munuscla per ferens. detulit simul et suauissimas litte ras : que a princi pio. amiciciarum fidem: probate iam fidei: ⁊ veteris ami cicie. noua preferebant. Ylera enim illa ne cessitudo est. ⁊ xpi glutino copulata. quaꝫ non vtilitas rei familiaris non presentia tantum corꝓrum. non subdola ⁊ palpans adulacio: sed dei timor. ⁊ diuinarum scri pturarum studia conciliant. Legimus in veteri⁹ hist⁹ijs. quosdā lustrasse prouin cias. nouos adijsse populos. maria trans sisse: vt eos quos ex libris nouerāt: coram quoqꝫ viderent. Sicut pitagoras memphi ticos vates. sic plato egiptum. ⁊ architam tarentinū. eamqꝫ oram ytalie. que quon dam magna grecia dicebatur: laborioſissi me peragūit: vt q̄ athenis magister erat. ⁊ potens cuiusqꝫ doctrinas achademie gi gnasia personabant. fieret peregrin⁹ atqꝫ discipulus malens aliena verecunde disce re. q̄ sua inpudenter ingerere. Deniqꝫ cū litteras quasi toto orbe fugientes persequi tur. captus a piratis ⁊ venūdatus. tyrāno crudelissimo paruit. ductus captiuus vin ctus et seruus. Tamen quia philosophus maior ementē se fuit ad tituꝫ liuiū. lactēo eloquencie fontē manantē. de vltimis his panie galliarumqꝫ finib⁹. quosdaꝫ venisse nobiles legimus: ⁊ quos ad contemplacō nem sui roma nō traxerat: vnius hominis fama perduxit. Habuit illa etas inauditū om̄ib⁹ seculis. celebrandumqꝫ miraculum. vt vrbem tantaꝫ ingressi: aliud extra vrbē quererent. Apollonius siue ille mag⁹ (vt vulgus loquitur) siue philosophus (vt pi tagorici tradunt) intrauit persas. pertrā siuit caucasum. albanos. scithas. massage thas. opulētissima in die regna penetuit. ⁊ ad extremū latissio phisō amne trāsmis so puenit ad bragmanas. vt hyarcā ī thro no sedentem aureo ⁊ de tantali fonte potā tem: inter paucos discipulos. de natura. de moribus. ac de cursu dierum ⁊ siderum au diret docentem. Inde per elamitas babilo nios. chaldeos. medos. assirios. parthos. si ros. phenices. arabes. palestinos. reuersus ad alexandriam: pertexit ad ethiopiam. vt gignosophistas ⁊ famosissimam solis mē sam videret ī sabulo. Inuenit ille vir vbi qꝫ quod disceret. ⁊ semper proficiens. sem per se melior fieret. Scripsit sup hoc ple nissime octo voluminibus: philostratus.

Epla. ij.

Quid loquar de seculi hominib⁹ cuꝫ apostolus paulus vas electōnis. ⁊ magister gentium. qui de conscien tia tanti in se hospitis loquebatur dicēs. An experimentū queritis eius qui in me loquitur xpc. Post damascum arabiam qꝫ lustratam: ascendit hierosolimam vt vi deret petrum et mansit apud eum diebus quindecim: Hoc enim misterio ebdomadis ⁊ agdoadis: futurus gentiū predicator in struēdus erat. Rursumqꝫ post annos qua tuordecim assumpto barnaba ⁊ tyto: expo suit cum apostolis euangeliuꝫ. ne forte in vacuum curreret aut cucurrisset. Habet nescio q̄d latētis energie: viue vocis act⁹. ⁊ in aures discipuli de auctoris ore trāsfu sa: fortius sonat. Unde ⁊ eschines cum ro di exularet. et legeret illa demostenis ora tio quā aduersus euꝫ habuerat· mirantib⁹ cunctis atqꝫ laudantibus: suspirans ait. Quid. si ipsam audissetis bestiam. sua ver ba resonantem!

Epla. iij.

Nec hoc dico. q̄ sit aliquid in me ta le. quod vel possis a me audire vel velis discere: sed quo ardor tuus ⁊ discendi studium etiam absqꝫ nobis per se probari debeat. Ingeniū docile. ⁊ sine doc tore laudabile est. Nō quid inuenias: sed quid queras considerabamus. Mollis cera et ad formandum facilis: etiamsi artificis et plaste cessent manus: tamen virtute totuꝫ est quicquid esse potest. Paulus apostol⁹ ad pedes gamalielis. legem moysi et ꝓphe tas didicisse se gloriatur. vt armatus spi ritualibus telis. postea doceret confitēter. Arma em̄ nostre militie nō carnalia sūt. sed potentia deo. ad destructōnem municō num ⁊ cogitacōnes destruentes. ⁊ omnem altitudinem extollentē se aduersus sciam

V. 9. B.

dei et captiuantes omnē intellectū ad obediendum xp̄o: ⁊ parati subiugare omnem inobedientiam. Thimotheū scribit ab infancia sacris litteris eruditū: ⁊ hortat̄ ad studiū lectōnis: ne negligat grām que data sit ei per imposicōnem manus presbiteri. Tyto precipit: vt inter ceteras virtutes episcopi. quas breui ſmone depinxit: scientiam q̄ꝫ non negligat scripturarum. Obtinentē inquit eum qui secundum doctrinā est fidelem sermonem: vt potens sit exhortari in doctrina sana ⁊ contradicentes reuincere.

Epla. iiij.

Sancta quippe rusticitas soluꝫ sibi prodest: ⁊ quantum edificat ex vite merito ecclesiaꝫ xp̄i: tm̄ nocet si destruentibꝫ non resistat. Malachias propheta. immo ꝑ malachiam dominus int̄terrogauit sacerdotes legem. Intm̄ sacerdotis officium est: interrogatum respondere de lege. Et in deutronomio legimus. Interroga patrem tuū ⁊ annūciabit tibi: maiores tuos et dicent tibi. In psalmo q̄ꝫ cxviij. Cantabiles mihi erant iustificacōnes tue: in loco peregrinationis mee. Et in descripcione iusti viri. cum eum arbori vite dauid que ē in paradiso compararet: inter ceteras virtutes hoc etiā intulit. In lege domini voluntas eius: ⁊ in lege meditabitur die ac nocte. Daniel in fine sacratissime visionis ait. iustos fulgere q̄si stellas: ⁊ intelligentes id est doctos quasi firmamētum. Vides quantum inter se distāt iusta rusticitas. ⁊ docta iusticia? Alij stell': alij celo comparantur. Quamq̄ iuxta hebraicam veritateꝫ: vtrūqꝫ de eruditis possit intelligi. Ita enim apud eos legim⁹. q̄ autem docti fuerint fulgebūt quasi splendor firmamenti: ⁊ qui ad iusticiam erudiunt multos: quasi stelle im perpetuas eternitates. Cur dicitur paulus apostol⁹ vas electōnis? Nempe quia vas legis: ⁊ scripturarum sanctarum erat armariū. Pharisei stuperunt in domini doctrina: et mirantur in petro ⁊ iohanne quomodo legem sciāt: cū litteras ñ didicerint. Quicquid eī alijs exercitatio ⁊ quotidiana in lege meditacō tribuere solet: illis hoc spūssanctus suggerebat. Et erant iuxta q̄ scriptum est docibiles deo. Duodecim ānos saluator: impleuerat: ⁊ in templo sedēs. de questōibꝫ legis interrogās: magis docet dū prudēt̄ īterrogat. Nisi forte rusticū petꝝ. rusticū iohēꝫ dicim⁹: q̄ꝝ vterqꝫ dicere poterat. ⁊ si imperitus ſmone. non tñ scīa. Johēs rusticus: piscator indoctus. Et vñ illa vox obsecro: ī principio erat verbū. et verbū erat apud deū. ⁊ deus erat verbū? Logos grece: multa significat. Nā ⁊ verbū est ⁊ rō. ⁊ supputatō: ⁊ causa vniuscuiusqꝫ rei. ꝑ quā sūt singula que subsistunt: que vniuersa recte intelligimus in xp̄o.

Epla. v.

Hoc doct⁹ plato nesciuit: hoc demostenes eloq̄ns ig̊rauit. Perdā inq̄t sapīam sapientiū: ⁊ prudētiā prudentiū reprobabo. Vera sapīa ꝑdet falsam sapientiā: ⁊ q̄q̄ stulticia predicacōnis in cruce sit: tam̄ paulus sapīam loquitur inter perfectos. Sapientiam autem non seculi istius: que destruitur. nec principum huius seculi: sed loquitur dei sapientiam in misterio absconditam: quaꝫ predestinauit deus ante secula. Dei sapientia. xp̄us est. Xp̄us enim dei virtus ⁊ dei sapientia. Hec sapientia in misterio abscondita est. de qua ⁊ noni psalmi titulus prenotatur. pro occultis filij: in quo sunt omnes thesauri sapientie et scientie dei abscōditi. Et qui in misterio absconditus erat predestinatus est ante secula: predestinatus autez ⁊ prefiguratus in lege ⁊ ꝓphetis. Vñ ⁊ prophete appellabātur videntes: quia videbāt eum quem ceteri non videbant. Abraham vidit diem eius. ⁊ letatus est. Aperiebantur celi ezechieli: qui ꝓpl'o peccatori clausi erant. Reuela inquit dauid oculos meos: ⁊ considerabo mirabilia de lege tua. Lex eī spūalis ē: ⁊ reuelacōe op⁹ ē vt intelligat̄: ac reuelata facie dei gl'iam ꝯtēplemur. Liber in apocalipsi septē sigill' sig̊tus oñdit̄: quē si dederis hoī sciēti lrās vt legat: rñdebit tibi. Nō possū. Sig̊t⁹ ē eī. Quāti hodie putant se nosse lrās: tenēt sig̊tū liberꝝ. nec apire possunt. nisi ille reserauerit q̄ habet clauē dauid: q̄ apit et nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit. In actibꝫ apostolorum sanctus eunuchus. immo sanctus vir (sic enim eum sancta scriptura cognominat) cuꝫ legeret ÿsaiam prophetam. interrogatus a philippo. putasne intelligis que legis? respondit. Quomodo possum: nisi aliquis me docuerit? Ego vt de me loquar

interim nec sanctior sū hoc eunucho: nec studiosior: q̄ de ethiopia. ib ē de extremis finib⁹ mūdi venit ad tēplū. relict aulam regiā: 7 tant⁹ amator legis fuit diuine atq; scientie: vt eciā ī vehiculo lras legeret sacas. Ettñ cū libr teneret: 7 vba dñi in cogitatōne ꝓcipet. līgua volueret. labijs ꝓsonaret: ignorabat eū quē in libro nesciēs venerabat. Venit philipp⁹ oñdit ei Jhm: q̄ clausus latebat in lra. O mira doctoris virt⁹ Statē horā credidit eunuch⁹: baptisat⁹ fidel'et sctus mgr efficit: de discipl'o pl⁹ in deserto fontē eccl'ie: q̄ ī aurato synagoge templo reperit.

Epla. vi.

Hec a me pstricta sunt breuit: neq; enī epistularis angustia euagari longi⁹ patiebat: vt intelligeres. te in scripturis sacris sine p̄uio 7 mōstrante semitā: nō posse ingredi. Taceo de gmaticis. rethoricis. phīs. geometricis. dyaleticis. musicis. astronomicis. astrologis. medicis: q̄r sciētia mortalib⁹ satis vel vtilissima ē: 7 ī tres ptes scindit. in doctrinaz. rōnē et vsum. Ab mīores artes veniaz: et q̄ nō tā lingua q̄ manu admīstrāt. Agricole. cemētarij. fabri metallor. lignorūq; cesores. lanarij q̄z 7 fullones: et ceteri qui variā supellectilē 7 vilia opuscula fabricāt: absq; doctore esse non pñt qđ cupiūt. Qđ medicor ē ꝓmittūt medici: ēctant fabrilia fabri. Sola scpturar ars ē: quā sibi passim oēs vēdicāt. Scribim⁹ indocti. doctiq; poemata passim. Danc garrula an⁹ hāc delir⁹ senex. hāc sophista vbosus. hāc vniuersi presumunt. lacerāt. docēt antēq̄ discāt. Alij abducto supcilio gndia verba trutinātes. inē mlrcl'as ꝺ sctis lris philosophant. Alij discūt prochpudor a femis qđ viros doceāt: 7 ne par hoc sit. q̄daz facilitate verbor. ymmo audacia. edisserūt alijs: qđ ipsi nō intelligūt. Taceo de meis sil'ib⁹: q̄ si forte ad scripturas sacas post secl'ares lras venerīt: 7 ymone ꝓposito aures pl'i mulserīt: q̄cq̄d dixerīt hoc legem ꝺi putāt. Nec scire dignant qđ pbe. quid apli senserīt: sed ad sensū suū incongrua aptāt testimonia. q̄si gnte sit et nō viciosissimū dicēdi gen⁹. depuare sentētias: et ad voluntatē suā sacrā scripturā trahere repugnātē. Quasi nō legerim⁹ omerocentonas et virgiliocētonas: ac nō sic eciam et maronez sine xp̄o possimus dicere xp̄iānū: q̄r scripserit. iam redit et ꝺgo redeūt saturnia regna: iam noua progenies. celo dimittit alto. Et p̄iem loqntē ad filium. Nate mee vires mea magna potētia sol⁹. Et post verba saluatoris in cruce. Talia pstabat mēorans. fixusq; manebat. Puerilia sunt hec: et circl'ator lubo sil'ia docere qđ ignores. ymmo vt cū stomacho loquar: nec hoc quidā scire qđ nescias.

Epla. vij.

Videlicet manifestissima ē genes in q̄ de creatura mūdi. de exordio generis hūani. de diuisione terre. de ꝓfusione linguar 7 gentiū vsq; ad exitus scribit hebreor. Patet exod⁹ decē plagis. cū decalogo. cū misticis. diuinisq; ꝓceptis In pmptu ē leuiticus lib: in q̄ singula sacrificia ymmo singl'e pene sillabe 7 vestes aaron 7 totus ordo leuitic⁹ spirāt celestia sacmenta. Numeri vero nonne tocius arismetrice 7 pbie balaam et q̄dragintaduar mansionū p deremū misteria ꝓtinēt: deutronomiū vero scḋa lex 7 euāgelice legis p̄figuratio. nonne sic ea hē q̄ prioza sūt vt noua sint oīa de veteribus: Ducusq; moy̆ses. ducusq; pētateuc⁹: q̄bus q̄nq; verb⁹ loq̄ se velle apl'us in eccl'ia gl'at. Job exēplar pacientie q̄ nō misteria suo ymone ꝓplectitur. prosa incipit. versu labit. pedestri sermōe finit: omnesq; leges dyaletice. ꝓpositione. assumptōe. ꝓfirmatōne. ꝓclusione determinat. Singl'a in eo verba plena sunt sensib⁹: 7 vt de ceteris sileā. resurrectionē corpor sic prophetat: vt nullus de ea manifesti⁹ 7 cautius scripserit. Scio inquit. q̄ redēptor me⁹ viuit: et in nouissimo die de ra resurrectur⁹ sum: 7 rurlū circūdabor pelle mea: et ī carne mea videbo deū: quē visurus sum egoipse et ocl'i mei ꝓspecturi sunt: et ñ alius. Reposita ē hec spes mea ī sinu meo. Veniā ad Jhm naue: qui typū dñi nōsolū in gestis: verūeciā ī noīe pfert. Trāsit iordanē. hostium regna subuertit: diuidit terrā victori pl'o: 7 per singl'as vrbes. vicl'os. mōtes. fluia. torrētes. atq; ꝓfinia eccl'ie celestis ihrl'm spūalia regna descripsit. In iudicū libro q̄t pncipes pl'i: tot figure sūt. Ruth. moabitis. ysaie explet vaticiniū dicētis: emitte agnū dñe dñatorē terre: de pet̄ petri ad montē filie syon. Samuel in belij mortuo 7 ī occisiōe

Saul veterem legem abolitam monstrat. Porro in sadoch atq; dauid noui sacdocij nouiq; imperij sacmenta testatur. Malachim. id est tercius et quart⁹ regum liber a salomone usq; iechoniam. et a ieroboaz filio nabath: usq; ad ozee qui ductus ē in assirios. regnum iuda et regnuz describit isrl'. Si historiā respicias verba simplicia sunt: si in lr̄is sensū latentē inspexeris ecclesie paucitas ⁊ hereticox: ꝑ ecclˈiaz bella narrant. Duodecī ꝓphe in uni⁹ voluis angustias coartati mlto aliud q̄ sonant in lr̄a p̄figurāt. Osee crebro noīat effraim samariā ioseph. iezrahel: et uxorē fornicariā et fornicatōis filios et adultera cubiculo clausā mariti mlto tpe fetere viduā et sub veste lugubri mariti ad se reditū p̄stolari. Joel filius fatuel describit terrā duodecī tribuū. eruca. bruco. locusta. rubigine vastāte ꝯsumptā: et p⁹ euersionez. priozis ꝓphi effusū iri spm̄sctm sup seruos dei et ācillas: id ē sup centūuigīti credentiū noīa: et effusum iri in cenaculo sy̓on. Qui centūuigīti ab uno usq; ad q̄ndecim: paulatī et p incremēta surgētes q̄ndecim gduū nūex efficiūt: q̄ in psalterio mistice ꝯtinent. Amos pastor et rustic⁹ et ruboz mora distringēs paucis verb explicari nō pōt. Quis enī digne exp̄mat tria et q̄tuor scelera damasci et gaze. tyri et y̓dumee et filiox āmon et moab: et in septimo et octauo gdu iude ⁊ isrl': Dic loqtur ad vaccas pingues q̄ sunt ī samarie mōte: ⁊ ruiturā domū maiorē minorēq; testat. Ipse cernit victorē locuste: et stantē dn̄m super murx litū vl' adamantiū ⁊ uncinū pomox attrhentē supplicia peccatoribo et famē in terra. non famē panis nec sitim aque: sed audiēdi verbū dei. Abdias q̄ interp̄tatur seru⁹ dn̄i pertonat ꝯtra edom et sanguinē terrenūq; fratrē fratris q̄z iacob semp emulū. hasta pcutit spūali. Jonas pulcerrima colūba naufragio suo passionē dn̄i p̄figurās. mundū ad penitētiā reuocat et sub noīe niniue salutē gentibo nūciat. Micheas de morasthi coheres x̄pi vastationem anūciat filie latronis: obsidionem ponit ꝑ eaz: q̄ maxillā pcusserit iudicis isrl'. Naum ꝯsolator orb̄ increpat ciuitatē et p⁹ euersionē illi⁹ loqtur. Ecce sup mōtes pedes euāgelisātis ⁊ annūciātis pacē. Abacuc luctator fortis ⁊ rigidus stat sup custodiā suā ⁊ figit gdū sup munitōez vt x̄pm in cruce ꝯtēplet̄: et dicat. Opuit celos gl'ia ei⁹: et laudis ei⁹ plena est terra. splēdor ei⁹ ⁊ lux erit: cornua ī manib⁹ ei⁹. ibi abscōdita ē fortitudo ei⁹. Sophonias spec'lator et archanox dei ꝯgnitor: audit clamorē a porta pisciū ⁊ eiulatū a secūda et ꝯtritionē a collib⁹. Indicit q̄z ululatuz hītatoribo pile: q̄ ꝯticuit om̄is pp'us chanaan: dispsi sūt vniuersi q̄ inuoluti erant argēto. Aggeus festiu⁹ et letus: q̄ semīauit ī lacrimis vt ī gaudio meteret. destructū tēplū edificat: deūq; p̄em inducit loq̄ntē: adhuc vnū modicūq; et ego ꝯmouebo: celū ⁊ terrā et mare ⁊ aridā: et mouebo oēs gētes: et veīet desiderat⁹ cuctis gētib⁹. Zacharias mēor dn̄i sui mlt̄iplex in ꝓphia. Jhm vestib⁹ sordidis indutū: et lapidē oc'ox septē candelabrūq; aureū cum totidez lucernis q̄t ocul'. duas q̄z oliuas a sinistris lāpadis cernit et a dextris: vt p⁹ eq̄s rufos. varios. nigros ⁊ albos: ⁊ dissipatas q̄drigas ex effraim: ⁊ equū de ihrl'm pauperē regē vaticinet̄: et p̄dicet regē sedentē sup pullū filiū azine subiugal'. Malachias aptē: et in fine oīm ꝓphax: de abiectōe isrl' et vocatōe gentiū nō est mihi. ait volūtas in vob: dicit dn̄s exercituuz: et mun⁹ nō suscipiā ꝺ manu vr̄a. Ab ortu enī sol' usq; ad occasum magnū est nome meū in gentib⁹: et in om̄i loco sacrificat̄: et offert̄ nomī meo oblatio mūda. Isaiā. iheremiā. ezechiel ⁊ daniel: q̄s p̄t vl' intelligere vel exponere: q̄x prim⁹ nō ꝓphiam vidit̄ mihi texere sed euāgeliū. Scōs virgam nuceā ⁊ ollā accensaz a facie aq̄loīs: ⁊ pardū spoliatū suis coloribo ⁊ q̄drupler diuersis metris nectit alphabetū. Terci⁹ p̄cipiū ⁊ finē tantis hꝫ obscuritatib⁹ inuoluta: vt apud hebreos ipse partes cum exordio geneseos añ annos triginta non legant̄. Quart⁹ vo q̄ et extrem⁹ int̄ quatuor ꝓphas. tpox ꝯscius: ⁊ toci⁹ mūdi philoby̓storic⁹ lapidē p̄ciosū de mōte sine manib⁹: ⁊ regna oīa subuertentē claro ꝑmōe pronūciat. Dauid simonides nr̄. pindar⁹ et alche⁹ flaccus q̄z catul⁹ atq; seren⁹ x̄pm lira p̄dicat: et ī decacordo. psalterio ab inferis excitat r̄surgētē. Salomō pacific⁹ ⁊ amabil' dn̄i. mores corrigit. naturā docet.

ecclíam iungit et xp̃m:sc̃arũq; nupcia⁊ dulce canit epithalamiũ. Hester in eccl'ie typo pp'lum liberat de piculo:⁊ interfecto aman q̃ inẽ pretaẽ iniq̃tas partes ꝓuiuij: et diem celebrẽ mittit in posteros. Paralipomenõ liber ĩstrumẽti veteris epithomẽ tantus ac tal' est:vt absq; illo si q̃s scientiam scriptura⁊ sibi voluerit arrogare seipsũ irrideat. Per singl'a q̃pe noĩa iũcturasq; verbo⁊:⁊ pretmisse ĩ regũ libris tãgunt̃ historie:⁊ ĩnũerabiles explicãt̃ euãgelij q̃stiones. Esdras ⁊ neemias: adiutor videlicz ⁊ ꝓsolator a dño:in vno volumĩe artant̃:instaurãt tẽplũ. muros extruũt ciuitatis. oĩsq; illa turba pp'li retẽtis ĩ patriã. et descriptio sacerdotũ. leuita⁊ isr'l. proselito⁊ ac p singl'as familias muro⁊: et turriũ opa diuisa aliud in cortice preferũt:aliud ĩ medulla retinẽt. Cernis me scriptura⁊ amore raptũ. excessisse moduz epl'e:ettñ ñ implesse qd̃ volui. Audiuim? tm̃ quid nosse:q̃d cupe debeam?:vt ⁊ nos q̃ possim? dicere:ꝓcupiuit ania mea desiderare iustificatões tuas in om̃i tpe. Ceterũ illud socraticũ implet̃ in nobis. Doc tm̃ scio qd̃ nescio. Tangã et nouũ breuit̃ testamentũ. Matheus. marcus. lucas ⁊ iohannes quadriga dñi. et vex cherubin qd̃ interpretaẽ scientie plenitudo. per totum corpus occultati sunt:scintille emicãt. discurrunt fulgura. pedes hñt rectos. et in sublime tentẽtes. terga pennata et vbiq; volantia. tenent se mutuo sibiq; perplexi sunt:et quasi rota in rotam voluũtur. et pergunt quocunq; eos flatus spũssancti perduxerit. Paulus apl'us ad septẽ scribit ecclesias:octaua enĩ ad hebreos a pleriscq; ex̃t̃ numex ponit̃. Thimotheum instruit et typum et philemonẽ profugitiuo famulo deprecatur:super quo melius tacere puto:q̃ pauca scribere. Act? apl'oz nubam quitẽ videnti sonare historiã ⁊ nascentis ecclesie infantiã texere:sed si nouerimus scriptorẽ eo⁊ lucaz esse medicũ: cui? laus est in euangelio. animaduertimus pariter omĩa verba illius anie languentis esse medicinã. Jacobꝫ. petrus. iohannes. iudas septẽ epl'as ediderunt tam misticas q̃ succinctas. et leues pariter et longas. breues in verbis. longas in sentẽtijs vt rarus sit qui non in ea⁊ cecutiat lectione. Apocalipsis iohannis tot habet sacramenta quot verba. Parũ dixi:et pro merito voluminis laus om̃is inferio⁊ est. In verbis singul'. mltiplices latẽt intelligentie. Oro te frater carissime inẽ hec viuere. ista meditari. nil aliud nosse. nihilq; aliud q̃rere:nonne videt̃ tibi iam ẽ in terris regni celestis habitaculum! Nolo vt offendaris in scripturis sanctis. simplicitate et q̃si vilitate verbo⁊:q̃ vel vicio interpretũ vel de industria sic plate sunt:vt rusticã concionẽ facilius instruerẽt:et in vna eadẽq; sentẽtia alit̃ doct?:aliter senti ret indoctus. Non sum tampeculans ⁊ hebes vt hec me nosse pollicear:et eo⁊ fructus carpe in terra q̃⁊ radices fixe sũt in celo:sed velle fateo⁊:sedẽti me profero. magistrũ renuens comitẽ spondeo. Petenti dat̃. pulsanti aperit̃. querẽs inuenit. Discamus in terris:q̃⁊ sciẽtia nobis pseueret in celo. Obuijs te manibo excipiam et vt ineptie aliq̃d ac de ermagore tumiditate effundã:quicquid quesieris tecum scire conabo⁊.

Epla. viij.

HAbes hic amãtissimũ tui fratrem Eusebiũ:qui lr̃a⁊ tua⁊ mihi gratiam duplicauit:referẽs honestatem mo⁊ tuo⁊:ꝓpositum seculi. fidẽ amicicie. amorem xp̃i. Nam prudentia ⁊ eloquij venustatem eciam absq; illo ipsa epistola preferebat. Festina queso te:et herẽtis salo nauicule funem magis prescinde q̃ solue. Nemo renuntiaturus seculo bene põt vendere que ꝓtempsit:vt venderet. Quicquid in sumptus de tuo tuleris pro lucro ꝓputa. Antiquũ dictum est. Auaro deest tam quod habet q̃ qd̃ nõ habet. Credenti totus mundus diuicia⁊ est. Infidelis aũt eciam obl'o indiget. Sic viuamus quasi nil hñtes et omĩa possidẽtes. Elictus atq; vestitus diuicie xp̃iano⁊. Si habes ĩ potestate rem tuã vende:si nõ habes proice. Tollenti tunicam:et palliũ relinquendũ est. Nisi sz tu semp recstinãs et diẽ de die trahens caute et pedetentim tuas possessiunculas vendideris nõ hẽ xp̃c vnde alat paupes suos. Totum deo debit:qui se obtulit. Apostoli tm̃ nauem ⁊ retia reliquerũt:vidua duo era mittit ĩ gazophilaciũ et prefertur cresi diuicijs. Facile ꝓtemnit om̃ia:qui se semper cogitat esse moritu⁊

Incipit plogus in penthateucū moysi.

DEsiderij mei desideratas accepi litteras: qui q̄dam presagio futuror̄: cū daniele sortitus est nomen: obsecrantis vt trāslatū in latinam linguā de hebreo sermone penthateucū nostror̄ auribꝫ traderem. Periculosum opus certe: et obtrectator̄ meor̄ laꝯtibꝫ patēs: qui me asserṫ in septuaginta interpretū sugillationem. noua pro veteribꝫ cudere. ita ingeniū q̄si vinū probantes. cū ego sepissime testatus sim me pro vili porcione in tabnaculo dei offerre que possim: nec opes alteri⁹ alior̄ pauptate fedari. Qđ vt auderē Origenis me studiū puocauit: qui edicioni antique trāslationē theodotōnis miscuit. asterico et obelo. id est stella et veru oīe opus distinguēs. dum aut illucescere facit q̄ min⁹ ante fuerāt: aut supflua queq̄ iugulat et pfodit. q maxime que euangelistar̄ q apostolor̄ auctoritas promulgauit. In quibꝫ mlta de veteri testamēto legim⁹ que in nostris codicibꝫ ñ hñtur: vt est illud. ex egipto vocaui filiū meū: et qm̄ nazaren⁹ vocabiṫ et videbūt in quē punxer̄t: et fluīa de ventre eius fluent aque viue: et q̄ nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit que prepauit deus diligentibꝫ se: et multa alia que ꝑriū sint agma desiderāt. Interrogem⁹ g̃ eos vbi hec scripta sunt et cū dicere nō potuerint. de libris hebraicis ꝑferam⁹. ꝑmū testimoniū est in osee. secundū in isaia. terciū in zacharia. quartū in ꝓuerbijs. quintū eque in isaia: qđ mlti ignorātes apocrifor̄ delirameta sectanṫ: et hiberas nenias libris autēticis preferūt. Causas errorꝭ ñ est meū exponere. Judei prudēti factum dicūt esse pcilio: ne ptolome⁹ vni⁹ dei cultor eciam apd hebreos duplicē diuinitatē ꝓphēderet: qđ maxīe idcirco faciebant: qr in platonis dogma cadere videbaṫ. Deniq̄ vbicunq̄ sacratū aliquid scriptum testaṫ de pre et filio et spūsancto: aut alit interp̄tati sūt aut oīno tacuer̄t: vt et regi satisfacerent: q archanū fidei nō vulgarēt. Et nescio quis prim⁹ auctor septuaginta cellulas alexandrie mēdacio suo extruxerit quibꝫ diuisi eadē scriptitarent: cum aristē⁹ eiusdē ptolomei ỹperaspistes: et non multopost tempore ioseph⁹ nihil tale retulerint: sed in vna basilica congregatos ptulisse scribant non prophetasse. Aliud est enī esse vatē: aliud est esse interpretē. Ubi spiritus ventura predicit: hic eruditō q verbor̄ copia ea que intelligit trāsfert. Nisi forte putandus est tulli⁹ economicus xenofontis q platonis. pitagorā et demostenis prothesifontē afflatus rethorico spiritu transtulisse. Aut aliter de eisdem libris ꝑ septuaginta interpretes. Aliter ꝑ apostolos spirituſsanctus testimonia texuit: vt q̄ illi tacuerūt. hij scriptū esse mētiti sint. Quid igiṫ damnamus veteres? Minime: sed post priorus studia in domo domini quod possumus laboramus. Illi interpretati sunt ante aduētum xp̄i et qđ nescierunt dubijs protulerunt sententijs. nos post passionem eius non tam prophetiam q̄ historiam scribimus. Aliter enim audita: aliter visa narrātur. Quod meli⁹ intelligimus melius et proferimus. Audi igitur emule: obtrectator auscultа. Non damno non reprehendo septuaginta: sed pfidenter cunctis illis apostolos prefero. Per istor̄ os mihi xp̄c sonat quos añ prophetas inter spūalia carismata positos lego: in quibꝫ vltimū pene gradū interptes tenent. Quid liuore torqueris? quid imperitor̄ animos ꝓtra me ꝓcitas? Si cubi in translatione tibi videor errare interroga hebreos: diuersar̄ vbiū mgros ꝓsule. Qđ illi hñt d̄ xp̄o: tui codices non hñt. Aliud ē si ꝓtra se postea ab apostol' vsurpata testimonia probauerint: et emēdatiora sunt exēplaria latina q̄ greca: greca q̄ hebrea. Eleꝯ hec ꝓ inuidos. Nūc te deprecor desiderio carissime: vt qr me tñ op⁹ subire fecisti: et a geneſi exordium capere. oīonibꝫ iuues. q possim eodē spū quo scripti sunt libri in latinuꝫ eos transferre sermonem.

Incipit liber breſith quem nos geneſim dicimus. Capitulum. .I.

IN principio creauit deus celum q terram. Terra autē erat inanis et vacua: et tenebre erāt sup faciē abissi: et spūs dñi ferebaṫ sup aq̄s. Dixitq̄ de⁹ Fiat lux.

Et facta est lux. Et vidit deus lucē q̄ esset bona: ⁊ diuisit lucē a tenebris: appellauit q̄ lucem diem ⁊ tenebras noctē. Factūq̄ est vespe ⁊ mane dies vn⁹. Dixit q̄ deus. Fiat firmamentū in medio aquaꝝ: ⁊ diuidat aq̄s ab aquis. Et fecit deus firmamentū: diuisitq̄ aquas que erāt sub firmamēto ab his q̄ erant sup firmamentū. et factū est ita. Vocauitq̄ deus firmamētum celum: et factū est vespe et mane dies secundus. Dixit vero deus. Cōgregentur aque q̄ sub celo sunt in locū vnū: ⁊ appareat arida. Et factuꝫ ē ita. Et vocauit deus aridam terrā: congregationesq̄ aquarū appellauit maria. Et vidit de⁹ q̄ esset bonum: ⁊ ait. Germinet terra herbam virentem ⁊ facientē semen: ⁊ lignū pomiferū faciens fructū iuxta genus suū: cuius semē in semetipo sit sup terrā. Et factū est ita. Et ptulit terra herbā virentē ⁊ facientē semen iuxta genus suū: lignumq̄ faciens fructū et habens vnūquodq̄ sementē ſm speciē suam. Et vidit deus q̄ esset bonuꝫ: et factū est vespere et mane dies tercius. Dixitq̄ aī deus. Fiant luminaria in firmamento celi. ⁊ diuidant diez et noctē: ⁊ sint in signa et tempa ⁊ dies et annos: vt luceant ī firmamēto celi ⁊ illuminēt terram. Et factū est ita. Fecitq̄ de⁹ duo luminaria magna: luīnare maius vt p̄esset diei: et luīnare min⁹ vt p̄esset nocti ⁊ stellas: ⁊ posuit eas ī firmamēto celi vt lucerent sup terrā: ⁊ p̄eessent diei ac nocti. et diuiderēt lucē ac tenebras. Et vidit de⁹ q̄ esset bonū: et factū est vespe et mane dies quartus. Dixit eciā deus. Producāt aque reptile anime viuētis et volatile sup terram: sub firmamēto celi. Creauitq̄ deus cete grandia et om̄ez animā viuentē atq̄ motabilē quā produxerāt aque in spēs suas: ⁊ om̄e volatile ſm genus suū. Et vidit deus q̄ esset bonū: benedixitq̄ eis dicens. Crescite et multiplicamini et replete aq̄s maris: auesq̄ multiplicent sup terraꝫ. Et factū est vespe et mane dies quintus. Dixit q̄ deus. Producat terra aīaꝫ viuentez in genere suo: iumēta ⁊ reptilia. ⁊ bestias terre ſm species suas. Factūq̄ est ita. Et fecit de⁹ bestias terre iuxta species suas. iumēta et om̄e reptile terre ī genere suo. Et vidit deus q̄ esset bonū: et ait. Faciamus hoīem ad ymaginē et similitudinez nrām: et p̄esit piscib⁹ maris. et volatilib⁹ celi et bestijs vniuerseq̄ terre: oiq̄ reptili q̄ mouet̄ in terra. Et creauit deus hominē ad ymaginē et similitudinē suā: ad ymaginē dei creauit illū: masculū ⁊ feminam creauit eos. Benedixitq̄ illis deus: ⁊ ait. Crescite ⁊ multiplicamini et replete terraꝫ. ⁊ subicite eam: ⁊ dn̄amini piscibus maris ⁊ volatilib⁹ celi: et vniuersis aīantib⁹ q̄ mouent̄ sup terrā. Dixitq̄ de⁹. Ecce dedi vobis om̄ez herbaꝫ afferentē semē sup terrā ⁊ vniuersa ligna q̄ hn̄t in semetipis sementē generis sui: vt sint vob⁹ ī escaꝫ ⁊ cūctis aīantib⁹ terre. om̄iq̄ volucri celi ⁊ vniuersis q̄ mouet̄ in terra. ⁊ in q̄b⁹ est aīa viuēs: vt habeant ad vescendū. Et factū est ita. Vidit q̄ deus cūcta q̄ fecerat et erāt valde bona. Et factum est vespe et mane dies sextus.

Capi. II.

Igitur perfecti sunt celi ⁊ terra: ⁊ om̄is ornatus eoꝝ. Compleuitq̄ deus die septimo opus suū q̄ fecerat: ⁊ requieuit die septimo ab vniuerso opere quod patrarat. Et benedixit diei septimo: et sanctificauit illum: q⁹ in ipso cessauerat ab omni opere suo quod creauit de⁹ vt faceret. Iste sunt generationes celi et terre quando create sunt ī die quo fecit deus celū ⁊ terraꝫ: et om̄e virgultum agri anteqū oriret̄ in terra: om̄ezq̄ herbaꝫ regionis priusq̄ germinaret. Non enim pluerat dn̄s deus sup terraꝫ: ⁊ homo non erat q̄ operet̄ terrā. Sed fons ascendebat e terra: irrigans vniuersaꝫ superficiē terre. Formauit igit̄ dn̄s deus hominē de limo terre: et inspirauit in faciē eius spiraculū vite: ⁊ factus est homo in aīaꝫ viuentez. Plantauerat aī dn̄s deus padisum voluptatis a principio: in q̄ posuit hoīem quē formauerat. Produxitq̄ dn̄s deus de humo om̄e lignū pulcr̄ visu. ⁊ ad vescendum suaue: lignū eciam vite ī medio padisi: lignūq̄ sciencie boni ⁊ mali. Et fluuius egrediebat̄ de loco voluptatis ad irrigandū padisum: q̄ inde diuidit̄ in q̄tuor capita. Nomen vni phison. Ipe est qui circuit om̄em terrā euilath. vbi nascit̄ aur̄: ⁊ aurum terre illi⁹ optimū est. Ibiq̄ inuenit̄ bedelliū: et lapis onichinus. Et nomē fluuij scōi gyon. Ipe est q̄ circuit om̄ez terrā

ethiopie. Nom̃ vo flumis ẽcij tigris. Ipe vadit ꝓtra assyrios. Fluuius aũt quart⁹ ipe est eufrates. Tulit g̃ dñs de⁹ hominem et posuit eum in paradisũ voluptatis. vt operaret̃. q custodiret illũ: p̃cepitq; ei dicens. Ex omi ligno paradisi comede: de ligno aũt scientie boni q mali ne comedas In quacũq; enī die comederis ex eo: morte moreris. Dixit q̃; dñs de⁹. Nõ est bonũ hominẽ eẽ solũ. faciam⁹ ei adiutoriũ simile sibi. Formatis igit̃ dñs de⁹ de humo cũctis animantibo terre. q vniersis volatilibus celi: adduxit ea ad adam vt videꝛ qđ vocaret ea. Omne enī qđ vocauit adā aie viuentis: ipm est nomẽ eius. Appellauitq; adam nomiba suis cũcta animantia: q vniuersa volatilia celi: q omes bestias terre. Ade vero nõ iueniebat̃ adiutor similis ei⁹. Immisitq; dñs de⁹ sopor̃ i adaz. Cũq; ob dormisset. tulit vnā de costis eius: q replevit carnem p ea. Et edificauit dñs de⁹ costam quā tulerat de adam in mulierem: q duxit eam ad adam. Dixitq; adam. Hoc nũc os ex ossibo meis: q caro de carne mea Hec vocabitur virago: quoniā de viro sũpta est. Quãobrem relinquet homo p̃em suũ q matrẽ q adherebit vxori sue: q erũt duo i carne vna. Erat autem vterque nudus adam scilicet et vxor eius et non erubescebant.

Capitulũ. .III.

Sed q serpẽs erat callidior cunctis aiantibo ẽre: q̃ fecerat dñs de⁹. Qui dixit ad mlierẽ. Cur p̃cepit vobis de⁹ vt nõ ꝓmederitis ex oi ligno paradisi: Cui rñdit mulier. De fructu lignoꝝ q̃ sũt i paradiso vescimur: de fructu vo ligni qđ est i medio paradisi p̃cepit nobis deus ne comederem⁹. q ne tangerem⁹ illud: ne forte moriamur. Dixit aũt serpẽs ad mulierẽ Neq̃q̃ morte moriemini. Scit enī deus q in quocũq; die comederitis ex eo aperientur oculi vri: q eritis sic dij scientes bonũ q malũ. Vidit igit̃ mulier q bonũ esset lignũ ad vescendũ. q pulcrũ oculis. aspectu q; delectabile. q tulit de fructu illi⁹ q comedit: dedítq; viro suo. Qui comedit: q apti sunt oculi amboꝝ. Cunq; cognouissent se esse nudos. ꝓsuerunt folia ficus: q fecerũt sibi perizomata. Et cum audissent vocem dñi dei ambulãtis in paradiso. ad aurã p⁹ meridiẽ: abscõdit se adā q vxor ei⁹ a facie dñi dei i medio ligni paradisi. Vocauitq; dñs de⁹ adam: q dixit ei. Vbi es? Qui ait. Vocẽ tuã dñe audiui in paradiso. q timui eoq; nud⁹ essẽ: q abscõdi me. Cui dixit dñs Quis enī ĩdicauit tibi q; nud⁹ esses: nisi q ex ligno de q̃ p̃ceperã tibi ne comederes comedisti? Dixit adā. Mulier quā dedisti mihi sociam. dedit mihi de ligno: et comedi. Et dixit dñs deus ad mulierẽ. Quare hoc fecisti? Que rñdit. Serpens decepit me: q comedi. Et ait dñs ad serpentẽ. Quia fecisti hoc: maledict⁹ es inter omnia animantia. q bestias terre. Sup pectus tuũ g̃dieris: q terrã comedes cunctis diebo vite tue Inimicicias ponã inter te q mulierẽ: et semen tuũ q semẽ illi⁹. Ipa cõteret caput tum: q tu insidiaberis calcanio ei⁹. Mulieri q̃; dixit multiplicabo erũnas tuas. et cõceptus tuos. In dolore paries filios. et sub viri ptate eris: q ipe dñabit̃ tui. Ade vero dixit. Quia audisti vocẽ vxoris tue. q ꝓmedisti ỏ ligno ex q̃ p̃ceperã tibi ne comederes: maledicta terra i ope tuo. In laboribo comedes ex ea: cũctis diebo vite tue Spinas q tribulos germinabit tibi: q comedes herbas terre. In sudore vultus tui vesceris pane tuo: donec reuertaris i terrã de q̃ sũpt⁹ es: qr puluis es. q ĩ puluerem reuerteris. Et vocauit adā nomẽ vxoris sue eua: eo q; mr̃ esset cũctoꝝ viuẽtiũ. Fecit q̃; dñs de⁹ ade q vxori ei⁹ tunicas pelliceas: q induit eos q ait. Ecce adā q̃si vn⁹ ex nob fact⁹ ẽ scies bonũ q malũ. Nũc g̃ ne forte mittat manũ suã. q sumat eciã de ligno vite. q comedat: q viuat ĩẽtnũ. Emisit eu⁹ dñs de⁹ de paradiso voluptatis: vt operet̃ terrã ỏ q̃ sũpt⁹ ẽ. Eiecitq; adam. et collocauit añ paradisũ voluptatis cherubin. q flãmeũ gladiũ atq; vsatilẽ: ad custodiendam viam ligni vite.

Capitulũ. IIII.

Cognouit vero adam euam vxorẽ suam: q̃ ꝓcepit q pepit cayn dicẽs. Possedi hominem p deũ. Rursũq; pepit fratrem eius abel. Fuit autem abel pastor ouium: et cayn agricola. Factum est aũt post multos dies vt offerret cayn. de fructibo terre munera domino. Abel q̃; obtulit de primogenitis gregis sui q de adipibus eorum. Et respexit dñs ad abel. q

ad munera eiꝰ. ad caÿn aũt ꝙ ad munera illiꝰ ñ respexit. Iratusqꝫ ẽ caÿn vehemẽt: ꝙ pcidit vultꝰ eiꝰ. Dixitqꝫ dñs ad eũ. Qua re iratꝰ es. et cur pcidit facies tua: nõne si bene egeris recipies: Sin aũt male: statim ī foribꝫ peccatũ tuũ aderit. Sꝫ sub te erit appetitꝰ eiꝰ: ꝙ tu dñaberis illiꝰ. Dixit qꝫ caÿn ad abel frem mõ. Egrediamur foras. Cũqꝫ eẽnt ī agro. psurrexit caÿn aduersus frem suũ abel: ꝙ interfecit eũ. Et ait dñs ad caÿn. Vbi ẽ abel fr̃ tuꝰ: Qui rñdit Nescio. Nũquit custos frĩs mei sũ ego. Dixitqꝫ ad eũ. Quid fecisti: Vox sãguis frĩs tui clamat ad me ỏ ẽra. Nũc igiť maledictus eris sup terrã: q̃ aperuit os suũ ꝙ suscepit sãguinẽ frĩs tui ỏ manu tua. Cum opatꝰ fueris eaꝫ nõ dabit tibi fructꝰ suos. Vagus ꝙ pfugꝰ eris sup terrã. Dixitqꝫ caÿn ad dñm. Maiorẽ iniq̃tas mea: q̃ vt veniã meriar. Ecce eicis me hodie a facie tẽre: ꝙ a facie tua abscõdar: ꝙ ero vagꝰ ꝙ pfugus ī ẽra. Oĩs igiť q̃ inuenerit me occidet me. Dixitqꝫ ei dñs. Nequaq̃ ita fiet sꝫ omĩis q̃ occiderit caÿn septuplũ punietur Posuitqꝫ dñs in caÿn signũ: vt nõ interficeret eũ oĩs q̃ inuenisset eũ. Egressusqꝫ caÿn a facie dñi habitauit pfugꝰ ī terra ad orientale plagã eden. Cognouit aũt caÿn uxorẽ suã: q̃ pcepit ꝙ pepit enoch. Et edificauit ciuitatẽ: ꝙ vocauit nomẽ eiꝰ ex noĩe filij sui enoch. Porro enoch genuit ÿrad. Et ÿrad genuit maniael. et maniael genuit mathusael. Et mathusael genuit lamech. Qui accepit duas uxores. Nomen uni ada. ꝙ nomẽ altẽri sella. Genuitqꝫ ada iabel. q̃ fuit pater habitãtiũ intẽtorijs. atqꝫ pastor: ꝙ nomẽ frĩs eiꝰ tubal. Ipe fuit pr̃ canẽtiũ cithara ꝙ organo. Sella qꝫ genuit tubalcaÿn. q̃ fuit malleator. ꝙ fab. ī cũcta opa eris ꝙ ferri. Sororꝫ uo tubalcaÿn. noemma. Dixitqꝫ lamech uxoribꝫ suis ade ꝙ selle. Audite uocẽ meaꝫ uxores lamech. auscultate ꝓmonẽ meũ. Oĩm occidi uir in uulnus meũ ꝙ adolescẽtẽ in liuorẽ meum. Septuplũ ulcio dabiť de caÿn: de lamech uero septuagies sepcies. Cognouit qꝫ adhuc adã uxorẽ suã ꝙ pepit filiũ vocauitqꝫ nomẽ eiꝰ seth dicens. Posuit mihi deus semen aliud ꝓ abel quẽ occidit caÿn. Sed et seth natus est filiꝰ: quẽ vocauit enos. Iste cepit inuocare nomẽ dñi.

Capitulũ. .V.

Hic est liber generacõnis adam. in die qua creauit deus hominẽ. Ad similitudinem dei fecit illum. masculum et feminam creauit eos et benedixit illis. et vocauit nomen eoꝝ adaꝫ ī die qua creati sunt. Vixit autẽ adam centuꝫtriginta annis. et genuit filium ad ÿmaginem. et similitudinẽ suã. vocauitqꝫ nomẽ eiꝰ seth. Et facti sũt dies adã postq̃ genuit seth octingẽti ãni: genuitqꝫ filios ꝙ filias. Et factũ ẽ oñe tẽpus qd̃ vixit. adã ãni nongentitriginta et mortuus est. Vixit qꝫ seth centũquinqꝫ ãnis. et genuit enos. Vixitqꝫ seth postq̃ genuit enos octingentisepteṁ annis. genuitqꝫ filios ꝙ filias. Et facti sunt oñs dies seth nongentorũduodecim annoꝝ: ꝙ mortuus est. Vixit ỏ enos nonaginta annis et genuit caÿnan. Post cuius ortum vixit octingentisquindecim annis. et genuit filios et filias. Factiqꝫ sũt omnes dies enos nongẽtiq̃nqꝫ ãni: ꝙ mortuꝰ ẽ. Vixit qꝫ caÿnan septuaginta ãnis et genuit malalehel. Et vixit caÿnan postq̃ genuit malalehel octĩgentisquadragĩta ãnis. genuitqꝫ filios et filias. Et facti sunt omnes dies caÿnan nongẽtidecẽ anni. et mortuus est. Vixit aũt malalahel sexagintaq̃nqꝫ ãnis. et genuit iared. Et vixit malalehel postq̃ genuit iared octingentistriginta ãnis. et genuit filios ꝙ filias. Et facti sũt omnes dies malalehel octĩgentinonagĩtaq̃nqꝫ anni: et mortuꝰ est. Vixitqꝫ iared centũsexagintaduobꝫ annis et genuit enoch. Et vixit iared postq̃ genuit enoch octingentis annis. et genuit filios et filias. Et facti sũt oẽs dies iared nõgentisexagintaduo anni: ꝙ mortuꝰ ẽ. Porro enoch vixit sexagintaquĩqꝫ annis. et genuit mathusalam. Et ambulauit enoch cũ deo Et vixit enoch postq̃ genuit mathusalã trecentis annis. et genuit filios et filias. Et facti sũt omnes dies enoch. tricentisexagintaq̃nqꝫ anni. ambulauitqꝫ cũ deo ꝙ nõ apparuit: quia tulit euꝫ dñs. Vixit qꝫ mathusalam centũoctogintaseptẽ annis. et genuit lamech. Et vixit mathusalam postq̃ genuit lamech septingentisoctogintaduobus annis. et genuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies mathusale nongentisexagintanouem anni: ꝙ mortuꝰ est.

Vixit aũt lamech centumoctogintaduob ãnis ⁊ genuit filiũ: ⁊ vocauitq; nom̃ eius noe dicẽs. Iste ꝓsolabit̃ nos ab opib⁹ ⁊ la boꝛib⁹ manuũ nr̃aꝝ ī tꝛꝛa: cui meledixit dñs Vixitq; lamech postq̃ genuit noe án gentisnonagitaánq; ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et facti sũt oẽs dies lamech septi gentiseptuagītaseptẽ ãni: ⁊ moꝛtu⁹ẽ. Noe vero cũ ánguentoꝝ esset ãnoꝝ: genuit sem ⁊ cham. ⁊ iaphet.

¶ Capitulũ. .VI.

Qunq; cepissent hoies multiplicari sup tꝛꝛã. ⁊ filias ꝓcreassent. Videntes filij dei filias hominũ q̃ essent pulcre: acceperunt sibi vꝛoꝛes ex omnib⁹ quas elegerant. Dixitq; dn̄s. Non permanebit spũs meus ī hoīe ī etꝛnũ: qꝛ caro ẽ. Eruntq; dies illi⁹ centũuiginti ãnoꝝ. Gigantes aũt erãt sup tꝛꝛã ī dieb⁹ illis. Post q̃ em̃ igressi sũt filij dei ad filias hoīm. illeq; genuerũt: isti sũt potẽtes a seculo: vt viri famosi. Videns aũt deus q̃ multa malicia hoīm esset in tꝛꝛa: ⁊ cũcta cogitacõ coꝛdis intẽta esset ad maluꝫ omni tpe: penituit eũ q̃ hoīem fecisset in tꝛꝛa. Et precauens in futuꝝ. ⁊ tactus doloꝛe coꝛdis ī trinsecus: delebo inquit hominẽ quẽ creaui a facie tꝛꝛe. ab homīe vsq; ad animãtia: a reptili vsq; ad volucres celi. Penitet enim me fecisse eos. Noe vero inuenit gr̃am coꝛaꝫ dño. Hec sunt generacões noe Noe vir iustus atq; pfectus fuit. in generacõib⁹ suis: cum deo ambulauit: ⁊ genuit tres filios. sem. cham. ⁊ iaphet. Coꝛrupta est autem tꝛꝛa coram dño: ⁊ repleta ẽ iniquitate. Cunq; vidisset deus tꝛꝛam esse coꝛruptam: omnis quipe caꝛo coꝛruperat viã suã sup tꝛꝛã: dixit ad noe. Finis vniuerse carnis venit corã me. Repleta ẽ tꝛꝛa ĩiq̃tate a facie eoꝝ: ⁊ ego disperdã eos cum tꝛꝛa. Fac tibi archã ⁊ lignis leuigatis. Mansiunculas in archa facies: ⁊ bitumine linies ītrinsecus ⁊ extrinsecus: ⁊ sic facies eam. Trecentoꝝ cubitoꝝ erit lõgitudo arche: q̃nquaginta cubitoꝝ latitudo ⁊ trigīta cubitoꝝ altitudo illi⁹. Fenestraꝫ in archa facies: ⁊ in cubitu cõsumabis sũmitatem eius. Ostium aũt aꝛche pones ex latꝛe deoꝛsũ. Cenacula ⁊ tristega facies ī ea. Ecce ego adducã aquas diluuij super tꝛꝛã vt intꝛficiã omnẽ carnem ī qua spiritꝰ vite ẽ subter celũ: ⁊ vniuersa q̃ in tꝛꝛa sũt ꝓsumẽt̃. Ponãq; fedus meũ tecũ: ⁊ ingredieris archã tu ⁊ filij tui. vꝛoꝛ tua. et vꝛoꝛes filioꝝ tuoꝝ tecũ: ⁊ ex cũctis aiantib⁹ vniuerse carnis bina induces ī archã vt viuãt tecũ masclini sex⁹ ⁊ femī. De volucrib⁹ iuxta genus suũ: ⁊ de iumẽtis ī genere suo. ⁊ ex oī reptili tꝛꝛe. scõm genus suũ: bina de oīb⁹ īgredient̃ tecũ. vt possit viuere. Tolles igit̃ tecũ ex oīb⁹ escis que mãdi possũt. ⁊ cõportabis apud te: ⁊ erũt tam tibi q̃ illis in escam. Fecit igit̃ noe omnia que ꝓceperat illi de⁹.

¶ Capitulũ. .VII.

Dixitq; dn̄s ad eũ. Ingredere tu et omnis domus tua in archam. Te em̃ vidi iustũ corã me ī generacõe hac. Ex omnib⁹ animantib⁹ mũdis tolles septena ⁊ septena. masculũ ⁊ feminam: de aiantib⁹ vero īmundis duo ⁊ duo. masculum ⁊ feminam: sed ⁊ de volatilib⁹ celi septena ⁊ septena. masculũ ⁊ feminã: vt saluet̃ semen super faciẽ vniuerse tꝛꝛe. Adhuc enim et post dies septem ego pluã super tꝛꝛam quadraginta diebus ⁊ quadraginta noctib⁹: et delebo omnem substanciam quã feci de superficie tꝛꝛe. Fecit ergo noe omnia que mandauerat ei dominus. Eratq; sexcentoꝝ annoꝝ: quãdo diluuij aque inũdauerunt sup tꝛꝛam. Et ingressus est noe ⁊ filij ei⁹. vꝛoꝛ eius, ⁊ vꝛoꝛes filioꝝ eius cum eo in archã: ꝓter aquas diluuij. De animantibus q̃q; mundis et inmundis: et ō volucribus et ex oī qō moueť sup tꝛꝛã. duo ⁊ duo ingressi sũ ad noe in archã mascul⁹ ⁊ femina: sicut ꝓceperat dn̄s noe. Cunq; trãsissent septem dies aque diluuij inundauerunt sup tꝛꝛã anno sexcentesimo vite noe mense secũdo septimodecimo die mensis. rupti sunt omnes fontes abissi magne: et catharacte celi aperte sunt: et facta est pluuia super tꝛꝛam quadraginta diebus et quadraginta noctib⁹. In articulo diei illi⁹ ingressus ẽ noe. ⁊ sem. et cham. ⁊ iaphet filij ei⁹. vꝛoꝛ illius et vꝛoꝛes filioꝝ eius cum eis in archam: ipsi et omne animal secundũ genus suum vniuersaq; iumenta in genere suo. ⁊ oẽ qō moueť super tꝛꝛaꝫ in genere suo: cunctũq; volatile scõm gen⁹ suũ. Vniuerse aues oñesq; volucres ingresse sunt

ad noe ī archā: bina ⁊ bina ex oī carne ī
q̄ erat ſpūs vite. Et q̄ ingreſſa ſūt. maſcu-
lus ⁊ femīa ex oī carne introierūt. ſicut p̄
ceperat ei de⁹: ⁊ incluſit eum dn̄s deforis.
Factūq; ē diluuiū quadraginta dieb⁹ ſup
terrā. ⁊ mlt̄iplicate ſūt aque: ⁊ eleuauerūt
archā ī ſublime a terra. vehemēt̄ em̄ inun
dauerūt: ⁊ omnia repleuerūt ī ſupficie tre
Porro archa ferebat̄ ſup aquas: ⁊ aq̄ pre
ualuerūt nimis ſup terrā: optiq; ſūt oēs
mōtes excelſi ſub vniuerſo celo. Quindecī
cubitis altior fuit aq̄ ſup mōtes q̄s operu
erat. Conſūptaq; ē oīs caro q̄ mouebatur
ſup terrā: volucr̄ aīantiū beſtiar̄ oīmq;
reptiliū q̄ reptāt ſup terraz. Vniuerſi ho-
mines ⁊ cūcta in q̄b⁹ ſpiraculū vite eſt in
terra: mortua ſūt. Et deleuit deus oēm ſub
ſtanciā q̄ erat ſup terrā. ab homīe vſq; ad
pecus. tā reptile q̄ volucres celi: ⁊ deleta
ſūt ⁊ terra. Remāſit aūt ſolus noe: ⁊ q̄ cū
eo erāt in archa. Optinuerūtq; aque terras
centumq̄nquaginta dieb⁹.

¶ Capitulū. .VIII.

Recordatus aūt dn̄s noe cūctorūq;
animātiū. ⁊ oīm iumētor̄ q̄ erant
cū eo in archa. adduxit ſpūm ſup
terrā: ⁊ īminutē ſūt aque. ⁊ clauſi ſūt fon-
tes abyſſi ⁊ catharactē celi: ⁊ p̄hibite ſunt
pluuie de celo. Reuerſeq; ſūt aq̄ de terra.
euntes ⁊ redeūtes: ⁊ ceperūt minui. poſt cē-
tumq̄nquagīta dies. Requieuitq; archa mē
ſe ſeptimo viceſimoſeptimo die mēſis ſup
montes armenie. At vero aque ibāt ⁊ de-
creſcebant vſq; ad decimum menſem. De
cimo em̄ menſe p̄ma die mēſis apparuerūt
cacumina montiū. Cūq; trāſiſſent q̄dragī
ta dies. aperiēs noe feneſtrā arche quā fe
cerat dimiſit corui: q̄ egrediebat̄ ⁊ nō re-
uertebat̄ donec ſiccarēt̄ aque ſup terram
Emiſit q̄q; colūbam poſt eum: vt videret ſi
iam ceſſaſſent aq̄ ſup faciē terre. Que cū
nō īueniſſet vbi req̄eſceret pes ei⁹: reuerſa
ē ad eū ī archā. Aque em̄ erāt ſup vniuer
ſam terrā. Extēditq; manū ſuā: ⁊ ap̄prehen-
ſam intulit ī archā. Expectatis aūt vltra
septē diebus alijs: rurſū dimiſit colūbam ex
archa. At illa venit ad eū ad veſperā: por
tans ramū oliue virētib⁹ foliis in ore ſuo
Intellexit g̃ noe: q̄ ceſſaſſent aque ſup ter
ram. Expectauitq; nihilominus septē ali-
os dies. ⁊ emiſit colūbā: q̄ nō eſt reuerſa
vltra ad eū. Igit̄ ſexcētēſimoprimo ānō pri
mo mēſe. p̄ma die mēſis īminute ſūt aque
ſup terrā. Et aperiēs noe tectū arche aſpe
xit: viditq; q̄ exiccata eſſet ſupficies terre
Menſe ſcōdo ſeptimo ⁊ viceſimo die mēſis
arefacta ē terra. Locutus eſt aūt dn̄s ad
noe dicens. Egredere de archa tu. ⁊ vxor
tua. filij tui: ⁊ vxores filior̄ tuor̄ tecum:
cūcta animātia q̄ ſūt apud te ex oī carne
tā in volatilib⁹ q̄ ī beſtijs. ⁊ vniuerſis re-
ptilib⁹ q̄ reptāt ſup terrā. educ tecū: ⁊ egre
dimī ſup terrā. Creſcite ⁊ multiplicamī
ſup eaz. Egreſſus ē g̃ noe ⁊ filij ei⁹. ⁊ vxor
illius ⁊ vxores filior̄ ei⁹ cū eo: ſz ⁊ omnia
animātia. iumēta ⁊ reptilia q̄ reptāt ſup
terrā. ſcōm gen⁹ ſuū: egreſſa ſūt de archa.
Edificauit aūt noe altare dn̄o: ⁊ tollēs de
cūctis pecorib⁹ ⁊ volucrib⁹ mundis: obtu
lit holocauſta ſup altare. Odoratuſq; eſt
dn̄s odorē ſuauitatis: ⁊ ait ad eum. Neq̄q̄
vltra maledicā terre p̄ter hoīes. Senſus
eī ⁊ cogitacō humani cordis ī malū p̄na
ſūt ab adoleſcentia ſua. Non igit̄ vltra p̄-
cuciam omnē animā viuentē ſicut feci cū
ctis diebus. terre ſemētis ⁊ meſſis. frigus
⁊ eſtus. eſtas ⁊ hiemps. nox ⁊ dies non re
quieſcent.

¶ Capitulū. .IX.

Benedixitq; de⁹ noe ⁊ filijs eius: et
dixit ad eos. Creſcite ⁊ multipli-
camini ⁊ replete terram: ⁊ terror veſter ac
tremor ſit ſuper cuncta animalia terre et
ſup omnes volucres celi cū vniuerſis que
mouet̄ ſup terrā. Omnes piſces maris: ma
nui vre t̄diti ſunt: ⁊ oē q̄d mouet̄ ⁊ viuit.
erit vob⁹ ī cibū. Quaſi olera virētia tradi-
ti vobis omnia: excepto q̄ carnē cū ſangui
ne non comedetis. Sanguinem enim ani
marū veſtrarū. req̄ram de manu cuncta-
beſtiar̄: ⁊ de manu homīs. De manu viri
⁊ de manu frīs ei⁹ req̄ram aīam hominis
Quicūq; effuderit humanū ſāguinē: fūde-
tur ſanguis illius. Ad ymaginez dei q̄p̄e
factus eſt hō. Vos aūt creſcite ⁊ multipli
camini: ⁊ īgredimini ſup terram ⁊ imple
plete eam. Hec q̄q; dixit de⁹ ad noe. ⁊ ad fili
os eius cum eo. Ecce ego ſtatuam pactuz
meuz vobiſcum. ⁊ cū ſemīe vr̄o poſt vos:
⁊ ad omnē animā viuentem q̄ eſt vobiſcū
tā in volucrib⁹ q̄ in iumentis et pecudib⁹
terre. cūctiſq; que egreſſa ſunt de: archa ⁊
vniuerſis beſtijs terre. Statuā pactū meū

vobiscū. ⁊ neq̄ q̄ vltra interficiet omīs ca
ro ab aq̄s diluuij neq; erit deinceps dilu-
uiū dissipās omnē terram. Dixitq; deus.
Hoc ē signū federis qđ do inter me et vos
⁊ ad omnē aiam viuētē q̄ ē vobiscū i gene
racões sempiternas. Arcū meū ponā i nu
bibo celi ⁊ erit signū federis int̄ me ⁊ ter-
raz. Cūq; obduxero nubibo celū. apparebit
arcus me⁹ i nubibo. et recordabor federis
mei qđ pepigi vobiscū. ⁊ cū omī anima vi
uentē q̄ carnem vegetat: ⁊ non erūt vltra
aque diluuij ad delendam vniuersā carnē
Eritq; arcus me⁹ i nubibo. et videbo illuz
⁊ recordabor federis sempiterni: qđ pactū
est inter deū et omēm aiam viuentez vni-
uerse carnis q̄ est sup terraz. Dixitq; dns
ad noe. Hoc est signū federis q̄ constitui
inter me et omēm carnē sup terrā. Erant
g̃ filij noe q̄ egressi sūt ɔ̄ archa. sem. cham.
et iaphet. Porro cham ipe est p̄ chanaan
Tres isti sūt filij noe. ⁊ ab alijs dissemina
tum est omne gen⁹ hoim sup vniuersā ter
ram. Cepitq; noe vir agricola exercere ter
ram: et plantauit vineā. Hibensq; vinum
iebriatus est ⁊ nudatus iacuit i taberna-
culo suo. Qđ cū vidisset cham p̄ chanaā
verēda p̄ris sui esse nudata: nūciauit duo
bus fratribo suis foris. Atvero sem ⁊ ia-
phet. palliū imposuerūt humeris suis. et
incedentes retrorsum: operuerūt verēda
patris. Facieq; eor auersi erāt. ⁊ p̄ris vi
rilia nō viderūt. Euigilans aūt noe ex vi-
no cū didicisset q̄ fecerat ei fili⁹ su⁹ iunior
ait. Maledict⁹ chanaan puer: seru⁹ seruor
erit fratribo suis. Dixitq;. Bñdictus dns
de⁹ sem sit chanaan seru⁹ ei⁹. Dilatet deus
iaphet. ⁊ habitet in tabernaclis sem. sitq;
chanaan seru⁹ eius. Elixit aūt noe post di-
luuiū trecentisquīquagīta ānis: et imple-
te sunt omnes dies eius nongentorumq̄n-
quaginta annor: et mortuus est.

¶ Capitulū. .X.

Hee sunt generaciones filiorū noe
sem. cham. et iaphet. Natiq; sunt
eis filij post diluuiū. Filij iaphet
gomer. et magog et madai. ⁊ iauan. ⁊ thu
bal. et mosoth. et tyras. Porro filij gomer
assenem. et riphat. et thogorma. Filij aūt
iauan helisa et tharsis. cethiz. et dodaniz
Ab hijs diuise sunt insule gentium in re-
gionibus suis. vnusquisq; secundū līguaz
suam et familias suas in nacōnibus suis.
Filij autē cham. chus et mesraim et phut
⁊ chanaan. Filij autem chus. sabaeiula ⁊
sabatha et regina et sabathata. Filij regi
na. saba et dadan. Porro chus genuit nē-
roth. Ipe cepit esse potens in terra: ⁊ erat
robust⁹ venator coram dño. Ad hoc exiuit
puerbium. Quasi nemroth robustus ve-
nator coram domino. Fuit aūt p̄ncipium
regni eius babilon. et arath et archath et
calāne. i terra sennaar. De terra illa egres
sus est assur. et edificauit niniuen. et pla-
teas ciuitatis et chale. Resē q̄ inter nini-
uen et chale. Hec ē ciuitas magna. Atve
ro mesraim genuit ludim. ⁊ anamim. ⁊ la
abim. et neptuim. et pheteusin. ⁊ celluim.
de quibo egressi sunt philistijm. ⁊ capturiz
Chanaan aūt genuit sidonē p̄mogenitum
suū. etheum. ⁊ iebuseū. ⁊ amorreū. ⁊ gerge
seū. et eueum. et aracheū cyneum. ⁊ aradi
um. samarithem. et amatheum. Et p hos
dissemināti sunt ꝑti chananeor. Factiq;
sunt termini chanaā venientibo a sidone
ierarā. vsq; gasā. donec in grediaris soda-
maz et gomorrā. ⁊ adamā. ⁊ seboim vsq; e
iesa. Hij sūt filij chā in ꝙgnacōibo ⁊ līguis
et generacōnibo: terrisq; et gentibo suis.
De sem q̄ nati sunt p̃es oīm filior heber
frē iaphet maiore. Filij sem. helē et assur.
et arphaxat. lud. et araz. Filij arā. hus et
hul. et gether. et mes. Atvero arphaxat
genuit sale. de quo ortus ē heber. Natiq; sē
heber filij duo. Nomen vni phaleg. eo q̄ ī
diebus eius diuisa sit terra. et nomen frīs
eius iectan. Qui iectan. genuit elmodad.
et saleph et asarmoth. iare. et aduram. et
iazal. et deda et hebal. et abimahel. saba.
et iophir. et eiula. et iobab. Omēs isti filij
iectan. Et facta est habitacō eorū. de mes-
sa ꝙgentibo vsq; sephar montem orienta-
lem. Isti sunt filij sem. scōm cognacōnes
et lingnas et regiones in gentibo suis. De
familie noe. iuxta populos et nacōnes su
as ab hijs diuise sunt gentes in terra post
diluuium.

¶ Capitulū. .XI.

Erat aūt tra labij vni⁹ ⁊ ſmonū eo-
rūdē. Cūq; ꝓficiscerent̄ ɔ̄ oriente.
inuenerūt campū i terra sennaar
et habitauerūt i eo. Dixitq; alter ad ꝓxi-
mū suū. Elenite faciam⁹ latores. ⁊ coq̄mus

eos igni. Habueꝛtqꝫ latꝛes ꝑ saxis et bitumẽ ꝑ cemẽto: ⁊ dixerũt. Venite faciam⁹ nob ciuitatẽ. ⁊ turrẽ cui⁹culmẽ ptĩgat vsqꝫ ad celũ: ⁊ celebrem⁹ nomen nr̃m antꝙ diuidamur ĩ vniuersas ẽras. Descẽdit aũ dñs vt viderꝫ ciuitatẽ. ⁊ turrẽ quã edificabãt filij adam: ⁊ dixit. Ecce vn⁹ ẽ ꝓpl'us. et vnũ ẽ labiũ oĩbꝫ. Cepeꝛtqꝫ hoc facere: nec desistẽt a cogitacõnibꝫ suis donec eas opꝫleãt Venite igit̃ descẽdam⁹ ⁊ cõfũdam⁹ ibi lĩguã eoꝝ: vt nõ audiat vnusquisqꝫ vocez ꝓximi sui. Atqꝫ ita diuisit eos dñs ex illo loco ĩ vniuersas ẽras: ⁊ cessaueꝛt edificare ciuitatẽ. Et idcirco vocatũ ẽ nomẽ loci illi⁹ babel: qꝛ ibi ꝓfusũ ẽ labiũ vniuerse ẽre. Et ĩde dispsit eos dñs supꝛ faciẽ cũcta rũ regionũ. Hec sũt generacões sem. Sem erat cẽtũ ãnoꝝ qñ genuit arphaxat: biennio p⁹ diluuiũ. Vixitqꝫ sem postꝙ genuit arphaxat ⁊ngẽtis ãnis: ⁊ genuit filios et filias. Porro arphaxat vixit trigintaq̃nqꝫ ãnis ⁊ genuit sale. Vixitqꝫ arphaxat postꝙ genuit sale trecẽtis ⁊ tribꝫ ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vale qꝫ vixit trigĩta ãnis ⁊ genuit heber. Vixitqꝫ sale postꝙ genuit heber q̃dr̃ngẽtisꝛtrigĩta ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vixit aũ heber trigĩtaq̃tuoꝝ ãnis ⁊ genuit phalech. Et vixit heber postꝙ genuit phalech q̃dr̃ngẽtisꝛtrigĩta ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vixit qꝫ phalech ẽginta ãnis ⁊ genuit reu. Vixitqꝫ phalech postꝙ genuit reu ducẽtisnouẽ ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vixit autẽ reu trigintaq̃nqꝫ ãnis: ⁊ genuit saruch. Vixit qꝫ reu postꝙ genuit saruch ducentisseptem annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vixit autem saruch ẽginta annis et genuit nachoꝛ. Vixitqꝫ saruch postꝙ genuit nachoꝛ ducentis ãnis et genuit filios ⁊ filias. Vixit autem nachoꝛ vigintinouem annis. et genuit thare Vixit nachoꝛ postꝙ genuit thare centũdecem ⁊ nouez ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias Vixitqꝫ thare septuaginta ãnis: ⁊ genuit abram. ⁊ nachoꝛ et araz. Hec sunt aũt generacões thare. Thare genuit abrã. nachoꝛ ⁊ arã. Porro arã genuit loth. Mortuusqꝫ est arã ante thare patrem suum ĩ tꝛra natiuitatis sue ĩ hur chaldeoꝝ. Duxerũt aũ abram. et nachoꝛ vxoꝛes. Nomen vxoꝛis abraz: sarai. Et nomẽ vxoꝛis nachoꝛ: melcha filia aram patris melche et patris iesche. Erat autẽ sarai sterilis: nec habebat filios. Tulit itaqꝫ thare abram filiũ suum et loth filium aram filium filij sui. ⁊ sarai nurum suam. vxoꝛem abram filij sui: ⁊ eduxit eos de hur chaldeoꝝum vt irent in tꝛram chanaan. Veneruntqꝫ vsqꝫ harã: ⁊ habitauerũt ibi. Et facti sunt dies thare ducentoꝝumquinqꝫ annoꝝum: et mortuus ẽ in haran.

¶ Capitulũ. .XII.

Dixit aũt dñs ad abrã. Egredere de tꝛra ⁊ de cognacõne tua. ⁊ de domo pr̃is tui: et veni in tꝛrã quã mõstrauero tibi. Faciãqꝫ te ĩ gẽtẽ magnã ⁊ bñdicã tibi. ⁊ magnificabo nomẽ tuuz: eriſqꝫ bñdictus. Benedicã bñdicẽtibꝫ tibi. ⁊ maledicã maledicẽtibꝫ tibi: atqꝫ in te bñdicent̃ vniuerse cognacõnes tꝛre. Egressus est itaqꝫ abram sicut ꝓceperat ei dñs: ⁊ iuit cũ eo loth. Septuagĩtaq̃nqꝫ ãnoꝝũ erat abram: cum egrederet̃ de haran. Tulitqꝫ sarai vxoꝛem suam. ⁊ loth filiuz frr̃is sui. vniuersãqꝫ substanciã quã possederãt. ⁊ aĩas q̃s fecerãt in harã: ⁊ egressi sunt vt irent in tꝛrã chanaan. Cunqꝫ venissent in eam: ptrãsiuit abram tꝛram vsqꝫ ad locũ sichẽ: ⁊ vsqꝫ ad cõuallẽ illustrẽ. Chanane⁹ aũt tunc erat in tꝛra. Apparuit autẽz domin⁹ abram et dixit ei. Semĩ tuo dabo tꝛam hãc. Qui edificauit ibi altare dño q̃ apparuerat ei: ⁊ inuocauit ibi nomẽ eius. Et inde transgrediens ad montẽ q̃ erat cõtra oꝛientem bethel. tetendit ibi tabernaculum suum ab occidente habẽs bethel: et ab oꝛiẽte hay̆. Edificauit q̃ ibi altare dño ⁊ inuocauit nomẽ eius. Perrexitqꝫ abraz vadẽs: ⁊ vltra ꝓgrediẽs ad meridiẽ. Facta est autem fames in tꝛra. Descẽditqꝫ abrã in egiptum vt peregrinareꝛ ibi. Preualuerat eĩ fames in tꝛra. Cunqꝫ ꝑpe esset vt ingrederet̃ egiptum: dixit sarai vxoꝛi sue. Noui q̃ pulcra sis mulier. et qꝺ cũ viderĩt egiptij dicturi sunt. vxoꝛ illius est: et interficient me. et te reseruabunt. Dic ergo obsecro te: q̃ soꝛoꝛ mea sis. vt bene sit mihi propter te et viuat anima mea ob graciam tui. Cũ itaqꝫ ingressus esset abrã egiptũ: viderũt egiptij mulierem q̃ esset pulcra nimis. Et nũciauerũt ꝓncipes pharaoni et laudauerũt eam apud illũ. Et sublata ẽ mulier in domũ pharaonis: abram vero bñ vsi sũt ꝑ illã. Fuerũtqꝫ ei oues.

ꝛ boues. ꝛ azini. ꝛ ſui. ꝛ famle. ꝛ azine. et cameli. Flagellauit aũ dñs pharaonẽ plagis maximis. ꝛ domũ eiꝰ. ꝑ ſarai vxorẽ abrã. Vocauitq; pharao abraz: ꝛ dixit ei. Quidnã ẽ hoc qđ feciſti mihi? Quare nõ idicaſti mihi q vxor tua eẽt? Quã ob causã dixiſti eẽ ſororẽ tuã: vt tollerẽ mihi eã i vxorẽ. Nũc igiꝫ ecce cõiunx tua: accipe eã ꝛ vade. Precepitq; pharao ſup abrã viris: ꝛ deduxerũt eũ ꝛ vxorẽ eiꝰ ꝛ oĩa q̃ habebat.

Capitulũ. XIII.

Aſcendit g̃ abram de egipto: ipſe ꝛ vxor eiꝰ. ꝛ oĩa q̃ habebat. ꝛ loth cũ eo: ad auſtralẽ plagã. Erat aũt diues valde i poſſeſſione auri ꝛ argẽti Reuerſuſq; eſt per itẽr q̃ venerat a meridie i bethel. vſq; ad locũ vbi p̃us fixerat taber naculũ inter bethel ꝛ haÿ. in loco altaris qđ fecerat prius. et iuocauit ibi nomẽ do mini. Sed et loth q̃ erat cũ abrã: fuerunt greges ouiuz et armenta et tabernacula: nec poterat eos capere t̃ra. vt habitarent ſimul. Erat q̃pe ſubſtancia eorum mlta. et neq̃bant habitare ꝑmanit. Vnde facta eſt rixa inter paſtores gregũ abram ꝛ loth Eo aũt tpe chananeus ꝛ pherezeꝰ habitabãt in illa terra. Dixit g̃ abrã ad loth. Ne queſo ſit iurgiũ inter me ꝛ te. ꝛ inter paſtores meos ꝛ inter paſtores tuos. frẽs eĩ ſumus. Ecce vniuerſa terra corã te eſt. recede a me obſecro. Si ad ſiniſtram ieris. ego dexterã tenebo: ſi tu dexteraz elegeris ego ad ſiniſtram pgã. Eleuatis itaq; loth oculis. vidit amnẽ circa regionẽ iordanis qui vniuerſa irrigabaẽ (antẽq̃ ſubuerteret dñs ſodomã ꝛ gomorram) ſicut paradiſus dñi: ꝛ ſicut egiptus venientibꝰ in segor. Elegitq; ſibi loth regionẽ circa iordanẽ ꝛ receſſit ab oriente. Diuiſiq; ſt altẽru trũ a fratre ſuo. Abram habitauit in terra chanaã. Loth vero moratus eſt in opidis q̃ erãt circa iordanen ꝛ habitauit in ſodomis. Homines aũt ſodomite peſſimi erant. ꝛ peccatores corã dño nimis. Dixitq; dñs ad abram: poſtq̃ diuiſus eſt ab eo loth. Leua oculos tuos indirectũ ꝛ vide a loco i quo nũc es: ad aq̃lonẽ ꝛ meridiem: ad orientẽ ꝛ occidentem. Omnem terrã quã cõſpicis: tibi dabo et ſemini tuo vſq; i ſẽpiternum. Faciãq; ſemen tuũ ſicut pulue rẽ t̃re. Si q̃s poteſt hoĩm numerare puluerẽ t̃re. ſemen q̃z tuũ numerare poterit. Surge g̃ ꝛ pãbula terrã. i lõgitudinẽ ꝛ in latitudinẽ ſuã: qz tibi datur ſũ eam. Mouẽs igiꝫ tabnaculũ ſuũ abram. venit ꝛ habitauit iuxta cõuallem mambre: q̃ eſt i hebrõ. Edificauitq; ibi altare dño.

Capitulũ. XIIII.

Factũ ẽ aũt i illo tpe. vt amraphel rex ſennaar. ꝛ arioch rex ponti. et chodorlaomor rex elamitarum. ꝛ thadal rex gentiũ. inirent bellũ ꝑtra baſa regem ſodomoꝝ: ꝛ ꝑtra berſa regẽ gomorre. ꝛ ꝑtra ſennaar r̃gẽ adame. ꝛ ꝑtra ſemeber regẽ ſeboÿm. ꝑtraq; regẽ bale: ipa eſt ſegor. Omnes hij cõuenerũt in vallem ſilueſtrem. que nũc eſt mare ſalis. Duodecĩ eñ annis ſeruierant chodorlaomor ꝛ tercio decimo anno receſſerũt ab eo. Igitur quarto decĩo ãno veĩt chodorlaomor ꝛ reges q̃ erãt cũ eo ꝛ ꝑcuſſerũt raphaÿm i aſtaroth. ꝛ carnaÿz. ꝛ zuzim cũ eis. ꝛ emin i ſabe cariathaÿm. ꝛ chorreos in montibꝰ ſeÿr. vſq; ad cãpeſtria pharan: q̃ ẽ i ſolitudine. Reuerſiq; ſũt ꝛ venerũt vſq; ad fõtẽ mephut. ipa eſt cades. ꝛ ꝑcuſſerũt omnez regionẽ amelechitarũ. ꝛ amorreorum qui habitabãt aſaſonthamar. Et egreſſi ſunt rex ſodomoꝝ. ꝛ rex gomorre. rexq; adame et rex ſeboÿm. necnon ꝛ rex bale que ẽ ſegor. ꝛ direxerũt aciem ꝑtra eos i valle ſilueſtri. ſcilicet aduerſus chodorlaomor regem elamitarum ꝛ thadal regem gentiũ: et amraphel regem ſennaar et arioch regem ponti: quatuor reges aduerſus quĩq; Vallis aũt ſilueſtris habebat puteos multos bitumĩnis. Itaq; rex ſodomoꝝ et rex gomorre. terga verterunt ceciderunt q̃z ibi: ꝛ q̃ remanſerãt. fugierunt ad montem Tulerũt aũt omnẽ ſubſtanciã ſodomorũ. ꝛ gomorreoꝝ. ꝛ vniuerſa que ad cibũ ptinent: et abierunt. Necnon et loth ꝛ ſubſtãciam eius. filium fratris abram: qui habitabat in ſodomis. Et ecce vnꝰ q̃ euaſerat. nunciauit abraz hebreo: q̃ habitabat i cõualle mambre amorrei. fratris eſchol. et fratris aner. Hij enim pepigerant fedꝰ cuz abram. Quod cum audiſſet abram. captũ videlicet loth fratrem ſuum: numerauit expeditos vernaculos ſuos trecentoſdecem et octo: et ꝑſecutus eſt eos vſq; dan.

Et diuisis socijs irruit super eos nocte. Percussitq; eos et persecutus est eos vsq; soba: ⁊ phenicen que est ad leuã damasci Reduxitq; omnẽ substantiã: ⁊ loth fratrẽ suũ cũ substãtia illius. mlieres q̃; ⁊ ꝓplm. Egressus est aũt rex sodomoꝝ ĩ occursuz eius: postq̃ reuersus est a cede chodorlaomor: ⁊ regũ q̃ cũ eo erãt in valle sabe que est vall' regis. Atuero melchisedech rex salem. ꝓferẽs panẽ et vinũ. Erat enĩ sacerdos dei altissimi: bñdixit ei ⁊ ait. Benedictus abrã deo excelso: q̃ creauit celũ ⁊ terram et bñdict⁹ deus excelsus: quo ꝓtegẽte hostes in manib⁹ tuis t̃diti sũt: et dedit ei decimas ex oĩb⁹. Dixit autẽ rex sodomoꝝ ad abrã. Da mihi anĩas: cetera tolle tibi. Qui rñdit ei. Leuo manũ meã ad dñm deum excelsũ. possessorẽ celi et terre. q̃ a filo subtegmĩs vsq; ad corrigiã calige nõ accipiam ex oĩb⁹ q̃ tua sunt: ne dicas. ego ditaui abram. exceptis hijs q̃ ꝯmedert̃ iuuenes: et ꝑtib⁹ viroꝝ qui venert̃ mecũ. aner. eschol et mãbre. isti accipiũt ꝑtes suas.

Capitulum. .XV.

Hijs itaq; trãsactis. factus est ꝑmo dñi ad abrã ꝑ visionẽ: dicẽs. Noli timere abram: ego ꝓtector tuus et merces tua mag̃ nimis. Dixitq; abram. Dñe deus q̃d dab̃ mihi? Ego vadam absq; liberis: et filius ꝓcuratoris dom⁹ mee: iste damascus elyezer. Addiditq; abrã. Mihi aũt nõ dedisti semẽ. et ecce vernacul⁹ me⁹ heres me⁹ erit. Statimq; ꝑmo dñi factus est ad eũ: dicẽs. Non eĩ erit hic heres tu⁹. sed q̃ egredieť de vtero tuo: ip̃m hẽbis heredẽ. Eduxitq; eũ foras: ⁊ ait illi. Suscipe celũ et nũera stellas si potes. Et dixit ei. Sic erit semẽ tuũ. Credidit abram deo: et reputatũ est illi ad iusticiã. Dixitq; ad eũ Ego dñs q̃ eduxi te de hur caldeoꝝ: vt darem tibi terrã istã et possideres eã. At ille ait. Dñe de⁹. vñ scire possuz q̃ possessurus sim eaz? Et rñdit dñs. Sume inquit mihi vaccã triennẽ et caprã triennẽ et arietem ãnoꝝ triũ. turturẽ q̃; et colũbaz. Qui tollens vniuersa hec. diuisit ea ꝑ medium et vt̃sq; ꝑtes ꝯt̃ se: altrinsecus posuit. Aues aũt nõ diuisit. Descẽderũtq; volucres sup cadauera et abigebat eas abraz. Cũq; sol occũberet: pauor irruit sup abrã ⁊ horror magn⁹ ⁊ tenebrosus inuasit eũ. Dictũq; ẽ ad eũ. Scito prenoscẽs. q̃ ꝑegrinũ futuꝝ sit semẽ tuũ in t̃ra nõ sua: et subiciẽt eos ꝑuituti: ⁊ affligẽt q̃dringẽtis ãnis. Uerũtñ gentẽ cui ꝑuituri sunt ego iudicabo: et post hec egredient̃ cum magna substãtia. Tu aũt ibis ad p̃res tuos in pace sepult⁹ ĩ senectute bona. Generatõe at̃ q̃rta r̃uertent̃ huc. Nec dũ enĩ ꝯplete sũt iniq̃tates amorreoꝝ: vsq; ad p̃ns tp̃s. Cũ g̃ occubuisset sol. facta est caligo tenebrosa: ⁊ apparuit cliban⁹ fumãs: et lãpas ignis t̃nsiẽs inter diuisiones illas. In die illa pepigit dñs fed⁹ cũ abram: dicẽs. Semini tuo dabo terrã hanc. a fluuio egipti vsq; ad fluuiũ magnũ eufraten. Cineos et cenezeos. cethmoneos et etheos ⁊ phereseos. raphaim q̃; ⁊ amorreos. chananeos ⁊ gergeseos et iebuseos.

Capitulum. .XVI.

Igitur sarai vxor abrã ñ genuerat sibi liberos: sz hñs ancillã egiptiã nomine agar dixit marito suo. Ecce ꝯclusit me dñs ne parerẽ: ingredere ad ãcillã meã. si forte saltẽ ex illa suscipiã filios. Cunq; ille acq̃esceret dep̃canti. tulit agar egiptiã ãcillã suã. p⁹ ãnos decẽ quã hĩtare ceperãt ĩ terra chanaan: et dedit eã viro suo vxorẽ. Qui ingressus est ad eam. At illa concepisse se vidẽs: despexit dñam suã. Dixitq; sarai ad abram. Inique agis ꝯtra me. ego dedi ancillã meã in sinũ tuũ que videns q̃ ꝯcepit: despectui me habet. Iudicet dñs inter me et te. Cui respondit abram. Ecce ait: ancilla tua in manu tua est: vtere ea vt libet. Affligente igit̃ eam sarai: fugã inijt. Cũq; inuenisset eã angelus dñi iuxta fontẽ aque in solitudine q̃ est in via sur in deserto: dixit ad illam. Agar ancilla sarai: vnde venis ⁊ quo vadis? Que rñdit. A facie sarai domine mee ego fugio. Dixitq; ei angelus domini. Reuertere ad dominam tuam: et humiliare sub manu illius. Et rursum. Mltiplicãs inq̃t mltiplicabo semen tuũ: ⁊ nõ nũerabit̃ pre multitudine. Ac deinceps. Ecce ait. Concepisti: et paries filium. vocabisq; nomen eius ysmahel: eoq̃ audierit domin⁹ afflictionem tuam. Hic erit ferus homo. Manus eius contra omnes: et manus omnium contra eum. Et e regione vniuersorũ fr̃m suoꝝ figet tab̃nacula. Uocauit autẽ

agar nomen dñi qui loquebatur ad eam. tu deus qui vidisti me. Dixit enī. Profecto hic vidi posteri ora videntis me. Propterea appellauit puteum illuz: puteū viuentis et videntis me. Ipse est inter cades et barad. Peperitq agar abre filiū qui vocauit nomen eius ysmahel. Octoginta et sex annoz erat abram: qñ peperit ei agar ysmahelem.

Capitulum. .XVII.

Postq vero nonaginta et nouē annoz esse ceperat. apparuit ei deus. Dixitq ad eū. Ego dñs omipotes Ambula coram me et esto pfectus. Ponāq fedus meū inter me et te: et mltiplicabo te vehemēter nimis. Cecidit abraz pron? in faciē. Dixitq ei deus. Ego sum 7 ponā pactū meū tecū erisq pr mltaz gentium. Nec vltr vocabit nomē tuū abram: sed appellaberis abrahā: qz prem mltaz gentiū pstitui te. Faciāq te crescere vehemētissime: et ponā te in gentibo regesq ex te egredient: et statuā pactū meū inter me et te: et inr semē tuū post te: in generatōibo suis. federe sempiterno vt sim deus tuus 7 semis tui post te. Daboq tibi et semī tuo post te terrā pegrinatōis tue. omnē terrā chanaan in possessionē eternā. eroq deus eoz. Dixit itez deus ad abrahā. Et tu ergo custodies pactū meū et semē tuū p? te in generatōibo suis. Hoc est pactū meū qđ obseruabitis inr me et vos 7 semē tuū p? te. Circūcidet ex vob oē masculinū: 7 circūcūcidetis carnē prepucij vri: vt sit in signū federis inter me et vos. Infans octo dierū circūcidet in vob. Omne masculinuz in generatōibo vris. taz vernacl'us q emptic'ius circūcidet: et qcunq fuerit d stirpe vra. Eritq pactū meū in carne vra in fedus eternū. Masculus cui? prepucij caro circūcisa nō fuerit: delebit anīa illa de pl'o suo: qz pactū meū irritū fecit. Dixit q deus ad abrahā. Sarai vxorē tuā nō vocabis sarai: sed saram. Et bñdicaz ei: 7 ex illa dabo tibi filiū cui bñdictur? sū. Eritq in natōnes 7 reges pl'oz orient ex eo. Cecidit abrahā ī faciē suā: 7 risit in corde suo dicēs. Putasne cētenario nascet fili? 7 sara nonagenaria pariet! Dixitq ad dominū. Vtinam ysmahel viuat coram te. Et ait dñs ad abrahā. Sara vxor tua pariet tibi filium: vocabisq nomen eius ysaac. Et pstituam pactū meū illi in fedus sempiternum: et semini eius post eū. Super ysmahel q audiui te. Ecce bñdicam ei: et augebo et mltiplicabo eū valde. Duodecī duces generabit: et faciā illum crescere in gentē magnā. Pactū vero meū statuā ad ysaac: quē pariet tibi sara in tempore isto: ī anno altero. Cunq finitus esset sermo loquentis cū eo: ascendit deus ab abraham. Tulit aūt abrahā filiū suū: et omnes vernacl'os dom? sue. vniuersos quos emerat et cunctos mares ex omnib viris domus sue: et circūcidit carnē prepucij eoz: statī in ipsa die sicut pceperat ei deus. Abrahā nonaginta et nouē erat annoz: qñ circūcidit carnē ppucij sui: et ysmahel fili? su? tredecim annos impleuerat. tpe circumcisionis sue. Eadem die circūcisus est abraham: et ysmahel filius eius. et omnes viri domus illius. tam vernaculi q empticij 7 alienigene pariter circumcisi sunt.

Capitulum. .XVIII.

Apparuit aūt ei dñs in qualle mabre. sedenti in ostio tabernacli sui in ipso feruore diei. Cunq eleuasset oculos: apparuerūt ei tres viri stantes prope eum. Quos cū vidisset: cucurrit in occursum eoz de ostio tabernaculi sui: et adorauit in terra: et dixit. Dñe si inueni gratiam in oculis tuis ne trāseas seruum tuum. Sed afferaz paurillum aque: et lauentur pedes vestri et requiescite sub arbore. Ponamq buccellam panis: et roboretur cor vestrū postea transibitis. Idcirco enī declinastis ad seruum vestruz. Qui dixerunt. Fac vt locutus es. Festinauit abraham in tabernaculum ad saram. Dixitq ei. Accelera: tria sata simile pmisce. et fac subcinericios panes. Ipse vo ad armentū cucurrit: 7 tulit inde vitulū tenerrimum et optimum. Deditq puero. Qui festinauit 7 coxit illum. Tulit q butirum et lac: et vitulum quem coxerat: et posuit coram eis. Ipse vero stabat iuxta eos sub arbore. Cunq comedissent dixerunt ad eum. Vbi ē sara vxor tua! Ille respondit. Ecce in tabernaculo est. Cui dixit. Reuertens veniaz ad te tempore isto. vita comite. Et habebit filium sara vxor tua. Quo audito sara risit post ostium tabernaculi.

Erant autē ambo senes: profectq; etatis et desierant sare fieri muliebria. Que risit occultē dicēs. Postq; senui: et dñs meus vetulus est: voluptati operā dabo. Dixit aūt dñs ad abrahā. Quare risit sara vxor tua: dicēs. Num vere paritura sum anus? Nunqd deo quicq; est difficile. Juxta pdictum reuertar ad te hoc eodē tpe. vita comite: et habebit sara filiū. Negauit sara: dicens. Non risi. timore pterrita. Dñs aī Non est inquit ita: sed risisti. Cum g surrexissent inde viri. direxerūt oculos ptra sodomā: et abrahā sil gdiebaī: deducens eos. Dixitq; dñs. Non celare potero abraham que gesturus sum. cū futurus sit in gentē magnā ac robustissimā et bñdicēde sint in eo oēs nationes terre. Scio enī q precepturus sit filijs suis: 7 domui sue p se. vt custodiāt viā dñi: et faciāt iudiciū et iusticiā: vt adducat dñs pter abraham omnia que locutus est ad eū. Dixit itaq; dñs. Clamor sodomor 7 gomorreor multiplicat est: et peccatū eor aggūatus est nimis. Descendā et videbo: vtrū clamorē qui venit ad me opere pleuerint: an nō est ita vt sciā. Conuertērūtq; se inde: 7 abierūt sodomā. Abrahā vero adhuc stabat corā dño: et appropinqns ait. Nunqd perdas iustū cum impio? Si fuerint qnq; ginta iusti in ciuitate: peribūt sil: 7 ñ parces loco illi pter qnqginta iustos si fuerint in eo? Absit a te vt rem hanc facias. et occidas iustū cum impio. fiatq; iustus sicut impius. Non est hoc tuum: q iudicas omnē terrā. Nequaq; facies hoc iudiciū. Dixitq; dñs ad eū. Si inuenero sodomis quinqginta iustos in medio ciuitatis. dimittam omi loco pter eos. Rñdit abrahā et ait. Quia sel cepi. Loquar ad dñm deū meū cum sim puluis et cinis. Quid si minus qnqginta iustis quinq; fuerint. delebo propter quadragintaquinq; vniuersam vrbem? Et ait. Non delebo si inuenero ibi quadragintaquinq;. Rursumq; locut est ad eū. Si aūt quadraginta ibi inuēti fuerint: quid facies? Ait. Non pcutiā propt qdraginta. Ne queso inqt indigneris dñe si loqr. Quid si ibi inuēti fuerīt trigīta. Rñdit: nō faciaz. Si inuenero triginta? Quia sel ait. cepi. Loquar ad dñm meum. Quid si ibi inuēti fuerīt viginti? ait. Non interficiaz propter viginti. Obsecro inqt. ne irascaris dñe: si loqr adhuc sel. Quid si inuenti fuerint ibi decē? Dixit: nō delebo propter decē. Abijt dñs postq; cessauit loqui ad abraham: et ille reuersus est in locum suum.

Capitulum .XIX.

Venerūtq; duo angeli sodomā vespere. sedēte loth in foribo ciuitatis. Qui cum vidisset eos surrexit et iuit obuiam eis. adorauitq; pronus in terram: et dixit. Obsecro dñi declinate in domū pueri vri: et manete ibi. Lauate pedes vros et mane pficiscemini in viā vraz Qui dixer. Minime: sed in platea manebimus. Compulit illos opido vt diuertērent ad eum. Ingressiq; domum eius fecit puiuiū. et coxit azima et comederūt. Prius aūt q irēt cubitū. viri ciuitatis vallauerunt domū illi: a puero vsq; ad senem omis plus sil. Elocauerūtq; loth: et dixerūt ei. Vbi sunt viri qui introierūt ad te nocte. Educ eos huc vt pgnoscamus eos. Egressus ad eos loth post tergū adducēs ostiū: ait. Nolite queso fratres mei. nolite maluz hoc facere. Habeo duas filias: que necdum pgnouerūt viz. Educam eas ad vos: et abutimini eis sicut vobis placuerit: dummodo viris istis nihil mali faciatis: q ingressi sunt sub vmbra culminis mei. At illi dixerūt. Recede illuc. Et rursus. Ingressus es inqunt vt aduena. nunquid vt iudices? Te g ipm magisq; hos affligem. Vimq; faciebāt loth vehemētissime. Jamq; prope erat vt effringerēt fores et ecce miserūt manū viri: et introduxer ad se loth. clauserūtq; ostiū: 7 eos q foris erāt percusserūt cecitate: a minimo vsq; ad maximū: ita vt ostiū inuenire nō possent. Dixerūt aūt ad loth. Habes hic quēpiam tuor generuz: aut filios aut filias. Omes qui tui sunt educ de vrbe hac. Delebim enī locū istū: eoq; increuerit clamor eor corā dño: qui misit nos vt perdamus illos. Egressus itaq; loth. locut est ad generos suos: q accepturi erāt filias ei: et dixit. Surgite 7 egredimī de loco isto: q delebit dñs ciuitatē hanc. Et visus est eis quasi lutēs loqui. Cunq; esset mane. cogebant eū angeli: dicētes. Surge 7 tolle vxorē tuā: 7 duas filias qs hēs ne 7 tu pariť

peas in scelere ciuitatis. Dissimulãtẽ illo apprehẽderũt manũ eius et manũ vxoris: ac duaꝝ filiaꝝ eius: eoꝝ parcẽs dñs illi. Eduxerũtqꝫ euꝫ et posuerũt extra ciuitatẽ. ibiqꝫ locuti sunt ad eum: dicentes. Salua animã tuã. Noli respicere post tergũ: nec stes ī amni circa regionẽ: sed in mõte saluũ te fac: ne ꝛ tu sil' peas. Dixitqꝫ loth ad eos. Queso dñe mi: qꝛ inuenit seruꝰ tuus gr̃aꝫ coꝛã te: ꝛ magnificasti gl̃iam ꝛ misericordiã tuã quã fecisti mecũ: vt saluares animã meã: nec possum in mõte saluari: ne forte apprehẽdat me malũ ꝛ moriar. Est ciuitas hic iuxta: ad quaꝫ possum fugere pua: et saluaboꝛ ī ea. Nunqd̃ ñ modica ẽ: et viuet anima mea. Dixitqꝫ ad eũ. Ecce eciã in hoc suscepi p̃ces tuas: vt ñ subuertam vrbẽ p q̃ locutꝰ es. Festina et saluare ibi: qꝛ ñ potero facere q̃cq̃: donec īgrediaris illuc. Idcirco vocatũ ẽ nom̃ vrbis illiꝰ segoꝛ. Sol egressus ẽ sup̃ terrã: ꝛ loth ingressus est segoꝛ. Igit̃ dñs pluit sup̃ sodomaꝫ et gomoꝛrã: sulphur et ignẽ a dño de celo: et subuertit ciuitates has: ꝛ amnem circa regionẽ: vniuersos hĩtatoꝛes vrbiuꝫ ꝛ cũcta terre virẽtia. Respiciẽsqꝫ vxoꝛ eiꝰ pꝰ se: versa est in statuã sal'. Abrahã autẽ ꝓsurgẽs mane: vbi stetẽrat p̃ius cũ dño. intuitus ẽ sodomã et gomoꝛrã: et vniuersam terrã regionis illius. Vidit qꝫ ascendẽtem fauillã de terra: q̃si fornacis fumum. Cũ enī subuerteret dñs ciuitates regiõis illius. recoꝛdatus est abrahe: et liberauit loth de subuersione vrbiuꝫ in q̃bꝫ habitauerat. Ascẽditqꝫ loth de segoꝛ et mansit in mõte. Due q̃ꝫ filie eiꝰ cũ eo. Timuerat enī manere in segoꝛ: et mãsit in spelũca ipe et due filie eius cũ eo. Dixitqꝫ maioꝛ ad minoꝛẽ. Pater nr̃ senex est: et nullus virꝰ remãsit in terra: qui possit īgredi ad nos iuxta moꝛẽ vniuerse terre. Veni inebriemus eũ vino: dormiamusqꝫ cũ eo: vt suare possum⁹ ex p̃e nr̃o semẽ. Dederũt itaqꝫ p̃i suo bibere vinũ nocte illa. Et ingressa est maioꝛ. dormiuitqꝫ cũ p̃e. At ille ñ sensit nec qñ accubuit filia nec qñ surrexit. Altera q̃ꝫ die dixit maioꝛ ad minoꝛẽ. Ecce dormiui heri cũ p̃e meo. demus ei bibere vinũ eciã hac nocte: et dormies cuꝫ eo vt saluem⁹ semẽ de p̃e nr̃o. Dederũtqꝫ eciã et illa nocte p̃i suo bibere vinũ. Ingressaqꝫ minoꝛ filia dormiuit cũ eo. Et nec quidem tunc sensit qñ ꝓcubuerit: vel qñ illa surrexit. Conceperũt g̃ due filie loth de p̃e suo. Peperitqꝫ maioꝛ filiũ: et vocauit nomen eius moab. Ipse est p̃ moabitaꝫ vsqꝫ in p̃ntẽ diem. Minoꝛ q̃ꝫ peperit filiũ: ꝛ vocauit nomẽ eius amon. id ẽ filiꝰ ꝑti mei. ipe est p̃ amonitaꝫ vsqꝫ hodie.

Capitulum. .xx.

Profectus inde abrahã in terrã australẽ. habitauit inꝰ cades et sur: et pegrinat⁹ est ī geraris. Dixitqꝫ de sara vxoꝛe sua: soꝛoꝛ mea ẽ. Misit ergo abimelech rex gerare: ꝛ tulit eã. Venit aũ deus ad abimelech p̃ sõnium nocte: et ait illi. En morieris ꝑ mulierẽ quã tulisti. hꝫ enī vir. Abimelech vo nõ tetigerat eã Et ait. Dñe num gentẽ ignoꝛantẽ: ꝛ iustã interficies? nonne ipse dixit mihi soꝛoꝛ mea est? Et ipsa ait fr̃ meꝰ est? In simplicitate coꝛdis mei et mũdicia manuũ meaꝝ feci hoc. Dixitqꝫ ad eũ deꝰ. Et ego scio q̃ simplici coꝛde feceris: et ideo custodiui te: ne peccares in me: et nõ dimisi vt tangeres eam. Nunc ergo redde vxoꝛem viro suo: et oꝛabit pro te: qꝛ prophet̃a ẽ ꝛ viues. Si aũ nolueris r̃ddere: scito q̃ morte moꝛieris. tu et omnia q̃ tua sunt. Statimqꝫ de nocte ꝓsurgẽs abimelech. vocauit omnes seruos suos: et locutus est vniuersa verba hec in auribꝫ eoꝝ. Timuerũtqꝫ omnes viri valde. Vocauit aũt abimelech eciã abrahã: ꝛ dixit ei. Quid fecisti nob? Quid peccauim⁹ in te: qꝛ induxisti sup̃ me ꝛ sup̃ regnũ meũ pctm̃ gr̃de? Que non debuisti facere fecisti nobis. Rursusqꝫ exposculãs ait. Quid vidisti vt hoc faceres? Respõdit abrahaꝫ. Cogitaui mecũ dicẽs. Forsitan nõ est timoꝛ dei ī loco isto: ꝛ interficiẽt me ꝓpter vxoꝛẽ meã. Al' aũt ꝛ vere soꝛoꝛ mea est: filia p̃is mei: ꝛ non filia mr̃is mee: et duxi eam in vxoꝛẽ. Postq̃ aũt eduxit me deus de domo p̃is mei: dixi ad eã. Hãc misericoꝛdiã facies mecũ in omni loco ad quem ingrediemur: dices q̃ frater tuꝰ sim. Tulit igit̃ abimelech oues ꝛ boues ꝛ seruos et ancillas ꝛ dedit abrahã. Reddiditqꝫ illi saram vxoꝛẽ suam: et ait. Terra coꝛã vob est: vbicunqꝫ tibi placuerit habita. Sare autẽ dixit. Ecce mille argẽteos dedi fratri

tuo. Hoc erit tibi in velamen oculoꝝ ab omnes qui tecum ſunt: et q̄cunq; preteris memẽto te deprehẽſam. Orãte aũt abrahã. ſanauit deus abimelech ⁊ uxorẽ. ancillaſq; eius: ⁊ pepererũt. Concluſerat eĩ dom̃ oñem uuluam domus abimelech: propter ſaram uxorem abrahe. ¶ Capi .XXI.

Viſitauit aũt dñs ſaram ſicut pmiſerat: ⁊ impleuit q̄ locutus ẽ. Conceptitq; ⁊ peperit filiũ in ſenectute ſua: tẽpore q̄ pdixerat ei deus. Vocauitq; abraham nomẽ filij ſui quẽ genuit ei ſara. yſaac. Et circũcidit eũ octauo die. ſicut p̃ ceperat ei deus cũ centũ eſſet annoꝝ. Hac q̄pe etate p̃is nat⁹ eſt yſaac. Dixitq; ſara Riſũ fecit mihi de⁹ ⁊ q̄cũq; audierit corride bit mihi. Rurſũq; ait. Quis audit⁹ credere ret abrahã q; ſara lactaret filiũ: quẽ peperit ei iam ſeni: Creuit igr̃ puer: et ablactatus eſt. Fecitq; abrahã gñde cõuiuium in die ablactacõnis eius. Cũq; vidiſſet ſara filiũ agar egiptie. ludentẽ cum yſaac filio ſuo. dixit ad abrahã. Eice ancillã hãc ⁊ filium eius. Nõ erit em̃ heres filius ancille: cum filio meo yſaac. Dure accepit hoc abrahã pro filio ſuo. Cui dixit deus. Nõ tibi videatur aſperꝝ ſup puero ⁊ ſuper ancilla tua. Omnia q̄ dixerit tibi ſara. audi vocez ei⁹. quia in yſaac vocabitur tibi ſemen. Sed ⁊ filium ancille faciam in gentem magnaz: quia ſemen tuum eſt. Surrexit itaq; abraham mane: ⁊ tollens panem. ⁊ utrem aque impoſuit ſcapule eius. tradiditq; puerum. ⁊ dimiſit eam. Que cum abiſſet: errabat in ſolitudine berſabee. Cũq; conſumpta eſſet aqua in utre: abiecit puerꝝ ſubter unã arborem: que ibi erat. ⁊ abijt. Seditq; e regione procul: quantuz potest arcus iacere. Dixit em̃. Non videbo morientẽ puerum: Et ſedens cõtra leuauit vocem ſuã et fleuit. Exaudiuit aũt deus vocẽ pueri. Vocauitq; angelus dom̃i agar de celo dicens. Quid agis agar: Noli timere. Exaudiuit em̃ de⁹ vocem pueri. de loco in q̄ ẽ. Surge et tolle puerꝝ. ⁊ tene manũ illius. quia in gentem magnã faciã eum. Aperuitq; oculos eius deus. Que vidẽs puteũ aque. abijt ⁊ implevit utrẽ: dediteq; puero bibere. ⁊ fuit cũ eo. Qui creuit ⁊ moratus ẽ in ſolitudine. Factuſq; eſt iuuenis ſagittari⁹. Habitauitq; i deſerto pharan. Et accepit illi mater ſua uxorem de terra egipti. Eodem tẽpe dixit abimelech ⁊ phicol p̃nceps exercitus eius ad abraham. Deus tecũ eſt in uniuerſis q̄ agis. Jura g̃ p dñm. ne noceas mihi. ⁊ poſteris meis ſtirpiq; mee: ſed iuxta miſericordiã quã feci tibi. facies mihi. ⁊ tre in q̄ verſatus ẽ aduena. Dixitq; abraham. Ego iurabo. Et increpauit abimelech ꝓter putẽ aque. quẽ vi abſtulerãt ſerui eius. Rñditq; abimelech. Neſciui q̄s fecerit hãc rẽ. ſed ⁊ tu nõ indicaſti mihi. et ego nõ audiui p̃ter hodie. Tulit itaq; abraham oues et boues ⁊ dedit abimelech. Percuſſerũtq; ambo fed⁹. Et ſtatuit abrahã ſeptẽ agnas gregis ſeorſuz. Cui dixit abimelech. Quid ſibi volũt ſeptẽ agne iſte. quas ſtare feciſti ſeorſum: At ille. Septẽ inq̄t agnas accipies de manu mea. ut ſint mihi i teſtimoniũ qm̃ ego fodi puteũ iſtuz. Idcirco vocatus eſt locus ille berſabee. quia ibi uterq; iurauit. ⁊ inierũt fedus pro puteo iuramenti. Surrexit aũt abimelech. ⁊ phicol p̃nceps exercitus eius. reuerſiq; ſunt in terrã paleſtinoꝝ. Abrahã vero plãtauit nemus in berſabee. et inuocauit ibi nomẽ dei eterni. ⁊ fuit colonus terre paleſtinorum diebus multis. ¶ Capitulum .XXII.

Qui poſtq̄ geſta ſũt: tẽptauit deus abraham: ⁊ dixit ad eũ. Abraham abraham. Ille rñdit. Aſſum. Ait illi. Tolle filiũ tuũ unigenitũ quez diligis yſaac: ⁊ vade in terrã viſionis atq; ibi offeres eũ in olocauſtuz. ſup unũ montiũ quẽ monſtrauero tibi. Igitur abrahã de nocte conſurgens ſtrauit azinum ſuum: ducens ſecum duos iuuenes. ⁊ yſaac filium ſuum. Cunq; concidiſſent ligna in olocauſtum. abijt ad locũ quem preceperat ei deus. Die autem tercio. eleuatis oculis vidit locum procul. dixitq; ad pueros ſuos. Expectate hic cum azino. ego ⁊ puer illucuſq; ꝓperãtes: poſtq̄ adorauerimus reuertamur ad vos. Tulit q̄z ligna olocauſti: et impoſuit ſuper yſaac filium ſuum. Ipſe vero portabat in manibus: ignem et gladium. Cunq; duo pergerẽt ſimul: dixit yſaac patri ſuo. Pater mi. At ille reſpõdit. Quid vis fili: Ecce inquit ignis et ligna: ubi eſt victima olocauſti: Dixit autem abraham. Deus prouidebit ſibi victimam olocauſti fili mi. Pergebant ergo pariter: et venerunt

ad locum quem ostenderat ei deus. in quo edificauit altare. ⁊ desuper ligna ꝯposuit. Cunqꝫ alligasset ÿsaac filiuꝫ suum: posuit eum in altare sup̄ struē lignorum. Extenditqꝫ manū ⁊ arripuit gladiū. vt immolaret filiū suū. Et ecce āgelus dñi de celo clamauit dicēs. Abraham abraham. Qui respōdit assuꝫ. Dixitqꝫ ei nō extēdas manū tuam sup̄ pueꝝ: neqꝫ facias illi q̄cq̄ꝫ. Nūc cog̊ui q̄ timeas dñm. ⁊ nō pep̄cisti vnigenito filio tuo ꝓpter me. Leuauit abraham oculos suos. viditqꝫ post tergū arietē īter vepres: herentē cornibꝫ. Quē assumēs: obtulit olocaustū ꝓ filio. Appellauit q̄ nomē loci illius: dñs videt. Vñ vsqꝫhodie dr̄: in mōte dñs videbit. Vocauit aūt āgelus dñi abraham secundo de celo dicens. Per memetipsum iuraui dicit dñs. qꝛ fecisti hanc rem. ⁊ non pepercisti filio tuo vnigenito propter me. benedicam tibi ⁊ multiplicabo semen tuū sicut stellas celi: ⁊ velut arenam que est in litore maris. Possidebit semen tuū portas inimicoꝝ suoꝝ. ⁊ benedicentur in semine tuo omnes gentes terre. quia obedisti voci mee. Reuersus est abraham ad pueros suos: abieruntqꝫ bersabee simul. ⁊ habitauit ibi. Hijs itaqꝫ gestis nūciatuꝫ est abraham. q̄ melcha q̊ꝫ genuisset filios nachor fratri suo: hus primogenitū. ⁊ buꝫ fratreꝫ eius. ⁊ chamuel p̄rem sÿroꝝ. ⁊ caseth ⁊ azan. pheldas. q̊ꝫ ⁊ ÿedlaf. ⁊ bathuel. de q̊ nata ē rebecca. Octo istos genuit melcha: nachor fratri abraham. Concubina vero illius nomīe roma. peperit thabee. ⁊ gaon. ⁊ thaas. ⁊ maacha.

¶ Capitulum. .XXIII.

Dixit autem sara centumuiginti septem annis: ⁊ mortua est in ciuitate arbee. que est hebron in terra chanaan. Venitqꝫ abraham vt plāgeret et fleret eam. Cunqꝫ surrexisset ab officō funeris: locut⁹ ē ad filios heth dicens. Aduena suꝫ. ⁊ peregrin⁹ apud vos: date mihi ius sepulcri vobiscuꝫ. vt sepeliam mortuū meum. Responderuntqꝫ filij heth dicētes. Audi nos domine. Princeps dei es apud nos: in electis sepulcris nostris sepeli mortuum tuum: nullusqꝫ te prohibere poterit quin in monumento eius sepelias mortuū tuū. Surrexit abraham ⁊ adorauit ꝓplum terre: filios videlicet heth. Dixitqꝫ ad eos. Si placet anime vestre vt sepeliā mortuū meū. audite me: ⁊ intercedite pro me apud ephron filiū seor. vt det mihi speluncā duplicem quam habet in extrema parte agri sui. Pecunia digna tradat eam mihi corā vobis: in possessioneꝫ sepulcri. Habitabat autem ephron in medio filiorum heth. Responditqꝫ ephron ad abraham: cūctis audientibꝫ qui ingrediebantur portam ciuitatis illius dicens. Nequaq̄ꝫ ita fiet domine mi: sꝫ tu magis ausculta quod loquor. Agrum trado tibi. ⁊ speluncam que in eo est: presentibꝫ filijs populi mei. sepeli mortuum tuum. Adorauit abraham coram domino ⁊ popl̄o terre. ⁊ locutus ē ad ephrō: circumstāte plebe eius. Queso vt audias me. Dabo pecuniam pro agro. suscipe eaꝫ: ⁊ sic sepeliam mortuū meum in agro. Responditqꝫ ephron. Dñe mi audi me. Terra quam postulas. quadringentos siclos argenti valet. istud est p̄cium inter me ⁊ te: sed quantum est hoc. sepeli mortuū tuuꝫ. Quod cum audisset abraham: appēdit pecuniam quam ephron postulauerat. audientibꝫ filijs heth quadringentos siclos argenti: probate monete publice. Confirmatusqꝫ est ager quondam ephronis. in quo erat spelunca duplex. respiciens mambre. tam ipse q̄ꝫ spelunca. ⁊ omnes arbores ei⁹ in cunctis terminis eius per circuitum: abrahe in possessionem. Videntibus filijs heth. ⁊ cunctis qui intrabant portam ciuitatis illius. Atqꝫ ita sepeliuit abraham saram vxorem suam. in spelūca agri duplici que respiciebat mambre. Hec est ebron. in terra chanaan. Et confirmatus est ager. ⁊ antrum quod erat in eo. abrahe in possessionem monumenti. a filijs heth.

¶ Capitulum. .XXIIII.

Erat autem abraham senex dieꝝqꝫ multorū: ⁊ dominus in cunctis bñdixerat ei. Dixitqꝫ ad seruū seniorem domus sue qui preerat om̄ibꝫ que habebat. Pone manū tuā subter femur meū vt adiurē te p̄ deū celi ⁊ terre. vt nō accipias vxoreꝫ filio meo de filiabꝫ chananeoꝝ. int̄ q̊s habito: sꝫ ad t̄rā ⁊ cog̊cōeꝫ meā ꝓficiscaris: et inde accipias vxoreꝫ filio meo ÿsaac. Rñdit ſu⁹. Si noluerit mulier venire mecū in terrā hāc. nūq̄d reducere debeo filiū tuuꝫ ad locū de q̊ tu egressus es:

Dixitq; abraham. Caue nequando reducas filium meum illuc . Dñs celi et terre qui tulit me de domo patris mei.q de terra natiuitatis mee.qui locutus est mihi . q iurauit mihi dicẽs.semini tuo dabo terram hanc:ipe mittet angelum suũ coꝝã te et inde accipies vxorẽ filio meo. Sin aũt mulier noluerit sequi te. nõ teneberis iuramento:filiũ tm̃ meuz ne reducas illuc. Posuit ergo seruus manũ sub femore abrahaz dñi sui:q iurauit illi sup sermone hoc. Tulitq; decẽ camelos de grege dñi sui q abijt. ex oĩbꝰ bonis eius portans secũ: profectusq; profect in mesopotamiaz. ad vrbem nachor. Cũq; camelos fecisset occumbere extra opidũ.iuxta puteuz aq̃. vespe(eo tpe q̃ solent mulieres egredi ad hauriendam aquã)orauit dñm dicẽs.Dñe deꝰ dñi mei abraham . occurre obsecro mihi hodie:et fac misericordiã cum dño meo abraham. Ecce ego sto ꝓpe fontez aq̃:q filie habitatoꝝ huius ciuitatis egredient ad hauriẽdam aquã . Igit puella cui dixero. iclina ydriam tuã vt bibam.et illa rñderit bibe. quin et camelis tuis dabo potum:ipa est quã prepasti seruo tuo ysaac: et p hoc intelligam.q feceris misericordiã cum dño meo abraham.Necdum int se verba complerat:et ecce rebecca egrediebat filia bathuel filij melche vxoris nachor fris abraham.hns ydriam i scapula sua:puella decora nimis virgoq; pulcerrima q icognita viro.Descenderat at ad fontẽ q impleuerat ydriam aq̃:ac reuertebat.Occurrit q ei seruus et ait.Pauxillũ aque mihi adbibendum prebe de ydria tua.Que rñdit. Bibe dñe mi.Celeriterq; deposuit ydriam sup vlnam suã:q dedit ei potũ. Cunq; ille bibisset:adiecit.Quin q camelis tuis hauriam aquam:donec cuncti bibant.Effundensq; ydriaz i canalibꝰ recurrit ad puteũ vt hauriret aquã: q haustuz oĩbꝰ camelis dedit . Ipse at ptẽplabat eã tacitus:scire volens vtrũ prosperꝰ iter suũ fecisset deꝰ an non.Postq; aũt biberunt cameli protulit vir inaures aureas.appendẽtes siclos duos:et armillas totidem. pondo siclorꝰ decem.Dixitq; ad eã.Cuius es filia. Indica mihi.Est i domo pris tui locus ad manẽdum:Que rñdit.Filia sum bathuelis filij nachor:quem pepit ei melcha.Et addidit dicens. Paleaz quoq; et feni plurimũ est apud nos:q locus spacios est ad manẽdum . Inclinauit se hõ et adorauit dñm dicẽs.Benedictus dns deus dñi mei abraham.q nõ abstulit misericordiã q veritatem suaz a dño meo:et recto itinere me perduxit in domũ fratris dñi mei . Cucurrit itaq; puella:q nunciauit in domũ matris sue oĩa que audierat. Habebat aũt rebecca frem nomĩe laban.Qui festinus egressus ẽ ad hoiez vbi erat fons. Cũq; vidisset inaures.q armillas i manibꝰ sororis sue.q audisset cũcta verba referẽtis. hec locutꝰ est mihi homo:venit ad viruz q̃ stabat iuxta camelos et ꝓpe fontez aque:dixitq; ad eum. Ingredere benedicte dñi . Cur foris stas:preparaui domũ q locũ camelis tuis. Et introduxit eũ in hospiciũ.ac destrauit camelos:deditq; paleas q fenũ. et aquam ad lauandos pedes camelorꝫ.et virorꝫ qui venerant cũ eo. Et apposit est i ospectu eius panis.Qui ait.Non comedaz:donec loquar sermones meos.Rñdit ei.Loq̃re. At ille . seruus inquit abraham sum . Et dns benedixit dño meo valde et magnificatus est:q dedit ei oues q boues.argentũ et auz.seruos et ancillas.camelos et azinos.Et pepit sara vxor dñi mei:filiũ dño meo in senectute sua : deditq; illi oĩa que habuerat. Et adiurauit me dns meus dicens.Non accipies vxorez filio meo de filiabꝰ chananeorꝫ in quoꝫ terra habito:sz ad domũ patris mei perges:et de cognatione mea.accipies vxorẽ filio meo. Ego vero respondi domino meo . Quid si noluerit venire mecum mulier : Dominus ait.in cuius cõspectu ambulo.mittet angelum suũ tecũ. et diriget viam tuã:accipiesq; vxorẽ filio meo de cognacõne mea: et de domo pris mei. Innocens eris a maledictione mea : cum veneris ad primos meos.q nõ dederint tibi.Veni ergo hodie ad fontem aque q dixi.Dñe deus dñi mei abrahaz.si direxisti viam meã in qua nũc ambulo. ecce sto iuxta fontez aque:q virgo q̃ egredie ad hauriendã aquã audierit a me. da mihi pauxillũ aque ad bibẽdũ de ydria tua.et dixit mihi.et tu bibe q camelis tuis hauriã:ipa est mlr quã preparauit dns filio dñi mei.Cũq; hec tacitꝰ mecũ voluerẽ.apparuit rebecca veniẽs cũ

ijdria quā portabat in scapula: descēditq; ad fontē. ⁊ hausit aquā. Et aio ad eā. Da mihi paululū bibere. Que festinās deposuit ÿdriam de humero: et dixit mihi. Et tu bibe: ⁊ camelis tuis tribuaz potū. Bibi: ⁊ adaq̄uit camelos. Interrogauiq; eā ⁊ dixi. Cuius es filia? Que rñdit. filia bathuelis suz. filij nachor: quē pepit ei melcha. Suspendi ita inaures ad ornandaz faciē eius. ⁊ armillas posui in manibꝫ eiꝰ Pronusq; adoraui dñm: benedicens dño deo dñi mei abrahaz. q̄ ꝑduxit me recto itinere: vt sumerē filiam fr̄is dñi mei filio eius. Quāobrem si facitis misericordiā ⁊ veritatez cum dño meo indicate mihi: sin aūt aliud placet. et hoc dicite mihi vt vadam ad dexterā siue ad sinistrā. Rñderunt laban et bathuel. A dño egressus est sermo. Non possumus ext̄ placituz eius q̄cq̄ aliud loqui tecum. En rebecca coraz te est: tolle eam ⁊ proficiscere: et sit vxor filij dñi tui. sicut locutus est dñs. Quod cum audisset puer abrahaz: ꝓcidens adorauit ī terra dñm. Prolatisq; vasis argenteis et aureis ac vestibus: dedit ea rebecce ꝑ munere. Fratribꝫ q̄ꝫ eius ⁊ matri. dona obtulit. Inito ꝯuiuio vescentes ꝑiter et bibentes manserūt ibi. Surgens aūt mane. locutus est puer. Dimittite me: vt vadā ad dñm meū. Rñderuntq; fr̄es eius ⁊ mater. Maneat puella saltē. decez dies apud nos. et postea ꝓficiscet̄. Nolite ait me retinere quia dñs direxit viā meā. Dimittite me: vt pergam ad dñm meum. Et dixerunt. Vocemus puellam: ⁊ queramus ip̄ius voluntatem. Cunq; vocata venisset: scissitati sunt. Vis ire cum hoīne isto? Que ait. Vadam. Dimiserunt g̊ eam. ⁊ nutricē illius: seruūq; abrahaz ⁊ comites eius: imp̄cantes prospera sorori sue. atq; dicētes. Soror nostra es. Crescas in mille milia: ⁊ possideat semen tuū portas inimicoꝝ suorum. Jugiter rebecca ⁊ puelle illius. ascensis camelis secute sunt virū: qui festinus reuertebat̄ ad dñm suum. Eo aūt tpe deambulabat ijsaac ꝑ viaz q̄ ducit ad puteum. cuiꝰ nomē est viuētis ⁊ vidētis. Habitabat eī in terra australi: ⁊ egressus fuerat ad meditandū in agro inclinata iam die. Cūq; eleuasset oculos: vidit camelos veniētes ꝓcul. Rebecca q̄ꝫ ꝯspecto ijsaac. descendit de camelo: et ait ad pueꝝ. Quis est ille homo q̄ venit ꝑ agꝝ ī occursuz nobis? Dixitq; ei. Ip̄e est dñs meus. At illa tollens cito palliū suū cooꝑuit se. Seruꝰ at̄ cūcta q̄ gesserat: narrauit dño suo ijsaac. Qui ītroduxit eā in tabernaculū sare mr̄is sue ⁊ accepit eā in vxorē: ⁊ intm̄ dilexit eā: vt dolorem q̄ ex morte mr̄is eius acciderat: tꝑaret.

¶ Capi. XXV.

Abraham vero aliaz duxit vxorē. nomine cethuram: que peperit ei zāram ⁊ iexan et madan et madian et iesboch et sue. Jexan quoq; genuit saba et dadan. Filij dadan fuerunt assurim ⁊ lathusim ⁊ laomim. At vero ex madian ortus est epha et opher et enoch et abida et heldaa. Omnes hij filij cethure. Deditq; abrahaz cuncta q̄ possederat ijsaac. filijs autē concubinarum largitus est munera. ⁊ separauit eos ab ijsaac filio suo dumadhuc ipse viueret ad plagam orientalem. Fuerunt autez dies vite abrahe centumseptuagintaquinq; anni: et deficiens mortuus est ī senectute bona. prouecteq; etatis. et plenus dierum: congregatusq; est ad populum suum. Et sepelierūt eum ijsaac et ÿsmahel filij sui in spelunca duplici. que sita est ī agro ephron. filij seor ethei. e regione mambre: quam emerat a filijs heth. Ibi sepultus est ipse ⁊ sara vxor eius. Et post obitum eius benedixit deus ÿsaac filio eius: qui habitabat iuxta puteum nomine viuentis et videntis. Hee sunt generacōes ÿsmahel filij abrahe quē peperit ei agar egiptia famula sare: ⁊ hec nomina filioꝝ eius in vocabulis et generationibꝫ suis. Primogenitus ÿsmahelis nabaioth: deinde cedar ⁊ abdehel et mabsan masma quoq; et duma et massa. adad et thema et ithur ⁊ naphis et cedma. Isti sunt filij ÿsmahel: et hec nomina ꝑ castella ⁊ opida eoꝝ. duodecim principes tribuum suaꝝ. Et facti sunt anni vite ÿsmahel̄ centūtrigintaseptē: deficiensq; mortuꝰ est. ⁊ appositus ad ꝓplm̄. Habitauit at̄ ab eiula vsq; sur: que respicit egiptuz introeuntibꝫ assirios. Coram cunctis fratribꝫ suis obijt. Hee q̄ꝫ sunt generationes ÿsaac filij abrahaz. Abraham genuit ÿsaac. Qui cū quadragīta esset ānoꝝ: duxit vxorē rebeccaz. filiā bathuelis siri. de mesopotamia.

ſororẽ laban. Deꝓcatuſq; ẽ ỹſaac dñm ꝓ
vxore ſua: eoq; eẽt ſterilis. Qui exaudiuit
eũ ⁊ dedit ꝯceptũ rebecce: ſed collidebãt ĩ
vtero ei⁹ puuli. Que ait. Si ſic mihi futu
rũ erat: q̃d neceſſe fuit ꝯcipe? Perrexitq;
vt ꝯſuleret dñm. Qui rñdẽs ait. Due gen-
tes ſunt in vtero tuo. ⁊ duo ꝑpli ex ventre
tuo diuidẽt: populuſq; populũ ſupabit: ⁊
maior ſeruiet minori. Jam tp̃us pariendi
aduenerat: ⁊ ecce gemi in vtero eius repti
ſũt. Qui prim⁹ egreſſus ẽ rufus erat ⁊ to-
tus ĩ morẽ pellis hiſpidus: vocatũq; ẽ no
mẽ eius eſau. Protin⁹ alter egrediẽs plã-
taq; fratris tenebat manu: ⁊ idcirco appel-
lauit eũ iacob. Sexagenarius erat ỹſaac
qñ nati ſũt ſibi puuli. Quibꝫ adultis. fa-
ctus eſt eſau vir gnarus venãdi. ⁊ hõ agri
cola: iacob aũt vir ſimplex habitabat ĩ ta
bernacul'. Jſaac amabat eſau eoq; ꝺ vena-
cõnibꝫ illius veſcerẽt: ⁊ rebecca diligebat
iacob. Coxit aũ iacob pulmẽtũ. Ad quem
cũ veniſſz eſau ꝺ agro laſſus ait. Da mihi
ꝺ coctiõe hac rufa. quia opido laſſus ſuz.
Quã ob cãz vocatũ ẽ nomẽ ei⁹ edom. Cui
dixit iacob. Vende mihi primogenita tua.
Ille rñdit. En morior. Quid mihi ꝑderunt
primogenita? Ait iacob. Jura ergo mihi.
Jurauit ei eſau. ⁊ vẽdidit primogenita: ⁊
ſic accepto pane et lentis edulio comedit
⁊ bibit et abiit: paruipẽdẽs q; primogeni-
ta vendidiſſet. Capi. XXVI.

ORta aũt fame ſup terrã poſt eam
ſterilitatẽ q̃ acciderat ĩ diebꝫ abra
ham: abiit ỹſaac ad abimelech re-
gẽ paleſtinox. ĩ gerara. Apparuitq; ei dñs
⁊ ait. Ne deſcẽdas ĩ egiptũ: ſed q̃eſce ĩ ter-
ra quã dixero tibi ⁊ pegrinare ĩ ea: eroq;
tecũ ⁊ bñdicã tibi. Tibi ei ĩ ⁊ ſemi tuo dabo
vniuerſas regiones has. ꝯplẽs iuramẽtuz
q; ſpopondi abraham p̃i tuo: et multipli-
cabo ſemẽ tuum ſicut ſtellas celi. Daboq;
poſteris tuis vniuerſas regiones has: et
bñdicẽt ĩ ſemĩe tuo oẽs gẽtes terre: eo q;
obedierit abraham voci mee et cuſtodierit
p̃cepta mea ⁊ mãdata mea et ceremonias
legeſq; ſeruauerit. Mãſit itaq; ỹſaac ĩ ge-
raris. Qui cũ ĩterrogaret a viris loci illi⁹
ſup vxore ſua: rñdit. Soror mea ẽ. Timu-
erat ei ꝯfiteri q; ſibi eẽt ſociata ꝯiugio: re
putãs ne forte interficerent euz ꝑter illi⁹
pulcritudinem. Cũq; ptranſiſſent dies plu
rimi ⁊ ibidẽ moraret. ꝓſpiciens abimelech
rex paleſtinox. ꝑ feneſtram: vidit eũ iocã-
tẽ cũ rebecca vxore ſua: ⁊ accerſito eo ait.
Perſpicuum eſt q; vxor tua ſit. Cur men-
titus es eam ſororẽ tuam eſſe? Reſpondit.
Timui ne morerer ꝓpter eam. Dixitq; abi-
melech. Quare impoſuiſti nobis. Potuit
coire quiſpiam ꝺ populo cũ vxore tua. et
induxeras ſup nos grande peccatum? Pre
cepitq; omni populo dicẽs. Qui tetigerit
hominis huius vxorẽ: morte morietur. Se-
uit aũt ỹſaac in terra illa: et inuenit ĩ ipo
anno cẽtuplum. Benedixitq; ei deus. ⁊ lo-
cupletatus eſt homo. et ibat ꝓficiẽs atq;
ſuccreſcẽs. donec magnus vehementer ef-
fectus eſt: habuitq; poſſeſſiones ouiũ ⁊ ar
mẽtox. ⁊ familie plurimũ. Ob hoc inuidẽ-
tes ei paleſtini. oẽs putẽos quos foderant
ſerui patris illi⁹ abrahaz. illo tpe obſtru-
xerũt implentes humo intãtũ vt ipſe abi-
melech diceret ad ỹſaac. Recede a nobis:
qm̃ potẽtior nobis factus es valde. Et ille
diſcedens vt veniret ad torrentẽ gerare ha
bitaretq; ibi: rurſũ fodit alios putẽos. q̃s
foderãt ſerui p̃is ſui abrahaz. ⁊ quos illo
mortuo olim obſtruxerant philiſtiim. Ap
pellauitq; eos eiſdem nominibꝫ: quibꝫ an-
te pater vocauerat. Foderũtq; in torren-
te. et repererũt aquã viuaz. Sed ⁊ ibi iur
gium fuit paſtorũ gerare. aduerſus paſto
res ỹſaac dicentiuz. Noſtra ẽ aqua. Quã-
obrem nomen putei ex eo q; acciderat: vo-
cauit calumniam. Foderũt autẽ et aliũ: ⁊
ꝑ illo q̃z rixati ſunt: appellauitq; euz ini-
micicias. Profectus inde fodit alium pu-
teum: pro quo non contẽderũt. Itaq; vo-
cauit nomen eius latitudo: dicens. Nunc
dilatauit nos dominus. Et fecit creſcere
ſuper terram. Aſcendit autez ex illo loco
in berſabee: vbi apparuit ei dominus ĩ ipa
nocte dicens. Ego ſum deus abrahaz p̃is
tui. Noli timere: quia ego tecũ ſuz. Bene-
dicaz tibi ⁊ multiplicabo ſemen tuũ: pro-
pter ſeruum meum abraham. Itaq; edifi-
cauit ibi altare domino: ⁊ inuocato nomi
ne dñi extẽdit tabnaculũ: p̃cepitq; ſeruis
ſuis vt foderẽt puteũ. Ad quẽ locũ cũ ve-
niſſent ꝺ geraris abimelech ⁊ ochozath a-
mici illi⁹ et phicol dux militum: locutus
eſt ỹſaac. Quid veniſtis ad me hoiez quẽ

odistis:et expulistis a vobis:Qui responderunt.Videm⁹ tecum esse dñm: ꝙ idcirco nos dixim⁹.Sit iuramentū inter nos.ꝙ iniam⁹ fedus.vt ñ facias nobis quicq̄ mali: sicut ꝙ nos nihil tuoꝝ attigim⁹.nec fecim⁹ quod te lederet:sed cuꝫ pace dimisim⁹ auctum benedictōne domini. ℣Fecit ergo eis conuiuiū.Et post cibum et potum surgentes mane.iurauerunt sibi mutuo:dimisitq̄ eos ysaac pacifice in locum suum.Ecce autē venerunt in ipso die serui ysaac:annūciantes ei de puteo quē foderāt.atq̄ dicentes. Inuenim⁹ aquaꝫ.Unde appellauit eum abundanciam:ꝙ nomī vbis impositū est bersabee.vsq̄ in presentem diem. Esau vero q̄dragenarios duxit vxores duas:iudith filiā beeri ethei.ꝙ basemath filiā elon eiusdeꝫ loci: que ambe offenderant animū ysaac et rebecce. Capitulum. XXVII.

℣Enuit autēꝫ ysaac ꝙ caligauerunt oculi eius.et videre non poterat : vocauitq̄ esau filiuꝫ suū maiorē: ꝙ dixitq̄ ei.℣Fili mi.Qui respondit.Assū. Cui pater. Vides īquit q̄ senuerī:ꝙ ignorem diem mortis mee.Sume arma tua.ꝙ pharetrā ꝙ arcum:ꝙ egredere foras. Cūq̄ venatu aliquid apphēderis fac mihi inde pulmentū sicut velle me nosti: et affer vt comedam:ꝙ bñdicat tibi anima mea ātēq̄ moriar.Quod cum audisset rebecca.ꝙ ille abisset in agrū vt iussionē pris impleret : dixit filio suo iacob.Audiui pꝛeꝫ tuū loquentē cū esau frē tuo:ꝙ dicentem ei.Affer mihi de venacōe tua.ꝙ fac cibos vt comedā:ꝙ bñdicam tibi corā dño antēq̄ moriar. Nunc ergo fili mi acquiesce consilijs meis:et pergens ad gregem affer mihi duos hedos optimos. vt faciam ex eis escas patri tuo quib⁹ libenter vescitur:quas cū intuleris ꝙ comederit.bñdicat tibi priusq̄ moriaꝫ.Cui ille rñdit.Nosti q̄ esau frater meus hō pilosus sit:ꝙ ego lenis.Si attrectauerit me pater me⁹ꝙ senserit.timeo ne putet sibi voluisse me illudere :et inducat sup me maledictōꝫ p bñdictōne. Ad quez mater:ī me sit ait ista maledictio fili mi: tātū audi vocē meā.ꝙ pgēs affer que dixi. Abijt ꝙ attulit:dedit q̄ matri. Parauit illa cibos sicut velle nouerat pꝛeꝫ illi⁹:ꝙ vestib⁹ esau valde bonis.q̄s apud se habebat domi.induit eum.pelliculasq̄ hedoꝝ circūdedit manib⁹: et colli nuda pterxit. Dedit q̄ pulmētū:ꝙ panes quos coxerat tradidit.Quib⁹ illatis.dixit.Pater mi.At ille respondit.Audio.Quis es tu fili mi:Dixitq̄ iacob.Ego sū primogenit⁹ tu⁹ esau. Feci tibi sicut p̄cepisti mihi. Surge. sede et comede. de venacōne mea:vt benedicat mihi anima tua.Rursumq̄ ysaac ad filiū suuꝫ.Quomodo inquit tamcito inuenire potuisti fili mi: Qui respondit. Uolūtas dei fuit: vt cito occurreret mihi quod volebaꝫ.Dixitq̄ ysaac.Accede ad me huc vt tāgā te fili mi:et probem vtruꝫ tu sis fili⁹ meus esau.an non.Accessit ille ad pꝛeꝫ et palpato eo.dixit ysaac.Vox quidē vox iacob est:sed man⁹.manus sūt esau.Et non cognouit eū: quia pilose man⁹ similitudinem maioris exp̄sserāt.Benedicēs ergo illi:ait.Tu es filius meus esau: Respōdit. Ego suꝫ.At ille affer inquit mihi cibos ō venacōne tua fili mi:vt bñdicat tibi ania mea.Quos cū oblatos comedissꝫ:obtulit ei etiam vinū. Quo hausto:dixit ad euꝫ. Accede ad me:et da mihi osculum fili mi. Accessit ꝙ osculatus est euꝫ. Statimq̄ vt sensit vestimētoꝝ ei⁹ fragrāciaꝫ bñdicēs illi ait. Ecce odor filij mei. sicut odor agri pleni:cui benedixit dominus.Det tibi de⁹ de roꝛe celi.et ō pinguedine terre abundā cia frumti: vini ꝙ olei:ꝙ seruiēt tibi populi:ꝙ adorēt te trib⁹.Esto dñs fratrū tuoꝝ: ꝙ incuruent añ te filij mris tue. Qui maledixerit tibi.sit ille maledict⁹:ꝙ q̄ bñdixerit tibi bñdictōnib⁹ repleaꝫ.Dixit ysaac sermonē ipleuerat:ꝙ egresso iacob foras.venit esau: coctosq̄ ō venacōe cibos intulit pri dicēs.Surge pater mi.ꝙ comede de venacōne filij tui: vt bñdicat mihi aīa tua . Dixitq̄ illi ysaac.Quis em̄ es tu:Qui rñdit.Ego sū fili⁹ tu⁹ primogeit⁹ esau.Expauit ysaac stupore vehemti:ꝙ vlt̄q̄ credi pt ammirās ait.Quis igit ille est q̄ dudū captā venacionez attulit mihi:et comedi ex oīb⁹ priusq̄ tu venires:Benedixiq̄ ei:ꝙ erit bñdictus. Auditis esau sermonib⁹ pris.irrugijt clamore magno:ꝙ ꝓsternat⁹ait.Bñdic etiā ꝙ mihi pr̄ mi.Qui ait.Venit german⁹ tu⁹ fraudulēter:ꝙ accepit bñdictōez tuam. At ille subiunxit.Juste vocatum ē nomen eius iacob. Supplantauit enim

me:en ⁊ altera vice. Primogenita mea ā-
te tulit: ⁊ nūc scdo surripuit bñdictōnem
meā. Rursuzqz ad pez:nūqd nō reserua-
sti ait ⁊ mihi bñdictōez: Rñdit ysaac. Do
minū tuū illū cōstitui:⁊ omes fratres su-
os seruituti ei⁹ subiugaui. Frumēto ⁊ vi-
no ⁊ oleo stabiliui euz: ⁊ tibi post hec fili
mi. vltra qd faciā: Cui esau. num vnā iqt
tm̄ bñdictōz habes patez: Mihi qz obsecro
vt benedicas. Cūqz eiulatu magno fleret:
mot⁹ ysaac dixit ad eū. In pinguedie tez-
re. ⁊ ī roze celi desup erit bñdictō tua. Vi-
ues in gladio. ⁊ fratri tuo seruies: tēpusqz
veniet. cū ercucias. ⁊ soluas iugū ei⁹ d cer
uicibz tuis. Oderat ergo semp esau iacob:
p bñdictōne qua bñdixerat ei pat̄. Dixit-
qz ī corde suo Veniēt dies luct⁹ pis mei:
⁊ occidā iacob fratrē meū. Nunciata sunt
hec rebecce. Que mittēs ⁊ vocās iacob fili
um suū: dixit ad eū. Ecce esau frater tuus
minatur vt occidat te. Nūc ergo fili audi
vocē meā: et cōsurgens fuge ad laban fra-
trē meuz ī haran: habitabisqz cum eo dies
paucos: donec reqescat furor frīs tui: et
cesset indignacō eius: obliuiscat̄qz eoz̄ q̄
fecisti ī eū: postea mittam. ⁊ adducā te in-
de huc. Cur vtroqz orbabor filio ī vno die:
Dixitqz rebecca ad Ysaac. Tedet me vite
mee ꝓter filias heth. Si acceperit iacob
vxorem d stirpe huius terre. nolo viuere.

Capitulum. XXVIII.

Vocauit itaqz ysaac iacob. et bñdi-
xit eū: pcepitqz ei dicens. Noli ac-
cipe coniugem d genere chanaan:
sed vade. et pficiscere in mesopotamiaz syr-
rie. ad domū bathuel pis mris tue: ⁊ ac-
cipe tibi inde vxorez de filiabz laban auū-
culi tui. De⁹ aūt omipotēs bñdicat tibi. ⁊
crescere te faciat atqz multiplicet vt sis in
turbas populoz̄ ⁊ det tibi bñdictōes abra
he: et semini tuo post te: vt possideas ter-
raz pegrinatōis tue. quā pollicitus ē auo
tuo. Cūqz dimisisset eū ysaac. profectus p-
uenit ī mesopotamiaz syrie: ad laban fili-
uz bathuel syri. fratrē rebecce matris sue.
Videbz aūt esau q bñdixisset pater suus ia
cob. et misisset eum in mesopotamiaz syri-
rie: vt inde vxorem duceret: ⁊ q̄ post bñdi
ctōez pcepisset ei dicens. nō accipias vxo-
rem de filiabz chanaan: quodqz obediēs ia
cob parentibz suis. isset in syriā: pbans qz
q nō libenter aspiceret filias chanaan pa
ter suus: iuit ad ysmahelē. ⁊ duxit vxorē.
absqz his quas prius habebat. melech fili-
am ysmahel filij abrahaz sororē nabaioth.
Igitur egressus iacob de bersabee pgebat
haran. Cunqz venisset ad quēdam locum.
et vellet in eo requiescere post solis occu-
bitū. tulit de lapidibz qui iacebāt: ⁊ suppo-
nens capiti suo: dormiuit in eodē loco. Vi
ditqz in somnis scalam stantem super ter-
ram. et cacumē illius tangens celū: ange-
los qz dei ascendentes et descendentes p eā
⁊ dñm innixū scale dicentē sibi. Ego sū do
minus deus abrahaz patris tui: ⁊ de⁹ ysa-
ac. Terrā in qua dormis. tibi dabo et semi
ni tuo: eritqz semen tuuz quasi puluis ter
re. Dilataberis ad orientē et occidentē. et
septētrionē et meridiem: et bñdicentur in
te ⁊ in semine tuo cūcte tribz terre. Et ero
custos tuus quocūqz prexeris: et reducam
te in terram hanc: nec dimittam nisi com
pleuero vniuersa que dixi. Cūqz euigilass
iacob d somno: ait. Vere dominus est ī lo
co isto et ego nesciebā. Pauensqz: q̄ terri-
bilis est inquit: locus iste. Non est hic ali-
ud nisi dōs dei: ⁊ porta celi. Surgēs ergo
iacob mane. tulit lapidez quē supposuerat
capiti suo. ⁊ erexit in titulū: fundēs oleuz
desup. Appellauitqz nomen vrbis bethel: q̄
prius luza vocabat̄. Vouit etiā votum di-
cens. Si fuerit deus mecum. ⁊ custodierit
me ī via p quaz ego ambulo. ⁊ dederit mi-
hi panem ad vescendū. ⁊ vestimētū ad in-
duendum reuersusqz fuero pspere ad do-
mū patris mei: erit mihi dñs in deū. et la-
pis iste quem erexi in titulum. vocabitur
domus dei. cūctoꝝqz que dederis mihi: de-
cimas offeram tibi.

Capitulum .XXIX

Profectus ergo iacob. venit in ter-
ram orientalem: et vidit puteuz ī
agro: tres qz greges ouium accu-
bantes iuxta eum: naz ex illo adaquabā-
tur pecora: ⁊ os eius grandi lapide claude
batur. Mosqz erat. vt cūctis ouibus cōgre
gatis devoluerēt lapidem: et refectis gre-
gibus rursū super os putei ponerent. Di-
xitqz ad pastorez. Fres vñ estis: Qui rñde
rūt de aran. Quos interrogans: nunquit
ait nostis laban filium nachor: Dixerūt.

domus

Nouimus. Sanus ne est inquit: Salet inquiũt: ⁊ ecce rachel filia eius venit cũ grege suo. Dixitq; iacob. Adhuc multũ diei super est: nec est tẽpus vt reducãt ad caulas greges. Date ãte potũ ouibꝰ: ⁊ sic eas ad pastum reducite. Qui respondẽrũt. Nõ possumus. donec oẽs pecora congregentur: ⁊ amoueamus lapidẽ de ore putei vt adaquemꝰ greges. Adhuc loq̃bant: et ecce rachel veniebat cũ ouibꝰ patris sui. Nã gregem ipsa pascebat. Quã cũ vidisset iacob. ⁊ sciret consobrinã suã. ouesq; laban auũculi sui: amouit lapidẽ quo puteꝰ claudebat: ⁊ adaquato grege osculatus est eã. Et eleuata voce fleuit: ⁊ indicauit ei q̃ frẽ esset patris sui: ⁊ filius rebecce. At illa festinãs nũciauit patri suo. Qui cũ audisset venisse iacob filiũ sororis sue. occurrit obuiam: complexusq; eum. ⁊ ĩ oscula ruens. duxit in domuz suaz. Audits aũt causis itineris respõdit. Os meũ es: ⁊ caro mea. Et postq̃ impleti sunt dies mensis vniꝰ: dixit ei. Nuz quia fraterꝰ es. gratis seruies mihi: Dic q̃d mercedis accipias. Habebat vero duas filias. Nomẽ maioris lia: minor vero appellabat rachel. Sed lia lippis erat oculis: rachel decora facie ⁊ venusto aspectu: quã diligẽs iacob ait. Seruiã tibi p rachel filia tua minore. septẽ annis. Respondit laban. Meliꝰ est vt tibi eã dem q̃ alteri viro. Mane apud me. Seruiuit ergo iacob p rachel septem annis: et videbant illi pauci dies p amoris magnitudine. Dixitq; ad laban. Da mihi vxorẽ meã. quia iam tempus expletũ ẽ vt ĩgrediar ad illam. Qui vocatis multis amicoꝝ turbis ad conuiuiũ: fecit nupcias et vespe liaz filiam suam introduxit ad eum: dans ancillã filie zelphan noĩe. Ad quam cũ ex more iacob fuisset ingressus. facto mane vidit lia: ⁊ dixit ad socerũ suũ. Quid ẽ q̃d facere voluisti: Nonne p rachel seruiui tibi: Quare imposuisti mihi: Respondit laban. Non est in loco nr̃o cõsuetudinis: vt minores ante tradam⁹ ad nupcias. Imple ebdomadam diez eiꝰ copule: ⁊ hanc q̃z dabo tibi. p ope quo seruiturus es mihi septem annis alijs. Acquieuit placito: ⁊ ebdomada transacta rachel duxit vxorem. Cui pater seruã balam tradiderat. Tandẽq; potitus optatis nupcijs amorẽ sequentis priori pretulit: seruiens apud eũ septẽ annis alijs. Videns aũt dñs q̃d despiceret lia̓m aperuit vuluam eiꝰ: sorore sterili pmanente. Que conceptũ genuit filiuz: vocauitq; nomẽ eius ruben dicens. Vidit dñs humilitatẽ meã. Nũc amabit me virꝰ meꝰ. Rursũq; concepit: ⁊ pepit filiũ ⁊ ait. Quoniaz vidit me dñs haberi ꝓtemptui: dedit etiã istũ mihi. Vocauitq; nomẽ eiꝰ simeon. Cõcepitq; tercio ⁊ genuit aliũ filiũi: dixitq;. Nunc q̃z copulabitur mihi maritus meus: eoq; peperim ei tres filios. Et idcirco appellauit nomen eius leui. Quarto concepit: ⁊ peperit filium et ait. Modo confitebor domino. Et ob hoc vocauit eum iudam. Cessauitq; parere.

Capitulum. XXX.

Cernẽs aũt rachel. q̃d infecũda essz. inuidit sorori sue: ⁊ ait marito suo. Da mihi liberos: alioq̃n moriar. Cui iratꝰ rñdit iacob. Nũ p deo ego sũ. q̃ priuauit te fructu vẽtris tui: At illa. habeo inq̃t famulã balã: ingredere ad illã vt pariat super genua mea: ⁊ habeam ex illa filios. Deditq; illi balã in coniugiuz. Que ingresso ad se viro: cõcepit et peperit filium. Dixitq; rachel. Judicauit mihi dominus: ⁊ exaudiuit vocem meam dans mihi filium. Et idcirco appellauit nomẽ eiꝰ dan. Rursũq; bala concipiẽs ⁊ peperit alterum pro quo ait rachel. Comparauit me domin⁹ cuz sorore mea. ⁊ inualui. Vocauitq; eũ neptalim. Sentiẽs lia q̃ parere desijsset: zelpham ancillam suam marito tradidit. Qua post conceptum edentẽ filium dixit. Feliciter. Et idcirco vocauit nomen eius gad. Peperit q̃z zelpha alterum: dixitq; lia. hoc p beatitudine mea. Beatam q̃ppe me dicant omnes mulieres. Propterea eũ appellauit aser. Egressus autem ruben tẽpore messis triticee in agrum reperit mandragoras: quas matri lie detulit. Dixitq; rachel. Da mihi partem ō mandragoris filij tui. Illa respondit. Parum ne tibi videtur q̃ peripueris maritum mihi: nisi etiam mandragoras filij mei tuleris: Ait rachel. Dormiat tecum hac nocte p mandragoris filij tui. Redeuntiq; ad vespaz iacob de agro: egressa est in occursum eiꝰ lia. et ait. At me iq̃t ineꝝbis: q̃ mercede ꝓduxi te

pro mādragoris filij mei. Dormiuitq; cuz ea nocte illa: ⁊ exaudiuit deus pces eius. Concepitq; ⁊ peperit filiū quintū: et ait. Debit deus mercedē mihi. quia dedi ancillam meam viro meo. Appellauitq; nomen ei⁹ ysachar. Rursū lija cōcipiēs peperit sextū filiuz: et ait. Ditauit me deus dote bona. Etiam ac vice mecū erit marit⁹ meus: eoq; genuerim ei sex filios. Et idcirco appellauit nomē ei⁹ zabulon. Post quē peperit filiā noīe dinam. Recordatusq; dñs rachelis. exaudiuit eā: ⁊ aperuit vuluā ei⁹: q̄ cōcepit et peperit filium dicens. Abstulit deus opprobriū meuz. Et vocauit nomē illius ioseph dicens. Addat mihi dñs alterum. Nato autē ioseph: dixit iacob socero suo. Dimitte me vt reuertar ī patriā meā et ad terrā meā. Da mihi uxores ⁊ liberos meos p q̄bz seruiui tibi. vt abeaz. Tu vero nosti seruitutez qua seruiui tibi. Ait ei laban. Inueniam graciaz in conspectu tuo. Expimēto didici: quia bñdixerit mihi de⁹ pter te. Constitue mercedē tuaz quā dem tibi. At ille respōdit. Tu nosti quō seruierim tibi: et quanta ī manibz meis fuerit possessio tua. Modicū habuisti ātēq; venirē ad te. ⁊ nūc diues effectus es: bñdixitq; tibi deus ad introitū meū. Justū est igit̄: vt aliqñ puideam domui mee. Dixitq; laban. Quid tibi dabo: At ille ait. Nihil volz: sed si feceris quod postulo: iterum pascam et custodiā pecora tua. Gira omnes greges tuos. ⁊ sepera cunctas oues varias ⁊ sparso vellere: et q̄cūq; furnū et maculosum variūq; fuerit. tam ī ouibz q̄ in capris. erit merces mea. Respondebitq; mihi cras iustícia mea. quando placiti tēpus aduenerit corā te: ⁊ oīa q̄ nō fuerīt varia ⁊ maculosa et furna. tam ī ouibz q̄ in capris: furti me arguēt. Dixitq; laban. Gratū habeo quod petis. Et sepauit ī die illa capras. ⁊ oues ⁊ hircos. et arietes. varios et maculosos. Cūctū aūt gregem vnicolorem. id est albi ⁊ nigri velleris. tradidit in manu filioz suoz: et posuit spacium itineris inter se ⁊ generū triū dierum: qui pascebat reliquos greges eius. Tollens ergo iacob virgas populeas virides. ⁊ amigdalinas. et ex platanis: ex parte decorticauit eas. Detractisq; corticibz. ī bijs que spolia ta fuerant. candor apparuit: illa vero que integra fuerunt: viridia pmāserūt. atq; in hūc moduz color effect⁹ ē vari⁹. Posuitq; eas in canalibz. vbi effundebaf aq̄ vt cum veniſſent greges ad bibendū. ante oculos haberēt virgas: ⁊ ī aspectu eaz cōciperēt. Factūq; est vt ī ipo calore coit⁹. oues intuerenf virgas: ⁊ parerēt maculosa ⁊ varia. et diuerso colore repsa. Diuisitq; gregē iacob: ⁊ posuit virgas in canalibz ante oculos arietū. Erāt aī alba ⁊ nigra queq; laban: cetera vero iacob. separatis ītēr se gregibz. Igit̄ qñ primo tpe ascendebantur oues ponebat iacob virgas ī canalibz aq̄rū. añ oculos arietū ⁊ ouiū. vt ī eaz cōceptione ꝓciperēt: qñ vero serotina admissura erat. ⁊ ꝓcept⁹ extrem⁹: nō ponebat eas. Factaq; sūt ea q̄ erant serotina laban: ⁊ q̄ primi tpis. iacob. Ditatusq; ē hō vltra modū: ⁊ habuit greges multos. ancillas ⁊ seruos. camelos et azinos.

Capi. XXXI.

Postq; aūt audiuit verba filioz laban dicētiū. tulit iacob oīa q̄ fuerūt patris nostri. et ō illi⁹ facultate ditat⁹. factus ē inclitus: animaduertit q̄z faciem laban. q; nō eēt erga se sicut heri ⁊ nudiustercius: maxime dicentē sibi dño reuertere in terraz patz tuoz. et ad generacōnem tuam eroq; tecū: misit et vocauit rachel ⁊ lijam in agruz vbi pascebat greges: dixitq; eis. Video facie patris vī: q; nō sit erga me sicut heri ⁊ nudiusterci⁹. Deus autez patris mei fuit mecum: ⁊ ipe nostis. q; totis viribz meis seruierim patri vestro. Sed et pater vester circūuenit me. et mutauit mercedem meam decem vicibz: ettamen nō dimisit eū deus vt noceret mihi. Si quādo dixit varie erunt mercedes tue. pariebant omnes oues varios fetus: quando vero econtrario ait. alba queq; accipies p mercede: omēs greges alba pepererunt. Tulitq; deus substantiam patris vestri: ⁊ dedit mihi. Postq; em̄ conceptus ouiuz tpus aduenerat leuaui oculos meos: et vidi in somnis ascendētes mares super feminas. varios et maculosos et diuersorum colorum. Dixitq; angelus domini ad me in somnis. Jacob. Et ego respondi. Assum. Qui ait. Leua oculos tuos. et vide vniuersos masculos ascendentes super feminas. varios maculosos atq; respersos. Vidi enim omnia que fecit tibi

laban. Ego sū deus bethel. ubi unxisti lapidem: et votum vouisti mihi. Nunc ergo surge et egredere de terra hac: reuertēs in terrā nativitatis tue. Rndētq; rachel et lia. Nūquid habem⁹ residui quicq̄ in facultatibꝰ. et hereditate dom⁹ patris nostri? Nōne quasi alienas reputauit nos et vendidit: comeditq; preciū nostrum? Sed deus tulit opes patris nostri: et eas tradidit nobis ac filijs nostris. Unde oīa que precepit tibi dñs fac. Surrexit autē iacob: et ītositis liberis ac coniugib⁹ suis super camelos abijt: tulitq; oīez substanciā suam et greges. et quicquid in mesopotamia acq̄sierat: pergens ad ysaac pīez suū in terra chanaan. Eo tēpore ierat laban ad tondēdas oues: et rachel furata est ydola patris sui. Noluitq; iacob confitēri socero suo q̄ fugeret. Cūq; abijsset tam ipe q̄ oīa que iuris sui erāt: et amne transmisso pergeret ptra montē galaad: nūciatū est laban die tercio q̄ fugeret iacob. Qui assumptis frībus suis. psecutus est eū diebꝰ septē: comprehendit eū in monte galaad. Elidítq; i somnis dicentē sibi dominum. Caue ne quicq̄ aspere loquaris contra iacob. Jāq; iacob extenderat in monte tabernaculū. Cūq; ille psecutus fuisset eū cum fratribꝰ suis: in eodē monte galaad vixit tentoriuz. Et dixit ad iacob. Quare ita egisti: ut clam me abigeres filias meas quasi captiuas gladio? Cur ignorātē me fugere voluisti nec indicare mihi: ut prosequerer te cū gladio et cāticis. et timpanis et citharis: Nō es passꝰ ut oscularer filios meos et filias. Stulte opatꝰ es. Et nūc quitē valet manꝰ mea reddere tibi malū: sed deus patris tui. heri dixit mihi. Caue ne loquaris contra iacob quicq̄ durius. Esto. Ad tuos ire cupiebas: et desiderio erat tibi domus prīs tui. Cur furatus es deos meos? Respondit iacob. Quod inscio te profectus sū: timui ne violenter auferres filias tuas. Quod autem furti me arguis: apud quēcūq; inueneris deos tuos: necetur coraz frībꝰ nr̄is. Scrutare: quicquid tuoꝝ apud me inueneris aufer. Hec dicēs ignorabat q̄ rachel furata esset ydola. Ingressus itaq; laban tabernaculū iacob et lie et utriusq; famule non inuenit. Cūq; intrasset tētoriū rachelis: illa festinās abscōdit ydola subter stra mēta cameli et sedit desup: scrutātiq; oīe tentoriū et nihil inuenienti: ait. Ne irascat dominus meus q̄ coram te assurgere nequeo: quia iuxta consuetudinem femineꝝ nūc accidit mihi. Sic deluса solicitudo quērentis est. Tumensq; iacob. cū iurgio ait. Quā ob culpā meā et ob qđ peccatū meū sic exarsisti post me. et scrutatus es oīem supellectilem meā? Quid inueniſti de cūcta substancia dom⁹ tue? Pone hic coram fratribꝰ meis. et fratribꝰ tuis: et iudicēt inter me et te. Idcirco viginti annis fui tecū: oues tue et capre steriles non fuerunt. arietes gregis tui nō comedi: nec captū a bestia ostēdi tibi. Ego damnū oīe reddebā. Quicqđ furtim pibat a me exigebas: die noctuq; estu urgebar et gelu: fugiebatq; somnꝰ ab oculis meis. Sicq; p viginti annos in domo tua seruiui tibi. quatuordecim p filiabꝰ: et sex p gregibꝰ tuis. Immutasti q̄z mercedē meā decem vicibꝰ. Nisi deꝰ prīs mei abraham et timor ysaac affuisset mihi: forsitan mō nudū me dimisisses. Afflictōez meā et laborē manuū meaꝝ respexit dñs: et arguit te heri. Respondit ei laban. Filie mee et filij: et greges tui et oīa q̄ cernis. mea sunt. Quid possum facere filijs et nepotibꝰ meis? Veni ergo et ineam⁹ fedus: ut sit testimoniū inter me et te. Tulit itaq; iacob lapidē: et erexit illū in titulū. Dixitq; fratribꝰ suis. Afferte lapides. Qui congregantes fecerunt tumulū comedērūtq; sup eū. Quē vocauit laban tumulū testis. et iacob aceruuz testimonij: utrīq; iuxta ꝓpetatem lingue sue. Dixitq; laban. Tumulus iste testis erit inter me et te hodie. Et idcirco appellatū ē nomē eiꝰ galaad. id ē tumulꝰ testis. Et adiecit laban. Intueat et iudicet dñs inter nos qñ recesserimꝰ a nobis: si afflixeris filias meas: etsi intro duxeris alias uxores sup eas. Nullꝰ sermonis nr̄i testis ē absq; deo: q̄ ꝑsens respicit. Dixitq; rursus ad iacob. Ecce tumulꝰ hic et lapis quē erexi: inter me et te testis erit. Tumulꝰ iquā iste et lapis sint ī testimoniū: si aut ego transiero illū. pgeus ad te: aut tu pterieris. malū mihi cogitans. Deꝰ abraham et deꝰ nachor iudicet inter nos: deꝰ patris eoꝝ. Jurauit ergo iacob p timorē patris sui ysaac: īmolatisq; victimis ī mōte vocauit frēs suos ut ederēt panē. Qui cuz

gaudio

comedissent mãserunt ibi. Laban vero de nocte consurgens. osculatus est filios et filias suas: et benedixit illis: reuersusq; est in locum suum.

Capitulum. XXXII.

IAcob aũt abijt in itinere quo cepe rat: fueruntq; ei obuiã angeli dei. Quos cum vidisset ait. Castra dei sunt hec. Et appellauit nomẽ loci illi⁹ manaim: id est castra. Misit aũt ꝙ nũcios ante se ad esau fratrem suum in terra seir. in regione edom: pcepitq; eis dicens. Sic loquimini dño meo esau. Hec dicit frater tuus iacob. Apud laban pegrinatus sum: et fui usq; in psentem diem. Habeo boues. et azinos et oues. ꝙ seruos et ãcillas: mittoq; nũc legatõnẽ ad dñm meum: vt inueniam gratiaz in ꝓspectu tuo. Reuersiq; sunt nuncij ad iacob dicentes. Venimꝰ ad esau fratrem tuum: et ecce ꝓperat in occursũ tuum cũ quadringentis viris. Timuit iacob valde: et p territus diuisit populum q̃ secũ erat: greges q̃ oues. ꝙ boues ꝙ camelos. ĩ duas turmas dicens. Si venerit esau ad vnã turmã ꝙ pcusserit eam: alia turma q̃ reliqua est saluabit. Dixitq; iacob. Deus patris mei abrahaz ꝙ deus patris mei ysaac. dñe q̃ dixisti mihi. reuertere in terrã tuam ꝙ in locũ natiuitatis tue. et benefaciã tibi: minor sũ cũctis miseracõnib⁹ tuis: et veritate tua q̃ explesti seruo tuo. In baculo meo transiui iordanẽ istũ: et nũc cum duabꝰ turmis regredior. Erue me de mãu fris mei esau. qr valde eum timeo: ne forte veniens pcuciat matrẽ cũ filijs. Tu locutus es q̃ benefaceres mihi: et dilatares semen meũ sicut arenã maris: q̃ p multitudine numerari nõ potest. Cunq; dormisset ibi nocte illa. sepauit ꝺ hijs que hẽbat munera esau fri suo: capras ducentas hircos viginti. oues ducentas et arietes viginti: camelos fetas cũ pull' suis trigĩta: vaccas quadraginta ꝙ thauros viginti. azinas viginti: ꝙ pullos eaq; decẽ. Et misit p manꝰ seruoq; suoq;. singulos seorsũ greges: dixitq; pueris suis. Antecedite me: ꝙ sit spaciũ inter gregem ꝙ gregẽ. Et pcepit priori dicens. Si obuiũ habueris frem meũ esau. ꝙ interrogauerit te. cuiꝰ es aut quo vadis aut cuius sunt ista que sequeris: respõdebis. Serui tui iacob. Munera misit domino suo esau: ipe q̃ post nos venit. Similiter vidit mãdata scdo et tercio. ꝙ cũctis q̃ sequebant̃ greges: dicẽs. Sic verbis loquimini ad esau cũ inueneritis eũ: ꝙ addetis. Ipse q̃ seruus tuus iacob. iter nr̃m insequitur. Dixit enim. Placabo illũ muneribꝰ que pcedũt: ꝙ postea videbo illũ. Forsitan ꝓpici abit̃ mihi. Preceserũt itaq; munera ante eũ: ipe vero mãsit nocte illa ĩ castris. Cũq; mature surrexisset tulit duas vxores suas. ꝙ totidẽ famulas cũ vndecĩ filijs: ꝙ trãsiuit vadũ iaboch. Transductisq; oĩb⁹ que ad se ptinebãt. mãsit solꝰ: ꝙ ecce vir luctabat̃ cũ eo usq; mane. Qui cũ videret q̃ eum supare ñ posset: tetigit neruũ femoris eiꝰ: ꝙ statim emarcuit. Dixitq; ad eũ. Dimitte me. Jam enim ascendit aurora. Respõdit. Nõ dimittã te: nisi benedixeris mihi. Ait ergo. Quod est nomen tibi? Respondit iacob. At ille: nequaq̃ inquit iacob appellabit̃ nomen tuũ: sed isrl. Quoniã si contra deũ fortis fuisti: quantomagis contra homies ꝓualeb? Interrogauit eũ iacob. Dic mihi quo appellaris nomĩe? Respõdit. Cur quer̃is nomẽ meũ qd̃ est mirabile? Et bñdixit ei in eodẽ loco. Vocauitq; iacob nomẽ loci illius phanuel: dicẽs. Vidi dñm facie ad faciẽ: ꝙ salua facta est anima mea. Ortusq; est ei statim sol: postq̃ trãsgressus ẽ phanuel. Ipe vero claudicabat pede. Quã ob causam nõ comedũt neruum filij israhel. q̃ emarcuit ĩ femore iacob usq; in psentem diez: eoq; tetigerit neruũ femoris eiꝰ. et obstupuerit.

Capitulum. XXXIII.

ELeuans autez iacob oculos. vidit venientem esau: et cum eo quadrĩgentos viros. Diuisitq; filios lie. et rachel ambarũq; famularum: et posuit vtrãq; ancillam. et liberos earum in principio: liam vero et filios eius in secundo loco: rachel autez ꝙ ioseph nouissimos. Et ipse progrediens adorauit pronus in terram septies: donec appropinquaret frater eius. Currens itaq; Esau obuiam fratri suo. amplexatus est eum: stringensq; collũ eiꝰ. ꝙ osculans fleuit: leuatisq; oculꝰ vidit mulieres ꝙ paruulos earũ: ꝙ ait. Quid sibi volunt isti: etsi ad te pertineant? Rñdit. Paruuli sũt: quos donauit mihi deus seruo tuo. Et approp̃quantes ãcille ꝙ filij

earum incuruati sũt. Accessit q̄z lija cũ pueris suis: ⁊ cuz similit̃r adorassent: extremi ioseph et rachel adorauerunt. Dixitq̄z esau. Quenam sunt iste turme quas obuiam habui: Respondit. Vt̃ inuenirẽ gratiã corã dño meo. At ille ait. Habeo plurima frat̃r mi: sint tua tibi. Dixitq̄z iacob. Noli ita obsecro sed si iueni graciã ī ocul' tuis. accipe munusculũ de manibꝫ meis. Sic eī vidi faciẽ tuaz: quasi viderim vultũ dei. Esto mihi ꝓpicius: ⁊ suscipe benedictõnem quã attuli tibi: ⁊ quã donauit mihi deus. tribuẽs omnia. Vix fr̃e cõpellente suscipiẽs ait. Gradiamur simul. eroq̄z socius itineris tui. Dixitq̄z iacob. Nosti dñe mi q̄ paruulos habeam teneros. ⁊ oues ⁊ boues fetas mecũ. quas si plus in ambulando fecero laborare: moriẽt̃ vna die cũcti greges. Precedat dñs meus ante seruũ suũ: ⁊ ego sequar paulatim vestigia ei⁹ sicut videro paruulos meos posse: donec veniã ad dominũ meũ in seir. Respõdit esau. Ozo te: vt ō populo q̄ mecũ est. saltẽ socij remaneant vie tue. Nõ est inquit necesse: hoc vno tm̃ indigeo: vt inueniã graciã ī conspectu tuo dñe mi. Reuers⁹ est itaq̄z illo die esau itinere q̄ venerat in seir. Et iacob venit ī sochot: vbi edificata domo et fixis tentoriis. appellauit nomẽ loci illi⁹ sochot id est tabernacula. Trãsiuitq̄z ī salẽ vrbem sichimoꝝ. q̃ est in terra chanaan. postq̄ reuersus est de mesopotamia syrie. et habitauit iuxta opiduz: emitq̄z ptẽ agri in q̃ fixerat tabernacula. a filijs emoz pr̃is sichem centum agnis: et erecto ibi altare. inuocauit sup illud fortissimũ deum israel.

Capitulum. .XXXIIII.

Egressa est autẽ dina filia lije. vt videret mulieres regiõis illius. quã cũ vidisset sichẽ filius emoz euhei. princeps terre illius. adamauit eam et rapuit: ⁊ dormiuit cum illa. vi oꝑimẽs virginez. Et conglutinata est anima eius cũ ea: tristemq̄z deliniuit blandicijs: ⁊ pergẽs ad emoz patrem suum. accipe inquit mihi puellã hãc ꝯiugẽ. Quod cũ audisset iacob: absentibꝫ filijs ⁊ ī pastu pecoꝝ occupatis: siluit donec rediret. Egresso aũ emoz pr̃e sichem. vt loquer̃t ad iacob. ecce filij ei⁹ veniebãt ō agro. auditoq̄z q̄ acciderat. irati sunt valde. eoq̄ vedã rem operatus esset in isr̃l: ⁊ violata filia iacob. rez illicitã ꝑpetrasset. Locutus est itaq̄z emoz ad eos. Sichẽ filij mei adhesit anima. filie vestre. Date eam illi vxorem: ⁊ iungam⁹ vicissim ꝓnubia. Filias vr̃as tradite nobis: ⁊ filias nr̃as accipite: ⁊ habitate nobiscum. Terra in potestate vestra est: exercete negociamini. ⁊ possidete eam. Sed ⁊ sichem ad p̃em et ad fratres eius ait. Inueniam graciam coram vobis: ⁊ quecũq̄z statueritis dabo. Augete dotem. ⁊ munera postulate: ⁊ libẽter tribuã quod pecieritis: tãtũ date mihi puellã hanc vxorez. Responderunt filij iacob. sichem et patri eius in dolo: seuientes ob stupr̃ soroꝛis. Non possumus facere quod petitis: nec dare sororem nostraz homini in circũciso: q̄ illicitum et nepharium est apud nos. Sed in hoc valebim⁹ federari. Si volueritis esse similes nostri: ⁊ circũcidat̃ ī vobis omnis masculini sex⁹: tunc dabimus. ⁊ accipiemus mutuo filias vestras ac nostras: ⁊ habitabim⁹ vobiscũ: erimusq̄z vnus populus. Si autem circũcidi nolueritis: tollem⁹ filiã nostram ⁊ recedem⁹. Placuit oblacio eoꝛum emoꝛ ⁊ sichem filio eius: nec distulit adolescẽs q̄n statim qđ petebat̃ expleret. Amabat enim puellã valde: ⁊ erat inclitus ī omni domo p̃is sui. Ingressiq̄z portã vrbis locuti sũt ad popolũ. Viri isti pacifici sunt: ⁊ volũt habitare nobiscũ. Negocientr̃ in terra et exerceãt eã. q̃ spacõsa ⁊ lata cultoribꝫ indiget. Filias eoꝝ accipiemus vxores: et nostras illis dabim⁹. Vnũ est quo differ̃t tm̃ bonũ. Si circũcidam⁹ masculos nostros. ritũ gẽtis imitãtes: ⁊ substancia eoꝝ ⁊ pecora ⁊ cũcta q̃ possident. nostra erũt. Tantũ in hoc acquiescamus: vt habitantes simul. vnũ efficiam⁹ populũ. Assensiq̄z sunt omnes. cunctis circũcisis maribꝫ. Et ecce die tercio qñ grauissimus vulneruz dolor est. arreptis duo filij iacob. simeon et leui frr̃es dine gladijs. ingressi sunt vrbem ꝯfidẽter. interfectisq̄z omnibꝫ masculis. emoꝛ ⁊ sichem pariter necauerũt: tollentes dinã de domo sichem sororẽ suã. Quibꝫ egressis. irruerunt sup occisos ceteri filij iacob. ⁊ depopulati sunt vrbem in vlcionem stupri: oues eoꝝ ⁊ armenta. ⁊ azinos. cũctaq̄z vastãtes que in domibus et in agris erant: puulos q̄z eoꝝ ⁊ vxores duxerũt captiuas

Quibꝰ ꝓpetratis audacter: iacob dixit ad ſimeon et leui. Turbaſtis me: et odioſū feciſtis me chananeis et pherezeis habitatoribꝰ terre huius. Nos pauci ſumꝰ: illi congregati ꝓcuciēt me: ⁊ delebor ego et domꝰ mea. Reſponderunt. Nūquid vt ſcorto abuti debuere ſorore noſtra?

Capitulum. XXXV.

Interea locutus eſt deus ad iacob. Surge et aſcende bethel .⁊ habita ibi: facq; altare domino qui apparuit tibi: quando fugiebas eſau fratrez tuum. Jacob vero ꝯuocata omni domo ſua ait. Abicite deos alienos q̄ in medio veſtri ſunt .⁊ mundamini: ac mutate veſtimenta veſtra. Surgite et aſcendam⁹ in bethel. vt faciam⁹ ibi altare domino .qui exaudiuit me in die tribulacōnis mee: ⁊ ſociꝰ fuit itineris mei. Dederunt ergo ei oēs deos alienos quos habebant: ⁊ inaures q̄ erant in auribꝰ eorum. At ille infodit eos ſubter therebintū: q̄ eſt ptꝰ vrbem ſichem. Cumq; pfecti eſſent. terꝰ dei inuaſit oēs p circuitum ciuitates :et nō ſunt auſi pſequi recedentes. Venit igitur iacob luzam .q̄ eſt ī terra chanaan cognomento bethel: ipſe et oēs populus cum eo. Edificauitq; ibi altare: et appellauit nomen loci illius. domꝰ dei. Ibi em̄ apparuit ei deus: cū fugeret fratrem ſuum. Eodē tēpore mortua eſt debbora nutrix rebecce :⁊ ſepulta eſt ab radices bethel ſubter quercū: vocatūq; eſt nomen loci illiꝰ quercus fletus. Apparuit aūt iterum deus iacob. poſtq̄ reuerſus eſt ꝺ meſopotamia ſyrie. et venit ī bethel: benedixitq; ei dicens. Non vocaberis vltra iacob: ſz iſrl̄ erit nomen tuū. Et appellauit eū iſrl̄. Dixitq; ei. Ego deus omnipotens. Creſce et multiplicare: gentes et populi nacōnū ex te erunt. Reges ex lumbis tuis egredientur: terrāq; quam dedi abraham et ỹſaac. dabo tibi ⁊ ſemini tuo poſt te. Et receſſit ab eo. Ille vero erexit titulū lapideū. ī loco quo locutus fuerat ei deus: libans ſuper eum libamina. et effundens oleum: vocanſq; nomen loci illiꝰ bethel. Egreſſus aūt inde. venit verno tpe ad terram que ducit ephratham. In qua cū parturiret rachel: ob difficultatē partus pclitari cepit. Dixitq; ei obſtetrix. Noli timere: quꝰ ⁊ hūc habebis filiū. Egredientē aūt aīa ꝓ dolore. q imminentē iam morte. vocauit nomē filij ſui benoni: id eſt filiꝰ doloris mei. Pater vero appellauit eum beniamin: id eſt filiꝰ dextere. Mortua eſt ergo rachel et ſepulta eſt in via q̄ ducit ephratha: hec eſt bethlem. Erexitq; iacob titulū ſup ſepulcꝝ eiꝰ. Hic eſt titulus monumenti rachel. vſq; in pſentē diē. Egreſſus inde. fixit tabernaculū trās turrē gregis. Cūq; habitaret ī illa regione: abijt ruben. et dormiuit cū bala ꝯcubina pris ſui. Quod illū minime latuit. Erāt aūt filij iacob duodecim. Filij lie pmogenitꝰ ruben. ⁊ ſimeon. ⁊ leui. iudas et ỹſachar .et zabulon . Filij rachel: ioſeph et beniamin. Filij bale ancille rachel: dan ⁊ neptalim. Filij zelphe ancille lie: gad et aſer. Hij ſūt filij iacob: q̄ nati ſunt ei ī meſopotamia ſyrie. Venit etiā ad ỹſaac pr̄em ſuū in mambre ciuitatē arbee. hec ē ebron: in q̄ pegrinat⁹ eſt abrahaz ⁊ ỹſaac. Et cōpleti ſunt dies ỹſaac centuzoctoginta anni: conſumptuſq; etate mortuꝰ eſt. ⁊ appoſitus eſt populo ſuo. ſenex et plenꝰ dierū: ⁊ ſepelierunt eū eſau ⁊ iacob filij ſui.

Capitulum. XXXVI.

Hec autē ſūt generacōes eſau: ipe ē edom Eſau accepit vxorē ꝺ filiabꝰ chanaan: ada filiam elom ethei: ⁊ oolibama filiā ane filie ſebeon euei. Baſebmath q̄ filiam ỹſmahel ſororem nabaioth. Peperit autem ada eliphaz. Baſebmath genuit rahuel . Oolibama genuit iehus. ⁊ ihelon ⁊ chore. Hij filij eſau. q̄ nati ſūt ei ī tra chanaan. Tulit aūt eſau vxores ſuas et filios et filias. et omnem animam domus ſue. et ſubſtanciam et pecora. ⁊ cūcta que habere poterat in terra chanaan . et abijt in alteram regionem: receſſitq; a fratre ſuo iacob. Diuites enim erant valde: et ſimul habitare non poterant: nec ſuſtinebat eos terra peregrinacionis eorum pre multitudīe greguz. Habitauitq; eſau ī mōte ſeyr: ipſe ē edom. Hec aūt ſūt generacōes eſau pris edom ī mōte ſeijr: ⁊ hec nomīa filiorꝝ eiꝰ. Eliphaz filiꝰ ada: vxoris eſau. Rahuel q̄ filiꝰ baſebmath vxoris eiꝰ. Fueruntq; eliphaz filij: theman. omar. ſephua. ⁊ gathan. ⁊ cenem. ⁊ chore. Erat aūt thāna ꝯcubīa eliphaz filij eſau: q̄ pepit ei

amalech. Hij sũt filij ada. uxoris esau. Filij autẽ rahuel: naath ⁊ zara. semma. ⁊ meza. Hij filij basemath. uxoris esau. Isti q̃z erant filij oolibama filie ane filij sebeon: uxoris esau. q̃s genuit ei. iehus et ihelon. et chore. Hij duces filiorum esau. Filij eliphaz primogeniti esau: dux theman. dux omar. dux sephua. dux cenem. dux chore. dux gathan. dux amalech. Hij filij eliphaz in terra edom: ⁊ hij filij ade. Hij q̃z filij rahuel. filij esau. Dux naath. dux zara. dux sẽma. dux meza. Hij autẽ duces rahuel: in ẽra edom. Isti filij basemath. uxoris esau. Hij autez filij oolibama. uxoris esau. Dux iehus. dux ihelõ. dux chore. Hij duces oolibama filie ane uxoris esau. Isti sunt filij esau ⁊ hij duces eorum: ipse est edom. Isti sunt filij seir. horrei habitatoris terre: lothan. ⁊ sobal. et sebeon. ⁊ anan. et dison. et eser. ⁊ disan. Hij duces horrei filij seir ĩ terra edom. Facti sunt autem filij lothan: horrei et eman. Erat autem soror lothan thamna. Et isti filij sobal: aluban ⁊ maneeth. et ebal. sephi. et onan. Et hij filij sebeon: achia et anan. Iste est anan. qui inuenit aquas calidas in solitudine: cũ pasceret azinas sebeon patris sui. Habuitq̃z filium disan: et filiam oolibama. Et isti filij disan: abdaz ⁊ iesban. ⁊ iethran ⁊ charan. Hij quoq̃z filij eser: balaannan. ⁊ zeuan. et achan. Habuit autem filios disan: hus et aran. Hij duces horreorum. Dux lothan. dux sobal. dux sebeon. dux ana. dux dison dux eser. dux disan. Isti duces horreor̃: q̃ imperauerunt in terra seir. Reges autem qui regnauerunt ĩ terra edom. antq̃ haberẽt regez filij israel: fuerunt hij. Balach filius beor: nomẽq̃z urbis ei⁹ denaba. Mortuus est autẽ balach: ⁊ regnauit pro eo iobab filius zare ⁊ bosra. Cũq̃z mortuus essz iobab: regnauit p eo husan. de terra themanorũ. Hoc q̃z mortuo: regnauit pro eo adad filius badadi. qui pcussit madian in regione moab: ⁊ nomen urbis eius auith. Cũq̃z mortuus esset adad: regnauit pro eo semla de maserecha. Hoc q̃z mortuo: regnauit pro eo saul de fluuio rooboth. Cunq̃z ⁊ hic obijsset: successit in regnum balanan filius achobor. Isto q̃z mortuo regnauit p eo agad: nomẽq̃z urbis eius phou. Et appellabat uxor ei⁹ meezabel filia matreth: filie mizaab. Hec ergo nomina ducũ esau. in cognatõnib⁹. et locis. ⁊ vocabulis suis. dux thamna. dux aluba. dux ietheeth. dux oolibama. dux ela. dux phinon. dux cenez dux theman. dux mabsar. dux mabdihel. dux hiram. Hij duces edom habitantes in terra imperij sui: ipse est esau pater ydumeor̃. Habitauit autem iacob ĩ terra chanaan. in qua pater su⁹ peregrinatus est: ⁊ hee sunt generatõnes eius.

Capitulum. XXXVII

Ioseph cum sedecim esset annorũz. pascebat gregez cuz fratrib⁹ suis. adhuc puer. Et erat cum filijs bale et selphe uxorum patris sui: accusauitq̃z fratres suos apud patrem. crimine pessimo. Israel autem diligebat ioseph super omnes filios suos: eoq̃ in senectute genu isset eũ. Fecitq̃z ei tunicam polimitaz. Videntes autem fratres eius q̃ a patre plus cunctis filijs amaretur. oderant eum: nec poterant ei quicq̃ pacifice loqui. Accidit q̃z vt visum somniũ referret fratrib⁹ suis: que causa maioris odij seminariũ fuit. Dixitq̃z ioseph fratrib⁹ suis. Audite somniuz meum quod vidi. Putabam nos colligere manipulos in agro: ⁊ quasi cõsurgere manipulum meuz et stare: vestrosq̃z manipulos circumstantes adorare manipulũ meum. Responderunt fratres eius. Nũcquid rex noster eris: aut subiciemur dicõi tue: Hec ergo causa somniorũz atq̃z sermonũ: inuidie ⁊ odij fomitem ministrauit. Aliud quoq̃z vidit somnium: quod narrans fratrib⁹ ait. Vidi p̃ somnium: quasi solem et lunam. ⁊ stellas undecim adorare me. Qđ cũ patri suo et fratrib⁹ retulisset: increpauit euz pater suus. et dixit. Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti: Nuz ego et mater tua et fratres tui adorabimus te super terrã: Invidebãt ei igitur fratres sui: pater vero rem tacitus considerabat. Cunq̃z frẽs illi⁹ in pascendis gregib⁹ patris morarenť in sichẽ: dixit ad eum isrł. Fratres tui pascũt oues in sichimis: veni mittã te ad eos. Quo respõdente presto sũ: ait. Vade ⁊ vide si cuncta p̃spera sint erga fratres tuos ⁊ pecora: ⁊ renũcia mihi quid agať. Missus đ valle hebron: venit ĩ sichem. Inuenitq̃z eum vir errantem in agro: et interrogauit quid q̃reret. At ille respõdit.

Fratres meos quero. Indica mihi vbi pascant greges. Dixitq; ei vir: Recesserunt de loco isto. Audiui autem eos dicentes. Eam⁹ in dothaim. Perrexit itaq; ioseph post fratres suos: & inuenit eos in dothaim. Qui cū vidissent eū procul: anteqū accederet ad eos cogitauerūt illū occidere: & mutuo loquebāt. Ecce somniator venit. Venite occidam⁹ eū & mittam⁹ ī cisternā veterē: dicemusq; fera pessima deuorauit eū: & tūc appebit q̄d illi prosint somnia sua. Audiēs aūt hec ruben nitebat liberare eū de manib⁹ eor: et dicebat. Non interficiamus aīaz ei⁹. nec effundam⁹ sanguinē: sed pcite eū ī cisternā veterē que est in solitudine: manusq; vīas seruate innocias. Hoc aūt dicebat volēs eripe eū de manib⁹ eor: & reddere patri suo. Cōfestim igit̄ vt venit ad frēs suos. nudauer̄t eū tunica talari & polimita: miserūtq; eū in cisternā veterē: que nō habebat aquā. Et sedentes vt comederēt panē. viderūt ysmahelitas viatores venire de galaad: & camelos eor portantes aromata. & resmam. & stacten ī egiptū. Dixit ergo iudas fratrib⁹ suis. Quid nobis prodest si occiderim⁹ fratrem nr̄m: et celauerim⁹ sanguinē ipsi⁹? Melius est vt venūdetur ysmahelitis: & man⁹ nr̄e nō polluant̄. Frater em̄ et caro nostra est. Acq̄euerunt fratres sermonib⁹ illi⁹. & ptereūtibus madianitis negociatorib⁹. extrahētes eū de cisterna vendiderūt eu3 ysmahelitis viginti argenteis: q̄ duxerūt eū in egiptū. Reuersusq; ruben ad cisternaz nō inuenit puerū: & scissis vestib⁹. pgens ad frēs suos ait. Puer nō cōparet: & ego quo ibo? Tulerunt autem tunicam eius. & ī sanguinē hedi quem occiderant tinxerunt: mittentes qui ferrent ad patrē et dicerent. Hanc inuenimus: vide vtrum tunica filij tui sit an non. Quā cū cognouisset pater ait. Tunica filij mei est. Fera pessima comedit eu3: bestia deuorauit ioseph. Scissisq; vestibus indutus est cilicio: lugens filiū suū multo tēpore. Cōgregatis aut̄ cūctis liberis ei⁹ vt lenirēt dolorē patris: noluit cōsolatōez accipere: sed ait. Descendā ad filiū meū lugēs in infernuz. Et illo pseuerante ī fletu: medianite vēdiderūt ioseph ī egipto. phutifari eunucho pharaonis: mgr̄o militū.

Capitulum. .XXXVIII.

Eodem tempore descendens iudas a fratribus suis. diuertit ad virum odollamiten nomine hirā: viditq; ibi filiam homīs chananei. vocabulo. sue. Et accepta vxore ingressus est ad eā. Que concepit et peperit filium: et vocauit nomen eius her. Rursumq; cōcepto fetu: natū filiū vocauit onan. Tercium quoq; peperit: quē appellauit sela. Quo nato: parere vltra cessauit. Dedit aūt iudas vxorem primogenito suo her nomine thamar. Fuit quoq; her primogenitus iude. neq; in cōspectu domini et ideo ab eo occisus est. Dixit ergo iudas ad onan filium suum. Ingredere ad vxorem fratris tui. & sociare illi: vt suscites semen fratri tuo. Ille sciens nō sibi nasci filios. introiens ad vxorē fratris sui. semen fundebat in terram: ne liberi fratris nomine nascerentur. Et idcirco percussit eum dominus: eoq; rem detestabilem faceret. Quamobrē dixit iudas thamar. nurui sue. Esto vidua ī domo patris tui: donec crescat sela filius meus. Timebat enim: ne & ipse moreretur sicut fratres eius. Que abijt: & habitauit in domo p̄ris sui. Euolutis autem multis ānis: mortua est sue vxor iude. Qui post luctum. consolatōne susceptā ascendebat ad tōsores ouium suarum: ipse et hiras opilio gregis odollamita in thānas. Nunciatumq; ē thamar. q̄ socer illius ascenderet ī thamnas: ad tondendas oues. Que depositis viduitatis vestibus. assumpsit tristrum: et mutato habitu sedit in biuio itineris quod ducit thānam: eoq; creuisset sela et nō eū accepisset maritum. Quam cum vidiss̄ iudas: suspicatus est esse meretricem. Operuerat enim vultum suum ne agnosceret. Ingredienſq; ad eam: ait. Dimitte me vt coeam tecum. Nesciebat em̄ q̄ nurus sua esset. Qua respondente. Quid dabis mihi vt fruaris concubitu meo. dixit. Mittā tibi hedū de gregib⁹. Rursūq; illa dicēte paciar q̄ vis. si dederis mihi arrabonez donec mittas q̄ polliceris: ait iudas. Quid tibi vis p̄ arrabōe dari? Respōdit. Anulū tuū. & armillā: & baculū quem māu tenes. Ad vnū igitur coituz mulier cōcepit & surgens abijt: depositoq; habitu quē sumpserat: induta est viduitatis vestib⁹. Misit aūt iudas hedū p̄ pastorez suū odollamitē: vt

recipet pign⁹ quod dederat mulieri. Qui cū nō inueniſſet eam: interrogauit homines loci illius. Vbi eſt mulier que ſedebat in biuio: Reſpōdentibꝫ cūctis non fuit in loco iſto meretrix: reuerſus eſt ad iudaꝫ ⁊ dixit ei. Non inueni eam. Sed ⁊ homines loci illius dixerunt mihi: nunq̄ ſediſſe ibi ſcortuꝫ. Ait iudas. Habeat ſibi. Certe mēdacij arguere nos non poteſt. Ego miſi hedum quez ꝓmiſerā. Et tu nō inueniſti eā. Ecce autem poſt tres menſes nūciauerūt iude dicentes. Fornicata eſt thamar nurꝰ tua: ⁊ videt̄ vterus illius intumeſcere. Dixitq̄ iudas. Producite eam vt comburat̄. Que cū duceret̄ ad penam. Miſit ad ſocerum ſuuꝫ dicens. De viro cuius hec ſunt. ꝯcepi. Cognoſce cuius ſit anulus. ⁊ armilla ⁊ baculus. Qui agnitis muneribus ait. Juſtior me eſt: quia non tradidi eam ſela filio meo. Attamē vltra nō cognouit eaꝫ. Inſtante autez partu. apparuerunt gemini in vtero: atq̄ in ipſa effuſione infantium vnus protulit manū: in qua obſtetrix ligauit coccinum dicens. Iſte egredietur prior. Illo vero retrahēte manū: egreſſus eſt alter. Dixitq̄ mulier. Quare diuiſa eſt ꝓpter te maceria? Et ob hanc cauſam vocauit nomen eiꝰ phares. Poſtea egreſſus eſt frater eius. ī cuius manu erat coccinū quem appellauit zaram.

Ca. XXXIX.

Igitur ioſeph ductus eſt ī egiptū: emitq̄ eum phutifar eunuchꝰ pharaonis. princeps exercitus ſui. vir egiptius de manu ỹſmahelitarum: a quibꝫ ꝓductus erat. Fuitq̄ dominus cum eo: et erat vir in cunctis proſpere agens. Habitauitq̄ in domo domini ſui: qui optime nouerat dominū eſſe cuꝫ eo: ⁊ omnia que gereret ab eo dirigi in manu illiꝰ. Inueītq̄ ioſeph graciā coram domino ſuo: ⁊ miniſtrabat ei. A quo prepoſitus omnibꝫ gubernabat creditā ſibi domū: ⁊ vniuerſa q̄ ei tradita fuerant. Benedixitq̄ dominꝰ domui egiptij propter ioſeph: et multiplicauit taꝫ in edibꝫ q̄ in agris cunctā eiꝰ ſubſtantiā. Nec quicq̄ aliud nouerat: niſi panez quo veſcebat̄. Erat aūt ioſeph pulcra facie: ⁊ decorus aſpectu. Poſt multos itaq̄ dies iniecit domina oculos ſuos in ioſeph: ⁊ ait. Dormi mecuꝫ. Qui nequaq̄ acquieſcens opi nephario: dixit ad eam. Ecce dominꝰ meus omnibꝫ mihi traditis. ignorat q̄d habeat in domo ſua: nec quicq̄ eſt q̄ non ſit in mea poteſtate. vl̄ nō tradiderit mihi: ꝓter te que vxor eius es. Quomō ergo poſſum hoc maluꝫ facere: ⁊ peccare ī dominum meuꝫ? Quiuſcemodi verbis per ſingulos dies loquebatur: ⁊ mulier moleſta erat adoleſcenti: et ille recuſabat ſtuprū. Accidit autē quadam die vt intraret ioſeph domū et opis quippiam abſq̄ arbitris faceret: ⁊ illa apprehenſa lacinia veſtimenti eiꝰ diceret. Dormi mecum. Qui relicto in manu eius pallio. fugit: ⁊ egreſſꝰ eſt foras. Cūq̄ vidiſſꝫ mulier veſtem ī manibꝫ ſuis. ⁊ ſe eſſe contemptaꝫ: vocauit ad ſe homīes domus ſue: ⁊ ait ad eos. En introduxit virū hebreuꝫ vt illuderet nobis. Ingreſſus eſt ad me: vt coiret mecū. Cūq̄ ego ſucclamaſſem. ⁊ audiſſet vocem meā: ⁊ reliquit pallium quod tenebam: ⁊ fugit foras. In argumentum ergo fidei. retentū palliū oſtendit marito reuertēti domum: ⁊ ait. Ingreſſus eſt ad me ſeruus hebreus quez adduxiſti: vt illuderet mihi. Cūq̄ audiſſet me clamare: reliquit pallium quod tenebam ⁊ fugit foras. Dijs auditis dominus. ⁊ nimiū credulus verbis cōiugis: iratus eſt valde: tradiditq̄ ioſeph in carcerē vbi vincti regis cuſtodiebantur: ⁊ erat ibi clauſus. Fuit autē dominus cum ioſeph ⁊ miſertus eſt illius: et dedit ei graciam ī ꝯſpectu principis carceris. Qui tradidit in manu illiꝰ vniuerſos vinctos qui ī cuſtodia tenebant̄: et quicquid fiebat. ſub ipſo erat: nec nouerat aliquid. cūctis ei creditis. Dominus enim erat cum illo: ⁊ omnia opera eius dirigebat.

Capitulū. XL.

Hijs itaq̄ geſtis: accidit vt peccarēt duo eunuchi. pincerna regis egipti et piſtor. domino ſuo. Iratuſq̄ contra eos pharao. Nam alter pincernis preerat. alter piſtoribus: miſit eos in carcerem principis militum: in quo erat vinctus et ioſeph. At cuſtos carceris tradidit eos ioſeph: qui et miniſtrabat eis. Aliquantulum temporis fluxerat: et illi ī cuſtodia tenebant̄. Videruntq̄ ābo ſomniū nocte vna: iuxta itērp̄tacōnē ꝓgruā ſibi. Ad q̄s cū itroiſſet ioſeph mane et vidiſſet eos triſtes: ſciſcitat⁹ ē dicēs. Cur triſtior

est hodie solito facies vestra? Qui respon
derũt. Somniũ vidimus: ⁊ non est qui in-
terp̃tet̃ nobis. Dixitq; ad eos ioseph. Nun
quid non dei est interp̃tatõ? Referte mihi
quid videritis. Narrauit prior prepositus
pincernaruz. somniũ suũ. Videbã corã me
vitem in qua erant tres ꝓpagines crescere
paulatim ĩ gemmas. ⁊ pt⁹ flores vuas ma
turescere: calicẽq; pharaonis ĩ manu mea.
Tuli ergo vuas ⁊ exp̃ssi ĩ calicẽ quẽ tene-
bam: ⁊ tradidi poculũ pharaoni. Respon-
dit ioseph. Hec est ĩterp̃tatõ somnij. Tres
ꝓpagines. tres adhuc dies sunt post quos
recordabit̃ pharao mĩsterij tui. ⁊ restituet
te ĩ gradũ pristinũ: dabisq; ei calicẽ iuxta
officiũ tuũ: sicut ante facere consueueras.
Tãtũ memento mei cũ tibi bñfuerit: ⁊ fa-
cies mecũ misericordiã vt suggeras phara
oni vt educat me ꝺ isto carcere qꝛ furtim
sublatus sũ ꝺ terra hebreoꝝ: ⁊ hic innocẽs
in lacũ missus sum. Videẽs pistorum magi-
ster. ꝙ prudenter somniũ dissoluisset: ait.
Et ego vidi somniũ. ꝙ tria canistra farine
haberẽ sup̃ caput meum: ⁊ ĩ vno canistro
quod erat excelsius. portare me putabam
om̃es cibos q̃ fiũt arte pistoria: auesq; co-
medere ex eo. Respondit ioseph. Hec est ĩ-
terp̃tatõ somnij. Tria canistra. tres adhuc
dies sũt post quos auferet pharao caput
tuũ ac suspendet te ĩ cruce: ⁊ lacerabũt vo
lucres carnes tuas. Exinde dies terci⁹ na-
talici⁹ pharaõis erat. Qui faciẽs grãde cõ-
uiuiũ pueris suis recordatus est inter epu
las magistri pincernaꝝ. ⁊ pistoꝝ prĩcipis:
restituitq; alterũ ĩ locũ suũ. vt porrigeret
ei poculũ. alterũ suspendit in patibulo: vt
ꝯiectoris veritas ꝓbaret̃. Ettamen succen
dentibꝫ ꝓsperis: prepositus pincernaꝝ ob-
litus est interp̃tis sui. ¶ Capitulũ. XLI.

Post duos annos vidit pharao som
niũ. Putabat se stare iuxta fluui-
um: de quo ascendebant septem bo
ues pulcre ⁊ crasse nimis: ⁊ pascebant̃ ĩ lo
cis palustribꝫ. Alie q̃ꝫ septez emergebãt de
flumĩe fede ꝯfecteq; macie: ⁊ pascebant̃ in
ip̃a amnis ripa: ĩ locis vberrimis virenti-
bus: deuorauer̃tq; eas quaꝝ mira species.
⁊ habitudo corp̃m erat. Expergefact⁹ pha
rao rursũ dormiuit: ⁊ vidit alteꝝ somniũ.
Septẽ spice pullulabant ĩ culmo vno. ple
ne atq; formose alie q̃ꝫ totidẽ spice tenues.
⁊ percusse vredine oriebantur: deuorantes
omnem priorum pulcritudinez. Euigilãs
vero pharao post quietẽ ⁊ facto mane pa
uore perterritus misit ad omnes coniecto
res egipti: cunctosq; sapiẽtes: et accersitis
narrauit somnium: nec erat qui interpre-
taretur. Tunc demum reminiscens magi-
ster pincernarum ait. Confiteor peccatuz
meum. Iratus rex seruis suis. me ⁊ magi-
strum pistoruz retrudi iussit in carcerem
principis militu: vbi vna nocte vterq; vi
dim⁹ somniũ: presagum futurorum. Erat
ibi puer hebreus. eiusdem ducis militũ fa-
mulus: cui narrantes somnia. audiuimus
quicquid postea rei probauit euent⁹. Ego
em̃ redditus sũ officõ meo: et ille suspens⁹
est in cruce. Protinus ad regis imperiuz.
eductuz de carcere ioseph totonderunt: ac
veste mutata obtulerũt ei. Cui ille ait. Vi
di somnia. nec ẽ qui edisserat: que audiui
te sapientissime conicere. Respõdit ioseph.
Absq; me deus respondebit prospera pha-
raoni. Narrauit ergo pharao que viderat.
Putabam me stare sup̃ ripam fluminis: ⁊
septem boues de amne conscẽdere. pulcras
nimis ⁊ obesis carnibꝫ: que in pastu palu-
dis vireta carpebãt. Et ecce has sequebãt̃
alie septem boues intm̃ deformes ⁊ macilẽ
te: vt nũq̃ tales in terra egipti viderĩ. Qui
deforatis ⁊ consumptis prioribꝫ. nullũ sa-
turitatis dedere vestigiuz: sed simili macie
⁊ squalore torpebãt. Euigilãs. rursus sopo
re dep̃ssus vidi somniũ. Septẽ spice pullu
labãt ĩ culmo vno. plene atq; pulcerrime.
Alie q̃ꝫ septẽ tenues ⁊ ꝑcusse vredine. orie-
bant̃ e stipula: q̃ prioꝝ pulcritudinẽ deuo
rauerunt. Narraui coniectoribꝫ somniũ: ⁊
nemo ẽ q̃ edisserat. Respõdit ioseph. Som
niũ regis. vnũ est. Que facturus est deus
ostendit pharaoni. Septẽ boues pulcre. ⁊
septẽ spice plene: septez vbertatis anni sũt
eandẽq; vim somnij cõprehẽdũt. Septẽ q̃ꝫ
boues tenues atq; macilente q̃ ascenderũt
post eas. ⁊ septẽ spice tenues. ⁊ vento vrẽ-
te ꝑcusse: septẽ anni venture sunt famis: q̃
hoc ordine complebũt̃. Ecce septẽ anni ve
niẽt fertilitatis magne ĩ vniuersa t̃ra egi
pti: quos sequẽter septẽ anni alij tãte ste-
rilitatis vt obliuiõi t̃dat̃ cũcta retro abũ
dãcia. Cõsũptura ẽ em̃ fames om̃ez terrã:

ubertatis magnitudinẽ ꝓbitura ẽ iopie magnitudo. Quod aũt vidisti scdo. ad eã dẽ rem ptinẽs somniũ. firmitatis iudiciũ est: eoq; fiat sermo dei. ꝙ velociꝰ impleaꝯ. Nunc ergo puideat rex virũ sapientẽ ꝙ industriũ ꝙ ꝓficiat eũ tẽrre egipti: q̃ ꝯstituat ꝓpositos ꝑ cũctas regiones. ꝙ q̃ntã ptẽ fructuũ. ꝑ septẽ annos fertilitatis q̃ iam nũc futuri sũt. ꝯgreget ī horrea: ꝙ oñe frumẽtũ sub pharaonis pꝫatẽ cõdaꝯ: seruenꝯq; in vrbib. ꝙ ꝓpareꝯ future septẽ annorũ fami. q̃ oppressura est egiptũ: ꝙ nõ ꝯsumeꝯ tẽrra inopia. Placuit pharaoni ꝯsilium: ꝙ cũctis mĩstris eius. Locutusq; est ad eos. Num inuenire poterim⁹ talẽ virũ q̃ spiritu dei plenus sit: Dixit ꝯ ad ioseph. Quia ostẽdit tibi dꝰ oĩa q̃ locutꝰ es. nũquid sapientiorem ꝙ ꝯsimilẽ tui ĩuenire potero: Tu eris sup domũ meã: et ad tui oris ĩperiũ cũctꝰ popul⁹ obediet. Uno tm̃ regni solio ꝓcedã te. Dixitq; rursũ pharao ad ioseph. Ecce ꝯstitui te sup vniuersam tẽrraz egipti. Tulitq; anulũ ꝺ manu sua et dedit eum ī mãu eiꝰ: vestiuitq; eũ stolã byssinã: ꝙ collo torquẽ aureã circũposuit. Fecitq; eũ ascendere sup currũ suũ scdm clamante ꝓcone: vt omẽs coraz eo genu flectereꝯ: et ꝓpositum esse scirẽt vniuerse tẽrre egipti. Dixit q̃z rex egipti ad ioseph. Ego sũ pharao. Absq; tuo imperio nõ mouebit quisq̃ manũ aut pedẽ in omñi tẽrra egipti. Elegitq; nomẽ illi⁹ ꝙ vocauit eũ lĩgua egiptiaca. saluatorem mũdi. Dedit q; illi vxorez: asseneth filiaz phutifaris sacerdotis heliopoleos. Egressus est itaq; ioseph ad tẽrraz egipti. Triginta annoꝝ erat qñ stetit ī cõspectu regis pharaonis. et circuiuit oẽs regiones egipti. Uenitq; fertilitas septẽ annoꝝ: ꝙ in manipulos redactę segetes congregatę sunt in horrea egipti. Omñis etiam frugum abũdantia ī singulis vrbib ꝯdita est. tãtaq; fuit abũdantia tritici. vt arene maris coequareꝯ: et copia mensuraz excederet. Natiq; sũt ioseph filij duo antq̃ veniret fames: q̃s pepit ei asseneth. filia phutifaris sacerdotis heliopoleos. Uocauitq; nomẽ primogeniti manasses dicẽs. Obliuisci me fecit dꝰ oĩm laboꝝ meoꝝ: ꝙ domus pr̃is mei. Nomẽ q̃z scdi appellauit ephraim dicens. Crescere me fecit deus ī tẽrra paupertatis mee. Igiꝯ transactis septẽz ubertatis annis qui fuerãt ī egipto: ceperũt venire septẽ anni ĩopie. q̃s ꝓdixerat ioseph: et in vniuerso orbe fames ꝑualuit. Jn cũcta etiã tẽrra egipti. fames erat. Qua esuriente: clamauit popul⁹ ad pharaonem. alimẽta petẽs. Quib⁹ ille respõdit. Ite ad ioseph: ꝙ q̃cq̃ ipse vobis dixerit facite. Crescebat autẽ quottidie fames ī omni tẽrra: apuitq; ioseph vniuersa horrea: ꝙ vẽdebat egiptijs. Nã ꝙ illos oppressserat fames. Oẽsq; puĩcie veniebant in egiptum vt emerẽt escas: ꝙ malũ ĩopie tparent.

Ca. XLII.

Audiens aũt iacob q̃ alimẽta venderenꝯ in egipto: dixit filijs suis. Quare negligitis: Audiui q̃ triticũ venũdaꝯ in egipto. Descendite. et emite nobis necessaria: vt possim⁹ viuere: et nõ ꝯsumamur inopia. Descendentes igiꝯ fratres ioseph decẽ. vt emerent frumẽta ī egipto. beniamin domi retẽto a iacob: q̃ dixerat fratrib⁹ eiꝰ ne forte in itinere q̃cq̃ paciaꝯ mali: ingressi sunt tẽrrã egipti: cuz aliijs q̃ pgebãt ad emẽdũ. Erat aũt fames ī tẽrra chanaan: et ioseph erat princeps in tẽrra egipti: atq; ad eiꝰ nutũ frumẽta populis vendebanꝯ. Cũq; adorassent eũ fres sui. ꝙ agnouisset eos. quasi ad alienos durius loquebaꝯ: ĩterrogãs eos. Unde venistis: Qui respõderũt. de tẽrra chanaan: vt emamus victui necessaria. Ettamẽ fratres ipse cognoscẽs: nõ est cognitus ab eis. Recordatusq; somniorum que aliquãdo viderat: ait ad eos. Exploratores estis: vt videatis infirmiora tẽrre venistis. Qui dixerunt. Non est ita domine: sed serui tui venerunt vt emerent cibos. Omnes filij vniꝰ viri sumus. Pacifici venimus: nec quicq̃ famuli tui machinantur mali. Quibus ille respondit. Aliter est. Jmmunita tẽrre huius consideraꝛe venistis. At ille dixeꝯ. Duodecĩ inq̃unt fres serui tui sumus: filij viri vniꝰ ī tẽrra chanaan. Minimꝰ cuz põe nr̃o ẽ. aliꝰ ñ ẽ sup. Hoc ẽ ait qd̃ locutꝰ sũ. Exploratores estis. Jam nunc experimentũ vestri capiam. Per salutẽ pharaonis non egredieminĩ hinc: donec veniat frater vester minimꝰ. Mittite ex vobis vnuz et adducat eũ: vos aꝯ eritis ī vicul. donec pbẽꝯ q̃ dixistis: vtꝝ vera vel falsa sit. Alioq̃n p salutẽ pharaõis. exploratores estis. Tradidit ergo illos custodie. triũ diez. Die aꝯ

tercõ eductis ꝺ carcere ait. Facite q̃ dixi: ꝙ viuetis. Deũ eĩ timeo. Si pacifici estis. frater vester vn⁹ liget in carcere: vos aũt abite. et ferte frumẽta q̃ emistis in domos vestras. ꝙ fratrem vr̃m minimũ ad me adducite: vt possim vr̃os ꝓbare sermones. et nõ moriamini. Feceꝝ vt dixerat: et locuti sunt adinuicez. Merito hec patimur: q̃ peccauim⁹ in frez nr̃m. videntes angustias anime illi⁹ dũ deꝓcare nos. ꝙ non audiuim⁹: idcirco venit sup nos ista tribulatõ. Et quib⁹ vn⁹ ruben ait. Nunquid nõ dixi vobis nolite peccare ī puerum: ꝙ nõ audistis me! En sanguis ei⁹ exquirit. Nesciebant eĩ q̃ intelligeret ioseph: eoq̃ ꝑ interp̃tem loqueret ad eos. Auertitq̃ se parũper. ꝙ fleuit: et reuersus locutus est ad eos: tollẽsq̃ simeon. et ligans illis ꝓsentib⁹. Iussitq̃ ministris vt implerẽt saccos eor̃ tritico: et reponerent pecunias singulor̃ ī saccu-lis suis: datis supra cibarijs ī via. Qui fecerunt ita. At illi portantes frumẽta ī azinis suis ꝓfecti sũt. Apertoq̃ vn⁹ sacco. vt daret iumento pabulũ ī diuersorio. contẽplatus pecuniã in ore sacculi: dixit fratribus suis. Reddita est mihi pecunia. En hẽtur ī sacco. Et obstupefacti turbatiq̃. mutuo dixerũt. Quidnã ẽ hoc qd̃ fecit nobis de⁹! Venerũtq̃ ad iacob p̃rez suũ in terra chanaan: ꝙ narraueꝝt ei oĩa q̃ accidissẽt sibi dicentes. Locut⁹ ẽ nobis dñs terre dure: ꝙ putauit nos exploratores eẽ puincie. Cui rñdim⁹. Pacifici sum⁹: nec vllas molimur ĩsidias. Duodecim frez vno p̃re geniti sum⁹: vn⁹ nõ ẽ sup: minim⁹ cũ p̃re nr̃o ẽ in terra chanaan. Qui ait nobis. Sic ꝓbabo qd̃ pacifici sitis. Frem vr̃m vnũ dimittite apud me: ꝙ cibaria domib⁹ vestris necessaria sũmite. ꝙ abite. Fratrẽq̃ vestrũ minimũ adducite ad me. vt sciã quod non sitis exploratores: ꝙ istũ q̃ tenet in vinculis recipe possitis: ac deiceps q̃ vultis emẽdi habeatis licẽciã. Hijs dictis. cũ frumẽta effũderẽt. singuli reperierꝝt ī ore saccor̃ ligatas pecunias: exterritisq̃ simul oĩb⁹. dixit p̃r iacob. Absq̃ liberis me esse fecistis. Joseph nõ ẽ sup: simeon tenet in vinculis. ꝙ beniamin auferetis. In me hec oĩa mala reciderũt. Cui respondit ruben. Duos filios meos interfice: si nõ reduxero illũ tibi. Trade illũ in manu mea: ꝙ ego eum tibi restituã. At ille: nõ descendet inquit filius meus vobiscũ. Frater ei⁹ mortu⁹ ẽ: ꝙ ipe sol⁹ remãsit. Si q̃d ei aduersitatis acciderit in terra ad quam pgitis: deducetis canos meos cum dolore ad inferos.

Capitulum. .XLIII.

Interim fames oĩez terrã vehemẽter ꝓmebat: consumptisq̃ cibis q̃s ex egipto detulerãt dixit iacob ad filios suos. Reuertimĩ: ꝙ emite nobis pauxillum escarum. Respondit iudas. Denunciauit nobis vir ille sub attestacõne iurisiurandi. dicens. Non videbitis faciem meam: nisi fratrem vestrum minimũ adduxeritis vobiscum. Si ergo vis eum mittere nobiscum pergemus pariter ꝙ ememus tibi cibaria si autẽ non vis: nõ ibimus: vir eĩ (vt sepe dixim⁹) denunciauit nobis dicẽs. Non videbitis faciem meam absq̃ fratre vestro minimo. Dixit eis isrl̃. In meã hoc fecistis miseriã: vt ĩdicaretis ei ꝙ aliũ habere vos frez. At illi respõderũt. Interrogauit nos hõ ꝓ ordinẽ nostrã pgenie: si pater viueret: si haberem⁹ fratrez. Et nos respondim⁹ ei consequẽter: iuxta id qd̃ fuerat scisscitatus. Nũquid scire poteram⁹ q̃ dictur⁹ eẽt: adducite frez vr̃m vobiscũ! Judas q̃ dixit p̃ri suo. Mitte puer̃ mecuz vt ꝓficiscamur ꝙ possemus viuere: ne moriamur nos et puuli nostri. Ego suscipio puerum: de manu mea require illuz. Nisi reduxero ꝙ reddidero eũ tibi: ero peccati reus in te oĩi tẽpore. Si nõ intercessisset dilatõ: iam vice altera venissem⁹. Igit̃ israel pater eor̃ dixit ad eos. Si sic necesse ẽ. facite quod vultis. Sumite ꝺ optimis terre fructib⁹ in vasis vr̃is ꝙ deferte viro munera: modicũ resine ꝙ mellis. ꝙ storacis ꝙ stactes. therebinti. ꝙ amigdalar̃. Pecuniazq̃ duplicẽ ferte vobiscũ: ꝙ illã quã inuenistis ī sacculis reportate: ne forte errore factuz sit. Soz ꝙ frez vr̃m tollite: ꝙ ite ad virũ. Deus aũt me⁹ oĩpotẽs faciat vobis eũ placabilẽ: ꝙ remittat vobiscũ frez vr̃m quẽ tenet ī vr̃culis: ꝙ hũc beniamin. Ego aũt q̃si orbat⁹. absq̃ liberis ero. Tulerũt ergo viri munera ꝙ pecuniã duplicẽ ꝙ beniamin: descẽderũtq̃ ī egiptũ: ꝙ steterũt corã ioseph. Quos cũ ille vidiss̃ ꝙ beniamin simul: p̃cepit dispẽsatori dom⁹ sue dicẽs. Introduc viros domũ: ꝙ occide victimas. ꝙ ĩstrue ꝓuiuiũ:

quoniam hodie mecū sūt comesturi ī meridie. Fecit ille qđ sibi fuerat imperatū: & introduxit viros domum. Ibiq; exterriti dixerūt mutuo. Propter pecuniā quā retulim⁹ prius ī saccis nostris, ītroducti sum⁹. vt devoluat ī nos calūniā. & violenter subiciat seruituti: & nos & azinos nostros. Quāobrem ī ipis foribꝰ accedentes ad dispēsatorē. locuti sunt. Oram⁹ dñe vt audias nos. Jā ante descendim⁹. vt emeremus escas: qbꝰ emptis. cū venissem⁹ ad diversoriū. aperuim⁹ saccos nostros. & ĩuenim⁹ pecuniā ī ore saccoꝝ: quā nūc eodē pondere reportauim⁹. Sed & aliud attulim⁹ argētū: vt emam⁹ q̄ nobis necessaria sūt. Nō ē ī nr̄a ꝓscia: qs posuit eā ī marsupijs nostris. At ille rñdit. Pax vobiscū: nolite timere. De⁹ vester & de⁹ p̄is vestri. dedit vobis thesauros ī saccis vestris. Nā pecuniā quaz dedistis mihi: probatam ego habeo. Eduxitq; ad eos simeon. Et ītroductis domū attulit aquā: et lauer̄t pedes suos: dedितq; pabulū azinis eoꝝ. Illi vero parabant munera: donec ingrederet̄ ioseph meridie. Audierāt enī q̄ ibi comesturi eēnt panem. Igit̄ ingressus est ioseph domū suā: obtulerūtq; ei mūera. tenētes ī manibꝰ suis & adorauerūt pni in terrā. At ille clemēter resalutatis eis. interrogauit eos dicens. Sanusne ē p̄r vester senex: de q̄ dixeratis mihi: Adhuc viuit: Qui rñderūt. Sospes ē. seruus tu⁹ p̄r noster. Adhuc viuit. Et incuruati adorauerunt eū. Attollēs aūt ioseph oculos: vidit beniamin fratrē suū vterinū. & ait. Jste ē fr̄ vester puul⁹: ꝺ q̄ dixeratis mihi: Et rursū. De⁹ inq̄t miserea-tur tui fili mi. Festinauitq; ī domū. q̄r cōmota fuerāt viscera ei⁹ sup fr̄e suo: et erūpebant lacrime: & introiēs cubiculū fleuit. Rursūq; lota facie egressus. cōtinuit se: et ait. Ponite panes. Quibꝰ appositis: seorsū ioseph. et seorsū fr̄ibꝰ. egipcijs q̄z q̄ vescebā-tur simul seorsū: illicitū ē enī egiptijs comedere cū hebreis. & pphanū putāt huiuscemodi cōuiuiū: sederūt corā eo. primogenitus iuxta primogenita sua. et minim⁹ iuxta etatē suā. Et mirabant̄ nimis: sumptis ptibus quas ab eo acceperāt. Maiorq; ps venit beniamin: ita vt quīq; ptibꝰ excederet. Biberūtq; & inebriati sunt cum eo.

¶ Capitulum. XLIIII.

Precepit aūt ioseph dispēsatori domꝰ sue dicens. Imple saccos eorū frumēto q̄ntū possunt capere: et pone pecunias singuloꝝ in summitate sacci. Ciphū autem meū argenteū. & pciuz quod dedit tritici: pone ī ore sacci iunioris. Factumq; est ita. Et orto mane. dimissi sunt cū azinis suis. Jāq; vrbē exierāt. et pcesserāt paululū. Tūc ioseph accersito dispēsatore domꝰ ait. Surge inquit et persequere viros: & apprehensis dicito. Quare redidistis malum p bono: Ciphus quē furati estis: ipse est in quo bibit dominus meꝰ & in quo auguriari solet. Pessimā rē fecistis. Fecit ille vt iusserat: et apprehensis p ordinē locutus est. Qui respondēr̄t. Quare sic loquit̄ dominus noster: vt serui tui tm̄ flagicij cōmiserint: Pecuniā quam inuenimus in sūmitate saccorum. reportauimus ad te ꝺ terra chanaan. Et quō consequens est. vt furati simus de domo domini tui aurum vl̄ argentuz: Apud quēcūq; fuerit inuentū seruoꝝ tuoꝝ quod queris moriat̄: & nos erim⁹ serui domini nostri. Qui dixit eis. Fiat iuxta vīaz sētēciā. Apud quēcūq; fuerit inuētuz. ipe sit seruus meꝰ. vos aūt eritis innoxij. Itaq; festinato deponētes ī ter̄ā saccos: aperuer̄t singuli. Quos scrutatꝰ. incipiēs a maiore vsq; ad mīmū: ĩuenit ciphuz ī sacco beniamin. At ille scissis vestibꝰ. oneratisq; rursū azinis. reuersi sūt ī opidū: ꝑmulq; iudas cū frībꝰ ingressus ē ad ioseph. Necdū eī de hoc loco abierat. Oēsq; añ eū pitere ī terrā corruer̄t. Quibꝰ ille ait. Cur sic agere voluistis: An ignoratis q̄ ñ sit simil̄ mei ī auguriādi sciencia: Cui iudas. Quid rñdebim⁹ inq̄t dño meo. vl̄ qđ loq̄mur: aut iuste poterim⁹ ob tēdere: De⁹ iueīt iniq̄tatē seruoꝝ tuoꝝ. Ecce oēs serui sum⁹ dñi mei: & nos & apud quez inuētus ē ciphus: Rñdit ioseph. Absit a me: vt sic agā. Qui furat⁹ est ciphū ipe sit seru⁹ meus: vos aūt abite liberi ad p̄rem vestrum. Accedēs aūt propi⁹ iudas. ꝓfitē-ter ait. Oro domine audi me: vt loquatur seruus tu⁹ verbū ī auribꝰ tuis: & ne irascaris famlo tuo. Tu es enī p⁹ pharaonē dñs meꝰ. Interrogasti prius seruos tuos hētis p̄rem aut fr̄em: & nos rñdim⁹ tibi domino meo. Est nobis pater senex: & puer puul⁹ q̄ in senectute illi⁹ nat⁹ est. cuius vterin⁹

frater est mortuus: et ipse solū habet mr̄ sua: pater vero tenere diligit eum. Dixi-
stiq; seruis tuis. Adducite eū ad me: et po nam oculos meos super illum. Suggessi-
m⁹ tibi dño meo: nō pt̄ puer relinq;re pr̄ez suū. Si em̄ illū dimiserit morier̄. Et dixi-
sti seruis tuis. Nisi venerit fr̄ vester mini m⁹ vobiscū: nō videbitis ampli⁹ faciē meā. Cū ergo ascēdissem⁹ ad famulū tuuz pr̄em nostrum: narrauim⁹ ei oīa q̄ locut⁹ ē dñs me⁹. Et dixit pater noster. Reuertimini: et emite nobis parū tritici. Cui dixim⁹. Non possum⁹ ire. Si frater noster minim⁹ de-
scenderit nobiscū. proficiscemur simul: ali oq̄n illo absente. nō autem⁹ videre faciem viri. At ille rñdit. Vos scitis q̄ duos fili os genuerit mihi vxor mea. Egress⁹ ē vn⁹ et dixistis bestia deuorauit eū: et hucusq; ñ cōparet. Si tuleritis et istū et aliq̄d ei ī via contigerit: deducetis canos meos cū mero re ad inferos. Igit̄ si intrauero ad seruū tuum pr̄em nostrū et puer defuerit: cū ani ma illius ex huius aīa dependeat. videritq; eū non esse nobiscum. morietur: et deducēt famuli tui canos eius cuz dolore ad infe-
ros. Ego ꝑpe seruus tu⁹ sim: q̄ ī meā hunc recepi fidē. et spopōdi dicens. Nisi reduxe-
ro eū: peccati reus ero ī patrez meū oīm tēpore. Manebo itaq; seruus tu⁹ ꝑ puero ī ministerio dñi mei: et puer ascendat cuz fratrib⁹ suis. Non em̄ possū redire ad pr̄ez absentē puero: ne calamitatis que oppres-
sura est patrē meū. testis assistam.

Capitulum. .XLV.

Non se poterat vlt̄ cohibere ioseph. multis corā astantib⁹: vnde prece-
pit vt egrederentur cuncti foras: et nullus interesset alienus agnicioni mu-
tue. Eleuauitq; vocem cū fletu: quam au-
dierunt egiptij omnisq; dom⁹ pharaonis: et dixit fratrib⁹ suis. Ego sum ioseph. Ad-
huc pater me⁹ viuit: Nō poterant rñdere fratres: nimio terrore pterriti. Ad quos ille clementer: accedite inquit ad me. Et cū appropinquassent ꝑpe: ego sū ait ioseph frater vester: quē vēdidistis ī egiptū. Noli-
te pauere: neq; vobis durū eē videat̄ q̄ vē didistis me ī hijs regionib⁹. Pro salute em̄ vr̄a misit me de⁹ ante vos ī egiptū. Bien-
niū ē ei q̄ cepit fames eē ī terra: et adhuc q̄nq; anni restant. quib⁹ nec arari poterit nec meti. Premisitq; me de⁹ vt reseruemi-
ni sup terram: et escas ad viuendū habere possitis. Nō vestro cōsilio sed dei volunta-
te huc missus sū: qui fecit me quasi patrez pharaonis. et dñm vniuerse dom⁹ eius: ac principem in om̄i terra egipti. Festinate et ascēdite ad patrez meū: et dicetis ei. Hec mandat filius tuus ioseph. Deus fecit me dñm vniuerse terre egipti. Descēde ad me ne moreris: et habitabis ī terra iessen. Eris q; iuxta me. tu et filij tui. et filij filior̄ tuo-
rum oues tue. et armenta tua. et vniuersa q̄ possides: ibiq; te pascam. Adhuc em̄ q̄n-
q; anni residui sunt famis: ne et tu peas. et om̄is dom⁹ tua: et om̄ia q̄ possides. En ocu li vestri. et oculi fr̄is mei beniamin vidēt: q; os meū loquatur ad vos. Nūciate patri meo vniuersā gloriaz meā: et cūcta que vi didistis ī egipto. Festinate: et adducite eū ad me. Cūq; amplexatus recidisset in collum beniamin fr̄is sui fleuit: illo q; similit̄ flen te similiter sup collū eius. Obsculatusq; est ioseph om̄es fratres suos: et plorauit super singulos. Post q̄: ausi sunt loq̄ ad eū. Au-
ditūq; est et celebri sermone vulgatū ī au-
la regis: venerūt fr̄es ioseph. Et gauisus ē pharao: atq; om̄is familia eius. Dixitq; ad ioseph: vt imperaret fr̄ib⁹ suis dicens. Onerantes iumēta ite ī terrā chanaan. et tollite inde pr̄ez vr̄m et cognacōez. et venite ad me: et ego dabo vobis omnia bona egi-
pti. vt comedatis medullam terre. Precipe etiā vt tollant plaustra ō terra egipti: ad subuectōem puulor̄ suor̄ ac ꝓiugū. Et dicito. Tollite pr̄ez vr̄m. et ꝑperate q̄ntoci⁹ venientes: nec dimittatis q̄cq̄ ō suplectili vr̄a: q; oēs opes egipti vr̄e erūt. Feceruntq; filij isr̄l: vt eis mādatuz fuerat. Quib⁹ de-
dit ioseph plaustra. scōm pharaonis impe rium: et cibaria in itinere. Singulis q̄ pferri iussit binas stolas: beniamin vero dedit tricētos argēteos. cū q̄nq; stolis optimis: tātūdem pecunie et vestiū mittēs pr̄i suo: addēs eis azinos decē. q̄ subueherēt. ex oi-
bus diuicijs egipti: et totidez azinas triti-
cū ī itinere. panesq; portantes. Dimisit g̃ fr̄es suos: et pficiscētib⁹ ait. Ne irascamini ī via. Qui ascēdētes ex egipto. venerūt in terrā chanaan ad pr̄ez suū iacob: et nūcia uerūt ei dicētes. Joseph fili⁹ tu⁹ viuit. et ipe domīatur ī om̄i terra egipti. Quo audito

iacob: quaſi ꝺ graui ſomno euigilās. tamꝫ nō credebat eis: illi econtra referebāt oēm ordinem rei. Cunqꝫ vidiſſet plauſtra ꝙ vniuerſa que miſerat: reuixit ſpiritus eius. ꝙ ait. Sufficit mihi ſi adhuc ioſeph filiꝰ meus viuit: vadam et videbo illuꝫ antęꝙ moriar.

Capitulum. XLVI.

PRofectuſqꝫ iſrł cuꝫ oībꝫ que habebat. venit ad putēū iuramenti: et mactatis ibi victimis deo pr̄is ſui ỳſaac. audiuit eum p viſionē noctę vocantem ſe: et dicentē ſibi. Jacob iacob. Cui reſpondit. Ecce aſſum. Ait illi deus. Ego ſuꝫ fortiſſimꝰ deꝰ pr̄is tui. Noli timere: ſed deſcende in egiptū: qꝛ ī gentē magnā faciā te ibi. Ego deſcendā tecū illuc: ꝙ ego inde adducā te reuertentē. Joſeph ꝙꝫ ponet manꝰ ſuas ſup oculos tuos. Surrexit iacob mane a puteo iuramēti: tulerūtqꝫ eū filij cuꝫ puuł et vxoribꝫ ſuis. ī plauſtris ꝙ miſerat pharao ad portandū ſenē: et oīa ꝙ poſſiderat in tęrra chanaan. Venitqꝫ in egiptū cū oīi ſemine ſuo: filij eiꝰ et nepotes: filie ꝙ cūcta ſimul pgenies. Hec ſūt aūt noīa filioꝝ iſrł. qui ingreſſi ſunt in egiptū: ipi cū liberis ſuis. Primogenitꝰ ruben. Filij ruben: enoch ꝙ phallu. ꝙ eſrom ꝙ charmi. Filij ſimeon: iemuhel. ꝙ iamin. ꝙ zachod. ꝙ iachim. ꝙ ſoer. et saul filiꝰ chananithidis. Filij leui: gerſon. ꝙ chaath. ꝙ merari. Filij iuda: her. et onan. et ſela. et phares. et zara. Mortui ſunt autē her et onan ī tęrra chanaan. Natiqꝫ ſunt filij phares: eſrom et amul. Filij ỳſachar: thola ꝙ phua. ꝙ iobab et ſemrō. Filij zabulon: ſareth. ꝙ chelon. ꝙ iahelel. Hīj filij lỳe. quos genuit ī meſopotamia ſyrie: cuꝫ dina filia ſua. Oēs aīe filioꝝ eiꝰ et filiarū trigintatres. Filij gad: ſephion. ꝙ aggi. et ſuphi. et eſebon. ꝙ ſuni. et beeri. ꝙ arodi. ꝙ areli. Filij aſer. iamne. et ieſua. et ieſui. et beria. zara ꝙꝫ ſoror eoruꝫ. Filij beria: heber et melchiel. Hīj filij zelphe. quā dedit laban lỳe filie ſue: ꝙ hos genuit iacob. ſedecim aīas. Filij rachel vxoris iacob: ioſeph et beniamin. Natiqꝫ ſunt ioſeph filij in tęrra egipti: ꝙs genuit ei aſſeneth filia phutifaris ſacerdotis heliopoleos. manaſſes. ꝙ effraim. Filij beniamin: bela. et bechor. ꝙ aſbel. et gera. ꝙ naaman. ꝙ iechri. ꝙ iethros. mophim ꝙ ofim. ꝙ ared. Hīj filij rachel quos genuit iacob: omnes anime quatuordecim. Filij dan: uſim. Filij neptalim: iaſiel. ꝙ guni. ꝙ ieſer. ꝙ ſalem. Hīj filij bale. quaꝫ dedit laban racheli filie ſue: et hos genuit iacob: omnes anime ſeptē. Cūctęqꝫ aīe que ingreſſe ſunt cū iacob in egiptum: ꝙ egreſſe ſunt ꝺ femore illius. abſqꝫ vxoribꝫ filioꝝ eius: ſexaginta ſex. Filij autē ioſeph. q̄ nati ſūt ei in tęrra egipti: aīe due. Oīnes aīe domus iacob. que īgreſſe ſunt in egiptū: fuere ſeptuaginta. Miſit aūt iacob iudaꝫ ante ſe ad ioſeph ī egiptū vt nunciaret ei: et ille occurreret ī ieſſen. Quo cū peniſſet iūcto ioſeph curru ſuo. aſcendit obuiā pr̄i ad eūdē locum: videſqꝫ eū irruit ſup collū eiꝰ: ꝙ inter amplexꝰ fleuit. Dixitqꝫ pater ad ioſeph. Jā letus moriar qꝛ vidi faciē tuā: ꝙ ſuſtitē te relinq̄. Et ille locutꝰ eſt ad fratres ſuos: et ad oēꝫ domū pr̄is ſui. Aſcendā et nūciabo pharaoni: dicā qꝫ ei. Frēs mei et domꝰ pr̄is mei q̄ erant ī tęrra chanaan. venerunt ad me: et ſunt viri paſtores ouium curāqꝫ habēt alendorum gregū. Pecora ſua. et armēta et omnia que habere potuerunt. adduxerūt ſecū. Cūqꝫ vocauerit vos. ꝙ dixerit. qꝺ eſt opus veſtrum: reſpondebitis. Viri paſtores ſumus ſerui tui. ab infantia noſtra vſqꝫ in pręſens: et nos ꝙ patres noſtri. Hec autem dicetis. vt habitare poſſitis ī tęrra ieſſen: quia detęſtantur egiptij omnes paſtores ouium.

Capitulum. XLVII.

INgreſſus ergo ioſeph: nunciauit pharaoni dicēs. Pater meus ꝙ fratres. oues eorum ꝙ armēta. ꝙ cuncta q̄ poſſident. venerūt ꝺ tęrra chanaan: et ecce conſiſtunt ī tęrra ieſſen. Extremos qꝫ fratrū ſuoꝝ quinqꝫ viros. conſtituit coram rege. Quos ille ītęrrogauit. Quid habetis operis? Rñderūt. Paſtores ouiū ſumꝰ ſerui tui: et nos et pr̄es nr̄i. Ad peregrinādū in tęrrā tuā venimꝰ: qm̄ nō ē herba gregibꝫ ſeruoꝝ tuorū. in grauescētę fame in tęrra chanaan. Petimuſqꝫ vt eē nos iubeas ſeruos tuos ī ̄ra ieſſen. Dixit itaqꝫ rex ad ioſeph. Pater tuus et fratres tui venerūt ad te. Terra egipti in conſpectu tuo eſt: ī optimo loco fac eos habitare: et tradę eis tęrrā ieſſen. Quod ſi noſti ī eis eē viros induſtrios: cōſtitue illos magiſtros

pecorũ meoꝝ. Post hec introduxit ioseph patrez suũ ad regez :ꝙ statuit eum coram eo. Qui benedicens illi:ꝙ interrogatus ab eo. quot sunt dies annoꝝ vitæ tue: respondit. Dies peregrinacõnis vitæ mee centũ triginta annoꝝ sunt. parui ꝙ mali: et non peruenerunt vsqꝫ ad dies patruz meorum quibꝫ peregrinati sunt. Et benedicto rege. egressus est foras. Joseph vero patri ꝙ fratrib⁹ suis dedit possessionez in egipto ĩ optimo terre solo ramesses. vt pcepat pharao:ꝙ alebat eos: omnezqꝫ domũ patris sui prebens cibaria singulis. In toto em̃ orbe panis deerat:ꝙ oppresserat fames terrã. maxime egipti ꝙ chanaan. Et quibꝫ omnem pecuniã congregauit pro vendicõe frumẽti:ꝙ intulit eaz in erariũ regis. Cunqꝫ defecisset emptoribꝫ preciũ: venit cũcta egipt⁹ ad ioseph dicẽs. Da nobis panes. Quare morimur corã te. deficiẽte pecunia: Quibꝫ ille respõdit. Adducite pecora vestra ꝙ dabo vobis pro eis cibos: si pciuz non habetis. Que cũ adduxissent dedit eis alimẽta p eqs ꝙ ouibꝫ ꝙ bobꝫ ꝙ azinis. sustẽtauitqꝫ eos illo anno pro cõmutacõne pecoꝝ. Venerũt qꝫ anno scdo:ꝙ dixerũt ei. Non celam⁹ dño nro qꝝ deficiẽte pecunia. pecora simul defecerũt: nec clam te ẽ: qꝝ absqꝫ libis corpibꝫ ꝙ terra nihil habem⁹. Cur ergo moriemur te videte: Et nos ꝙ terra nra tui erim⁹. Eme nos ĩ seruitutẽ regiã. et pbe semina: ne pereunte cultore redigat terra ĩ solitudiez. Emit igit ioseph oẽz terrã egipti: vendẽtibꝫ singul' possessiones suas pre magnitudie famis. Subiecit eãqꝫ pharaoni. ꝙ cunctos pplos ei⁹ a nouissimis terminis egipti vsqꝫ ad extremos fines ei⁹ pter terrã sacerdotũ q̃ a rege tradita fuerat eis qb⁹ et statute ciaria ex horreis publicis pbebant: ꝙ idcirco nõ sunt cõpulsi vendere possessiones suas. Dixit ergo ioseph ad pplos. En vt cernitis ꝙ vos ꝙ terram vram pharao possidet. Accipite semia ꝙ serite agros: vt fruges habere possitis. Quĩtã pte regi dabitis: q̃tuor reliqs pmitto vobis ĩ sementẽ. ꝙ ĩ cibũ familijs et liberis vris. Qui rñdert. Salus nra ĩ manu tua ẽ. Respiciat nos tm̃ dñs noster: ꝙ leti seruiem⁹ regi. Ex eo tpe vsqꝫ ĩ psentẽ diẽ ĩ vniuersa terra egipti regibꝫ quinta ps soluit: et factũ ẽ quasi ĩ legẽ. absqꝫ terra sacerdotali: q̃ libera ab hac condicõne fuit. Habitauit ergo israel in egipto. id est ĩ terra iessen ꝙ possedit eã: auctusqꝫ est ꝙ multiplicat⁹ nimis:ꝙ vixit ĩ ea decẽ ꝙ septẽ ãnis. Factiqꝫ sunt omnes dies vite illius centuzq̃dragintaseptẽ annorũ. Cunqꝫ appropinq̃re cerneret diẽ mortis eius. vocauit filiũ suum ioseph:ꝙ dixit ad eum. Si inueni gratiaz in conspectu tuo. pone manuz tuã sub femore meo. ꝙ facies mihi misericordiaz ꝙ veritatẽ: vt non sepelias me in egipto: sed dormiaz cum patribus meis:ꝙ auferas me de terra hac. condasqꝫ me in sepulcro maiorũ. Cui respondit ioseph. Ego faciã quod iussisti. Et ille: iura ergo ĩquit mihi. Quo iurante: adorauit israel dominuz conuersus ad lectuli caput.

Capi. XLVIII.

His itaqꝫ transactis nunciatuz est ioseph. q̃ egrotaret pater su⁹. Qui assumptis duobus filijs manasse ꝙ ephraim: ire perrexit. Dictũqꝫ est seni. Ecce filius tuus ioseph venit ad te. Qui confortatus sedit in lectulo. Et ingresso ad se ioseph ait. Deus om̃ipotens apparuit mihi in luza. q̃ est in terra chanaan: bñdixitqꝫ mihi:ꝙ ait. Ego te augebo et mltiplicabo:ꝙ faciã te ĩ turbas pplorꝝ. Daboqꝫ tibi terrã hãc.ꝙ semĩ tuo pt⁹ te: ĩ possessionem sẽpiternã. Duo ergo filij tui q̃ nati sũt tibi ĩ terra egipti añq̃ huc venirẽ ad te mei ert ephraim ꝙ manasses: sicut simeon ꝙ ruben reputabũt mihi. Reliqs at qs genueris p⁹ eos tui erũt: et noie fratrꝝ suorꝝ vocabũt ĩ possessionibꝫ suis. Mihi ei qñ veniebaz ꝺ mesopotamia. mortua est rachel in terra chanaan: ĩ ipo itinere. Gratqꝫ vernũ tpus. Et ingrediebar ephrataz. et sepeliui eã iuxta viã ephrate q̃ alio noie vocabat bethleem. Videsq̃ at filios ei⁹. dixit ad euz. Qui sunt isti: Rñdit. Filij mei sũt: qs donauit mihi dñs ĩ hoc loco. Adduc inquit eos ad me: vt bñdicã ill'. Oculi ei isrl' caligabãt p nimia senectute:ꝙ clare videre nõ poterat. Applicatosqꝫ ad se deosculatos. et circũplex⁹: dixit ad filiũ suũ. Nõ sum fraudat⁹ aspectu tuo: ĩsup oñdit mihi de⁹ semĩ tuũ. Cũqꝫ tulisset eos ioseph ꝺ gremio patris. adorauit pnus ĩ terrã:ꝙ posuit ephraim ad dexterã suã id ẽ ad sinistrã isrl': manassen vero in sinistra sua ad dexteram scz

patris:applicuitq; ambos ad eũ.Qui extẽ dens manũ dexterã.posuit super caput ef-
fraim minoris fratris:sinistrã aũt sup ca-
put manasse qui maior natu erat:commu
tãs man⁹. Benedixitq; iacob filios ioseph:
et ait.Deus i cui⁹ cõspectu ambulauerunt
pres mei abrahaz et ysaac:deus qui pascit
me ab adolescentia mea vsq; in presentem
die:angel⁹ q eruit me ꝺ cũctis malis.bñ-
dicat pueris istis: et inuocet sup eos no-
me meũ.nomina q; pres meor; abraham et
ysaac:et crescant i multitudine sup terrã.
Videns aũt ioseph q posuisset pr su⁹ dexterã
manum sup caput effraim: grauiter acce-
pit.Et apprehẽsã manũ pris.leuare cona-
tus est.ꝺ capite effraim: et transferre sup
caput manasse.Dixitq; ad pres.Nõ ita cõ
uenit pater:quia hic ẽ primogenitus.Po-
ne dexterã tuã sup caput ei⁹. Qui rẽnuẽs
ait. Scio fili mi scio.Et iste quipe erit i
populos.et multiplicabit:sed frater eius
minor maior erit illo:et semẽ illi⁹ crescet
i gẽtes.Benedixitq; eis in tpe illo dicẽs. In
te bñdicet israꝫ:atq; dicet. Faciat tibi de⁹
sicut effraim et sicut manasse.Constitut-
q; effraim ãte manassen. Et ait ad ioseph
filiũ suũ.En ego morior:et erit deus vobi-
scũ:et reducz vos ad trã pr vor;.Do tibi
ptẽ vnã extra fres tuos:quã tuli ꝺ manu
amorrei i gladio et arcu meo.Ca.XLIX.

Vocauit aũt iacob filios suos :et ait
eis.Congregamini:vt ãnũciẽ que
ventura sunt vobis i diebꝫ nouissi-
mis.Cõgregamini et audite filij iacob:au
dite israꝫ pres vestr;. Ruben primogenitus
meus. Tu fortitudo mea:et principiũ do
loris mei.Prior i donis:maior i imperio.
Effusus es sicut aqua.Nõ crescas:q; ascẽ-
disti cubile pris tui:et maculasti stratum
ei⁹.Symeon et leui fratres:vasa iniqtatis
bellantia. In cõsiliuz eor; nõ veniat ania
mea.et i cetu illor; nõ sit gloria mea:quia
in furore suo occiderũt virũ:et i volũtate
sua suffoderũt murũ. Maledict⁹ furor eo-
rũ q; ptinax:et idignatõ eor; q; dura. Di-
uidam eos i iacob:et dispgam eos in israꝫ.
Juda:te laudabũt fratres tui. Man⁹ tue
in ceruicibꝫ inimicorũ tuor;: adorabũt te
filij pris tui. Catul⁹ leonis iuda.Ad pre-
dam fili mi ascendisti requiescẽs accubui-
sti vt leo et q̃si leena.Quis suscitabit eum?
Nõ auferet sceptrũ ꝺ iuda.et dux ꝺ femo
re eius:donec veniat q mittẽdus est:et ipe
erit expectacõ gentiũ.Ligãs ad vineã pul
lum suũ:et ad vitẽ o fili mi azinã suã.La-
uabit i vino stolã suã: et i sãguine vue pal
liũ suũ.Pulcriores sunt oculi eius vino.et
dentes eius lacte candidiores.Zabulon i
litore maris habitabit:et in stacõne naui-
uz:pringẽs.vsq; ad sidonẽ. Ysachar azin⁹
fortis:accubãs inter terminos. Vidit req
em q eẽt bona.et terrã q optima: et suppo-
suit humerũ suũ ad portandus:factusq; ẽ
tributis seruiẽs.Dan iudicabit populum
suum:sicut et alia tribꝫ i israꝫ.Fiat dan co
lubeꝛ i via.cerastes i semita:mordẽs vngu
las eq;:vt cadat ascensor eius retro.Salu
tare tuũ expectabo dne.Gad accinct⁹ pli-
abit ante eũ:et ipe accinget retrorsũ.Aser
pinguis panis ei⁹ :et pbebit delicias regibꝫ.
Neptalim ceruus emissus:et dans eloquia
pulcritudinis. Filius accrescens ioseph :
fili⁹ accrescẽs et decorus aspectu. Filie di-
scurrerunt sup muruz: sed exasperauerũt
eũ.et iurgati sunt:inuiderũtq; illi habẽtes
iacula.Sedit in forti arcus ei⁹ et dissolu-
ta sunt vincula brachior;et manuũ illius.
p man⁹ potẽtis iacob. Inde pastor egres-
sus est: lapis israꝫ. De⁹ patris tui erit ad-
iutor tuus.et omipotẽs benedicet tibi be-
nedictõibꝫ celi desuper.benedictõibꝫ abissi
iacentis deorsum:benedictionibꝫ uberum
et vulue.Benedictões pris tui. confortа-
te sunt benedictõibꝫ patrum eius:donec
veniret desiderium collium eternor;. Fiãt
in capite ioseph et i vertice nazarei:inter
fratres suos.Beniamin lupus rapax:ma-
ne comedet pdaz:et vespere diuidet spolia.
Omnes hij i tribꝫ israel duodecim.Hec
locut⁹ est eis pater suus:benedixitq; sin-
gulis benedictõibꝫ pris.et precepit eis di-
cens.Ego congregor ad populum meum.
Sepelite me cum patribꝫ meis in spelun-
ca duplici.que est i agro ephron ethei.cõ-
tra mambre in terra chanaan: quaz emit
abrahaz cũ agro.ab ephron etheo i posses-
sionem sepulcri. Ibi sepelierũt eũ:et saraz
uxorẽ eius. Ibi sepultus est ysaac cuz re-
becca coniuge sua. Ibi et lia condita iacz.
Finitisq; mãdatis q̃bꝫ filios instruebat .
collegit pedes suos sup lectulũ et obiit: ap
positusq; ẽ ad pplm suũ. Capitulũ.L.

Quod cernens ioseph: ruit sup faciē p̄ris flens et deosculās eū: p̄cepitq; seruis suis medicis: vt aromatibꝫ ꝯdirēt p̄rez. Quibꝫ iussa explētibꝫ: trāsierūt q̄draginta dies. Iste quippe mos erat cadauer̄ ꝯditor̄. Fleuitq; eū egipt⁹ septuagīta diebꝫ. Et expleto plāctus tp̄e: locutus est ioseph ad familiā pharaonis. Si inueni gr̄am in ꝯspectu vr̄o. loq̄mini in auribꝫ pharaonis: eoq̄ p̄r me⁹ adiurauerit me dicēs. En morior: ī sepulcro meo quod fodi mihi in terra chanaan. sepelies me. Ascendā igit̄ ⁊ sepeliā p̄rem meuz: ac reuertar. Dixitq; ei pharao. Ascende ⁊ sepeli p̄rem tuū: sicut adiuratus es. Quo ascendēte: ierūt cū eo oēs senes dom⁹ pharaōis. cūctiq; maiores natu terre egipti: dom⁹ ioseph cū fr̄ibꝫ suis absq; paruul': ⁊ gregibꝫ atq; armētis: que dereliquerūt in terra iessen. Habuit q̄z in comitatu curr⁹ ⁊ equites: ⁊ facta est turba nō modica: venerūtq; ad areā agad que sita est t̄ns iordanē: vbi celebrātes exequias plāctu magno. atz vehemēti. impleuerūt septē dies. Qd̄ cū vidissent habitatores terre chanaā dixerūt. Plāctus magn⁹ est iste egipcijs. Et idcirco vocatū est nomē loci illi⁹ planctus egipti. Fecerūt g̊ filij iacob sicut p̄cepat eis ⁊ portātes eū in terrā chanaan: sepelierūt eū in spelūca duplici: quā emerat abrahā cū agro in possessionē sepulcri ab ephrō etheo: ꝯtra faciē mābre. Reuersusq; est ioseph in egiptū cū fr̄ibꝫ suis ⁊ oī comitatu: sepulto p̄re. Quo mortuo timētes fr̄es eius ⁊ mutuo colloq̄ntes: ne forte memor sit iniurie quā passus ⁊ reddat nobis om̄e maluz qd̄ fecimus: mādauer̄t ei. Pater tu⁹ p̄cepit nobis anteq̄ moreret̄: vt hec tibi verbis illi⁹ dicerem⁹. Obsecro vt obliuiscaris sceleris fratrū tuor̄: ⁊ peccati atz malicie quā exercuer̄t in te. Nos quoq; oram⁹: vt ꝑuo dei p̄ri tuo dimittas iniquitatē hāc: q̄bꝫ auditis fleuit ioseph: venerūtq; ad eū fr̄es sui: ⁊ ꝓni adorantes in terrā dixerūt. Serui tui sumus. Quibꝫ ille rn̄dit. Nolite timere. Nū dei possumus resistere voluntati? Vos cogitastis de me malū: sed deus vertit illud in bonū: vt exaltaret me sicut in p̄ntiar̄ cernitis ⁊ saluos faceret multos ꝓpl'os. Nolite timere. ego pascam vos et paruulos vestros. Cōsolatusq; est eos et blande et leniter est locutus ⁊ habitauit in egipto cū om̄i domo p̄ris sui. Vixitq; centūdecē annis et vidit effraim filios vsq; ad terciā generationē. Filij quoq; machir filij manasse nati sunt in genibꝫ ioseph. Quibꝫ trāsactis: locutus est fratribꝫ suis. Post mortē meā deus visitabit vos ⁊ ascendere vos faciet de terra ista ad terrā quā iurauit abraham. ÿsaac et iacob. Cūq; adiurasset eos atz dixisset. de⁹ visitabit vos. asportate ossa mea vobiscū de loco isto mortu⁹ ē. expletis centūdecem vite sue annis et ꝯditus aromatibus repositus est in loculo in egipto.

¶ Explicit genes. Incipit ellesmoth quē nos Exodi dicim⁹. ¶ Capitulū. .I.

Hec sunt nomīa filior̄ isrl' qui ingressi sunt ī egiptū cum iacob. Singuli cum domibꝫ suis introierunt. Ruben. simeon. leui. iudas. ÿsachar. zabulon. et beniamin. dan ⁊ neptalī. gad ⁊ aser. Erāt igit̄ omnes anime eor̄ qui egressi sunt de femore iacob. septuaginta. Joseph autem in egipto erat. Quo mortuo ⁊ vniuers fratribꝫ eius omniq; cognatōe sua: filij israhel creuerūt et quasi germinantes multiplicati sunt: ac roborati nimis impleuer̄t terrā. Surrexit interea rex nouus super egiptum: qui ignorabat ioseph. Et ait ad populuz suum. Ecce popul⁹ filior̄ israhel mult⁹ ē ⁊ fortior nobis est. Venite sapient̄ opprimamus eum: ne forte multiplicetur: etsi ingruerit contra nos bellum: addat̄ inimicis nostris: expugnatisq; nobis. egrediat̄ de terra. Preposuit itaq; eis magistros oper̄: vt affligerent eos oneribꝫ. Edificaueruntq; vrbes tabernaculorum pharaoni. phiton et ramasses. Quantoq; opprimebant eos tantomagis multiplicabantur et crescebāt. Oderantq; filios israhel egipcij: et affligebant illudentes et inuidentes eis: atq; ad amaritudinem perducebant vitam eor̄ operibus duris luti et lateris: omni quoq; famulatu quo in terre operibus premebantur. Dixit autez rex egipti obstetricibꝫ hebreor̄: quar̄ vna vocabat̄ sephora. altera phua p̄cipiēs eis.

Quando obstetricabitis hebreas:et par-
tus tpus aduenerit:si mascul⁹ fuerit in-
terficite eũ:si femina reseruate. Timuer̃t
aũt obstetrices deum:et nõ fecerũt iuxta
preceptũ regis egipti:sed ꝓseruabãt ma-
res. Quibꝫ accersitis ad se rex ait. Quid
nam est hoc qꝺ facere voluistis vt pueros
seruaretis? Que rñderũt. Non sunt hebree
sicut egipcie mlieres. Ipse enĩ obstetricã-
di hñt scientiã:et priusq̃ veniam⁹ ad eas
pariũt. Bene ergo fecit dñs obstetricibꝫ:
et creuit ꝑ̄s ꝓfortatusq; est nimis. Et q̃
timuer̃t obstetrices deũ. edificauit eis do-
mos. Precepit ergo pharao omĩ ꝑ̄o suo.
dicẽs. Quicqꝺ masculini sexus natum fu-
erit in flumen proicite quicquid femine
reseruate.

¶ Capituluꝫ. .II.

Egressus ẽ post hoc vir de domo le-
ui et accepit vxorẽ stirpis sue: que
ꝯcepit ⁊ pepit filiũ:⁊ videꝫ eũ ele-
gantem:abscondit tribꝫ mẽsibꝫ. Cũq; iam
celare nõ posset. sũpsit fiscellã scirpeã ⁊ li-
niuit eam bitumine ac pice:posuitq; int⁹
infantulũ:et exposuit euꝫ in carecto ripe
fluminis:stãte procul sorore eius et ꝯsidе-
rãte euentũ rei. Ecce aũt descendebat filia
pharaonis vt lauaret̃ in flumine:⁊ puelle
eius gradiebant̃ ꝑ crepidinem aluei. Que
cũ vidisset viscellã in papiriõe:misit vnã
e famulabꝫ suis ⁊ allatã apiẽs cernẽsq; in
ea paruulũ vagientẽ:miserta eius ait. De
infantibꝫ hebreox est hic. Cui soror pueri:
vis inquit vt vadã:vocẽ tibi mlierem he
breã que nutrire possit infantulũ? Rñdit.
Vade. Perrexit puella ⁊ vocauit matrẽ su
am. Ad quã locuta filia pharaonis: acci-
pe ait puex istũ ⁊ nutri mihi ego dabo ti-
bi mercedẽ tuã. Suscepit mlr ⁊ nutriuit
puex: adultũq; ẽdidit filie pharaõis. Quẽ
illa adoptauit in locũ filij: vocauitq; no-
men ei⁹ moyses. dicẽs: qꝛ de aqua tuli eũ.
In diebꝫ illꝭ postq̃ creuerat moyses egres-
sus ẽ ad frẽs suos: vidитq; afflictionẽ eox
⁊ vix egiptiũ ꝑcutientẽ quendã de hebreis
frib⁹ suis. Cũq; ꝯspexisset huc atq; illuc:⁊
nullũ adesse vidisset: ꝑcussũ egipciũ abscõ
dit sabulo. Et egressus die altero: ꝯspexit
duos hebreos rixantes: dixit ei ꝙ faciebat
iniuriã. Quare ꝑcutis ꝓximũ tuum? Qui
rñdit. Quis ꝯstituit te principẽ ⁊ iudicem
super nos? Nũ occidere me tu vis: vt beri
occidisti egiptum? Timuit moyses et ait.
Quõ palã factũ est verbũ istud? Audiuit-
q; pharao ꝟmonẽ hũc:⁊ querebat occidere
moysen. Qui fugiẽs de cõspectu ei⁹ mora-
tus est in terra madian: et sedit iuxta pu-
teũ. Erãt aũt sacerdoti madian septẽ filie
que venerãt ad hauriendã aquã et imple-
tis canalibꝫ: adaq̃re cupiebãt greges ꝑ̄is
sui. Supuenere pastores: et eiecerũt eas.
Surrexitq; moyses et defenꝺ puell' adaq̃-
uit oues eax. Que cũ ꝛuertissent ad ietro
patrẽ suũ: dixitq; ad eas. Cur velociꝰ ve-
nistis solito? dixerũt. Vir egiptius libera-
uit nos de manu pastox. Insup et hausit
aquã nobiscũ: potũq; dedit ouibꝫ. At ille:
vbi est inquit? Quare dimisistis hominez?
Vocate eum vt comedat panẽ. Iurauit q̃
moyses q̃ habitaret cum eo. Accepitq; se-
phoram filiã eius vxorẽ que peperit ei filiũ
quẽ vocauit ierson. dicẽs. Aduena fui in
terra aliena. Altex vero peperit quẽ voca
uit eliezer: dicẽs. Deus enĩ ꝑ̄is mei adiu
tor meus ⁊ eripuit me ꝺ manu pharaõis.
Post multũ vero tpis mortu⁹ est rex egi-
pti. Et ingemiscẽtes filij isrl' ꝑ̄ opa: voci-
ferati sunt. Ascẽditq; clamor eox ad deuz
ab operibꝫ et audiuit gemituz eox: ac re-
cordatus est federis qꝺ pepigit cũ abrahã.
ysaac ⁊ iacob. Et respexit dñs filios isrl':
et cognouit eos.

¶ Capitulum. .III.

Moyses aũt pascebat oues ietro so-
ceri sui: sacerdotis madian. Cũq;
minasset gregẽ ad interiora deserti.
venit ad montem dei oreb. Apparuitq; ei
dñs in flãma ignis de medio rubi:⁊ vide-
bat q̃ rubꝫ arderet: et nõ ꝯburet̃. Dixit q̃
moyses. Vadã ⁊ videbo visionẽ hanc ma-
gnã: q̃re nõ ꝯburat̃ rubꝫ. Cernẽs aũt dñs
q̃ ꝓgerꝛ ad videndũ: vocauit eũ de medio
rubi: et ait. moyses moyses. Qui rñdit.
Assum. At ille: non appropies inquit huc.
Solue calciamentũ de pedibꝫ tuis. Locus
enĩ in q̃ stas tra sancta est. Et ait: ego suꝛ
deus ꝑ̄is tui: deus abrahã et deus ysaac:
et de⁹ iacob. Abscõdit moyses faciẽ suaz.
Non enĩ audebat aspicere ꝯ̄ deũ. Cui ait
dñs. Vidi afflictionẽ ꝑ̄i mei in egiptꝫ: et
clamorẽ ei⁹ audiui: ꝓter duricieã eox qui
presunt opibꝫ. Et sciẽs dolorẽ ei⁹: descẽdi
vt liberem eum de manibꝫ egipciorum: et

educaz de terra illa in terrã bonam ⁊ spaciosaz: in terrã q̃ fluit lacte ⁊ melle: ad loca chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ pherezei. et euei ⁊ iebusei. Clamor ḡ filioꝝ isrl̃ veĩt ad me. vidiq̃ afflictionẽ eoꝝ q̃ ab egiptijs opprimunt̃. Sed veni ⁊ mittã te ad pharaonẽ: vt educas ꝑplm meũ filios isrl̃ de egipto. Dixitq̃ moyses ad deũ. Quis sũ ego: vt vadã ad pharaonẽ ⁊ educã filios isrl̃ ⁊ egipto? Qui dicit ei. Ego ero tecum ⁊ hoc bẽbis signũ q̃ miserim te. Cũ eduxeris populũ meũ de egipto: immolab̃ deo supr mõtem istũ. Ait moyses ad deũ. Ecce ego vadã ad filios isrl̃ ⁊ dicã eis. Deꝰ pr̃m vr̃oꝝ misit me ad vos. Si dixerĩt mihi qd̃ ẽ nomẽ ei⁹: qd̃ dicã eis? Dixit dñs ad moysẽ. Ego sũ q̃ sũ. Ait. Sic dices filijs isrl̃. Qui est: misit me ad vos. Dixitq̃ itez deus ad moysen. Hec dices filijs isrl̃. Dñs deꝰ pr̃m vr̃oꝝ. deꝰ abrahã. deꝰ ysaac et deus iacob: misit me ad vos. Hoc nomẽ mihi est ineternũ ⁊ hoc mẽoriale meũ in generatõne ⁊ generationẽ. vade ⁊ ꝯgrega seniores isrl̃: et dices ad eos. Dñs deꝰ pr̃m vr̃oꝝ apparuit mihi: deꝰ abrahã ⁊ deus ysaac ⁊ deꝰ iacob· dicẽs. Visitãs visitaui vos ⁊ vidi oĩa q̃ acciderũt vob̃ in egipto: ⁊ dixi vt educã vos de afflictõne egipti: in terrã chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebusei: ad terrã fluentẽ lacte ⁊ melle ⁊ audiẽt vocem tuã. Ingredieriscq̃ tu ⁊ seniores isrl̃: ad regẽ egipti ⁊ dices ad eũ. Dñs deus hebreoꝝ vocauit nos. Ibim⁹ viã triũ dierꝝ ĩ solitudinẽ: vt immolem⁹ dño deo nr̃o. Sz ego scio q̃ non dimittet vos rex egipti vt eatis: nisi ꝑ manũ validã. Extendãq̃ manũ meã ⁊ ꝑcuciã egiptũ in cũctis mirabilibꝰ meis q̃ factur⁹ sum ĩ medio eoꝝ: post hoc dimittet vos: daboq̃ gr̃am ꝑplo huic corã egipcijs. Et cũ egredimĩ: nõ exibitis vacui: sz postulabit mlier a vicina sua: et ab hospita sua: vasa argentea ⁊ aurea: ac vestes. ponetisq̃ eas super filios et filias vestras ⁊ spoliabitis egiptum.

Capitulum. .IIII.

Respondẽs moyses ait. Non credẽt mihi neq̃ audiẽt vocẽ meã: sed dicent. nõ apparuit tibi dñs· Dixit ḡ ad eũ. Quid est qd̃ tenes ĩ manu tua? Rñdit. Virga. Dixitq̃ dñs. Proicie eã in trã Proiecit: et versa est in colubꝝ: ita vt fugeret moyses. Dixitq̃ dñs. Extẽde manũ tuã et apprehẽde caudã eius. Extẽdit et tenuit: versaq̃ est in virgã. Vt credãt inqt q̃ apparuerit tibi deꝰ pr̃m tuoꝝ: deꝰ abrahã. ⁊ deus ysaac. ⁊ deꝰ iacob. Dixitq̃ dñs rursũ. Mitte manũ tuã in sinũ tuũ. Quaz cũ misisset in sinũ: ptulit leprosam ad instar niuis. Rẽde ait manũ tuã in sinũ tuum. Rẽdit: ⁊ ptulit itez ⁊ erat sil̃is carni relique. Si ñ crediderĩt inquit tibi: neq̃ audierint sermonẽ signi ꝓioris: credẽt verbo signi seq̃ntis. Qd̃ si nec duobꝰ q̃dẽ hijs signis crediderĩt: neq̃ audierĩt vocẽ tuã: sume aquã flumis ⁊ effunde eã sup aridã. et quicqd̃ hauseris de fluuio: vertẽt̃ in sãguinẽ. Ait moyses. Obsecro dñe nõ sũ eloquẽs ab heri et nudiustercí⁹ ⁊ exq̃ locut⁹ es ad seruũ tuũ: impeditionis ⁊ tardioris lingue sum. Dixit dñs ad euz. Quis fecit os hois: aut quis fabricat⁹ est mutũ ⁊ surdum, vidẽtẽ ⁊ cecũ? Nonne ego? Perge ḡ et ego ero in ore tuo: doceboq̃ te q̃d loq̃ris. At ille: obsecro inquit dñe: mitte quẽ missurus es. Iratus dñs in moysen ait. Aaron fr̃ tuus leuites. scio q̃ eloq̃ns sit. Ecce ipse egredietẽt̃ in occursum tuũ: videsq̃ te letabitẽt̃ corde. Loquere ad eum ⁊ pone verba mea in ore eius: ⁊ ego ero in ore tuo ⁊ in ore illius: ⁊ ostendam vobis quid agere debeatis. Et ipse loquetur pro te ad populum: et erit os tuum: tu autẽ eris ei in hijs que ad deũ ptinent. Virgam quoq̃ hanc sume in manu tua: in qua facturus es signa. Abijt moyses et reuersus est ad ietro soceruz suum. Dixitq̃ ei. Vadam et reuertar ad fratres meos in egiptum: vt videaz si adhuc viuant. Cui ait ietro. Vade in pace. Dixit ergo dominus ad moysen in madian. Vade ⁊ reuertere ĩ egiptũ. Mortui enim sunt omnes qui querebant animã tuam. Tulit ergo moyses vxorem suam et filios suos: ⁊ imposuit eos super azinũ: reuersusq̃ est ĩ egiptũ: portãs virgam dei manu sua. Dixitq̃ dñs reuertẽti in egiptũ. Vide vt omĩa ostenta que posui in manu tua facias coraz pharaone. Ego indurabo cor eius: ⁊ nõ dimittet populũ. Diceisq̃ ad eum. Hec dicit dñs. Filius meus primogenitus isrl̃. Dixi tibi. Dimitte filium meum vt seruiat mihi: et noluisti dimittere eũ. Ecce ego interficiã filiũ tuũ

primogenitū. Cunqz esset in itinere in diuersorio. occurrit ei dñs 7 volebat occidere eum. Tulit illico sephora acutissimā petrā 7 circūcidit ppuciū filij sui. Tetigitqz pedes ei⁹ 7 ait. Sponsus sanguinū tu mihi es. Et dimisit eū postq̄ dixerat: sponsus sāguinū tu mihi es: ob circumcisionē. Dixit aūt dñs ad aaron. Vade ī occursū moysi in desertū. Qui pgrit obuiā ei in montez dei: 7 osculatus est eū. Narrauitqz moyses aaron oīa verba dñi: p qbo miserat eū: et signa q̄ mādauerat. Venertqz sil' et pgregauerūt cūctos seniores filioz israel: locutusqz est aarō oīa verba q̄ dixerat dñs ad moysen: 7 fecit signa corā plo: 7 credidit pls. Audiertqz q̄ visitasset dñs filios isrl' et q̄ respexisset afflictionem illoz: et proni adorauerunt.

¶ Capitulum. .V.

Post hec ingressi sūt moyses 7 aarō et dixert pharaoni. Hec dicit dñs deus isrl'. Dimitte plm meū vt sacrificet mihi ī deserto. At ille rñdit. Quis est dñs: vt audiā vocē eius 7 dimittā isrl': Nescio dñm 7 isrl' ñ dimittā. Dixeruntqz. Deus hebreoz vocauit nos: vt eam⁹ viam triū diez in solitudinē: et sacrificem⁹ dño deo nro: ne forte accidat nobis pestis aut gladi⁹. Ait ad eos rex egipti. Quare moyses 7 aaron sollicitatis plm ab opibo suis: Ite ad onera vra. Dixitqz pharao. Multus est pls terre. Videtis q̄ turba succreuerit: q̄ntomagis si dederitis eis requiem ab opibo: Precepit q̄ in die illo pfectis operū et exactoribo pli dicēs. Nequaq̄ vltra dabitis paleas plo ad pficiēdos latores: sicut pri⁹: sed ipsi vadāt 7 colligāt stipl'as et mensurā latez quā pri⁹ faciebāt: imponetis super eos: nec minuetis quicq̄. Vacant enī 7 idcirco vociferanē dicētes. Eamus 7 sacrificem⁹ deo nro. Opprimāt operibo: 7 expleāt ea: vt ñ acqescāt verbis mendacibo. Igit egressi pfecti opez et exactores ad plm dixert. Sic dicit pharao. Nō do vob paleas. Ite 7 colligite sicubi inuenire poteritis: nec minuet q̄cq̄ d ope vro Dispsusqz ē pls in omnē terrā egipti: ad colligēdas paleas. Prefecti q̄z opez instabāt dicentes. Cōplete opus vrm q̄tidie: vt pri⁹ facere solebatis qñ dabāt vob palee. Flagellatiqz sunt qui perant opibo filioz israhel: ab exactoribo pharaonis dicētibo. Quare non implestis mensurā latez sicut pri⁹: nec heri nec hodie: Venertqz pposīti filioz: 7 vociferati sūt ad pharaonē dicētes. Cur ita agis pt̄ tuos tuos: Palee nō danē nob 7 latores sil'r imperanē. En famuli tui flagell' cedimur: 7 iniuste agitur pctra pl'um tuū. Qui ait. Vacatis ocio: et idcirco dicitis. Eamus 7 sacrificem⁹ dño. Ite g̃ et opamini. Palee nō dabunē vob: et reddetis psuetū nūez latez. Videbātqz se pposīti filioz isrl' in malū: eoq̄ diceree eis: nō minuee q̄cq̄ opis de latoribo p singl'os dies. Occurrerūtqz moysi 7 aaron q̄ stabāt ex aduerso: egrediētes a pharaone et dixerunt ad eos. Videat dñs 7 iudicet: qm̃ fetere fecistis odorē nr̄m corā pharaone 7 seruis ei⁹: 7 pbuistis ei gladiū vt occideret nos. Reuersusqz ē moyses ad dñm et ait. Dñe: cur afflixisti pl'm istū: Quare misisti me: Ex eo enī quo ingressus sū ad pharaonē vt loq̄rer ex nomīe tuo. afflixit pl'um tuū 7 non liberasti eos.

¶ Capitulum. .VI.

Dixitqz dñs ad moysen. Nūc videbis que facturus sum pharaoni. Per manū enī fortē dimittet eos: et in manu robusta eiciet illos de terra sua. Locutusqz est dñs ad moysen dicēs. Ego dñs qui apparui abrahā. ysaac: et iacob in deo omīpotēte: et nomē meū adonay nō indicaui eis. Pepigiqz fedus cum eis: vt darē eis terram chanaan: terram peregrinationis eoz: in qua fuerunt aduene. Ego audiui gemitū filioz israhel quo egipcij oppresserunt eos 7 recordat⁹ sum pacti mei. Ideo dic filijs israhel. Ego dñs qui educaz vos de ergastulo egiptioz: et eruam de seruitute: ac redimam in brachio excelso: et iudicijs magnis: et assumam vos mihi in populum: et ero vester deus. Et scietis q̄z ego sum dñs deus vester qui eduxerim vos de ergastulo egiptioz: et induxerim vos in terrā sup quā leuaui manū meam. vt darē eaz abrahā. ysaac et iacob: daboqz illaz possidendā vobis. ego dñs. Narrauit ergo moyses omīa filijs isrl': qui nō acquieuerūt ei: pter angustiā spūs: 7 opus durissimū. Locutusqz est dñs ad moysen dicens. Ingredere 7 loq̄re ad pharaonē regē egipti vt dimittat filios isrl' de terra sua.

Rñdit moyſes coꝛã dño. Ecce filij iſrl nõ audiũt me. Et quõ audiet pharao: pſertĩ cũ ĩcircũciſus ſim labijs? Locutuſq; ẽ dñs ad moyſen ⁊ aaron: et dedit mandatũ ad filios iſrl et ad pharaonẽ regeꝫ egipti: vt educerẽt filios iſrl de tæra egipti. Iſti ſũt principes domoꝝ per familias ſuas. Filij rubẽ primogeniti iſrahel: enoch ⁊ phallu. eſrom et charmi. Hec ꝯgnationes ruben. Filij ſimeon: iamuel ⁊ iamĩ ⁊ ſami ⁊ aod: et iachim ⁊ ſoer ⁊ ſaul filiꝰ chananitidis. Hec progenies ſimeon. Et hec nomĩa filioꝝ leui per ꝯgnationes ſuas: gerſon ⁊ caath ⁊ merari. Anni aũt vitæ leui fuerunt centũtrigintaſeptẽ. Filij gerſon. lobni et ſemei p ꝯgnationes ſuas. Filij caath. amram et yſuar ⁊ hebꝛon ⁊ oziel. Anni q̃ꝫ vitæ caath centũtrigintatres. Filij merari. mooli ⁊ muſi. Hec ꝯgnatõnes leui: per familias ſuas. Accepit aũt amram voꝛem iochabeth patruelẽ ſuã: que peperit ei aaron ⁊ moyſen ⁊ mariã. Fuerũtq; anni vitæ amram centũtrigintaſeptẽ. Filij q̃ꝫ yſuaꝛ chore ⁊ napheg ⁊ zechri. Filij q̃ꝫ oziel. miſael ⁊ eliſaphan ⁊ ſechri. Accepit aũ aarõ voꝛẽ eliſabeth filiã aminadab ſoꝛoꝛẽ naaſon: que pepit ei nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar. Filij q̃ꝫ chore: aſer ⁊ helchana et abiaſab. Hec ſunt ꝯgnationes choꝛitaꝝ. At vero eleazar filius aaron accepit voꝛẽ de filiꝭ phatiel: que peperit ei phinees. Hij ſunt principes familiaꝝ leuiticaꝝ per ꝯgnationes ſuas. Iſte eſt aaron: ⁊ moyſes quibꝰ præcepit dñs vt educerent filios iſrl de tæra egipti p turmas ſuas. Hij ſunt qui locuntur ad pharaonẽ regeꝫ egipti: vt educãt filios iſrl de egipto. Iſte eſt moyſes ⁊ aaron: in die qua locutus eſt dñs ad moyſen in tæra egipti. Et locutꝰ eſt dñs ad moyſen dicens. Ego dñs. Loq̃re ad pharaonẽ regẽ egipti: omnia q̃ loq̃r tibi. Et ait moyſes coꝛã dño. En incircũciſus labijs ſum. Quõ audiet me pharao?

Capitulum. VII.

Dixitq; dñs ad moyſẽ. Ecce ꝓſtitui te deũ pharaonis: ⁊ aaron fr̃ tuus erit ꝓpha tuꝰ. Tu loq̃ris ei oĩa q̃ mando tibi ⁊ ille loquet ad pharaonẽ: vt dimittat filios iſrl de tæra ſua. Sed ego indurabo coꝛ eius ⁊ multiplicabo ſigna ⁊ oſtẽta mea in ẽra egipti: ⁊ nõ audiet vos. Immittamq; manum meã ſup egiptuꝫ et educã exercitũ meũ ⁊ ꝓpl'm meũ filios iſrl de tæra egipti p iudicia maxima. Et ſciẽt egipcij: q̃ ego ſum dñs qui extẽderim manum meã ſup egiptum: ⁊ ꝑduxerim filios iſrl de medio eoꝝ. Fecit itaq; moyſes et aaron: ſicut præcepat eis dñs: ita egerũt. Erat aũt moyſes octogĩta annoꝝ: ⁊ aarõ octogĩtatriũ: q̃n locuti ſũt ad pharaonẽ. Dixitq; dñs ad moyſen ⁊ aaron. Cũ dixerit vobis pharao: oſtẽdite nobis ſigna: dices ad aaron. Tolle virgã tuã ⁊ pice eaꝫ coꝛaꝫ pharaone: ac vertaꝫ in colubꝝ. Ingreſſi itaq; moyſes ⁊ aaron ad pharaonẽꝫ fecerunt ſicut ꝓcepat dñs. Tulitq; aaron virgã coꝛam pharaone ⁊ ſeruis eiꝰ q̃ verſa eſt in colubꝝ. Vocauit aũt pharao ſapientes ⁊ maleficos ⁊ fecerũt eciã p incantationes egiptiacas et archana quedã ſil'r. Proiecerũtq; ſingl'i virgas ſuas: que verſe ſunt in dracones. Sed devoꝛauit virga aaron vgas eoꝝ. Induratũq; eſt coꝛ pharaonis ⁊ nõ audiuit eos ſicut ꝓcepat dñs. Dixit aũt dñs ad moyſen. Ingũatum eſt coꝛ pharaonis: ⁊ nõ vult dimittere ꝓpl'm. Vade ad eũ mane. Ecce egredietꝫ ad aq̃s. Et ſtabis in occurſũ eiꝰ ſup ripã flumĩs: et virgã que ꝯuerſa eſt in draconẽ. tolles in manu tua: diceſq; ad eũ. Dñs deus hebꝛeoꝝ miſit me ad te: dicẽs. Dimitte ꝓpl'm meũ vt ſacrificet mihi ĩ deſerto: ⁊ vſq; ad pñs audire me noluiſti. Hec igiꝯ dicit dominꝰ. In hoc ſcies q̃ ſim dñs. Ecce ꝓcuciam virga que in manu mea eſt aquã fluminis et vertẽtur in ſanguinẽ. Piſces q̃ꝫ qui ſunt in fluuio moꝛientꝯ: ⁊ ꝯputreſcent aque: et affligentur egipcij. bibẽtes aquã fluminis. Dixit quoq; dominus ad moyſen. Dic ad aaron. Tolle virgam tuam: et extende manuꝫ tuam ſuper aquas egipti et ſuper fluuios eoꝝ ⁊ riuos ⁊ paludes: et omnes lacus aquaꝝ: vt vertantur in ſanguinem: ⁊ ſit cruoꝛ in omni tæra egipti: tam in ligneis vaſis q̃ in ſaxeis. Feceꝝtq; moyſes et aarõ ſic̃ ꝓcepat dñs. Et eleuãs virgaꝫ ꝓcuſſit aquam fluminis coꝛã pharaone et ſeruis eius: que verſa eſt in ſanguinem: et piſces qui erant in flumine: moꝛtui ſunt. Cõputruitq; fluuius et non potẽrãt egipcij bibere aquã flumĩs ⁊ fuit ſanguis in tota tæra egipti. Feceruntq;

silr malefici egiptioꝝ in incātionibꝫ suis. Et induratū est cor pharaonis: nec audiuit eos sicut precepat dñs. Auertitq; se: et ingressus est domuz suā: nec apposuit cor eciā hac vice. Fodert aūt oēs egiptij p circuitū flumis aquā vt biberēt. Non enī poterāt bibere aquā flumis. Impletiq; sunt septē dies: postq; pcussit dñs fluuiū.

Capitulū . .VIII.

Dixit q̄z dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonē: et dices ad eum. Hec dicit dñs. Dimitte plm meū vt sacrificet mihi. Si aūt nolueris dimittere. Ecce ego pcutiā omēs termios tuos ranis: et ebuliet fluui⁹ ranas que ascendent et ingredient domū tuā q cubiculuz lectuli tui et sup stratū tuum et in domos seruoꝝ tuoꝝ: q in plm tuū: et in furnos tuos et in reliq̄as ciboꝝ tuoꝝ et ad te et ad populum tuum et ad oēs seruos tuos intrabunt rane . Dixitq; dñs ad moysen Dic ad aaron. Extēde manū tuam super fluuios q sup riuos et paludes: et educ ranas sup terrā egipti. Et extēdit aaron manum super aquas egipti : et ascenderunt rane opuerūtq; terrā egipti. Fecerūt aūt et malefici p incātatiōes suas silr: eduxeruntq; ranas sup terrā egipti. Vocauit aī pharao moysen q aaron q dixit eis. Orate dñm vt auferat ranas a me q a plo meo: et dimittā plm vt sacrificet dño. Dixitq; moyses ad pharaonē. Constitue mihi qñ deprecer pro te et pro seruis tuis q p plo tuo: vt abigant rane a te et a domo tua: et a seruis tuis q a populo tuo q tm̄ in flumine remaneāt. Qui rndit. Cras. At ille iuxta inquit verbū tuū faciā: vt scias qm̄ nō est sicut dñs deus nr̄: et recedēt rane a te q a domo tua q a seruis tuis q a populo tuo: et tm̄ in flumie remanebūt. Egressiq; sūt moyses q aaron a pharaone et clamauit moyses ad dñm p spōsione ranaꝝ. quaz ꝓdixerat pharaoni. Fecitq; dñs iuxta verbū moysi: q mortui sūt rane de domibꝫ et de villq; de agris. Cōgregauerūtq; eas i immēsos aggeres: q ꝓputruit terra. Videꝫ aī pharao q data eēt req̄es: ingrauauit cor suū: q nō audiuit eos sicut pcepat dñs. Dixitq; dñs ad moysen. Loquere ad aaron. Extēde virgā tuā q pcute puluerez terre: q sint scinifes i vniuersa tra egipti. Feceruntq; ita. Et extēdit aaron manū. virgā tenens. pcussitq; puluerē terre q facti sūt scinifes in hoībꝫ q iumētis. Omnis puluis tre versus ē i scinifes p totā terrā egipti. Fecerūt silr malefici incātatiōibꝫ suis: vt educerēt scinifes q ñ potuerunt. Erātq; scinifes taz in hoībꝫ q in iumētis. Et dixerūt malefici ad pharaonē. Digit⁹ dei ē hic. Induratū est cor pharaonis q nō audiuit eos: sic pcepat dñs. Dixit q̄z dñs ad moysen. Cōsurge diluculo q sta coram pharaōe. Egrediet ei ad aq̄s. Et dices ad eū. Hec dicit dñs. Dimitte plm meū vt sacrificet mihi. Qđ si ñ dimiseris eum: ecce ego mittā in te q i ꝯuos tuos q i plm tuū et i domos tuas: oē gen⁹ muscaꝝ: et iplebunt oēs dom⁹ egiptioꝝ muscis diuersi generis q vniuersa tra in q̄ fuerit. Faciāq; mirabile in die illa trā iessen: in q̄ plus me⁹ est vt ñ sint ibi musce: q scias qm̄ ego dñs i medio tre. ponāq; diuisionē int populū meū q plm tuū. Cras erit signū istđ Fecitq; dñs ita. Et venit musca gruissima in domos pharaōis et ꝯuoꝝ ei⁹ q i oēz tra egipti: coruptaq; ē tra ab huiuscemodi muscis. Vocauitq; pharao moysē q aarō: et ait eis. Ite: q sacrificate deo vro in tra hac. Et ait moyses. Non pt ita fieri. Abominationes enī egiptioꝝ immolabim⁹ dño deo nro. Qđ si mactauerim⁹ ea que colūt egiptij lapidibꝫ nos obruēt. Viam trium dieꝝ pergem⁹ in solitudinē: q sacrificabimus dño deo nro sicut ꝓceperat nob. Dixitq; pharao. Ego dimittā vos vt sacrificetis dño deo vro in deserto: veruntamen longi⁹ ne abeatis. Rogate pro me. Et ait moyses. Egressus a te orabo dñm: q recedet musca a pharaone q a ꝯuis suis q a populo eius cras. Veruntamē noli vltra fallere: vt nō dimittas populum sacrificare dño. Egressusq; moyses a pharaone: oravit dñm. Qui fecit iuxta verbum illius: et abstulit muscas a pharaone et a seruis suis et a populo eius. Non superfuit nec vna quidem. Et ingrauatum est cor pharaonis: ita vt nec hac quidem vice dimitteret populum .

Capitulum . .IX.

Dixit aī dñs ad moysē. Ingredere ad pharaonē q loqre ad eū. Hec dicit dñs deus hebreoꝝ. Dimitte plm meū:

vt sacrificet mihi. Quod si adhuc rēnuis et retines eos: ecce manus mea erit super agros tuos: ⁊ sup eq̄s ⁊ azinos ⁊ camelos et oues ⁊ boues: pestis valde g̃uis. Et faciet dñs mirabile inē possessiones isrl̄ et possessiones egipcioꝝ: vt nil oīno peat ex hijs q̄ ptinēt ad filios isrl̄. Cōstituitq; dñs tp̄us dicēs. Cras faciet dñs verbū istud in terra. Fecit g̃ dñs verbū hoc altera die: ⁊ mortua sūt omnia animantia egiptioꝝ. De animalibꝫ vero filioꝝ isrl̄ nihil oīno periit. Et misit pharao ad videndū: nec erat q̄q̄ mortuū de hijs q̄ possidebat isrl̄. Ingūatū q; est cor pharaonis ⁊ ñ dimisit pp̄lum. Et dixit dñs ad moysen ⁊ aaron. Tollite plenas manꝰ cineris de camīo: ⁊ spgat illum moyses ī celū cora pharaone: sitq; puluis sup omnē terrā egipti. Erūt enī in hoībꝫ et iumētis vlcera ⁊ vesice turgētes in vniuersa terra egipti. Tulerūtq; cinerē de camino ⁊ stetērūt cora pharaone ⁊ sparsit illuz moyses ī celū. Factaq; sūt vlcera vesicaꝝ turgentiū ī hoībꝫ ⁊ iumētis: nec potē rāt malefici stare cora moyse pp̄ē vulnera q̄ in ill' erāt ⁊ ī oī terra egipti. Indurauit q; dñs cor pharaonis ⁊ ñ audiuit eos sic̄ locutꝰ ē dñs ad moysen. Dixit q̄z dñs ad moysen. Mane ꝓsurge ⁊ sta cora pharaōe. et dices ad eū. Hec dicit dñs deꝰ hebreoꝝ. Dimitte pp̄lum meū: vt sacrificet mihi: qz in hac vice mittā oēs plagas meas super cor tuū ⁊ sup fuos tuos ⁊ sup pp̄lm tuū: vt scias q̄ ñ sit silis mei in oī terra. Nūc enī extendēs manū: pcutiā te ⁊ pp̄lm tuū peste perībitisq; de terra. Idcirco autez posui te vt oñdam ī te fortitudinē meā: et narreē nomē meū in oī ra. Adhuc retines pp̄luz meū ⁊ non vis eū dimittere: En pluā cras hacipsa hora g̃ndinē mlt̄am nimis: q̄lis ñ fuit ī egipto a die q̄ fundata ē: vsq; ī pñs tp̄us. Mitte g̃ iam nūc ⁊ ꝓgrega iumenta tua ⁊ oīa q̄ habes ī agro. Hoīes enī et iumēta ⁊ vniuersa q̄ inuēta fuerīt foris: nec ꝓgregata de agris: cecideritq; sup ea g̃ndo: moriēē. Qui timuit verbū dñi de fuis pharaonis: fecit ꝓfugere fuos suos ⁊ iumēta ī domos: q̄ aē neglexit fmonē dñi: dimisit fuos suos ⁊ iumēta ī agris. Et dixit dñs ad moysen. Extēde manū tuam in celum: vt fiat grādo in vniuersa terra egipti: sup hoīes ⁊ sup iumēta ⁊ sup omnem herbam agri: in terra egipti. Extenditq; moyses virgam in celum: et dñs dedit tonitrua et grandinem ac discurrentia fulgura sup terrā. Pluitq; dñs grādinem super terrā egipti: ⁊ grādo ⁊ ignis. mixta pariter ferebanē. Tanteq; fuit magnitudis q̄nta añ nūq̄ apparuit in vniuersa terra egipti exq̄ gens illa cōdita est. Et pcussit grādo in oñi terra egipti cūcta que fuerē in agris: ab hoīe vsq; ad iumētū. Cunctā q; herbā agri pcussit grādo ⁊ omnē lignū regionis ꝓfregit. Tantum in terra iessen vbi erāt filij isrl̄: grādo nō cecidit. Misitq; pharao ⁊ vocauit moysen ⁊ aaron: dicēs ad eos. Peccaui ecia nunc. Dñs iustus: et ego ⁊ pp̄lus meus impij. Oratē dñm vt desinant tonitrua dei ⁊ grādo: vt dimittam vos ⁊ nequaq̄ hic vlt̄ maneatis. Ait moyses. Cum egressus fuero de vrbe: extēdam palmas meas ad dñm ⁊ cessabūt tonitrua ⁊ grando nō erit: vt scias q̄z dñi est terra. Noui aūt q̄ et tu ⁊ serui tui necdū timeatis dñm deū. Linū ergo ⁊ ordeū lesū ē: eoq̄ ordeū esset virens: ⁊ linum iam foliculos germinaret. Triticū aūt ⁊ far nō sunt lesa: q̄z serotina erant. Egressusq; moyses a pharaone ⁊ ex vrbe. extēdit manꝰ ad dñm· et cessauerūt tonitrua ⁊ grādo: nec vltra stillauit pluuia sup terrā. Videns aūt pharao q̄ cessasset pluuia ⁊ grādo ⁊ tonitrua auxit peccatū ⁊ ingūatū est corꝰ eiꝰ nimis: nec dimisit israhel: sicut preceperat dominus per manum moysi. ¶ Capitulū. X.

Et dixit dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonem. Ego enim indurauī cor eius: ⁊ seruoruz illius: vt faciam signa mea hec in eo: et narres in auribꝫ filij tui et nepotum tuoꝝ: quocies contriuerim egipcios et signa fecerim in eis: et sciatis q̄z ego dñs. Introierūt ergo moyses ⁊ aaron ad pharaonē: ⁊ dixerunt ei. Hec dicit dñs deus hebreoꝝ. Vsquequo nō vis subici mihi: Dimitte populū meū: vt sacrificet mihi. Sin autē resistis: ⁊ nō vis dimittere eum: ecce ego inducaz cras locustam in fines tuos que operiet superficiem terre ne quicq̄ eiꝰ appareat: sed comedaē qd̄ residuum fuerit grandini. Corrodet enī oñia ligna que germināt in agris: et implebūt domos tuas: ⁊ seruoruz tuoꝝ: et omniuz egipcioꝝ: quantam non

viderunt pr̄es tui et aui: ex quo orti sunt
sup terrā vsq; in pñtē diē. Auertitq; se: et
egressus est a pharaone. Dixerūt at̄ serui
pharaonis ad eū. Usqueq̄ patiemur hoc
scādalū? Dimitte hoīes vt sacrificēt dño
deo suo. Nonne vides q̄ perierit egiptus?
Reuocauerūtq; moÿsen ⁊ aaron ad pha-
raonē. Qui dixit eis. Ite: sacrificate dño
deo vr̄o. Quinam sunt qui ituri sunt? Ait
moÿses. Cū paruulis nr̄is ⁊ senioribꝫ ꝑge-
mus: cum filijs ⁊ filiabꝫ. cū ouibꝫ ⁊ armē-
tis. Est enī solennitas dñi dei nr̄i. Et re-
spondit pharao. Sic dñs sit vobiscū. Quō
ego dimittā vos ⁊ paruulos vr̄os: cui du-
biuz est q̄ pessime cogitetis? Non fiet ita:
sed ite tm̄ viri ⁊ sacrificate dño. Hoc eniz
et ipsi petistis. Statim q; eiecti sūt de cō-
spectu pharaonis. Dixit aūt dñs ad moÿ-
sen. Extēde manū tuā sup terrā egipti ad
locustam: vt descendat sup terrā ⁊ deuoret
omnē herbā que residua fuerit grandini.
Et extēdit moÿses virgā sup terrā egipti:
et dñs induxit ventū vrentē tota illa die
et nocte. Et mane facto: ventus vrens le-
uauit locustas. Qui ascenderunt sup vni-
uersam terrā egipti: ⁊ sederūt in cūctis fi
nibꝫ egiptioꝝ innumerabiles: quales ante
illud tp̄s nō fuerāt nec postea future sūt.
Operuerūtq; vniuersaz supficiē terre: va-
stātes om̄ia. Deuorata est igit̄ herba ter-
re: et quicquid pomoꝝ in arboribꝫ fuit q̄
grando dimiserat. Nihil q̄ꝫ oīno virēs re-
lictū est in lignis et in herbis terre: in cū-
cta egipto. Quāobrem festin⁹ pharao vo-
cauit moÿsen ⁊ aarō: et dixit eis. Peccaui
in dñm deū vestꝝ et in vos. Sed nunc di-
mittite peccatū mihi: eciā hac vice: et ro-
gate dñm deū vr̄m: vt auferat a me mortē
istā. Egressusq; est moÿses de ꝯspectu pha
raonis et orauit dñm. Qui flare fecit ven
tum ab occidēte vehemētissimū: ⁊ arreptā
locustā ꝓiecit in mare rubꝝ. Non remāsit
ne vna quidez: in cunctis finibꝫ egipti. Et
indurauit dñs cor pharaonis: nec dimisit
filios isrl̄. Dixit at̄ dñs ad moÿsen. Extē-
de manū tuā in celū: et sint tenebre super
terrā egipti. tamdense vt palpari queāt.
Extēditq; moÿses manū in celum et facte
sunt tenebre horribiles in vniuersa terra
egipti. Tribꝫ diebꝫ nēo vidit fr̄em suū nec
mouit se de loco in quo erat. Ubicūq; aūt
habitabant filij isrl̄: lux erat. Uocauitq;
pharao moÿsen et aaron: et dixit eis. Ite
sacrificate dño. Oues tm̄ vr̄e et armenta
remaneāt: paruuli vr̄i eant vobiscū. Ait
moÿses. Hostias q̄ꝫ ⁊ olocausta dab̄ nobis
que offeram⁹ dño deo nr̄o. Cuncti greges
pergēt nobiscū. Non r̄manebit ex eis vn-
gula que nec̄ria sunt ī cultū dñi dei nr̄i:
prestim cū ignorem⁹ q̄d debeat immolari
donec ad ipsū locū ꝑueniam⁹. Indurauit
aūt dñs cor pharaonis: et noluit dimitte-
re eos. Dixitq; pharao ad moÿsen. Rece-
de a me: et caue ne vlt̄ videas faciē meaz.
Quocunq; die apparueris mihi morieris.
Rñdit moÿses. Ita fiat vt locut⁹ es. Non
videbo vltra faciem tuam.

¶ Capitulum .XI.

Et dixit dñs ad moÿsen. Adhuc
vna plaga tangā pharaonē ⁊ egi-
ptū: ⁊ p⁹ hec dimittet vos: ⁊ exire
ꝯpellet. Dices g̊ om̄i plebi: vt postulet vir
ab amico suo et mulier a vicina sua vasa
argentea ⁊ aurea ⁊ vestem. Dabit at̄ dñs
gr̄am populo coram egiptijs. Fuitq; mo-
ÿses vir magn⁹ valde in terra egipti corā
seruis pharaonis ⁊ omni populo. Et ait.
Hec dicit dñs. Media nocte ingrediar in
egiptū: et morieť om̄e prīogenitū in ter-
ra egiptioꝝ a prīogenito pharaōis qui se-
det in solio eius: vsq; ad prīogenitū ancil-
le que est ad molā: et omnia primogenita
iumentoꝝ. Eritq; clamor magnus in vni-
uersa terra egipti: qualis nec añ fuit: nec
postea futur⁹ est. Apud oēs at̄ filios isrl̄
nō mutiet canis. ab hoīe vsq; ad pecus: vt
sciatis q̄nto miracl̄o diuidat dñs egipti-
os: et isrl̄. Descendētq; oēs ꝑui tui isti ad
me: et adorabūt me dicētes. Egredere tu:
et om̄is ꝓpl̄s qui subiect⁹ est tibi. Post hec
egrediemur. Et exiuit a pharaone iratus
nimis. Dixit aūt dñs ad moÿsen. Non au
diet vos pharao: vt multa signa fiant in
terra egipti. Moÿses aūt ⁊ aaron fecerūt
om̄ia signa et ostēta q̄ scripta sunt: coraz
pharaone: ⁊ indurauit dñs cor pharaōis.
nec dimisit filios isrl̄ de terra sua.

¶ Capitulum .XII.

Dixit quoq; dñs ad moÿsen et aa-
ron in terra egipti. Mensis iste
vobis principium mensium: p̄m⁹
erit in mensibꝫ āni. Loquimī ad vniuersū

cetu filioꝝ ísrl̃:et dicitꝫ eis. Decima die
mensis huí:tollat vnusq̃sq agnũ p fami
lias ꝙ domus suas. Sin aũt minor est nu-
merꝰ:vt sufficere possit ad vescẽdũ agnũ:
assumet vicinũ suũ qui ꝓiũctus est domui
eius iuxta nũerꝫ aiarꝫ q̃ sufficere possint
ad esum agni. Erit aꝫ agnꝰ absq̃ macla:
masculꝰ ãiculꝰ. Juxta quẽ ritũ tolletis
et hedũ:ꝙ seruabitis eum vsq̃ ad q̃rtãde-
cimã diẽ mẽs huí. Immolabitq̃ eũ vni-
uersa mlt̃itudo filioꝝ ísrl̃ ad vesperã ꝙ su-
mẽt de sanguine eíꝰ:ac ponẽt sup vtrũq̃
postẽ:et in suplimiaribꝫ domorꝝ in q̃bꝫ co
medẽt illũ. Et etẽt carnes noctẽ illa assas
igni ꝙ azimos panes cũ lactucis agrestibꝫ
Non comedetis ex eo crudũ q̃d nec coctũ
aq̃:sed assũ tm̃ igni. Caput cũ pedibꝫ eíꝰ:
ꝙ intestinis vorabitis:nec remanebit q̃cq̃
ex eo vsq̃ mane. Si q̃d r̃siduũ fuerit:igne
ꝓburetis. Sic aũt ꝓmedetis illum. Renes
vr̃os accingetis ꝙ calciamẽta hẽbitis ĩ pe-
dibꝫ. tenẽtes baculos in manibꝫ:ꝙ ꝓmede-
tis festinãtes. Est enĩ phase:id est t̃nsitus
dñi. Et t̃nsibo p terrã egipti noctẽ illa:p-
cutiãq̃ oẽ ꝑmogenitũ in t̃ra egipti:ab ho
mĩe vsq̃ ad pecꝰ:ꝙ in cũctis dijs egipti. fa
ciã iudicia ego dñs. Erit aũt sanguis vob̃
in signũ in edibꝫ ĩ q̃bꝫ eritis:et videbo sã-
guinẽ ac t̃nsibo vos:nec erit ĩ vob̃ plaga
disptẽs:q̃n pcussero terrã egipti. Hẽbitis
aꝫ hũc diẽ in monimẽtũ ꝙ celebrabitis eã
solennẽ dño ĩ generatõibꝫ vr̃is. cultu sẽpi
t̃no. Septẽ diebꝫ azima ꝓmedetis. In die
pr̃o ñ erit fermentũ in domibꝫ vr̃is. Qui-
cũq̃ ꝓmederit fermentũ ꝑibit aĩa illa de
ísrl̃:a primo die vsq̃ in diẽ septimũ. Dies
ꝑma erit sc̃a ac solẽnis ꝙ dies septĩa. eaꝫ
festiuitate venerabil̃. Nihil opis facietis
in eis:exceptis hijs q̃ ad vescendũ ptinent
et obꝑuabitis azima. In eatẽ enĩ ipsa die
educã exercitũ vr̃m de terra egipti ꝙ custo
dietis diẽ istũ in generatões vr̃as:ritu p-
petuo. Pr̃o mẽse q̃rtadecima die menꝭ ad
vesperꝫ. comedetis azima vsq̃ ad diẽ vicesi
mãprimã eiusdẽ menꝭ ad vesperã. Septẽ
diebꝫ fermẽtatũ ñ inueniet̃ in domibꝫ ve
str̃is. Qui ꝓmederit fermẽtatũ:ꝑibit aĩa
eiꝰ de cetu ísrahel:tam ꝺ aduenis q̃ de in-
digenis terre. Om̃e fermentatũ nõ come-
detis. In cunctis habitacul̃ vestris edetis
azima. Vocauit aꝫ moyses om̃es seniores
filioꝝ ísrahel ꝙ dixit ad eos. Jte tollentes
aĩal p familias vr̃as:ꝙ immolate phase.
Fasciculũq̃ ysopi tingite in sanguĩe qui
est in limine ꝙ aspgite ex eo suplimiare et
vtrũq̃ postẽ. Nullus vr̃m egrediat̃ ostiuꝫ
domꝰ sue:vsq̃ mane. Trãsibit eĩ dñs pcu
tiens egipcios. Cunq̃ viderit sanguinẽ in
supliminari ꝙ ĩ vtroq̃ poste t̃nscendet ho-
stiũ domꝰ ꝙ ñ sinet pcussorẽ ĩgredi domos
vr̃as ꝙ ledere. Custodi verbũ istud:legiti-
mũ tibi ꝙ filijs tuis vsq̃ ineternũ. Cunq̃
ĩtroieritis terrã quã dñs deꝰ datur ẽ vob̃
vt pollicitus est:obseruabitis ceremonias
istas. Et cũ dixerint vob̃ filij vr̃i:q̃ est ista
religio:dicetis eis. Victima t̃nsit dñi ẽ:
qñ t̃nsiuit sup domos filioꝝ ísrl̃ ĩ egipto
pcutiens egipcios ꝙ domos nr̃as liberãs.
Incuruatusq̃ pl̃s adorauit. ꝙ egressi filij
ísrl̃:fecerũt sic̃ pcepat dñs moyſi ꝙ aarõ.
Factũ est aũt ĩ noctis medio. pcussit dñs
omne pr̃ogenitũ in terra egipti:a ꝑmoge-
nito pharaonis q̃ in solio eíꝰ sedebat. vsq̃
ad pr̃ogenitũ captiue q̃ erat ĩ carcere:et
oẽ pr̃ogenitũ iumẽtoꝝ. Surrexitq̃ pha-
rao noctẽ et oẽs serui eíꝰ:cũctaq̃ egiptꝰ:
et ortus est clamor magnꝰ in egipto. Neq̃
enĩ erat domꝰ ĩ qua ñ iaceret mortuꝰ. Vo
catisq̃ pharao moyſe ꝙ aaron noctẽ ait.
Surgite:egredimĩ a pl̃o meo vos et filij
ísrahel. Jte ꝙ immolate dño: sicut dicitis.
Oues vr̃as ꝙ armẽta assumite vt peciera-
tis:ꝙ abeũtes bñdicite mihi. Urgebantq̃
egipcij pl̃m ꝺ terra exire velociꝫ dicẽtes.
Omnes moriemur. Tulit igitur pl̃s ꝓsper-
sam farinã antẽq̃ fermentaret̃ ꝙ ligãs in
pallijs posuit sup hũeros suos. Feceñtq̃
filij ísrl̃:sicut pcepat dñs moyſi ꝙ pecieñt
ab egipcijs vasa argentea ꝙ aurea vestẽq̃
plurimã. Dñs aũt dedit gr̃am pl̃o coram
egipcijs. vt comodarent eis:ꝙ spoliauerũt
egipcios. Profectiq̃ sunt filij ísrahel ꝺ ra-
masse in sochot sexcẽta fere milia peditũ
virorꝫ:absq̃ paruulis ꝙ mulieribꝫ. Sed et
vulgus promiscuũ innumerabile ascendit
cum eis:oues et armenta et animãtia di
uersi generis multa nimis. Coxerũtq̃ fa-
rinam quam dudum de egipto ꝓsperã tu
lerant: et fecerunt subcinericios panes
azimos. Neq̃ enim poterant fermentari.
cogentibꝫ exire egipcijs:et nullam facere
sinẽtibꝫ morã:nec pulmenti quicq̃ occur-

rerat prepare. Habitatio autē filioꝝ isrl̄:
q̄ manserit in egipto: fuit q̄dringētorūtri-
gīta ānoꝝ. Quibꝫ expletis: eadē die egres
sus est oīs exercit⁹ dñi: de t̄ra egipti. Nox
ista obseruabilis domini quando eduxit
eos de terra egipti. Hanc obseruare debēt
omnes filij israhel: in generationibꝫ suis.
Dixitq̄ domin⁹ ad moysen et aaron. Hec
est religio phase. Om̄is alienigena nō co-
medet ex eo. Om̄is aūt seru⁹ emptici⁹ cir-
cūcidet̄: et sic comedet. Aduena et seruus
mercēnari⁹ nō edent ex eo. In vna domo
comedet̄. nec efferetis de carnibꝫ ei⁹ foras
nec os illi⁹ ꝯfringetis. Om̄is cetus filioꝝ
isrl̄ faciet illud. Qd̄ si q̄s pegrinoꝝ ī vr̄az
voluerit trāsire coloniam et facere phase
dñi. circūcidet̄ pri⁹ om̄e masculinū ei⁹: et
tunc rite celebrabit: eritq̄ sicut indigena
terre. Si q̄s aūt circūcisus nō fuerit: nō
vescet̄ ex eo. Eadē lex erit īdigene ⁊ colo-
no q̄ pegrinat̄ apud vos. Fecer̄tq̄ om̄es
filij isrl̄. sicut p̄cepat dñs moysi ⁊ aaron:
et eadē die eduxit dñs filios isrl̄ de terra
egipti p turmas suas. ¶ Capi. .XIII.

Locutusq̄ ē dñs ad moysen dicēs.
Sc̄tifica mihi om̄e prīogenitū qd̄
aperit vuluā in filijs isrl̄: tam de
hoībꝫ q̄ de iumētis. Mea sūt enī om̄ia. Et
ait moyses ad ꝓplm̄. Memētote diei hui⁹
in q̄ egressi estis de egipto ⁊ de domo ꝟui-
tutis: qm̄ in manu forti eduxit vos dñs
de loco isto: vt nō comedatis fermētatuz
panē. Hodie egredimini: mēse nouaꝝ fru
gū. Cūq̄ introduxerit te dñs in terrā cha
nanei et ethei ⁊ amorrei ⁊ euei et iebusei:
quā iurauit p̄ribꝫ tuis: vt daret tibi terrā
fluentē lacte ⁊ melle: celebrabitis hūc mo-
rem sacroꝝ mēse isto. septē diebꝫ vesceris
azimis: ⁊ in die septīa erit solēnitas dñi.
Azima comedetis septē diebꝫ. Non appare
bit apud te aliq̄d fermētatū: nec in cūctis
finibꝫ tuis. Narrabisq̄ filio tuo ī die illo:
dicēs. Hoc est qd̄ fecit mihi dñs: qñ egres-
sus sum de egipto. Et erit q̄si signū in ma-
nu tua ⁊ q̄si monim̄tū añ oc̄los tuos: ⁊ vt
lex dñi sp sit ī ore tuo. In manu enī forti.
eduxit te dñs d̄ egipto: vt custodias huiu-
scemōi cultū statuto tpe: a diebꝫ in dies.
Cūq̄ ītroduxerit te dñs ī terrā chananei
sicut iurauit tibi ⁊ p̄ribꝫ tuis ⁊ dederit ti-
bi eam: sepabis om̄e qd̄ apit vuluaz dño:
et quod primitiuum est in pecoribꝫ tuis
Quicquid habueris masculini sexus cōse-
c̄bis dño. Primogenitū azini mutab̄ oue
qd̄ si non redemeris: int̄ficies. Om̄e autez
prīogenitū hoīs d̄ filijs tuis p̄cio r̄dimes.
Cūq̄ int̄rogauerit te fili⁹ tu⁹ cras: dicēs.
Quid ē hoc? rñdeb̄ ei. In manu forti edu-
xit nos dñs de terra egipti: de domo ꝟui-
tutis. Nam cū indurat⁹ eēt pharao: ⁊ nol
let nos dimittere: occidit dñs om̄e prīoge
nitū in terra egipti: a p̄mogenito homīs:
vsq̄ ad prīogenitū iumētoꝝ. Idcirco im-
molo dño om̄e qd̄ aperit vuluā masculini
sex⁹: ⁊ oīa prīogenita filioꝝ meoꝝ redi-
mo. Erit igit̄ q̄si signū in manu tua: ⁊ q̄si
appensū q̄d ob recordationē añ oc̄los tu-
os: eoq̄ maū forti eduxit vos dñs de egi-
pto. Igit̄ cū emisisset pharao ꝓplm̄: ñ eos
duxit dñs p viaz terre philistijm q̄ vicina
est: reputās ne forte peniterz eū: si vidissz
aduersum se bella ꝯsurgere: et reuerteret̄
in egiptū: sed circūduxit p viā deꝟti q̄ est
iuxta mare rubꝝ. Et armati ascēderūt fi-
lij isrl̄ d̄ terra egipti. Tulit q̄ꝫ moyses ossa
ioseph secū: eoq̄ adiurassz filijs isrl̄ dicēs.
Visitabit vos deus: efferte ossa mea hinc
vobiscū. Profectiq̄ d̄ sochot: castrameta-
ti sunt in ethan: in extremis finibꝫ solitu
dinis. Dñs at̄ p̄cedebat eos: ad oñdendaz
viā: p diē in colūna nubis: ⁊ p noctē ī co-
lumna ignis: vt dux esset itineris vtroq̄
tpe. Nunq̄ defuit colūna nubis p diē: nec
colūna ignis per noctē. coram populo.

¶ Capitulum. .XIIII.

Locut⁹ est at̄ dñs ad moysē dicēs.
Loq̄re filijs isrl̄. Reuersi castrame
tent̄ e regione phiairoth q̄ ē inter
magdalū ⁊ mare: ꝯt̄ beelsephon. In ꝯspe-
ctu ei⁹ castra ponetis sup mare. Dicturus
q̄ est pharao sup filijs isrl̄. Coartati sūt in
t̄ra: ꝯclusit eos desertū. Et indurabo cor
eius: ac persequet̄ vos: et glorificabor in
pharaone: ⁊ in omni exercitu eius. sciētq̄
egiptij: qꝛ ego sum dñs. Fecerūtq̄ ita. Et
nūciatū est r̄gi egiptioꝝ: q̄ fugisset popu
lus. Immutatumq̄ est cor pharaonis: et
seruoꝝ eius super populum: ⁊ dixerunt.
Quid voluimus facere: vt dimitteremus
israhel ne seruiret nobis? Jūxit ergo cur-
rum et omnem populum suum assumpsit
secū. Tulitq̄ sexcentos currus electos et

quicquid in egipto curruuz fuit:et duces
ocius exercit⁹. Jndurauitqz dñs coꝛ pha
raonis regis egipti:⁊ pſecut⁹ ē filios iſrl̄.
At illi egreſſi erāt in manu excelſa. Cūqz
pſequerent egiptij veſtigia p̄cedētiū:repe⁊
rert eos in caſtris ſup mare. Omīs equi⁊
tat⁹ ⁊ currus pharaonis ⁊ vniuerſus ex⁊
ercit⁹ erāt ī phiairoth ꝑ beelſephō. Cūqz
appꝛopinq̄ſſet pharao:leuātes filij iſrl̄ ocu
los viderūt egiptios p⁹ ſe et timuert val⁊
de. Clamauerūtqz ad dñm ⁊ dixert ad mo
ÿſen. Forſitan ñ erāt ſepulc̄ in egipto ido
tuliſti nos vt moꝛeremur in ſolitudine.
Quid hoc facere voluiſti vt educeres nos
ex egipto? Nōne ē iſte ſmo quē loq̄bamur
ad te in egipto:dicentes. Recede a nob vt
ſeruiam⁹ egiptijs? Mlt̄o enī meli⁹ eſt ſuire
eis q̄ moꝛi in ſolitudīe. Et ait moÿſes ad
ꝓpl̄um. Nolite timere. State et videte ma⁊
gnalia dñi que factur⁹ ē hodie. Egiptios
enī q̄s nūc videtis:nequaq̄ vlt̄ videbitis
vſqz in ſempiternū. Dñs pugnabit ꝓ vobis:
et vos tacebitis. Dixitqz dñs ad moÿſen.
Quid clamas ad me? Loq̄re filijs iſrl̄:vt
proficiſcantur. Tu autem eleua virgam
tuam:et extende manum tuam ſuper ma⁊
re et diuide illud:vt gradiant̄ filij iſrahel
in medio mari ꝓ ſiccū. Ego aūt indurabo
coꝛ egiptioꝝ vt pſeq̄ntur vos ⁊ glorifica⁊
boꝛ in pharaone et in oīm exercitu ei⁹:et
in curribꝰ ⁊ in eq̄tibꝰ illi⁹. Et ſciēt egiptij:
q⁊ ego ſum dñs:cū glorificat⁹ fuero ī pha
raone ⁊ in curribꝰ atq; eq̄tibꝰ ei⁹. Tollēſqz
ſe angel⁹ dñs q̄ p̄cedebat caſtra iſrl̄. abijt
p⁹ eos:⁊ cū eo parit̄ colūna nubis prioꝛa
dimittēs:p⁹ tergū ſtetit. int̄ caſtra egipti⁊
oꝝ ⁊ caſtra iſrl̄. Et erat nubes tenebroſa.
et illumīans noctē:ita vt adſeinuicē toto
noctis tpe: accedere ñ valerēt. Cūqz extē⁊
diſſet moÿſes manū ſup mare:abſtulit il⁊
lud dñs. flante vēto vehemēti ⁊ vrēti tota
nocte ⁊ vertit ī ſiccū. Diuiſaqz eſt aq̄ ⁊ in⁊
greſſi ſunt filij iſrl̄ per mediū ſicci maris.
Erat enī aqua q̄ſi mur⁹:a dextera eoꝝ et
leua. Perſeq̄ntesqz egiptij ingreſſi ſunt p⁹
eos:et oīs eq̄tat⁹ pharaonis:curr⁹ eius
⁊ eq̄tes p mediū maris. Jamqz aduenerat
vigilia matutina:⁊ ecce reſpiciēs dñs ſup
caſtra egiptioꝝ p columnā ignis et nub:
interfecit exercitū eoꝝ:et ſubuertit rotas
curruū:ferebanturqz in profundū. Dixe⁊
runtqz egiptij. Fugiam⁹ iſrahelez:q⁊ dñs
pugnat p eis ꝓtra nos. Et ait dñs ad mo⁊
ÿſen. Extēde manū tuam ſup mare:vt re⁊
uertant̄ aque ad egiptios:ſuper curr⁹ et
equites eoꝝ. Cūqz extendiſſet moÿſes ma⁊
num ꝓtra mare:reuerſum ē p̄mo diluculo
ad prioꝛē locū. Fugientibuſqz egiptijs oc⁊
currerūt aque:et inuoluit eos dñs ī me⁊
dijs fluctibꝰ. Reuerſeqz ſunt aque:et ope⁊
ruerūt curr⁹ ⁊ equites cūcti exercit⁹ pha⁊
raonis:qui ſeq̄ntes ingreſſi fuerāt mare:
nec vn⁹ quidē ſupfuit ex eis. Filij aūt iſrl̄
pꝛeperunt p mediū ſicci maris:⁊ aque eis
erāt q̄ſi pro muro a dexteris ⁊ a ſiniſtris.
liberauitqz dñs in die illa iſrahel de manu
egiptioꝝ:et viderūt egiptios moꝛtuos ſu
per litus maris:et manū magnā quā ex⁊
ercuerat dñs ꝑ eos. Timuitqz ꝓplus dñm
et crediderūt dño et moÿſi ſeruo eius.

Capitulum. .XV.

Tunc cecinit moÿſes et filij iſrahel
carmē hoc dño:⁊ dixerūt. Cante⁊
mus dño. Glorioſe enī magnifica⁊
tus eſt:equū ⁊ aſcēſoꝛem deiecit in mare.
Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs:et factus
eſt mihi in ſalutē. Iſte eſt deus me⁹ et glo⁊
rificabo eū:deus p̄ris mei et exaltabo eū.
Dñs q̄ſi vir pugnator. oīpotēs nomē ei⁹.
currus pharaonis ⁊ exercitū ei⁹ ꝓiecit in
mare. Electi p̄cipes ei⁹ ſubmerſi ſunt in
mari rubro. abiſſi operuert eos:deſcēderт
in pfundū q̄ſi lapis. Dextera tua dñe ma⁊
gnificata eſt ī fortitudīe:dextera tua dñe
pcuſſit inimicū et in mlt̄itudīe glorie tue
deposuiſti aduerſarios meos. Miſiſti iram
tuaz que deuoꝛauit eos ſicut ſtipulā et in
ſpū furoꝛis tui congregate ſūt aque. Stetit
vnda fluēs:congregate ſunt abiſſi in medio
mari. Dixit inimic⁹. Perſeq̄r ⁊ cōp̄hēdaz:
diuidā ſpolia. implebit̄ aīa mea. Euagi⁊
nabo gladiū meū:int̄ficiet eos man⁹ mea
Flauit ſpūs tu⁹ et operuit eos mare:ſub⁊
merſi ſunt q̄ſi plumbū in aq̄s vehemētibꝰ.
Quis ſil̄is tui ī fortibꝰ dñe? Quis ſil̄is tui
magnific⁹ in ſc̄itate. t̄ribil̄ atq; laudabil̄
⁊ faciēs mirabilia? Extēdiſti manū tuā:et
deuoꝛauit eos terra. Dux fuiſti ī miſcoꝛdia
tua pl̄o quē r̄demiſti. Et portaſti eū ī foꝛ
titudīe tua ad hītaculū ſc̄m tuū. Aſcēde⊼
rūt pl̄i ⁊ irati ſūt doloꝛes obtinuert hīta
toꝛes philiſtijm. Tūc ꝓturbati ſūt p̄ncipes

edom:robustos moab obtinuit tremor:
obriguerũt oẽs habitatores chanaan. Ir-
ruat sup eos formido ⁊ pauor in magnitu
dine brachij tui. Fiant ĩmobiles q̃si lapis
donec ptrãseat pp̃s tu⁹ dñe:donec ptrãse-
at pp̃s tu⁹ iste quẽ possedisti. Introduces
eos ⁊ plãtabis in monte hereditatis tue:
firmissimo hĩtaculo tuo qđ opat⁹ es dñe:
Sanctuariũ tuũ dñe:qđ firmauerũt man⁹
tue. Dñs regnabit ineternũ ⁊ vl̃t. Ingres
sus est eĩ eques pharao cũ curribꝫ ⁊ equi-
tibꝫ ei⁹ ĩ mare:⁊ reduxit sup eos dñs aq̃s
maris. Filij aũt isrl̃ ãbulauerũt p siccũ:in
medio ei⁹. Sumpsit g̃ maria pphetissa sor
aarõ. timpanũ ĩ manu sua:egressiq; sunt
oẽs ml̃ieres post eã cũ timpanis ⁊ choris
q̃bꝫ p̃cinebat dicẽs. Cantem⁹ dño. Gl̃iose
enĩ magnificat⁹ est:equũ ⁊ ascẽsorẽ ei⁹ de-
iecit in mare. Tulit aũt moyses isrl̃ de ma-
ri rubro ⁊ egressi sũt ĩ desertũ sur. Ambu-
lauerũtq; tribꝫ diebꝫ p solitudinẽ ⁊ ñ inue-
niebãt aquã. Et venerunt in marath:nec
poterãt bibere aq̃s de marath. eoq; essent
amare. Eñ ⁊ ꝑgruũ loco nomẽ imposuit:
vocãs illuꝫ marath:id est amaritudinez.
et murmurauit pp̃s p̃t̃ moysẽ dicẽs. Quid
bibemus? At ille clamauit ad dñm. Qui
oñdit ei lignũ qđ cũ misisset ĩ aq̃s:in dul-
cedinẽ verse sunt. Ibi ꝑstituit ei precepta
atq; iudicia:et ibi tẽptauit eũ dicens. Si
audieris vocẽ dñi dei tui:⁊ qđ rectũ est co
ram eo feceris et obedieris mandatis ei⁹.
custodieriſq; omĩa p̃cepta illi⁹:cũctũ lan-
guorẽ quẽ posui in egipto ñ inducã super
te. Ego enĩ sum dñs de⁹ saluator. Venerũt
aũt in helim filij isrl̃:vbi erãt duodecĩ fon-
tes aq̃ꝫ ⁊ septuagĩta palme:⁊ castrameta
ti sunt iuxta aquas.

¶ Capitulũ. XVI.

Profectiq; đ helim venit oĩs ml̃ti-
tudo filiorꝫ isrl̃ ĩ desertũ syn qđ est
int̃ helim ⁊ synai:q̃ntadecima die
mensꝭ scđi postq̃ egressi sunt de ẽra egipti.
Et murmurauit oĩs ꝑgregatõ filiorꝫ isrl̃.
p̃t̃ moysen ⁊ aarõ in solitudĩe. Dixerũtq;
filij isrl̃ ad eos. Vtinã mortui essem⁹ p ma
nũ dñi in terra egipti:q̃n sedebam⁹ sup ol
las carniũ et comedebam⁹ panẽ in saturi-
tate. Cur induxistis nos in desertũ istud:
vt occideretis omnẽ ml̃titudinem fame?
Dixit aũt dñs ad moysen. Ecce ego pluã
vobis panes de celo. Egrediatur populus
⁊ colligat q̃ sufficiũt p singl̃os dies:vt tẽ-
ptem eũ:utꝫ ãbulet in lege mea:an non.
Die aũt sexto parẽt qđ inferãt:et sit du-
plũ q̃ colligere solebant per singl̃os dies.
Dixerũt moyses ⁊ aarõ ad oẽs filios isrl̃.
Vespere scietis q̃ dñs eduxerit vos de ẽra
egipti:et mane videbitis gl̃iaꝫ dñi. Audi-
ui eĩ murmur vĩm p̃t̃ dñm. Nos vero q̃đ
sum⁹ q⁹ murmurastis ꝑ nos? et ait moyses.
Dabit vobꝭ dñs vespere carnes edere ⁊ ma
ne panes in saturitate:eoq; audierit mur
murationes vĩas q̃bꝫ murmurati estis p̃t̃
eum. Nos enĩ quid sum⁹? Nec ꝑtra nos est
murmur vĩm sꝫ p̃t̃ dñm. Dixit q̃ꝫ moyses
ad aaron. Dic vniuerse cogregatõi filiorꝫ
isrl̃. Accedite corã dño. Audiuit enĩ mur-
mur vĩm. Cũq; loquerẽt aaron ad omnẽ
cetũ filiorꝫ isrl̃:respexerũt ad solitudinẽ.
Et ecce gl̃ia dñi apparuit in nube. Locu-
tus est aũt dñs ad moysen dicẽs. Audiui
murmuratõnes filiorꝫ isrl̃. Loq̃re ad eos.
Vespere comedetis carnes ⁊ mane satura-
bimini panibꝫ:scietisq; q̃ ego sum dñs de⁹
vr̃. Factũ est ergo vespere et ascendẽs co-
turnix cooperuit castra:mane q̃ꝫ ros ia-
cuit per circuitũ castrorꝫ. Cũq; operuisset
superficiem terre:apparuit in solitudĩe mi-
nutũ:et q̃si pilo tusum in sil̃itudinẽ pruĩ-
ne sup terrã. Qđ cũ vidissent filij isrl̃:dixe
runt adinuicẽ. Manhu? Quod significat.
Quid est hoc? Ignorabant enĩ quid esset.
Quibꝭ ait moyses. Iste est panis quẽ dñs
dedit vobis ad escẽdũ. Hic est sermo quẽ
precepit vobꝭ dñs. Colligat vnusq̃sq; ex eo
quantũ sufficit ad escendũ:gomor p sin-
gula capita. Iuxta numer anĩaꝝ vr̃aꝝ q̃
habitãt in tabnacl̃o:sic tolletis. Fecerũtq;
ita filij isrl̃ ⁊ collegerũt. ali⁹ plus ali⁹ min⁹
et mẽsi sũt ad mẽsurã gomor. Nec qui pl⁹
collegerat habuit amplius:nec qui min⁹
parauerat reperit minus:sed singl̃i iuxta
id qđ edere poterãt ꝑgregauerũt. Dixitq;
moyses ad eos. Null⁹ rel̃inq̃t ex eo ĩ mane.
Qui non audierũt eum:sed dimiserũt qui-
dam ex eis vsq; mane:⁊ scatere cepit ver-
mibꝭ atq; ꝑputruit. Et iratus est ꝑtra eos
moyses. Colligebãt aũt mane singl̃i:q̃n-
tum sufficere poterat ad escendũ. Cunq;
incaluisset sol:liquefiebat. In die autem
sexta:collegerunt cibos duplices: id est

duo gomor p singulos homines. Venerũt aũt oẽs p̃cipes multitudinis ⁊ narraverunt moysi. Qui ait eis. Hoc est qd̃ locut⁹ est dñs. Requies sabbati sc̃tificata est dño. Cras quodcũq; opandũ est. facite: et q̃ coquenda sunt coq̃te. Quicqd aũt reliquũ fuerit. reponite vsq; ī mane. Fecerũtq; ita vt p̃cepat moyses et ñ putruit: neq; vermis inuẽtus est ī eo. Dixitq; moyses. Comedite illud hodie: q; sabbatũ est dño: nõ inuenietis hodie ī agro. Sex diebus colligite: in die aũt septimo sabbatũ ẽ dño: idcirco ñ inuenietis: venitq; septima dies ⁊ egressi de plo vt colligerẽt: nõ inuenerũt. Dixit aũt dñs ad moysen. Vsquequo nõ vultis custodire mãdata mea ⁊ legẽ meã? Videte q; dñs dederit vobis sabbatũ: ⁊ pp̃ hoc tribuit vob die sexta cibos duplices. Maneat vnusq̃sq; apud semetipm: ⁊ null⁹ egrediat de loco suo die septimo: ⁊ sabbatizabit plus die septio. Appellauitq; dom⁹ isrl nomẽ ei⁹ man. Qd erat q̃si semẽ coriandri albũ: gustusq; ei⁹ q̃si simile cũ melle. Dixit aũt moyses. Iste ẽ smo quẽ p̃cepit dñs Imple gomor ex eo: ⁊ custodiat in futuras retro generatões: vt noverint panẽ q̃ alui vos ī solitudĩe: qñ educti estis de tra egipti. Dixitq; moyses ad aaron. Sume vas vnu; ⁊ mitte ibi man: q̃ntũ pt capere gomor et repone cor̃ dño ad seruandũ in generatões vr̃as sicut p̃cepat dñs moysi. Posuitq; illud aaron ī tabnaculo fedus seruandum. Filij aũt isrl comederũt man: q̃draginta ãnis: donec venirẽt ī terrã habitabilẽ. Hoc cibo alitisũt vsq; q̃ tãgerẽt fines tre chanaan. Gomor aũt decima ps est ephi.

Capitulum. .XVII.

Igit̃ profecta omnis mltitudo filior isrl de desto syn: p mãsiones suas iuxta smonẽ dñi castrametati sũt in raphidim: vbi ñ erat aq̃ ad bibẽdũ plo Qui iurgat⁹ pt moysen. ait. Da nob aquã vt bibam⁹. Quibus rñdit moyses. Quid iurgamini pt me? Cur tẽptatis dñm? Sitiuit ergo ibi plus p aque penuria: et murmurauit ptra moysen dicens. Cur fecisti nos exire de egipto: vt occideres nos ⁊ liberos nr̃os ac iumenta siti? Clamauit aũt moyses ad dñm dicẽs. Quid faciam plo huic. Adhuc paululum et lapidabit me? Et ait dñs ad moysen. Antecede plum: et sume tecũ de senioribus isrl: et virgã qua percussisti fluuium tolle in manu tua: et vade. Ecce ego stabo ibi cor̃ te: sup̃ petrã oreb: percutiesq; petrã: et exibit ex ea aqua: vt bibat plus. Fecit ita moyses cor̃ seniorib isrl. Et vocauit nomẽ loci illi⁹ tẽptatio: pter iurgiũ filior isrl: et q; temptauerũt dñm dicẽtes. Est ne deus ī nobis an nõ? Venit aũt amelech: ⁊ pugnabat ptra filios isrl: ī raphidim. Dixitq; moyses ad iosue. Elige viros: et egressus pugna ptra amelech cras. Ego stabo in vertice coll: dñs virgã dei in manu mea. Fecit iosue vt locutus erat moyses: ⁊ pugnauit contra amelech. Moyses aũt ⁊ aaron ⁊ hur: ascenderũt super verticẽ coll. Cũq; leuaret moyses manus: vincebat isrl. Sin aũt paululũ remãsisset: superabat amelech. Man⁹ autẽ moysi erãt graues. Sumẽtes igit̃ lapidẽ posuerũt subt eũ: in q̃ sedit. aaron aũt ⁊ hur: sustẽtabant man⁹ eius ex vtq; parte. Et factũ est vt man⁹ illi⁹ nõ lassarent̃: vsq; ad occasuz sol. Fugauitq; iosue amelech ⁊ populũ ei⁹ in ore gladij. Dixit aũt dñs ad moysen. Scribe hoc ob monimentũ in libro et trade auribus iosue. Delebo enī mẽoriaz amelech sub celo. Edificauitq; moyses altare: et vocauit nomẽ eius: dñs exaltatio mea: dicẽs. Quia man⁹ solius dñi ⁊ bellũ dei erit contra amelech: a generatione in generationem.

Capitulum. .XVIII.

Qnq; audisset iethro sacerdos madian: cognatus moysi. omnia que fecerat dñs moysi: et israhel plo suo: et q; eduxisset dñs israhel de egipto: tulit sephoram vxorem moysi quam remiserat: et duos filios eius: quor vnus vocabatur gerson: dicente patre. aduena fui in terra aliena. alt vero eliezer. de⁹ ei⁹ ait p̃is mei: adiutor meus: ⁊ eruit me de gladio pharaonis. Venit g̃ iethro cognat⁹ moysi: et filij eius: ad moysen in desertũ. vbi erat castrametat⁹ iuxta montẽ dei: ⁊ mandauit moysi dicens. Ego iethro cognatus tuus: venio ad te: et vxor tua: et duo filij tui cum ea. Qui egressus in occursum cognati sui adorauit: et osculatus est eum. Salutaueruntq; se mutuo verbis pacificis. Cũq; intrasset tabernaculũ: narrauit

moÿses ꝯgnato suo cũcta que fecerat dñs pharaoni ⁊ egiptijs ꝓpter isrł: vniuersũq; laborẽ q̃ accidissẽt eis in itinere: ⁊ q̃ liberauerat eos dñs. Letatusq; est iethro sup oĩbo bonis q̃ fecerat dñs isrłi: eoq; eruisse eũ de manu egiptioꝝ. Et ait. Bñdict⁹ dñs qui liberauit vos de manu egiptioꝝ: et de manu pharaonis qui eruit populũ suũ de maũ egipti. Nũc ꝯgnoui q̃ magn⁹ dñs super oẽs deos: eoq; supbe egerint ꝯtra eos. obtulit ergo iethro cognatus moÿsi: holocausta ⁊ hostias dño: venerũtq; aaron et oẽs seniores filioꝝ isrł: vt comederẽt panem cũ eo corã dño. Altera autẽ die sedit moÿses vt iudicaret ꝓpłum qui assistebat moÿsi a mane vsq; ad vesperã. Qð cum vidisset ꝯgnatus eius: oĩa scz q̃ agebat i populo: ait. Quid est qð facis in plebe? Cur solus sedes: et oĩs ꝓpł⁹ pstolat̃ de mane vsq; ad vesperã? Cui rñdit moÿses. Venit ad me ꝓpł⁹ querẽs sententiã dei. Cũq; acciderit eis aliq̃ disceptatio veniũt ad me vt iudicẽ inter eos et oñdaz p̃cepta dei ⁊ leges eius. At ille: non inquit bonã rem facis. Stulto labore ꝯsumeris tu ⁊ ꝓpł⁹ iste qui tecũ est. Vltra vires tuas est negociũ. Bolus illud ñ poteris sustinere: sed audi verba mea atq; ꝯsilia: et erit domin⁹ tecum. Esto tu ꝓpło in hijs que ad deũ ptinent: vt referas que dicunt ad eũ: ostendasq; ꝓpło ceremonias ⁊ ritũ colẽdi: viamq; p quam ingredi debeãt: ⁊ opus qð facere. Prouide aũt de oĩi plebe viros sapiẽtes ⁊ timẽtes deũ in q̃bo sit veritas ⁊ qui oderint auariciam: ⁊ ꝯstitue ex eis tribunos ⁊ centuriones: ⁊ quinq̃genarios: ⁊ decanos qui iudicẽt ꝓplm oĩi tpe. Quicquid aũ maiꝰ fuerit referãt ad te: ⁊ ipsi mĩora tãtummodo iudicent: leuiusq; sit tibi. partito in alios onere. Si hoc feceris: iplebis impiũ dñi ⁊ p̃cepta eius poteris sustẽtare: ⁊ oĩs ĥ ꝓpł⁹ reuertẽt ad loca sua cũ pace. Quibo auditis: moÿses fecit oĩa que ille suggesserat. Et electis viris strẽnuis de cũcto isrł ꝯstituit eos p̃cipes ꝓpłi. tribunos ⁊ centuriones ⁊ q̃nq̃genarios et decanos q̃ iudicarent plebẽ dñi oĩi tpe. Quicqð aũ gr̃uius erat referebãt ad eũ: faciliora tantũmodo iudicantes. Dimisitq; ꝯgnatũ suũ qui reuersus abijt in terrã suam.

Capitulum. .XIX.

Mense tercio egressionis isrł de tra egipti: in die hac venerũt in solitudinẽ sÿnai. Nã ꝓfecti de raphidim et puenientes vsq; i deserti sÿnai: castrametati sũt i eodẽ loco: ibiq; isrł fixit tẽtoria e regione mõtis. Moÿses aũ ascẽdit i mõtẽ ad deũ. Vocauitq; eũ dñs ð mõte ⁊ ait. Hec dices domui iacob ⁊ annunciabis filijs isrł. Vos ipsi vidistis q̃ fecerĩ egipcijs: quõ portauerim vos sup alas aquilaꝝ ⁊ assumpserim mihi. Si g̃ audieritis vocẽ meã et custodieritis pactũ meũ: eritis mihi i regnũ sacerdotale: ⁊ gens scta. Hec sũt verba q̃ loqueris ad filios isrł. Venit moÿses et cõuocatis maioribo natu ꝓplĩ: exposuit oẽs ꝟmones q̃s mãdauerat dñs. Rñditq; omis ꝓpł⁹ sił. Cũcta q̃ locut⁹ est dñs faciemus. Cunq; retulisset moÿses verba ꝓplĩ ad dñm: ait ei dñs. Jam nũc veniã ad te in caligine nubis: vt audiat me ꝓpł⁹ loquentẽ ad te ⁊ credat tibi in ꝑpetuũ. Nũciauit g̃ moÿses verba ꝓplĩ ad dñm. Qui dixit ei. Vade ad ꝓpłum ⁊ sctifica illos hodie ⁊ cras: lauentq; vestimenta sua ⁊ sint parati in diem terciũ. In die enim tercio descendet dñs corã oĩi plebe: sup montẽ. sÿnai. Constitueisq; terminos ꝓplo per circuitũ et dices ad eos. Cauete ne ascendatis in montem: nec tangatis fines illius. Omnis qui tetigerit montẽ morte morietur. Manus nõ tangẽt eũ sed lapidibo opprimet̃ aut ꝯfodietur iacul. Sive iumentum fuerit sive homo non viuet. Cũ ceperit clangere bucina: tunc ascendãt in mõtem. Descẽditq; moÿses de mõte ad ꝓplm: et sctificauit eũ. Cũq; lauissent vestimẽta sua: ait ad eos. Estote parati in diem tercium ⁊ ne appropinquetis vxoribo vestris. Jamq; aduenerat tercius dies ⁊ mane inclaruerat et ecce ceperũt audiri tonitrua ac micare vulgura: ⁊ nubes densissima operire montẽ. Clãgorq; bucine vehemẽtis perstrepebat: et timuit ꝓpł⁹ qui erat in castris. Cũq; eduxisset eos moÿses in occursũ dei de loco castroꝝ: steterũt ad radices mõtis. Totus aũt mons sÿnai fumigabat: eoq; descendisset dñs sup eũ in igne et ascenderet fumus ex eo quasi de fornace. Eratq; omnis mons terribił et sonit⁹ bucine paulatim crescebat in maiꝰ et ꝓlixius tendebatur. Moÿses loqbatur ⁊ dñs

respondebat ei. Descẽditq; dñs sup mon-
tem sÿnai in ipo mõtis vertice et vocauit
moÿsen in cacumẽ ei⁹. Quo cũ ascẽdisset:
dixit ad eũ. Descẽde ⁊ ꝓtestare popl'm: ne
forte velit ꝺnscẽdere termios ad videndu3
dñm: et pereat ex eis plurima ml'titudo.
Sacerdotes q3 qui accedũt ad dñm sctifi
cent: ne ꝓcutiat eos. Dixitq; moÿses ad
dñm. Non poterit vulg⁹ ascẽdere ī montẽ
sÿnai. Tu enī testificat⁹ es ⁊ iussisti dicẽs.
Pone termios circa montẽ ⁊ sctifica illũ.
Cui ait dñs. Vade descẽde: ascendesq; tu et
aaron tecũ. Sacerdotes aũ ⁊ pl's ñ trãse-
ant termios: nec ascẽdãt ad dñm: ne forte
infericiat illos. Descẽditq; moÿses ad po-
pulũ et omnia narrauit ei.

¶ Capitulum. .XX.

Locutusq; est dñs cũctos sermões
hos. Ego sũ dñs de⁹ tuus q̃ eduxi
te de terra egipti: de domo ꝑuitu-
tis. Non hẽbis deos alienos coram me. Non
facies tibi sculptile: neq; omnẽ sl'itudinẽ
que est ī celo desup ⁊ q̃ in terra deorsũ: nec
eoꝝ q̃ sunt in aq̃s sub terra. Non adorab
ea neq; coles. Ego sũ dñs deus tuus fortis
zelotes: visitãs iniq̃tatẽ pm̃ ī filijs in ter
ciam et q̃rtaz generationẽ eoꝝ q̃ oderunt
me: ⁊ faciẽs miscordiaz ī milia hijs q̃ diligũt
me: ⁊ custodiũt ꝓcepta mea. Non assumes
nomen dñi dei tui inuanũ. Non enī hẽbit
ꝟsontẽ dñs eũ q̃ assumpserit nomẽ dñi dei
sui frustra. Memento vt die sabbati sctifi-
ces. Sex diebꝫ opaberis et facies oĩa opa
tua. Septimo aũt die sabbatũ dñi dei tui
est. Non facies omne opus in eo: tu ⁊ filius
tuus ⁊ filia tua. seru⁹ tuus et ãcilla tua.
iumẽtũ tuũ ⁊ aduena q̃ est intr̃ portas tu-
as. Sex enī diebꝫ fecit deus celũ ⁊ terrã ⁊
mare et oĩa q̃ in eis sũt: ⁊ requeuit ī die se-
ptio. Idcirco bñdixit dñs diei sabbati: et
sctificauit eũ. Honora pem tuũ ⁊ matrẽ
tuã: vt sis longeu⁹ sup terrã quã dñs de⁹
tu⁹ dabit tibi. Non occides. Non mecha-
beris. Non furtũ facies. Non loq̃ris ꝓtra
primũ tuũ falsũ testimoniũ. Non ꝓcupi-
sces domũ primi tui. Nec desiderab uxorẽ
ei⁹. ñ seruũ nõ ancillã nõ bouẽ ñ azinũ:
nec oĩa q̃ illi⁹ sũt. Cũctus aũt pl's audie-
bat voces: et lampades et sonituz bucine.
montemq; fumantẽ et ꝑterrite ac pauore
cõcussi stetẽrunt procul: dicentes moÿsi.
Loquere tu nobis et audiemus. Non lo-
quatur nobis dñs ne forte moriamur. Et
ait moÿses ad populũ. Nolite timere. Vt
enī probaret vos venit deus: et vt terror
illi⁹ esset in vob ⁊ nõ peccaretis. Stetitq;
pl's delõge: moÿses aũt accessit ad caligi-
nem in q̃ erat de⁹. Dixitq; ꝓterea dñs ad
moÿsen. Hec dices filijs isr'l. Vos vidistis
q̃ de celo locut⁹ sim vob. Non facietis de-
os argẽteos: nec deos aureos facietis vo-
bis. Altare de terra facietis mihi: ⁊ offere
tis sup eo olocausta et pacifica vĩa. oues
vãs ⁊ boues: in omni loco in q̃ mẽoria fue
rit nois mei. Veniã ad te ⁊ bñdicam tibi.
Qd̃ si altare lapideũ feceris mihi: nõ edi-
ficab illud de sectis lapidibꝫ. Si enī leua-
ueris cultꝝ tuũ sup eo: polluet. Non ascẽ
des ꝑ gdus ad altare meũ: ne reuelet tur-
pitudo tua.

¶ Capitulum. .XXI.

Hec sunt iudicia q̃ ꝓpones eis. Si
emeris seruũ hebreũ: sex ãnis ser-
uiet tibi: ⁊ in septimo egredietr̃ li-
ber gratis. Cũ q̃li veste intr̃uerit: cũ tali ex-
eat. Si hns uxorẽ: ⁊ uxor egredietr̃ simul.
Sin aũ dñs dederit illi uxorẽ: et pepit fili-
os et filias: ml'ier ⁊ liberi ei⁹ erũt dñi sui:
ipse vero exibit cũ vestitu suo. Qd̃ si dixe-
rit seru⁹. diligo dñm meũ ⁊ uxorẽ ac libe-
ros. nõ egrediar liber. offerat eũ dñs dijs.
et applicabit ad ostiũ et postes: pforabitq;
aurẽ eius subula: et erit ei seruus in secu-
lum. Si quis vẽdiderit filiã suam ⁊ famu-
lam: nõ egredietr̃ sicut ancille exire cõsue-
uerũt. Si displicuerit ocul'is dñi sui cui tra-
dita fuerit dimittet eã: ꝓpl'o aũ alieno vẽ-
dẽdi nõ hẽbit ꝓtatẽ. si sprẽuerit eã. Si aũt
filio suo despõderit eã: iuxta morẽ filiarũ
faciet illi. Qd̃ si alterã ei acceꝑit. puitebit
puelle nupcias et vestimẽta ⁊ preciũ pudi
cicie non negabit. Si tria ista nõ fecerit:
egredietr̃ gratis absq; pecũia. Qui ꝑcusserit
hoiem volẽs occidere: morte moriatr̃. Qui
aũt nõ est insidiat⁹: sed de⁹ illũ tradiderit
in man⁹ ei⁹: ꝓstituã tibi locũ in q̃ fugere
debeat. Si q̃s ꝑ ĩdustriã occiderit primũ
suũ et ꝑ insidias: ab altari meo euelles eũ
vt moriatr̃. Qui ꝑcusserit patrẽ suum aut
matrem morte moriatur. Qui maledixe-
rit patri suo vel matri: morte moriatur.
Qui furatus fuerit hominem: ⁊ vẽdiderit

euz: ꝓuictus nocte morte moriatur. Si rixati fuerīt viri ⁊ pcusserit alter ꝓximum suum lapide vel pugno: ⁊ ille mortuꝰ non fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit et ambulauerit foris sup baculū suū: innocens erit qui pcusserit: ita tm vt opas eiꝰ et impēsas in medicos restituat. Qui pcusserit seruū suū vel ancillā virga ⁊ mortui fuerint ī manibꝰ eiꝰ: crimīs reꝰ erit. Si in aūt vno die vel duobꝰ supuixerit. ñ subiacebit pene: qꝛ pecunia illiꝰ ẽ. Si rixati fuerint viri: ⁊ pcusserit ꝗs mulierē ꝓgnantē et abortiuū quidē fecerit: sed ipa vixerit: subiacebit dāno q̄ntū maritꝰ mulieris expetierit: ⁊ arbitri iudicauerīt. Si autem mors eiꝰ fuerit subsecuta: reddet aīam ꝓ aīa. Oculū ꝓ oculo. dentē ꝓ dēte. manū ꝓ manu. pedē ꝓ pede. adustionē ꝓ adustione. vulnꝰ ꝓ vulnere. liuorē ꝓ liuore. Si pcusserit ꝗspiaz oculuz serui sui aut ancille: et luscos eos fecerit: dimittet eos liberos ꝓ oculo quē eruit. Dentē q̄z si excusserit seruo vl̄ ācille sue: sil̄r dimittet eos liberos. Si bos cornu pcusserit virū: aut mlierē: et mortui fuerīt: lapidibꝰ obruet̄. ⁊ ñ ꝯmedent̄ carnes eius: dñs q̄z bouis innocens erit. Qđ si bos cornupeta fuerit ab heri: ⁊ nudiustercī: ⁊ cōtestati sūt dñm eiꝰ: nec recluserit dñs eū: occideritqꝫ vir aut mulierē: ⁊ bos lapidibꝰ obruet̄: ⁊ dñm eiꝰ occidēt. Qđ si pecuniū fuerit ei īpositū: dabit pro anmia sua: quicqđ fuerit postulatus. Filiū q̄z ⁊ filiā si cornu pcusserit: sil̄i seruitūtie subiacebit. Si seruū ancillāqꝫ inuaserit: trigīta siclos argēti dñs dabit: bos vero lapidibꝰ opprimet̄. Si ꝗs aperuerit cisternā ⁊ foderit ⁊ ñ operuerit eā: ceciderītqꝫ bos aut azinꝰ in eā: reddet dñs cisterne pciuz iumētoꝛ: qđ aūt mortuū est ipsiꝰ erit. Si bos alienꝰ bouē alteriꝰ vulnerauerit. et ille mortuꝰ fuerit: vendēt bouē viuū: et diuidēt preciū: cadauer aūt mortui inter se dispertiēt. Si aūt sciebat ꝙ bos cornupeta esset ab heri ⁊ nudiustercī ⁊ ñ custodiuit eū dñs suꝰ: reddet bouē ꝓ boue ⁊ cadauer integrum accipiet.

Capitulū. XXII.

Si quis furatus fuerit bouem aut ouē ⁊ occiderit vel vēdiderit. ꝗnqꝫ boues ꝓ vno boue restituet ⁊ q̄tuoꝛ oues ꝓ vna oue. Si effringēs furꝛ domū siue suffodiēs fuerit inuentus: et accepto vulnere mortuꝰ fuerit: pcussoꝛ ñ erit reꝰ sanguis. Qđ si orto sole hoc fecerit: homicidiū ꝓpetuit ⁊ ipe morietur. Si ñ habuerit qđ ꝓ furto reddat: ipse venūdabit̄. Si inuentū fuerit apud eū qđ furatꝰ ē viuēs: siue bos. siue azinꝰ. siue ouis duplū restituet. Si leserit quispiā agꝝ vl̄ vineā ⁊ dimiserit iumentū suū vt depascat̄ aliena: ꝗcqđ optimū habuerit in agro suo vel in vinea ꝓ dāni estimatōne restituet. Si egressus ignis inuenerit spicas ⁊ ꝯprehēderit aceruos frugū siue stātes segetes ī agris: reddet damnū ꝗ ignē succēderit. Si ꝗs ꝯmendauerit amico pecuniā aut vas ī custodiam ⁊ ab eo ꝗ suscepat furto ablata fuerīt si inuenit̄ fur duplū reddet. Si latet furꝛ: dñs domꝰ applicabit̄ ad deos: ⁊ iurabit ꝙ ñ extēderit manꝰ in rem ꝓximi sui ad ꝓpendam fraudē: tam ī boue q̄ ī azino ⁊ oue ac vestimēto ⁊ quicqđ damnū inferre pt̄. Ad deos vtriusqꝫ causa pueniet: etsi illi iudicauerīt: duplū restituet ꝓximo suo. Si ꝗs ꝯmēdauerit ꝓximo suo bouē. azinum. ouē ⁊ omne iumētū ad custodiā et mortuū fuerit ac debilitatū. vel captuz ab hostibꝰ nulluſqꝫ hoc viderit: iusiurādū erit in medio ꝙ nō extēderit manū ad rē ꝓximi sui: suscipietqꝫ dns iuramentū ⁊ ille reddere ñ cogēt̄. Qđ si furto ablatū fuerit: restituet damnum dño. Si ꝯmestū a bestia: deferat ad eū qđ occisū ē ⁊ ñ restituet. Qui a ꝓximo suo quicq̄ horꝝ mutuo postl̄auerit ⁊ debilitatū aut mortuū fuerit dño ñ ꝓmptē: reddere ꝯpellet̄. Qđ si inꝑtiaꝝ dns fuerit. non restituet: maxime si conductū venerat ꝓ mercede opis sui. Si seduxerit quis virginē necdū desponsatā: dormieritqꝫ cū ea: dotabit eā ⁊ habebit eā vxorē. Si patꝛ virginis dare noluerit: reddet pecuniam iuxta modū dotis quā virgines accipe cō sueuerunt. Maleficos ñ patieris viuere. Qui coierit cū iumēto morte moriat̄. Qui īmolat dijs occidet̄: preter dño soli. Aduenam ñ ꝓtristab: neqꝫ affliges euz. Aduene enī ⁊ ipsi fuistis ī terra egipti. Vidue ⁊ pupillo ñ nocebitis. Si leseritis eos vociferabūtur ad me: et ego audiam clamorem eoꝝ: ⁊ indignabit̄ furoꝛ meus: percutiāqꝫ vos gladio: et erunt vxores vestre vidue: et filij vestri pupilli. Si pecuniā mutuam

deberis ꝓxi tuo meo pauꝑi qui habitat tecũ: non vrgeb eũ q̃si exactor: nec vsuris oppri-mes. Si pign⁹ a ꝓximo tuo accepis vesti-mentũ: añ sol occasũ reddes ei. Ipm enim est solũ quo operit indumẽtũ carnis ei⁹: nec hẽ aliud in q̃ dormiat. Si clamauerit ad me exaudiam eum: q̃ misericors sum. Dijs nõ detrahes: et pncipi pxli tui nõ male-dices. Decimas et primicias tuas ñ tarda-bis offerre. Pmogenitũ filioꝝ tuoꝝ dabis mihi. De bobꝫ q̃ꝫ et ouibꝫ: silr facies. Se-ptẽ diebꝫ sit cũ mre sua: die octaua reddes eũ mihi. Viri scti eritis mihi. Carnẽ que a bestijs fuerit pregustata non comedetis: sed proicietis canibꝫ.

¶ Capitulum. .XXIII.

Non suscipies vocem mẽdacij: nec iũges manũ tuã vt ꝑ impio dicas falsũ testionĩ. Non seq̃ris turbaꝫ ad faciendũ malũ nec ĩ iudicio plurimoꝝ acq̃esces sententie: vt a vero deuies. Pau-peris q̃ꝫ ñ misereberis in iudicio. Si oc-curreris boui inimici tui: aut azino errã-ti: reduc ad eũ. Si videris azinũ odientis te: iacere sub onere ñ pretransibis: sed suble-uabis cũ eo. Non declinabis ĩ iudiciũ pau-peris. Mendaciũ fugies. Insontẽ et iustuꝫ nõ occides: q̃ aduersor impiũ. Nec accipi-es mũera q̃ excãt prudẽtes et subuer-tũt verba iustoꝝ. Peregrino molest⁹ non eris. Scitis enĩ aduenaꝝ aĩas: q̃ et ipsi pegrini fuistis in tra egipti. Sex ãnis se-miabis terrã tuã et ꝯgregab fruges eius. Anno aũt septimo dimittes eã et requiesce-re facies: vt comedant paupes ꝑxli tui: et q̃cq̃d reliquũ fuerit edent bestie agri. Ita facies in vinea et ĩ oliueto tuo. Sex diebꝫ opaberis: septĩa die cessab: vt requiescat bos et azin⁹ tuus: et refrigeret fili⁹ ancille tue et aduena. Oĩa q̃ dixi vob custodite et ꝑ nomẽ exterꝝ deoꝝ nõ iurabitis neq̃ audiet ex ore võ. Tribꝫ vicibꝫ ꝑ singlos ãnos: mihi festa celebrabitis. Solẽnitatẽ q̃ꝫ azimoꝝ custodies. Septẽ diebꝫ ꝯmede-tis azima sic pcepi tibi tpe mens nouoꝝ: qñ egressus es de egipto. Non appareb in ꝯspectu meo vacu⁹. Et solẽnitatẽ mensis ꝑmitiuoꝝ opis tui: q̃cunq̃ seminaueris in agro: solẽnitatẽ q̃ꝫ in exitu ãni: qñ ꝯgre-gaueris oẽs fruges tuas de agro. Ter in ãno apparebit oẽ masculinũ tuũ cora dño deo tuo. Nõ immolab sup fermẽto sangui nẽ victie tue: nec remanebit adeps solen nitatis mee vsq̃ mane. Primicias fruguꝫ terre tue deferes in domũ dñi dei tui. Non coques hedum in lactе mris sue. Ecce ego mittã angelũ meũ q̃ pcedat te et custodiat ĩ via: et introducat ĩ locũ quẽ ꝑparui. Ob-serua eũ et audi vocẽ ei⁹: nec ptẽnendũ pu tes: q̃ ñ dimittet cũ peccaueris: et ẽ nomẽ meũ in illo. Qd si audieris vocẽ ei⁹ et fece-ris oĩa q̃ loq̃r: inimic⁹ ero inimicis tuis et affligã affligẽtes te. Precedetq̃ te angel⁹ meus et introducet te ad amorreũ et ethеũ et pherezeũ. chananeũq̃ et eueũ et iebuseũ: q̃s ego ptera. Nõ adorab deos eoꝝ: nec co les eos. Nõ facies opa eoꝝ sꝫ destrues eos et pfringes statuas eoꝝ. Seruietisq̃ dño deo võ: vt bñdicã panibꝫ tuis et aquis et auferã infirmitatẽ ꝺ medio tui. Nõ erit ĩ-fecũda nec steril tra tua. Nũeꝝ dieꝝ tuoꝝ implebo. Terroꝛẽ meũ mittã in pcursum tuũ: et occidã oẽꝫ ꝑxlm ad quẽ ĩgredieris. Cũctoꝝq̃ inimicoꝝ tuoꝝ corã te tga ver-tam: emittẽs scbones pri⁹ q̃ fugabũt eueũ et chananeũ et ethеũ: antеq̃ introeas. Nõ eicia eos a facie tua ãno vno. ne tra in so litudinẽ redigat: et crescãt ꝑtra te bestie. Paulatim expellã eos de ꝑspectu tuo: do-nec augearis et possideas terrã. Ponã aũt termios tuos a mari rubro vsq̃ ad mare palestinoꝝ: et a deserto vsq̃ ad fluuiũ. Tra-dam in manibꝫ vris hĩtatores terre: et ej-ciam eos de ꝑspectu võ. Non inibis cum eis fed⁹ nec cũ dijs eoꝝ. Nõ hĩtent in tra tua: ne forte peccare te faciãt in me si ser-uieris dijs eorum: quod tibi certe erit in scandalum.

¶ Capitulum. .XXIIII.

Moysi q̃ꝫ dixit. Ascende ad dñm tu et aaron. nadab et abiu et septua-ginta senes ex israhel et adorabi-tis procul. Soluscq̃ moyses ascendat ad dñm: et illi non appropinquabũt: nec ꝑxls ascendet cũ eo. Venit g̃ moyses et narrauit plebi oĩa verba dñi atq̃ iudicia. Rñditq̃ omis ꝑxls vna voce. Omĩa verba dñi que locutus est: faciem⁹. Scripsit aũt moyses vniuersos sermões dñi: et mane ꝓsurgẽs edificauit altare dño ad radices mõtis: et duodecim titulos per duodecĩ tribꝫ israh. Misitq̃ iuuenes de filijs israh et obtulerũt

olocausta: immolaueruntq; victimas pacificas dño: vitulos duodeciz. Tulit itaq; moÿses dimidiã partẽ sanguĩs et misit in c̃teras: partẽ aũt residuã fudit sup altare. Assumẽsq; volumẽ federis: legit audiente ꝓpl'o. Qui dixerũt oĩa q̃ locut⁹ ẽ dñs faciem⁹: et erim⁹ obediẽtes. Ille vero sumptũ sanguinẽ respsit in ꝓpl'm. Et ait. Hic ẽ sanguis federis qd̃ pepigit dñs vobiscũ: super cũctis sermonib⁹ hijs. Ascẽder̃tq; moÿses et aaron. nadab ⁊ abiu ⁊ septuagĩta de senioribꝫ isrl' ⁊ viderũt deũ isrl'. Sub pedib⁹ ei⁹ q̃si opus lapidis saphirini ⁊ q̃si celum cum serenũ est. Nec sup eos q̃ ꝓcul recesserãt de filijs isrl': misit manũ suã. Vider̃tq; deũ: et ꝯmeder̃t ac biber̃t. Dixit at̃ dñs ad moÿsen. Ascẽde ad me in montẽ: ⁊ esto ibi: daboq; tibi duas tabulas lapideas et legẽ ac mãdata q̃ scripsi: vt doceas filios isrl'. Surrexer̃t moÿses ⁊ iosue mĩster ei⁹ ascendẽsq; moÿses in montẽ dei: senioribꝫ ait. Expectate hic: donec reuertamur ad vos. Habetis aaron ⁊ hur vobiscum: si q̃d natũ fuerit q̃stiõis referetis ad eos. Cũq; ascẽdisset moÿses: opuit nubes montẽ: et hĩtauit gl'ia dñi sup sÿnai tegẽs illuz nube sex diebꝫ. Septimo at̃ die: vocauit euz dñs d̃ medio caligĩs. Erat at̃ spẽs gl'ie dñi q̃si ignis ardẽs sup verticẽ mõtis in ꝯspectu filioꝝ isrl'. Ingressusq; moÿses mediũ nebule. ascẽdit ĩ mõtẽ ⁊ fuit ibi q̃draginta diebꝫ ⁊ q̃draginta noctibꝫ.

Capitulum. .XXV.

Locutusq; ẽ dñs ad moÿsen dicẽs. Loq̃re filijs isrl' vt tollãt mihi primicias. Ab oĩ hoĩe q̃ offert vltrone⁹. accipietis eas. Hec sũt at̃ q̃ accipe debetis. Auꝝ ⁊ argentũ ⁊ es ⁊ iacĩctũ ⁊ purpurã. coccũq; bistinctũ ⁊ bissũ et pilos capr̃uz ⁊ pelles arietũ rub̃catas. pellesq; iacinctĩas ⁊ lig̃ sethĩ: oleũ ad luĩaria ꝯcinnãda: aromata in vngentũ ⁊ thimiamata boni odoris: lapides onichinos et gẽmas ad ornandũ ephot ⁊ rationale. Facientq; mihi sc̃tuariũ ⁊ hĩtabo in medio eoꝝ. iuxta omnẽ sil'itudinẽ tab̃naculi qd̃ oñdam tibi et oĩm vasoꝝ in cultũ ei⁹. Sicq; facietis illud. Archã de lignis sethim ꝯpingite: cui⁹ lõgitudo hẽat duos ⁊ semis cubitos. latitudo cubitũ ⁊ dimidium. altitudo cubitũ sil'r ac semissez et deaurab̃ eã auro mundissimo intus ⁊ foris. Faciesq; supra coronã aureã ꝑ circuitũ: ⁊ q̃tuor circulos aureos q̃s pones ꝑ q̃tuor arche angulos. Duo circuli sint in latere vno ⁊ duo in altero. Facies q̃z vectes de lignis sethim: et opies eos auro. Introducesq; ꝑ circl'os: q̃ sunt ĩ arche lateribꝫ: vt portet̃ in eis. Qui sp erũt in circul': nec vnq̃ ext̃hent̃ ab eis. Ponesq; in archa testificationẽ quã dabo tibi. Facies ⁊ ꝓpiciatoriũ de auro mũdissimo. Duos cubitos ⁊ dimidiũ tenebit lõgitudo eius: ⁊ cubitũ ac semissem latitudo. Duos q̃z cherubin aureos ⁊ ꝓductiles facies ex vt̃q; ꝑte oracl'i. Cherubin vnus sit in latere vno: ⁊ alt̃ in altero. Vtrũq; lat⁹ ꝓpiciatorij tegant expandẽtes alas: ⁊ operiẽtes oraculũ: respiciãtq; se mutuo. vers̃ vultibꝫ in ꝓpiciatoriũ in q̃ opiẽda ẽ archa in q̃ pones testimoniũ qd̃ dabo tibi. Inde precipiam ⁊ loq̃r ad te: sup̃ ꝓpiciatorio scz ac medio duoꝝ cherubin qui erũt sup̃ archã testimonij: cũcta q̃ mãdabo ꝑ te filijs isrl'. Facies et mẽsam de lignis sethim: habentẽ duos cubitos lõgitudinis: ⁊ in latitudine cubitũ: ⁊ in altitudĩe cubitũ ac semissem ⁊ inaurabis eam auro purissimo. Faciesq; illi labiũ aureũ ꝑ circuitũ: ⁊ ipsi libio coronã in t̃rasilem altã q̃tuor digitis ⁊ sup illã alterã coronã aureolã. Quatuor q̃z circl'os aureos prepabis: ⁊ pones eos in q̃tuor angul' eiusdẽ mẽse: ꝑ singl'os pedes. Subter coronã erũt circl'i aurei: vt mittant̃ vectes ꝑ eos: ⁊ possit mẽsa portari. Ipsos q̃z vectes facies de lignis sethiz ⁊ circũdabis auro ad subuehẽdaz mensã. Parabis ⁊ acetabl'a: ac phialas. thuribula ⁊ ciathos in quibꝫ offerenda sunt libamina: ex auro purissimo ⁊ pones sup̃ mẽsam panes ꝓpositionis in ꝯspectu meo sp. Facies ⁊ candelabꝝ ductile de auro mundissimo: hastile eius ⁊ calamos. ciphos et sperulas: ac lilia ex ipso procedentia. Sex calami egredient̃ de lateribꝫ: tres ex vno latere: et tres ex altero. Tres ciphi q̃si in nucis modũ ꝑ calamos singl'os. speruleq; sil' ⁊ lilia: ⁊ tres sil'r ciphi instar nucis in calamo altero: speruleq; simul ⁊ lilia. Hoc erit opus sex calamoꝝ qui producẽdi sũt de hastili. In ipso autez candelabro erunt quatuor ciphi in nucis modum. speruleq; per singulos ⁊ lilia. Et sperula sub duobꝫ

calamis per tria loca qui ſil' ſex fiũt ꝓcetẽtes ȝ baſtili vno. Et ſperule igiſ ꝙ calami ex ipſo: erũt vniuerſa ductilia ex auro puriſſimo. Facies ꝙ lucernas ſeptẽ et pones eas ſup cãdelabꝝ: vt luceãt exaduerſo. Emũctoria q̃ꝫ et vbi ea q̃ emũcta ſunt extiguanſ: fiant de auro puriſſimo. Omne põdus candelabri cũ vniuerſis vaſis ſuis. habebit talentũ auri puriſſimi. Inſpice ꝙ fac �means exẽplar qȝ tibi in mõte mõſtratũ eſt.

Capitulum. .XXVI.

Tabernaculũ vero ita facies. Decẽ cortinas ȝ biſſo retorta ꝙ iacincto ac purpura: coccoqꝫ biſtincto variatas opere plumario facies. Lõgitudo cortine vni⁹ habebit vigintiocto cubitos: latitudo q̃tuor cubitoꝝ erit. Vni⁹ mẽſure fient vniuerſa tẽtoria. Quinqꝫ cortine ſibi iũgenſ mutuo ꝙ alie quiqꝫ nexu ſil'i coherebũt. Anſulas iacinctinas in lateribus ac ſũmitatibꝫ facies cortinaꝝ: vt poſſint inuicẽ copl'ari. Quinq̃genas anſulas cortina hẽbit ĩ vt̃qꝫ ꝑte ita inſertas: ut anſa ꝓtra anſaȝ veniat: ꝙ altera altẽri poſſit aptari. Facies ꝙ q̃nq̃ginta circl'os aureos: quibꝫ cortinaꝝ vela iũgenda ſunt: vt vnũ tabernaculuȝ fiat. Facies ꝙ ſagacilicina vndecim ad opiẽdũ tectũ tabernacl'i. lõgitudo ſagi vni⁹ hẽbit triginta cubitos: ꝙ latitudo q̃tuor: equa erit mẽſura ſagoꝝ omniũ. Et quibꝫ q̃nqꝫ iũges ſeorſũ: et ſex ſibi mutuo copulab: ita vt ſextũ ſagũ in frõte tecti duplices. Facies ꝙ q̃nq̃ginta anſas in ora ſagi vni⁹: vt ꝓiũgi cũ altero queat: et quinq̃ginta anſas in ora ſagi alterius: vt cũ altero copuleſ. Facies et q̃nq̃ginta fibulas eneas: quibꝫ iũganſ anſe: vt vnum ex omnibꝫ opimentũ fiat. Qȝ aſ ſupfuerit in ſagis q̃ paranſ tecto: id ẽ vnũ ſagũ qȝ ampli⁹ eſt: ex medietate eius opies tabernaculi poſteriora: ꝙ cubitus ex vna ꝑte pendebit: ꝙ alſ ex altera qui plus eſt in ſogoꝝ longitudĩe: vtrũqꝫ latus tabernaculi protegens. Facies ꝙ operimentũ aliud tecto de pellibꝫ arietũ rubricatis: ꝙ ſup hoc rurſuȝ aliud opimentũ de iacinctinis pellibꝫ. Facies ꝙ tabl'as ſtãtes tabernaculi de lignis ſethim q̃ ſingl'e denos cubitos in lõgitudĩe hẽant: et in latitudĩe ſingl'os ac ſemiſſeȝ. In lateribꝫ tabule due incaſtrature fient quibꝫ tabula altẽri tabule ꝓnectaſ. Atqꝫ in hunc moduȝ cunctę tabule parabunſ. Quaꝝ viginti erunt in latere merediano qȝ vergit ad auſtꝝ quibꝫ q̃draginta baſes argẽteas fundes: vt bine baſes ſingul' tabul' ꝑ duos angl'os ſubiciãſ. In latere q̃ꝫ ſcȝo tabernaculi qȝ vergit ad aquilonẽ viginti tabule erũt: q̃draginta hñtes baſes argẽteas. Bine baſes ſingul' tabulis ſuppononeſ. Ad occidẽtalẽ vero plagã tabernaculi facies ſex tabulas: ꝙ rurſũ alias duas: que iu angul'eriganſ ꝑ⁹ tergũ tabernacl'i. Erũtqꝫ ſibi ꝓiũcte a deorſũ vſqꝫ ad ſurſuȝ et vna oĩs ꝓpago retinebit. Duabꝫ q̃ꝫ tabul' que in ãgul' ponente ſũt: ſil'is iũctura ſuabiſ. Et erũt ſil' tabule octo: baſes earum argẽtee ſedecim: duabꝫ baſibꝫ ꝑ vnaȝ tabulã ſuputatis. Facies et vectes de lignis ſethim q̃nqꝫ ad ꝓtinẽdas tabulas: in vno latere tabernacl'i ꝙ q̃nqꝫ alios ĩ altero ꝙ eiuſdẽ nũeri ad occidẽtalẽ plagã q̃ mittẽſ per medias tabl'as a ſũmo vſqȝ ad ſũmũ. Ipaſqꝫ tabl'as deaurab ꝙ fũdes ĩ eis anulos aureos ꝑ q̃s vectes tabl'ata ꝓtineãt q̃s opies laminis aureis. Et eriges tabernaculũ iuxta exẽplar qȝ tibi in mõte mõſtratũ eſt. Facies et velũ de iacincto ꝙ purpura. coccoqꝫ biſtincto et biſſo retorta. ope plumario: et pulẽ varietate ꝓtextũ qȝ appendes añ q̃tuor colũnas de lignis ſethim que ipſe quidẽ deaurate erũt: et hẽbunt capita aurea ꝙ baſes argẽteas. Inſereſ aũt velũ ꝑ circulos: inſ qȝ pones archã teſtimonij et quo ſcẽtuariũ: et ſcẽtuarij ſcẽtuaria diuidenſ. Pones ꝙ ꝓpiciatoriũ ſup archã teſtimonij: in ſcẽta ſcẽtoꝝ. mẽſamqꝫ exẽ velũ: et ꝓẽ mẽſaȝ cãdelabꝝ ĩ latere tabernaculi meridiano. Menſa enĩ ſtabit ĩ parte aq̃lonis facies ꝙ tentoriũ in introitu tabernaculi de iacincto et purpura. coccoqꝫ biſtincto: et biſſo retorta ope plũario: ꝙ q̃nqꝫ colũnas deaurab lignoꝝ ſethim: añ q̃s duceſ tẽtoriũ quaꝝ erũt capita aurea ꝙ baſes enee.

Capitulum. .XXVII.

Facies et altare de lignis ſethim: quod habebit quinqꝫ cubitos in longitudine: ꝙ totidem in latitudine. id eſt quadꝝ: et tres cubitos in altitudine. Cornua aũt ꝑ quatuor angulos ex ipſo erũt: ꝙ opies illud ere. Facieſqꝫ in vſus ei⁹ lebetes ad ſuſcipiẽdos cineres et

forcipes. atq; fuscinulas ⁊ igniũ receptacula. Oẽia vasa ex ere fabricab. Craticulamq; in modũ retis eneam: p cui⁹ q̃tuor angulos erũt q̃tuor anuli aurei q̃s pones subt arulã altaris. Eritq; c̃ticula vsq; ad altaris mediũ. ¶Facies ⁊ vectes altaris de lignis sethim duos q̃s opies lamis eneis: ⁊ induces p circlos: erũtq; ex vtroq; latere altaris ad portandũ. Non solidũ sed inane ⁊ cauũ intrisecus facies illud: sicut tibi in mõte monstratũ est. ¶Facies ⁊ atriuz tabnaculi: in cui⁹ australi plaga pt meridiem: erũt tẽtoria de bisso retorta. Centuz cubitos vnũ latus tenebit in longitudie. et colũnas viginti cũ basibz totidẽ eneis: que capita cũ celaturis suis habebũt argẽtea. Sil'r ⁊ in latere aquilonis: p longũ erũt tẽtoria centũ cubitoz: colũne vigiti et bases enei eiusdẽ nũeri ⁊ capita eaz cũ celaturis suis argẽtea. In latitudie vero atrij qd respicit ad occidentẽ erũt tẽtoria p quinquaginta cubitos ⁊ colũne decẽ bases totidẽ. In ea q̃z atrij latitudie que respicit ad orientẽ quinq̃ginta cubiti erunt in quibz q̃ndecim. cubitoz tentoria lateri vno deputabuntur colũneq; tres ⁊ bases totidẽ: ⁊ in latere altero erũt tẽtoria cubitos obtinẽtia quindecĩ. colũne tres ⁊ bases totidẽ. In introitu vero atrij. fiet tẽtoriũ. cubitoz viginti. ex iacincto ⁊ purpura. coccoq; bistincto ⁊ bisso retorta: opere plumario. Colũnas habebat q̃tuor cũ basibz totidẽ. Oẽes colũne atrij p circuituz. vestite erũt argẽteis lamis: capitibz argẽteis ⁊ basibz eneis. In lõgitudie occupabit atriũ cubitos centũ: in latitudie quiquagĩta. Altitudo q̃nq; cubitoz erit: fiet q; de bisso retorta ⁊ habebit bases eneas. Cũcta vasa tabnacli ĩ oẽs vsus ⁊ ceremonias. tã paxillus ei⁹ q̃ atrij. ex ere facies. Precipe filijs isr'l: vt afferãt tibi oleũ d ar boribz oliuaz purissimũ piloq; ꝓtusuz: vt ardeat lucerna sp ĩ tabnacl'o testionij extẽ velũ qd oppãsum ẽ testionio et collocabũt eaz aaron ⁊ filijs ei⁹: vt vsq; mane luceat corã dño. ¶Perpetu⁹ erit cult⁹ p successiones eoz corã filijs isr'l.

¶ Capitulũ. XXVIII.

Applica q̃z ad te aarõ frez tuũ cũ filijs suis de medio filioz isr'l: vt sacerdocio fũgant mihi aaron. nadab ⁊ abiu. eleazar ⁊ ythamar: faciesq; vestẽ sctaz aaron frĩ tuo ĩ gl'am ⁊ decorẽ. Et loqueris cũctis sapiẽtibz corde q̃s repleui spũ prudẽtie: vt faciãt vestes aarõ frĩ tuo ĩ gl'az ⁊ decorẽ q̃bz sc̃tificat⁹ mĩstret mihi. Hec aũ erũt vestimẽta q̃ faciẽt. Racionale ⁊ supbũerale: tunicã et lineã strictã. cidarim ⁊ balthẽũ. ¶Faciẽt frĩ tuo aarõ ⁊ filijs ei⁹ vestimẽta sc̃ta: vt sacdocõ fũgant mihi. Accipiẽtq; aurũ ⁊ iacinctũ ⁊ purpurã coccũq; bistinctũ ⁊ bissũ. ¶Faciẽt aũ supbumerale de auro ⁊ iacincto ⁊ purpura cocco q; bistincto ⁊ bisso retorta: ope polimito. Duas oras iũctas hẽbit ĩ vtroq; latere sũmitatũ: vt ĩ vnũ redeãt. Ipsa q̃z textura ⁊ cũcta opis varietas erit ex auro ⁊ iacincto et purpura: coccoq; bistĩcto ⁊ bisso retorta. Subũesq; duos lapides onichinos ⁊ sculpes ĩ eis noĩa filioz isr'l. sex noĩa ĩ lapide vno ⁊ sex reliq̃ ĩ altero iuxta ordinẽ natiuitatis eoz. Ope sculptoris ⁊ celatura gẽ marij. sculpes eos noĩbz filioz isr'l: inclusos auro atz circũdatos ⁊ pones in vtroq; latere supbũerar' mẽoriale filijs isr'l. Portabitq; aarõ noĩa eoz corã dño sup vtrũq; hũez ob rcordatõnẽ. ¶Facies ⁊ vncinos ex auro ⁊ duas catenulas auri purissimi sibijnuicem coherẽtes q̃s inseres vncinis. Racionale quoq; iudicij facies opere polimito iuxta texturam superhumeralis ex auro iacincto: purpura coccoq; bistincto et bisso retorta. Quadrangulum erit et duplex. Mensuram palmi habebit. tam in lõgitudine q̃ in latitudie: ponesq; ĩ eo q̃tuor ordines lapidũ. In ꝑmo versu erit lapis sardius ⁊ thopasi⁹ ⁊ smaragdus. In scdo carbũcul⁹ ⁊ saphir⁹ ⁊ iaspis. In tcio ligurĩ⁹. achates ⁊ ametistus. In q̃rto crisolit⁹. onichin⁹ et berillus. Inclusi auro erũt p ordines suos. habebũtq; noĩa filiorũ isr'l. Duodecim noĩbz celabũtur. singli lapides noĩbz singl'oz p duodecĩ tribz. ¶Facies in racionali cathenas sibijnuicẽ coherentes: ex auro purissimo ⁊ duos anulos aureos quos pones in vtraq; racionalis summitate: cathenasq; aureas iũges anulis qui sunt in marginibz ei⁹: et ipsaz cathenaz extrema duobz copulabis vncinis in vtroq; latere superhumeralis qd racionale respicit. ¶Facies ⁊ duos anulos aureos quos pones ĩ summitatibz racional' et

De lapidibz nar.

in oris que e regione sunt suphumeralis. ⁊ posteriora eius aspiciūt: necnon ⁊ alios duos anulos aureos. qui ponēdi sūt in vtroq; latere suphumera⁊ deorsū. qđ respicit cōtra faciē iūcture īferioris vt aptari possit cū suphumerali. ⁊ strīgatur rōnale anulis suis cū anulis suphumeralis vitta iacīctina: vt maneat iūctura fabrefacta ⁊ a se inuicē rōnale ⁊ suphūerale nequeāt separari. Portabitq; aaron noīa filioꝝ isr⁊ ī rōnali iudicij sup pect' suū. qñ ingredie⁊ sāctuariū: memoriale corā dño inetернū. Pones aūt ī rōnali iudicij. doctrinā ⁊ veritatē. que erūt ī pectore aaron qñ ingredietur corā dño: ⁊ gestabit iudiciū filioꝝ isr⁊ ī pectore suo. ī ꝓspectu dñi sp. Facies ⁊ tunicā suphūera⁊ totā iacīctinaz: ī cui' medio sup. erit capiciū. ⁊ ora p gўrum e' texti⁊. sīc fieri solet ī extremis vestiū ptibus ne facile rūpa⁊. Deorsū vo ad pedes eiusdē tunice p circuitū quasi malapunica facies. ex iacīcto ⁊ purpura. ⁊ cocco bistīcto ⁊ bisso retorta: mixtis ī medio tintinnabilis: ita vt tītinnabulū sit aureū ⁊ malumpunicū: rursūq; tītinnabulū. aliud aureū ⁊ malūpunicū. Et vestie⁊ ea aaron ī officio mīsterij: vt audia⁊ sonit' qñ ingredi⁊ ⁊ egredi⁊ sanctuariū. in ꝓspectu dñi: ⁊ nō moria⁊. Facies ⁊ laminaz de auro purissimo: in qua sculpes ope celatoris sanctū dño. Ligabisq; eam vitta iacīctina: ⁊ erit sup thўaraz iminēs fronti pōtificis. Portabitq; aaron iniquitates eoꝝ. q̄ obtulerunt ⁊ sanctificauerūt filij isr⁊ in cunctis muneribus ⁊ donarўs suis. Erit aūt lamīa semp in fronte eī': vt placatus sit ei dñs. Stringesq; tunicā bisso: ⁊ thўaram bissinam facies ⁊ balthеū ope plumarў. Porro filijs aarō tunicas lineas pabis. ⁊ balthеos. ac thўaras ī glīaz ⁊ decorē: vestiesq; hijs oīb aaron frēz tuū. ⁊ filios eī' cū eo ⁊ cunctoꝝ ꝓsecrabis man': sāctificabisq; illos. vt sacerdocio funga⁊ mihi. Facies ⁊ feminalia linea vt opiāt carnē turpitudīs sue a renib vsq; ad femora: ⁊ vtē⁊ eis aaron ⁊ filij ei' qñ ingredie⁊ tabernaculum testimonij. vel qñ appropinquant ad altare vt mīstrent in sanctuario: ne iniquitatis rei moria⁊. Legittimū sempiternū erit aaron: ⁊ semini ei' post eum.

Capitulum XXIX.

Ec ⁊ hoc facies: vt mihi ī sacerdocio cōsecre⁊. Tolle vitulū de armēto. ⁊ arietes duos īmaculatos panesq; azimos ⁊ crustulā absq; fermēto. q̄ ꝓspersa sint oleo: lagena q̄z azima. oleo lita. De simila triticea cūcta facies: ⁊ posita ī canistro offeres: vitulū aūt ⁊ duos arietes. ⁊ aaron ac filios ei' applicabis ad ostiū tabnaculi testimonij. Cunq; laueris pēz cū filijs suis aq̄. indues aaron vestimētis suis id ē linea ⁊ tunica. ⁊ suphūerali. ⁊ rōnali qđ ꝓstringes baltheo: ⁊ pones thўaraz ī capite ei': ⁊ laminā sanctā sup thўaraz. ⁊ oleū vnctōis fundes sup caput ei' atq; hoc ritu ꝓsecrabi⁊. Filios q̄z illi' applicabis ⁊ īdues tunicis lineis: cingesq; baltheo. aarō. s. ⁊ liberos ei'. ⁊ īpones eis mitras: erūtq; sacerdotes mihi religiōe ꝑpetua. Postq̄ iniciaueris man' eorū. applicab ⁊ vitulū corā tabnaculo testimonij Imponētq; aaron ⁊ filij ei' man' sup caput illi'. ⁊ mactab eū ī ꝓspectu dñi: iuxta ostiū tabnaculi testimonij: sūptūq; de sāguine vituli: pones sup cornua altaris digito tuo: reliquū aūt sāguinē fūdes iuxta basim e'. Sumes ⁊ adipē totū qui opit ītestina. ⁊ reticulū iecoris. ac duos renes. ⁊ adipē qui sup eos ē ⁊ offeres īcensū super altare: carnes vo vituli ⁊ coriū ⁊ fimū cōbures foris extra castra: eoq; ꝑ pēto sit. Ārnū q̄z arietez sumes. sup cui' caput ponēt aarō ⁊ filij ei' man': quē cū mactaueris: tolles o sanguīe ei' ⁊ fūdes circa altare: ipm aūt arietē secab ī frusta: lotaq; ītestīa ei' ⁊ pedes pones sup ꝓcīsas carnes ⁊ sup caput illi': ⁊ offeres totū arietez in īcensū sup altare. Oblacio ē dño: odor suauissim' victime dñi. Tolles q̄z arietē altex: sup cui' caput aaron ⁊ filij ei' ponēt man'. Quē cum īmolaueris. sumes o sanguine ei'. ⁊ pones sup extremū auricule dextre aaron ⁊ filioꝝ ei'. ⁊ super pollices man' eoꝝ ac pedis dextri: fūdesq; sāguinē sup altare p circuitū. Cūq; tuleris de sanguīe qui ē sup altare. ⁊ o oleo vnctōis: asperges aarō ⁊ vestes ei'. filios ⁊ vestimēta eoꝝ. Consecratisq; ipis ⁊ vestib. tolles adipē de arietē. ⁊ caudaz ⁊ aruinā q̄ opit vitalia. ac reticulū iecoris. ⁊ duos renes atq; adipem qui super eos est. armumq;

ꝛextꝫ eoꝝ ſit aries ꝓſecracõis tortãqꝫ panis vnĩ. cruſtulã ꝓſpſam oleo: laganũ de caniſtro azimoꝝ qꝺ poſitũ eſt in ꝓſpectu dñi: poneſqꝫ oĩa ſup man⁹ aaron ⁊ filioꝝ ei⁹. ⁊ ſãctificab eos. eleuãs coꝛã dño. Puſcipieſqꝫ vniuerſa ꝺ manibꝫ eoꝝ ⁊ incẽdes ſup altare ĩ olocauſtũ: odoꝛez ſuauiſſimũ in ꝓſpectu dñi: qꝛ oblacio eius eſt. ſumes quoqꝫ pectuſculũ de ariete q̃ iniciatus eſt aaron: ſãctificabiſqꝫ illud eleuatũ coꝛam dño: ⁊ cedet ĩ ptẽ tuã. Sãctificabiſqꝫ ⁊ pectuſculũ ꝓſecratũ ⁊ armũ quẽ de ariete ſepaſti. q̃ iniciat⁹ ẽ aaron ⁊ filij ei⁹: cedẽtqꝫ in ptẽ aaron ⁊ filioꝝ ei⁹ iure ꝑpetuo a filijs iſrl̃: qꝛ ꝑmitiua ſũt ⁊ inicia ꝺ victimis eoꝝ pacificis q̃ offerũt dño. Cleſtẽ aũt ſanctaz q̃ vtẽ aaron. habebũt filij eius poſt eũ. vt vnganẽ ĩ ea: ⁊ ꝓſecrenẽ man⁹ eoꝝ. Septẽ diebꝫ vtẽ illa qui põtifex ꝑ eo fuerit ꝓſtitut⁹ ꝺ filijs ei⁹: ⁊ qui ĩgrediẽ tabernaculũ teſtimonij vt mĩſtret ĩ ſanctuario. Arietẽ aũt ꝓſecracõnis tolles: ⁊ coqs carnes ei⁹ ĩ loco ſancto. quibꝫ veſcẽ aaron ⁊ filij ei⁹. Panes quoqꝫ qui ſũt in caniſtro. ĩ veſtibulo tabnaculi teſtimonij comedẽt. vt ſit placabile ſacrificiũ: ⁊ ſãctificenẽ offerenciũ man⁹. alienigena ñ veſcetur ex eis: qꝛ ſancti ſũt. Qꝺ ſi remãſerit de carnibꝫ ꝓſecratis ſiue ꝺ panibꝫ vſqꝫ mane ꝓbures reliquias igni ñ ꝓmedenẽ: qꝛ ſanctificata ſũt. Oĩa q̃ ꝑcipio tibi facies ſup aaron ⁊ filijs ei⁹. Septẽ diebꝫ ꝓſecrab manus eoꝝ: ⁊ vitulũ ꝑ ꝑcto offeres ꝑ ſingulos dies ad expiãdũ. Mũdabiſqꝫ altare cũ ĩmolaueris expiacõis hoſtiaz: ⁊ vnges illud ĩ ſanctificacõz. Septẽ diebꝫ expiabis altare ⁊ ſanctificab: ⁊ erit ſanctũ ſãctoꝝ. Oĩs qui tetigerit illud. ſãctificabiẽ. Hoc ẽ qꝺ facies ĩ altari. Agnos ãniculos duos ꝑ ſingulos dies iugiter vnũ agnũ mane ⁊ altꝛ veſpe: decimã ptẽ ſimile ꝓſperſe oleo tunſo. qꝺ habeat mẽſurã q̃rtaz ptẽ hin: ⁊ vinũ ad libandũ eiuſtẽ menſure. ĩ agno vno. Altꝛ vero agnũ offeres ad veſpam iuxta ritũ matutine oblacõis. ⁊ iuxta ea q̃ dixímus ĩ odoꝛẽ ſuauitatis. Sacrificiũ dño de ẽ oblacõne ꝑpetua ĩ generacõnes vãs. ad oſtium tabnaculi teſtimonij coꝛã dño: vbi ꝓſtituã vt loquar ad te. Ibiqꝫ ꝑcipiam filijs iſrahel: et ſanctificabitur altare in gloꝛia mea. Sanctificabo ⁊ tabernaculũ teſtimonij cũ altari. ⁊ aaron cum filijs ſuis: vt ſacerdocõ funganẽ mihi. Et habitabo ĩ medio filioꝝ iſrl̃. eroqꝫ eis de⁹ ⁊ ſcient qꝛ ego dñs de⁹ eoꝝ qui eduxi eos de terra egipti. vt manerẽ inter illos: ego dñs deus ipſoꝝ.

Capi. XXX.

Facies quoqꝫ altare ad adolendũ thymiama ꝺ lignis ſethim: habẽs cubitũ longitudĩs. ⁊ altꝛ latitudinis. id ẽ quadꝛangulũ: ⁊ duos cubitos in altitudine. Coꝛnua ex ipo procedẽt: veſtieſqꝫ illud auro puriſſimo. tam craticulaz eius q̃ pietes ꝑ circuitũ ⁊ coꝛnua. Faciesqꝫ ei coꝛonã aureolam ꝑ gyꝛũ: ⁊ duos anulos aureos ſub coꝛona ꝑ ſingula latꝛa: vt mittanẽ in eos vectes. ⁊ altare poꝛtẽ. Ipos quoqꝫ vectes facies de lignis ſethim: ⁊ inaurabis. Poneſqꝫ altare contra velũ qꝺ añ archã pendet teſtimonij. coꝛaz ꝓpiciatoꝛio quo tegiẽ teſtimoniũ. vbi loquar tibi: ⁊ adolebit ĩcenſũ ſup eo aaron ſuaue fragrãs. Mane qñ ꝓponet lucernas incendet illud: ⁊ qñ collocat eas ad veſperũ uret thymiama ſempiternũ coꝛã dño ĩ generacões vãs. Nõ offeretis ſup eo thymiama ꝓpoſicõis altꝛi⁹: nec oblacõem ⁊ victimam. nec liba libabitis. Et depcabiẽ aaron ſup coꝛnua ei⁹ ſemel ꝑ annũ. ĩ ſanguine qꝺ oblatũ eſt ꝑ ꝑcto: ⁊ placabit ſuper eo ĩ generacionibꝫ vãs. Sanctũ ſanctoꝝ erit dño. Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen dicens. Quando tuleris ſũmam filioꝝ iſrahel iuxta numeꝝ dabunt ſinguli ꝑciũ pro aĩabus ſuis dño: ⁊ nõ erit plaga ĩ eis cũ fuerint receníti. Hoc aũt dabit omnis qui tranſit ad nomen: dimidiũ ſicli iuxta mẽſurã tẽpli. Siclus viginti obulos habz Media pars ſicli offereẽ dño. Qui habeẽ in numero a viginti ãnis ⁊ ſup dabit ꝑcium. Diues ñ addet ad mediũ ſicli: ⁊ paup nihil minuet. Suſceptãqꝫ pecuniaz q̃ collata ẽ a filijs iſrl̃. trades ĩ vſus tabnaculi teſtimonij. vt ſit monimentũ eoꝝ coꝛam dño: ⁊ ꝓpicieẽ aĩab eoꝝ. Locutuſqꝫ ẽ dñs ad moyſen dicens. Facies ⁊ labium eneũ cũ baſi ſua ad lauandũ: poneſqꝫ illud ĩter tabnaculum teſtimonij ⁊ altare. Et miſſa aqua lauabũt in ea aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſuas ac pedes: quando ingreſſuri ſunt tabernaculũ teſtionij. ⁊ qñ acceſſuri ſunt ad altare. vt offerant in eo thymiama dño

ne forte moriãtur. Legittimũ sempiternũ erit ipi & semini ei⁹.p successiões. Locut⁹ q̄ ẽ dñs ad moysen dicẽs. Sume tibi aromata. pme mirre & electe quĩgẽtos siclos. & cinamomi mediũ id ẽ ducẽtos quinq̄ginta siclos: calami silr ducentos quinq̄ginta siclos. cassie aũt quĩgẽtos siclos ī ponderе sactuarij: oleũ de oliuetis mensurã hin Facies q̄ vnctõis oleũ sanctũ. vngentum ꝓpositũ ope vnguẽtarij: & vnges ex eo tabernaculũ testimonij. & archaz testamẽti. mẽsãq̄ cũ vasis suis. candelabr̄ & vtẽsilia eius. altaria thymiamatis & olocausti. & vniuersaz supellectilẽ q̄ ad cultũ eor̄ ptinet: sanctificabis q̄ oĩa. & erũt sãcta sãctorũ. Qui tetigerit ea sanctificabit̃. Aaron & filios ei⁹ vnges: sãctificabis q̄ eos vt sacerdocio fũgant̃ mihi. Filijs quoq̄ isrl̃ dices. Hoc oleũ vnctõis sanctũ erit mihi in generacões vr̃as. Caro hois nõ vnget̃ ex eo: & iuxta ꝓpositõnez hui⁹ ñ facietis aliud q̄ sãctificatũ est: & sãctũ erit vob̃. Hõ quicũq̄ tale ꝓposuerit. & dederit ex eo alieno: extermiabit̃ de pl̃o suo. Dixitq̄ dñs ad moysẽ. Sume tibi aromata. stacten. & onichã galbanũ boni odoris. & thus lucidissimũ: eq̄lis ponderis erũt oĩa. Faciesq̄ thymiama ꝓpositũ ope vnguẽtarij mixtũ diligẽter. & pur̄: & sanctificacõe dignissimũ. Cũq̄ in tenuissimũ puluerẽ vniersa ꝓcuderis pones ex eo coraz tabnaculo testimonij: in q̄ loco apparebo tibi. Sanctũ sanctor̄ erit vob̃ thymiama. Talẽ ꝓpositionẽ ñ facietis in vsus vr̃os: q̄r sanctũ est dño. Homo quicũq̄ fecerit simile vt odore illius pfruatur: peribit de populis suis.

Locutusq̄ est dñs ad Ca. XXXI. moysen dicẽs. Ecce vocaui beseleel ex nomĩe filiũ huri filij hur de tribu iuda: & impleui eũ spiritu dei. sapiencia & intelligẽcia & sciencia: in omni ope. ad excogitandũ quicquid fabrefieri potest ex auro & argento & ere. marmore. & gẽmis. & diuersitate lignor̄. Dedit̃q̄ ei socium ooliab filiũ achisamech: de tribu dan. Et in corde omnis eruditi posui sapienciaz. vt faciant cũcta q̄ ꝓcepi tibi: tabernaculũ federis. & archam testimonij & ppiciatoriũ q̄ sup eaz est: & cũcta vasa tabernaculi. mẽsazq̄ & vasa ei⁹. candelabr̄ purissimũ cũ vasis suis: & altaria thymiamatis & olocausti. & oĩa vasa eor̄: labiũ cũ basi sua: vestes sãctas in mĩsterio aaron & sacerdoti & filijs ei⁹ vt fũgant̃ officio suo in sacris: oleũ vnctõis. & thymiama aromatũ in sanctuario. Oĩa q̄ ꝓcepi tibi faciẽt. Et locut⁹ ẽ dñs ad moysen dicẽs. Loq̄re filijs isrl̃: & dices ad eos. Videte vt sabbatũ meũ custodiatis: q̄r signũ est inter me & vos in generacionib̃ vr̃is: vt sciatis q̄r ego dñs qui sanctifico vos. Custodite sabbatũ meũ. Sanctũ enim ẽ vob̃ Qui polluerit illud: morte morietur. Qui fecerit opus ī eo: pibit aĩa illi⁹ de medio pl̃i sui. Sex diebus facietis op⁹: ī die septimo sabbatũ ẽ requies sãcta dño. Oĩs qui fecerit op⁹ ī hac die. morieť. Custodiant filij isrl̃ sabbatũ: & celebr̄ẽt illud ī generacõib̃ suis. Pactũ ẽ sempiternũ inter me & filios isrl̃: signũq̄ perpetuũ. Sex eĩ diebus dñs fecit celũ & terrã: & in septio ab omni opere cessauit. Deditq̄ dñs moysi ꝓpletis huiuscemodi ꝓmonib̃ in mõte synai duas tabulas testimonij lapideas: scriptas digito dei.

Capi. XXXII.

Videns aũt pl̃us q̄r moraz faceret moyses descendẽdi de mõte: congregat⁹ aduersus aaron dixit. Surge: fac nobis deos qui nos p̃cedant. Moysi enim viro huic qui nos eduxit de terra egipti: ignoram⁹ quid acciderit. Dixit ad eos aaron. Tollite in aures aureas. ō uxor̄. filioz̄q̄ & filiar̄ vr̃ar̄ auribus: & afferte ad me. Fecit̃q̄ pl̃us q̄ iusserat: deferens in aures ad aaron. Quas cũ ille accepisset formauit ope fusorio: & fecit ex eis vitulũ conflatilẽ. Dixeruntq̄. Hij sunt dij tui israhel: qui te eduxerũt de terra egipti Quod cũ vidisset aaron edificauit altare coraz eo: & preconis voce clamauit dicẽs. Cras solẽnitas dñi est. Surgẽtesq̄ mane obtulerũt olocausta & hostias pacificas: & sedit popul⁹ manducare & bibere: & surrexerũt ludere. Locut⁹ ẽ aũt dñs ad moysen dicẽs. Vade descende: peccauit pl̃us tuus quẽ eduxisti de terra egipti. Recesserunt cito de via quam ostẽdisti eis. Fecerũt q̄ sibi vitulũ ꝓflatilem & adorauerũt: atq̄ ĩmolantes ei hostias dixerũt. Isti sũt dij tui israhel: qui te eduxer̄t de terra egipti. Rursũq̄ ait dñs ad moysen. Cerno q̄ pl̃us iste dure ceruicis sit. Dimitte me vt

irascat᷑ furor meus ꝓtra eos ⁊ deleaz eos: faciãqz te in gentẽ magnaz. Moyses aũ orabat dñm deũ suũ dicẽs. Cur dñe irascit᷑ furor tuus ꝓtra ꝑ̄m tuũ. quẽ eduxisti de terra egipti : ĩ fortitudine magna ⁊ ĩ manu robusta? Ne queso dicãt egipcij: callide eduxit eos. vt ĩterficeret in montibꝫ: ⁊ deleret e terra. Quiescat ira tua: ⁊ esto placabilis super nequicia ꝑ̄li tui. Recordare abraham ⁊ ysaac et isrl᷑ ꝟuoꝝ tuoꝝ: quibꝫ iurasti ꝑ temetipm dicẽs. Multiplicabo semẽ vr̃m sicut stellas celi: ⁊ vniuersã terrã hãc de q̃ locutus sũ dabo semi vr̃o ⁊ possi debitis eam sp. Placatusqz ẽ dñs: ne faceret malũ qđ locut᷑ fuerat aduersus ꝑ̄m suũ. Et reuersus est moyses de mõte: portans duas tabulas testimonij ĩ manu sua scriptas ex vtraqz pte: ⁊ factas opere dñi. Scriptura quoqz dei erat sculpta ĩ tabul᷑. Audiens aũ iosue tumultũ ꝑ̄li vociferãtis. dixit ad moysẽ. Ululat᷑ pugne audit᷑ ĩ castris. Qui rñdit. Nõ est clamor adhortantiũ ad pugnã: neqz vociferacõ ꝯpellẽtiũ ad fugã: sz vocẽ cãtantiũ ego audio. Cũqz appropinq̃sset ad castra vidit vitulũ ⁊ choros: iratusqz valde ꝓiecit ꝺ manu tabulas: ⁊ ꝯfregit eas ad radicẽ mõtis. Arripiẽsqz vitulũ quẽ fecerãt ꝯbussit et ꝯtriuit vsqz ad puluerẽ: quẽ sparsit ĩ aquã: et dedit ex eo potũ filijs isrl᷑. Dixitqz moyses ad aarõ. Quid tibi fecit hic ꝑ̄ls vt ĩduceres sup eũ pcm maximũ ? Cui ille rñdit. Ne ĩdignet᷑ dñs me᷒. Tu eĩ nosti ꝑ̄m istũ q᷑ ꝓnus sit ad malũ. Dixerunt mihi: Fac nob deos qui nos p̃cedant. Huic eĩ moysi qui nos eduxit de terra egipti : nescimus quid acciderit. Quibꝫ ego dixi. Quis vr̃m hꝫ aur̃? Tulerũt ⁊ dederũt mihi. ⁊ ꝓieci illud ĩ ignẽ: egressusqz ẽ hic vitul᷒. Videns g̃ moyses ꝑ̄m q᷑ eẽt nudat᷒: spoliauerat eĩ eũ aaron ꝓter ig̃miniã sordis. ⁊ ĩter hostes nudũ ꝯstituerat: ⁊ stans in porta castroꝝ ait. Si quis ẽ dñi iungat᷑ mihi! Cõgregatiqz sũt ad eũ omnes filij leui. Quibꝫ ait. Hec dicit dñs de᷒ isrl᷑. Ponat vir gladium sup femur suũ. Ite ⁊ redite de porta vsqz ad portã ꝑ medĩũ castroꝝ : ⁊ occidite vnusquisqz frem suũ ⁊ amicũ ⁊ ꝓximũ suũ Feceruntqz filij leui iuxta ꝶmonẽ moysi: ceciderũtqz ĩ die illa q̃si vigintitria milia hoim. Et ait moyses. Consecrastis man᷒ vr̃as hodie dño vnusquisqz ĩ filio ⁊ in frẽ suo: vt det᷑ vobis bñdictio. Facto aũ altero die locutus est moyses ad ꝑ̄lm. Peccastis pcm maximũ. Ascendaz ad dñm si q̃ modo eũ quiuero depcari ꝑ scelere vr̃o. Reuersusqz ad dñm ait. Obsecro dñe: peccauit ꝑ̄lus iste pcm maximũ: feceruntqz sibi deos aureos. Aut dimitte eis hãc noxam: aut si ñ vis dele me de libro tuo quẽ scripsisti. Cui rñdit dñs. Qui peccauerit mihi: delebo eũ de libro meo. Tu aũt vade ⁊ duc ꝑ̄lm istũ quo locutus sũ tibi. Angelus aũ me᷒ p̃cedet te. Ego aũt in die vlcionis visitabo ⁊ hoc pcm eoꝝ. Percussit aũt dñs populũ ꝑ reatu vituli : quem fecerat aaron.

Capi. XXXIII.

Locutusqz ẽ dñs ad moysen dicens Vade et ascende de loco isto. tu et populus tu᷒ quẽ eduxisti de terra egipti. ĩ terrã quã iuraui abrahaz. ysaac ⁊ iacob. dicẽs semini tuo dabo eã: ⁊ mittã p̃cursorẽ tui angelũ. vt eiciam chananeũ ⁊ amorreũ ⁊ etheum ⁊ phereseũ ⁊ eueum ⁊ iebuseum: ⁊ intres in terrã fluentẽ lacte ⁊ melle. Nõ enim ascendã tecũ: qr populꝰ dure ceruicis ẽ: ne forte disperdã te ĩ via. Audiẽsqz ꝑ̄s ꝶmonem hũc pessimũ luxit ⁊ null᷒ ex more ĩdutus ẽ cultu suo. Dixitqz dñs ad moysen. Loqre filijs isrl᷑. Populus dure ceruicis es: semel ascendã in medio tui ⁊ delebo te. Jam nũc depone ornatũ tuũ: vt sciã quid faciã tibi. Deposuer᷑t g̃ filij isrl᷑ ornatũ suũ a monte oreb. Moyses quoqz tollẽs tabnaculum. tetendit extra castra ꝓcul: vocauitqz nomẽ ei᷒ taber naculũ federis. Et oĩs ꝑ̄lus qui habebat aliquã questionẽ. egrediebat᷑ ad tabnaculum federis extra castra. Cunqz egredere᷑ moyses ad tabnaculũ surgebat vniuersa plebs. ⁊ stabat vnusquisqz ĩ ostio papilionis sui: aspiciebantqz tergũ moysi donec ĩgredere᷑ tentoriũ. Ingresso aũ illo tabernaculũ federis. descẽdebat colũna nubis ⁊ stabat ad ostiũ: loqbaturqz dñs cũ moyse cernẽtibꝫ vniuersis q᷑ columna nubis staret ad ostiũ tabernaculi. Stabantqz ipi ⁊ adorabant per fores tabernaculoꝝ suoꝝ. Loquebatur aũt dñs ad moysen facie ad faciẽ. sicut solet loqui homo ad amicũ suum. Cunqz ille reuerter᷑et in castra: minister eius iosue fili᷒ nun puer ñ recedebat

de tabernaculo. Dixit aũt moyſes ad deũ ꝓcipis vt educã ꝑm iſtũ. ⁊ ñ ĩdicas mihi quẽ miſſur⁹ ſis mecũ ꝑſertim cũ dixeris. noui te ex noĩe: ⁊ ĩueniſti grãz coram me. Si g̃ ĩueni grãz in ꝓſpectu tuo: oñde mihi faciẽ tuã. vt ſciã te: ⁊ ĩueniaz grãm añ oc'os tuos. Reſpice ꝑm tuũ gentẽ hanc. Dixitq; deus. Facies mea ꝓcedet te. et requiẽ dabo tibi. Et ait moyſes. Si ñ tuipe precedas: ne educas nos ꝺ loco iſto. In q̃ enim ſcire poterim⁹ ego ⁊ ꝑ'us tu⁹. ĩueniſſe nos grãz ĩ ꝓſpectu tuo. niſi ãbulaueris nobiſcũ: vt glorificemur ab oĩb⁹ ꝑ'is qui habitãt ſup terram. Dixit aũt dñs ad moyſen. Et verbũ iſtud qꝺ locut⁹ es faciam. Inueniſti enim grãz coram me: ⁊ teipm noui ex noĩe. Qui ait. Oſtẽde mihi gloriã tuã. Rñdit. Ego oñdam omne bonũ tibi: ⁊ vocabor ĩ noĩe dñi coram te: ⁊ miſereb⁹ cui voluero. ⁊ clemẽs ero ĩ quez mihi placuerit. Rurſũq; ait. Nõ poteris videre faciẽ meã. Non eĩ videbit me hõ ⁊ viuet. Et itez. Ecce ĩquit ẽ loc⁹ apud me: ⁊ ſtab⁹ ſupra petrã. Cũq; trãſibit gloria mea. ponã te in foramĩe petre: ⁊ ꝓtegaz dextera mea donec trãſeaz. Tollamq; manũ meã: ⁊ videbis poſteriora mea: faciẽ aũt meã videre non poteris.

Capi. XXXIIII.

Et deinceps ꝑſcide ait tibi duas tabulas lapideas ĩſtar prioz: ⁊ ſcribam ſup eas ꝺba q̃ habuerunt tabule quas fregiſti. Eſto paratus mane. vt aſcendas ſtatim in montez ſy̓nai: ſtabiſq; mecũ ſup verticẽ mõtis. Nullus aſcendat tecũ: nec videaĩ quiſpiã ꝑ totũ montẽ: boues quoq; ⁊ oues nõ paſcanĩ ecõtra. Excidit g̃ duas tabulas lapideas. q̃les antea fuerant: ⁊ de nocte cõſurgens aſcendit in montẽ ſy̓nai. ſicut ꝓcepat ei dñs: portans ſecũ duas tabulas. Cũq; deſcẽdiſſet dñs ꝑ nubez ſtetit moyſes cũ eo. ĩuocans nomẽ dñi. Quo tranſeunte coram eo ait. Dñator dñe de⁹. miſicors ⁊ clemẽs. paciẽs ⁊ mlte miſericordie. ⁊ verus: qui cuſtodis miſericordiaz ĩ milia. qui aufers iniquitatẽ ⁊ ſcelera atq; peccata. nulluſq; apud te ꝑ ſe ĩnocens ẽ: qui reddis iniquitatẽ patꝝ filijs ac nepotib⁹ ĩ tercian et q̃rtaz ꝓgenie Feſtinuſq; moyſes curuatus eſt pronus ĩ terram: ⁊ adorans ait. Si inueni graciaz in cõſpectu tuo dñe: obſecro vt gradiaris nobiſcũ: populus enim dure ceruicis eſt: vt auferas iniquitates nr̃as atq; peccata noſq; poſſideas. Rñdit dñs. Ego inibo pactum videtib⁹ cũctis: ſigna faciaz q̃ nunq̃ viſa ſunt ſup terraz: nec ĩ vllis gentib⁹: vt cernat populus iſte ĩ cui⁹ es medio opus dñi terribile quod factur⁹ ſum. Obſerua cuncta q̃ hodie mandaui tibi. Ego ipe eiciaz ante faciẽ tuaz. amorreũ ⁊ chananeũ ⁊ etheum: pherezeuz quoq; ⁊ eueum ⁊ iebuſeum. Caue ne vnq̃ cũ hĩtatorib⁹ terre illius iũgas aĩcicias q̃ tibi ſint ĩ ruinam: ſed ⁊ aras eoꝝ deſtrue ⁊ ꝑfringe ſtatuas: lucoſq; ſuccide. Noli adorare deũ alienuz. Dñs. zelotes nomẽ eius: deus ẽ emulator. Ne ineas pactũ cum hoĩb⁹ illaꝝ regionũ: ne cũ fornicati fuerint cũ dijs ſuis. ⁊ adorauerũt ſimulacra eoꝝ: vocet te quiſpiaz: vt comedas de ĩmolatis. Nec vxorez de filiab⁹ eoꝝ. accipies filijs tuis: ne poſtq̃ ipe fuerint fornicate: fornicari faciãt in deos ſuos filios tuos. Deos cõflatiles ñ facies tibi. Solennitatẽ azimoꝝ cuſtodies. Septem diebus veſceris azimis: ſicut ꝓcepi tibi in tpe mẽſis nouoꝝ. Menſe enim verni tpis egreſſus es de egipto. Omne qꝺ apit vuluam generis maſculini. meũ erit. De cũctis animantib⁹. tam de bob⁹ q̃ de ouibus meũ erit. Primogenitũ azimi redimes oue. Si aũt nec preciũ ꝑ eo dederis: occidẽ. Primogenitũ filioꝝ tuoꝝ redimes nec appareb⁹ in ꝓſpectu meo vacuus. Sex diebus opaberis: die ſeptimo ceſſabis arare ⁊ mettere. Solẽnitatẽ ebdomadaꝝ facies tibi. in primicijs frugũ meſſis tue triticee ⁊ ſolẽnitatẽ. q̃n redeũte anni tpe cũcta cõdunt. Tribus tpib⁹ ãni apparebit omne maſculinũ tuũ: in cõſpectu omnipotẽtis dñi dei iſrl. Cũ enim tulero gẽtes a facie tua. ⁊ dilatauero termĩos tuos. null⁹ ĩſidiabitur terre tue: aſcẽdẽte te. ⁊ apparẽte ĩ conſpectu dñi dei tui. ter ĩ anno. Nõ ĩmolab⁹ ſup fermẽto ſanguinẽ hoſtie mee: neq; reſidebit mane de victis ſolẽnitatis phaſe. Primicias frugũ tre tue offeres ĩ domo dñi dei tui. Nõ coq̃s hedũ ĩ lacte mr̃is ſue. Dixitq; dñs ad moyſen. Scribe tibi ꝺba hec: quib⁹ ⁊ tecũ ⁊ cũ iſrl pepigi fed⁹. Fuit g̃ ibi cũ dño moyſes q̃dragĩta dies. ⁊ q̃dragĩta noctes: panẽ ñ comedit. ⁊ aqnã ñ bibit: ⁊ ſcripſit ĩ tabulis ꝺba federis decẽ

Cũqz descenderet moyses de monte synai. tenebat duas tabulas lapideas testimonij ⁊ ignorabat q̄ cornuta esset facies sua: ex psortio fmonis dñi. Videntes aũt aaron et filij isrl̄. cornutam moysi faciẽ: timuerũt ꝑpe accedere. Vocatiqz ab eo reuersi sũt: tam aaron q̄ ꝓnceps synagoge. Et postq̄ locutus ẽ ad eos: venerũt ad eũ eciã omnes filij isrl̄. Quibꝫ ꝓcepit cũcta q̄ audierat a dño i monte synai. Impletisqz fmonibꝫ. posuit velamẽ sup faciẽ suã. Ad ingressus ad dñm ⁊ loquẽs cũ eo. auferebat donec exiret: ⁊ tũc loq̄bat ad filios israel oia q̄ sibi fuerãt impata. Qui videbãt faciez egredientis moysi eẽ cornutã: sed operiebat rursus ille faciẽ suam: si qñ loquebatur ad eos.

Capi. XXXV.

Igitur cõgregata omni turba filiorꝫ israhel. dixit ad eos. Hec sũt que iussit dñs fieri. Sex diebꝫ facietis opus. Septimus dies erit vob̄ sanctus: sabbatum ⁊ requies dñi. Qui fecerit opus i eo. occidet̄. Nõ succendetis ignẽ in oĩbꝫ habitaculis vr̄is p̄ die sabbati. Et ait moyses ad omnẽ cateruã filiorũ isrl̄. Iste ẽ fmo quẽ precepit dñs dicens. Separate apud vos ꝑmitias dño. Oĩs volũtarius ⁊ pno animo offerat eas dño. Aur̄ ⁊ argẽtum ⁊ es. iacinctũ ⁊ purpuraz. coccũqz bistinctũ ⁊ bissum. pilos caprar̄. pelles arietuz rubricatas ⁊ iacinctinas. ligna sethim. ⁊ oleũ ad luminaria ꝑcinnanda. et vt ꝑficiaṫ vngentũ ⁊ thymiama suauissimũ: lapides onichinos et gẽmas ad ornatum suphumeralis ⁊ racionalis. Quisquis vr̄m sapiẽs ẽ. veniat ⁊ faciat qđ dñs impauit tabnaculũ. scz ⁊ tectũ eiꝰ atqz opimẽtũ. anulos ⁊ tabulata cũ vectibꝫ. paxillos ⁊ bases. archã ⁊ vectes. ꝓpiciatoriũ ⁊ velũ qđ añ illud oppãdiṫ: mensã cum vectibꝫ. ⁊ vasis ⁊ ꝓpositionis panibꝫ: cãdelabr̄ ad lumiaria sustẽtanda. vasa illiꝰ ⁊ lucernas. ⁊ oleũ ad nutrimẽta igniũ: altare thymiamatis ⁊ vectes. ⁊ oleũ vnctõis ⁊ thymiama ex aromatibꝫ: tentoriũ ad ostiũ tabnaculi. altare olocausti ⁊ c̃ticulã eiꝰ eneam cum vectibꝫ ⁊ vasis suis: labr̄ ⁊ bases eiꝰ: cortinas atrij cũ colũnis ⁊ basibꝫ. tentoriũ i foribꝫ vestibuli. paxillos tabnaculi ⁊ atrij cũ funiculis suis: vestimẽta q̄r̄ vsꝰ ẽ in miſterio sãctuarij: vestes aaron pontificis ac filiorꝫ eiꝰ: vt sacerdocio fũganṫ mihi. Egressaqz ois multitudo filiorꝫ isrl̄. de ꝓspectu moysi: obtuleṛt mente ꝓmptissima atqz deuota. ꝑmicias dño. ad faciendũ opus tabnaculi testimonij. Quicquid ad cultũ ⁊ ad vestes sc̃as necessariũ erat viri cũ mulieribꝫ ꝓbuerunt: armillas ⁊ inaures anulos ⁊ dextralia. Omne vas aureũ i donaria dñi sepatũ ẽ. Si quis habebat iacinctũ ⁊ purpurã. coccũqz bistinctũ. bissũ ⁊ pilos caprarꝫ. pelles arietũ rubricatas ⁊ iacinctinas. argẽti ⁊ auri. erisqz metalla obtuleṛt dño: lignaqz sethim i varios vsus. Mulieres doctę q̄ venerãt dederũt iacinctũ. purpurã ⁊ vermiculũ ac bissũ ⁊ pilos caprarũ: spõte ꝑpria cũcta tribuẽtes. Principes vo obtulerũt lapides onichinos ⁊ gẽmas ad suphumerale ⁊ rõnale aromataqz ⁊ oleũ ad luminaria ꝑcinnãda: ⁊ ad ꝑparandũ vngentũ ac thymiama odoris suauissimi cõponendũ. Omnes viri et mulieres mẽte deuota obtulerũt donaria: vt fierẽt opa q̄ iusserat dñs p manũ moysi. Cuncti filij isrl̄. volũtaria dño dedicauerũt. Dixitqz moyses ad filios isrl̄. Ecce vocauit dñs ex noĩe beseleel filiũ huri. filij hur. de tribu iuda: impleuitqz eũ spiritu dei. sapiẽtia ⁊ ĩtelligentia ⁊ scientia. et omni doctrina: ad excogitandũ ⁊ faciendũ opus in auro ⁊ argento ⁊ ere ⁊ ferro. sculpendisqz lapidibꝫ. ⁊ ope carpentario. Quicquid fabre adĩueniri pt̄. dedit i corde eiꝰ. Ooliab quoqz filiũ achisamech. de tribu dan. Ambos erudiuit sapiẽtia vt faciant opa abietarij. polimitarij ac plumarij de iacĩcto ⁊ purpura. coccoqz bistincto ⁊ bisso et texant oĩa: ac noua queqz reperiant.

Capi. XXXVI.

Fecit ergo beseleel. ⁊ ooliab. ⁊ omnis vir sapiẽs. quibꝫ dedit dñs sapientiã ⁊ intellectũ. ut scirent fabre opari q̄ in vsu sãctuarij necessaria sũt ⁊ q̄ ꝓcepit dñs. Cũqz vocasset eos moyses ⁊ omnẽ eruditũ vir̄. cui dederat dñs sapientiã. ⁊ qui spõte sua obtulerũt se ad faciendũ opꝰ: tradidit eis oĩa donaria filiorũ isrl̄. Qui cũ instarẽt opi q̄tidie: mane vota ꝑplus offerebat. Vñ artifices venire ꝯpulsi. dixerũt moysi. Plus offert ꝑplus q̄ necessariuz est. Iussit ergo moyses. preconis voce cantari. Nec vir nec mulier

quicq̃ offerat vltra ī ope ſãctuarij. Dicq̃ ceſſatū ẽ a muneribꝫ offerẽdis. eoq̃ obla-
ta ſufficerẽt ꝙ ſupabūdarẽt. Feceřtq̃ om-
nes corde ſapiẽtes ad explẽdū op⁹ tabna-
culi cortinas decē. ỏ biſſo retorta ꝙ iacin-
cto ꝙ purpura. coccoq̃ biſtincto: ope vari-
o. ꝙ arte polimita. Quaꝝ vna habebat in
lõgitudīe vigītiocto cubitos: ꝙ ī latitudi
ne q̃tuor. vna mẽſura erat oĩm cortinaꝝ.
Cõiunxitq̃ cortinas quinq̃ altерã alteri:
ꝙ alias quinq̃ ſibinuicẽ copulauit. Fecit
ꝙ anſas iacīctinas in ora cortine vni⁹ ex
vtroq̃ latere. ꝙ in ora cortine alterí⁹ ſil'r:
vt ꝓtra ſeinuicẽ venirẽt anſe: ꝙ mutuo iũ-
gerenť. Vnde ꝙ quinq̃gīta fudit circulos
aureos. qui mordерẽt cortinaꝝ ãſas: ꝙ fie
ret vnū tabnaculū. Fecit ꝙ ſaga vndecī de
pilis capraꝝ. ad opiendū tectū tabnaculi.
Vnū ſagū ī lõgitudīe habebat cubitos tri
ginta. ꝙ ī latitudīe cubitos q̃tuor. Vnius
mẽſure erāt oĩa ſaga. Quoꝝ quinq̃ iũxit
ſeorſū: ꝙ ſex alia ſeparatim. Fecitq̃ anſas
quinq̃ginta ī ora ſagi vni⁹. ꝙ quinq̃gīta ī
ora ſagi alterí⁹ vt ſibinuicẽ iũgerenť: ꝙ fi
bulas eneas quīq̃ginta quib⁹ necтereť tec-
tū: vt vnū palliū ex oĩb⁹ ſagis fieret. Fe
cit ꝙ optoriū tabnaculi de pellib⁹ arietum
rubricatis: aliudq̃ deſup velamẽ ỏ pellib⁹
iacinctīs. Fecitq̃ tabulas tabnaculi ỏ li-
gnis ſethim ſtātes. Decẽ cubitoꝝ erat lõ-
gitudo tabule vni⁹: ꝙ vnū ac ſemis cubi-
tuꝫ latitudo retinebat. Bine incaſtrature
erāt ꝑ ſingulas tabłas: vt altera alteri iũ-
gereť. Sic fecit ī oĩb⁹ tabnaculi tabuł. E
quib⁹ vigīti ad plagã meridianã erāt cõ-
tra auſtr: cũ q̃draginta baſib⁹ argenteis.
Due baſes ſub vna tabula ponebãť ex v-
traq̃ ꝑte ãguloꝝ: vbi incaſtrature lateꝝ ī
ãgulis termīanť. Ad plagã quoq̃ tabna-
culi q̃ reſpicit ad aquilonẽ fecit vigīti ta-
bulas cũ q̃draginta baſib⁹ argēteis: duas
baſes ꝑ ſīgulas tabulas. Cõtra occidentẽ
ỏo ib ẽ ad eaꝫ ꝑtẽ tabnaculi q̃ mare reſpi-
cit. fecit ſex tabulas: ꝙ duas alias ꝑ ſingu
los ãgulos tabnaculi retro q̃ iũcte erāt a
deorſū vſq̃ ſurſum: ꝙ in vnaꝫ ꝯpagẽ piter
ferebanť. Ita fecit ex vtraq̃ ꝑte ꝑ ãgulos
vt octo eẽnt ſił tabule. ꝙ haberẽt baſes ar
genteas ſedecim: binas ſcꝫ baſes ſub ſin-
gulis tabulis. Fecit ꝙ vectes de lignis ſe-
thim quinq̃ ad ꝓtinendas tabulas vnius
lateris tabernaculi: ꝙ quinq̃ alios ad al-
teri⁹ lateris coaptādas tabulas: ꝙ extra
hos. quīq̃ alios vectes ad occidẽtalẽ pla-
gã tabnaculi ꝓtra mare. Fecit quoq̃ ve-
ctem aliū: qui ꝑ medias tabulas ab ãgulo
vſq̃ ad anguluꝫ pueniret. Ipa aũt tabu-
lata deaurauit: fuſis baſib⁹ eaꝝ argẽteis.
Et circulos eoꝝ fecit aureos. ꝑ q̃s vectes
induci poſſent: q̃s ꝙ ipos laminis aureis
opuit. Fecit ꝙ velū de iacincto ꝙ purpura.
vermiculo ac biſſo retorta ope polimitario
variū atq̃ diſtinctū: ꝙ q̃tuor colũnas ỏ li-
gnis ſethim. q̃s cũ capitib⁹ deaurauit: fu-
ſis baſib⁹ eaꝝ argẽteis. Fecit ꝙ tẽtoriū in
ītroitu tabnaculi ex iacīcto. purpura ver-
miculo. biſſoq̃ retorta ope plumarij ꝙ co-
lũnas quinq̃ cũ capitib⁹ ſuis q̃s opuit au
ro: baſeſq̃ eaꝝ fudit eneas. ꝙ opuit auro.

Capitulum XXXVII.

Fecit autẽ beſeleel. ꝙ archam de li-
gnis ſethim. habentẽ duos ſemis
cubitos in longitudine: ꝙ cubitū
ac ſemiſſem in latitudine. altitudo quoq̃
vni⁹ cubiti fuit ꝙ dimidij. Deſtiuitq̃ eam
auro puriſſimo intus ꝙ foris. Et fecit illi
coronã aureaꝫ ꝑ gўrū. ꝓflans q̃tuor anu-
los aureos ꝑ q̃tuor ãgulos ei⁹: duos anu-
los in latere vno: ꝙ duos in altero. Vectes
quoq̃ fecit de lignis ſethim. quos veſtiuit
auro: ꝙ quos miſit in anulos qui erant in
lateribꝫ arche ad portandū eam. Fecit et
ꝓpiciatoriū ib ẽ oraculū de auro mūdiſſi-
mo. duoꝝ cubitoꝝ ꝙ dimidij in longitudi-
ne: ꝙ cubiti ac ſemiſſis in latitudine. Du-
os eciã cherubin ex auro ductili quos po-
ſuit ex vtraq̃ ꝑte ꝓpiciatorij: cherub vnū
in ſūmitate vnius ꝑtis ꝙ cherub alterū in
ſūmitate partis alterí⁹. Duos cherubin
in ſingulis ſūmitatib⁹ ꝓpiciatorij: extendẽ
tes alas. ꝙ tegẽtes ꝓpiciatoriū: ſeq̃ mutuo
ꝙ illud reſpiciẽtes. Fecit ꝙ mẽſaꝫ de lignis
ſethim. ī longitudine duoꝝ cubitoꝝ. ꝙ in
latitudine vni⁹ cubiti: q̃ habebat ī altitu
dine cubitū ac ſemiſſem. Circũdeditq̃ eaꝫ
auro mūdiſſimo ꝙ fecit illi labiū aureū ꝑ
gўrū: ipiq̃ labio coronã aureaꝫ. interra-
ſilẽ quatuor digitoꝝ: ꝙ ſup eandẽ. alteraꝫ
coronã aureaꝫ. Fudit ꝙ quatuor circulos
aureos. q̃s poſuit in q̃tuor angulos ꝑ ſin-
gulos pedes menſe contra coronam: mi-
ſitq̃ in eos vectes vt poſſit mẽſa portari:

ipos quoq; vectes fecit de lignis sethim. ⁊ circũdedit eos auro. Et vasa ad diuersos vsus mẽse. acetabula. fialas. et sciatos et thuribula ex auro puro: ĩ quib⁹ offerẽda sũt libamina. Fecit ⁊ cãdelabr̃ ductile. de auro mũdissimo. De c⁹ vecte: calami. ciphi. sperulęq; ac lilia ꝓcedẽbãt: sex ĩ vtroq; latere. Tres calami ex pte vna: et tres ex altera. Tres ciphi in nucis modũ ꝑ calamos singulos sperulęq; sil' ⁊ lilia: ⁊ tres ciphi instar nucis ĩ calamo altero. sperulęq; sil' ⁊ lilia. Equũ erat op⁹ sex calamor̃ qui ꝓcedebãt de stipite candelabri. In ipo aũ vecte erãt ꝗtuor ciphi in nucis modũ. sperulęq; ꝑ singulos et lilia: ⁊ sperule sub duob⁹ calamis ꝑ loca tria: qui sil' sex fiũt calami. ꝓcedẽtes de vecte vno. Et sperule igit̃ ⁊ calami ex ipo erãt: vniuersa ductilia ex auro purissimo. Fecit et lucernas septẽ cũ emũctor̃is suis. ⁊ vasa vbi ea que emũcta sũt extiguant̃: ⁊ auro mũdissimo Talentũ auri appẽdebat cãdelabr̃ cũ oĩb⁹ vasis suis. Fecit ⁊ altare thymiamatis de lignis sethim. ꝑ ꝗdraz singulos hñs cubitos ⁊ ĩ altitudine duos: e cui⁹ angulis ꝓcedebãt cornua: vestiuitq; illud auro purissimo. cũ craticula ac pietib⁹. ⁊ cornib⁹. Fecitq; ei coronã aureolã ꝑ gyrũ: ⁊ duos anulos aureos sub corona ꝑ singula latera: vt mittant̃ ĩ eos vectes. ⁊ possit altare portari. Ipos aũ vectes fecit de lignis sethim: ⁊ opuit laminis aureis. Cõposuit ⁊ oleũ ad sanctificacõis vngentũ: ⁊ thymiamata de aromatibus mundissimis. opere pigmentarij.

Capi. XXXVIII.

Fecit ⁊ altare olocausti ⁊ lignis sethim. quinq; cubitor̃ ꝑ ꝗdraz. Et triũ in altitudĩe: cuius cornua de ãgulis ꝓcedebãt: opuitq; illud lamis eneis. Et ĩ vsus eius ꝑauit ex ere vasa diuersa: lebetes. forcipes. fuscinulas. vncinos ⁊ igniũ receptacula. Craticulãq; ei⁹ ĩ modũ retis fecit eneã: ⁊ subter eã in altaris medio arulã fusis ꝗtuor anulis ꝑ totidẽ reticuli sũmitates: ad ĩmittendos vectes ad portandũ. Quos ⁊ ipos fecit de lignis sethim ⁊ opuit lamis eneis: induritq; ĩ circulos qui in lateribus altaris eminebant. Ipm aũ altare ñ erat solidum. sed cauũ. ex tabulatis: ⁊ intus vacuũ. Fecit ⁊ labrum eneũ cũ basi sua: de speculis mulierũ que excubabant in ostio tabernaculi. Fecit ⁊ atriũ. in cui⁹ australi plaga erãt tentoria ex bisso retorta cubitor̃ centũ: colũne enee viginti cũ basib⁹ suis. Capita colũnar̃ et tota opis celatura argentea. Eque ad septentrionalẽ plagaz. tentoria colũne bases q; capita colũnar̃ eiusdẽ mensure et opis ac metalli erãt. In ea vero plaga que ad occidentẽz respicit fuerũt tentoria cubitor̃ quinq̃ginta. colũne decem cũ basib⁹ suis enee: ⁊ capita colũnar̃. ⁊ tota operis celatura argentea. Porro ꝑ orientẽ quiquaginta cubitor̃ ꝑauit tentoria. e quib⁹ quidecim cubitos colũnar̃ triũ cũ basib⁹ suis vnũ tenebat latus: ⁊ in pte altera. qz iter vtraq; introitũ tabnaculi fecit. quindecim eque cubitor̃ erãt tentoria: colũne q; tres ⁊ bases totidẽ. Cuncta atrij tentoria bissus retorta texuerat. Bases colũnarũ fuere enee: capita aũt earũ cũ cunctis celaturis suis argẽtea: ꝫ et ipas colũnas atrij vestiuit argento. Et ĩ introitu eius ope plumario fecit tentoriũ. ex iacincto. purpura. vmiculo ac bisso retorta. qđ habebat viginti cubitos ĩ longitudĩe: altitudo vo quinq; cubitor̃ erat. iuxta mẽsuraz quã cũcta atrij tentoria habebãt. Colũne aũt in ingressu fuere ꝗtuor. cũ basib⁹ eneis: capitaq; earũ ⁊ celature argẽtee. Paxillos quoq; tabnaculi ⁊ atrij ꝑ gyr̃. fecit eneos Hec sũt instrumẽta tabnaculi testionij. q̃ enumerata sũt iuxta ꝓceptũ moysi ĩ ceremonijs leuitar̃ ꝑ manũ ythamar filij aaron sacerdotis. que beseleel fili⁹ huri filij hur ex tribu iuda dño ꝑ moysen iubẽte cõpleuerat: iũcto sibi socõ ooliab filio achisamech ex tribu dan: qui ⁊ ipe artifex ligr̃ egregi⁹ fuit. ⁊ polimitarius. atq; plumari⁹. ex iacĩcto. purpura. vmiculo ⁊ bisso. Omne aur̃ qđ expensũ ẽ ĩ ope sctuarij ⁊ qđ oblatũ est ĩ donarijs viginti ⁊ nouez talẽtor̃ fuit. ⁊ septingẽtor̃ triginta sicl⁹: ad mẽsurã sanctuarij. Oblatũ ẽ aũt ab hijs qui trãsierũt ad numerũ. a viginti annis ⁊ sup̃: de sexcentis trib⁹ milib⁹ ⁊ quingentis quinq̃ginta armator̃. Fuerũt ꝓterea centũ talenta argenti: e quib⁹ ꝓflate sunt bases sanctuarij. ⁊ ĩtroitus vbi velũ pendet. Centũ bases facte sunt de talẽtis centum: singulis talentis per bases singulas supputatis. De mille autem septingentis

et ſeptuagītaquinq; fecit capita colūnaꝝ
q̄s ⁊ ipas veſtiuit argēto. Eris quoq; ob-
lata ſunt talenta ſeptuagītaduo milia.et
q̄drīngēti ſuꝑ ſicli. ex quibꝫ fuſe ſūt baſes
in introitu tabnaculi teſtimonij.⁊ altare
eneū cū craticula ſua. Oīaq; vaſa que ad
vſū eiꝰ ptinēt:⁊ baſes atrij. tā in circuitu
q̄ in īgreſſu eiꝰ . ⁊ par illi tabnaculi atq;
atrij p gyrum. Capi. XXXIX.

DE iacincto vero ⁊ purpura. ōmi-
culo ac biſſo. fecit veſtes. quibꝫ ī-
dueret aaron . qñ miniſtrabat in
ſanctis:ſicut p̄cepit dñs moyſi.Fecit igit
ſuphumerale ō auro.iacincto ⁊ purpura.
coccoq; biſtincto ⁊ biſſo retorta: ope po-
limitario . Incidītq; bracteas aureas. et
extenuauit ī fila vt poſſent torq̄ri cū pri-
orū colorꝫ ſubtegmine: duaſq; oras ſibīn-
uicē copulatas in vtroq; latere ſūmitatū.
⁊ baltheū ex eiſdēz coloribꝫ ſicut p̄ceperat
dñs moyſi . Parauit ⁊ duos lapides oni-
chinos aſtrictos ⁊ incluſos auro: ⁊ ſcul-
ptos arte gemmaria nominibꝫ filiorꝫ iſra
hel. Sex noīa in lapide vno. ⁊ ſex in alte-
ro:iuxta ordinē natiuitatis eorꝫ . Poſuit
q; eos in lateribꝫ ſuphumeralis. in moni-
mentum filiorꝫ iſrahel:ſicut p̄ceperat dñs
moyſi.Fecit ⁊ racionale opere polimito.
iuxta opus ſuphumeralis.ex auro. iacin-
cto purpura coccoq; biſtincto ⁊ biſſo re-
torta:q̄drangulū duplex.ex menſura pal-
mi: ⁊ poſuit in eo gēmaꝝ ordines q̄tuor.
In primo verſu erat ſardius . topazius .
ſmaragdus:in ſecūdo carbūculus. ſaphi-
rus.iaſpis:in tercō ligurī. achates ame-
tiſtus:in q̄rto criſolitꝰ.onichinus ⁊ beril
lus:circūdati ⁊ incluſi auro p ordines ſu-
os. Ipiq; lapides duodecim. ſculpti erant
noībꝫ duodecim tribuū iſrahel : ſinguli p
nomina ſingulorꝫ. Fecerūt in racionali ⁊
cathenulas ſibinuicē coherentes de auro
puriſſimo:⁊ duos vncinos. totidēq; anu-
los aureos. Porro anulos poſuerūt in v-
troq; latere racionalis ex quibꝫ penderēt
due cathene auree: q̄s inſeruerūt vncinis
qui ī ſuphūeralis angulis eminebāt . Nec
⁊ ante ⁊ retro ita ꝓueniebant ſibi:vt ſu-
phumerale ⁊ racionale mutuo necterent.
ſtricta ad baltheū ⁊ anulis forcius copu-
lata.q̄s iungebat vitta iacinctina. ne la-
ra fluerēt ⁊ a ſeinuicem mouerent: ſicut
p̄cepit dñs moyſi. Fecerūt quoq; tunicaz
ſuphūeralis totā iacinctinā. ⁊ capiciū in
ſupiori pte ꝓtra mediū. oramq; p gyrū ca-
picij textilē: deorſū aūt ad pedes malapu-
nica ex iacincto purpura. ōmiculo ac biſ-
ſo retorta ⁊ tītinnabula ō auro puriſſimo
q̄ poſuerūt inter malagranata ī extrema
pte tunice p gyrū:tītinnabulū aūt aure-
um ⁊ malūpunicū: quibꝫ ornatꝰ īcedebat
pōtifex q̄n mīſterio fūgebat. ſicut p̄cepit
dñs moyſi. Fecerūt ⁊ tunicas biſſinas ope
textili aaron ⁊ filijs eiꝰ ⁊ mittras cū coro-
nulis ſuis ex biſſo:feminalia quoq; linea
biſſina: cingulū vero de biſſo retorta . ia-
cincto.purpura.ac ōmiculo.diſtinctū ar-
te plumaria.ſicut p̄cepat dñs moyſi. Fe-
cerūt ⁊ laminā ſacre veneracōis ō auro pu
riſſimo:ſcripſerūtq; ī ea ope gēmario ſan-
ctū dñi:⁊ ſtrinxerūt eā cū mittra vitta ia
cinctina. ſicut p̄cepat dñs moyſi. Perfe-
ctū ē igit omne opꝰ tabnaculi ⁊ tecti te-
ſtimonij. Fecerūtq; filij iſrl cūcta q̄ p̄cepat
dñs moyſi:⁊ obtulerūt tabnaculū ⁊ tectū.
⁊ vniuerſā ſuppellectilē:anulos.tabulas .
vectes.colūnas ac baſes.coꝑtoriū ō pellibꝫ
arietū.rubricatis. ⁊ aliud opimētū de ia-
cīctinis pellibꝫ:velū.archā.vectes. ꝓpicia-
toriū.mēſā cū vaſis ſuis.⁊ ꝓpoſicōis pani-
bus.cādelabꝝ.lucernas ⁊ vtēnſilia eaꝝ cū
oleo:altare aureū ⁊ vngētū.⁊ thymiama
ex aromatibꝫ.⁊ tētoriū in ītroitu tabna-
culi.altare eneū.reciaculū. vectes ⁊ vaſa
eius oīa:labꝝ cū baſi ſua.tēntoria atrij.⁊
colūnas cū baſibꝫ ſuis . tētoriū in ītroitu
atrij.funiculoſq; illi ⁊ paxillos. Nihil ex
vaſis defuit:q̄ in mīſteriū tabnaculi ⁊ in
tectū federis iuſſa ſūt fieri . Veſtes quoq;
quibꝫ ſacerdotes vtunt ī ſanctuario. aa-
ron ſcz ⁊ filij eiꝰ. obtulerūt filij iſrl:ſicut
p̄cepat dñs.Que poſtq; moyſes cuncta vi-
dit cōpleta:bñdixit eis. Capi. XL.

LOcutuſq; eſt dñs ad moyſen dicēs
Menſe primo prima die menſis e-
riges tabernaculum teſtimonij:⁊
pones in eo archam. dimitteſq; ante illaz
velum:et illata menſa. pones ſup eā que
rite p̄cepta ſunt.Candelabrū ſtabit cū lu-
cernis ſuis.⁊ altare aureū:in quo adoleat
incenſum cōtra archā teſtimonij . Tento-
rium ī introitu tabnaculi teſtimonij po-
nes:⁊ añ illud altare olocauſti.Labꝝ īter

altare et tabnaculū:qđ implebis aq̃. Circũdabisq; atriũ tentoriis:q igressum eius Et assumpto vnctõnis oleo vnges tabnaculū cũ vasis suis vt sctificent̃:altare olocausti q oĩa vasa eius:labr̃ cum basi sua. Oĩa vnctõis oleo ꝓsecrabis:vt sint sancta sctor̃. Applicabisq; aaron q filios eius ad fores tabnaculi testimonij: q lotos aq̃ indues sctis vestibꝫ. vt mĩstrent mihi:q vnctio eor̃ i sacerdociũ sempiternũ ꝓficiat Fecitq; moyses oĩa que ꝑcepat dñs. Igit̃ mẽse ꝑmo anni secundi. prima die mẽsis. collatũ est tabnaculũ . Erexitq; moyses illud q posuit tabulas. ac bases et vectes: statuitq; colũnas:q expandit tectũ super tabnaculũ:imposito desup opimẽto.sicut dñs ipauerat. Posuit q testimoniũ in archa. subditis ifra vectibꝫ:q oraculũ desup Cũq; intulisset archã in tabnaculũ testimonij: appendit ante eã velũ vt expleret dñi iussionẽ. Posuit q mensã in tabnaculo testimonij ad plagã septẽtrionalez ex̃ velum:ordinatis corã ꝓpositionis panibꝫ: sicut ꝑcepat dñs moysi. Posuit et cande labrum in tabnaculo testimonij e regione mense.in pte australi:locatis p ordinẽ lucernis iuxta ꝑceptum dñi. Posuit q altare aureũ sub tecto testimonij con̄ velum et adoleuit super eo incensum aromatũ : sicut iusserat dñs moysi. Posuit q tentoriũ in introitu tabnaculi testimonij.q altare olocausti in vestibulo testimonij: offerens in eo olocaustũ et sacrificia vt dominus impauerat. Labrum quoq; statuit ĩter tabernaculũ testimonij et altare implens illud aqua lauerũtq; in eo moyses q aaron ac filij ei⁹ manus suas ac pedes . cũ ingrederen̄ tectũ federis.q accederent ad altare:sicut ꝑcepat dñs moysi. Erexit q atriũ p gyrũ tabnaculi q altaris: ducto in introitu ei⁹ tentorio. Postq; oĩa pfecta sunt opuit nubes tabnaculũ testimonij:q gl'ia dñi impleuit illud. Nec poterat moyses ĩgredi tectũ federis: nube opiente oĩa q maiestate dñi chorusante: qr cũcta nubes opuerat. Si qñ nubes tabnaculũ deserebat: pficiscebant̃ filij isr̃l per turmas suas. Si pendebat desup:manebãt in eodez loco. Nubes quipe dñm incubabat p die tabnaculo. q ignis in nocte: videntibꝫ cũctis pl'is isr̃l p cũctas mãsiones suas .

Explicit bellesmoth id est exodus. Incipit vagetra id est leuiticus. Ca.pmũ.

Vocauit aũt moysen et locutus est ei dñs de tabernaculo testimonij dicens. Loquere filijs isr̃l: et dices ad eos. Homo qui obtulerit ex vobis hostiam dño. de pecoribꝫ id est de bobus et ouibus offerens victimas:si olocaustũ fuerit ei⁹ oblatio ac de armẽtis:masculũ immaculatũ offeret ad ostiũ tabernaculi testimonij ad placandũ sibi dñm. Ponetq; super caput hostie man⁹. q acceptabilis erit:atq; in expiacionez eius pficiens. Immolabit qꝫ vitulũ coram dño:et offerẽt filij aaron sacerdotis sanguinẽ eius.fundentes p altaris circuitũ:qđ est añ ostium tabnaculi Detractaq; pelle hostie.artus ĩ frusta cõcident:q subicient in altari ignẽ. strue lignor̃ ante ꝓposita.q mẽbra que sunt cesa desup ordinãtes. caput videlicet q cuncta q adherent iecori.ĩtestinis et pedibꝫ lotis aqua: adolebitq; ea sacerdos sup altare ĩ olocaustum q suauẽ odorem dño. Qđ si de pecoribꝫ oblacõ est.de ouibꝫ siue de capris olocaustum:agnũ anniculuz et absq; macula offeret : imolabitq; ad latus altaris quod respicit ad aquilonem. coram dño . Sanguinẽ vero illius fundent sup altare filij aaron. p circuitũ:diuidentq; mẽbra . caput q omnia q̃ adherent iecori:q imponent sup ligna. quibꝫ subiciendus ẽ ignis Intestina vero q pedes lauabũt aqua: et oblata omnia adolebit sacerdos sup altare in olocaustum et odorem suauissimum dño . Si aũt de auibus olocausti oblatio fuerit dño.de turturibꝫ q pullis columbe: offeret eam sacerdos ad altare.et retorto ad collum capite.ac rupto vulneris loco. decurrere faciet sanguinem super crepidinem altaris : vesiculam vero gutturis et plumas.proiciet prope altare ad orientalem plagam . in loco in quo cineres effundi solent.Confringetq; ascellas eius.q non secabit:neq; ferro diuidet eam: et adolebit super altare lignis igne suppositis Olocaustum est:q oblacõ suauissimi odoris domino.

Capitulum .II.

Anima cũ obtulerit oblationẽ ſacrificij dño: ſimila erit eiꝰ oblatio Fundetqꝫ ſup eam oleum ⁊ ponet thus: ac deferet ad filios aaron ſacerdotis. Quoꝝ vnꝰ tollet pugillũ plenũ ſimile et olei ac totum thus: ⁊ ponet memoriale ſup altare. in odorez ſuauiſſimũ dño. Qđ aũt reliquũ fuerit de ſacrificio erit aaron ⁊ filioꝝ eius: ſanctũ ſcꝝoꝝ de oblationib dñi. Cum aũt obtuleris ſacrificiũ coctum in clibano de ſimila. panes ſciliz abſqꝫ fermẽto ꝓſperſos oleo. et lagana azima oleo lita: ſi oblatio tua fuerit ꝺ ſartagine. ſimile ꝓſperſe oleo et abſqꝫ fermento: diuides eã minutatim ⁊ fundes ſup eaz oleũ. Sin aũt de craticula fuerit ſacrificiuz: eque ſimila oleo ꝓſpergeſ: quã offerens dño. tradẽs manib ſacerdotis. Qui cũ obtulerit eã. tollet memoriale de ſacrificio: ⁊ adolebit ſup altare in odorem ſuauitatis dño. Quicquid aũ reliquũ ẽ erit aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ: ſcm̃ ſanctoꝝ de oblationib dñi. Oĩs oblatio q̃ offerẽ dño abſqꝫ fermento fiet: nec quicq̃ fermenti ac mellis adolebiẽ in ſacrificio dñi. Primicias tantũ eoꝝ offeretis ac munera: ſup altare vero nõ imponenẽ ĩ odorẽ ſuauitatis. Quicquid obtuleris ſacrificij. ſale condies: nec auferes ſal federis dei tui de ſacrificõ tuo. In omni oblatione offeres ſal. Si aũ obtuleris munꝰ ꝑmiciaꝝ fruguz tuaꝝ dño. deſpicis adhuc virẽtib: torrebis eas igni. ⁊ ꝓfringes ĩ morẽ farris. ⁊ ſic offeres ꝑmicias tuas dño: fundens ſup ea oleũ ⁊ thus impoñẽs qz oblatio dñi ẽ. De q̃ adolebit ſacerdos in memoriã muneris. ꝑtez farris fracti. ⁊ olei: ac totum thus.

Capi. III.

Quodſi hoſtia pacificoꝝ fuerit eiꝰ oblatio. et de bobus voluerit offerre: marem ſiue feminaz immaculatã offeret coram dño. Ponetqꝫ manũ ſup caput victime ſue: que ĩmolabiẽ in ĩtroitu tabnaculi teſtimonij. Fundẽtqꝫ filij aaron ſacerdotis. ſanguinem ꝑ altaris circuitũ: ⁊ offerent de hoſtia pacificoꝝ in oblationẽ dño adipez qui opit vitalia. et quicquid pinguedinis eſt ĩtrinſecus. duos renes cum adipe q̃ tegunẽ ilia. ⁊ reticulũ iecoris cũ renũculis: adolebũtqꝫ ea ſuper altare in olocauſtũ lignis igne ſuppoſito in oblationem ſuauiſſimi odoris dño. Si vero de ouib fuerit eius oblatio ⁊ pacificoꝝ hoſtia: ſiue maſculũ obtulerit ſiue feminã: immaculata erũt oĩa. Si agnũ obtulerit coraz dño. ponet manũ ſuã ſup caput victime ſue: q̃ immolabiẽ in veſtibulo tabernaculi teſtimonij. Fundentqꝫ filij aaron ſanguinẽ eius ꝑ circuitũ altaris: ⁊ offerent de pacificoꝝ hoſtia ſacrficiũ dño adipem ⁊ caudam totam cũ renib ⁊ pinguedinẽ que operit ventrẽ atqꝫ vniuerſa vitalia ⁊ vtrũqꝫ renũculũ cũ adipe qui eſt iuxta ilia. reticulũqꝫ iecoris cũ renũculis ⁊ adolebit ea ſacerdos ſup altare ĩ pabulũ ignis ⁊ oblacõnis dñi. Si capra fuerit eiꝰ oblatio. ⁊ obtulerit eã dño: ponet manũ ſuã ſup caput eiꝰ: ĩmolabitqꝫ eaz ĩ introitu tabnaculi teſtimonij. Et fundẽt filij aaron ſanguinẽ eiꝰ ꝑ altaris circuitũ: tollẽtqꝫ ex ea in paſtũ ignis dñici. adipez qui opit ventrez. ⁊ qui tegit vniuerſa vitalia. Duos renũculos cũ reticulo qđ eſt ſup eos iuxta ilia. ⁊ aruinã iecoris cũ renũculis: adolebitqꝫ ea ſuper altare ſacerdos. ĩ alimoniã ignis ⁊ ſuauiſſimi odoris Oĩs adeps dñi erit iure ꝑpetuo. ĩ generacõib ⁊ cũctis habitaculꝫ vr̃is: nec ſãguinẽ nec adipez oĩno comedetis.

Capi. IIII.

Locutuſqꝫ ẽ dñs ad moyſen dicẽs. Loqre filijs iſrl. Aĩa que pecauerit ꝑ ignorantiã. ⁊ de vniuerſis mãdatis dñi que ꝑcepit vt ñ fierent quippiam fecerit: ſi ſacerdos qui vnctus ẽ pec cauerit. delinqre faciẽs pplm: offeret pro pcto ſuo vitulũ immaculatũ dño. Et adducet illũ ad oſtiũ tabnaculi teſtionij. coraz dño: ponetqꝫ manũ ſup caput eius: et ĩmolabit eum dño. Hauriet quoqꝫ ꝺ ſanguine vituli: ĩferens illũ in tabnaculũ teſtimonij. Cũqꝫ intinxerit digitũ in ſãguinẽ aſpget eũ ſepties coraz dño: ꝓtra velum ſãctuarij. Ponetqꝫ de eodez ſanguine ſup cornua altaris thymiamatis gratiſſimi dño: quod ẽ in tabnaculo teſtimonij. Omnẽ aũt reliquũ ſanguinẽ fundet in baſim altaris olocauſti. ĩ introitu tabernaculi. Et adipẽ vituli offeret ꝑ pcto: taz eũ qui vitalia opit. q̃ oĩa que ĩtrinſecꝰ ſũt: duos renũculos ⁊ reticulũ qđ eſt ſuꝑ eos iuxta ilia. ⁊ adipem iecoris cum renunculis. ſicut offertur de vitulo hoſtie pacificoꝝ: et adolebit ea ſup altare olocauſti. Pellẽ vo

ꝙ omnes carnes. cū capite ꝙ pedibꝫ ꝙ ītestinis ꝙ fimo ꝙ reliq̄ corpore offeret extra castra ī locū mundū. vbi cineres effūdi solēt: incēdetqꝫ ea sup lignoꝝ struem: q̄ in loco effusoꝝ cineꝝ cremabunt. Quod si oīs turba filioꝝ isrl̄ ignorauerit. ꝙ p ignorantiaz fecerit qđ ꝓtra mādatū dñi ē. ꝙ postea ītellexerit peccatū suū: offeret p peccato suo vitulū. Adducetqꝫ eū ad ostiū tabernaculi: ꝙ ponēt seniores pl̄i man⁹ sup caput ei⁹ corā dño. Immolatoqꝫ vitulo in ꝓspectu dñi. īferet sacerdos qui unctus ē de sāguine ei⁹ ī tabernaculū testimonij: tincto digito aspergēs septies ꝓtra velū. Ponetqꝫ de eodē sāguine ī cornibꝫ altaris: qđ ē coram dño ī tabernaculo testionij. Reliquū aūt sānguinē fundet iuxta basim altaris olocaustoꝝ: qđ ē in ostio tabernaculi testionij. Omnēqꝫ ei⁹ adipē tollet. ꝙ adolebit sup altare sic faciēs ꝙ ō hoc vitulo quō fecit ꝙ pr̄i⁹: ꝙ rogāte p eis sacerdote p̄pici⁹ erit eis dñs Ipm aūt vitulū offeret extra castra atqꝫ ꝓburet sic̄ ꝙ priorez vitulū: qr̄ ē p peccato mlt̄itudis. Si peccauerit p̄nceps ꝙ fecerit unū e pluribꝫ p ignorantiā qđ dñi lege ꝓhibet̄. ꝙ postea ītellexerit peccatū suū. offeret hostiā corā dño. hircū ō capris īmaculatū: ponetqꝫ manū suā sup caput ei⁹. Cū qꝫ īmolauerit eū ī loco vbi solet mactari olocaustū corā dño. qr̄ p peccato ē: tinget sacerdos digitū ī sanguīe hostie p peccato. tangēs cornua altaris olocausti. ꝙ reliquū fundēs ad basim ei⁹: adipez ꝯo adolebit sup sicut ī victimis pacificoꝝ fieri solet. Rogabitqꝫ p eo sacerdos ꝙ p peccato eius: ꝙ dimittet̄ ei. Qđ si peccauerit aīa p ignorantiaz de p̄ĉpto terre ut faciat quicq̄ de hijs q̄ dñi lege ꝓhibent̄. atqꝫ delinq̄t. ꝙ cognouerit peccatū suū. offeret capr̄ā īmaculatā: ponetqꝫ man⁹ sup caput hostie q̄ p peccato ē: ꝙ īmolabit eaz ī loco olocausti. Tolletqꝫ sacerdos de sanguīe in digito suo: ꝙ tangens cornua altaris olocausti. reliquū fundet ad basim ei⁹. Omnē aūt adipem auferēs sicut auferri solet de victimis pacificoꝝ adolebit sup altare in odorē suauitatis dño: rogabitqꝫ pro eo ꝙ dimittet̄ ei. Sin aūt de pecorib⁹ obtulerit victimā pro peccato ouē sez īmaculatam: ponet manū sup caput eius: ꝙ immolabit eam in loco vbi solent cedi olocaustorum hostie. Sumetqꝫ sacerdos de sanguīe ei⁹ digito suo: ꝙ tangēs cornua altaris olocausti. reliquū fūdet ad basim ei⁹. Omnē quoqꝫ adipez auferēs. sicut auferri solet adeps arietis qui īmolat̄ pro pacificis crebit sup altare īcensū dñi: rogabitqꝫ p eo ꝙ p pēto ei⁹: ꝙ dimittet̄ ei.

Capi. V.

Si peccauerit aīa ꝙ audierit vocez iurantis testisqꝫ fuerit qđ aut ipe vidit aut ꝓscius ē: nisi īdicauerit portabit iniquitatē suam. Aīa q̄ tetigerit aliquid īmundū. siue qđ occisū a bestia ē. aut p se mortuū. aut qđlibet aliud reptile ꝙ oblita fuerit īmundicie sue rea ē ꝙ deliquit: ꝙ si tetigerit quicq̄ de īmūdicia hoīs iuxta omnez īpuritatez q̄ pollui solet oblitaqꝫ cognouerit postea: subiacebit delicto. Aīa q̄ iurauerit ꝙ ptulerit labijs suis ut vel male quid faceret vel bñ et ñ fecerit ꝙ idipm iuramēto ꝙ ꝓmone firmauerit. oblitaqꝫ postea intellexerit delictū suū: agat pñiaz p peccato ꝙ offerat de gregibꝫ agnū siue caprā: orabitqꝫ pro eo sacerdos ꝙ pro peccatis eius. Sin aūt ñ potuerit offerre pec⁹. offerat duos turtures vel duos pullos colūbarꝫ dño: unū p peccato ꝙ alterū in olocaustū: dabitqꝫ eos sacerdoti. Qui primū offerēs p peccato retorq̄bit caput eius ad pēnulas. ita ut collo adhereat ꝙ ñ penit⁹ abrūpat̄: ꝙ aspget de sāguine ei⁹ parietem altaris. Quicquid aūt reliquū fuerit faciet distillari ad fundamētū ei⁹: qr̄ pro peccato ē. Alterꝫ vero ī olocaustū adolebit ut fieri solet: rogabitqꝫ p eo sacerdos ꝙ p peccato ei⁹: ꝙ dimittet̄ ei. Qđ si ñ quiuerit man⁹ eius duos offerre turtures. aut duos pullos colūbarū: offeret p peccato suo simile partē ephȳ. decimā. sl̄ō mittet ī eam oleū nec thuris aliquid īponet. qr̄ p pēto ē: tradetqꝫ eā sacerdoti: qui plenū ex ea pugillū hauriēs cremabit sup altare ī monimētū ei⁹. qui obtulerit. rogās p illo ꝙ expians: reliquā ꝯo partez ipe habebit ī munere. Locutusqꝫ ē dñs ad moȳsen dicēs. Aīa si ꝑuaricans ceremonias per errorē. in hijs q̄ dño sunt sanctificata peccauerit: offeret p delicto suo arietez īmaculatū de gregibꝫ. qui emi potest duobꝫ siclis iuxta pond⁹ sāctuarij: ipmqꝫ qđ intulit dāni restituet ꝙ quintā partez ponet sup̄ tradens sacerdoti: qui rogabit

pro eo offerens arietē: ⁊ dimittet ei. Aīa que peccauerit p ignorantiam fecerítq; vnū ex hijs que dñi lege prohibent. ⁊ pcti rea. intellexerit iniquitatē suā. offerat arietez imaculatū de gregibo sacerdoti iuxta mēsurā estimacōez pcti: qui orabit p eo qz nesciēs fecerit: ⁊ dimittet ei. qz p errorem deliquit in domino.

Capi. VI.

LOcutusq; ē dñs ad moysen dicens Anima q̄ peccauerit: et ptempto dño negauerit primo suo depositū qđ fidei eius creditū fuerat. vel vi aliquid extorserit. aut calumniā fecerit siue rē pditaz inuenerit ⁊ inficiās insup peierauerit. ⁊ qđlibet aliud ex pluribo fecerit ī quibo solent peccare boīes: cuicta delicti reddet oīa q̄ p fraudē voluit obtinere ītegra: ⁊ quintā insup ptem dño cui damnū ītulerat. Pro pcto aūt suo offeret arietez imaculatuz de grege: ⁊ dabit eū sacerdoti iuxta estimacōez mēsurāq; delicti: qui rogabit p eo corā dño. ⁊ dimittet illi p singulis q̄ faciēdo peccauit. Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Precipe aaron ⁊ filijs ei⁹. Hec ē lex olocausti. Cremabit ī altari tota nocte vsq; mane. Ignis ex eode altari erit. Vestiet tunica sacerdos. ⁊ femīalibus lineis tolletq; cineres q̄s vorās ignis exussit: ⁊ ponēs iuxta altare. spoliabit pōrib vestimētis: īdutusq; alijs efferet eos extra castra ⁊ ī loco mūdissimo vsq; ad fauillā psumi faciet. Ignis aūt in altari sp ardebit: quē nutriet sacerdos. subiciēs ligna mane. p singulos dies: ⁊ īposito olocausto desup. adipes adolebit pacificorū. Ignis ē iste ppetu⁹: qui nunq̄ deficiet in altari. Hec est lex sacrificij ⁊ libamētoz q̄ offerēt filij aaron corā dño ⁊ corā altari. Tollet sacerdos pugillū simile q̄ psperſa est oleo. ⁊ totū thus. qđ sup similā est: adolebitq; illud ī altari in monimentū odoris suauissimi dño. Reliquā aūt partē simile comedet aaron cū filijs suis absq; fermēto ⁊ comedet ī loco sanctuarij tabernaculi. Ideo aūt nō fermētabit: qz pars ei⁹ ī dñi offertur incensū. Sanctū sanctoz erit: sicut pro pcto atq; delicto. Mares tantū stirpis aaron. comedēt illud. Legittimū ac sempiternū erit in generacōnib vris de sacrificijs domini. Omnis qui tetigerit illa sanctificabitur. Locutusq; est domin⁹ ad moysen dicens. Hec est oblatio aaron ⁊ filioz ei⁹ quā offerre debent dño in die vnctōis sue Decimā ptē ephi offerēt simile ī sacrificō sempiterno. Mediū eius mane ⁊ medium eius vespere: q̄ in sartagine oleo psperſa frigēt. Offeret aūt eā calidam ī odorē suauissimū dño sacerdos qui iure pri successerit: ⁊ tota cremabit in altari. Omne enim sacrificiū sacerdotum igne psumet: nec quisq̄ comedet ex eo. Locutus est aūt dñs ad moysen dicens. Loqre aaron ⁊ filijs ei⁹. Ista est lex hostie p pcto. In loco vbi offert holocaustū. īmolabit corā dño. Sanctū sanctoz ē. Sacerdos qui offert comedet eā in loco scto. in atrio tabernaculi. Quicquid tetigerit carnes ei⁹ sanctificabitur. Si de sanguine illi⁹ vestis fuerit aspsa lauabit in loco scto. Vas aūt fictile ī quo cocta ē confringet: q̄si vas eneū fuerit defricabit: ⁊ lauabit aqua. Omnis masculꝰ de genere sacerdotali vescet ex carnib ei⁹: qz sanctū sanctoz ē. Hostia ei que debit pro pcto. cuius sanguis infert in tabernaculū testimonij ad expiandum in sanctuario non comedetur: sed comburetur igni.

Capitulum VII.

Hec est quoq; lex hostie pro delicto Sancta sanctoz est. Idcirco vbi immolabit holocaustum: mactabitur ⁊ victima pro delicto. Sanguis eius per gyrū altaris fundetur. Offerent ex ea caudam ⁊ adipem qui opit vitalia: duos renūculos ⁊ pinguedinē que iuxta ilia est reticulūq; iecoris cū renūculis ⁊ adolebit ea sacerdos sup altare. Incensū est dñi p delicto. Omnis masculꝰ de sacerdotali genere in loco sancto vescet hijs carnib: qz sanctū sanctoz est. Sicut p pcto offert hostia: ita ⁊ p delicto. Utriusq; hostie lex vna erit. Ad sacerdotē qui eam obtulerit pertinebit. Sacerdos qui offert holocausti victimā: habebit pellez eius. Et omne sacrificiū simile qđ coquit ī clibano. ⁊ quicquid in craticula vel in sartagine pparat ei⁹ erit sacerdotis. a quo offert: sive oleo psperſa sive arida fuerint. Cunctis filijs aaron mēsura equa p singulos diuidetur. Hec est lex hostie pacificorū: que offertur dño. Si pro graciarumactione oblatio fuerit: offerent panes absq; fermento. psperſos oleo ⁊ lagana azima. uncta oleo

coctāq; similā ⁊ colliridas. olei admixtōe ꝑspsas: panes quoq; fermētatos cū hostia grāz q̄ immolaꝫ ꝓ pacificis: ex quib⁹ vn⁹ prō ꝓmicijs offerꝫ dño: ⁊ erit sacerdotis qui fūdet hostie sāguinē. Cui⁹ carnes eatē ꝓmetēꝫ die: nec remānebit ex eis quicq; vsq; mane. Si voto vl' spōte quispiā obtulerit hostiā: eatē sil'r edetur die. Sz ⁊si quid ī crastinū remānserit: vesci licitū est. Quicquid aūt terci⁹ īuenerit dies ignis absumet. Si quis ō carnib⁹ victime pacificoz die tercō ꝓmederit: irrita fiet ei⁹ oblacio nec ꝓderit offerēti: quinpoci⁹ q̄cunq; aīa tali se edulio ꝓtamīauerit. ꝑuaricacōnis rea erit. Caro q̄ aliquid tetigerit īmundū nō ꝓmedīꝫ: sz ꝓburēꝫ igni. Qui fuerit immūd⁹ vesceꝫ ex ea. Aīa polluta q̄ ederit de carnib⁹ hostie pacificoz q̄ oblata est dño pibit ō ꝓplīs suis: ⁊ q̄ tetigerit īmūdicia3 hoīs vl' iumēti siue oīs rei q̄ polluere potest. ⁊ ꝓmederit de huiuscemōi carnib⁹: interibit de ꝓplīs suis. Locutusq; est dñs ad moysē dicēs. Loq̄re filijs isrl'. Adipē ouis ⁊ bouis ⁊ capꝝ n̄ ꝓmedetis. Adipē cadaueris morticini ⁊ ei⁹ aīalis qō a bestia captū ē. habebitis ī varios vsus. Si quis adipē qui offerri debz ī incēsū dñi ꝓmederit: pibit ō ꝓplo suo. Sāguinē quoq; oīs aīalis n̄ sumetis ī cibo: tā ō onib⁹ q̄ ō pecorib⁹. Oīs anīa q̄ ederit sanguinē: pibit de ꝓplīs suis. Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Loq̄re filijs isrl' dicēs. Qui offert victimā pacificoz dño: offerat sil' ⁊ sacrificiū id ē libamēta ei⁹. Tenebit manib⁹ adipez hostie: et pectusculū. Cūq; ambo oblata dño ꝓsecrauerit tradet sacerdoti: qui adolebit adipē sup altare: pectusculū aūt erit aaron ⁊ filioz ei⁹. Arm⁹ quoq; dexter ō pacificoz hostijs cedet ī ꝓmicias sacerdotis Qui obtulerit sanguinē ⁊ adipē filioz aaron: ipe habebit ⁊ armū dextz ī porcione sua. Pectusculū eī eleuacōis ⁊ armū sepacōis tuli a filijs isrl' de hostijs eoz pacificis: ⁊ dedi aaron sacerdoti. ⁊ filijs ei⁹ lege ꝑpetua ab omni ꝓplo isrl'. Hec ē vnctō aaron ⁊ filioz ei⁹ ī ceremonijs dñi. die quo obtulit eos moysēs vt sacerdocō fūgerentur: ⁊ q̄ ꝑcepit eis dari dñs a filijs isrl' religione ꝑpetua. in generacōib⁹ suis. Ista ē lex olocausti ⁊ sacrificij pro peccato atq; delicto: ⁊ ꝓ ꝓsecracione ⁊ pacificoz victimis quā ꝓstituit dñs moysi in mōte synai qñ mādauit filijs isrl' vt offerrēt oblaciones suas dño in deserto synai.

Ca. VIII.

Locutusq; ē dñs ad moysen dicens Tolle aaron cum filijs suis. vestes eoz ⁊ vnctōnis oleū: vitulū ꝓ peccato. duos arietes canistrū cū azimis: et ꝓgregabis omnē cetū ad ostiū tabernaculi. Fecit moyses vt dñs imparat: ꝓgregataq; omni turba ante fores tabernaculi ait. Iste est sermo quē iussit dñs fieri. Statimq; obtulit aaron ⁊ filios ei⁹. Cūq; lauisset eos. vestiuit pontifitē subucula linea: accingēs eū baltheo. ⁊ induēs eū tunica iacinctina: ⁊ desup humerale īposuit qō astringēs cingulo aptauit rōnali in q̄ erat doctrina ⁊ veritas. Cidari quoq; texit caput: ⁊ sup eaz ꝓtra frontē posuit laminaz aureā ꝓsecrataz ī sanctificacōe. sic ꝑcepat ei dñs. Tulit ⁊ vnctōnis oleū: quo liniuit tabernaculū cū omni suppellectili sua. Cūq; sanctificās aspsisset altare septē vicib⁹ vnxit illud ⁊ oīa vasa eius: labrūq; cū basi sua sanctificauit oleo. Cō fundens sup caput aaron: vnxit eū ⁊ consecrauit. Filios quoq; eius oblatos cōsecrauit: vestiuitq; tunicis lineis ⁊ cinxit baltheis: īposuitq; mitras vt iusserat dñs. Obtulit ⁊ vitulū ꝓ peccato. Cunq; sup caput eius posuissent aaron ⁊ filij eius manus suas. immolauit eū hauriēs sanguinē: ⁊ tincto digito tetigit cornua altaris ꝑ gyz. Quo expiato ⁊ sanctificato: fudit reliquū sanguinē ad fundamēta eius. Adipez ō qui erat sup vitalia ⁊ reticulū iecoris duosq; renūculos cū aruinul' suis adoleuit sup altare: vitulū cum pelle ⁊ carnib⁹ ⁊ fimo cremās extra castra sic ꝑcepat dño. Obtulit ⁊ arietē in olocaustū. Sup cui⁹ caput cū īposuissent aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas īmolauit eū: ⁊ fudit sanguinē ei⁹ ꝑ circuitū altaris. Ipmq; arietē in frusta ꝓcidēs caput ei⁹ ⁊ artus ⁊ adipē adoleuit igni: lotis ꝑus intestinis ⁊ pedib⁹. Totūq; siml' arietem incendit sup altare eoq; esset olocaustū suauissimi odoris dño: sicut preceperat ei. Obtulit ⁊ arietem secundū in cōsecracionē sacerdotū: posuerūtq; sup caput ei⁹ aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas. Quez cū immolasset moyses: sumens ō sanguīe tetigit extremum auricule dextre aaron.

et pollicē manus eius dextre: silr̄ ꝙ pedis. Obtulit ꝙ filios aaron. Cūqꝫ de sanguine arietis īmolati tetigisset extremū auricule singulorum dextre. ꝙ pollicis manus ac dextri pedis: reliquū fudit sup altare per circuitū. Adipē vo et caudā. omnēqꝫ pinguediez q̄ opit ītestina: reticulūqꝫ iecoris ꝙ duos renes cū adipibꝫ suis ꝙ armo dextro sepauit. Tollēs aī de canistro azimoꝝ qđ erat cora dño panes absqꝫ fermēto. et collyridaz aspsam oleo laganumqꝫ. posuit sup adipes et armū dextꝝ: tradens sil oia aaron ꝙ filijs ei⁹. Qui postq̄ leuaueŕt ea cora dño. rursū suscepta ỏ manibꝫ eoꝝ adoleuit sup altare olocausti: eoq̄ ꝓsecracōis esset oblacio in odorē suauitatis sacrificij dñi. Tulitqꝫ pectusculū eleuās illud corā dño de arietē ꝓsecracōis in ptē suā: sicut pcepat ei dñs. Assumēsqꝫ vnguentū. ꝙ sanguinē qui erat ī altari aspersit sup aaron ꝙ vestimēta eius: et sup filios illius ac vestes eoꝝ. Cūqꝫ sctificasset eos ī vestitu suo: pcepit eis dicens. Coquite carnes ante fores tabnaculi: ꝙ ibi ꝓmedite eas. Panes quoqꝫ ꝓsecracōis edite qui positi sūt in canistro: sicut pcepit mihi dñs dicēs. Aarō ꝙ filij ei⁹ ꝓmedent eos. Quicquid aī reliquū fuerit de carne ꝙ panibꝫ. ignis absumet. De ostio quoqꝫ tabnaculi ñ exibitis septē diebꝫ: vsqꝫ ad diē q̄ implebiŕ tpus cōsecracōis vre. Septē enim diebꝫ finiŕ ꝓsecracio sicut impñtiaꝝ fctm est: vt rit⁹ sacrificij ꝓlereŕ. Die ac nocte manebitis ī tabernaculo: obꝛuantes custodias dñi ne moriami. Sic enim mihi pceptū e. Fecerūtqꝫ aaron ꝙ filij ei⁹ cūcta que locut⁹ est dñs p manū moysi. ¶ Capi. IX.

Factꝫ aī octauo die vocauit moysen aaron ꝙ filios eius ac maiores natu isrl: dixitqꝫ ad aaron. Tolle de armēto vitulū p pcō. ꝙ arietē in olocaustū. vtrūqꝫ immaculatū: et offer illos corā dño: ꝙ ad filios israbel loq̄ris. Tolle bircum p pcō et vitulū atqꝫ agnū anniculū ꝙ sine macula ī olocaustū: bouē ꝙ arietē p pacificis. ꝙ īmolatꝫ eos corā dño: in sacrificio singuloꝝ similā ꝓsplsam oleo offerētes. Hodie enim dñs apparebit vob. Tuleŕt q̄ cūcta q̄ iusserat moyses ad ostium tabnaculi: vbi cū eis multitudo astaret ait moyses. Iste ē sermo quē pcepit dñs facite ꝙ apparebit vob gloria ei⁹. Et dixit ad aaron. Accede ad altare: et īmola pro pcō tuo. Offer olocaustū: ꝙ dēpcare p te ꝙ p plo. Cūqꝫ mactaueris hostiā pli: ora p eis: sicut pcepit dñs. Statīqꝫ aaron accedens ad altare īmolauit vitulū p pcō suo: cui⁹ sanguinē obtuleŕt ei filij sui. In q̄ tingēs digitū tetigit cornua altaris: et fudit residuū ad basim ei⁹. Adipēqꝫ ꝙ renūculos ac reticulū iecoris q̄ sunt p pcō adoleuit super altare: sicut precepat dñs moysi. Carnes vo ꝙ pellē ei⁹ extra castra cōbussit igni. Immolauit ꝙ olocausti victimā. Obtuleŕtqꝫ ei filij sui sanguinē ei⁹: quē fudit p altaris circuitū. Ipaz eciā hostiā in frusta ꝓcisaz cū capite ꝙ mēbris singulis obtuleŕt: q̄ oia sup altare cremauit igni: lotis aq̄ prius ītestinis ꝙ pedibꝫ. Et p pcō pli offerēs. mactauit bircū: expiatoqꝫ altari fecit olocaustū. addēs ī sacrificō libamēta. q̄ piter offerunt ꝙ adolens ea sup altare: absqꝫ ceremonijs olocausti matutini. Immolauit ꝙ bouē atqꝫ arietē hostias pacificas pli. Obtulerūtqꝫ ei filij sui sāguinē quē fudit sup altare ī circuitu: adipē aī bouis. ꝙ caudā arietis renūculosqꝫ cū adipibꝫ suis ꝙ reticulū iecoris posueŕt sup pectora. Cūqꝫ cremati eēnt adipes super altare: pectora eoꝝ ꝙ armos dextros sepauit aaron eleuans corā dño: sicut pcepat moyses. Et extētēs manū ad plm bñdixit ei: sicqꝫ ꝓpletis hostijs p peccato ꝙ olocaustis ꝙ pacificis. descēdit. Ingressi aī moyses ꝙ aaron ī tabnaculū testimonij ꝙ deinceps egressi: bñdixeŕt plo. Apparuitqꝫ gl'ia dñi omni multitudini: ꝙ ecce egressus ignis a dño deuorauit olocaustū ꝙ adipes: qui erant sup altare. Qđ cum vidissent turbe: laudauerūt dñm ruentes in facies suas. ¶ Capi. X.

Dreptisqꝫ nadab ꝙ abiu filij aarō thuribulis suis īposuerūt ignem ꝙ incensū desup offerētes corā dño ignē alienū: qđ eis pceptū nō erat. Egressusqꝫ ignis a dño deuorauit eos: ꝙ mortui sūt corā dño. Dixitqꝫ moyses ad aaron. Hoc est qđ locutus est dñs. Sctificabor ī his qui appropinquāt mihi: ꝙ in cōspectu omnis populi glorificabor. Quod audiēs tacuit aaron. Elocatis aī moyses. misabele ꝙ elisaphan. filijs oziel patrui aaron

ait ad eos· Ite ⁊ tollite frēs vr̄os de ꝓspectu sāctuarij: ⁊ asportate extra castra. Cōfestimq; pergentes tulerūt eos sicut iacebant vestitos lineis tunicis: ⁊ eiecerunt foras vt sibi fuerat impatū. Locutusq; ē moyses ad aaron ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios eius. Capita vr̄a nolite nudare. et vestimēta nolite cidere. ne forte moriami: ⁊ sup omnē cetū oriat̄ indigcio. Frēs vr̄i ⁊ oīs domus isrl̄ plagant īcendiū qđ dn̄s suscitauit: vos aūt nō egrediemi fores tabernaculi: alioquin pibitis. Oleū quippe sancte vnctōis ē sup vos. Qui fecerūt oīa iuxta p̄ceptū moysi. Dixitq; dn̄s ad aarō dīcs ⁊ omne qđ iebriari potest ñ bibetis tu ⁊ filij tui qñ intrabitis ī tabnaculū testimonij ne moriami qr̄ preceptū sempiternū est ī generacōes vr̄as ⁊ vt habeatis scientiā discernēdi. iter sanctū ⁊ ꝓphanū. inter pollutū ⁊ mūduz: doceatisq; filios isrl̄ oīa legittima mea q̄ locut⁹ est dn̄s ad eos p manū moysi. Locutusq; ē moyses ad aaron: ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios ei⁹ qui erāt residui. Tollite sacrificiū qđ remāsit de oblacōe dn̄i ⁊ comedite illud absq; fermēto iuxta altare: qr̄ sanctū sāctor̄ ē. Comedetis aūt ī loco sācto qđ datū ē tibi ⁊ filijs tuis. ỏ oblacōibs dn̄i: sic p̄ceptū ē mihi Pectusculū quoq; qđ oblatum est. ⁊ armū qui sepatus ē edetis ī loco mūdissimo tu ⁊ filij tui: ⁊ filie tue tecū. Tibi eī ac liberis tuis reposita sūt ỏ hostijs salutaribs filiorū isrl̄: eoq; armū ⁊ pect⁹ ⁊ adipes qui cremanē ī altari. eleuauer̄t coram dn̄o: ⁊ ptineāt ad te. ⁊ ad filios tuos. lege ꝑpetua: sicut p̄cepit dn̄s. Inter hec hircū qui oblatus fuerāt p peccato cū q̄reret moyses exustū repit iratusq; ꝓtra eleazar ⁊ ythamar filios aaron qui remāserāt ait· Cur ñ comedistis hostiā p peccato ī loco sācto q̄ sancta sanctor̄ ē: ⁊ data vob̄ vt portetis iniquitatez multitudīs ⁊ rogetis p ea in conspectu dn̄i: p̄sertim cū de sanguine illius non sit illatū intra sancta. ⁊ comedere debueratis eaz ī sanctuario sicut preceptum ē mihi. Rñdit aaron. Oblata ē hodie victima p peccato ⁊ oloca ustū coram dn̄o: mihi aūt accidit qđ vides. Quomō potui comedere eaz: aut placere dn̄o ī ceremonijs mēte lugubri? Quod cū audisset moyses: recepit satisfactionē. Ca. XI.

Locutus est dn̄s ad moysen ⁊ aaron dicēs. Dicite filijs isrl̄. Custodite oīa que scripsi vobis: vt sim deus vr̄. Hec sunt aīalia q̄ comedere debetis de cūctis aīantibs terre. Omne qđ habet diuersaz vngulā ⁊ ruminat ī pecoribs comedetis. Quicquid aūt rumīat ⁊ habet vngulaz sz ñ diuidit eā. sic camel⁹ ⁊c. nō comedetis illud: ⁊ īter immūda reputabitis. Cirogrill⁹ qui rumīat vngulamq; nō diuidit īmūdus ē: lepus quoq; nam ⁊ ipe rumīat sed vngulam ñ diuidit: ⁊ sus q̄ cū vngulaz diuidat ñ rumīat: horr̄ carnibs ñ vescemi. Nec cadauera ꝓtingetis qr̄ īmunda sūt vob̄. Hec etiā sūt q̄ gignūt̄ ī aquis: ⁊ vesci licitū ē. Omne qđ habet pēnulas ⁊ squamas tam in mari q̄ in flumīibs ⁊ stagnis comedetis. Quicquid aūt pēnulas ⁊ squamas ñ habz eor̄ q̄ in aquis mouēt̄ ⁊ viuūt abominabile vob̄ execrandūq; erit. Carnes eor̄ ñ comedetis: ⁊ morticina vitabitis. Cūcta q̄ ñ habēt pēnulas ⁊ squamas ī aquis polluta er̄t. Hec sūt q̄ de auibus ꝓmedere ñ debetis: ⁊ vitanda sūt vobis. Aquilā ⁊ griphū ⁊ alietū ⁊ miluū. ac vulturē iuxta gen⁹ suū: ⁊ ōe coruini generis. ī silitudinē suā: strucōz ⁊ noctuā ⁊ larū ⁊ accipitrē iuxta genus suū: bubonē ⁊ mergulum ⁊ ibyn ⁊ cignū ⁊ onocrotalū ⁊ ꝓphirionē. herodionē. ⁊ caradrionez iuxta gen⁹ suū: vpupā quoq; ⁊ vesp̄tilionē. Omne de volucribs qđ gradit̄ sup q̄tuor pedes aboīabile erit vob̄. Quicquid aūt ābulat quidē sup q̄tuor pedes sz hēt lōgiora retro crura p q̄ salit sup terrā. ꝓmedere debetis vt ē brucus ī genere suo. ⁊ attbac⁹ atq; ophiomach⁹ atq; locusta: singla iuxta gen⁹ suū. Quicquid aūt ex volucribs. q̄tuor tantū habet pedes execrabile erit vob̄: ⁊ quicūq; morticina eor̄ tetigerit polluetur. ⁊ erit īmund⁹ vsq; ad vesperā: ⁊ si ncē fuerit vt portet quippiā hor̄ mortuū lauabit vestimenta sua ⁊ īmund⁹ erit vsq; ad occasum solis. Omne animal qđ habet quidez vngulā sed ñ diuidit eā. nec ruminat. immundū erit: ⁊ quicquid tetigerit illud ꝓtamīabit̄. Qđ ambulat sup man⁹ ex cūctis animātibs q̄ incedunt q̄drupedia: immundū erit. Qui tetigerit morticina eor̄ pollue⁊ vsq; ad vesperū: ⁊ qui portauerit huiuscemodi cadauera lauabit vestimēta

sua.⁊ īmūdus erit vsq; ad vesperū:q; oīa
hec īmunda sūt vobis.Hec quoq; īter pol
luta reputabunt̄ de hijs q̄ mouent̄ ī terra
mustela et mus ⁊ cocodrillus. singula iu
xta gen⁹ suū:migale cameleon ⁊ stellio.et
lacerta ⁊ talpa:oīa hec īmunda sūt. Qui
tetigerit mortuina eor īmund⁹ erit vsq;
ad vespe:⁊ super quē ceciderit quicq̄ de
mortuinis eor polluet̄.Tā vas ligneū et
vestimētū.q̄ pelles.⁊ cilicia. ⁊ in quocūq;
fit op⁹ tingēt̄ aq̄.⁊ polluta erit vsq; ad ve
spe:⁊ sic postea mūdabunt̄.Vas aūt ficti
le ī qđ hor quicq̄ intro ceciderit polluet̄:
⁊ ideo frāgendū ē. Oīs cib⁹ quē comedetis
si fusa fuerit sup eū aq̄ īmūd⁹ erit: ⁊ om
ne liquēs qđ bibit̄ ō vniuerso vase īmun
dū erit. Et quicquid de mortuinis huius
cemodi ceciderit sup illud īmūdū erit:si
ue clibani. siue citropedes destruent̄. ⁊ ī
mūdi erūt.Fontes vo ⁊ cisterne.⁊ oīs aq̄r
congregacio mūda erit.Qui mortuinū eor
tetigerit polluet̄.Si ceciderit sup semētē
ñ polluēt eā:sin aūt quispiā aq̄ semētē pfu
derit.⁊ postea mortuinis tacta fuerit:illi
co polluet̄.Si mortuū fuerit aīal qđ licz
vob⁹ comedere: qui cadauer ei⁹ tetigerit ī
mūd⁹ erit vsq; ad vespū.Et qui comederit
ex eo quippiā siue portauerit.lauabit vesti
mēta sua:⁊ immūdus erit vsq; ad vespū.
Omne qđ reptat sup terrā abolīabile erit:
nec assumet̄ ī cibū.Quicquid sup pect⁹ q̄
drupes gdit̄.⁊ multos hr̄ pedes siue p bu
mū trahit̄ ñ comedetis. qr abomīabile est.
Nolite contamīare aīas vras: nec tangatis
quicq̄ eor ne īmūdi sitis. Ego sū dñs de⁹
vr̄.Scti estote:qr ego sctus sum.ne pollu
atis aīas vras ī omni reptili qđ mouetur
sup terrā . Ego ei sum dñs qui eduxi vos
de terra egipti:vt eē vob⁹ in deū.Scti e
ritis:qr ego sctus sū. Ista ē lex aīantiū ac
volucr ⁊ oīs aīe viuētis q̄ mouet̄ in aq̄ ⁊
reptat ī terra: vt dīas noueritis mūdi et
immūdi:⁊ vt sciatis quid comedere et re
spuere debeatis. Capi. XII.

Locutusq; est dñs ad moysen di
cens . Loqre filijs isrl̄:⁊ dices ad
eos . Mulier si suscepto semīe pe
perit masculū immūda erit septē diebus iu
xta dies separationis mēstrue:⁊ die octauo
circūcidet̄ infantulus: ipa vero triginta
tribus diebus manebit ī sanguine purificaci
onis sue.Omne sctm nō tanget:nec īgre
diet̄ in sāctuariū donec īpleant̄ dies pur
gacōis sue.Sin aūt feminā pepit immūda
erit duabus ebdomadibus iuxta ritū flux⁹
mēstrui:⁊ sexagīta sex diebus manebit ī sā
guine purificacōis sue . Cūq; expleti fue
rint dies purificacōis sue p filio siue pro
filia deferet agnū āniculū in olocaustū et
pullū colūbe.siue turturē p pcto ad ostiū
tabernaculi testimonij ⁊ tradet sacerdoti:
qui offeret illa cor̄ dño. ⁊ orabit p ea:et
sic mūdabit̄ a pfluuio sanguis sui . Ista
ē lex pturientis masculū ⁊ feminā . Qđ si
nō inuenerit man⁹ eius nec potuerit of
ferre agnū:sumet duos turtures vl̄ duos
pullos colūbar : vnū in olocaustū ⁊ alte
rum p pcto. Orabitq; p ea sacerdos ⁊ sic
mundabitur. Capi. XIII.

Locutusq; est dñs ad moysen ⁊ aa
ron dicens:Homo in cuius cute ⁊
carne ortus fuerit diuersus co
lor siue pustula.aut lucens quippiaz id est
plaga lepre: adducet̄ ad aaron sacerdotē
vel ad vnūquēlibz filior ei⁹. Qui cū vide
rit lepr̄ā in cute. ⁊ pilos in albū mutatos
colorē.ipamq; speciē lepre humiliorē cute
⁊ carne reliq̄:plaga lepre ē. ⁊ ad arbitriū
eius sepabit̄. Sin aūt lucens candor fue
rit in cute.nec humilior carne reliq̄:⁊ pili
coloris pristini:recludet eū sacerdos septē
diebus.⁊ cōsiderabit die septimo.Et siquidez
lepra vltra nō creuerit. nec trāsierit ī cu
te priores terminos: rursū recludet eū se
ptem diebus alijs:⁊ die septimo cōplabit̄ .
Si obscurior fuerit lepra ⁊ ñ creuerit in
cute mūdabit eā qr scabies ē:lauabitq; hō
vestimēta sua.⁊ mūdus erit. Qđsi postq̄
a sacerdote visus ē ⁊ reddit⁹ mūdicie ite
rū lepra creuerit adducet̄ ad eū: ⁊ īmun
dicie cōtēnabit̄. Plaga lepre si fuerit ī ho
mine adducet̄ ad sacerdotē:⁊ videbit eū .
Cumq; color albus in cute fuerit.⁊ capillor
mutauerit aspectū. ipsa quoq; caro viua
apparuerit:lep̄ vetustissima iudicabit̄.at
q; inolita cuti.Quōtamīabit itaq; eū sacer
dos.⁊ ñ recludet:qr pspicue īmūdicie est.
Sin aūt effloruerit discurrēs lep̄ ī cute.et
operuerit omnē carnez a capite vsq; ad pe
des. quicquid sub aspectu oculorū cadit :
cōsiderabit eū sacerdos.⁊ teneri lepra mun
dissima iudicabit.eoq; oīs ī candorez vsa

sit: ⁊ ideirco hō mūdus erit. Oñ vero ca-
ro viuēs in eo apparuerit. tūc sacerdotis
iudicō polluet: ⁊ ītær īmūdos reputabit.
Caro eī viua si lepra aspgit: īmūda ē. Oó
si rursū versa fuerit ī albore ⁊ totū hoiem
opuerit: pside rabit eū sacerdos. ⁊ mōm eē
ōcernet. Caro aūt ⁊ cutis ī q̄ vlc⁹ natū ē ⁊
sanatū. ⁊ ī loco vlceris cicatrix alba appa
ruerit siue subrufa: adducet hō ad sacer-
dotē. Qui cū viderit locū lepre hūiliorem
carne reliq̄. ⁊ pilos versos ī candore: pta-
mīabit eū. Plaga enim lep orta ē ī vlcere
Oó si pil⁹ coloris ē pristini ⁊ cicatrix sub-
obscura. ⁊ vicina carne ñ ē hūilior: reclu-
det eū septē diebo. Et siquidē creuerit. ad-
iudicabit eū lepre: sin aūt stetærit in loco
suo. vlceris ē cicatrix: ⁊ hō mūd⁹ erit. Ca
ro aūt ⁊ cutis quā ignis expusserit ⁊ sana-
ta albā siue rufā habuerit cicatricē: pside
rabit eā sacerdos. Et ecce versa ē in albo-
rē. ⁊ loc⁹ ei⁹ reliq̄ cutæ ē hūilior: ptamīa-
bit eū: qr plaga lepre in cicatrice orta est.
Oó si pilor color ñ fuerit īmutat⁹. nec hu
milior plaga carne reliq̄. ⁊ ipsa lepre spēs
fuerit subobscura: ſcludz eū septē diebo: ⁊
die septīo ptēplabit. Si creuerit ī cutæ le
pra ptamīabit eū: sin aūt ī loco suo cādor
stetærit ñ satis clar⁹ . plaga pbustiōis ē ⁊
ideirco mūdabit qr cicatrix est pbusture.
Vir siue mlr ī cui⁹ capitæ vel barba ger-
mīauerit lepra: videbit eos sacerdos. Etsi
quidē hūilior fuerit loc⁹ carne reliq̄. ⁊ ca-
pill⁹ flau⁹. solitoq̄ sōtilior: ptamīabit e-
os: qr lep capitis ac barbe ē. Sin aūt vide
rit locū macule eq̄lē vicīe carni. ⁊ capillū
nigr: ſcludz eos septē diebo: ⁊ die septīo
ītuebit. Si ñ creuerit macula. ⁊ capillus
sui coloris ē. ⁊ loc⁹ plage carni reliq̄ eq̄lis
razet hō absq̄ locu macule: ⁊ ſcluđ septē
diebo alijs. Si die septīo visa fuerit stetis-
se plaga ī loco suo. nec hūilior carne ſliq̄.
mūdabit eū: lotisq̄ vestibo suis mūd⁹ erit
Sin aūt p⁹ emūdacōz. rurs⁹ creuerit ma-
cula ī cutæ. ñ q̄ret āpli⁹ vtr capill⁹ ī flauū
colorē sit pmutat⁹: qr aptæ īmūd⁹ ē. Por-
ro si stetærit macula. ⁊ capilli nigri fuerīt
nouerit hoiem sanatū eē: ⁊ pfitēter eū p-
nūciet mūdū. Vir siue mlr ī cui⁹ cutæ can
dor apparuerit: intuebit eos sacerdos. Si
depḡdit sobscur alborē lucere ī cutæ: sci
at ñ eē lepra. sz maculā coloris candidi: ⁊
hoiez mūdū. Vir ō cui⁹ capitæ capilli flu-
ūt. calu⁹ ⁊ mūd⁹ ē. Etsi a frōtæ ceciderint
pili: recaluaster ⁊ mūd⁹ ē. Sin aūt in cal
uicio siue ī recaluacōe albo vel ruf⁹ color
fuerit exort⁹. ⁊ hoc sacerdos viderit: pdē-
nabit eū haut dubie lep: q̄ orta ē in calui-
cio. Quicūq̄ g̃ maculat⁹ fuerit lep. ⁊ sep-
at⁹ ē ad arbitriū sacerdotis: hababit ve-
stimēta dissuta caput nudū. os veste ptæ-
ctum: ptaminatū ac sordidū se clamabit.
Omni tpe q̄ leprosus ē ⁊ īmūd⁹: sol⁹ hīta-
bit extra castra. Vestis lanea siue linea. q̄
lepra habuerit ī stamine atq̄ subtægmine
aut certe pell' vl' quitquid ex pelle pfectū
ē: si alba vel rufa macula fuerit īfecta. le-
pra reputabit: oñdet q̄ sacerdoti. Qui psi
ōatā recludz septē diebo: ⁊ die septīo rur-
sus aspiciēs. si dephēdit creuisse. lep pseue
rans ē: pollutū iudicabit vestimētū. ⁊ om-
ne ī q̄ fuerit inuēta: ⁊ ideirco pburet flā-
mis. Oósi eam viderit ñ creuisse. p̄cipiet ⁊
lauabūt id ī q̄ lep ē. recludetq̄ illud septē
diebo alijs. Et cū viderit faciē quidē p̄stinā
ñ reuersā nec tñ creuisse lepraz: immūdū
iudicabit ⁊ igne pburet: eoq̄ īfusa sit ī su-
pficie vestimēti vl' p totū lep. Sin aūt ob
scurior fuerit loc⁹ lep postq̄ vestis ē lota
abrūpet eū ⁊ a solio diuidet . Oósi vltra
apparuerit ī hijs locis q̄ pus immaculata
erāt: lep volatil' ⁊ vaga debz igne pburi.
Si cessauerit. lauabit aq̄ ea q̄ pura sūt se-
cūdo: ⁊ mūda erit. Ista ē lex lep vestimēti
lanei ⁊ linei · stamīs atq̄ subtegmīs. oīsq̄
supellectilis pellicie: quō mūdari debeat
vel cōtaminari. Capi. XIIII.

Locutusq̄ ē dñs ad moysē dicens.
Hec ē rit⁹ leprosi qñ mūdand⁹ ē .
Adducet ad sacerdotē. Qui egres-
sus ō castris. cū īuenerit lepra eē mūdatā
precipiet ei qui purificat. vt offerat duos
passeres viuos p se q̄s vesci licitū ē : ⁊ li-
gnū cedrinū vmiculūq̄ ⁊ ysopū. Et vnū ex
passeribo īmolari iubebit ī vase fictili sup
aq̄s viuētes: aliū aūt viuū. cū ligno cedri-
no ⁊ cocco ⁊ ysopo tinget ī sanguīe passe-
ris īmolati. q̄ aspget illū qui mūdand⁹ ē
septies. vt iure purget: ⁊ dimittet passe-
rē viuū vt ī agr̄ avolet. Cūq̄ lauerit hō
vestimenta sua . radz omnes pilos corpis
⁊ lauabit aq̄. purificatusq̄ ingredietur cas-
tra: ita dūtaxat vt māeat extra tabnacl'ū

ſuũ ſeptẽ diebꝫ: ⁊ die ſeptĩa radet capillos capitis.barbãqꝫ ⁊ ſupcilia. ac tocius corporis pilos. Et lotis rurſũ veſtibꝫ ⁊ corpe die octauo aſſumet duos agnos ĩmaculatos.⁊ ouez ãniculam abſqꝫ macula:⁊ tres decimas ſimile ĩ ſacrificiũ q̃ ꝑſpſa ſit oleo ⁊ ſeorſũ olei ſextariũ.Cùqꝫ ſacerdos purificans hoĩez ſtatuerit eũ ⁊ hec oĩa coram dño ĩ oſtio tabnaculi teſtimonij: tollet agnũ ⁊ offeret eũ ꝓ delicto oleiqꝫ ſextariũ. Et oblatis añ dñm oĩbꝫ. ĩmolabit agnũ vbi ſolet ĩmolari hoſtia ꝓ pcõo ⁊ olocauſtũ:ib ẽ in loco ſancto. Sicut eĩ pro pcõo ita ⁊ ꝓ delicto. ad ſacerdotẽ ptinet hoſtia Sancta ſãctoꝝ ẽ . Aſſumẽſqꝫ ſacerdos de ſanguine hoſtie q̃ ĩmolata ẽ ꝓ delicto ponet ſup extremũ auricule dextre eius qui mũdaꝫ.⁊ ſup pollices manꝰ ỏxtre ⁊ pedis ⁊ de olei ſextario mittet ĩ manũ ſuã ſiniſtrã tingetqꝫ digitũ dextꝝ ĩ eo.⁊ aſpget corã dño ſepties.Qỏ aũ reliquũ ẽ olei ĩ leua manu . fũdet ſup extremũ auricule dextre eiꝰ qui mũdaꝫ.⁊ ſup pollices manꝰ ac pedis ỏxtri: ⁊ ſup ſãguinẽ qui effuſus ẽ pro delicto:⁊ ſup caput eiꝰ. Rogabitqꝫ pro eo corã dño:⁊ faciet ſacrificiũ ꝓ pcõo. Tunc ĩmolabit olocauſtũ:⁊ ponet illud ĩ altari cũ libamẽtis ſuis:⁊ hõ ritꝫ mũdabiꝫ. Qỏ ſi paup ẽ. ⁊ nõ pẽ manꝰ eius ĩuenire que dicta ſũt: ꝓ delicto ſumet agnũ ad oblacionẽ.vt roget ꝓ eo ſacerdos.decimãqꝫ ptez ſimile.ꝑſpſe oleo ĩ ſacrificiũ. ⁊ olei ſextariũ. duoſqꝫ turtures ſiue duos pullos colũbe:q̃ꝝ vnus ſit ꝓ pcõo.⁊ alter ĩ olocauſtũ:offeretqꝫ ea die octauo purificacõnis ſue ſacerdoti ad oſtiuz tabnaculi teſtionij coraꝫ dño.Qui ſuſcipiẽs agnũ ꝓ delicto.et ſextariũ olei. leuabit ſimul: ĩmolatoqꝫ agno.ỏ ſanguĩe eiꝰ ponet ſup extremũ auricule dextre eiꝰ qui mũdaꝫ:⁊ ſup pollices manꝰ eiꝰ ac pedis dextri.Olei vo ptẽ mittet ĩ manũ ſuã ſiniſtrã:in q̃ tingẽs digitũ dextre manꝰ aſpget ſepties corã dño tangetqꝫ extremuz dextre auricule illius qui mũdaꝫ.⁊ pollices manꝰ ac pedis dextri:ĩ loco ſanguĩs qui effuſus ẽ ꝓ delicto.Reliquã aũ ptez olei q̃ ẽ in ſiniſtra manu.mittet ſuper caput purificati vt placet ꝓ eo dñm: ⁊ turturẽ ſiue pullũ colũbe offeret: vnũ ꝓ delicto.⁊ altez ĩ olocauſtũ cũ libamentis ſuis.Hoc eſt ſacrificiũ leproſi.qui

hãe non pt oĩa in emũdacõz ſui.Locutuſqꝫ ẽ dñs ad moyſẽ ⁊ aaron dicẽs.Cũqꝫ ingreſſi fueritis terrã chanaan.quã ego dabo vobis in poſſeſſionẽ: ſi fuerit plaga lepre in edibꝫ: ibit cuiꝰ ẽ domꝰ nũcians ſacerdoti.⁊ dicet.Quaſi plaga lepre videtur mihi eſſe in domo mea . At ille ꝓcipiet vt efferanꝫ vniuerſa de domo priuſq̃ ĩgrediaꝫ eaz. ⁊ videat vtꝝ leproſa ſit:ne ĩmũda fiant oĩa q̃ in domo ſunt. Intrabitqꝫ poſtea vt ꝑſideret lepraꝫ domꝰ:⁊ cũ viderit in parietibꝫ illius q̃ſi valliculas palloꝛe ſiue ruboꝛe deformes.⁊ hũiliozes ſupficie reliqua:egredieꝫ oſtiũ domus ⁊ ſtatim claudet illã ſeptẽ diebꝫ:reuerſuſqꝫ die ſeptimo ꝑſiderabit eaz. Si inuenerit creuiſſe lepraꝫ iubebit erui lapides in quibꝫ lepra eſt : et ꝓiciet eos extra ciuitatẽ in locũ immũdũ domũ aũt ipam radi intrinſecus per circuitum.⁊ ſpergi puluerẽ raſure extra vrbẽ in locũ immũdũ:lapidesqꝫ alios reponi ꝓ bijs qui ablati fuerant. et luto alio liniri domũ. Sin aũt poſtq̃ eruti ſũt lapides.⁊ puluis elatꝰ.⁊ alia terra lita. ĩgreſſus ſacerdos viderit reuerſaz lepraꝫ.⁊ pietes reſperſos maculis:lepra ẽ pſeuerãs.⁊ ĩmunda domus. Quãſtatim deſtruẽt:⁊ lapides eius ac ligna atqꝫ vniuerſũ puluerẽ ꝓicient extra opidũ in locũ ĩmundũ. Qui intrauerit domũ qñ clauſa eſt ĩmundꝰ erit vſqꝫ ad veſpez ⁊ qui dormierit in ea ⁊ comederit in ea quippiam lauabit veſtimẽta ſua . Qỏ ſi introiens ſacerdos viderit lepram ñ creuiſſe in domo poſtq̃ denuo lita fuerit:purificabit eam reddita ſanitatꝫ. Et ĩ purificacõe eiꝰ ſumet duos paſſeres lignũqꝫ cedrinum ⁊ ỏmiculũ atqꝫ ỹſopũ:⁊ ĩmolato vno paſſere ĩ vaſe fictili ſup aq̃s viuas.tollet lignũ cedrinũ. ⁊ ỹſopũ ⁊ coccũ.⁊ paſſerẽ viuũ.⁊ tinget oĩa in ſanguĩe paſſeris immolati atqꝫ ĩ aquis viuẽtibꝫ ⁊ aſpget domũ ſepties:purificabitqꝫ eã tam in ſãguine paſſeris q̃ in aquis viuẽtibꝫ:⁊ in paſſere viuo. lignoqꝫ cedrino ⁊ ỹſopo . atqꝫ ỏmiculo.Cũqꝫ dimiſerit paſſerẽ auolare in agrũ libere: orabit ꝓ domo ⁊ iure mundabiꝫ. Iſta eſt lex omnis lepre ⁊ percuſſure lepre veſtium ⁊ domoruz. cicatricis et erumpenciũ papularum : lucentis macule et in varias ſpecies coloribus immutatis:vt poſſit ſciri quo tpe mundum

quid vel immundum sit. Ca. XV.

LOcutusq; est dñs ad moysen ⁊ aaron dicēs. Loquimini filijs isrl̄: ⁊ dicite eis. Vir qui patiť fluxū seminis. īmund⁹ erit: ⁊ tūc iudicabiť huic vicio subiacere: cū p singl̄a momenta adheserit carni ei⁹. atq; cōcreuerit fed⁹ humor. Omne stratū in q̄ dormierit īmundū erit: ⁊ vbicūq; sederit. Si quis hoīm tetigerit lectū ei⁹ lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Si sederit vbi ille sederat: ⁊ ipe lauabit vestimēta sua: ⁊ lot⁹ aqua immund⁹ erit vsq; ad vespe. Qui tetigerit carnē eius lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Si saliuā huiuscemodi homo iecerit sup eū qui mūdus est lauabit vestimēta sua: ⁊ lotus aqua īmundus erit vsq; ad vespe. Sagīa sup quod sederit immundū erit. ⁊ quicquid sub eo fuerit qui fluxū semis patiť pollutū erit vsq; ad vesperū. Qui portauerit hoc aliquid lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lot⁹ aq̄ īmundus erit vsq; ad vespe. Qis quē tetigerit qui tal̄ ē nō lotis añ maibo. lauabit vestimēta sua: ⁊ lot⁹ aq̄ īmūd⁹ erit vsq; ad vespe. Vas fictile qđ tetigerit ofrī geť: vas aūt ligneū lauabiť aq̄. Si sanatus fuerit qui huiuscemōi sustinet passionē numerabit septē dies post emūdacōz sui: ⁊ lotis vestibo: ⁊ toto corpe ī aquis viuētibo erit mund⁹. Die aūt octauo sumet duos turtures aut duos pullos colūbe: ⁊ veniet in ꝓspectu dñi ad ostiū tabnaculi testimonij: dabitq; eos sacerdoti. Qui faciet vnū p pēto. ⁊ altē ī olocaustū: rogabitq; p eo corā dño vt emūdeť a fluxu semis sui. Vir ó q̄ egrediť semē coit⁹. lauabit aq̄ omne corp⁹ suū: ⁊ īmūd⁹ erit vsq; ad vespe. Vestē ⁊ pellē quā habuerit lauabit aq̄: ⁊ immūda erit vsq; ad vesperū. Mulier cū q̄ coierit lauabiť aq̄: ⁊ īmūda erit vsq; ad vespe. Mr̄ q̄ redcūti mense patiť fluxū sāguis: septē diebo sepabitur. Qis qui tetigerit eā immūd⁹ erit vsq; ad vespe: ⁊ loc⁹ ī q̄ dormierit vl̄ sederit diebus sepacōnis sue. polluet. Qui tetigerit lectū suū: lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Omne vas sup qđ illa sederit. quisquis attigerit lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lotus aq̄ polutus erit vsq; ad vespe. Si coierit cum ea vir tpe sāguis mēstruał̄ īmundus erit septē diebo: ⁊ omne stratū ī q̄ dormierit polluet. Mlier q̄ patiť mltis diebo fluxū sanguis nō ī tpe mēstruali. vel q̄ p⁹ mēstruū sāguez fluere ñ cessat: q̄diu subiacz huic passiōi īmunda erit: q̄si sit ī tpe mēstruo. Omne stratū ī q̄ dormierit: ⁊ vas ī q̄ sederit. pollutū erit. Quicūq; tetigerit eaz lauabit vestimēta sua: ⁊ ipe lot⁹ aq̄ īmund⁹ erit vsq; ad vespe. Si steterit sāguis ⁊ fluere cessauerit. numerabit septē dies purificacōis sue: ⁊ die octauo offeret p se sacerdoti duos turtures aut duos pullos colūbaz ad ostiū tabnaculi testionij: qui vnū faciat p peccato. ⁊ altez ī olocaustū rogabitq; p ea corā dño: ⁊ p fluxu īmūdicie ei⁹. Docebitis ergo filios isrl̄ vt caueāt īmūdicias: ⁊ ñ moriāť ī sordibo suis cū polluerint tabnaculū meuz: qđ ē inter eos. Ista ē lex ei⁹ qui patiť fluxū semis. ⁊ qui polluiť coitu: ⁊ q̄ mēstruis tpibo sepať vel q̄ iugi fluit sanguine: ⁊ homis qui dormierit cū ea. Ca. XVI.

LOcutusq; est dñs ad moysen post mortez duoz filioz aaron: qñ offerētes ignē alienū interfecti sūt. Et pcepit ei dicēs. Loqre ad aaron frem tuū. ne omni tpe ingrediať sanctuariū. qđ est intra velū corāz ꝓpiciatorio q̄ tegiť archa. vt nō moriať. quia in nube apparebo super oraculum: nisi hec ante fecerit. Vitulū p peccato offeret: ⁊ arietē in olocaustum. Tunica linea vestietur: femineis libo lineis verenda celabit. Accingeť zona linea: cidarim lineam imponet capiti. Hec enim vestimēta sūt sancta: quibo cūctis cū lotus fuerit induetur. Suscipiet q; ab vniuersa multitudine filioz israhel duos hircos p peccato: ⁊ vnū arietem in olocaustū. Cūq; obtulerit vitulū ⁊ oraverit p se ⁊ p domo sua: duos hircos stare faciet corā dño in ostio tabernaculi testimonij: mittēsq; sup vtrq; sorte. vnā dño. ⁊ altera capro emissario. cui⁹ exierit sors dño offeret illū p pēto: cui⁹ aūt in caprū emissariū statuet eū viuū corā dño. vt fūdat pces sup eū: ⁊ emittat eū in solitudīez Dijs ritē celebratis. offeret vituluz: ⁊ rogans p se ⁊ p domo sua immolabit eum. Assumptoq; thurribulo quod de pruis

altaris impleuerit. ⁊ hauriens manu cō-
positū thymiama ī incensū: vltra velū in-
trabit ī sancta. vt positis sup ignē aroma-
tibꝫ nebula eoꝝ ⁊ vapor opiat oraculū qđ
ē sup testionīū: ⁊ ñ moriat̄ Tollet quoqꝫ ð
sanguine vituli: ⁊ aspget digito septies cō
tra ppitiatoriū ad orientē Cūqꝫ mactauerit
hircū p pctō pli. inferet sāguinē ei⁹ intra
velū sicut p̄ceptū est de sanguine vituli: vt
aspgat e regione oraculi ⁊ expiet sanctua
riū ab immūdicijs filioꝝ isrl̄: ⁊ a ꝑuaricꝫ
eoꝝ. cūctisqꝫ peccatis. Juxta hūc ritū fa-
ciet in tabnaculo testimonij qđ fixū est in-
ter eos: in medio sortiū habitatōnis eoꝝ.
Nullus hoīm sit ī tabnaculo qñ pontifex
sanctuariū īgredit̄. vt roget p se ⁊ p domo
sua ⁊ p vniuerso cetu isrl̄ donec egrediet̄
tabnaculū. Cū aūt exierit ad altare qđ co-
rā dño ē oret p se. ⁊ sūptū sanguinē vituli
atꝫ hirci fūdat sup cornua ei⁹ p gir: asper
gēsqꝫ digito septies. expiet ⁊ sāctificet illđ
ab īmūdicijs filioꝝ isrl̄. Postq̄ emūdaue-
rit sāctuariū ⁊ tabnaculū ⁊ altare. tūc offe
rat hircū viuētē ⁊ posita vtraqꝫ manu sup
caput ei⁹ confitebit̄ oēs iniquitates filioꝝ
isrl̄. ⁊ vniuersa delicta atꝫ pēta eoꝝ: que ī-
pcans capiti ei⁹ emittet illū p hoīem patū
ī deserti. Cūqꝫ portauerit hirc⁹ oēs iniqui
tates eoꝝ ī terrā solitariā. ⁊ dimissus fuit
ī deserto. reuertet̄ aaron ī tabnaculū testi-
monij. ⁊ depositis vestibꝫ quibꝫ ꝑus indut⁹
erat cū intraret sāctuariū. relictisqꝫ ibi. la
uabit carnē suaꝫ ī loco sācto. īduet̄qꝫ vesti
bus suis. Et postq̄ egressus obtulerit olo-
caustū suū ac plebis rogabit tā p se q̄ pro
pli: ⁊ adipē qui oblat⁹ ē p pētis adolebit
sup altare. Ille vero qui dimiserit capr e-
missariū lauabit vestimēta sua ⁊ corpus a-
qua: ⁊ sic ingredietur incastra. Vitulū aūt ⁊
hircū qui p pēto fuerāt īmolati ⁊ quoꝝ sā
guis illat⁹ ē in sāctuariū vt expiatō ꝓple-
ret̄. asportabūt foras castra ⁊ ꝓburēt igni
tā pelles q̄ carnes eoꝝ ac fimū: ⁊ quicūqꝫ
cōbusserit ea. lauabit vestimēta sua. ⁊ car-
nē aqua: ⁊ sic ingredietur castra. Eritqꝫ vob
hoc legittimū sēpiternū. Mēse aūt septīo
decīa die mēsis. affligetis aīas vrās: nullū
qꝫ op⁹ facietis siue indigena siue aduena
qui pegrināt̄ ītr vos. In hac die expiatō
erit vīi atꝫ mūdatō: ab oīb pētis vīis co-
rā dño mūdabimī. Sabbatū enī q̄quietōis
est. ⁊ affligetis aīas vrās religiōe ꝑpetua.
Expiabit aūt sacdos qui vnct⁹ fuerit: ⁊ c⁹
man⁹ iniciatr sūt vt sacerdotō fūgat̄ p pīe
suo. Jnduet̄qꝫ stola linea ⁊ vestibꝫ sāctis:
⁊ expiabit sanctuariū ⁊ tabnaculū testīo-
nij atꝫ altare: sacerdotes quoqꝫ ⁊ vniuersū
pl̄m. Eritqꝫ hoc vob legittimū sēpiternū:
vt oretis p filijs isrl̄. ⁊ p cūctis pētis eoꝝ
semel in anno. Fecit igit̄ sicut p̄ceperat do
minus moysi. Ca. XVII.

ET locut⁹ est dñs ad moysen dicēs.
Loquere aaron ⁊ filijs ei⁹ ⁊ cūctis
filijs isrl̄: dicēs ad eos. Jste ē ꝓmo
quem mandauit dñs dicens. Dō quilibꝫ de
domo isrl̄. si occiderit bouē aut ouem. siue
caprā in castris vel extra castra. ⁊ ñ obtu-
lerit ad ostiū tabernaculi oblatōem dño:
sāguis re⁹erit. Quasi si sanguinē fuderit:
sic peribit de medio pli sui. Jdeo sacdoti
offerre dēt filij israel hostias suas quas oc
cidūt in agro vt sāctificent̄ dño ante ostiū
tabernaculi testionij: ⁊ immolent eas osti
as pacificas dño. Fundetqꝫ sacerdos san-
guinē sup altare dñi ad ostiū tabernaculi
testimonij: ⁊ adolebit adipē in odorē sua-
uitatis dño: ⁊ nequaq̄ vltra īmolabūt hō-
stias suas demonibꝫ cū quibꝫ fornicati sūt.
Legittimū sempiternū erit illis ⁊ posteris
eoꝝ. Et ad ipos dices. Domo de filijs isrl̄.
⁊ de aduenis qui pegrinant̄ apud vos qui
obtulerit olocaustū siue victimā. ⁊ ad osti
um tabnaculi testionij ñ adduxerit eaꝫ vt
offerat̄ dño: interibit de ꝑpl̄o suo. Dō quili
bet ð domo isrl̄. ⁊ de aduenis qui pegrināt̄
inter vos. si comederit sanguinē obfirma
bo faciē meā ꝓtra aīam illi⁹ ⁊ dispdam eā
de ꝑpl̄o suo: qr aīa carnis in sanguine ē: ⁊
ego dedi illū vob. vt sup altare in eo expie-
tis p aīabꝫ vīis: ⁊ sanguis p aīe piaculo sit
Jdcirco dixi filijs isrl̄. Omīs aīa ex vob ñ
comedet sanguinē: nec ex aduenis qui pe-
grinant̄ apud vos. Domo quicūqꝫ de filijs
israel. ⁊ de aduenis qui peregrinant̄. apud
vos si venatōne atꝫ aucupio ceperit feram
vel auē quibꝫ vesci licitū est: fūdat sangui-
nem ei⁹ ⁊ opiat illū terra. Anima enī oīs
carnis in sanguine ē. Vñ dixi filijs israel.
Sāguinē vniuerse carnis ñ comedetis: qr
aīa carnis ī sāguīe ē: ⁊ quicūqꝫ comederit
illū īteribit. Aīa que comederit morticinū
l̄ captū a bestia. tā de indignis q̄ ð aduenis

lauabit vestimenta sua ⁊ semetipsum aq̃: ⁊ contamiat⁹ erit vsq; ad vespe: ⁊ hoc ordine mundus fiet. Qsi non lauerit vestimenta sua vel corpus: portabit iniquitatẽ suam.

¶ Ca. XVIII.

Locutusq; est dñs ad moysen dicẽs Loqre filijs israel: ⁊ dices ad eos. Ego sum dñs deus vr̃: iuxta ꝓsuetudinem terre egipti in qua habitastis nõ facietis: ⁊ iuxta morem regionis chanaaz ad quam ego introducturꝰ sum vos. non agetis: nec in legitimis eor ambulabitis. Facietis iudicia mea ⁊ p̃cepta mea huabitis: ⁊ ambulabitis in eis. Ego dñs deꝰ vr̃. Custodite leges meas atz iudicia: que faciens homo viuet in eis. Ego dñs deus vr̃ Omnis hõ ad proximũ sanguinis sui non accedet vt reuelet turpitudinẽ eiꝰ Ego dñs Turpitudinez p̃is tui ⁊ turpitudinẽ matris tue nõ discoopies. Mater tua est: non reuelabis turpitudinẽ eiꝰ. Turpitudinem vroris p̃is tui non discoopies. turpitudo enĩ p̃is tui est Turpitudinẽ sororis tue ex p̃e siue ex matre q̃ domi vel foris genita ẽ non reuelabis. Turpitudinẽ filie filij tui l' neptis ex filia nõ reuelabis: qr turpitudo est tua. Turpitudinez filie vroris p̃is tui quam pepit p̃i tuo ⁊ est soror tua: non reuelabis. Turpitudinẽ sororis p̃is tui non discoopies: qr caro est p̃is tui. Turpitudinem sororis mr̃is tue non reuelab̃: eoq; caro sit mr̃is tue. Turpitudinem p̃ut tui nõ reuelabis: nec accedes ad vrorem eiꝰ: que tibi affinitate ꝯiungit̃ Turpitudinẽ nurꝰ tue non reuelabis. qr vror filij tui est: nec discoopies ignominiaz eiꝰ. Et vrorem fr̃is sui nullus accipiat. Turpitudinez vroris fr̃is tui non reuelab̃: qr turpitudo fratris tui est Turpitudinẽ vroris tue ⁊ filie eius non reuelabis. Filiam filij eiꝰ ⁊ filiaz filie illiꝰ nõ sumes vt reueles ignominiã eiꝰ: qr caro illiꝰ sunt: ⁊ talis coitꝰ incestꝰ est. Sororẽ vroris tue in pellicatũ illiꝰ non accipies: nec reuelabis turpitudine eiꝰ adhuc illa viuentꝫ. Ad mulierẽ q̃ patit̃ menstrua ñ accedes: nec reuelab̃ feditatẽ eiꝰ Cũ vrore p̃rimi tui ñ coibis: nec semĩs ꝯmixtõne maculaberis. De semĩe tuo ñ dabis vt cõsecret̃ ydolo moloch: nec pollues nomen dei tui Ego dñs. Cũ masculo ñ ꝯmiscearis coitu femineo: qr abominatõ est. Cũ omni pecore non coibis: nec maculaberis cũ eo. Mulier non succũbet iumẽto nec miscebit̃ ei: qr scelus ẽ. Nec polluamĩ in omĩbꝫ hijs quibꝫ ꝯtaminatꝫ sũt vniuerse gẽtes quas ego eiciaz añ ꝯspectũ vr̃m: ⁊ quibꝫ polluta est terra cꝰ ego scelera visitabo: vt euomet hĩtatores suos. Custodite legitia mea atz iudicia: vt ñ faciatis ex oĩbꝫ abomiatõibꝫ istis taz indigena q̃ colonꝰ qui pegrinãt̃ apud vos. Omnes enĩ exectiones istas fecer̃t accole terre qui fuer̃t añ vos ⁊ polluer̃t eã. cauete ergo ne ⁊ vos sil'iter euomat cũ paria feceritis: sic̃ euomuit gentꝫ que fuit añ vos. Omnis aĩa q̃ fecerit de abominatõibꝫ hijs quippiã: pibit ꝺ medio ꝓpli sui Custodite mãdata mea. Nolite facere q̃ fecer̃t hij qui fuer̃t añ vos: ⁊ ne polluamĩ in eis. Ego dñs deꝰ vr̃.

¶ Ca. XIX

Locutꝰ est dñs ad moysen dicens. Loqre ad omnez cetũ filioꝝ israel ⁊ dices ad eos. Sancti estote: qr ego sanctꝰ sum dñs deꝰ vr̃. Vnusquisq; p̃ez suũ ⁊ matrem suam timeat Sabbata mea custodite. Ego dñs deus vr̃ Nolite cõuerti ad ydola: nec deos conflatiles facietis vobis. Ego dñs deus vester Si immolaueritis hostiaz pacificoꝝ dño vt sit placabilis eo die quo fuerit immolata comedetis eaz ⁊ die altero. Quicquid aũt residuũ fuerit in diem terciũ: igne conburetis. Si quis post biduum comederit ex ea ꝓfanus erit ⁊ impietatis reus: portabitq; iniquitatez suaz qr sanctũ dñi polluit: ⁊ pibit aĩa illiꝰ de ꝑplo suo. Cumq; messueris segetes terre tue non tondeberis vsq; ad solũ supficiem terre. nec remanẽtes spicas colliges: neq; in vinea tua racemos ⁊ g̃na decidentia cõgregabis: sed paupibꝫ ⁊ pegrinis carpẽda dimittes Ego dñs deꝰ vr̃. Non facietis furtũ nec menciemĩ. nec decipiet vnusquisq; ꝓximum suũ. Non piurabis in noĩe meo. nec pollues nomen dei tui. Ego dñs. Non facies calumniã ꝓximo tuo: nec vi oꝑimes eũ. Non morabit̃ opꝰ mercẽnarij tui. apud te vsq; mane Non maledices surdo. nec coram ceco pones offendiculũ: sed timebis dñm deũ tuũ: qr ego sum dñs. Non facies qꝺ iniquũ est: nec iniuste iudicabis Non cõsideres psonam pauperis: Nec honores vultũ potẽtis. Juste ꝓximo tuo iudica. Nec eris criminatorꝫ: nec susurro in

ꝑlis. Non stabis cõtra sanguinem ꝓximi tui. Ego dñs. Nõ oderis frẽm tuũ in corde tuo: sed publice argue eum: ne habeas sup illo pctm. Non queras vltõem: nec memor eris iniurie ciuiũ tuoꝝ. Diliges amicũ tuum sicut teipm. Ego dñs. Leges meas custodite. Jumentũ tuum nõ facies coire cũ alterí generis aĩantibo. Agꝝ tuũ non seres diuerso semĩe Veste que ex duobo texta est non indueris. Homo si dormierit cum muliere coitu seminis que sit ancilla etiaꝫ nobilis. ⁊tamen ptio non redempta nec libertate donata: vapulabunt ambo ⁊ ñ morient: qꝛ non fuit libera. Pro delicto autẽ suo offeret dño ad ostiũ tabernaculi testimonij arietẽꝫ: orabitqꝫ pro eo sacerdos ⁊ pro pctõ eí coram dño et reꝛopitiabit ei: dimittet qꝫ pctm. Oñ ingressi fueritis terrã. ⁊ plantaueritis in ea ligna pomifera: auferetis ꝓpucia eoꝝ. Poma que germinant immũda erũt vob: nec edetis ex eis. Quarto aũt ãno oĩs fructꝰ eoꝝ sãctificabit: laudabilis dño. Quinto autẽ anno comedetis fructꝰ: ꝓgregantes poma que proferunt. Ego dñs deꝰ vr̃. Non comedetis carnem cũ sanguĩe. Nõ auguriabimĩ: nec obſuabitis somnia. Neqꝫ in rotundũ attõdebitis comam: nec radetis barbã. Et super mortuo non incidetis carnes vrãs: neqꝫ figuras aliquas aut stigmata facietis vob Ego dñs Ne ꝑstituas filiã tuam: ne ꝓtaminet terra ⁊ impleat piaculo. Sabbata mea custodite: ⁊ sanctuariũ meum metuite. Ego dñs. Non declinetis ad magos: nec ab ariolis aliquid scisciteminí: vt polluamĩ per eos. Ego dñs deꝰ vr̃. Coraꝫ cano capite ꝓsurge: ⁊ honora personã senis: ⁊ time dñm deum tuũ Ego sum dñs Si habitauerit aduena in terra vrã. ⁊ moratꝰ fuerit inter vos. nõ exprobretis ei: sed sit inter vos quasi indigena: ⁊ diligetis eũ quasi vosmetipos. Fuistis enĩ ⁊ vos aduene in terra egipti. Ego dñs deus vr̃. Nolite facere iniquũ aliquid in iudicio. in regula. in ponderе. in mensura. Statera iusta. et equa sint pondera: iustus modiꝰ: equusqꝫ sextariꝰ. Ego dominus deus vester: qui eduxi vos de terra egipti. Custodite omnia ꝓcepta mea ⁊ vniuersa iudicia: ⁊ facite ea. Ego dominꝰ.

Capitulum. XX.

Locutusqꝫ est dñs ad moyſeꝫ dicẽs. Dic loqueris filijs ísrael. Homo de filijs ísrael ⁊ de aduenis qui habitant in ísrael: si quis dederit de semine suo ydolo moloch. morte moriatur. Populus terre lapidabit eum: ⁊ ego ponam faciem meam contra illũ. succidãqꝫ eum de medio ꝑli sui. eoqꝫ dederit de semine suo moloch. ⁊ ꝓtaminauerit sanctuariũ meum. ac polluerit nomen sanctũ meum. qõ si negligẽs ꝑlus terre ⁊ quasi paruipẽdens imperiuꝫ meum. dimiserit hominem qui dedit de semĩe suo moloch. nec voluerit eũ occidere: ponaꝫ faciẽ meã super hominẽ illũ ⁊ cogñcõnem eíꝰ: succidamqꝫ ⁊ ipm ⁊ omnes qui consenserũt ei. vt fornicaret cũ moloch de medio ꝑli sui. Anima que declinauerit ad magos ⁊ ariolos ⁊ fornicata fuerit cũ eis. ponam faciẽ meam ꝓtra eam: ⁊ interficiã illam de medio ꝑli sui. Sanctificamini et estote sancti: qꝛ ego sanctus sum dñs deus vr̃. Custodite ꝓcepta mea: ⁊ facite ea. Ego dñs qui sanctifico vos. Qui maledixerit patri suo aut matri: morte moriat. Patri matriqꝫ qui maledixerit: sanguis eius sit super eũ. Si mechatꝰ quis fuerit cũ uxore alterí. et adulteriũ perpetrauerit cũ coniuge ꝓximi sui: morte morient ⁊ mechꝰ et adultera. Qui dormierit cum nouerca sua ⁊ reuelauerit ignominiam patris sui: morte moriant ambo. Sãguis eoꝝ sit super eos. Si quis dormierit cum nuru sua vterqꝫ moriat. qꝛ scelus operati sunt Sãguis eoꝝ sit super eos. Qui dormierit cum masculo coitu femineo: vterqꝫ operatꝰ est nephas: morte moriant. Sit sanguis eoꝝ super eos. Qui sup uxorem filiam duxerit matrem eíꝰ: scelus operatꝰ est. Eliuꝰ ardebit cũ eis: nec ꝑmanebit tantũ nephas in medio vr̃i. Qui cũ iumento ⁊ pecore coierit morte moriat: pecꝰ quoqꝫ occidete Mulier que succubuerit cuilibet iumẽto: sil' interficiet cũ eo. Sãguis eoꝝ sit sup eos. Qui accepit sororẽ suã filiã pr̃is sui l' filiã mr̃is sue ⁊ viderit turpitudinẽ eíꝰ. illaqꝫ ꝓspexerit frĩs ignomĩaꝫ: nefariã rẽ operati sũt. Occidẽt in cõspectu ꝑli. eoqꝫ turpitudĩem suã mutuo reuelauerĩt: ⁊ portabũt iniquitatẽ suaꝫ. Qui coierit cũ muliere in fluxu mẽstruo ⁊ ꝛuelauerit ꝛpitudinẽ eíꝰ. iꝑaqꝫ aperuerit fontẽ sanguinis sui interficient

ambo de medio ꝑpli sui. Turpitudinē matris tue non discooperies Qui hoc fecerit ignominiaz carnis sue nudauit: portabunt ambo iniquitatē suam Qui coierit cū uxore patrui uel auūculi sui ⁊ reuelauerit ignominiaz cognationis sue: portabūt ambo pctm suū Absq liberis morieñ. Qui duxerit uxorez frīs sui rem facit illicitam: turpitudinē frīs sui reuelauit: absq filijs erit Custodite leges meas atz iudicia ⁊ facite ea: ne ⁊ uos euomat terra quaz ītraturi estis ⁊ habitaturi. Nolite ambulare in legitimis nationum: quas ego expulsur⁹ sum añ uos. Omnia enim hec feceñt: ⁊ abominat⁹ suz eas. Uob añt loquor. Possidete terrā eoꝝ quaz dabo uob in hereditatem terrā fluentē lacte ⁊ melle. Ego dñs de⁹ uī: qui sepaui uos a ceteris ꝑplis. Sepate ergo ⁊ uos iumentū mūdū ab immūdo: ⁊ auē mundaz ab immūda. Ne polluatis aīas urās in pecore ⁊ auib ⁊ cunctis q̄ mouenť in terra: ⁊ q̄ uob oñdi eē polluta. Eritis scti mihi: q̄ sctūs ego sum dñs: et sepaui uos a ceteris ꝑplis ut eētis mei Uir ⁊ mulier ī quib ꝑhitonic⁹ ꝺinatōis fuerit spūs. morte moriant: lapidibꝫ obruēt eos. Sanguis eoꝝ sit sup illos. Ca. XXI

Dixitq dñs ad moysen. Loqre ad sacerdotes filios aaron ⁊ dices ad eos. Nec ꝓtamineť sacdos in mortib ciuiū suoꝝ. nisi tantū in ꝓsanguineis ac ꝑpīquis. i. sup pem ⁊ mrem ⁊ filiū ⁊ filiam. frēm q̄z ⁊ sororē ꝺginez. q̄ nō ē nupta uiro: sz nec in ꝑncipe ꝑpli sui ꝓtaminabiť nec radēt caput nec barbā nec ī carnib suis facient incisuras Sancti erūt deo suo: ⁊ non polluent nomen ei⁹ Incensum enim dñi ⁊ panes dei sui offert: ⁊ iō sancti erūt. Scortū ⁊ uile pstibulū non ducet uxorē. nec eaz q̄ repudiata est a marito. q̄ ꝓfect⁹ est deo suo: ⁊ panes ꝑpositōnis offert. Sit ergo sctūs: q̄ ⁊ ego sctūs sum dñs qui sctifico uos. Sacdotis filia si deprehensa fuerit in stupro. ⁊ uiolauerit nomen pris sui. flāmis exureť. Pōtifex. i. sacdos maxim⁹ inter frēs suos. sup cui⁹ caput fusum ē unctionis oleum. ⁊ cui⁹ man⁹ in sacerdocio consecte sunt Uestitusq ē sanctis uestib: caput suū non discoopiet. uestimenta non scindet: ⁊ ad omnem mortuū nō ingrediť omnino Super pre q̄z suo ⁊ mre non contaminabiť: nec egredieť de sanctis ne polluat sactuariū dñi: q̄ oleū sancte unctōis dei sui sup eum est. Ego dñs. Uirginez ducit uxorem. Uiduam aūt ⁊ repudiatam et sordidam atz meretricem non accipiet sed puellaz de ꝑplo suo: nec conmisceat stirpez generis sui uulgo gentis sue: q̄ ego dñs q̄ sanctifico eum Locutusq est dñs ad moysen dicens. Loquere ad aaron. Homo de semine tuo per familias qui habuerit maculam nō offeret panes deo suo: nec accedet ad mīsteriū ei⁹. Si cec⁹ fuerit. si claudus. si uī paruo uel grandi ⁊ torto naso: si fracto pede si manu. si gibbus. si lippus. si albuginem habens in oculo. si iugez scabiem. si impetiginem in corpore. uel hernios⁹: omnis qui habuerit maculaz de semine aaron sacerdotis. non accedet offerre hostias dño nec panes deo suo. Uelsceť tamen panibus qui offerunť in sanctuario. ita dūtaxat. ut intra uelū non ingrediaťur. nec accedat ad altare qui maculaz habet: ⁊ contaminare non debet sanctuariū meū Ego dñs qui sanctifico eos. Locut⁹ est ergo moyses ad aaron ⁊ ad filios eius ⁊ ad omnem israel. cuncta que sibi fuerant imperata. Ca. XXII.

Locutusquoq est dñs ad moysenn dicens. Loquere ad aaron ⁊ ad filios ei⁹. ut caueant ab hijs que cōsecrata sunt filioꝝ israel: et non contaminēt nomen sanctificatoꝝ mihi. q̄ ipsi offerunt. Ego dñs. Dic ad eos: ⁊ ad posteros eoꝝ. Omnis homo qui accesserit de stirpe uestra ad ea que consecrata sunt. ⁊ que obtuleřt filij israel dño in quo est immūdicia: ꝑibit corā dño. Ego sum dñs. Hō de semīe aarō qui fuerit leprosus aut pacīes fluxū seminis: non uesceť de hijs q̄ sctificata sūt mihi: donec saneť. Qui tetigerit īmundū sup mortuo. ⁊ ex q̄ egrediť semen quasi coit⁹. ⁊ qui tāgit reptile ⁊ qōlibz īmundū c⁹ tact⁹ est sordidus. īmūdus erit usq ad uespez: ⁊ nō uesceť hijs q̄ sctificata sūt: sed cū lauerit carnē suam aqua ⁊ occubuerit sol. tūc mūdat⁹ uesceť de sanctificatis. q̄ cibus illi⁹ est. Morticinū ⁊ captū a bestia nō comedent: nec polluenť in eis. Ego sum dñs Custodiant p̄cepta mea. ut non subiaceant peccato ⁊ moriant in sanctuario cum

polluerint illud. Ego dñs: qui sanctifico eos. Omnis alienigena ñ comedet de sctīficatis Inquilin⁹ sacerdotis ⁊ mercēnari⁹ non vescent̄ ex eis. Quē aūt sacerdos emerit. et qui vernaculus dom⁹ ei⁹ fuerit: hij comedent ex eis. Si filia sac̄dotis cuilibet ex ꝓpl'o nupta fuerit: ꝺ hijs que sāctificata sunt ⁊ de p̄micijs ñ vescet̄. Sin aūt vidua vel repudiata et absq; liberis reuersa fuerit ad domū p̄ris sui: sic̄ puella ꝯsueuerat. alet̄ cib̄ p̄ris sui. Omnis alienigena comedendi ex eis ñ hz potestatē. Qui comederit de sctīficatis ꝑ ignorantiā. addet quintam partē cū eo qꝺ comedit. ⁊ dabit sac̄doti in sctūariū. nec ꝯtāminabūt sctīficata filioꝝ israel que offerunt̄ dño: ne forte sustineāt iniquitatē delicti sui. cū sāctificata comederīt. Ego dñs: qui sctīfico eos. Locutusq; est dñs ad moÿsē dicēs Loquere ad aaron ⁊ filios ei⁹ ⁊ ad oēs filios israel: dicesq; ad eos Hō de domo israel ⁊ ꝺ aduenis qui hītant apud vos. qui obtulerit oblatōez suā vel vota soluēs vel spōte offerēs: quicquid illud obtulerit in olocaustū dñi vt offerat̄ per vos: masculus īmaculat⁹ erit ex bob⁹. ex ouib⁹ ⁊ ex capris. Si maculā habuerit nō offeretis: neq; erit acceptabile. Hō qui obtulerit victimā pacificoꝝ dño: vel vota soluens vel spōte offerens taz de bob⁹ q̄ de ouib⁹: īmaculatū offeret vt acceptabile sit Omīs macula ñ erit in eo. Si cecū fuerit. si fractū. si sicatricem hñs: si papulas aut scabiē. aut īpetiginē. nō offeretis ea dño: nec adolebitis ex eis sup altare dñi. Bouē ⁊ ouē aure ⁊ cauda amputatis volūtarie offerre potes: votū aūt ex hijs solui ñ potest. Omne aīal qꝺ vel ꝯtritis vel tūsis vel sectis. ablatisq; testiculis est non offeretis dño: ⁊ ī terra vrā hoc oīno ne faciatis. De manu alienigene non offeretis panes deo vr̄o. ⁊ quicquid aliud dare voluerīt: qꝛ corrupta ⁊ maculata sunt oīa: nō suscipietis ea. Locutusq; ē dñs ad moÿsen dicēs Bos ouis ⁊ cap̄. cū genita fuerint. septem dieb⁹ erūt sub vbere mr̄is sue: die aūt octauo ⁊ deinceps offerri poter̄t dño. Siue ille bos siue ouis non īmolabūt̄ vna die cū vetib⁹ suis Si īmolaueritis hostiā ꝑ grāꝝactōne dño vt possit eē placabilis: eodē die comedetis eam. Non remanebit quicq̄ in mane alteri⁹ diei. Ego dñs: Custodite mandata mea: ⁊ facite ea. Ego dñs. Ne polluatis ea nomen meū sanctū: vt sanctificer ī medio filioꝝ israel. Ego dñs. qui sanctifico vos: ⁊ eduxi ꝺ terra egipti. vt eēm vobis in deū Ego dñs.

¶ Ca. XXIII.

Locutusq; est dñs ad moÿsen dicēs Loquere filijs isrl̄: ⁊ dices ad eos. Hee sunt ferie dñi: quas vocabitis sanctas. Sex dieb⁹ facietis op⁹: dies septim⁹ qꝛ sabbati requies est: vocabit̄ sanct⁹. Omne op⁹ non facietis in eo. Sabbatum dñi est in cunctis habitatōib⁹ vr̄is Hee sūt ergo ferie dñi sctē: quas celebrare debetis tp̄ib⁹ suis. Mense p̄mo quartadecima die mensis ad vesperꝝ phase dñi est: ⁊ quintadecima die mensis hui⁹ solēnitas azimoꝝ dñi est. Septē dieb⁹ azima comedetis dies p̄m⁹ erit vobis celeberrim⁹ sctūsq;. Omne op⁹ seruile non facietis in eo: sed offeretis sacrificium in igne dño. septez dieb⁹. Dies autē septim⁹ erit celebrior ⁊ sanctior: nullumq; ꝑuile op⁹ facietis in eo. Locutusq; ē dñs ad moÿsen dicens. Loquere filijs israel: ⁊ dices ad eos. Cū ingressi fueritis terrā quam ego dabo vobis ⁊ messueritis segetem: feretis manipulos spicaꝝ p̄micias messis vr̄e ad sacerdotem Qui eleuabit fasciculum coram dño vt acceptabile sit pro vobis altera die sabbati: ⁊ sanctificabit illum. Atz in eodem die quo manipulus cōsecrat̄. cedet̄ agn⁹ immaculat⁹ anniculus in olocaustū domini: ⁊ libamēta offerent̄ cum eo due decime simile consperse oleo in incēsum dñi odoremq; suauissimū: liba q̄z vini. quarta pars hin. Panem ⁊ polentaz ⁊ pultes ñ comedetis ex segete: vsq; ad diē qua offeratis ex ea deo vr̄o Preceptum est sempiternū in generatōib⁹. cūctisq; habitaculis vr̄is Numerabitis ergo ab altero die sabbati in quo obtulistis manipulū p̄miciaꝝ septē ebdomadas plenas vsq; ad alterā diem explecōnis ebdomade septime id est quinquaginta dies: ⁊ sic offeretis sacrificium nouū dño. ex omīb⁹ habitaculis vr̄is. panes p̄miciaꝝ duos de duab⁹ decimis simile fermentate: quos coquetis ī p̄micias dñi. Offeretisq; cū panib⁹ septē agnos immaculatos anniculos: et vitulū de armento vnū. ⁊ arietes duos: ⁊ erūt in olocaustū cū libamentis suis in odorem suauissimū domino. Facietis ⁊ hircum pro peccato:

duosq; agnos āniculos hostias pacificoꝝ. Cūq; eleuauerit eos sacerdos cum panib⁹ ꝓmiciaꝝ coraꝫ dño: cedent in vsum ei⁹. Et vocabitis hūc diem celeberrimū atꝫ sctīssimū. Omne opus seruile non facietis ī eo Legittimū sempiternū erit in cunctis habitaculis ꝛ generatōnib⁹ vr̄is Postq̄ autē messueritis segetesꝫ terre vr̄e non secabitis eam vsq; ad solum: nec remanentes spicas colligetis: sed paupib⁹ ꝛ pegrīs dimittetis eas Ego sum dñs de⁹ vr̄. Locutusq; est dñs ad moysen dicens. Loq̄re filijs isr̄l: mense septimo ꝓma die mensis erit vob⁹ sabbatū memoriale clangentib⁹ tubis: ꝛ vocabitur sanctū Omne opus seruile nō facietis in eo ꝛ offeretis olocaustū dño Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Decimo die mensis h⁹ septimi dies expiatōnum erit celeberrim⁹. ꝛ vocabīt sanctus: affligetisq; anīas vr̄as in eo ꝛ offeretis olocaustū dño Omne op⁹ seruile non facietis in tpe diei hui⁹ qꝛ dies ꝓpiciatōnis est: vt ꝓpicieī vobis dñs de⁹ vr̄. Omnis anima que afflicta non fuerit die hac pibit de pl̄is suis: ꝛ que opis quipiaꝝ fecerit: delebo eam de pl̄o suo. nihil ergo operis facietis in eo. Legittimū sempiternum erit vobis in cunctis generatōnibus ꝛ habitatōnib⁹ vr̄is. Sabbatū requietōnis est: ꝛ affligetis aīas vr̄as. Die nono mensis septimi. a vespero vsq; ad vesperꝫ celebrabitis sabbata vr̄a. Et locut⁹ est dñs ad moysen dicens. Loq̄re filijs isr̄l. A quintodecimo die mensis hui⁹ septimi erūt ferie tabernaculoꝝ septē diēb⁹ dño. Dies ꝑmus vocabīt celeberrim⁹ atꝫ sanctissim⁹. Omne opus seruile non facietis in eo: ꝛ septē diēb⁹ offeretis olocausta dño. Dies q̄z octauus erit celeberrim⁹ atꝫ sāctissim⁹: ꝛ offeretis olocaustum dño. Est enim cetus atꝫ collecte. Omne opus seruile non facietis in eo. Hec sunt ferie dñi quas vocabitis celeberrimas atꝫ sctissimas offeretisq; in eis oblatōnes dño. olocausta ꝛ libamenta iuxta ritum vniuscuiusq; diei: exceptis sabbatis dñi donisq; vestris. ꝛ que offertis ex voto vel que sponte tribuitis dño. A quintodecimo ergo die mensis septimi q̄n congregaueritis omnes fructus terre vr̄e celebrabitis ferias dñi septem diēb⁹. Die ꝑmo et die octauo erit sabbatum. i. requies. Sumetisq; vobis die primo fructus arboris pulcerrime spatulasq; palmaꝝ ꝛ ramos ligni densaꝝ frondium. ꝛ salices de torrente ꝛ letabimī corā dño deo vestro: celebrabitisq; solennitatem ei⁹ septem diēb⁹ p annū Legittimum sempiternum erit in generatōnib⁹ vestris. Mense septimo festa celebrabitis ꝛ habitabitis in vmbraculis septem diebus Omnis qui de genere ē israel manebit in tabernaculis: vt discant posteri vr̄i q̄ in tabernaculis habitare fecerim filios israel cū educerem eos de terra egipti Ego dominus deus vester. Locutusq; est moy-ses super solennitatibus domini ad filios israel.

¶ Ca. XXIIII.

Et locutus est dñs ad moysen dicēs. Precipe filijs israel: vt afferāt tibi oleum de oliuis purissimuꝫ ac lucidum ad concinandas lucernas iugiter extra velum testimonij: in tabernaculo federis. Ponetq; eas aaron a vespere vsq; ī mane coram dño: cultu rituq; perpetuo ī generatōnib⁹ vestris. Super candelabrum mundissimū ponent̄ semp in cōspectu dñi Accipies q̄z similam. ꝛ coques ex ea duodecim panes: qui singuli habebūt duas decimas. Quoꝝ senos altrinsecus sup mensam purissimam corā dño statues ꝛ pones super eos thus lucidissimū: vt sit panis in monimentū oblatōnis dño. Per singula sabbata mutabunt̄ coram dño. suscepti a filijs israel federe sempiterno: erītq; aaron ꝛ filioꝝ ei⁹ vt comedant eos ī loco sctō: qꝛ sanctū sctōꝝ est de sacrificijs dñi iure perpetuo. Ecce autez egressus filius mulieris israelitidis quē pepat de viro egiptō inter filios israel: iurgatus est in castris cū viro israelitē. Cunq; blasphemasset nomen dñi ꝛ maledixisset ei: adductus est ad moysen. Vocabat̄ autem mater ei⁹ salumith filia dabri: de tribu dan. Miserūtq; eum in carcere rē. donec nossent quid iuberet dñs. Qui locut⁹ est ad moysen dicens. Educ blasphemū extra castra: ꝛ ponant oēs qui audierūt man⁹ suas sup caput ei⁹. ꝛ lapidet eū pl̄us vniuersus: ꝛ ad filios israel loq̄ris. Homo qui maledixerit deo suo portabit pēm suū ꝛ qui blasphemauerit nomen dñi. morte moriat̄. Lapidibus opprimet eum omnis multitudo pl̄i Sive ille ciuis seu pegrin⁹ fuerit: qui blasphemauerit nomē dñi morte moriat̄ Qui percusserit ꝛ occiderit hoīem

morte moriat̃ Qui percusserit aĩal reddat vicarium. i. animam pro aĩa. Qui irrogauerit maculam cuilibet ciuiũ suoꝝ: sicut fecit. sic fiet ei. Fracturã ꝑ fractura: oculũ ꝑ oculo: dentem ꝑ dente restituet. Qualeꝫ inflixerit maculã. talẽ sustinere coget̃ Qui ꝑcusserit iumentũ. reddat aliud. Qui percusserit hoĩem. puniet̃. Equũ iudiciũ sit ĩter vos. siue ꝑegrin⁹ siue ciuis peccauerit: qꝛ ego sum dñs de⁹ vr̃. Locutusqꝫ ẽ moÿses ad filios isrl̃: ⁊ eduxer̃t eũ qui blasphemauerat extra castra: ac lapidibꝫ oꝑpresserũt. Fecer̃tqꝫ filij isrl̃: sic̃ precepat dñs moÿsi.

Locutusqꝫ est dñs ad. ¶ Ca. XXV moÿsen in monte sÿnai dicẽs. Loquere filijs isrl̃ ⁊ dices ad eos. Qñ ingressi fueritis terrã quam ego dabo vobis: sabbatizate sabbatũ dño. Sex annis seres agꝝ tuũ: ⁊ sex annis putabis vineaꝫ tuam colligesqꝫ fruct⁹ ei⁹. Septimo autẽꝫ anno sabbatũ erit terre. requietõnis dñi. Agꝝ nõ seres ⁊ vineam nõ putabis. Que sponte gignet hum⁹ non metes: ⁊ vuas ꝑmiciaꝝ tuaꝝ non colliges quasi vindemiã Ann⁹ enim requietõis terre est. Sꝫ erunt vob̃ in cibũ: tibi ⁊ ꝑuo tuo. ancille ⁊ mercẽnario tuo ⁊ aduene qui ꝑegrinat̃ apud te. Iumẽtis tuis ⁊ pecoribꝫ oĩa que nascunt̃ prebebunt cibũ. Numerabis q̃ꝫ tibi septem ebdomadas annoꝝ. i. sepcies septẽ. que simul faciunt quadragintanouẽ: ⁊ clanges bucina mense septimo decima die mensis ꝓpiciatõnis tꝑe in vniuersa terra vrã. Sãctificabisqꝫ annũ quinquagesimum: ⁊ vocabis remissionẽ cunctis habitatoribꝫ terre tue. Ipse est enim iubile⁹. Reuertet̃ hõ ad possessionem suam: et vnusquisqꝫ rediet ad familiã ꝑstinam: qꝛ iubile⁹ est ⁊ quĩquagesim⁹ ann⁹. Non seretis atꝫ metetis: sponte in agro nascentia. ⁊ ꝑmicias vindemie non colligetis ob sctĩficatõeꝫ iubilei. sed statim ablata comedetis. Anno iubilei redient omnes ad possessiones suas. Qñ vendes quiꝑpiam ciui tuo. vel emes ab eo. ne contristes frẽm tuum. sed iuxta numeꝝ annoꝝ iubilei emes ab eo: et iuxta suꝑputatõeꝫ frugũ vendet tibi. Qñto plus anni remanserint post iubileum. tanto crescet ⁊ preciũ: quantomin⁹ tꝑis numeraueris: tãtomĩoris ⁊ emptõ ꝯstabit. Tẽp⁹ enĩ frugũ vẽdet tibi Nolite affligere ꝯtribules vr̃os: sꝫ tĩeat vnusquisqꝫ deũ suũ: qꝛ ego dñs de⁹ vr̃. Facite ꝑcepta mea. ⁊ iuditia custodite ⁊ ĩplete ea vt hĩtare possitis in terra absqꝫ vllo pauore. ⁊ gignat vobis hum⁹ fructus suos quibꝫ vescimini vsqꝫ ad saturitatem: nulli⁹ impetũ formidantes. Qd̃si dixeritis quid comedem⁹ anno septĩo si ñ seuerim⁹ neqꝫ colligerim⁹ fruges nrãs: dabo bñdictõem meam vob̃ anno sexto. ⁊ faciet fruct⁹ trium annoꝝ: seretisqꝫ anno octauo. ⁊ comedetis veteres fruges vsqꝫ ad nonum annum. Donec noua nascant̃ edetis vetera. Terra q̃ꝫ non vendet̃ imꝑpetuũ qꝛ mea est: ⁊ vos aduene ⁊ coloni mei estis. Unde cuncta regio possessionis vr̃e sub redẽptionis conditõne vendet̃. Si attenuat⁹ frater tu⁹ vendiderit possessiunculam suam: ⁊ voluerit ꝓpinqu⁹ ei⁹ potest redimere quod ille vendiderat. Sin autem non habuerit ꝓximuꝫ. ⁊ ipe ꝑcium ad redimendũ potuerit inuenire: conputabunt̃ fructus ex eo tꝑe q̃ vendidit. ⁊ qd̃ reliquũ est reddat emptori: sicqꝫ recipiet possessionẽ suam. Qd̃si non inuenerit man⁹ ei⁹ vt reddat ꝑcium: habebit emptor qd̃ emerat vsqꝫ ad annum iubileũ. In ipo enim oĩs venditõ redit ad dñm. ⁊ ad possessoreꝫ ꝑstinũ Qui vendiderit domũ intravrb̃ muros: habebit licentiam redimendi donec vn⁹ impleat̃ ann⁹ Si non redemerit ⁊ anni circulus fuerit euolut⁹: emptor possidebit eã. ⁊ posteri ei⁹ imperpetuũ: ⁊ redemi ñ poterit ⁊ iaꝫ in iubileo. Sin aũt in villa fuerit dom⁹ que muros nõ hꝫ: agroꝝ iure vendet̃. Si añ redẽpta nõ fuerit: in iubileo reuertet̃ ad dñm Edes leuitaꝝ quoniã in vrbibꝫ sunt: semꝑ possent redemi. Si redempte non fuerint. in iubileo reuertent̃ ad dños: qꝛ dom⁹ vrbiũ leuitaꝝ ꝑ possessionibꝫ sunt ĩter filios isrl̃. Suburbana aũt eoꝝ non venient: qꝛ possessio sempiterna ẽ Si attenuat⁹ fuerit fr̃ tu⁹ ⁊ infirm⁹ manu. ⁊ susceperis eũ q̃si aduenam ⁊ ꝑegrinũ ⁊ vixerit tecũ: ne accipias vsuras ab eo: nec ampliusq̃ dedisti. Time deuꝫ tuũ: vt viuere possit frater tu⁹ apud te. Pecuniam tuam non dabis ei ad vsuram: et frugum suꝑabundantiam non exiges. Ego dñs deus vester qui eduxi vos de terra egipti. vt darem vobis terrã chanaan: ⁊ essem vester deus. Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus.

non eum oppimes seruitute famulop: sed
q̃si mercennarius ⁊ colonus erit. Vsq; ad
annum iubileũ opabit apud te: ⁊ postea e-
gredietᷣ cũ liberis suis: ⁊ reuertᷣ ad cog̃-
tõnem ⁊ ad possessionem patp suop. Mei
enim sui sunt: ⁊ ego eduxi eos ỏ terra egi
pti. Non venient conditõne suop Ne affli
gas eum p potentiaz: sed metuito deũ tuũ
Seru⁹ ⁊ ancilla sint vobis de natõib q̃ in
circuitu võ sunt. ⁊ de aduenis qui pegri-
nantᷣ apud vos: vel qui ex bijs nati fuerit
in terra vrã vos habebitis famulos: ⁊ he-
reditario iure transmittetis ad posteros:
ac possidebitis inetern̄ũ. fratres aũt võs
filios israel. ne oppimatis p potentiaz Si
inualuerit apud vos man⁹ aduene atz pe-
grini. ⁊ attenuat⁹ frater tu⁹ vendiderit se
ei. aut cuiq; de stirpe eius: post venditõem
potest redimi. Qui voluerit ex frib suis
redimet eum: ⁊ patru⁹ ⁊ patruelis ⁊ ꝓsan-
guine⁹ ⁊ affimis. Sin aũt ⁊ ipe potuerit.
redimet se. supputatis dũtaxat annis a tpe
venditõnis sue vsq; in annum iubileum: ⁊
pecunia qua vendit⁹ fuerat iuxta annop
nume. ⁊ rõne mercennarij supputata. Si
plures fuerint anni qui remanent vsq; ad
iubileum. fm hos reddet ⁊ pcium: si pauci
ponet rõem cum eo iuxta annop nume
⁊ reddet emptori qỏ reliquũ est. ãnop qui-
bus ante fuiuit mercedib imputatis. Nõ
affliget eũ violenter in cõspectu tuo. Qỏsi
p hec redimi non potuerit: anno iubileo
egredietᷣ cum liberis suis. Mei enim sunt
serui filij israel: quos eduxi de terra egipti
Ego dñs deus vester. Ca. XXVI.

Non facietis vobis ydolum ⁊ scul-
ptile: nec titulos erigetis nec insi-
gnem lapidez ponetis in terra vrã
vt adoretis eum. Ego enim sum dñs deus
vester Custodite sabbata mea ⁊ pauete ad
sanctuariũ meum. Ego dominus. Si in
preceptis meis ambulaueritis ⁊ mandata
mea custodieritis ⁊ feceritis ea: dabo vob
pluuias temporibus suis. Et terra gignet
germen suum: ⁊ pomis arbores replebũ-
tur. Apprehẽdet messium tritura vindemi-
am ⁊ vindemia occupabit sementẽ: ⁊ come
detis panem vm̃ in saturitate: ⁊ absq; pa-
uore habitabitis in terra vrã. Dabo pacez
in finib vestris: dormietis: ⁊ non erit qui
exterreat. Auferaz malas bestias: ⁊ gladi⁹
non transibit terminos vestros. Persequi
mini inimicos võs: ⁊ corruent coraz vob
Persequntur quinq; de vñis: centũ alienos
⁊ centũ de vobis decem milia. Cadent ini-
mici vñi gladio in conspectu võ. Respiciã
vos ⁊ crescere faciam: multiplicabimini: ⁊
firmabo pactũ meũ vobiscũ Comedetis ve
tustissima veterp: ⁊ vetera nouis supueni-
entib picietis. Ponam tabnaculũ meum
in medio vñi: ⁊ non abiciet vos aĩa mea.
Ambulabo inter vos. ⁊ ero vñ deus: vosq;
eritis pl'us me⁹ Ego dñs de⁹ vñ. qui eduxi
vos de terra egiptiop ne fuiretis eis ⁊ qui
confregi cathenas ceruicũ vrãp vt incede-
retis erecti. Qỏsi non audieritis me. nec
feceritis oĩa mandata mea sed sprueritis
leges meas ⁊ iudicia mea ꝓtempseritis vt
non faciatis ea q̃ a me constituta sunt. et
ad irritũ pducatis pactũ meũ: ego q̃z hec
faciam vobis. Visitabo vos velociter in e-
gestate ⁊ ardore qui conficiat oculos võs
⁊ consumat aĩas vrãs. Frustra seretis se-
mentẽ: que ab hostib deuorabiᷣ. Ponam
faciem meam ꝓtra vos. ⁊ corruetis coram
hostib vñis: ⁊ subiciemini hijs qui oderũt
vos Fugietis nemine psequnte Sin aũ nec
sic obedieritis mihi. addam correptõnes
vrãs septuplum ꝓpter pcã vrã: ⁊ conteraz
superbiam duricie vre. Daboq; vobis celum
desup sicut ferp: ⁊ terraz eneã. Consumeᷣ
in cassum labor vñ: nõ pferet terra germẽ:
nec arbores poma pbebũt. Si ambulaue-
ritis ex aduerso mihi. nec volueritis audi
re me. addam plagas vrãs vsq; in septu-
plũ ꝓpter pcã vrã. Emittãq; in vos besti-
as agri q̃ ꝑsumant vos ⁊ pecora vrã. ⁊ ad
paucitatez cuncta redigant. deserteq; fient
vie vre. Qỏsi nec sic volueritis recipe disci-
plinã sed ambulaueritis ex aduerso mihi
ego q̃z ꝓtra vos aduersus incedam ⁊ pcu-
ciam vos septies ꝓpter pcã vrã: inducãq;
sup vos gladiũ vltorem federis mei. Cunq;
confugeritis in vrbes mittã pestilentiaz i
medio vñi: ⁊ trademini in manib hostium
postq; cõfregero bacculũ panis vñi. ita vt
decẽ mlieres in vno clibano coq̃nt panes
⁊ reddant eos ad põdus: ⁊ comedetis ⁊ nõ
saturabimi. Sin aũt nec p hec audieritis
me. sed ambulaueritis ꝓtra me: ⁊ ego ice-
dam aduersus vos in furore ꝓtrario ⁊ cor
ripiam vos septẽ plagis ꝓpter pcã vestra.

ita vt comedatis carnes filioꝝ vr̃oꝝ ⁊ filiaꝝ vr̃aꝝ. Destruã excelsa vr̃ā ⁊ simulacra confrīgam. Cadetis inter ruinas ydoloꝝ vr̃oꝝ. ⁊ abominabit vos aīa mea: intantū vt vrbes vr̃as redigam in solitudinē. ⁊ deserta faciam sanctuaria vr̃ā. nec recipiam vltra odorem suauissimū. dispdamq; terrā vr̃ām: ⁊ stupebunt sup ea inimici vr̃i cū habitatoꝛes illi⁹ fuerint. Vos aūt dispgam in gētes. ⁊ euaginabo post vos gladiū: eritq; terra vr̃ā deserta: ⁊ ciuitates dirute. Tunc placebunt terre sabbata sua cunctis diebꝫ solitudinis sue: qñ fuerītis in terra hostili Sabbatizabit ⁊ requiescet in sabbatis solitudinis sue: eoq; ñ requieuerit in sabbatis vr̃is: qñ habitabatis ī ea Et qui de vob remanserint dabo pauorē in cordibꝫ eoꝝ. in regionibꝫ hostiū Terrebit eos sonit⁹ folij volantis: ⁊ ita fugiēt quasi gladiū. Cadent nullo seq̃nte: ⁊ coꝛruent singuli super frēs suos. quasi bella fugiētes. Nemo vr̃m inimicis audebit resistere. Peribitis inter gentes: ⁊ hostilis vos terra ꝯsumet Qd̃si ⁊ de hijs aliqui remāserīt. tabescēt in iniquitatibꝫ suis in terra inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ ꝓpter pcta patꝝ suoꝝ ⁊ sua affligent̃. donec cōfitēant̃ iniquitates suas ⁊ malaꝝ suoꝝ recoꝛdent̃ quibꝫ ꝓuaricati sunt in me: ⁊ ambulauerī ex aduerso mihi. ambulabo igit̃ ⁊ ego ꝓtra eos: ⁊ inducam illos in terram hostilem donec erubescat incircūcisa mēs eoꝝ Tūc orabūt ꝓ impietatibꝫ eoꝝ: ⁊ recoꝛdabor federis mei: qd̃ pepigi cū iacob. ysaac ⁊ abraam. Terre q̃z memoꝛe ero: que cū relicta fuerit ab eis cōplacebit sibi in sabbatis suis: paciens solitudinem ꝓpter illos Ipsi vero rogabūt ꝓ pctis suis: eoq; abiecerint iudicia mea ⁊ leges meas despexerīt Attamen etiaz cū eēnt in terra hostili. nō penit⁹ abieci eos: neq; sic despexi vt ꝯsumerent̃ ⁊ irritū facerē pactū meū cū eis. Ego eniz sum dñs de⁹ eoꝝ: ⁊ recoꝛdabor federis mei ꝑstini: qñ eduxi eos de terra egipti in conspectu gentiū vt eēm de⁹ eoꝝ. Ego dñs de⁹ Hec sūt iudicia atz ꝑcepta ⁊ leges quas dedit dñs inter se ⁊ inter filios isrl̃ in mōte syna: ꝑ manū moysi. Ca. XXVII

Locutusq; est dñs ad moysen dicēs Loq̃re filijs israel: ⁊ dices ad eos. Hō qui votum fecerit ⁊ spoponderit deo aīam suaz. sub estimatōne dabit ꝑcium. Si fuerit masculus a vicesimo āno vsq; ad sexagesimū annū dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuraz sctūarij: si mulier: triginta. A quīto aūt anno vsq; ad vicesimū masculus dabit vigīti siclos: femina decem. Ab vno mēse vsq; ad annū quintū ꝑ masculo dabunt̃ quinq; sicli: ꝑ femina tres. Sexagenari⁹ ⁊ vltra masc⁹ dabit quindecī siclos: femīa decē. Si paup fuerit ⁊ estimatōez reddere nō valebit: stabit corā sacerdote: ⁊ quantū ille estimauerit ⁊ viderit eū posse reddere. tantū dabit. Animal aūt qd̃ īmolari potest dño si quis vouerit sanctū erit ⁊ mutari ñ poterit. i. nec meli⁹ malo: nec pei⁹ bono. Qd̃si mutauerit: ⁊ ipm qd̃ mutatū est. ⁊ illud ꝓ quo mutatum est consectum erit dño. Animal immundū quod immolari dño non ꝑt si quis vouerit adducet̃ ante sacerdotē: qui dijudicās vtz bonū an malum sit. statuet ꝑciuz. Quodsi dare voluerit is qui offert. addet sup̃ estimatōem quītā ptē. Hō si vouerit domum suam ⁊ sanctificauerit dño: considerabit eā sacerdos vtz bona an mala sit: ⁊ iuxta ꝑcium qd̃ ab eo fuerit ꝯstitutum venūdabit̃. Sin aūt ille qui voluerat voluerit redimere eaz dabit quintaz ptem estimatōis sup̃: ⁊ habebit domū. Qd̃si agꝝ possessionis sue vouerit ⁊ consecuerit dño iuxta mensurā sementis estimabit̃ preciū. Si triginta modijs oꝛdei seriť terra: quinquaginta siclis venundet̃ argenti. Si statī ab anno incipiētis iubilei vouerit agꝝ quanto valere ꝑt: tanto estīabit̃. Sin aūt p⁹ aliquantū tpis: supputabit sacdos pecuniam iuxta ānoꝝ qui reliqui sunt numeꝝ vsq; ad iubileū: ⁊ detrahet̃ ex ꝑcio. Qd̃si voluerit redimere agꝝ ille q̃ vouerat. addet quintaz ptem estīatē pecunie: ⁊ possidebit eam. Sin aūt voluerit redimere: sz alteri cuilibz fuerit venūdat⁹. vltra eū qui vouerat redīere ñ poterit: qz cū iubilei venerit dies sctificat⁹ erit dño: ⁊ possessio cōsecta ad ius ptinet sacerdotum. Si ager empt⁹ est ⁊ ñ de possessiōe maioꝝ sctificat⁹ fuerit dño: supputabit sacerdos iuxta annoꝝ numeꝝ vsq; ad iubileū preciū: ⁊ dabit ille qui vouerat eū dño In iubileo aūt reuertet̃ ad ꝓrem dñm qui vendiderat eū: ⁊ habuerat in sorte possessionis sue. Omnis estimatio siclo sanctuarij ponderabitnr. Siclus vi-

viginti obulos habet. Primogenita q̄ ad deum ptinēt nemo sanctificare poterit et vouere Siue bos siue ouis fuerit: dñi sūt Qđsi immundū est aīal. redimet qui obtulit iuxta estimatōez suam: ⁊ addet quintā ptem precij. Si redimere noluerit vendet alteri: q̄ntocūq; fuerit añ estimatū. Omne qđ dño ꝓsecrtur siue hō fuerit siue aīal. siue ager ñ vēdet: nec redimi poterit quicquid semel fuerit ꝓsecratū. Sanctū sctōz erit dño. Et oīs consectio q̄ offert ab hoīe nō redimet: sed morte morietur. Omnes decime terre siue đ pomis arboz siue đ frugibo dñi sunt: ⁊ illi sanctificant. Si quis aūt voluerit redimere decimas suas: addet quintam ptem eaz oīm decimaz. Boues ⁊ oues ⁊ capre q̄ sub pastoris virga trāseunt: quicquid decimū venerit sāctificabit dño. Non eliget nec bonū nec malum: nec altero cōmutabit. Si quis mutauerit: et qđ mutatū est ⁊ pro quo mutatū est sanctificabit dño: ⁊ non redimet. Hec sunt pcepta q̄ mandauit dñs moysi ad filios isrl: in monte synai.

Explicit liber leuiticus. Incipit Thaiedaber quem nos numeri dicimus. Ca. pmum.

Locutusq; est dominus ad moysenn in deserto synai in tabernaculo federis: prima die mensis secundi anno altero egressionis eorum ex egipto dicens. Tolle summam vniuerse congregationis filiorum israel per cognationes ⁊ domos suas. ⁊ nomina singulorum. quicquid sexus est masculini a vicesimo anno ⁊ sup. omnium virorum fortium ex israel ⁊ numerabitis eas p turmas suas tu ⁊ aaron. Eruntq; vobiscum principes tribuum ac domorum in cognationibus suis quorum ista sunt nomina. De tribu ruben: elysur filius sedeur. De tribu symeon: salamihel filius surisaddai. De tribu iuda: naasonn filius amminadab. De tribu ysachar: nathanael filius suar. De tribu zabalon: eliab filius helon. Filiorum autem ioseph de tribu ephraim: elisama filius ammiud De tribu manasse: gamalihel filius phadassur. De tribu beniamin: abidan filius gedeonis. De tribu dann: abiezer filius amisaddai. De tribu aser: phegiel filius ochrann. De tribu gad: eliasaph filius duel. De tribu neptalim: ahira filiꝰ enan. Hij nobilissimi pncipes multitudīs p tribo ⁊ cognationes suas. ⁊ capita exercituꝫ isrl: qs tulerūt moyses ⁊ aaron cū omni vulgi multitudine: ⁊ congregauert pmo die mēsis scđi recensentes eos p cogtiones ⁊ domos ac familias ⁊ capita ⁊ noīa singulorz a vicesimo āno ⁊ sup: sicut pcepat dñs moysi. Numeratiq; sunt in deserto synai de rubenn pmogenito isrlis p generatōes ⁊ familias ac domos suas ⁊ noīa capitū singulorz. oē qđ sexus ē masculini a vicesimo āno ⁊ sup pcedentiū ad belluz. quadragintasexmilia quingenti. De filijs symeon p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sūt p noīa ⁊ capita singulorz. omne qđ sexꝰ est masculini a vicesimo āno ⁊ sup. pcedētium ad bellū. quinq̄gintanouēmilia trecenti. De filijs gad p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz. recēsiti sūt p noīa singulorz a vigīti annis ⁊ sup oēs qui ad bella pcederent: q̄dragintaquinq; milia sexcenti quinq̄ginta. De filijs iuda p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz p noīa singulorz a vicesimo anno ⁊ sup. omnes q̄ potērāt ad bella pcedere recensiti sūt: septuagintaq̄tuormilia sexcēti De filijs isachar p generatōnes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz p noīa singlorz a vicesimo anno ⁊ sup omnes qui ad bella pcederent recēsiti sunt: quinq̄gintaq̄tuormilia quadringēti. De filijs zabulon p generatōnes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sunt p noīa singulorz a vicesimo anno ⁊ sup. omnes qui potērāt ad bella pcedere: quīquagintaseptēmilia quadringenti. De filijs ioseph filioz ephraim p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sunt p noīa singulorz a vicesimo anno ⁊ sup. omnes qui potērant ad bella pcedere: quadragintamilia quingenti. Porro filioz manasse p generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaz recensiti sunt p noīa singulorz a viginti ānis ⁊ sup. omnes qui potērant ad bella pcedere trigintaduomilia ducenti. De filijs beniamin p generatōnes et familias ac domos

cōnationum suaꝝ recensiti sunt nomīb⁹ singulorꝝ a vicesimo anno ⁊ supꝝ. omēs qui otērant ad bella ꝓcedere: trigintaquinqꝫ milia quadringenti. De filijs dan ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaꝝ recensiti sunt noīb⁹ singlorꝝ a vicesimo anno ⁊ supꝝ. oēs qui potērāt ad bella ꝓcedere: sexagintaduomilia septingēti. De filijs aser per generatōnes ⁊ familias ac domos cogtionū suaꝝ recensiti sunt ꝑ noīa singulorꝝ a vicesimo āno ⁊ supꝝ. oēs qui potērāt ad bella ꝓcedere: quadragītamilia ⁊ mille quīgenti. De filijs neptalim ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos cogtionū suaꝝ recēsiti sunt noīb⁹ singlorꝝ a vicesimo anno ⁊ supꝝ. oēs qui potērant ad bella ꝓcedere quīquagītatriamilia quadringenti. Hij sunt qs numeraueṙt moyses ⁊ aaron ⁊ duodecī ꝓncipes isrl. singulos ꝑ domos cogtionū suaꝝ: fuitqꝫ oīs numerus filiorꝝ israel per domos ⁊ familias suas a vicesimo anno et supꝝ qui potērāt ad bella ꝓcedere: sexcentatriamilia virorꝝ quīgenti quīquagīta. Leuite aūt in tribub familiaꝝ suaꝝ non sunt numerati cū eis. Locutusqꝫ ē dñs ad moysen dicens Tribū leui noli numerare: neqꝫ pones sūmaꝫ eorꝝ cū filijs isrl: sed ꝓstitues eos sup tabnaculū testimonij Cuncta vasa ei⁹ ⁊ quicquid ad ceremonias ꝑtinet ipsi portabunt: tabnaculum ⁊ omnia vtensilia ei⁹: ⁊ eṙt in ministerio ac ꝑ giꝝ tabnaculi metabūṫ castra. Cū proficiscendū fuerit deponunt leuite tabernaculum cū castrametanda erigent. Quisquis externoꝝ accesserit occidēṫ. Metabuntur autem castra filij israel vnusquisqꝫ per turmas ⁊ cuneos atꝫ exercitum suū: porro leuite per giꝝ tabernaculi figent tentoria ne fiat indīgtio super multitudinem filiorꝝ israel: et excubabunt in custodijs tabernaculi testimonij. Feceṙt ergo filij israel iuxta omnia q̄ ꝓcepat dñs moysi. Ca. II.

Locutusqꝫ est dñs ad moysen ⁊ aaron dicens. Singuli ꝑ turmas signa atꝫ vexilla ⁊ domos cogtionū suaꝝ castrametabunṫ filiorꝝ israel: ꝑ giꝝ tabernaculi federis. Ad orientem iudas figet tentoria ꝑ turmas exercitus sui: eritqꝫ ꝓnceps filiorꝝ ei⁹ naason fili⁹ āminadab: ⁊ omnis de stirpe eius summa pugnancium septuagintaq̄tuormilia sexcentorꝝ. Juxta eum castrametati sunt de tribu issachar. q̄rum ꝓnceps fuit nathanael fili⁹ suar ⁊ oīs numer⁹ pugnatorꝝ quinquagintaq̄tuormilia quadringenti. In tribu zabulon ꝓnceps fuit heliab fili⁹ helon: omnisqꝫ de stirpe ei⁹ exercit⁹ pugnatorꝝ quinquagintasexmilia quadringenti. Uniuersi qui in castris iude adnumerati sunt. fuerunt centumoctogintasexmilia quadringenti ⁊ per turmas suas ꝓmi egredient. In castris filiorꝝ ruben ad meridianaꝫ plagam erit ꝓnceps elisur fili⁹ sedeur: ⁊ cunct⁹ exercitus pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sunt q̄dragintasexmilia quingenti. Juxta eū castrametati sūt de tribu symeon: quoꝝ ꝓnceps fuit salamihel filius surisaddai: ⁊ cunct⁹ exercitus eius pugnatorꝝ qui numerati sunt quinquagintanouēmilia trecenti. In tribu gad ꝓnceps fuit elisaph fili⁹ duel: ⁊ cūctus exercit⁹ pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sunt quadragintaquīqꝫmilia sexcenti quīquaginta. Omnes qui recensiti sunt in castris ruben. centumquinquagintamilia et mille q̄dringēti quinq̄ginta: ꝑ turmas suas in scdo loco ꝓficiscent. Leuabiṫ aūt tabernaculū testimonij per officia leuitaꝝ ⁊ turmas eorꝝ. Quomodo erigeṫ: ita ⁊ deponeṫ. Singuli ꝑ loca ⁊ ordines suos proficiscentur. Ad occidentalem plagam erunt castra filiorꝝ ephraim: quoꝝ ꝓnceps fuit helisama filius ammiud Cunctus exercit⁹ pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sunt: quadragintamilia quingenti. Et cū eis tribus filiorꝝ manasse. quoꝝ ꝓnceps fuit gamaliel fili⁹ phadassur. cunctusqꝫ exercit⁹ pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sūt. trigintaduomilia ducenti. In tribu filiorꝝ beniamin ꝓnceps fuit abidan filius gedeonis: ⁊ cunctus exercitus pugnatorꝝ eius qui recensiti sunt: trigintaquinqꝫmilia quadringenti Omnes qui numerati sunt in castris ephraim centumoctomilia centū: ꝑ turmas suas tercij ꝓficiscent. Ad aquilonis ꝑtem castrametati sunt filij dan: quoꝝ ꝓnceps fuit abieser fili⁹ amisaddai. Cunct⁹ exercitus pug̃torꝝ eius qui numerati sunt: sexagintaduomilia septingenti. Juxta eum figere tentoria de tribu aser: quoꝝ princeps fuit phegiel fili⁹ ochran. cunct⁹ exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt: q̄draginta

milia et mille quingenti. De tribu filioꝝ neptalim princeps fuit abira filius enan. Cunctus exercit⁹ puḡtoꝝ ei⁹ quinquagintatriamilia quadringenti. Omnes qui numerati sunt in castris dan. fuerṫ centumquinquagintaseptemmilia. sexcenti: ⁊ nouissimi pficiscenṫ. Hic numer⁹ filioꝝ isrl̇ p domos coḡtionū suaꝝ ⁊ turmas diuisi exercit⁹: sexcentatriamilia quingenti quinquaginta. Leuite aūt nō sunt numerati inter filios isrl̇. Sic enim p̄cepat dñs moysi Fecerūtq; filij israel iuxta omnia que mādauerat dñs. Castrametati sunt p turmas suas. ⁊ profecti p familias ac domos p̄m suorum.

Ca. III.

Hec sunt generatōes aaron ⁊ moysi in die qua locut⁹ est dñs ad moysen in monte sy̓nai: ⁊ hec nomina filioꝝ aaron. Primogenit⁹ ei⁹ nadab: deinde abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar Hec nomina filioꝝ aaron sacerdotum qui uncti sunt: et quoꝝ repletę ⁊ consecṫe sunt manus ut sacerdotio fungerentur. Mortui sunt enim nadab ⁊ abiu cum offerent ignem alienuꝫ in conspectu dñi in deserto sy̓nai absq; liberis: functiq; sunt sac̄dotio eleazar ⁊ ythamar coraꝫ aaron p̄e suo Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Applica tribum leui. et fac stare in conspectu aaron sacerdotis ut mīstrent ei ⁊ excubent ⁊ obs̄uēt quicquid ad cultū ptinet multitudinis coraꝫ tabernaculo testimonij: ⁊ custodiant vasa tabernaculi. Fuientes in ministerio eius. Dabisq; dono leuitas aaron ⁊ filijs ei⁹ quib⁹ traditi sunt a filijs israel aaron aūt et filios ei⁹ constitues sup cultum sacerdocij. Extern⁹ qui ad ministrādum accesserit morieṫ Locutusq; est dñs ad moysen dicens. Ego tuli leuitas israel pro omni p̄mogenito qui aperit vuluam in filijs israel: erūtq; leuite mei. Meum est enim omne p̄mogenitum. Ex quo p̄cussi p̄mogenitos ī terra egipti: sanctificaui mihi quicquid p̄mum nascit̄ in israel. Ab hoīe usq; ad pecus mei sunt. Ego dñs. Locutusq; est dñs ad moysen in deserto sy̓nai dicens. Numera filios leui per dom⁹ p̄m suoꝝ ⁊ familias: oēm masculū ab vno mense ⁊ sup̄. Numerauit moyses vt p̄cepat dñs: ⁊ inuenti sunt filij leui per nomīa sua. gerson ⁊ caath ⁊ merari. Filij gerson: lebni ⁊ semei. Filij caath: āram et iessaar. hebron ⁊ oziel Filij merari: moli ⁊ musi De gerson fuere familie due. lomitica ⁊ sebmeitica. quaꝝ numerat⁹ est p̄s sexus masculini ab vno mense ⁊ sup̄. sexc̄ milia quīḡtoꝝ Hij post tabnaculū castrametabunṫ ad occidentem sub p̄ncipe eliasaph filio lael: ⁊ habebunt excubias in tabernaculo federis. ipm tabernaculum et opimentum eius. tentoriū quod trabiṫ añ fores tecti federis ⁊ cortinas atrij: tentorium q̄z quod appendiṫ in introitu atrij tabernaculi. ⁊ quicquid ad ritū altaris ptinet: funes tabernaculi ⁊ omnia utensilia ei⁹. Cognatio caath habebit p̄los. amramitas ⁊ iessaaritas ⁊ hebronitas ⁊ ozielitas. Hec sunt familie caatithaꝝ. recensiti p nomina sua: omnes generis masculini ab vno mēse ⁊ sup̄. octo milia sexcenti: habebunt excubias sanctuarij. ⁊ castrametabunṫ ad meridianam plagam. Princepsq; eoꝝ erit elizaphan fili⁹ oziel: ⁊ custodient archam mensamq; ⁊ candelabꝝ. altaria et vasa sanctuarij in quib⁹ ministrañ ⁊ velū. cunctāq; huiuscemodi suppellectilē. Princeps autē p̄ncipum leuitaꝝ eleazar filius aaron sacerdotis erit sup excubitores custodie sanctuarij. Ituero de merari erunt p̄lī moolite ⁊ musite recensiti p nomina sua: omnes generis masculini ab vno mēse ⁊ sup̄. sex milia ducenti. Princeps eoꝝ suriel fili⁹ abiael: in plaga septentrionali castrametabunṫ. Erunt sub custodia eoꝝ tabule tabernaculi ⁊ vectes ⁊ columne ac bases eaꝝ. ⁊ omnia que ad cultū huiuscemodi ptinent: columneq; atrij p circuituꝫ cum basib⁹ suis: ⁊ paxilli cū funib⁹ Castrametabunṫ ante tabernaculum federis. i. ad orientalem plagam. moyses ⁊ aaron cū filijs suis: hītes custodiam sanctuarij in medio filioꝝ israel. Quisquis alien⁹ accesserit. morieṫ. Omnes leuite quos numerauerunt moyses ⁊ aaron iuxta preceptum domini p familias suas in genere masculino a mense vno ⁊ sup̄: fuerunt viginti duo milia. Et ait domin⁹ ad moysen. Numera p̄mogenitos sex⁹ masculini de filijs israel ab vno mense ⁊ sup̄: ⁊ habebis summam eoꝝ. Tollesq; leuitas mihi: p omni p̄mogenito filioꝝ israel. Ego sum domin⁹ ⁊ pecora eoꝝ pro vniuersis primogenitis pecoꝝ filiorum israel. Recensuit moyses

sicut precepat dñs ꝑmogenitos filioꝝ ísrl̃: ⁊ fuerꝫ masculi ꝑ noīa sua a mense vno et supᵖ vigintiduo milia ducenti septuagīta tres. Locutusqꝫ est dñs ad moysen. Tolle leuitas ꝑ ꝑmogenitis filioꝝ ísrael ⁊ pecora leuitaꝝ pro pecoribꝫ eoꝝ: erũtqꝫ leuitæ mei. Ego sum dñs. In ꝓcio aũt ducentoꝝ septuagintatriũ qui excedunt numeꝝ leuitaꝝ. de primogenitis filioꝝ ísrael accipies quinqꝫ siclos ꝑ singula capita: ad mensuram sanctuarij. Siclus habet viginti obulos. Dabisqꝫ pecuniaꝫ aaron ⁊ filijs eius: preciũqꝫ eoꝝ qui supᵖ sunt. Tulit igr̃ moy ses pecuniam eoꝝ qui fuerant amplⁱ⁹ ⁊ q̃s redemerat a leuitis pro ꝑmogenitis filioꝝ ísrael mille trecentoꝝ sexagintaquinqꝫ siclo iuxta pondus sanctuarij: ⁊ dedit eaꝫ aaron ⁊ filijs eiⁱ⁹ iuxta ꝟbum quod ꝓceperat sibi dñs.

Ca. IIII.

Locutusqꝫ est dñs ad moysen ⁊ aaron dicens. Tolle summam filioꝝ caath de medio leuitaꝝ ꝑ domos ⁊ familias suas a tricesimo anno ⁊ supra vsqꝫ ad quinquagesimum annũ: omnium qui ingrediunt̃ vt stent ⁊ ministrent ī tabernaculo federis. Hic ē cultⁱ⁹ filioꝝ caath Tabernaculum federis ⁊ sanctũ sanctoꝝ ingredient̃ aaron ⁊ filij eiⁱ⁹ quando mouẽda sunt castra: ⁊ deponent velũ quod pendet ante fores. inuoluentqꝫ eo archaꝫ testimonij ⁊ opient rursum velamine iacinctinaꝝ pellium. extendentqꝫ desupᵖ palliũ totum iacinctinũ. ⁊ inducent vectes. Mensam q̃ꝫ ꝓpositōis inuoluent iacinctino pallio ⁊ ponent cũ ea thuribula ⁊ mortariola sciathos ⁊ cratheras ad liba fundenda ꝓ a nes semp in ea erunt. Extendentqꝫ desuper palliũ coccinũ quod rursum opient velamento iacīctinaꝝ pelliũ ⁊ inducēt vectes. Sument ⁊ pallium iacinctinũ quo opient candelabꝝ cũ lucernis ⁊ forcipibus suis. ⁊ emunctoꝝijs. ⁊ cunctis vasis olei q̃ ad ꝓcīnandas lucernas neccia sunt: ⁊ supᵖ omnia ponent opimentũ iacinctinaꝝ pelliũ ⁊ inducent vectes. Necnon ⁊ altare aureũ inuoluent iacinctino vestimento: ⁊ extendēt desupᵖ opimentũ iacinctinaꝝ pelliũ: inducētqꝫ vectes. Omnia vasa quibꝫ ministrant̃ in sanctuario inuoluent iacinctino pallio ⁊ extendent desupᵖ opimentũ iacinctinaꝝ pelliũ: inducentqꝫ vectes. Sꝫ ⁊ altare mũdabũt cinere. ⁊ inuoluent illud purpureo vestimento: ponentqꝫ cũ eo oīa vasa quibꝫ in mīsterio eiⁱ⁹ vtunt̃. i. igniũ receptacula fuscinulas ac tridentes uncios ⁊ batilla. Cũcta vasa altaris opient simul velamīe iacinctinaꝝ pelliũ: ⁊ inducēt vectes. Cũqꝫ inuoluerint aaron ⁊ filij eiⁱ⁹ sanctuariũ ⁊ oīa vasa eiⁱ⁹ in ꝓmotōne castroꝝ: tunc intrabunt filij caath vt portant inuoluta: et non tangant vasa sanctuarij ne moriant̃. Ista sunt onera filioꝝ caath in tabnaculo federis sup quos erit eleazar filiⁱ⁹ aaron sacerdotis. ad cuiⁱ⁹ ptinet curã oleũ ad concīnandas lucnas ⁊ ꝓpositōnis incensum et sacrificiũ qd̃ semp offert̃ ⁊ oleũ unctōnis ⁊ quicquid ad cultũ tabnaculi ptīet: oīmqꝫ vasoꝝ q̃ in sanctuario sunt. Locutusqꝫ est dñs ad moysen ⁊ aaron dicens. Nolite pdere ꝑ plm caath de medio leuitaꝝ: sed hoc facite eis vt viuant: ⁊ non moriant̃ si tetigerint sancta sanctoꝝ. Aaron ⁊ filij eiⁱ⁹ intrabunt: ipsiqꝫ disponent opa singuloꝝ: et diuidēt quid portare quis debeat. Alij nulla curiositate videant q̃ sunt in sanctuario ꝑusq̃ ꝫ iuoluant̃: alioq̃n moriēt̃. Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens. Tolle summam etiaꝫ filioꝝ gerson ꝑ domos ac familias ⁊ cogtiones suas a triginta annis ⁊ supᵖ vsqꝫ ad annos quinq̃ginta. Numera oēs. qui ingrediunt̃ ⁊ ministrāt in tabnaculo federis. Hoc est officiũ familie gersonitaꝝ: ut portent cortinas tabnaculi ⁊ tectũ federis opimentũ aliud. ⁊ supᵖ oīa velamen iacinctinũ: tentoriũqꝫ qd̃ pendet in introitu tabnaculi federis. cortinas atrij ⁊ velũ in introitu qd̃ est ante tabnaculũ. Omnia q̃ ad altare ptinēt funiculos ⁊ vasa mīsterij iubēte aaron ⁊ filijs eiⁱ⁹ portabũt filij gerson ⁊ scient singuli cui debeant opi mancipari Hic est cultⁱ⁹ familie gersonitaꝝ in tabnaculo federis. Erũtqꝫ sub manu ithamar filij aaron sacdotis. Filios q̃ꝫ merari ꝑ familias ⁊ domos pr̃m suoꝝ recensēb a triginta annis ⁊ supᵖ vsqꝫ ad annos quinq̃gīta: omnes qui ingrediunt̃ ad officiũ mīsterij sui ⁊ cultũ federis testimonij. Hec sunt onera eoꝝ. Portabũt tabulas tabnaculi ⁊ vectes eiⁱ⁹ colũnas ⁊ bases eaꝝ: colũnas q̃ꝫ atrij per circuitum cum basibꝫ ⁊ paxillis ⁊ funibꝫ suis. Omnia vasa ⁊ supellectilem ad numeꝝ accipient: sicqꝫ portabunt. Hoc

est officium familie meraritaꝝ ⁊ ministe-
riũ in tabernaculo federis erũtqꝫ sub manu
ithamar filij aaron sacerdotis. Recensuert
igit moyses ⁊ aaron ⁊ principes synagoge
filios caath p cogtiones ⁊ domos patrum
suoꝝ a triginta annis ⁊ sup vsqꝫ ad annũ
quinquagesimũ. omes qui ingrediunt ad
ministeriũ tabernaculi federis: ⁊ inuenti sũt
duo milia septingenti quinquaginta . Hic
est numer⁹ ꝑli caath: qui intrant tabna-
culum federis. Hos numerauit moyses et
aaron iuxta ꝓmonem dñi p manũ moysi.
Numerati sunt et filij gerson p cogtiones
⁊ domos patꝝ suoꝝ a trigita annis ⁊ sup
vsqꝫ ad quiquagesimũ annum omnes qui
ingrediunt vt ministrent in tabernaculo fe-
deris: ⁊ inuẽti sunt duo milia sexcenti tri-
ginta. Hic est ꝑlus gersonitaꝝ: quos nu-
merauert moyses ⁊ aaron iuxta uerbum dñi
Numerati sunt et filij merari p cogtiones
⁊ domos patꝝ suoꝝ a triginta annis ⁊ su-
pra vsqꝫ ad annũ quinquagesimũ omnes
qui ingrediunt ad explendos rit⁹ tabna-
culi federis ⁊ inuẽti sunt tria milia ducẽti
Hic est numer⁹ filioꝝ merari: quos recen-
suert moyses ⁊ aaron iuxta imperiũ dñi p
manum moysi. Omnes qui recensiti sunt
de leuitis ⁊ quos fecit ad nomen moyses ⁊
aaron ⁊ ꝓncipes israel per cogtiones ⁊ do
mos patꝝ suoꝝ a triginta annis ⁊ sup vs-
qꝫ ad annũ quinquagesimũ ingredientes
ad ministerium tabernaculi ⁊ onera por-
tanda: fuerunt simul octo milia quingen-
ti octoginta. iuxta verbum dñi recensuit
eos moyses vnumquenqꝫ iuxta officium
⁊ onera sua: sicut ꝓcepat dñs. ¶ Ca. V.

LOcutusqꝫ est dñs ad moysen dicẽs
Precipe filijs israel: vt eiciant de
castris omnem leprosum ⁊ qui se-
mine fluit pollutusqꝫ est sup mortuo. Taꝫ
masculum ꝙ̃ feminam eicite de castris: ne
contaminent ea cum habitauerint vo-
biscum Feceruntqꝫ ita filij israel: ⁊ eiecert
eos extra castra sicut locut⁹ erat dñs moy
si. Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens.
Loquere ad filios israel. Vir siue mulier
cum fecerint ex omnib⁹ peccatis que solẽt
hominibus accidere. ⁊ per negligentiam
transgressi fuerint mandatum dñi atꝫ de-
liqrint confitebunt peccatũ suũ: ⁊ reddent
ipsum caput quintamqꝫ ptem desup ei in
quez peccauerint Sin aũt non fuerit qui
recipiat dabunt dño ⁊ erit sacerdotis: ex-
cepto ariete qui offert ꝓ expiatõne vt sit
placabilis hostia. Omnes q̃ꝫ ꝓmicie quas
offerent filij israel ad sacerdotem ptinent
⁊ quicquid in sanctuarium offert a singu
lis. ⁊ tradit manib⁹ sacerdotis ipsi⁹ erit.
Locutus est dñs ad moysen dicens. Loqre
ad filios israel: ⁊ dices ad eos. Vir cuius
uxor errauerit maritumqꝫ ptemnẽs. dor-
mierit cum altero viro. ⁊ hoc marit⁹ tẽp-
hendere non quiuerit sed latet adulteriũ.
⁊ testib⁹ argui non potest qꝛ non est inuẽ-
ta in stupro: si spũs zelotipie concitauerit
viꝝ contra uxorem suam q̃ vel polluta est
vel falsa suspitione appetitur. adducit eam
ad sacerdotẽ: ⁊ offeret oblatõem ꝓ illa de-
cimam ptem sati farine ordeacee. Nõ fun-
det sup eam oleũ nec imponent thus. qꝛ sa-
crificiũ zelotipie est: ⁊ oblatõ inuestigans
adulteriũ. Offeret igr̃ eam sacerdos ⁊ sta-
tuet corã dño: assumetqꝫ aquaꝫ sanctã in
vase victili ⁊ pauxillũ terre de pauimento
tabernaculi mittet in eaꝫ. Cũqꝫ stetert mu-
lier in ꝓspectu dñi discooperiet caput ei⁹:
⁊ ponet sup man⁹ illi⁹ sacrificiũ recorda-
tõis ⁊ oblatõem zelotipie. Ipe aũt tenebit
aquas amarissimas. in quas cũ exectione
maledicta ꝓgessit: adiurabitqꝫ eam ⁊ dicet
Si non dormiuit vir alienus tecũ ⁊ si non
polluta es desto mariti thoro: non te no-
cebũt aque iste amarissime in quas male-
dicta ꝓgessi Sin aũt declinasti a viro tuo
atꝫ polluta es. ⁊ cõcubuisti cũ altero: hijs
maledictõib⁹ subiacebis. Det te dñs ĩ ma-
ledictõem exemplũqꝫ cunctoꝝ in ꝑlo suo.
Putrescere faciat femur tuum: ⁊ tumens
uter⁹ dirumpat. Ingrediant aque male-
dicte in ventrem tuũ: ⁊ utero tumescente
putrescat femur Et rñdebit mulier Amẽ.
amen. Scribetqꝫ sacerdos in libello ista
maledicta: ⁊ delebit ea aquis amarissimis
in quas maledicta congessit: ⁊ dabit ei bi-
bere. Quas cũ exhauserit. tollet sacerdos
de manu ei⁹ sacrificiũ zelotipie. ⁊ eleuabit
illud corã dño ĩponitqꝫ illd̃ sup altare: ita
dũtaxat vt pu⁹ pugillũ sacrificij tollat de eo
qd̃ offert̃ ⁊ incendat sup altare: ⁊ sic potũ
det mulieri aquas amarissimas. Quas cuꝫ
biberit. si polluta est ⁊ ꝓtẽpto viro adulte
rij rea. ptrãsibunt eam aq̃ maledictõnis. ⁊

inflato ventre computrescet femur: eritq3 mulier in maledictõez ⁊ in exemplũ omni ꝑplo. Qđsi polluta nõ fuerit erit innoxia: ⁊ faciet liberos. Ista ẽ lex zelotipie. Si declinauerit mlier a viro suo ⁊si polluta fuerit: maritusq3 zelotipie spũ ꝯcitat⁹ adduxerit eam in conspectu dñi. ⁊ fecerit ei sacerdos iuxta omnia que scp̃ta sunt. marit⁹ absq3 culpa erit: ⁊ illa recipiet iniquitatem suam.

¶ Ca. VI.

Locut⁹ est dñs ad moÿsenn dicens. Loquere ad filios israel ⁊ dices ad eos. Vir siue mulier cum fecerint votũ vt sãctificent̃. ⁊ se voluerint dño cõsecrare: a vino ⁊ omne qđ inebriare potest abstinebunt Acetum ex vino ⁊ ex qualibet alia potõne: ⁊ quicquid de vua exp̃mit̃ nõ bibent: vuas recentes siccasq3 non comedent cunctis diebꝫ quibꝫ ex voto dño consec̃ntur: quicquid ex vinea esse potest ab vua passa vsq3 ad acinum non comedent. omni tpe sepatõis sue nouacula non trãsibit ꝑ caput ei⁹: vsq3 ad conpletum diem q̊ dño ꝯsecrat̃ sanctus erit. crescente cesarie capitis ei⁹ Omni tpe consec̃tionis sue sup mortuum nõ ingredieť: nec super patris quidem ⁊ mr̃is ⁊ fr̃is sororisq3 funere contaminabit̃: qꝛ consec̃tio dei sui sup caput ei⁹ est. Omnibꝫ diebꝫ sepatõnis sue sanctus erit dño. Sin autem mortu⁹ fuerit subito quispiam coraz eo. pollueť caput ꝯsec̃tionis ei⁹: qđ radet illico ⁊ in eadem die purgatõnis sue. ⁊ rursum septima. In octauo aũt die offeret duos turtures vl̃ duos pullos colũbe sacerdoti in ĩtroitu federis testimonij. facietq3 sacerdos vnũ pro pctõ. ⁊ alteꝝ in olocaustũ: ⁊ dep̃cabit̃ pro eo quia peccauit sup mortuo sanctificabitq3 caput ei⁹ in die illo. ⁊ consecrabit dño dies separatõis illius. offerens agnum anniculum ꝑ peccato: ita tñ vt dies p̃ores irriti fiãt: quoniam polluta est sanctificatõ ei⁹. Ista est lex consecratõis. Cũ dies quos ex voto decreuerat complebunt̃. adducet eum ad ostium tabernaculi federis: vt offeret oblatõem ei⁹. dño agnum anniculum immaculatũ in olocaustum. ⁊ ouem anniculam immaculatam ꝑ peccato. ⁊ arietem immaculatũ hostiam pacificaz: canistꝝ q̊z panũ azimoꝝ qui conspersi sunt oleo. ⁊ lagana absq3 fermẽto vncta oleo ac libamina singuloꝝ: que offeret sacerdos coraz domino ⁊ faciet tam pro peccato q̃ in olocaustum Arietẽ vero immolabit hostiam pacificaz domino: offerens simul canistrum azimorum ⁊ libamenta que ex more debent̃ Tũc radet̃ nazareus ante ostium tabernaculi federis cesarie cõsecratõis sue: tolletq3 capillos ei⁹ ⁊ ponet sup ignem qui est suppositus sacrifitõ pacificoꝝ. ⁊ armum coctum arietis tortamq3 absq3 fermento vnam de canistro. ⁊ laganum azimoꝝ vnum. ⁊ tradet in manibꝫ nazarei postq̃ rasum fuerit caput ei⁹. susceptaq3 rursum ab eo eleuabit in cõspectu dñi. ⁊ sanctificata sacerdotis erũt. sicut pectusculũ qđ separi iussum est ⁊ femur. Post hec potest bibere nazare⁹ vinum. Ista est lex nazarei cũ vouerit oblatõem suam dño tpe consec̃tionis sue: exceptis hijs que inuenerit man⁹ ei⁹ Iuxta qđ mente deuouerat: ita faciet ad ꝑfectõez sanctificatõis sue. Locut⁹ est dñs ad moÿsen dicens. Loquere aaron ⁊ filijs ei⁹. Sic benedicetis filijs israel ⁊ dicetis eis. Benedicat tibi dominus: ⁊ custodiat te. Ostendat domin⁹ faciem suam tibi: ⁊ misereat̃ tui. Conuertat domin⁹ vultum suum ad te: ⁊ det tibi pacem. Inuocabunt nomen meum super filios israel: ⁊ ego benedicam eis.

¶ Ca. VII.

Factum est aũt in die q̃ compleuit moÿses tabernaculũ ⁊ erexit illud vnxitq3 ⁊ sanctificauit cũ omnibꝫ vasis suis altare similiter ⁊ omĩa vasa ei⁹ obtulerũt p̃nceps israel ⁊ capita familiaꝝ qui erant per singulas tribus prefecti eoꝝ qui numerati fuerant munera coram domino. sex plaustra tecta cum duodecim bobꝫ. Vnum plaustrum obtulere duo duces. ⁊ vnum bouem singuli: obtuleruntq3 ea in conspectu tabernaculi. Ait autẽ dominus ad moÿsen. Suscipe ab eis vt seruiant in ministerio tabernaculi: ⁊ trades ea leuitis iuxta ordinẽ ministerij sui. Itaq3 cũ suscepisset moÿses plaustra ⁊ boues. tradidit eos leuitis. Duo plaustra ⁊ q̃tuor boues dedit filijs gerson. iuxta id qđ habebant necessarium: quatuor alia plaustra ⁊ octo boues dedit filijs merari ſm officia ⁊ cultum suum. sub manu ithamar filij aaron sacerdotis. Filijs aũt caath nõ dedit plaustra ⁊ boues: qꝛ in sanctuario ſuiunt

ꝛ onera ꝑtijs portant humeris. Igiꝫ obtuleꝛt duces in dedicatõez altaris. die qua vnctũ est oblatõez suã ante altare ꝺixitqꝫ dñs ad moyſen. Singuli duces per singulos dies offerant munera in dedicatõez altaris. Prio die obtulit oblatõez suam naason filiꝰ ãminadab de tribu iuda: fueꝛtqꝫ in ea acetabulũ argenteum. pondo centũ triginta ſiclorꝫ. fiala argẽtea hñs septuaginta ſiclos iuxta põdus ſanctuarij. vtꝛqꝫ plenũ ſimila cõſperſa oleo ī ſacꝛificiũ: moꝛtariolũ aureũ appendẽs decem ſiclos plenũ incenſo: bouẽ de armento ꝛ arietẽ ꝛ agnũ anniculũ in olocauſtũ hircũqꝫ ꝑ pctõ: ꝛ in ſacꝛificio pacificorꝫ boues duos. arietes quinqꝫ: hircos quĩqꝫ: agnos ãniculos quĩqꝫ. Hec ẽ oblatio naaſon filij ãminadab. Secõo die obtulit nathanael filius ſuar duꝛ de tribu ỹſachar. acetabulũ argenteũ appẽdens cẽtũ triginta ſiclos. fialã argenteã hñtem ſeptuagĩta ſiclos iuxta pondus ſanctuarij. vtꝛqꝫ plenũ ſimila ꝯſperſa oleo ī ſacꝛificiũ. moꝛtariolũ aureũ hñs decem ſiclos plenũ incenſo: bouẽ de armento ꝛ arietẽ ꝛ agnuz ãniculũ in olocauſtũ hircũqꝫ ꝑ pctõ: et in ſacꝛificium pacificorꝫ boues duos. arietes quĩqꝫ. hircos quĩqꝫ: agnos ãniculos quĩqꝫ Hec fuit oblacõ nathanael filij ſuar. Tercõ die ꝓnceps filiorꝫ zabulon heliab filius helon obtulit acetabulũ argẽteũ appendẽs centumtriginta ſiclos. fialam argenteam hñtem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarij. vtꝛqꝫ plenũ ſimila ꝯſperſa oleo in ſacꝛificiũ: moꝛtariolũ aureũ appendẽs decem ſiclos plenũ incenſo: bouẽ de armento ꝛ arietẽ ꝛ agnũ anniculũ in olocauſtuz hircũqꝫ ꝑ pctõ ꝛ in ſacꝛificõ pacificorꝫ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quĩqꝫ. agnos ãniculos quinqꝫ Hec ẽ oblacõ heliab filij helon. Die quarto ꝓnceps filiorꝫ rubẽ eliſur filiꝰ ſedeur. obtulit acetabulũ argenteũ appendens centumtriginta ſiclos. fialã argenteã hñtez ſeptuagĩta ſiclos ad põdꝰ ſanctuarij. vtꝛqꝫ plenum ſimila conſperſa oleo in ſacꝛificiũ: moꝛtariolũ aureũ appẽdens decem ſiclos plenũ incenſo: bouem ꝛ arietẽ ꝛ agnũ anniculũ in olocauſtũ. hircũqꝫ ꝑ pctõ ꝛ in ſacꝛificõ pacificorꝫ boues duos arietes quinqꝫ. hircos quinqꝫ. agnos anniculos quinqꝫ. Hec fuit oblatio heliſur filij ſedeur. Die quinto ꝓnceps filiorꝫ ſy-

meon ſalamihel filius ſuriſaddaỹ. obtulit acetabulũ argenteum appendens centumtriginta ſiclos. fialam argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarij. vtꝛqꝫ plenum ſimila conſperſa oleo ī ſacꝛificium. moꝛtariolum aureum appendens decem ſiclos plenum incenſo: bouem de armento ꝛ arietem ꝛ agnum anniculuz in olocauſtum. hircumqꝫ ꝓ pctõ ꝛ in hoſtias pacificorꝫ boues duos. arietes quinqꝫ: hircos quinqꝫ. agnos anniculos quĩqꝫ. Hec fuit oblatio ſalamiel filij ſuriſaddaỹ. Die ſexto ꝓnceps filiorꝫ gadheliaſaph filius duel. obtulit acetabulum argenteum appendens centumtriginta ſiclos. fialam argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarij. vtrumqꝫ plenum ſimila conſperſa oleo in ſacꝛificium: moꝛtariolum aureũ appendens decem ſiclos plenum incenſo: bouem de armento ꝛ arietẽ. ꝛ agnum anniculum in olocauſtum. hircumqꝫ ꝓ peccato: ꝛ in hoſtias pacificorꝫ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quĩqꝫ. agnos anniculos quinqꝫ. Hec fuit oblatio heliaſaph. filij duel. Die ſeptimo ꝓnceps ephraim. eliſama filiꝰ ammiud. obtulit acetabulum argenteum appendens centũtriginta ſiclos. fialam argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarij. vtꝛqꝫ plenum ſimila conſperſa oleo in ſacꝛificium: moꝛtariolum aureum appendẽs decem ſiclos plenum incenſo: bouem de armento. ꝛ arietem. ꝛ agnum anniculum in olocauſtum. hircũqꝫ ꝓ pctõ: ꝛ in hoſtias pacificorꝫ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quinqꝫ. agnos anniculos quinqꝫ Hec fuit oblatio eliſama. filij ãmiud. Die octauo ꝓnceps filiorum manaſſe gamaliel filius phadaſſur. obtulit acetabulum argenteum appendens centumtriginta ſiclos. fialam argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarij. vtꝛqꝫ plenum ſimila conſperſa oleo in ſacꝛificium: moꝛtariolum aureum appendens decem ſiclos plenum incenſo: bouem de armento. ꝛ arietem. ꝛ agnum anniculum in olocauſtum. hircumqꝫ ꝓ peccato: et in hoſtias pacificorum boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quinqꝫ. agnos anniculos quinqꝫ. Hec fuit oblatõ gamaliel filij phadaſſur. Die nono õnceps filiorꝫ beniamin

abidan filiꝰ gedeonis. obtulit acetabulum argenteũ appendens centũtriginta siclos. fialam argenteaꝫ hñtem siclos ad pondus sãctuarij. vtrꝝqꝫ plenũ simila conspsa oleo in sacrificiũ: mortariolũ aureũ appendens decem siclos plenũ incenso: bouẽ de armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnum anniculũ in olocaustũ hircũqꝫ ꝓ pctõ ⁊ ĩ hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quĩqꝫ: agnos anniculos quinqꝫ. Hec fuit oblatio abidaꝫ filij gedeonis. Die decĩo p̃nceps filioꝝ dan abiezer filiꝰ amisaddai. obtulit acetabulũ argenteũ appendens centũtriginta siclos. fialam argẽteaꝫ hñtem septuaginta siclos ad pondus sctũarij. vtrꝝqꝫ plenũ simila cõspersa oleo in sacrificiũ: mortariolũ aureum appendens decem siclos plenũ incenso: bouem de armento ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculum in olocaustũ hircũqꝫ ꝓ pctõ: ⁊ in hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quinqꝫ. agnos anniculos quinqꝫ. hec fuit oblatõ abiezer filij amisaddai Die vndecĩo p̃nceps filioꝝ aser phagaihel filiꝰ ochran obtulit acetabulũ argenteũ appendens centũtriginta siclos. fialam argenteam hñtez septuagĩta siclos ad põdus sctũarij. vtrꝝqꝫ plenũ simila ꝯspersa oleo in sacrificiũ: mortariolũ aureũ appendens decẽ siclos plenũ incenso: bouem de armento: ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in olocaustũ hircũqꝫ ꝓ pctõ: ⁊ in hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quĩqꝫ. agnos ãniculos quĩqꝫ. Hec fuit oblatõ phagaihel filij ochran. Die duodecimo p̃nceps filioꝝ neptalim ahira filiꝰ henan. obtulit acetabulũ argenteũ appendẽs centũtriginta siclos. fialam argenteam hñtem septuagĩta siclos ad põdus sctũarij. vtrꝝqꝫ plenũ simila ꝯspsa oleo in sacrificiũ: mortariolũ aureũ appendens decem siclos plenũ incenso: bouem de armento ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in olocaustũ hircũqꝫ ꝓ pctõ ⁊ in hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quĩqꝫ. agnos ãniculos quĩqꝫ. Hec fuit oblatõ ahira filij henan. Hec in dedicatõne altaris oblata sũt a p̃ncipibꝫ isrl' in die q̃ consecr̃tum ẽ: acetabula argẽtea duodecĩ. fiale argentee. duodecim. ita vt centũtrigĩta argenti siclos hr̃et vnum acetabulum. ⁊ septuagĩta siclos vna fiala. i. in ꝯmune vasoꝝ omnium ex argento. sicli duo milia quadringenti pondere sanctuarij: mortariola aurea duodecim plena incẽso. denos siclos appendentia pondere sanctuarij. i. simul auri sicli centumuiginti: boues d armẽto in olocaustũ duodecim. arietes duodecim agni ãniculi duodecim ⁊ libamenta eoꝝ: hirci duodecim. pro peccato: ĩ hostias pacificoꝝ boues vigintiquatuor. arietes sexagĩta. hirci sexaginta. agni ãniculi sexagĩta. Hec oblata sunt in dedicatõne altaris. quando vnctum est. Cunqꝫ ingrederet̃ moyses tabernaculum federis vt consuleret oraculum: audiebat vocem loquentis ad se de ꝓpiciatorio. quod erat super archã testimonij. inter duos cherubim. vñ ⁊ loquebat̃ ei.

¶ Ca. VIII.

Locutus est dñs ad moysen dicens Loquere aaron: ⁊ dices ad eum. Cum posueris septem lucernas: candelabrum in australi parte erigat̃ Hoc igit̃ precipe vt lucerne contra boream e regione ꝯspiciant ad mensam panũ ꝓpositõnis: contra eaꝫ ꝑtem quam candelabruꝫ respicit lucere debebunt. Fecitqꝫ aaron: ⁊ imposuit lucernas sup candelabꝝ vt p̃ceperat dñs moysi Hec aũt erat factura candelabri: ex auro ductili tam medius stipes q̃ cũcta que ex vtroqꝫ calamoꝝ latere nascebãt̃ Juxta exemplũ qd oñdit dñs moysi: ita opatꝰ est candelabꝝ. Et locutus est dñs ad moysen dicẽs Tolle leuitas ex medio filioꝝ isrl' ⁊ purificabis eos iuxta hũc ritũ. Aspergant̃ aqua lustratõis: ⁊ radant omnes pilos carnis sue. Cũqꝫ lauerint vestimenta sua ⁊ mũdati fuerint: tollant bouem de armentis ⁊ libamentũ eius. similã oleo ꝯspsa: bouez aut alteꝝ de armento tu accipies pro pctõ ⁊ applicabis leuitas corã tabnaclo federis. ꝯuocato omni mltitudine filioꝝ isrl'. Cũqꝫ leuite fuerint corã dño ponent filij isrl' manꝰ suas sup eos: ⁊ offeret aaron leuitas munꝰ in ꝯspectu dñi a filijs isrl': vt ꝑuiant in mĩsterio eiꝰ. Leuite q̃ꝫ ponent manꝰ suas sup capita boum: e quibꝫ vnũ faciẽs ꝓ pctõ. ⁊ alteꝝ in olocaustum dñi: vt dep̃ceris ꝓ eis. Statuesqꝫ leuitas in ꝯspectu aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ ⁊ ꝯsecr̃bis oblatos dño: ac separabis de medio filioꝝ israel vt sint mei: ⁊ postea ingrediant̃ tabernaculũ federis. vt seruiant mihi Sicqꝫ purificabis ⁊ consecr̃bis eos in oblatõnem

dñi: quoniam bona donati sunt mihi a filijs isrl'. Pro pmogenitis que aperiũt oẽm vuluam in israel accepi eos Mea sunt enĩ oĩa pmogenita filioꝝ isrl': tam ex hoĩbꝫ q̃ ex iumentis. Ex die quo pcussi omne pmogenitũ in terra egipti. sctificaui eos mihi et tuli leuitas p cũctis pmogenitis filioꝝ israel. tradidiqꝫ eos dono aaroꝫ ꝛ filijs eiꝰ de medio pli. vt fuiant mihi p isrl' in tabernaculo federis: ꝛ orẽt pro eis ne sit in plo plaga. si ausi fuerint accedere ad sctũariũ. Feceꝛtqꝫ moyses ꝛ aaroꝫ ꝛ oĩs multitudo filioꝛuꝫ israel super leuitis que preceperat dñs moysi: purificatiqꝫ sunt ꝛ lauerꝛt vestimenta sua. Eleuauitqꝫ eos aaron in ꝓspectu dñi et orauit pro eis: vt purificati ingrederenꝛ ad officia sua in tabernaculum federis corã aaron ꝛ filijs eiꝰ Sicut pcepe rat dñs moysi de leuitis: ita factũ est. Locutꝰ est dñs ad moysen dicens. Hec est lex leuitaꝝ. A vigintiquinqꝫ ãnis ꝛ supꝰ ingredienꝛ: vt ministrẽt in tabernaculo federis Cũqꝫ quinquagesimũ annũ etatis impleuerint. Fuire cessabũt: eruntqꝫ mĩstri frm suoꝝ in tabernaculo federis. vt custodiãt que sibi fuerint ꝓmendata: opera aũt ipa nõ faciant. Sic dispones leuitas in custodijs suis. ¶ Ca. IX.

Locutꝰ est dñs ad moysen in deserto synai. anno scdo postq̃ egressi sũt de terra egipti. mense pmo dicens. Faciant filij isrl' phase in tẽpore suo. quartadecĩa die mensis huiꝰ ad vesperã: iuxta omnes ceremonias ꝛ iustificatões eiꝰ Pre cepitqꝫ moyses filijs isrl': vt facerẽt phase Qui fecerũt tẽpore suo quartadecĩa die mẽsis advesperã in mõte synai: iuxta oĩa que mãdauerat dñs moysi feceꝛt filij isrl'. Ecce aũt quidã immũdi super aĩa hoĩs. qui nõ poterãt facere phase in die illo: accedentes ad moysen ꝛ aaron. dixerꝛ eis. Immundi sumꝰ super aĩa hoĩs: quare fraudamur vt non valeamus offerre oblatõnem dño. in tẽpore suo ĩter filos isrl': Quibꝫ rñdit moyses. Statæ: vt ꝓsulam quid pcipiat dñs de vob. Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens. Loquere filijs israel. Hõ qui fuerit immũdus super aĩa: siue in via pcul in gẽte vrã. faciat phase dño in mẽse scdo quartadecĩa die mẽsis ad vesperã: cũ azimis et lactucis agrestibꝫ comedẽt illud Non relinquent ex eo quippiam vsqꝫ mane ꝛ os eiꝰ non confrigẽt oẽm ritũ phase obꝛuabũt. Si quis aũt ꝛ mũdus ẽ ꝛ in itinere ñ fuit . ꝛtamen non fecit phase. extermĩabiꝛ aĩa illa de populis suis. qꝛ sacꝛficiũ dño ñ obtulit tẽpore suo. Pctm suum ipe portabit. Peregrinꝰ quoqꝫ et aduena si fuerĩt apd vos: facient phase dño iuxta ceremonias ꝛ iustificatões nes suas. Preceptũ idẽ erat apud vos tam aduene q̃ indigene ꝰ Jgr̃ die qua erectũ est tabnaculũ operuit illud nubes. A vespera aũt super tẽtoriũ erat quasi spẽs ignis vsqꝫ ad mane. Sic fiebat iugiter. Per diem operiebat illud nubes: ꝛ per noctem quasi spẽs ignis. Cũqꝫ ablata fuisset nubes que tabnaculũ pegebat. tũc pficiscebanꝛ filij israel: ꝛ ĩ loco vbi stetisset nubes ibi castra metabãꝛ. Ad ĩperiũ dñi pficiscebãꝛ: et ad ĩperiũ illiꝰ figebãt tabnaculũ Cũctis diebꝫ quibꝫ stabat nubes super tabnaculũ manebãt in eodẽ loco. etsi eueniꝛet vt multo tẽpore maneret super illud. erãt filij israel in excubijs dñi: ꝛ nõ pficiscebanꝛ quotquot diebꝫ fuisset nubes super tabnaculũ. Ad ĩperiũ dñi erigebãt tẽtoria: ꝛ ad imperium illiꝰ deponebãt. Si fuisset nubes a vespere vsqꝫ ad mane. et statĩ diluculo tabnaculũ reliquisset pficiscebanꝛ. ꝛsi pꝰ diez ꝛ noctẽ recessisset. dissipabant tẽtoria. Si vero biduo aut vno mense vel lõgioꝛi tẽpore fuisset super tabnaculũ. manebant filij israel ĩ eodem loco. ꝛ non pficiscebanꝛ: statĩ autez vt recessisset mouebant castra. Per verbũ dñi figebant tẽtoria. ꝛ per ũbũ illiꝰ pficiscebanꝛ: erãtqꝫ in excubijs dñi iuxta imperiũ eiꝰ per manũ moysi. ¶ Ca. X.

Locutꝰ est dñs ad moysen dicens. Fac tibi duas tubas argẽteasductiles: quibꝫ ꝓuocare possis multitudinem q̃ mouenda sunt castra. Cunqꝫ increpueris tubis: ꝓgregabiꝛ ad te omnis turba ad ostium tabnaculi federis. Si semel clanxeris: venient ad te ꝓncipes ꝛ capita multitudinis israel. Si autẽ prolixiꝰ atqꝫ concisus clangoꝛ increpuerit: mouebunt castra pmi qui sunt ad orientalem plagã In scdo autez sonitu ꝛ pari vlulatu tube leuabũt tẽtoria qui habitant ad meridiem: et iuxta hũc modũ reliqui faciant vlulantibꝫ tubis in profectione. Quando aũt congregandus ẽ pplus. simplex tubaꝝ

clangor erit: ⁊ nō concise vlulabunt. Filij aūt aaron sacerdotis clangent tubis: eritq; hoc legittimū sempiternū in generatōnib⁹ vr̄is. Si exieritis ad bellū de terra vr̄ā. cō tra hostes qui dimicant aduersū vos. clan getis vlulantib⁹ tubis ⁊ erit recordatō vr̄i corā dño deo vr̄o: vt eruamī de manib⁹ inimic⁹ vr̄os. Si qñ habebitis epulū ⁊ dies festos ⁊ kalendas. canetis tub⁹ sup⁹ holocaustis ⁊ pacificis victimis: vt sint vob⁹ in recordatōem dei vr̄i. Ego dñs deus vester. Anno scdo mense scdo. vicesima die mēsis eleuata ē nubes ō tabnaculo federis Profectiq; sūt filij isrl̄ p turmas suas de deserto sÿnai: ⁊ recubuit nubes in solitudine pharan. Mouerūtq; castra p̄mi iuxta impium dñi in manu moysi. filij iuda per turmas suas: quor̄ p̄nceps erat naason filios amminadab. In tribu filior̄ isachar fuit p̄nceps nathanael fili⁹ suar: in tribu zabuloz erat p̄nceps eliap fili⁹ elon. Depositūq; est tabnaculuz. qō portantes egressi sunt filij gerson ⁊ merari. Profectiq; sunt ⁊ filij ruben p turmas ⁊ ordinez suū: quor̄ p̄nceps erat elisur fili⁹ sedeur. In tribu aūt filior̄ symeon p̄nceps fuit salamiel fili⁹ surisaddai porro ī tribu gad erat p̄nceps eliasaph fili⁹ duel. Profectiq; sunt ⁊ caathite: portantes sanctuariū. Tamdiu tabnaculum portabaī: donec venirent ad erectōis locū Moueī castra ⁊ filij ephraim per turmas suas: ī quor̄ exercitu p̄nceps erat elisama fili⁹ ammiud. In tribu aūt filior̄ manasse p̄nceps fuit gamaliel fili⁹ phadassur: ⁊ in tribu beniamin erat dux abidan fili⁹ gedeonis. Nouissimi castror̄ oīm pfecti sunt filij dan p turmas suas: in quor̄ exercitu p̄nceps fuit abiezer fili⁹ ammisaddai. In tribu aūt filior̄ aser erat p̄nceps phagaiel filius achran: ⁊ in tribu filior̄ neptalim p̄nceps fuit abira fili⁹ henan. Hec sunt castra ⁊ profectōnes filior̄ israel per turmas suas qñ egrediebanī. Dixitq; moyses obab filio ragueł madianiti cogn̄to suo. Proficiscimur ad locum quē dñs datur⁹ est nobis: veni nobiscum vt benefaciam⁹ tibi: qz dñs bona promisit israeli. Cui ille respondit Non vadam tecū: sed reuertar in terrā meam in qua nat⁹ sum. Et ille: noli inquit nos relinq̄re. Tu enī nosti in quib⁹ locis p deserta castra ponere debeā⁹: ⁊ eris ductor noster. Cūq; nobiscū veneris: quicquid optimū fuerit ex opib⁹ quas nob⁹ tradit⁹ est dñs dabim⁹ tibi. Profecti sunt ergo de monte dñi viaz triū dier̄: archaq; federis dñi p̄cedebat eos p dies tres. quidens castror̄ locū. Nubes q̄z dñi sup eos erat per diē cū incederent. Cūq; eleuareī archa. dicebat moyses. Surge dñe ⁊ dissipenī inimici tui: ⁊ fugiant qui odēr̄t te a facie tua Cū aūt deponereī. aiebat. Reuertere dñe ad multitudinē exercit⁹ isrl̄.

Ca. XI.

Interea ortum est murmur p̄pl̄i: quasi dolentium pro labore cōtra dñm. Quod cum audisset iratus ē: ⁊ accensus in eos ignis dñi deuorauit extremam castror̄ partem. Cunq; clamasset p̄pl̄us ad moysen: orauit moyses ad dñm. ⁊ absorpt⁹ est ignis. Vocauitq; nomen loci illi⁹ incensio: eoq; succensus fuisset contra eos ignis domini. Vulgus quip̄e p̄miscuum quod ascenderat cum eis. flagrauit desiderio carnium sedens ⁊ flens. iunctis sibi pariter filijs israel: ⁊ ait. Quis dabit nobis ad escendum carnes: Recordamur piscium quos comedeba⁹ in egipto g̃tis in monte nobis veniūt cucumeres ⁊ pepones. porriq; ⁊ cepe ⁊ allia. Anima nr̄a arida est. nihil aliō respiciūt oculi nostri nisi man. Erat aūt man quasi semen coriandri coloris bedellij. Circuibatq; p̄pl̄us. ⁊ colligens illud frangebat mola siue terrebat in mortario: coquens in olla ⁊ faciens ex eo tortulas saporis quasi panis oleati. Cūq; descenderet nocte supra castra ros: descendebat pariter ⁊ man. Audiuit ergo moyses flentem p̄pl̄m per familias: singulos p ostia tētorij sui. Iratusq; est furor dñi valde: sed ⁊ moysi intolleranda res visa est: ⁊ ait ad dominum Cur afflixisti seruū tuum: Quare non inuenio grāz coram te: Et cur imposuisti pondus vniuersi populi h⁹ sup me: Nūquid ego concepi omnē hanc multitudinē vel genui eam. vt dicas mihi porta eos in sinu tuo sic portare solet nutrix infantulū: ⁊ defer in terram p qua iurasti p̄rib⁹ eor̄: Vnde mihi carnes: vt demtante m̄ltitudini: Flent ꝓtra me dicētes: da nob⁹ carnes vt comedam⁹ Non possū sol⁹ sustinere oēm hūc p̄pl̄m: qz grauius mihi est Sin aliter tibi videī: obsecro vt interficias me ⁊ inueniam grām in oculis tuis: ne tantis

afficiar malis. Et dixit dñs ad moysen. Congrega mihi septuaginta viros d senibꝫ israel. quos tu nosti q senes ꝓpl'i sint ac magistri: ⁊ duces eos ad ostiũ tabernaculi federis. faciesqꝫ ibi stare tecũ vt descendaꝫ ⁊ loquar tibi: ⁊ auferam de spũ tuo tradãqꝫ eis. vt sustentẽt tecũ onꝰ ꝓpl'i. ⁊ ñ tu solus g̃ueris. Populo quoqꝫ dices. Sanctificamini. Cras comedetis carnes. Ego enĩ audiui vos dicere. Quis dabit nob̃ escas carniũ: Bene nob̃ erat in egipto. Vt det vob̃ dñs carnes ⁊ comedatis. non vno die nec duobꝫ vel quĩqꝫ aut decẽ. nec viginti quidem. sed vsqꝫ ad mensez dieꝝ: donec exeat per nares vrãs ⁊ vertat̃ in nausiam: eoq repuleritis dñm qui in medio vr̃i est. ⁊ fleueritis corã eo dicentes: quare egressi sumꝰ ex egipto vt perirem⁹ in solitudine: Et ait moyses ad dñm. Sexcenta milia peditũ huiꝰ ꝓpl'i sunt. Et tu dicis dabo eis esuꝫ carniũ mense integro: Nũquid ouiũ ⁊ boũ mlt'itudo cedet̃. vt possit sufficere ad cibũ: vel omnes pisces maris in vnũ ꝯgregabũtur vt eos sacient: Cui rñdit dñs Nũquid manꝰ dñi inualida ẽ: Jam nũc videb̃: vtꝝ meꝰ ſmo opere ꝯpleat̃. Venit igit̃ moyses ⁊ narrauit ꝓpl'o v̄ba dñi. cõgregãs septuaginta viros d senibꝫ israel: quos stare fecit circa tabernaculum. Descenditqꝫ dñs per nubem et locutꝰ est ad eũ: auferens de spũ qui erat ĩ moyse: ⁊ dans septuagĩta viris Cũqꝫ requieuisset ĩ eis spũs ꝓphauer̃t: nec vltra cessauerũt. Remanserãt aũt ĩ castris duo viri. quoꝝ vnus vocabatur heldad. et alter medad. sup quos requieuit spũs: nã ⁊ ipsi descp̃ti fuerãt: ⁊ nõ exierãt ad tabernaculũ. Cũqꝫ ꝓphar̃ẽt in castris: cucurrit puer ⁊ nunciauit moysi dicens. Heldad et medad ꝓphetant in castris. Statim iosue filius nun mĩster moysi. ⁊ electꝰ e pluribꝫ ait. Dñe mi moyses prohibe eos. At ille: quid inquit emularis ꝑ me: Quis tribuat vt oĩs ꝓpl'us ꝓphetet: ⁊ det eis dñs spiritum suũ: Reuersusqꝫ ẽ moyses ⁊ maiores natu israel in castra. Ventꝰ aũt egrediens a dño arreptas trans mare coturnices detulit et dimisit in castra. itinere quantum vno die confici potest ex omni ꝑte castroꝝ per circuitũ: volabantqꝫ in aere duobꝫ cubitis altitudine sup terrã. Surgens ergo ꝓpl'us toto die illo ⁊ nocte ac die altero. ꝯgregauerũt coturnicũ. qui paꝝ decem choros: et siccauerũt. eas ꝑ giꝝ castroꝝ. Adhuc carnes erãt in dẽtibꝫ eoꝝ. nec defecerat huiuscemõi cibꝫ: ⁊ ecce furor dñi ꝯcitatꝰ in ꝓpl'm percussit eum plaga magna nimis. Vocatusqꝫ est ille locus sepulc̃ ꝯcupĩe: ibi enim sepelierũt ꝓpl'm qui desiderauerat carnes. Egressi aũt de sepulcris ꝯcupĩe venerũt in asseroth: ⁊ manserunt ibi. ¶ Ca. XII.

Locutaqꝫ est maria ⁊ aaron cõtra moysen ꝓpter vxorem eiꝰ ethiopissam: ⁊ dixerũt. Nũ ꝑ solum moysẽ locutus est dñs: Nonne ⁊ nobis similiter est locutus: Qd cum audisset dñs. iratꝰ ẽ. Erat enim moyses vir mitissimꝰ super oẽs homines qui morabant̃ in terra. Statim locutus est ad eum ⁊ ad aaron ⁊ mariam. Egredimĩ vos tantũ tres ad tabernaculũ federis. Cũqꝫ fuissent egressi descẽdit dñs in columna nubis: ⁊ stetit in introitu tabernaculi vocans aaron ⁊ mariã. Qui cũ issent dixit ad eos. Audite ſmones meos. Si quis fuerit inter vos ꝓpha dñi ĩ visiõe apparebo ei: vel per somniũ loquar ad illũ Et ait. At non talis ſuus meꝰ moyses: qui in omni domo mea fidelissimꝰ est. Ore enĩ ad os loquar ei. Palam. ⁊ non per enig̃ta et figuras dñm videt. Quare ergo non timuistis detrahere ſuo meo moysi: Iratusqꝫ ꝯtra eos abijt. Nubes quoqꝫ r̃cessit que erat sup tabernaculũ. Et ecce maria apparuit candẽs lep̃ quasi nix. Cũqꝫ respexisset eam aaron ⁊ vidisset perfusam lep̃: ait ad moysen. Obsecro dñe mi. ne imponas nob̃ hoc pc̃tm qd stulte commisimꝰ: ne fiat hec quasi mortua: ⁊ vt abortiuũ qd proicit̃ de vulua matris sue. Ecce iam mediũ carnis eiꝰ deuoratũ est a lep̃. Clamauitqꝫ moyses ad dñm dicens. Deus obsecro. sana eam. Cui rñdit dñs. Si pater eiꝰ spuisset in faciem illiꝰ. nõne debuerat saltim septẽ diebꝫ rubore suffundi: Separet̃ septem diebus extra castra: et postea reuocabit̃. Exclusa est itaqꝫ maria extra castra septem diebꝫ: et populus non est motus de loco illo. donec reuocata est maria. ¶ Ca. XIII.

Profectusqꝫ est populus de aseroth fixis tentorijs in deserto pharaꝫ. Ibiqꝫ locutꝰ est dominꝰ ad moysen dicens. Mitte viros qui considerent

terrā chanaan quā datur⁹ sū filijs israhel. singulos de singulis tribubꝫ ex pñcipibus Fecit moÿses qđ dñs īperarat: de deserto pharan mittens pñcipes viros: quoꝝ ista sunt nomīa. De tribu rubē. semmua filiū zechur: de tribu sÿmeō. saphat filiū vri: de tribu iuda chaleph filiū iephone: de tribu isachar igal filiū ioseph: de tribu ephraim osee filiū nū: đ tribu beniamī phalti filiuz raphu: đ tribu zabulō. geddihel filiū sodi: đ tribu ioseph ceptri manasse gaddi filiuz susi: đ tribu dā amihel filiū gemalli: đ t̄bu azer sechor filiū michael: de tribu neptalī naabi filiū bapsi: đ tribu gad guhel filium machi. Hec sūt nomina viroꝝ. quos misit moÿses ad cōsiderandā terram: vocauitqꝫ osee filiū nun iosue. Misit ergo eos moÿses ad ꝯsiderādam terrā chanaan: ⁊ dixit ad eos. Ascēdite ꝑ meridianā plagā. Cūqꝫ veneritis ad mōtes. ꝯsiderate terrā qualis sit: ⁊ populū qui habitator est ei⁹. vtrū fortis sit an infirmus: pauci numero an plures: ip̄a terra bona an mala: vrbes quales. murate an absqꝫ muris: hui⁹ pinguis an steril'. nemorosa an absqꝫ arboribꝫ. Cōfortamini. ⁊ afferte nobis đ fructibꝫ terre Erat autē tempus quādo iam p̄coque vue vesci possunt. Cūqꝫ ascēdissent exploraue-runt terram a deserto sÿn. vsqꝫ ad roob in trantib⁹ emath. Ascenderūtqꝫ ad meridiē ⁊ venerunt in hebron. vbi erant achimā ⁊ sisai ⁊ dolmai. filij enach: naz hebrō septē annis ante thanim vrbem egipti condita est. Pergentesqꝫ vsqꝫ ad torrentem botri absciderunt palmitem cum vua sua quem portauerunt in vecte duo viri. De malis quoqꝫ granatis ⁊ de ficis loci illi⁹ tulerūt qui appellat⁹ est nehelescol id est torrens botri eo qđ botrū portassēt inde filij israhel. Reuersiqꝫ exploratores terre post quadragīta dies oī regione circuita venerūt ad moÿsen ⁊ aaron ⁊ ad oēm cetū filioꝝ israhel in desertum pharan qđ est in cades. Locutiqꝫ eis ⁊ omni multitudini ostenderunt fruct⁹ terre ⁊ narrauerunt dicentes. Venim⁹ ī terrā ad quā misistis nos. que reuera fluit lacte ⁊ melle. vt ex hijs fructibꝫ cognosci potest: sꝫ cultores fortissīos habꝫ. ⁊ vrbes grādes atqꝫ muratas. Stirpē enach vidim⁹ ibi. Amalech hītat ī meridie. etheus et iebuseus et amorreus in montanis. Cananeus vero morat̄ iuxta mare. ⁊ circa fluenta iordanis. Inter hec caleph cōpescens murmur populi qui oriebatur cōtra moÿsen ait. Ascendam⁹ et possideam⁹ terram: quoniam poterimus obtinere eā. Alij vero qui fuerant cum eo dicebāt. Nequaq̄ ad hunc populum valemus ascendere: quia fortior nobis est. Detraxeruntqꝫ terre quam inspexerant apud filios israhel. dicentes. Terra quā lustrauim⁹ deuorat habitatores suos. Popul⁹ quē aspeximus ꝓcere stature est. Ibi vidimus monstra quedam filiorum enach de genere giganteo: quibus cōperati quasi locuste videbamur.

Capitulum. XIIII.

Igitur vociferans omnis turba fleuit nocte illa: et murmurati sunt contra moÿsen ⁊ aaron cuncti filij israhel dicentes. Utinam mortui essem⁹ in egipto et non in hac vasta solitudine. Utinam pereamus. ⁊ nō inducat nos dominus in terram istam: ne cadamus gladio. ⁊ vxores hac liberi nostri ducant̄ captiui. Nōne meli⁹ ē reuerti ī egiptū. Dixerūtqꝫ alter ad alteꝝ. Cōstituam⁹ nobis ducem. ⁊ reuertamur in egiptū. Quo auditu moÿses ⁊ aarō ceciderūt ꝓni ī terrā corā oī mlt̄itudine filioꝝ israhel. At vero iosue fili⁹ nun. ⁊ caleph filius iephone. qui ⁊ ip̄i lustrauerāt terrā. scider̄t vestimēta sua. et ad omēm mlt̄itudinē filioꝝ israhel locuti sūt. Terra quā circuiuim⁹ valde bona est. Si ꝓpicius fuerit dñs īducet nos in eā. et tradat humū lacte ⁊ melle manātē. Nolite rebelles esse ꝯtra dñm. neqꝫ timeatis populū terre huius. quia sicut panē ita eos possum⁹ deuorare. Recessit ab eis omē p̄sidiū: dñs vobiscū est. nolite metuere. Cūqꝫ clamaret oīs mlt̄itudo ⁊ lapidibꝫ eos vellet opp̄mere. apparuit gl'ia dñi sup tectum federis. cūctis videntibꝫ filijs isrl'. Et dixit dñs ad moÿsē. Usquequo detrahꝫ mihi popul⁹ iste. Quousqꝫ non credēt mihi in oīb⁹ signis que feci coram eis. Feriam igit̄ eos pestilencia. atqꝫ cōsumā. te aūt faciā prīcipem sup gētem magnā et fortiorē quā hec est. Et ait moÿses ad dñm. Ut audiāt egiptij de quoꝝ medio eduxisti populū istū. ⁊

habitatores terre hui⁹ qui audier̄t qd̄ tu
dñe in ꝓpl'o isto sis. ⁊ facie videaris ad fa-
ciē ⁊ nubes tua ꝓtegat illos. ⁊ ī columna
nub̄ p̄cedas eos ꝑ diē. ⁊ in colūna ignis ꝑ
noctē. qd̄ occideris tantā multitudinē q̄si
vnū hoīez. ⁊ dicāt Nō poterat ītroducere
ꝓpl'um in terrā ꝓ q̄ iurauerat: idcirco occi
dit eos ī solitudīe. Magnificet̄ g̊ fortitu-
do dñi sicut iurasti dicēs. Dñs paciens et
multe misericordie. ⁊ auferēs īiquitatē et
scelera. nullūq; īnoxiū derelīquēs: qui visi
tas pēta patꝝ ī filios ī terciā ⁊ q̄rtā gene
racōnē: dimitte obsecro peccatum ꝓpl'i tui
hui⁹ scd̄m magnitudinē misericordie tue:
sic̄ ꝓpici⁹ fuisti egrediētib̄ d̄ egipto vsq; ad
locū istū. Dixitq; dñs. Dimisi iuxta ver-
bū tuū viuo ego: ⁊ implebit̄ gl'ia domini
vniuersa terra. Attamē oēs hoīes qui vi-
derunt maiestatē meā ⁊ signa que feci in
egipto ⁊ ī solitudine. ⁊ tēptauerūt me iaz
ꝑ decem vices nec obedierūt voci mee. nō
videbūt terram pro qua iuraui patribus
eoruz: nec quisquā ex illis qui detraxit mi
hi intuebitur eā. Seruum meum chaleph
qui plenus alio spū secut⁹ est me inducaz
in terrā hanc quam circuiuit. et semē ei⁹
possidebit eam: quoniā amalechites ⁊ cha
naneus habitant in vallib̄. Cras mouete
castra: ⁊ reuertimini in solitudinē ꝑ viam
maris rubri. Locutusq; est dñs ad moysē
⁊ aaron dicens. Usquequo multitudo hec
pessimā murmurat contra me? Querelas
filiorum israhel audiui. Dic ergo eis. Vi-
uo ego ait dñs: sicut locuti estis audiēte
me. sic faciam vobis In solitudine hac ia
cebunt cadauera vestra Omnes qui nume
rati estis a viginti annis ⁊ supra. ⁊ mur-
murastis contra me. non intrabitis terrā
sup̄ quā leuaui manū meā vt hītare vos
facerē: p̄ter chaleph filiū iephone. ⁊ iosue
filiū nun. Paruulos aūt vestros de quib̄
dixistis qd̄ p̄de hostib̄ forēt introducā: vt
videāt terrā que vob̄ displicuit: vestra ca-
dauera iacebūt in solitudine. Filij vestri
erūt vagi in deſto ānis q̄dragīta: ⁊ porta
bunt fornicacōnem vestrā. donec cōsumē-
tur cadauera patꝝ ī deserto: iuxta nume-
rum quadraginta dieꝝ quib̄ considerastis
terram. Annus ꝓ die imputabitur. Et q̄-
draginta annis recipietis iniquitates ve-
stras: ⁊ scietis vlcionem meam. Quoniam
sic̄ locut⁹ sū. ita faciā oī multitudini huic
pessime. que ꝯsurrexit aduersū me: in soli
tudīe hac deficiet ⁊ morie̅t Igit̄ omēs vi-
ri q̊s miserat moyses ad ꝯtemplandā ter-
rā. ⁊ qui reuersi murmurare fecerāt ꝯtra
eū omnē multitudinem. Detrahētes terre
qd̄ esset mala: mortui sūt atq; ꝑcussiq; ī cō
spectu dñi. Josue aūt fili⁹ nun ⁊ chaleph
fili⁹ iephone vixer̄t ex oīb̄ qui ꝑrexerant
ad ꝯsiderādā terrā. Locutusq; est moyses
vniuersa verba hec ad oēs filios isrl'. ⁊ lu
xit popul⁹ nimis. Et ecce mane p̄mo sur-
gētes ascēder̄t verticē mōtis atq; dixerūt
Parati sum⁹ ascēdere ad locū de q̊ dñs lo-
cut⁹ ē: qꝛ peccauim⁹. Quib̄ moyses Cur
inquit trāsgredimini verbū dñi. qd̄ vob̄ ñ
cedet in ꝓspeꝝ? Nolite ascendere. nō enim
ē dñs vobiscū: ne corruatis corā inimicis
vestris. Amalechites ⁊ chanane⁹ ante vos
sunt quoꝝ gladio corruetis: eo q̄ nolueri
tis acquiescere domino: nec erit dñs vobi
scum. At illi cōtenebrati. ascenderūt ī ver
ticem montis. Archa aūt testamenti dñi
⁊ moyses non recesserunt de castris. De-
scenditq; amalechites ⁊ chanane⁹ qui ha-
bitant in monte: ⁊ ꝑcuciens eos atq; con-
cidens. ꝑsecutus est eos vsq; horma.

Capitulum. XV.

Locutus est dominus ad moysen
dicens. Loquere ad filios isrl'. et
dices ad eos. Cum ingressi fueri-
tis terram habitacōnis vestre quam ego
dabo vobis. ⁊ feceritis oblacōnem domīo
in olocaustum. aut victimam pacificā vo
ta soluentes. vel sponte offerentes mune
ra. aut in solēnitatibus vestris adolentes
odorem suauitatis domino: de bob̄ siue d̄
ouib̄ offeret quicunq; immolauerit victi
mam: sacrificium simile decimā ꝑtē ephi
ꝯspersam oleo. quod mensurā habebit q̄r-
tam partē hin: ⁊ vinum ad liba fundenda
eiusdem mensure dabit in olocaustū siue
in victimā. Per agnos singulos ⁊ arietes
erit sacrificiū simile duarū decimaꝝ. que
ꝯspersa sit oleo tercie partis hin: ⁊ vinuz
ad libamentum tercie partis eiusdem mē
sure offeret in odorez suauitatis domino
Quādo vero de bobus feceris olocaustum
aut hostiā vt impleas votuz vl' pacificas
victimas: dab̄ ꝑ singl'os boues simile tres

decimas consperse oleo. quod habeat medium mensure hin: & vinum ad liba fundē da eiusdem mensure ī oblacōnem suauissimi odoris domino. Sic facietis p singulos boues & arietes & agnos & hedos: tam indigene quā peregrini eodē ritu offerēt sacrificia. Unū preceptū erit atq3 iudiciū tam vobis q̄ aduenis terre. Locutus ē dominus ad moysen dicens. Loquere filijs israhel & dices ad eos. Cū veneritis ī terram quā dabo vobis. & comederitis de panib9 regionis illius: separabitis primicias domino de cibis vestris. Sicut de areis p̄micias separabitis: ita & de pulmentis dabitis p̄micias dño. Odō si p ignorāciam p̄terieritis quicq̄ horū que locutus est dñs ad moysen. & mandauit per eum ad vos. a die qua cepit iubere & vltra. oblitaq3 fuerit facere multitudo: offeret vitulū de armento olocaustum in odorem suauissimū domino & sacrificium eius ac liba vt ceremonie postulant. hircumq3 p peccato: et rogabit sacerdos p omni multitudine filiorum israhel & dimittetur eis. quoniam non sponte peccauerunt nihilominus offerentes incensum domino pro se & p peccato atq3 errore suo. & dimittetur vniuerse plebi filiorum israhel. & aduenis qui peregrinantur inter vos: quoniam culpa ē omnis populi p ignorancia3. Odō si anima vna nesciēs peccauerit. offeret caprā anniculam p peccato suo: & deprecabitur p ea sacerdos quod insscia peccauerit coram domino: impetrabitq3 ei veniam. et dimittē illi. Tam īdigenis quam aduenis vna lex erit omnium qui peccauerint ignorantes Anima vero que p superbiā aliquid cōmiserit. siue ciuis sit ille siue peregrin9 quoniā aduersus dñm rebellis fuit. peribit d̄ pplo suo. Verbū enim dñi ꝓtempsit. & p̄ceptum illi9 fecit irritū: idcirco delebit̄ & portabit iniquitatē suā. Factum est autē cū essent filij israhel ī solitudine. & īuenissent hominē colligētē ligna ī die sabbati: obtulerūt eū moysi & aarō & vniuerse mltitudī Qui recluserūt eū ī carcerē. nesciētes quid sup eo facere deberēt. Dixitq3 dñs ad moysen Morte moriatur hō iste: obruat eum lapidib9 omnis turba extra castra. Cūq3 eduxissēt eū foras obruerūt eū lapidib9. & mortu9 est sicut p̄ceperat dñs Dixit quoq3 dñs ad moysen. Loquere filijs israhel et dices ad eos. Ut faciāt sibi fimbrias p angulos pallioꝝ. ponētes ī eis vittas iacinctinas. Quas cū viderint recordent̄ oīm mādatorū domini. nec sequant̄ cogitacōnes suas & oculos p res varias fornicantes: sed magis memores preceptoꝝ dñi: faciāt ea: sīt q3 sancti deo suo. Ego dñs de9 vester. qui eduxi vos de terra egipti: vt essem de9 vr̄.

Capitulum. XVI.

Ece autem chore filius ysaar filij caath. filij leui & dathan. atq3 abiran filij eliab. Hon quoq3 filius phaleth de filijs rubē surrexerunt contra moysen: alijq3 filiorū israhel ducenti quinquaginta viri proceres synagoge. et qui tempore concilij per nomina vocabantur Cūq3 stetissent aduersum moysen & aarō dixerunt. Sufficiat vobis quia oīs multitudo sanctorum est. & in ipsis est dominus Cur eleuamini super populū domini Qd cū audisset moyses cecidit pnus ī faciem. locutusq3 ad chore & ad omnē multitudinem. Mane inquit notū faciet dominus qui ad se ptineant. et sanctos applicabit sibi: & quos elegerit appropinquabunt ei. Hoc igitur facite. Tollat vnusquisq3 thuribula sua tu chore & omne cōcilium tuum. et hausto cras igne ponite desuper thimiama coram domino: & quē cūq3 elegerit. ipse erit sanctus. Multū erigimini filij leui Dixitq3 rursum ad chore Audite filij leui. Num parum vobis ē q̄ separauit vos deus israhel ab omni populo: & iunxit sibi vt seruiretis ei ī cultu tabernaculi: & staretis coram frequencia populi & ministraretis ei Idcirco ad se fecit accedere te & omnes fratres tuos filios leui. vt vobis etiam sacerdocium vendicetis. & omnis globus tuus stet contra dominum: Quid est enim aaron vt murmuretis contra eū: Misit ergo moysen vt vocaret dathan et abiran filios eliab. Qui responderunt. Non venimus Nunquit parum est tibi quod eduxisti nos de terra egipti que lacte et melle manabat vt occideres in deserto: nisi et dominatus fueris nostri: Reuera induxisti nos in terram que fluit riuis lactis & mellis: & dedisti nob9 possessiones agroꝝ & vineaꝝ. An et oculos nr̄os vis eruere. Non venimus

Iratusq; moÿses valde. Ait ad dñm Ne re
spicias sacrificia eoꝝ Tu scis qđ nec asel-
lum quidem vnq̃m acceperim ab eis . nec
afflixerī quēpiā eoꝝ Dixitq; ad chore Tu
⁊ oīs ꝯgregacō tua state seorsū coraz dño
⁊ aaron die crastino separatī. Tollite sin-
guli thuribula vestra. ⁊ ponite sup ea in-
cēsū offerētes dño ducēta quīq̃gīta thuri
bula. aaron q̃z teneat thuribuluz suū. Qđ
cū fecissent stātibꝫ moÿse ⁊ aaron . ⁊ coa-
ceruassent aduersū eos oēm mlt̃itudinem
ad ostiū tab̃naculi: apparuit cūctis gloria
dñi Locutusq; dñs ad moÿsen ⁊ aarō ait.
Separamī de medio ꝯgregacōis hui⁹ : vt
eos repēte dispdam. Qui ceciderūt ꝓni in
faciē. atq; dixer̃t. Fortissime de⁹ spirituuz
vniuerse carnis. num vno peccāte contra
oēs tua ira deseuiet? Et ait dñs ad moÿsē
Precipe vniuerso ꝓpl̃o vt separet̃ a tab̃na
culis chore ⁊ dathan ⁊ abirā . Surrexitq;
moÿses ⁊ abijt ad dathan ⁊ abirā: ⁊ sequē
tibꝫ eū senioribꝫ isrl̃ dixit ad turbā. Rece
dite a tab̃nacul̃ impioꝝ: ⁊ nolite tāgere q̃
ad eos ꝑtinent. ne inuoluamī in peccatis
eoꝝ. Cūq; recessissent a tentorijs eoꝝ ꝑ cir
cuitū. dathan et abiran egressi stabant in
introitu papilionū suarum. cū vxorib⁹ et
liberis. omniq; frequēcia. Et ait moÿses.
In hoc scietis qđ dominus miserit me: vt
facerem vniuersa que cernitis. ⁊ nō ex ꝓ-
prio ea corde protulerim. Si cōsueta ho-
minum morte interierint. ⁊ visitauerit e-
os plaga qua ⁊ ceteri visitari solent: non
misit me dominus. Sin autem nouam rē
fecerit dominus. vt aperiens terra os suū
degluciat eos ⁊ omnia que ad illos ꝑtinēt
descenderuntq; viuentes in infernum. scie
tis q̃ blasphemauerint dominum Confe-
stim igitur vt cessauit loqui dirupta ē ter
ra sub pedibus eorum: et aperiens os suū
deuorauit illos cum tabernaculis suis. et
vniuersa substancia eorum. Descēderūtq;
viui in infernum operti humo: ⁊ perierūt
de medio multitudinis At vero omnis is-
rahel qui stabat per girum fugit a clamo-
re pereuncium dicens. Ne forte ⁊ nos ter-
ra degluciat. Sed ⁊ ignis egressus a domi
no interfecit ducentos quinquaginta vi-
ros qui offerebant incensum.

¶ Capitulū. XVII.

Locutusq; est dominus ad moÿsen
dicens. Precipe eleazaro filio aa-
ron sacerdoti vt tollat thuribula
que iacent in incendio. ⁊ ignem huc illuc-
q; dispergat: quoniam sanctificata sunt ī
mortibus peccatorum : producatq; ea in
laminas. et affigat altari . eo q̃ oblatum
sit in eis incensum domino et sanctifica-
ta sint : vt cernant ea pro signo et moni-
mento filij israhel . Tulit ergo eleazar sa-
cerdos thuribula enea. in quibus obtule-
rant hij quos incendium deuorauit. ⁊ pro-
duxit ea in laminas affigens altari. vt ha
berent postea filij israhel quibus commo-
nerentur : ne quis accedat alienigena et
qui non est desemine aaron. ad offerendū
incensum domino: ne paciatur sicut pas-
sus est chore. et omnis congregacio ei⁹ lo-
quente domino ad moÿsen. Murmurauit
autem omnis multitudo filiorum israhel
sequenti die contra moÿsen ⁊ aaron dicēs
Vos interfecistis populum domini. Cūq;
oriret̃ sedicō ⁊ tumultus incresceret. moÿ
ses ⁊ aaron fugerunt ad tabernaculuz fe
deris. Quod postquam ingressi sunt ope-
ruit nubes: ⁊ aparuit gloria domī. Dixit-
q; dominus ad moÿsen. Recedite đ medio
huius multitudinis : etiam nunc delebo
eos. Cunq; iacerent in terra dixit moÿses
ad aaron. Tolle thuribulū. ⁊ hausto igne
de altari mitte incensum desuper. pergens
cito ad populum: vt roges pro eis . Iam
enim egressa est ira a dño. ⁊ plaga deseuit
Quod cū fecisset aarō. ⁊ cucurrisset ad me
diam multitudinē quā iam vastabat incē-
dium obtulit thimiama: ⁊ stās inter mor-
tuos ac viuentes pro populo deprecatus
est. ⁊ plaga cessauit. Fuerunt autem qui
percussi sūt quatuordecim milia hominuz
⁊ septingēti: absq; hijs qui perierant in se
dicōne chore Reuersusq; ē aarō ad moÿ
sen ad ostium tabernaculi federis . postq̃
quieuit interitus. Et locutus est domin⁹
ad moÿsen dicēs. Loquere ad filios isrl̃. ⁊
accipe ab eis virgas singl̃as ꝑ cognacōes
suas a cūctis principibꝫ tribuum virgas
duodecim: ⁊ vniuscuiusq; nomē superscri-
bes virge sue. Nomen autem aaron erit ī
tribu leui : et vna virga cunctas eorum
familias continebit: ponesq; eas in taber-
naculo federis coram testimonio vbi loq̃r

ad te. Quē ex hijs elegero germinabit virga eius: ⁊ cohibebo a me querimonias filiorum israhel. quibus contra vos murmurant. Locutusq; est moyses ad filios isrł. ⁊ dederunt ei omnes principes virgas per singulas tribus. Fueruntq; virge duodecī absq; virga aaron Quas cū posuisset moyses coꝝ dominō in tabernaculo testimonij sequenti die regressus inuenit germinasse virgam aaron in domo leui. ⁊ turgentibo gemmis eruperant flores: qui folijs dilatatis in amigdalas deformati sunt. Protulit ergo moyses omnes virgas de cōspectu domini ad cunctos filios israhel: viderunteq; ⁊ receperunt singuli virgas suas. Dixitq; dominus ad moysen Refer virgā aaron in tabernaculum testimonij. vt seruetur ibi in signū rebelliū filioꝝ israhel. ⁊ quiescant querele eoruꝫ a me ne moriant̄. Fecitq; moyses sicut preceperat domin⁹. Dixerūt aūt filij israhel ad moysen. Ecce cōsumpti sumus: omnes peribimus. Qui cūq; accedit ad tabernaculū dñi. moritur Nū vsq; ad interniconem cuncti delēdi sumus.

Capitulū. XVIII.

Dixitq; dominus ad aaron. Tu et filij tui ⁊ domus patris tui tecuꝫ portabitis iniquitatem sanctuarij et tu et filij tui simul sustinebitis peccata sacerdocij vestri. Sed ⁊ fratres tuos ō tribu leui ⁊ sceptro patris tui sume tecum. prestoq; sint ⁊ ministrent tibi Tu aūt ⁊ filij tui ministrabitis in tabernaculo testimonij Excubabunteq; leuite ad precepta tua. et ad cuncta opera tabernaculi: ita dūtaxat vt ad vasa sanctuarij ⁊ altare nō accedant ne ⁊ illi moriantur. et vos pereatis simul. Sint aūt tecū ⁊ excubēt ī custodijs tabernaculi. et in omnib⁹ ceremonijs ei⁹ alienigena non miscebitur vobis. Excubate ī custodia sanctuarij. ⁊ in ministerio altaris: ne oriatur indignacō super filios israhel. Ego dedi vobis fratres vestros leuitas de medio filioꝝ israhel: ⁊ tradidi donum domīo. vt seruiant in ministerijs tabernaculi eius. Tu autem ⁊ filij tui custodite sacerdocium vestruꝫ: ⁊ omna que ad cultum altaris ptinent. ⁊ ītra velū sūt p sacerdotes āmīstrabunt̄. Si quis externus accesserit occidetur. Locutus est dñs ad aaron. Ecce dedi tibi custodiā p̄micia-rum mearum. Omnia que sanctificantur a filijs israhel tibi tradidi ⁊ filijs tuis. p officio sacerdotali legitima sempiterna. Dec ergo accipies de hijs que sanctificantur ⁊ oblata sunt domino. Omnis oblacō ⁊ sacrificium. ⁊ quicquid pro peccato atq; delicto redditur mihi. ⁊ cedet in sancta sanctoꝝ: tuū erit ⁊ filioꝝ tuoꝝ. In sanctuario comedes illud Mares tātū edēt ex eo: quia consecratū ē tibi. Primicias aūt quas vouerint ⁊ obtulerint filij israhel: tibi dedi ⁊ filijs tuis ac filiabus tuis iure p̄petuo. Qui mundus est in domo tua. vescetur eis Omnes medullam olei ⁊ vini ac frumenti. quicquid offerunt primiciaruꝫ domino. tibi dedi. Uniuersa frugum ūcia que gignit humus ⁊ dño deportant̄. cedēt in vsus tuos. Qui mūdus est ī domo tua. vescetur eis. Omne quod ex voto reddiderint filij israhel. tuū erit. Quicquid p̄muꝫ erumpit̄ vulua cunct̄ carnis quam offerunt domīo. siue ex hominibus siue de pecoribus fuerit. tui iuris erit: ita dūtaxat vt p hominis p̄mogenito precium accipies: ⁊ omne animal quod īmundum est redimi facias: cu⁹ redēpcio erit post vnū mē sem: siclis argēti quinq; pōdere sanctuarij Siclus viginti obulos habet. Prīogeītū aūt bouis ⁊ ouis ⁊ capre nō facies redimi quia sanctificat̄ sunt domino. Sanguinez tantū eoꝝ fundes sup altare: ⁊ adipes adolebis in suauissimū odorem domino. Carnes vero in vsum tuū edēt: sicut pectusculū ꝯsecratū ⁊ arm⁹ dexter tua erūt. Omnes p̄micias sanctuarij quas offerūt filij israhel dño: tibi dedi ⁊ filijs ac filiab⁹ tuis iure p̄petuo. Pactū salis ē sēpiternū corā dño tibi ac filijs tuis Dixitq; dñs ad aaron. In terra eorum nihil possidebitis: nec habebitis p̄tem inter eos. Ego pars et hereditas tua in medio filioꝝ israhel Filijs aūt leui dedi omnes decimas israhelis in possessionē. p ministerio quo seruiunt mihi in tabernaculo federis: vt nō accedant vltra filij israhel ad tabernaculum nec committāt peccatū mortifeꝝ: solis filijs leui mihi in tabernaculo seruiētib⁹ et portātib⁹ peccata populi: legitimū sēpiternū erit in generacōib⁹ vestris. Nihil aliud possidebunt decimarū oblacōne cōtēti: q̄s

in vlus eorum ⁊ necessaria sepaui. Locutusq; est dominus ad moysen dicēs Preci pe leuitis atq; denuncia Cū acceperitis a filijs isrl decimas quas dedi vob: pmicias earum offerte dño. id est decimam partē decime: vt reputet vobis in oblacōem pri mitiuoꝝ: tam de areis q̄ de torcularib ⁊ vniuersis quoꝝ accipitis pmicias offer te dño. ⁊ date ea aaron sacerdoti. Omnia q̄ offertis ex decimis. ⁊ in donaria dñi se parabitis: optima ⁊ electa erunt Dicesq; ad eos Si pclara ⁊ meliora queq; obtule ritis ex decimis. reputabit vobis q̄si de a rea ⁊ torculari dederitis pmicias: ⁊ come detis eas in omnib locis vīs. tam vos q̄ familie vīe: quia pcium est p ministerio q̄ seruitis in tabernaculo testimonij: ⁊ non peccabitis sup hoc. egregia vobis ⁊ pin guia reseruātes: ne polluatis oblacōnes filioꝝ israhel. ⁊ moriamini

¶ Capitulum. .XIX.

Locutusq; est dominus ad moysen et aaron dicens. Ista est religio victime quam constituit domin? Precipe filijs israhel. vt adducant ad te vaccam rufam etatis integre in qua nul la sit macula. nec portauerit iugum: tra detisq; eam eleazaro sacerdoti. Qui edu ctam extra castra immolabit ī conspectu omnium: ⁊ tinguens digitum in sāguine eius. asperget contra fores tabernaculi se ptem vicib: conburetq; eam cunctis vi dētibus: tam pelle ⁊ carnibus eius q̄ san guine ⁊ fimo flamme tradītis Lignū quo q; cedrinum ⁊ ysopum coccūq; bistinctuz sacerdos mittet in flammam. que vaccaz vorat Et tunc demum lotis vestib et coꝛ pore suo. īgredietur in castra: cōmacula tusq; erit vsq; ad vesperam Sed ⁊ ille qui cōbusserit eam lauabit vestimenta sua et coꝛpus. ⁊ īmundus erit vsq; ad vesperam. Colliget autez vir mundus cineres vacce et effundet eos extra castra in loco puris simo: vt sint multitudini filioꝛum israhel in custodiam ⁊ in aquam aspersionis: qꝛ pro peccato vacca combusta est. Cunq; la uerit qui vacce poꝛtauerat cineres vesti menta sua: īmundus erit vsq; ad vesperū Habebūt hoc filij israhel ⁊ aduene qui ha bitant inter eos sanctum iure perpetuo. Qui tetigerit cadauer homis ⁊ ꝑter hoc septem diebus fuerit immūdus. aspergeē ex hac aqua die tercō ⁊ septimo: ⁊ sic mū dabitur. Si die tercio aspersus nō fuerit septimo non poterit emundari Omis qui tetigerit humane anime moꝛticinum ⁊ a sperſus ac cōmixtione non fuerit. polluet tabernaculum domini: ⁊ peribit ex israhel Quia aqua expiacōnis non est aspersus immundus erit: ⁊ manebit spurcicia eius super eum. Ista est lex hominis qui moꝛi tur in tabernaculo. Omnes qui ingrediū tur tentoꝛium illius. ⁊ vniuersa vasa que ibi sunt polluta erunt septē diebz Clas qd nō habuerit opculū nec ligaturā desuper immundum erit. Si quis in agro tetige rit cadauer occisi hominis. aut p se moꝛ tui. siue os illius vel sepulcrum: immūd? erit septē diebz. Tollent de cineribz cōbu stionis atq; peccati. ⁊ mittent aq̄s viuas sup eos in vas: in quib cū hō mund? tin xerit ysopum. asperget ex eo omē tento rium ⁊ cunctā supellectilem. ⁊ homines huiuscemodi ꝓtagione pollutos: atq; hoc modo mundus lustrabit immundum ter cio ⁊ septimo die. expiatusq; die septimo lauabit ⁊ se ⁊ vestimenta sua: ⁊ immund? erit vsq; ad vesperā. Si quis hoc ritu nō fuerit expiat?. peribit anima illius de me dio ecclesie: quia sanctuariū dñi polluit: ⁊ non est aqua lustracōnis aspersus. Erit hoc ꝓceptum legitimū sempiternū. Ipse quoq; qui aspergit aquas. lauabit vesti menta sua. Omnis qui tetigerit aquas ex piacōnis: immūdus erit vsq; ad vesperam Quicquid tetigerit immund?. immunduz faciet: ⁊ anima que horum quippiam teti gerit. immunda erit vsq; ad vesperum.

¶ Capitulū. XX.

Ueneruntq; filij israhel ⁊ omis ml titudo in desertuz sin mense ꝓmo ⁊ mansit populus in cades. Moꝛ tuaq; est ibi maria. ⁊ sepulta in eodem lo co. Cunq; indigeret aqua populus conue nerunt aduersum moysen ⁊ aaron: ⁊ ver si in sedicionem dixerunt. Vtinam perisse mus inter fratres nostros coram domīo. Cur eduxistis ecclesiā domini in solitudi nē: vt ⁊ nos ⁊ nostra iumenta moꝛiamur? Quare nos fecistis ascēdere ō egipto. ⁊ ad duxistis ad locū istū pessimū qui seri non potest: qui nec ficū gignit. nec vineas nec

malagranata:insuper ⁊ aquã nõ habz ad bibendũ. Ingressusqz moyses et aarõ dimissa multitudine in tabernaculũ federis corruerũt proni ĩ terrã:clamauerũtqz ad dñm atqz dixerũt. Domine deus audi clamorẽ populi hui⁹. ⁊ aperi eis thesauz tuum fontẽ aque viue:vt saciati cesset murmuracõ eoz Et apparuit gl'ia dñi sup eos Locutusqz ẽ dñs ad moysen dicẽs . Tolle virgã ⁊ congrega populũ tu ⁊ aaron frater tu⁹. ⁊ loquimini ad petrã coram eis:⁊ illa dabit aqs.Cunqz eduxeris aquã de petra. bibet omnis multitudo et iumenta eius. Tulit igiẽ moyses virgã qui erat in conspectu domini sicut preceperat ei. congregata multitudine ante petraz:dixitqz eis. Audite rebelles ⁊ increduli. Num de petra hac vobis aquam poterimus eicere. Cũqz eleuasset moyses manũ percuciens virga bis silicem.egresse sũt aque largissime: ita vt popul⁹ biberet ⁊ iumenta Dixitqz dñs ad moysen ⁊ aaron. Quia nõ credidistis mihi vt sãctificaretis me coram filijs israhel non introducetis hos populos in terram quam dabo eis.Hec est aqua cõtradictõnis. vbi iurgati sunt filij israhel contra dominum:⁊ sanctificatus est in eis. Misit ĩ terrea nũcios moyses de cades ad regẽ edõ qui dicerent.Hec mandat frater tuus israhel. Nosti omnem laborem qui apprehẽdit nos.quomõ descenderint patres nri ĩ egiptũ.⁊ hĩ tauerim⁹ ibi mlto tpe. afflixerĩtqz nos egiptij ⁊ patres nostros.⁊ quõ clamauerimus ad dominũ ⁊ exaudierit nos miseritqz angelũ qui eduxerit nos de egipto.Ecce in vrbe cades que ẽ in extremis finibus tuis positi: obsecramus vt nobis transire liceat p terram tuam Non ibim⁹ per agros nec p vineas:nõ bibem⁹ aquas de puteis tuis:sed gradiemur via publica. nec ad dexteram nec ad sinistram declinãtes:donec trãseam⁹ termios tuos.Cui rñdit edom.Nõ trãsibis p me. Alioquin armatus occurram tibi Dixeruntqz filij israhel:Per tritam gradiemur viam:etsi biberim⁹ aquas tuas nos ⁊ pecora nostra. dabim⁹ qđ iustum est.Nulla erit ĩ pcio difficultas tantũ velocit̃er transeamus . At ille rñdit.Nõ trãsibitis. Egratimqz egressus ẽ obui⁹ cũ infinita mltitudiẽ ⁊ manu forti:nec voluit acquiescere depcãti. vt cõ cederet trãsitũ p fines suos Quãobrem diuertit ab eo israhel Cũqz castra mouissent de cades. venerũt in mõtẽ or. qui ẽ in finibus terre edom. vbi locut⁹ ẽ dñs ad moysen dicens Pergat inquit aaron ad populos suos.Non enĩ intrabit terram quã dedi filijs isrl:eo qđ incredul⁹ fuerit ori meo ad aqs contradictõis.Tolle aarõ ⁊ filiũ ei⁹ cũ eo:⁊ duces eos in montẽ or. Cũqz nudaueris patrẽ veste sua. indues ea eleazarũ filiũ eius:⁊ aarõ colligeẽ.⁊ morieẽ ibi Fecit moyses vt pcepat dñs:et ascẽderũt in mõtẽ or coram omni multitudiẽ Cũqz aaron spoliasset vestibz suis.induit eis eleazarũ filiũ eius. Illo mortuo in mõtis supcilio:descendit cũ eleazaro. Qis aũt multitudo vidẽs occubuisse aaron:fleuit super eo triginta diebz p cunctas familias suas

Capitulum. XXI.

Qlod cum audisset chananeus rex arad. qui habitabat ad meridiez. venisse scilicet israhel p exploratorum viam.pugnauit contra illum : ⁊ victor existens.duxit ex eo predam At israhel voto se dño obligans ait. Si tradideris populum istum in manu mea : delebo vrbes eius. Exaudiuitqz dñs preces israhel.⁊ tradidit chananeum:quẽ ille interfecit subuersis vrbibus eius:⁊ vocauit nomen loci illius orma.id ẽ anathema.Profecti sunt autem ⁊ de monte or.p viã que ducit ad mare rubrum:vt circuirent terram edom Et tedere cepit populum itineris ac laboris:locutusqz contra dominuz ⁊ moysen ait.Cur eduxisti nos de egipto: vt moriemur in solitudine. Deest panis: non sunt aque:anima nostra iaz nauseat sup cibo isto leuissimo . Quãobrem misit dominus in populum ignitos serpentes: ad quorum plagas ⁊ mortes plurimoruz venerunt ad moysen atqz dixerunt. Peccauimus:qr locuti sum⁹ contra dominum ⁊ te. Ora vt tollat a nob serpentes . Orauit moyses p populo.Et locut⁹ est dominus ad eum. Fac serpentem eneum:⁊ pone eũ p signo. Qui pcussus aspexerit euz viuet Fecit g moyses serpentem eneum: et posuit eũ p signo. Quem cũ pcussi aspicerẽt sanabãt. Profectiqz filij israhel:castrametati sũt in oboth. Elñ egressi fixere tẽtoria

ſi ieabarim i ſolitudie q̃ reſpicit mabo: cõ
tra orientalẽ plagam: et inde mouẽtes ve-
nerunt ad torrentẽ zareth. Quem relinq̃n
tes caſtrametati ſũt ꝓtra arnon. que eſt in
deſerto. ⁊ prominet in finib⁹ amorrei. Si-
quidẽ arnon terminus eſt moab: diuidens
moabitas ⁊ amorreos. Unde dicit᷑ i libro
belloꝝ domini Sicut fecit in mari rubro
ſic faciet i torrentib⁹ arnon. Scopuli tor
renciũ iclinati ſũt vt requieſcerẽt i arnõ
⁊ recũberẽt in finib⁹ moabitaꝝ. Ex eo lo-
co apparuit putẽ. ſup quo locutus eſt do
minus ad moyſen. Cõgrega ꝑplum: ⁊ da-
bo ei aquam. Tũc cecinit iſrahel carmen
iſtud. Aſcendat putẽ concinebãt: putẽus
quẽ foderũt ꝓncipes: ⁊ parauerunt duces
mlt̃itudinis. i datore legis ⁊ i baculꝰ ſuis.
ꝓfectiq̃ ſũt. De ſolitudine: mathana. De
mathana: nabalihel. De nabalihel. in ba-
moth. Bamoth vallis eſt i regione moab
in vertice faſga: ⁊ quod reſpicit contra de-
ſertum. Miſit autẽ iſrahel nũcios ad ſeõ
regem amorreorum dicens Obſecro vt trã-
ſire mihi liceat ꝑ terram tuam. Non decli-
nabimus in agros ⁊ vineas: non bibemus
aquas ex putẽis. Via regia egradiemur:
donec tranſeam⁹ terminos tuos. Qui cõ-
cedere noluit vt tranſiret iſrahel per fines
ſuos: quinpoci⁹ exercitu ꝯgregato egreſ-
ſus eſt obuiaꝝ in deſertum ⁊ venit in iaſa
pugnauitq̃ contra eum. A quo ꝓcuſſus ẽ
in ore gladij: ⁊ poſſeſſa eſt terra eius ab ar
non vſq̃ iebot. ⁊ filios ämon: quia forti ꝑ
ſidio tenebanꝫ termi ämonitaꝝ. Tulit g̃
iſrahel omnes ciuitates eius: et habitauit
in vrbib⁹ amorrei: in eſebon ſcilicet ⁊ vicu
lis eius. Urbs eſebon fuit regis ſeon amor
rei. qui pugnauit contra regem moab: et
tulit omnem terram que dicionis illi⁹ fu-
erat vſq̃ arnon. Idcirco dicit᷑ in ꝓuerbio
Uenite i eſebõ: edificet᷑ ⁊ ꝓſtruat᷑ ciuitas
ſeon. Ignis egreſſus eſt de eſebon. flãma
de opido ſeon: ⁊ deuorauit armoabitaꝝ. ⁊
habitatores excelſoꝝ arnõ. Ue tibi moab:
periſti ꝑple chamos. Dedit filios eius in
fugam: ⁊ filias in captiuitatẽ regi amor
reoꝝ ſeon. Iugum ipſorum diſperijt ab e-
ſebon vſq̃ dibon: laſſi peruenerunt in io-
phe vſq̃ medaba. Habitauit itaq̃ iſrahel
in terra amorrei. Miſitq̃ moyſes qui ex-
plorarent iazer: cuius ceperunt viculos.
⁊ poſſederunt habitatores. Uerteruntq̃ ſe
⁊ aſcenderunt per viam baſan: ⁊ occurrit
eis og rex baſan cum omi̇ populo ſuo pu
gnaturus in edrai. Dixitq̃ dominus ad
moyſen. Ne timeas eũ: quia in manu tua
tradidi illum ⁊ omnem populum ac terrã
eius: faciesq̃ illi ſicut feciſti ſeon regi a-
morreorum habitatori eſebon. Percuſſerũt
igitur ⁊ hunc cuꝫ filijs ſuis. vniuerſumq̃
populum ei⁹ vſq̃ ad internicõnez: ⁊ poſſe
derunt terram illius. Profectiq̃ caſtrame
tati ſunt in campeſtribus moab: vbi trãs
iordanen hiericho ſita eſt.

Capitulũ. XXII.

Uidens autẽ balach filius ſephor
omia que fecerat iſrahel amorreo
et q̃ pertimuiſſent eum moabite.
et impetum eius ferre non poſſent: dixit
ad maiores natu madian. Ita delebit hic
populos omnes qui in noſtris finibus co
morãtur: quomodo ſolet bos herbas vſq̃
ad radices carpere. Ipſe erat eo tempore
rex in moab. Miſit ergo nũcios ad balaã
filium beor ariolum. qui habitabat ſuper
flumen terre filiorum ämon: vt vocarent
eum et dicerent. Ecce egreſſus eſt popul⁹
ex egipto qui operuit ſuperficiem terre ſe
dens contra me. Ueni igitur ⁊ maledic po
pulo huic quia fortior me eſt: ſi quomodo
poſſim percutere et eicere eũ de terra mea
Noui enim q̃ benedictus ſit cui benedixe-
ris: et maledictus in quem maledicta con
geſſeris Perrexerunt ſeniores moab ⁊ ma
iores natu madian: habentes diuinacõis
precium in manibus. Cunq̃ veniſſent ad
balaã. ⁊ narraſſẽt ei oia verba balach: ille
reſpondit. Manete hic nocte: ⁊ reſponde-
bo quicquid mihi dixerit dominus. Ma-
nentibus illis apud balaam: venit deus et
ait ad eum Quid ſibi volunt homines iſti
apd te: Reſpõdit. Balach fili⁹ ſephor rex
moabitaꝝ miſit ad me dicẽs. Ecce popul⁹
qui egreſſus eſt de egipto operuit ſuperfi
ciẽ terre: veni ⁊ maledic ei: ſi quomõ poſ-
ſim pugnãs abigere eum. Dixitq̃ deus ad
balaam. Noli ire cum eis neq̃ maledicas
populo. quia benedictus ẽ. Qui mane cõ-
ſurgens. dixit ad principes. Ite in terram
vrã: q̃ phibuit me deus venire vobiſcum

Reuersi principes dixerunt ad balac. Noluit balaam venire nobiscum. Rursū ille multoplures ⁊ nobiliores quaz antę miserat: misit. Qui cū venissent ad balaā. dixerūt. Hic dicit balac filiꝰ sephor Ne cūcteris venire ad me. Paratus sū honorare te ⁊ quicquid volueris dare Veni ⁊ maledic pplo isto. Rñdit balaam. Si dederit mihi balac plenā domum suā argēti ⁊ auri. nō potero immutare verbū dñi dei mei: vt vl plus vl minus loquar. Obsecro vt h māeatis eciā hac nocte: ⁊ scire queā quid mihi rursū respōdeat dñs. Venit ergo deꝰ ad balaam nocte: ⁊ ait ei. Si vocare te venerūt hoīes isti. surge ⁊ vade cū eis: ita dūtaxat. quod pcepero tibi facias Surrexit balaam mane: et strata azina pfectus est cum eis: ⁊ iratus est deus. Stetitq; angelꝰ domini in via pctra balaaz qui sedebat azine: ⁊ duos pueros habebat secū. Cernens azina angelū stantem ī via euaginato gladio: auertit se de itinere. ⁊ ibat per agrum Quam cum verberaret balaaz ⁊ vellet ad semitam reducere: stetit angelus in angustijs duaꝝ maceriarum quibus vinee cingebantur. Quem videns azina iunxit se parieti: ⁊ attriuit sedentis pedem. At ille itērum verberabat: ⁊ nihilominus angelꝰ ad locum angustum transiens. vbi nec ad dexteram nec ad sinistram poterat deuiari obuius stetit. Cunq; vidisset azina stantē angelum: concidit sub pedibus sedentis. Qui iratus vehementius cedebat fuste latera eius. Aperuitq; dominus os azine. ⁊ locuta est Quid feci tibi Cur percutis me ecce iam tercio. Respondit balaam Quia cōmeruisti: ⁊ illusisti mihi. Vtinam haberem gladium vt te percuterem. Dixit azina. Nonne animal tuum sum. cui semp sedere cōsuesti: vsq; in presentem diem. Dic quid simile vnquam fecerim tibi. At ille ait. Nunq;. Protinus aperuit dñs oculos balaam: ⁊ vidit angelum stantez in via euaginato gladio: adorauitq; eum pronus in terram. Cui angelus Cur inquit tercio verberas azinam tuam: Ego veni vt aduersarer tibi: quia peruersa est via tua: mihiq; contraria. Et nisi azina declinasset de via dans locum resistenti: te occidissem ⁊ illa viueret. Dixitq; balaam. Peccaui: nesciēs q tu stares ꝓtra me. Et nūc si displicet tibi vt vadam. reuertar: Ait āgelꝰ Vade cum istis: ⁊ caue ne aliud quam precepero tibi loquaris. Iuit igitur cum pncipibus. Quod cum audisset balac: egressus est in occursum eius in opido moabitarum quod situm est in extremis finibꝰ arnon. Dixitq; ad balaam. Misi nuncios vt vocarēt te. Cur non statim venisti ad me. an q mercedem aduentui tuo reddere nequeo. Cui ille respondit. Ecce assum. Nunquid loqui potero aliud nisi q deus posuerit in ore meo Perrexerunt g simul ⁊ venerunt in vrbē que in extremis regni eius finibꝰ erat. Cunq; occidisset balac boues ⁊ oues: misit ad balaam ⁊ principes qui cum eo erant munera. Mane autez facto. duxit eum ad excelsa baal: ⁊ intuitus est extremam partem populi.

Capitulū. XXIII.

Dixitq; balaam ad balac. Edifica mihi hic septem aras: et para totidem vitulos: eiusdemq; numeri arietes. Cunq; fecisset iuxta sermonem balaam: imposuerunt simul vitulum ⁊ arietem super arā. Dixitq; balaam ad balac. Sta paulisper iuxta olocaustum tuū donec vadam. si forte occurrat mihi dominꝰ ⁊ quodcūq; imperauerit loquar tibi. Cunq; abisset velociter occurrit illi deus. Locutusq; ad eum balaaz. septem inquit aras erexi: ⁊ imposui vitulum ⁊ arietem de sup Dominus autem posuit verbum ī ore eiꝰ ⁊ ait. Reuertere ad balac: ⁊ hec loqueris. Reuersus inuenit stantem balac iuxta olocaustum suum ⁊ omnes principes moabitarum: assumptaq; parabola sua dixit. De aran adduxit me balac rex moabitaꝝ de montibus orientis. Veni inquit ⁊ maledic iacob: ⁊ wera et detestare israhel. Quomodo maledicā: cui non maledixit deus. Qua racōne detester: quem dñs non detestatur. De sūmis silicibꝰ videbo eum. et de collibus considerabo illum. Populus solꝰ habitabit: ⁊ inter gentes nō reputabitur Quis dinumerare possit puluerē iacob. ⁊ nosse numerū stirpis israł. Moriatur anima mea morte iustoꝝ: ⁊ fiāt nouissia mea hoꝝ similia Dixitq; balac ad balaā. Quid ē hoc quod agis. Vt malediceres īimicis meis vocaui te. ⁊ tu ecōtrario bñdicis eis

Cui ille rñdit. Num aliud possum loqui: nisi quod iusserit dñs? Dixit ergo balach Veni mecũ in alterꝝ locũ. vnde partez isrl' videas. ⁊ totũ videre nõ possis: inde maledicito ei Cũqꝫ duxisset eũ in locũ sublimẽ sup verticẽ mõtis phasga. edificauit balaam septẽ aras: ⁊ impositis sup̃. vitulo atqꝫ ariete: dixit ad balach. Sta hic iuxta olocaustũ tuũ: donec ego obui⁹ ꝑgã. Cui cũ dñs occurrisset: posuissetqꝫ verbũ ĩ ore ei⁹ ait. Reuertere ad balach: ⁊ hec loq̃ris ei. Reuersus inuenit eũ stantẽ iuxta olocaustũ suũ: ⁊ p̃ncipes moabitaꝝ cũ eo Ad quẽ balach. Quid inquit locut⁹ ẽ dñs? At ille assumpta parabola sua ait. Sta balac ⁊ ausculta: audi fili sephor. Nõ ẽ de⁹ quasi hõ vt menciat̃: nec vt fili⁹ homĩs vt mutetur. Dixit g̊ ⁊ nõ faciet: locut⁹ ẽ ⁊ nõ implebit? Ad benedicendũ adduct⁹ sũ: benedictionem ꝓhibere non valeo. Non ẽ ÿdolum in iacob: nec videt̃ simulacrũ in isrl'. Dñs deus eius cũ eo ẽ: ⁊ clangor victorie regis in illo. Deus eduxit illũ de egipto: cuius fortitudo similis ẽ rinocerotis Nõ est augurium in iacob: nec diuinacio ĩ israhel. Temporibꝫ suis dicet̃ iacob et israhel. quid operatus sit deus. Ecce populus vt leena ꝯsurget: ⁊ q̃si leo eriget̃. Nõ accubabit donec deuoret p̃daz: ⁊ occisoꝝ sãguinem bibat Dixitqꝫ balach ad balaam. Nec maledicas ei nec benedicas. Et ille. Nonne ait dixi tibi: ꝙ quicquid de⁹ mihi imperaret hoc facerẽ? Et ait balach ad eũ Veni ⁊ ducam te ad aliũ locũ: si forte placeat deo vt inde maledicas eis. Cũqꝫ duxisset eũ sup verticẽ mõtis phogor qui respicit solitudĩem: dixit ei balaam Edifica mihi hic septẽ aras: ⁊ para totidẽ vitulos eiusdẽqꝫ numeri arietes. Fecit balach vt balaam dixerat: imposuitqꝫ vitulos ⁊ arietes per singulas aras.

¶ Capitulum. XXIIII.

Cunqꝫ vidisset balaam qd̃ placeret dño vt benediceret israheli. neq̃q̃ abijt vt ante perrexerat vt augurium q̃reret. sꝫ dirigens ꝯtra desꝫtũ vultũ suũ. ⁊ eleuãs ocl'os vidit isrl' ĩ tẽtorijs cõmorãtẽ ꝑ tribꝫ suas: ⁊ irruente in se spiritu dei. assumpta parabola ait Dixit balaam fili⁹ beor: dixit hõ cui obturat⁹ ẽ ocl'us dixit auditor sꝫmonẽ dei qui visionẽ oĩpotentis ĩtuitus est: qui cadit. ⁊ sic apiũtur oculi ei⁹ Quãpulcra tab̃nacula tua iacob ⁊ tẽtoria tua isrl': vt valles nemorose. vt orti iuxta fluuios irrigui: vt tab̃nacula q̃ fixit dñs: q̃si cedri ꝓpter aq̃s Fluet aq̃ d̃ situla ei⁹: ⁊ semẽ illi⁹ erit in aq̃s multas. Tollet̃ ꝓpter agag rex ei⁹: ⁊ auferetur regnũ illi⁹. Deus eduxit illũ de egipto: cui⁹ fortitudo sil'is ẽ rinocerotis. Deuorabũt gẽtes hostes illi⁹: ossaqꝫ eoꝝ ꝯfringẽt: ⁊ ꝑforabũt sagittis Accubãs dormiuit vt leo ⁊ q̃si leena quã suscitare nullus audebit. Qui bñdixerit tibi erit ip̃e bñdictus: qui maledixerit ĩ maledictõe reputabit̃. Iratusqꝫ balach ꝯtra balaã: ꝯplosis manibus ait. Ad maledicẽdũ inimicis meis vocaui te. quibꝫ ecõtrario tercõ bñdixisti. Reuertere ad locũ tuũ. Decreuerã quidẽ magnifice honorare te: sꝫ domin⁹ p̃uauit te honore disposito. Rñdit balaam ad balach. Nõne nũcijs tuis q̃s misisti ad me dixi. si dederit mihi balach plenã domũ suã argẽti ⁊ auri. ñ potero p̃terire sꝫmonẽ dñi dei mei. vt vl' boni quid vl' mali ꝓferã ex cord̃ meo: sꝫ quicquid dñs dixerit. hoc loquar Verũtamẽ ꝑgẽs ad ꝓpl'um meũ. dabo ꝯsiliũ: quid ꝓpl'us tu⁹ huic ꝓpl'o faciet extremo tꝑe Sũpta igit̃ ꝑabola. rursũ ait. Dixit balaã fili⁹ beor: dixit hõ cui⁹ obturatus ẽ oculus: dixit auditor sermonum dei. qui nouit doctrinam altissimi. ⁊ visiones omnipotentis videt: qui cadẽs apertos habet oculos. Videbo eum sed nõmodo: ĩtuebor illũ: sꝫ non ꝓpe. Orietur stella ex iacob. et ꝯsurget virga de israhel: et percuciet duces moab. vastabitqꝫ omnes filios seth: et erit ÿdumea possessio eius Hereditas seir cedet inimicis suis: israhel vero fortiter aget De iacob erit qui dominet̃: ⁊ ꝑdat reliquias ciuitatis. Cũqꝫ vidisset amalech: assumens parabolam ait Principiũ gẽciũ amalech: cuius extrema perdentur. Vidit quoqꝫ cineũ: ⁊ assumpta parabola ait Robustum quidez est habitaculũ tuũ: sꝫ si in petra posueris nidum tuũ. ⁊ fueris elect⁹ de stirpe cin quamdiu poteris permanere Assur enĩ capiet te. Assũptaqꝫ parabola: iterum locutus est. Heu quis victurus est quando ista faciet deus? Venient in trieribꝫ de ÿtalia. supabũt assirios. vastabũtqꝫ hebreos: ⁊ ad extremũ etiam ip̃i peribunt

Surrexitq; balaã ⁊ reuersus ẽ ĩ locũ suũ: balac q̃ via q̃ venerat rediit. Ca. XXV

Orabat aũt eo tpe israhel in sethĩ ⁊ fornicatus est populus cũ filiabꝫ moab. que vocauerunt eos ad sacrificia sua. At illi comederũt: ⁊ adorauerunt deos eaꝝ. Iniciatusq; est isrl' beelfegor. Et irat⁹ dñs ait ad moysen . Tolle cũctos pncipes populi. ⁊ suspende eos cõtra solẽ in patibulis: vt auertat furor meus ab isrl'. Dixitq; moyses ad iudices isrl' Occidat vnusquisq; primos suos qui iniciati sũt beelfegor. Et ecce vn⁹ de filijs isrl' intrauit corã frib⁹ suis ad scortũ madianiten. videte moyse ⁊ oĩ turba filioꝝ isrl': qui flebant añ fores tabnaculi. Qd cũ vidisset finees fili⁹ eleazari filij aarõ sacerdotis. surrexit de medio mltitudĩs: ⁊ arepto pugione ingressus ẽ post viꝝ israhelitẽ ĩ lupanar: ⁊ pfodit ambos simul virũ scz ⁊ mulierẽ in locis genitalib⁹. Cessauitq; plaga a filijs isrl': ⁊ occisi sunt vingintiq̃tuor milia hominum. Dixitq; dñs ad moysen Finees filius eleazari filij aaron sacerdotis auertit irã meã a filijs israhel : qr zelo meo cõmotus est ptra eos: vt nõ ipe delerem filios israhel in zelo meo. Idcirco loquere ad eũ. Ecce do ei pacem federis mei ⁊ erit tam ipi q̃ semini ei⁹ pactũ sacerdocij sempiternũ: qr celat⁹ ẽ p deo suo . ⁊ expiauit scel⁹ filioꝝ isrl'. Erat aũt nomen viri israhelite qui occisus ẽ cũ madianitide zambri fili⁹ salu: dux de cognacõe ⁊ tribu symeonis Porro mulier madianitis q̃ pariter interfecta est vocabat cozbi: filia surpncipis nobilissimi madiãitaꝝ. Locutusq; ẽ dñs ad moysen dicens. Hostes vos sẽciant madianite ⁊ pcutite eos: qr ⁊ ipi hostiliter egerũt ptra vos. ⁊ decepere insidijs p ydolũ phogor. ⁊ cozbi filiam ducis madiã sororẽ suã: que pcussa est in die plage p sacrilegio phogor.

Capitulum. .XXVI.

Postq̃ noxioꝝ sanguis effusus est: dixit dñs ad moysen ⁊ eleazarum filium aaron sacerdotem. Numerate omnem sũmam filiorum israhel a viginti annis ⁊ supra per domos et cognacões suas: cũctos qui possunt ad bella pcedere Locuti sũt itaq; moyses ⁊ eleazar sacerdos ĩ cãpestrib⁹ moab sup iordanen ptra hiericho ad eos qui erãt a viginti annis ⁊ sup sic dñs ĩperarat: q̃ꝝ ẽ iste numer⁹ Rubẽ: pmogenit⁹ isrl'. Hui⁹ fili⁹ enoch. a q̃ familia enochitaꝝ: ⁊ phallu : a q̃ familia phalluitarũ: ⁊ esrom. a q̃ familia esromitarũ: ⁊ charmi. a q̃ familia charmitaꝝ Hi sũt familie d̃ stirpe rubẽ: q̃ꝝ numer⁹ iuent⁹ ẽ q̃dragĩtatria milia ⁊ septĩgẽti trigĩta Fili⁹ phallu eliab: hui⁹ filij namuhel ⁊ dathã ⁊ abirõ Isti sũt dathan ⁊ abirõ . prĩcipes ppli qui surrexerũt ptra moysen ⁊ aaron ĩ sedicõe chore. qñ aduersus dñm rebellauerũt: ⁊ aperiens terra os suũ deuorauit chore moriẽtib⁹ plurimis: qñ combussit ignis ducẽtos quinq̃gĩta viros. Et factũ ẽ grãde miraculũ: vt chore pereũte filij illi⁹ nõ perirẽt Filij symeon p cognacões suas. namuhel ab hoc familia namuhelitaꝝ: iamin ab hoc familia iaminitaꝝ: iachin. ab hoc familia iachinitaꝝ: zare ab hoc familia zareitaꝝ: saul. ab hoc familia saulitarum Hi sũt familie d̃ stirpe symeõ : q̃ꝝ oĩs numer⁹ fuit vigĩtiduũ miliũ ducentoꝝ. Filij gad p cognacões suas: sephon. ab hoc familia sephonitaꝝ. aggi. ab hoc familia aggitaꝝ: suni. ab hoc familia sunitaꝝ: ozni. ab hoc familia oznitaꝝ: her. ab hoc familia heritaꝝ: arod. a q̃ familia aroditaꝝ: arihel. ab hoc familia arihelitaꝝ. Iste sũt familie gad q̃ꝝ oĩs numer⁹ fuit q̃draginta milia quingentoꝝ . Filij iuda. her ⁊ onan: qui ambo mortui sũt in terra chanaan Fuerũtq; filij iuda p cognacões suas: sela a q̃ familia selaitaꝝ: phares. a q̃ familia pharesitarũ zare. a q̃ familia zareitaꝝ Porro filij phares: esrom. a q̃ familia esromitaꝝ: ⁊ amul a quo familia amulitaꝝ. Iste sunt familie iuda: quarũ omnis numer⁹ fuit septuagintasex milia quingentoꝝ. Filij ysachar per cognacões suas: thola. a quo familia tholaitaꝝ: phua. a quo familia phuaitaꝝ iasub. a quo familia iasubitarum: semran a quo familia semranitarum . Hi sunt cognacões ysachar: q̃ꝝ numerus fuit sexaginta q̃tuor milia trecentoꝝ Filij zabulon p cognacões suas: sared . a quo familia saraditaꝝ: helõ. a quo familia helonitarũ ialel . a q̃ familia ialelitaꝝ . Hi sunt cognacões zabulon: quarum numerus fuit sexaginta milia quĩgentoꝝ Filij ioseph per cognacões suas manasses ⁊ ephraim

de manasse ort⁹ est machir:a quo familia machiritarũ. Machir genuit galaad:a q̃ familia galaaditar. Galaad habuit filios iezer:a quo familia iezeritarum: ⁊ elech. a quo familia elechitarũ: ⁊ asrihel. a quo familia asrihelitarum: ⁊ sechem. a quo familia sechemitharũ: ⁊ semida. a quo familia semidaitar. ⁊ epher. a q̃ familia epheritar. Fuit aũt epher pr̃ salphaad: qui filios non habebat sed tantũ filias q̃rũ ista sũt noa:maala. ⁊ noa. ⁊ egla. ⁊ melcha. et thersa Hee sũt familie manasse: ⁊ numer⁹ ear quinq̃gintaduo milia septingentor. Filij aũt ephraim per cognacões suas fuerunt hij Suthala.a quo familia suthalaitar:becher.a quo familia becheritar. thehẽ.a quo familia thehenitar Horro filius suthala fuit herã:a quo familia heranitarũ.Hee sũt ꝯgnacões filior ephraim:q̃r numer⁹ fuit trigintaduo milia quingentor. Isti sũt filij ioseph p familias suas. Filij beniamin ĩ cognacõnib⁹ suis:bale.a quo familia baleitar: azbel.a quo familia azbelitarũ:achirã.a quo familia achiramitar:suphã.a quo familia suphamitarũ:uphã.a quo familia uphanitar. Filij bale:hered ⁊ noeman . De hered familia hereditarũ:de noeman familia noemanitarũ.Hij sũt filij beniamin p cognacões suas quor numerus q̃dragintaquinq; milia sex centor . Filij dan p cognacões suas:suban.a quo familia subanitarũ. Hee cognacões dan per familias suas.Omes fuere subanite:quor numer⁹erat sexagintaq̃tuor milia q̃drigentor:Filij aser p cognacões suas:iemna.a quo familia iemnaitar:iessui.a quo familia iessuitarum. brie a quo familia brieitar. Filij brie haber.a quo familia haberitarum:⁊ melchihel.a quo familia melchihelitarus Nome aũt filie aser fuit sara.Hee cognacões filior aser:⁊ numerus eor quinq̃gintatria milia.q̃dringentor . Filij neptalim p cognacões suas:iessihel.a quo familia iessihelitar:guni.a quo familia gunitarum iaser.a quo familia iaseritar:sellẽ.a quo familia sellemitar.Hee sũt cognacões filiorũ neptalim per familias suas . quorum numerus q̃dragintaquinq; milia.q̃dringẽtorum . Ista est summa filiorum israhel qui recensiti sunt.sexcenta milia.et mille septingentitriginta.Locutusq; est dns ad moysen dicens. Istis diuidet terra iuxta numerũ vocabulor in possessiones suas. Pluribꝰ maiorẽ ptẽ dabis.et pautioribus minorẽ:singlis sicut nũc recensiti sũt tradet possessio:ita dũtaxat. vt sors terrã tribubꝰ diuidat ⁊ familijs. Quicquid sorte cõtigerit.hoc vl' plures accipiãt vel pautiores Hic quoq; ẽ numer⁹ filior leui p familias suas Gerson.a quo familia gersonitarũ:caath.a quo familia caathitar:merari.a quo familia meraritar. Hee sũt familie leui.familia lobni.familia hebroni.familia mooli.familia musi. familia chori. Atvero caath.genuit amram:qui habuit uxorẽ iochabeth filiã leui.q̃ nata ẽ ei in egipto Hec genuit viro suo amrã filios aaron ⁊ moysen:⁊ mariã sororẽ eor De aaron orti sũt nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ithamar:quor nadab ⁊ abiu mortui sũt.cum obtulissent ignẽ alienũ corã dño. Fuerũt q; omnes qui murmurati sũt vignititria milia generis masculini ab vno mẽse ⁊ supra:qui ñ sũt recensiti inter filios israhel. nec eis cũ ceteris data possessio est Hic est numerus filior israˀ. qui descripti sunt a moyse ⁊ eleazaro sacerdote ĩ cãpestribus moab supra iordanen ꝑtra ihericho.inter quos nullus fuit eor qui ãte murmurati sũt a moyse ⁊ aaron in deserto ysynai. Predixerat ei dns q̃ oes morerẽt in solitudie Nullusq; remãsit ex eis : nisi chaleph filiꝰ iephone.⁊ iosue filiꝰ nun.

Capitulũ. .XXVII.

Accesserũt aũt filij salphaad.filij epher.filij galaad.filij machir. filij manasse.qui fuit filius ioseph. q̃rum sunt nomina.maala.⁊ noa.⁊ egla.⁊ melcha.⁊ thersa:stetěruntq; corã moyse ⁊ eleazaro sacerdote ⁊ cunctis ꝓncipib⁹ ꝓli ad ostium tabernaculi federis.atq; dixerũt Pater noster mortuus est in deserto : nec fuit in sedicõne que concitata est ꝑtra dominũ sub chore:sꝫ in pẽto suo mortuꝰ est Hic ñ habuit mares filios . Cur tollit nomẽ illiꝰ ꝺ familia sua:q; nõ habꝫ filiũ. Da te nob⁹ possessionẽ ĩter cognatos pris nri Retulitq; moyses causã eaꝝ ad iudicium dñi Qui dixit ad eũ Justã rẽ postulãt filie salphaad:da eis possessiõez ĩter ꝓgtos

patris sui: et ei in hereditatem succedant. Ad filios aũt isrl' loqueris hec. Homo cũ mortuꝰ fuerit absq; filio. ad filiã eiꝰ trãsibit hereditas: si filiã ñ habuerit: habebit successores frres suos. Quòd si et frres ñ fuerit habitis hereditatẽ frib⁹ ptis eiꝰ Sin autẽ nec patruos habuerit: habitur hereditas hijs qui ei ꝓximi sũt. Eritq; hoc filijs isrl' sanctũ lege ꝑpetua: sicut ꝓcepit dñs moysi. Dixit q̃; dñs ad moysẽ. Ascẽde ī mõtez istũ abarim: et ꝓspice inde terrã quã dabitur filijs isrl' Cũq; videris eã. ibis et tu ad ꝓplum tuũ sicẽ iuit frater tuꝰ aarõ: quia offẽdistis me ī deserto sin ī ꝓtradicõne multitudĩs: nec sãctificare me voluistis coram ea sup aq̃s Hee sũt aq̃ ꝓtradicõnis ī cades deserti sin. Cui rñdit moyses. Prouideat dñs deꝰ spirituũ oĩs carnis hoĩem qui sit sup multitudinẽ hãc: et possit exire et ītrare ãte eos et educere eos vl' ītroducere: ne sit ꝓplus dñi sicẽ oues absq; pastore. Dixitq; dñs ad eũ. Tolle iosue filiũ nũ virũ in q̃ ẽ spũs dei: et pone manũ tuã sup eũ Qui stabit corã eleazaro sacerdote et oĩ multitudĩe et dabis ei ꝓcepta cũctis videntibꝫ. et ptẽ glie tue: vt audiat eũ oĩs synagoga filioꝝ isrl' Pro hoc si quid agenduz erit. eleazar sacerdos ꝓsulet dñm. Ad verbũ eius egredietur et ingredietur. ipe et omnes filij isrl' cũ eo: et cetera multitudo. Fecit moyses vt ꝓcepat dñs. Cũq; tulisset iosue. statuit eũ corã eleazaro sacerdote et omni frequẽcia ꝓplí: et imposítis capiti eius manibus. cũcta replicauit que mandauerat dominus

Capitulũ. XXVIII.

Dixit quoq; dñs ad moysen. Precipe filijs israhel: et dices ad eos. Oblacõnem meam et panes. et incensum odoris suauissimi offerte per tempora sua. Hec sunt sacrificia que offerre debetis. Agnos anniculos immaculatos duos quotidie in olocaustum sempiternũ vnum offeretis mane. et altez ad vesperũ: decimam partem ephi simile. que ꝓsparsa sit oleo purissimo. et habeat quartam partez hin. Olocaustum iuge est quod obtulistis in monte synai in odorem suauissimum incensi dñi. Et libabitis vini quartã partem hin p agnos sīgl'os in sanctuario dñi: alterũq; agnũ similiter offeretis ad vesperã iuxta oẽm ritũ sacrificij matutini et libamentoꝝ eius oblacõnem suauissimi odoris dño. Die autez sabbati offeretis duos agnos ãniculos immaculatos. et duas decimas simile oleo ꝓsperse in sacrificio: et liba que rite funduntur per singula sabbata in olocausto sempiterno. In kalendis aũt id est in mensium exordijs offeretis olocaustum domino. vitulos de armẽto duos. arietem vnũ. agnos ãniculos septem immaculatos: et tres decimas simile oleo ꝓsperse in sacrificio p singulos vitulos: et duas decimas simile oleo ꝓsperse p singl'os arietes: et decimã decime simile ex oleo in sacrificio per agnos singulos Holocaustũ suauissimi odoris atq; ignei dño Libamẽta aũt vini que p singl'as fundenda sũt victimas. ista erunt. Media pars bin p singulos vitulos: tercia p arietem: quarta p agnũ. Hoc erit olocaustũ p oẽs mẽses: qui sibi ãno vertente succedũt. Hirc⁹ quoq; offerẽt dño p peccatis ī olocaustũ sempiternũ cũ libamẽtis suis. Mense aũt ꝑmo. q̃rtadecima die mẽsis phase dñi erit: et quintadecia die solẽnitas. Septẽ die bz vescent azimis: q̃rũ dies ꝑma venerabilis et sancta erit. Omne opꝰ seruile nõ facietis ī ea. Offeretisq; ī incẽsũ olocaustũ dño vitulos de armẽto duos. arietem vnũ. agnos ãniculos ĩmaculatos septẽ. et sacrificia singuloꝝ ex simila q̃ ꝓsperſa sit oleo tres decimas per singl'os vitulos. et duas decimas per arietem. et decimam decime p agnos singulos. id est per septem agnos: et hircum pro peccato vnum vt expiet̃ p vobis: preter olocaustum matutinum qđ sp offeretis: ita facietis per singulos dies septẽ diez. in fomitẽ ignis et in odorẽ suauissimũ dño: qui surget đ olocausto et đ libacõibꝫ singl'oꝝ. Dies quoq; septimꝰ celeberrimꝰ et sãctus erit vob. Omne opꝰ seruile nõ facietis in eo. Dies etiã ꝑmitiorũ qñ offeretis nouas fruges dño expletis ebdomatibꝫ: venerabilis et sãcta erit Omẽ opus seruile non facietis in ea. Offeretisqꝫ olocaustum in odorem suauissimũ domino. vitulos de armento duos. arietem vnũ agno ãniculos immaculatos septez: atqꝫ in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝓsperse tres decimas p singl'os vitulos. p arietes duas. p agnos decimam decime qui simul sũt agni septẽ: hircũ quoqꝫ qui mactatur

ꝑ expiacõne ꝓter olocaustũ sẽpiternũ et liba eiꝰ. In maculata offeretis oĩa cũ liba cõibꝫ suis. ¶ Capi. XXIX.

MEnsis eciaꝫ septimi prima dies venerabilis ꝛ sancta erit vobis. Omne opus seruile non facietis in ea quia dies clangoris est ꝛ tubarum. Offeretisqꝫ olocaustum in odorem suauissimũ domino. vitulũ de armẽto vnũ ꝛ arietem vnum. ꝛ agnos anniculos ĩmaculatos septẽ: ꝛ in sacrificijs eoꝝ siłe oleo cõsperse tres decĩas ꝑ singłos vitulos. duas decimas ꝑ arietẽ vnã decimã ꝑ agnũ qui simł sũt agni septẽ: et hircũ ꝑ peccato qui offerẽ in expiacõnẽ ꝓpłi ꝓter olocaustũ kalendaꝝ cũ sacrificijs suis. ꝛ olocaustũ sempiternũ cũ libacionibꝫ solitis. Eisdem ceremonijs offeretis in odorẽ suauissimũ in cẽsũ dño. Decima quoqꝫ dies mẽsis huiꝰ septimi erit vobis sancta atqꝫ venerabił: ꝛ affligetis animas vĩas Omne opus seruile nõ facietis ĩ ea. Offeretisqꝫ olocaustũ dño in odorem suauissimũ. vitulũ de armẽto vnũ. arietẽ vnũ. agnos ãniculos immaculatos septẽ: ꝛ in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝑsperse tres decimas ꝑ singłos vitulos. duas decimas ꝑ arietẽ. decimã decime ꝑ agnos singłos qui sũt simul septem agni. ꝛ hircũ ꝑ peccato: absqꝫ bijs que offerri ꝑ delicto solent in expiacõeꝫ ꝛ ĩ olocaustũ sempiternũ in sacrificio ꝛ libaminibꝫ eoꝝ. Quintadecima vero die mensis septimi que vobis sancta erit atqꝫ venerabilis: omne opus ꝟuile non facietis in eaꝫ celebrabitis solẽnitatem domino septeꝫ diebꝫ. Offeretisqꝫ olocaustum in odorem suauissimũ dño vitulos de armento tredecim. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: ꝛ ĩ libamẽtis eoꝝ simile oleo ꝑsperse. tres decĩas ꝑ vitulos singulos qui sunt simul vituli tredecĩ. et duas decimas arieti vno. ibẽ simul arietibꝫ duobus ꝛ decimam decime agnis singulis qui sunt simul agni quatuordecim: ꝛ hircũ ꝑ peccato absqꝫ olocausto sempiterno. ꝛ sacrificio ꝛ libamine eius. In die altero offeres vitulos de armento duodecim. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos q̃tuordecĩ: sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ ꝑ vitulos ꝛ arietes et agnos ritꝫ celebrabis: ꝛ hircũ ꝑ peccato absqꝫ olocausto sempiterno sacrificio eiꝰ ꝛ libamine eius. In die altero offeres vitulos de armento duodecim. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos q̃tuordecĩ: sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ ꝑ vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritꝫ celebrabis: ꝛ hircũ ꝑ peccato absqꝫ olocausto sempiterno. sacrificioqꝫ ꝛ libamĩe eiꝰ. Die q̃rto offeres vitulos decẽ. arietes duos agnos ãniculos ĩmaculatos q̃tuordecĩ: sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ ꝑ vitulos et arietes ꝛ agnos ritꝫ celebrabis: ꝛ hircum ꝑ peccato absqꝫ olocausto sempiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamine. Die quinto offeres vitulos nouẽ. arietes duos. agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ ꝑ vitulos et arietes ꝛ agnos ritꝫ celebrabis: ꝛ hircum ꝑ peccato absqꝫ olocausto sempiterno sacrificioqꝫ eius ꝛ libamine. Die sexto offeres vitulos octo. arietes duos. agnos anniculos immaculatos q̃tuordecim: sacrificiaqꝫ ꝛ libamĩa singłoꝝ ꝑ vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritꝫ celebrabis: ꝛ hircũ ꝑ peccato absqꝫ olocausto sẽpiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamine. Die septĩo offeres vitulos septẽ ꝛ arietes duos agnos ãniculos immaculatos quatuordecim: sacrificiaqꝫ ꝛ libamina singłoꝝ ꝑ vitulos ꝛ arietes et agnos ritꝫ celebrabis: ꝛ hircũ ꝑ peccato absqꝫ olocausto sẽpiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamine. Die octauo qui ẽ celeberrimꝰ omne opꝰ ꝟuile non facietis offerẽtes olocaustũ in odorem suauissimũ dño vitulũ vnũ arietẽ vnũ. agnos anniculos immaculatos septẽ: sacrificiaqꝫ ꝛ libamina singulos ꝑ vitulos ꝛ arietes ꝛ agnos ritꝫ celebrabĩ. ꝛ hircũ ꝑ peccato absqꝫ olocausto sempiterno sacrificioqꝫ eiꝰ ꝛ libamĩe. Hec offeretis dño ĩ solẽnitatibꝫ vĩis. preter vota ꝛ oblacões spõtaneas ĩ olocaustoꝫ ĩ sacrificio in libamine ꝛ ĩ hostijs pacificis

¶ Capitulum. XXX.

ARrauitqꝫ moyses filijs isrł omĩa que ei dominus imperarat. et locutus est ad principes tribuum filiorum israhel. Iste est sermo quem precepit dominus. Siquis virorum votum domino vouerit. aut se constrinxerit iuramento: nõ faciet irritum verbũ suũ: sed omne qꝛ ꝓmisit ĩplebit. Mulier si quippiã

vouerit ⁊ se ꝓstrinxerit iuramẽto q̃ ẽ ĩ do
mo patris sui. ⁊ in etate adhuc puellari: si
ꝓgnouerit pr̃ votũ qđ pollicita ẽ. ⁊ iura-
mẽtũ q̃ obligauit animã suã ⁊ tacuerit:
voti rea erit. Quicquid pollicita ẽ ⁊ iura
uit. opere cõplebit Sin aũt statĩ vt audie
rit ꝓtradixerit pr̃: ⁊ vota ⁊ iuramẽta ei⁹ ir
rita eẽt: nec obnoxia tenebit spõsioni eo
q̃ ꝓtradixerit pr̃ Si maritũ habuẽit ⁊ vo
uerit aliquid ⁊ semel de ore ei⁹ ꝟbũ egredi
ens. aĩam ei⁹ obligauerit iuramẽto: q̃ die
audierit vir ⁊ ñ ꝓtradixerit. voti rea erit
reddetq; qđcũq; ꝓmiserat. Sin aũt audi-
ens statĩ ꝓtradixerit ⁊ irritas fecerit pol-
licitacões ei⁹. verbaq; quib⁹ obstrinxerat
aĩam suã: ꝟpicius erit ei dñs. Vidua ⁊ re-
pudiata quicquid vouerit reddet. Vxor ĩ
domo viri cũ se voto ꝓstrinxerit ⁊ iura-
mento: si audierit vir ⁊ tacuerit nec ꝓtra
dixerit spõsioni: reddet qđcũq; ꝓmiserat.
Sin aũt exemplo ꝓtradixerit: nõ tenebi-
tur ꝓmissionis rea q⁹ marit⁹ ꝓtradixit: et
dñs ei ꝟpicius erit. Si vouerit ⁊ iuramen
to se ꝓstrinxerit vt ꝑ ieiuniũ vel cetterarũ
rerum abstinenciam affligat animã suaz
in arbitrio viri erit si faciat siue nõ faci-
at. Qđ si audiens vir tacuerit ⁊ ĩ alterã
diem distulerit sententiam: quicquid vo-
uerat atq; ꝓmiserat reddet: q⁹ statĩ vt au-
diuit tacuit. Sin aũt cõtradixerit postq̃
resciuit: portabit ipe iniquitatem ei⁹. Iste
sunt leges quas ꝓstituit dñs moysi inter
virum ⁊ vxorem: inter patrẽ ⁊ filiaz que
in puellari adhuc etate est: vel que manet
in parentis domo.

Capitulum. XXXI.

Locutusq; est dñs ad moysẽ dicẽs
Vlciscere prius fili⁹ israhel ꝺ ma-
dianitis: ⁊ sic colligeris ad ꝟplum
tuum. Statimq; moyses armate inquit
ex vobis viros ad pugnam: qui possint vl
cõnem domini expetere de madianitis.
Mille viri ꝺ singulis tribub⁹ eligantur ex
israhel: qui mittantur ad bellum Dedẽrt-
q; millenos de singul' tribub⁹ id ẽ duode-
cim milia expeditor ad pugnã: q̃s misit
moyses cũ phinees filio eleazari sacerdo-
tis: vasaq; sãcta ⁊ tubas ad clangendum
tradidit ei. Cũq; pugnassent ꝓtra madia-
nitas atq; vicissent. omnes mares occide
rũt ⁊ reges eor̃ eui ⁊ recen. ⁊ sur. et vr. et
rebe quinq; ꝓncipes gẽtis: balaã q̃; filiũ
beor interfecerũt gladio: ceperũtq; ml'ieres
eor̃ ⁊ puulos oĩaq; pecora ⁊ cũctam sup-
pellectilẽ. Quicquid habere potterãt depo
pulati sunt: tã vrbes q̃ viculos. ⁊ castel-
la flãma ꝓsumpsit. Et tulerũt predã ⁊ uni
uersa que ceperant tam ex hominib⁹ q̃ ex
iumentis: ⁊ ꝓduxerũt ad moysẽ ⁊ eleaza-
rũ sacerdotẽ ⁊ ad oẽm ml'titudinẽ filiorũ
israhel Reliqua aũt vtensilia portauerũt
ad castra in cãpestribus moab: iuxta ior-
danen ꝓtra iericho. Egressi sũt aũt moy
ses ⁊ eleazar sacerdos ⁊ oẽs ꝓncipes sy̅na-
goge in occursum eorum extra castra Ira
tusq; moyses ꝓncipib⁹ exercitus tribunis
⁊ centurionibus qui venerãt de bello ait.
Cur feminas reseruastis? Nonne iste sunt
q̃ deceperũt filios isrl' ad suggestionez ba-
laam. ⁊ ꝓuaricari fecerũt vos in domino
sup peccato phogor vñ ⁊ ꝓcussus ẽ popu-
lus? Ergo cũctas interficite. Quicquid est
generis masculini etiã in paruulis: ⁊ mu-
lieres q̃ nouerũt viros ĩ coitu iugulate: pu
ellas aũt ⁊ oẽs feminas virgines reſuate
vob⁹: ⁊ manete extra castra septem diebus
Qui occiderit hominẽ. vel occisũ tetigerit
lustrabitur die tercio ⁊ septimo. Et ꝺ om
ni preda siue vestimentuz fuerit siue vas
⁊ aliquid in vtensilia preparatuz ꝺ capra
rum pellibus ⁊ pilis ⁊ ligno expiabitur.
Eleazar quoq; sacerdos ad viros exerci-
tus qui pugnauerãt sic locutus est Hoc p̃
ceptum legis: qđ mandauit deus moysi.
Aurum ⁊ argentum ⁊ es ⁊ ferrũ ⁊ plũbuz
⁊ stannum ⁊ omẽ qđ potest trãsire ꝑ flam
mas. igne purgabit̃: quicquid aũt ignem
nõ potest sustinere. aq̃ expiacõnis sãctifi-
cabit̃: ⁊ lauabitis vestimẽta vestra die se-
ptimo. ⁊ purificati postea castra ĩtrabitis
Dixit quoq; dñs ad moysen. Tollite sum
mã eor̃ que capta sũt ab homine vsq; ad
pec⁹ tu ⁊ eleazar sacerdos. ⁊ ꝓncipes vul
gi: diuidesq; ex equo predã inter eos qui
pugnauerunt ⁊ egressi sũt ad bellũ ⁊ ĩter
oẽm reliquam multitudinem: ⁊ separabis
ptem dño ad bijs qui pugnauerũt ⁊ fuerũt
in bello vnam animam de quingentis taz
ex hominibus q̃ ex bobus et azinis et o-
uibus: et dabis eam eleazaro sacerdoti:
quia primicie domĩ sunt. Ex media quo-
q; ꝑte filior̃ israhel accipies quĩq̃gesimũ

caput hominũ ⁊ boum ⁊ azinoꝝ ⁊ ouium cũctoꝝũqꝫ aĩantiũ:⁊ dab̃ ea leuitis qui excubãt ĩ custodijs tab̃naculi dñi. Feceꝝtqꝫ moyses ⁊ eleazar sicut p̃cepat dñs . Fuit aũt p̃da quã exercit⁹ cepat. ouiũ sexcenta septuagintaquĩqꝫ milia:boũ septuaginta duo milia. azinoꝝ sexagĩta milia ⁊ mille: aĩe hoĩm sex⁹ femineiq̃ ñ ꝓgnouerãt viros. trigĩtaduo milia . Dataqꝫ est media pars hijs qui in p̃lio fuerãt . ouiũ trecẽta trigĩtaseptẽ milia quĩgẽtæ. e quib⁹ in ptæꝫ dñi supputatæ sũt oues sexcẽtæ septuagĩtaquĩqꝫ:⁊ de bob⁹ trigĩtasex milib⁹ boues septuaginta ⁊ duo:de azinis triginta milib⁹ quĩgẽtis.azini sexagĩtaun⁹. De animab⁹ hoĩm sedecĩ milib⁹.cessert ĩ ptæ dñi triginta due aĩe Tradiditqꝫ moyses numeꝝ p̃mi ciaꝝ dñi eleazaro sacerdoti sicuti fuerat ei ĩperatũ ex media ptæ filioꝝ isrl̃:quã sepauerat hijs qui ĩ p̃lio fuerãt.de media vero ptæ que ꝓtigerat relique mlt̃itudini id ẽ de ouib⁹ trecẽtis trigĩtaseptẽ milib⁹ quĩ gẽtis.⁊ ō bob⁹ trigĩtasex milib⁹.⁊ ō azinis trigĩta milib⁹ quĩgẽtis.⁊ de hoĩb⁹ sedecim milib⁹.tulit moyses qĩq̃gesimũ caput:⁊ dedit leuitis qui excubabãt ĩ tab̃naculo dñi sicut p̃cepat dñs. Cũqꝫ accessissẽt p̃ncipes exercit⁹ ad moysẽ ⁊ tribuni cẽturionesqꝫ. dixerũt. Nos fui tui recẽsuim⁹ numeꝝ pugnatoꝝ quos habuim⁹ sub manu nr̃a : et ne vn⁹ quidẽ defuit Ob hãc causã offerim⁹ ĩ donarijs dñi singli qd̃ ĩ p̃da auri potuĩ⁹ ĩuenire periscelides et armillas anulos et dextralia ac murenulas:vt depceris p nobis dñm. Suscepẽrtqꝫ moyses ⁊ eleazar sacerdos oẽ auꝝ ĩ diuersis specieb⁹ p̃do sedecĩ milia septĩgentos quĩq̃ginta siclos.a tribunis ⁊ cẽturionib⁹ . Unusquisqꝫ eĩ qd̃ ĩ p̃da rapuerat suũ erat. Et suscepti ĩtulerũt ĩ tab̃naculũ testimonij:ĩ monimẽtũ filioꝝ isrl̃ corã dño.

Capitulũ. .XXXII.

Filij autem ruben ⁊ gad habebant pecora multa:⁊ erat illis in iumẽtis infinita substancia. Cũqꝫ vidissent iazer ⁊ galaad aptas animalibus alẽdis terras:venerunt ad moysen ⁊ ad eleazarum sacerdotem.⁊ principes multitudinis:atqꝫ dixerunt . Astharoth ⁊ dibon et iazer ⁊ nemra esebon et eleale et saban et nebo et beon terra quã pcussit dñs ĩ ꝓspectu filioꝝ isrl̃. regionis vberrime ẽ ad pastũ aĩaliũ:⁊ nos fui tui habemus iumẽta plurĩa:p̃camurqꝫ si ĩuenim⁹ gĉiã corã te vt des nob̃ famulis tuis eã ĩ possessionem nec facies nos trãsire iordanen quib⁹ rñdit moyses. Nũquid frẽs vr̃i ibunt ad pugnã:⁊ vos hic sedebitis Cur subuertitis mẽtes filioꝝ isrl̃:ne trãsire audãt ĩ locũ quẽ eis datur⁹ ẽ dñs. Nõne ita egerũt pres vr̃i qñ missi ō cadesbarne ad explorãdã terraꝫ Cũqꝫ veĩsẽt vsqꝫ ad vallẽ botri lustrata oĩ regione subuertẽrt cor filioꝝ isrl̃ vt nõ intrarẽt fines quos ei dñs dedit: qui iratus iurauit dicẽs. Si videbũt hoĩes isti qui ascẽderũt ex egipto a vigĩti ãnis ⁊ supꝝ terrã quã sub iuramẽto pollicit⁹ sũ abraham ysaac ⁊ iacob:⁊ noluerũt sequi me p̃t caleph filiũ iephone cenezeũ ⁊ iosue filiũ nũ Iste ĩpleuerũt volũtatẽ meã Iratusqꝫ dñs aduersũ isrl̃ circũduxit eũ p deptũ q̃dragĩta ãnis:donec ꝓsumerẽt vniuersa genera cõ que fecerat malũ ĩ ꝓspectu ei⁹. Et ecce ĩquit vos surrexistis ꝓ pr̃ib⁹ vr̃is ĩcremẽta ⁊ alũni hoĩm peccatoꝝ : vt augeretis furoꝛẽ dñi ꝓtra isrl̃ Qd̃si nolueritis sequi eũ ĩ solitudĩe plũm derelĩquet:⁊ vos causa eritis necis oĩm . At illi ꝓpe accedentes dixerũt. Caulas ouiũ fabricabim⁹ ⁊ stabula iumẽtoꝝ . paruulisqꝫ quoqꝫ nr̃is vrbes munitas:nos aũt ipi armati ⁊ accĩcti pgem⁹ ad p̃liũ añ filios isrl̃:donec ĩtroducam⁹ eos ad loca sua Paruuli nr̃i ⁊ quicquid habere possum⁹ erũt ĩ vrbib⁹ muratis ꝓter hĩtatoꝝ insidias Nõ reuertemur in domos nr̃as vsqꝫdũ possideãt filij isrl̃ hereditatẽ suã:nec quicq̃ querim⁹ trãs iordanẽ.qz iã hẽm⁹ possessionẽ nr̃am ĩ orientali ei⁹ plaga. Quib⁹ moyses ait. Si facitis qd̃ ꝓmittitis expediti pgite coraꝫ dño ad pugnã.⁊ oĩs vir bellator armat⁹ iordanen trãseat.donec subuertat dñs ĩimicos suos.⁊ subiciaẽ ei oĩs terra:tũc eritis inculpabiles apud deũ ⁊ apud isrl̃. ⁊ obtiebitis regiões q̃s vultis corã dño Sin aũt qd̃ dicitis nõ feceritis:nulli dubiũ ẽ quin peccetis ĩ deũ:⁊ scitote quoniã peccatum vr̃m apphẽdet vos Edificate g̃ vrbes puulis vr̃is ⁊ caulas et stabula ouib⁹ ac iumẽtis:⁊ quod polliciti estis implete. Dixerũtqꝫ filij gad ⁊ ruben ad moysen. Serui tui sum⁹ Faciem⁹ qd̃ iubꝫ dñs nr̃ Paruulus

nr̃os ꝙ mr̃ieres ꝙ pecora ac iumẽta relinq̃
m⁹ ĩ urbib galaad:nos aũt famuli tui oẽs
expediti pgem⁹ ad bellũ sic̃ tu dñe loq̃ris
Precepit g̃ moyses eleazaro sacerdoti et
iosue filio nũ et pncipib fatliar ebo isrl̃.
ꝙ dixit ad eos. Si trãsierit filij gad et filij
rubẽ vobiscũ iordanẽ oẽs armati ad bellũ
corã dño ꝙ vob fuerit terra subiecta:date
eis galaad ĩ possessionẽ Sin aũt noluerit
trãsire vobiscũ ĩ terrã chanaan:inter vos
hĩtandi accipiãt loca Rñdertq; filij gad ꝙ
filij rubẽ. Sicut locut⁹ ẽ dñs ꝟus suis ita
faciem⁹ Ipi armati pgem⁹ corã dño ĩ ter
rã chanaan:ꝙ possessiõez iã suscepisse nos
pfitemur trãs iordanẽ. Dedit itaq; moy-
ses filijs gad ꝙ rubẽ ꝙ dimidie tribui ma-
nasse filij ioseph regnũ seõ regis amorrei
ꝙ regnũ og regis basan:ꝙ terrã eop cũ vr
bib suis p circuitũ . Igit extruxerũt filij
gad dibon ꝙ astharoth ꝙ aroer ꝙ roth ꝙ so
phã ꝙ iazer iecbaa ꝙ bethẽra ꝙ betharã vr
bes munitas:ꝙ caulas pecorib suis. Filij
vero ruben edificauerũt esebon ꝙ eleale ꝙ
cariathaim ꝙ nabo ꝙ baalmeõ versis noĩ-
bs:sabama quoq;:imponẽtes vocabula vr
bib q̃s extruxerant. Porro filij machir fi
lij manasse prexer̃t in galaad:ꝙ vastaueĩt
eã interfecto amorreo habitatore ei⁹. De-
dit g̃ moyses terram galaad machir filio
manasse:qui habitauit ĩ ea. Iair aũt fili⁹
manasse abijt ꝙ occupauit vicos ei⁹:quos
appellauit auothiair id ẽ villas iair. Nobe
quoq; prexit ꝙ appẽhendit canath cũ vicu-
lis suis:vocauitq; eã ex noĩe suo nobe.

Capitulũ. XXXIII.

Hec sunt mansiones filiorũ israbel
qui egressi sunt de egipto per tur-
mas suas in manu moysi ꝙ aaron
quas descripsit moyses iuxta castrorũ lo-
ca q̃ domini iussione mutabant. Profecti
igitur de ramesse mense pmo quintadecĩa
die mensis pmi:fecerũt altera die phase fi
lij israbel in manu excelsa videntib cũctis
egiptijs:et sepeliẽtib primogenitos quos
pcusserat dñs Nã ꝙ in dijs eop exercuerat
vlcõnem. Castrametati sunt in soccoth:de
soccoth venerunt in etham que est in ex-
tremis finib solitudis Inde egressi vene-
rũt ꝓtra phiairoth q̃ respicit beelsephõ: ꝙ
castrametati sũt añ magdalũ. Profectiq;
de phiairoth trãsierũt p mediũ mare ĩ so-
litudinẽ:ꝙ ambulantes trib diebo p deserti
etham castrametati sũt in mara. Profecti-
q; de mara venerũt in helim vbi erãt duo-
decim fontes aquar ꝙ palme septuaginta
ibiq; castrametati sũt. Inde ꝙ inde egressi:fi
xerũt tẽtoria sup mare rubr Profectiq; d
mari rubro castrametati sũt ĩ deserto syn:
vñ egressi venerũt in depheca. Profectiq;
de dpheca castrametati sũt ĩ haluis egres-
siq; de haluis.raphidim fixere tẽtoria. vbi
populo defuit aqua ad bibendũ. Profecti
q; de raphidim:castrametati sunt in deserto
synai. Sed ꝙ de solitudie synai egressi ve-
nerũt ad sepulcra pcupiscẽcie: pfectiq; de
sepulcris pcupiscencie castrametati sunt
in asseroth:ꝙ de asseroth venert ĩ rethma
Profectiq; de rethma castrametati sũt in
remõphares:vñ egressi venerũt in lebna.
De lebna castrametati sũt in ressa:egressi-
q; de ressa venerũt in ceelatha . Vñ pfecti
castrametati sũt in monte sepher:egressiq;
de mõte sepher venerũt in aradа. Inde p-
ficiscẽtes castrametati sunt in maceloth :
pfectiq; d maceloth:venerũt in taath De
taath castrametati sunt ĩ thare:vñ egres-
si fixere tẽtoria in metcha ꝙ de metcha ca
strametati sunt in esmona : pfectiq; de es-
mona venerunt in moseroth. Et de mose-
roth castrametati sunt in baneiachan: p-
fectiq; de baneiachan venerũt in mõte ga
laad . Vnde pfectiq; castrametati sunt in
iethebatha:et de iethebatha venerunt ĩ e-
brona . Egressiq; de ebrona castrametati
sunt in asiongaber:inde pfecti venerunt
in desertum syn. Hec est cades. Egressiq; de
cades castrametati sunt in monte or: ĩ ex-
tremis finib terre edom. Ascenditq; aarõ
sacerdos in montem or iubente dño:ꝙ ibi
mortuus est ãno q̃dragesimo egressionis
filiop isrl̃ ex egipto mẽse quĩto pmo die
mẽsis cũ esset ãnop cẽtũuigintitriũ . Au-
diuitq; chanane⁹ rex arad.qui hĩtabat ad
meridiẽ:ĩ terrã chanaan venisse filios isrl̃
Et pfecti d mõte or castrametati sũt ĩ sal-
mona:vñ egressi venert ĩ phinon. Profe-
ctiq; d phinõ castrametati sũt in oboth:ꝙ
d oboth venert ĩ ieabarim q̃ ẽ in finib mo
abitar. pfectiq; de ieabarim fixere tẽtoria ĩ
dibõgad : vnde egressi castrametati sunt
in elmon deblathaim . Egressiq; de elmon
deblathaim venerunt ad montes abarim

ptra nabo: pfectiq3 de mõtibꝫ abarim trã sierũt ad cãpestria moab sup iordanẽ cõ= tra iericho. Ibiq3 castrametati sũt de be thsimõ vsq3 ad belsathim ĩ planioribꝫ lo= cis moabitar: vbi locut⁹ ẽ dñs ad moysẽ. Precipe filijs israhel: ⁊ dic ad eos. Quan do trãsieritis iordanẽ ĩtrãtes terrã cana= an. disperdite cũctos habitatores terre il lius: pfringite vitulos ⁊ statuas cõminui te atq3 oĩa excelsa vastate: mũdãtes terrã ⁊ habitãtes ĩ ea Ego eĩ dedi vobꝫ illã ĩ pos sessionẽ quã diuidetis vobꝫ sorte. Pluribꝫ dabitis latiorẽ: ⁊ pautioribꝫ ãgustiorem. Singulis vt sors ceciderit: ita tribuet̃ he reditas. Per trib⁹ ⁊ familias possessio di uidet̃. Sin aũt nolueritis ĩterficere habi tatores terre: qui remãserĩt. eſt vobꝫ qua= si claui ĩ oculis ⁊ lãcee ĩ latꝫibꝫ ⁊ aduer= sabũt̃ vobꝫ ĩ terra habitacõis vẽ: et quic= quid illis cogitauerã facere vobꝫ faciã

Capitulum. XXXIIII.

Locutusq3 ẽ dñs ad moysẽ dicens Precipe filijs isrl̃: ⁊ dices ad eos Cũ ĩgressi fueritis terrã chanaan ⁊ ĩ possessionẽ vobꝫ sorte ceciderit: hijs fini bꝫ termĩabit̃. Pars meridiana incipiet a solitudine syn que ẽ iuxta edõ: ⁊ habebit termĩos ptra orietẽ mare salsissimũ: qui circuibũt australẽ plagã p ascẽsũ scorpio= nis: ita vt trãseãt in semia ⁊ pueniãt ad meridiẽ vsq3 ad cadesbarne: vnde egrediẽ= tur pfinia ad villã noĩe adar ⁊ tẽdẽt vsq3 asemana Ibitq3 p gyp termin⁹ ab asema na vsq3 ad torrẽtẽ egipti: ⁊ magni maris litore finiet̃. Plaga aũt occidẽtalis a ma ri magno ĩcipiet: ⁊ ipo fine claudet̃ Por= ro ad septẽtrionalẽ plagã a mari magno termĩ ĩcipiẽt pueniẽtes vsq3 ad mõtẽ al= tissimũ: a quo veniẽt ĩ emath vsq3 ad ter= mĩos sedada: ibũtq3 pfinia vsq3 ad ebro= na ⁊ villã benã. Hij erũt termĩ ĩ pte aqui lonis. Inde metabũt̃ fines ptra orientalẽ plagã de villa henan vsq3 sephama: ⁊ ỏ se phama descẽdẽt termĩ ĩ reblatha ptra fon tem daphnim. Inde pueniẽt ptra orientẽ ad mare cenereth ⁊ tẽdẽt vsq3 iordanẽ: et ad vltimũ salsissimo claudent̃ mari. Hãc habebitis terram per fines suos in circui tu. Precepitq3 moyses filijs israhel dicẽs Hec erit terra quam possidebitis sorte: et quam iussit dñs dari nouez tribubꝫ ⁊ di= midie tribui Trib⁹ eĩ filiorꝫ ruben p fami lias suas ⁊ trib⁹ filiorꝫ gad iuxta cognacõ nũ numerꝫ. media quoq3 trib⁹ manasse id ẽ due semis trib⁹ acceperũt ptẽ suã trans iordanẽ ptra iericho ad orientalẽ plagam ⁊ ait dñs ad moysẽ. Hec sũt noĩa virorũ qui terrã diuidẽt vobꝫ. Eleazar sacerdos ⁊ iosue filiꝰ nun: ⁊ singli pncipes de tribubꝫ singlis quorꝫ ista sũt vocabula. De tribu iuda: caleph filiꝰ iephone De tribu symeõ samuhel filiꝰ amiud De tribu beniamin: helidad filiꝰ chaselon De tribu filiorꝫ dan bocci filiꝰ iogli Filiorꝫ ioseph ỏ tribu ma= nasse: hannihel filiꝰ ephot. De tribu eph= raim: camuhel filiꝰ septhan. De tribu za= bulon: helisaphan filiꝰ pharnath De tribu ysachar: durꝫ phalthihel filiꝰ ozan De tri bu aser: ahiud filiꝰ salomi De tribu nepta lim: phedahel filiꝰ amiud. Hij sũt quibꝫ pce= pat dñs vt diuiderẽt filijs israhel terrã chanaan.

Capitulũ. XXXV

Hec quoq3 locut⁹ ẽ dñs ad moysen in cãpestribꝫ moab supᷠ iordanen ptra iericho. Precipe filijs israhel vt dent leuitis de possessionibꝫ suis ur bes ad habitandũ ⁊ suburbana eaꝝ p cir= cuitũ: vt ipi in opidis maneãt. ⁊ suburba na sint pecoribꝫ ac iumentis: que a muris ciuitatũ forinsecus p circuitũ mille pas= suũ spacio tẽdẽt̃. Cõtra orietẽ. duo milia erũt cubiti: ⁊ ptra meridiẽ similiter erũt duo milia. Ad mare quoq3 qđ rspicit occi dẽtẽ eadẽ mẽsura erit: ⁊ septẽtrionalis pla ga eq̃li termĩo finiet̃. Urbes autẽ in me= dio: ⁊ foris suburbana. De ipis autẽ opi= dis que leuitis dabitis. sex erũt in fugiti= uorꝫ auxilia separata. vt fugiat ad ea qui fuderit sãguinẽ: ⁊ exceptis hijs alia q̃dra= ginta duo opida: id est simul quadragin= taocto cum suburbanis suis. Ipseq3 ur= bes que dabunt̃ de possessionibꝫ filiorum israhel. ab hijs qui plus habẽt plures au= ferentur ⁊ qui minus pautiores. Singuli iuxta mẽsurã hereditatis sue dabunt opi= da leuitis. Ait dñs ad moysen. Loquere filijs isrl̃. ⁊ dices ad eos Quãdo trãgressi fueritis iordanẽ ĩ terrã chanaan. decerni= te que urbes esse debeãt ĩ psidia fugitiuo rũ. qui nolẽtes sãguinẽ fuderĩt: ĩ quibꝫ cũ fuerit pfugꝰ. cognatus occisi eũ occidere

nō poterit: donec stet in ꝯspectu mltitudi
nis. ⁊ causa illi⁹ iudicet̄. De ip̄is aūt vr-
bibꝫ q̄ ad fugitīoꝝ subsidia separāt̄ tres
erūt trās iordanē ⁊ tres ī terra chanaan.
tam filijs israhel q̄ aduenis atq; peregri-
nis: vt ꝯfugiat ad eas. qui nolēs sāguinē
fuderit Si quis ferro ꝑcusserit ⁊ mortu⁹
fuēit qui ꝑcuss⁹ ē. re⁹ erit homicidij: ⁊ ip̄e
morietꝫ Si lapidē iecerit ⁊ ict⁹ occubuerit
similiter punietꝫ Si ligno ꝑcussus īterie-
rit ꝑcussoris sāguine vindicabit̄. Propin
qu⁹ occisi homicidā īterficiet: statī vt app̄
hēderit eū ꝑcuciet. Si ꝑ odiū quis hoīem
īpulerit vl̄ iecerit quippiā ī eū ꝑ insidias:
aut cū esset inimicus manu ꝑcusserit ⁊ il-
le mortu⁹ fuerit: ꝑcussor homicidij re⁹ erit
Cognatus occisi statī vt inuenerit eū iu-
gl̄abit. Qd̄ si fortuitu ⁊ absq; odio ⁊ ini-
micis quicq̄ hoꝝ fecerit. ⁊ hoc audiente
ꝓpl̄o fuerit ꝯprobatū. atq; inter ꝑcussorez
⁊ ꝓpinquū sāguinis questio vētilata: libe
rabit̄ innocēs de vltoris manu. ⁊ reducet̄
ꝑ sentēciā in vrbē ad quā ꝯfugerat: māe-
bitq; ibi donec sacerdos magn⁹ qui oleo
sancto vnct⁹ ē moriat̄. Si interfector ex-
tra fines vrbium q̄ exulibus deputate sūt
fuerit inuentus ⁊ ꝑcussus ab eo qui vltor
est sanguinis: absq; noxa erit qui eū occi-
derit. Debuerat enī profug⁹ vsq; ad mor-
tem pontificis in vrbe residere. Postquaz
autē ille obierit: homicida reuertetur in
terram suam. Hec sempiterna erunt ⁊ le-
gitima. in cunctis habitacōnibus vestris
Homicida sub testibꝫ punietꝫ. Ad vni⁹ te-
stimonium nullus ꝯdēnabitur. Non acci-
pietis p̄cium ab eo qui reus est sanguinis
statim ⁊ ip̄e morietur. Exules ⁊ ꝓfugi añ
mortem pontificis nullomodo in vrbes
suas reuerti poterunt ne polluatis terraz
habitacōnis vestre que insoncium cruore
maculatur: nec aliter expiari potest nisi ꝑ
eius sanguinem. qui alterius sanguinem
fuderit: ita emundabitur vestra possessio
me cōmorante vobiscum. Ego enī sū dn̄s
qui habito inter filios israhel.

¶ Capitulū. XXXVI.

Accesserunt autem ⁊ principes fa-
miliarum galaad filij machir filij
manasse de stirpe filiorum ioseph
locutiq; sunt moÿsi coram principibus
israhel atq; dixerunt. Tibi dn̄o nostro p̄-
cepit dn̄s vt terrā sorte diuideres filijs is-
rahel: ⁊ vt filiabꝫ salphaad fr̄is nr̄i dares
possessionē debitā pr̄i: quas si alteri⁹ tribꝫ
hoīes vxores acceperīt sequetur possessio
sua ⁊ trāslata ad aliū tribū de nr̄a heredi
tate minuet̄: atq; ita fiet vt cum iubileus
id est quinq̄gesimus annus remissiōis ad
uenerit cōfundatur sortiū distribucio et
alioꝝ possessio ad alios trāseat. Respōdit
moÿses filijs israhel: ⁊ dn̄o p̄cipiente ait.
Recte tribꝫ filioꝝ ioseph locuta est: ⁊ hec
lex sup̄ filiabꝫ salphaad a dn̄o ꝓmulgata
ē. Nubāt quibꝫ volunt tantū vt sue tribꝫ
hominibꝫ: ne cōmisceat̄ possessio filiorum
isrl̄ de tribu in tribū. Omēs enī viri ducēt
vxores de tribu ⁊ cognacōe sua. ⁊ cūcte fe
mīe de eadē tribu maritos accipiēt: vt he-
reditas ꝑmaneat ī familijs nec sibi misce
ant̄ tribꝫ: sz ita māeāt vt a dn̄o sepate sūt
Fecer̄tq; filie salphaad vt sibi fuerat im-
patū. ⁊ nupser̄t malaa et thersa ⁊ egla et
melcha ⁊ noa filijs pr̄ui sui de fāīlia ma-
nasse qui fuit fili⁹ ioseph: et possessio q̄ il-
lis fuerat attributa mansit in tribu ⁊ fa-
milia patris eaꝝ. Hec sūt mādata atq; iu-
dicia que mandauit dn̄s ꝑ manum moÿsi
ad filios israhel in cāpestribus moab sup̄
iordanen contra ihericho.

Explicit liber numeri. Incipit helleadda-
berī qui deutronomi⁹ p̄notat̄. ¶ Ca. .I.

Hec sunt verba que locut⁹
est moÿses ad omnem isra
hel trans iordanen in soli
tudine campestri. contra
mare rubrum: inter pha-
ran ⁊ thophel ⁊ labā ⁊ ase
roth. Ubi auri ē plurimū. vndecim dieb⁹
de oreb: ꝑ viam montis seir vsq; cadesbar
ne. Quadragesimo anno vndecimo mense
p̄ma die mensis locutus est moÿses ad fi-
lios israhel omnia que p̄cepat illi dn̄s. vt
diceret eis: postq̄ percussit seon regem a-
morreorum. qui habitauit in esebon: ⁊ og
regem basan qui mansit in aseroth ⁊ me-
drai trans iordanen in terra moab. Cepit
q; moÿses explanare legez ⁊ dicere. Dn̄s
d⁹ nr̄ locut⁹ ē ad nos ī oreb dicēs Sufficit
vob̄ q̄ in hoc mōte māsistis. Reuertimini
⁊ venite ad mōtem amorreoꝝ ⁊ ad cetera

que ei ꝓxima sunt cãpestria atq; mõtana
& humiliora loca ꝑtra meridiẽ & iuxta lit⁹
maris:terram chanãeorũ & libani vsq; ad
flumẽ magnũ eufratẽ En ĩquit tradidi vo
bis. Ingredimĩ & possidete eã:sup qua iu-
rauit dñs ꝓ̃ibꝫ vr̃is abrahã.ysaac & iacob
vt daret illã eis & semĩ eoꝝ p⁹ eos. Dixitq;
vob illo ĩ tpe. Nõ possũ sol⁹ sustinere vos
quia dñs de⁹ nr̃ multiplicauit vos.et estis
hodie sicut stelle celi plurimi. Dñs de⁹ pa-
trũ vr̃oꝝ addat ad hũc numeꝝ multa mi-
lia:& bñdicat vob sicut locut⁹ ẽ. Nõ valeo
sol⁹ negocia mea sustinere & põd⁹ & iurgia.
Date ex vob viros sapiẽtes & gnaros quo
rũ ꝙuersacio sit ꝓbata in tribub vr̃is: vt
ponã eos vob ꝓ̃cipes. Tũc rñdistis mihi
Bona res ẽ quã vis facere. Tuliq; ɔ̃ tribu
b vr̃is viros sapiẽtes & nobiles & cõstitui
eos ꝓ̃cipes tribunos & cẽturiões & quin-
quagenarios ac decanos qui docerẽt vos
singl'a : ꝓcepiq; eis dicẽs. Audite illos: et
qd iustũ ẽ iudicate. Siue ciuis sit ille siue
peregrin⁹ : nll'a erit distãcia ꝑsonaꝝ. Ita
puũ audietis vt magnũ:nec accipietis cu-
iusq; ꝑsonã:q; dei iudiciũ ẽ. Qd̃ si difficile
vob visũ aliquid fuerit referte ad me . et
ego audiã Precepiq; oĩa que facere debe-
retis Profectiq; ɔ̃ oreb trãsiuim⁹ ꝑ here-
mũ terribilẽ & maxĩaq; solitudinẽ quã vi-
distis ꝑ viã montis amorrei:sicut ꝓcepat
dñs de⁹ nr̃ nob. Cũq; veĩssem⁹ ĩ cadesbarne
dixi vob. Veĩstis ad mõtem amorrei: quẽ
dñs de⁹ nr̃ datur⁹ ẽ vob. Vide terrã q̃ dñs
de⁹ tu⁹ dabit tibi. Ascẽde & posside eã:sicut
locut⁹ ẽ dñs de⁹ nr̃ ꝓ̃ibꝫ tuis. Noli timere
nec quicq̃ paueas. & accessistis ad me om
nes atq; dixistis Mittam⁹ viros qui ꝓsidе
rẽt terrã. & renũciẽt ꝑ qd̃ iter ɔ̃beam⁹ ascẽ
dere:& ad quas ꝑgere ciuitates Cũq; mihi
ꝑmo placuisset:missi ex vob duodecĩ viros
singl'os ɔ̃ tribub suis. Qui cũ ꝓgressi ꝑ
ascẽdissẽt ĩ mõtana. venerũt vsq; ad vallez
botri:& ꝓsiderata terra. sumẽtes de fructi
bꝫ ei⁹ vt ostẽderẽt vbtatẽ attulerũt ad nos:
atq; dixerũt. Bona ẽ terra quã dñs de⁹ nr̃
datur⁹ ẽ nob Et noluistis ascẽdere:sꝫ ĩcre
duli ad ꝑmonẽ dei nr̃i murmurastis ĩ tab
naculis vr̃is:atq; dixistis. Odit nos dñs:et
idcirco eduxit nos ɔ̃ terra egipti ut trade
ret nos ĩ manu amorrei atq; deleret Quo
ascẽdem⁹ :Nũcij terruerũt cor nr̃m dicẽtes.
Maxĩa mlt̃itudo ẽ:& nob statura ꝓcerior
Urbes magne & ad celũ vsq; munite Filios
enachĩ vidim⁹ ibi. Et dixi vobis nolite
metuere:nec timeatis eos Dñs de⁹ qui du
ctor ẽ nr̃. ꝑ vob ipe puḡbit : sicut fecit in
egipto cũctis videntibꝫ & ĩ solitudine ipi vi
distis. Portauit te dñs de⁹ tu⁹ vt solet hõ
gestare puulũ filiũ suũ ĩ oĩ via ꝑ quã am
bulasti:donec veniretis ad locũ istum Et
nec sic quidq; credidistis dño deo vr̃o qui
ꝓcessit vos ĩ via & metat⁹ ẽ locũ ĩ quo tẽ-
toria figere deberetis:nocte ostẽdẽs vobis
ĩter ꝑ ignẽ:& die ꝑ colũnã nubis. Cũq; au
disset dñs vocẽ ꝑmonũ vr̃oꝝ:irat⁹ iurauit
& ait Nõ videbit quispiã ɔ̃ homĩbꝫ genera
cõis hui⁹ pessime terrã bonã quã sub iura
mẽto pollicit⁹ sũ ꝓ̃ibꝫ vr̃is. ꝓter caleph fi
liũ iephone. Ipe enĩ videbit eã:& ipi dabo
terrã quã calcauit & filijs ei⁹ :q; secut⁹ est
dñm. Nec mirãda ĩdignacõ ĩ ꝓlum:cũ mi
hi quoq; irat⁹ de⁹ ꝑter vos dixerit. Nec tu
ĩgredieris illuc. sꝫ iosue filius nũ mĩster
tu⁹ ipe ĩtrabit ꝑ te. Hũc exhortare & robo
ra & ipe sortẽ terrã diuidet isrl̃i . Paruuli
vr̃i ɔ̃ quib dixistis q̃ captiui ducerẽt & fi
lij qui hodie boni ac mali ignorãt distan-
ciã ipi ĩgrediẽt & ipis dabo terrã & possi-
debũt eã:vos aũt reuertimĩ & abite ĩ soli
tudinẽ ꝑ viã maris rubri. & rñdistis mihi
Peccauim⁹ dño. Ascẽdem⁹ & pugnabim⁹
sicut ꝓcepit dñs de⁹ nr̃. Cũq; instructi ar-
mis ꝑgeretis ĩ mõtẽ:ait mihi dñs Dic ad
eos Nolite ascẽdere neq; pugnetis. Nõ ei
sũ vobiscũ:ne cadatis corã inimicis vr̃is
Locut⁹ sũ & nõ audistis: sꝫ aduersãtes im
perio dñi et tumẽtes supbia ascẽdistis in
mõtẽ. Itaq; egress⁹ amorre⁹ qui hĩtabat ĩ
mõtibꝫ & obuiã veniẽs ꝑsecut⁹ ẽ vos sicut
solẽt apes ꝑsequi & cecidit de seir vsq; hor
ma Cũq; reuersi ploraretis corã dño non
audiuit vos : nec voci vr̃e voluit acquie-
scere. Sedistis q̃ in cadesbarne mlt̃o tpe.

Capitulũ. .II.

Profectiq; ĩde venim⁹ ĩ solitudinẽ
que ducit ad mare rubꝝ sicut mi-
hi dixerat dñs:& circuiuimus mõ
tem seir longo tempe. Dixitq; domin⁹ ad
me. Sufficit vobis circuire montem istũ
ite contra aquilonẽ & populo ꝓcipe dicẽs
Trãsibitis ꝑ terminos fratꝝ vr̃oꝝ filiorũ
esau qui habitant in seir:& timebunt vos

videte ergo diligēter ne moueam̄ contra eos. Neq; enī dabo vob̄ de tērra eor̄ q̄ntū pē vni⁹ pedis calcare vestigiū: qz ī possessionē esau dedi montez seir. Cibos emetis ab eis pecunia: ⁊ pmedetis. aq̄ emptā haurietis ⁊ bibetis. Dñs de⁹ tu⁹ bñdixit tibi in omni tpe manuū tuar̄ Nouit iter tuū: qūo transieris solitudinē hāc magnā p q̄ dragīta annos. habitans tecū dñs de⁹ tu⁹ ⁊ nihil tibi defuit. Cūq; trāsissem⁹ frēs nostros filios esau q̄ habitabant in seir p viam cāpestrē de helath ⁊ de asiongaber: venim⁹ ad iter qđ ducit ī deśtū moab Dixitq; dñs ad me Non pugnes ptra moabitas nec ineas aduersus eos plīū. Non enī dabo tibi quicq̄ de tērra eor̄: qz filijs loth tradidi ar in possessionē. Emim pmi fuer̄t habitatores ei⁹: pl'us magn⁹ ⁊ validus ⁊ tā excelsus vt de enachī stirpe q̄i gigātes crederen̄: ⁊ eēnt similes filior̄ enachim Deniq; moabitē appellant eos emī. Jn seir aūt pus habitauer̄t horim: quib̄ expulsis atq; deletis habitauer̄t filij esau sic̄ fecit isr'l in tērra possessionis sue quam dedit illi dñs. Surgentes ergo vt trāsirem⁹ torrentē zareth: venim⁹ ad eū. Temp⁹ aūt quo ambulauim⁹ de cadesbarne vsq; ad transitū zareth triginta ⁊ octo ānor̄ fuit: donec consumerēt oīs congregatō hoīm bellator̄ de castris sic̄ iurauerat dñs: c⁹ man⁹ fuit aduersus eos vt interirent de castror̄ medio. postq̄ aūt vniuersi cecidēr̄t pugnatores. Locut⁹ est dñs ad me dicens. Tu trāsibis hodie terminos moab videlicet noie ar ⁊ accedes in vicinia filior̄ āmon. Caue ne pugnes ptra eos: nec mouearis ad preliū. Non enī dabo tibi de tērra filior̄ āmon: qz filijs loth dedi eam ī possessionē Terra gigantū reputata est: ⁊ in ipa olim habitauer̄t gigantes: qs āmonite vocant zozomim pl'us magn⁹ ⁊ mlt⁹ ⁊ pcere longitudīs sic̄ enachim qs deleuit dñs a facie eor̄: ⁊ fecit illos hītare p eis: sic̄ fecerat filijs esau qui habitāt in seir delens horreos ⁊ tērrā eor̄ illis tradens: quā possident vsq; in pñs Eneos q̄z qui hītant in aserim vsq; gazaz capadoces expulerūt eos. qui egressi de capadocia deler̄t eos: ⁊ habitauer̄t p illis. Surgite ⁊ trāsite torrētē arnō. Ecce tradidi in manu tua seon regē esebon amorreū ⁊ terrā ei⁹: incipe possidere: ⁊ pmitte aduersus eū preliū. Hodie incipiaz mittere terrorem atq; formidinem tuam in pl'os qui habitāt sub omni celo: vt audito noie tuo paueant ⁊ in more ptu rientiū ptremiscāt: ⁊ dolore teneant̄. Misi ergo nūcios de solitudine cademoth ad seon regē esebon vbis pacificis dicēs. Trāsibim⁹ p tērrā tuam: publica gradiemur via Non declinabim⁹ neq; ad dextram neq; ad sinistrā. alimenta pcio vende nob̄ vt vescamur: aq̄ pecunia tribue ⁊ sic bibem⁹ Tantū est vt nob̄ pcedas transitū: sicut fecerūt filij esau qui habitāt in seir. ⁊ moabite qui habitant in ar. donec veniam⁹ ad iordanē ⁊ transeam⁹ ad tērrā quam dñs nr̄ dabit⁹ est nob̄. Noluitq; seon rex esebon dare nob̄ transitū qz indurauerat dñs de⁹ tu⁹ spiritū ei⁹: ⁊ obfirmauerat cor illi⁹ ita vt traderetur in man⁹ tuas: sicut nūc vides. Dixitq; dñs ad me Ecce cepi tibi tradere seon ⁊ terram ei⁹: incipe possidere eam. Egressusq; ē seon obuiaz nob̄ cū omni pl'o suo ad plīū in iasa ⁊ tradidit eum dñs deus nr̄ nobis: percussimusq; eum cū filijs suis ⁊ omni pl'o suo: cunctasq; vrbes in tpe illo cepim⁹ interfectis habitatoribo eaq; viris ac mlieribus ⁊ puulis. Non relīquim⁹ in eis quicq̄ absq; iumentis q̄ in prēm venere pdantiū ⁊ spolijs vrbiū quas cepim⁹ ab aroer q̄ est sup ripā torrētis arnon opido qđ in valle sitū est vsq; galaad Non fuit vic⁹ ⁊ ciuitas q̄ nostras effugeret man⁹. Omnes tradidit dñs deus nr̄ nobis: absq; terra filior̄ ammon ad quam nō accessim⁹ ⁊ cunctis que adiacēt torrenti iaboch: ⁊ vrbib̄ mōtanis vniuersisq; locis a quib̄ nos phibuit dñs deus noster.

Ca. III.

Iterq; cōuersi ascendim⁹ piter basan. Egressusq; est og rex basan in occursū nobis cū pl'o suo ad bellandū in edrai dixitq; dñs ad me Ne tīeas eū: qz in manu tua tradit⁹ est cū omni pl'o ac tērra sua faciesq; ei sic̄ fecisti seon regi āmorreor̄. qui habitauit in esebon. Tradidit q; ergo dñs de⁹ nr̄ in manib⁹ nr̄is etiaz og regem basaz ⁊ vniuersū pl'm ei⁹: percussimusq; eos vsq; ad internitōem: vastantes cūctas citatēs illi⁹ vno tpe Nō fuit opidū qđ nos effugeret. sexagīta vrbes: oēm regionē argob regni og ī basan Cūctē vrbes erāt mūitē muris altissimis portisq; vectib⁹ absq; opidis innumeris q̄ non habebant

muros. Et deleuim⁹ eos sicut feceram⁹ seon regi esebon dispdentes omnē ciuitatez viroſqz ac mulieres et paruulos: iumenta aūt ꝛ ſpolia vrbiū diripuim⁹. Tulimuſqz illo in tpe terrā de manu duoꝝ regū amoꝛreoꝝ q̄ erant trans ioꝛdanen a toꝛrēte arnon vſqz ad montem hermon quē ſÿdonij ſarion vocant ꝛ amoꝛrei ſanir: oēs ciuitates q̄ſitæ ſunt in planicie: ꝛ vniuerſam terram galaad ꝛ baſan vſqz ad ſelcha. ꝛ edrai ciuitates regni og ī baſan. Solus q̄pe og rex baſan reſtiterat ò ſtirpe gigantū. Mō ſtraī lect⁹ ei⁹ ferre⁹ qui ē in rabath filioꝝ ām̄on: nouem cubitos hñs longitudinis: ꝛ q̄tuoꝛ latitudinis ad menſuram cubiti virilis man⁹. terramqz poſſedim⁹ tpe illo ab aroer q̄ eſt ſup ripam toꝛrētis arnon: vſqz ad mediam ptem montis galaad. Et ciuitates illi⁹ dedi ruben ꝛ gad: reliquā aī ptē galaad ꝛ oēm baſan regni og ꝛ dedi medie tribui manaſſe omnē regionē argob. Cūcta baſan vocaī terra gigantū. Jair fili⁹ manaſſe poſſedit oēm regionē argob vſqz ad terminos geſſuri ꝛ machati. Elocauitqz ex noīe ſuo baſan anothiair. i. villas iair: vſqz in p̄ntem diē. Machir q̄z dedi galaad ꝛ tribubz ruben ꝛ gad dedi de terra galaad vſqz ad toꝛrentē arnon mediū toꝛrentis ꝛ finiū vſqz ad toꝛrentē ieboch q̄ eſt termin⁹ filioꝝ ām̄on: ꝛ planiciez ſolitudīs atz ioꝛdanen ꝛ ꝛminos cenereth vſqz ad mare deſerti qò ē ſalſiſſimū ad radices mōtis phaſga conī oꝛientē. Precepiqz vob̄ in tpe illo dicens. Dñs de⁹ vr̄ dat vobis terram hanc in hereditatē: expediti p̄cedite frēs vr̄os filios iſrl̄ omnes viri robuſti abſqz vxoꝛibz ꝛ puulis atz iumentis. Noui enim q̄ plura habeatis pecoꝛa ꝛ in vrbib̄ remanere debebunt q̄s tradidi vobis: donec req̄m tribuat dñs frīb̄ vr̄is ſicut vob̄ tribuit. ꝛ poſſideant etiam ipi terram: quaz dat⁹ eſt eis trās ioꝛdanē: tūc reuertēī vnuſq̄ſqz in poſſeſſionē ſuam quam dedi vob̄. Joſue q̄z in tpe illo p̄cepi dicens. Oculi tui viderunt q̄ fecit dñs de⁹ nr̄ duob̄ bijs regib̄: ſic faciet oīb̄ regnis ad q̄ trāſitur⁹ es. Ne tīeas eos. Dñs enim de⁹ vr̄ pugbit p vob̄ Precatuſqz ſum dñm in tpe illo dicēs. Dñe de⁹ tu cepiſti oñdere ſuo tuo magnitudinē tuaz manumqz foꝛtiſſimaz. Neqz enī eſt ali⁹ de⁹ vel in celo vel in ꝛra q̄ poſſit facere opa tua: ꝛ compari foꝛtitudini tue. Tranſibo igiī et videbo terraz hanc optīam trans ioꝛdanē: ꝛ montē iſtū egregiū ꝛ libanū. Iratuſqz eſt dñs mihi ꝓpt̄ vos nec exaudiuit me. Dixitqz mihi. Sufficit tibi: nequaq̄ vlī loq̄ris ò hac re ad me. Aſcende cacumē phaſge: ꝛ oculos tuos circūfer ad occidētē ꝛ ad aq̄lonē auſtrumqz ꝛ oꝛiētē et aſpice. Nec enī trāſibis ioꝛdanē iſtū. Precipe ioſue ꝛ coꝛrobora eū atz ꝓforta: q̄ ipſe p̄cedet pp̄l̄m iſtū: ꝛ diuidet eis terraz quam viſur⁹ es. Manſimuſqz ī valle ꝓt̄ phanū phogoꝛ.

Ca. IIII

Et nunc iſrael audi precepta ꝛ iudicia q̄ ego doceo te. vt faciens ea viuas: ꝛ ingrediens poſſideas terraz quaz dñs de⁹ p̄m vr̄oꝝ dat⁹ eſt vob̄. Nō addetis ad v̄bum q̄ vobis loquoꝛ: nec auferetis ex eo. Cuſtodite mādata dñi dei vr̄i q̄ ego p̄cipio vobis. Oculi vr̄i viderūt omia q̄ fecit dñs conī beelphegoꝛ qūo ꝓtriuerit omnes cultoꝛes eius de medio vr̄i. Vos aī q̄ adheretis dño deo vr̄o viuitis vniuerſi: vſqz in p̄ntez diē. Scitis q̄ docuerim vos p̄cepta atz iuſticias ſicut mandauit mihi dñs deus meus: ſic facietis ea in terra quā poſſeſſuri eſtis: et obtuabitis ꝛ implebitis opere. Hec eſt enim vra ſapientia ꝛ intellectus coram pplis vt audientes vniuerſi p̄cepta hec dicant. En pplus ſapiens ꝛ intelligēs gens magna! Nec eſt alia natō tam grandis q̄ habeat deos aꝓpinq̄ntes ſibi: ſicut deus nr̄ adeſt cunctis obſecratōnibus nr̄is. Que eſt enim alia gens ſic inclita vt habeat ceremonias iuſtaqz iudicia: ꝛ vniuerſam legē quam ego ꝓponam hodie ante oculos vr̄os! Cuſtodi igiī temetipm ꝛ aīaz tuam ſolicite. Ne obliuiſcaris v̄boꝝ q̄ viderunt oculi tui: ꝛ ne excidant ò coꝛde tuo cūctis diebz vite tue. Docebis ea filios ac nepotes tuos: diem in quo ſtetiſti coram dño deo tuo in oꝛeb: quando dñs locutus eſt mihi dicens. Congrega ad me pp̄l̄m vt audiant ꝛmones meos: ꝛ diſcant tīere me omni tpe quo viuūt in terra doceantqz filios ſuos. Et acceſſiſtis ad radices mōtis q̄ ardebat vſqz ad celū: erantqz in eo tenebre ꝛ nubes et caligo. Locutuſqz ē dñs ad vos de medio ignis. Vocem v̄boꝝ ei⁹ audiſtis: ꝛ formaz penit⁹ non vidiſtis. Et oñdit vob̄ pactū ſuum qò p̄cepit vt faceretis: ꝛ decez v̄ba que ſcripſit in duabz tabulis lapideis

Mihiq; mandauit in illo tpe vt docerem vos ceremonias ⁊ iudicia: q̄ facere debere tis in terra quā possessuri estis. Custodite g̈ solicite aīas vrās. Non vidistis aliquaz silitudinē. in die q̄ locut⁹ est vob dñs in oreb de medio ignis: ne forte decepti faciatis vob sculptaz silitudinē aut ymaginem masculi vel femīe silitudinē oīm iumētoz q̄ sunt sup terrā vl auiū sub celo volantiū. atz reptiliū q̄ mouent in terra: siue pisciū qui sub terra morant in aquis: ne forte oculis eleuatis ad celū videas solē ⁊ lunam ⁊ oīa astra celi ⁊ error decept⁹ adores ea ⁊ colas: q̄ creauit dñs de⁹ tu⁹ in mīsteriū cūctis gētib q̄ sub celo sūt. Vos aī tulit dñs ⁊ eduxit de fornace ferrea egipti: vt hēret pl'm hereditariū sicut ē in pnti die. Irat⁹qz ē dñs ptra me ppter ꝓmones vōs ⁊ iurauit. vt ñ trāsirer iordanē nec ingrederez tra optimā quā dat⁹ ē vob. Ecce morior in hac humo: ñ trāsibo iordanē vos trānsibitis ⁊ possidebitis terrā egregiā. Caue ne q̄ñ obliuiscaris pacti dñi dei tui. qd̄ pepigit tecū: ⁊ facias tibi sculptā silitudinez eo rū q̄ fieri dñs phibuit. Quia dñs de⁹ tuus ignis ꝓsumēs ē: de⁹ emulator. Si genueritis filios ac nepotes: ⁊ morati fueritis in tra. deceptiq; feceritis vob aliquā silitudinē patrātes malū coram dño deo vō: vt eū ad iracūdiaz puocetis: testes inuoco hodie celū ⁊ tra. cito pituros vos eē ō tra: q̄ trāsito iordane possessuri estis. Nō habitabitis i ea lōgo tpe: sz delebit vos dñs atz dispget i oēs gētes: ⁊ remanebitis pauci i natōib ad q̄s vos duct⁹ ē dñs Ibiq; seruietis dijs quib hoīm manu fabricati sūt. ligno ⁊ lapidi qui ñ videt: nec audiūt. ñ comedūt. ñ odorant. Cūq; q̄sieris ibi dñm deū tuū inuenies eū: si tñ toto corde q̄sieris ⁊ tota tribulatōe aīe tue post q̄ te inuenerīt oīa que p̄dicta sūt Nouissimo aī tpe reuertēris ad dñm deū tuū ⁊ audies vocē ei⁹: qz de⁹ misericors dñs de⁹ tu⁹ ē. Nō dimittet te nec oīno delebit: neq; obliuiscet pacti in q̄ iurauit p̄ib tuis. In terroga de diebz antiq̄s qui fuer̄t añ te. ex die q̄ creauit de⁹ hoīem sup terram a sūmo celi vsq; ad sūmū ei⁹: si facta ē aliq̄ huiuscemōi res. aut vnq̄ cognitū ē vt audiret pl'us vocē dñi loq̄ntis de medio ignis. sic tu audisti ⁊ vidisti: si fecit de⁹ vt ingrederet ⁊ tolleret sibi gentē de medio natōnum p temptatōnes. signa atz portēta p pugm ⁊ robustā manū extētūq; brachiū ⁊ horribiles visiones: iuxta oīa q̄ fecit p nobis dñs de⁹ nr̄ in egipto vidētib oculis tuis: vt scires q̄niā dñs ipe ē de⁹: ⁊ ñ est ali⁹ p̄ter vnū. De celo te fecit audire vocē suaz vt doceret te: ⁊ in terra oñdit tibi ignem suū maximū: ⁊ audisti vba illius de medio ignis qz dilexit pres tuos ⁊ elegit semē eoz p⁹ eos. Eduxitq; te pcedēs in vtute sua magā ex egipto vt deleret natōes maximas ⁊ fortōres te ī introitu tuo: ⁊ introduceret te daretq; tibi terraz eaz in possessiōnez: sicut cernis in pnti die. Scito g̈ hodie ⁊ cogitato ī corde tuo qd̄ dñs ipse ē de⁹ in celo sursum. ⁊ in tra deorsū: ⁊ non sit ali⁹. Custodi pcepta ei⁹ atz mandata q̄ ego pcipio tibi ⁊ bene sit tibi. ⁊ filijs tuis p⁹te. ⁊ pmaneas multo tpe sup terraz quā dñs deus tu⁹ dat⁹ est tibi. Tūc sepauit moyses tres ciuitates trans iordanē ad orientalē plagā vt ꝓfugiat ad eas qui occiderit nolens p̄timū suū nec fuerit sibi inimic⁹ ante vnū ⁊ altez diez ⁊ ad haz aliq̄ vrbiū possit euadere: bosor in solitudine quesita est in tra cāpestri de tribu rubē. ⁊ ramoth in galaad que ē in tribu gad: ⁊ golaz ī basan que ē in tribu manasse. Ista ē lex quā ꝓposuit moyses coram filijs isr̄l ⁊ hec testiōnia ⁊ ceremonie atz iudicia q̄ locut⁹ ē ad filios isr̄l. q̄n egressi sūt de egipto trans iordanē in valle ēca phanuz phogor in terra seō regis amorrei qui habitauit in esebon q̄z pcussit moyses. Filij q̄z isr̄l egressi ex egipto possiderūt traz ei⁹ ⁊ traz og regis basaz duoz regū amorreoz q̄ erāt trans iordanē ad sol'ortū ab aroer quesita ē sup ripā torrentis arnon vsq; ad montē seon qui ē ⁊ hermō oēm planiciē trās iordanē ad orientalē plagā vsq; ad mare solitudīs ⁊ vsq; ad radices montis phasga.

Ca. V.

Vocauitq; moyses oēm israelem: ⁊ dixit ad eū. Audi israel ceremonias atz iudicia: que ego loquor in auribz vris hodie. Discite ea. ⁊ ope ꝓplete. Dñs de⁹ nr̄ pepigit nobiscū fedus in oreb. Non cū patribz nr̄is iniit pactuz sed nobiscū: qui inpnciaz sum⁹ ⁊ viuim⁹. Facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis. Ego sequester ⁊ medius fui int dñm ⁊ vos in tpe illo: vt annūciarē vobis

verba eiꝰ. Timuistis enim ignē: ⁊ nō ascē-
distis in montē. Et ait. Ego dñs deꝰ tuꝰ: q̄
eduxi te ꝺ ɼra egipti ꝺ domo ſeruitutis. Nō
habeb deos alienos in ꝯſpectu meo. Nō fa-
cies tibi ſculptile nec ſilitudinē oīm q̄ in
celo ſūt deſup ⁊ q̄ in ɼra deorſū: ⁊ q̄ verſāt
in aq̄s ſub ɼra. Nō adorab ea: ⁊ non coles.
Ego enī ſū dñs deꝰ tuꝰ: deꝰ emulator reddēs
iniq̄tatē pꝝ ſup filios in ɼciaz ⁊ q̄rtaz ge-
neratōez bijs q̄ oꝺerūt me: ⁊ faciēs miſcꝺiaz
in mlta milia diligētibꝫ me ⁊ cuſtodiētibꝫ
p̄cepta mea. Nō vſurpab nomē dñi dei tui
fruſtra: qꝛ ñ erit ipunitꝰ q̄ ſup re vana no
mē eiꝰ aſſūpſerit Obſua diē ſabbati vt ſcti
fices eū: ſic̄ p̄cepit tibi dñs deꝰ tuꝰ. Sex di-
ebꝫ opaberis: ⁊ facies oīa opa tua. Septi
mꝰ dies ſabbati ē. i. req̄es dñi dei tui. Non
facies in eo q̄cq̄ opis tu ⁊ filiꝰ tuꝰ ⁊ filia.
ſuꝰ ⁊ ancilla: bos ⁊ azinꝰ ⁊ omne iumentū
tuū ⁊ pegrinꝰ q̄ eſt inᷣ ptas tuas: vt req̄e-
ſcat ſuꝰ ⁊ ancilla tua ſic̄ ⁊ tu. Memēto q ⁊
ipe ſuieris ī egipto: ⁊ eduxerit te ide dñs
deꝰ tuꝰ in manu fortī ⁊ bcbio extēto. Ideo
p̄cepit vt tibi obſuares diē ſabbati. Hono
ra pr̄em tuū ⁊ mr̄ez ſic̄ p̄cepit tibi dñs deꝰ
tuꝰ: vt lōgo viuas tpe: et bñ ſit tibi in ɼra
quaz dñs deꝰ tuꝰ daturꝰ ē tibi. Nō occides
neq̄ mechaberis: furtū ñ facies: nec loq̄ris
ꝯᷣ pr̄im tuū falſum teſtioniū. Non ꝯcupi-
ſces uxorē pr̄imi tui: ñ domū nō agꝝ. ñ ſer-
uū. ñ ancillaz. ñ bouē ñ azinū: ⁊ vniuerſa
q̄ illiꝰ ſunt. Hec ūba locutꝰ eſt dñs. ad oēm
mltitudinē vrām in mōte de medio ignis.
et nub. ⁊ caliginis voce magᷣ nihil addens
amplꝰ: ⁊ ſcripſit ea in duab tabul' lapideis
q̄s ɼdidit mihi. Vos aᷣ poſtq̄ audiſtis vo-
cē de medio tenebraꝝ ⁊ montē ardere vidi
ſtis acceſiſtis ad me oēs p̄ncipes tribuū et
maiores natu: atz dixiſtis. Ecce oñdit nob
dñs deꝰ nr̄ maieſtatē ⁊ magnitudinē ſuaz.
Vocez enim eiꝰ audiuimꝰ de medio ignis:
et pbauimꝰ hodie q̄ loquēte deo cū homīe
vixerit bō. Cur g̃ moriemur: ⁊ deuorabit
nos ignis ꝫ maximꝰ! Si enim audierimꝰ
vlᷣ vocē dñi dei nr̄i moriemur. Quid ē ois
caro vt audiat vocē ꝺi audiētis q̄ ꝺ medio
ignis loq̄ᷣ ſic̄ nos audiuimꝰ: ⁊ poſſit viue
re! Tu magis accede ⁊ audi cūcta q̄ dixerit
dñs deꝰ nr̄ tibi: loq̄riſq̄ ad nos: et nos au-
dientes faciemꝰ ea. Q̄ cū audiſſet dñs ait
ad me. Audiui vocē ūboꝝ pli ꝫ q̄ locuti
ſunt tibi. Bene omnia ſunt locuti. Quis
det talem eos hīe mentē vt timeant me et
cuſtodiant vniuerſa mandata mea ī omni
tpe: vt bñ ſit eis ⁊ filijs eoꝝ ī ſempiternū!
Vade et dic eis. Reuertimī in tēnia vrā.
Tu vero ꝫ ſta mecū: ⁊ loq̄r tibi omnia mā
data mea ⁊ ceremonias atz iudicia q̄ doce
bis eos vt faciant ea in terra quam dabo
illis in poſſeſſionē. Cuſtodite igr̄ ⁊ facite q̄
p̄cepit dñs deꝰ vobis. Nō declinabitis neq̄
ad dextram neq̄ ad ſiniſtrā: ſed p viā quaz
p̄cepit dñs deꝰ vr̄ ambulabitis: vt viuatis
⁊ bene ſit vobis ⁊ pꝛelenᷣ dies vr̄i in terra
poſſeſſionis vr̄e.

Ca. VI

Hec ſunt p̄cepta ⁊ ceremonie atz iu
dicia q̄ mādauit dñs deꝰ vr̄ vt doce
rē vos vt faciatis ea ī ɼra ad quā
tranſgrediminī poſſidendaz: vt timeas dñm
deū tuū ⁊ cuſtodias oīa mandata ⁊ p̄cepta
eiꝰ q̄ ego p̄cipio tibi ⁊ filijs ac nepotibꝫ tu-
is cūctis diebꝫ vite tue vt ꝓlongenᷣ dies
tui. Audi iſrael ⁊ obſua vt facias que p̄ce-
pit tibi dñs ⁊ bene ſit tibi et multipliceris
amplꝰ: ſicut pollicitꝰ ē dñs deꝰ p̄m tuoꝝ
tibi terram lacte ⁊ melle manantez. Audi
iſrl'. Dñs deus nr̄ deꝰ vnus ē. Diliges dñm
deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota anima
tua: ⁊ ex tota fortitudīe tua. Erūtq̄ verba
hec q̄ ego p̄cipio tibi hodie in corde tuo: ⁊
narrabis ea filijs tuis ⁊ meditaberis sedēs
in domo tua et ambulans ī itinere dormi-
ens atz cōſurgens: et ligab ea q̄ſi ſignū in
manu tua: eritq̄ et mouebunᷣ inᷣ oculos
tuos: ſcribeſq̄ ea in limīe et poſtijs domꝰ
tue. Cūq̄ introduxerit te dñs deꝰ tuꝰ in ɼ-
ram ꝫ q̄ iurauit pr̄ibꝫ tuis abraam. ỹſaac
⁊ iacob et dederit tibi ciuitates magnas et
optīas q̄s nō edificaſti. domos plenas cū-
ctaꝝ opū quas ñ extruxiſti. ciſternas q̄s ñ
efodiſti: vineta ⁊ oliueta q̄ non plantaſti.
et comederis et ſaturatꝰ fueris: caue dili-
genᷣ ne obliuiſcaris dñi q̄ eduxit te de ter-
ra egipti. de domo ſeruitutis. Dñm deū tuū
timeb et illi ſoli ſeruies: ac ꝫ nomē illiꝰ ñ iu
rab. Nō ibitis pꝰ deos alienos cūctaꝝ gē-
tiū q̄ in circuitu vr̄o ſūt: q̄niaz deꝰ emulator
dñs deꝰ tuꝰ ī medio tui: neq̄ ñ iraſcaᷣ furor
dñi ꝺi tui ꝯᷣ te: ⁊ auferat te ꝺ ſupficie ɼre
Nō tēptab dñm deū tuū: ſic̄ tēptaſti ī loco
tēptatōis. Cuſtodi p̄cepta dñi ꝺi tui ac te-
ſtīonia ⁊ ceremoīas q̄s p̄cepit tibi: ⁊ fac qꝺ

placitū est et bonū in conspectu dñi vt bñ
sit tibi: ⁊ ingressus possideas ꝥram optimā
de q̄ iurauit dñs ꝓib⁹ tuis vt deleret omēs
inimicos tuos corā te sicut locut⁹ est. Cū
interrogauerit te filiꝰ tuꝰ cras dicens quid
sibi volūt testimonia hec. ⁊ ceremonie atq
iudicia q̄ precepit dñs deꝰ nr̄ nobis: dices
ei. Serui eramꝰ pharaonis ī egipto: ⁊ edu-
xit nos dñs de egipto ī manu forti: fecitq
signa atq ꝓdigia magna et pessima in egi-
pto cont̄ pharaonē ⁊ oēm domū illiꝰ in cō
spectu nr̄o: ⁊ eduxit nos inde vt introdu-
ctis daret ꝥram sup q̄ iurauit ꝓib⁹ nr̄is.
Precepitq nobis dñs vt faciamꝰ oīa legi-
tima hec: ⁊ timeamꝰ dñm deū nr̄m vt bene
sit nobis cunctis diebꝫ vite nr̄e sicut ē ho-
die. Eritq nr̄i misericors: si custodierimꝰ
⁊ fecerimꝰ omnia p̄cepta eiꝰ coraq dño deo
nr̄o sicut mandauit nobis. Ca. VII.

Cum vero introduxerit te dñs deꝰ
tuus in ꝥram quam possessurus
ingredieris: ⁊ deleuerit gētes mul-
tas corā te etheū ⁊ gergeseū ⁊ amorreum
chananeū ⁊ pherese⁹ et eueū ⁊ iebuseū se-
ptē gentes multomaiorꝫ numeri q̄ tu es
⁊ robustiores te. ☩ diderit q eas dñs deꝰ tuꝰ
tibi: ꝓcucieq eas vsq ad int̄nitōem. Non
inibis cū eis fedꝰ nec misereberis eaꝝ: neq
sociab⁹ cū eis ꝓiugia. Filiaq tuam ñ dab⁹ fi-
lio eiꝰ: nec filiaq illiꝰ accipies filio tuo: qr
seducet filiū tuuq ne seq̄tur me ⁊ vt magis
seruiat dijs alienis. Irascet q furor dñi: et
delebit te cito. Quinpotiꝰ hec facietis eis.
Aras eoꝝ subuertite: ⁊ ꝓfringite statuas.
lucosq succidite: ⁊ sculptilia cōburite: qr
ꝓpl⁹ sanctꝰ es dño deo tuo. Te elegit dñs
deꝰ tuꝰ: vt sis ei ꝓpl⁹ peculiaris ꝺ cunctis
ꝓpl⁹ qui sunt sup ꝥram. Non qr cunctas
gentes numero vincebatis vob⁹ iūctꝰ ē dñs
⁊ eliget vos cū oīb⁹ sitis ꝓpl⁹ pauciores: ſꝫ
qr dilexit vos dñs: ⁊ custodiuit iuramētū
qd̄ iurauit ꝓib⁹ vr̄is. Eduxitq vos in ma-
nu forti ⁊ redemit ꝺ domo seruitutis: ꝺ ma
nu pharaonis regis egipti: et scies qr dñs
deꝰ tuꝰ ipse est deus fortis ⁊ fidelis. custodi-
ēs pactū ⁊ miseꝛdiam diligentib⁹ se ⁊ hijs q̄
custodiunt p̄cepta eiꝰ in mille generatōes:
⁊ reddens odientib⁹ se statim. ita vt dispꝫ
dat eos et vlt̄ non differat protinꝰ eis re-
stituens qd̄ merent̄. Custodi g̃ precepta et
ceremonias atq iudicia: que ego mādabo
tibi hodie vt facias. si postq̄ audieris hec
iudicia custodieris ea et feceris. custodiet
et dñs deꝰ tuꝰ tibi pactum ⁊ miseꝛdiam quā
iurauit ꝓib⁹ tuis ⁊ diliget te et mlt̄iplica-
bit: benedicetq fructui ventris tui. ⁊ fru-
ctui ꝥre tue. frumēto tuo atq vindemie.
oleo ⁊ armentis gregib⁹ ouiū tuaꝝ sup ter-
raz: ꝓ q̄ iurauit ꝓib⁹ tuis vt daret eā tibi.
Benedictꝰ eris int̄ omnes ꝓpl⁹os. Non erit
apud te sterilis vtriusq sexꝰ: tam in hoīb⁹
q̄ in gregib⁹ tuis. Auferet dñs a te omnē
languoꝛeꝫ: ⁊ infirmitates egipti pessimas
quas nouisti nō infert tibi sed cunctis ho-
stib⁹ tuis. Deuorab⁹ omēs ꝓpl⁹os quos dñs
deus tuꝰ daturꝰ est tibi. Non ꝓcet eis ocu-
lus tuꝰ: nec seruies dijs eoꝝ: ne sint in rui-
naz tui. Si dixeris in coꝛde tuo plures sūt
gentes iste q̄ ego. quō potero delere eas:
noli metuere sꝫ recoꝛdare q̄ fecerit dñs de-
us tuꝰ pharaoni ⁊ cunctis egiptijs plagas
maxīas quas viderūt oculi tui ⁊ signa atq
poꝛtenta manūq robustaq et extentū bra-
chiū: vt educeret te dñs deꝰ tuꝰ. Sic faciet
cūctis ꝓpl⁹is q̄s metuis. Insup ⁊ scrabꝛōes
mittet dñs deꝰ tuꝰ ī eos: donec deleat oēs
atq dispdat qui te fugerīt et latere poterīt
Non timeb⁹ eos: quia dñs deꝰ tuꝰ in medio
tui est deus magnꝰ ⁊ terribilis. Ipse con-
sumet natōes has in ꝓspectu tuo paulatī
atq p ptes. Non poteris eas delere pariť:
ne forte multiplicenť cont̄ te bestie terre.
Dabitq eos dñs deꝰ tuꝰ in conspectu tuo:
et interficiet illos donec penitus deleanť.
Tradetq reges eoꝝ in manꝰ tuas: et dispꝫ
des noīa eoꝝ sub celo. Nullus poterit re-
sistere tibi: donec conteras eos Sculptilia
eoꝝ igne ꝓbures. Non concupisces argen
tū ⁊ auꝝ de quib⁹ facta sunt: neq assumes
ex eis tibi quicq̄ ne offendas: ꝓpterea qr
abominatō est dñi dei tui: nec inferes q̄ꝑ
am ex ydolo in domū tuā: ne fias anathe-
ma sicut ⁊ illud est. Quasi sporciciaz dete-
staberis: ⁊ velud inquinamentū ac sordes
abominatōni habebis: quia anathema est.

Capitulum. VIII.

Omne mandatum quod ego p̄cipio
tibi hodie caue diligēter vt facias
vt possitis viuere ⁊ multiplicemī.
ingressiq possideatis ꝥram pro qua iura
uit dominus patribus vestris. Et recoꝛda
beris cuncti itineris per quod adduxit te

dñs deus tuus quadraginta annis p deſtū vt afflígeret te atz tẽptaret: et nota fierent q̄ in tuo animo verſabanť: vtz custodires mandata illi⁹ an non. Afflixit te penuria: et dedit tibi cibū manna quē ignorabas tu ⁊ patres tui vt oñderet tibi q̄ nō in ſolo pane viuit hō: ſed in omni ẏbo qđ egredit de ore dñi. Veſtimentū tuum quō opiebaris nequaq̄ vetuſtate defecit: ⁊ pes tuus non eſt ſubtritus. En q̄drageſim⁹ annus eſt: vt recogites in corde tuo: q̄ ſicut erudit filiū ſuū hō. ſic dñs de⁹ tu⁹ eruditiuit te. vt cuſtodias mandata dñi dei tui ⁊ ambules in vijs ei⁹: et timeas euz. Dñs enim deus tuus introducet te in terram bonam: terram riuoz aquaz̄q̄ et fontiū: in cuius campis et mōtibꝰ erūpunt fluuioz abiſſi: terram frumenti ordei ac vineaz̄ in q̄ fic⁹ et malag̃nata et oliueta naſcūť: terrā olei ac mellis vbi abſq̄ vlla penuria comedes panem tuū et rez̄ oīm abundantia pfrueris: cui⁹ lapides ferz̄ ſunt et de montibus ei⁹ eris metalla fodiunť: vt cū comederis ⁊ ſaciat⁹ fueris: benedicas dño ðo tuo p terra optima quam dedi tibi. Obſua et caue neq̄ obliuiſcaris dñi dei tui: et negligas mādata ei⁹ atz iudicia ⁊ ceremonias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: ne poſtq̄ comederis ⁊ ſaciat⁹ fueris domos pulc̄s edificaueris ⁊ habitaueris ī eis: habueriſq̄ armēta ⁊ ouiū greges. argenti et auri cunctaz̄q̄ rez̄ copiaz. eleueť cor tuū ⁊ nō reminiſcaris dñi dei tui. q̄ eduxit te de terra egipti de domo ſeruitutis et ductor tuus fuit in ſolitudine magna atz terribili in q̄ erat ſꝑpens flatu aburens ⁊ ſcorpio ac dipſas et nulle oīno aque. q̄ eduxit riuos de pet̄ duriſſima ⁊ cibauit te manna in ſolitudine qđ neſcierūt patres tui. Et poſtq̄ afflixit ac ꝓbauit. ad extremū miſert⁹ eſt tui: ne diceres in corde tuo fortitudo mea et robur man⁹ mee hec mihi oīa p̄ſtiterunt: ſed recordeꝛis dñi dei tui. q̄ ipe vires tibi p̄buerit vt impleret pactū ſuū ſup quo iurauit p̄ribꝰ tuis ſicut p̄ſs iudicat dies. Sin aūt oblitus dñi dei tui ſecutus fueris deos alienos coluerisq̄ illos ⁊ adoraueris: ecce nunc p̄dico tibi q̄ oīno diſpereas. Sicut gentes quas deleuit dñs in introitu tuo: ita et vos peribitis si inobedientes fueritis voci dñi dei vr̄i.

¶ Capitulum IX.

Audi iſrael. Tu trāſgredieris hodie iordanen vt poſſideas natiōes maximas et fortiores te ciuitates ingentes et ad celū vſq̄ muratas ꝓlixa magnū atz ſublimē. filios enachī q̄s ipe vidiſti ⁊ audiſti: q̄bꝰ null⁹ p̄ ex aduerſo reſiſtere. Scies g̃ hodie q̄ dñs deus tu⁹ ipſe trāſibit ante te ignis deuorans atz ꝯſumens: q̄ conterat eos ⁊ deleat atz diſpdat añ faciem tuaz velociť: ſicut locut⁹ eſt tibi. Ne dicas ī corde tuo cū deleuerit eos dñs de⁹ tu⁹ in cōſpectu tuo. ꝓpter iuſticiam meam introduxit me dñs vt terrā hanc poſſiderē: cū ꝓpť impietates ſuas iſte delete ſint natiōnes. Neq̄ enim ꝓpter iuſticias tuas ⁊ eq̄tatem cordis tui ingredieris vt poſſideas t̄ras eaz̄. Sednq̄ ille egerunt impie. introeunte te delete ſunt: et vt ꝯpleret verbum ſuum dñs qđ ſub iuramento pollicitus eſt patribꝰ tuis abraaz. ỹſaac et iacob. Scito ergo q̄ non ꝓpter iuſticias tuas dñs deus tuus dederit tibi terram hanc optimam ī poſſeſſionē: cū duriſſime ceruicis ſis ꝓlixus Memento et ne obliuiſcaris qūo ad iracūdiam ꝓuocaueris dñm deū tuum in ſolitudine: ⁊ ex eo die quo egreſſus es ex egipto vſq̄ ad locū iſtū. ſemp aduerſum dñm cōtendiſti. Nam ⁊ in oreb ꝓuocaſti eū: ⁊ irat⁹ delere te voluit q̄n aſcendi in montē vt accipē duas tabulas lapideas pacti qđ pepigit vobiſcū deus. Et pſeueraui in monte quadraginta diebꝰ ac noctibꝰ: panem non comedēs ⁊ aquaz̄ ñ bibens. Deditq̄ mihi dñs duas tabulas lapideas ſcꝑtas digito dei: et ꝯtinentes omnia verba. q̄ vobis locutus eſt in monte de medio ignis q̄n ꝯtio ꝓli congregata eſt. Cūq̄ tranſiſſent quadraginta dies ⁊ totidem noctes dedit mihi dñs duas tabulas lapideas. tabulas federis: dixitq̄ mihi. Surge ⁊ deſcende hinc cito: q̄ ꝓlixus tuus quē eduxiſti de egipto deſeruerūt velociter viam quam demōſtraſti eis: feceruntq̄ ſibi conflatile. Rurſūq̄ ait dñs ad me. Cerno q̄ ꝓlixus iſte dure ceruicis ſit. Dimitte me vt ꝯteram eū: ⁊ deleam nomen ei⁹ ſub celo: ⁊ cōſtituam te ſup gentem q̄ hac maior et fortior ſit. Cūq̄ de mōte ardente deſcenderem ⁊ duas tabulas federis vtrāq̄ tenerē manu. vidiſſemq̄ peccaſſe vos dño deo vr̄o ⁊ feciſſe vobis vitulū conflatilem ac deſeruiſſe velociť viam ei⁹

quam vobis oñderat: pieci tabulas de manib⁹ meis cõfregiq3 eas in conſpectu vr̃o. Et pcidi ante dñm ſicut p⁹ quadraginta dieb⁹ 7 noctib⁹ panẽ nõ comedens 7 aquã non bibens ꝓpter omnia pcã vrã que geſſiſtis conẽ dñm: 7 eũ ad iracũdiam ꝓuocaſtis. Timui enim indigẽtionẽ 7 iram illi⁹: q̃ aduerſum vos cõcitat⁹ delere vos voluit. Et exaudiuit me dñs etiam hac vice. Aduerſum aaron q̃3 vehementer irat⁹ voluit eũ conterere: 7 ꝓ illo ſimiliẽ depcat⁹ ſum. Pctm aũ vr̃m q̃ feceratis. i. vitulũ arripiens igne ꝓbuſſi 7 ĩ fruſta ꝓminuẽs oĩnoq3 in puluerẽ redigẽs pieci in torrentẽ qui de mõte deſcendit In incendio q̃3 7 tẽptatõe. 7 ſepulcris concupiẽ ꝓuocaſtis dñm: 7 qñ miſit vos de cadeſbarne dicens aſcendite 7 poſſidete t̃raz quã dedi vob⁹: 7 contẽpſiſtis impiũ dñi dei vr̃i 7 non credidiſtis ei: neq3 vocez ei⁹ audire voluiſtis: ſed ſemp fuiſtis rebelles a die q̃ noſſe vos cepi. Et iacui coram dño q̃draginta dieb⁹ ac noctib⁹ quib⁹ eũ ſuplicit depcabar ne deleret vos vt fuerat ꝓminat⁹: 7 orãs dixi. Dñe de⁹ ne diſpdas ꝑplm tuũ 7 hereditatẽ tuam quaz rede miſti in magnitudiẽ tua: q̃s eduxiſti de egipto ĩ manu forti. Recordare ſuoꝝ tuoꝝ abraam. ỹſaac 7 iacob. Ne aſpicias duricie m ꝑplꝰi hui⁹ 7 impietatẽ aũ pctm: ne forte dicant habitatores terre de q̃ eduxiſti nos non poterat dñs introducere eos: in terrã quam pollicit⁹ eſt eis. 7 oderat illos. idcco eduxit vt interficeret illos in ſolitudine: q̃ ſunt ꝑplus tu⁹ 7 hereditas tua q̃s eduxiſti in fortitudiẽ tua magna et in brachio tuo extento.

Ca. X.

In tpe illo dixit dñs ad me Dola tibi duas tabulas lapideas ſic̃ pores fuerſt 7 aſcende ad me in montem: facieſq3 archaz ligneam 7 ſcribam in tabulis vba q̃ fuerſt in bijs q̃s ante confregiſti. ponesq3 eas in archa. Feci igr̃ archam de lignis ſethim. Cũq3 dolaſſez duas tabulas lapideas inſtar p⁹: aſcendi in montẽ hñs eas in manib⁹. Scpſitq3 in tabulis iuxt̃ id q̃d pri⁹ ſcpſerat vba decez q̃ locut⁹ ẽ dñs ad vos in mõte de medio ignis qñ ꝑplus congregat⁹ eſt: 7 dedit eas mihi. Reuerſusq3 ꝺ monte deſcendi: 7 poſui tabulas in archaz quam feceraũ: q̃ bucuſq3 ibi ſunt ſic̃ mihi pcepit dñs. Filij aũt iſrl̃ caſtra mouerũt ex beroth filioꝝ iachan in moſura vbi aaron mortu⁹ 7 ſepult⁹ ẽ: ꝓ quo ſacdotõ funct⁹ eſt fili⁹ ei⁹ eleazar. Inde veneſt in gadgad: de quo loco pfecti caſtrametati ſunt in iethabatha in t̃ra aquaꝝ atz torrentiũ. Eo tpe ſepaui tribũ leui vt portaret archam federis dñi: 7 ſtaret coraũ eo in miſterio ac bñdiceret in noĩe illi⁹ vſq3 in pñtez diẽ Quã obrem non habuit leui ptem neq3 poſſeſſionẽ cũ fribꝰ ſuis: q̃ ipe dñs poſſeſſio ei⁹ ẽ: ſicut ꝓmiſit ei dñs de⁹ tuus. Ego aũ ſteti ĩ monte ſicut p⁹ q̃draginta dieb⁹ ac noctibus: exaudiuitq3 me dñs etiam hac vice: 7 te pdere noluit. Dixitq3 mihi. Vade 7 pcede ꝑplm vt ĩgrediaſ 7 poſſideat terrã quaz iuraui pribꝰ eoꝝ: vt traderem eis. Et nunc iſrael q̃d dñs de⁹ tu⁹ petit a te. niſi vt timeas dñm deũ tuũ 7 ambules in vijs ei⁹ 7 diligas eum: ac ſeruias dño deo tuo in toto corde tuo 7 in tota aĩa tua cuſtodiaſq3 mãdata dñi 7 ceremonias ei⁹ q̃s ego hodie ꝓcipio tibi vt bñ ſit tibi? Ecce dñi dei tui celũ ẽ 7 celũ celi t̃ra 7 omĩa que in ea ſunt 7 tñ pribꝰ tuis ꝓglutinat⁹ eſt dñs 7 amauit eos elegitq3 ſemen eoꝝ p⁹ eos. i. vos de cunctis gentib⁹ ſicut hodie conprobaſ Circũcidite igiſ̃ prepuciũ cordis vr̃i 7 ceruicem vrãm non induretis ampli⁹: q3 dñs deus vr̃ ipſe eſt de⁹ deoꝝ 7 dñs dnãntium de⁹ magn⁹ et potens 7 terribilis: q3 ꝓſonam non accipit nec munera. Faciet iudiciũ pupillo et vidue: amat pegrinũ 7 dat ei victum atz veſtitũ. Et vos g̃ amate peregrinos: q3 7 ipi fuiſtis aduene in terra egipti. Dñm deum tuũ timebis: 7 ei ſoli ſeruies. Ipſi adherebꝰ: iurabiſq3 in noĩe illi⁹. Ipſe eſt laus tua et deus tu⁹: qui fecit tibi hec magnalia 7 terribilia que viderſt oculi tui. In ſeptuagĩta aĩabꝰ deſcenderunt pres tui in egiptum: et ecce nunc multiplicauit te dñs deus tuus ſicut aſtra celi.

Ca. XI.

Ama itaq3 dñm deum tuũ: 7 obſua pcepta eius 7 ceremonias iudicia atz mandata omni tpe. Cognoſcite hodie q̃ ignorant filij veſtri. qui non viderſt diſciplinam dñi dei vr̃i. magnalia ei⁹ 7 robuſtaz manũ extentũq3 brachiũ. ſigna 7 opa que fecit in medio egipti. pharaoni regi 7 vniuerſe terre ei⁹. omniq3 exercitui egiptioꝝ et equis ac curribus. quomodo operuerint eos aque maris rubri: cũ vos

pſeqrenť ⁊ deleuerit eos dñs vſq; in pñtez diem: vobiſq; q̃ fecerit ĩ ſolitudine donec veniretis ad hũc locũ: ⁊ dathan atz abirõ fili⁹ eliab q̃ fuit fili⁹ rubẽ: q̃s apto ore ſuo terra abſorbuit cũ domibz ⁊ tabnaculis et vniuerſa ſubſtantia eoz quaz habebat in medio iſrł: oculi vr̃i viderť oĩa opa dñi ma gna q̃ fecit. vt cuſtodiatis vniuerſa man data illi⁹ q̃ ego hodie p̃cipio vob⁹ poſſitis introire ⁊ poſſidere tram ad quaz ingredi mĩ: multoq; in ea viuatis tpe quaz ſub iu ramẽto pollicit⁹ eſt dñs p̃ribz vr̃is et ſemĩ eoz lacte ⁊ melle manantez. Terra autem quã ingredieris poſſidendam. ñ eſt ſic̃ tra egipti de q̃ exiſti vbi iacto ſemine in ortoz more aq̃ ducũť irrigue: ſz mõtuoſa ẽ ⁊ cã peſtris. de celo expectãs pluuias: quã dñs de⁹ tu⁹ ſemp inuiſit ⁊ oculi illi⁹ in ea ſunt a p̃ncipio ãni vſq; ad finẽ ei⁹. Si g̃ obedieri tis mãdatis meis q̃ ego hodie p̃cipio vob. vt diligatis dñm deũ vr̃m. et ſuiatis ei in toto corde vr̃o ⁊ ĩ tota aĩa vrã: dabit pluui am tre vr̃e tpaneam ⁊ ſerotinã vt colliga tis frumẽtũ ⁊ vinũ ⁊ oleũ. fenũ ex agris ad paſcẽda iumẽta: vt ⁊ ipſi comedatis ac ſa turemĩ. Cauete ne forte decipiať cor vr̃m ⁊ recedatis a dño. ſuiatiſq; dijs alienis ⁊ a doretis eos: iratuſq; dñs claudat celum et pluuie ñ deſcẽdãt. nec tra dat germez ſuũ: peatiſq; velocit̃ de tra optĩa quaz dñs da tur⁹ ẽ vob. Ponite hec ẽba mea ĩ cordibz ⁊ ĩ aĩs vr̃is. ⁊ ſuſpendite ea p̃ ſigno ĩ manib⁹ ⁊ int̃ oculos vr̃os collocate. Docete filios vr̃os: vt illa meditent̃. Qñ ſederis ĩ domo tua ⁊ ãbulaueris in via. ⁊ accubueris atz ſurrexeris ſcribes ea ſup poſtes et ianuas dom⁹ tue: vt mltiplicent̃ dies tui ⁊ filioz tuoz in tra. quã iurauit dñs p̃ribz tuis. vt daret eis q̃diu ĩminet celũ terre. Si enim cuſtodieritis mãdata q̃ ego p̃cipio vob: et feceretis ea vt diligatis dñm deũ vr̃m ⁊ ã buletis in oĩbz vijs ei⁹ adhrẽtes ei: diſpdet dominus omnes gentes iſtas ante faciem vrãm: ⁊ poſſidebitis eas q̃ maiores ⁊ fortõ res vob ſũt. Oĩs loc⁹ q̃z calcauerit pes vr̃. vr̃ erit. A deſto ⁊ libano et flumĩe magno eufrate vſq; ad mare occidentale: erť tmĩ vr̃i. Nullus ſtabit p̃ vos. Terroz ẽ vr̃m et formidinẽ dabit dñs de⁹ vr̃ ſup oẽm terraz quam calcaturi eſtis: ſic̃ locut⁹ eſt vobis. En p̃pono in ꝓſpectu vr̃o hodie bñdictõem et maledictõem: bñdictõem ſi obedieritis mãdatis dñi dei vr̃i q̃ ego hodie p̃cipio vo bis: maldictõem ſi ñ obedieritis mãdatis dñi dei vr̃i: ſed ſi receſſeritis ð via quã ego nũc oñdo vob: ⁊ ambulaueritis p⁹ deos a lienos q̃s ig̃ratis. Cũ introduxerit te dñs de⁹ tu⁹ in tram ad quaz pgis habitandaz. pones bñdictõem ſup montẽ garizim ma ledictõem ſup montẽ hebal: q̃ ſunt trãs ior danen pt⁹ viaz q̃ pgit ad ſolis occubitũ. in tra chananei q̃ habitat in campeſtrib⁹ p̃ galgalaz q̃ eſt iuxt̃ vallez tẽdentẽ ⁊ intrãtẽ pcul. Vos ať trãſibitis iordanẽ vt poſſide atis tram quã dñs de⁹ vr̃ datur⁹ eſt vob: et habeatis ac poſſideatis illam. Videte g̃ vt impleatis ceremonias atz iudicia que ego hodie ponam ĩ ꝓſpcũ vr̃o.

Ca. XII.

Hec ſunt p̃cepta atz iudicia q̃ face re debetis ĩ terra quaz dñs de⁹ p̃m tuoz datur⁹ eſt tibi: vt poſſideas eam cũctis diebz quibz ſup humũ g̃dieris. Subuertite oĩa loca in q̃bz coluerť gẽtes q̃s poſſeſſuri eſtis deos ſuos: ſup mõtes ex celſos ⁊ colles ⁊ ſubt̃ omnẽ lignũ frondo ſum. Diſſipate aras eoz ⁊ ꝓfringite ſtatu as: lucos igne cõburite et ydola cõminui te. diſpdite noĩa eaz de locis illis. Non fa cietis ita dño deo vr̃o: ſed ad locũ quẽ ele gerit dñs deus vr̃ de cũctis tribub⁹ vr̃is vt ponat nomẽ ſuũ ibi ⁊ habitet in eo venie tis et offeretis in loco illo olocauſta ⁊ victi mas vrãs. decimas ⁊ p̃micias manuũ vrã rum. ⁊ vota atz donaria. p̃mogenita boũ et ouiũ: et comedetis ibi in ꝓſpectu dñi dei vr̃i. ac letabimini ĩ cunctis ad q̃ miſeritis manũ vos ⁊ domus vr̃e in quibz benedixit vobis dñs deus vr̃. Non facietis ibi q̃ nos hic facim⁹ hodie: ſinguli q̃ ſibi rectũ vide tur. Neq; enim vſq; in p̃ſs temp⁹ veniſtis ad requiem ⁊ poſſeſſionem quam dñs deus veſter datur⁹ eſt vobis. Tranſibitis iorda nen et habitabitis in terra quam dñs deus vr̃ datur⁹ eſt vobis: vt requieſcatis a cũctis hoſtib⁹ per circuitum. et abſq; vllo timore habitetis in loco quez elegerit dñs de⁹ vr̃: vt ſit nomen ei⁹ in eo. Illuc omnia q̃ pre cipio ꝓferetis: olocauſta ⁊ hoſtias ac deci mas ⁊ p̃micias manuũ vrãz: ⁊ quicq̃d p̃ci puũ eſt in muneribz que vouiſtis dño. Ibi epulabimini coram dño deo vr̃o vos ⁊ filij ⁊ filie vr̃e. famuli ⁊ famule. atz leuites qui

in vestris vrbibꝫ cõmorantẽ. Neqꝫ enim hẽ aliam ptẽ ⁊ possessionẽ inter vos. Caue ne offeras olocausta tua ī omni loco q̃z videris: sed in eo q̃z elegerit dñs ī vna tribuũ tuaꝝ offeres hostias et facies quecũqꝫ p̃cipio tibi. Sin aũ comedere volueris ⁊ te esus carnium delectauerit. occide ⁊ comede iuxta bñdictõez dñi dei tui quaz dedit tibi in vrbibꝫ tuis: siue īmundũ fuerit hoc est maculatũ ⁊ debile. siue mundũ hoc ẽ integꝝ ⁊ sine macꝛa qđ offerri licet sic̃ capreaz ⁊ ceruũ comedes: absqꝫ esu dũtaxat sãguis q̃z sup t̃ram q̃ aquaz effũdes. Non poteris comedere in opidis tuis. decimã frumẽti ⁊ vini ⁊ olei tui. p̃mogenita armẽtoꝝ ⁊ pecoꝝ ⁊ oĩa q̃ voueris ⁊ spõte offerre volueris et p̃micias manuũ tuaꝝ. sz coꝛã dño deo tuo comedes ea in loco q̃z elegerit dñs de⁹ tu⁹. tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia ⁊ fu⁹ ⁊ familia atz leuites q̃ manet in vrbibꝫ tuis: ⁊ letaberis ⁊ reficieris coꝛã dño deo tuo ī cũctis ad q̃ extẽderis manũ tuã. Caue ne derelinq̃s leuitẽ ī omni tpe q̃ vsaris in t̃ra. Cũ dilatauerit dñs de⁹ tu⁹ termiños tuos sic̃ locut⁹ ẽ tibi. ⁊ volueris vesci carnibꝫ q̃s desiderat aĩa tua: loc⁹ aũ quẽ elegerit dñs de⁹ tuus vt sit nomẽ ei⁹ ibi si p̃cul fuerit occides de armẽtis ⁊ pecoribꝫ q̃ habueris sicut p̃cepit tibi: ⁊ comedes ī opidis tuis vt tibi placz. Sic̃ comedit̃ capꝛea ⁊ ceru⁹ ita vesceris eis: ⁊ mũd⁹ ⁊ īmund⁹ in ꝯmune vesc̃ẽt̃: hoc solũ caue ne sanguinẽ comedas Sãguis enim eoꝝ p aĩa ẽ: ⁊ idc̃co ñ debes aĩaz comedere cũ carnibꝫ: sz sup t̃ram fũdes q̃i aquã: vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis p⁹ te: cũ feceris qđ placet in ꝯspectu dñi. Que aũ sc̃tificaueris et voueris dño. tolles ⁊ venies ad locũ q̃z elegerit dñs: ⁊ offeres oblatões tuas carnẽ ⁊ sãguinẽ sup altare dñi dei tui. Sanguinẽ hostiaꝝ fũdes in altari: carnibꝫ aũ ipse vesceris. Obꝛua ⁊ audi oĩa q̃ ego p̃cipio tibi vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis p⁹ te ī sempit̃nũ: cũ feceris qđ bonũ est ⁊ placitũ in ꝯspectu dñi dei tui. Cũ dispdiderit dñs de⁹ tu⁹ añ facie tuam gentes ad q̃s ingredieris possidendas ⁊ possederis eas atz habitaueris in t̃ra eaꝝ: caue ne imiteris eas post q̃ te fuerint introeũte subuerse ⁊ req̃ras ceremonias eaꝝ dicẽs. Sicut coluer̃t gentes iste deos suos: ita ⁊ ego colã. Non facies sil̃it dño deo tuo. Oẽs enĩ abominatões q̃s abuersat̃ dñs fecer̃t dijs suis offerẽtes filios ⁊ filias: ⁊ conburentes eas igni. qđ p̃cipio tibi hoc tantũ facito dño: nec addas q̃cq̃ nec minuas.

Ca. XIII.

Si surrexerit in medio tui ꝓphetes. aut q̃ somniũ se vidisse dicat ⁊ predixerit signũ atz portentũ ⁊ euenerit qđ locut⁹ ẽ ⁊ dixerit tibi eam⁹ ⁊ seq̃mur deos alienos q̃s ignoras ⁊ fuiam⁹ eis: nõ audies vba ꝓphete illi⁹ aut somniatoris. qꝛ temptat vos dñs de⁹ vr̃: vt palam fiat vtꝝ diligatis eũ an non in toto coꝛde ⁊ in tota anima vrã. Dñm deuz vr̃m seq̃mini ⁊ ip̃m timete: ⁊ mandata illi⁹ custodite: ⁊ audite vocem ei⁹. Ipsi fuietis: ⁊ ip̃i adherebitis. Prophet̃a aũ ille aut victoꝛ somnioꝝ inf̃icie⁹: qꝛ locut⁹ ẽ vt vos auerteret a dño deo vr̃o qui eduxit vos de t̃ra egipti ⁊ redemit vos de domo seruitutis: vt errare te faceret ꝺ via quam tibi p̃cepit dñs de⁹ tu⁹ ⁊ auferes malũ de medio tui. Si tibi voluerit psuadere frat̃ tu⁹. fili⁹ matris tue aut fili⁹ tu⁹ vel filia tua siue uxoꝛ q̃ est in sinu tuo aut amic⁹ quem diligis vt aĩam tuam clam dicens. eamus et fuiam⁹ dijs alienis q̃s ignoras tu ⁊ patres tui cunctaꝝ in circuitu gentiũ q̃ iuxta vel p̃cul sunt ab initõ vsqꝫ ad finem t̃re: nõ acq̃escas ei nec audias nec p̃cat ei oculus tu⁹. vt miserearis ⁊ occultes eum: sed statim interficies. Sit p̃mũ manus tua sup eum: ⁊ post te omnis ꝑplus mittat manũ. Lapidibꝫ obꝛutus necabit̃: quia voluit te abstrahere a dño deo tuo q̃ eduxit te de t̃ra egipti de domo seruitutis: vt ⁊ omnis israel audiens timeat. ⁊ nequaq̃ vlt̃ faciat q̃ꝑpiaz hui⁹ rei simile. Si audieris in vno vrbiũ tuaꝝ q̃s dñs deus tu⁹ dabit tibi ad habitandũ dicentes aliq̃s. egressi sunt filij belial de medio tui ⁊ auertẽr̃t habitatoꝛes vrbis tue atz dixerũt. eam⁹ ⁊ fuiam⁹ dijs alienis q̃s ignoratis: q̃re solicite. ⁊ diligẽt̃ rei veritatẽ ꝑspecta si inueneris certũ eẽ qđ dr̃ ⁊ aboĩatõez hanc ope ꝑpet̃tam. statim pcucies hĩtatoꝛes vrb̃ illi⁹ in oꝛe gladij: ⁊ deleb̃ eaz. oĩaqꝫ q̃ in illa sunt vsqꝫ ad pecoꝛa. Quicqđ etiaz supellectilis fuerit congregabis in medio platee⁹ ei⁹. ⁊ cum ipsa ciuitate succendes ita vt vniuersa cõsumas domino deo tuo: et sit tumulus sempit̃nus. Non edificabit̃ ampli⁹: et ñ adhærebit de illo anathemate

quicq̄ in manu tua: vt auertat dñs ab ira furoris sui ⁊ misereat tui:multiplicetq; te sicut iurauit patribꝫ tuis qñ audieris vocem dñi dei tui. custodiens omnia p̄cepta ei⁹que ego p̄cipio tibi hodie: vt facias qđ placitū est in ꝯspectu dñi dei tui. Ca.XIIII

Filij estote dñi dei vestri. Non vos incidetis.nec facietis caluiciū sup mortuo: quoniam ꝑpl'us sanct⁹ es dño deo tuo: ⁊ te elegit vt sis ei ī ꝑpl'm peculiarē de cunctis gētibꝫ q̄ sunt sup terrā. Ne comedatis q̄ immūda sunt:hoc est aīal qđ comedere debetis:boue ⁊ ouem ⁊ caprā. ceruū ⁊ capreaz. bubalum tragelaphū pigargū.origez cameleon pardalum. Omne animal qđ ī duas ptes findit vngulā ⁊ rumīnat comedetis:de hijs aūt que ruminā et vngulam non findunt hec comedere nō debetis:camelū.leporem.cȳrogrillū.Quia ruminant ⁊ non diuidūt vngulam.immūda erunt vobis. Sus q̄z quoniam diuidit vngulam ⁊ non ruminat: immunda erit. Carnibꝫ eor nō vescemini: ⁊ cadauera nō tangetis. Hec comedetis ex omnibꝫ q̄ morant in aquis.Que hñt pennulas et squamas comedite:que absq; pennulis ⁊ squamis sunt ne comedatis q̄ immunda sunt. Omnes aues mūdas comedite. Immūdas ne comedatis.aq̄lam sc̄z et griphē ⁊ alietū ixon et vulturem ac miluū iuxta gen⁹ suū et omne coruini generis. et strutiōnem ac noctuam ⁊ lar atz accipitrem iuxta gen⁹ suū:herodiū ac cignum et ibim ac mergulum porphirionē ⁊ noctiuacē onocrotalū et caradriū singula in genere suo.vpupam quoq; ⁊ vesptilionē ⁊ omne qđ reptat ⁊ pennulas hē immūdum erit et non comedēt. Omne qđ mundū est comedite. Quicqđ aūt morticinū est:ne vescamini ex eo.pegrino q̄ intra portas tuas est da vt comedat aut vende ei q̄ tu ꝑpl'us sanctus dñi dei tui es. Non coques hedū in lacte matris sue. Decimam ptem sepabis de cunctis fructibus tuis q̄ nascunt in terra p annos singulos. et comedes in cōspectu dñi dei tui in loco quē elegerit vt in eo nomen illi⁹ inuocet: decimaz frumenti tui ⁊ vini ⁊ olei. ⁊ p̄mogenita de armentis ⁊ ouibꝫ tuis:vt discas timere dñm deū tuum omni tpe. Cū aūt longior fuerit via. ⁊ loc⁹ quē elegerit dñs de⁹ tu⁹. tibiq; benedixit.nec poteris ad eū hec cuncta portare: vendes omnia ⁊ in p̄cium rediges portabisq; manu tua ⁊ ꝑficiscēris ad locū quem elegerit dñs de⁹ tu⁹:et emes ex eadē pecunia q̄cquid tibi placuerit siue ex armentis siue ex ouibꝫ. Vinū quoq; et sicerā ⁊ omne qđ desiderat aīa tua: ⁊ comedes corā dño deo tuo: ⁊ epulaberis tu ⁊ dom⁹ tua ⁊ leuita q̄ intē portas tuas ē. Caue ne derelīquas eū: q̄r nō habet aliam ptem ī possessione tua. Anno tercō sepabis aliā decīam ex omnibꝫ q̄ nascunt tibi eo tpe et repones intē ianuas tuas venietq; leuites q̄ aliam non habet ptem nec possessionem tecū ⁊ pegrin⁹ ac pupillus ⁊ vidua q̄ intra portas tuas sūt et comedent. ⁊ saturabūt: vt benedicat tibi dñs deus tu⁹ in cunctis opibꝫ manuū tuar q̄ feceris. Ca.XV

Septimo anno facies remissionem que hoc ordine celebrabit. Cui debet aliquid ab amico vel proximo ac fratre suo repetere non poterit: q̄r ann⁹ remissionis est dñi. A pegrino ⁊ aduena exiges:ciuem ⁊ ꝑpinquū repetendi non habes potestatē. Et oīno indigens ⁊ mendicus non erit inter vos:vt benedicat tibi dñs deus tu⁹ in terra quaz ē ditur⁹ est tibi in possessionē:si tn audieris vocez dñi dei tui. ⁊ custodieris vniuersa q̄ iussit. ⁊ q̄ ego hodie p̄cipio tibi: bñdicet tibi vt pollicit⁹ est. Fenerabis gentibꝫ multis:et ipse a nullo accipies mutuū. Dñaberis natiōibꝫ plurimis:et tui nemo dñabit. Si vn⁹ de fribꝫ tuis q̄ morant inter ptas ciuitatis tue in terra quaz dñs deus tu⁹ datur⁹ est tibi. ad pauptatē deuenerit: nō obdurab cor tuū. nec contrahes manū sed apies eam paupi: ⁊ dabis mutuū quo eū indigere ꝑspexeris. Caue ne forte subrepat tibi impia cogitatiō et dicas in corde tuo appropinq̄t septimus ann⁹ remissionis: ⁊ auertas oculos a paupere fratre tuo.nolens ei qđ postulat mutuū cōmodare ne clamet contra te ad dñm ⁊ fiat tibi ī pc̄m:sed dab ei.Nec ages q̄ꝑfidā callide in ei⁹ necessitatibꝫ subleuandis:vt bñdicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in omni tpe et in cūctis ad q̄ manū miseris. Nō deerūt paupes in terra habitatiōis tue:idcirco ego p̄cipio tibi. vt apies manū fratri tuo egeno ⁊ paupi:q̄ tecū versat in terra. Cū tibi vēdit⁹ fuerit ff̄ tuus hebre⁹ aut hebrea. ⁊ ser annis fuierit tibi: in septīo āno dimittes

eum libeꝛ. Et quem libertate donaueris nequaq̄ vacuū abire pacieris: ſz dabis ei aticū de gregib⁹: ⁊ de area et toꝛcular tuo q̄bus dn̄s de⁹ tuus benedixerit tibi. Memēto q̄ et ipſe fueris in ⁊ra egipti et liberauerit te dn̄s deus tu⁹: et idcirco ego nūc p̄cipio tibi. Sin aūt dixerit nolo egredi eoq̄ diligat te et domū tuā. ⁊ bn̄ ſibi apud te eē ſentiat: aſſumes ſubulam et pforabis aurē ei⁹ in ianua dom⁹ tue: et fuiet tibi vſq̄ in eternū. Ancille q̄z ſiliter facies. Nō auertes ab eis oculos tuos. q̄n dimiſeris eos liberos. q̄niam iuxta mercedē mercēnarij. p̄ ſex ānos fuiuit tibi: vt bn̄dicat tibi dn̄s deus tu⁹ in cūctis opib⁹ q̄ agis. De p̄mogenitis q̄ naſcūt in armētis ⁊ ouib⁹ tuis q̄cquid ē ſex⁹ maſculini ſc̄ificab⁹ dn̄o deo tuo. Nō opaberis ī p̄mogenito bouis: ⁊ n̄ tōdebis p̄mogenita ouiū. In ꝓſpc̄u dn̄i dei tui comedes ea p̄ ānos ſingulos in loco quē elegerit dn̄s tu ⁊ dom⁹ tua. Sin aūt habuerit maculaz ⁊ vel claudū fuerit vel cecū. aut in aliq̄ p̄te deforme vel debile n̄ īmolabit dn̄o deo tuo: ſed intꝛ portas vrbis tue comedas illud. Tam mūdus q̄ immūdus ſimiliter veſcent eis q̄ capꝛea et ceruo. Hoc ſolū obſeruab⁹ vt ſanguinē eoꝝ n̄ comedas: ſed effundas in terram q̄ aquam.

Ca. XVI

Obſerua menſem nouoꝝ frugum ⁊ veris p̄mum tēpis vt facias phaſe dn̄o deo tuo: quoniaz in iſto menſe eduxit te dn̄s deus tuus ⁊ egipto nocte. Immolabiſq̄ phaſe dn̄o deo tuo de ouib⁹ ⁊ de bob⁹ in loco quem elegerit dn̄s de⁹ tu⁹: vt habitet nomen ei⁹ ibi. Non comedes in eo panem fermentatū. Septē diebus comedes abſq̄ fermento afflictōnis panem: q̄niam in pauoꝛe egreſſus es de egipto: vt memineris diei egreſſionis tue de egipto oīb⁹ diebus vite tue. Non apparebit fermentatū in omnib⁹ terminis tuis ſeptē diebus: ⁊ non remanebit de carnib⁹ eius q̄ immolatum eſt veſpere. in die p̄mo mane. Non poteris immolare phaſe in qualibet vrbium tuaꝝ quas dn̄s deus tu⁹ datur⁹ eſt tibi: ſed in loco quē elegerit dn̄s de⁹ tuus vt habitet nomen ei⁹ ibi. Immolabis phaſe veſpere ad ſol⁹ occaſum q̄n egreſſus es de egipto ⁊ coques et comedes in loco quez elegerit dn̄s deus tuus: maneq̄ ꝓſurgens vades in tabernacula tua. Sex diebus comedes azima: et in die ſeptima quia collecta eſt dn̄i dei tui nō facies opus. Septē ebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falcem in ſegetem miſeris et celebrabis diē feſtū ebdomadaꝝ dn̄o deo tuo. oblatōem ſpontaneam man⁹ tue quā offeres iuxta bn̄dictōnem dn̄i dei tui. ⁊ epulaberis coꝛam dn̄o deo tuo tu ac fili⁹ tuus et filia tua et fuus tu⁹ et ancilla tua et leuites q̄ eſt intꝛ portas tuas. et aduena ac pupillus ⁊ vidua q̄ morant vobiſcum in loco quem elegerit dn̄s deus tuus vt habitet nomen eius ibi: et recoꝛdaberis quoniaz fuus fueris in egipto: cuſtodieſq̄ ac facies que p̄cepta ſunt. Solennitatē q̄z tabernaculoꝝ celebrabis p̄ ſeptem dies q̄n collegeris de area et toꝛcl̄ari fruges tuas: et epulaberis in feſtiuitate tua tu et filius tu⁹ et filia et fu⁹ tu⁹ et ancilla: leuites q̄z et aduena et pupillus et vidua q̄ intꝛ ptas tuas ſunt. Septem diebus dn̄o deo tuo feſta celebrabis in loco quē elegerit dn̄s: bn̄dicetq̄ tibi dn̄s de⁹ tu⁹ in cūctis frugib⁹ tuis et in omni ope manuū tuaꝝ: eriſq̄ in letitia. Tribus vicib⁹ p̄ annum apparebit omne maſculinū tuū in ꝓſpc̄u dn̄i dei tui in loco quē elegerit: in ſolēnitatē azimoꝝ. ⁊ in ſolēnitate ebdomadaꝝ: et in ſolēnitate tabernacloꝝ. Non apparebit añ dn̄m vacu⁹: ſed offeret vnuſq̄ſq̄ p̄m qđ habuerit iuxta bn̄dictōnem dn̄i dei ſui quā dederit ei. Judices et magiſtros cōſtitues in oīb⁹ portis tuis q̄s dn̄s de⁹ tu⁹ dederit tibi p̄ ſingulas tribus tuas vt iudicent p̄plm iuſto iudicio: nec in alterā p̄tem declinent. Non accipies p̄ſonā nec munera: q̄ munera excecant oculos ſapientū: et mutant v̄ba iuſtoꝝ. Juſte qđ iuſtum eſt p̄ſeq̄ris: vt viuas ⁊ poſſideas ⁊raz quam dn̄s deus tu⁹ dederit tibi. Non plantabis lucū. ⁊ oēm arboꝛez iuxta altare dn̄i dei tui: nec facies tibi atz conſtitues ſtatuam q̄ odit dn̄s deus tuus.

Ca. XVII.

Non immolabis dn̄o deo tuo bouez ⁊ ouem in q̄ eſt macula. aut q̄ꝑuiaz vicij: q̄ abominatō eſt dn̄o deo tuo Cūq̄ repti fuerint apud te intꝛ vnaz p̄taꝝ tuaꝝ quas dn̄s de⁹ tuus dabit tibi vir aut mulier q̄ faciant malū in ꝓſpc̄u dn̄i dei tui ⁊ trāſgrediant pactū illi⁹. vt vadant et ſeruiant diis alienis et adoꝛent eos ſolem et lunam ⁊ oēm miliciam celi q̄ non p̄cepi et hoc tibi fuerit nūciatū. audienſq̄ inq̄ſieris

diligenter.et vex esse repereris.et abominatō facta est in israel: educes vir ac mulierem q̄ rem sceleratissimam perpetrunt ad portas ciuitatis tue ⁊ lapidibꝫ obruēt. In ore duoꝝ aut triū testium pibit q̄ interficiet. Nemo occidat: vno cōtra se dicente testimoniū. Manꝰ testium ꝑma interficiet eum: et manꝰ reliqui ꝓpli extrema mittet: vt auferas malū de medio tui. Si difficile ⁊ ambiguū apud te iudiciū esse ꝑspexeris inter sanguinē et sanguinē: causaꝝ ⁊ cām. lepram et nō lepm. et iudicū intra portas tuas videris verba variari: surge ⁊ ascende ad locū quē elegerit dñs deus tuus: veniesq̄ ad sacerdotes leuitici generis et ad iudicem q̄ fuerit illo tpe. quereſq̄ ab eis. q̄ iudicabunt tibi iudicij veritatē ⁊ facies qcūq̄ dixerint q̄ ꝑsunt loco quē elegerit dñs ⁊ docuerit te iuxta legem eiꝰ. seq̄risq̄ sn̄am eoꝝ: nec declinabis ad dextram neq̄ ad sinistram. Qui autem superbierit nolens obedire sacerdotis imperio q̄ eo tpe ministrat dño deo tuo ex decreto iudicis: morietur hō ille. et auferes malū de isrl: cūctusq̄ ꝓplus audiens timebit vt nullus deinceps intumescat superbia. Cum ingressus fueris terrā quaꝝ dñs deus tuꝰ dabit tibi ⁊ possederis eam habitaueriſq̄ in illa et dixeris constituaꝝ sup me regem sicut hñt omnes p circuitū natiōes: eū ꝑstitues quē dñs deꝰ tuus elegerit de numero fratꝝ tuoꝝ. Non poteris alterīꝰ gentis hoīem regeꝝ facere: q̄ non sit frater tuus. Cūq̄ fuerit ꝑstitutꝰ. non multiplicabit sibi equos neq̄ reducet ꝓplm in egiptū eq̄tatꝰ numero subleuatꝰ: presertim cū dñs precepit vobis vt nequaq̄ amplius p eandem viam reuertamini. Non habebit vxores plurimas q̄ illiciant aīm eius: neq̄ argenti ⁊ auri immēsa pondera. Postq̄ autem sederit in solio regni sui describet sibi deutronomiū legis huiꝰ in volumine. accipiens exemplar a sacerdotib leuitice tribꝰ ⁊ habebit secum: legetq̄ illud omnib diebꝫ vite sue vt discat timere dñm deum suū et custodire verbaꝝ ceremonias eius que in lege precepta sunt. Nec eleuet cor eius in superbiam super fratres suos: neq̄ declinet in partē dextraꝝ vel sinistrā: vt longo tempore regnet ipse et filius eiꝰ super israel.

Capitulum. XVIII.

Non habebunt sacerdotes et leuite et omnes q̄ de eadem tribu sunt pte ⁊ hereditatē cū reliq̄ ꝓplo israel qꝝ sacrificia dñi ⁊ oblatiōes eiꝰ comedent. Et nihil aliud accipient ꝺ possessione fratꝝ suoꝝ. Dñs enim ipe est hereditas eoꝝ: sicut locutus ē illis. Hoc erit iudiciū sacerdotū a ꝓplo ⁊ ab hijs q̄ offerunt victimas: siue bouē siue ouem immolauerint dabūt sacerdoti armū ac vētriculū: p̄micias frumēti. vini et olei et lanaꝝ ptem ex ouium tonsione. Ipsum enim elegit dñs deꝰ tuus de cunctis tribꝫ tuis: vt stet ⁊ ministret nomini dñi dei tui ipe et filij eiꝰ in sempiternū. Si exierit leuites ex vna vrbiū tuaꝝ ex omni isrl in q̄ habitat et voluerit venire desiderans locū quē elegerit dñs: ministrabit in noīe dñi dei sui sicut oēs frēs eiꝰ leuite q̄ stabunt eo tpe coraꝝ dño. Partē ciboꝝ eandeꝫ accipiet quaꝝ ⁊ ceteri: excepto eo qꝺ in vrbe sua ex paterna ei successione debet. Qñ ingressus fueris terrā quā dñs deꝰ tuꝰ dabit tibi caue ne imitari velis abominatiōnes illaꝝ gentiū: nec inueniat in te q̄ lustret filiū suū aut filiā ducēs p ignē aut q̄ ariolos scisciteꝫ aut obſuet somnia atq̄ auguria: ne sit maleficꝰ ne incantatorꝫ: ne phitones ꝙsulat nec ꝺinos ⁊ q̄rat a mortuis veritatē. Omnia enim hec abominat dñs: et ꝓpt istiusmōi scelera delebit eos in introitu tuo. Perfectꝰ eris ⁊ absq̄ macla: cū dño deo tuo. Gentes iste q̄ꝝ possidebis trā augures et ꝺinos audiūt: tu aut a dño deo tuo aliter institutꝰ es. Prophetam de gēte tua ⁊ ꝺ fribꝫ tuis sic me suscitabit tibi dñs deꝰ tuꝰ: ipm audies vt petisti a dño ꝺo tuo in oreb qñ contō congregata est atq̄ dixisti. Ultra non audiaꝝ vocē dñi dei mei: ⁊ ignem hunc maxim amplius nō videbo ne morier. Et ait dñs mihi. Bene omnia sunt locuti. Prophetam suscitabo eis de medio fratꝝ suoꝝ similē tui: ⁊ ponaꝝ ꝰba mea ī ore eius: loquet̄q̄ ad eos omnia q̄ precepo illi. Qui aut ꝰba eiꝰ q̄ loquet̄ in noīe meo audire voluerit: ego vltor existā. Prophēta aut q̄ arrogantia deꝑuatꝰ voluerit loq̄ in noīe meo q̄ ego non ꝑcepi illi vt diceret. aut ex noīe alienoꝝ deoꝝ: interficiet. Qꝺsi tacita cogitatōe rñderis: qūo possum intelligere verbū qꝺ dñs ñ ē locutꝰ: hoc habeꝫ signū Quod in nomine dñi ꝓpheta ille ꝑdixerit

et non euenerit. hec dñs non est locut⁹:sz
i tumorem animi sui ꝓpheta confinxit: et
dcirco non timebis eum. ¶ Ca.XIX.
Qlm diſpdiderit dñs de⁹ tuus gen-
tes quaꝝ tibi tradit⁹ est terra.et
possederis eam habitaueriſqꝫ i vr-
bib ei⁹ & in edib: tres ciuitates sepab tibi
in medio terre quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi
in possessionē sternens diligent viam:et i
tres eq̄liter ptes totam tre tue ꝓuinciam
diuides vt habeat e vicino q̄ ꝓter homici-
diū ꝓfug⁹ est q̄ possit euadere. Hec erit lex
homicidæ fugientis:cui⁹ vita saluanda est.
Qui pcusserit ꝓxim suū nesciens. & q̄ heri
& nudiustertiꝰ nullū cont eū odium habu-
isse ꝓbat.sed abisse cū eo simpliciter in
siluam ad ligna cedenda:& in succisione li
gnoꝝ secur⁹ fuerit manu ferꝝqꝫ lapsum ꝺ
manubrio amicū ei⁹ pcusserit & occiderit:ꝺ
ad vnam supdictaꝝ vrbiū ꝓfugiet & viuet:
ne forsitan ꝓxim⁹ ei⁹ cui⁹ effusus ē sanguis
dolore stimulat⁹ psequat & apprehendat eū si
longior via fuerit. & pcuciat aiam ei⁹ q̄ nō
est reus mortis: qr nullū cont eū qui occi-
sus ē odium ꝑus habuisse mōstrat. Ideo
ꝑcipio tibi vt tres ciuitates eq̄lis intra se
spacij diuidas. Cū aūt dilatauerit dñs deus
tu⁹ terminos tuos sicut iurauit ꝓib tuis
& dederit tibi cūctam tram quā eis pollici-
tus ē:si tñ custodieris mandata ei⁹ & fece-
ritis q̄ hodie precipio tibi vt diligas dñm
deū tuū & ābulas i vijs ei⁹ omni tpe:addes
tibi tres alias ciuitates & supdictaꝝ trium
vrbiū numeꝝ duplicabis. vt non effundat
sanguis innoxi⁹ in medio tre quā dñs de⁹
tu⁹ dabit tibi possidēdaz. ne sis sāguis re⁹.
Si q̄s aūt odio hñs ꝓxim. insidiat⁹ fuerit
vite ei⁹ surgensqꝫ pcusserit illū & mortuus
fuerit fugeritqꝫ ad vnaz de supdictis vrbi-
bus:mittet seniores ciuitatis illi⁹ & arripi
ent eū de loco effugij & dentqꝫ in manu ꝓxi
mi c⁹ sanguis effusus ē: & morietur. Nō mise
reberis ei⁹: & auferes noxiū sanguinem de
isrl: vt bñ sit tibi. Non assumes & trāsferes
terminos ꝓximi tui q̄s fixerint ꝓres i posses-
sione tua:quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi i tra
quā accepis possidēdā Nō stabit testis vn⁹
cont aliquē quicqd illud pctī et facinoris
fuerit:sed in ore duoꝝ aut triū testiū sta-
bit omne vbum. Si steterit testis mendax
cont hoiez accusās eū ꝓuaricatōis: stabūt
ambo quoꝝ causa ē ante dñm in cōspectu
sacdotū & iudicū q̄ fuerint i diebꝫ illis. Cūqꝫ
diligentissime pscrutātes inuenerit falsuz
testē dixisse cont frem suū mendaciū:red-
dēt ei sicut frī suo facere cogitauit. & aufe-
res malū de medio tui:vt audientes ceteri
timorem habeant & nequaq̄ talia audeant
facere. Nō miſereberis ei⁹:sed aīam ꝓ aīa.
oculū ꝓ oculo.dentē ꝓ dente. manū ꝓ ma-
nu:pedem ꝓ pede exiges. ¶ Ca.XX.
Si exieris ad bellū cont hostes tu-
os. & videris eq̄tat⁹ & curr⁹. & maio
rem q̄ tu habeas aduersarij exer-
cit⁹ mltitudinē: nō timebꝭ eos qr dñs deus
tu⁹ tecū est q̄ eduxit te de tra egipti. Appro
pinq̄nte aūt iam ꝓlio stabit sacdos añ acie:
& sic loquet ad ꝓplm. Audi isrl. Hos hodie
cont inimicos vros pugnaz cōmittitis:n
ptimescat cor vrm. Nolite metuere. nolite
cedere. nec formidetis eos:qr dñs de⁹ vr in
medio vri est: & ꝓ vob cont aduersarios di
micabit vt eruat vos de ꝑiculo. Duces q̄z
p singlas turmas audiente exercitu pcla-
mabūt. Quis ē homo q̄ edificat domū no-
uam: & n dedicauit eaz: Vadat et reuertat
in domū suā:ne forte moriat in bello & a-
li⁹ dedicet eaz. q̄s est hō q̄ plantauit vineā:
& nec dū fecit eaz ee cōmunē ꝺ q̄ vesci oīb
liceat: Vadat & reuertat in domū suaz:ne
forte moriat in bello et ali⁹ hō ei⁹ fungat
offitō. Quis est hō q̄ despondit vxorē & non
accepit eā: Vadat & reuertat in domū su-
am:ne forte moriat in bello & ali⁹ hō acci-
piet eaz. Hijs dictis addēt reliq̄:& loq̄t ad
ꝓplm. Quis ē hō formidolosus & cordis pa-
uido: Vadat & reuertat in domū suam:ne
pauere faciat corda frm suoꝝ. sic ipe timo
re ꝑterrit⁹ est. Cūqꝫ siluerit duces exercit⁹
& finē loq̄zdi fecerit:vnusq̄sqꝫ suos ad bel-
lū cuneos prepabit. Si q̄n accesseris ad ex
pugnandaz ciuitatē:offeres ei ꝓmū pacē.
Si recepit & apuerit tibi ptas: cūct⁹ ꝓplus
q̄ in ea est saluabit. & fuiet tibi sub tribu-
to. Sin aūt fedus inire noluerit & ceperit
cont te bellū oppugnabis eam. Cūqꝫ ẽdiderit
dñs de⁹ tu⁹ illaz i manu tua:pcucies omne
qd in ea generis masculini ē in ore gladij
absqꝫ mlieribꝫ & infātibꝫ iumētis & ceteris
q̄ in ciuitate sunt. Omnē predam exercitui
diuides: et comedes de spolijs hostiū tuoꝝ
que dñs deus tuus dederit tibi. Sic facies

cunctis ciuitatibꝫ q̄ a te ꝓcul valde sunt: q̄
nō sunt de hijs vrbibꝫ q̄s in possessionē ac-
ceptur⁹es. De hijs aūt ciuitatibꝫ q̄ dabunt̄
tibi nullum oīno ꝑmittes viuere sed int̄-
ficies in ore gladij: ethēū videlicet q̄ amor-
reū q̄ chananeū phęrezeū q̄ eueū q̄ iebuseū
sicut ꝑcepit tibi dñs de⁹ tuus: ne forte doce
ant vos facere cūctas abominatiōes quas
ipsi opati sunt dijs suis. q̄ peccetis in dñm
deū vr̄m. Cūm obsederis ciuitatē multo tpe
q̄ munitiōibꝫ circūdederis vt expugnes eā.
non succides arbores de quibꝫ vesci pt̄: nec
securibꝫ p circuitū debes vastare regionem
quoniaꝫ lignū est q̄ non hō: nec pt̄ bellan-
tiū ꝓt̄ te augere numer. Si qua aūt ligna
nō sunt pomifera sed agrestia q̄ in ceteros
apta vsus: succide q̄ extrue machinas donec
capias ciuitatē q̄ pt̄ te dimicat. Ca. XXI

Quando inuentū fuerit ī terra quā
dñs deus tu⁹ datur⁹ est tibi hōis
cadauer occisi. et ignorabit̄ cedis
re⁹: egredient̄ maiores natu q̄ iudices tui
q̄ metient̄ a loco cadaueris. singulaꝝ per
circuitū spacia ciuitatū: et quam vicinio-
rem ceteris eē ꝑspexerint seniores ciuita-
tis illi⁹ tollent vitulam de armento q̄ non
traxit iugū. nec terraꝫ scidit vomere. q̄ du-
cent eam ad vallē asperam atꝫ saxosam q̄
nunq̄ arata ē. nec sementē recepit q̄ cedent
in ea ceruices vitule. Accedentq̄ sac̄dotes
filij leui q̄s elegerit dñs de⁹ tu⁹ vt mīstrent
ei q̄ benedicant in noīe ei⁹ q̄ ad ōbum eoꝝ
omne negotiū pendet q̄ quicq̄d mundū vel
īmundū est iudicet̄ q̄ venīēt maiores natu
ciuitatis illi⁹ ad int̄fectū lauabūtq̄ man⁹
suas sup vitulaꝫ q̄ ī valle ꝓcussa ē: q̄ dicēt.
Man⁹ nr̄e non effuderūt sanguinē hūc: nec
oculi viderūt. Propici⁹ esto pl̄o tuo israel
quē redemisti dñe: q̄ nō reputes sanguinē
īnocentē in medio pl̄i tui isrl̄. Et auferet̄
ab eis reat⁹ sanguinis: tu aūt alien⁹ eris et
ab innocentis cruore q̄ fusus est cū feceris
qđ ꝑcepit dñs. Si egress⁹ fueris ad pugm
cont̄ inimicos tuos q̄ t̄diderit eos dñs de⁹
tu⁹ in manu tua captiuosq̄ duxeris: q̄ in
numero captiuoꝝ mlierē pulcrā q̄ adama
ueris eam voluerisq̄ hr̄e vxorem: introdu
ces eam in domū tuam. Que radet̄ cesariē
q̄ circūcidet vngues. q̄ deponet vestem in q̄
capta ē: sedensq̄ in domo tua flebit pr̄em
q̄ mr̄em suā vno mense. q̄ postea int̄bis ad
eam. dormiesq̄ cū illa: q̄ erit vxor tua. Si
aūt postea non sederit aīo tuo. dimittis eaꝫ
liberam: nec vendere poteris pecunia nec
opprimere p potentiā: qr̄ humiliasti eā. Si
habuerit hō vxores duas vnaꝫ dilectam q̄
alterā odiosaꝫ genueritq̄ ex eis liberos et
fuerit fili⁹ odiose ꝑmogenit⁹ voluerītq̄ sb̄-
stantiaꝫ int̄ filios suos diuidere: ñ poterit
filiū dilecte facere ꝑmogenitū et ꝑferre fi-
lio odiose: sed filiū odiose ag̃scet ꝑmogeni
tū dabitq̄ ei de hijs q̄ habuerit cuncta du-
plitia. Iste est enim ꝓncipiuꝫ liberoꝝ ei⁹.
q̄ huic debent̄ ꝑmogenita. Si genuerit hō
filiū ꝓtumacē q̄ ꝓteruū q̄ nō audierit pr̄is
ac mr̄is imp̄iū. q̄ cohercit⁹ obedire ꝓtēpse-
rit apprehēdent eū q̄ ducent eū ad seniores
ciuitatis illi⁹ q̄ ad portaꝫ iudicij dicētq̄ ad
eos. Filij⁹ nr̄ iste pteru⁹ q̄ ꝓtumax ē: moni-
ta nr̄ā audire ꝓtēnit: ꝑmessatiōibꝫ vacat et
luxurie atꝫ cōuiuijs: lapidibꝫ eum obruet
pl̄us ciuitatis q̄ moriet̄ vt auferatis malū
de medio vr̄i: q̄ vniuersus isrl̄ audiens pti
mescat. Cūm peccauerit hō qđ morte plectē-
dum est: q̄ adiudicat⁹ morti appēsus fuerit
in patibulo: nō ꝑmanebit cadauer ei⁹ in li
gno. sed in eadeꝫ die sepelietur: qr̄ maledict⁹
a deo est q̄ pendit in ligno: q̄ nequaq̄ ꝓta-
minabis terram tuam quam dñs deus tuus
dederit tibi in possessionem. Ca. XXII.

Non videbis bouez q̄ ouem frīs tui
errantē q̄ pretibis: sed reduces frī
tuo: etiamsi non ē ꝓpinqu⁹ fr̄ tuus
nec nosti eū. Duces in domū tuam: q̄ erūt
apud te q̄diu q̄rat ea frater tu⁹ q̄ recipiat.
Similit̄ facies de azino q̄ de vestimento et
de omni re frīs tui q̄ perierit: si inueneris
eam ne negliges quasi alienaꝫ. Si videris
azinū fratris tui. aut bouez cecidisse ī via
nō despicies sed subleuabis cū eo. Non in-
duet̄ mulier veste virili: nec vir vtet̄ veste
feminea Abominabilis enim apud deū est
q̄ facit hoc. Si ambulans p viā. in arbore
vel in tra nidū auis īueneris q̄ mr̄em pull̄
vel ouis desup incubantē. nō tenēb eam cū
filijs sz abire pacieris captos tenēs filios:
vt bñ sit tibi q̄ lōgo viuas tpe. Cūm edifica-
ueris domū nouā facies mur̄ tecti p c̄cui
tū ne effūdat̄ sāguis ī domo tua: q̄ sis re⁹
labentē alio. q̄ in p̄ces ruentē. Nō seres vi-
neā tuā altero semīe: ne q̄ semētis quā se-
uisti q̄ q̄ nascūt̄ ex vinea pit̄ sc̄tificēt̄. Non

arabis in boue simul et azino. Non indueris vestimẽtũ qđ ex lana linoq3 ꝓtextũ est. Funiculos in fimbrijs facies p q̃tuor angulos pallij tui q̃ opiris. Si duxerit vir vxorem et postea odio habuerit eam q̃sieritq3 occasiones q̃bꝫ dimittat eaz obiciẽs ei nomẽ pessimũ. ⁊ dixerit vxorẽ hanc accepi et ingressus ad eaz ñ inueni ṽginẽ: tollẽt eaz pr̃ ⁊ mr̃ ei⁹ et ferent secũ signa ṽginitatis ei⁹ ad seniores vrbis q̃ in pta sunt. et dicet pr̃. Filiam meaz dedi huic vxorẽ: quam q⁹ odit imponit ei nomẽ pessimũ vt dicat nõ inueni filiam tuaz ṽginẽ: ⁊ ecce hec sũt sig̃ ṽginitatis filie mee. Expandent vestimẽtũ corã senioribꝫ ciuitatis: apprehẽdẽtq3 senes vrbꝫ illi⁹ vir⁹ ⁊ ṽberabũt illũ. ꝯdẽnantes insup centũ siclis argẽti q̃s dabit pr̃i puelle q̃niaz diffamauit nomẽ pessimũ sup ṽginẽ isrl̃: habebitq3 eaz vxorẽ ⁊ non poterit eaz dimittere oĩbꝫ diebꝫ vite sue. Qđ si verꝫ est qđ obicit ⁊ ñ est ĩ puella inuẽta virgĩtas: eicient eaz ex̃ dom⁹ pr̃is sui ⁊ lapidibꝫ obruent viri ciuitatis illi⁹ et morie͞t q̃niam fecit nephas in isrl̃ vt fornicare͞t in domo pr̃is sui: et auferes malũ de medio tui. Si dormierit vir cũ vxore alteri⁹ vr̃q3 morie͞t .i. adulr̃ ⁊ adultera ⁊ auferes malũ de isrl̃. Si puellaz virginẽ despõderit vir ⁊ ĩuenerit eaz aliq̃s in ciuitate ⁊ ꝯcubuerit cũ ea: educes vtrq3 ad ptam ciuitatis illi⁹ ⁊ lapidibꝫ obruent̃: puella q⁹ ñ clamauit cũ eẽt in ciuitate: vir q⁹ humiliauit vxorẽ ꝓximi sui: ⁊ auferes malũ de medio tui. Sin aũ ĩ agro reperit vir puellaz q̃ despõsata est. et apprehẽdens ꝯcubuerit cũ ea ipe morie͞t solus: puella nihil patie͞t nec ẽ rea mortis: q̃niaz sic̃ latro ꝯsurgit ꝯ fr̃em suũ ⁊ occidit aĩaz ei⁹ ita ⁊ puella ppssa ẽ. Sola erat in agro: clamauit ⁊ null⁹ affuit q̃ liberaret eaz. Si ĩuenerit vir puellã virginẽ q̃ non bt̃ spõsũ ⁊ apprehẽdens ꝯcubuerit cũ illa ⁊ res ad iudiciũ venerit: dabit q̃ dormiuit cũ ea pr̃i puelle centũ q̃ntitates siclos argẽti. ⁊ habebit eam vxorẽ q⁹ hũiliauit illam. Nõ poterit dimittere eam cũctis diebꝫ vi-

Non accipiet hõ. te sue. Ca. XXIII.

vxorez pr̃is sui: nec revelabit opimentũ ei⁹. Non intr̃bit eunuchus attritis vel amputatis testiculis ⁊ abscisso veretro eccl̃iaz dñi. Non ingredie͞t mãser hoc ẽ de scorto nat⁹ in eccl̃iam dñi vsq3 ad decimam generatõem. Ammonites et moabites etiam pt⁹ decimaz generatõem non intr̃bunt eccl̃iaz dñi in eternũ: q⁹ noluerũt vobꝫ occurrere cũ pane ⁊ aq̃ ĩ via q̃n egressi estis de egipto: etq⁹ ꝯduxer̃t ꝯ̃ de balaam filiũ beor ỽ mesopothamia sirie vt maledi ceret tibi: ⁊ noluit dñs de⁹ tu⁹ audire balaam: vertitq3 maledictõem ei⁹ in bñdictõez tuaz eoq⁹ diligeret te. Nõ facies cũ eis pacẽ: nec q̃ras eis bona cũctis diebꝫ vite tue in sempiternũ. Non abominaberis ydumeũ q⁹ fr̃ tu⁹ est. nec egiptiũ q⁹ aduena fuisti in terra ei⁹. Qui nati fuerĩt ex eis tcia generatõe intr̃bũt in eccl̃iam dñi. Q̃n egressus fueris aduersus hostes tuos in pugnam: custodies te ab omni re mala. Si fuerit ĩter vos hõ q̃ in nocturno sit pollut⁹ sõnio egredie͞t ex̃ castra: ⁊ nõ reverte͞t ꝑus q̃ ad vespam laue͞t aq̃: ⁊ pt⁹ solis occasũ regredie͞t in castra. Habebis locũ ex̃ castra ad quem egrediaris ad req̃sita nature: gerẽs paxillũ in baltheo. Cũq3 sederis fodies per circuitũ. ⁊ egesta humo opies q̃ releuatus es. Dñs enim de⁹ tu⁹ ambulat ĩ medio castroꝝ vt eruat te ⁊ ꝺat tibi ĩimicos tuos: vt sint castra tua scta ⁊ nihil in eis appare at feditatis: ne derelinq̃t te. Non ꝺes huũ dño suo q̃ a te ꝓfugerit. Habitabit tecũ in loco q̃ ei placuerit: ⁊ ĩ vna vrbiũ tuaꝝ req̃ escet: ne cõtristes eũ. Non erit meretrix de filiabꝫ isrl̃: nec scortator de filijs isrl̃. Non offeres mercedem pstibuli: nec p̃ciũ canis ĩ domo dñi dei tui q̃cq̃d illꝫ ẽ qđ vouerit: q⁹ abominatõ est vr̃q3 apud dñm deũ tuũ. Non fenerab fr̃i tuo ad vsurã pecuniã nec fruges nec quãlibet aliaz rem: sed alieno. Fratri autẽ tuo absq3 vsura. id qđ indiget cõmodabis: vt benedicat tibi dñs de⁹ tu⁹ ĩ omni ope tuo in tra ad quam ingredieris possidẽdam. Cũ votũ vouer̃is dño deo tuo non tardabis reddere. q⁹ req̃ret illud dñs deus tuus: etsi moratus fueris reputabi͞t tibi in pcm. Si nolueris polliceri: absq3 pctõ eris. Qđ aũ semel egressum ẽ de labijs tuis obꝑuabis ⁊ facies sicut pmisisti dño deo tuo: ⁊ ꝓpria volũtate ⁊ ore tuo locutus es. Ingress⁹ vineã ꝓximi tui comede uuas q̃ntũ tibi placuerit: foras aũ ne efferas tecum. Si intraveris segetem amici tui frãges spicas et manu conteres: falce autem non metes.

Ca. XXIIII

Si accepit hō vxorem et habuerit eam ⁊ ñ inuenerit grām añ oculos eiꝰ ꝓpt̄ aliquam fœditatē: scribet libellū repudij ⁊ dabit ī manu illiꝰ: ⁊ dimittet eā de domo sua. Cūq; egressa alterꝰ maritū duxerit ⁊ ille q̄; oderit eā deteritq; ei libellū repudij ⁊ dimiserit de domo sua vl̄ certe mortuꝰ fuerit: non poterit ꝑor maritus recipe eam in vxorem. qr polluta est et abominabilis facta coraz dño: ne peccare facias terrā tuā quā dñs deꝰ tuus ꝺabit tibi possidendam. Cū accepit hō nup vxorem non ꝓcedet ad bellū nec ei quippiam ncītatis iniūgeť publice: sed vacabit absq; culpa domui sue: vt vno anno letet cū vxore sua. Non accipies loco pignoris inferiorē ⁊ superiorē molam: qr aīaz suā apposuit tibi. Si deprehensus fuerit hō solicitās frēm suū de filijs isrl̄. ⁊ vendito eo accepit ꝑcium interficiet: et auferes malū de medio tui. Obꝺua diligēť ne incurras plagā lep: sed facies q̄cunq; docuerint te sac̄dotes leuitici generis iuxta id qđ p̄cepi eis: et imple solicite. Memēto q̄ fecerit dñs deꝰ vr̄ marie in via cū egrederemī de egipto. Cuz repetes a primo tuo rem aliquaz quaz dt̄ tibi. non ingredieris domū eiꝰ vt pignꝰ auferas: sed stabis foris et ille ibi ꝓferet quod habuerit. Si ať paup est: non pnoctabit apud te pignꝰ sed statim reddas ei añ sol̄ occasū: vt dormiens in vestimento suo bñdicat tibi: ⁊ habeas iusticiaz corā dño deo tuo. Non negabis mercedē indigentis ⁊ pauperis frīs tui. siue aduene qui tecū morať in terra ⁊ inť portas tuas ē: sed eadē die reddas ei pretiū laboris sui ante solis occasū qr paup est ⁊ ex eo sustentat aīaz suam: ne clamet conť te ad dñm ⁊ reputetur tibi in pc̄m. Non occidentť pres ꝓ filijs nec filij ꝓ pribꝰ: sed vnusquisq; ꝓ pctō suo morietur. Non peruertes iudiciū aduene ⁊ pupilli: nec auferes pignoris loco vidue vestimentum Memēto q̄ fuieris in egipto: ⁊ eruerit te dñs deus tuus inde. Idcirco p̄cipio tibi vt facias hanc rem. Cū messueris segetē in agro tuo. ⁊ oblitꝰ manipulū reliq̄ris: nō reuerteris vt tollas illū. sed aduenā ⁊ pupillū ⁊ viduā auferre pacieris: vt benedicat tibi dñs deꝰ tuꝰ in omni ope manuū tuarꝰ Si fruges collegeris oliuarꝰ: quicquid remānserit ī arboribꝰ ñ reuerteris vt colligas sed relinq̄s aduene pupillo ac vidue Si vindemiaueris vineā tuā. non colliges remanentes racemos: sz cedent in vsus aduene. pupilli ac vidue. Memēto q̄ ⁊ tu fueris ī egipto: ⁊ idcirco p̄cipio tibi vt facias hāc

Si fuerit cā inť. Vrem. Ca. XXV aliq̄s ⁊ inťpellauerīt iudices q̄z iustū eē ꝓspexerīt illi iusticie palmā dabūt: q̄z impiū ꝓdēnabūt impietatis. Si ať eum q̄ peccauit dignū viderint plagis: ꝓsternent ⁊ corā se faciāt ꝺberari. Pro mēsura pcti erit ⁊ plagarꝰ modꝰ: ita dūtaxat vt q̄dragenariū numerꝰ ñ excedāt: ne fœde lacerat⁹ añ oculos tuos abeat frī tuꝰ. Non ligabis os bouis terētis ī area fruges tuas Qñ habitauerīt frēs simul ⁊ vnꝰ ex eis absq; liberis mortuꝰ fuerit: vxor defūcti ñ nubet alteri sed accipiet eaz frī eiꝰ ⁊ suscitabit semen frīs sui: et ꝓmogenitū ex ea filiū nomie illiꝰ appellabit vt ñ deleať nomē ex isrl̄. Si ať noluerit accipe vxorē frīs sui q̄ ex lege debeť ꝓget mlier ad portā ciuitatis ⁊ inťpellabit maiores natu: dicetq;. Non vult frī viri mei suscitare semē frīs sui in isrl̄: nec me in ꝓiugiū sumere. Statimq; accersi eū facient: ⁊ inťrogabūt Si nōluerit nolo eā vxorē accipe: accedet mulier ad eum corā senioribꝰ. ⁊ tollet calciamentū ꝺ pede eiꝰ spuetq; in faciē eiꝰ ⁊ dicet. Sic fiet hōi q̄ nō edificat domū frīs sui. Et vocabitur nomē illiꝰ in isrl̄ domꝰ discalciati. Si habuerint inť se iurgiū viri duo ⁊ vnꝰ conť alterꝰ rixari cepit: volensq; vxor alteriꝰ eruere virū suū ꝺ manu fortiōris. miseritq; manū ⁊ apprehenderit verēda eiꝰ: abscides manū illiꝰ. ne flecteris sup eaz vlla miserꝺia. Non habeb̄ in sacculo diuersa pōdera maiꝰ ⁊ minus: nec erit in domo tua modiꝰ maior ⁊ minor. Pōdus habeb̄ iustū ⁊ verū: ⁊ modiꝰ eq̄lis ⁊ verꝰ erit tibi: vt multo viuas tēpore sup terrā quā dñs deꝰ tuꝰ dederit tibi. Abominať enī dñs eū qui facit hec: ⁊ aduersať oēz īiusticiā. Memēto q̄ fecerit tibi amalech in via qñ egrediebaris ex egipto. quoniā occurrerit tibi et extremos agminis tui qui lassi residebant ceciderit. qñ tu eras fame ⁊ labore confectus: ⁊ non timuerit deum. Cum ergo dñs deꝰ tuus dederit tibi requiem. ⁊ subiecerit cunctas per circuitum nationes in terra quam tibi pollicitus est: delebis nomen eius sub celo. Ca-

ue ne obliuiscaris. ¶ Ca.XXVI.

Qñq; ingressus fueris terrã quaz dñs de⁹ tu⁹ tibi datur⁹ ẽ possidendã et obtinueris eaz. atz habitaueris in illa tolles de cũctis frugib⁹ tuis pmicias ⁊ pones in cartallo pgesq; ad locũ quẽ dñs de⁹ tu⁹ elegerit. vt ibi inuocet nomen ei⁹: accedesq; ad sacerdotez qui fuerit in diebus illis et dices ad eũ. Profiteor hodie coram dño deo tuo: q; ingressus sum in terrã p q̃ iurauit pribus nris vt daret eam nobis. Suscipiensq; sacerdos cartallũ de manu tua ponet ante altare dñi dei tui: et loqueris in conspectu dñi dei tui. Syrus persequebat patrem meũ: qui descendebat in egiptũ et ibi pegrinat⁹ ẽ in paucissimo numero: creuitq; in gentẽ magnam ac robustam et infinite mlitudinis. Afflixerũtq; nos egipcij ⁊ psecuti sunt imponẽtes onera gñissima: ⁊ clamauim⁹ ad dñm deũ patz nrõz q̃ exaudiuit nos et respexit humilitatẽ nrãm et laborem atz angustiaz: et eduxit nos de egipto in manu forti et bchio extento. in ingenti pauore. in signis atz portentis. et introduxit ad locũ istũ: et tradidit nobis terram lactis et melle manantez. Et idcco nunc offero pmicias frugũ terre: q̃s dñs de⁹ dedit mihi. Et dimittes eas in ꝓspectu dñi dei tui: et adorato dño deo tuo epulaberis in oĩb⁹ bonis q̃ dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi et domui tue: tu et leuites et aduena q̃ tecũ est. Qñ ꝓpleueris decimaz cũctaz frugũ tuaz anno decimaz tercio: dabis leuite ⁊ aduene et pupillo et vidue vt comedant intẽ ptas tuas et saturentẽ: loq̃risq; ĩ conspectu dñi dei tui. Attuli qd̃ sanctificatum ẽ de domo mea et dedi illud leuite et aduene et pupillo ac vidue sic̃ iussisti mihi. Nõ ptẽriui mandata tua: nec sum oblitus imperij. Non comedi ex eis in luctu meo. nec sepaui ea in q̃libet ĩmundicia: nec expendi ex bijs q̃qz in re funebri. Obediui voci dñi dei mei. et feci oĩa sicut pcepisti mihi. Respice de sanctuario tuo et de excelso celoz habitaculo: et benedic pl̃o tuo isrl̃. et tre quam dedisti nob⁹ sicut iurasti pribus nris: tre lacte et melle mananti. Hodie dñs de⁹ tuus pcepit tibi vt facias mãdata hec atz iudicia: vt custodias et ĩpleas ex toto corde tuo et ex tota anima tua. Dñm elegisti hodie vt sit tibi deus et ambules ĩ vijs ei⁹. vt custodias ceremonias illi⁹ et mandata atz iudicia et obedias ei⁹ imperio. Et dñs elegit te hodie vt sis ei pl̃us peculiaris sicut locut⁹ est tibi et custodias omnia pcepta illius: et faciet te excelsiorem cunctis gentib⁹ quas creauit in laudem et nomen et gloriam suam: vt sis pl̃us sanctus dñi dei tui sicut locutus est. ¶ Ca.XXVII

Precepit aũt moyses ⁊ seniores pl̃o isrl̃ dicentes. Custodite omne mandatũ quod pcipio vob⁹ hodie. Cũq; trãsieritis iordanen in terrã quaz dñs de⁹ tuus dabit tibi: eriges in gentes lapides ⁊ calce leuigab⁹ eos vt possis in eis scribere oĩa verba legis hui⁹ iordane trãsmissio: vt introeas terraz quam dñs de⁹ tuus dabit tibi: terram lacte et melle manantez sicut iurauit patrib⁹ tuis. Qñ g̃ transieritis iordanen erigite lapides quos ego hodie pcipio vob⁹ in mõte hebal: et leuigab⁹ eos calce: et edificab⁹ ibi altare dño deo tuo de lapidib⁹ q̃s ferz nõ tetigit: et de saxis informib⁹ et impolitis: ⁊ offeres sup eo olocausta dño deo tuo et immolab⁹ hostias pacificas: comedesq; ibi et epulaberis coraz dño deo tuo. Et scribes sup lapides oĩa verba legis hui⁹ plane ⁊ lucide. Dixerũtq; moyses et sacdotes leuitici generis ad oẽm isrl̃ez. Attẽde et audi isrl̃. Hodie factus est pl̃us dñi dei tui. Audies vocẽ ei⁹ et facies mandata atz iustitias q̃s ego pcipio tibi. Precepitq; moyses pl̃o tuo in die illo dicens. Hij stabũt ad bñdicendũ dño sup montem garizĩ iordane trãsmissio: symeon leui iudas ysachar ioseph ⁊ bẽiamin. Et e regiõe isti stabũt ad maledicendũ in mõte hebal: ruben gad ⁊ aser. zabulon. dan ⁊ neptalĩ. Et pnũciabũt leuite dicẽtq; ad oẽs viros isrl̃ excelsa voce. Maledict⁹ hõ q̃ facit sculptile ⁊ ꝓflatile abominatõem dñi. op⁹ manuũ artificũ: ponetq; illud in abscondito. Et rñdebit oĩs pl̃us: ⁊ dicet amẽ. Maledictus q̃ non honorat pr̃em suũ ⁊ mr̃em. Et dicet oĩs pl̃us amẽ. Maledict⁹ q̃ transfert ẽminos primi sui. Et dicet oĩs pl̃us amẽ Maledict⁹ q̃ errare facit cecũ in itinere. Et dicet omnis pl̃us amen. Maledictus q̃ puertit iudiciũ aduene. pupilli et vidue. Et dicet oĩs pl̃us amen. Maledict⁹ q̃ dormit cum uxore patris sui: et reuelat operimentũ lectuli ei⁹. Et dicet oĩs pl̃us amẽ.

Maledict⁹ qui dormit cū omni iumēto. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui dormit cū soꝛoꝛe sua filia pr̄is sui vel mr̄is sue. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui dormit cū socru sua. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledictus qui dormit cū vꝛoꝛe ꝓximi sui. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui clam ꝑcusserit ꝓximū suū. Et dicet oīs ꝓplus amē Maledict⁹ qui accipit munera. vt ꝑcuciat aīaz sanguīs innocētis. Et dicet oīs ꝓplus amē. Maledict⁹ qui ñ ꝑmanet in ꝓmonibꝫ legis hui⁹: nec eos ope ꝓficit. Et dicet omnis ꝓplus amen.

Ca. XXVIII.

Si aī audieris vocem dñi dei tui vt facias atz custodias oīa mandata eius q̄ ego p̄cipio tibi hodie: faciet te dñs de⁹ tuus excelsiorē cūctis gētibꝫ que vsq̄ in ꝛra. Veniētqz sup te vniuerse bñdictiones iste ⁊ apꝛehēdēt te: si tñ p̄cepta ei⁹ audieris. Bñdict⁹ tu in ciuitate: ⁊ bñdict⁹ in agro. Bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui ⁊ fruct⁹ ꝛre tue fructusqz iumētoꝝ tuoꝝ greges armentoꝝ tuoꝝ ⁊ caule ouiū tuaꝝ. Bñdicta horrea tua: ⁊ bñdicte reliq̄e tue. Bñdictus eris ingrediens. ⁊ egrediens. Dabit dñs inimicos tuos q̄ ꝓsurgēt aduersum te corꝛuentes in ꝓspc̄u tuo. Per viaz vnam venient ꝓ̄ te: ⁊ p septē fugiēt a facie tua. Emittet dñs bñdictiōez sup cellaria tua et sup oīa opa manuū tuaꝝ bñdicetqz tibi in ꝛra quā accepis. Suscitabit te dñs sibi ī ꝓplm sc̄m sicut iurauit tibi: si custodieris mādata dñi dei tui ⁊ ambulaueris in vijs ei⁹. Videbūtqz oēs ꝛraꝝ ꝓplī q⁹ nomē dñi inuocatū sit sup te: ⁊ timebūt te. Abūdare te faciet dñs oīb⁹ bonis: fructu vteri tui et fructu iumētoꝝ tuoꝝ. fructu ꝛre tue quā iurauit dñs ꝓ̄ibꝫ tuis vt daret tibi. Apiet dñs thesauꝝ suum optimū celū: vt tribuat pluuiā ꝛre tue in tpe suo. Bñdicetqz cūctis opibꝫ manuū tuaꝝ: ⁊ fenerab⁹ gentibꝫ multis ⁊ ipe a nullo fen⁹ accipies. Constituet te dñs deus tu⁹ in caput ⁊ ñ in caudaz: ⁊ eris semp sup ⁊ ñ subt̄: si tñ audieris mādata dñi dei tui q̄ ego p̄cipio tibi hodie et custodieris ⁊ feceris: ac non declinaueris ab eis nec ad dextram nec ad sinistraz: nec secutus fueris deos alienos neqz colueris eos. Qđsi audire nolueris vocem dñi dei tui vt custodias ⁊ facias oīa mandata ei⁹ ⁊ ceremonias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: venient sup te oēs maledictiones iste ⁊ apꝛehēdent te. Maledict⁹ eris ī ciuitate: maledict⁹ in agro. Maledictū horreū tuū: ⁊ maledicte reliq̄e tue. Maledict⁹ fruct⁹ vēt̄is tui ⁊ fruct⁹ ꝛre tue: armenta boū tuoꝝ ⁊ greges ouiū tuaꝝ. Maledict⁹ eris ingrediens ⁊ maledictus egrediens. Mittet dñs sup te famem ⁊ esuriem ⁊ increpatiōem in omīa opa tua q̄ tu facies: donec ꝓterat te ⁊ pdat velocit̄ adinuentiones tuas pessimas in quib⁹ reliquisti me. Adiungat tibi dñs pestilentiam: donec ꝓsumat te de ꝛra ad quaz ingredieris possidēdaz. Percuciet te dñs egestate ⁊ febri ⁊ frigore. ardore ⁊ estu ⁊ aere corꝛupto ac rubigīe. ⁊ pseq̄t̄ donec pereas. Sit celū q⁹ sup te est eneū: et ꝛra quam calcas ferrea. Det dñs ymbꝛē ꝛre tue puluerē: ⁊ de celo descēdat sup te cinis donec cōteraris. Tradet te dñs corꝛuentē añ hostes tuos: ⁊ p vnam viam egrediaris ꝓ̄ eos. ⁊ p septē fugias: ⁊ dispgaris p oīa regna ꝛre. Sitqz cadauer tuū in escam cunctis volatilibꝫ celi ⁊ bestijs ꝛre: et nō sit qui abigat. Percuciat te dñs vlcere egipti: et pt̄e corꝑis p quā stercora digerūt̄: scabie q̄z et prurigine: ita vt curare neq̄as Percuciat te dñs amētia ⁊ cecitate ac furoꝛe mētis: ⁊ palpes ī meridie sic palpare solet cec⁹ ī tenebris: et ñ dirigas vias tuas Omniqz tpe calūniā sustineas: et opꝛimaris violēcia nec habeas q̄ liberet te: Uxoꝛē accipias et ali⁹ dormiat cū ea. Domū edifices et ñ habites in ea. Plantes vineā: et ñ vindemies eā. Bos tu⁹ immolet̄ coꝛā te et ñ comedes ex eo. Azin⁹ tu⁹ rapiat̄ in cōspectu tuo: et ñ reddat̄ tibi. Oues tue dent̄ inimicis tuis: et ñ sit qui te adiuuet. Filij tui et filie tue t̄dant̄ alteri ꝓplo videntibꝫ oculis tuis et deficientibꝫ ad cōspectū eoꝝ tota die: et nō sit fortitudo in manu tua. Fruct⁹ ꝛre tue et oēs laboꝛes tuos comedat ꝓplus quē ignoras: et sis semp colūniam sustinēs et opꝛessus cūctis diebꝫ: et stupēs ad terroꝛē eoꝝ q̄ vidēbūt oculi tui. Percuciat te dñs vlcere pessimo ī genibꝫ et in suris: sanariqz nō possis a planta pedis vsqz ad vticem tuū. Ducetqz dñs ⁊ regem tuū q̄z constitues sup te in gentē quā ignoras tu et pr̄es tui: et fuies ibi dijs alienis ligno et lapidi: ⁊ eris pditus in puerbiū ac fabulam omnibꝫ populis ad q̄s te introduxerit

dñs. Sementē multam iacies in terram ⁊ modicū ꝓgregabis: qꝛ locuste deuorabunt oīa. Vineam plātabꝭ ⁊ fodies ⁊ vinū nō bibes nec colliges ex ea q̄ꝑiam: q̄niā vastabit ēm vīmibꝫ. Oliuas habebꝭ in oībꝫ ēmīs tuis ⁊ non vngeris oleo: qꝛ defluent ⁊ depibūt. Filios generabꝭ ⁊ filias ⁊ non frueris eis: q̄niaꝫ ducent in captiuitatē. Oēs arbores tuas ⁊ fruges ēre tue rubigo ꝯsumet. Aduena q̄ tecū versat in terra ascendat sup te eritq; sublimior: tu aūt descendes ⁊ eris inferior. Ipe fenerabit tibi ⁊ tu ñ fenerabꝭ ei. Ipse erit in caput: ⁊ tu eris in caudaꝫ. Et veniēt sup te oēs maledictōes iste: ⁊ psequntes apprehēdent te donec intereas: qꝛ ñ audisti vocē dñi dei tui: nec fuasti mandata ei⁹ ⁊ ceremonias q̄s p̄cepit tibi. Et erūt in te sig̃ atq; pdigia ⁊ in semīe tuo vsq; ī sempiternū: eoq; ñ fuieris dño ꝺo tuo ī gaudio coꝛ dīsq; leticia ꝓpt̄ rex oīm habūdantiā. Deruies inimico tuo quē īmittet tibi dñs ī fame in siti ⁊ nuditate ⁊ omni penuria: ⁊ ponet iugū ferreū sup ceruicē tuam donec te cōterat. Adducet dñs sup te gentē de lōgiq; ⁊ de extremis ēre finibꝭ in silitudiē aq̄le volantis cū impetu c⁹ līguam ītelligere ñ possis: gentē ꝓcacissimaꝫ q̄ nō deferat seni nec misereat ꝑuuli. ⁊ deꝛet fructū iumentoꝝ tuoꝝ ac fruges ēre tue. donec ītereas: ⁊ ñ relīq̄t tibi triticū. vinū ⁊ oleū. armēta boū et greges ouiū donec te dispdat ⁊ ꝓterat in cūctis vrbibꝫ tuis: ⁊ destruant ēm muri tui firmi atq; sublimes. in q̄bꝫ habebas vidutiam ī omni terra tua. Obsideberis inēptas tuas in omni ēra tua quā dabit tibi dñs de⁹ tuus: ⁊ comedes fructū vteri tui et carnes filioꝝ tuoꝝ et filiaꝝ tuaꝝ q̄s dederit tibi dñs de⁹ tu⁹: in angustia ⁊ vastitate q̄ opprimet te hostis tu⁹. Dō delicat⁹ in te ⁊ luxuriosus valde inuidebit frī suo ⁊ vxori q̄ cubat in sinu suo ne det eis de carnibꝫ filioꝝ suoꝝ q̄s comedet: eoq; nihil aliud habeat in obsidione: ⁊ penuria q̄ vastauerint te inimici tui intē oēs portas tuas. Tenera mlier ⁊ delicata q̄ sup̄ terrā ingredi ñ valebat nec pedis vestigiū figere ꝓpt̄ molliciē ⁊ teneritudinē nimiaꝫ: inuidebit viro suo q̄ cubat in sinu ei⁹ sup filij ⁊ filie carnibꝫ ⁊ illuuie scdinaꝝ q̄ egrediunt̄ de medio femine ei⁹: ⁊ sup liberis q̄ eadem bora nati sūt. Comedent enī eos claꝫ ꝓpt̄ rex oīm penuriam: in obsidione et vastitate q̄ opprimet te inimic⁹ tu⁹ intē portas tuas. Nisi custodieris ⁊ feceris oīa verba legis h⁹ q̄ pscpta sunt in hoc volumīe. ⁊ timueris nomē ei⁹ glorioſū ⁊ terribile hoc est dñm deū tuum: augebit dñs plagas tuas et plagas semīs tui plagas magnas ⁊ pseuerantes infirmitates pessimas ⁊ perpetuas: ⁊ ꝯuertet te ī oēs afflictōes egipti q̄s timuistis ⁊ adhere bunt tibi. Insup ⁊ vniuersos languores ⁊ plagas q̄ nō sunt scpte in volumine legis hui⁹ īducet dñs sup te: donec te ꝓterat. Et remanebitis pauci nūero q̄ pri⁹eratis sīc astra celi p̄ mltitudine: q̄niaꝫ ñ audisti vocē dñi ꝺi tui. Et sīc añ letat⁹ ē dñs sup vos bñ vobis faciens vosq; mltiplicans: sic letabit ēm dispdens vos atq; subuertēs: vt auferami de ēra ad quā īgredieris possidendā. Dispget te dñs in oēs ꝑtes a sūmitate ēre vsq; ad terminos ei⁹: ⁊ fuies ibi dijs alienis q̄s et tu ignras ⁊ pres tui lignis ⁊ lapidibꝫ. Jn gentibꝫ q̄ꝫ illis nō q̄escet. neq; erit requies vestigio pedis tui. Dabit enim tibi dñs ibi coꝛ pauidū ⁊ deficientes oculos. et aīaꝫ ꝓsūptaꝫ meroꝛe: ⁊ erit vita tua q̄si pdens añ te. Timebꝭ nocte et die: ⁊ nō credes vite tue. Mane dices q̄s mihi det vespe: ⁊ vespe q̄s mihi det mane: ꝓpt̄ cordis tui formidinez q̄ terreberis ⁊ ꝓpt̄ ea q̄ tuis videbꝭ oculis. Reducet te dñs classibꝫ in egiptū p viam de q̄ dixit tibi vt eam amplī⁹ non videres. Ibi venderis inimicis tuis in fuos ⁊ ancillas ⁊ nō erit q̄ emat.

Ca. XXIX

Hec sunt vba federis q̄ꝺ p̄cepit dñs moysi vt feriret cū filijs isrl in ēra moab: ꝑter illud fed⁹ q̄ꝺ cū eis pepigit in oreb. Vocauitq; moyses oēm isrl: ⁊ dixit ad eos. Vos vidistis vniuersa q̄ fecit dñs coꝛaꝫ vob in terra egipti pharaoni et oībꝫ fuis ei⁹ vniuerseq; ēre illi⁹: tēptatōes magnas q̄s videꝛt oculi tui: signa illa porꝛtentaq; ingentia: ⁊ non dedit vob dñs coꝛ intelligens ⁊ oculos videntes: ⁊ aures que possint audire vsq; in pñtez diē. Adduxit vos q̄draginta annis p deserta: nō sunt attriti vestimēta vrā: nec calciamenta pedū vr̄oꝝ vetustate ꝯsūpta sunt. Panē nō comedistis. vinū ⁊ siceraꝫ non bibistis vt sciretis qꝛ ipe ē dñs de⁹ vr̄. Et venistis ad hūc locū: egressusq; ē seon rex esebon ⁊ og rex basan occurrentes nobis ad pugnam. ⁊ p

cussim⁹ eos ⁊ tulim⁹ terram eoꝝ. ac tradidim⁹ possidendam ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribui manasse. Custodite ergo ꝟba pacti hui⁹ ⁊ implete ea: vt intelligatis vniuersa q̄ facietis. Clos statis hodie cūcti corā dño deo vr̄o: ꝓncipes vr̄i ⁊ trib⁹ ac maiores natu atz doctores omis ꝑplus israel liberi et vxores vr̄e ⁊ aduene qui tecum morant in castris exceptis lignoꝝ cesoribꝫ ⁊ hijs q̄ cō portant aq̄s: vt transeas in federe dñi dei tui. ⁊ in iureiurādo qꝫ hodie dñs deus tu⁹ pcutit tecū: vt suscitet te sibi in ꝑplm ⁊ ipe sit dñs deus tu⁹ sicut locut⁹ est tibi. ⁊ sicut iurauit ꝓr̄ib⁹ tuis abrahaz. ysaac ⁊ iacob. Nec vobis solis ego hoc fedus ferio ⁊ hec iuramenta ꝓfirmo: sed cūctis pñtib⁹ ⁊ absentib⁹. Clos enim nostis qūo habitauerim⁹ in terra egipti: ⁊ qūo transierim⁹ ꝑ mediū natiōnum: q̄s transeuntes vidistis abominatiōes ⁊ sordes. i. ydola eoꝝ lignum ⁊ lapidez. argentū ⁊ auꝝ q̄ colebant Ne forte sit inter vos vir aut mulier familia aut trib⁹ cui⁹ cor auersum est hodie a dño deo vr̄o vt vadat ⁊ fuiat dijs illaꝝ gentiū ⁊ sit inter vos radix germinans fel ⁊ amaritudinem. Cūqꝫ audierit ꝟba iuramenti hui⁹ benedicat sibi in corde suo dicens pax erit mihi ⁊ ambulabo in ꝑuitate cordis mei: ⁊ assumat ebria sicientē ⁊ dñs ñ ignoscat ei sed tunc q̄ maxime furor ei⁹ fumet ⁊ zelus contra hoīem illū. ⁊ sedeant sup eū omnia maledicta q̄ scꝑta sunt in hoc volumine: ⁊ deleat dñs nomen ei⁹ sub celo ⁊ ꝓsumat eū in ꝑditiōe exꝝ oīb⁹ tribub⁹ isrl: iuxta maledictiones q̄ in libro legis h⁹ ac federis ꝓtinē tur. Dicetqꝫ seq̄ns generatiō ⁊ filij qui nascent de inceps ⁊ pegrini qui delōge venerīt videntes plagas terre illi⁹ ⁊ īfirmitates quib⁹ eā afflixerit dñs sulphure ⁊ solis ardore ꝓburēs ita vt vltra ñ seret nec virēs quippiaz germiet in exemplū subuersionis zodome ⁊ gomorre adame ⁊ seboim q̄s subuertit dñs in ira ⁊ in furore suo ⁊ dicent oēs gentes Quare sic fecit dñs terre huic: Que ē hec ira furoris ei⁹ immēsa: Et rñdebūt. Quia dereliq̄runt pactū dñi qꝺ pepigit cū ꝓr̄ib⁹ eoꝝ qñ eduxit eos ꝺ terra egipti ⁊ fuierūt dijs alienis. ⁊ adorauerūt eos q̄s nesciebant ⁊ quib⁹ non fuerāt attributi: idcirco irat⁹ est furor dñi ꝓtra terrā istam vt induceret sup eam oīa maladicta q̄ in hoc volumīe scꝑta sunt: ⁊ eiecit eos de terra sua ī ira ⁊ ī furore ⁊ ī indigtione maxima. ꝓiecitqꝫ in terrā alienaz sic hodie cōpbaī. Abscondita a dño deo nr̄o q̄ manifesta sunt nob ⁊ filijs nr̄is vsqꝫ ī sēpiternū vt faciā⁹ vniuersa legis hui⁹. Ca. XXX

Olim ergo venerint sup te omnes ꝓmones isti benedictiō siue maledictiō quam ꝓposui in conspectu tuo. ⁊ duct⁹ pēnitudine cordis tui in vniuersis gentib⁹ in quas dispserit dñs de⁹ tuus ⁊ reuersus fueris ad eū ⁊ obedieris ei⁹ imperijs sicut ego hodie ꝑcipio tibi cū filijs tuis in toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua: reducet te dñs deus tu⁹ ꝺ captiuitate tua ac miserebit tui: ⁊ rursum congregabit te de cunctis ꝑplis in quos te ante dispersit. Si ad cardies celi fueris dissipat⁹ inde te retrahet dñs deus tu⁹: et assumet atz introducet in terraz quam possiderāt ꝓres tui et obtinebis eam: ⁊ benedicens tibi. maioris numeri te esse faciet q̄ fuerunt ꝓres tui. Circūcidet dñs deus tu⁹ cor tuū ⁊ cor seminis tui: vt diligas dñz deū tuū ex toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua: vt possis viuere. Omnes aī maledictiōnes has cōuertet sup inimicos tuos: ⁊ eos q̄ odert te ⁊ ꝑsequūt. Tu aī reuertēris ⁊ audies vocem dñi dei tui faciesqꝫ vniuersa mandata q̄ ego precipio tibi hodie: ⁊ abundare te faciet dñs de⁹ tu⁹ in cunctis opib⁹ manuum tuaꝝ in sobole vteri tui ⁊ in fructu iumētoꝝ tuoꝝ in vbertate terre tue ⁊ ī reꝝ oīm largitate. Reuertet enim dñs vt gaudiat super te in oīb⁹ bonis sicut gauisus ē in ꝓr̄ib⁹ tuis si tñ audieris vocez dñi dei tui ⁊ custodieris ꝓcepta ei⁹ ⁊ ceremonias q̄ in hac lege conscꝑta sūt: ⁊ reuertaris ad dñm deū tuū in toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua. Mandatū hoc qꝺ ego ꝓcipio tibi hodie ñ sup̄ te ē neqꝫ ꝑcul positū nec ī celo sitū vt possis dicere q̄s nr̄m valz ad celū ascēdere vt deferet illud ad nos vt audiam⁹ atz ope cōpleam⁹: neqꝫ trās mare positū vt causeris ⁊ dicas q̄s e nob⁹ poterit mare trāsfretare ⁊ illꝺ ad nos vsqꝫ ꝺferre vt possim⁹ audire ⁊ facere qꝺ ꝓceptū ē: sz iuxta te ē ꝓmo valde ī ore tuo ⁊ ī corde tuo vt facias illū Cōsidera qꝺ hodie ꝑposuerī ī ꝓspectu tuo vitā ⁊ bonū ⁊ ecōtrario mortē ⁊ malū vt diligas dñm deū tuū ⁊ ābules ī vijs ei⁹ ⁊ custodias

mandata illius et ceremonias atq; iudicia et uiuas: atq; multiplicet te bñdicatq; tibi in terra ad quã ingredieris possidendam. Si aũt auersum fuerit cor tuum et audire nolueris atq; errore deceptus adorueris deos alienos et fueris eis: pdico tibi hodie q; pereas et quo tpe moreris in terra ad quã iordane trãsmisso ingredieris possidẽdã. Testes inuoco hodie celũ et terrã q; proposuerim uob uitã et bonũ: bñdictionẽ et maledictionẽ. Elige g; uitã ut et tu uiuas et semẽ tuũ: diligas dñm deũ tuũ atq; obedias uoci eius: et illi adhereas. Ipe est enĩ uita tua et lõgitudo dierũ tuor: ut habites in terra p q̃ iurauit dñs pribus tuis abrahã. ysaac et iacob ut daret eam illis.

Capitulum. .XXXI.

Hibit quoq; moyses et locut' ẽ oĩa uerba hec ad uniuersũ isrl' et dixit ad eos. Centũviginti annor sum hodie: nõ possũ ultr egredi et ingredi: pser tim cũ et dñs dixerit mihi ñ trãsibis iordanẽ istũ. Dñs g; deus tuus trãsibit añ te. Ipse delebit omnes gẽtes has in pspectu tuo: et possidebis eas. Et iosue iste trãsibit añ te: sicut locut' est dñs. Facietq; dñs eis sicut fecit seon et og rgibus amorreor et terre eorũ: delebitq; eos. Cũ g; et hos tradiderit vob fil'r: facietis eis sicut pcepi vob. Uiriliter agite: et pfortamĩ. Nolite timere: ne paueatis ad pspectũ eor q; dñs deus tu' ipse ẽ ductor tu': et ñ dimittet nec derelinq̃t te. Uocauitq; moyses iosue: et dixit ei coram omni isrl'. Cõfortare et esto robustus. Tu enĩ introduces pl'm istũ in terrã quã datur se pribus eor iurauit dñs: et tu eã diuides sorte: Et dñs qui ductor est vĩ ipe erit tecũ: nõ dimittet nec derelinq̃t te. Noli timere nec paueas. Scripsit itaq; moyses legẽ hãc et trãdidit eã sacerdotibus filijs leui q portabant archã federis dñi et cũctis senioribus isrl'. Precepitq; eis dicẽs. Post septẽ annos remissiõis in solẽnitate tabernaculor pueniẽtibus cũctis ex isrl' ut appareant in pspectu dñi dei tui ĩ loco quẽ elegerit dñs. leges vba legis hui' corã oĩ isrl': audiẽtibus eis et in vnũ oĩ pl'o pgregato. tam viris q; mulieribus paruul' et aduenis qui sunt intr portas tuas: ut audiẽtes discãt et timeãt dñm deũ vĩm: et custodiant impleãtq; oĩa vba legis hui'. Filij q; eor qui nunc ignorant: ut audire possint et timeant dñm deũ suũ cunctis diebus q; uersant in terra: ad quã uos iordane trãsmisso pgitis obtinẽdã. Et ait dñs ad moysen. Ecce ppe sunt dies mortis tue. Uoca iosue: et state ĩ tabnaculo testionij ut pcipiã ei. Abierũt g; moyses et iosue et stetẽrt in tabnaculo testionij: apparuitq; dñs ibi in colũna nubis q̃ stetit ĩ introitu tabnaculi: dixitq; dñs ad moysen. Ecce tu dormies cũ pribus tuis: et pl's iste psurgẽs fornicabit' p' deos alienos ĩ terra ad quã ingrediẽt et habitabit ĩ ea: ibi derelĩquet me et irritũ faciet fedus qd pepigi cũ eo. Et irascẽt furor me' pr eũ in die illo: et derelinquã eũ et abscondã faciẽ meã ab eo: et erit in deuorationẽ. Inueniẽt eũ oĩa mala et afflictões: ita ut dicat ĩ illa die. Uere qr ñ est de' mecũ inuenerũt me hec mala. Ego aũt abscondã et celabo faciẽ meã ĩ die illo ppter oĩa mala q̃ fecit: qr secut' ẽ deos alienos. Nũc itaq; scribite vob cãticũ illud et docete filios isrl' ut memoriter teneãt: et ore decantẽt: et sit mihi carmẽ istud p testimonio ĩter filios isrl'. Introducã enĩ eum in terrã p q̃ iurau pribus ei' lacte et melle manantẽ. Cũq; pmederit et saturati crassiq; fuerint auertẽt' ad deos alienos et seruient eis: detrhentq; mihi et irritũ faciẽt pactũ meũ: postq̃ inuenerint eũ mala multa et afflictões: rñdebit ei canticũ illud p testionio: qd nulla delebit oblivio ex ore semis tui. Scio enĩ cogitatões ei': q̃ facturus sit. hodie antq̃ introducã eũ ĩ terrã quã ei pollicit' sum scpsit dz moyses canticũ: et docuit filios isrl'. Precepitq; dñs iosue filio nun: et ait. Cõfortare et esto robust'. Tu enĩ ĩtroduces filios isrl' in terrã quã pollicit' sũ et ego ero tecũ. Postq̃ g; scpsit moyses vba legis hui' ĩ voluĩe atq; ppleuit: pcepit leuitis q portabãt archaz federis dñi dicẽs. Tollite libr istũ et ponite eũ in latere arche federis dñi dei vĩi: ut sit ibi pr te ĩ testioniũ. Ego eĩ scio pteti onẽ tuã et ceruicẽ tuã durissimã. Adhuc viuẽte me et ĩgrediẽte vobiscũ sp pteti ose egistis pr dñm q̃ntomagis cũ mortu' fuero. Cõgregate ad me oes maiores natu p tribus vras atq; doctores: et loq̃r audiẽtibus eis fmones istos: et inuocabo pr eos celũ et terram. Noui enĩ q; post mortem meam

inique agetis:et declinabitis cito de via: quã pcepi vob:et occurrẽt vobis mala in extremo tpe qñ feceritis malũ in ꝓspectu dñi vt irritetis eũ per opa manuũ vrãꝝ. Locut⁹ ẽ ergo moyses audiente vniuerso cetu isrl verba carmis hui⁹:et ad finem vsqꝫ ꝓpleuit. Capitulũ. .XXXII.

Audite celi que loquor:audiat terra verba oris mei.Concrescat in pluuia doctrĩa mea:fluat vt ros eloquiũ meũ.Quasi imber sup herbã et q̃si stille sup gmina:qꝛ nomẽ dñi inuocabo. Date magnificentiã deo nr̃o:dei perfecta sunt opa:et oẽs vie ei⁹ iudicia.Deus fidel et absq; vlla iniquitate:iust⁹ et rect⁹.Peccauerũt ei:nõ filij ei⁹ in sordibꝫ.Generatio ꝓua atq; puersa:heccine reddis dño pl̃o stulte et insipiẽs:Nũquid nõ ipe est pr̃ tu⁹ q̃ possidet te:et fecit et creauit te:Memẽto diez antiq̃z.cogita generatões singulas. Interroga pr̃em tuũ et annunciabit tibi: maiores tuos et dicẽt tibi.Qñ diuidebat altissimus gẽtes.qñ sepabat filios adam. Constituit termios pl̃oz iuxta numeruz filioz isrl.Pars aũt dñi pl̃s eius:iacob funicul⁹ hereditatis eius. Inuenit eum in terra deserta:in loco horroris et vaste solitudinis.Circũduxit eũ et docuit et custodiuit q̃si pupillã oculi sui.Sicut aq̃la ꝓuocans ad volãdũ pullos suos:et sup eos volitãs. Expãdit alas suas et assũpsit eũ:atq; portauit in hũeris suis.Dñs sol⁹ dux ei⁹ fuit et nõ erat cũ eo deus alien⁹.Cõstituit eum sup excelsã terrã:vt ꝓmederet fruct⁹ agroꝝ rũ.Vt sugeret mel de pet̃ oleumq; de saxo durissimo.Butirũ de armẽto et lac de ouibus:cũ adipe agnoꝝ et arietũ filioz basã. Et hircos cũ medulla tritici:et sanguinez vue biberẽt meracissimũ. Incrassat⁹ est dilectus et recalcitauit:incrassatus. impiguat⁹. dilatat⁹.dereliq̃t deũ factorẽ suũ et recessit a deo saluatori suo.Prouocauerũt eũ in dijs alienis:et in abominationibꝫ ad iracũdiã ꝓcitauerũt. Immolauerũt demonijs et non deo:dijs q̃s ignorabãt.Noui recẽtesq; venerũt:q̃s nõ coluerũt pr̃es eoꝝ.Deuz q̃ te genuit dereliq̃sti:et oblit⁹ es dñi creatoris tui.Vidit dñs et ad iracũdiã ꝓcitat⁹ ẽ: qꝛ ꝓuocauerũt eũ filij sui et filie.Et ait. abscondam faciem meam ab eis:et ꝓsiderabo nouissima eoꝝ.Generatio enim peruersa est et infideles filij. Ipsi me ꝓuocauerũt in eo qui non erat deus:et irritauerũt in vanitatibꝫ suis.Et ego ꝓuocabo eos in eo qui non est pl̃s et in gentẽ stulta irritabo illos. Ignis succẽsus est in furore meo:et ardebit vsq; ad inferni nouissima.Devorabitq; terrã cũ germie suo:et mõtiũ fũda mẽta ꝓburet.Cõgregabo sup eos mala:et sagittas meas ꝓplebo in eis.Cõsumẽt fame et deuorabũt eos aues morsu amarissimo.Dentes bestiaꝝ ĩmittaz ĩ eos:cũ furore trahẽtiuz sup terrã atz serpẽtiũ.Foris vastabit eos gladi⁹ et int⁹ pauor:iuuenẽ sil̃ ac virginẽ lactantẽ cũ hoĩe sene.Et dixi:vbi nam sũt:cessare faciã ex hoĩbꝫ memoriã eoꝝ.Sed pp̃t irã inimicoꝝ distuli: ne forte supbirẽt hostes eoꝝ.Et dicerent. Man⁹ nr̃a excelsa:et nõ dñs fecit hec oĩa. Gens absq; ꝓsilio est et sine prudẽtia.vtinã sapent et intelligerẽt:ac nouissima ꝓuiderent.Quõ ꝓsequebat vnus mille et duo fugauerũt decẽ milia:Nõne ideo qꝛ de⁹ suus vẽdidit eos et dñs ꝓclusit illos:Non enĩ ẽ deus nr̃ vt de⁹ eoꝝ et inimici nr̃i sũt iudices.De vinea sodomoꝝ vinea eoꝝ et ꝺ sub urbanis gomorre.Vua eoꝝ vua fel̃ et botrus amarissim⁹.Fel draconũ vinũ eoꝝ: et venenũ aspidũ insanabile.Nõne hec cõdita sũt apꝺ me et sigta ĩ thesauris meis: Mea ẽ vltio et ego rtribuã eis ĩ tpe:vt labat̃ pes eoꝝ.Juxta ẽ dies pditõis et adesse festinãt tpa.Judicabit dñs pl̃m suũ et seruis suis miserebit̃.Videbit qꝛ infirmata sit man⁹:et clausi q̃z defecer̃t reliduiq; cõsũpti sũt.Et dicẽt vbi sũt dij eoꝝ ĩ q̃bꝫ habebãt fiduciã.De q̃ꝝ victimis comedebãt adipes et bibebãt vinũ libaminũ.Surgãt et opitulen̄t vob et ĩ necitate vos ptegãt. Videte qꝛ ego sim sol⁹ et ñ sit alius de⁹ pret̃ me.Ego occidã et ego viuere faciã:pcuttã. et ego sanabo et ñ est q̃ de manu mea possit eruere.Leuabo ad celũ manũ meã:et dicã viuo ego ieternũ:si acuero vt vulgur gladiũ meũ et arripuerit iudiciũ man⁹ mea. Reddam vltionez hostibꝫ meis et hijs qui oderunt me retribuam.Inebriabo sagittas meas sanguine:et gladius meus deuorabit carnes.De cruore occisoꝝ et de captiuitate nudati inimicoꝝ capitis.Laudate gentes pl̃m eius:qꝛ sanguinẽ ſuorũ suoꝝ vlciscetur.Et vindictam retribuet

in hostes eoꝝ:ꝙ ꝑicius erit terre populi sui. Venit ḡ moyses ꝙ locutus est oīa verba cantici hui⁹ in auribꝫ ꝑlī:ipse ꝙ iosue filī⁹ nun. Cōpleuitqꝫ oēs ſmones istos. loquēs ad vniuersū isrl'. ꝙ dixit ad eos. Ponite corda vra in oīa verba mea q̄ ego testificor vobis hodie:vt mandetis ea filijs vris custodire ꝙ facere ꝙ īplere vniuersa q̄ scripta sunt in voluīe legis hui⁹:qꝛ nō in cassum ꝑcepta sunt vob:sed vt singuli in eis viuerēt:q̄ faciētes lōgo tpe ꝑseueretis in terra ad quā iordane trnsmisso ingredimini possidēdā. Locutusqꝫ est dns ad moysen ī eadē die dicēs. Ascende in montē istū abarim:id est trnsitū. in montē nebo qui ē ī terra moab ꝙ hiericho ꝙ vide terrā chanaan quā ego tradam filijs isrl' obtinendā et morere in mōte. Quē ꝙscendēs iūgeris ꝑlis tuis. sicut mortu⁹ est aaron frr tuus in mōte hor ꝙ appositꝰ ꝑlis suis:qꝛ ꝑuaricati estis ꝙtra me in medio filioꝝ isrl' ad aq̄s ꝙtradictōis ī cades deserti syn:ꝙ ñ sctificastis me ītēr filios isrl'. Econtra videbꝭ eā et non ingredieris in eam quā ego dabo filijs israbel.

Capitulum .XXXIII.

Hec est bñdictio q̄ bñdixit moyses hō dei filios isrl' añ mortē suā. Et ait. Dns de syna venit ꝙ ō seir ortus est nob. Apparuit de mōte pharā et cū eo sctoꝝ milia. In dextera eius ignea lex. dilexit ꝑlos. Oēs scti in manu illi⁹ sunt ꝙ qui appropinq̄nt pedibꝫ eius. Accipiēt de doctrīa illi⁹. Legē ꝑcepit nobis moyses: hereditatē multitudinis iacob. Erit apō rectissimū rex ꝙgregatis prīcipibꝫ ꝑlī cuꝫ tribubꝫ isrl'. Viuat ruben ꝙ ñ moriat ꝙ sit paru⁹ in nūero. Hec est iude bñdictio. Audi dne vocē iude et ad ꝑlm suū introduc eū. Man⁹ eius pugnāt p eo:ꝙ adiutor illi⁹ ꝙ aduersarios ei⁹ erit. Leui qꝫ ait. Perfectō tua ꝙ doctrīa tua a viro scto tuo quē phasti in tēptatōe ꝙ iudicasti ad aq̄s ꝙradictōnis. Qui dixit ptī suo ꝙ mrī sue nescio vos ꝙ frīb suis ignoro illos ꝙ nescierūt filios suos. Hij custodierūt eloquiū tuū ꝙ pactū tuū seruauerūt:iudicia tua o iacob ꝙ legē tuā o isrl'. Ponēt thimiama ī furore tuo: ꝙ olocausta sup altare tuū. Bñdic dne fortitudini ei⁹ ꝙ opa manuū illius suscipe. Percutite dorsa inimicoꝝ ei⁹:ꝙ q̄ oderūt eum ñ ꝙsurgant. Et beniamin ait. Amātissim⁹ dñi habitabit ꝙfidēter:ī eo q̄si in thalamo tota die morabit ꝙ ītēr hūeros illi⁹ requiescet. Joseph qꝫ ait. De bñdictione dñi terra eius:de pomis celi ꝙ rore atqꝫ abisso subiacēte. De pomis fructuū sol' ac lune: de vertice ātiq̄ꝝ mōtiū:de pomis collium eternoꝝ ꝙ de frugibꝫ terre ꝙ de plenitudīe eius. Bñdictio illi⁹ q̄ ait apparuit in rubo veniat sup caput ioseph:ꝙ sup vticē nazarei ītēr frres suos. Quasi ꝑmogeniti thauri pulcritudo ei⁹ cornua rinocerotis cornua illi⁹. In ipa vētilabit gētes vsqꝫ ad tērminos terre. Hec sūt mltitudines effraim. et hec milia manasse. Et zabulō ait. Letare zabulon ī exitu tuo ꝙ yssachar ī tabnacul' tuis:pl'os vocabūt ad montē:ibi immolabūt victīas iusticie. Qui inūdatōnē maris q̄si lac sugēt ꝙ thesauros absc̄ōdit⁹ arena rū. Et gad ait. Bñdict⁹ in latitudīe gad. Quasi leo requieuit:cepitqꝫ brachiū ꝙ vticē Et vidit prīcipatū suū qꝫ ī pte sua doctor eēt repositꝰ q̄ fuit cū prīcipibꝫ ꝑlī ꝙ fecit iusticias dñi ꝙ iudiciū suū cū isrl'. Dan qꝫ ait. Dan catulus leonis:fluet largiter de basan. Et neptalī dixit. Neptalī habūdantia ꝑfruet ꝙ plen⁹ erit bñdictōibꝫ dñi. mare et meridiē possidebit. Aser qꝫ ait. Bñdict⁹ in filijs aser. Sit placēs frībꝫ suis:ꝙ intīguat ī oleo pedē suū. Ferꝝ ꝙ es calciamentū ei⁹. Sicut dies iuuētutis tue ita ꝙ senect⁹ tua. Nō ē de⁹ ali⁹ vt de⁹ rectissim⁹. Ascēsor celi auxiliator tu⁹. Magnificētia ei⁹ discurrūt nubes:hītaculū ei⁹ sursū et subt brachia sēpiterna. Eiciet a facie tua īimicū dicetqꝫ ꝑterere. Hītabitqꝫ isrl' confidēter ꝙ sol⁹. Ocul⁹ iacob ī terra frumēti ꝙ vini:celiqꝫ caligabūt rore. bēs tu isrl'. Quis sil'is tui. ꝑle q̄ saluaris ī dño: Scutū auxilij tui ꝙ gladi⁹ gl'ie tue. Negabūt te inimici tui ꝙ tu eoꝝ colla calcab.

Capitulum .XXXIIII.

Ascēdit ḡ moyses ō cāpestribꝫ moab sup mōtē nebo in vticē phasga q̄ hiericho. oñditqꝫ ei dns oēz trā galaad vsqꝫ dan ꝙ vniuersam neptalī trā qꝫ ephraī ꝙ manasse ꝙ oēz tra vsqꝫ ad mare nouissimū ꝙ australē ptē ꝙ latitudinem cāpi hiericho ciuitatis palinaꝝ vsqꝫ segor Dixitqꝫ dns ad eū. Hec ē tra p q̄ iurauī abrabā yssaac ꝙ iacob dicēs. Semī tuo dabo

eam. Vidisti eam oculis tuis et nō transibis ad illaz. Mortuusqz est ibi moysēs seruus dñi in terra moab iubente dño: et sepeliuit euz in valle terre moab ꝓtra phegor: et non ꝓgnouit homo sepulcrū eius usqz in pñtē diem. Moysēs centū et vigīti annoꝝ erat qñ mortuus est. Non caligauit oculus eius: nec dentes illius moti sūt. Fleueruntqz eū filij isrl in cāpestribz moab triginta diebz ꝛ ꝓpleti sunt dies planctus lugentiū moysen. Iosue vero filius nun repletus est spū sapientie: qz moysēs posuit sup eū manus suas. Et obedierūt ei filij isrl: fecerūtqz sicut preceperat dñs moysi. et non surrexit ꝓpha vltē in isrl sicut moysēs quē nosset dñs facie ad faciē in oñibz signis atqz portentis que per euz misit ꝛ faceret in terra egipti pharaoni ꝛ oñibz seruis eius vniuersoqz terre illius: et cunctā manū robustam magnaqz mirabilia que fecit moysēs coram vniuerso isrl.

¶ Explicit deutronomiū. Incipit plogus bti Hieronimi presbiteri in libꝝ Iosue.

Andē finito penthateuco moysi velut grandi fenore liberati ad ihesuz filiū naue manū mittim? quē hebrei iosue bennuz. id est iosue filiū nun vocant: ꝛ ad iudicū libꝝ quē sopthī appellāt: ad ruth q̄z ꝛ hester q̄s istē noībz efferūt. Monemusqz lectorē vt siluā hebraicoꝝ noīm ꝛ distinctiones per membra diuisas diligens scriptura ꝓseruet: ne noster labor ꝛ illi? studiū pereat. Et vt inprimis qđ sepe testat? sū sciat me nō in reprehēsionē veterū noua cudere sicut amici me criminant̄: sed ꝓ vili porcione offerre lingue mee hoībz q̄s tñ nr̄a delectāt: vt ꝓ grecoꝝ exaplosis q̄ et sumptu et labore maximo indigēt: edicionē nr̄am habeāt. Et sicubi in antiq̄ꝝ voluminum lectione dubitarint: hec illis ꝓferentes inueniāt qđ requirūt. Marie cuz apud latinos tot sint exēplaria q̄t codices: ꝛ vnusquisqz ꝓ arbitrio suo vel addiderit vel subtraxerit qđ ei visuz est: ꝛ vtiqz nō possit vez esse qđ dissonat. Unde cesset arcuato vulnere ꝓtra nos insurgere scorpius ꝛ sctm opus venenata carpe lingua desistat: vel suscipiēs si placz vel ꝓtemnēs si displicet: memineritqz illoꝝ versuū. Os tuū habūdauit malicia: et lingua tua cōcinnabat dolos. Sedens aduersus fratrē tuū loquebaris: ꝛ aduersus filiū mr̄is tue ponebas scandalū: hec feciſti ꝛ tacui. Existimasti inique q̄ ero tui simil. arguā te et statuā illa ꝓtra faciē tuaz. Que enī audietis vel legētis vtilitas est nos laborādo sudare ꝛ alios detrahēdo laborare: dolere iudeos q̄ calumniandi eis et irridēdi xp̄ianos sit oblata occasio: ꝛ ecclie hoīes id despicere ymmo lacerare vñ aduersarij torqueant̄. Qđ si vetus eis tm̄ placet interpretatio que ꝛ mihi non displicet et nihil ext̄ recipiendū putant: cur ea que sub asterīcis et obel vel addita sunt vel amputata legūt ꝛ negligūt? Quare danielē iuxta theodotionis ēnslationē ecclesie suscepūt? Cur origenē mirantur ꝛ eusebium pāphili: cūctas editiones silr deserentes? Aut que fuit stulticia: postq̄ vera dixerīt proferre que falsa sunt? Unde autē in nouo testamēto probare potuerunt assumpta testimonia que ī libris veteribz nō habentur? Nec dicim? ne oīno calumniātibz tacere videamur. Ceteruz post sancte paule dormitionē cui? vita virtutis exemplum est et hos libros quos eustachio virgini xp̄i negare non potui. decreuim? dum spiritus hos regit artus ꝓphetaꝝ explanationi incumbere: et omissum iamdiu op? quodā post liminio r̄petere: presertim cū et ammirabil̄ sanctusqz vir pammachius hoc idē litteris flagitet: ꝛ nos ad patriaz festinantes: mortiferos sirenaꝝ cant? surda debeamus aure trānsire.

¶ Explicit plogus. Incipit liber Iosue.

Et factū est post mortem moysi sermo dñi: vt loq̄rer̄ dñs ad iosue filiū nun ministrū moysi: et diceret ei. Moysēs seruus meus mortu? est. Surge ꝛ trāsi iordanē istū tu ꝛ oīs ꝓl's tecū ī terrā quā ego dabo filijs isrl. Omnē locū quē calcauerit vestigiū pedis vr̄i vobis tradā sicut locut? sum moysi. a deserto et libano usqz ad fluuium magnum eufratē: omnis terra ethеoꝝ usqz ad mare magnū ꝓtra solis occasū erit termin? vr̄. Null? potuerit vob resistere cūctis diebz vite vr̄e. Sic fuit cū

moyſe ero et tecum: non dimittam nec derelinquã te. Confortare ⁊ esto robust⁹. Tu enĩ sortẽ diuides ꝑplo huic terrã: ꝑ q̃ iurauí pribꝫ tuis vt trẽrẽ eam illis. Confortare igit̃ et esto robustus valde: vt custodias ⁊ facias omnẽ legẽ quã ꝓcepit tibi moyses seruus meus. Ne declines ab ea ad dexteraz vel ad sinistrã: vt ĩtelliges cũcta que agis. Non recedat volumen legis hui⁹ ab ore tuo: sz meditaberis ĩ ea diebꝫ ac noctibꝫ vt custodias ⁊ facias oĩa q̃ scripta sũt in eo. Tũc diriges viã tuã ⁊ intelliges eã. Ecce ꝓcipio tibi: ꝑfortare ⁊ esto robust⁹. Noli metuere ⁊ noli timere: quoniã tecũ est dñs de⁹ tuus in oibꝫ ad q̃cũqz pexeris. Precepitqz iosue prĩcipibꝫ ꝑpli dicẽs. Trãsite ꝑ mediũ castroꝝ ⁊ ĩpate ꝑplo ⁊ dicite. Prepate vobis cibaria: q̃niaz p⁹ diẽ terciũ trãsibitis iordanẽ: ⁊ intrabitis ad possidendã terrã quã dñs de⁹ nr̃ datur⁹ ẽ vobis. Rubenitis q̃z ⁊ gaditis ⁊ dimidie tribu manasse ait. Memẽtote ſmõis quẽ ꝓcepit vobꝫ moyses famul⁹ dñi dicẽs. Dñs de⁹ vr̃ dedit vobꝫ requiẽ ⁊ omnẽ terrã. Uxores vre ⁊ filij ac iumẽta manebũt ĩ terra quã trãdidit vobꝫ moyses trãs iordanẽ. Vos aũ trãsite armati añ fres vros oẽs fortes manu ⁊ pugnate ꝑ eis donec det requiẽ dñs fribꝫ vris sicut ⁊ vobꝫ dedit: ⁊ possideãt ipi q̃z terrã quã dñs de⁹ vr̃ datur⁹ ẽ eis: ⁊ sic reuertimĩ in terrã possessionis vre ⁊ habitabitis ĩ ea quã vobꝫ dedit moyses famulus dñi trãs iordanẽ ꝓtra sol ortũ. Añdert qz ad iosue atz dixer̃t. Oĩa q̃ ꝓcepisti nobꝫ faciem⁹: ⁊ q̃cũqz miseris ibim⁹. Sicut obediuim⁹ in cũctis moysi ita obediemus et tibi: tantũ sit dñs de⁹ tecũ sicut fuit cũ moyse. Qui ꝓtradixerit ori tuo ⁊ nõ obedierit cũctis ſmonibꝫ q̃s ꝓcepis ei: moriat̃. Tu tantũ ꝑfortare ⁊ viriliter age.

¶ Capitulum .II.

Misit igit̃ iosue filí⁹ nun de sethim duos viros exploratores abscõdite: ⁊ dixit eis. Ite et ꝑsiderate terram vrbemqz hiericho. Qu ꝑgẽtes ĩgressi sunt domũ mlieris meretricis noĩe raab: ⁊ quieuerũt apud eaz. Nũciatũqz est regi hiericho ⁊ dictũ. Ecce viri ĩgressi sũt huc ꝑ noctẽ de filijs isrl̃: vt explorarẽt terraz. Misitqz rex hiericho ad raab meretricem dicẽs. Educ viros q̃ venerũt ad te ⁊ ĩgressi sunt domũ tuã. Exploratores q̃pe sũt: et omnẽ terrã ꝑsiderare venerũt. Tollẽsqz mlr viros abscõdit ⁊ ait. Fateor venerunt ad me: sed nesciebã vñ eẽnt. Cũqz porta claudereť in tenebris ⁊ illi pariter exierũt nescio q̃ abierũt. Persequmini cito ⁊ ꝓprehẽdetis eos. Ipsa aũ fecit ascẽdere viros ĩ solariũ dom⁹ sue: opuitqz eos stipula lini q̃ ibi erat. Illi aũ qui missi fuerãt secuti sunt eos ꝑ viã que ducit ad vadũ iordanis: illisqz egressis statĩ porta clausa est. Necdũ obdormierãt q̃ latebãt: ⁊ ecce mlr ascẽdit ad eos: ⁊ ait. Noui q⁹ dñs trãdiderit vobꝫ terrã etenĩ irruit ĩ nos terror vr̃ ⁊ elãguerũt oẽs hitatores terre. Audiuim⁹ q⁹ siccauerit dñs aq̃s maris rubri ad vr̃m introitũ qñ egressi estis ex egipto: ⁊ q̃ feceritis duobꝫ amorreoꝝ regibꝫ q̃ erant trans iordanẽ seon ⁊ og q̃s trãfecistis. Et hec audiẽtes ptimuimus ⁊ elãguit cor nr̃m: nec remãsit in nob spũs ad introitũ vr̃m. Dñs enĩ deus vr̃ ipe trãs de⁹ in celo sursũ: ⁊ ĩ terra deorsũ. Nũc g̃ iurate mihi ꝑ dñz. vt quõ ego misericordiã feci vobiscũ ita ⁊ vos faciatis cũ domo ꝑris mei: detisqz mihi vex signũ vt saluetis ꝑrem meũ ⁊ mr̃em. fres et sorores meas: ⁊ oĩa q̃ illoꝝ sũt: et eruatis aĩas nr̃as a morte. Qui rñdert ei. Anima nr̃a sit ꝓ vobꝫ in morte si tñ non ꝓdideris nos. Cũqz trãdiderit nobꝫ dñs terrã faciem⁹ in te misericordiaz ⁊ veritatẽ. Dimisit g̃ eos ꝑ funem de fenestra. Dom⁹ enĩ ei⁹ herebat muro. Dixitqz ad eos. Ad mõtana ꝓscendite ne forte occurrãt vobꝫ reuertẽtes: ibiqz latitate tribꝫ diebꝫ donec redeant: ⁊ sic ibitis ꝑ viã vr̃am. Qui dixerũt ad eã. Innoxij erim⁹ a iuramento hoc q̃ adiurasti nos si ingrediẽtibꝫ nobꝫ terrã signũ fuerit funicul⁹ iste coccine⁹ ⁊ ligaueris eũ in fenestra ꝑ quã dimisisti nos: et ꝑrem tuũ ac mr̃em. fresqz ⁊ omnẽ ꝓgtionẽ tuã ꝓgregaueris ĩ domũ tuã. Qui hostiũ domus tue egressus fuerit: re⁹ sibi erit. Sãguis ipi⁹ in caput eius: ⁊ nos erim⁹ alieni. Cũctor aũ sãguis q̃ tecũ in domo fuerit redũdabit ĩ caput nr̃m si eos aliq̃s tetigerit. Qđ si nos prdere volueris ⁊ ſmonẽ istũ ꝓferre in mediũ: erim⁹ mũdi ab hoc iuramẽto q̃ adiurasti nos. Et illa rñdit. Sicut locuti estis ita fiat. Dimittẽsqz eos vt pgerẽt apposuit fuiculũ coccineũ ĩ fenestra. Illi vo

ambulantes peruenerunt ad montana et manserũt ibi tres dies donec reuerterent qui fuerãt psecuti. Querẽtes enĩ p omnez viã nõ reperũt eos. Quibꝫ vrbẽ ingressis reuersi sũt ⁊ descẽderũt exploratores ꝺ mõte ⁊ trnsmisso iordane venerũt ad iosue filiũ nun: narraueruntqꝫ ei oĩa que acciderãt sibi: atqꝫ dixerũt. Tradidit dñs omnẽ terrã hãc in manꝰ nr̃as: ⁊ timore pstrati sũt cũcti hĩtatores eius.

¶ Capitulum .III.

IGitur iosue de nocte psurgẽs mouit castra: egrediẽtesqꝫ de sethim venerũt ad iordanẽ ipse ⁊ oẽs filij isrl̃ ⁊ morati sunt ibi per tres dies. Quibꝫ euolutis trnsierũt precones p castroꝝ medĩũ ⁊ clamare ceperunt. Cm̃ videritis archam federis dñi dei vr̃i ⁊ sacerdotes stirpis leuitice portãtes eaz: vos q̃z psurgite et sequimĩ pcedẽtes: sitqꝫ int̃ vos ⁊ archã spaciũ cubitoꝝ duũ miliũ vt pcul videre possitis ⁊ nosse p quã viam ingrediamĩ qr̃ pri⁹ nõ ãbulastis p eã: ⁊ cauete ne appropinq̃tis ad archã. Dixitqꝫ iosue ad pl̃m. Sctificamĩ: cras enĩ faciet dñs inter vos mirabilia. Et ait ad sacꝺotes. Tollite archaz federis: ⁊ pcedite pl̃m. Qui iussa cõplẽtes tulerũt ⁊ ambulauerũt añ eos. Dixitqꝫ dñs ad iosue. Hodie incipiã exaltare te coram oĩ isrl̃: vt sciãt q̃ sicut cũ moyse fui: ita ⁊ tecũ sim. tu aũt pcipe sacerdotibꝫ qui portãt archam federis: et dic eis. Cũ ingressi fueritis partẽ aque iordanis statẽ ĩ ea. dixitqꝫ iosue ad filios isrl̃. Accedite huc et audite vbũ dñi dei vr̃i. Et rursum in hoc inquit. scietis q̃ dñs deꝰ viuẽs in medio vr̃i est: et dispdet in ꝓspectu vr̃o chananeũ ⁊ ethẽũ. ephẽũ et pherezeũ. gergeseũ q̃z ⁊ iebuseũ ⁊ amorreũ. Ecce archa federis dñi oĩs terre añtecedet vos p iordanẽ. Parate. xij. viros de. xij. tribubꝫ isrl̃ singl̃os p singl̃as t̃bꝫ. Et cũ posuerĩt vestigia pedũ suoꝝ sacerdotes q̃ portãt archã federis dñi dei vniuerse in aq̃s iordanis. aque q̃ inferiores sunt decurrẽt atqꝫ deficiẽt: q̃ aũt desup veniunt in vna mole ꝓsistẽt. Igit̃ egressus est pl̃s ꝺ tabnacul̃ suis vt trnsirz iordanẽ: ⁊ sacꝺotes q̃ portabãt archã fedris pgebãt añ eũ. Ingressisqꝫ eis iordanẽ ⁊ pdibꝫ eoꝝ in pte aque tinctis: iordanis aũ ripas aluei sui tpe messis impleuerat: stetert̃ aq̃ descendẽtes ĩ loco uno ⁊ ad instar mõtis intumescẽtes apparebãt pcul ab vrbe q̃ vocat̃ edõ vsz ad locũ sarthan: q̃ aũ inferiores erãt ĩ mare solitudinis qꝺ nũc vocat̃ mortuũ descẽderũt vsqꝫq̃ oĩno deficerẽt. pl̃s aũ incidebat ꝓ̃ iordanẽ ⁊ sacerdotes q̃ portabãt archã federis dñi stabãt sup siccã humũ in medio iordanis accincti: oĩsqꝫ pl̃us p arentẽ alueum trãsibat.

¶ Capitulum .IIII.

QUibꝫ transgressis: dixit dñs ad iosue. Elige. xij. viros singl̃os p singl̃as tribꝫ et pcipe eis vt tollãt de medio iordanis alueo vbi stetert̃ pedes sacꝺotũ. xij. durissimos lapides: q̃s ponetis ĩ loco castroꝝ vbi fixeritis hac nocte tẽtoria. Vocauitqꝫ iosue. xij. viros q̃s elegerat de filijs isrl̃ singl̃os ꝺ singul̃ tribubꝫ: ⁊ ait ad eos. Ite añ archã dñi dei vr̃i ad iordanis mediũ: ⁊ portate inde singli singl̃os lapides ĩ hũeris vr̃is iuxta nũez filioꝝ isrl̃ vt sit signũ int̃ vos. Et qñ interrogauerint vos filij vr̃i cras dicẽtes: q̃ꝺ sibi volũt lapides isti: rñdebitis eis. Defecerunt aq̃ iordanis añ archã federis dñi cũ trnsiret eum: idcirco positi sũt lapides isti ĩ monimẽtũ filioꝝ isrl̃ vsqꝫ ĩeternũ. Fecerũt ꝯ filij isrl̃ sic̃ pcepit eis iosue portãtes de medio iordãis alueo. xij. lapides vt dñs ei imparat iuxta nũez filioꝝ isrl̃ vsqꝫ in locũ in q̃ castrametati sũt: ibiqꝫ posuert̃ eos. Alios q̃z duodecĩ lapides posuit iosue ĩ medio iordãis alueo vbi stetert̃ sacerdotes q̃ portabãt archã federis dñi: ⁊ sũt ibi vsqꝫ ĩ pn̄tem diẽ. Sacerdotes aũ qui portabãt archam stabãt in iordanis medio donec oĩa ꝓplerent̃ q̃ iosue vt loq̃ret̃ ad pl̃m pcepat dñs vt dixerat ei moyses. Festinauitqꝫ pl̃s et trãsiuit. Cũqꝫ trãsissẽt oẽs trnsiuit ⁊ archa dñi: sacerdotes q̃z pgebãt añ pl̃um. Filij q̃z ruben ⁊ gad ⁊ dimidia t̃bꝫ manasse pcedebãt frres suos filios isrl̃ sicut eis pcepat moyses ⁊ q̃ꝺragĩta pugnatoꝝ milia p turmas ⁊ cuneos incedebãt p plana atz cãpestria vrb̃ hiericho. In illo die magnificauit dñs iosue coram oĩ isrl̃: vt timerẽt eũ sicut timuerant moysen dũadhuc viueret. Dixitqꝫ ad eũ: pcipe sacerdotibꝫ q̃ portãt archã federis: vt ascendãt de iordane. Qui pcepit eis dicẽs. Ascẽdite ꝺ iordane. Cumqꝫ ascendissent portantes archam federis

domini ⁊ siccam humũ calcare cepissent. reuerse sunt aque in alueũ suũ ⁊ fluebãt sicut añ ꝓsueuerãt. ¶Popul⁹ aũ ascẽdit de iordane decimo die menſ ꝑmi: ⁊ castrametati sũt in galgal ꝑ orientalẽ plagã vrb hiericho. Duodecĩ q̃z lapides q̃s de iordanis alueo sũpserãt posuit iosue in galgal: ⁊ dixit ad filios isrl. Qñ interrogauerint filij vr̃i cras pres suos ⁊ dixerint eis quid sibi volũt lapides isti: docebitis eos atz dicetis. Per arentẽ alueũ ẽnsiuit isrl iordanẽ istũ siccãte dño deo nr̃o aq̃s ei⁹ ĩ ꝓspectu nr̃o donec ẽnsirem⁹ sicut fecerat pr̃i⁹ in mari rubro qd siccauit donec ẽnsirem⁹ vt discãt oes terre ꝑli fortissimã manũ dñi: vt ⁊ vos timeatis dñm deuz vestrum omni tempore.

¶ Capitulũ .V.

Postq̃ g audierũt oes reges amorreor q̃ bitabant ẽns iordanen ad occidẽtalẽ plagã ⁊ cũcti reges chanaan q̃ ꝑinq̃ possidebãt magni maris loca. q̃ siccasset dñs fluẽta iordanis corã filijs isrl donec ẽnsirẽt: dissolutũ ẽ cor eor et ñ remãsit in eis spũs: timẽtiũ introitũ filior isrl. Eo tpre ait dñs ad iosue. Fac tibi cultros lapideos ⁊ circũcide scdo filios isrl. Fecit q̃z qd iussit dñs: et ĕcũcidit filios isrl in colle ꝑpucior. Nec aũ causa ẽ scde circũcisionis. Oĩs ꝑls q egressus est de egipto generis masculini vniuersi bellatores viri mortui sũt in deserto ꝑ lõgissimos vie circuit⁹ q oes circumcisi erãt: ꝑls aũ q nat⁹ est ĩ deserto ꝑ q̃dragĩta ãnos itineris latissime solitudĩs incircumcisus fuit donec ꝓsumerenẽ q ñ audierũt vocẽ dñi: ⁊ qbus añ iurauerat vt oñderet eis terrã lacte ⁊ melle manantẽ. Dor filij ĩ locũ successerẽt pr̃m: et circũcisi sũt a iosue qui sicut nati fuerãt in ꝑpucio erãt: nec eos in via aliqs circũciderat. Postq̃ aũ omes circũcisi sũt: mãserẽt in eodẽ castror loco: donec sanarẽẽ. Dixitq̃ dñs ad iosue. Do die abstuli obprobriũ egipti a vob. Et locatũq̃ ẽ nomẽ loci illi⁹ galgala vsq̃ in pñtẽ diẽ. Manserẽtq̃ filij isrl ĩ galgal: ⁊ fecerũt phase q̃rtadecĩa die menſ ad vesper in cãpestribus hiericho: ⁊ ꝓmederẽt d frugibus terre die altero azimos panes ⁊ polẽtã eiusd ãni. Defecitq̃ mãna postq̃ ꝓmederẽt d frugibus ẽre: nec vsi sũt vlẽ cibo illo filij isrl: sed ꝓmederũt de frugibus pñtis ãni ẽre cha naan. Cũ aũ esz iosue ĩ agro vrb hiericho leuauit oculos ⁊ vidit vir̃ stantẽ ꝓtra se euaginatũ tenentẽ gladiũ: pergitq̃ ad eũ: et ait. Nr̃ es an aduersarior? Qui rñdit. Nequaq̃: sed sum pr̃ceps exercitus dñi: ⁊ nũc venio. Cecidit iosue pron⁹ in terrã: ⁊ adorãs ait. Quid dñs me⁹ loquit ad seruũ suũ? Solue inqt calciamẽtũ tuũ d pedibus tuis. Locus enĩ in q̃ stas scs est. Fecitq̃ iosue vt sibi fuerat imptũ.

¶ Capitulum .VI.

Hiericho aũ clausa erat atq̃ munita tior filior isrl: ⁊ null⁹ audebat vrbẽ ĩgredi vl egredi. Dixitq̃ dñs ad iosue. Ecce dedi in man⁹ tuas hiericho ⁊ regẽ ei⁹: oesq̃ fortes viros. Circuite vrbẽ cuncti bellatores sel p diẽ. Sic facietis sex diebus. Septimo aũt die sacerdotes tollent septẽ bucinas q̃rũ vsus est in iubileo et ꝓcedẽt archã federis. Septiesq̃ circuibitis ciuitatẽ: ⁊ sacerdotes clangent bucinis. Cũq̃ insonuerit vox tube lõgior atq̃ ꝓcisior et in auribus vr̃is increpuerit ꝓclamabit oĩs ꝑls vociferatõe maxĩa: ⁊ muri funditus corruẽt ciuitatis: ingredienq̃ singli p locũ ꝑ quẽ steterint. Clocauit g iosue fili⁹ nun sacerdotes: ⁊ dixit ad eos. Tollite archã federis. Et septẽ alij sacdotes tollẽt septẽ iubileor bucinas: et incedant añ archã dñi. Ad ꝑlm q̃z ait. Ite: ⁊ circuite ciuitatẽ armati ꝓcedẽtes archam dñi. Cunq̃ iosue verba finisset ⁊ septẽ sacerdotes septẽ bucinis clãgerẽt añ archã federis dñi: oisq̃ ꝑls ꝓcederet armati exercitus: reliquũ vulgus archaz sequebaẽ ac bucinis oĩa ꝓcrepabãt. Precepat autẽ iosue ꝑlo dicẽs. Non clamabitis: nec audiet vox vr̃a neq̃ vllus sermo ex ore vr̃o egrediet: donec veniat dies in quo dicaz vobis. Clamate ⁊ vociferamĩ. Circuiuit g archa dñi sel per diem ⁊ reuersa in castra mansit ibi. Igit iosue de nocte ꝓsurgente tulerẽt sacerdotes archã dñi: ⁊ septẽ ex eis ⁊ septẽ bucinas quar in iubileo vsus est: precedebantq̃ archã dñi ambulantes atq̃ clangentes ⁊ armatus ꝑlus ibat añ eos. vulgus aũt reliquũ sequebaẽ archam: et bucinis ꝓsonabat. Circuierũtq̃ ciuitatẽ scdo die sel: et reuersi sunt in castra. Sic fecerẽt sex diebus. Die aũt septimo diluculo ꝓsurgẽtes: circuierũt vrbẽ sicut dispositũ

erat sepcies. Cunqꝫ septimo circuitu clangerẽt bucinis sacdotes: dixit iosue ad oẽm isrl. Clociferamĩ. Tradidit enĩ vob dñs ciuitatẽ. Sitqꝫ ciuitas hec anathema ꝛ oĩa q̃ in ea sunt dño. Sola raab meretrix viuat: cũ vniuerʃ q̃ cũ ea in domo sũt. Abscõdit enĩ nũcios q̃s direxim⁹. Clos autẽ cauete ne de hijs q̃ pcepta sũt vob quippiã ptingatis ꝛ sitis p̃uaricatõis rei: ꝛ oĩa castra isrl sub pactu sint atꝫ turbentʳ. Quicqd aũ auri ꝛ argẽti fuerit ꝛ vasoꝝ eneoꝝ ac ferri dño psecretʳ: repositũ ĩ thesauris ei⁹. Igit oĩ ppl'o vociferãte et clangẽtibꝰ tub postq̃ ĩ aures mltitudĩs vox sonitus qꝫ ĩcrepuit muri illico corruert: ꝛ ascẽdit vnusqsqꝫ p locũ q̃ pʳ se erat cepertqꝫ ciuitatẽ: ꝛ interfecerũt oĩa q̃ erãt in ea a viro vsqꝫ ad mulierẽ. ab infãte vsꝫ ad senẽ. Boues q̃ꝫ ꝛ oues ꝛ azinos ĩ ore gladij pcusserũt. Duob aũt viris q̃ exploratores missi fuerãt dixit iosue. Ingredimĩ domũ mulieris meretricis ꝛ pducite eaꝫ ꝛ oĩa q̃ illi⁹ sũt: sicut illi iuramẽto firmastis. Ingressiqꝫ iuuenes eduxerũt raab ꝛ parẽtes ei⁹. frres q̃ꝫ ꝛ cũctaꝫ supellectilẽ ac pgtiones illi⁹ et extʳ castra isrl manere fecerũt. Urbem aũ ꝛ oĩa q̃ inuẽta sũt in ea succẽderũt absqꝫ auro ꝛ argẽto ꝛ vaʃ eneis ac ferro: q̃ in erariũ dñi psecrunt. Raab vero meretricẽ ꝛ domũ p̃is ei⁹ ꝛ oĩa q̃ hẽbat fecit iosue viuere: ꝛ habitauerũt in medio isrl vsqꝫ in p̃ntẽ diem eoꝝ abscõderit nũcios q̃s miserat vt explorarẽt hiericho. In tpe illo impcat⁹ est iosue dicẽs. Maledict⁹ vir coraꝫ dño q̃ suscitauerit ꝛ edificauerit ciuitatẽ hiericho. In p̃logenito suo fundamenta illi⁹ iaciat: ꝛ in nouissimo liberoꝝ ponat portas ei⁹. Fuit q̃ dñs cũ iosue: et nomẽ ei⁹ vulgatũ est in omni terra.

Capitulum. .VII.

Filij aũ isrl p̃uaricati sũt mãdatũ et vsurpauerunt de anathemate. Nam achã fili⁹ charmi filij zabdi filij zare de tribu iuda tulit aliq̃d de anathemate. Iratusqꝫ est dñs ptra filios isrl. Cũqꝫ mitteret iosue de hiericho viros pʳ bayʳ que ẽ iuxta bethauẽ ad orientalẽ plagam opidi bethel: dixit eis. Ascẽdite ꝛ explorate terram. Qui pcepta pplẽtes explorauerũt bayʳ. Et reuersi dixerũt ei. Non ascẽdat oĩs ppl'us: sꝫ duo vel tria milia virorꝝ pergant ꝛ deleant ciuitatẽ. Quare omnis ppl's frustra vexabiʳ ptra hostes pauciſſimos! Ascẽderũt q̃ tria milia pugtorꝝ. Qui statim terga vertẽtes pcussi sũt a viris vrbis bayʳ ꝛ corruerũt ex eis triginta et sex hoĩes. Persecutiqꝫ sunt eos aduersarij de porta vsqꝫ ad sabarim et cecidert p prona fugiẽtes. Pertimuitqꝫ cor ppl'i: ꝛ ad instar aque liq̃factũ est. Iosue vero scidit vestimenta sua: ꝛ pnus cecidit in terrã coram archa dñi vsqꝫ ad vesperã: tam ipse q̃ oẽs senes isrl. Miseruntqꝫ puluerẽ sup capita sua: ꝛ dixit iosue. Deu dñe deus. Quid voluisti ẽducere ppl'm istũ iordanẽ fluuiũ: vt tradere nos ĩ man⁹ amorrei ꝛ perderes! Utinã vt cepim⁹ mãsissem⁹ trãs iordanẽ. Mi dñe deus q̃d dicã: vidẽs isrl'em hostibꝰ suis terga vtentẽ! Audiãt chananei ꝛ oẽs habitatores terre ꝛ pariʳ pglobati circũdabũt nos: atꝫ delebũt nomẽ nr̃m de ẽra. Et q̃d facies magno nomini tuo! Dixitqꝫ dñs ad iosue. Surge: cur iaces pronus in terra! Peccauit isrl ꝛ p̃uaricat⁹ est pactũ meũ: tulerũtqꝫ de anathemate ꝛ furati sũt atqꝫ mẽtiti ꝛ abscõderũt inʳ vasa sua. Nec poterit isrl stare añ hostes suos: eosqꝫ fugiet qꝛ pollut⁹ ẽ anathẽate. Nõ ero vlʳ vobiscũ donec pferatis eũ q̃ hui⁹ sceleris re⁹ ẽ. Surge sctifica ppl'm ꝛ dic eis. Sctificamini in ẽstinũ. Dec enĩ dicit dñs de⁹ isrl. Anathema ĩ medio tui est isrl. Non poteris stare coraꝫ hostibꝰ tuis: donec deleatur ex te q̃ ptamĩat⁹ ẽ hoc scelere. Accedetisqꝫ mane singli p tribꝰ tuas ꝛ quãcũqꝫ tribũ sors ĩuenerit. accedet p pgtões suas ꝛ pgtio p domos domusqꝫ p viros ꝛ q̃cũqꝫ ille in hoc facinore fuerit dep̃hẽsus: pburetʳ ĩ igni cũ oĩ sbstãtia sua: qm̃ p̃uaricat⁹ ẽ pactũ dñi ꝛ fecit nephas ĩ isrl. Surgẽs itaqꝫ iosue mane. Applicauit isrl p tribꝰ suas: ꝛ inuẽta ẽ tribꝰ iuda. Que cũ iuxta familias suas eẽt oblata: inuẽta ẽ familia zare. Illã q̃ꝫ p domos offerẽs repit zabdi: cui⁹ domũ ĩ singl'os diuidẽs viros ĩuenit achor filiũ charmi filij zabdi filij zare ẽ tribu iuda. Et ait iosue ad achã. fili mi da gl'az dño deo isrl ꝛ pfitere: atqꝫ indica mihi q̃d feceris ne abscõdas. Rñditqꝫ achor iosue et dixit. Uere ego peccaui dño deo isrl: et sic ꝛ sic feci. Uidi enĩ inʳ spolia palliũ coccineũ valde bonũ ꝛ ducẽtos siclos argenti

regulãqz aureã quinãginta ſiclos ⁊ pcupiſcẽs abſtuli ⁊ abſcõdi in tẽra ꝓ̃ mediũ tabnaculi mei: argẽtũqz foſſa humo opui. Miſit g̃ ioſue mĩſtros q̃ currẽtes ad tabnaculũ illi⁹ reperũt cũcta abſcõdita ĩ eoꝝ loco: ⁊ argentũ ſil'. Auferẽtesqz de tẽtorio tuleſ̃t ea ad ioſue ⁊ ad oẽs filios iſrl': pie cerũtqz añ dñm. Tollẽs itaqz ioſue achan filiũ zare. argentũqz ⁊ palliũ ⁊ aureã regulã. filios q̃z ⁊ filias ei⁹. boues ⁊ azinos et oues ipſũqz tabnaculũ ⁊ cũctã ſupellectilem ⁊ oĩs iſrl' cũ eo: duxeſ̃t eos ad vallem achor. vbi dixit ioſue. Quia turbaſti nos exturbet te dñs ĩ die hac. Lapidauitqz eũ oĩs iſrl' ⁊ cũcta q̃ illi⁹ erãt igne cõſũpta ſũt Cõgregaueſ̃tqz ſup eũ aceruũ magnũ lapidũ qui pmanet vſqz in pñtẽ diẽ. Et auerſus eſt furor dñi ab eis. Elocatũqz ẽ nomẽ loci illi⁹ vall' achor vſqz hodie.

Capitulum. .VIII.

Dixit aũt dñs ad ioſue. Ne tĩeas neqz formides. Tolle tecũ oẽz mlt̃itudinẽ pugnatoꝝ ⁊ ꝓſurgẽs aſcende in opidũ hay̆. Ecce tradidi in manũ tuã regẽ eius et pplm vrbẽqz ⁊ terrã. Faciesqz vrbi hay̆ ⁊ regi ei⁹ ſicut feciſti hiericho ⁊ regi illi⁹. Predã vo ⁊ oĩa aĩantia diripietis vob. Pone inſidias vrbi p⁹ eam. Surrexitqz ioſue ⁊ oĩs exercit⁹ bellatoꝝ cũ eo: vt aſcẽderẽt ĩ hay̆. Et electa trigĩta milia virorꝝ fortiũ miſit noctẽ: pcepitqz eis dicẽs. Ponite ĩſidias p⁹ ciuitatẽ. Nec lõgi⁹ recedatis et eritis oẽs parati. Ego aũt et reliq̃ mlt̃itudo q̃ mecũ eſt aſcẽdem⁹ ex aduerſo ꝓ̃ vrbẽ. Cũqz exierĩt ꝓ̃ nos ſic añ fecim⁹ fugiem⁹ ⁊ terga vertem⁹ donec pſeq̃ntes ab vrbe p̃hanſ̃ lõgius. Putabũt enĩ nos fugere ſicut pri⁹. Vob g̃ fugiẽtibo ⁊ ill' pſeq̃ntibo. ꝓſurgetis de ĩſidijs ⁊ vaſtabitis ciuitatẽ: ſ̃tetqz eã dñs de⁹ vr̃ in manus vr̃as. Cunqz cepitis ſuccẽdite eã ⁊ ſic oĩa facietis vt iuſſi. Dimiſitqz eos ⁊ prexerũt ad locũ inſidiarꝝ: ſedeſ̃tqz ĩter bethel ⁊ hay̆ ad occidẽtalẽ plagã vrb̃ hay̆. Joſue aũt nocte illa ĩ medio mãſit pplo. Surgẽſqz diluculo recẽſuit ſocios ⁊ aſcẽdit cũ ſenioribo ĩ frõte exercit⁹: vallat⁹ auxilio pugnatoꝝ. Cũqz veniſſent ⁊ aſcẽdiſſẽt ex aduerſo ciuitatis ſtetẽrunt ad ſeptẽtrionalẽ vrbis plagã: inter quã ⁊ eos vallis erat media. Quinqz aũt milia viros elegerat ⁊ poſuerat in inſidijs inter bethauen et hay̆ ex occidẽtali pte eiuſdẽ ciuitatis: omĩs vero reliqu⁹ exercit⁹ ad aquilonẽ aciẽ dirigebat: ita vt nouiſſimi mlt̃itudĩs occidẽtalẽ plagam vrb̃ attingerẽt. Abijt g̃ ioſue nocte illa ⁊ ſtetit in vall' medio. Qb̃ cũ vidiſſet rex hay̆ feſtinauit mane: ⁊ egreſſus eſt cuꝝ oĩ exercitu ciuitatis direxitqz aciem ꝓ̃ deſ̃tũ: ignorãs q̃ p⁹ tergũ latẽrẽt inſidie. Joſue vo ⁊ oĩs iſrl' ceſſeſ̃t loco: ſimulãtes metũ ⁊ fugiẽtes p̃ ſolitudinis viã. At illi vociferãtes pariſ̃ ⁊ ſe mutuo cohortãtes: pſecuti ſũt eos. Cũqz ſ̃ceſſiſſent a ciuitate ⁊ ne vn⁹ quidẽ in vrbe hay̆ ⁊ bethel remãſiſſet qui nõ pſequereſ̃ iſrl' ſicut erupant apta opida ſ̃linq̃ntes: dixit dñs ad ioſue. Leua clipeũ qui ĩ manu tua eſt ꝓtra vrbẽ hay̆: quoniã tibi tradã eam. Cũqz eleuaſſet clipeũ ex aduerſo ciuitatis inſidie que latebãt ſurrexerũt ꝓfeſtim ⁊ pgẽtes ad ciuitatẽ ceperũt ⁊ succẽderũt eam. Eliri aũt ciuitatis q̃ pſeqbanſ̃ ioſue retroſpiciẽtes ⁊ vidẽtes fumũ vrb̃ ad celũ vſqz ꝓdeſcẽdere nõ potuerũt vlr̃ huc illucqz diffugere: pſertĩ qui ſimulauerãt fugã ⁊ tẽdebant ad ſolitudinẽ: ꝓ̃ pſeq̃ntes fortiſſime reſtitiſſent. Elidẽſqz ioſue ⁊ oĩs iſrl' q̃ capta eſſet ciuitas et fum⁹ vrb̃ aſcẽderet: reuerſus pcuſſit viros hay̆. Siquidẽ et illi q̃ cepant et ſuccẽderãt ciuitatẽ. egreſſi ex vrbe ꝓtra ſuos. medios hoſtiũ feriri ceperũt. Cũ g̃ ex vtrqz pte aduerſarij cederenſ̃ ita vt nullus de tãta mlt̃itudine ſaluareſ̃: regẽ q̃z vrbis hay̆ apprehẽdere viuentẽ ⁊ obtuleſ̃t ioſue. Jgiſ̃ oĩbo interfectis qui iſrl'em ad deſerta tẽdentẽz fuerãt pſecuti ⁊ ĩ eodẽ loco gladio coꝛruẽtibo: ſuerſi filij iſrl' pcuſſerũt ciuitatẽ. Erãt aũt q̃ in eodẽ die ꝓciderãt a viro vſqz ad mulierẽ: duodecĩ milia hoĩm oẽs vrbis hay̆. Joſue vero nõ ꝓ̃ſit manũ quã in ſublime porrexerat tenens clipeũ: donec interficerenſ̃ oẽs hĩtatores hay̆. Jumẽta aũt ⁊ predã ciuitatis diuiſerunt ſibi filij iſrl': ſicut precepat dñs ioſue. Qui ſuccẽdit vrbẽ ⁊ fecit eã tumulum ſẽpiternũ. Regẽ q̃z ei⁹ ſuſpẽdit ĩ patibulo vſqz ad veſperã ⁊ ſol' occaſũ pcepitqz ioſue et depoſueſ̃t cadauer ei⁹ de cruce: pieceſ̃t qz in ipſo ĩtroitu ciuitatis ꝓgeſto ſup euꝝ magn̄ aceruo lapidũ q̃ pmanet vſqz ĩ pñtẽ diem. Tũc edificauit ioſue altare domĩo

deo israhel in monte hebal: sicut precepat moyses famul⁹ dñi filijs isrl̃ q scriptū ē in voluīe legis moysi. altare de lapidibo impolitis q̄s ferrū nō tetigit q obtulit super eo olocaustū dño: īmolauitq; pacificas victimas q scripsit iosue sup lapides deutronomiū legis moysi: qđ ille digesserat coā filijs isrl̃. Ois aūt ꝓs q oēs maiores natu. duces q ac iudices stabant ex vtq; pte arche ī ꝓspectu sacerdotū q portabāt archā federis dñi: vt aduena ita q īdigena. Media ps eor iuxta montē garizim q media iuxta mōtē hebal: sicut p̄cepat moyses famul⁹ dñi. Et p̄mū quidē bñdixit ꝓplo isrl̃. p⁹ hec legit oīa verba bñdictōis q maledictionis q cūcta q̄ scripta fuerāt ī legis volumīe. Nihil ex hijs q̄ moyses iusserat reliquit intactū: sed vniuersa replicauit coā oñi mlt̃itudine isrl̃ mlt̃ribo ac puul̃ q aduenis qui inē eos morabanē.

Capitulum .IX.

Q Elibo auditis cūcti reges ēns iordanē q̄ vsabanē in mōtanis q cāpestribo q maritimis ac litore magni maris hij q̄z q̄ hītabant iuxta libanū ethe⁹ q amorreus. chanane⁹. pherezeus q eueus q iebuse⁹ ꝓgregati sūt pariē: vt pugnarēt ꝓ̄ iosue q isrl̃ vno aīo eadēq; sētēcia. At hij q̄ hītabant in gabaon. audiētes cūcta q̄ fecerat iosue hiericho et hay̆: callide cogitātes tulerūt sibi cibaria. saccos veteres azinis imponētes q vtres vinarios scissos atq; ꝓsutos calciamētaq; pantiq̄ q̄ ad iudiciū vetustatis pitacijs ꝓsuta erāt: induti veteribo vestimētis: panes q̄z q̄s portabāt ob viaticū duri erāt et in frusta ꝓminuti. Perrexeruntq; ad iosue: q̄ tūc morabaē in castris galgale q dixerūt ei atq; sil̃ oñi isrl̃i. De terra longinq̄ venim⁹ pacē vobiscū facere cupiētes. Rñderūtq; viri isrl̃ ad eos: atq; dixerūt. Ne forte in terra q̄ nob sorte debeē habitetis: et nō possim⁹ fedus inire vobiscū. At illi ad iosue: serui inquiūt tui sum⁹. Quibo iosue ait. Qui nam estis vos: aut vñ venistis! Rñderūt de terra longinq̄ valde venerunt serui tui: in nomine dñi dei tui. Audiuimus enim famam potēcie eius: cūcta que fecit ī egipto q duobo regibo amorreorum qui fuerunt ēns iordanē seon regi esebon q og regi basan q̄ erāt in astaroth: dixerūtq; nob seniores q oēs hītatores terre nr̃e. Tollite in manib⁹ cibaria ob longissimā viā q occurrite eis q dicite. Serui vr̃i sum⁹: fed⁹ inite nobiscū. Ēn panes qñ egressi sum⁹ de domib⁹ nr̃is. vt veīrem⁹ ad vos calidos sūpsim⁹: nūc sicci facti sūt q vetustate nimia ꝓminuti. Vtres vini nouos īpleuim⁹: nūc rupti sūt et soluti. Vestes et calciamēta q̄b⁹ induimur q q̄ habemus inpedib⁹ ob lōgitudinē lōgioris vie trita sūt et pene ꝓsūpta. Suscepeē igiē de cibarijs eor q os dñi ñ inērogaueē. Fecitq; iosue cū eis pacē: et inito federe pollicit⁹ ē vt ñ occiderēē. Principes q̄z mlt̃itudīs iurauerūt eis. Post dies aūt tres initi federis audieē q ī vicino hītarent q inē eos futuri eēnt. Mouēq; castra filij isrl̃ q veneē in ciuitates eor die tercio q̄ hec vocabula sūt. gabaon q caphaira q beroth et cariathiarī. Et ñ p̄cusseē eos: eoq; iurasseē eis p̄cipes mlt̃itudīs in nomīe dñi dei isrl̃. murmurauit itaq; oīe vulg⁹ ꝓ̄ p̄cipes isrl̃. Qui rñdeē eis. Iurauim⁹ eis in noīe dñi dei isrl̃ q idcirco ñ possum⁹ eos cōtingere. sed hoc fecim⁹ eis. Reuenē quidē et viuāt ne ꝓ̄ nos ira dñi ꝓcitēē si peieraverim⁹: sz sic viuāt: vt ī vsus vniuerse mlt̃itudīs ligna cedāt aq̄sq; ꝓportēt. Quibo hec loq̄ntibo vocauit gabaōitas iosue: q dixit eis. Cur nos decipe fraude voluistis: vt diceretis: p̄cul valde hītamus a vobis cū in medio nr̃i sitis! Et aq; sub maledictōe eritis: q ñ deficiet de stirpe vr̃a lig̃ cedēs aq̄s q; ꝓportās in domo dei mei. Qui rñderūt. Nūciatū est nob fuis tuis q; ꝓmisisz dñs deus tu⁹ moysi fuo suo: vt dāret vob oēz terrā: q dispderet cūctos hītatores ei⁹. Timuim⁹ g̃ valde q puidim⁹ aīabo nr̃is vīo terrore ꝓpulsi: q hoc ꝓsiliū iniuim⁹. Nunc aūt in manu tua sum⁹ qđ tibi bonū q rectū videē hoc fac nob. Fecit g̃ iosue vt dixerat q liberauit eos de mānib⁹ filior iſrl̃: vt nō occiderenē. Decreuitq; in illo die eos esse ī mīsterio cūcti p̄plī q altaris dñi cetēres q ligna aq̄s ꝓportātes vsq; ī pñs tēp⁹ in loco quē dñs elegisset.

Capi. X.

Q Ele cū audisz adonisedech rex hierusalē q̄ sz cepisset iosue hay̆ et subuertisset eā: sic enī fecerat hierícho q regi ei⁹ sic fecit hay̆ q regi illi⁹: et q ēnsfugisseē gabaonite ad isrl̃ q eēnt fe-

berati eoꝝ: timuit valde. Urbs enī magna erat gabaon ⁊ vna ciuitatū regaliū: ⁊ maior opido haÿ: oēsq; bellatores eiꝰ fortissimi. Misit igiť adonisedech rex hierl'm ad oham regē hebrō et ad pharan regē ierimoth: ad iaphie q̄z regē lachis ⁊ ad gabir regē eglon dicens. Ad me ascēdite ⁊ ferte p̄sidiū vt expugnemꝰ gabaon: q̄re transfugerit ad iosue ⁊ ad filios isrl'. Cōgregati igiť ascēderūt q̄nq; reges amorreoꝝ rex hierl'm. rex hebrō. rex hierimoth. rex lachia. rex eglon sil' cū exercitibꝫ suis ⁊ castra metati sūt circa gabaō oppugntes eā. Habitatores aū gabaō vrb obsesse miserť ad iosue qui tūc morabať in castris apō galgalā: et dixerūt ei. Ne retbas manꝰ tuas ab auxilio seruoꝝ tuoꝝ. Ascende cito ⁊ libera nos ferq; p̄sidiū. Cōuenerť enī aduersū nos oēs reges amorreoꝝ q̄ habitāt in mōtanis. Ascēdit iosue de galgal' ⁊ oīs exercitꝰ bellatoꝝ cū eo viri fortissimi. Dixitq; dn̄s ad iosue. Ne timeas eos. In manus enī tuas trādidi illos. Nullꝰ enī ex eis tibi rēsistere poterit. Irruit itaq; iosue sup eos rpēte. Tota nocte ascēdēs ō galgal'. Et pturbauit eos dn̄s a facie isrl': ptriuitq; plaga magna gabaon: ac psecutꝰ ē eos p viā ascēsus bethoron ⁊ pcussit vsq; azecha ⁊ macheda. Cūq; fugerēt filios isrl' et eēnt in descēsu bethoron: dn̄s misit super eos lapides magos de celo vsq; ad azecha. Et mortui sūt ml'toplures lapidibꝫ grādinis q̄ꝑ q̄s gladio pcusserāt filij isrl'. Tūc locutus ē iosue dño in die q̄ tradidit amorreū in ꝓspectu filioꝝ isrl': dixitq; coꝝ eis. Sol ꝑ gabaon ne mouearis ⁊ luna ꝓtra vallē hailon. Stetērūtq; sol ⁊ luna donec vlciscereť se gens de inimicis suis. Nonne scriptū ē hoc ī libro iustoꝝ: stetit itaq; sol medio celi ⁊ nō festinauit occūbere spacō vniꝰ diei. Non fuit añ ⁊ postea tamlonga dies obedietē dño voci hois ⁊ pugnāte p isrl'. Reuersusq; est iosue cū oñi isrl' in castro galgale. Fugerāt enī quīq; reges: et se abscōderāt in spelūca vrb maceda. Nunciatūq; ē iosue q̄ inuēti eēnt q̄nq; reges: latētes ī spelūca vrb maceda. Qui p̄cepit socijs et ait. Voluite saxa ingentia ad os spelūce ⁊ ponite viros industrios q̄ clausos custodiāt. Vos aūt nolite stare: sed psequimī hostes ⁊ extremos q̄sq; fugientiū cedite. Ne dimittatis eos vbiū suaꝝ intre p̄sidia: quos tradidit dn̄s deus in manus vras. Cesis q̄ aduersarijs plaga magna ⁊ vsq; ad internitionē pene ꝓsumptis: hij qui isrl' effugere potuerť ingressi sūt ciuitates munitas. Reuersusq; ē oīs exercitꝰ ad iosue ī maceda vbi tūc erāt castra: sani et integro numero. Nullusq; ꝑ filios isrl' mutire ausus est. Precepitq; iosue dicēs. Aperite os spelūce et producite ad me q̄nq; reges q̄ in ea latitāt. Fecerūtq; mīstri vt sibi fuerat impatū ⁊ adduxerūt ad eū q̄nq; reges de spelūca: regē hierl'm. regē hebrō. regē hierimoth. regē lachis. regē eglon. Cūq; educti eēnt ad eū vocauit oēs viros isrl': et ait ad p̄ncipes exercitus qui secū erāt. Ite et ponite pedes sup colla regum istoꝝ. Qui cū p̄xissent ⁊ subiectoꝝ colla pedibꝫ calcarēt: rursuꝫ ait ad eos. Nolite timere nec paueatis: ꝓfortamī ⁊ estote robusti. Sic enī faciet dn̄s cūctis hostibꝫ vestris: aduersū q̄s dimicabitis. Percussitq; iosue ⁊ interfecit eos: atq; suspēdit sup q̄nq; stipites: fuerūtq; suspēsi vsq; ad vesperū. Cūq; occūberet sol p̄cepit socijs vt deponerēt eos de patibulis qui depositos proiecerūt in spelūcam in q̄ latuerāt: ⁊ posuerť sup os eiꝰ saxa ingētia q̄ pmanent vsq; ī p̄ns. Eodē die macedam q̄z cepit iosue ⁊ pcussit ī ore gladij: regē q̄z illiꝰ interfecit et oēs hītatores eius. Non dimisit in ea saltē paruas reliq̄as. Fecitq; regi maceda: sic̄ fecerat regi hiericho. Trāsiuit cū oī isrl' de maceda ī lebna ⁊ pugnabat ꝓtra eaz quā trādidit dn̄s cū rege suo in manus isrl'. Percusserūtq; vrbē in ore gladij: et oēs hītatores eiꝰ. Non dimiserť ī ea vllas reliquias: fecerūtq; regi lebna: sicut fecerāt regi hiericho. De lebna trānsiuit ī lachis cū oī isrl' ⁊ exercitu p girū dispositō oppugnbat eā. Trādiditq; dn̄s lachis ī manꝰ filioꝝ isrl' ⁊ cepit eā die altera: atq; pcussit in ore gladij oēmq; aīaz q̄ fuerat ī ea sicut fecerat lebna. Eo tpe ascēdit irā rex gazer: vt auxiliareť lachis quē pcussit iosue cū oñi pplo eiꝰ vsq; ad inēnitionē. Trāsiuitq; de lachis ī eglon ⁊ circūdedit atq; expugnauit eam in eadē die: pcussitq; in ore gladij oēs aīas q̄ erāt ī ea iuxta oīa q̄ fecerat lachis. Ascēdit q̄z cū oī isrl' de eglon in ebron et pugnauit ꝑ eam: cepitq; ⁊ pcussit in ore

gladij:regem quoq; eius et omnia opida regionis illi⁹ vniuersasq; anias que in ea fuerāt ꝓmoratæ. Non reliqt ī ea vllas reliquias. Sic̄ fecerat eglon sic fecit ⁊ hebrō: cūcta que ī ea repit ꝓsumēs gladio. Inde reuersus in dabir cepit eā atq; vastauit: regē q̄z ei⁹ atq; oīa p circuitū opida p-cussit ī ore gladij. Non dimisit in ea vllas reliquas. Sicut fecerat hebrō ⁊ lebna ⁊ regibꝰ eaꝝ:sic fecit dabir ⁊ rḡi illi⁹. Percussit itaq; iosue oēz terrā mōtanā ⁊ meridianā atz cāpestrē ⁊ asedoth cū regibꝰ suis. Non dimisit ī ea vllas reliquas:sz oñe qđ spirare poterat interfecit sic̄ p̄cepat ei dñs de⁹ isrl̄:a cadesbarne vsq; ad basan. Omnez terrā gosē vsq; ad gabaan. vniuersosq; reges et regiones eorum vno impetu cepit atq; vastauit. Dñs enim deus isrl̄ pugnauit pro eo. Reuersusq; est cum omni isrl̄ ad locum castroꝝ in galgala.

Capitulum .XI.

Qđ le cū audisset iabin rex asor misit ad iobab regē madō ⁊ ad regē semerō atz ad regē acsaph:ad rḡes q̄z aq̄lonis q̄ hītabāt in mōtanis et ī planicie ꝓt meridiē ceneroth:ī cāpestribꝰ q̄z ⁊ regionibꝰ dor iuxta mare:chananeū q̄z ab oriētē ⁊ occidētē ⁊ amorreū atz ethēum ac phęrezeū ⁊ iebuseū in mōtanis:eueum q̄z q̄ hītabat ad radices hermon in terra maspheę. Egressiq; sūt oēs cū turmis suis: ꝑplis mult⁹ nimis sicut harena q̄ est ī litore maris:eq̄ q̄z ⁊ curr⁹ īmense mltitudīs Cōuenertq; oēs reges isti ī vnū ad aquas merō:vt pugnarent ꝓt isrl̄. Dixitq; dñs ad iosue. Ne timeas eos. Cras enim hac eadē hora ego tradā oēs istos vulnerādos ī ꝓspectu isrl̄. Equs eoꝝ subneruabꝭ ⁊ curr⁹ igne ꝓbures. Venitq; iosue ⁊ oīs exercit⁹ ei⁹ cū eo aduersus illos ad aq̄s meron subito:⁊ irrueꝛt sup eos:tradiditq; illos dñs in manus isrl̄. Qui ꝑcusserunt eos ⁊ ꝑsecuti sūt vsq; ad sidonē magnā ⁊ aq̄s masserephot: cāpūq; maspheę q̄ est ad orientalē illi⁹ptē. Itaq; ꝑcussit oēs:vt nullas dimitteret ex eis reliquas. Fecitq; sic̄ p̄cepat ei dñs. Equs eoꝝ subneruauit:currusq; cōbussit igni. Reuersusq; statī cepit asor ⁊ regē ei⁹ ꝑcussit gladio. Asor enim antiqu⁹ inter oīa regn̄ hec p̄cipatū tenebat. Percussitq; oēs animas q̄ ibidē morabant. Non dimisit in ea vllas reliquas sz vsq; ad interitionē vniuersa vastauit:ipsāq; vrbē p̄emit incēdio ⁊ oēs p cūcuitū ciuitatis. Reges q̄z eaꝝ cepit. ꝑcussit atz deleuit:sicut p̄cepat ei moyses famul⁹ dñi. Absq; vrbibꝰ q̄ erāt ī collibꝰ ⁊ ī cumulis sitę ceteras succēdit isrl̄: vnā tm̄ asor mūitissimā flāma ꝓsumpsit. Oēmq; predā istaꝝ vrbiū ac iumēta diuisert sibi filij isrl̄:cūctis hoīb interfectis. Sicut p̄cepat dñs moysi seruo suo:ita p-cepit moyses iosue et ille vniuersa cōpleuit. Non ptērijt de vniuersis mādatis:nec vnū quidē verbū qđ iusserat dñs moysi. Cepit itaq; iosue oēz terrā montanā ⁊ meridianā:terrāq; iosen ⁊ planiciē ⁊ occidētalē plagā:montēq; isrl̄ ⁊ cāpestria ei⁹ et partē mōtis que ascēdit seir vsq; ad baalgath p planiciē libani subt̄ mōtē hermō. oēs rḡes eoꝝ cepit. ꝑcussit ⁊ occidit. Multo tpre pugnauit iosue ꝓt reges istos. Non fuit ciuitas q̄ se non tradere filijs isrl̄:ptereueū qui hītabat in gabaon. Oēs enim bellando cepit. Dñi enim sentētia fuerat:vt indurarent corda eoꝝ ⁊ pugnarēt ꝓt isrl̄:⁊ caderēt ⁊ nō mererent vllā clementiā:ac pirēt sicut p̄cepat dñs moysi. In tpe illo venit iosue ⁊ interfecit enachim de mōtanis hebron ⁊ dabir ⁊ anab ⁊ ō oī mōte iuda ⁊ isrl̄:vrbesq; eoꝝ deleuit. Non reliqt vllū de stirpe enachim in terra filioꝝ isrl̄: absq; ciuitatibꝰ gaza ⁊ geth ⁊ azoto ī q̄bꝰ solū relicti sūt. Cepit g̃ iosue omnē terrā: sicut locut⁹ est dñs ad moysen ⁊ tradidit eā possessiōez filijs isrl̄ ꝑm ptes ⁊ tribꝰ suas: q̄euitq; terra a plijs. Hij sūt rḡes q̄s ꝑcusserūt filij isrl̄ ⁊ possederūt terrā eoꝝ trans iordanē ad sol̄ ortū. a torrēte armō vsq; ad montē hermon ⁊ omnē orientalē plagā q̄ respicit solitudinē. Seon rex amorreoꝝ q̄ hītauit in esebon dñat⁹ē ab aroer q̄ sita ē sup ripā torrētis arnon ⁊ medie ptis ī valle dimidieq; galaad vsq; ad torrētē ieboch q̄ ē termin⁹ filioꝝ āmon ⁊ a solitudīe vsq; ad mare ceneroth ꝓt orientē ⁊ vsq; ad mare deserti qđ ē mare salsissimū:ad orientalez plagā ꝑ viā q̄ ducit bethsimoth ⁊ ab austrī ptę q̄ subiacz asedoch vsq; phasga ēmin⁹ og rḡis basan ō rliquijs raphaī q̄ hītauit ī astaroth ⁊ ī edrai ⁊ dñat⁹ est in mōte hermō ⁊ ī salecha atz ī vniuersa basā vsq; ad terminos gessuri ⁊ machati ⁊ dimidie

partis galaad terminos seon regis esebon. Moyses famul' domini et filij isrl' percusserũt eos. tradiditq; terrã eor moyses in possessionẽ rubenitis et gaditis et dimidie tribui manasse.

Capitulum .XII.

Hij sũt reges terre qs percussit iosue. et filij isrl' trãs iordanẽ ad occidẽtalẽ plagã abaalgad in cãpo libani vsq; ad montẽ libani cui' ps ascẽdit in seir. Tradiditq; eam iosue in possessionez tribubꝰ isrl' singul' ptes suas. tam ī mõtanis q̃ in planis atz cãpestribꝰ. In aseroth et in solitudĩe ac in meridie. ethe' fuit et amorre'. chanane'. pherseus. eueus q iebuse'. Rex iericho vn'. Rex hay q est ex latere bethel vn'. Rex hierl'm vnus. Rex ebron vnus. Rex hierimoth vnus. Rex lachis vnus. Rex eglon vnus. Rex gazer vnus. Rex dabir vnus. Rex gader vnus. Rex herma vnus. Rex hereth vn'. Rex lebna vnus. Rex odollam vnus. Rex maceda vn'. Rex bethel vn'. Rex taphua vn'. Rex afer vn'. Rex affec vn'. Rex sarõ vn' Rex madã vn'. Rex asor vn'. Rex sameron vn'. Rex acsaph vnus. Rex thenach vnus. Rex mageddo vn'. Rex cedes vn'. Rex iachanen carmeli vn'. Rex dor et puincie dor vn'. Rex gẽtiũ galgal vn'. Rex thersa vnus. Oẽs reges trigintaun'

Capitulum. .XIII.

Iosue vo senex puectq; etatis erat Et dixit dns ad eũ. Senuisti q lõgeu' es terraq; latissima derelicta est q necdũ sortẽ diuisa est: et oĩs videlicet galilea philistijm q vniuersa gessuri a fluuio turbido q irrigat egiptũ: vsq; ad termios accarõ pt aquilonẽ. terra chanaan que in qnq; regl'os philistijm diuidit. gazeos q azotios. ascalonitas getheos q accaronitas. Ad meridiẽ vo sũt ephei oĩs tra chanaan et maara sidonior vsq; afeca: et terminos amorrei eiusq; pfinia: libani qz regio pt orientẽ abaalgad sub mõte hermon donec ingrediaris emath. oĩm q habitabãt in mõte a libano vsq; ad aqs maserephot vniuersiq; sidonij: ego sũ qui delebo eos a facie filior isrl'. Dei at g in ptẽ hereditatis isrl' sic pcepi tibi. Et nũc diui de terrã ī possessionẽ nouẽ tribubꝰ q dimidie tribui manasse: cũ q ruben q gad possederũt terrã quaz tradidit eis moyses famul' dn̄i trãs fluenta iordanis ad orientalẽ plagã: ab aroer q sita est in ripa torrentis arnon q in vall' medio: vniuersaq; cãpestria medaba vsq; dibon: q cũctas ciuitates seon regis amorrei qui regnauit in esebon vsq; ad termios filior ammon. q galaad ad terminũ gessuri q machati et omnẽ montẽ hermon q vniuersam basan vsq; salecha omnẽ regnũ og in basan q regnauit in ascaroth q edrai ipse fuit de reliquijs raphaim: percussitq; eos moyses atz deleuit. Noluerũtq; dispdere filij isrl'. gessuri q machati: q hĩtauerũt in medio isrl' vsq; in pñtẽ diem. Tribui at leui nõ dedit possessionẽ: sz sacrificia q victime dn̄i dei isrl' ipsa ẽ ei' hereditas: sicut locut' ẽ illi. Dedit qz moyses possessionẽ tribui filior ruben iuxta pgtiones suas. Fuitq; termi nus eor ab aroer que sita ẽ in ripa torrẽtis arnon: q in valle eiusd torrẽtis media. vniuersã planiciẽ q ducit medaba q esebõ cũctosq; vicl'os eaz q sũt in cãpestribꝰ. dibon qz q abamothbaal q opidũ baalmaõ q gessa q cedimoth q mephet q cariathaĩ q sabama q sarathasar. in mõte pual' bethfogor et asedothphasga et bethaisimoth: oẽs vrbes cãpestres. vniuersaq; regna seõ regis amorrei q regnuit ī esebõ quẽ percussit moyses cũ pricipibꝰ suis madiã. eueũ q recen et sur q vr q rebee duces seõ hĩtatores terre q balaaz filiũ beorariolũ occiderũt filij isrl' gladio cũ ceteris infectis: factusq; ẽ termin' filior rubẽ iordanis fluui'. hec ẽ possessio rubenitar p pgtones suas vrbiũ q vicl'or. Deditq; moyses tribui gad q filijs ei' p pgtones suas possessionẽ: cui' hec diuisio ẽ. Termin' gazer q oẽs ciuitates galaad q dimidiã ptẽ tre filior ãmon vsq; ad aroer q est pt rabba q ab esebõ vsz ad ramoth. masphe q bethanĩ q amanaim vsq; ad termios dabir. In valle qz betharaz q bethnẽra q soccoth q saphon reliquã partẽ regni seon regis esebõ. Dui' qz finis iordanis ẽ vsq; ad extremã ptẽ maris chenereth trns iordanẽ ad orietalẽ plagã. Hec ẽ possessio filior gad p familias suas et ciuitates et ville ear. Deditq; dimidie tribui manasse filijsq; ei' iuxta pgtiones suas possessiões cui' hoc pncipiũ ẽ. Amanaim vniuersã basã q cũcta reg̃ og regis

basan. oēsq; vicos iahir qui sunt in basan sexaginta opida ⁊ dimidiā partē galaad et ascaroth et edray vrbes regni og in basan. filijs machir filij manasse dimidie pti filioꝝ machir iuxta ꝯgtiones suas. Hāc possessionē diuisit moyses in campestribꝫ moab trās iordanē ꝓtra hiericho ad orientalē plagā. Tribui autē leui nō dedit possessionē: quoniā dns deus isrl ipse est possessio eius: vt locutus est illi.

Capitulum . . XIIII.

Hoc est qd possederūt filij isrl ī ēra chanaan quā dederūt eis eleazar sacerdos ⁊ iosue filj nun: ⁊ pncipes familiaꝝ p tribꝫ isrl: sortē oīa diuidētes sicut pcepat dominꝰ in manu moysi. nouē tribubꝫ ⁊ dimidie tribui. Duabꝫ enī tribubꝫ ⁊ dimidie dederat moyses trās iordanē possessionē absq; leuitis q̄ nihil terre acceperunt inter frēs suos: sed in eoꝝ successerāt locū filij ioseph. in duas diuisi tribꝫ manasse ⁊ ephraim. Nec acceperī leuitæ aliā in terra partē nisi vrbes ad habitandū ⁊ suburbana eaꝝ ad alēda iumēta et pecora sua. Sicut precepat dns moysi. ita fecerūt filij isrl ⁊ diuiserūt terrā. Accesserūt itaq; filij iuda ad iosue ī galgala: locutusq; ē ad eū caleph filj iephone cenezeus. Nosti qd locutus sit dns ad moysen hoiez dei de me ⁊ te ī cadesbarne. Quadraginta annoꝝ erā qñ misit moyses famulꝰ dñi me de cadesbarne vt ꝑsiderarem trā: nūciauiq; ei qd mihi vez videbatur. Frēs aūt mei qui ascēderāt mecū dissoluerūt cor pli: ⁊ nihilominus ego secutꝰ sum dñm deū meū. Jurauitq; moyses ī die illo dicēs. Terra quā calcauit pes tuꝰ erit possessio tua ⁊ filioꝝ tuoꝝ inetернū: qr secutus es dñm deū tuū. Cōcessit ḡ dns vitam mihi sicut pollicitꝰ est usq; in pnte diem. Quadragīta ⁊ qnq; anni sūt ex q̄ locutꝰ ē dns verbū istud ad moysen: qñ ābulabat isrl p solitudinē: hodie octogītaqnq; annoꝝ sum sic valēs vt eo valebā tpe. qñ ad explorandū missus sū: illi⁹ in me tpis fortitudo usq; hodie pseuerat taz ad bellandū q̄ ad ḡdiendū. Da ḡ mihi montē istuz quē pollicitꝰ est dns te q̄z audiēte: in quo enachī sunt ⁊ vrbes magne atq; munite: si forte sit dns mecū ⁊ potuero delere eos sicut pmisit mihi. Benedixitq; ei iosue ⁊ dedit ei hebrō in possessionē: atq; ex eo fuit hebron caleph filio iephone cenezeo usq; in pntē diē: qr secutꝰ est dnm deū isrl. Nomen hebron antea vocabaī cariatharbe. Adā maximus ibi inter enachim situs est et terra cessauit a prelijs.

Capitulum. .XV.

Igitur sors filioꝝ iude p ꝯgtiones suas ista fuit: a termino edō usq; ad desertū sin ꝓtra meridiē: et usq; ad extremā partē austral plage. Initium ei⁹ a sūmitate maris salsissimi ⁊ a lingua eius que respicit meridiē: egrediēsq; ꝓtra ascensū scorpionis ⁊ pnsit in sina. ascenditq; in cadesbarne ⁊ puenit in esrō ascendēs abdarā ⁊ circuiēs cariathaa atq; inde ptrāsiēs ī asemona ⁊ pueniēs ad torrentē egipti: erūtq; termī ei⁹ mare magnū. Hic erit finis meridiane plage. Ab oriēte vo erit iniciū mare salsissimū usq; ad extrēa iordanis ⁊ ea q̄ respiciūt ad aq̄lonē līgua maris usq; ad eundē iordanis fluuiū: ascēditq; termin⁹ ī bethagla: ⁊ ēnsit ab aq̄lōe in betharaba. ascēdēs ad lapitē boem filij rubē tētēs usq; ad termīos debera. ꝺ valle achor ꝓt aq̄lonē respiciēs galgala q̄ est ex aduerso ascēsiōis adomim ab australi pte torrētis. ēnsitq; aq̄s q̄ vocant fons sol: et erūt exit⁹ eius ad fontē rogel: ascēditq; p ꝓuallē filij ennon ex latere iebusei ad meridiē. hec ē hierl'm ⁊ ide se erigēs ad vticē mōtis q̄ est ꝓt iehēnon ad occidētē. in sūmitate vall' raphaī ꝓt aquilonē: pnsitq; a vertice mōtis usq; ad fontem aque nepthoa ⁊ pueīt usq; ad vicos mōtis ephrō: inclinatq; in bala q̄ est cariathiarī. id est vrbs siluaꝝ: ⁊ circuit de bala ꝓt occidentē usq; ad montē seir: ēnsitq; iuxta lat⁹ mōtis iarim ad aquilonē in chesiō ⁊ descēdit in bethsames: ēnsitq; in thamna ⁊ pueniꝫ ꝓt aquilonē ptis accarō ex latere: inclīaturq; secrona ⁊ ēnsit mōtē baala. pueenitq; ī gebneel ⁊ magni maris ꝓt occidētē fine ꝓcludit. Hij sūt termī filioꝝ iuda p circuitū ī ꝯgtionibꝫ suis. Caleph vo filio iephone dedit ptē ī medio filioꝝ iuda sicut pcepat ei dns. cariatharbe pris enach ipa est ebron: deleuitq; ex ea caleph tres filios enach. sesai. athimaz et tholmai de stirpe enach: atz ide ꝓdescēdēs veit ad hītatores dabir q̄ pus vocabaī cariathsepher. id est

ciuitas litteraꝝ. Dixitq; caleph. Qui pcus serit cariathsepher ⁊ ceperit eam dabo ei axam filiã meã vxorẽ. Cepitq; eam othonihel filiꝰ cenem frꝝ caleph iunior: dedítq; ei axam filiam suã vxorẽ. Qui cũ pgerent sil' suasit ei vir eiꝰ vt peterꝫ a pẽe suo agꝝ Suspirauitq; vt sedebat in azino. Cui caleph quid habes inquit: At illa rñdit. Da mihi bñdictionẽ. Terrã australẽ ⁊ arentẽ dedisti mihi. iunge ⁊ irriguã. Dedit itaq; ei caleph irriguũ supiꝰ ⁊ inferius. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ iuda p ꝯgtões suas: erãtq; ciuitates ab extremis ptibꝰ filioꝝ iuda. iuxta termios edõ a meridie cabseel ⁊ eder ⁊ iagur ⁊ cina ⁊ dimona ⁊ adeda ⁊ cedes ⁊ asor ⁊ iethã zif ⁊ telẽ ⁊ baloth asor noba mada ⁊ carioth esrõ hec ẽ asoromã same ⁊ molada ⁊ aser gadda ⁊ asemoth et bethfeleth ⁊ assual ⁊ bersabee ⁊ baziothia et baala ⁊ hum esem ⁊ hetholad ⁊ exul et zarma ⁊ sicelech et medemena ⁊ sẽsenna ⁊ lebaoth ⁊ selim ⁊ ahem remmon: oẽs ciuitates vigintinouẽ ⁊ ville eaꝝ. In cãpestribꝰ vero astaol ⁊ saraa ⁊ asena ⁊ azonoe ⁊ engãnim ⁊ thaphua ⁊ enaim ⁊ iherimoth ⁊ adulã socho ⁊ asecha ⁊ sarim ⁊ adithaĩ et gedera et gederothayim: vrbes q̃tuordeciz ⁊ ville eaꝝ. Sanan ⁊ adasa ⁊ magdalgad deleã ⁊ masepha ⁊ iectel lachis et bascbat ⁊ eglon tebbõ ⁊ leemas ⁊ cethis ⁊ gideroth ⁊ bethdagõ ⁊ neama ⁊ maceda: ciuitates sedecĩ ⁊ ville eaꝝ. Labana ⁊ ether et asan iepta ⁊ esna ⁊ nesib ⁊ ceyla ⁊ achzib ⁊ maresa: ciuitates nouez ⁊ ville eaꝝ. Accaron cũ vicis ⁊ villul' suis. Accaron vsq; ad mare. oĩa q̃ vergũt ad azotõ ⁊ viculos eiꝰ. Azotꝰ cũ vicis ⁊ villul' suis gasa cũ vicis ⁊ villul' suis vsq; ad torrentem egipti ⁊ mare magnũ termin' eiꝰ ⁊ ĩ mõte samir ⁊ iecther ⁊ socchoth ⁊ edẽna cariathsenna hec ẽ dabir. anab et hesthemo et anym gosẽ ⁊ olon ⁊ gylo: ciuitates vndecim ⁊ ville eaꝝ. Arab ⁊ roma ⁊ esaã et ianũ ⁊ bethafua et afeca atmatha et cariatharbe hec est ebron ⁊ sior: ciuitates nouẽ ⁊ ville eaꝝ. Maõ ⁊ chermel et ziph ⁊ loche iesrahel ⁊ iucadã ⁊ zanoe accaym gabaa: et thamna: ciuitates decẽ ⁊ ville eaꝝ. Alul et bethsor ⁊ ihedor mareth ⁊ bethanoth ⁊ belthecẽ: cinitates sex ⁊ ville eaꝝ. Cariathbaal hec est cariathiarim vrbs siluaruz et arebba: ciuitates due ⁊ ville earuz. In deserto betharaba meddin ⁊ sacha ⁊ nebsan ciuitates salis et engaddi ciuitates sex et ville eaꝝ. Fiũt sil' centũ quĩdecim. Jebuseũ aũ habitatorẽ hierl'm nõ potuerũt filij iuda delere: habitauitq; iebuseus cũ filijs iuda in hierl'm vsq; in pñtem diem.

Capitulum. .XVI.

Cecidit q̃z sors filiorum ioseph ab iordane ptra hiericho ⁊ aq̃s eiꝰ ab oriente solitudo q̃ ascendit de hiericho ad montẽ bethel: ⁊ egredit de bethel luzã: ẽnsitq; terminũ archiataroth ⁊ descẽdit ad occidentẽ iuxta terminũ iefleti. vsq; ad termios betheron inferioris ⁊ gazer. finiũturq; regiones eiꝰ mari magno. possedẽrtq; filij ioseph manasse et ephraĩ. Et factꝰ est terminꝰ filioꝝ ephraĩ p ꝯgtiones suas: ⁊ possessio eoꝝ ptra orientem atharoth addar vsq; bethoron superiorẽ: egrediunt q̃z pfinia in mare. Machmetath vo aquilonẽ rspicit ⁊ circuit termios pt orientẽ in thanathselo ⁊ ptransit a torrente ianoe. descenditq; de ianoe in atharoth ⁊ noaratha ⁊ puenit in hiericho: egredit q̃z ad iordanẽ de thaphua pẽnsitq; pt mare in vallẽ harũdineti: sũtq; egressus eiꝰ in mare salsissimũ. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ ephraim p familias suas: vrbesq; sepate sũt filijs ephraim ĩ medio possessiõis filioꝝ manasse ⁊ ville eaꝝ. Et ñ interfecerũt filij ephraim chananeũz qui hĩtabat in gazar: hĩtauitq; chananeꝰ ĩ medio ephraĩ vsq; in diẽ hanc tributariꝰ.

Capitulum. .XVII.

Cecidit autez sors tribui manasse. Ipse enĩ est primogenitus ioseph. machir primogenito manasse patri galaad qui fuit vir pugnator: habuitq; possessionem galaad ⁊ basan ⁊ reliquis filioꝝ manasse iuxta familias suas. filijs abyezer ⁊ filijs helech ⁊ filijs hesribel ⁊ filijs sichen et filijs epher et filijs semida. Isti sunt filij manasse. Filij ioseph mares per ꝯgnatõnes suas. Salphaat vero filio epher filij galaad filij machir filij manasse non erant filij sed sole filie: quarũ ista sũt nomina. mahala ⁊ noba et egla ⁊ melcha et thersa. Cleneruntq; in pspectu eleazari sacerdotis ⁊ iosue filij nun et principũ dicentes: dñs precepit per manum moysi:

vt daretur nobis possessio in medio fratꝝ nostroꝝ: deditq; iuxta imperiũ dñi possessionẽ in medio fratrũ patris eaꝝ. et ceciderũt funiculi manasse decem absq; terra galaad ⁊ basan trãs iordanẽ. Filij enĩ manasse possiderẽt hereditatẽ in medio filioꝝ eius. Terra aũt galaad cecidit in sortẽ filioꝝ manasse qui reliqui erãt. Fuit terminus manasse ab aser machimat q̃ respicit sichẽ ⁊ egrediẽ ad dexterã iuxta habitatores fõtis thaphue. Etenĩ in sorte manasse ceciderat terra thaphue que ẽ iuxta terminos manasse filioꝝ ephraim. Descenditq; termin⁹ vall' harũdineti in meridiẽ torrẽtis ciuitatũ ephraim que in medio sũt vrbiũ manasse. Terminus manasse ab aquilone torrẽtis ⁊ exitus eius ꝑgit ad mare: ita vt possessio ephraim sit ab austro ⁊ ab aquilone manasse: et vtrãq; claudat mare et ꝯiũganẽ sibi in tribu aser ab aquilone et in tribu ÿsachar ab oriẽte. Fuitq; hereditas manasse in ÿsachar ⁊ in aser. bersan et viculi ei⁹ ⁊ iebblaã cũ vicul' suis ⁊ habitatores dor cũ opidis suis. habitatores q̃z endor cũ viculis suis: sil'rq; hĩtatores thenath cuz vicul' suis ⁊ hĩtatores mageddo cum viculis suis. et tercia pars vrbis nophet. Nec potuerũt filij manasse has ciuitates subuertere: sed cepit chaneus habitare in terra sua. Postq̃ aũt ꝯualuerunt filij isrl' subiecerũt chananeos ⁊ fecerunt sibi tributarios. nec interfecerũt eos. Locutiq; sunt filij ioseph ad iosue ⁊ dixerũt. Quare dedisti mihi terrã in possessionem sortis ⁊ funiculi vni⁹: cũ sim tãte mltitudinis: ⁊ bñdixit mihi dñs? Ad quos iosue ait. Si ꝓpl's mltus es ascẽde in siluã ⁊ succide tibi spacia ĩ terra pherezei ⁊ raphaim qꝛ ãgusta est tibi possessio mõtis ephraĩ. Cui rñderũt filij ioseph. Non poterim⁹ ad mõtana ꝯscẽdere cũ ferreis curribꝰ vtanẽ chananei qui hĩtant ĩ terra cãpestri in q̃ siti sũt bersan cũ vicul' suis ⁊ iesrl' mediã possidens vallẽ. Dixitq; iosue ad domum ioseph ⁊ ephraim ⁊ manasse. Popul⁹ mlt⁹ es ⁊ magne fortitudinis. nõ habebis sortẽ vnã sed ẽnsibis ad montẽ: et succides tibi atq; purgab̃ ad hĩtandũ spacia: ⁊ poteris vlt̃ ꝓcedere cũ subuerteris chananeũ quẽ dicis ferreos hr̃e currus ⁊ esse fortissimũ.

¶ Capitulum. .XVIII.

Congregatiq; sunt oẽs filij isrl' in sÿlo: ibiq; fixerẽt tab̃naculũ testimonij: et fuit eis terra subiecta. Remãserãt aẽ filioꝝ isrl' septẽ tribꝰ q̃ necdũ accepãt possessiões suas. Ad q̃s iosue ait. Vsq;q̃ marcetis ignauia et nõ inẽtis ad possidendã terrã quã dñs deus pr̃m vestroꝝ dedit vob̃? Eligite de singul' tribubꝰ ternos viros: vt mittã eos et ꝑgant atq; circueãt terrã ⁊ describãt eaz iuxta nũeꝝ vniuscuiusq; mltitudĩs: referantq; ad me qd̃ descripserĩt. Diuidite vob̃ terrã ĩ septẽ partes: iudas sit in termĩs suis ab australi plaga. ⁊ dom⁹ ioseph ab aq̃lone: mediã inter hos terrã in septẽ ꝑtes describite: et huc venietis ad me: vt coraz dño deo vr̃o mittã vobis h̃ sortẽ: qꝛ ñ est ĩter vos pars leuitaꝝ: sed sacerdotiũ dñi est eoꝝ hereditas. Gad aũt ⁊ ruben ⁊ dimidia tribꝰ manasse iam accepant possessiones suas ẽns iordanẽ ad orientalẽ plagam q̃s dedit eis moÿses famul⁹ dñi. Cũq; surrexissẽt viri vt ꝑgerent ad describendã terrã p̃cepit eis iosue dicẽs. Circuite terrã ⁊ describite eã. ac reuertimĩ ad me vt h̃ corã dño deo vr̃o in sÿlo mittã vobis sortẽ. Itaq; ꝑrexerũt ⁊ lustrãtes eã in septẽ ꝑtes diuiserũt scribẽtes in voluĩe: reuersiq; sunt ad iosue ĩ castẽ sÿlo. Qui misit sortes corã dño ĩ sÿlo: diuisitq; terram filijs isrl' in septẽ partes. Et ascẽdit sors pr̃ia filioꝝ beniamin ꝑ familias suas: vt possiderẽt terrã ĩter filios iuda ⁊ filios ioseph: Fuitq; termin⁹ eoꝝ ꝯtra aquilonẽ. a iordane ꝑgens iuxta latus hiericho septẽtrionalis plage: et inde ꝯtra occidentẽ ad mõtana ꝯscendẽs ⁊ ꝑueniẽs ad solitudinẽ bethauen. atq; ꝑtrãsiens iuxta lusã ad meridiẽ ipsa est bethel: descẽditq; ĩ atharoth ad dar in mõtẽ q̃ est ad meridiẽ bethorõ ĩferioris ⁊ ĩclinaẽ circuiẽs ꝯt̃ mare ad meridiẽ mõtis q̃ respicit bethorõ ꝯt̃ affricũ. Sũtq; exit⁹ ei⁹ in cariathbaal q̃ vocaẽ cariathiarĩ vrbẽ filioꝝ iuda. Hec ẽ plaga ꝯt̃ mare ad occidẽtẽ. A meridie aẽ ex ꝑte cariathiarĩ egrediẽ termin⁹ ꝯt̃ mare ⁊ ꝑuenit vsq; ad fontẽ aq̃ꝝ nepthoa. Descẽditq; ĩ partẽ mõtis q̃ respicit vallẽ filioꝝ ennon. ⁊ ẽ ꝯt̃ septẽtrionalẽ plagã in extrẽa ꝑte vall' raphaĩ: descẽditq; ĩ iehẽnon. id ẽ vall' ennõ. iuxta latus iebusei ad austꝝ: ⁊ ꝑuenit ad fontẽ

rogel trāsiens ad aquilonē: ⁊ egrediēs ad ensemes. id est fontem sol': et ꝑtrāsit vsq; ad tumulos q̄ sūt e regione ascēsus adōmin: descēditq; ad benhoen id est lapidem boem filij ruben: ⁊ ꝑtrāsit ex latere aquilonis ad cāpestria: descēditq; in planiciez et ꝑtergredit̄ ꝯt̄ aquilonē bethagla: sūtq; exit⁹ ei⁹ ꝯt̄ linguā maris salsissimi ab aq̄lone in fine iordanis. ad australē plagā q̄ est termin⁹ illius ab oriēte. Hec ē possessio filioꝝ beniamin ꝑ termīos suos ī circuitu et familias suas. Fuerūtq; ciuitates eius hiericho ⁊ bethagla ⁊ vall' casis betharaba ⁊ samaraiz ⁊ bethel et auim ⁊ astara et osra villa hemona ⁊ offui ⁊ gabee: ciuitates duodecī ⁊ ville eaꝝ. Gabaō et rama et beroth ⁊ mesphe caphora ⁊ amosa ⁊ recez iarephel ⁊ tharela ⁊ sela heleph et iebꝰ q̄ ē hierl'm. gabaad ⁊ cariath ciuitates q̄tuordecī ⁊ ville eaꝝ. Fiūt oēs ciuitates vigīti sex. Hec est possessio filioꝝ beniamī iuxta familias suas.

Capitulum. XIX.

Et egressa ē sors scd̄a filioꝝ sÿmeō ꝑ ꝯg̃tiones suas. fuitq; hereditas eoꝝ in medio possessionis filioruz iuda. bersabee ⁊ sabee ⁊ molada ⁊ asersua ⁊ baala ⁊ asē ⁊ heltholad bethularma ⁊ siceleg ⁊ beth ⁊ marchaboth ⁊ asersua ⁊ bethlepaboth ⁊ sarohē: ciuitates tredecim ⁊ ville eaꝝ. Aÿn ⁊ rēmon ⁊ athar ⁊ asan: ciuitates q̄tuor ⁊ ville eaꝝ. Oēs viculi ꝑ circuitū vrbiū istaꝝ vsz ad balaad b̄cameth ꝯt̄ australē plagā. Fuer̄tq; oēs ciuitates decē ⁊ septē. Hec ē hereditas filioꝝ sÿmeō iuxta possessiones suas ī possessione ⁊ funiculo filioꝝ iuda: q̄r maior erat ⁊ idcirco filij simeon possederūt in medio hereditatis ei⁹. Ceciditq; sors tercia filioꝝ zabulō ꝑ ꝯg̃tiones suas: ⁊ fact⁹ est termin⁹ possessionis filioꝝ zabulon vsq; sarith. Ascenditq; d̄ mari ⁊ medalaa: ⁊ ꝑuenit ī debbaseth vsq; ad torrentē qui ē ꝯt̄ ieconan: et reuertit̄ de sarith ꝯt̄ oriētē in finē sicelech thabor et egredit̄ ad dabereth: ascēditq; ꝯtra iasie: ⁊ īde ꝑtrāsit vsz ad oriētalē plagā gethefer ⁊ tachasin: et egredit̄ in remmon amphar ⁊ noa. ⁊ circuit ad aquilonē ⁊ nathō. Suntq; egressus eius vall' ieptahel ⁊ cathethet naalol ⁊ semuon ⁊ iedaba ⁊ bethleē: ciuitates duodecim ⁊ ville eaꝝ.

Hec est hereditas tribꝰ filioꝝ zabulon per ꝯgnationes suas: vrbes ⁊ viculi eaꝝ. Isachar egressa est sors q̄rta per ꝯgnationes suas: fuitq; ei⁹ hereditas iesrahel et casaloth et sunē ⁊ affraim ⁊ senon ⁊ anaarath et rabboth ⁊ cesion ⁊ haemes ⁊ rameth et ⁊ hēganni ⁊ henadda ⁊ bethfeses ⁊ ꝑuenit termin⁹ ei⁹ vsq; thabor ⁊ seesima et bethsemes: erātq; exitus eius iordanis ciuitates sedecim ⁊ ville eaꝝ. Hec est possessio filioꝝ ÿsachar per ꝯgnationes suas: vrbes et viculi eaꝝ. Ceciditq; sors quinta tribui filioꝝ aser per ꝯgnatōes suas: fuitq; terminus eoꝝ alchat ⁊ cali ⁊ bethē ⁊ axab et elmeleth ⁊ amaad et messal: ⁊ ꝑuenit vsq; ad carmelum maris ⁊ sÿor ⁊ labanath: ac reuertit̄ ꝯtra orientē bethagon: et ꝑtrāsit vsq; sabulō ⁊ vallem ieptael ꝯtra aquilonem in bethemeth ⁊ ieuel: egredit̄q; ad leuā cabul ⁊ acran ⁊ roboth ⁊ amō ⁊ chana vsq; ad sidonē magnā: reuertit̄q; ī orma vsq; ad ciuitatē munitissimā tÿruz ⁊ vsq; osā: erūtq; exitus eius in mare de funicl'o acziba ⁊ amma ⁊ afeg ⁊ roob: ciuitates viginti due ⁊ ville eaꝝ. Hec est possessio filiorum aser per ꝯgnationes suas. vrbesq; ⁊ viculi eaꝝ. Filioꝝ neptalī sexta pars cecidit ꝑ familias suas: et cepit termin⁹ d̄ heleth ⁊ helon sannanim ⁊ adami que ē neceb ⁊ iebnahel: vsq; lecon et egressus eorū vsq; ad iordanē: reuertit̄q; termin⁹ ꝯtra occidentem et azauoth thabor. atq; inde egredit̄ ī vcuca ⁊ ꝑtrāsit in zabulō ꝯt̄ meridiē ⁊ ī aser ꝯtra occidentē: ⁊ in iuda ad iordanē ꝯt̄ solis ortū ciuitates mūitissime: assedim ser ⁊ ammad et rechat ⁊ cenerz ⁊ edema ⁊ arama asor ⁊ cedes ⁊ edrai nasor ⁊ ieron ⁊ magdihel horē ⁊ bethanat betsemes: ciuitates decem ⁊ nouē et ville eaꝝ. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ neptalī per ꝯgnationes suas: ⁊ vrbes ⁊ viculi earum. Tribui filioꝝ dan per familias suas egressa est sors septima: et fuit terminus possessionis eius saraa ⁊ hestaol ⁊ hair semes. id est ciuitas solis: selebin et ahialon et iethela helon et themna et achron helcheten iepthon ⁊ baalad iud ⁊ bane ⁊ barath et iechrēmon atq; hiercon ⁊ arechō. cum termino qui respicit ioꝓpen et ipso fine concluditur. Ascenderuntq; filij dan et pug̃uerūt ꝯtra lesem. ceperuntq; eam.

et pcusserunt eam in ore gladij ⁊ possiderẽt et habitauerũt in ea: vocãtes nomẽ eius lesendan ex nomine dan pris sui. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ dan p ꝯgnões suas. vrbes ⁊ vicꝯ eaꝝ. Cũqꝫ ꝓplesꝫ sorte terrã diuidere singul' per tribꝰ suas. dederũt filij isrl' possessionez iosue filio nun in medio sui iuxta ꝓceptũ dñi. vrbẽ quã postulauit tãnathsaraa in mõte ephraim. Et edifica uit ciuitatẽ. hĩtauitqꝫ in ea. Hee sunt pos sessiones ꝙs sorte diuiserũt eleazar sacer dos ⁊ iosue filiꝰ nun ⁊ pncipes familiaꝝ: ac tribuũ filioꝝ isrl' in silo. coꝛã dño ad hostium tabernaculi testimonij: partitiqꝫ sunt terram.

¶ Capitulum. .XX.

Et locutus est dñs ad iosue dicẽs. Loquere filijs isrl' ⁊ dic eis. Hepa ratæ vrbes fugitiuoꝝ: de quibꝰ lo cutus sum ad vos p manũ moysi: vt ꝓfu giat ad eas quicunqꝫ animã pcusserit ne scius: ⁊ possit euadere irã pximi qui vltor est sanguis. cũ ad vnã haꝝ ꝓfugerit ciui tatũ: stabitqꝫ añ portã ciuitatis ⁊ loqꝫ se nioribꝰ vrbis illiꝰ ea q̃ se ꝓbẽt innocẽ tem: sicqꝫ suscipient eũ ⁊ dabũt ei locũ ad habitandũ. Cunqꝫ vltor sanguis eũ fuerit psecutus ñ tradẽt in manꝰ eius: qꝛ igrans pcussit pximũ eiꝰ: nec añ biduũ triduũue eiꝰ pbaꝝ inimicꝰ. Et hĩtabit ĩ ciuitate illa donec stet añ iudiciũ causaz reddẽs facti sui: ⁊ moriaꝝ sacerdos magnꝰ q̃ fuerit in illo tpe. Tũc reuertẽꝫ homicida ⁊ ĩgredi etur ciuitatẽ ⁊ domũ suam de q̃ fugerat. Decreueruntqꝫ cedes in galilea mõtis ne ptalĩ ⁊ sichẽ in mõte ephraĩ ⁊ cariatharbe ipsa est ebron ĩ mõte iuda: ⁊ trãs iordanẽ ꝓtra oriẽtalẽ plagã hiericho statueꝝ bo soꝛ que sita ẽ in cãpestri solitudĩe ð tribu rubẽ ⁊ ramoth ĩ galaad ð ẽbu gad ⁊ gau lon ĩ basan de tribu manasse. Hee ciuita tes ꝓstitutæ sũt cũctis filijs isrl' ⁊ aduenis qui hĩtabãt inter eos vt fugeret ad eas q̃ animã nesciꝰ pcussisset ⁊ ñ moꝛereꝝ in ma nu pximi. effusũ sanguinẽ vĩdicare cupi entis donec staret añ pl'um expositurus causam suam. ¶ Capitulũ .XXI.

Accesserũtqꝫ pncipes familiaꝝ leui ad eleazaꝝ sacerdotẽ. ⁊ iosue filiũ nun: ⁊ ad duces ꝯgtionũ p singu las tribꝰ filioꝝ isrl': locutiqꝫ sũt ad eos in silo terre chanaan atqꝫ dixerũt. Dñs pre cepit p manũ moysi vt darenꝝ nob vrbes ad habitandũ et suburbana eaꝝ ad alẽda iumẽta. Dederũtqꝫ filij isrl' de possessiõibꝰ suis iuxta impiũ dñi ciuitates ⁊ suburba na eaꝝ. Egressaqꝫ ẽ sors in familiã caath filioꝝ aaron sacerdotis ð tribu iuda. ⁊ sy meon ⁊ beniamin ciuitates tredecĩ: ⁊ reli quis filioꝝ caath: id ẽ leuitis q̃ supfuerãt. de tribubꝰ ephraim ⁊ dan et dimidie tribꝰ manasse ciuitates decẽ. Porro filijs gersõ egressa ẽ sors vt accipẽt de tribubꝰ ysach ar ⁊ aser ⁊ neptalim. dimidiaqꝫ tribu ma nasse in basan ciuitates nũero tredecĩ. Et filijs merari p cogtiones suas de tribubꝰ ruben et gad ⁊ zabulon vrbes duodecim. Dederũtqꝫ filij isrl' leuitis ciuitates ⁊ sub urbana eaꝝ. sicut ꝓcepit dñs p manũ mo ysi: singul' sorte tribuẽtes. ð tribubꝰ filio rũ iuda ⁊ simeon dedit iosue ciuitates q̃ꝫ ista sunt noĩa. filijs aaron p familias ca ath leuitici generis. pma enĩ sors ill' egres sa est: cariatharbe pris enach que vocaꝝ ebron ĩ mõte iuda ⁊ suburbana eiꝰ p cir cuitũ. Agros vero ⁊ villas eiꝰ dederat ca leph filio iephone ad possidẽdũ. Dedit er go filijs aaron sacdotis hebrõ ꝓfugij ciui tatẽ ac suburbana eiꝰ ⁊ lobnã cũ suburba nis suis ⁊ iether ⁊ istimõ ⁊ helõ ⁊ dabir et ain ⁊ iethã ⁊ betsames cũ suburbãis suis ciuitates nouẽ. ð tribubꝰ vt dictũ ẽ duabus. De tribu aũ filioꝝ beniamĩ gabaõ et gabae ⁊ anathot ⁊ almõ. cũ suburbãis su is ciuitates q̃tuoꝛ: oẽs sil' ciuitates filiorũ aarõ sacerdotis tredecĩ cũ suburbanis su is. Reliqs vo p familias filioꝝ caath leui tici generis hec ẽ data possessio. De tribu ephraĩ vrbes ꝓfugij sichẽ cũ suburbãis su is ĩ mõte ephraĩ ⁊ gazer ⁊ iebsã ⁊ bethoꝛõ cũ suburbãis suis ciuitates q̃tuoꝛ. De tri bu q̃z dan helteco et gabathõ ⁊ baialon ⁊ gethrẽmon cũ suburbanis suis ciuitates q̃tuoꝛ. Porro ð dimidia ẽbu manasse tha nach et gethrẽmon cũ suburbanis suis ci uitates due. Oẽs ciuitates decẽ ⁊ suburba na eaꝝ date sũt filijs caath iferioris gẽꝰ. Filijs q̃z gersõ leuitici generis dedit ð di midia ẽbu manasse ꝓfugij ciuitates. gau lon ĩ basã ⁊ bosrã cũ suburbãis suis ciui tates duas. Porro ð tribu ysachar cesion et dabreth et garamoth ⁊ engannim cum

ſuburbanis ſuis ciuitatꝫ ꝗtuor. De tribu aũ aſer maſã ⁊ abdõ ⁊ elrath ⁊ roob cũ ſuburbãis ſuis ciuitatꝫ ꝗtuor. De tribu ꝙz neptalĩ ciuitatꝫ ꝓfugij cedꝫ in galilea ⁊ amothdor ⁊ carthari cũ ſuburbãis ſuis ciuitatꝫ tres. Oẽs vrbes familiaruz gerſon tredecĩ cũ ſuburbanis ſuis. Filijs aũ merari leuitis inferioris ḡdus ꝑ familias ſuas. data ẽ de tribu zabulõ iethnan et cartha ⁊ dãna ⁊ naalol ciuitatꝫ ꝗtuor cũ ſuburbanis ſuis. De tribu gad ciuitatꝫ ꝓfugij romoth ĩ galaad ⁊ manaĩ ⁊ eſebon ⁊ iaſer ciuitatꝫ ꝗtuor cũ ſuburbãis ſuis. De tribu ruben vlĝ iordanẽ ꝓ̃ hiericho ciuitatꝫ refugij. boſor ĩ ſolitudine miſor ⁊ iaſer ⁊ ietſon et maſpha ciuitatꝫ ꝗtuor cũ ſuburbãis ſuis. Oẽs vrbes filioꝝ merari ꝑ familias et ꝓgtiones ſuas duodecĩ. Itaqꝫ ciuitatꝫ vniuerſe leuitaꝝ in medio poſſeſſiõis filioꝝ iſrl. fuerũt ꝗdragĩtaocto cũ ſuburbanis ſuis ſingule ꝑ familias diſtributꝫ. Dedítqꝫ dñs deus iſrl̃i omnẽ tꝛrã quã ĝditurꝫ ſe pr̃ibo eoꝝ iurauerat: ⁊ poſſederũt illã atꝫ hĩtauerũt ĩ ea. Dataqꝫ ẽ ab eo paꝝ ĩ oẽs ꝑ circuitũ natõnes. nulluſqꝫ eis hoſtiũ reſiſtere auſus ẽ: ſꝫ cũcti ĩ eoꝝ ditionẽ redacti ſũt. Ne vnũ quidẽ verbũ qđ ill' ꝓmiſerat irritũ fuit: ſꝫ rebo expleta ſũt omnia.

Capitulum. XXII.

Otĝ tpe vocauit ioſue rubenitas: et gaddítas: ⁊ dimidiã tribũ manaſſe: dixitqꝫ ad eos. Feciſtis oĩa ꝙ̃ ꝓcepit vob moyſes famul' dñi: mihi qꝫ in oĩbo obediſtis: nec reliq́ſtis fr̃es vr̃os lõgo tpe vſqꝫ ĩ pñtẽ diẽ. cuſtodiẽtes imperiũ dñi dei vr̃i. Quia igiĝ dedit dñs de' vr̃ fr̃ibo vr̃is quietẽ et pacẽ ſic pollicit' ẽ: reuertimĩ ⁊ ite ĩ tabnacula vr̃a ⁊ ĩ tꝛrã poſſeſſiõis: quã ĝdidit vob moyſes famulus dñi ĝns iordanẽ: ita dũtaxat. vt cuſtodiatis attẽte ⁊ ope ꝛpleatis mãdatũ ⁊ legem quã ꝓcepit vob moyſes famul' dñi: vt diligatis dñm deũ vr̃m ⁊ ãbuletis ĩ oĩbo vijs ei' ⁊ obſeruetis mãdata illi'. Adhereatiſqꝫ ei ac ſeruiatis in oĩ corde ac in oĩ aĩa vr̃a. Bñdixitqꝫ eis ioſue ⁊ dimiſit eos. Qui reuerſi ſũt ĩ tabnacula ſua. Dimidie aũ tribui manaſſe poſſeſſionẽ moyſes dederat ĩ baſan: ⁊ idcirco medie q̃ ſupfuit dedit ioſue ſoꝛtẽ inĝ ceteros fr̃es ſuos ĝns iordanen ad occidẽtalẽ eius plagam. Cunqꝫ dimitteret eos in tabnacula ſua ⁊ bñdixiſſꝫ eis: dixit ad eos. In mlta ſubſtãtia atꝫ diuiciis reuertimĩ ad ſedes vr̃as. cũ argẽto ⁊ auro. ere ac ferro ⁊ veſte mltiplici. Diuidite predã hoſtiũ cũ fr̃ibo vr̃is. Reuerſi qꝫ ſũt ⁊ abierũt filij ruben ⁊ filij gad ⁊ dimidia tribo manaſſe a filijs iſrl. de ſilo q̃ ſita eſt ĩ chanaan: vt inĝrent galaad tꝛrã poſſeſſionis ſue quã obtinuerãt iuxta impiũ dñi in manu moyſi. Cũqꝫ veniſſent ad tumulos iordanis ĩ tꝛra chanaan: edificauerũt iuxta iordanẽ altare infinite magnitudinis. Qđ cũ audiſſent filij iſrl ⁊ ad eos certi nũcij detuliſſẽt edificaſſe filios rubẽ ⁊ gad ⁊ dimidie tribo manaſſe altare ĩ ĝra chanaan ſup iordanis tumulos ꝓ̃ filios iſrl: ꝙnerũt oẽs in ſilo: vt aſcẽderẽt ⁊ dimicarẽt ꝓ̃ eos. Et ĩterim miſerũt ad illos in tꝛrã galaad phinees filiũ eleazari ſacẽdotẽ ⁊ decẽ pr̃cipes cũ eo ſingl'os de ſingul' tribub. Qui venerũt ad filios ruben et gad ⁊ dimidie ĝbo manaſſe ĩ ĝrã galaad dixerũtqꝫ ad eos. Hec mãdat oĩs ꝑl's dñi. Que ẽ iſta ĝnſgreſſio: Cur reliq́ſtis dñm deũ iſrl edificãtes altare ſacrilegũ ⁊ a cultu illi' recedẽtes: An paꝝ vob ẽ q̃ peccaſtis ĩ beelphegor ⁊ vſqꝫ in pñtẽ diẽ macla hui' ſceleris ĩ nob ꝑmanet. mltiqꝫ de ꝑlo corꝛuerũt: Et vos hodie reliq́ſtis dñz: ⁊ ẽs in vniverſũ iſrl ira ei' deſeuiet. Qđ ſi putatis ĩmundã eẽ tꝛrã poſſeſſiõis vr̃e: ĝnſite ad tꝛrã ĩ q̃ tabnaculũ dñi ẽ: ⁊ hĩtate inĝ nos: tm̃ vt a dño ⁊ a nr̃o ꝓcor̃õ ñ recedatis. edificato altari ꝓter altare dñi dei nr̃i. Nonne achor fili' zare ꝑuarijt mãdatũ dñi ⁊ ſup omnẽ ꝑl'm iſrl ira ei' incubuit: Et ille erat vn' homo: atꝫ vtinã ſolus periſſet in ſcelere ſuo. Rñderũtqꝫ filij ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribo manaſſe principibo legationis iſrl. Fortiſſim' de' dñs ipſe nouit ⁊ iſrl ſimul intelliget: ſi ꝑuaricationis anio hoc altare ꝓſtruximus nõ cuſtodiat nos ſed puniat nos in pñti. Et ſi ea mente fecim' vt holocauſta ⁊ ſacrificiũ ⁊ pacificas victimas ſup eo imponeremus. ipſe querat ⁊ iudicet: ⁊ non ea magis cogitatõne atꝫ ĝtatu: vt diceremus cras dicent filij veſtri filijs noſtris. Quid vobis et dño deo iſrabel: Terminum poſuit domin' inĝ nos ⁊ vos o filij ruben et

filij gad iordanen fluuium ⁊ ideirco partem non habetis in dño: et ꝓ hanc occasionem auertēt filij vri filios nros a timore dñi. ꝓutauim⁹ itaqꝫ meli⁹ ⁊ dixim⁹. Extruamus nobis altare non in olocausta neqꝫ ad victimas offerēdas. sed in testimonium inter nos ⁊ vos: ⁊ sobolē nrām vrāz qꝫ ꝓgenie vt seruiam⁹ dño: ⁊ iuris nri sit offerre ⁊ olocausta ⁊ victimas ⁊ pacificas hostias: ⁊ nequaq̄ dicāt cras filij vri filijs nris. ñ est vob pars i dño. Qd si voluerit dicere. Rñdebunt eis. Ecce altare dñi qd feceř pres nri. ñ in olocausta neqꝫ in sacrificiū. sed in testioniū nrm ac vim. Absit a nobis hoc scelus vt recedam⁹ a dño: ⁊ eius vestigia relinq̄mus. extructo altari ad olocausta ⁊ sacrificia ⁊ victimas offerēdas: ꝓter altare dñi dei nri qd extructū est añ tabnaculū eius. Quib⁹ auditis phinees sacerdos ⁊ pncipes legatōis isrl' qui erāt cū eo placati sūt: ⁊ ꝺba filioꝝ ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib⁹ manasse libētissime susceperūt. Dixitqꝫ phinees fili⁹ eleazari sacerdos ad eos. Nūc scim⁹ qd nobiscū sit dñs. quoniā alieni estis a ꝓuaricatōe hac et libastis filios isrl' ꝺ manu dñi. Reuersusqꝫ est cū pncipib⁹ a filijs ruben et gad de terra galaad finium chanaan ad filios isrl': et retulit eis. ꝓlacuitqꝫ ſmo cūctis audientib⁹. Et laudauerūt deū filij isrl': et nequaq̄ vlř dixerūt vt ascenderēt ꝑ eos atqꝫ pug̃rent: ⁊ delerēt terrā possessionis eoꝝ. Vocaueřtqꝫ filij ruben ⁊ filij gad altare qd extruxerāt testimonium nrm. q̄ dñs ipse sit deus.

Capitulum. .XXIII.

Veloluꝫ aī multo tpe postq̄ pacē dederat dñs isrl'i. subiectis in gyro natōib⁹ vniuerꝭ: ⁊ iosue iam longeuo ⁊ plenil' etatis: vocauitqꝫ iosue oēz isrl'ez. maioresqꝫ natu ⁊ pncipes ac duces ⁊ mgr̄os: dixitqꝫ ad eos. Ego senui ⁊ prouectionis etatis sum: vosqꝫ cernitis oīa q̄ fecerit dñs de⁹ vr cūctis ꝓ circuitū natōnib⁹. quō ꝓ vobis ipe pug̃uerit. Et nūc qr vob sorte diuisit oēm terrā. ab oriētali pte iordanis vsqꝫ ad mare magnū. mltoqꝫ adhuc supsūt natōes: dñs de⁹ vr dispdet eas et auferet a facie vra: ⁊ possidebitis terrā sicut vob pollicit⁹ est. Tantū ꝓfortamī et estote soliciti vt custodiatis cūcta q̄ scꝑta sunt in voluīe legis moysi. ⁊ nō declinetis ab eis nec ad dexteraz neqꝫ ad sinistrā: ne postq̄ inř ueritis ad gētes q̄ iter vos future sūt. iuretis in noīe deoꝝ eaꝝ ⁊ ꝺuiatis eis ⁊ adoretis illos sz adhereatis dño deo vro qd feciſtis vsqꝫ i diē hāc. Et tūc auferet dñs de⁹ in ꝓspectu vro gētes mag̃s et robustissimas: ⁊ null⁹ vob resistere poterit. Un⁹e vob ꝑsequeř hostiū mille viros: qr dñs de⁹ vr ꝓ vob ipe pug̃bit sicut pollicit⁹ ē: hoc tantū diligētissime ꝓcauete. vt diligatis dñm deum vrm. Qd si volueritis gētiū haꝝ q̄ iter vos hītant erroribꝰ adhere re: ⁊ cū eis miscere ꝓnubia atqꝫ aīcicias copulare: iam tūc scitote q̄ dñs de⁹ vr nō eas deleat añ faciē vram: sz sint vob in foueā ac laqueū ⁊ offēdiculū ex latere vro. et subes i ocul' vris donec vos auferat atz dispdat ꝺ terra hac optīa quā ř ꝺidit vob. Ēn ego hodie ingrediar viā vniuerse terre ⁊ toto aīo ꝓg̃scetis q̄ ꝺ oīb⁹ ꝺbis q̄ se dñs ꝑstituꝝ vob eē pollicit⁹ ē. vnū ñ ꝓterierit incassū. Sicut g̃ impleuit ope qd ꝓmisit ⁊ prospa cūcta venerūt: sic adducet sup vos quicqd maloꝝ ꝓminat⁹ ē: donec vos auferat atqꝫ dispdat de terra hac optīa quaz ř ꝺidit vob: eoq̄ ꝓterieritis pactū dñi dei vri qd pepigit vobiscū ⁊ ꝺuieritis ꝺijs alienis ⁊ adorauerit⁹ eos. Cito atz velociter ꝓsurget i vos furor dñi: ⁊ auferimini ab hac terra optīa quā ř ꝺidit vob.

Capitulum. .XXIIII.

Congregauitqꝫ iosue omnes trib⁹ isrl' in sichem: ⁊ vocauit maiores natu ac pncipes ⁊ iudices ⁊ magistros. stetereřtqꝫ i ꝓspectu dñi: ⁊ ad ꝓpl'm sic locut⁹ est. Hec dicit dñs de⁹ isrl'. Trāsfluuium hītauerūt pres vri ab inicio. thare pr̄ abrahā ⁊ nachor: ꝺuieřtqꝫ ꝺijs alienis. Tuli ego prem vrm abrahā de mesopotamie finib⁹ et adduxi eū in terrā chanaan: mltiplicauiqꝫ semē ei⁹ ⁊ dedi ei ysaac. illiqꝫ rursū dedi iacob et esau. e q̄b⁹ esau dedi montē seir ad possidēdū: iacob vero et filij ei⁹ descēderūt i egiptū. Misiqꝫ moysē ⁊ aaron ⁊ pcussi egiptū mltis signis atz portētis. eduxiqꝫ vos ⁊ pres vros ꝺ egipto ⁊ venistis ad mare: persecutiqꝫ sunt egipcij pres vros cū curribꝰ ⁊ eqtatu vsqꝫ ad mare rubꝝ. Clamaueřt aī ad dñm filij isrl' q̄ posuit tenebras iter vos ⁊ egipcios ⁊ adduxit

sup eos mare ⁊ oppuit eos. Vidistis oculi ve stri cūcta q̄ ī egipto fecerim. ⁊ habitastis ī solitudīe mlto tpe: ⁊ ītroduxi vos ī trā amorrei q̄ habitabat trās iordanē. Cūq; pugnarēt ptra vos. tradidi eos ī manꝰ vras: ⁊ possedistis trrā eorꝝ atq; ītrfecistis eos Surrexit aī balach filiꝰ sephor rex moab ⁊ pugnauit ptra īsrl'em. Misitq; ⁊ vocauit balaā filiū beor vt malediceret vob. ⁊ ego nolui audire eū. ſz ecōtrario p illū bñ dixi vobis: ⁊ liberaui vos de manu eius. Trāsistisq; iordanē ⁊ venistis ad hiericho pugnauerūtq; ptra vos viri ciuitatis eiꝰ. amorreus ⁊ pherezeꝰ ⁊ cananeus ⁊ etheꝰ ⁊ gergeseꝰ ⁊ eueꝰ ⁊ ibebuseꝰ: ⁊ tradidi illos in manꝰ vras. misitq; añ vos scabrones ⁊ eieci eos de locis suis. duos reges amorreorum. non ī gladio ⁊ in arcu tuo: dediq; vobis trrā in q̄ nō laborastis. ⁊ vrbes q̄s nō edificastis. vt habitaretis in eis: vineas ⁊ oliueta q̄ nō plantastis. Nunc g̃ timete dñm ⁊ seruite ei pfecto corde atq; verissimo: ⁊ auferte deos qbꝫ seruierūt pres vri in mesopotamia ⁊ in egipto: ac seruite domino. Sin aūt malū vob videt vt dño seruiatis. optio vobis dat. Eligite hodie qd placet. cui seruire potissimū debeatis. vtꝝ dijs qbꝫ seruierūt patres vri in mesopotamia. an dijs amorreorꝝ in q̄ꝝ trra habitatis. Ego aūt ⁊ dom⁹ mea seruiem⁹ dño. Rñditq; plus ⁊ ait. Absit a nobis vt relinq̄mus dñm: ⁊ seruiamus dijs alienis. Dñs deus noster ipe eduxit nos ⁊ patres nostros de trra egipti. ⁊ de domo seruitutis: fecitq; videtib nobis signa ingētia: ⁊ custodiuit nos in oī via p quā ābulauim⁹. ⁊ in cūctis plis p q̄s trāsiuim⁹: ⁊ eiecit vniuersas gētes. amorreum habitatorem trre quā nos intuimus. Seruiem⁹ igit dño: quia ipe est deꝰ noster. Dixitq; iosue ad plm. Non poteritis seruire domino: deus ei sanctus ⁊ fortis emulator ē. nec ignoscet sceleribꝫ vestris atq; pctis Si dimiseritis dñm ⁊ seruieritis dijs alienis: conuertet se ⁊ affliget vos atq; subuertet. postq̄ vob pstiterit bona. Dixitq; populꝰ ad iosue neq̄q̄ ita vt loq̄ris erit: sed dño seruiemus. Et iosue ad plum testes inq̄t vos estis. q̄ ipi elegeritis vob dñm vt seruiatis ei. Rñderūtq; testes. Nūc g̃ ait auferte deos alienos de medio vr̄i: ⁊ incli-

nate corda vra ad dñm deū israhel. Dixit q̄ꝫ plus ad iosue. Dño deo nostro seruiem⁹ ⁊ obedietes erim⁹ pceptis eius. Percussit g̃ iosue ī die illo fedus: ⁊ posuit plo precepta atq; iudicia in sichem. Scripsit q̄ꝫ oīa vba hec in volumīe legis dñi: ⁊ tulit lapidē pgrandē. posuitq; eū subter quercū q̄ erat ī sanctuario dñi: ⁊ dixit ad omnem populū. En lapis iste erit vob in testimoniū. q̄ audieritis omnia verba dñi que locutus est vobis: ne forte postea negare velitis ⁊ mētiri dño deo vro. Dimisitq; populū singulos in possessionē suā. Et post hec mortuꝰ est iosue filius nun seruus dñi cētūdecē ānoꝝ: sepelierūtq; eū in finib⁹ possessionis sue ī thānatsare: q̄ sita est in mōte ephraim. a septentrionali pte mōtis gaas. Seruiuitq; īsrl dño cunctis diebꝫ iosue ⁊ seniorꝝ. q̄ longo vixerāt tempore p iosue: ⁊ qui nouerāt oīa opa dñi q̄ fecerat ī īsrl. Ossa q̄ꝫ ioseph q̄ tulerāt filij īsrl de egipto. sepelierūt ī sichē ī pte agri quē emerat iacob a filijs emor pris sichez cētū nouell' ouibꝫ: ⁊ fuit ī possessionē filiorū ioseph. Eleazar q̄ꝫ filiꝰ aaron mortuꝰ est: ⁊ sepelierūt eū in gabaath phinees filij eiꝰ: q̄ data est ei in mōte ephraim.

Explicit iosue. ¶ Incipit liber sopthim quē nos Judicum appellamus.

Post mortem iosue cōsulue runt filij israhel dñm dicētes. Quis ascēdet añ nos contra chananeum. ⁊ erit dux belli! dixitq; dominꝰ. Judas ascendet. Ecce tradidi trram ī manus eius. Et ait iudas sȳmeoni fratri suo. Ascende mecum in sorte mea. et pugna contra chananeum: vt ⁊ ego pergam tecum ī sorte tua. Et abijt cū eo sȳmeon. Ascenditq; iudas ⁊ tradidit dñs chananeum ac pherezeum ī manus eorꝝ: ⁊ pcusserunt in bezech decem milia virorꝝ Inuenerūtq; adonibezech: ⁊ in bezech: et pugnauerūt ptra eū: ac pcusserūt chananeum ⁊ pherezeū. Fugit aūt adonibezech: quē psecuti ꝓphētauerūt. cesis sūmitatibꝫ manuum eiꝰ ac pedum. Dixitq; adonibezech. Septuaginta reges āputatis manuū ac

pedū sūmitatib⁹ colligebāt sub mēsa mea cibo⁹ reliq̄as: sic̄ feci ita reddidit mihi de us. Adduxer̄tq; eū ī hirl'm: ⁊ ibi mortu⁹ ē Oppuguātes ḡ filij iuda hirl'm cepер̄t eā. ⁊ p̄cusser̄t ī ore gladij: t̄ dētes cūcta īcēdio ci uitat̄. Et postea descēdētes pugner̄t ꝑtra chananeū q̄ hītabat ī mōtanis: ⁊ ad meridiē ī cāpestrib⁹. Pergēsq; iudas ꝑ̄ chananeū q̄ habitabat ī hebrō. cui⁹ nomē fuit ā tiq̄tus cariatharbe. p̄cussit sȳsai ⁊ haymā ⁊ tholmai: atq; īde ꝓfect⁹ abijt ad hītatores dabir. cui⁹ nomen vet⁹ erat cariathsepher id ē ciuitas litterar̄. Dixitq; caleph Qui p̄cusserit cariatsepher. et vastauerit eā: dabo ei ax̄ā filiā meā vxorē. Cūq; cepisset eā othoniel fili⁹ cenez fr̄ caleph mi nor: dedit ei ax̄ā filiā suā cōiugē. Quā p̄gentē ī itinere monuit vir su⁹ vt peteret a pr̄e suo agr̄. Que cū suspirassz sedēs ī azino dixit ei caleph. Quid habes: At illa rn̄ dit. Da mihi bn̄dictōez: q; terrā arētē dedisti mihi. da ⁊ irriguā aq̄s. Dedit ḡ ei caleph irriguū supi⁹ ⁊ irriguū īferius. Filij aūt cinei cog̃ti moysi ascēderūt ō ciuitate palmar̄ cū filijs iuda. ī deserтū sortis ei⁹ qđ ē ad meridiē arath: ⁊ hītauerūt cū eo. Abijt aūt iudas cū symeone fr̄e suo: ⁊ p̄cusserūt simł chananeū q̄ hītabat ī sephat. ⁊ īterfecer̄t eū. Vocatūq; ē nomē vrb̄ horma id ē anathema. Cepitq; iudas gazā cū finib⁹ suis: ⁊ aschalonē atq; accarō cū t̄minis suis. Fuitq; dn̄s cū iuda ⁊ mōtana possedit. Nec potuit delere hītatores vallis: q; falcatis curribus habūdabāt. Dederūtq; caleph hebrō sic̄ dixerat moyses: q̄ deleuit ex ea tres filios enach. Jhebuseū aūt habitatorē birl'm nō deleuerūt filij beniamī: hītauitq; ihebuse⁹ cū filijs beniamī ī birl'm vsq; ī p̄nt̄em diē. Domus q̄z ioseph ascendit ī bethel: fuitq; dn̄s cū eis nā cū obsiderēt vrbē q̄ pri⁹ luza vocabat. viderūt hominē egredientē de ciuitate: dixerūtq; ad eū. Ostende nobis introitū ciuitatis: ⁊ faciem⁹ tecuz misericordiā. Qui cū oñdisset eis p̄cusserūt vrbē in ore gladij: hoīem aūt illū ⁊ omnē cognacōnez ei⁹ dimiser̄t. Qui dimissus abijt in terrā ethim: ⁊ edificauit ibi ciuitatez. Vocauitq; eam luzam: q̄ ita appellat̄ vsq; in p̄sentem diez. Manasses q̄z nō deleuit bethsan ⁊ chanath cū vicul' suis et habitatores dor. et ieblaam et maieddo cuz viculis suis: cepitq; chananeus habitare cū eis. Postq̄ aūt ꝓfortat⁹ ē isra hel fecit eos tributarios: ⁊ delere noluit. Ephraī ecia nō interfecit chananeū q̄ habitabat ī gazer. sz hītauit cū eo. Zabulō ñ deleuit hītatores tethrō ⁊ naalō: sed hītauit chanane⁹ in medio ei⁹. factusq; ē ei tributari⁹. Aser q̄z nō deleuit hītatores accho ⁊ sydonis alab ⁊ azaris ⁊ amma ⁊ aphech ⁊ roob: hītauitq; ī medio chananei hītatoris illi⁹ terre: nec interfecit eū. Neptalī q̄z nō deleuit hītatores bethsemes ⁊ bethanath: ⁊ hītauit int̄ chananeū hītatorē t̄re: fuer̄tq; ei bethseite ⁊ bethanite tributarij. Artauitq; amorre⁹ filios dā ī mōte. nec dedit eis locū vt ad planiora descēderēt. hītauitq; ī mōte hares qđ ītp̄tat̄ tēstacō ī hailō ⁊ salabī. Et agḡuata ē man⁹ dom⁹ ioseph: factusq; ē ei tributari⁹. Fuit aūt t̄min⁹ amorrei ab ascēsu scorpiōis pet̄ ⁊ superiora loca.

Capi. II.

Ascēditq; angel⁹ dn̄i de galgala ad locū flētiū ⁊ ait. Eduxi vos de egipto. ⁊ introduxi in terrā p q̄ iura ui p̄rib⁹ vestris: et pollicit⁹ sum vt nō facerem irritū pactum meū vobiscū in sēpiternū: ita dūtaxat vt nō feriretis fed⁹ cuz hītatoribus terre hui⁹. ⁊ aras eor̄ subuertere tis: ⁊ noluistis audire vocem meā. Cur hoc fecistis: Quāobrē nolui delere eos a facie vr̄a: vt habeatis hostes ⁊ dij eor̄ sint vobis in ruinā. Cūq; loq̄ret̄ āgel⁹ dn̄i hec ba ad omēs filios isrl': eleuauerūtq; vocē suā ⁊ fleuerūt. Et vocatū est nomē loci illius flentiū siue lacrimar̄: immolauer̄tq; ibi hostias dn̄o. Dimisit ergo iosue p̄pl'm: ⁊ abierunt filij israhel vnusquisq; in possessionē suā. vt obtinerēt eā: fuierūtq; domīo cūctis diebus ei⁹ ⁊ senior̄. q̄ longo post eū vixer̄t tpe. et nouerāt oīa opa domini q̄ fecerat cū isrl'. Mortu⁹ est aūt iosue fili⁹ nun famul⁹ dn̄i cētū ⁊ decē ānor̄: ⁊ sepelierunt eum in finib⁹ possessionis sue in thā nathsare in monte ephraim. a septētrionali plaga montis gaas. Disq; illa generacō ꝓgregata ē ad pr̄es suos: ⁊ surrexerūt alij q̄ nō nouerūt dn̄m: ⁊ opera q̄ fecerat cū israhel. Fecerūtq; filij isrl' malū in ꝓspectu dn̄i. ⁊ fuer̄t baalim: ac dimiserūt dn̄m deum patr̄ suorū. Qui eduxerat eos de terra egipti: ⁊ secuti s̄t deos alienos. deos q̄z

ꝑplor q̄ hītabāt in c̄cuitu eor. ⁊ adoraue
rūt eos: ⁊ ad iracūdiā ꝯcitauer̄t dn̄m. di-
mittētes eū ⁊ ſeruiētes baal ⁊ aſtaroth. Ira
tuſq; dn̄s ꝑ iſrl̄ ẽdidit eos ī man⁹ diripi
entiū: q̄ ceper̄t eos ⁊ vēdider̄t hoſtib⁹ q̄ ha
bitabāt ꝑ gir: nec potuer̄t reſiſtere aduer
ſarijs ſuis: ſꝫ q̄cūq; ꝓgere voluiſſēt. man⁹
dn̄i ſup eos erat ſic̄ locut⁹ē ⁊ iurauit eis:
⁊ vehemēter afflicti ſūt. Suſcitauitq; dn̄s
iudices q̄ liberarēt eos ⁊ vaſtātiū manib⁹.
ſꝫ nec eos audire voluer̄t. fornicātes cuꝫ
dijs alienis ⁊ adorātes eos. Cito ⁊ ſeruer̄t
viā ꝑ quā īgreſſi fuerāt p̄res eor: ⁊ audiē
tes mādata dn̄i. oīa fecere ꝓ̄ria. Cūq; do
mi⁹ iudices ſuſcitaret. ī diebꝫ eor flectēba
t miſc̄dia: ⁊ audiebat afflictor gemit⁹. ⁊
liberabat eos ⁊ cete vaſtātiū. Poſtq̄ aūt
mortu⁹ eēt iudex. reuertēbāt ⁊ ml̄to facie-
bāt maiora q̄ fecerāt p̄res eor: ſeq̄ntes de
os alienos. Seruientes eis ⁊ adorātes illos.
Nō dimiſerūt adinuēciones ſuas: ⁊ viam
duriſſimā ꝑ quā ābulare ꝓſueuerāt. Ira-
tuſq; ē furor dn̄i ī iſrl̄ ⁊ ait. Quia irritum
fecit gēs iſta pactū meū qꝺ ꝑcepigerā cum
p̄rib⁹ eor ⁊ vocē meā audire ꝓtēpſit: ⁊ e-
go ñ delebo gētes q̄s dimiſit ioſue ⁊ mor-
tu⁹ē: vt ī ipis experiar iſrl̄ vtr cuſtodiāt
viā dn̄i: ⁊ ābulent in ea. ſicut cuſtodierūt
p̄res eor an non. Dimiſit g̃ dn̄s has oēs
nacōes: ⁊ cito ſubuertere noluit. nec trādi
dit in manib⁹ ioſue.

Capitulum. III.

Hē ſūt gētes q̄s dn̄s dereliq̄t vt e-
rudiret ī eis iſrl̄em. ⁊ oēs q̄ nō no
uerant bella chananeor: ⁊ poſtea
diſcerēt filij eorū certare cum hoſtibus et
habere ꝓſuetudinē p̄liandi. q̄nq; ſatrapas
philiſtinor omnēq; chananeū ⁊ ſidoniuꝫ
atq; eueū. q̄ habitabat in monte libano ꝺ
mōte baalhermō vſq; ad introitū emath.
Dimiſitq; eos vt in ipis experiret iſrahe-
lem: vtrū audirent mādata dn̄i q̄ p̄cepe-
rat p̄rib⁹ eor ꝑ manū moyſi an nō. Itaq;
filij iſrl̄ habitauerūt in medio chananei ⁊
ethei ⁊ amorrei ⁊ ferezei ⁊ euei et iebuſei:
⁊ duxerunt vxores filias eorū. ipiq; filias
ſuas filijs eor tradiderūt: ⁊ ſeruierūt dijs
eor. Fecerūtq; malū in ꝓſpectu dn̄i: ⁊ ob-
liti ſūt dei ſui ſeruientes baalim ⁊ aſtha-
roth. Iratuſq; dn̄s ꝓtra iſrl̄ tradidit eos ī
manus chuſā raſathaiꝫ regis meſopota-
mie: ſuierūtq; ei octo annis. Et clamaue-
rūt ad dn̄m: q̄ ſuſcitauit eis ſaluatorē ⁊ li
berauit eos. othoniel videlicet filiū cenem
fratrē caleph minorē: fuitq; in eo ſpiritus
dn̄i ⁊ iudicauit iſrahel. Egreſſuſq; eſt ad
pugnā: ⁊ tradidit dn̄s in manus ei⁹ chuſā
raſathaim regē ſirie. ⁊ oppreſſit eum. Quie
uitq; terra ꝯ̄braginta annis: ⁊ mortuus ē
othoniel fili⁹ cenem. Addiderūt aūt filij iſ
rahel facere malū in ꝓſpectu dn̄i. q̄ ꝓforta
uit aduerſū eos eglon regē moab. qr fece-
rūt malū in ꝓſpectu eius. Et copulauit ei
filios ammon ⁊ amelech: abijtq; ⁊ ꝑcuſſit
iſrl̄. atq; poſſedit vrbē palmar. Seruier̄t
q̄ filij iſrl̄ eglon r̄gi moab ꝺecē ⁊ octo an-
nis: ⁊ poſtea clamauer̄t ad dn̄m. Qui ſu-
ſcitauit eis ſaluatorē vocabulo aoth īcli-
tū filiū gera filij iemini: q̄ vtraq; manu ꝑ
dextra vtebat̄. Miſerūtq; filij iſrl̄ ꝑ illum
munera eglō regi moab. Qui fecit ſibi gla
diū ancipitē habentē in medio capulū lō-
gitudinis palme manus: ⁊ accinct⁹ eſt eo
ſubter ſagū ī dextro femore. Obtulitq; mu
nera eglō regi moab. Erat aūt eglō craſſ⁹
nimis. Cūq; obtuliſſet ei munera ꝓſecut⁹
eſt ſocios q̄ cū eo venerant: ⁊ reuerſus de
galgalis vbi erant ydola dixit ad regem.
Verbū ſecretū habeo ad te o rex. Et ille i-
perauit ſilentium. Egreſſiſq; omnib⁹ q̄ cir
ca eum erāt ingreſſus eſt aoth ad eū. Se-
debat autem in eſtiuo cenaculo ſolus. Di-
xitq; Verbum dei habeo ad te. Qui ſtatiꝫ
ſurrexit de throno. Extenditq; aoth ſini-
ſtram manū ⁊ tulit ſicam de dextro femo-
re ſuo: īfixitq; in ventrem ei⁹ tāualide vt
capul⁹ ſeq̄ret̄ ferrū ī vulnere: ac pinguiſſi
mo adipe ſtrīgeret̄. Nec eduxit gladiū ſed
ita vt ꝑcuſſerat reliq̄t in corpe: ſtatimq; p
ſecreta nature alui ſtercora ꝓruperunt.
Aoth aūt clauſis diligētiſſime hoſtijs ce-
naculi ⁊ obfirmatis: ꝑ poſticā egreſſus ē.
Seruiq; rḡis īgreſſi videt̄ clauſas fores
cenacli atq; dixer̄t. Forſitan purgat aluū
ī eſtiuo cubiculo. Expectantesq; diu donec
erubeſcerēt ⁊ videtes q̄ null⁹ aperiret. tu-
lerūt clauē: ⁊ aperientes inuenerunt dn̄m
ſuū in terra iacentē mortuū. Aoth aūt dū
illi turbarēt̄ effugit: ⁊ ꝑtēſijt locū ydolo-
rū vñ reuerſus fuerat. Venitq; in ſeyrath
⁊ ſtatim inſonuit bucina in mōte ephraī:
deſcenderēt̄q; cū eo filij iſrahel ipo ī fronte

gradiẽtę. Qui dixit ad eos. Sequmini me. Tradidit eī dñs ĩimicos nr̃os moabitas ĩ manꝰ nr̃as. Descẽdẽrtqꝫ post eũ ꝛ occupauerũt vada iordanis q̃ trãsmittũt ĩ moab ꝛ nõ dimiserũt trãsire quẽq̃: sꝫ ꝑcusserũt moabitas ĩ tpe illo circiꝫ decẽ milia oẽs robustos ꝛ fortes viros. Nullꝰ eoꝝ euadere potuit. Subiiatusqꝫ ẽ moab ĩ die illo sub manu isrl̃: ꝛ q̃euit terra octagĩta ãnis a ꝓlijs pꝰ. hũc fuit sãgar filiꝰ anath q̃ ꝑcussit de philistijm sexcẽtos viros vomere. Et ipse q̃ꝫ defẽdit isrl̃.

Capi. .IIII.

Addiderũtqꝫ filij isrl̃ facere maluꝫ in ꝓspectu dñi pꝰ mortem aoth: et tradidit illos dñs in manꝰ iabin regis chanaã q̃ regnauit in asor habuitqꝫ ducem exercitus sui nomĩe sisaram. Ipe autem habitabat in arozeth gentiũ. Clamauerũtqꝫ filij israhel ad dñm. Nongentos enĩ habebat falcatos currus: ꝛ ꝑ vigĩti annos vehemẽter oppressérat eos. Erat aũt delbora ꝓphetes vxor lapidoth q̃ iudicabat ꝑplum in illo tẽpore: ꝛ sedebat sub palma q̃ nomĩe illiꝰ vocabaꝫ. inter rama ꝛ bethel ĩ mõte ephraim: ascẽdebantqꝫ ad eam filij israhel in omne iudiciũ. Que misit et vocauit barach filiũ abinoem de cedes neptalim: dixitqꝫ ad eum. Precepit tibi dominus deꝰ israhel. Vade descende: ꝛ duc exercitũ in montẽ thabor: tolleqꝫ tecũ decez milia pugnatoꝝ de filijs neptalim ꝛ de filijs zabulon. Ego aũt adducã ad te ĩ loco torrẽtis cyson sisarã ꝓncipez exercitꝰ iabin ꝛ currus eiꝰ atqꝫ omnem multitudinem: ꝛ tradam eos in manu tua. Dixitqꝫ ad eam barach. Si venis mecũ vadã: sĩ noluerĩs venire mecũ nõ ꝑgam. Que dixit ad eum. Ibo q̃dem tecũ: sꝫ in hac vice victoria nõ reputabiꝫ tibi: qr̃ ĩ manu mulieris tradẽt sisara. Surrexit itaqꝫ delbora ꝛ prexit cũ barach in cedes. Qui accitis zabulõ ꝛ neptalĩ ascẽdit cũ decẽ milibꝫ pugnatoꝝ. Habẽs delborã in comitatu suo. Aber autez cineus recesserat quondã a ceteris cineis frĩbꝫ suis filijs obab cognati moysi ꝛ tetẽderat tabernacula vsqꝫ ad vallẽ q̃ vocaꝫ sennim: ꝛ erat iuxta cedes. Nũciatũqꝫ ẽ sisare q̃ ascendisset barach filiꝰ abinoez in mõte thabor. Et ꝓgregauit nõgentos falcatos currus: ꝛ omnẽ exercitũ de aroseth gẽtiuz ad torrentem cyson. Dixitqꝫ delbora ad barach. Surge: hec est eī dies in q̃ tẽdidit dñs sisarã ĩ manus tuas. En ipe ductor ẽ tuus. Descẽdit itaqꝫ barach de monte thabor: ꝛ decẽ milia pugnatoꝝ cũ eo. Perterruitqꝫ dñs sisarã ꝛ oms currus eiꝰ vniuersãqꝫ mltitudinẽ in ore gladij ad ꝓspectuz barach: intãtũ vt sisara de curru desiliens pedibꝫ fugeret: ꝛ barach ꝑseq̃reꝫ fugiẽtes currꝰ ꝛ exercitũ vsqꝫ ad aroseth gentiũ: et oĩs hostiũ multitudo vsqꝫ ad internicõez caderet. Sisara aũt fugiẽs puenit ad tẽtoriũ iahel vxoris aber cyneĩ erat aũt pax inter iabĩ regẽ asor ꝛ domũ aber cineĩ. Egressa igiꝫ iahel ĩ occursũ sisare dixit ad eã. Intra ad me dñe mi: ne timeas. Qui ĩgressus tabernaculũ eiꝰ ꝛ optꝰ ab ea pallio: dixit ad eam. Da mihi obsecro paululum aq̃: qr̃ sitio valde. Que aꝑuit vtreꝝ lactis ꝛ dedit ei bibere: ꝛ opuit illũ. Dixitqꝫ sisara ad eã. Sta añ hostiũ tabernaculi: ꝛ cum venerit aliquis interrogãs te. ꝛ dicẽs nũq̃d hĩ ẽ aliq̃s: respõdeb̃. Nullꝰ ẽ. Tulit itaqꝫ iahel vxor aber clauũ tabernaculi assumens pariꝫ ꝛ malleũ: ꝛ ĩgressa abscõditẽ ꝛ cũ silencõ posuit sup tẽpus capitis eiꝰ clauũ ꝑcussũq̃ malleo defixit ĩ cerebꝝ vsqꝫ ad terrã: q̃ sopore morti socĩas defecit ꝛ mortuꝰ est. Et ecce barach sequẽs sisarã veniebat: egressaqꝫ iahel ĩ occursũ eiꝰ dixit ei. Veni: ꝛ ostendã tibi virꝝ quẽ q̃ris. Qui cũ ĩtrasset ad eam: vidit sisarã iacentẽ mortuũ: et clauũ infixũ in tempore eiꝰ. Humiliauit g̃ deꝰ in die illo iabin regẽ chanaan corã filijs isrl̃: q̃ crescebãt quotidie ꝛ forti manu oppremebãt iabin regem chanaan donec delerent eum.

Capitulũ. .V.

Decinerũtqꝫ delbora ꝛ barach filius abinoẽ ĩ die illo dicẽtes. Qui spõte obtulistis de isrl̃ aĩas vr̃as ad piculum: bñdicite dño. Audite reges: auribꝫ ꝑcipite ꝓncipes. Ego sũ q̃ dño canã: psallã dño deo isrl̃. Dñe cũ exires de seir. ꝛ trãsires ꝑ regiones edõ. terra mota est: celiqꝫ ac nubes distillauerũt aq̃s. Montes fluxerũt a facie dñi: ꝛ sỹnaĩ a facie dñi dei israhel. In diebꝫ sãgar filij anath in diebꝫ iahel quieuerunt semite: ꝛ q̃ ingrediebãtꝫ ꝑ eas ambulauerunt ꝑ calles deuios. Cessauerũt fortes in israhel: ꝛ q̃euerũt donec surgeret delbora. surgeret mater ĩ israhel

noua bella elegit dñs: ⁊ portas hostiū ipe subuertit. Clipeꝰ ⁊ hasta si apparuerī ī q̄draginta milibꝫ isrl̄. Cor meū diligit principes isrl̄. Qui ꝓpa voluntatē obtulistis vos discrimini bñdicite dño: q̄ ascenditis sup nitētes azinas. ⁊ sedetis sup iudiciuz. ⁊ ambulatis ī via loq̄mini. Ubi collisi sūt curruꝰ ⁊ hostiū suffocatus est exercituꝰ: ibi narrēt iusticie dñi: clemētie fortis israhel Tūc descēdit ꝓplus dñi ad portas: ⁊ obtinuit p̄ncipatū. Surge surge ⁊ldbora surge loq̄re cāticū. Surge barach: ⁊ app̄hēde captiuos tuos filij abinoez. Saluatē sī relique ꝓplī. Dñs ī fortibꝫ dimicauit: ex ephraī deleuit eos ī amelech: ⁊ pꝰ eū ex beniamin in ꝓplos tuos o amelech. De machir p̄nci pes descēderī: ⁊ de zabulō q̄ exercitū ducerēt ad bellandū. Duces ¡ssachar fuere cuz ⁊lbora: barach vestigia sūt secuti: q̄ q̄si in p̄ceps ac baratꝝ se discrimini dedit. Diuiso ꝑ se rubē: magnanimoꝝ repta ꝓtēcō ē Quare habitas inē duos ēmios: vt audias sibilos greguz? Diuiso ꝑ se rubē: magnanimoꝝ repta ꝓtēcō ē. Galaad ēns ior danen q̄escebat: ⁊ dan vacabat nauibꝫ. Aser habitabat in litore maris: ⁊ in portibꝫ morabaī. Zabulō vero ⁊ neptalī obtulerūt aīas suas morti ī regiōe morome. Venerī ēges ⁊ pugnauerī: pugnauerī reges chanaā ī thanae iuxta aq̄s mageddō: ⁊tñ nihil tulere p̄dantes. De celo dimicatū ē ꝓtra eos: stelle manētes in ordine ⁊ cursu suo aduersus sisarā pugnauerī. Torrēs tison traxit cadauera eoꝝ: torrēs cadumiz torrēs cison. Cōculta aīa mea robustos. Ungule eq̄ꝝ ceciderī: fugiētibꝫ impetu: et p̄ceps ruētibꝫ fortissimis hostiū. Maledicite terre meroth dixit āgelꝰ dñi: maledici te habitatoribꝫ eiꝰ: qz nō venerī ad auxilium dñi ⁊ adiutoriū fortissimoꝝ eiꝰ. Bñdicta īter mlieres ¡ahel uxor aber cinei: ⁊ bñdicaī ī tabnaculo. Aq̄ petēti lac dedit: ⁊ ī phiala p̄ncipū obtulit butiꝝ. Ministrā manū misit ad clauū: ⁊ dexterā ad fabroꝝ malleū. percussitq̄ sisarā q̄rēs ī capite vulneri locū: ⁊ tp̄ꝰ valide p̄forās. Inē pedes eiꝰ ruit: defecit ⁊ mortuꝰ ē voluebaī añ pedes eiꝰ ⁊ iacebat exaīmis ⁊ miserabil̄. Per fenestrā respiciens vlulabat mater eius: ⁊ de cenaculo loq̄baī. Cur moratur regredi currus eius: quare tardauerunt pedes q̄-

drigaꝝ illiꝰ? Una sapientior ceteris vxoribus eiꝰ hec socrui ūba rñdit. Forsitā nūc diuidit spolia ⁊ pulcerrima feminaꝝ eligitur ei. Vestes diuersoꝝ colorꝝ sisare ēdūī in p̄dam: ⁊ suppellex varia ad ornāda collа cōgerī. Sic pereāt oēs ¡imici tui dñe: q̄ aūt diligūt te sicut sol in ortu suo splendet ita rutilent. Quieuitq̄ ēra per q̄dragīta annos.

Capitulum. .VI.

Fecerūt aūt filij isrl̄ malū in ꝓspectu dñi: q̄ ēdidit illos ī manu madian septē ānis: ⁊ oppressi sūt valō ab eis. Fecerūtq̄ sibi antra ⁊ spelūcas in montibus: ⁊ munitissima ad repugnandū loca. Cūq̄ seuisset isrl̄ ascēdebat madiā et amelech ⁊ ceteri orientaliū nationū: ⁊ apud eos figentes tētoria, sicut erant ī herbis cuncta vastabant usq̄ ad introitum gaze. nihilq̄ omnino ad vitam p̄tinēs relinq̄bant in isrl̄: nō oues nō boues nō azinos. Ipe enī ⁊ vniuersi greges eoꝝ veniebāt cū tabnaculis suis: ⁊ instar locustaꝝ vniuersa ꝓplebāt. ¡numera multitudo hominū ⁊ cameloꝝ. q̄cquid tetigerant deuastātes. Humiliatusq̄ ē isrl̄ valde ī ꝓspectu madian. Et clamauit ad dñm postulans auxiliū ꝓtra madiaītas. Qui misit ad eos viꝝ p̄phām: ⁊ locutꝰ est. Hec dicit dñs deꝰ israhel. Ego feci vos ꝓtescendere ⁊ egipto et eduxi vos de domo seruitutis: ⁊ liberaui de manu egiptioꝝ ⁊ omnium inimicoꝝ q̄ affligebant vos. Eiecīq̄ eos ad introitu vestrū: ⁊ tradidi vobis terram eoꝝ: ⁊ dixi Ego dñs deus vester. Ne timeatis deos amorreoꝝ in quoꝝ terra habitatis. Et noluistis audire vocē meā. Venit aūt angelꝰ dñi ⁊ sedit sub quercu q̄ erat ī efra: ⁊ p̄tinebat ad ioas p̄ez familie ezri. Cunq̄ gedeon filiꝰ eiꝰ excuteret atq̄ purgaret frumēta ī torculari vt fugeret madian: apparuit ei angelꝰ dñi ⁊ ait. Dñs tecū virorum fortissime. Dixitq̄ ei gedeō. Obsecro dñe mi si dñs nobiscū est. cur ergo app̄hēderī nos hec omnia? Ubi sunt mirabilia eius q̄ narraverī p̄res nr̄i: atq̄ dixerī de egipto eduxit nos dñs? Nūc aī dereliq̄t nos dñs: ⁊ ēdidit ī manu madian. Respexitq̄ ad eum dominus. et ait. Vade in hac fortitudine tua: ⁊ liberabꝫ isrl̄ de manu madian. Scito q̄ miserim te. Qui respondens ait.

Obsecro dñe mi ī q̄ liberabo isrl̄? Ecce familia mea īfima ē in manasse: ⁊ ego minim⁹ in domo p̄ris mei. Dixitq; ei dñs. Ego ero tecū: ⁊ p̄cucies madiā q̄si vnū vir. Et ille: si īueni inq̄t gr̄am corā te da mihi signū q̄ tu sis q̄ loq̄ris ad me: nec recedas hīc donec reuertar ad te portās sacrificiuz ⁊ offerens tibi. Qui rn̄dit. Ego p̄stolabor aduētū tuū. Ingressus ē itaq; gedeō ⁊ coxit hedū ⁊ de farine modio azimos panes carnesq; ponēs ī canistro ⁊ ius carniū in ollā. tulit oīa sub quercu: ⁊ obtulit ei. Cui dixit āgel⁹ dñi. Tolle carnes ⁊ azimos panes ⁊ pone sup petrā illā: ⁊ ius ꝺsup fūde. Cūq; fecisset ita. extēdit āgel⁹ dñi sūmitatē ꝺge quā tenebat ī mānu ⁊ tetigit carnes ⁊ azimos panes: ascēditq; ignis ꝺ petra et carnes azimosq; panes ꝓsūpsit: āgel⁹ aūt dñi euanuit ex oc̄lis ei⁹. Videsq; gedeon q̄ eēt āgelus dñi ait. Heu mi dñe de⁹: q̄r vidi angelū dñi facie ad faciē. Dixitq; ei dñs. Pax tecū. Ne timeas: nō morieris. Edificauit ḡ ibi gedeon altare dño: vocauitq; illud dñi pax vsq; in p̄sentem diē. Cūq; adhuc esset in efra q̄ ē familie ezri: nocte illa dixit dñs ad eū. Tolle thaur patris tui ⁊ alter thaur ānor septē. destruesq; aram baal q̄ est p̄ris tui. ⁊ nem⁹ qꝺ circa arā est succide: ⁊ edificabis altare dño deo tuo in sūmitate petre hui⁹ sup quā añ sacrificiuz posuisti: tollesq; thaur scꝺm ⁊ offeres holocaustū sup struez lignor q̄ de nemore succideris. Assūptis ḡ gedeō decē viris ꝺ suis suis. fecit sic p̄ceperat ei dñs. Timēs autē domū p̄ris sui ⁊ homīes illius ciuitatis p diē noluit facere: sed omīa nocte ꝓpleuit. Cūq; surrexissent viri opidi ei⁹ mane. viderūt destructā aram baal lucūq; succisuz ⁊ thaur altar īpositū sup altare. qꝺ tunc edificatū erat: dixerūtq; adinuicem. Quis hoc fecit? Cūq; pquirerēt auctorē facti: dictum ē. Gedeon fili⁹ ioas fecit hec oīa. Et dixerūt ad ioas. Produc filiū tuū huc vt moriat̄: q̄r destruxit aram baal: ⁊ succidit nemus. Quib⁹ ille rn̄dit. Nūq̄d vltores estis baal. vt pugnetis p eo? Qui aduersarius ē eius moriatur: antēq̄ lux crastina veniat. Si de⁹ ē: vindicet se de eo q̄ suffodit aram ei⁹. Ex illo die vocatus ē gedeon iherobaal: eo qꝺ dixisset ioas vlciscatur se de eo baal: q̄ suffodit altare ei⁹. Ergo oīs madian ⁊ amelech ⁊ oriētales pl̄i congregati sūt simul: ⁊ trāseūtes iordanē castrametatē sūt ī valle iezrl̄. spūs aūt dñi īduit gedeon: q̄ clāgēs bucina ꝓuocauit domū abiezer vt seq̄ret̄ se. Misitq; nūcios ī vniuersū manasse: q̄ ⁊ ipe secut⁹ ē eū. Et alios nūcios ī azer ⁊ zabulō ⁊ neptalī: q̄ ocurrer̄t ei. Dixitq; gedeon ad dñm. Si saluū facis p manū meā pl̄m isrl̄ sic locutus es: ponaz hoc vell⁹ lane in area. Si ros in solo vellere fuerit ⁊ in oī tra siccitas. sciā qꝺ p manū meā sic locut⁹ es liberab isrl̄. factūq; ē ita. Et de nocte ꝓsurgēs: expsso vellere cōchaz rore īpleuit. Dixitq; rursus ad dñm. Ne irascat̄ furor tu⁹ ꝓtra me: si adhuc semel tēptauero signū q̄rens ī vellere. oro vt solū vell⁹ siccū sit: ⁊ oīs terra rore madēs. Fecitq; dñs nocte illa vt postulauerat: ⁊ fuit siccitas ī solo vellere: ⁊ ros ī omni terra.

Capi. VII.

Igit̄ iheroboaal q̄ ē ⁊ gedeō de nocte ꝓsurgēs ⁊ oīs pl̄us cū eo venit ad fontē qui vocat̄ arad. Erāt aūt castra madian in valle ad septētrionalem plagam collis excelsi. Dixitq; dñs ad gedeon. Mult⁹ tecū est pl̄us: nec tradet̄ madian in manus eius: ne glorier̄ ꝓtra me israbel ⁊ dicat meis viribꝫ liberat⁹ sū. Loq̄re ad pl̄um: ⁊ cunctis audientibꝫ p̄dica. Qui formidolosus ⁊ timid⁹ est reuertat̄. Recesserūtq; de mōte galaad: ⁊ reuersi sūt ex pl̄o vigintiduo milia viror: ⁊ tm̄ decē milia remāserūt. Dixitq; dñs ad gedeon. Adhuc pl̄us multus est. Duc eos ad aq̄s ⁊ ibi probabo illos: ⁊ ꝺ q̄ dixero tibi vt te cum vadat ipse pgat quē ire phibuero reuertat̄. Cūq; descendisset pl̄us ad aq̄s: dixit dñs ad gedeon. Qui manu ⁊ lingua lābuerint aq̄s sicut solēt canes lābere separabis eos seorsū: q̄ aūt curuatis genibꝫ biberint in altera pte erūt. Fuit itaq; numer⁹ eor q̄ manu ad os p̄cietē lābuer̄t aq̄s trecēti viri: oīs aūt reliq̄ multitudo. flexo poplice biberat. Et ait dñs ad gedeon. In trecentis viris q̄ lābuerunt aq̄s liberabo vos. ⁊ tradam in manu tua madiā: omis aūt reliq̄ multitudo reuertat̄ in locū suū. Assūptis itaq; p numero cibarijs ⁊ tubis: oēz reliquaz multitudinē abire p̄cepit ad tabernacula sua: ⁊ ipse cū trecentis viris se certamini dedit. Castra aūt madiā erāt

ſubt̄ ī valle. Eatē noctē dixit dn̄s ad eu3. Surge ⁊ dſcēde ī caſtra: q3 t̄didi eos ī manu tua. Sin aūt ſol⁹ire formidas: deſcēdat tecū phara puer tu⁹. ⁊ cū audieris q̄d loq̄nt̄ tūc ꝓfortabūt̄ manus tue: ⁊ ſecurior ad hoſtiū caſtra deſcēdes. Deſcēdit g̃ ipe ⁊ phara puer ei⁹ ī ptē caſtrorꝝ: vbi erāt armatorꝝ vigilie Madiā aūt ⁊ amalech ⁊ oēs orientales ꝓſtr̄i fuſi iacebāt ī valle vt locuſtarꝝ mlt̄itudo cameli aūt innumerabiles erāt ſic̄ arena q̄ iacet ī littore maris. Cūq3 veniſſet gedeō narrabat aliq̄s ſōniū ꝓximo ſuo: ⁊ ī hūc modum referebat q̄d viderat. Vidi ſōniū ⁊ videbaū mihi q̄ſi ſubcinericius paīs ex ordeo volui: ⁊ ī caſtra madian deſcēdere. Cūq3 pueniſſet ad tab̄naculū p̄cuſſit illud atq3 ſubuertit ⁊ terre fūditus coeq̄uit. Rn̄dit is cui loquebaū. Nō ē hoc aliud: niſi gladi⁹ gedeonis filij ioas viri iſrahelitē. Tradidit eī dn̄s ī man⁹ ei⁹ madiā ⁊ oīa caſtra ei⁹. Cūq3 audiſſet gedeō ſōniū ⁊ īterp̄tacōnē ei⁹ adorauit: ⁊ reuerſus eſt ad caſtra iſrl̄ ⁊ ait. Surgite: t̄didit eī dn̄s ī man⁹ nr̄as caſtra madiā. Diuiſitq3 trecētos viros ī tres ptes ⁊ dedit tubas ī manibꝰ eorꝝ: lagenaſq3 vacuas ac lampades ī medio lagenarū. Et dixit ad eos. Q̄d me facere videritis hec facite. Ingrediar ptez caſtrorꝝ ⁊ q̄d fecero ſectamini. Quādo pſonuerit tuba ī manu mea: vos q̄z p caſtrorū circuitū clāgite ⁊ ꝓclamate dn̄o ⁊ gedeoni. Ingreſſuſq3 ē gedeō ⁊ trecēti viri qui erāt cū eo ī ptē caſtrorꝝ īcipiētibꝰ vigilijs noctis medie: ⁊ cuſtodibꝰ ſuſcitatis ceperūt bucinis clāgere: ⁊ ꝓplodere inter ſe lagenas. Cūq3 p giꝝ caſtrorꝝ in tribꝰ pſonarent locis. ⁊ ỹdrias ꝓfregiſſent. tenuerūt ſiniſtris manibꝰ lampades. ⁊ dextris ſonātes tubas: clamaueūtq3 gladius dn̄i ⁊ gedeonis: ſtantes ſinguli in loco ſuo. p circuitū caſtrorꝝ hoſtiliū. Omia itaq3 caſtra turbata ſūt ⁊ vociferātes vlulātesq3 fugerūt. Et nihilomin⁹ inſiſtebāt trecēti viri bucinis pſonantes. Immiſitq3 dn̄s gladium in omnibus caſtris ⁊ mutua ſe cede truncabant fugientes vſq3 ad bethſa ⁊ p crepidinē ab elmeula in tebbath. Conclamantes aūt viri iſrl̄ de neptali ⁊ aſer ⁊ oī manaſſe pſeq̄banū madian. Et dedit dominꝰ victoriā ꝓpl̄o iſrl̄ ī die illa. Miſitq3 gedeō nūcios ī oēm mōtē ephraī dicēs. Descēdite ī occurſū madiā: ⁊ occupate aq̄s vſq3 bethbera atq3 iordanen. Clamauitq3 oīs ephraī ⁊ p̄occupauit aq̄s atq3 iordanē vſq3 bethbera. Apprehenſoſq3 duos viros madiā oreb ⁊ zeb. ītfecit oreb ī petr̄ oreb: zeb vo ī torcularī zeb. Et pſecuti ſūt madian: capita oreb ⁊ zeb portantes ad gedeon trans fluenta iordanis.

Capitulum. VIII.

Dixerūtq3 ad eū viri ephraī. Quid ē hoc q̄d facere voluiſti: vt ñ nos vocares cū ad pugnā pgeres ꝓtra madian? Iurgātes fortiter: ⁊ ꝓpe vim inferentes. Quib⁹ ille rn̄dit. Quid eī tale facere potui: q̄le vos feciſtis? Nonne melior ē racem⁹ ephraim vindemijs abiezer? In manus veſtras dn̄s tradidit p̄ncipes madian oreb ⁊ zeb. Quid tale facere potui: quale vos feciſtis? Quod cū locutus eſſet: requieuit ſpiritus eorꝝ q̄ tumebant ꝓtra eū. Cūq3 veniſſet gedeon ad iordanen trāſiuit eū cū trecētis viris q̄ ſecū erāt: ⁊ p̄ laſſitudīe fugientes pſeq̄ nō poterāt. Dixitq3 ad viros ſoccoth. Date obſecro panes ꝓpl̄o qui mecū ē q̄: valde defecerūt: vt poſſim⁹ pſeq̄ zebee ⁊ ſalmana reges madiā. Reſpōderūt p̄ncipes ſoccoth. Forſitā palme manuum zebee ⁊ ſalmana ī manu tua ſūt: ⁊ idcirco poſtulas vt demus exercitui tuo panes. Quib⁹ ille ait. Cū g̃ t̄diderit dn̄s zebee et ſalmana ī man⁹ meas: ꝓterā carnes vr̄as cū ſpinis tribuliſq3 deſerti. Et ītē ꝓſcēdēs venit ī phanuel: locutuſq3 ē ad viros loci illi⁹ ſimilia. Cui ⁊ illi rn̄derūt ſic̄ rn̄derāt viri ſoccoth. Dixit itaq3 eis. Cum reuerſ⁹ fuero victor ī pace deſtruā turrim hanc. Zebee aut̄ ⁊ ſalmana requieſcebant cuz omī exercitu ſuo. Quindecim enim milia viri remāſerant ex omnib⁹ turmis orīēta liū ꝓpl̄orꝝ: ceſis centūuigīti milib⁹ bellatorū ⁊ educētiū gladiū. Aſcēdēſq3 gedeō per viā eorꝝ q̄ in tab̄naculis morabaū ad orientalem ptez nobe ⁊ iechaa pcuſſit caſtra hoſtiū qui ſecuri erant ⁊ nihil aduerſi ſuſpicabaū: fugerūtq3 zebee ⁊ ſalmana: q̄s pſequens gedeon ꝓprehendit turbato omī exercitu eorꝝ. Reuertēnſq3 de bello añ ſol⁹ ortū app̄hēdit puerꝝ de viris ſoccoth. inq̄rogauitq3 eū noīa p̄ncipū ⁊ ſenior̄um ſoccoth: ⁊ deſcripſit ſeptuagintaſeptē viros. venitq3 ad ſoccoth: et dixit eis. Ecce zebee

ꝙ salmana sup qbꝫ exprobrastis mihi dicē-
tes sorsitan manus sebee ꝙ salmana ī ma-
nibꝫ tuis sūt: ꝙ idcirco postulas vt dem⁹ vi
ris q̄ lassi sūt ꝙ defeceř panes. Tulit g̈ se-
niores ciuitatis ꝙ spinas deśti ac ębulos:
ꝙ cōtriuit cū eis atqꝫ ꝑminuit viros soc-
coth. Turri q̄ꝫ phanuel subuertit: occisis
hītatoribꝫ ciuitatis. Dixitqꝫ ad zebee et
salmana. Quales fueř viri q̄s occidistis
ī thabor? Qui rñdeř. Sīles tui: ꝙ vn⁹ ex
eis q̄si filius regis. Quibꝫ ille rñdit. Ffres
mei fueř: filij mr̄is mee. Viuit dñs: qꝛ si
ꝑuassetis eos nō vos occiderē. Dixitqꝫ ie-
ther ꝑmogenito suo. Surge ꝙ inf̄fice eos
Qui nō eduxit gladiū. Timebat eī: qꝛ ad-
huc puer erat. Dixeřtqꝫ zebee ꝙ salmana.
Tu surge ꝙ irrue ī nos: qꝛ iuxta etatē ro-
borē hoīs. Surrexit gedeō ꝙ inf̄fecit ze-
bee ꝙ salmana: ꝙ tulit ornamēta ac bullas
qbꝫ colla regaliū camelorꝝ decorari solent
Dixeřtqꝫ oēs viri isrl̄ ad gedeon. Dñare
nr̄i tu ꝙ fili⁹ tu⁹ ꝙ fili⁹ filij tui: qꝛ liberasti
nos de manu madian. Quibꝫ ille ait. Nō
dñabor vr̄i: nec dñabiť in vos fili⁹ meus:
sꝫ dñabiť dñs. Dixitqꝫ ad eos. Vnā peti-
cōnē postulo a vob. Date mihi ſaures ex
preda vr̄a. Jnaures eī aureas ismahelitę
habere ꝓsueuerāt. Qui rñdeř. Libētissime
dabim⁹. Expādentesqꝫ sup terrā palliū ꝓ-
iecerūt in eo ſaures de ꝑda: ꝙ fuit pōdus
postulatarꝝ inauriū mille septingēti auri
sicli. absqꝫ ornamentis ꝙ monilibꝫ et veste
purpurea q̄bꝫ reges madiā vti soliti erāt
ꝙ ꝑter torques aureas camelorꝝ. Fecitqꝫ
ex eo gedeon ephod: ꝙ posuit illud ī ciui-
tate sua ephra. Fornicatusqꝫ ē oīs israhel
ī eo ꝙ factū est gedeoni ꝙ omī domui ei⁹ in
ruinam. Humiliat⁹ est aūt madian coram
filijs israhel nec potueř vltra ceruices e-
leuare: sꝫ q̄euit terra ꝑ q̄draginta annos
quibꝫ gedeon ꝑfuit. Abijt itaqꝫ ierobaal fi
lius ioas ꝙ habitauit in domo sua: habu-
itqꝫ septuaginta filios q̄ egressi sūt de fe-
more eius: eo qꝛ plures haberet vxores.
Cōcubina aūt illi⁹ quā habebat ī sichē ge
nuit ei filiū nomīe abimelech. Mortuusqꝫ
ē gedeon fili⁹ ioas in senectute bona: ꝙ se-
pultus ē ī sepulcro ioas ꝑris sui in ephra
de familia ezri. Postq̄ autē mortu⁹ ē gede
on auersi sunt filij isrl̄: ꝙ fornicati sunt in
baalim. Percusseruntqꝫ cū baal fedus vt
esset eis in deum: nec recordati sūt dñi dei
sui qui eruit eos de manibꝫ inimicorꝝ suo-
rum omnium ꝑ circuitū: nec fecerūt mise
ricordiam cū domo ierobaal gedeon iu-
xta oīa bona que fecerat isrl̄i. Ca. IX.

Abijt aūt abimelech filius hieroba
al in sichē ad fratres matris sue:
et locutus est ad eos et ad omnez
cognacōnem domus patris matrisqꝫ sue
dicens. loquimini ad omnes viros sichē.
Quod vobis est melius: vt dominent̄ ve-
stri septuaginta viri omēs viri ierobaal
an vt dñetur vobis vn⁹ vir? Simulqꝫ cō-
sideratę: quia os vr̄m ꝙ caro vr̄a sū. Locu
tiqꝫ sūt fratres matris ei⁹ de eo ad oēs vi-
ros sichē vniuersos ꝑmones istos: ꝙ incli-
nauerūt cor eorꝝ ꝑ⁹ abimelech dicētes. Ff
nr̄ est. Dederūtqꝫ illi septuaginta pōdera
argēti de phano baalberith. Qui conduxit
sibi ex ea viros inopes ꝙ vagos: secutiqꝫ
sūt eū. Et venit ī domū patris sui ephra:
ꝙ occidit fratres suos filios ierobaal se-
ptuaginta viros super lapidem vnum. Re
mansitqꝫ ioathā fili⁹ ierobaal minim⁹: ꝙ
absconditus ē. Cōgregati sūt aūt omnes
viri sichē ꝙ vniuerse familie vrb̄ mello: a-
bierūtqꝫ ꝙ ꝓstituerūt regē abimelech iuxta
quercū q̄ stabat ī sichē. Qd̄ cū nūciatū eēt
ioathā iuit ꝙ stetit ī vtice mōtis garizīz:
eleuataqꝫ voce clamauit et dixit. Audite
me viri sichē: ita vt audiat vos dñs. Jerūt
ligna vt vngerēt sup se regē. Dixeřt oliue
Jmpera nobis. Que rñdit. Nūquid possiz
deserere pinguedinē meā q̄ ꝙ dij vtūr̄ ꝙ ho
mines: ꝙ venire vt inter ligna ꝑmouear?
Dixerūtqꝫ ligna ad arborē ficū. Veni: et
sup nos regnū accipe. Que respondit eis
Nūq̄d possum deserere dulcedinem meam
fructusqꝫ suauissimos: ꝙ ire vt ītер cetera
ligna promouear? Locutaqꝫ sūt ligna ad
vitē. Veni ꝙ impera nobis. Que rñdit eis
Nunq̄d possū deserere vinū meū qd̄ letifi-
cat deū ꝙ homines: ꝙ inf̄ ligna cetera ꝑmo
ueri? Dixeruntqꝫ omīa ligna ad ramum.
Veni ꝙ impera sup nos. Que respōdit eis
Si vere me regem vobis ꝓstituitis veītę
ꝙ sub vmbra mea req̄escitę: si aūt nō vul-
tis: egrediat̄ ignis de ramno ꝙ deuoret ce-
dros libani. Nunc igitur si rectę et absqꝫ
pcto ꝓstituitis sup vos regē abimelech et
bene egistis cum ierobaal ꝙ cū domo ei⁹

ꝙ reddidiſtis vicē bñficijs eiꝰ q̄ pugnauit ꝓ vobis ꝙ animam ſuā dedit periculꝫ. vt erueret vos de manu madiā: q̄ nūc ſurrexiſtis ꝑ domuꝫ pr̄is mei ꝙ interfeciſtis filios eiꝰ ſeptuagīta viros ſup vnū lapidē: ꝙ conſtituiſtis r̄gē abimelech filiū ancille eiꝰ ſup habitatores ſichē eo q̄ fr̄ vr̄ ſit: ſi g̃ recte ꝙ abſq; vicō egiſtis cū ierobaal ꝙ domo eiꝰ. ho die letemī ī abimelech ꝙ ille letet̄ ī vobis. Sin aūt puerſe: egrediat̄ ignis ex eo ꝙ conſumat habitatores ſichē ꝙ opidū mello: egrediaturq; ignis de viris ſichē ꝙ de opido mello ꝙ deuoret abimelech. Que cū dixiſſet fugit ꝙ abijt ī bera: habitauitq; ibi ob metū abimelech fr̄is ſui. Regnauit itaq; abimelech ſup iſrl̄ tribꝰ ānis. Miſitq; dñs ſpiritū peſſimū int̄ abimelech ꝙ habitatores ſichem: q̄ ceper̄t eū odio habere: ꝙ ſcelꝰ int̄fectoris ſeptuagīta filioꝝ ierobaal ꝙ effuſionē ſāguinis eoꝝ ꝓferre ī abimelech fr̄em ſuū: ꝙ in ceteros ſichimoꝝ pncipes q̄ eū adiuuerāt. Poſuer̄tq; inſidias aduerſū eū ī ſummitate mōtiū: ꝙ dū illiꝰ pſtolabāt aduētū exercebāt latrocinia: agētes p̄das ꝺ ptereūtibꝰ. Nūciatūq; ē abimelech. Venit gaal filiꝰ obed cū fratribꝰ ſuis: ꝙ trāſiuit in ſichimam. Ad cuiꝰ aduentū erecti habitatores ſichem egreſſi ſūt ī agros vaſtātes vineas uaſq; calcātes: ꝙ factis cātātiuꝫ choris. ingreſſi ſūt phanū dei ſui: ꝙ inter epulas ꝙ pocula maledicebāt abimelech clamantes gaal filio obed. Quis ē iſte abimelech ꝙ q̄ eſt ſichē vt ſeruiamus ei? Nūquid nō eſt filius ierobaal? Et conſtituit p̄ncipē zebul ſeruum ſuuꝫ ſup viros emoꝝ pr̄is ſichē. Cur ergo ſeruiemus ei? Vtinam daret aliquis populū iſtū ſub manu mea: vt aufferrē de medio abimelech. Dictūq; eſt abimelech. Congrega exercitus multitudinē ꝙ veni. Zebul enī princeps ciuitatis auditis ſermonibꝰ gaal filij obed iratus ē valde: ꝙ miſit clam ad abimelech nūcios dicēs. Ecce gaal filius obed venit in ſichimā cū fratribus ſuis: ꝙ oppugnat aduerſuꝫ te ciuitatē Surge itaq; nocte cū pl̄o qui tecū ē ꝙ latita in agro: ꝙ p̄mo mane orīente ſole irrue ſup ciuitatē. Illo autē egrediente aduerſuꝫ te cū pl̄o ſuo: fac ei ꝺ potueris. Surrexit itaq; abimelech cū omī exercitu ſuo nocte: ꝙ tetēdit inſidias iuxta ſichimā ī q̄tuor locis. Egreſſuſq; ē gaal filiꝰ obed: et ſtetit in introitu porte ciuitatis. Surrexit aūt abimelech. ꝙ oīs exercitus cū eo de inſidijs loco. Cunq; vidiſſet pl̄um gaal: dixit ad zebul. Ecce de montibꝰ multitudo deſcēdit. Cui ille reſpōdit: vmbras mōtiū vides q̄ſi capita hominū: ꝙ hoc errore decipieris. Rurſumq; gaal ait. Ecce populus de vmbilico terre deſcendit: ꝙ vnus cuneꝰ venit p viam q̄ reſpicit quercum. Cui dixit zebul. Vbi eſt nūc os tuū quo loq̄baris q̄s eſt abimelech vt ſeruiamus ei? Nonne h̄ eſt populus quē deſpiciebas? Egredere ꝙ pugna ctra eum. Abijt g̃ gaal expectante ſichimoꝝ pl̄o ꝙ pugnauit cōtra abimelech: q̄ pſecutus eſt eum fugiētē ꝙ in vrbē cpulit. Ceciderūtq; ex pte eiꝰ plurimi vſq; ad portam ciuitatis: ꝙ abimelech ſedit in ruina. Zebul aūt gaal ꝙ ſocios eiꝰ expulit de vrbe: nec in ea paſſus ē cmorari. Sequenti g̃ die egreſſus eſt populus ī cāpū: qd̄ cū nūciatum eſſet abimelech tulit exercitum ſuū ꝙ diuiſit ī tres turmas: tentēs inſidias in agris. Vidēſq; q̄ egrederet̄ populus de ciuitate ſurrexit ꝙ irruit ī eo cū cuneo ſuo oppugnās ꝙ obſidens ciuitatē: due aūt turme palantes p campū aduerſarios pſeq̄bāt̄. Porro abimelech oī die illo oppugnabat vrbē: quā cepit interfectis habitatoribꝰ eius: ipſa q̄ꝫ deſtructa ita vt ſal in ea diſpergeret. Qd̄ cum audiſſent q̄ habitabant in turre ſichimoꝝ: ingreſſi ſūt phanū dei ſui berith vbi fedus cū eo pepigerant ꝙ ex eo locus nomē acceperat: qui erat munitus valde. Abimelech q̄ꝫ audiēs viros turris ſichimoꝝ pariter cglobatos aſcēdit ī mōtē ſelmō cū omī populo ſuo: ꝙ arrepta ſecuri p̄cidit arboris ramum impoſitumq; ferēs humero dixit ad ſocios. Quod me vidiſtis facere cito facite. Igit̄ certatim ramos de arboribꝰ p̄cidentes ſeq̄bantur ducem. Qui circūdantes p̄ſediuꝫ ſuccenderūt: atq; ita factū eſt vt fumo et igne mille hoīm necarent̄ viri pariter et mulieres habitatoꝝ turris ſichē. Abimelech aūt inde pficiſcens venit ad opidum thebes: qd̄ circūdans obſidebat exercitu. Erat aūt turris excelſa in media ciuitate: ad quā cfugerant ſimul viri ac mulieres ꝙ omēs p̄ncipes ciuitatis clauſa firmiſſime ianua: ꝙ ſup turris tectū ſtātes p pugnacula. Accedenſq; abimelech. iuxta turrim

pugbat fortiē: ⁊ appinq̄ns ostio ignē sup-
ponere nitebaē. Et ecce vna mlier fragmē
mole desup iaciēs illisit capiti abimelech:
⁊ ꝓfregit cerebꝝ ei⁹. Qui vocauit cito ar-
migerꝝ suū: ⁊ ait ad eū. Euagina gladium
tuū ⁊ pcute me: ne forte dicaē q̄ a femīa ī
terfect⁹ sim. Qui iussa pficiēs inēfecit eū.
Illoqꝝ mortuo oēs q̄ cū eo erāt ꝺ isrl'. re-
uersi sūt ī sedes suas: ⁊ reddidit de⁹ maluz
qꝺ fecerat abimelech ꝓ p̄ez suū inēfectis
septuaginta frib⁹ suis. Sichimitis q̄z qꝺ
opati erāt reēbutū ē: ⁊ venit sup eos ma-
ledictō ioathā filij ierobaal.

¶ Capitulū. .X.

POst abimelech surrexit dux in isrl'
thola fili⁹ phua patrui abimelech
vir de isachar q̄ habitauit in sanir
mōtis ephraī: ⁊ iudicauit isrl' vigīti ⁊ tri-
bus annis: mortuusqꝝ ē ac sepult⁹ ī sanir.
Huic succession iair galaaditēs q̄ iudicauit
isrl' p viginti ⁊ duos annos: habēs trigin
ta filios sedētes sup triginta pullos azina
rū ⁊ p̄ncipes triginta ciuitatū: q̄ ex noīe
ei⁹ sūt appellata anothiair id ē opida iair
usqꝝ in p̄sentem diē in terra galaad. Mortu-
usqꝝ ē iair: ac sepult⁹ in loco cui ē vocabu
lū camon. Filij aūt isrl' pcīs veteribꝫ iū-
gentes noua fecerūt malū in ꝓspectu dñi
⁊ seruierē ydolis baalim ⁊ astaroth ⁊ dijs
sirie ac sidonis ⁊ moab ⁊ filioꝝ ammon ⁊
philistijm: dimiserūtqꝝ dñm ⁊ nō coluerūt
eum. Contra q̄s iratus tradidit eos ī ma-
nus philistijm ⁊ filioꝝ āmon: aflictiqꝝ sūt
⁊ vehementer oppressi p annos decē ⁊ octo
omnes qui habitabāt trans iordanē ī ter-
ra amorrei q̄ ē in galaad. intātū vt filij ā-
mon iordane transmisso vastarēt iudam
⁊ beniamin ⁊ ephraim. Afflictusqꝝ est isrl'
nimis. Et clamantes ad dñm dixerē. Pec
cauimus tibi: quia dereliquim⁹ dñm deuz
nr̄m ⁊ seruiuimus baalim. Quib⁹ locut⁹ ē
dñs. Nūqd nō egipcij ⁊ amorrei filijqꝝ am
mō ⁊ philistijz sidonij q̄z ⁊ amelech ⁊ cha
naan oppsserūt vos. ⁊ clamastis ad me et
erui vos de manu eoꝝ: Ettamen reliq̄stis
me: ⁊ coluistis deos alienos. Idcirco non
addam vt vltra vos liberem. Ite ⁊ inuoca
te deos q̄s elegistis. Ipi vos liberēt ī tpe
angustie. Dixeruntqꝝ filij israhel ad dñm
Peccauimus: redde tu nobis quicqꝺ pla-
cet tibi: tantum nunc libera nos. Que di-
centes omīa de finib⁹ suis alienoꝝ deoruz
ydola p̄iecerūt: ⁊ seruierūt dño deo: q̄ do-
luit sup miserijs eorum. Itaqꝝ filij āmō cō
clamantes in galaad fixere tentoria: ꝓtra
q̄s ꝓgregati filij isrl'. in maspha castrame-
tati sunt. Dixeruntqꝝ p̄ncipes galaad sin-
guli ad primos suos. Qui p̄mus ex nob
contra filios āmon ceperit dimicare: erit
dux populi galaad.

¶ Capitulum. .XI.

HEbit itaqꝝ illo in tpe iepthe galaa-
dites vir fortissim⁹ atqꝝ pugnator
fili⁹ mlieris meretricis: q̄ natus ē
de galaad. Habuit aūt galaad uxorē de q̄
suscepit filios: qui postq̄ creuerāt eiecerē
iepthe dicētes. Heres in domo p̄ris nr̄i eē
non poteris: quia de adultera matre nat⁹
es. Quos ille fugiens atqꝝ deuitās habita
uit in terra thob. Congregatiqꝝ sūt ad eū
viri inopes ⁊ latrocinantes: ⁊ q̄si p̄ncipez
seq̄banē. In illis diebꝫ pugnabant filij ā-
mon ꝓtra isrl': quib⁹ acriter instantib⁹. p-
rexerūt maiores natu de galaad vt tolle-
rent in auxilium sui iepthe de terra thob.
Dixerūtqꝝ ad eum. Veni ⁊ esto princeps
noster: ⁊ pugna ꝓtra filios āmon. Quib⁹
ille respondit. Nonne vos estis q̄ odistis
me ⁊ eiecistis de domo patris mei: ⁊ nunc
venistis ad me necessitate ꝓpulsi: Dixerūt
qꝝ p̄ncipes galaad ad iepthe. Ob hāc igiē
causā nūc ad te venim⁹ vt pficiscaris no-
biscū: ⁊ pugnes ꝓtra filios āmō: sisqꝝ dux
omniū qui habitant in galaad. Iepthe q̄z
dixit eis. Si vere veīstis ad me vt pugnē
p vobis ꝓtra filios āmō. tradideritqꝝ eos
dñs ī man⁹ meas: ego ero vr̄ p̄nceps! Qui
rñderūt ei. Dñs q̄ hec audit ipe mediator
ac testis ē: q̄ nr̄a promissa faciamus. Abijt
itaqꝝ iepthe cū principib⁹ galaad: fecitqꝝ
eum omnis popul⁹ p̄ncipem sui. Locutus
qꝝ ē iepthe omnes sermones suos corā dño
ī maspha. Et misit nūcios ad regē filioꝝ
āmon: q̄ ex p̄sona sua diceret. Quid mihi
⁊ tibi ē q̄ venisti ꝓtra me vt vastares terraz
meā! Quib⁹ ille respondit. Quia tulit isrl'
terrā meam q̄n ascendit de egipto: a finib⁹
arnon usqꝝ iaboc atqꝝ iordanen. Nunc er-
go cum pace redde mihi eam. Per q̄s rur
sum mandauit iepthe: ⁊ imperauit eis vt
dicerent regi ammon. Hec dicit iepthe.
Nō tulit israhel terrā moab nec terā filioꝝ

ām̄on: ſz q̄ndo de egipto ꝓfectꝰ eſt ambulauit p ſolitudinē vſq; ad mare rubꝝ: ⁊ venit cadēs. Miſitq; nūcios ad regē edō dicēs. Dimitte me vt tranſeā terrā tuā. Qui noluit acq̄eſcere p̄cibꝰ eiꝰ. Miſit q̄z ad regez moab: q̄ ⁊ ipe trāſitū p̄bere ꝓtēpſit. Mānſit itaq; in cadēs: ⁊ circuiuit ex latere terraz edō ⁊ terrā moab. Venitq; ad oriētalē plagā terre moab ⁊ caſtrametat' ē trās arnō nec voluit intrare t̄minos moab. Arnon q̄pe ꝓfiniū ē terre moab. Miſit itaq; iſrł nūcios ad ſeon regē amorreoꝝ qui habitabat in eſebon: ⁊ dixerunt ei. Dimitte vt trāſeā p terrā tuā vſq; ad fluuiū. Qui et ipe iſrł verba deſpiciēs nō dimiſit eū tranſire p t̄mīos ſuos: ſz infinita mł̄titudine congregata egreſſus ē ꝓtra eū in iaſa: ⁊ fortiter reſiſtebat. Tradiditq; eū dn̄s in manu iſrł cū omī exercitu ſuo ⁊ pcuſſit euz: ⁊ poſſedit oēm terrā amorrei habitatoris regiōis illi' ⁊ vniuerſos fines eiꝰ de arnō vſq; iaboc: ⁊ de ſolitudīe vſq; ad iordanē. Dn̄s g̈ deꝰ iſrł ſubuertit amorreū pugnante ꝓtra illū populo ſuo iſrahel. Et tu nūc vis poſſidere terrā eiꝰ? Nōne ea q̄ poſſedit chamos deꝰ tuꝰ tibi iure debēt? Que autez dn̄s deꝰ nr̄ victor obtinuit: in nr̄am cedent poſſeſſionē. Niſi forte melior es balach filio ſephor rege moab. aut docere potes q̄ iurgatus ſit ꝓtra iſrł ⁊ pugnuerit ꝓtra euz q̄n̄ hītauit ī eſebon ⁊ vicul' eiꝰ ⁊ ī aroer et villis illiꝰ: vł ī cūctis ciuitatibꝰ iuxta iordanē p trecētos ānos? Quare tāto tpe nichil ſup hac r̄peticōe tēptaſtis? Igit̄ ñ ego pecco ī te: ſz tu ꝓtra me male agis. indicēs mihi bella nō iuſta. Judicet dn̄s arbit̄ huius diei inter iſrł ⁊ inter filios ām̄on. Noluitq; acq̄eſcere rex filioꝝ ām̄on vbis iephthe que p nūcios mādauerat. Factꝰ eſt g̈ ſup iepthe ſp̄us dn̄i: ⁊ circuiens galaad et manaſſe maſpha q̄z galaad: ⁊ inde trāſiēs ad filios ām̄ō votū vouit dn̄o dicens. Si t̄diderís filios ām̄on ī manꝰ meas: q̄cūq; p̄mus fuerit egreſſus de foribꝰ domꝰ mee. mihiq; occurrerit reuertēti cū pace a filijs ām̄on: eū olocauſtū offerā dn̄o. Trāſiuitq; iepthe ad filios ām̄ō vt pugnaret ꝓtra eos: q̄s tradidit dn̄s ī manus eiꝰ: pcuſſit q; ab aroer vſq; dū venias in mennith viginti ciuitates: et vſq; ad abel q̄ eſt vineis conſita plaga magna nimis: humiliatiq; ſūt filij ām̄on a filijs iſrahel. Reuertēte aī iepthe in maſpha domū ſuam occurrit ei vnigenita filia cū tympanis ⁊ choris. Nō enim habebat alios filios liberos. Qua viſa: ſcidit veſtimenta ſua ⁊ ait. Heu me filia mi: decepiſti me. ⁊ ipa decepta es. Aperui enim os meū ad dn̄m: ⁊ aliud facere ñ potero. Qui illa rn̄dit. Pater mi. ſi aperiſti os tuū ad dn̄m. fac mihi q̄cūq; pollicitus es: ꝓceſſa tibi vltione atq; victoria de hoſtibꝰ tuis. Dixitq; ad patrē. Hoc ſolum mihi p̄ſta q̄d depco. Dimitte me vt duob' mēſibꝰ circueā mōtes: ⁊ plangā virginitatē meam cū ſodalibꝰ meis. Cui ille rn̄dit Vade. Et dimiſit eam duobꝰ menſibꝰ. Cūq; abiſſet cū ſocijs ⁊ ſodalibꝰ ſuis: flebat v̄ginitatē ſuā in montibꝰ. Expletiſq; duobꝰ menſibꝰ reuerſa eſt ad p̄rem ſuū: ⁊ fecit ei ſicut vouerat. Que ignorabat virum. Exinde mos increuit ī iſrahel ⁊ ꝓſuetudo ſeruata eſt: vt poſt āni circulū ꝓueniant in vnū filie iſrahel ⁊ plangant filiam iepthe galaadite diebꝰ quatuor.

Capitulū. XII.

Ece aūt ī ephraim orta eſt ſedicō. Nā trāſeūtes ꝓtra aq̄lonē. dixerūt ad iepthe. Quare vadēs ad pugnā ꝓtra filios ām̄on vocare nos noluiſti: vt pgerem' tecū. Igit̄ incendem' domū tuā? Quibꝰ ille reſpondit. Diſceptacō erat mihi ⁊ p̄pl'o meo ꝓtra filios ām̄on vehemens voſq; vocaui vt p̄beretis mihi auxiliū: et facere noluiſtis. Qd̄ cernēs poſui animaz meā in manibꝰ meis: trāſiuiq; ad filios ām̄on: ⁊ t̄didit eos dn̄s ī manꝰ meas. Quid cōmerui: vt aduerſum me ꝓſurgatis in p̄lium? Vocatis itaq; ad ſe cunctis viris de galaad pugnabat ꝓtra ephraī. Percuſſer̄t q; viri galaad viri ephraim: q; dixerat fugitiuꝰ eſt galaad de ephraim ⁊ habitat in medio ephraim ⁊ manaſſe. Occupauerūt galaadite vada iordanis p q̄ ephraim reuerſurus erat. Cūq; veniſſet ad ea d ephraim numero fugiēs. atq; dixiſſet obſecro vt me trāſire p̄mittas: dicebāt ei galaadite. Nūq̄d ephrateus es? Quo dicēte nō ſū: interrogabāt eū. Dic ergo ſeboleth: qd̄ ītерpretat̄ ſpica? Qui reſpōdebat thebboleth eadem lr̄a ſpicam exprimere non valens: ſtatimq; apprehenſum iugulabāt ī ipo iordanis trāſitu. Et ceciderūt in illo tēpore d

ephraī q̄dragīta duo milia. Judicauit ita q3 iepthe galaadites ifrl' ſex ānis: 7 mortuus ē ac ſepult⁹ in ciuitate ſua galaad. P⁹ hūc iudicauit ifrl' abeſſan de bethleme: q̄ habuit ēginta filios 7 totidē filias Quas emittēs foras maritis dedit: 7 eiuſdem numeri filijs ſuis accepit uxores: introducēs ī domū ſuā. Qui ſeptē ānis iudicauit ifrl' mortuuſq3 ē ac ſepult⁹ in bethleē. Cui ſucceſſit abiaō zabolonites: 7 iudicauit ifrl' decē ānis: mortuuſq3 ē ac ſepult⁹ in zabulon. Poſt hūc iudicauit ifrl' abdō fili⁹ helles pharatonites q̄ habuit q̄draginta filios 7 triginta ex eis nepotes aſcendētes ſuper ſeptuaginta pullos azinar: 7 iudicauit ifrl' octo ānis: mortuuſq3 eſt ac ſepultus in pharaton terre ephraim in monte amalech.

¶ Capitulū. XIII.

RVrſumq3 filij ifrahel feceſt maluz in ꝓſpectu dñi: qui trabidit eos in manus philiſtinor q̄draginta annis. Erat autē quidē vir de ſaraa 7 de ſtirpe dan nomine manue habēs uxorē ſterilez: cui apparuit angelus dñi: 7 dixit ad eam. Sterilis es 7 abſq3 liberis: ſz ꝯcipies 7 paries filiū. Caue g̃ ne bibas vinū ac ſiceraz nec immundū q̄cq̄ comedas: qr ꝯcipies et paries filium: cui⁹ nō tanget caput nouacula. Erit enī nazareus dei ab īfantia ſua 7 ex matris utero: 7 ipe incipiet liberare iſrahel de manu philiſtinor. Que cū veniſſet ad maritū ſuuz: dixit ei. Vir dei venit ad me habens vultū angelicum. terribilis nimis. Quē cū interrogaſſē q̄s eſſet 7 unde veniſſet 7 quo nomīe vocareē noluit mihi dicere: ſed hoc rñdit. Ecce ꝯcipies 7 paries filiū. Caue ne vinū bibas nec ſiceraz: 7 ne aliq̄ veſcaris īmundo. Erit enī puer nazareus ab infantia ſua 7 ex utero mr̄is ſue: uſq3 ad diem mortis ſue. Orauit itaq3 manue dñm 7 ait. Obſecro dñe ut vir dei quē miſiſti veniat itez: 7 doceat nos quid nos debeamus facere de puero qui naſcitur⁹ē. Exaudiuitq3 dñs depcantē manue: 7 apparuit rurſū āgel⁹ dñi uxori ei⁹ ſedēti in agro. Manue aūt marit⁹ ei⁹ nō erat cuz ea. Que cū vidiſſet āgelū feſtinauit et cucurrit ad virū ſuū: nunciauitq3 ei dicens. Ecce apparuit mihi vir quē ante videram Qui ſurrexit 7 ſecutus eſt uxorem ſuam: venienſq3 ad virum dixit ei. Tu es qui locut⁹es mulieri? Et ille rñdit. Ego ſū. Cui manue. Cū inq̄t ꝓmo tu⁹ fuerit expletus: q̄d vis ut faciat puer aut a q̄ ſe obſeruare debebit? Dixitq3 angelus dñi ad manue. Ab oīb⁹ q̄ locut⁹ ſū uxori tue abſtineat ſe 7 q̄cq̄d ex vinea naſcit nō comedat: vinū 7 ſicerā nō bibat: nullo veſcat īmundo. et q̄d ei pcepi impleat atq3 cuſtodiat. Dixit itaq3 manue ad angelū dñi. Obſecro te ut acq̄eſcas pcib⁹ meis: 7 faciam⁹ tibi hedū de capris. Cui rñdit angel⁹. Si me cogis nō comedā panes tuos: ſi aūt vis olocauſtum facere offer illd dño. Et neſciebat manue q̄d angel⁹ dñi eſſet. Dixitq3 ad eū. Quod ē tibi nomen: ut ſi ſermo tuus fuerit expletus honorem⁹ te? Cui ille rñdit. Cur q̄ris nomē meū q̄d eſt mirabile? Tulit itaq3 manue hedum de capris 7 libamēta: 7 poſuit ſup petrā offerēs dño qui facit mirabilia: ipe autē 7 uxor ei⁹ intuebanť. Cunq3 aſcēderet flamma altaris in celū: angel⁹ domini pariter in flāma aſcēdit. Q̄d cū vidiſſet manue 7 uxor ei⁹. pni ceciderūt ī terrā: et vlť eis nō apparuit angel⁹ dñi. Statimq3 intellexit manue āgelū dñi eſſe: 7 dixit ad uxorē ſuā. Morte moriemur: quia vidim⁹ dñm. Cui rñdit mulier. Si dñs nos vellz occidere de manib⁹ noſtris olocauſtū 7 libamēta nō ſuſcepiſſet: nec oſtendiſſet nob hec oīa: neq3 ea q̄ ſūt vētura dixiſſet. Peperit itaq3 filiū: 7 vocauit nomē ei⁹ ſamſō Creuitq3 puer 7 benedixit ei dñs: cepitq3 ſpūs dñi eſſe cū eo in caſtris dan in terra ſaraa 7 eſthaol.

¶ Capi. XIIII.

DEſcendit ergo ſāſō in thamnatha videnſq3 ibi mulierem de filiabus philiſtijm aſcendit 7 nūciauit patri ſuo 7 mr̄i ſue dicēs. Vidi mulierē ī thāmata de filiab⁹ philiſtinor quā q̄ſo ut mihi accipiatis uxorē. Cui dixer̄t pr̄ 7 mat̄ ſua. Nūq̄d nō ē mulier in filiab⁹ fratr̄ tuorz 7 ī oī pl'o tuo: qr vis accipe uxorē de philiſtijm qui incircūciſi ſunt? Dixitq3 ſāſon ad patrem ſuum. Hanc mihi accipe quia placuit oculis meis. Parentes autez ei⁹ neſciebāt q̄d res a dño fieret: 7 q̄reret occaſionē ꝑ philiſtijm. Eo enī tpe dñabātur philiſtijm iſraheli. Deſcendit itaq3 ſāſon cuz pr̄e ſuo et matre in thamnatha. Cunq3 veniſſet ad vineas opidi apparuit catulus leonis ſeu⁹ 7 rugiens: et occurrit

ei. Irruit aūt ſpiritus dñi ī ſāſon: ⁊ dila-
cerauit leonē q̄ſi hedū in fruſta decerperet
nihil omnino habēs ī manu: ⁊ hoc pr̄i et
mr̄i noluit īdicare. Deſcēditq; ⁊ locut⁹ eſt
mulieri q̄ placuerat oculis ei⁹. Et p⁹ aliq̄t
dies reuertens vt acciperet eā: declinauit
vt videret cadauer leonis. Et ecce examē
apū ī ore leonis erat: ac fau⁹ mellis. Quez
cū ſūpſiſſet in manib⁹ comedebat in via:
veniēſq; ad pr̄em ſuū ⁊ mr̄em dedit eis p-
tem q̄ ⁊ ipi comederūt: nec tñ eis voluit in-
dicare q̄ mel de corpore leonis aſſūpſerat
Deſcēdit itaq; pr̄ ei⁹ ad mulierē: ⁊ fecit fi-
lio ſuo ſamſon ꝓuiuiū. Sic ei iuuenes fa
cere ꝓſueuerāt. Cū q̄ ciues loci illi⁹ vidiſ-
ſent eū dederūt ei ſodales triginta q̄ eſſent
cū eo. Quib⁹ locut⁹ eſt ſamſon. Proponā
vobis q̄ſtionis ꝓbleuma: qđ ſi ſoluerītis
mihi intra ſeptē dies ꝓuiuij dabo vob⁹ tri-
ginta ſindones ⁊ totidē tunicas. Sin aūt
non potuerītis ſoluere: vos dabitis mihi
triginta ſindones ⁊ eiuſdē numeri tunicas
Qui rñderūt ei. Propone ꝓbleuma vt au
diamus. Dixitq; eis. De comedēte exiuit
cib⁹: ⁊ de forti egreſſa eſt dulcedo. Nec po-
tuerūt p tres dies ꝓpoſicōnē ſoluere. Cūq;
adeſſet dies ſeptimus: dixerūt ad vxorem
ſamſon. Blandire viro tuo: ⁊ ſuade ei vt ī
dicet tibi qđ ſignificet ꝓbleuma. Quod ſi
facere nolueris: incendemus te ⁊ domum
pr̄is tui. An idcirco vocaſtis nos ad nu-
pcias vt ſpoliaretis. Que fundebat apud
ſamſon lacmas: ⁊ querebat dicēs. Odiſti
me ⁊ nō diligis: idcirco ꝓbleuma qđ ꝓpo-
ſuiſti filijs ꝓpl̄i mei nō vis mihi exponere.
At ille rñdit. Patri meo ⁊ mr̄i nolui dice
re: ⁊ tibi īdicare potero? Septē igit̄ diebꝫ
ꝓuiuij flebat añ eū: tandēq; die ſeptimo cū
ei eēt moleſta expoſuit. Que ſtatī indica
uit ciuib⁹ ſuis. Et illi dixerūt ei die ſeptīo
añ ſolis occubitū. Quid dulci⁹ melle: ⁊ qđ
forti⁹ leone? Qui ait ad eos. Si nō araſſe-
tis in vitula mea: nō inueniſſetis ꝓpoſicō-
nem meā. Irruit itaq; ī eū ſpūs dñi: deſcē
ditq; aſcalonē ⁊ pcuſſit ibi triginta viros
q̄rū ablatas veſtes dedit hijs q̄ ꝓbleuma
ſoluerāt. Iratuſq; nimis aſcēdit ī domum
pr̄is ſui: vxor aūt ei⁹ accepit maritū vnuz
de amicis eius ⁊ ꝓnubis.

Capitulū. .XV.

POſt aliq̄ntū aūt tpis cū dies triti
cee meſſis inſtarent venit ſamſon
inuiſere volens vxorez ſuam: ⁊ at
tulit ei hedum de capris. Cunq; cubiculū
eius ſolito vellet intrare: phibuit illū pa-
ter illius dicens. Putaui q̄ odiſſes eam: ⁊
ideo tradidi illā amico tuo. Hz habet ſoro-
rem q̄ iunior ⁊ pulcrior illa eſt: ſit tibi pro
ea vxor. Cui ſāſō rñdit. Ab hac die ñ erit
culpa ī me ꝓtra philiſteos. Faciā ei vobis
mala. Perrexitq; ⁊ cepit trecētas vulpes:
caudaſq; earū vinxit ad caudas ⁊ faces li-
gauit ī medio: q̄s igne ſuccendens dimiſit
vt huc illucq; diſcurrerēt. Que ſtatī prer
erūt ī ſegetes philiſtinorū. Quib⁹ ſuccenſis
⁊ ꝓportatē iā fruges ⁊ adhuc ſtātes in ſti-
pula ꝓcremati ſūt: intm̄ vt vineas q̄z ⁊ o-
liueta flāma ꝓſumeret. Dixeruntq; phili
ſtijm. Quis fecit hāc rē? Quib⁹ dictū eſt.
Hāſon gener thānathei: q̄r tulit vxorē ei⁹
⁊ alteri tradidit hec operatus eſt. Aſcende
rūtq; philiſtijm: ⁊ ꝓburerūt tam mulierem
q̄ patrē eius. Quib⁹ ait ſamſon. Licet hec
feceritis tñ adhuc ex vobis expetā vlcōnē
⁊ tūc q̄eſcam. Percuſſitq; eos ingenti pla
ga: ita vt ſtupētes ſurā femori imponerēt
Et deſcēdens habitauit in ſpelunca petre
etham. Igit̄ aſcēdentes philiſtijm in terrā
iuda caſtrametati ſunt ī loco q̄ poſtea vo
catus eſt lethi id eſt maxilla: vbi eor̄ fuſ⁹
eſt exercitus. Dixerūtq; ad eos de tribu iu
da. Cur aſcendiſtis aduerſum nos? Qui
rñderūt. Vt ligem⁹ ſamſō venimus: ⁊ red-
damus ei q̄ in nos operatus eſt. Deſcēde-
rūt q̄ tria milia viror̄ de iuda ad ſpecū ſi
licis etham. Dixerūtq; ad ſamſon. Neſcis
q̄ philiſtijm imperēt nobis. Quare hoc fa
cere voluiſti. Quib⁹ ille ait. Sicut fecerūt
mihi: ſic feci eis. Ligare inq̄unt te venim⁹
⁊ tradere in manus philiſtinorum. Quibus
ſamſon iurate ait ⁊ ſpondete mihi: q̄ occi-
datis me. Dixerunt. Non te occidem⁹: ſed
vinctū tradem⁹. Ligauerūtq; eū duob⁹ no-
uis funib⁹: ⁊ tulerūt eū de petra ethā. Qui
cū veniſſet ad locū maxille ⁊ philiſtijm vo
ciferātes occurriſſent ei irruit ſpūs dñi ī
eū: ⁊ ſic̄ ſolent ad ardorē ignis ligna ꝓſu-
mi. ita vincula q̄b⁹ ligat⁹ erat diſſipata ſūt
⁊ ſoluta. Inuētāq; maxillā. i. mādibulaz
azini q̄ iacebat arripiēs: ītfecit ī ea mille
viros ⁊ ait. In maxilla azini ī mādibula

pullū azinaꝝ deleui eos: ⁊ pcussīt mille viros. Cūqꝫ hec verba canēs cōplesset: precipit mādibulā de manu: ⁊ vocauit nomē loci illi⁹ ramathlechi: qđ intēptat eleuacō maxille. Sitiēsqꝫ valđ. clamauit ad dñm ⁊ ait Tu dedisti ī manū tuā tui salutē hāc maximā atqꝫ victoriā: ⁊ en siti morior: īcidāqꝫ in man⁹ c̄cumcisoꝝ. Aperuit itaqꝫ dñs molarē dētē ī maxilla azini: ⁊ egressē sunt ex eo aq̄. Quibꝫ haustis reuocillauit spiritum: ⁊ vires recepit. Idcirco appellatū est nomē loci illi⁹ inuocātis fons de maxilla: vsqꝫ ī pñtem diē. Judicauitqꝫ israhel ī diebus philistijm viginti annis.

Capitulū. .XVI.

Ibit qꝫ in gazā ⁊ vidit ibi mlierē meretricē: ingressusqꝫ ē ad eā. Qđ cū audissēt philistijm ⁊ pcrebuissꝫ apud eos. itrasse vrbē sāson: c̄cūdedert eū positis in porta ciuitatibꝫ custodibꝫ: ⁊ ibi tota nocte cum silētio pstolātes vt facto mane exeuntē occiderēt. Dormiuit aī sāson vsqꝫ ad ꝫmediū noctis: ⁊ inde ꝯsurgēs appēdit ābas portē fores cū postibꝫ suis ⁊ sera: impositasqꝫ humeris suis portauit ad vticē montis q̄ respicit hebrō. P⁹ hec amauit mlierē q̄ habitauit ī valle sorech: ⁊ vocabaī dalila Ueneruntqꝫ ad eā pncipes philistinoꝝ atqꝫ dixerūt. Decipe eū ⁊ disce ab illo in q̄ habeat tātā fortitudinē: ⁊ qūo eū superare valeam⁹ ⁊ victū affligere. Qđ si feceris: dabim⁹ tibi singli mille argētēos. Locuta ē g̃ dalila ad sāson. Dic mihi obsecro in q̄ sit tua maxima fortitudo: et q̄t sit q̄ ligat⁹ erūpere nequeas. Cui rndit sāson. Si septē neruiceis funibꝫ necdū siccis ⁊ adhuc humētibꝫ ligat⁹ fuero: īfirm⁹ ero vt ceteri hoīes. Attulerūtqꝫ ad eā satrape philistinoꝝ septē funes vt dixerat: qbꝫ vinxit eū latentibꝫ apud se insidijs: et in cubiculo finē rei expectātibꝫ. Clamauitqꝫ ad eū. Philistijm sup te sāson. Qui rupit vincula qūo si rūpat q̄s filū de stupa tortū sputamine cū ardorē ignis accepit: ⁊ nō est cognitū in q̄ esset fortitudo eius. Dixitqꝫ ad eū dalila. Ecce illusisti mihi: ⁊ falsū locutus es. Saltem nūc indica mihi quo ligari debeas. Cui ille rndit. Si ligatus fuero nouis funibꝫ qui nunq̄ fuerīt in ope: infirmus ero ⁊ alioꝝ hominū simi lis. Quibꝫ rursū dalila vinxit eū: ⁊ clamauit philistijm sup te sāson: ī cubiculo insidijs ꝑparatis. Qui ita rupit vincula: q̄si fila telaꝝ. Dixitqꝫ dalila rursū ad eū. Usqueq̄ decipis me ⁊ falsū loq̄ris: Ostēde đ q̄ vinciri debeas. Cui rndit samson. Si inq̄t septē crines capitis mei cū licō plexueris ⁊ clauō bijs circū ligatū terre fixeris: infirmus ero. Qđ cū fecisset dalila: dixit ad eū. Philistijm sup te sāson. Qui ꝯsurgēs đ sōno extraxit clauū cū crinibꝫ ⁊ licō. Dixitqꝫ ad eū dalila. Quō dicis q̄ amas me cū anim⁹ tu⁹ non sit mecū: Per tres vices mētit⁹es mihi: ⁊ noluisti dicere in quo sit maxīa fortitudo tua. Cūqꝫ molesta ei eēt ⁊ p mltos dies iugit adhereret spaciū ad q̄etē ñ tribuēs: defecit anima ei⁹ ⁊ ad mortem vsqꝫ lassata ē. Tūc aperiēs veritatem rei dixit ad eā. Ferrū nūq̄ ascendit super caput meū: q̄ nazare⁹ id ē ꝯsecratus dño sū đ vtero mris mee. Si rasū fuerit caput meū recedat a me fortitudo mea ⁊ deficiā eroqꝫ sic ceteri hoīes. Uidēsqꝫ illa q̄ ꝯfess⁹ ei eēt omnē animū suū: misit ad pncipes philistinoꝝ ac mandauit. Ascēdite adhuc semel: q̄ nūc mihi apuit cor suū. Qui ascēderūt: assūpta pecunia quā pmiserāt. At illa dormire eū fecit sup genua sua ⁊ in sinu suo reclinare caput. Uocauitqꝫ tōsorē ⁊ rasit septē crines ei⁹: ⁊ cepit abigere eū ⁊ a se repellere. Statim ei⁹ de eo fortitudo discessit. Dixitqꝫ philistijm sup te samson. Qui đ sōno ꝯsurgēs dixit in aīo suo. Egrediar sicut añ feci ⁊ me excutiā: nesciēs q̄ recessisset ab eo dñs. Quē cū appēdissent philistijm statī eruerūt oculos eius. ⁊ duxerūt gazam vīctū cathenis: ⁊ clausū ī carcere molere fecerī. Jāqꝫ capilli eius renasci ceperāt: ⁊ pncipes philistinoꝝ cōuenerī ī vnū vt īmolarēt hostias magnificas dagō deo suo ⁊ epularēī dicētes: Tradidit de⁹ nr̄ inimicū nr̄m sāson ī man⁹ nr̄as. Qđ eciā plus vidēs laudabat deū suū: eaq̄ dicebat. Tradidit de⁹ nr̄ aduersariuꝫ nr̄m in man⁹ nr̄as: q̄ deleuit terrā nr̄am: ⁊ occidit plurimos. Letāteſqꝫ p ꝯuiuia sūptis iaꝫ epulis pceperūt vt vocarēt sāsō: ⁊ añ eos luderet. Qui adductus đ carcere ludebat añ eos: feceruntqꝫ euꝫ stare inter duas columnas. Qui dixit puero regenti gressus suos. Dimitte me vt tāgam colūnas q̄bꝫ omīs īminet dom⁹. ⁊ recliner sup

eas ⁊ paululū reqescā. Dom⁹ aūt erat plena viroꝝ ac mlierꝝ: ⁊ erāt ibi oēs ꝓncipes philistinoꝝ: ac de tecto ⁊ solario circiē ta milia vtriusqꝫ sex⁹ spectabāt ludētē sāson. At ille inuocato dño ait. Dñe de⁹ me⁹ memēto mei: ⁊ redde mihi nūc fortitudinē ꝓ stinā de⁹ me⁹ vt vlciscar me ō hostibꝰ meis ⁊ ꝓ amissione duoꝝ luminū vnā vlcōnem recipiā. Et apphēdēs ābas colūnas qbꝰ innitebaē dom⁹: alterāqꝫ eaꝝ dexr̄. ⁊ alteraꝫ leua tenēs ait. Moriaē aīa mea cum philistijm. Cōcussisqꝫ fortiē colūnis cecidit dom⁹ sup oēs ꝓncipes ⁊ cetera mlt̄itudinē q̄ ibi erat. Multoqꝫ plures īterfecit moriēs: q̄ añ viu⁹ occiderat. Descēdētes aē fr̄es eius et vniuersa ꝓgnacō tuleē corp⁹ eius: ⁊ sepelieē īē saraa ⁊ estahol ī sepulcro patris sui manue: iudicauitqꝫ isr̄l viginti ānis.

Capitulū. XVII.

Helitqꝫ eo tpe vir q̄dam de mōte ephraim noīe michas: q̄ dixit mr̄i sue. Millecētū argenteos q̄s seperaueras ⁊ sup qbꝰ me audiente iuraueras ecce ego habeo: ⁊ apud me sūt. Cui illa rñdit. Benedictus fili⁹ me⁹ dño. Reddidit ergo eos mr̄i sue: q̄ dixerat ei. Consecraui et vouī hoc argētū dño. vt de manu mea suscipiat fili⁹ me⁹ ⁊ faciat sculptile atqꝫ cōflatile: et nunc trado illud tibi. Reddidit igiē eos mr̄i sue. Que tulit ducentos argenteos ⁊ dedit eos argentario: vt faceꝝ ex eis sculptile atqꝫ ꝓflatile qꝰ fuit in domo michē. Qui ediculā q̄ꝫ in ea deo separauit: ⁊ fecit ephod ⁊ theraphiꝫ id ē vestē sacerdotalē ⁊ ydola. Impleuitqꝫ vni⁹ filio rū suoꝝ manū: ⁊ fact⁹ est ei sacerdos. In diebꝰ illis non erat rex in isr̄l: sꝫ vnusquisqꝫ qꝰ sibi rectū videbaē hoc faciebat. Fuit q̄ꝫ in tpe illo alter adolescens de bethleez iuda ex cognacōne ei⁹ eratqꝫ ipe leuites ⁊ habitabat ibi. Egressusqꝫ de ciuitate bethleem: peregrinari voluit vbicunqꝫ sibi comodū reperisset. Cūqꝫ venisset in mōtem ephraim iter faciēs ⁊ declinasset parūp ī domo michē: interrogatus ē ab eo vñ venisset. Qui rñdit. Leuita sū de bethleez iuda: ⁊ vado vt habitēz vbi potuero ⁊ vtile mihi esse ꝓspexero. Mane apud me inqt ⁊ esto mihi parens ac sacerdos: daboqꝫ tibi ꝑ ānos singulos decē argēteos ac vestem duplicē: ⁊ q̄ ad victū sūt necessaria. Acqe-

uit ⁊ māsit apud hoīem: fuitqꝫ illi q̄si vn⁹ de filijs. Impleuitqꝫ micha manū eius: et habuit puerꝫ sacerdotē apud se: nunc scio dicens q̄ bñfaciet mihi de⁹. habenti leuiti ci generis sacerdotē.

Capitulum. XVIII.

In diebꝰ illis nō erat rex in isr̄l: et ꝑbo dan q̄rebat possessionē sibi vt habitaret in ea. Usqꝫ ad illū enim diem inē ceteras tribꝰ sortē nō acceperat. Miserunt g̊ filij dan stirpis ⁊ familie sue q̄nqꝫ viros fortissimos de saraa ⁊ estahol: vt explorarēt terrā ⁊ diligēter inspicerēt. Dixerūtqꝫ eis. Ite ⁊ ꝓsiderate terrā. Qui cū ꝑgētes venissent ī mōtē ephraī ⁊ ītrassent domū michē: requieē ibi. Et agnoscētes vocē adolescētis leuite. vtēteqꝫ illi⁹ diuersorio: dixerūt ad eū. Quis te huc adduxit? Quid h̄ agis? Quā ob causā huc veīre voluisti? Qui rñdit eis. Hec ⁊ hec ꝓstitit mihi michas: ⁊ me mercede ꝓduxit vt sim ei sacḋos. Rogaueūtqꝫ eū vt ꝓsuleret dñm: ⁊ scire possēt an ꝓspero itinere pgerēt: et res haberet effectū. Qui rñdit eis. Ite cū pace. Dñs respicit viā vr̄am: ⁊ iter q̄ pgitis. Euntes igiē q̄nqꝫ viri venerūt lais: viderūtqꝫ ꝑplm habitātē ī ea absqꝫ vllo timore iuxta ꝓsuetudinē sidoniorꝝ: securū ⁊ q̄etū nullo eis penit⁹ resistēte magnarūqꝫ opū: ⁊ ꝑcul a sidone atqꝫ a cūctis homīb⁹ separatum. Reuersiqꝫ ad fratres suos ī saraa ⁊ esthaol: ⁊ q̄d egissent scisscitātibꝰ rñderūt Surgite ⁊ ascendam⁹ ad eos. Vidim⁹ enī terrā valde opulentam ⁊ vtere. Nolite negligere: nolite cessare. Eamus ⁊ possideamus eam: nullus erit labor. Intrabimus ad securos ī regionē latissimā: r̄ dedꝫ nobis dñs locū ī q̄ nulli⁹ rei ē penuria eorū q̄ gignunē in terra. Profecti igiē sunt de ꝓgnacōe dan id ē ō saraa ⁊ esthaol sexcēti viri accīcti armis bellicis: ascēdēteqꝫ mānserūt in cariathiarim iude: q̄ loc⁹ ex eo tpe castroꝝ dan nomē accepit. ⁊ ē p⁹ tergū cariathiarī. Inde trānsierūt ī montē ephraim. Cūqꝫ venissent ad domū michē: dixerūt q̄nqꝫ viri q̄ prius missi fuerant ad ꝓsiderādā terrā lais ceteris fratribꝰ suis. Nostis q̄ in domib⁹ istis sit ephod ⁊ theraphim ⁊ sculptile atqꝫ ꝓflatile: Videte q̄d vobis placeat. Et cuꝫ paululum declinassent ingressi sē domū adolescētis leuite q̄ erat ī domo

miche: salutauerũtq; eũ ỏbis pacificis: sex
cẽti aũt viri ita vt erãt armati stabãt añ
ostiũ. At illi q̃ ingressi fuerãt domũ iuue-
nis sculptile ⁊ ephod ⁊ thæraphim atq; cõ-
flatile tollere nitebanť: ⁊ sacerdos stabat
añ ostiũ: sexcẽtis viris fortissimis haut p-
cul expectantibꝫ. Tuleŕt igiť q̃ ītrauerãt
sculptile ephod et ỹdola atq; conflatile.
Quibꝫ dixit sacerdos. Quid facitis? Qui
rñderũt. Tace et pone digitũ sup os tuũ:
veniq; nobiscũ: vt habeamus tę patrez ac
sacerdotem. Quid tibi melius est vt sis sa
cerdos in domo vnius viri: an in vna tri
bu ⁊ familia in israhel? Qđ cũ audisset ac-
q̃euit sermõibꝫ eoꝝ ⁊ tulit ephod ⁊ ỹdola
ac sculptile et pfectus ẽ cũ eis. Qui cũ p-
gerẽt ⁊ añ se ire fecissent puulos ac iumẽ-
ta ⁊ oẽ qđ erat p̃cioſũ iãq; a domo miche
eẽnt pcul: viri q̃ habitabãt ī edibꝫ miche
pclamãtes secuti sť: ⁊ p̃ tergũ clamare ce
perũt. Qui cũ respexissent dixeŕt ad mich
az. Quid tibi vis? Cur clamas? Qui rñdit
Deos meos q̃s mihi feci tulistis ⁊ sacđo-
tem ⁊ oĩa q̃ habeo: ⁊ dicitis q̃d tibi ẽ? Di-
xeŕtq; ei filij dan. Caue ne vltra loq̃ris ad
nos: ⁊ veniãt ad tę viri aĩo pcitati: ⁊ ipse
cũ oñi domo tua perias. Et sic cepto iti-
nere prexerũt. Videꝫ aũt micha q̃ fortio-
res se eẽnt: reuersus ẽ ī domũ suã. Sexcẽ-
ti aũt viri tuleŕt sacerdotẽ ⁊ q̃ supđixim?
veneŕtq; ī lais ad pl'um q̃escẽtẽ atq; secu-
rũ ⁊ pcusseŕt eos ī ore gladij. vrbẽq; incen
dio ẽdideŕt nullo penit? ferentę p̃sidiũ: eo
q̃ pcul habitarẽt a sidone ⁊ cũ nullo ho-
mínũ haberẽt q̃cq̃ societatis ac negocij.
Erat ať ciuitas sita ī regiõe roob quã rur
sũ extruẽtes habitaueŕt in ea vocato no-
mĩe ciuitatis dan iuxta vocabulũ patris
sui quẽ genuerat israh'l q̃ prius lais dicebať.
Posueŕtq; sibi sculptile: ⁊ ionathã filium
gersã filij moysi ac filios ei? sacerdotes in
tribu dan: vsq; ad diem captiuitatis sue.
Mansitq; apud eos ỹdolũ miche oĩ tpe q̃
fuit dom? dei ī silo. In diebꝫ illis non erat
rex in israh'. Capi. XIX.

Fuit quidã vir leuites habitãs ī la
tere mõtis ephraĩ. q̃ accepit vxorẽ
de bethleẽ iuda. Que reliq̃t eum ⁊
reuersa est in domũ p̃ris sui bethleẽ: man-
sitq; apud eũ q̃tuor mẽsibꝫ. Secutusq; est
eã vir su? volensq; recõciliari ei atq; blan
diri ⁊ secũ reducere: habẽs ī comitatu pue
rũ ⁊ duos azinos. Que suscepit eũ: ⁊ ītro-
duxit ī domũ p̃ris sui. Qđ cũ audisset so-
cer ei? eũq; vidisset occurrit ei letus: ⁊ ā-
plexat? ẽ hoĩem. Mãsitq; gener ī domo so-
ceri tribꝫ diebꝫ comedẽs cũ eo et bibẽs fa-
miliariter: die aũt q̃rto ỏ noctę psurgens
p̃ficisci voluit. Quẽ tenuit socer: ⁊ ait ad
eũ. Gusta pri? pusillũ panis ⁊ pforta sto-
machũ: ⁊ sic p̃ficiscęris. Sedeŕtq; simul:
ac comedeŕt ⁊ bibeŕt. Dixitq; p̃ puelle ad
genex suũ. Queso tę: vt hodie hic maneas
pariterq; letemur. At ille psurgens cepit
velle p̃ficisci. Et nihilomin? obnixe eũ so-
cer tenuit: ⁊ apud se fecit manere. Mane
ať facto parabat leuites iť. Cui socer rur-
sũ. Obsecro inq̃t vt paululũ cibi capias: ⁊
assũptis viribꝫ donec ĩcrescat dies. postea
p̃ficiscaris. Comedeŕt ḡ simul: surrexitq;
adolescẽs vt pgeret cũ vxore sua ⁊ puero.
Cui rursũ locut? ẽ socer. Cõsidera q̃ dies
ad occasũ declinioꝝ sit: ⁊ pmanet ad vespex
Mane apud me eciã hodie ⁊ duc letũ diẽ:
⁊ cras p̃ficiscęris vt vadas in domũ tuã.
Noluit gener acq̃escere sermonibꝫ eius: sꝫ
statim prexit ⁊ venit pxta iebꝫ q̃ altero no
mĩe vocať birl'm: ducẽs secũ duos azinos
onustos ⁊ pcubinã. Jamq; aderant iuxta
iebꝫ ⁊ dies mutabať ī noctẽ. Dixitq; puer
ad dñm suũ. Veni obsecro declinemus ad
vrbẽ iebuseoꝝ: ⁊ maneamus in ea. Cui rñ
dit dñs. Non ingrediar opidum gẽtis alie
ne q̃ nõ est de filijs israh': sꝫ transibo vsq; ga
baa ⁊ cum illuc puenero manebim? in ea:
aut certe in vrbe rama. Trãsieŕt ḡ iebꝫ et
ceptũ carpebãt iter: occubuitq; eis sol iu-
xta gabaa q̃ ẽ ī tribu beniamī: diuertęŕtq;
ad eam vt manerẽt ibi. Quo cũ ingressẽt se-
debãt ī platea ciuitatis: ⁊ null? eos recipe
voluit hospicõ. Et ecce apparuit homo se-
nex reuertens de agro et de ope suo vespe
ri: q̃ ⁊ ipe erat de mõte ephraĩ: ⁊ peregrin?
habitabat in gabaa. Hoĩes autẽ regionis
illius erant filij iemini. Eleuatisq; oculis
vidit senex sedentẽ hoĩem cũ sarcinulis su
is in platea ciuitatis: ⁊ dixit ad eũ Unde
venis: ⁊ quo vadis? Qui respõdit ei. Pro
fecti sum? de bethleẽ iuda: ⁊ pgimus ad lo
cum nostrũ qui est in latere montis ephra
im vñ ieram? bethleẽ. Et nũc vadimus ad
domũ dei: nulluſq; sub tectũ suũ nos vult

recipe. habētes paleas ⁊ fenū ī azinoꝝ pabulū: ⁊ panē ac vinū ī meos ⁊ ancille tue vsus ⁊ pueri q̄ mecū ē. Nulla re indigem⁹ nisi hospicō. Cui rndit senex. Pax tecū sit Ego ꝓbeo omnia q̄ necessaria sūt: tm̄ queso ne in platea maneas. Introduxitq; eū in domū suam: ⁊ pabulū azinis ꝓbuit: ac postq̄ lauerūt pedes suos recepit eos ī cō uiuiū. Illis epulātibꝫ ⁊ post laborē itineris cibo ⁊ potu reficiētibꝫ corpora: venerūt viri ciuitatis illi⁹ filij belial id est absq; iugo: ⁊ circūdantes domū senis fores pulsare ceperūt clamātes ad dñm dom⁹ atq; dicētes. Educ viꝝ q̄ ingressus est domū tuā: vt abutamur eo. Egressusq; ē ad eos senex ⁊ ait. Nolite frēs nolite facere malū hoc: qꝝ ingressus ē hō hospicium meū: ⁊ cessate ab hac stultitia. Habeo filiā virginez. ⁊ hō hō habet ꝓcubinā: educam eas ad vos vt humilietis eas ⁊ vīam libidinē ꝓpleatis: tātū obsecro ne scelus hoc ꝓt naturā operemini ī viꝝ. Nolebāt acq̄escere ꝓmoīb⁹ illi⁹. Q̄d cernēs hō adduxit ad eos cōcubinā suā: ⁊ eis ēdidit illudēdā. Qua cū tota nocte abusi essent: dimisēt eā mane. At mulier recedētibꝫ tenebris venit ad ostiū dom⁹ vbi manebat dñs suus: ⁊ ibi corruit Mane facto surrexit homo ⁊ aperuit ostium vt ceptā expleret viā: ⁊ ecce ꝓcubina ei⁹ iacebat añ ostiū sparꝫ in limine manibus. Cui ille putās eā q̄escere loquebatur Surge vt ambulem⁹. Qua nichil rndētē ī telligēs ꝙ erat mortua. tulit eā ⁊ īposuit azino: reuersusq; est in domū suā. Quam cū esset ingressus arripuit gladiū: ⁊ cadauer vxoris cū ossibꝫ suis ī duodecim ptes ac frusta ꝓcidens misit in omēs termīos isrl̄. Q̄d cū vidissent singuli ꝓclamabant. Nūq̄ res talis facta est in israhel ex eo die q̄ ascēderūt pres nr̄i de egipto vsq; in p̄s tempus. Ferte sentēciam: ⁊ in comuni decernite quid facto opus sit.

Capitulū. XX.

Egressi itaq; sūt omnes filij israhel ⁊ pariter ꝓgregati quasi vir vnus de dan vsq; berſabee ⁊ terra galaad ad dñm in maspha: omnes q̄z anguli pl̄oꝝ ⁊ cūcte tribꝫ isrl̄ in eccl̄iam pl̄i dei ꝓuenerūt q̄draginta milia peditū pugnatoꝝ. Nec latuit filios beniamin: ꝙ ascendissent filij isrl̄ ī maspha. Interrogatusq; leuita maritus mulieris īterfecte. qūo tm̄ scelus ꝑpetratū esset: rndit. Elem ī gabaa beniamī cū vxore mea: illucq; diuerti. Et ecce hoīes ciuitatis illi⁹ ccūdederūt nocte domū ī q̄ manebā volētes me occidere: et vxorē meā īcredibili furore libidinis vexātes: deniq; mortua ē. Quā arreptā ī frusta ꝓcidi: misiq; ptes ī omīs ēminos possessiōis vr̄e: qꝝ nūq̄ tm̄ nephas ⁊ tā grande piaculū factū ē ī isrl̄. Adestis oēs filij isrl̄ decernite q̄d facere debeatis. Stās̄q; omis pl̄us ⁊ q̄si vni⁹ hom̄is ꝓmōe rndit. Nō recedem⁹ ī tabnacula nr̄a: nec suā q̄sq̄ ītrabit domū: sz hoc ꝓt gabaa ī ꝓmune faciem⁹. Decē viri eligāt̄ e centū ex oīb⁹ ēbub⁹ isrl̄ ⁊ cētū de mille et mille d̄ decē milib⁹ vt ꝓportēt exercitui cibaria: ⁊ possim⁹ pugre ꝓt gabaa beniamin: ⁊ reddere ei ꝑ scelere qd̄ meret̄. Cōueītq; vniuersus isrl̄ ad ciuitatē q̄si hō vn⁹ eadem mēte vnoq; ꝓsilio: ⁊ miserūt nūcios ad oēm tribū beniamī qui dicerēt. Cur tm̄ nephas ī vobis reptū est? Tradite homines d̄ gabaa q̄ hoc flagicīū ꝑpetrarunt vt moriant̄: ⁊ auferat̄ malū d̄ israhel. Qui noluerunt fratrū suoꝝ filiorum israhel audire mandatum: sz ex cunctis vrbib⁹ q̄ sortis sue erāt ꝓuenerunt in gabaa vt illis ferrēt auxiliū: ⁊ ꝓt vniuersum ꝓl̄m israhel dimicarēt. Inuentiq; sūt vigintiq̄nq; milia d̄ beniamī educētiū gladiū ꝑter habitatores gabaa q̄ septingenti erāt viri fortissimi ita sinistra vt dextra ꝑliantes: ⁊ sic fūdis lapides ad certū iacientes vt capillū q̄z possent ꝑcutere: ⁊ neq̄q̄ ī altera ꝑtē ictus lapidis deferret̄. Eliroꝝ q̄z isrl̄ absq; filijs beniamī inuenta sūt q̄draginta milia educentiū gladios ⁊ paratoꝝ ad pugnā: q̄ surgētes venerūt ī domū dei hoc ē ī silo: ꝓsuluerūtq; dñm atq; dixerūt. Quis erit ī exercitu nr̄o ꝑnceps ctaminis ꝓt filios beniamī? Quib⁹ rndit dom⁹. Judas sit dux vr̄. Statīq; filij isrl̄ surgētes mane castrametati sūt iuxta gabaa: ⁊ ite ꝓcedētes ad pugnā ꝓt beniamī. vr bē oppugnare ceperūt. Egressiq; filij beniamin de gabaa: occiderunt de filijs israhel die illo vigītiduo milia viroꝝ. Rursū filij isrl̄ ⁊ fortitudine ⁊ numero cōfidentes ī eo dē loco in q̄ prius certauerūt aciem direxerūt: ita tm̄ vt pri⁹ ascēderēt ⁊ flerēt corā dño vsq; ad noctē: ꝓsulerētq; eū ⁊ dicerēt

Debeo vlt̄ ꝓcedere ad dimicādū ꝑ̄ filios beniamī frēs meos an nō? Quib⁹ ille rñdit. Ascēdite ad eos: ⁊ inite certamē. Cūq; filij isrl̄ altera die ꝓtra filios beniamī ad plīū ꝓcessissēt. erupert filij beniamī ō⁹ portis gabaa: ⁊ occurrētes eis tāta ī illos cede bachati sūt. vt decē ⁊ octo milia viroꝝ educētiū gladiū ꝓsternerēt. Quāobrē oēs filij isrl̄ venert in domū dei: ⁊ sedētes flebāt corā dño. Jeiunauertq; die aī illo vsq; ad vesperā: ⁊ obtulert ei olocausta atq; pacificas victīas: ⁊ sup statu suo interrogaueīt Eo tpe ibi erat archa fedris domī: ⁊ finees filī⁹ eleazari filij aaron p̄posi tus dom⁹. Cōsulueīt igit̄ dñm atq; dixeīt Exire vltra debem⁹ ad pugnaz ꝓtra filios beniamin frēs nr̄os an quiescere? Quib⁹ ait dñs. Ascēdite. Cras enī tradam eos in manus vr̄as. Posueītq; filij isrl̄ insidias p circuitū vrbis gabaa: ⁊ tercia vice sicut semel ⁊ bis ꝓtra beniamin exercitū ꝓduxerūt. Sed ⁊ filij beniamin audacter eruperūt de ciuitate: ⁊ fugiētes aduersarios lōgius ꝓsecuti sūt: ita vt vulnerarēt ex eis sicut p̄mo die ⁊ secundo: ⁊ cederēt p duas semitas vertentes terga q̄ꝝ vna ferebaī ī bethel ⁊ altera in gabaa: atq; ꝓsternerent triginta circiter viros. Putauerūt enī solito eos more cedere. Qui fugā arte simulantes inierī ꝓsiliū vt abstraherēt eos ō⁹ ciuitate: ⁊ q̄si fugientes ad sup̄dictas semitas ꝓducerēt. Omnes itaq; filij isrl̄ surgētes de sedib⁹ suis tetēderunt aciē in loco q̄ vocaī baalthamar: insidie q̄z q̄ circa vrbē erāt paulatim se apire ceperī ⁊ ab occidētali vrbis pte ꝓcedere. Sz ⁊ alia decē milia viroꝝ de vniuerso isrl̄. habitatores vrbis ad certamina ꝓuocabāt: inguatūq; ē bellū ꝓtra filios beniamin: ⁊ ñ intellexerī q; ex omni pte illis instaret interit⁹. Percussitq; eos dñs in ꝓspectu filioꝝ israhel: ⁊ interfecerī ex illis in illo die vigintiq; milia ⁊ cētū viros oēs bellatores ⁊ educētes gladiū. Filij aūt beniamī cū se iferiores eē vidissent ceperunt fugere. Ō⁹ cernētes filij isrl̄ dederūt eis ad fugiēdum locū: vt ad p̄paratas insidias deuenirent q̄s iuxta vrbē posuerāt. Qui cū repēte de latibulis surrexissent ⁊ beniamī terga cedentib⁹ daret: ingressi sūt ciuitatē ⁊ ꝓcusserī eā ī ore gladij. Signū aī dederant filij isrl̄ hijs q̄s ī īsidijs collocauerāt: ⁊ postq; vrbē cepissent ignē accēderēt: vt ascēdēte ī altū fumo captā vrbē demōstrarēt. Ō⁹ cū cernerēt filij israhel in ipo certamine positi. putauerūt enī filij beniamin eos fugere et instanci⁹ ꝓsequebanī. cesis ō⁹ exercitu eoꝝ triginta viris: ⁊ viderūt q̄si colūnam fumi de ciuitate ꝓscēdere: beniamī q̄z respiciēs retro cū captā cernerēt ciuitatē ⁊ flāmas in sublime ferri: q̄ pri⁹ simulauerāt fugā. ōsa facie forti⁹ resistebāt. Q⁹ cū vidissēt filij beniamī ī fugā ōsi sūt: ⁊ ad viā deserti ire ceperī: illuc q̄z eos aduersarijs ꝓsequētib⁹. Sed ⁊ hij q̄ vrbē succēderāt occurrerūt eis: atq; ita factū ē vt ex vtraq; pte ab hostib⁹ cederēī: nec erat vlla req̄es morientiū. Ceciderūt atq; ꝓstrati sūt ad orientalē plagā vrb̄ gabaa. Fuerūt aūt q̄ in eodē loco interfecti sunt decē ⁊ octo milia viroꝝ: omēs robustissimi pugnatores Q⁹ cū vidissent q̄ remāserāt de beniamin fugerūt in solitudinē: ⁊ pergebant ad petrā cui⁹ vocabulū est remmon. Jn illa q̄z fuga palātes ⁊ in diuersa tēdētes occiderī q̄nq; milia viros. Et cū vltra tēderēt ꝓsecuti sūt eos: ⁊ interfeceīt eciā alia duo milia. Et sic factū est vt oēs q̄ ceciderāt de beniamī in diuersis locis eēnt vigintiq̄nq; milia pugnatores ad bella ꝓmtissimi. Remāserūt itaq; de oī numero beniamī q̄ euadere potuerūt ⁊ fugere ī solitudinē sexcēti viri: sedertq; ī petra remmō mēsib⁹ q̄tuor. Regressi aūt filij isrl̄ omnes reliq̄as ciuitatis a viris vsq; ad iumēta gladio p cusserī: cūctasq; vrbes ⁊ viculos beniamī vorax flāma consumpsit.

Capitulū. .XXI.

Iurauerāt q̄z filij isrl̄ ī maspha: et dixerūt. Null⁹ nr̄m dabit filijs beniamī de filiab⁹ suis vxorē. Venerūtq; oēs ad domū dei ī silo: ⁊ in ꝓspectu ei⁹ sedentes vsq; ad vesperā leuauerūt voce: ⁊ magno vlulatu ceperūt flere dicētes. Quare dñe deus israhel factū est hoc malū in pl̄o tuo: vt hodie vna trib⁹ auferet ex nobis? Altera autem die diluculo ꝓsurgētes extruxerī altare: obtulerūtq; ibi olocausta ⁊ pacificas victimas: et dixerūt. Quis nō ascēdit in exercitū dñi de vniuersis tribub⁹ isrl̄? Grandi eī iuramento se cōstrīxerāt cū eēnt in maspha. Interfeci eos q̄

defuissēt: ductiq; penitēcia filij isrl' super
fr̄e suo beniamī ceper̄t dicere. Ablata ē t̄
bus vna d̄ isrl'. Unde vxores accipiēt: Oēs
enī in ꝯmune iurauim⁹ non daturos nos
hijs filias nostras. Idcirco dixerūt. Quis
est de vniuersis tribub⁹ israhel. q̄ non ascē
dit ad dn̄m in maspha: Et ecce inuēti sūt
habitatores iabis galaad in illo exercitu
non fuisse. Eo q̄z tp̄e cū essent in silo nul-
lus ex eis ibi reptus est. Miserūt itaq; de-
cem milia viros robustissimos: ⁊ p̄ceperūt
eis. Ite ⁊ p̄cutite habitatores iabis gala-
ad in ore gladij. tā vxores q̄ p̄uulos eoꝝ:
⁊ hoc erit qd̄ obs̄uare debebitis. Om̄e ge-
neris masculini ⁊ mulieres q̄ cognouerūt
viros interficite: virgines res̄uate. Inuē-
te sunt de iabis galaad q̄dringente virgi-
nes q̄ nescier̄t viri thoꝝ: ⁊ adduxerāt eas
ad castra in silo in terrā chanaan. Miser̄t
q; nūcios ad filios beniamin qui erant in
petra remmon: et p̄ceperunt eis vt eos su-
sciperent in pace. Venerūtq; filij beniamī
in illo tp̄e: ⁊ date sunt eis vxores de filia-
bus iabis galaad: alias aūt nō reppererūt
quas simili mō traderēt. Uniuersusq; isrl'
valde doluit. ⁊ egit penitētiā sup̄ interfe-
ctione vni⁹ trib⁹ ex isrl': dixerūtq; maiores
natu. Quid faciemus reliquis q̄ non acce
perūt vxores: Omnes in beniamin femine
ꝯciderunt: ⁊ magna nobis cura ingentiq;
studio p̄uidendū est: ne vna trib⁹ deleatur
ex israhel. Filias enim nr̄as eis dare non
possumus ꝯstricti iuramēto ⁊ maledictō-
ne q̄ dixim⁹: maledictus q̄ dederit de filia-
bus suis vxorē beniamin. Ceper̄tq; ꝯsiliuz
atq; dixerūt. Ecce solennitas dn̄i ē in silo
āniuersaria. q̄ sita est ad septētrionē vrbis
bethel: ad orientalē plagaz vie q̄ de bethel
tendit ad sicimaz ⁊ ad meridiē opidi leb-
bona. Preceperuntq; filijs beniamin atq;
dixerunt. Ite: ⁊ latitate ī vineis. Cūq; vi-
deritis filias silo ad ducendos choros ex
more p̄cedere: exite repente de vineis ⁊ ra
pite ex eis singuli vxores singulas: ⁊ p̄gi-
te in terrā beniamin. Cūq; venerint p̄res
eaꝝ ac fratres et aduersum vos queri ce-
perint atq; iurgari: dicemus eis. Misere-
mini eoꝝ. Nō enī rapuer̄t eas iure bellan-
tium atq; victoꝝ: s; rogantib⁹ vt accipe-
rent nō dedistis: ⁊ a vr̄a p̄te peccatū ē. Fe
cer̄tq; filij beniamī vt sibi fuerat impera-
tum: et iuxta numeꝝ suū rapuerūt sibi de
hijs q̄ ducebant choros vxores singulas:
abierūtq; ī possessionē suā edificātes vr-
bes ⁊ habitātes in eis. Filij q̄z isrl' reuersi
sūt p̄ trib⁹ ⁊ familias in tabernacula sua
In dieb⁹ illis nō erat rex ī isrl': sed vnus-
quisq; qd̄ sibi rectū videbat̄ hoc faciebat.

Explicit liber Iudicū. Incipit lib̄ Ruth.

In dieb⁹ vnius iudicis qn̄
iudices preerant facta est
fames in terra. Abijt er-
go homo de bethleez iuda
vt peregrinaretur in regi
one moabitide: cum vxo-
re sua ac duobus liberis. Ipse vocabatur
elimelech ⁊ vxor eius noemi. ⁊ duo filij al
ter naalō ⁊ alter cheliō. effratei de bethleē
iuda. Ingressiq; regionē moabitidē mora-
bantur ibi. Et mortu⁹ ē elimelech maritus
noemi: remansitq; ip̄a cū filijs. Qui acce
perūt vxores moabitidas: q̄ꝝ vna vocaba
tur orpha: alteraq; ruth. Mā̄serūtq; ibi de
cē ānis: ⁊ ābo mortui sūt maalon videlicz
⁊ chelion: remā̄sitq; mul'r orbata duob⁹ li
beris ac marito. Et surrexit vt in patriaz
p̄geret cū vtraq; nuru sua de regiōe moa-
bitide. Audierat enim q̄ respexisset domi-
nus populum suum et dedisset eis escas.
Egressa est itaq; de loco peregrinacōis sue
cum vtraq; nuru: ⁊ iam ī via reuertēdi po
sita in terrā iuda: dixit ad eas. Ite in do-
mū matris vestre. Faciat vobiscū dn̄s mi
sericordiā: sic̄ fecistis cum mortuis ⁊ mecū
Det vobis inuenire requiē in domib⁹ vi-
roꝝ q̄s sortiture estis. Et osculata est eas
Que eleuata voce flere ceperunt ⁊ dicere.
Tecum p̄gemus ad p̄pl'uz tuū. Quib⁹ illa
rn̄dit. Reuertimī filie mi. Cur venitis me
cum: Nū vltra habeo filios in vtero meo:
vt viros ex me sperare possitis: Reuerti-
mini filie mi ⁊ abite. Iā eī senectute ꝯfe-
cta sū: nec apta vinculo ꝯiugali. Eciamsi
possē hac nocte ꝯcipere ⁊ parere filios: si
eos expectare velitis donec crescāt ⁊ ānos
pub̄tatis īpleāt: an̄ eritis vetule q̄ nuba-
tis. Nolite queso filie mi: quia vr̄a angu-
stia magis me p̄mit: ⁊ egressa est man⁹ do-
mini ꝯtra me. Eleuata igitur voce rursū
flere ceper̄t. Orpha osculata ē socrum ac

reuersa: ruth adhesit socrui sue. Cui dixit noemi. En reuersa ē cog̃ta tua ad ꝓplum suū ⁊ ad deos suos: vade cū ea. Que rñdit Ne aduerseris mihi: vt relinq̃ te ⁊ abeaz. Quocūqz ꝑrexeris ꝑgā: ⁊ vbi morata fueris ⁊ ego ꝑiter morabor. Popul⁹ tu⁹ ꝓplus me⁹: ⁊ de⁹ tu⁹ de⁹ me⁹. Que te terra suscepe rit moriētē ī ea moriar: ibiqz locū accipiā sepulture. Hec mihi faciat de⁹ ⁊ hec addat si ñ sola mors me ⁊ te sepauerit. Uidēs g̃ noemi q̃ obstinato ruth aīo decreuisset secū ꝑgere. aduersari noluit: nec ad suos vlt̃ reditū ꝑsuadere. Profecteqz sūt siml' ⁊ venerūt in bethleē. Quib⁹ vrbē ingressis velox apud cūctos fama ꝑcrebuit: dicebātqz mulieres. Hec est illa noemi. Quib⁹ ait. Ne vocetis me noemi id ē pulcrā. sed vocate me mara id ē amarā: qꝛ amaritudine valde repleuit me oīpotens. Egressa sum plena: ⁊ vacuā reduxit me dñs. Cur g̃ vocatis me noemi quā dñs hūiliauit: ⁊ afflixit omnipotens? Uenit g̃ noemi cum ruth moabitide nuru sua de t̃ra peregrīa cōis sue: ac reuersa est in bethleem qñ primum ordea metabant̃.

¶ Capitulum. .II.

Erat aūt vir elimelech ꝯsanguineus. homo potēs ⁊ magnaꝝ opum noīe booz. Dixitqz ruth moabitis ad socrū suā. Si iubes vadā in agꝝ ⁊ colligā spicas q̃ fugerīt man⁹ metētiū: vbicūqz clemētis ī me p̃riffamilias reꝓperero g̃ciam. Cui illa rñdit. Uade filia mi. Abijt itaqz ⁊ colligebat spicas post terga metentiū. Accidit aūt vt ager ille haberet dñm noīe booz: q̃ erat d̃ cognacōe elimelech. Et ecce ip̄e veniebat de bethleē: dixitqz messoribꝫ. Dñs vobiscū. Qui rñderūt ei. Bñdicat tibi dñs. Dixitqz booz īueni q̃ messoribꝫ p̄erat. Cui⁹ est hec puella? Qui rñdit. Hec ē moabitis q̃ venit cū noemi de regione moabitide: ⁊ rogauit vt spicas colligeret remanētes. sequēs messoꝝ vestigia. Et de mane vsqz nūc stat ī agro: ⁊ nec ad momētū q̃dē domū reuersa ē. Et ait booz ad ruth. Audi filia. Ne vadas ī alteꝝ agrum ad colligēdū nec recedas ab hoc loco: sed iūgere puellis meis: ⁊ vbi messuerīt seq̃re. Mādaui eī pueris meis vt nemo molest⁹ sit tibi: sed eciāsi sitieris vade ad sarcinulas ⁊ bibe aquas de quib⁹ ⁊ pueri mei bibunt. Que cadens in faciem suam ⁊ adorans super terram. dixit ad eum. Uñ hoc mihi vt inuenirē graciam ante oculos tuos: ⁊ nosse me dignaris peregrinam mulierem? Cui ille rñdit. Nunciata sunt mihi omīa q̃ feceris socrui tue post mortē viri tui: ⁊ q̃ reliqueris parentes tuos ⁊ terrā in qua nata es: ⁊ veneris ad ꝓplum quem antea nesciebas. Reddat tibi dominus ꝓ ope tuo: ⁊ plenā mercedem recipias a domino deo israhel ad quē venisti: ⁊ sub cuius ꝯfugisti alas. Que ait. Inueni g̃ciam apud oculos tuos dñe mi: q̃ ꝯsolatus es me ⁊ locutus es ad cor ācille tue: q̃ nō sū similis vni⁹ puellaꝝ tuaꝝ. Dixitqz ad eaz booz. Qñ hora vescēdi fuerit veni huc et comede panē: ⁊ intinge bucellaz tuā in aceto. Sedit itaqz ad messoꝝ latus ⁊ ꝯgessit polētā sibi: comeditqz ⁊ saturata est: ⁊ tulit reliquias. Atqz inde surrexit: vt spicas ex more colligeret. Precepit aūt booz pueris suis dicēs. Eciamsi vobiscū metere voluerit ne ꝓhibeatis eā: ⁊ d̃ vr̃is q̃z maīpulis ꝓicite de īdustria ⁊ remanere ꝑmittite vt absqz rubore colligat: ⁊ colligētē nemo corripiat. Collegit g̃ ī agro vsqz ad vesperā: ⁊ q̃ collegerat v̄ga cedēs ⁊ excuciēs inuenit ordei q̃si ephi mēsurā id ē tres modios: q̃s portās reuersa ē in ciuitatē ⁊ ostendit socrui sue. Insuꝑ ꝓtulit ⁊ dedit ei de reliquijs cibi sui quo saturata fuerat. Dixitqz ei socrus sua. Ubi hodie colligisti? Et vbi fecisti opus? Sit bñdictus qui misertus est tui. Indicauitqz ei apud quez esset opata: ⁊ nomē dixit viri q̃ booz vocaret̃. Cui rñdit noemi. Bñdict⁹ sit a dño qm̄ eandē g̃ciam quā p̄buerat viuis ꝓuauit ⁊ mortuis. Rursūqz ait. Propinq⁹ nr̃ est hō. Et ruth hoc q̃z inq̃t p̄cepit mihi: vt tādiu messoribꝫ ei⁹ iūgerer donec omnes segetes meterent̃. Cui dixit socr⁹. Meli⁹ est filia mi vt cū puellis eius exeas ad metēdū: ne in alieno agro quispiā resistat tibi. Juncta ē itaqz puellis booz: ⁊ tādiu cum eis messuit donec ordea et triticum ī horreis ꝯderentur.

¶ Capi. .III.

Postq̃ at̃ reuersa ē ad socrū suam: audiuit ab ea. Filia mi q̃ram tibi requiē: ⁊ ꝓuidebo vt bene sit tibi. Booz iste c⁹ puellis ī agro iūcta es ꝓpinq⁹

noſter ē: ⁊ hac nocte areaz ordei ventilat. Lauare igit̄ ⁊ vngere: ⁊ induere cultioribꝫ veſtimentis: et deſcende in aream. Non te videat hō: donec eſum potūqz finierit. Q̄n aūt ierit ad dormiendū: nota locum in quo dormiat. Ingreſſaqz ⁊ diſcoopies pallīū quo operīt̄a ꝑte pedū: ⁊ proicies te ⁊ ibi iacebꝫ. Ipe aūt dicet tibi q̄d agere debeas. Que rñdit. Quicq̄d precepis faciam. Deſcenditqz in areā: ⁊ fecit oīa q̄ ſibi impauerat ſocr⁹. Cūqz comediſſet booz ⁊ bibiſſet. ⁊ facta eēt hilarior. iſſetqz ad dormiendū iuxta aceruū manipulorꝫ: venit abſcondite. et diſcoopto a pedibꝫ eius pallio ſe ꝓiecit. Et ecce nocte iam media expauit hō ⁊ conturbat⁹ eſt: viditqz mulierē iacentē ad pedes ſuos et ait illi. Que es? Illaqz reſpōdit. Ego ſuz ruth ancilla tua. Expande palliū tuū ſup famulam tuaz: q ꝓpinqu⁹ es. Et ille. bñdicta iñqt es a dño filia: et ꝓorem miſcōiam poſteriori ſuperaſti: q non es ſecuta iuuenes. paupes ſiue diuites. Noli g̃ metuere: ſed quicq̄d dixeris mihi faciam tibi. Scit enim omnis ꝑ⁹ q̄ habitat intra portas vrbis mee mulierē te eſſe virtutis. Nec abnuo me ꝓpinquū: ſed ē ali⁹ me ꝓpinq̄or. Quieſce hac nocte: ⁊ facto mane. ſi te voluerit ꝓpinq̄tatis iure retinere bñ res acta ē: ſin aūt ille noluerit. ego te abſqz vlla dubitacōne ſuſcipiaz. viuit dñs. Dormi vſqz mane. Dormiuit itaqz ad pedes ei⁹ vſqz ad noctis abſceſſum. Surrexit itaqz antēq̄ homines ſe cognoſcerent mutuo: et dixit booz. Caue ne quis nouerit q̄ huc veneris. Et rurſum: expande iñqt palliū tuū quo opiris: ⁊ tene vtraqz manu. Qua extēdente ⁊ tenente: menſus eſt ſex modios ordei ⁊ poſuit ſuper eam. Que portans ingreſſa eſt ciuitatem: et venit ad ſocrum ſuam. Que dixit ei. Quid egiſti filia? Narrauitqz ei omnia q̄ ſibi feciſſet homo. Et ait. Ecce ſex modios ordei dedit mihi et ait: nolo vacuam te reuerti ad ſocrum tuaz. Dixitqz noemi. Expecta filia donec videam⁹ quez res exitum habeat. Neqz enim ceſſabit homo: niſi compleuerrit q̄d locut⁹ eſt. ¶ Ca. IIII.

Aſcendit ergo booz ad portam: et ſedit ibi. Cūqz vidiſſet ꝓpinquū preterire de quo ꝓus ꝑmo habit⁹ eſt: dixit ad eū. Declina pauliſper ⁊ ſede h̄: vocans eū noīe ſuo. Qui diuertit ⁊ ſedit. Tollens autem booz decem viros de ſenioribꝫ ciuitatis dixit ad eos. Sedete h̄. Quibus reſidentibꝫ: locut⁹ eſt ad ꝓpinquū. Partem agri fratris noſtri elimelech vendit noemi q̄ reuerſa eſt de regione moabitide: q̄d audire te volui et tibi dicere coram cūctis ſedentibus ⁊ maioribꝫ natu de ꝓp̄lo meo. Si vis poſſidere iure ꝓpinq̄tatis eme ⁊ poſſide: ſi autez diſplicet tibi. hoc ipſū indica mihi vt ſciam q̄d facere debeam. Nullus enim ē ꝓpinqu⁹ excepto te q̄ prior es: ⁊ me q̄ ſcōus ſum. At ille rñdit. Ego agr̃ emam. Cui dixit booz. Q̄n emeris agrum de manu mulieris. ruth q̄z moabitidem q̄ vxor defuncti fuit debes accipere: vt ſuſcites nomen ꝓpinq̄ tui ī hereditate ſua. Qui rñdit. Cedo iure ꝓpinq̄tatis. Neqz enī poſteritatē familie mee delere debeo. Tu meo vtere ꝑuilegio: quo me libenter carere ꝑfitēor. Hic aūt erat mos antiq̄t⁹ in iſrael inē ꝓpinquos: vt ſi q̄n alter alteri ſuo iure cedebat. vt eſſet firma conceſſio ſoluebat hō calciamentū ſuū: et dabat ꝓpinquo ſuo. Hoc erat teſtimonium ceſſionis ī iſrl̄. Dixit ergo ꝓpinq̄ ſuo booz. Tolle calciamentū. Q̄d ſtatī ſoluit de pede ſuo. At ille maioribꝫ natu ⁊ vniuerſo ꝓp̄lo teſtes vos iñqt eſtis hodie q̄ poſſideriz oīa q̄ fuerunt elimelech ⁊ thaleon ⁊ maalon ē̃dente noemi: ⁊ ruth moabitidez vxorē maalon in ꝯiugiū ſumpſerī vt ſuſcitē nomen defuncti ī hereditate ſua: ne vocabulū ei⁹ de familia ſua ac fribꝫ ⁊ ꝓp̄lo deleaē. Vos īquā h⁹ rei teſtes eſtis. Rñdit omnis ꝓp̄l⁹ q̄ erat ī porta: ⁊ maiores natu. Nos teſtes ſum⁹. Faciet dñs hanc mulierē q̄ ingredit̄ domū tuaz ſicut rachel ⁊ lī̃am q̄ edificauerunt domū iſrael: vt ſit exemplū virtutis ī effrata ⁊ habeat celebre nomē in bethleem. Fiatqz dom⁹ tua ſicut dom⁹ phares quem thamar pepit iude: de ſemīe q̄d tibi dederit dñs ex hac puella. Tulit itaqz booz ruth ⁊ accepit vxorem. ingreſſuſqz ē ad eaz: dedit illi dñs vt ꝯcipet ⁊ pareret filiū. Dixeruntqz mulieres ad noemi. Benedict⁹ dñs q̄ non eſt paſſus vt deficeret ſucceſſor familie tue: et vocaret̄ nomen ei⁹ in iſrael: ⁊ habeas q̄ cōſolet̄ aīam tuam ⁊ enutriet ſenectutez. De nuru enim tua nat⁹ eſt q̄ te diliget: ⁊ multo tibi melior eſt: q̄ſi ſeptē haberes filios. Suſceptumqz noemi puer̃ poſuit in ſinu ſuo: et nutricis ac gerule fungebat̄ officō.

Ulicine aī mulieres congtulantes ei ⁊ dicē tes nat⁹ est fili⁹ noemi: vocauerūt nomē ei⁹ obed. Hic est pr̄ ysai patris dd̄. Hee sūt ge-nerationes phares. Phares genuit esrom. Esrom genuit aram:aram genuit amina-dab. Aminadab genuit naason:naason ge nuit salomon. Salomon genuit booz:bo-oz genuit obed. Obed genuit ysai:ysai ge-nuit dauid.

¶ Explicit liber ruth. Incipit prolog⁹ in libros regum. Sancti hieronimi.

Iginti et duas lr̄as esse a-pd̄ hebreos. siroꝝ q̄z lingua ⁊ chaldeoꝝ testaī:q̄ hebree magna ex pte pfinis ē. Nā ⁊ ipsi viginti duo elemēta hn̄t:eodez sono. sed diuer-sis caracteribd̄. Samaritani etiam pentha teucū moysi totidem lr̄is scr̄ptitant:figuris tm̄ ⁊ apicibd̄ discrepantes. Certūq̄ est hes-drā scribaz legisq̄ doctorē. pt⁹ captā hieru solimā. ⁊ instauratōez tēpli sub zorobabel. alias lr̄as repisse q̄bus nunc utimur:cū ad illud usq̄ tēp⁹. idem samaritanoꝝ ⁊ hebreo-ꝝ caracteres fuerīt. In libro q̄z numero-rū. hec eadē supputatō. sub leuitaꝝ ac sacer-dotū censu. mistice oñdiī:⁊ nomen dn̄i. te-tragmatō in q̄busdaz grecis volumīb: us-q̄bodie. antiq̄s exp̄ssum lr̄is ūuenim⁹. Sz ⁊ psalmi. tricesimussext⁹. et centesimusde-cim⁹ et cētesimusundecim⁹ ⁊ cētesimusdeci-musoctau⁹. ⁊ centesimusq̄dragesimusq̄rt⁹. quanq̄ diuerso scribanī metro: tñ eiusdez numeri texunī alphabetō. Et hieremie la mentatōes. ⁊ oso ei⁹. salomonis q̄z in fine puerbia. ab eo loco in q̄ ait. Mulierez fortē q̄s inueniet eisdez alphabetis vel incisiōibd̄ supputanī. Porro q̄nq̄ lr̄e duplices apud hebreos sūt. caph. mem. nun. phe. sade. Ali ter em̄ scribūt p̄ has:p̄ncipia medietatesq̄ dboꝝ:alī fines. Eñ et q̄nq̄ a pleriq̄ libri duplices estimanī: samuel. malachim. da-brey amim. esdras. hieremias cū cynoth. i. lamentatōnibd̄ suis. Quo igiī viginti duo elem̄ta sunt. p q̄ scribim⁹ hebraice omne qd̄ loq̄mur. ⁊ eoꝝ inicijs vox humana pr̄ehē diī:ita vigīti duo volumīa supputanī. q̄bd̄ q̄si lr̄is et exordijs. in dei doctrina tenera adhuc ⁊ lactens. viri iusti erudiī infācia. Prim⁹ apud eos liber. vocaī bresith:quez nos genesim dicim⁹. Scdus elleſmoth:qui exodus appellaī. Tercius vagecra. i. leuiti cus. Quart⁹ vagedaber:quem numeꝝ voca-m⁹. Quint⁹ elleaddaberim:q̄ deutrono-miū p̄enotaī. Hij sūt q̄nq̄ libri moysi:q̄s ppe thorath. i. legem appellant. Scdm ppe taꝝ ordinem faciūt:et incipiunt a ihesu fi lio naphe:q̄ apud illos iosue bēnun dr̄. De inde subtexunt soptim. i. iudicū libꝝ:et in eūdem ppingunt ruth. q̄ in diebd̄ iudicū: facta eius narratur historia. Terci⁹ sequiī samuel:quem nos regnoꝝ primum ⁊ scdm dicim⁹. Quartus malachim. i. regum:qui tercio et quarto regnoꝝ volumine ptineī. Meliusq̄ est multo malachim. i. regū. quaz malacoth. i. regnoꝝ dicere. Non em̄ mul-taꝝ gentium describit regna:sed uni⁹ isra elitici ppli. qui tribubus duodecim pr̄tineī. Quint⁹ est ysaias. Sextus hieremias. Se-ptim⁹ ezechiel. Octau⁹ liber duodecī pphā-rum:q̄ apud illos vocatur thareasra. Ter-ci⁹ ordo: agiogr̄pha possidet. Et p̄m⁹ liber incipit ab iob. Scdus a dauid:quem q̄nq̄ incisionibd̄. ⁊ uno psalmoꝝ volumine com prehēdunt. Terci⁹ est salomon:tres libros dn̄s:prouerbia. q̄ illi parabolas. i. malloth appellant: quartus ecclesiasten. i. coeleth. Quint⁹ est canticū canticoꝝ. quem titulo sysarysyrim p̄notant. Sext⁹ est daniel. Se-ptim⁹ dabreiamim. i. verba dieꝝ:qd̄ signifi cantius cronico totius dine historie possu-m⁹ appellare:q̄ liber apud nos. palipome-nō p̄m⁹ ⁊ scdus inscribiī. Octau⁹ hesdras: q̄ et ipse similiter apud grecos ⁊ latinos i duos libros diuisus est. Nonus hester. Atz ita fiunt pariter veteris legis libri viginti duo:id est moysi q̄nq̄. ⁊ pphetaꝝ octo:agi-ogr̄phoꝝ nouem. Quanq̄ nonnulli ruth. ⁊ cinoth inter agiogr̄pha scr̄ptitent. et hos li-bros in suo putent numero suputandos: ac p hoc esse p̄sce legis libros vigintiq̄tuor quos sub numero vigintiq̄tuor senioꝝ. a-pocalipsis iohannis inducit adorantes a-gnū. et coronas suas pstratis vultibd̄ offe-rentes:stātibd̄ coraz q̄tuor aīalibd̄ oculatis ante ⁊ retro. i. in p̄teritū ⁊ in futuꝝ respi-cientibd̄. ⁊ in confessa voce clamantibd̄ sc̄us sanct⁹. sc̄us. dn̄s de⁹ omnipotens. q̄ erat. ⁊ q̄ est. et q̄ ventur⁹ est. Hic plogus scr̄ptu-raꝝ quasi galeatū p̄incipiū. omnibd̄ libris quos de hebreo vertim⁹ in latinū conueni re potest: ut scire valeam⁹ quicqd̄ ex̄ hos

est. inter apocrypha esse ponendum. Igitur sapientia que vulgo salomonis inscribitur. et ihesu filij sirach liber. et iudith et thobias. et pastor non sunt in canone. Machabeorum primum librum. hebraicum reperi. Secundus grecus est: quod ex ipsa phrasi probari potest. Que cum ita se habeant: obsecro te lector. ne laborem meum reprehensionem estimes antiquorum. In templo dei offert vnusquisque quod potest. Alij aurum et argentum et lapides preciosos: alij bissum et purpuram et coccum offerunt et iacinctum. Nobiscum bene agitur: si obtulerimus pelles et caprarum pilos. Et tamen apostolus contemptibiliora nostra magis necessaria iudicat. Unde et tota illa tabernaculi pulcritudo: et per singulas species ecclesie presentis futureque distinctio pellibus tegitur et cilicijs: ardoremque solis. et iniuriam imbrium. ea que viliora sunt prohibent. Lege ergo primum samuel. et malachim meum. Meum inquam meum. Quicquid enim crebrius vertendo et emendando solicicius et didicimus et tenemus: nostrum est. Et cum intellexeris quod antea nesciebas. vel interpretem me estimato si gratus es: vel parafrastem si ingratus: quanquam mihi omnino conscius non sim. mutasse me quippiam de hebraica veritate. Certe si incredulus es. lege grecos codices et latinos. et confer cum hijs opusculis que nuper emendauimus: et vbicumque discrepare inter se videris. interroga quemlibet hebreorum. cui magis accomodare debeas fidem: etsi nostra firmauerit. puto quod eum non estimes coniectorem: vt in eodem loco mecum similiter diuinarit. Sed et vos famulas xpi rogo que domini discumbentis preciosissimam fidei mirra vngitis caput. que nequaquam saluatorem queritis in sepulcro. quibus iam ad patrem xpc ascendit: vt contra latrantes canes. qui aduersum me rabido ore deseuiunt. et circuiunt ciuitatem. atque in eo se doctos arbitrantur si alijs detrahant: orationum vrarum clipeos opponatis. Ego sciens humilitatem meam. illius semper sententie recordabor. Dixi custodiam vias meas: vt non delinquam in lingua mea. Posui ore meo custodiam: cum consisteret peccator aduersum me. Obmutui et humiliatus sum: et silui a bonis.

Incipit primus liber regum.
Capitulum. primum.

Fuit vir vnus de ramathaim sophim. de monte ephraim et nomen eius hechana. filius hieroboam. filij heliud filij thau. filij suph. eufrateus: et habuit duas vxores: nomen vni anna: et nomen secunde phenenna Fuerunt que phenenne filij: anne autem non erant liberi. Et ascendebat vir ille de ciuitate sua statutis diebus: vt adoraret et sacrificaret domino exercituum in sylo. Erant autem ibi duo filij heli. ofni et finees: sacerdotes domini. Venit ergo dies et immolauit helchana. deditque phenenne vxori sue et cunctis filijs eius et filiabus partes. Anne autem dedit partem vnam tristis. quia annam diligebat. Dominus autem concluserat vuluam eius. Affligebat quoque eam emula eius: et vehementer angebat: intantum vt exprobraret quod dominus conclusisset vuluam eius. Sicque faciebat per singulos annos. cunque redeunte tempore ascenderent ad templum domini: et sic prouocabat eam. Porro illa flebat: et non capiebat cibum. Dixit ergo ei helchana vir suus. Anna cur fles. et quare non comedis: et quamobrem affligitur cor tuum? Nunquid non ego melior tibi sum quam decem filij? Surrexit autem anna postquam comederat et biberat in silo. Et heli sedente sacerdote super sellam ante postes domus domini. cum esset anna amaro animo. orauit ad dominum flens largiter et votum vouit dicens. Domine exercituum si respiciens videris afflictionem famule tue. et recordatus mei fueris nec oblitus ancille tue. dederisque serue tue sexum virilem: dabo eum domino omnibus diebus vite eius: et nouacula non ascendet super caput eius. Factum est autem cum illa multiplicaret preces coram domino: vt heli obseruaret os eius. Porro anna loquebatur in corde suo. tantumque labia eius mouebantur: et vox penitus non audiebatur. Estimauit ergo eam heli temulentam: dixitque ei. Usquequo ebria eris? Digere paulisper vinum quo mades. Respondens anna. nequaquam inquit domine mi. Nam mulier infelix nimis ego sum: vinumque et omne quod inebriare potest non bibi. sed effudi animam meam in conspectu domini. Ne reputes ancillam tuam quasi vnam de filiabus belial. quia ex multitudine doloris et meroris mei lo-

cuta sum vsq; in pñs. Tunc heli ait ei. Vade in pace. et de⁹ isr'l det tibi petitōem tuaz quam rogasti eū. At illa dixit. Vltinaz inveniat ancilla tua grām in oculis tuis. Et abijt ml'ier in viam suā ⁊ comedit: vultusq; illi⁹ non sunt ampli⁹ in diuersa mutati. Et surrexerūt mane ⁊ adorauerūt corā dño: reuersiq; sunt⁊ venerūt in domū suaz rama tha. Cognouit aūt helchana annam vxorē suam: ⁊ recordat⁹ est eius dñs. Et factū est pt⁹ circulū dieꝝ. ꝯcepit anna ⁊ pepit filiū. vocauitq; nomē ei⁹ samuel: eoꝝ a dño postulassēt eū. Ascendit aūt vir ei⁹ helchana ⁊ omnis dom⁹ ei⁹. vt immolaret dño hostiaz solennē. ⁊ votū suū: ⁊ anna ñ ascendit. Dixit emī viro suo. Nō vadaz donec ablactēt infans: ⁊ ducaz eū vt appareat añ ꝯspectū dñi. ⁊ maneat ibi iugit. Et ait ei helchana vir suus. Fac qđ bonū tibi vidēt: et mane donec ablactes eū precorq; vt impleat dñs verbū suū. Mansit g̃ mulier ⁊ lactauit filium suū: donec amoueret eū a lacte. Et adduxit eū secum postq; ablactauerat in vitulis tribꝰ ⁊ tribus modijs farine ⁊ amphora vini: et adduxit eū ad domum dñi in silo. Puer aūt erat adhuc infantulus. Et immolauerūt vitulū. ⁊ obtulerūt puer heli. Et ait anna. Obsecro mi dñe. viuit aīa tua dñe. Ego sū illa mulier q̄ steti coraz te h̄: orans dñm p puero isto. Orauī ⁊ dedit mihi dñs petitōem meaz quā postulaui eū. Idcirco⁊ ego comodaui eū dño: cūctis diebꝰ qbꝰ fuerit acomodat⁹ dño. Et adorauerūt ibi dñz.

Et adorauit anna et ait. ¶ Ca. II.

EXultauit cor meū in dño: ⁊ exaltatū est cor meū in deo meo. Dilatatū est os meū sup inimicos meos: qr letata sum ī salutari tuo. Non est sctus vt ē dñs. neq; emī ē ali⁹ exc̄tē: ⁊ non ē fortis sicut de⁹ nr̄. Nolite multiplicare loq̄ sublimia: gl'iantes. Recedāt vetera de ore vr̄o: qr deus scientiaꝝ dñs est. ⁊ ipsi prepanē cogitatōnes. Arc⁹ fortiū superat⁹ est: ⁊ infirmi accincti sunt robore. Repleti prius p panibus se locauerūt. ⁊ famelici saturati sūt. donec sterilis pepit plurimos. ⁊ q̄ multos habebat filios infirmata ē. Dñs mortificat⁊ viuificat. deducit ad īferos ⁊ reducit. Dñs paupē facit ⁊ ditat: humiliat et subleuat. Suscitat de puluere egenum. ⁊ de stercore eleuat pauperem: vt sedeat cum ꝓncipibꝰ: et solium glorie teneat. Dñi enim sunt cardines terre. ⁊ posuit sup eos orbez. Pedes sanctoꝝ suoꝝ seruabit. et impij in tenebris conticescent: qr non in fortitudine sua roborabit vir. Dñm formidabūt aduersarij eius: et sup ipsos in celis tonabit. Dñs iudicabit fines ter̄re. ⁊ dabit impiū regi suo. ⁊ sublimabit cornu x̄pi sui. Et abijt helchana in ramatha. in domū suam. Puer autē erat mīster in ꝯspectu dñi: ante faciez heli sacerdotis. Porro filij heli. filij belial. nescientes dñz neq; officiū sacerdotū ad pl'm: sed q̄cunq; immolassēt victimaz. veniebat puer sacerdotis dū coq̄rent carnes. ⁊ habebat fuscinulam tridentē in manu sua: et mittebat eaz in lebetē vel in caldariā. aut in ollaz siue in cacabū: ⁊ omne qđ leuabat fuscinula: tollebat sacerdos sibi. Sic faciebant vniuerso isr'li. venientiū in silo. Etiā antēq; adolerēt adipē veniebat puer sacerdotis: ⁊ dicebat īmolanti. Da mihi carnē: vt coquā sacerdoti. Non emī accipiam a te carnē coctam: sz crudaz. Dicebatq; illi immolans. Incendat̄ pmū iuxta morē hodie adeps: et tolle tibi q̄ntumcūq; desiderat aīa tua. Qui rīdens aiebat ei. Nequaq̄. Nunc emī dabis: alioq̄n tollā vi. Erat g̃ pcm puerorꝝ g̃nde nimis coram dño: qr detrahebant hoīes sacrificiō dñi. Samuel aūt mīstrabat ante faciē dñi puer accīct⁹ ephot lineo. Et tunicam puam faciebat ei mr̄ sua quā offerebat statutis diebꝰ ascēdens cū viro suo: vt īmolaret hostiaz solennē ⁊ votū suū. Et benedixit heli helchane ⁊ vxori ei⁹ dixitq; ei. Reddat tibi dñs semen de mlˈiere hac: pro fenore qđ comodasti dño. Et abierūt ī locū suū. Visitauit g̃ dñs annā⁊ ꝯcepit: ⁊ pepit tres filios⁊ duas filias. Et magnificat⁹ est puer samuel apud dñm. Heli aūt erat senex valde. et audiuit oīa que faciebant filij sui vniuerso israeli: ⁊ qūo dormiebant cū mulieribꝰ q̄ obsuabant ad hostiū tabernaculi et dixit eis. Quare facitis res huiuscemōi q̄s ego audio res pessimas ab omni pl'o? Nolite filij mei. Nō emī est bona fama quā ego audio: vt trāsgredi faciatis pl'm dñi. Si peccauerit vir in viz. placari ei potest deus: si aūt in dño peccauerit vir q̄s orabit pro eo? Et nō audierunt vocē patris sui: qr voluit dñs occidere eos Puer aūt samuel

ꝓficiebat atꝫ creſcebat: et placebat tam deo ꝙ hominibꝫ. Venit aũ vir dei ad heli: ⁊ ait ad eũ. Hec dicit dñs. Nunq̃d non apte reuelatꝰ ſum domui ꝓris tui cũ eſſet in egi pto in domo pharaonis: et elegi eũ ex oĩbꝫ tribubꝫ iſrl̃ mihi in ſacerdotẽ. vt aſcẽderet ad altare meũ. ⁊ adoleret mihi incenſum. et portaret ephot coram me. ⁊ dedi domui ꝓris tui oĩa de ſacrificijs filiorꝫ iſrl̃. Quare calce abieciſtis victimaꝫ meam. et munera mea. q̃ ꝑcepi vt offerent̃ in tẽplo: et magis honoraſti filios tuos ꝙ me. vt ꝓmederetis ꝑmicias omnis ſacrificij iſrl̃ ꝑpli mei: ꝓpte rea ait dñs deꝰ iſrl̃. Loquẽs locutꝰ ſum. vt domꝰ tua ⁊ domꝰ patris tui miniſtraret in conſpectu meo: vſqꝫ in ſempiternũ. Nunc aũ dicit dñs. Abſit hoc a me. Sed q̃cunqꝫ honorificauerit me glorificabo eũ: qui aũt contemnunt me erũt ignobiles. Ecce dies veniũt: et ꝑſcidam brachiũ tuũ. ⁊ brachiũ domꝰ patris tui: vt ñ ſit ſenex ĩ domo tua. Et videbis emulũ tuũ in templo in vniuer ſis ꝓſperis iſrl̃: et nõ erit ſenex ĩ domo tua omnibꝫ diebꝫ. Verũtn̄ non auferam vir̃ pe nitus ex te ab altari meo: ſed vt deficiant oculi tui. et tabeſcat aĩa tua. et ꝓs magna domꝰ tue morient̃ cũ ad virilẽ etatẽ venerit Hoc aũ erit tibi ſignũ quod ventur̃ eſt du obus filijs tuis ophni ⁊ fineeſ. In die vno morient̃ ambo. Et ſuſcitabo mihi ſacerdo tem fidelem q̃ iuxta cor meũ ⁊ animaꝫ me am faciet: et edificabo ei domũ fidelem: et ambulabit coram xp̃o meo cunctis diebꝫ. Futur̃ eſt aũ. vt quicũqꝫ remanſerit in do mo tua veniat vt oret̃ ꝓ eo: ⁊ offerat num mũ argenteũ ⁊ tortam panis: dicatq̃. Di mitte me obſecro ad vnam ꝑtem ſacerdo talem: vt comedam bucellam panis.

¶ Capitulum. III.

Puer autem ſamuel miſtrabat dño coram heli: et ſermo dñi erit p̃cio ſus. In diebꝫ illis nõ erit viſio ma nifeſta. Factũ eſt ergo in die q̃dam heli ia cebat ĩ lectulo ſuo: ⁊ oculi eiꝰ caligauerãt: nec poterat videre lucernaꝫ dei anteq̃ exti gueret̃. Samuel aũ dormiebat in templo dñi. vbi erat archa dei. Et vocauit dñs ſa muel. Qui rñdens ait. Ecce ego. Et cucur rit ad heli: ⁊ dixit. Ecce ego. Vocaſti enim me. Qui dixit. Non vocaui te fili. Reuer tere ⁊ dormi. Et abijt ⁊ dormiuit. Et adie cit dñs rurſũ vocare ſamuel. Conſurgenſ q̃ ſamuel abijt ad heli: ⁊ dixit. Ecce ego: qr vocaſti me. Qui rñdit. Non vocaui te fili mi. Reuertere ⁊ dormi. Porro ſamuel nec dũ ſciebat dñm: neq̃ reuelatꝰ fuerat ei ſer mo dñi. et adiecit dñs: ⁊ vocauit adhuc ſa muel tercio. Qui ꝓſurgens abijt ad heli: et ait. Ecce ego: qr vocaſti me. Intellexit g̃ heli qr dñs vocaret puer̃: et ait ad ſamuel Vade ⁊ dormi: etſi deinceps vocauerit te di ces. Loq̃re dñe: qr audit ſeꝰ tuꝰ. Abijt g̃ ſa muel: ⁊ dormiuit in loco ſuo. Et venit dñs et ſtetit: ⁊ vocauit ſic̃ vocauerat ſcdo. Sa muel ſamuel. Et ait ſamuel. Loq̃re dñe: qr audit ſeꝰ tuꝰ. Et dixit dñs ad ſamuel. Ec ce ego facio verbũ in iſrl̃: qd̃ quicũqꝫ audi erit tinniẽt ambe aures eiꝰ. In die illa ſu ſcitabo aduerſum heli omnia q̃ locutꝰ ſum ſup̃ domũ eiꝰ. Incipiam ⁊ ꝓplebo. Predixi em̃ ei q̃ iudicaturꝰ eſſem domũ eiꝰ in eter nũ ꝓpter iniq̃tatẽ: eoq̃ nouerat indigne a gere filios ſuos. ⁊ nõ corripuerit eos. Ideo circo iuraui domui heli: q̃ non expiet̃ iní q̃tas domꝰ eiꝰ victimis ⁊ muneribꝫ. vſqꝫ in eternũ. Dormiuit aũ ſamuel vſqꝫ mane: a puitq̃ hoſtia domꝰ dñi. Et ſamuel timebat iudicare viſionẽ heli. Vocauit g̃ heli ſamu elez. ⁊ dixit. Samuel fili mi. Qui rñdens ait. Preſto ſum. Et interrogauit eũ. Quis ẽ ſmo quem locutꝰ eſt dñs ad te? Oro te. ne celaueris me. Hec faciat tibi deus ⁊ hec ad dat: ſi abſconderis a me ſmonez ex omnibꝫ vbis q̃ dicta ſunt tibi. Indicauit itaq̃ ei ſa muel vniuerſos ſmones: ⁊ non abſcondit ab eo. Et ille rñdit. Dñs eſt. Qd̃ bonũ eſt in oculis ſuis faciat. Creuit aũt ſamuel et dñs erat cũ eo: ⁊ ñ cecidit ex oĩbꝫ vbis eius in terrã. Et cognouit vniuerſus iſrl̃ a dan vſqꝫ berſabee: q̃ fidelis ſamuel ꝓpheta eſſet dñi. Et addidit dñs vt appareret in ſylo: qm̃ reuelatꝰ fuerat dñs ſamueli ĩ ſylo iuxt̃ verbũ dñi. et euenit ſmo ſamuel vniuerſo iſraeli.

¶ Ca. IIII.

Et factum eſt in diebꝫ illis: conue nerũt philiſtijm in pugnam. Egreſ ſus eſt nanq̃ iſrael obuiaꝫ philiſti im in preliũ: ⁊ caſtrametatꝰ eſt iuxta lapi dem adiutorij. Porro philiſtijm venerunt in affech: et inſtruxerunt aciem ctra iſrl̃. Initio aũ certamine terga vertit iſrael phi liſteis: et ceſa ſunt ĩ illo certamine paſſim

p agros quasi quatuor milia virop. Et reuersus est pl'us ad castra. Dixerūtq; maiores natu in isrl'. Quare pcussit nos dñs hodie coram philistijm? Afferam⁹ ad nos de silo archā federis dñi. ⁊ veniet ī mediū nr̄i: vt saluet nos de manu inimicop nr̄op. Ni sit ḡ pl'us in silo: ⁊ tulerūt inde archā federis dñi exercituū sedētis sup cherubī. Grātq; duo filij heli cū archa federis dñi ophni ⁊ phinees. Cūq; venisset archa federis dñi in castra. vociferat⁹ est omis isrl' clamore gn̄di: ⁊ psonuit t̄ra. Et audierūt philistijm vocē clamoris: dixerūtq;. Quena hec ē vox clamoris magni ī castris hebreop? Et cognouerūt q; archa dñi venisset in castra. Timuerūtq; philistijm dicentes. Venit de⁹ in cast̄. Et ingemuerūt dicentes. Ve nobis. Nō em̄ fuit tanta exaltatō heri ⁊ nudiustertiⁱ. Ve nob. Quis nos saluabit de manu deop sublimiū istop? Hij sunt dij: q̄ pcusserūt egiptū omni plaga in deserto. Cōfortamini ⁊ estote viri philistijm: ne seruiatis hebreis sicut et illi fuerūt nob. Cōfortamī ⁊ bellate. Fugerūt ḡ philistijm ⁊ ceciderūt ī isrl': ⁊ fugit vnusquisq; ī tabernaculū suū. Et facta ē plaga magna nimis. ⁊ cecidērūt de isrl' triginta milia peditū. ⁊ archa dei capta ē. Duo q̄z filij heli mortui sūt ophni ⁊ phinees. Currens aūt vir de bēiamin ex acie venit in silo ī die illa: scissa veste. ⁊ pspl⁹ puluere caput. Cūq; ille venisset: heli sedebat sup sellaz p̄ viam expectans. Erat aūt cor ei⁹ pauens pro archa dñi. Vbi aūt ille postq̄ ingressus est nūciauit vrbi: et vlulauit omis ciuitas. Et audiuit heli sonitū clamoris dixitq;. Quis est h̄ sonit⁹ tumult⁹ hui⁹? At ille festinauit et venit: ⁊ nūciauit heli. Heli aūt erat nonaginta et octo annop. et oculi ei⁹ caligauerant. ⁊ videre nō poterat. Et dixit ad heli. Ego sum q̄ veni de pl'io: ⁊ ego q̄ de acie fugi hodie. Cui ille ait. Quid actū est fili mi? Rñdens aūt ille q̄ nunciabat. fugit inquit israel coram philistijm: ⁊ ruina magna facta est in pl'o. Insup⁊ duo filij tui mortui sunt ophni ⁊ phinees: ⁊ archa dei capta ē. Cunq; ille nominasset archaz dei cecidit de sella retrorsū iuxta hostiū: ⁊ fractis ceruicib⁹ mortu⁹ ē. Senex em̄ erat vir ⁊ ḡnteu⁹: et ipse iudicauit isrl' quadraginta annis. Nur⁹ aūt ei⁹ uxor phinees pregnans erat: vicinaq; ptui. Et audito nūcio q̄ capta esset archa dei. et mortu⁹ esset socer su⁹ et vir sus: incuruauit se et pepit. Irruerant enim in eaz dolores subiti. In ipso aūt momento mortis ei⁹ dixerūt ei qui stabant circa eam. Ne timeas: q̄ filiū peperisti. Que ñ rñdit eis: neq; animaduertit. Et vocauit puerū icabod. dicēs. Translata ē gloria dñi de isrl': q̄ capta est archa dei. Et p socero suo et p viro suo ait. Translata est gloria ab isrl': eoq; capta esset archa dei.

Ca. V

Philistijm aūt tulerunt archam dei: et asportauerūt eam a lapide adiutorij in azotū. Tuleruntq; philistijm archam dei: et intulerūt eam in templū dagon: ⁊ statuerūt eam iuxta dagon. Cūq; surrexissent diluculo azotij altera die: ecce dagon iacebat pron⁹ in terra ante archaz dñi. Et tulerunt dagon: et restituerūt eum in locū suū. Rursumq; mane die altera cōsurgentes inuenerūt dagon iacentē super faciem suam in terra coraz archa domni. Caput aūt dagon et due palme manuū ei⁹ abscise erant sup limen. porro dagon solus truncus remanserat in loco suo. Propter hanc causaz ñ calcant sacerdotes dagon ⁊ omnes q̄ ingrediunt templū ei⁹ sup limen dagon ī azoto: vsq; in hodiernū die. Aggrauata est aūt manus dñi super azatos: et demolit⁹ est eos. Et pcussit in secretiore pte natiū azotum et fines ei⁹: ⁊ ebulierūt ville et agri in medio regionis illi⁹ ⁊ nati sūt mures: et facta ē psusio mortis magne in ciuitate. Videntes aūt viri azotij huiuscemodi plagam dixerūt. Non maneat archa dei isrl' apud nos: qm̄ dura est man⁹ ei⁹ sup nos ⁊ super dagon deū nr̄m. Et mittentes cōgregauerūt omnes satrapas philistinop ad se: et dixerūt. Quid faciem⁹ de archa dei isrl'? Rñderuntq; gethei. Circūducat archa dei israel. Et circūduxerūt archam dei isrl'. Illis aūt circūducentibo eaz. fiebat man⁹ dñi dei p singulas ciuitates interfectōnis magne nimis: ⁊ pcutiebat viros vniuscuiusq; vrbis a puo vsq; ad maiorem: et computrescebant pminentes extales eop. Inierūtq; gethei psiliū: et fecerūt sibi sedes pelliceas. Miserunt ḡ archaz dñi in accharon. Cūq; venisset archa dñi dei ī accharon: exclamauerūt accharonite dicētes. Adduxerūt ad nos archā dei isrl': vt īficiat nos ⁊ pl'm

nr̃m. Miserunt itaq; et congregauerunt omnes sat̃pas philistinoꝝ. Qui dixerunt. Dimittite archam dei israel ⁊ reuertat̃ in locum suũ: vt non interficiat nos cũ pl̃o nostro. Fiebat enim pauor mortis in singulis vrbib⁹: et grauissima manus dñi dei. Viri q̃z qui mortui nõ fuerant pcuciebantur in secretiori pte natiũ: et ascendebat vlulat⁹ vniuscuiusq; ciuitatis ĩ celũ. Ca. VI

Fuit ergo archa dñi in regione philistinoꝝ septẽ mensib⁹. Et post hec vocauerunt philistijm sacerdotes et dinos dicentes. Quid faciem⁹ de archa dei? Indicate nobis: quo remittam⁹ eaz in locũ suum. Qui dixerũt. Si remittitis archam dei israꝫ nolite dimittere eam vacuã: sed q̃d debetis eis. reddite p pcto. ⁊ tunc curabimini: et scietis q̃re non recedat man⁹ ei⁹ a vobis. Qui dixer̃t. Quid est q̃d p delicto reddere debeam⁹ eis? Rñderuntq; illi. Juxta numeꝝ puinciaꝝ philistinoꝝ q̃nq; anos aureos faciatis. ⁊ q̃nq; mures aureos: qꝛ plaga vna fuit omnib⁹ vobis ⁊ satrapis vestris. Facietisq; similitudines anoꝝ vr̃oꝝ. et similitudines muriũ qui demoliti sunt terram. et dabitis deo israꝫ gloriam. si forte releuet manũ suam a vobis. et a dijs vestris ⁊ a terra vr̃a. Quare g̃uatis corda vr̃a sicut agg̃uauit egipt⁹ et pharao coꝛ suum? Nonne post q̃ pcussus est tunc dimisit eos et abierunt? Nunc ergo arripite ⁊ facite plaustꝝ nouũ vnum: et duas vaccas fetas q̃bus non est impositũ iugum iũgite ĩ plaustro. ⁊ recludite vitulos earum domi. Tolletisq; archam dñi et ponetis in plaustro: ⁊ vasa aurea q̃ exoluistis ei p delicto ponetis ad capsellam ad lat⁹ ei⁹. ⁊ dimittite eam vt vadat: ⁊ aspicietis. Et siq̃dem p viam finiũ suoꝝ ascenderit ꝓtra bethsames ipse fecit nos hoc malũ grande. sin aũ minime: sciem⁹ qꝛ nequaq̃ man⁹ ei⁹ tetigit nos. sed casu accidit. Fecer̃t ergo illi hoc modo: et tollentes duas vaccas q̃ lactabãt vitulos iunxer̃t ad plaustꝝ: vitulosq; eaꝝ concluserunt domi. Et posuerũt archam dei super plaustꝝ: et capsellam q̃ habebat mures aureos ⁊ similitudinẽ anoꝝ. Ibant aũ indirectũ vacce per viam q̃ ducit bethsames: et itinere vno gradiebanꝫ pgentes et mugientes: et non declinabant neq; ad dextram neq; ad sinistram. Sed et satrape philistiõꝝ seq̃banꝫ vsq; ad terminos bethsames. Porro bethsamite metebant triticũ in valle. Et eleuantes oculos suos vider̃t archaz: ⁊ gauisi sunt cũ vidissent. Et plaustrum venit in agꝝ iosue bethsamite: ⁊ stetit ibi. Erat aũ ibi lapis magn⁹. Et pcider̃t ligna plaustri: vaccasq; imposuer̃t sup ea olocaustum dño. Leuite aũ deposuerũt archaz dei. ⁊ capsellam q̃ erat iuxta eam in q̃ erant vasa aurea: ⁊ posuerunt sup lapidez gr̃ndem. Viri aũ bethsamite. obtulerunt olocausta: ⁊ immolauerunt victimas in die illa dño. Et q̃nq; satrape philistinoꝝ viderũt: ⁊ reuersi sunt in accharon in die illa. Hij sunt aũ ani aurei quos reddiderũt philistijm pro delicto dño. Azotus vnũ. gaza vnum. aschalon vnũ. geth vnum. acharon vnum: ⁊ mures aureos ꝟm numeꝝ vrbium philistijm q̃nq; prouinciaꝝ: ab vrbe murata vsq; ad villam q̃ erat absq; muro: ⁊ vsq; ad abel magnum. super quem posuerunt archam dñi: que erat vsq; in illa die in agro iosue bethsamitis. percussit aũ dñs de viris bethsamitibus eo q̃ vidissent archã dñi: ⁊ percussit d̃ pl̃o septuaginta viros ⁊ q̃nquagĩta plebis. Luxitq; pl̃us eoq̃ dñs percussisset plebem plaga magna. Et dixerunt viri bethsamite. Quis poterit stare ĩ conspectu dñi dei sancti hui⁹? Et ad quem ascenderet a nobis? Miseruntq; nuncios ad habitatoꝛes cariathiarim dicentes. Reduxerunt philistijm archam dñi: descendite ⁊ reducite eam ad vos. Ca. VII.

Venerunt ergo viri cariathiarim ⁊ reduxerunt archam dñi: et intulerunt eam in domũ aminadab ĩ gabaa. Eleazaꝝ aũt filiũ ei⁹ sanctificauerũt: vt custodiret archam dñi. Et factũ est. ex qua die mansit archa dñi in cariathiariz: multiplicati sunt dies. Erat q̃pe iaz ann⁹ vicesim⁹. Et req̃euit omnis dom⁹ israꝫ post dñm. Ait aũ samuel ad vniuersaz domum israꝫ dicens. Si in toto coꝛde vr̃o reuertimĩ ad dñm auferte deos alienos d̃ medio vr̃m baalim et astaroth: ⁊ prepate coꝛda vestra dño. et seruite ei soli: et eruet vos de manu philistijm. Abstulerunt ergo filij israꝫ baalim et astaroth. et seruierunt domino soli. Dixit autem samuel. Congregate vniuersum israꝫ in maspha: vt oꝛem p vobis dñm

Et cōuenerūt in maſphat. Hauſerūtq; aquaz et effuderunt in conſpectu dñi: et ieiunauerunt in die illa ⁊ dixerūt. Tibi peccauim⁹ dñe. Judicauitq; ſamuel filios iſrl'in maſphat. Et audierūt philiſtijm q; congregati eſſent filij iſrael in maſphat: ⁊ aſcenderunt ſatrape philiſtinoꝝ ad iſrael. Qđ cum audiſſent filij iſrael. timuerūt a facie philiſtinoꝝ Dixeruntq; ad ſamuelem. Ne ceſſes p nob clamare ad dñm deum nr̄m: vt ſaluet nos de manu philiſtīoꝝ. Tulit aūt ſamuel agnū lactantez vnum. ⁊ obtulit illū olocauſtum integꝝ dño. Et clamauit ſamuel ad dñm p iſrael. et exaudiuit eum domin⁹. Factum eſt autē cum ſamuel offerret olocauſtum philiſteos inire bellum contra iſrael. Intonuit autez dominus fragore magno in die illa ſuper philiſtijm ⁊ exterruit eos: et ceſi ſunt a filijs iſrael. Egreſſiq; viri iſrael de maſphat perſecuti ſunt philiſteos. et percuſſerunt eos vſq; ad locum qui erat ſubter bethachar. Tulit autez ſamuel lapidem vnum et poſuit eum inter maſphat. ⁊ inē ſen. et vocauit nomen loci illius: lapis adiutorij. Dixitq; hucuſq; auxiliatus eſt nobis dñs. Et humiliati ſunt philiſtijm. nec apposuerūt vltra vt venirent in terminos iſrael. Facta eſt itaq; man⁹ dñi ſup philiſteos cunctis diebꝫ ſamuel'. et reddite ſunt vrbes quas tulerant philiſtijm ab iſrael iſraeli. ab accharon vſq; geth. et terminos ſuos. Liberauitq; iſrael de manu philiſtinorum: eratq; pax inter iſrael ⁊ amorreū. Judicabat quoq; ſamuel iſrael cunctis diebus vite ſue. et ibat per ſingulos annos circuiens bethel et galgala et maſphat: et iudicabat iſraelem in ſup̄dictis locis. Reuertebat̄q; in ramatha. ibi em̄ erat dom⁹ eius: et ibi iudicabat iſraelem. Edificabat etiam ibi altare dño.

Ca. VIII

Factum eſt autem cum ſenuiſſet ſamuel: poſuit filios ſuos iudices iſrael. Fuitq; nomen filij eius p̄mogeniti ꝟobel. et nomen ſecundi abija iudicum in berſabee. Et non ambulauerunt filij illi⁹ in vijs eius: ſed declinauerūt poſt auariciam acceperūt munera: et peruertēr iudiciū. Congregati ergo vniuerſi maiores natu iſrael venerūt ad ſamuelē in ramatha: dixerūtq; ei. Ecce tu ſenuiſti: et filij tui nō ambulant in vijs tuis. Conſtitue nobis regem vt iudicet nos: ſicut ⁊ vniuerſe hñt natōnes. Diſplicuitq; ſermo in oculis ſamuelis. eo q; dixiſſent: da nobis regem vt iudicet nos. Et orauit ſamuel ad dominū. Dixit autem dñs ad ſamuelem. Audi vocem p̄li: in omnib⁹ que loquunt̄ tibi. Non enim abiecerunt te ſed me: ne regnem ſup eos. Juxta omnia opera ſua que fecerunt a die qua eduxi eos de egipto vſq; ad diem hanc ſicut dereliquerunt me. et ſeruierunt dijs alienis: ſic faciunt etiaz tibi. Nunc ergo vocem eoꝝ audi. Veruntamen cōteſtare eos: et predic eis ius regis qui regnaturus eſt ſuper eos. Dixit itaq; ſamuel omnia verba domini ad populum qui pecierat a ſe regem. et ait. Hoc erit ius regis. q̄ imperaturus eſt vobis. Filios veſtros tollet et ponet in curribus ſuis: facietq; ſibi equites ⁊ precurſores quadrigarum ſuaꝝ: et conſtituet ſibi tribunos ⁊ centuriones. et aratores agrorum ſuorum ⁊ meſſores ſegetum. et fabros armorum et curruū ſuorum. Filias quoq; veſtras faciet ſibi vnguentarias ⁊ cocarias ⁊ panificas. Agros quoq; veſtros et vineas et oliueta optima tollet: et dabit ſeruis ſuis. Sed et ſegetes veſtras ⁊ vineaꝝ redditus addecimabit. vt det eunuchis et famulis ſuis. Seruos etiā veſtros et ancillas et iuuenes optimos et azinos auferet: et ponet in opere ſuo. Greges quoq; veſtros addecimabit. voſq; eritis ei ſerui. Et clamabitis in die illa a facie regis veſtri quem elegiſtis vobis. et nō exaudiet vos dominus in die illa: quia petiſtis vobis regem. Noluit autez populus audire vocem ſamuelis: ſed dixerunt. Nequaq̄. Rex enim erit ſuper nos et erimus nos quoq; ſicut omnes gentes: ⁊ iudicabit nos rex noſter. ⁊ egredie⁊ ante nos: ⁊ pugnabit bella noſtra pro nobis. Et audiuit ſamuel omnia verba populi: et locutus eſt ea in auribus domini. Dixit autem dñs ad ſamuelem. Audi vocem eoꝝ: et conſtitue ſuper eos regem. Et ait ſamuel ad viros iſrael. Vadat vnuſq̄ſq; in ciuitatem ſuam.

Ca. IX.

Et erat vir de bēiamī noīe cis. filij abiel. filij ſeor. filij bechor. filij ſareth. filij aphia. filij di iemī fortis robore. ⁊ erat ei filius vocabulo ſaul. electus et

bonus: ⁊ non erat vir de filijs israel melior illo. Ab humero ad sursū. ⁊ eminebat sup omnē ꝓlm. Perierāt aūt azine Cis patris saul. Et dixit Cis ad saul filiū suū. Tolle tecū vnum de pueris: ⁊ cōsurgens vade et qre azinas q̄ cū transissent p montē ephra im et per terram salisa ⁊ non inuenissent: transierūt etiam p terraz salim ⁊ nō erant: sed ⁊ p terram iemini: ⁊ minime repererūt. Cum aūt venissent in ēram suph: dixit saul ad puer q̄ erat cū eo. Veni ⁊ reuertamur: ne forte dimiserit pr̄ meus azinas: ⁊ solicitus sit pro nobis. Qui ait ei. Ecce vir dei ē in ciuitate hac vir nobilis. omne qđ loq̄t: absq; ambiguitate venit. Nunc g̃ eam⁹ illuc: si forte īdicet nob de via nrā ꝓpter quā venim⁹. Dixitq; saul ad puer suū. Ecce ibimus. Quid ferem⁹ ad vir dei? Panis deficit in sistarcijs nr̄is. ⁊ spoꝛtulam non habem⁹ vt dem⁹ homini dei: nec quicq̄ aliud. Rursum puer rñdit sauli ⁊ ait. Et inuenta est in manu mea q̄rta ps statēris argenti: demus homini dei. vt indicet nobis viā nrām. Olim in isrl̄ sic loq̄bat vnusquisq; vadens consulere deum. Venite et eamus ad videndū. Qui em̄ ꝓpheta dr̄ hodie: vocabat olim videns. Et dixit saul ad puer suum. Optim⁹ ꝑmo tuus. Veni eam⁹. Et iert in ciuitatē: in q̄ erat vir dei. Cūq; ascenderent cliuū ciuitatis inuenerūt puellas egredientes ad hauriendam aquam: ⁊ dixerūt eis. Nū hic est videns? Que rñdentes dixerunt illis. Hic est. Ecce añ te. Festina nūc. Hodie em̄ venit ī ciuitatē: q̄ sacrificiū est hodie ꝓpl̄i in excelso. Ingredientes vrbem statim inuenietis eum: anteq̄ ascendat excelsum ad vescendū. Neq; em̄ comessurus est ꝓplus donec ille veniat. q̄ ipe benedicet hostie: ⁊ deinceps comedent q̄ vocati sunt. Nunc ergo conscēdite: q̄ hodie reperietis eum. Et ascenderūt in ciuitatē. Cūq; ambularent in medio vrbis. apparuit samuel egrediens. obuiaz eis: vt ascenderet in excelsū. Dñs autē reuelauerat auriculaz samuelis: ante vnaz diē q̄ veniret saul dicēs Nacipsa hora q̄ nunc est. cras mittam vir ad te de ēra beniamin: et vnges eū ducem sup ꝓpl̄m meum isrl̄. Et saluabit ꝓpl̄m meū de manu philistiōr: quia respexi ꝓpl̄m meum. Venit enim clamor eor ad me. Cunq; aspexisset samuel saulez: dñs dixit ei. Ecce vir quem dixeram tibi. Iste dñabitur ꝓpl̄o meo. Accessit aūt saul ad samuelem in medio porte ⁊ ait. Indica oꝛo mihi: vbi est domꝰ videntis? Et rñdit samuel sauli dicens. Ego sum videns. Ascende ante me in excelsum vt comedas mecū hodie ⁊ dimittam te mane: et omnia q̄ sunt in corde tuo indicabo tibi. et de azinis quas nudiusterciꝰ pdidisti: ne solicitꝰ sis. q̄r inuente sunt. Et cuiꝰ erunt optima queq; isrl̄? Nonne tibi ⁊ omni domui patris tui? Rñdens aūt saul ait. Nūqd ñ filiꝰ iemini ego sum de minima tribu israel. et cogtio mea nouissima inr̄ omnes familias de tribu bēiamin? Quare ergo locutꝰ es mihi ꝑmonem istū? assumens itaq; samuel saulem ⁊ puer eiꝰ. introduxit eos in tricliniū: et dedit eis locū in capite eor qui fuerant inuitati. Erant quasi triginta viri. Dixitq; samuel coco. Da ptem quam dedi tibi: et precepi vt reponeres seorsum apud te. Leuauit autem cocus armū: ⁊ posuit ante saul. Dixitq; samuel. Ecce qđ remansit: pone ante te ⁊ comede: q̄r de industria ꝑuatum est tibi qñ ꝓpl̄um vocaui. Et comedit saul cū samuele in die illa. Et descenderunt de excelso in opidū. et locutꝰ est cum saule in solario: strauitq; saul in solario et dormiuit. Cunq; mane surrexissent ⁊ iam dies lucesceret: vocauit samuel saulem in solario dicens. Surge vt dimittam te. Et surrexit saul. Egressiq; sunt ambo: ipse videlicet ⁊ samuel. Cūq; descenderent ī extrema ptē ciuitatis: samuel dixit ad saul Dic puero: vt antecedat nos ⁊ trāseat. Tu autem subsiste paulisper: vt indicem tibi verbum dñi.

Ca. X

Tulit aūt samuel lenticulam olei. et effudit sup caput eiꝰ: ⁊ deosculatꝰ ē eū et ait. Ecce vnxit te dñs sup hereditatē suam in ꝓncipem: et liberab ꝓpl̄m suū de manib inimicor eiꝰ q̄ in circuitu eius sūt. Et hoc tibi signū: q̄r vnxit te deꝰ in ꝓncipē. Cūq; abieris hodie a me: inuenies duos viros iuxta sepulcr̄ rachel in finib bēiamin in meridie salientesq; magnas foueas: dicentq; tibi. Inuente sunt azine ad quas ieras perq̄rendas: et intermissis patꝰ tuus azinis solicitus est pro vobis. ⁊ dicit. Quid faciam de filio meo? Cunq; abieris inde. et vltra transieris et veneris ad quercū thabor. inuenīēt te tres viri ascēdentes

ad deum in bethel: vn⁹ portans tres hedos. ⁊ ali⁹ tres tortas panis: ⁊ alius portans la genam vini. Cunq; te salutauerint dabūt tibi duos panes: ⁊ accipies de manu eor. Post hec venies in colle3 dñi: vbi est statō philistinor. Et cū ingressus fueris ibi ur bem. obuium habebis gregem pphetar de scendentiū de excelso: et ante eos psalteriū et timpanum et tibiam ⁊ citharam: ipsosq; pphetantes: ⁊ insiliet in te spūs dñi ⁊ pphe tabis cū eis: ⁊ mutaberis ī vir alium. Cū ergo euenerīt signa hec omnia tibi: fac q̄ cunq; inuenerit man⁹ tua: q⁹ dñs est tecū. Et descendes ante me in galgala. Ego q̄pe descendam ad te: vt offeras oblatōem ⁊ im moles victimas pacificas. Septē3 diebus expectabis donec veniam ad te: ⁊ oñdam tibi que facias. Itaq; cū auertisset humer suū vt abiret a samuele. immutauit ei de⁹ cor aliud. et venerunt omnia signa hec in die illa. Veneruntq; ad predictū collem: et ecce cune⁹ pphetar obui⁹ ei. Et insiluit sup eum spūs dñi: et pphetauit in medio eor. Videntes aī omnes q̄ nouerant eū heri et nudiustertiq; esset cū pphetis. ⁊ pphetaret: dixerunt adinuicem. Quenam res accidit filio Cis: Nū ⁊ saul inter pphetas: Rñditq; alius ad alter dicens. Et Cis p̄ eius. ppte rea versū est in puerbium. Nū ⁊ saul inter pphetas: Cessauit aī pphare: ⁊ venit ad ex celsum. Dixitq; patru⁹ saul ad eū ⁊ ad pu erum ei⁹. Quo abistis: Qui rñderūt. Que rere azinas. Quas cū ñ reperissem⁹: veni m⁹ ad samuelem. Et dixit ei patru⁹ suus. Indica mihi. q̄d dixerit tibi samuel: Et ait saul ad patruū suum. Indicauit nobis q⁹ inuente essent azine. De rmone aūt regni non indicauit ei: quē locut⁹ fuerat ei samu el. Et conuocauit samuel pplm ad dñm in masphat: ⁊ ait ad filios isrl. Hec dicit dñs deus isrl. Ego eduxi israel de egipto. ⁊ erui vos de manu egiptior: ⁊ de manu oīm re gum q̄ affligebant vos. Vos aī hodie pieci stis dñm deum vīm: q̄ solus saluauit vos de vniuersis malis ⁊ tribulatōnib vīs. et dixistis. Nequaq̄: sed regē ꝓstitue sup nos. Nūc ergo state coram dño p tribo vrās et p familias. Et applicauit samuel omēs trib israel: ⁊ cecidit sor super tribū beniamin. Et applicauit tribū bēiamin ⁊ ꝓgregatōnes eius. ⁊ cecidit sup ꝓgregationē metri: ⁊ p uenit vsq; ad saul filiū Cis. Quesierī ergo eum: et non est inuent⁹ illic. Et consuluerī pt⁹ hec dñm: vt̄ nam venturus esset illuc: Rñditq; dñs. Ecce abscōdit⁹ est domi. Cu currerī itaq; et tulerī eum inde. stetitq; in medio ppli: et altior fuit vniuerso pplo ab humero et sursum. Et ait samuel ad omnē pplm. Certe videtis quē elegit dñs. qm̄ non sit similis illi ī omni pplo. Et clamauit om nis pplus: ⁊ ait. Viuat rex. Locut⁹ est autē samuel legem regni ad populū. et scripsit in libro ⁊ reposuit coraz dño. Et dimisit sa muel omnē populū singlos in domū suaz. Sed et saul abiit in domū suam gabaath. Et abiit cū eo ps exercitus. quor tetigerat deus corda. Filij vero belial dixerī. Nū sal uare nos poterit iste: Et despexerunt eum: et non attulerī ei munera. Ille vero dissi mulabat se audire.

Ca. XI

Et factū est quasi pt⁹ mensem. ascē dit naas amonites et pugnare cepit aduersum yabes galaad. dixerūtq; omnes viri yabes ad naas. Habeto nos fe deratos: ⁊ huiem⁹ tibi. Et rndit ad eos na as amonites. In hoc feriam vobiscū fed⁹: vt eruam oīm vestr oculos dextros: ponā q̄ vos oprobriū in vniuerso isrl. Et dixe runt ad eū seniores yabes. Concede nobis septē dies. vt mittamus nūcios ad vniuer sos ēmines isrl: etsi non fuerit q̄ defendat nos egrediemur ad te. Veneri ergo nuncij in gabaath saulis. ⁊ locuti sunt verba hec audiente pplo. Et leuauit oīs populus vo cem suam et fleuit. Et ecce saul veniebat seqns boues de agro et ait. Quid hī popu lus q̄ plorat: Et narraueri ei verba viror yabes. Et insiluit spūs dñi in saul cū au disset hec verba: ⁊ iratus est furor eius ni mis. Et assumēs vtrq; bouē. cecidit in fru sta: misitq; in omnes ēmines isrl p manu nūcior dicens. Quicūq; non exierit ⁊ secu tus fuerit saul et samuel: sic fiet bob eius. Inuasit ergo timor dñi populū. et egressi sunt q̄si vir vn⁹: et recensuit eos ī bezech. Fueritq; filior isrl trecēta milia: viror aī iuda. trigīta milia. Et dixeri nuncijs q̄ ve nerant. Sic dicetis viris q̄ sunt in yabes galaad. Cras erit vob salus: cū incaluerit sol. Veneri ergo nūcij ⁊ nūciaueri viris ya bes. Qui letati sūt ⁊ dixeri. Mane exibim⁹ ad vos ⁊ facietis nobis omne q̄d placuerit

vobis. Et factū est cū dies craſtin⁹ veniſſet cōſtituit ſaul ꝓl̄m in tres ptes. Et ingreſſus est media caſtra in vigilia matutina. ⁊ pcuſſit āmon vſq; dū incaleſceret dies. Reliqui aūt diſpſi ſunt: ita vt non relinq̄rent in eis duo pariter. Et ait populus ad ſamuelem. Quis est iſte q̄ dixit: ſaul non regnabit ſup nos: Da tē viros ⁊ interficiem⁹ eos. Et ait ſaul. Non occidet quiſq; in die hac: q; hodie fecit dñs ſalutē in iſrl̄. Dixit autē ſamuel ad populū. Venite et eam⁹ in galgala et innouemus ibi regnū. Et perrexit omnis populus in galgala. ⁊ fecerūt ibi regem ſaul. coram dño ī galgala. Et immolauerūt ibi victimas pacificas coram dño. Et letatus est ibi ſaul ⁊ cūcti viri iſrael nimis.

¶ Ca. XII.

Dixit aūt ſamuel ad vniuerſum iſrl̄. Ecce audiui vocē vrām iuxta omnia que locuti eſtis ad me. ⁊ conſtitui ſuper vos regem. Et nunc rex graditur ante vos. Ego autem ſenui ⁊ incanui. Porro filij mei vobiſcū ſunt. Itaq; conuerſatus corā vobis ab adoleſcentia mea vſq; ad hanc diem: ecce ꝓſto ſum. Loq̄mini de me coram dño et coram xp̄o eius: vtr̄ bouem cuiuſq; tulerī aut azinū. ſi quenq; calumniat⁹ ſum. ſi oppreſſī aliquem. ſi de manu cuiuſq; mun⁹ accepi. et pcēnaz illud hodie reſtituamq; vobis. Et dixerūt. Non es calumniat⁹ nos. neq; oppreſſiſti: neq; tuliſti de manu alicui⁹ quippiam. Dixitq; ad eos. Teſtis eſt dñs aduerſū vos et teſtis xp̄c eius in die hac. q; nō inueneritis in manu mea q̄ppiam. Et dixerunt. Teſtis. et ait ſamuel ad populū. Domin⁹ q̄ fecit moyſen ⁊ aaron. et eduxit patres noſtros de terra egipti adeſt. Nūc ergo ſtate in iudicio contēdam aduerſū vos coram dño. de omnib⁹ miſerico: dijs dñi. q̄s fecit vobiſcum et cū patrib⁹ veſtris. qūo iacob ingreſſus est in egiptū. ⁊ clamauerūt patres veſtri ad dñm. et miſit dñs moyſen et aaron: et eduxit patres veſtros de egipto. et collocauit eos in loco hoc. Qui obliti ſunt dñi dei ſui. ⁊ tradidit eos ī manu ſiſare magiſtri milicie aſor ⁊ in manu philiſtinor̄. ⁊ in manu regis moab: et pugnauerunt aduerſū eos. Poſtea aūt clamauerūt ad dñm: ⁊ dixerūt. Peccauim⁹. q; dereliq̄m⁹ dñm: et ſeruiuim⁹ baalim ⁊ aſtaroth. Nūc ergo erue nos de manu inimicor̄ noſtror̄: et ſeruiemus tibi. Et miſit dñs hieroboal ⁊ badaz ⁊ ſamſon ⁊ barach et iepte ⁊ ſamuel. et eruit vos de manu inimicor̄ veſtror̄ per circuitū: et habitaſtis cōfidenter. Videntes aūt q; naas rex filior̄ āmon veniſſet aduerſū vos. dixiſtis mihi nequaq̄: ſed rex imperabit nobis: cū dñs deus veſter regnaret in vobis. Nūc ergo ꝓſto est rex veſter: quem elegiſtis ⁊ petiſtis. Ecce dedit vob dñs regē. Si timueritis dñm et ſeruieritis ei ⁊ audieritis vocē eius. ⁊ nō exaſperaueritis os dñi. eritis et vos et rex q̄ imperat vobis ſeq̄ntes dñm deum nr̄m. Si aūt non audieritis vocem dñi. ſed exaſperaueritis ſmones eius: erit manus dñi ſuper vos ⁊ ſuper patres vr̄os. Sed ⁊ nūc ſtate ⁊ videte rem iſtam grādem: quā facturⁿ est dñs in ꝓſpectu vr̄o. Nunq̄d non meſſis tritici est hodie? Inuocabo dñm ⁊ dabit voces ⁊ pluuias: ⁊ ſcietis ⁊ videbitis q; grande feceritis vobis malū in conſpectu dñi: petētes ſuper vos regem. Et clamauit ſamuel ad dñm. ⁊ dedit dñs voces ⁊ pluuias in illa die. Et timuit oīs pp̄lus nimis dñm et ſamuelē. Et dixit vniuerſus pp̄lus ad ſamuelem. Ora pro ſeruis tuis ad dñm deū tuū: vt ñ moriamur. Addidim⁹ enī vniuerſis peccatis malū: vt peterem⁹ nobis regē. Dixit aūt ſamuel ad populū. Nolite timere vos feciſtis vniuerſum malū hoc. Verūtñ nolite recedere a tergo dñi: ſed ſeruite dño in omni corde veſtro. ⁊ nolite declinare p⁹ vana q̄ non proderunt vobis: neq; eruent vos. quia vana ſunt: ⁊ non derelīquet dñs populum ſuum. ꝓpter nomen ſuū magnū. quia iurauit dñs facere vos ſibi populū. Abſit autem a me hoc peccatū in dño. vt ceſſem orare pro vobis: ⁊ docebo vos viaz rectam ⁊ bonam. Igit timete dñm: ⁊ ſeruite ei in veritate. et ex toto corde veſtro. Vidiſtis enī magnifica que in vobis geſſerit dñs. Quodſi perſeueraueritis ī malicia: et vos et rex vr̄ pariter peribitis.

¶ Ca. XIII.

Filio⁹ vni⁹ anni erat ſaul cum regnare cepiſſet: duob⁹ aūt annis regnauit ſup iſrl̄. Et elegit ſibi ſaul tria milia de iſrl̄. et erant cū ſaul duo milia in machmas ⁊ ī mōte bethel: mille aūt cū ionatha ī gabaa bēiamī. Porro cetер̄ pp̄lm r̄miſit vnū quēq; ī tabernacula ſua. Et pcuſſit ionathas

statōnem philistinoꝝ q̄ erat in gabaa. Qđ cū audissent philistijm. saul cecinit bucina in omni tærra dicens. Audiant hebrei. Et vniuersus isrl̄ audiuit huiuscemōi famā. pcussit saul statōez philistinoꝝ Et erexit se isrl̄ aduersus philistijm. Clamauit ḡ ꝑl̄us pt̄ saul in galgala. et philistijm cōgregati sunt ad ꝑliandum ꝓtra isrl̄. triginta milia curruū. ⁊ sex milia eq̄tuz. ⁊ reliquū vulg̃ sicut harena q̄ est ī littore maris plurima. Et ascendentes castrametati sunt ī machinas. ad orientē bethauē. Qđ cum vidissent viri isrl̄ se in arto positos. afflict̄ em̄ erat ꝑl̄us. et abscondert se in spelūcis ⁊ in abditis. in petris q̄z ⁊ in antris ⁊ ī cisternis. Hebrei aut transierт iordanen. in tra gad ⁊ galaad. Cunq; adhuc esset saul in galgala. vniuersus ꝑl̄us pterrit̄ est q̄ seq̄bat eum. Et expectauit iuxta placitū samuel̄ septez dieb. et non venit samuel in galgala. Dilapsusq; ē ꝑl̄ ab eo. Ait ḡ saul. Afferte mihi olocaustū ⁊ pacifica. Et obtulit olocaustū. Cunq; ꝯplesset offerens olocaustū. ecce samuel veniebat. Et egressus ē saul obuiā ei. vt salutaret eū. Locutusq; est ad eū samuel. Quid fecisti? Rñdit saul. Quia vidi q̄ ꝑl̄us dilabere a me. et tu non veneras iuxta placitos dies. porro philistijm ꝯgregati fuerant in machinas. dixi. Nūc descēdent philistijm ad me in galgala. et faciem dñi nō placaui. Necessitate ꝯpulsus. obtuli olocaustū dño. Dixitq; samuel ad saul. Stulte egisti. nec custodisti mandata dñi dei tui q̄ precepi tibi. Qđ si non fecisses. iaz nūc prepasset dñs regnū tuū sup̄ israel. in sempiternū. Sed nequaq̄ regnū tuū vltra cōsurget. Quesiuit dñs sibi vir iuxta cor suū. et p̄cepit ei dñs vt esset dux sup̄ ꝑl̄m suū: eoq; nō seruaueris q̄ precepit dñs. Samuel aut̄ surrexit. ⁊ ascendit de galgalis. in gabaa bēiamī. Et reliqui ꝑl̄ī ascendert pt̄ saul. obuiam ꝑl̄o. q̄ expugnabant eos. venientes de galgala in gabaa in colle bē iamin. Et recensuit saul ꝑl̄m q̄ inuenti fuerant cū eo. q̄si sexcentos viros. ⁊ saul ⁊ ionathas filī ei. ꝑl̄usq; q̄ inuent̄ fuerat cū eis. erat ī gabaa bēiamin. Porro philistijz cōscenderant in machinas. Et egressi sunt ad ꝑliandū de castris philistinoꝝ tres cunei. Ūn̄ cune̅ pgebat ꝓtra viam ephraim. ad tram saul. Porro alī ingrediebat̄ p viam bethoron. Tercī aut̄ verterat se ad ītertermini in tærra sabaa. imminentis vallis seboim ꝓtra deꝛtū. Porro faber ferrarī ñ īueniebat̄ in omni tra israel. Cauerant em̄ philistijm. ne forte facerent hebrei gladiū aut lanceaz. Descendebat ergo omnis isrl̄ ad philistijz. vt accueret vnusq̄sq; vomerē suū et ligonez ⁊ securim ⁊ tridentē ⁊ sarculum. Retuse itaq; erant acies vomer̄ ⁊ ligonū ⁊ tridentiū ⁊ securiū. vsq; ad stimulū corrigendū. Cunq; venisset dies prelij. nō est inuent̄ ensis et lancea in manu tocius ꝑl̄ī qui erat cum saul et ionatha. excepto saul et ionatha filio ei̅. Egressa est aut statio philistijm. vt transcenderet ī machinas.

Ca. XIIII.

Et accidit in q̄dam die. vt diceret ionathas filī saul ad adolescentez armiger̄ suum. Veni ⁊ transeam̅ ad statōem philistinoꝝ. q̄ est trans locū illū. Patri aut̄ suo hocipsū ñ indicauit. Porro saul morabat̄ in extrema pte gabaa. sb malagnato q̄ erat in agro gabaa. Et erat ꝑl̄us cū eo q̄si sexcentor̄ viroꝝ. Et achias filī achitob frīs ichabod filij phinees. q̄ or t̄ fuerat ex heli sacerdote dñi in sylo. portabat ephot. Sed ⁊ ꝑl̄us ignorabat q̄ isset ionathas. Erant aut̄ inter ascensus. p quos nitebat̄ ionathas transire ad statōnes philistinoꝝ. eminentes petre ex vtrq; pte. ⁊ q̄si in modū dentiū. scopuli hincinde prupti. Nomen vni boses. et nomen altert senes. Vnus scopulus pminens ad aq̄lonem ex aduerso machmas. et alter ad meridiem contra gabaa. Dixit aut̄ ionathas ad adolescentē armigez suuz. Veni transeam̅ ad statōez incircūcisoꝝ hoc. si forte faciat dñs pro nobis. qz nō est dño difficile salure vel in multis vel ī paucis. Dixitq; ei armiger su̅. Fac omnia q̄ placent aīo tuo. Perge q̄ cupis. et ero tecū vbicunq; volueris. Et ait ionathas. Ecce nos trnsim̅ ad viros istos. Cūq; apparuerim̅ eis. si taliť locuti fuerint ad nos. manete donec veniam̅ ad vos. stem̅ in loco nro. nec ascendam̅ ad eos. Si autez dixerint ascendite ad nos. ascendam̅ ad eos. qz tradidit eos dñs in manib nris. Hoc erit nobis signum. Apparuit igit̄ vterq; statioui philistinoꝝ. Dixert̄q; philistijm. En hebrei egrediūt̄ de cauernis. ī q̄b abscōditæ fuerāt. Et locuti

sunt viri de statõne ad ionathan⁊ ad armigꝝ eius dixerũtq3. Ascendite ad nos.⁊ oñdem⁹ vobis rem. Et ait ionathas ad armigꝝ suũ. ascendamus ꝑgre me. Tradidit eñ dñs eos in man⁹ ísrl'. Ascendit aũ ionathas manibꝫ⁊ pedibꝫ reptãs⁊ armiger ei⁹ pt⁹ eũ. Itaq3 cũ vidissent faciem ionathe. alij cadebant añ ionathan. alios armiger ei⁹ int̃ficiebat. seqns eũ. Et facta est plaga ꝓma quã pcussit ionathas⁊ armiger ei⁹. q̃si viginti viroꝝ. ĩ media ptę iugeris. quã par boũ in die arare ꝓsueuit. Et factũ est miraculũ in castris⁊ p agros. Sed et oĩs ꝓpl'us statõnis eoꝝ q̃ ierant ad p̃dandũ obstupuit:⁊ ꝓturbata sunt castra. Et accidit q̃si miraculũ a deo. Et respexer̃t speculatores saul q̃ erant in gabaa bẽiamin. Et ecce mlt'itudo ꝑstrata.⁊ huc illucq3 diffugiens. Et ait saul ꝓpl'o q̃ erat cũ eo. Requirite⁊ videte. q̃s abierit ex nobis. Cũq3 req̃sissent. reptũ est non ad esse ionathan⁊ armigꝝ eius. Et ait saul ad achiaz. Applica archaz dñi. Erat eñ ibi archa dñi in die illa. cũ fi lijs ísrl'. Cũq3 loq̃rer̃ saul ad sacerdotẽ. tumult⁹ magn⁹ exort⁹ est ĩ castris philistinorũ. Crescebatq3 paulatĩ.⁊ clari⁹ resonabat. Et ait saul ad sacerdotẽ. Contĥe manum tuaz/Conclamauit g̃ saul⁊ omnis ꝓpl'us q̃ erat cũ eo.⁊ vener̃t vsq3 ad locũ certamiñs. Et ecce ỽsus fuerat gladi⁹ vniuscuiusq3 ad ꝓximũ suũ. et cedes magna nimis. Sed et hebrei q̃ fuerant cũ philistijm heri⁊ nudiuster ci⁹. Ascenderãtq3 cũ eis in castris. et reuersi sũt vt eẽnt cũ ísrl'.⁊ hijs q̃ erant cũ saul et ionatha. Oẽs q̃z ísrl'ite q̃ se absconderãt in mõte ephraim. audientes q̃ fugissent philistei. sociaver̃t se cũ suis ĩ p̃lio. Et erant cũ saul q̃si decez milia viroꝝ.⁊ salvauit dñs de⁹ ísrl' in die illa. Pugna aũ pertransit vsq3 ad bethaphen. Et viri ísrl' sociati sunt sibi ĩ die illa. Adiurauit aũ saul ꝓpl'm dicẽs. Maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ vsq3 ad vesperaz. donec vlciscar de inimicis meis Et non mãducauit vniuersus ꝓpl'us panẽ. Omnisq3 terre vulg⁹ venit in saltũ. in quo erat mel sup faciem agri. Ingressus ẽ itaq3 ꝓpl'us satũ et apparuit fluens mel. nulluspq3 applicuit manũ ad os suum Timebat eñ ꝓpl'us iuramentũ. Porro ionathas nõ audierat. cũ adiuraret p̃ ei⁹ ꝓpl'm. Extẽditq3 sũmitatẽ virgule quã habebat ĩ manu. et intinxit in fauũ mellis. Et cõuertit manũ suam ad os suũ. et illumĩati sunt oculi eius. Rñdensq3 vnus ỽ ꝓpl'm ait. Iureiurãdo constrĩxit pater tuus ꝓpl'm. dicens. Maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ hodie. Defecerat aũ ꝓpl'us. Dixitq3 ionathas. Turbauit pater me⁹ terraz. Elidistis ipsi qz illumĩati sunt oculi mei. eoq3 gustauerim paululum de melle isto. Quantomagis si comedisset ꝓpl'us de preda inimicoꝝ suoꝝ quã reperit nõne maior plaga facta fuisset philistijm? Percusser̃t ergo ĩ die illa philisteos. a machinis vsq3 in hailon. Defatigat⁹ est autez ꝓpl'us nimis. et ỽsus ad predã. tulit oues⁊ boues⁊ vitulos.⁊ mactauer̃t in terra. Comeditq3 ꝓpl'us cũ sanguine. Nunciaverũt aũt sauli dicentes. q3 ꝓpl'us peccasset dño. comedens cum sanguine. Qui ait preuaricati estis. Eloluite ad me iam nunc saxum g̃nde. Et dixit saul. Dispgamini in vulg⁹ et dicite eis vt adducat ad me vnusquisq3 bouem suũ⁊ arietẽ.⁊ occidite super istud. et vescimini⁊ nõ peccabitis dño. comedentes cũ sanguine. Adduxit itaq3 oĩs ꝓpl'us vnusquisq3 bouẽ in manu sua vsq3 ad noctez.⁊ occider̃t ibi. Edificauit aũ saul altare dño. Tuncq3 p̃mũ cepit edificare altare dño. Et dixit saul. Irruam⁹ sup philisteos nocte.⁊ vastem⁹ eos vsq3dũ illucescat mane. nec relinquamus ex eis virum. Dixitq3 ꝓpl'us. Omne quod bonũ tibi videtur in oculis tuis fac. Et ait sacerdos. Accedam⁹ huc ad deum. et consuluit saul dñm dicẽs. Nũ persequr philistijm si trades eos ĩ manũ ísrael? Et non rñdit ei in die illa. Dixitq3 saul. Applicate huc vniversos angulos ꝓpl'i et scitote⁊ videte per quẽ acciderit hoc peccatũ hodie. Viuit dñs saluator ísrael. qz si per ionathan filiũ meũ factũ est. absq3 retractatõne morier̃. At q̃ nullus ex̃ dixit ei de omni ꝓpl'o. Et ait ad vniversũ ísrael. Se paramĩ vos in ptem vnam. et ego cũ ionatha filio meo ero ĩ ptę alt̃a. Rñditq3 ꝓpl'us ad saul. Q̃ bonum tibi vider̃ in oculis tuis fac. Et dixit ad dñm deũ ísrl'. Dñe deus ísrl'da iudiciũ. quid est q3 non rñderis suo tuo hodie? Si in me aut in ionatha filio meo est iniq̃tas hec da ostensionez. Aut si hec iniquitas est in ꝓpl'o tuo da sanctitatẽ Et deprehensus est ionathas et saul: ꝓpl'us autem exiuit. Et ait saul. Mittite sortem

Regū

inter me et inter ionathan filiū meum. Et
capt⁹ est ionathas. Dixit aūt saul ad iona-
than. Indica mihi q̄d feceris? Et īdicauit
ei ionathas. et ait. Gustans gustaui in sū-
mitate virge q̄ erat in manu mea. paululū
mellis. ⁊ ecce ego morior. Et ait saul. Hec
faciat mihi de⁹. et hec addat. q̄r morte mo-
rieris ionatha. Dixitq̄ ꝓpl'us ad saul. Er-
go ne ionathas morietur. q̄ fecit salutē hanc
magnam in israel. Hoc nephas est. Viuit
dn̄s. si ceciderit capillus de capite ei⁹ in ter
ram. q̄r cū deo operat⁹ est hodie. Liberauit
ergo ꝓpl'us ionathan. vt non moreret. Re-
cessitq̄ saul. nec ꝑsecut⁹ est philistijm. Por-
ro philistijm abierunt in loca sua. Et saul
confirmato regno sup̄ israel. pugnabat ꝑ
circuitū aduersum omnes inimicos eius:
contra moab ⁊ fili⁹ amon. ⁊ edom. ⁊ reges
soba et philisteos. et quocūq̄ se verterat:
sup̄abat. Congregatoq̄ exercitu percussit
amalech. et eruit israel de manu vastatoꝝ
ei⁹. Fuerunt aūt filij saul. ionathas et iesui
et melchisua. et nomina duaꝝ filiaꝝ eius.
nomen p̄mogenite merob. ⁊ nomen mino-
ris michol. et nomē vxoris saul achinoez.
filia achimaas. Et nomen p̄ncipis milicie
eius abner fili⁹ ner. patruelis saul. Porro
Cis fuit pat̄ saul. et ner pater abner fili⁹
abiel. Erat autem bellum potens aduersū
philisteos. omnib⁹ diebus saul. Nam quē-
cunq̄ viderat saul viꝝ fortem ⁊ aptum ad
preliū: sociabat eum sibi. ¶ Ca. XV.

Et dixit samuel ad saul. Me misit
dn̄s. vt vngerem te in regem super
ꝓpl'm ei⁹ israel. Nunc ergo audi vo-
cez dn̄i. Hec dicit dn̄s exercituū. Recensui
quecūq̄ fecit amalech israeli. Qūo restitit
ei in via cum ascenderet de egipto. Nunc g̊
vade ⁊ ꝑcute amalech. et demolire vniuer-
sa ei⁹. Non parcas ei. et non concupiscas
ex rebus ipsi⁹ aliquid. sed interfice a viro
vsq̄ ad mulierem. et ꝑuulum atz lactantē.
bouem ⁊ ouem. camelum ⁊ azinum. Prece
pit itaq̄ saul ꝓpl'o. ⁊ recensuit eos quasi a-
gnos. ducenta milia peditum. ⁊ decem mi-
lia viroꝝ iuda. Cūq̄ venisset saul vsq̄ ad
ciuitatez amalech. tetendit insidias in tor-
rente. Dixitq̄ saul cyneo. Abite. recedite.
atz discedite ad amalech. ne forte inuoluā
te cū eo. Tu em̄ fecisti miscdiam cū omib⁹
filijs israel: cum ascenderent de egipto. Et
recessit cyneus de medio amalech. Percus-
sitq̄ saul amalech ab eiula. donec veniat
ad sur. q̄ est e regiōe egipti. Et apprehēdit
agag regem amalech. viuū. Omne aūt vul-
gus interfecit in ore gladij. Et pep̄cit saul
et ꝓpl'us agag. et optimis gregib⁹ ouiū et
armentoꝝ. ⁊ vestib⁹. ⁊ arietib⁹. ⁊ vniuersis
q̄ pulcra erant: nec voluerūt disperdere ea.
Quicq̄d ergo vile fuerit ⁊ reprobū. hoc de-
moliti sunt. Factū est aūt verbum dn̄i ad
samuel. dicens. Penitet me q̄ cōstituerim
saul regez. q̄r dereliq̄t me. ⁊ verba mea ope
non impleuit. Contristatusq̄ est samuel. ⁊
clamauit ad dn̄m tota nocte. Cunq̄ de no-
cte surrexissz samuel vt iret ad saul mane:
nunciatū est samueli eo q̄ venisset saul in
carmelū. et erexisset sibi fornicem trium-
phalem. ⁊ reuersus transisset. descendisset-
q̄ in galgala. Venit ergo samuel ad saul. ⁊
saul offerebat olocaustū dn̄o. de inicijs p̄-
daꝝ q̄ attulerat ex amalech. Et cū venisset
samuel ad saul. dixit ei saul. Benedict⁹ tu
dn̄o. Impleui verbū dn̄i. Dixitq̄ samuel.
Et que ē hec vox gregum q̄ resonat in au-
ribus meis. ⁊ armentoꝝ quam ego audio?
Et ait saul. De amalech adduxer̄t ea. Pe-
p̄cit em̄ ꝓpl'us melioribꝰ ouib⁹ et armentis.
vt immolarent̄ dn̄o deo tuo. reliq̄ vero oc-
cidim⁹. Ait aūt samuel ad saul. Sine me et
indicabo tibi q̄ locut⁹ sit dn̄s ad me nocte.
Dixitq̄ ei. Loq̄re. Et ait samuel. Nonne
cū ꝑuulus esses in oculis tuis: caput ī tri-
bub⁹ israel fact⁹ es? Vnxitq̄ te dn̄s in regē
sup̄ israel: ⁊ misit te dn̄s in viam ⁊ ait. Va-
de et interfice pctōres amalech. Et pugna-
bis ꝯt̄ eos vsq̄ ad internitōem eoꝝ. Qua-
re g̊ non audisti vocem dn̄i? sed versus ad
p̄daz es: ⁊ fecisti malū in oculis dn̄i. Et a-
it saul ad samuelem. Immo audiui vocem
dn̄i: ⁊ ambulaui in via per quaz misit me
dn̄s. et adduxi agag regem amalech: ⁊ a-
malech interfeci. Tulit aūt de preda ꝓpl'us
oues ⁊ boues: p̄micias eoꝝ q̄ cesa sunt. vt
immolet dn̄o deo suo in galgalis. Et ait sa
muel. Nunquid vult dn̄s olocausta aut vi-
ctimas ⁊ non potius vt obediat̄ voci dn̄i?
Melior est em̄ obedientia q̄ victima. ⁊ au-
scultare magisq̄ offerre adipem arietū.
qm̄ q̄i peccatū ariolādi ē repugnare. ⁊ q̄si
scelus ydolatrie. nolle acquiescere. Pro eo

ergo q̃ abiecisti sermonem dñi. abiecit te
dñs. ne sis rex. Dixitq3 saul ad samuelem.
Peccaui. q2 p̃uaricat⁹ sũ ſmonẽ dñi. ⁊ v̄ba
tua. timens ꝓpl'm. ⁊ obediens voci eoꝝ. Sz
nunc porta q̃so peccatũ meum. ⁊ reuertere
mecũ vt adorẽ dñm. Et ait samuel ad saul
Non reuertar tecũ. q2 ꝓiecisti ſmonẽ dñi.
et proiecit te dñs. ne sis rex sup̄ isrl'. Et cõ
uersus est samuel vt abiret. Ille aũt appre-
hẽdit sũmitatẽ pallij eius. q̃ et scissa est. Et
ait samuel ad eũ. Scidit dñs regnũ israel
a te hodie. ⁊ tradidit illud ꝓximo tuo meli
ori te. Porro triũphator in isrl' non ꝑcet.
et penitudine non flectet̃. Neq3 em̃ homo
est. vt agat penitentiaz. At ille ait. Pecca
ui. Sed nunc honora me coram senioribꝫ
ꝓpl'i mei. et coram israel. ⁊ reuertere mecũ
ut adorem dñm deum tuũ. Reuersus ergo
samuel. secut⁹ est saulem. Et adorauit saul
dñm. Dixitq3 samuel. Adducite ad me a-
gag regem amelech. Et oblatus est ei agag
pinguissim⁹ tremens. Et dixit agag. Sic-
cine sep̄at amara mors. Et ait samuel. Si
cut fecit absq3 liberis mulieres gladi⁹ tu⁹.
sic absq3 liberis erit inter ml'ieres mr̃ tua.
Et in frusta conscidit eũ samuel. corã dño
in galgalis. Abijt aũt samuel in ramatha.
saul vero ascendit in domũ suã in gabaa.
Et non vidit samuel vlt̃ saul. vsq3 ad diez
mortis sue. Veruntñ lugebat samuel saul.
qm̃ dñm penitebat q̃ ꝯstituisset regez saul
super israel. ¶ Ca. XVI.

Dixitq3 dñs ad samuelem. Vsqueq̃
tu luges saul. cũ ego ꝓiecerim eum
ne regnet sup̄ isrl'. Imple cornu tu
um oleo. et veni vt mittam te ad ÿsai beth-
leemitẽ. Prouidi em̃ in filijs ei⁹ mihi regẽ.
Et ait samuel. Qũo vadam? Audiat enim
saul. ⁊ interficiat me. Et ait dñs. Vitulũ d̃
armento tolles in manu tua: et dices. Ad
immolãdum dño veni. Et vocabis ÿsai ad
victimam. Et ego oñdam tibi q̃d facias. et
vnges quẽcunq3 mõstrauero tibi. Fecit g̃
samuel sicut locut⁹ est ei dñs. Venitq3 ĩ be-
thleem. Et admirati sũt seniores ciuitatis
occurrentes ei. Dixer̃tq3. Pacific⁹ ne ẽ in-
gressus tu⁹? Et ait pacific⁹. Ad immolan-
dũ dño veni. Sct̃ificamĩ. ⁊ venite mecum
vt immolẽ. Sct̃ificauit g̃ ÿsai. ⁊ filios ei⁹.
⁊ vocauit eos ad sacrificiũ. Cunq3 ingressi
essent: vidit heliab ⁊ ait. Nũ coram dño est
xp̃c eius? Dixit dñs ad samuelẽ. Ne respi-
cias vultũ ei⁹. neq3 altitudinẽ stature ei⁹.
qm̃ abieci eũ. nec iuxta intuitum hoĩs ego
iudico. Homo em̃ videt ea q̃ parent ĩ facie.
dñs at̃ intuet̃ cor. Et vocauit ÿsai amina-
dab. ⁊ adduxit eũ coraz samuel. Qui dixit
Nec hunc elegit dñs. Adduxit at̃ ÿsai sam
ma: de q̃ ait. Etiaz hunc ñ elegit dñs. Ad-
duxit itaq3 ÿsai septẽ filios suos coraz sa-
muel. Et ait samuel ad ÿsai. Nõ elegit dñs
ex istis. Dixitq3 samuel ad ÿsai. Nunq̃d iã
cõpleti sũt filij? Qui rñdit. Adhuc reliqu⁹
est ꝑuulus. ⁊ pascit oues. Et ait samuel ad
ÿsai. Mitte ⁊ adduc eũ. Nec em̃ discũbem⁹
p̃usq̃ huc ille veniat. Misit g̃ et adduxit eũ
Erat aũt ruffus ⁊ pulcer aspectu. decoraq3
facie. Et ait dñs. Surge ⁊ vnge eũ. ipse est
em̃. Tulit g̃ samuel cornu olei. ⁊ vnxit euz
in medio fratꝝ ei⁹. Et direct⁹ est spũs dñi a
die illa in dd̃. ⁊ deinceps. Surgẽsq3 samu-
el abijt in ramatha. Spũs at̃ dñi recessit a
saul. ⁊ exagitabat eũ spũs neq̃ a dño. Dix
erũt q3 ſui saul ad eũ. Ecce spũs dñi mal⁹
exagitat te. Jubeat dñs nr̃ rex. ⁊ ſui tui q̃
coraz te sunt. q̃rent hominẽ scientẽ psalle-
re cithara. vt qñ arripuerit te spũs dñi ma
lus. psallat man⁹ sua. et leui⁹ feras. Et ait
saul ad seruos suos. Prouidete ergo mihi
aliquem bene psallentẽ. et adducite eũ ad
me. Et rñdens vnus de pueris ait. Ecce vi-
di filiũ ÿsai bethleemitem. sciẽtẽ psallere.
et fortissimũ robore. ⁊ viꝝ bellicosum. et
prudentem in verbis. et pulcꝝ viꝝ. et dñs
est cũ eo. Misit ergo saul nuncios ad ÿsai.
dicens. Mitte ad me dd̃ filium tuum. q̃ est
in pascuis. Tulit itaq3 ÿsai azinum plenũ
panibꝫ. ⁊ lagenam vini. ⁊ hedum de capris
vnũ. ⁊ misit ꝑ manum dd̃ filij sui. sauli. Et
venit dd̃ ad saul. et stetit coram eo. At ille
dilexit eum nimis. et factus est eius armi-
ger. Misitq3 saul ad ÿsai dicens. Stet dd̃
in conspectu meo. Inuenit em̃ grãm in o-
culis meis. Igit̃ qñcunq3 spũs dñi malus
arripiebat saul. dd̃ tollebat citharam ⁊ ꝑ-
cuciebat manu sua: ⁊ reuocillabat̃ saul. ⁊
leuius habebat. Recedebat enim ab eo spi
ritus malus. ¶ Ca. XVII

Congregantes at̃ philistijm agmĩa
sua in p̃liũ. ꝯuener̃t ĩ sochot iude ⁊
cast̃metati sũt int̃ sochot ⁊ azecha. ĩ

finibꝫ domini. ꝓro saul et viri isrl'. congregati venerūt ī valle therebinti. ⁊ direxerūt aciem ad pugnandū cōtra philistijm. Et philistijm stabant supⁿ montē ex ptē hac: ⁊ isrl' stabat supⁿ montē ex altera ptē. vallisqꝫ erat inᵗ eos. Et egressus ē vir spuri⁹ de castris philistinoꝝ. noīe goliath de geth. altitudīs sex cubitoꝝ ⁊ palmo ⁊ cassis erea supⁿ caput ei⁹. ⁊ lorica hamata induebatᵘ. ꝓrro pondus loricē ei⁹ q̄nqꝫ milia siclorꝝ eris erat. ⁊ ocreas ereas habebat in cruribꝫ. et clipe⁹ ere⁹ tegebat humeros ei⁹. Hastile aūt haste ei⁹. erat q̄si liciatoriū texentiū. Ipsuꝫ aūt ferꝝ haste ei⁹ sexcentos siclos habebat ferri. Et armiger ei⁹ añcedebat eū. Stāsqꝫ clamabat aduersū phalangas isrl'. ⁊ dicebat eis. Quare venistis parati ad plīū? Nūq̄d ego ñ sum philiste⁹ ⁊ vos fui saul? Eligite ex vobis virꝝ. ⁊ descendat ad singulare certamē Si q̄erit pugre mecū ⁊ pcusserit me. erim⁹ vob fui. Si aūt ego pualuero et pcussero eū vos fui eritis. et fuietis nob. Et aiebat philiste⁹. Ego exprobraui agminibꝫ isrl' hodie. Date mihi virꝝ. ⁊ ineat singulare certamē mecū. Audiens aūt saul et oēs isrl'ite fmones philistei huiuscemodi. stupebant ⁊ metuebant nimis. Dauid aūt erat filⁱ⁹ viri ephrateī de quo supdictū est. de bethleem iuda cui nomē erat ysai. q̄ habebat octo filios. ⁊ erat vir ī diebꝫ saul. senex ⁊ gnteu⁹ inᵗ viros. Abierūt aūt tres filij ei⁹ maiores· pt⁹ saul in plīū. Et noīa triū filioꝝ ei⁹ q̄ prexerūt ad bellū. heliab pmogenit⁹: ⁊ scdus aminadab. tercⁱ⁹ q̄ꝫ samma. Dauid aūt erat minim⁹. Tribꝫ g̃ maioribꝫ secutis saulē. abijt dō ⁊ reuersus ē a saul. vt pasceret gregeꝫ patris sui in bethleem. Procedebat vero philiste⁹ mane ⁊ vespe. et stabat q̄dragīta diebꝫ. Dixit aūt ysai ad dō filiū suū. Accipe fratribꝫ tuis ephi polētē ⁊ decem panes istos. ⁊ curre in castra ad fratres tuos. ⁊ decē formellas caseⁱ. has deferes ad tribunū. Et fratres tuos visitabis si recte agant. ⁊ cū quibꝫ ordīate sunt discе. Saul aūt ⁊ illi: ⁊ oēs filij isrl' in valle therebinti pugbant aduersū philistijm. Surrexit itaqꝫ dauid mane ⁊ ꝓmendauit gregeꝫ custodi. ⁊ onust⁹ abijt sicut p̄cepat ei ysai. Et venit ad locū magdala ⁊ ad exercitū. q̄ egressus ad pugnaꝫ vociferat⁹ erat in certamine. Direxerat enī aciem isrl': sed ⁊ philistijm ex aduerso fuerant preparati. Dereliq̄ns ergo dauid vasa q̄ attulerat sub manu custodis ad sarcinas. cucurrit ad locū certaminis. et interrogabat si omīa recte agerenᵗ erga fratres suos. Cūqꝫ adhuc ille loqueretur eis. apparuit vir ille spurius ascendens goliath nomīe. philiste⁹ de geth de castris philistinoꝝ. Et loq̄nte eo hec eadem verba. audiuit dauid. Omnes autem israelite cū vidissent virꝝ fugerūt a facie eius. timētes eum valde. Et dixit vnusquispiam de israel. Nūm vidisti virꝝ hunc qui ascendit? Ad exprobrandū enī israel ascendit. Ditabit rex diuicijs magnis. et filiam suam dabit ei. ⁊ domū patris ei⁹ faciet absqꝫ tributo ī isrl'. Et ait dō ad viros q̄ stabant secū dicens. Quid dabitᵘ viro q̄ pcusserit philisteū hūc. Et tulerit opprobriū de isrl'? Quis ē enī hic philiste⁹ incircūcisus. q̄ exprobrauit aciem dei viuentis? Referebat aūt ei ptⁱus eūdem sermonē dicens. Hec dabunᵗ viro. q̄ pcusserit eū. Qō cū audisset heliab frater ei⁹ maioꝝ loq̄nte eo cū alijs. iratⁿ⁹ est ptra dō et ait. Quare venisti. et q̄re dereliq̄sti pauculas oues illas in deserto? Ego noui superbiaꝫ tuam ⁊ neq̄ciam cordis tui. q̄ vt videres prelīū descendisti. et dixit dō. Quid feci? Nunq̄d non verbū est? Et declinauit paululum ab eo ad aliū. Dixitqꝫ eūdem fmonem. Et rndit ei ptⁱus verbū sicut pus. Audita sūt aūt verba q̄ locut⁹ est dauid. et annūciata ī cōspectu saul. Ad quem cū fuisset adduct⁹ locut⁹ est ei. Non ꝯcidat cuiusq̄ in eo. Ego seru⁹ tu⁹ vadam. ⁊ pugnabo aduersus philisteū. Et ait saul ad dauid. Non vales resistere philisteo isti. Nec pugnare aduers⁹ eum q̄ puer es. Hic aūt vir bellatoꝝ est ab adolescētia sua. Dixitqꝫ dō ad saul. Pascebat seru⁹ tu⁹ patris sui gregem. ⁊ veniebat leo vel vrsus. et tollebat arietem de medio gregis. ⁊ ptⁱq̄bar eos ⁊ pcuciebā. eruebāqꝫ de ore eoꝝ. Et illi ꝯsurgebant aduersū me. et apprehēdebam mentū eoꝝ. et suffocabam interficiebamqꝫ eos. Nam ⁊ leonez et vrsū interfeci ego seru⁹ tuus. Erit igiᵗ et philiste⁹ hic incircūcisus quasi vn⁹ ex eis. Nūc vadam ⁊ auferam opprobriū ptⁱ. Quī q̄s est iste philiste⁹ incircumcisus. q̄ ausus est maledicere exercitui dei viuētis? Et ait dauid. Dñs q̄ eripuit me ō manu leonis ⁊ de

de manu vrsi. ipe me liberabit de manu phi
listei hui⁹. Dixit aũt saul ad dauid. Vade
⁊ dñs tecum sit. Et induit saul dauid vesti
mentis suis. ⁊ imposuit galeaz eream sup
caput eius. ⁊ vestiuit eum lorica. Accinct⁹
ergo dauid gladio ei⁹ sup vestem suam. ce-
pit temptare si armat⁹ posset incedere. Nõ
em̃ habebat ꝯsuetudinem. Dixitqz dauid
ad saul. Non possum sic incedere. qꝛ nec v-
sum habeo ⁊ deposuit ea. Et tulit baculum
suũ quez semp habebat in manib⁹. ⁊ elegit
sibi q̃nqz limpidissimos lapides de torren-
te. ⁊ misit eos in peraz pastoralẽ quam ha-
bebat secũ. et fundam manu tulit. ⁊ ꝓcessit
aduersum philisteũ. Ibat aũt philiste⁹ ince-
dens ⁊ appropinq̃ns aduersum dd̃. et armi-
ger ei⁹ ante eũ. Cunqz inspexisset eũ phili-
ste⁹ ⁊ vidisset dd̃. despexit eũ. Erat em̃ ado-
lescẽs ruffus. ⁊ pulcer aspectu. Et dixit phi
liste⁹ ad dauid. Nunq̃d ego canis suz. q̃ tu
venis ad me cũ baculo? Et maledixit phili
steus dd̃. in dijs suis. dixitqz ad dauid. Ve
ni ad me. ⁊ dabo carnes tuas volatilibus
celi ⁊ bestijs terre. Dixit aũt dauid ad phi-
listeũ. Tu venis ad me cũ gladio. ⁊ hasta ⁊
clipeo. ego aũt venio ad te in noĩe dñi exer-
cituũ dei agminũ israel. q̃bus exprobrasti
hodie. ⁊ dabit te dñs in manu mea. ⁊ ꝑcu-
ciam te. ⁊ auferaz caput tuũ a te. Et dabo
cadauera castroꝝ philistijm hodie volatili
bus celi. et bestijs t̃re. vt sciat oĩs terra qꝛ
est dñs deus in isrl̃. ⁊ nouerit vniuersa ec-
clesia hec. qꝛ non in gladio nec in hasta sal
uat dñs. Ipsi⁹ em̃ est bellũ. et tradet vos in
man⁹ nrãs. Cũ ergo surrexisset philisteus.
et veniret ⁊ appropinq̃ret ꝯt̃ dauid. festina-
uit dd̃ ⁊ occurrit ad pugnam ex aduerso
philistei. Et misit manũ suam in peraz. tu
litqz vnũ lapidẽ ⁊ funda iecit. ⁊ circũducẽs
ꝑcussit philisteũ in fronte. et infix⁹ ẽ lapis
in fronte ei⁹. ⁊ cecidit in faciẽ suam sup t̃-
ram. Preualuitqz dauid aduersũ philisteũ
in funda ⁊ lapide. ꝑcussumqz philisteũ in-
terfecit. Cunqz gladium non h̃ret in manu
dd̃. cucurrit ⁊ stetit super philisteũ. ⁊ tulit
gladiũ ei⁹ ⁊ eduxit eũ de vagina sua et int̃-
fecit eũ. p̃ciditqz caput ei⁹. Vidẽtes aũt phi-
listijm q̃ mortu⁹ eẽt fortissim⁹ eoꝝ. fugier̃t
Et cõsurgentes viri isrl̃ et iuda vociferati
sunt. ⁊ ꝑsecuti sunt philisteos. vsqzdũ veni
rent in vallem ⁊ vsqz ad portas accharon.
Ceciderunt qz vulnerati de philistijm in via
sarim et vsqz ad geth. ⁊ vsqz ad accharon.
Et reuertentes filij isrl̃. postq̃ ꝑsecuti sunt
philisteos. Inuaserunt castra eoꝝ. Assu-
mẽs aũt dauid caput philistei: attulit illud
in ihrl̃m. arma vero eius posuit in taber-
naculo suo. Eo autez tpe quo viderat saul
dauid egredientẽ contra philisteũ: ait ad
abner p̃ncipem milicie sue. De qua stirpe
descendit h̃ adolescens? Dixitqz abner. Vi-
uit anima tua rex. si noui. Et ait rex. In-
terroga tu cui⁹ fili⁹ sit iste puer. Cunqz re-
gressus esset dauid percusso philisteo. tulit
eum abner. et introduxit coram saule ca-
put philistei habentez in manu. Et ait ad
eum saul. De qua ꝓgenie es. o adolescens?
Dixitqz dauid. filius serui tui ÿsai bethle-
emite ego sum.

Ca. XVIII

Et factuz est cum complesset loqui
ad saul. aĩa ionathe conglutinata
est anime dauid. ⁊ dilexit eum io-
nathas quasi animam suam. Tulitqz eum
saul in die illa. ⁊ non concessit ei vt reuer
teret̃ in domum patris sui. Inierunt autẽ
dauid et ionathas fedus. Diligebat enim
eum quasi animam suaz. Nam expoliauit
se ionathas tunica qua erat indut⁹. et de-
dit eam dd̃: ⁊ reliq̃ vestimenta sua. vsqz ad
gladiũ ⁊ arcũ suũ. ⁊ vsqz ad baltheũ. Egre-
diebat̃ quoqz dd̃ ad oĩa quecunqz misisset
eũ saul: ⁊ prudenter se agebat. Posuitqz eũ
saul sup viros belli. ⁊ accept⁹ erat in ocl̃is
vniuersi ꝓpl̃i. maximeqz ĩ ꝯspectu famuloꝝ
saul. Porro cũ reuerteret̃ percusso phili-
steo dauid: et ferret caput eius in ihrl̃m.
egresse sunt mulieres de vniuersis vrbibus
isrl̃. cantantes. chorosqz ducentes in occur
sum saul regis. in timpanis leticie ⁊ in si-
stris. ⁊ p̃cinnebãt ml̃ieres: ludentes atz di
centes. Percussit saul mille. ⁊ dd̃ decez mi-
lia. Irat⁹ est aũt saul nimis. ⁊ displicuit ĩ o-
culis ei⁹ iste ſmo. Dixitqz. dederunt dauid
decem milia: ⁊ mihi mille dederunt. Quid
ei sup est nisi solũ regnũ? Non ergo rectis
ocul̃ saul aspiciebat dauid. a die illa ⁊ de-
inceps. Post diẽ aũt alterã inuasit spũs dei
malus saul: et ꝓphetabat in medio domus
sue. Dauid autem psallebat manu sua: si-
cut ꝑ singulos dies. Tenebatqz saul lance-
am ⁊ misit eã: putans q̃ ꝯfigere posset dd̃

cū pariete. Et declinauit dauid a facie ei⁹ scdo. Et timuit saul dauid: eoq̄ esset dñs cū eo. et a se recessisset. Amouit ergo eum saul a se: ⁊ fecit eum tribunū sup̄ mille viros. Et egrediebat̄. ⁊ int̄bat ī ꝯspctu ꝓpli. In omnib⁹ q̄z vijs suis dauid prudent̄ agebat: et dñs erat cum eo. Vidit itaq̄z saul q̄ prudens esset nimis: et cepit cauere eum. Omnis aūt israel ⁊ iuda diligebat dauid. Ip̄e at̄ ingrediebat̄ ⁊ egrediebat̄ ante eos. Dixitq̄z saul ad dauid. Ecce filia mea maior merob ipsam dabo tibi in vxorem: tm̄modo esto vir fortis. et preliare bella dñi. Saul autē reputabat dicens. Non sit manus mea in eo: sed sit sup̄ eū man⁹ philistinoꝝ. Ait autē dauid ad saul. Quis ego sū? aut q̄ est vita mea. aut cognatō patris mei in israel: vt fiam gener regis? Factum est autez tempus cū deberet dari merob filia saul dauid: data ē hadriel molathite vxor. Dilexit autez dauid michol filiam saul alteraz. Et nunciatum est saul. et placuit ei. Dixitq̄z saul. Dabo eaz illi. vt fiat ei ī scādalum: ⁊ sit super eum man⁹ philistinoꝝ. Dixitq̄z saul ad dauid. In duab⁹ rebus gener me⁹ eris hodie. Et mandauit saul ꝑuis suis. Loquimini ad dauid clam me: dicentes. Ecce places regi: ⁊ omnes ꝑui ei⁹ diligunt te. Nunc ergo esto gener regis. Et locuti sunt ꝑui saul in auribꝰ dauid: omnia verba hec. Et ait dauid. Nū parum videt̄ vobis: generꝝ esse regis? Ego autē sum vir paup̄: ⁊ tenuis. Et renūciauerūt serui saul dicētes. Huiuscemodi verba locut⁹ est dd̄ Dixit autez saul. Sic loq̄mini ad dauid. Non habet rex sponsalia necesse. nisi tantum centū prepucia philistinoꝝ: vt fiat vlcio de inimicis regis. Porro saul cogitabat dd̄ tradere ī man⁹ philistinoꝝ. Cūq̄z renūciassent serui ei⁹ dauid. verba q̄ dixerat saul: placuit ꝑmo ī oculis dauid. vt fieret gener regis. Et post paucos dies surgens dauid: abijt in accharon cū viris q̄ sub eo erant. ⁊ percussit ex philistijm ducentos viros. ⁊ attulit eoꝝ prepucia ⁊ annumerauit ea regi: vt esset gener ei⁹. Dedit itaq̄z saul ei: michol filiaz suam vxorē. Et vidit saul. et intellexit quod dñs esset cum dauid. Michol autē filia saul: diligebat eum. Et saul magis cepit timere dauid. Factusq̄z ē saul inimicus dauid: cunctis diebus. Et egressi sunt p̄ncipes philistinoꝝ. A principio aūt egressionis eoꝝ. prudēti⁹ se gerebat dauid: q̄ omnes viri saul: et celebre factum est nomen eius nimis. ¶ Ca. XIX

Locutus est autē saul ad ionathan filium suum. et ad omnes seruos suos: vt occiderent dauid. Porro ionathas fili⁹ saul: diligebat dauid valde. Et indicauit ionathas dauid dicens. Querit saul pater me⁹ occidere te. Quapropter obserua te queso mane. et manebis clam ⁊ absconderis. Ego autem egrediens stabo iuxta patrem meum in agro vbicunq̄z fuerit. et ego loquar de te ad patrem meum. et quodcunq̄z videro: nunciabo tibi. Locutus est ergo ionathas de dauid bona: ad saul patrē suum. Dixitq̄z ad eum. Ne pecces rex in seruum tuum dauid. quia non peccauit tibi: et opera eius bona sunt tibi valde. ⁊ posuit animaz suam in manu tua et percussit philisteum: et fecit domin⁹ salutem magnam vniuerso israheli. Vidisti: et letatus es. Quare ergo peccas in sanguine innoxio. interficiens dauid qui est absq̄z culpa? Quod cum audisset saul. placat⁹ voce ionathe iurauit. Viuit domin⁹: quia non occidet̄. Vocauit itaq̄z ionathas dauid: et indicauit ei omnia verba hec. Et introduxit ionathas dauid ad saul: ⁊ fuit ante eum. sicut fuerat heri ⁊ nudiusterci⁹. Motum est autem rursum bellum. ⁊ egressus dauid pugnauit aduersum philistijm: percussitq̄z eos plaga magna. et fugerunt a facie eius. Et factus est spiritus domini malus in saul. Sedebat aūt in domo sua: et tenebat lanceam. Porro dauid psallebat in manu sua. Nisusq̄z est saul configere dauid lancea in pariete. Et declinauit dauid a facie saul. Lancea autem casso vulnere perlata est in pariete. ⁊ ipse dauid fugit: et saluatus est nocte illa. Misit ergo saul satellites suos nocte in domū dauid: vt custodirent eum et interficeretur mane. Quod cum annunciasset dauid michol vxor sua dicens. nisi saluaueris te nocte hac: cras morieris. deposuit eum per fenestram. Porro ille abijt et aufugit. atz saluatus est. Tulit autem michol statuam. et posuit eam super lectum. ⁊ pellem pilosam capraꝝ posuit ad caput ei⁹: ⁊ operuit eaz

vestimētis. Misit autem saul apparitores. qui raperent dauid: et responsum est q̄ egrotaret. Rursumq; misit saul nuncios vt viderēt dd̄ dicens. Afferte eum ad me in lecto. vt occidat̄. Cunq; venissent nuncij. inuentum est simulacrum super lectū. et pelles capraꝝ ad caput eius. Dixitq; saul ad michol. Quare sic illusisti mihi: ⁊ dimisisti inimicum meum vt fugeret? Et rñdit michol ad saul. Quia ip̄e locutus est mihi dicens. Dimitte me: alioquin interficiaz te. Dauid autem fugiens saluatus est. Et venit ad samuel in ramatha: et nunciauit ei omnia que fecerat sibi saul. Et abierunt ipse ⁊ samuel: ⁊ morati sunt in naioth. Nūciatum est autem sauli a dicentibus. Ecce dauid in naioth in ramatha. Misit ergo saul lictores vt raperent dauid. Qui cum vidissent cuneum ꝓphetarum vaticinantium. et samuel stantem super eos: factus ē etiam spiritus domini in illis. et ꝓphetare ceperunt etiam ipsi. Quod cum nunciatū esset sauli: misit et alios nuncios. Prophetauerunt autē et illi. Et rursum misit saul tercios nuncios: qui et ipsi prophetauerunt. Et iratus iracundia saul abijt etiam ipse in ramatha: et venit vsq; ad cisternam magnam que est in sochot. Et interrogauit et dixit. In quo loco sunt samuel ⁊ dauid? Dictumq; est ei. Ecce in naioth sunt in ramatha. Et abijt ī naioth in ramatha. Et factus est etiam super eum spūs dñi. et ambulauit ingrediens: et ꝓphetabat vsq; dum veniret. in naioth in ramatha. Et expoliauit etiam ipse se vestimentis suis et ꝓphetauit cū ceteris corā samuel: ⁊ cecinit nudus tota die illa et nocte. Unde et exiuit ꝓuerbium. Nū et saul inter ꝓphetas?

Capitulum. XX.

Fugit autem dauid de naioth. que est in ramatha: veniensq; locutus est coram ionatha. Quid feci? Que est iniquitas mea. et quod peccatū meum in patrem tuum: quia querit animam meam? Qui dixit ei. Absit a te: non morieris. Neq; em̄ faciat pater me⁹ quicq̄ grande vl̄ paruū: nisi p̄us indicauerit mihi. Hunc g̊ celauit a me pater me⁹ ſmonem tm̄modo. Nequaq̄ enim erit istud. Et iurauit rursū dauid. Et ille ait. Scit profecto pater tu⁹ q̄ inueni gratiam in oculis tuis. et dicet. Nesciat hoc ionathas: ne forte t̄stet̄. Quī-īmo viuit dñs et viuit aīa tua: q̄ vno tm̄ vt ita dicam g̊du ego morsq; diuidimur. Et ait ionathas ad dauid. Quodcūq; dixerit mihi anima tua. faciam tibi. Dixit aūt dauid ad ionathan. Ecce kalende sunt crastino: ⁊ ego ex more sedere soleo iuxta regē ad vescendū. Dimitte ergo me vt abscondar in agro: vsq; ad vesp̄az diei tercie. Si respiciens req̄sierit me pater tu⁹: rñdebis ei. Rogauit me dauid vt iret celeriter in bethleem ciuitatem suam: q̄ victime solēnes ibi sunt vniuersis ꝯtribulib̄ suis. Si dixerit bñ: pax erit seruo tuo. Si at̄ fuerit irat⁹: scio q̄ cōpleta est malicia eius. Fac ergo miscd̄iam in ſuum tuū: q̄ fedus dñi me famulū tuū tecum inire fecisti. Si aūt est iniq̄tas aliqua in me. tu me interfice: ⁊ ad patrez tuum ne introducas me. Et ait ionathas. Absit hoc a me. Neq; enim fieri pt̄: vt si certe cognouero ꝯpletam esse p̄ris mei maliciam ꝯtra te. non annūciem tibi. Rñditq; dauid ad ionathan. Quis renunciabit mihi. si quid forte rñderit tibi pater tuus dure de me? Et ait ionathas ad dd̄. Veni et egrediamur foras in agꝝ. Cunq; exissent ambo in agrum: ait ionathas ad dauid. Dñe de⁹ israel si inuestigauero snāz patris mei crastino vel perendie ⁊ aliquid boni fuerit sup̄ dauid. et non statim misero ad te ⁊ notum tibi fecero: hec faciet de⁹ ionathe et hec augeat. Si autē p̄seuerauerit patris mei malicia aduersū te: reuelabo aurem tuam et dimittam te vt vadas ī pace: et sit dñs tecum sicut fuit cum patre meo. Etsi vixero. facias mihi misericordias domini. si vero mortu⁹ fuero: non auferes miscd̄iam tuā a domo mea vsq; in sempiternum. Aut si non fecero. quando eradicauerit dominus inimicos dauid vnūquēq; de terra: auferet ionathan de domo sua: ⁊ requirat dñs de manu inimicoꝝ dauid. Pepigit ergo ionathas fedus cum domo dauid. Et req̄siuit dñs de manu inimicorum dauid. Et addidit ionathas deierare dauid: eo q̄ diligeret illum. Sicut enim animam suam ita diligebat eum. Dixitq; ad eum ionathas. Cras kalende sunt: et requireris. Requiretur enim sessio tua vsq; p̄endie. Descendes ergo festin⁹

et venies in locum vbi celandus es. in die qñ operari licet:et sedebis iuxta lapidē.cui nomen est ezel.Et ego tres sagittas mittā iuxta eum:ꝙ iaciam q̄si exercens me ad signū. Mittam q̄z ꝙ puerꝫ:dicens ei.Vade ꝙ affer mihi sagittas.Si dixero puero. ecce sagitte intra te sūt tolle eas: tu veni ad me qꝫ pax tibi est et nihil est mali: viuit dñs. Si aūt sic locutus fuero puero. ecce sagitte vltra te sūt: vade ī pace qꝫ dimisit te dñs. De verbo aūt qđ locuti fuim⁹ ego ꝙ tu: sit dñs inter me et te vsq; in sempiternū. Abscondit⁹ est ergo dauid in agro. ꝙ venerūt kalende: ꝙ sedit rex ad comedendū panez. Cunq; sedisset rex super cathedrā suaz ꝑm consuetudinē.que erat iuxta parietez:surrexit ionathas.ꝙ sedit abner ex latere saul vacuusq; apparuit loc⁹ dauid. ꝙ non est locut⁹ saul quicq̄ in die illa.Cogitabat enim q̄ fortē euenisset ei. vt non esset mundus nec purificatus.Cunq; illuxisset dies scđa post kalendas:rursus apparuit vacu⁹ loc⁹ dauid . Dixitq; saul ad ionathan filium suum.Cur non venit fili⁹ ysai nec heri nec hodie ad vescendū? Rñditq; ionathas sauli. Rogauit me obnixe vt iret ī bethleem: et ait.Dimitte me:q̄niaz sacrificium solēne est in ciuitate mea. vn⁹ de fratribꝫ meis accersiuit me.Nunc ergo si inueni grām in oculis tuis.vadaz cito ꝙ videbo fratres meos. Ob hanc causam.nō venit ad mensam regis. Iratus autem saul aduersum ionathan: dixit ei. Fili⁹ mulieris vix vltro rapientis: nunq̄d ignoro qꝫ diligis filiū ysai in confusionē tuaz. ꝙ in ꝯfusionē ignominiose mris tue. Omnibꝫ em̄ diebꝫ q̄bus filius ysai vixerit sup terram: non stabilieris tu neq; regnū tuum. Itaq; iaz nūc mitte. ꝙ adduc eum ad me:qꝫ fili⁹ mortis est. Rñdens autem ionathas saulꝰ patri suo ait. Quare morietur? Quid fecit? Et arripuit saul lanceam vt ꝓcuteret eū. Et intellexit ionathas: q̄ diffinitū esset a patre suo. vt interficeret dauid. Surrexit ergo ionathas a mensa in ira furoris: et non comedit in die kalendaꝝ scđa panem. Contristat⁹ est em̄ sup dauid:eoq̄ ꝯfudisset eū pater su⁹. Cūq; illuxisset mane venit ionathas in agrum iuxta placitū dauid:ꝙ puer puulus cū eo.Et ait ad puerꝫ suū.Vade ꝙ affer mihi sagittas:q̄s ego iacio.Cūq; puer cucurrisset:iecit aliam sagittam trans puerum. Venit itaq; puer ad locum iaculi:qđ miserat ionathas. Et clamauit ionathas post tergum pueri.ꝙ ait.Ecce ibi ē sagitta:porro vltra te.Clamauitq; itez ionathas pt⁹ tergum pueri dicens. Festina velocit: ne steteris. Collegit autē puer ionathe sagittas.ꝙ attulit ad dñm suum:ꝙ quid ageret penitus ignorabat. Tantūmodo enim ionathas et dauid rem nouerant. Dedit ergo ionathas arma sua puero: et dixit ei. Vade et defer in ciuitatem. Cunq; abisset puer surrexit dauid de loco q̄ vergebat ad austrum:ꝙ cadens pnus in terram.adorauit tercio. Et osculantes se alterutꝫ.fleuerunt pariter.dauid aūt ampli⁹. Dixit ergo ionathas ad dauid.Vade ī pace. Quecūq; iurauim⁹ ambo in nomine dñi. dicentes: dñs sit inter me et te. et inter semen tuum et semen meum.vsq; ī sempiternū.Et surrexit dauid et abijt:sed ꝙ ionathas ingressus est ciuitatem. Ca. XXI.

Venit autē dauid in nobe.ad achimelech sacerdotem. Et obstupuit achimelech. eo qđ venisset dauid. et dixit ei.Quare tu solus: ꝙ nullus est tecum?Et ait dauid ad achimelech sacerdotem.Rex p̄cepit mihi ꝑmonem.ꝙ dixit.Nemo sciat rem ꝓpter quam missus es a me: ꝙ cuiusmodi p̄cepta tibi dederim. Naz ꝙ pueris meis ꝯdixi.in illū ꝙ illum locum. Nūc ergo si q̄d habes ad manū.vel q̄nq; panes da mihi:aut q̄cquid inueneris.Et rñdens sacerdos ad dō: ait illi. Non habeo laicos panes ad manū:sed tm̄ panē sc̄m.Si mū di sunt pueri.maxime a mulieribꝫ:mūdcent.Et rñdit dō sacerdoti:ꝙ dixit ei.Et q̄dem si de mulieribꝫ agit̄. ꝯtinuim⁹nos ab heri ꝙ nudiusc̄ci⁹ qñ egrediebamur:ꝙ fuert vasa pueroꝝ sc̄a.Porro via hec polluta ē sed ꝙ ipa hodie sc̄tificabit̄ in vasis. Dedit ḡ ei sacerdos sc̄tificatū panez. Neq; em̄ erat ibi panis. nisi tm̄ panes ꝓpositōnis. q̄ sublati fuerant a facie dñi:vt ponerent̄ panes calidi. Erat autē ibi vir q̄dam de puis saul.in die illa int⁹ in tabernaculo dñi: et nomē ei⁹ doech ydume⁹:potentissim⁹ pastor saul. Hic pascebat mulas saul. Dixit autē dauid ad achimelech. Si habes h̄ ad manum hastam aut gladiū da mihi: quia gladium meum ꝙ arma mea nō tuli mecū:

Sermo enim regis vrgebat. Et dixit sacer dos. Ecce h̄ gladi⁹ goliath philistei. quem p̄cussisti in valle therebinthi. ẽ inuolutus pallio p⁹ ephot. Si istū vis tollere: tolle. Neq; enim h̄ est ali⁹ absq; eo. Et ait dauid. Nō ẽ huic alĕ sil̄is. Da mihi eū. Surrexit itaq; dauid. ⁊ fugit in die illa a facie saul: et venit ad achis regẽ geth. Dixerūtq; serui achis: cū vidissent dauid. Nūquid nō iste ẽ dauid rex terre ? Nonne huic cantabant p̄ choros dicẽtes: p̄cussit saul mille. ⁊ dauid decẽ milia! Posuit aū dauid ꝓmones istos in corde suo: ⁊ extimuit valde a facie achis regis geth. Et mutauit os suū coram achis ⁊ collabebaĕ inĕ man⁹ eor̄: ⁊ impingebat in hostia portæ: defluebantq; saliue ei⁹ in barbam. Et ait achis ad seruos suos. Elidistis hoīem īsanū: q̄re adduxistis eū ad me! An desint nobis furiosi: q̄ introduxistis istū vt fureret me p̄ntĕ ! Dimittite illū hīc ne ingrediaĕ domū meam. ¶ Ca. XXII.

Egit g̃ dauid inde: et fugit in spe luncam odollam. Qđ cū audissent frēs ei⁹ ⁊ omnis dom⁹ patris ei⁹: descenderunt ad eū illuc. Et ꝓuenerunt ad eū omnes q̄ erant in angustia cōstituti. et oppressi ere alieno ⁊ amaro aīo: et fact⁹ est eor̄ p̄nceps. Fueruntq; cū eo q̄si quadringenti viri. Et p̄fect⁹ est dauid inde in masphat: q̄ est moab. Et dixit ad regez moab. Maneat oro pater me⁹ et mater mea vobiscum: donec sciam qđ faciat mihi deus. Et relīqđ eos ante faciem regis moab. Manserūtq; apud eū: cunctis diebꝰ q̄bus dauid fuit in p̄sidio. Dixitq; gad ꝓpha ad dauid. Noli manere in p̄sidio. Prouiciscere ⁊ vade in terram iuda. Et p̄fectus est dauid: ⁊ venit in saltum areth. Et audiuit saul q̄ apparuisset dauid: ⁊ viri qui erant cum eo. Saul aū cum maneret in gabaa et esset in nemore qđ est in rama. hastam manu tenens. cunctiq; serui ei⁹ circūstarent eum: ait ad suos suos q̄ assistebant ei. Audite me nūc filij iemini. Nūquid omnibꝰ vobis dabit filius ysai agros et vineas ⁊ vniuersos vos faciet tribunos ⁊ cēturiones: quoniaz coniurastis omnes aduersum me. ⁊ nō est q̄ mihi renūciet maxime cū et fili⁹ me⁹ fedus inierit cū filio ysai! Nō est q̄ vicē meā doleat ex vobis. nec q̄ annūciet mihi: eoq; suscitauerit fili⁹ me⁹ seruū meū aduersū me insidiantem mihi vsq; hodie. Rndens autē doech ydume⁹ q̄ assistebat. et erat p̄m⁹ inĕ seruos saul: vidi inquit filium ysai in nobe. apud achimelech filiū achitob sacerdotez. Qui cōsuluit p eo dn̄m: ⁊ cibaria dedit ei. Sedⁿ gladium goliath philistei dedit illi. Misit ergo rex ad accersiendū achimelech sacerdotē filium achitob: ⁊ omnē domum patris ei⁹ sacerdotum q̄ erant in nobe. Qui vniuersi venerūt ad regem. Et ait saul ad achimelech. Audi fili achitob. Qui rndit. Presto sum dn̄e. Dixitq; ad eū saul. Quare coniurastis aduersum me tu ⁊ fili⁹ ysai: ⁊ dedisti ei panes et gladium et cōsuluisti p eo dn̄m: vt ꝓsurgeret aduersū me insidiator vsq; hodie pmanens! Rndensq; achimelech regi ait. Et q̄s in omnibꝰ seruis tuis sicut dauid fidelis et gener regis et pgens ad impium tuū: ⁊ gloriosus in doma tua! Nū hodie cepi ꝓsulere p eo dn̄m! Absit hoc a me. Ne suspicet rex aduersum seruū suum rē huiuscemodi: in vniuersa domo patris mei. Nō enī sciuit seruus tu⁹ quicq̄ sup hoc negotō: vel modicū vel g̃nde. Dixitq; rex. Morte morieris achimelech: tu ⁊ oīs dom⁹ patris tui. Et ait rex emissarijs q̄ circūstabant eū. Conuertimī: ⁊ interficite sacerdotes dn̄i. Nā man⁹ eor̄ cū dauid ẽ: scientes q̄ fugisset ⁊ non indicauerĕ mihi. Noluerĕ aū serui regis extendere man⁹ suas in sacerdotes dn̄i. Et ait rex ad doech. Cōuertere tu: et irrue in sacerdotes dn̄i. Cōuersusq; doech ydume⁹ irruit in sacerdotes: et trucidauit in die illa octogintaq̄nq; viros vestitos ephot lineo. Nobe aū ciuitatē sacerdotū p̄cussit in ore gladij: viros ⁊ mlieres et puulos ⁊ lactantes. bouēq; et azinuz et ouem in ore gladij. Euadens aū vn⁹. filius achimelech filij achitob cuius nomen erat abiathar. fugit ad dauid: ⁊ ānūciauit ei q̄ occidisset saul sacdotes dn̄i. Et ait dauid ad abiathar. Sciebā enī in die illa: qđ cū ibi eĕt doech ydume⁹. p̄culdubio annūciaret sauli. Ego sum re⁹ oīm animar̄ p̄ris tui. Mane mecū: ne timeas. Si q̄s quesierit aīam meaz q̄ret et aīam tuam: mecūq; seruaberis. ¶ Ca. XXIII.

Et annūciauerunt dauid. dicẽtes. Ecce philistijm oppugnant ceilaz: et diripiūt areas. Consuluit ergo dauid dn̄m dicens. Nū vadam ⁊ p̄cuciam

philisteos istos: Et ait dñs ad dauid. Vade et pcucies philisteos: ⁊ saluabis ceilam. Et dixer̄t viri q̄ erāt cū dauid ad eū. Ecce nos h̄ in iudea consistentes timem⁹: q̄nto magis si ierim⁹ in ceilam aduersū agmina philistīoꝝ. Rursum g̊ dauid ꝯsuluit dñm. Qui rñdens ait ei. Surge ⁊ vade in ceilā. Ego enim t̄dam philisteos in manu tua. Abijt ergo dauid ⁊ viri ei⁹ in ceila: ⁊ pug̃uit aduersū philisteos. Et abegit iumenta eoꝝ: et pcussit eos plaga magna: et saluauit dd̄ habitatores ceile. Porro eo tpe quo fugiebat abiathar fili⁹ achimelech ad dd̄ ī ceilam: ephot secū hñs descenderat. Nūciatū est at̄ saul: qd̄ venisset dd̄ in ceilam. Et ait saul. Tradidit eū dñs in manus meas. conclususq̄ est introgressus vrbem: in qua porte ⁊ sere sūt. Et p̄cepit saul omni ꝓpl'o: vt ad pugnam descenderet in ceilam. ⁊ obsideret dd̄ ⁊ viros ei⁹. Qd̄ cū rescisset dauid qꝛ preparet ei saul clam malū: dixit ad abiathar sacerdotē. Applica ephot. Et ait dd̄. Dñe deus isrl' audiuit famam ꝟu⁹ tu⁹ q̄ disponat saul venire ad ceilam: vt euertat vrbem ꝓpt̄ me. Si t̄dent me viri ceile ī man⁹ ei⁹: etsi descendet saul sicut audiuit ꝟu⁹ tuus: dñe deus isrl' indica ꝟuo tuo: Et ait dñs. Descendet. Dixitq̄ rursū dauid. Si tradent me viri ceile. et viros q̄ sunt mecū in man⁹ saul: Et dixit dñs. Tradent. Surrexit ergo dd̄ ⁊ viri ei⁹ q̄i sexcenti: ⁊ egressi de ceila huc atz illuc vagabant̄ incerti. Nūciatūq̄ est saul qd̄ fugisset dauid de ceila et saluat⁹ esset: q̄obrem dissimulauit exire. Morabat̄ at̄ dauid in deꝟto ī locis firmissimis: mansitq̄ ī monte solitudīs ziph in monte opaco. Querebat eū tñ saul cunctis diebꝫ: ⁊ non tradidit eū dñs in manus eius. Et vidit dauid q̄ egressus esset saul: vt q̄reret aīam eius. Porro dauid erat in deꝟto ziph in silua. Et surrexit ionathas filius saul et abijt ad dauid in siluam: et cōfortauit man⁹ eius in deo. dixitq̄ ei. Ne timeas. Neq̄ enim inueniet te man⁹ saul patris mei. Et tu regnabis super isrl': et ego ero tibi secundus. Sed et saul pater meus scit hoc. Percussit ergo vterq̄ fedus corā dño. Mansitq̄ dd̄ in silua: ionathas autez reuersus est in domū suam. Ascenderunt at̄ ziphei ad saul in gabaa dicentes. Nōne ecce dd̄ latitat apud nos ī locis tutissimis silue in colle achille. que est ad dextram deserti: Nunc ergo sicut desiderauit aīa tua vt descenderes descende: nr̄m at̄ erit vt tradam⁹ eū in man⁹ regis. Dixitq̄ saul. Bñdicti vos a dño: qꝛ doluistis vicem meam. Abite ergo oro ⁊ diligenti⁹ prepate. ⁊ curiosi⁹ agite: ⁊ considerate locū vbi sit pes ei⁹ vel quis viderit eū ibi vbi dixistis. Recogitat enim de me: q̄ callide insidier ei. Considerate ⁊ videte oīa latibula ei⁹ in q̄bus abscondit̄: ⁊ reuertimī ad me ad rem certaz. vt vadam vobiscū. Qd̄si etiam in terraz se obstruxerit: pscrutabor eū in cunctis milibus iuda. At illi surgentes abier̄t in ziph ante saul. Dauid at̄ ⁊ viri eius erant in deserto maon in campestribꝫ. ad dextram iesimuth. Iuit ergo saul et socij ei⁹ ad q̄rendum eū. Et nunciatū est dauid: statīq̄ descendit ad petrā ⁊ versebat̄ in deꝟto maon. Qd̄ cū audisset saul: psecut⁹ est dd̄ in deꝟto maon. Et ibat saul ⁊ viri ei⁹ ad latus mōtis ex parte vna: dauid at̄ et viri ei⁹ erant in latere mōtis ex parte altera. Porro dauid desperabat se posse euadere a facie saul Itaq̄ saul et viri ei⁹ in modū corone cingebant dauid ⁊ viri eius: vt caperent eos. Et nuncius venit ad saul dicens. Festina ⁊ veni: quoniam infoderunt se philistijm super terraz. Reuersus est ergo saul desistēs psequi dauid et perrexit in occursū philistinoꝝ. Propter hoc vocauer̄t locum illum petram diuidentē. ¶ Ca. XXIIII.

Ascendit ergo dauid inde: ⁊ habitauit in locis tutissimis engaddi. Cūq̄ reuersus eēt saul postq̄ persecut⁹ est philisteos: nunciauer̄t ei dicētes. Ecce dauid ī deserto est engaddi. Assumēs ergo saul tria milia electoꝝ viroꝝ ex omni israel. perrexit ad inuestigandum dauid et viros eius: etiam super abruptissimas petras que solis ibicibus ꝑuie sunt. Et venit ad caulas ouium q̄ se offerebant vianti. eratq̄ ibi spelunca: quaz ingressus est saul vt purgaret ventrē. Porro dauid ⁊ viri ei⁹ in interiori pte spelūce latebant. Et dixer̄t ꝟui dauid ad eū. Ecce dies de qua locut⁹ ē dñs ad te: ego tradam tibi inimicū tuum vt facias ei sic̄ placuerit tibi ī oculis tuis. Surrexit ergo dauid: ⁊ p̄scidit oraz clamidis saul silenter. Post hec percussit cor suū dauid: eoq̄ abscidisset oram clamidis saul

Dixitq; ad viros suos. Propici⁹ sit mihi
dñs ne faciam hanc rem dño meo xp̄o dñi
vt mittaz manū meaz in eū: qr xp̄c dñi est.
Viuit dñs: qr nisi dñs ꝑcusserit eū. aut di-
es ei⁹ venerit vt moriat̄. aut descēdens ī p̄-
liū ꝑierit: ꝓpici⁹ sit mihi dñs vt non mittā
manū meaz in xp̄m dñi. Et ꝯfregit dauid
viros suos ꝑmonibꝫ istis: et nō ꝑmisit eos
vt cōsurgerēt in saul. Porro saul exurgēs
de spelūca: ꝑgebat cepto itinere. Surrexit
at̄ dauid pt⁹ eum: et egressus de spelunca
clamauit pt⁹ tergū saul dicēs. Dñe mi rex.
Et respexit saul pt⁹ se: et inclinans se da-
uid ꝓnus in terram adorauit. Dixitq; ad
saul. Quare audis verba hoīm loq̄ntium:
dauid q̄rit malū aduersum te? Ecce hodie
vider̄t oculi tui. q̄ t̄diderit te dñs ī manu
mea ī spelunca: et cogitaui vt occiderē te:
sed pep̄cit tibi ocl'us me⁹. Dixi enim. Nō
extēdam manū meam in dñm meū: qr xp̄c
dñi est. Quinpoci⁹ pater mi vide ⁊ cogno-
sce oram clamidis tue in manu mea: qūo
cū preciderez sūmitatē clamidis tue. nolui
extendere manū meam in te. Animaduer-
te ⁊ vide: quoniaz ñ est in manu mea malū
neq; iniq̄tas: neq; peccaui in te. Tu at̄ in-
sidiaris aīe mee: vt auferas eam. Judicet
dñs inter me ⁊ te et vlciscat̄ me dñs ex te:
man⁹ at̄ mea non sit in te sicut dr̄ in ꝓuer-
bio ātiquo. Ab impijs egredier̄ impietas.
Man⁹ g̊ mea non sit in te. Quē ꝑsequeris
rex isrl' quem ꝑseq̄ris? Canez mortuū ꝑse-
q̄ris: et pulicem vnū. Sit dñs iudex ⁊ iu-
dicet inter me ⁊ te: ⁊ videat ⁊ iudicet cām
meaz: ⁊ eruat me d̄ manu tua. Cū at̄ com-
plesset dauid loq̄ns ꝑmones huiuscemodi
ad saul: dixit saul. Nūquid vox hec tua est
fili mi dauid? Et leuauit saul vocē suaz: ⁊
fleuit: dixitq; ad dauid. Justior tu es q̄ꝫ e-
go. Tu enim tribuisti mihi bona: ego aūt
reddidi tibi mala. Et tu indicasti mihi ho-
die q̄ feceris mihi bona: qūo tradiderit me
dñs in manu tua: et ñ occideris me. Quis
enim cū inuenerit inimicū suū dimittet eū
in via bona? Sed dñs reddat tibi vicissi-
tudinem hanc: ꝓ eo q̄ hodie opatus es in
me. Et nunc qr scio q̄ certissime reg̃turus
sis et habitur⁹ in manu tua regnū israel.
iura mihi in dño ne deleas semen meū pt⁹
me: neq; auferas nomez meū de domo p̄ris
mei. Et iurauit dauid sauli. Abijt g̊ saul ī
domū suam: et dauid et viri ei⁹ ascenderūt
ad tutiora loca. ¶ Ca. XXV

Mortuus est at̄ samuel: et cōgregat⁹
est vniuersus isrl' ⁊ planxer̄t eum
nimis: et sepelier̄t eū in domo sua
in ramatha. Consurgēsq; dauid: descendit
in deꝑtū pharan. Erat at̄ vir q̄spiam ī soli
tudine maon. ⁊ possessio ei⁹ in carmelo: et
hō ille magnus nimis: erātq; ei oues tria
milia ⁊ mille capre. Et accidit vt tonderet̄
grex ei⁹ in carmelo. Nomē at̄ viri illi⁹ erat
nabal: ⁊ nomen vxoris ei⁹ abigail. Eratq;
mulier illa prudētissima ⁊ spetiosa. Porro
vir ei⁹ dur⁹ et pessim⁹: et malitōsus. Erat
at̄ de genere caleph. Cuz at̄ audisset dauid
in deꝑto q̄ tōderet nabal gregem suū: misit
decē iuuenes et dixit eis. Ascendite in car-
melū: ⁊ venietis ad nabal ⁊ salutabitis eū:
ex noīe meo pacifice: ⁊ sic dicetis. Sit frī-
bus meis pax ⁊ tibi pax ⁊ domui tue pax:
et oībꝫ q̄cūq; habes sit pax. Audiui q̄ tōde
rent pastores tui greges tuos q̄ erant no-
biscū in deꝑto. Nūq̄ꝫ eis molesti fuim⁹: nec
aliqñ defuit eis quicq̄ꝫ de grege omni tp̄e q̊
fuerūt nobiscū in carmelo. Interroga pu-
eros tuos: ⁊ indicabūt tibi. Nunc g̊ inue-
niant pueri tui grām ī oculis tuis. In die
enim bona venim⁹ ad te. Quodcūq; inue-
nerit manus tua da ꝑuis tuis: et filio tuo
dauid. Cūq; venissent pueri dauid. locuti
sunt ad nabal omnia verba hec ex nomine
dauid et siluerunt. Rñdens at̄ nabal pue-
ris dauid. ait. Quis est dauid et q̄s est fi-
li⁹ ꝟsai? Hodie īcreuer̄t ꝑui: q̄ fugiūt dños
suos. Tollaz g̊ panes meos ⁊ aq̄s meas et
carnes pecoꝝ q̄ occidi tonsoribus meis: et
dabo viris quos nescio vñ sint? Regressi
sunt at̄ pueri dauid ꝑ viam suaz: ⁊ reuer-
si venerūt. ⁊ annūciauer̄t ei omnia verba
q̄ dixerat nabal. Tūc ait dauid pueris su-
is. Accingat̄ vnusq̄sq; gladio suo. Et acci-
cti sunt singuli gladijs suis. Accinctusq; ē
et dauid ense suo: et secuti sunt dauid q̄si
quadringenti viri. Porro ducenti reman-
serunt ad sarcinas. Abigail autem vxori
nabal. nunciauit vn⁹ de pueris suis dicēs.
Ecce dauid misit nūcios de deꝑto vt bene-
dicerent dño nr̄o: ⁊ auersat⁹ est eos. Hoīes
isti boni satis fuerunt nobis ⁊ nō molesti:
nec quicq̄ꝫ aliqñ perijt omni tp̄e q̊ fuimus
conuersati cū eis in deꝑto. pro muro erant

nobis tam in noctē q̄ in die omnib⁹ diebꝫ quib⁹ pauim⁹ apud eos greges. Quāobrez considera ⁊ recogita q̄d facias: q̄niam cōpleta ē malicia aduersū viz tuū ⁊ aduersū domū tuaz: ⁊ ipse fili⁹ ē belial. ita vt nemo possit ei loqui. Festīauit igr̄ abigail. ⁊ tulit ducētos panes. ⁊ duos vtres vini ⁊ q̄nqꝫ arietes coctos ⁊ q̄nqꝫ sata polentē: ⁊ cētū ligaturas vuepasse. et ducentas massas caricaz. et posuit sup azinos: dixitqꝫ pueris suis. Precedite me: ⁊ ecce ego pt⁹ tergū sequar vos. Viro aūt suo nabal nō indicauit. Cū ergo ascendisset azinū et descenderet ad radicem montis: dauid et viri eius descendebant in occursū ei⁹. Quib⁹ et illa occurrit. Et ait dō. vere frustra fuaui oīa q̄ hui⁹ erant in deserto: et nō periit quicq̄ de cūctis q̄ ad eū ptinebant: et reddidit mihi malū p bono. Hec faciat dñs inimicis dō et hec addat: si reliq̄ro de omīb⁹ q̄ ad ipm ptinent vsqꝫ mane mingentem ad parietem. Cum aūt vidisset abigail dauid festinauit ⁊ descendit de azino: et pcidit coram dō sup faciē suam ⁊ adorauit sup terrā: et cecidit ad pedes ei⁹ et dixit. In me sit dñe mi hec iniq̄tas. Loquaūr obsecro ancilla tua in auribꝫ tuis: et audi verba famle tue. Ne ponat oro dñs me⁹ rex cor suū super viz istū iniquū nabal. quoniaz sm nomen suū stult⁹ est: et ē stultitia cū eo. Ego aūt ancilla tua non vidi pueros tuos dñe mi: q̄s misisti. Nunc g̃ dñe mi viuit dñs ⁊ viuit aīa tua q̄ phibuit te ne venires ī sanguinē: ⁊ saluauit manū tuam tibi. Et nūc fiant sicut nabal inimici tui: ⁊ q̄ quer̄t dño meo maluz. Quapter suscipe bñdictōnem hanc quam attulit ancilla tua tibi dño meo: ⁊ da pueris q̄ sequunt̄ te dñm meū. Aufer iniq̄tatē famule tue. Faciens enī faciet dñs tibi dño meo domū fidelem: q̄r plia dñi dñe mi tu pliaris. Malicia g̃ non inueniaū in te: oīb⁹ diebꝫ vite tue. Si enī surrexerit aliq̄s hō psequens te vel q̄rens aīam tuam: erit aīa dñi mei custodita q̄ in fasciculo viuētiū apud dñm deū tuum. Porro inimicoz tuoz aīa rotabit̄. q̄si in impetu et circulo funde. Cum ergo fecerit tibi dñs dño meo oīa hec q̄ locut⁹ est bona de te. ⁊ pstituerit te ducē sup isral: nō erit tibi hoc ī singultū et in scrupulū cordis dño meo q̄ effuderis sanguinē innoxiū: aut ipse te vlt⁹ fueris. Et cū benefecerit dñs dño meo. recordaberis ancille tue: et tu bñfacies ei. Et ait dō ad abigail. Benedict⁹ dñs deus isral qui misit te hodie in occursum meū: ⁊ bñdictum eloq̄um tuū: ⁊ benedicta tu q̄ phibuisti me hodie ne irem ad sanguinē ⁊ vlciscerer me manu mea. Alioq̄n viuit dñs de⁹ isral. qui phibuit me ne malū facerem tibi: nisi cito venisses in occursū mihi. non remansisset nabal vsqꝫ ad lucē matutinam mīgens ad parietē. Suscepit ergo dō de mann ei⁹. oīa q̄ attulerat ei: dixitqꝫ ei. Vade pacifice in domū tuam. Ecce audiui voce tuaz: ⁊ honoraui faciē tuā. Venit aūt abigail ad nabal. Et ecce erat ei puiuiū in domo ei⁹ q̄si puiuiū regis: ⁊ cor nabal iocundū. Erat enim ebri⁹ nimis: ⁊ ñ indicauit ei vbum pusillū aut g̃nde vsqꝫ mane. Diluculo aūt cū digessisset vinū nabal: īdicauit ei vxor sua vba hec. Et emortuū est cor ei⁹ intrīsec⁹ et fact⁹ est quasi lapis. Cūqꝫ pertransissent decem dies: percussit dominus nabal ⁊ mortu⁹ ē. Qō cum audisset dō mortuum esse nabal. ait. Benedict⁹ dñs q̄ iudicauit cām opprobriꝫ mei de manu nabal: ⁊ fuū suum custodiuit a malo: et malicia nabal reddidit dñs in caput ei⁹. Misit ergo dō ⁊ locutus est ad abigail: vt sumeret eā sibi in vxorē. Et venert pueri dauid ad abigail ī carmelum: ⁊ locuti sunt ad eaz dicentes. Dauid misit nos ad te: vt accipiat te sibi ī vxorē. Que psurgens adorauit pna in terram: et ait. Ecce famula tua sit in ancillam: vt lauet pedes puoz dñi mei. Et festīauit ⁊ surrexit abigail ⁊ ascendit sup azinū: et q̄nqꝫ puelle ierunt cū ea pediss̄eque ei⁹. Et secuta est nūcios dauid: ⁊ facta ē illa vxor. Hz et achinoen accepit dauid de iesrael: et fuit vtraqꝫ vxor ei⁹. Saul aūt dedit michol filiam suam vxorē dauid. phalchi filio lais: qui erat de gallim.

Ca. XXVI.

Et venerunt ziphei ad saul in gabaa dicentes. Ecce dō absconditꝰ est in colle achille: q̄ est ex aduerso solitudinis. Et surrexit saul ⁊ descendit ī desertū ziph. et cū ea tria milia viroz de electis isral: vt q̄reret dauid in deserto ziph. Et castrametat⁹ ē saul in gabaa achille: q̄ erat ex aduerso solitudīs in via. Dauid autem habitabat in deserto. Videns aūt q̄ venisset

saul post se in deſtū: misit explorat̃es et didicit q̄ illuc venisset certissime. Et surrexit dauid clam: ⁊ venit ad locū vbi erat saul. Cūq; vidisset locū ī q̄ dormiebat saul ⁊ abner filiꝰ ner p̄nceps milicie eiꝰ. ⁊ saulē dormientē in tēt̃orio et reliquū vulgꝰ p̄ circuitū eiꝰ: ait dauid ad achimelech etheū ⁊ abisai filiū saruie frēm ioab dicens. Quis descendet mecū ad saul ī castra? Dixitq; abisai. Ego descendaz tecū. Venerūt ḡ dauid et abisai ad ꝑplm noctē: ⁊ inuenerūt saul iacentē et dormientē in tēt̃orio. ⁊ hastaz fixā in t̄ra ad caput eiꝰ: abner aū ⁊ ꝑplm dormientes in circuitu eiꝰ. Dixitq; abisai ad dauid. Concludit deꝰ inimicū tuū hodie in manꝰ tuas. Nūc ḡ pfodiam eū lancea in t̄ra semel: et scdo opꝰ ñ erit. Et dixit dauid ad abisai. Ne interficias eū. Quis enī extendet manū suam in xp̄m dñi: ⁊ īnocēs erit? Et dixit dō. Viuit dñs: qꝛ nisi dñs pcusserit eū aut dies eiꝰ venerit vt moriaū. aut ī preliū descēdens pierit: ꝑpiciꝰ mihi sit dñs ne extēdam manū meaz in xp̄m dñi. Nunc igit̄ tolle hastam q̄ est ad caput eiꝰ ⁊ ciphū aq̄: ⁊ abeamꝰ. Tulit igit̄ dō hastā. ⁊ ciphū aque q̄ erat ad caput eiꝰ: et abierūt. Et non erat quisq̄ qui videret ⁊ intelligeret ⁊ euigilaret: sz omēs dormiebant: qꝛ sopoꝛ dñi irruerat sup eos. Cūq; transisset dauid exaduerso. et stetisset ī vertice mōtis de lōge et esset grā de int̃uallū int̄ eos: clamauit dauid ad ꝑplm et ad abner filiū ner dicēs. Nonne rñdebis abner? Et rñdens abner ait. Quis es tu q̄ clamas: ⁊ inq̄etas regē? Et ait dauid ad abner. Nūquid nō vir tu es? Et q̄s aliꝰ sil̄is tui in isrl̄? Quare ergo nō custodisti dñm tuū regez? Ingressus ē enī vnꝰ de turba: vt interficeret regē dñm tuū. Non ē bonū hoc q̄d fecisti? Viuit dñs q̄nia filij mortis estis vos: qꝛ ñ custodistis dñm vr̄m xp̄m dñi. Nūc ergo vide vbi sit hasta regis et vbi sit ciphꝰ aque q̄ erat ad caput eiꝰ. Cognouit aū saul vocē dauid: ⁊ dixit. Nunquid vox hec tua fili mi dauid? Et ait dauid. Vox mea dñe mi rex. Et ait. Quam ob causam dñs meꝰ ꝑsequit̄ ſuū suū? Quid feci: aut q̄d est malū in manu mea? Nūc ḡ audi oꝛo dñe mi rex ꝓba serui tui. Si dñs incitat te aduersū me: odoꝛet̄ sacrificium. Si aūt filij hominū: maledicti sunt in cōspectu dñi q̄ eiecerunt me hodie vt non habitez in hereditate dñi. dicentes: vade ſui dijs alienis. Et nūc non effundat̄ sanguis meus in t̄ra coꝛaz dño: qꝛ egressus ē rex israel vt q̄reret pulicem vnū sicut ꝑsequit̄ perdix in montibus. Et ait saul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid. Nequaq̄ enī vlt̄ tibi malefaciam. eoq; p̄ciosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie. Apparet enim q̄ stulte egerim: ⁊ ignorauerim mlta nimis. Et rñdēs dauid ait. Ecce hasta regis: trās eat vnꝰ de pueris regis et tollat eam. Dñs aūt retribuet vnicuiq;: ſm iusticiam suaz et fidem. Tradidit enim te dñs hodie ī manū meam: et nolui extendere manū meam in xp̄m dñi. Et sicut magnificata ē anima tua hodie in oculis meis: sic magnificetur aīa mea ī oculis dñi et liberet me de omni āgustia. Ait ergo saul ad dauid. Benedictꝰ tu fili mi dauid. Et q̄dem faciens facies: ⁊ potens poteris.

Ca. XXVII.

Dixit aū dauid in viaz suam: ⁊ saul reuersus est in locum suum. Et ait dauid in corde suo. Aliq̄n incidaz vna die in manus saul. Nonne vt melius est vt fugiam. et saluer in t̄ra philistinoꝝ: vt desperet saul. cessetq; me q̄rere ī cunctis finib̄ isrl̄. Fugiaz ergo manꝰ eiꝰ. Et surrexit dauid: et abijt ipse ⁊ sexcenti viri cū eo ad achis filiū maoch regē geth. Et habitauit dauid cū achis in geth: ipse et viri eiꝰ: et domꝰ eiꝰ et due vxoꝛes eiꝰ. achinoez iesrahelites ⁊ abigail vxoꝛ nabal carmeli. Et nunciatū est saul q̄ fugisset dauid in geth et nō addidit vltra q̄rere eū. Dixit autem dauid ad achis. Si inueni grām in oculis tuis det̄ mihi locus in vna vrbiū regionis huiꝰ vt habitem ibi. Cur enim manet ſuꝰ tuus in ciuitate regis tecū? Dedit ita ei achis in die illa sicelech. Propt̄ quam causam facta est sicelech regū iuda: vsq; in diē hanc. Fuit aū numerꝰ dieꝝ q̄bus habitauit dauid in regione philistinoꝝ quatuoꝛ mensiū. Et ascendit dauid et viri eius: et agebant p̄das de gesuri. et de gezre. et de amalechitis. Hij enim vagi habebanꝫ in t̄ra antiq̄tus. euntib̄ sur vsq; ad t̄ram egipti. Et pcuciebat dauid omnem t̄raz illoꝝ nec relinq̄bat viuentem vir̄ et mulierem: tollensq; oues et boues et azinos et camelos et vestes reuert̄baū: et veniebat ad achis. Dicebat autem ei achis. In quē

irruisti hodie. Rñdebat dauid. Conť meridiem iude et contra meridiem hieramel: et contra meridiem ceni. Vir ⁊ mulierem non viuificabat dauid: nec adducebat in geth dicēs: ne forte loquanť aduersū nos. Hec fecit dauid: et hoc erat decretū illi oībus diebꝫ q̄bus habitauit in regione philistinoꝝ. Credidit ḡ achis dd̄ dicens. Mlta mala opatus est ꝯtra ꝓplm suum isrl. Erit igiť mihi ſu⁹ sempiťnus. ¶ Ca. XXVIII.

Factum est ať in diebꝫ illis: congregauerūt philistijm agmina sua vt preparenť ad bellū ꝯť isrl. Dixitq; achis ad dauid. Sciens nūc scito: quoniā mecum egredieris in castris. tu ⁊ viri tui. Dixitq; dauid ad achis. Nūc scies q̄ facturus est ſu⁹ tuus. Et ait achis ad dauid. Et ego custodem capitis mei ponam te cūctis diebꝫ. Samuel ať mortu⁹ est planxitq; eū omnis isrl: et sepelieřt eū in ramatha vrbe sua. Et saul abstulit magos et ariolos de terra: ⁊ inťfecit eos q̄ phitones habebant in ventre. Congregatiq; sunt philistijm et venerūt ⁊ castrametati sunt in sunaz. Cōgregauit ať ⁊ saul vniuersū isrl: ⁊ venit in gelboe. Et vidit saul castra philistijm ⁊ timuit: et expauit cor ei⁹ nimis. Consuluitq; dñm: et non rñdit ei neq; ꝑ somnia neq; ꝑ sacerdotes neq; ꝑ ꝓphas. Dixitq; saul seruis suis. Querite mihi mlierez hñtem phitonem: ⁊ vadam ad eaz ⁊ sciscitabor ꝑ illā. Et dixeřt ſui ei⁹ ad eū. Est mlier phitonez hñs in endor. Mutauit ḡ habitū suū. vestitusq; est alijs vestimētis: ⁊ abijt ipse ⁊ duo viri cū eo: veneřtq; ad mulierē nocte. ⁊ ait illi. Diuina mihi ī phitone: ⁊ suscita mihi quē dixero tibi. Et ait mlier ad eū. Ecce tu nosti q̄nta fecerit saul: ⁊ qūo eraserit magos et ariolos de ťra. Quare ḡ insidiaris aīe mee vt occidar? Et iurauit ei saul ī dño dicens. Viuit dñs: qꝛ ñ eueniet tibi quicq̄ mali ꝓpť hanc rem. Dixitq; ei mulier. Quē suscitabo tibi? Qui ait. Samuelem suscita mihi. Cū ať vidisset mlier samuelē: exclamauit voce magna: ⁊ dixit ad saul. Quare imposuisti mihi? Tu es enī saul. Dixitq; ei rex. Noli tīere. Quid vidisti? Et ait mulier ad saul. Deos vidi ascēdentes d̄ terra. Dixitq; ei. Qualis est forma ei⁹? Que ait. Vir senex ascendit: et ipe amict⁹ est pallio. Et ītellexit saul qd̄ samuel esset: ⁊ inclinauit se sup faciem suā in terra: ⁊ adorauit. Dixit ať samuel ad saul. Quare inq̄etasti me vt suscitarer? Et ait saul. Coartor nimis. Siq̄dem philistijm pugnant aduersū me. ⁊ deus recessit a me: ⁊ exaudire me noluit neq; in manu ꝓphetaꝝ neq; ꝑ somnia. Vocaui ergo te: vt oñderes mihi q̄d faciā. Et ait samuel. Quid inťrogas me cū dñs recesserit a te. et transierit ad emulū tuū? Faciet enim tibi dñs. sicut locut⁹ est ī manu mea: ⁊ scindet regnū tuū de manu tua. et dabit illud ꝓximo tuo dauid: qꝛ nō obedisti voci dñi. neq; fecisti iram furoris ei⁹ in amelech. Idcirco qd̄ pateris fecit tibi dñs hodie: et dabit dñs etiam israel tecum in manu philistijm. Cras autem tu et filij tui mecum eritis: sed et castra israel tradat dñs in manus philistijm. Statīq; saul cecidit porrectus in terram. Extimuerat enī verba samuelis et robur non erat in eo: qꝛ non comederat panē tota die illa. Ingressa est itaq; mulier illa ad saul. Conturbat⁹ enim erat valde. Dixitq; ad eum. Ecce obediuit ancilla tua voci tue. ⁊ posui animaz meam ī manu mea: ⁊ audiui sermones tuos quos locutus es ad me. Nunc igiť audi et tu vocem ancille tue: et ponaz coram te buccellam panis vt comedens ꝯualescas. et possis iter agere. Qui rēnuit ⁊ ait. Non comedam. Coegerunt autem eum ſui sui et mulier: et tandem audita voce eoꝝ surrexit de terra: et sedit sup lectum. Mulier autem illa habebat vitulum pascualem in domo: et festinauit ⁊ occidit eū. Tollensq; farinam miscuit eam et coxit azima: ⁊ posuit ante saul et ante seruos eius. Qui cuz comedissent surrexerunt et ambulauerūt per totam noctem illam. ¶ Ca. XXIX

Congregata sunt ergo philistijm vniuersa agmina in aphech. Sed ⁊ israel castrametat⁹ est sup fontem q̄ erat in iesrahel. Et satrape q̄dem philistiim incedebant ī centurijs et milibꝫ: dauid ať et viri eius erant in nouissimo agmine cū achis. Dixerūtq; ꝑncipes philistijm ad achis. Quid sibi volūt hebrei isti? Et ait achis ad ꝑncipes philistijm. Nūquid ignoratis dauid q̄ fuit seruus saul regis isrl ⁊ est apud me multis diebus vel annis? Et non

inueni in eo quicq̄ ex die q̄ transfugit ad me:vsq; in die hanc. Irati sunt aī aduersus eū p̄ncipes philistiim:⁊ dixerūt ei. Reuertaī vir ⁊ sedeat in loco suo in q̄ ꝓstituisti eū: ⁊ non descendat nobiscū in p̄liū:ne fiat nob aduersariꝰ cū p̄liari cepimꝰ. Quo enim aliī poterit placare dn̄m suū: nisi in capitib nr̄is? Nōne iste est dauid cui cantabant ī chꝛis dicētes.pcussit saul ī milibus suis:⁊ dauid in decē milib suis? Eloca uit ḡ achis dō:et ait ei. Viuit dn̄s qꝛ rectꝰ es ⁊ bonus in ꝓspectu meo:et exitꝰ tuꝰ ⁊ introitꝰ tuꝰ mecū est in castris.Et nō inueni ī te quicq̄ mali.ex die q̄ venisti ad me vsq; in die hanc:sed saī pis non places.Reuertere ḡ et vade in pace:⁊ non offendas oculos saī pap̄ philistiim.Dixitq; dō ad achis Quid enī feci:⁊ q̄d inueniſti ī me ꝛuo tuo a die q̄ fui in ꝓspectu tuo vsq; in die hanc. vt nō veniam ⁊ pugnē conī inimicos dn̄i mei regis? Rn̄dens aūt achis.locutꝰ est ad dauid. Scio qꝛ bonꝰ es tu ī oculis meis sic̄ angelus dei:sed p̄ncipes philistiōp̄ dixer̄t Non ascendet nobiscū in p̄reliū. Igiī consurge mane tu et ꝛui dn̄i tui q̄ venerūt tecū:et cum de nocte surrexeritis ⁊ cepit diluc̄escere pgite.Surrexit itaq; de nocte dō ipse et viri eiꝰ:vt pficiscerenī mane et reuertērenī ad terram philistiim. Philistiim aī ascenderī in iesrahel.

Ca.XXX

Cumq; venissent dauid et viri eiꝰ in sicelech die ter̄cia: amalechite impetum fecerant ex p̄te australi ī sicelech:et p̄cusserant sicelech ⁊ incenderāt eaz igni.Et captiuas duxer̄t mulieres ex ea a minimo vsq; ad magnū:⁊ non interfecer̄t quenq̄:sed secum duxer̄t ⁊ pgebant itinere suo.Cū ergo venisset dauid ⁊ viri eiꝰ ad ciuitatē ⁊ inuenissent eam succensam igni et vꝛores suas ⁊ filios suos ⁊ filias ductas eē captiuas:leuaueꝛt dauid ⁊ p̄lus q̄ erat cū eo voces suas:et planxer̄t donec defic̄erent in eis lacrime.Siq̄dem et due vꝛores dauid captiue ductē fuerāt: achinoez iesrahelites. et abigail vꝛoꝛ nabal carmeli. Et contristatꝰ est dauid valde. Volebat enim eum p̄lus lapidare:qꝛ amara erat aīa vniuscuiusq; viri sup filijs suis ⁊ filiab. Confoꝛtatꝰ est aī dauid ī dn̄o deo suo:⁊ ait ad abiathar sac̄dotē filiū achimelech Applica ad me epbot. Et applicauit abiathar epbot ad dauid:et consuluit dauid dn̄m dicens. Persequar latrūculos hos et cōp̄rehēdam eos an nō? Dixitq; ei dn̄s. Perseqūre:absq; dubio enī ꝓprehēdes eos:⁊ excucies p̄daz. Abijt ḡ dauid.ipse et sexcenti viri q̄ erant cū eo et venerunt vsq; ad torꝛentē besoꝛ:⁊ lassi q̄dam substiter̄t. Persecutus est autē dauid:ipse et quadꝛingenti viri cū eo: substiterant enim ducēti: q̄ lassi transire non poterant torꝛentez besoꝛ. Et inuener̄t virꝛ egipcium in agro:et adduxer̄t eum ad dauid. Dederuntq; ei panem vt comederet ⁊ biberet aquā sed et fragmē masse caricap̄ et duas ligaturas vuepasse. Qui cū comedisset reuersus est spūs eiꝰ:et reuocillatus est. Non enī comederat panē neq; biberat aquam trib diebꝫ ⁊ trib noctib. Dixit itaq; ei dō. Cuiꝰ es tu vel vnde:⁊ quo pgis? Qui ait. Puer egipciꝰ ego sum:ꝛuꝰ viri amalechite. Dereliquit aī me dn̄s meus:qꝛ egrotare cepi nudiustercius. Siq̄dem nos erupimꝰ ad australē plagam cerethi.et ꝓī iudam et ad meridiē caleph:⁊ sicelech succendimꝰ igni. Dixitq; ei dauid. Potes me ducere ad istū cuneū? Qui ait. Jura mihi p deum: qō non occidas me:⁊ non tradas me in manꝰ dn̄i mei:et ego ducaz te ad cuneum istū. Et iurauit ei dauid. Qui cū duxisset eum:ecce illi discūbebant sup faciem vniuerse terre:comedentes ⁊ bibentes ⁊ q̄ festū celebrantes diem.p̄o cuncta preda ⁊ spolijs q̄ cepant ō terra philistiim:⁊ de t̄ra iuda. Et p̄cussit eos dauid a vespa vsq; ad vesperam alterīꝰ diei:et non euasit ex eis quisq̄ nisi tantū quadꝛingenti viri adolescentes q̄ ascenderant camelos ⁊ fugerant. Eruit ḡ dauid oīa q̄ tulerant amalechite: et duas vꝛores suas eruit nec defuit quisq̄ a p̄uo vsq; ad magnū tam de filijs q̄ de filiab et de spolijs:et q̄cunq; rapuerant omīa reduxit dauid:⁊ tulit vniuersos greges et armenta⁊ minauit aī faciem suam. Dixeruntq;.Hec est preda dauid. Venit autem dauid ad ducētos viros q̄ lassi substiterāt nec sequi poterant dō: ⁊ residere eos iusserat in torꝛente besoꝛ. Qui egressi sunt obuiaz dauid:et p̄lo qui erat cū eo. Accedēs autem dauid ad p̄lm:salutauit eos pacifice. Rn̄densq; vnus vir pessimꝰ et iniquꝰ de viris qui erant cum dauid dixit. Quia nō venerunt nobiscū non dabimus eis quicq̄

de preda quā eruim⁹: sed sufficiat vnicuiq; vxor sua et filij: quos cum acceperint: recedant. Dixit autē dauid. Non sic facietis fratres mei de hijs q̄ tradidit nobis dn̄s et custodiuit nos: et dedit latrunculos qui eruperant aduersum nos in man⁹ nostras: nec audiet vos quisq̄ sup ꝑmone hoc. Eq̄ enim pars erit descendentis ad prelium et remanentis ad sarcinas: et similiter diuident. Et factū est hoc ex die illa ⁊ deinceps constitutū et prefinitū et quasi lex in isrl̄: vsq; in diē hanc. Venit ergo dd̄ in sicelech et misit dona de preda senioribꝫ iuda ꝓximis suis dicens. Accipite benedictōnem de preda hostium dn̄i. Hijs q̄ erant in bethel. et q̄ in ramoth ad meridiē: et q̄ in gether. et q̄ in aroer. et q̄ in sephamoth. et q̄ in esthama. et q̄ in rachal. et q̄ in vrbibꝫ hierameli. et q̄ in vrbibꝫ ceni. ⁊ q̄ in rama. ⁊ q̄ in lacu asan. ⁊ q̄ in athach. ⁊ q̄ in ebron: ⁊ reliquis q̄ erant in hijs locis in quibus commorat⁹ fuerat dd̄ ⁊ viri ei⁹. ¶ Ca. XXXI

Philistijm autē pugnabant aduersum israel. Et fugerunt viri israel ante faciem philistijm: et ceciderūt interfecti in monte gelboe. Irrueruntq; philistijm in saul et in filios ei⁹: ⁊ ꝑcusserūt ionathan. et aminadab. ⁊ melchisue filios saul: totūq; pondus p̄lij versum est in saul. Et consecuti sunt eū viri sagittarij: ⁊ vulnerat⁹ est vehemēter a sagittarijs. Dixitq; saul ad armigeꝝ suum. Euagina gladium tuū ⁊ interfice me: ne forte veniant in circūcisi isti ⁊ inf̄ficiant me illudentes mihi. Et noluit armiger ei⁹: fuerat enim nimio terrore ꝑterritus. Arripuit itaq; saul gladium suū: ⁊ irruit sup eū. Quod cū vidisset armiger eius videlicet q̄ mortuus esset saul: irruit etiaz ipse sup gladium suum ⁊ mortu⁹ est cum eo. Mortu⁹ est ergo saul et tres filij eius ⁊ armiger illius: et vniuersi viri eius in die illa pariter. Videntes autē filij israel: q̄ erant trans vallem ⁊ trans iordanen qd̄ fugissent viri israelite. et q̄ mortuus esset saul ⁊ tres filij eius: reliquerūt ciuitates suas et fugerunt. Venerūtq; philistijm: et habitauerunt ibi. Facta autem die altera venerunt philistijm vt expoliarent interfectos: et inuenerunt saul ⁊ tres filios ei⁹ iacentes in monte gelboe. Et preciderunt caput saul et expoliauerunt eum armis: et miserunt in terram philistinoꝝ per circuitum: vt annunciaretur in templo ÿdolorum et in populis. Et posuerunt arma eius in templo astaroth: corpus vero eius suspenderūt in muro bethsan. Qd̄ cum vidissent habitatores iabes galaad q̄cunq; fecerant philistijm saul: surrexerunt omnes viri fortissimi ⁊ ambulauerunt tota nocte et tulerunt cadauera saul ⁊ cadauera filioꝝ ei⁹ de muro bethsan. Venerūtq; viri iabes galaad: et conbusserunt ea igni et tulerunt ossa eoꝝ et sepelierunt in nemore iabes et ieiunauerunt septem diebꝫ.

¶ Explicit liber regum prim⁹. Incipit liber regum secundus. ¶ Ca. p̄mum.

Factū est autem postq̄ mortuus est saul vt dauid reuerteret̄ a cede amalech: ⁊ maneret in sicelech duos dies. In die autem tercio apparuit homo veniens de castris saul veste conscissa: et puluere conspsus caput. Et vt venit ad dauid cecidit sup faciem suam: et adorauit. Dixitq; ad eum dauid. Unde venis? Qui ait ad eum. De castris israel fugi. Et dixit ad eum dd̄. Quod est verbū quod factū est? Indica mihi. Qui ait. Fugit ꝑplus ex prelio: ⁊ multi corruentes e ꝑplo mortui sunt: sed ⁊ saul ⁊ ionathas filius eius interierunt. Dixitq; dauid ad adolescentē qui nūciabat ei. Vn̄ scis quia mortuus est saul et ionathas filius eius? Ait adolescens qui nunciabat ei. Casu veni in montem gelboe. et saul incūbebat super hastam suam: porro currus ⁊ equites appropinquabant ei: et conuersus post tergum suum. Videnſq; me vocauit. Cui cum respondissem assum: dixit mihi. Quis naz es tu? Et aio ad eum. Amalechites ego sum. Et locutus est mihi. Sta sup me ⁊ inf̄fice me qm̄ tenent me angustie: ⁊ adhuc tota aīa mea in me ē. Stansq; super eum. occidi illum. Sciebam enim qd̄ viuere non poterat post ruinam. Et tuli dÿadema quod erat in capite eius: et armillam de brachio illius: et attuli ad te dn̄m meū huc. Apprehendens autez dauid vestimenta sua scidit. omnesq; viri qui erant cum eo: et planxerunt et fleuerunt

et ieiunauerunt vsq; ad vesperam sup saul ⁊ sup ionathan filiũ ei⁹ ⁊ sup ꝑplm dñi ⁊ sup domũ isrl: eoq; corruissent gladio. Dixit q; dauid ad iuuenẽ q̃ nũciauerat ei. Vnde es tu? Qui rñdit. Fili⁹ hois aduene amalechite ego sum. Et ait ad eũ dauid. Quare non timuisti mittere manũ tuaz. vt occideres xp̃m dñi? Vocansq; dd vnũ de pueris suis ait. Accedens irrue in eũ. Qui ꝑcussit illũ: ⁊ mortu⁹ est. Et ait ad eũ dauid. Sanguis tu⁹ sup caput tuũ. Os enĩ tuũ locutũ est aduersũ te dicẽs: ego interfeci xp̃m dñi. Planxit aũt dd planctũ huiuscemodi sup saul et sup ionathan filiũ ei⁹: et p̃cepit vt docerẽt filios iuda planctũ sicut ⁊ scptũ est in libro iustoꝝ. Et ait. Cõsidera isrl ꝑ hijs q̃ mortui sunt: sup excelsa tua vulnerati. Incliti isrl sup montes tuos interfecti sũt. Quo ceciderũt fortes. Nolite annũciare in geth neq; annũcietis in ꝑpitis ascalonis: ne forte letentẽ filie philistijm: ne exultent filie incircũcisoꝝ. Montes gelboe nec ros nec pluuia. veniãt sup vos. Neq; sint agri ꝑmiciaꝝ: qr ibi abiect⁹ est clipe⁹ fortiũ: clipe⁹ saul q̃si non esset unct⁹ oleo a sanguine interfectoꝝ ab adipe fortiũ. Sagitta ionathe nunq; rediit retrorsum: ⁊ gladi⁹ saul ñ ẽ reuersus inanis. Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ decori valde in vita sua: in morte q̃ ñ sunt diuisi. Aq̃lis velotores: leonib⁹ fortiores. Filie isrl sup saul flete q̃ vestiebat vos coccino ĩ delicijs: q̃ prebebat ornamẽta aurea cultui vro. Quo ceciderũt fortes ĩ ꝓlio? Jonathas ĩ excelsis tuis occisus est. Doleo sup te fr̃ mi ionatha decore nimis: ⁊ amabilis sup amorẽ mulieꝝ. Sicut mat̃ unicũ amat filiũ suũ: ita ego te diligebaz. Quomodo ceciderunt robusti: ⁊ perierũt arma bellica.

Ca. II.

Cit̃ pt⁹ hec consuluit dauid dñm dicens. Nũ ascendam ĩ vnam de ciuitatib⁹ iuda? Et ait dñs ad eum. Ascende. Dixitq; dd. Quo ascẽdam? Et rñdit ei. In hebron. Ascendit g̃ dauid ⁊ due uxores ei⁹ achinoez iesrlites ⁊ abigail uxor nabal carmeli: sed et viros q̃ erant cũ eo duxit dauid singlos cũ domo sua: ⁊ mansert̃ in opidis hebron. Venerũtq; viri iuda et unxerũt ibi dauid: vt regnaret sup domũ iuda. Et nũciatum est dauid: q̃ viri iabes galaad sepelissent saul. Misit g̃ dauid nũcios ad viros iabes galaad: dixitq; ad eos Benedicti vos a dño qui fecistis misericordiaz hanc cũ dño vestro saul: et sepelistis eum. Et nũc retribuet q̃z vobis dñs misericordiaz et veritatẽ: et ego reddam grãm eoq; fecistis verbũ istud. Confortent̃ man⁹ vre: et estote filij fortitudinis: licet enĩ mortu⁹ sit dñs vr̃ saul: tñ me unxit dom⁹ iuda ĩ regẽ sibi. Abner aũt fili⁹ ner ꝓnceps exercitus saul tulit hisboseth filiũ saul. ⁊ circũduxit eũ p̃ castra: regemq; ꝓstituit sup galaad ⁊ sup iessuri et sup iesrael et sup ephraim et sup beniamin ⁊ sup isrl uniuersũ. Quadraginta annoꝝ erat hisboseth fili⁹ saul cũ regnare cepisset sup isrl: ⁊ duob⁹ annis reg̃uit. Sola aũt dom⁹ iuda seq̃bat̃ dauid. Et fuit numer⁹ dieꝝ quos ꝓmorat⁹ est dauid imperans in hebron sup domũ iuda: septẽ annoꝝ et sex mensiũ. Egressusq; est abner filius ner ⁊ pueri hisboseth filij saul de castris in gabaon: porro ioab filius saruie et pueri dauid egressi sunt. ⁊ occurrerũt eis iuxta piscinaz gabaon. Et cũ in unũ conuenissent: e regione sederunt hij ĩ una pte piscine: et illi ex altera. Dixitq; abner ad ioab. Surgant pueri: et ludant coram nobis. Et rñdit ioab: Surgant. Surrexerũt ergo et transierũt numero duodecim de bẽiamin ex pte hisboseth filij saul: ⁊ duodecim de pueris dauid. Apprehensoq; unusquisq; capite comparis sui defixit gladiũ in latus conr̃ij: et ceciderunt simul. Vocatũq; est nomẽ loci illi⁹. ager robustoꝝ in gabaon. Et ortũ est bellum dur̃ satis in die illa: fugatusq; est abner et viri isrl a pueris dd. Erant autem ibi tres filie saruie: ioab et abisai et asahel. Porro asahel cursor velocissim⁹ fuit: quasi un⁹ ex capreis q̃ morant̃ in siluis. Persequebat̃ aũt asahel abner: et nõ declinauit ad dextram siue ad sinistrã. omittens ꝑsequi abner. Respexit itaq; abner pt⁹ tergu⁹ suũ. ⁊ ait. Tu ne es asahel? Qui rñdit ego sum. Dixitq; ei abner. Vade ad dextram siue ad sinistram ⁊ apprehẽde unũ de adolescentib⁹: ⁊ tolle tibi spolia ei⁹. Noluit aũt̃ asahel omittere: q̃n urgeret eũ. Rursũq; locut⁹ est abner ad asahel. Recede et noli me sequi: ne forte ꝓpellar confodere te in terram: ⁊ leuare non potero faciem meam ad ioab fratrem meum. Qui audire cõtempsit: ⁊ noluit declinare. Percussit g̃

eum abner auersa hasta in inguine ⁊ trās-
fodit:et mortu⁹ est in eodem loco. Omēsq;
q̄ transibāt p locū illū in quo ceciderat a-
sahel et mortu⁹ erat substistebāt. Persequnti
bus aūt ioab ⁊ abisai fugientē abner:sol oc
cubuit. Et venert vsq; ad collem aq̄duct⁹:
q̄ est ex aduerso vallis ⁊ itineris deserti in
gabaon. Congregatiq; sunt filij beniamin
ad abner:⁊ ꝯglobati in vnū cuneū.stetert
i sūmitate tumuli vni⁹. Et exclamauit ab-
ner ad ioab:⁊ ait. Nū vsq; ad interitōnem
tu⁹ mucro deseuiet:An ignoras q̄ piculo-
sa sit desperatō:Vsquequo nō dicis pl̄o vt
omittat plequi frēs suos:Et ait ioab. Vi-
uit dñs:si locutus fuisses mane: recessisset
pl̄us persequns frēm suū. Insonuit g̃ ioab
bucina ⁊ stetit ois exercit⁹:nec plecuti sūt
vltra isrl̄:neq; inire certamē. Abner aūt ⁊
viri ei⁹ abiert p campestria moab tota no-
cte illa ⁊ transiert iordanen:⁊ lustrata oī
bethoron venert ad castra. Porro ioab re-
uersus omisso abner ꝯgregauit oēm pl̄m:
et defuerunt de pueris dauid: decem ⁊ no-
uem viri excepto asahele. Porui aūt dauid
pcusserunt de beniamin et de viris q̄ erant
cū abner. trecentossexaginta: q̄ et mortui
sunt. Tuleruntq; asahel. ⁊ sepelierunt eum
in sepulchro patris sui in bethleem. Et am
bulauerūt tota nocte ioab et viri q̄ erant
cum eo: ⁊ in ipso crepusculo peruenerunt
in hebron. Ca.III.

Facta est ergo longa cōcertatō.inē
domū dauid ⁊ inter domū saulis:
dō pficiēs ⁊ semp seipso robustior:
dom⁹ aūt saul decrescens quotidie. Natiq; sūt
filij dauid in hebron. Fuitq; p̄mogenitus
ei⁹ āmon de achinoen iesrahelitē:⁊ pt⁹ eum
cheleab ō abigail vxore nabal carmeli.po-
ro tertⁱ⁹ absalon:fili⁹ maacha filie tholo-
mai regis gessur. Quart⁹ aūt adonias fili⁹
agith: et q̄ntus saphacias filius abithal.
Sextus q̄; hietraam:de egla vxore dō. Hij
nati sūt i hebron. Cū g̃ esset pliū inēdomū
saul ⁊ domū dō:abner fili⁹ ner regebat do
mū saul. Fuerat aūt sauli ꝯcubina noīe res
pha filia achia : ingressusq; ē ad eā abner
Dixitq; hisboseth ad abner. Quare īgres-
sus es ad concubinā patris mei:Qui irat⁹
nimis p̄ter verba hisboseth: ait. Nūquid
caput canis ego sum aduersum iudam
hodie. q̄ fecerim miscdiam sup domū saul
patris tui. et sup fratres et p̄rimos eius:
et non tradidi te in manu dauid: et tu re-
quisisti in me q̄ argueres p mlīere hodie:
Hec faciat deus abner. ⁊ hec addat ei: nisi
quō iurauit dñs dauid sic faciam cū eo vt
transferat regnū de domo saul:et eleuetur
thron⁹ dauid sup israel ⁊ sup iudam a dan
vsq; bersabee. Et non potuit rndere ei q̄c-
q̄:quia metuebat illum. Misit ergo abner
nuncios ad dauid in hebron pro se dicen-
tes. Cui⁹ est terra:Et vt loq̄rent. Fac me-
cum amicicias et erit man⁹ mea tecum:et
reducam ad te vniuersū israel. Qui ait o-
ptime. Ego faciaz tecū amicicias: sed vnā
rem peto a te dicens. Non videbis faciē me
am. antēq̄ adduxeris mihi michol filiam
saul:et sic venies ⁊ videbis me. Misit autē
dauid nuncios ad hisboseth filium saul di
cens. Redde vxorem meam michol: quam
despondi mihi centū prepucijs philistijm.
Misit ergo hisboseth: et tulit eam a viro
suo phaltihel filio lais. Seqbaq; eam vir
su⁹ plorans vsq; baurim: et dixit ad eū ab-
ner. Vade et reuertere. Qui reuersus est.
Sermonē q̄z intulit abner ad seniores isrl̄
dicens. Tam heri q̄; nudiustertⁱ⁹ quereba-
tis dauid vt regnaret sup vos. Nunc ergo
facite: qm̄ dñs locut⁹ est ad dauid dicens.
In manu serui mei dauid saluabo pl̄m me-
um isrl̄:de manu philistijm ⁊ omniū inimi
cor ei⁹. Locut⁹ est autem abner etiam ad
beniamin. Et abijt vt loquerer ad dauid in
hebron omnia q̄ placuerant israeli ⁊ vni-
uerso bēiamin: venitq; ad dauid i hebron
cū viginti viris. Et fecit dauid abner ⁊ vi
ris ei⁹ q̄ venerant cū eo conuiuiū. Et dixit
abner ad dauid. Surgam vt congregē ad
te dñm meum regez omnem isrl̄ et ineam
tecū fedus:et imperes omnib⁹ sicut desidē-
rat anima tua. Cū ergo deduxisset dauid
abner.et ille isset in pace: statim pueri dō
et ioab venert cesis latronib⁹ cū p̄da mag̃
nimis. Abner aūt non erat cū dō in hebron
q̄ iam dimiserat eū ⁊ p̄fect⁹ fuerat in pace:
et ioab ⁊ ois exercit⁹ q̄ erant cū eo: postea
venerant. Nūciatū est itaq; ioab a narrāti
bus. Venit abner fili⁹ ner ad regē:⁊ dimi-
sit eum ⁊ abijt in pace. Et ingressus ē ioab
ad regē et ait. Quid fecisti:Ecce venit ab-
ner ad te. Quare dimisisti eum ⁊ abijt ⁊ re-
cessit:Ignoras abner filiū ner qm̄ ad hoc

venit ad te vt deciperet te. ⁊ sciret exitum tuū et introitū tuū: et nosset oīa q̄ agis: Egressus itaq; ioab ab dō misit nūcios p̄ abner: ⁊ reduxit eū a cisterna sira ignorā te dō. Cūq; reddisset abner ī hebron seorsū abduxit eū ioab ad mediū portæ vt loq̄ret ei in dolo: ⁊ percussit illū ibi in inguine ⁊ mortu⁹ est: in vltōnem sanguis asahel frīs ei⁹. Qd cū audisset dō rem iam gestaz. ait. Mūdus ego sū ⁊ regnū meū apud deū vsq; ī sempit̄num a sanguine abner filij ner: et veniat sup caput ioab ⁊ sup oēm domū patris ei⁹: nec deficiat de domo ioab fluxū seminis sustinēs ⁊ leprosus. ⁊ tenēs fusū: ⁊ cadens gladio ⁊ indigens pane. Igit̄ ioab ⁊ abisai frr̄ ei⁹ int̄fecer̄t abner: eoq; occidisset asahel frēz eoz ī gabaon in p̄lio. Dixit aī dō ad ioab: ⁊ ad omnē ꝑplm q̄ erat cū eo. Scindite vestimēta vrā ⁊ accingimī saccis. et plāgite añ exeq̄as abner. Porro rex dō seq̄batf̄ feretr̄. Cūq; sepelisset abner ī hebrō leuauit rex dō vocē suam: ⁊ fleuit sup tumulū abner. Fleuit aī ⁊ omis ꝑplus. Plāgensq; rex ⁊ lugens abner. ait. Nequaq̄ vt mori solēt ignaui: mortu⁹es abner. Man⁹ tue ligatæ ñ sunt ⁊ pedes tui ñ sunt ꝯpedibo aggūati: sed sicut solent cadere corā filijs iniq̄tatis sic corruisti. Cōgeminansq; omis ꝑplus: fleuit sup eū. Cūq; venisset vniuersa mlt̄itudo cibū cape cū dō clara adhuc die: iurauit dō dicens. Hec faciet mihi de⁹ ⁊ hec addat: si añ occasū solis gustauero panez vel aliud quicq̄. Omnisq; ꝑplus audiuit: ⁊ placuerūt eis cuncta q̄ fecit rex in ꝯspectu omnis ꝑpli. Et cognouit omne vulg⁹ ⁊ vniuersus isrl̄ in die illa: qm̄ non actū fuisset a rege vt occideret̄ abner filius ner. Dixit q̄z rex ad ꝑuos suos. Nū ignoratis qm̄ ꝑnceps et maxim⁹ cecidit hodie ī isrl̄: Ego aī adhuc delicat⁹ et vnct⁹ rex. Porro viri isti filij saruie duri mihi sunt. Retribuat dñs facienti malum iuxta maliciam suam.

¶ Capitulum. IIII.

Audiuit aī hisboseth fili⁹ saul q̄ cecidisset abner in hebron ⁊ dissolutæ sunt man⁹ ei⁹: omnisq; israel ꝑturbatus est. Duo aī viri ꝑncipes latronum erant filio saul: nomen vni banaa ⁊ nomē alteri rechab filij rēmon berothite de filijs beniamin. Siq̄dem ⁊ beroth reputata est ī beniamin. Et fugerūt berothite ī gethaim: fueruntq; ibi aduene vsq; ad tēp⁹ istud. Erat aī ionathe filio saul filī⁹ debilis pedibus. Quinquēnis enim fuit q̄n venit nuncī⁹ de saul ⁊ ionatha ex isrl̄. Tollens itaq; eum nutrix sua fugit. Cūq; festīaret vt fugeret cecidit: ⁊ claudus effect⁹ est: habuitq; vocabulū miphiboseth. Uenientes igit̄ filij remmon berothite rechab ⁊ banaa ingressi sunt feruente die domū hisboseth. q̄ dormiebat sup stratū suū meridie: ⁊ hostiaria dom⁹ purgās triticū obdormiuit. Ingressi sunt aī domū latent̄ assumentes spicas tritici: ⁊ ꝑcusser̄t eum in inguine rechab ⁊ banaa frater ei⁹: ⁊ fugerunt. Cū autē ingressi fuissent domū ille dormiebat sup lectum suum in conclaui: et percucientes interfecerunt eum. Sublatoq; capite eius abier̄t per viam deserti tota nocte: ⁊ attulerūt caput hisboseth. ad dauid in hebron Dixeruntq; ad regem. Ecce caput hisboseth filij saul inimici tui q̄ querebat aīam tuaz: ⁊ dedit dñs dño nr̄o regi vltōem hodie: de saul ⁊ de semine eius. Rñdens autez dauid rechab ⁊ banaa fratri ei⁹ filijs remmon berothite: dixit ad eos. Uiuit dñs q̄ eruit animam meaz de omni angustia: qm̄ eum q̄ annunciauerat mihi ⁊ dixerat mortu⁹ est saul q̄ putabat se prospera nunciare tenui et occidi eum in siceleth: cui oportebat me mercedem dare pro nuncio. Quantomagis nunc cū homines impij interfecerunt vir innoxiū in domo sua super lectū suum non queram sanguinem ei⁹ de manu vestra: ⁊ auferam vos de terra! Precepit itaq; dauid pueris suis: ⁊ interfecer̄t eos: precidentesq; man⁹ ⁊ pedes eoz suspendēr̄t eos: super piscinam in hebron. Caput aūt hisboseth tulerunt: et sepelierunt in sepulchro abner in hebron.

¶ Ca. V.

Et venerūt vniuerse tribꝰ israel ad dauid in hebron dicētes. Ecce nos os tuū et caro tua sum⁹. Sed ⁊ heri ⁊ nudiustertci⁹ cū esset saul rex sup nos: tu eris educens ⁊ reducens isrl̄. Dixit aūt dñs ad te. Tu pasces ꝑplm meū israel: ⁊ tu eris dux sup israel. Uenerunt q̄z ⁊ seniores israel ad regē in hebrō: ⁊ ꝑcussit cū eis rex dō fedus in hebron coram dño: unxerūtq; dauid in regem sup israel. Filius triginta annoz erat dauid cum regnare cepisset: ⁊

quadraginta annis reg̃uit. In hebron re-
gnauit sup iudam septē annis: et sex men-
sibꝫ: in ihrl'm at̃ regnauit trigintatribus
annis sup omnē isrl' ⁊ iudam. Et abijt rex
et oēs viri q̃ erant cū eo ī ihrl'm ad iebuseū
hītatorē terre. Dictūq; est dd̄ ab eis. Non
īgredieris huc nisi abstuleris cecos ⁊ clau
dos dicētes. Nō ingrediet̃ dauid huc. Ce-
pit at̃ dauid arcē syon: hec est ciuitas dd̄.
Proposuerat enī dauid in die illa p̄miū q̃
pcussisset iebuseū: ⁊ tetigisset domatū fistu
las: ⁊ abstulisset cecos ⁊ claudos odientes
aīam dauid. Idc̄co dr̄ in puerbio. Cecus ⁊
claudus ñ int̃bunt ī templū. Habitauit at̃
dauid ī arce syon ⁊ vocauit eam ciuitatez
dauid: ⁊ edificauit p giꝝ amello et intrin-
secꝰ. Et egrediebat̃ pficiēs atz succrescēs:
et dñs deꝰ exercituum erat cū eo. Misit q̊z
hiram rex thiri nūcios ad dauid et ligna
cedrina. et artifices lignoꝝ. artificesq; la-
pidū ad parietes: et edificauer̃t domū dd̄.
Et cognouit dauid q̊niam ꝯfirmasset eū
dñs regem sup isrl': ⁊ quoniā exaltasset re-
gnū eiꝰ sup ꝓpl'm suum isrl'. Accepit g̊ da-
uid adhuc concubinas ⁊ vxores de ihrl'm:
postq̃ venerat de hebron. Natiq; sunt dd̄ et
alij filij et filie: et hec noīa eoꝝ q̃ nati sunt
ei in ihrl'm. Samna ⁊ sobab ⁊ nathan ⁊ sa
lomon ⁊ iabaar ⁊ helisua ⁊ nepheg ⁊ iaphia
et helisama ⁊ heliada ⁊ heliphelet. Audier̃t
ergo philistijm q̃ vnxissent dauid in regez
sup isrl': et ascenderunt vniuersi vt q̃rerent
dauid. Qd̄ cū audisset dauid: descendit in
p̄sidium. Philistijm autē venientes diffusi
sunt in valle raphaim. Et consuluit dauid
dñm dicens. Si ascendaz ad philistijm. ⁊ si
dabis eos ī manu mea? Et dixit dñs ad da
uid. Ascende: qꝛ tradens dabo philistijm ī
manu tua. Venit g̊ dauid in baalphara-
sim: et pcussit eos ibi et dixit. Diuisit dñs
inimicos meos coraz me: sicut diuidunt̃ a-
que. Propterea vocatū est nomē loci illiꝰ
baalpharasim. Et reliq̃rnut ibi sculptilia
sua: que tulit dauid ⁊ viri eiꝰ. Et addider̃t
adhuc philistijm vt ascenderent: et diffusi
sunt in valle raphaim. Consuluit at̃ dauid
dñm. Si ascendam cont̃ philisteos: et tra-
das eos in manꝰ meas? Qui rñdit. Non a-
scendas ꝯtra eos: sed gira ptꝰ tergū eoꝝ: ⁊
venies ad eos ex aduerso piroꝝ. Et cū au-
dieris sonitū gradiētis ī cacumine piroꝝ
tunc inibis prelium: qꝛ tunc egrediet̃ dñs
ante faciē tuam: vt pcuciat castra philisti-
im. Fecit itaq; dauid sicut p̄cepat ei dñs:
et percussit philistijm de gabaa vsq;dū ve-
nias gazer. ¶ Ca. VI

Congregauit autem rursum dauid
omnes electos ex isrl' triginta mi-
lia. Surrexitq; dd̄ et abijt et vni-
uersus ꝓpl'us q̃ erat cū eo de viris iuda vt
adducerēt archaz dei: sup quam inuocatū
est nomen dñi exercituū sedentis in cheru
bin sup eam. Et imposuer̃t archam dei sup
plaustꝝ nouū. Tuler̃tq; eaz de domo ami-
nadab: q̃ erat in gabaa. Oza at̃ ⁊ haio filij
aminadab minabant plaustꝝ nouū. Cūq;
tulissent eam de domo aminadab q̃ erat in
gabaa: custodiens archam dei. haio p̄cede-
bat archam dei: dauid at̃ ⁊ omnis isrl' lude
bant coram dño: in oībꝫ lignis fabrefactis
et citaris ⁊ liris ⁊ timpanis ⁊ sistris ⁊ cim-
balis. Postq̃ at̃ venerūt ad aream nachor
extendit oza manū ad archam dei ⁊ tenuit
eam: q̊niaz calcit̃bant boues et declinaue-
rūt eam. Iratusq; est indig̃tione dñs cont̃
ozam: ⁊ pcussit eū super temeritate: q̃ mor
tuꝰ est ibi. iuxta archam dei. Contristatꝰ ē
at̃ dauid eoq̃ percussisset dñs ozam: ⁊ vo-
catū est nomen loci illiꝰ pcussio oza vsq; in
diem hanc. Et extimuit dauid dñm in die
illa dicens. Qūo ingredietur ad me archa
dñi? Et noluit diuertere ad se archam dñi
in ciuitatē dauid: sed diuertit eam ī domū
obededon gethei. Et habitauit archa dñi ī
domo ebededon gethei tribꝫ mensibꝫ et bñ-
dixit dñs ebededon. ⁊ omnem domū eius.
Nūciatūq; ē regi dauid: q̃ bñdixisset dñs
obededon ⁊ oīa eiꝰ ꝓpter archam dei. Dixit
qz dauid. Ibo: et reducā archam cū bene-
dictōne in domū meam. Abijt g̊ dauid: et
adduxit archam dei de domo obededon in
ciuitatem dauid cū gaudio. et erant cū dd̄
septem chori: ⁊ victima vituli. Cūq; trans-
cendissent q̃ portabant archaz dñi sex pas-
sus immolabāt bouē et ouem et arietē: et
dauid percuciebat ī organis armigatis: ⁊
saltabat totis viribꝫ añ dñm. Porro dd̄ e-
rat accinctꝰ ephot lineo: ⁊ dauid et omnis
domꝰ isrl' ducebant archaz testamenti dñi
in iubilo et in clangore bucine. Cūq; int̃s-
set archa dñi ī ciuitatē dauid: michol filia
saul ꝓspiciens p fenestraz vidit regē dauid

subsilientē atq; saltantē coram dño: ⁊ despexit eū in corde suo. Et introduxerūt archaz dñi: ⁊ imposuerūt eam in loco suo in medio tabernaculi qđ tetēderat ei dđ: ⁊ obtulit dđ olocausta coram dño ⁊ pacifica. Cūq; cōplesset offerens olocausta ⁊ pacifica: bñdixit ꝑlo in noīe dñi exercituū. Et ptit⁹ est multitudini vniuerse isrl tam viro q̄ mulieri singulis colliridaz panis vnaz: ⁊ assaturaz bubale carnis vnam: ⁊ similaz frixā oleo. Et abijt omnis ꝑlus: vnusquisq; in domū suam. Reuersusq; est dđ: vt bñdiceret domui sue: et egressa michol filia saul ī occursū dauid. ait. Quāgloriosus fuit hodie rex isrl discooperiens se ante ancillas ſuoz suoz: ⁊ nudat⁹ est q̄si si nudet vn⁹ de scurris. Dixitq; dđ ad michol. Coram dño: qui ludam añ dñm q̄ elegit me potiusq̄ patrem tuū ⁊ q̄ omnē domū ei⁹: ⁊ p̄cepit mihi vt essem dux super ꝑlm dñi in israel. Et ludam ⁊ vilior fiam plusq̄ factus sum. ⁊ ero humilis ī oculis meis: ⁊ cū ancillis de qbo locuta es gloriosior apparebo. Igit michol filie saul non est nat⁹ fili⁹: vsq; in diē mortis sue.

Ca. VII.

Factū est aūt cum sedisset rex in domo sua: ⁊ dñs dedisset ei requm vndiq; ab vniuersis inimicis suis: dixit ad nathan ꝑphām. Videsne q̄ ego habitem ī domo cedrina: et archa dei posita sit in medio pelliū. Dixitq; nathan ad regez. Omne qđ est in corde tuo vade fac: qr dñs tecū est. Factum est aūt in illa nocte: ⁊ ecce sermo dñi ad nathan dicens. Vade ⁊ loqre ad seruū meum dauid. Hec dicit dñs. Nūquid tu edificabis mihi domū ad habitandum? neq; enim habitaui ī domo ex die illa q̄ eduxi israel de terra egipti vsq; in diez hanc. sed ambulabaz in tabnaculo ⁊ in tētorio ꝑ cūcta loca q̄ transiui cū omīb filijs isrl. Nunqđ loquens locut⁹ sum ad vnam de tribub isrl. cui precepi vt pasceret ꝑlm meū israel dicens. Quare ñ edificasti mihi domū cedrinaz? Et nūc hec dices puo meo dđ. Hec dicit dñs exercituū. Ego tuli te de pascuis seqntem greges vt esses dux super ꝑlm meū israel: et fui tecū in oīb vbicūq; ambulasti: ⁊ interfeci vniuersos inimicos tuos a facie tua: feciq; tibi nomē gnde iuxta nomē magnoz q̄ sunt in tra. Et ponā locū ꝑlo meo israel et plantabo eū ⁊ habitabo cū eo. et non turbabit amplius: nec addēt filij iniqtatis vt affligant eū sic ꝑus ex die q̄ ꝑstitui iudices sup ꝑlm meū isrl. Et requem dabo tibi ab oīb inimicis tuis: ꝑdicetq; tibi dñs: q̄ faciat tibi dñs domū. Cūq; completi fuerint dies tui et dormieris cū patribz tuis: suscitabo semen tuum post te. qđ egredietur đ vtero tuo ⁊ firmabo regnū ei⁹. Ipse edificabit domum nomini meo: et stabiliam thronū regni ei⁹ vsq; in sempiternū. Ego ero ei in patrē: ⁊ ipse erit mihi in filiū. Qui si inique aliqđ gesserit: arguam eū in virga virorū: ⁊ in plagis filiorū hominū. Misericordiam aūt meam nō auferaz ab eo: sicut abstuli a saul quē amoui a facie mea. Et fidelis erit dom⁹ tua: ⁊ regnū tuū vsq; in eternū ante faciē meam: ⁊ thron⁹ tu⁹ erit firm⁹ iugit. Secōm omnia verba hec. ⁊ iuxta vniuersam visionē istā: sic locut⁹ ē nathan ad dđ. Ingressus est aūt rex dauid ⁊ sedit coraz dño: et dixit. Quis ego sum dñe de⁹ et q̄ dom⁹ mea: qr adduxisti me hucusq;? Sed et hoc parū visū est in cspcū tuo dñe de⁹ me⁹ nisi loqreris etiā de domo pui tui in longinquū. Ita est enim lex ab adam dñe de⁹. Quid q̄ addere poterit adhuc dđ vt loquat ad te? Tu enim scis puū tuū dñe de⁹. ꝓpter verbū tuū ⁊ pm cor tuū fecisti oīa magnalia hec: ita vt notū facere puo tuo. Idcirco magnificatus es dñe de⁹: qr ñ est similis tui: neq; ē de⁹ exc̄ te in oībus q̄ audiuim⁹ auribz nris. Que est aūt vt ꝑlus tu⁹ isrl gens in tra ꝑt quam iuit de⁹ vt redimeret eaz sibi ī ꝑlm ⁊ poneret sibi nomē: faceretq; eis magnalia ⁊ horabilia sup traz. a facie ꝑli tui dñe quē redemisti tibi ex egipto. gentē ⁊ deū ei⁹? Firmasti enī tibi ꝑlm tuū isrl in ꝑlm sempiternū: et tu dñe de⁹ fact⁹ es eis in deū. Nunc q̄ dñe de⁹ verbū quod locut⁹ es sup puū tuū ⁊ super domū ei⁹ suscita in sempiternū: ⁊ fac sicut locut⁹ es vt magnificet nomē tuū vsq; in sempiternū. atq; dicat. Dñe de⁹ exercituuz de⁹ sup israel: ⁊ dom⁹ pui tui dauid erit stabilita coram dño: qr tu dñe exercituū deus isrl reuelasti aurem pui tui dicens. domū edificabo tibi: ꝓpterea inuenit pu⁹ tu⁹ cor suum vt oraret te oīoe hac. Nunc ergo domine deus tu es de⁹: ⁊ verba tua erunt vera. Locut⁹ es enī ad puū tuum bona hec. Incipe ergo ⁊ bñdic domui pui tui vt sit ī

sempiternū coram te. qꝛ tu dñe deꝰ locutꝰ
es. ⁊ benedictōe tua benedicet̄ domꝰ serui
tui in sempiternū. ¶ Ca. VIII

FActum est at̄ ptꝰ hec ꝑcussit dauid
philistijm ⁊ humiliauit eos: ⁊ tulit
dauid frenū tributi de manu phili
stijm: ⁊ ꝑcussit moab ⁊ mensus ē eos funi-
culo coequans terre. Mensus est at̄ duos
funicl'os: vnū ad occidendū. ⁊ vnū ad viui
ficandū ¶ Factusqꝫ ē moab dauid ꝟuiēs sub
tributo. Et ꝑcussit dauid adadezer filium
roob regem soba: qñ ꝓfectꝰ est vt dñaretur
super flumen eufraten. Et captis dauid ex
ꝑte eiꝰ milleseptingentis eq̄tibꝫ. et viginti
milibꝫ peditū: subneruauit omnes iugales
curruū. Dereliq̄t aūt ex eis centū currus.
Venit q̄ꝫ siria damasci: vt presidiū ferret
adadezer regi soba: ⁊ ꝑcussit dd̄ de siria vi-
gintiduo milia viroꝝ: et posuit dauid p̄si-
diū in siria damasci: factaqꝫ ē siria dauid
ꝟuiēs sub tributo. Seruauitqꝫ dñs dauid
in omnibꝫ ad q̄cunqꝫ ꝓfectꝰ est. Et tulit dd̄
arma aurea ⁊ torques q̄ habebāt ꝟui ada-
dezer: ⁊ detulit ea in ihrl'm. Et d̄ bethe. ⁊ de
beroth ciuitatibꝫ adadezer tulit rex dauid
es multū nimis: de quo fecit salomon oīa
vasa erea in templo: ⁊ mare eneū et colū-
nas et altare. Audiuit at̄ thou rex emath
q̄ ꝑcussisset dauid omne robur adadezer.
Et misit thou ioram filiū suū ad regem dd̄
vt salutaret eum conḡtulans: ⁊ grās age-
ret eo q̄ expugnasset adadezer et ꝑcussisset
eum. Hostis q̄ꝓpe erat thou adadezer. Et in
manu eiꝰ erant vasa aurea ⁊ vasa argentea
et vasa erea: q̄ et ipse sc̄tificauit rex dauid
dño cū argento et auro q̄ sanctificauerat
de vniuersis gētibꝫ quas subegerat de siria
⁊ moab ⁊ filijs ammon ⁊ philistijm ⁊ ama-
lech: et de manubijs adadezer filij roob re-
gis soba. ¶ Fecit q̄ꝫ sibi dauid nomen cū re-
uerteret̄ capta siria in valle salinaꝝ cesis
decem ⁊ octo milibꝫ. ⁊ in gebelem ad vigin-
titria milia: ⁊ posuit in ÿdumea custodes:
statuitqꝫ presidiū. Et facta ē vniuersa ÿdu
mea ꝟuiens dauid: et ꝟuauit dñs dauid ī
omnibꝫ ad q̄cunqꝫ ꝓfectꝰ est. Et regnauit
dauid sup omnez israel: faciebat q̄ꝫ dauid
iudiciū ⁊ iusticiam omni ꝓpl'o suo. Joab at̄
filiꝰ saruie erat sup exercitum: porro iosa-
phat filiꝰ achilud erat a cōmentarijs: ⁊ sa-
doch filius achitob ⁊ achimelech filiꝰ abia-
thar erant sacerdotes: ⁊ saraias scriba: ba
naias aūt filiꝰ ioiade sup cherethi ⁊ felethi.
¶ Filij aūt dauid sacerdotes erant. Et dixit
dauid. Putasne est aliq̄s qui remanserit
de domo saul vt faciam cum eo misc̄diam
ꝓpter ionathan? ¶ Ca. IX.

ERat autē dauid de domo saul ꝟuꝰ
noīe siba. Quez cū vocasset rex ad
se: dixit ei. Tu ne es siba? Et ille
rñdit. Ego sum ꝟuꝰ tuus. Et ait rex. Nūq̄d
supest aliq̄s de domo saul. vt faciam cū eo
misc̄diam? Dixitqꝫ siba regi. Supest filiꝰ
ionathe debil' pedibꝫ. Vbi inq̄t est? Et siba
ad regem. Ecce ait in domo est machir fi-
lij amihel ī lodabar. Cū at̄ venisset miphi-
boseth filiꝰ ionathe filij saul ad dauid: cor-
ruit in faciē suam ⁊ adorauit. Dixitqꝫ dd̄.
Miphiboseth. Qui rñdit. Assum ꝟuꝰ tuus.
Et ait ei dauid. Ne timeas. qꝛ faciens faci
am in te misc̄diaz ꝓpter ionathan patrem
tuum: et restituam tibi omnes agros saul
patris tui: et tu comedes panem in mensa
mea semp. Qui adorans eum dixit. Quis
ego sum ꝟuus tuꝰ: quoniam respexisti sup
canem mortuū similez mei? Vocauit itaqꝫ
rex sibaz pueꝝ saul: ⁊ dixit ei. Omīa q̄cun-
qꝫ fuerunt saul ⁊ vniuersā domū eius dedi
filio dñi tui. Opare igit̄ ei terram tu ⁊ filij
tui et ꝟui tui: et inferes filio dñi tui cibos
vt alat̄. Miphiboseth aūt filiꝰ dñi tui. co-
medet semp panē sup mensaz meam. Erāt
aūt sibe q̄ndecim filij: et vigīti ꝟui. Dixit-
qꝫ siba ad regem. Sicut iussisti dñe mi rex
ꝟuo tuo: sic faciet ꝟuꝰ tuꝰ. Et miphiboseth
comedet sup mensam meam: q̄si vnꝰ de fi-
lijs regis. Habebat at̄ miphiboseth filium
ꝑuulū nomine micha. Omnis vero coḡtio
domꝰ sibe. ꝟuiebat miphiboseth. Porro mi
phiboseth habitabat in ihrl'm. qꝛ de mensa
regis iugiter vescebat̄: et erat claudus v-
troqꝫ pede. ¶ Ca. X.

FActum est autem post hec. vt more
ret̄ naas rex filioꝝ āmoz: ⁊ reḡuit
anon filiꝰ eiꝰ pro eo. Dixitqꝫ dauid
¶ Faciam misc̄diam cū anon filio naas: sic
fecit pater eiꝰ mecum misc̄diaz. Misit ergo
dauid consolans eum ꝑ seruos suos super
patris interitu. Cum autem venissent ꝟui
dauid in terram filioꝝ ammon: dixerunt
p̄ncipes filioꝝ ammon ad anon dominū
suū. Putas q̄ ꝓpter honorē p̄ris tui miserit

dō ad te cōsolatores: ⁊ non ideo vt te inuestigaret ⁊ exploraret ciuitatē. ⁊ euerterz eam. misit dō ꝓuos suos ad te. Tulit itaqz āmon ꝓuos dauid. rasitqz dimidiam ptem barbe eoꝝ: ⁊ pcidit vestes eoꝝ medias vsqz ad nates: ⁊ dimisit eos. Qd cum nunciatū esset dō: misit in occursū eoꝝ. Erant enim viri cōfusi turpiť valde. Et mandauit eis dō. Manete ī hiericho donec crescat barba vrā: ⁊ tunc reuertimini. Videntes autē filij āmon. ꝙ iniuriam fecissent dō: miserūt et conduxerūt mercede sirz roob. ⁊ sirz soba viginti milia peditū: ⁊ a rege maacha mille viros: ⁊ ab histob decē milia viroꝝ. Quod cū audisset dō: misit ioab ⁊ oēm exercitum bellatoꝝ. Egressi sunt g̃ filij āmon. ⁊ direxerūt aciem añ ipsū introitū portę. Sir⁹ aū soba ⁊ roob ⁊ histob ⁊ maacha. seorsū erāt ī campo. Videns g̃ ioab ꝙ prepatū eēt aduersū se preliū ⁊ ex aduerso ⁊ pt⁹ tergū: elegit sibi ex oīb electis isrl'ī ⁊ instruxit aciez cont̄ sirz: reliquaz aū ptē pl'i tradidit abisai frī suo. Qui direxerit aciez aduersū filios āmon. Et ait ioab. Si ꝓualuerīt aduersū me siri. eris mihi ī adiutoriū: si aū filij ammon ꝓualuerīt aduersū te. auxiliabor tibi Esto vir fortis: ⁊ pugnem⁹ p pl'o nr̄o ⁊ ciuitate dei nr̄i. Dñs aū faciet qd̄ bonū est ī cōspcū suo. Iniit itaqz ioab ⁊ pl'us ꝙ erat cū eo certamē ꝯtra siros: ꝙ statim fugerūt a facie ei⁹. Filij aū āmon videtes qz fugisent siri. fugerūt ⁊ ip̄i a facie abisai: ⁊ īgressi sūt ciuitatē. Reuersusqz ē ioab a filijs āmō et venit ihrl'm. Videntes igr̄ filij āmon qm̄ sir⁹ expauit ⁊ qm̄ corruissent corā isrl'. congregati sunt pariť. Misitqz adadezer ⁊ eduxit siros ꝙ erant trās fluuiū: ⁊ adduxit eoꝝ exercitū. Sobach aū mgr̄ milicie adadezer erat p̄nceps eoꝝ. Qd̄ cum nunciatū esset dō contrixit oēm isrl'em et transiuit iordanen: venitqz in helam. Et direxerūt aciem siri ex aduerso dauid: ⁊ pugnerūt cont̄ isrl'. Fugeruntqz siri a facie isrl': ⁊ occidit dō de siris septingentos currus ⁊ q̄draginta milia equitum: ⁊ sobach p̄ncipem milicie percussit: ꝙ statim mortu⁹ est. Videntes aū vniuersi reges ꝙ erant in p̄sidio adadezer se victos ab isrl': expauerūt ⁊ fugerunt q̄nq̄ginta ⁊ octo milia coraz isrl'. Et fecerūt pacem cū isrl'. et seruierunt eis: timueruntqz siri auxilium prebere filijs ammon.

Capitulum. XI.

Actum est autē vertente anno. eo tpe quo solent reges ad bella pcedere misit dauid ioab. ⁊ seruos suos cū eo. et vniuersū israel: ⁊ vastauerūt filios ammon et obsederunt rabba. Dauid aū remansit in ihrl'm. Dum hec agerent̄ accidit q̄dam die vt surgeret dauid de stratu suo post meridiem: et deambularet in solario dom⁹ regie. Vidituqz mulierē se lauantem ex aduerso sup solariū suum. Erat aū mulier pulcra valde. Misit g̃ rex: et req̄siuit q̄ esset mulier. Nūciatūqz est ei: ꝙ ipsa esset bersabee filia heliam vxor vrie ethei. Missis itaqz dauid nunciis: tulit eam. Que cū ingressa esset ad illū: dormiuit cū ea. Sta timqz sanctificata est ab immūdicia sua: ⁊ reuersa est domū suam cōcepto fetu. Mittēsqz nūciauit dauid: ⁊ ait. Concepi. Misit aū dauid ad ioab dicens. Mitte ad me vriam ethei. Misitqz ioab vriam ad dauid. Et veīt vrias ad dauid. Quesiuitqz dō q̄ recte ageret ioab ⁊ pl'us: ⁊ qūo ministraret bellum. Et dixit dauid ad vriaz. Vade in domū tuaz. ⁊ laua pedes tuos. Et egressus ē vrias de domo regis: secutusqz est eū cibus regi⁹. Dormiuit autē vrias añ portam dom⁹ regie cum alijs puis dñi sui: et non descendit ad domū suaz. Nunciatūqz est dauid a dicentibus. Non iuit vrias in domum suam. Et ait dauid ad vriaz. Nunquid non de via longinqua veniśti? Quare non descendisti in domū tuaz? Et ait vrias ad dauid. Archa dei ⁊ israel ⁊ iuda habitāt in papilionibus. ⁊ dñs meus ioab et serui dñi mei sup faciem terre manent: et ego īgrediar domū meam vt comedam et bibā et dormiam cū vxore mea. Per salutem tuam. ⁊ p salutē anime tue. non faciam rem hanc. Ait ergo dauid ad vriam mane hic etiaz hodie: et cras ⁊ dimittam te. Mansit vrias ī ihrl'm in die illa ⁊ altera: et vocauit eū dauid vt comederet corā se ⁊ biberet: ⁊ inebriauit eum. Qui egressus vespe. dormiuit ī stratu suo. cū puis dñi sui: ⁊ in domū suaz ñ descendit. Factū est g̃ mane: ⁊ scpsit dauid epl'am ad ioab. misitqz p manū vrie scribens in epl'a. Ponite vriaz ex aduerso belli vbi fortissimū est p̄lium: ⁊ derelinq̄te eū: vt pcussus intereat. Igiť cū ioab obsideret vrbē. posuit vriam ī loco vbi sciebat

viros esse fortissimos: egressiq; viri de ciui
tate bellabant aduersũ ioab. ⁊ ceciderũt de
pplo suoꝝ dauid: et mortuꝰ est etiam vrias
ethæus. Misit itaq; ioab ⁊ nũciauit dauid
oĩa verba pliꝫ: pcepitq; nuncio dicens. Cũ
cõpleueris vniuersos ſmones belli ad re
gẽ. si eũ videris indigriꝰ dixerit. q̃re acces
sistis ad muꝝ vt pliaremĩ: an ignorabatis
q̃ mlta desup ex muro tela mittant: qs p
cussit abimelech filiũ hieroboal. Nõne mu
lier misit sup eũ fragimẽ mole. de muro. et
interfecit eũ in thebes: q̃re iuxta muꝝ acces
sistis. dices. Etiam ſuꝰ tuꝰ vrias ethæꝰ accu
buit. Abijt ergo nũciꝰ: et venit et narrauit
dauid oĩa que ei pcepat ioab: ⁊ dixit nũci
us ad dauid. Preualuerũt aduersũ nos vi
ri: et egressi sunt ad nos in agꝝ. Nos autẽ
facto impetu psecuti eos sumꝰ vsq; ad por
tam ciuitatis: ⁊ direxerũt iacula sagittarij
ad ſuos tuos ex muro desup: mortuiq; sũt
de ſuis regis. Qui etiã ſuꝰ tuꝰ vrias ethæꝰ
mortuꝰ est. Et dixit dõ ad nunciũ. Hec di
ces ioab. Nõ te frangat ista res. Variꝰ enĩ
eventꝰ ẽ belli: ⁊ nũc hunc ⁊ nũc illũ ꝯsumit
gladius. Conforta bellatores tuos aduer
sus vrbẽ. vt destruas eaz: ⁊ exhortare eos.
Audiuit aũ vxor vrie q̃ mortuꝰ esset vrias
vir suꝰ: ⁊ planxit eũ. Trãsactoq; luctu mi
sit dauid et introduxit eam ĩ domũ suam:
et facta est ei vxor: peperitq; ei filium. Et di
splicuit verbum hoc q̃ fecerat dauid coraz
dño. ¶ Capitulum XII.

Misit q̃ dñs nathan ad dauid. Qui
cũ venisset ad eũ: dixit ei. Judex mi
hi iudiciũ. Duo viri erãt ĩ ciuitate
vna: vnꝰ diues ⁊ altꝫ paup. Diues habebat
oues ⁊ boues plurimos valde: paup aũ ni
hil habebat oĩno pter ouez vnam puulam
quã emerat ⁊ nutrierat: ⁊ q̃ creuerat apud
eũ. cũ filijs eiꝰ: simul de pane illiꝰ comedens
et de calice eiꝰ bibens. ⁊ in sinu illiꝰ dormi
ens: eratq; illi sicut filia. Cũ aũ pegrinꝰ q̃
dam venisset ad diuitez: pcens illi sumere
de ouib⁹ ⁊ de bob⁹ suis vt exhiberet ꝯuiuiũ
pegrino illi q̃ venerat ad se. tulit ouẽ viri
paupis ⁊ prepauit cibos homini q̃ venerat
ad se. Iratꝰ aũ indigtione dauid aduersus
hoĩem illũ nimis: dixit ad nathan. Viuit
dñs. quoniaz filiꝰ mortis ẽ vir q̃ fecit hoc.
Ouez reddet in q̃druplũ: eoq; fecerit verbũ
istud. et non pepercerit. Dixit aũ nathan ad
dauid. Tu es ille vir: qui feciſti hanc rem.
Hec dicit dñs deꝰ isrl. Ego vnxi te in regẽ
sup isrl. ⁊ ego erui te. de manu saul: ⁊ dedi
tibi domũ dñi tui ⁊ vxores dñi tui. in sinu
tuo. dediq; tibi domũ isrl et iuda: et si pua
sũt ista: adiciã tibi multomaiora. Quare q̃
ptempsisti verbũ dñi: vt faceres malum in
conspectu meo? Uriam ethæũ percussisti gla
dio: ⁊ vxorem illiꝰ accepisti in vxorẽ tibi et
interfecisti eũ gladio filioꝝ ammon. Quaz
obrem non recedet a te gladiꝰ de domo tua
vsq; in sempiternũ: eoq; despexeris me: et
tuleris vxorez vrie ethæi vt esset vxor tua.
Itaq; hec dicit dñs. ecce ego suscitabo sup
te malum. de domo tua: et tollam vxores
tuas in oculis tuis et dabo pximo tuo: et
dormiet cũ vxoribꝰ tuis ĩ oculis solis huiꝰ
Tu enĩ feciſti abscondite: ego aũ faciaz ver
bum istũ in ꝯspectu omnis isrl: ⁊ in ꝯspectu
solis huiꝰ. Et dixit dõ ad nathan. Peccaui
dño. Dixitq; nathan ad dauid Dñs quoq;
transtulit pctm tuũ. Nõ morieris. Verũtñ
q̃niam blasphemare feciſti inimicos. nomẽ
dñi ppt verbũ hoc: filiꝰ q̃ natꝰ est tibi mor
te morietur. Et reuersus ẽ nathan in domũ
suam. Percussitq; dñs puulũ quem peperit
vxor vrie dauid ⁊ desperatꝰ est. Peccatusq;
est dauid dñm pro puulo: et ieiunauit dõ
ieiunio: ⁊ ingressus seorsum iacuit sup ter
ram. Venerunt aũ seniores domꝰ eiꝰ: cogẽ
tes eũ vt surgeret ꝺ terra. Qui noluit: nec
cõmedit cũ eis cibũ. Accidit aũ die septia
vt morereꝰ infans: timuerũtq; ſui dauid
nunciare ei q̃ mortuꝰ esset puulus. Dixerũt
enĩ. Ecce cũ puulus adhuc viueret loq̃ba
mur ad eũ. et nõ audiebat vocẽ nrãm: q̃n
tomagis si dixerimꝰ. mortuꝰ est puer se af
fliget: Cũ ergo dauid audisset seruos suos
musitantes: intellexit q̃ mortuꝰ esset infã
tulus. Dixitq; ad ſuos suos. Nũquid mor
tuꝰ est puer: Qui rñderũt ei. Mortuꝰ ẽ. Sur
rexit ergo dauid de terra: ⁊ lotus vnctusq;
est. Cunq; mutasset vestem ingressus ẽ do
mũ dñi ⁊ adorauit: ⁊ venit in domũ suaz.
petiuitq; vt ponerent ei panez: ⁊ comedit.
Dixerunt aũ ei ſui sui. Quis est ſmo quez
feciſti: ppter infantẽ cũ adhuc viueret ieiu
nastiꝰ flebas: mortuo aũ puero surrexiſti:
et comediſti panẽ. Qui ait. Propter infan
tem dum adhuc viueret ieiunaui ⁊ fleui.
Dicebaz enĩ. Quis enim scit si fortẽ donet

eũ mihi dñs:⁊ viuat infans. Nũc aĩ quia mortu⁹ est: q̃re ieiuno? Nũquid potero reuocare eũ ampli⁹? Ego vadam magis ad eũ:ille vero nõ reuertet ad me. Et ꝓsolat⁹ est dõ bersabee uxorẽ suam. ingressusq; ad eam. Dormiuit cũ ea. Que genuit filiũ:et uocauit nomẽ ei⁹ salomon: et dñs dilexit eũ. Misitq; eũ in manu nathan ꝓphẽ:⁊ uocauit nomẽ ei⁹ amabil' dño: eoq; diligeret eũ dñs. Igit pugnabat ioab ꝑ rabbath filios ammon:⁊ expugnabat urbem regiã. Misitq; ioab nuncios ad dõ dicens. Dimicaui aduersũ rabba:et capienda ẽ urbs aq̃. Nunc igit congrega reliquas ptes ꝑpl'i et obside ciuitatẽ⁊ cape eam:ne cũ a me vastata fuerit urbs.nomini meo ascribat victoria. Congregauit itaq; dõ omnem ꝑpl'm et pfectus ẽ aduersum rabba. Cũq; dimicasset: cepit eaz. Et tulit diadema melchon de capite ei⁹ pondo auri talentũ hñs gẽmas pciosissimas:⁊ impositũ est super caput dõ. Sed et prdam ciuitatis asportauit ml'tam valde:ꝑpl'm q̃z ei⁹ adducens serrauit:⁊ circũegit sup eos ferrata carpenta. Diuisitq; cultris:⁊ trãsduxit in tipo latericio. Sic fecit uniuersis ciuitatibo filioꝝ ãmon. Et reuertit⁹ est dõ⁊ cõis exercit⁹ in ihrl'm. Ca.XIII

Factũ est aĩ pt⁹ hec ut absalon filij dauid sororẽ speciosissimã vocabulo thamar adamaret⁊ ãmon fili⁹ dõ:⁊ depiret in eam valde. ita ut ꝑt amorez ei⁹ egrotaret:q; cũ esset virgo difficile ei uidebat: ut q̃ppiaz inhoneste ageret cũ ea. Erat aĩ ammon amic⁹ noie ionadab fili⁹ semmaa fris dõ. vir prudens valde. Qui dixit ad eũ. Quare sic attenuaris macie filij regis ꝑ singl'os dies? Cur ñ indicas mihi? Dixitq; ei ãmon. Thamar sororez fratris mei absalon amo. Cui rñdit ionadab. Cuba sup lectũ tuũ et languorẽ simula: cumq; venerit pr̃ tu⁹ ut visitet te: dic ei. Veniat oro thamar soror mea ut det mihi cibũ.⁊ faciat pulmẽtũ: ut ꝓmedã de manu ei⁹. Accubuit itaq; ãmon.⁊ q̃i egrotare cepit. Cũq; venisset rex ad visitandũ eũ:ait ãmon ad regẽ. Veniat obsecro thamar soror mea ut faciat in ocul'meis duas sorbiciũculas: et cibũ patũ capiam de manu ei⁹. Misit ergo dõ ad thamar domũ dicẽs. Veni in domũ ãmon fris tui:et fac ei pulmentũ. Venitq; thamar ĩ domũ ãmon fris sui: ille aĩ iacebat. Que tollens farinã cõmiscuit⁊ liquefaciẽs ĩ ocul' ei⁹ coxit sorbiciũcl'as:tollẽsq; qd̃ coxerat effudit.⁊ posuit corã eo.⁊ noluit comedere. Dixitq; ãmon. Ejcite uniuersos a me. Cunq; eiecissent oẽs:dixit ãmon ad thamar. Infer cibũ inclaui:ut vescar de manu tua. Tulit g̃ thamar sorbiciũculas q̃s fecerat:⁊ ĩtulit ad ãmon frem suũ in cõclaui. Cũq; obtulisset ei cibũ: apprehẽdit eaz⁊ ait. Veni cuba mecũ soror mea. Que rñdit ei. Noli fr̃ mi noli oppmere me:neq; hoc phas ẽ in isrl'. Noli facere stulticiam hãc. Ego enĩ ferre ñ potero obprobriũ meum:⁊ tu eris q̃si un⁹ de ĩsipiẽtibo ĩ isrl':q̃npoti⁹ loq̃re ad regẽ. et nõ negabit me tibi. Noluit aĩ ãmon acq̃escere pcibo ei⁹:sz pua lẽs viribo oppressit eam:⁊ cubauit cũ ea. Et exosam eã habuit odio magno nimis. ita ut mai⁹ eet odiũ q̃ oderat eam. amore q̃ añ dilexerat. Dixitq; ei ãmon. Surge⁊ vade. Que rñdit. Mai⁹ ẽ hoc malũ qd̃ nunc agis aduersũ me q̃ qd̃ añ fecisti:expellẽs me. et noluit audire eã:sz vocato puero q̃ mĩstrabat ei. dixit. Eice hãc a me foras: ⁊ claude hostiũ pt⁹ eam. Que induta erat talari tunica: huiuscemõi enĩ filie regis ũgines vestibo utebãt. Ejecit itaq; eã mĩster illi⁹ foras:clausitq; fores p⁹ eã. Que aspgẽs cinere capiti suo scissa talari tunica: ĩpositisq; manibo sup caput suũ:ibat ingrediẽs et clamãs. Dixit aĩ ei absalõ fr̃ su⁹. Nũq̃d ãmõ fr̃ tu⁹ cubuit tecũ? Sz nũc soror tace: fr̃ tu⁹ ẽ. Neq; affliges cor tuũ ꝓ hac re. Mã sit itaq; thamar ꝓtabescẽs. ĩ domo absalõ fris sui. Cũ aĩ audisset rex dõ uba hec ꝓtristat⁹ ẽ valde:⁊ noluit ꝓtristari spũm ãmon filij sui q̃niã diligebat eũ: q; ꝑmogeit⁹ erat ei. Porro ñ est locut⁹ absalon ad ãmoz nec malũ nec bonũ. Oderat enĩ absalon ãmõ: eoq; violasset thamar sororẽ suaz. Factũ ẽ aĩ pt⁹ tẽp⁹ biennij. ut tõderent oues absalon ĩ balasor:q̃ est iuxta ephraim. Et uocauit absalon omẽs filios regis: venitq; ad regem: et ait ad eum. Ecce tondent oues serui tui:veniat oro rex cum puis suis ad puum suum. Dixitq; rex ad absalon. Noli fili mi:noli rogare ut veniam⁹ oẽs:⁊ g̃uem⁹ tæ. Cũ aũt cogeret eum⁊ noluisset ire: bñdixit ei. Et ait absalon ad dauid. Si nõ vis venire: veniat obsecro nobiscum saltẽ ammon fr̃ me⁹. Dixitq; ad eũ rex. Non est

neceſſe vt vadat tecũ. Coegit itaq; abſalon eũ: ⁊ dimiſit cũ eo ammon: ⁊ vniuerſos filios regis. Feceratq; abſalon ꝓuiuiũ: q̃ſi cõuiuiũ regis. Precepat aũ abſalõ pueris ſuis dicens. Obſeruate cũ temulent⁹ fuerit ãmon vino: ⁊ dixero vob. percutite eũ ⁊ interficite: nolite timere. Ego enim ſum q̃ preci pio vobis. Roborami ⁊ eſtote viri fortes. Feceꝛt g̃ pueri abſalon aduerſũ ãmon: ſic̃ ꝑcepat eis abſalon. Surgẽteſq; omẽs filij regis: aſcẽderũt ſingli mulas ſuas et fugerũt Cũq; adhuc ꝑgerẽt ĩ itinere: fama puenit ad dauid dicẽs. Percuſſit abſalon oẽs filios regis: et non remanſit ex eis ſaltẽ vn⁹. Surrexit itaq; rex dauid. ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua ⁊ cecidit ſup t̃raz: et omnes ſeꝛui illi⁹ q̃ aſſiſtebant ei. ſcidꝛũt veſtimẽta ſua. Rñdens aũ ionadab fili⁹ ſemmaa fr̃is dauid dixit. Ne eſtimet dñs me⁹ rex q̃ oẽs pueri regis occiſi ſint. Ammon ſolus moꝛtu⁹ ẽ: q̃niam in odio abſalon erat poſit⁹ ex die q̃ oꝑreſſit thamar ſoꝛoꝛẽ ei⁹. Nunc ergo ne ponat dñs me⁹ rex ſup coꝛ ſuũ verbũ iſtud dicẽs: oẽs filij regis occiſi ſũt: q̃niã ãmon ſol⁹ moꝛtu⁹ ẽ. Fugit aũ abſalon. Et eleuauit puer ſpeculatoꝛ oc̃los ſuos ⁊ aſpexit: ⁊ ecce ꝑplus mlt⁹ veniebat ꝑ itẽr deuiũ ex latere mõtis ĩ Dixit aũ ionadab ad regẽ. Ecce filij regis aſſunt. iuxt̃ verbũ ſeꝛui tui. ſic factũ eſt. Cũq; ceſſaſſet loq̃: apparuerũt et filij regis. Et intrãtes leuauerũt vocẽ ſuaz: ⁊ fleuerũt. Sed ⁊ rex ⁊ omnes ſeꝛui ei⁹ fleuerũt plo ratu magno nimis. Poꝛro abſalon fugiẽs abiit ad tholomai filiũ ãmiur regẽ geſſur. Luxit g̃ dauid filiũ ſuũ ãmon mlt̃is diebꝫ Abſalon aũ cũ fugiſſet et veniſſet ĩ geſſur fuit ibi tribꝫ annis: ceſſauitq; rex dõ ꝓſe q̃ abſalon. eoq; ꝓſolat⁹ eẽt ſup ãmon inte

Intelligẽs aũ ioab. ritu. Ca. XIIII.

fili⁹ ſaruie q; coꝛ regis vſum eẽt ad abſalon: miſit thecuaz ⁊ tulit inde mulierẽ ſapientẽ: dixitq; ad eaz. Lugere te ſimula. ⁊ induere veſte lugubꝛi: ⁊ ne vnga ris oleo: vt ſis q̃ mulier iam plurimo tpe lugens moꝛtuũ. Et ingredieris ad regẽ: et loq̃ris ad eũ ſmones huiuſcemõi. Poſuit aũ ioab vba ĩ oꝛe ei⁹ Itaq; cũ ĩgreſſa fuiſſz mlier thecuites ad regẽ cecidit coꝛã eo ſup terram: ⁊ adorauit ⁊ dixit. Serua me rex. Et ait ad eam rex. Quid cauſe habes? Que rñdit. Heu mulier vidua ego ſum. Moꝛtu⁹ eſt enim vir meus. et ancille tue erant duo filij: q̃ rixati ſũt aduerſũ ſe in agro nulluſ q; erat q̃ eos ꝓhibere poſſet: ⁊ ꝓcuſſit alter alterũ ⁊ interfecit eũ. Et ecce ꝓſurgẽs vniuer ſa cogn̄atio. aduerſũ ancillã tuã. dicit. Trade eũ q̃ ꝓcuſſit frẽm ſuũ vt occidam⁹ eũ ꝓ aĩa fr̃is ſui quẽ interfecit. ⁊ deleam⁹ hereden: et queꝛt extinguere ſcintillã meaz q̃ relicta ẽ: vt n̄ ſupſit viro meo nomẽ ⁊ reliq̃ ſup terram. Et ait rex ad mlierez. Vade in domũ tuã: et ego iubebo ꝓ te. Dixitq; mlier the cuites ad regez. In me dñe mi rex ſit iniq tas et in domo p̃is mei: rex aũ ⁊ thronus ei⁹. ſit ĩnocẽs. Et ait rex. Quicũq; dixerit ti bi adduc eũ ad me: ⁊ vlt̃ n̄ addet vt tãgat te. Que ait. Recoꝛdet̃ rex dñi dei ſui vt nõ mlt̃iplicent̃ ꝓximi ſanguis ad vciſcendũ: ⁊ nequaq̃ interficiant filiũ meũ. Qui ait. Viuit dñs: qꝛ n̄ cadet ex capillis filij tui ſup terrã. Dixit g̃ mulier. Loq̃tur ancilla tua ad dñm meũ regem verbũ. Et ait. Loq̃re. Dixitq; mulier. Quare cogitaſti huiuſce modi rem cõtꝛ ꝓplm dei: et locut⁹ eſt rex vbũ iſtud vt peccet. ⁊ n̄ reducat eiectũ ſuũ: Oẽs moꝛimur: ⁊ q̃ſi aque dilabimur in t̃ram q̃ n̄ reuertunt̃. Nec vult de⁹ ꝓire aĩaz: ſed re ctat cogitans ne penit⁹ peat q̃ abiect⁹ eſt. Nunc igit̃ veni vt loq̃r ad dñm meũ regẽ. verbũ hoc: ꝓpt̃e ꝓplo. Et dixit. Ancilla tua Loq̃r ad regẽ: ſi q̃ mõ faciat rex verbũ an cille ſue. Et audiuit rex vba vt liberaret a cillam ſuaz. de manu oĩm q̃ volebant d̃ he reditate dñi delere me: me et filiũ meũ ſil̃. Dicat g̃ ancilla tua. vt fiat verbũ dñi mei regis. ſic̃ ſacrificiũ. Sicut enĩ angel⁹ dñi. ſic ẽ dñs me⁹ rex: vt nec bñdictõne nec ma ledictõne moueat̃. Vñ et dñs de⁹ tu⁹ eſt tecũ. Et rñdens rex dixit ad mulierẽ. Ne ab ſcõdas a me verbũ: qd̃ te interrogo. Dixitq; ei mlier. Loq̃re dñe mi rex. Et ait rex. Nũ q̃d man⁹ ioab tecũ eſt in oĩb illis? Rñdit mlier ⁊ ait. Per ſalutẽ aĩe tue. dñe mi rex. nec ad ſiniſtrã nec ad dextraz eſt ex omĩb bijs q̃ locut⁹ eſt dñs me⁹ rex. Seru⁹ enĩ tu⁹ ioab ipſe ꝑcepit mihi: et ipſe poſuit in os ancille tue. omnia verba hec: vt verterem figuram ſmonis hui⁹. Seru⁹ enim tu⁹ io ab ꝑcepit iſtud. Tu aũ dñe mi rex ſapiens es. ſicut habet ſapientiam angelus dei: vt intelligas oĩa ſup terraz. Et ait rex ad io ab. Ecce placat⁹ feci verbũ tuũ. Vade ergo

ꝙ reuoca puerꝝ absalon. Cadensqꝫ ioab sup
faciē suam in ꝛram adorauit: ꝙ bñdixit re-
gi. Et dixit ioab. Hodie intellexit ꝺus tuꝰ tu⁹.
qꝫ ĩueni grām ĩ oculis tuis dñe mi rex. Fe
cisti enim ꝺmonē dñe mi rex ꝺui tui. Sur-
rexit ḡ ioab ꝙ abijt ĩ gessur: ꝙ adduxit ab-
salon in ihrl'm. Dixit aī rex. Reuertaī in
domū suaz: ꝙ faciē meaz ñ videat. Reuer-
sus ē itaqꝫ absalon ĩ domū suaz: ꝙ faciē re-
gis ñ vidit: porro sic absalō. vir ñ erat pul
cer ĩ omni isrl': et decorꝰ nimis. A vestigio
pedis usqꝫ ad vticē: ñ erat ĩ eo vlla macla.
ꝙ ꝗntomagis tōdebat capillos: tātomagis
crescebant semel aī in anno tōdebaī: qꝫ ḡ-
uabat eū cesaries: põderabat capillos ca-
pitis sui ducētis siclis põdere pblico. Nati
sunt aī absalon filij tres: et filia vna noīe
thamar elegātis forme. Māsitqꝫ absalon ĩ
ihrl'm duobꝰ annis: et faciē regis ñ vidit.
Misit itaqꝫ ad ioab: vt mitteret eū ad regē
Qui noluit venire ad eū. Cūqꝫ scōo misis-
set. ꝙ ille noluisset venire ad eū: dixit ꝺuis
suis. Scitis agꝝ ioab iuxta agꝝ meū: bñ-
tē messem ordei. Ite igiī: ꝙ succendite eum
igni. Succēderūt ḡ ꝺui absalon segetē igni.
Et veniētes ꝺui ioab scissis vestibꝰ suis di-
xerūt. Succēderūt ꝺui absalō ptē agri igni.
Surrexitqꝫ ioab ꝙ venit ad absalon in do-
mū eiꝰ: ꝙ dixit. Quare succēderūt ꝺui tui se-
getē meaz igni? Et rñdit absalon ad ioab.
Misi ad te obsecṫs vt venires ad me ꝙ mit
terē te ad regē: ꝙ diceres ei. Quare veni ꝺ
gessur? Meliꝰ mihi erat ibi esse. Obsecro ḡ
vt videam faciē regis. Qꝺsi memor ē iniq-
tatis mee interficiet me. Ingressus itaqꝫ io-
ab ad regē: nunciauit ei oīa. Vocatusqꝫ est
absalon ꝙ intrauit ad regē: ꝙ adorauit super
faciē ꝛre coram eo. Osculatusqꝫ est rex ab-

Ioīī ptꝰ hec fecit. salon. Ca. XV.
sibi absalon currꝰ et eqtes: et qnq-
gīta viros q̄ precederēt eū. Et ma-
ne ꝓsurgēs absalon stabat iuxta introitū
portē ĩ via: ꝙ oēm virꝝ q̄ habebat negociū
vt veniret ad regis iudiciū vocabat absa-
lon ad se: ꝙ dicebat. De qua ciuitate es tu?
Qui rñdens aiebat. Ex vna tribu isrl' ego
sum ꝺuꝰ tuꝰ. Rñdebatqꝫ ei absalon. Videt
mihi ꝺmones tui boni et iusti: sꝫ ñ est q̄ te
audiat ꝓstitutꝰ a rege. Dicebatqꝫ absalon.
Quis meꝓstituat iudicē sup ṫraz. vt ad me
veniāt oēs qui hñt negociū ꝙ iuste iudicē:
Sed cū accederet ad eum hō vt salutaret
illū. extēdebat manū suā ꝙ apprehēdēs oscu-
labaī eū. Faciebatqꝫ hoc omī isrl'. veniēti
ad iudiciū vt audireī a rege. et solicitabat
corda virorꝫ isrl'. Pt⁹ q̄tuor aī annos dixit
absalon ad regez dō. Vadam ꝙ reddā vota
mea que voui dño in hebron. Votens enī
vouit ꝺuꝰ tuꝰ cū esset ĩ gessur sirie dicens.
Si reduxerit me dñs in ihrl'm: sacrificabo
dño. Dixitqꝫ ei rex dō. Vade ĩ pace. Et sur
rexit: ꝙ abijt ĩ hebron. Misit aī absalon ex-
ploratores in vniuersas trib⁹ isrl' dicens.
Statī vt audieritis clāgorē bucine dicite.
Regnabit absalon ĩ hebron. Porro cū absa-
lon ierēt ducēti viri de ihrl'm vocati: eūtes
simplici corde: ꝙ cām penitꝰ ignorātes. Ac-
cersiuit qꝫ absalon achitophel gilonitē cō-
siliariū dō: de ciuitate sua gilo. Cumqꝫ im-
molaret victimas facta ē ꝯiuratō valida:
ꝓꝓlusqꝫ cōcurrēs augebaī cū absalon. Ve-
nit igr̄ nuncius ad dō dicens. Toto corde
vniuersus isrl' sequiī absalon. Et ait dō ꝺ-
uis suis: q̄ erant cū eo in ihrl'm. Surgite.
Fugiamꝰ: neqꝫ enī erit nobis effugiū a fa
cie absalon. Festīate egredi: ne forte veni-
ens occupet nos ꝙ ĩpleat sup nos ruinā: et
pcuciat ciuitatē ĩ ore gladij. Dixerūtqꝫ ꝺui
regis ad eū. Oīa quecūqꝫ ꝓcepit dñs nr̄ rex
libenī exeq̄mur ꝺui tui. Egressus est ḡ rex
ꝙ vniuersa domꝰ eiꝰ pedibꝰ suis. Et reliquit
decē mulieres ꝓcubinas: ad custodiendaz
domū. Egressusqꝫ rex ꝙ oīs isrl' pedibꝰ suis
stetit pcul a domo: ꝙ vniuersi ꝺui eiꝰ ambu
labant iuxta eū: ꝙ legiones cerethi ꝙ phele
thi: et oēs gethei pugnatores validi sexcenti
viri q̄ secuti eū fuerāt de geth pedites pce-
debant regē. Dixit aī rex ad ethai gethēū.
Cur venis nobiscū? Reuertere ꝙ habita cū
rege: qꝫ pegrinꝰ es. ꝙ egressꝰ es de loco tuo.
heri veniſti: ꝙ hodie ꝓpelleris nobiscū egre
di. Ego aī vadā quo iturꝰ suz. Reuertere.
ꝙ reduc tecū frēs tuos. ꝙ dñs faciet tecum
misericordiaz ꝙ veritatē: qꝫ oñdisti grām ꝙ fidē.
Et rñdit ethai regi dicēs. Viuit dñs ꝙ vi-
uit dñs meꝰ rex: q̄niā in q̄cūqꝫ loco fueris
dñe mi rex siue ĩ morte siue ĩ vita. ibi erit
ꝺuus tuus. Et ait dō ethai. Veni ꝙ transi.
Et transiuit ethai gethe⁹ ꝙ rex ꝙ omēs viri
q̄ cū eo erant: ꝙ reliqua multitudo. Oēsqꝫ
flebant voce magna: et vniuersus ꝓplus
trāsibat. Rex q̄ꝫ transgrediebaī torrentē

cedron:et cunctus ꝑplus incedebat contra
viam oliue q̄ respicit ad deſtū. Venit aī et
ſadoch ſacerdos ⁊ vniuerſi leuitæ cū eo.ꝑ-
tantes archam federis dei:⁊ depoſuerūt ar-
chaz federis dei. Et aſcendit abiathar:do-
nec explet⁹ eēt oīs ꝑplus q̄ egreſſus fuerat
de ciuitate. Et dixit rex ad ſadoch. Repor-
ta archā dei in vrbē. Si inuenero grām in
oc'lis dñi reducet me ⁊ oñdet mihi eam. ⁊
tabnaculū ſuū:ſi aī dixerit mihi:ñ places
ꝑſto ſum:faciat qđ bonū eſt corā ſe. Et di-
xit rex ad ſadoch ſacerdotē. O vidēs reuer
tere ī ciuitatē in pace ⁊ achimaas fili⁹ tu⁹
⁊ ionathā fili⁹ abiathar duo filij vr̄i ſīt vo
biſcū. Ecce ego abſcōdar ī cāpeſtribꝰ deſti
donec veniat ſmo a vob̄ indicās mihi. Re
ptauerūt g̃ ſadoch ⁊ abiathar archā dei in
ih'lm:⁊ manſerūt ibi. Porro dō aſcēdebat.
cluū oliuaz:ſcandēs ⁊ flens nudis pedib⁹
incedēs:et opto capite. Sꝫ ⁊ oīs ꝑplus q̄ e-
rat cū eo: aperto capite aſcēdebat plorās.
Nūciatū ē aī dauid:q̄ achitophel eēt ī cō-
iuratōne cū abſalon. Dixitq̄ dō. Infatua
q̄ſo dñe ꝓſiliū achitophel Cūq̄ aſcēderet dō
ſūmitatē mōtis in q̄ adoratur⁹ erat dñm:
ecce occurrit ei chuſi arachites ſciſſa veſte
⁊ terra pleno capite. Et dixit ei dauid. Si
veneris mecū eris mihi oneri:ſi aī in ciui
tatē reuertaris ⁊ dixeris abſalon. Ꝑu⁹ tu⁹
ſū rex patere me viuere ſīc fui ꝑu⁹ p̄ris tui
ſic ero ꝑu⁹ tu⁹?:diſſipabis ꝓſiliū achitofel.
Habes aī tecū ſadoch ⁊ abiathar ſacḋotes
et omne ꝓbum qc̄unq̄ audieris in domo
regis. indicab̄ ſadoch ⁊ abiathar ſacḋoti-
bus. Sūt enī cū eis duo filij eoꝝ achima-
as fili⁹ ſadoch ⁊ ionathan fili⁹ abiathar:⁊
mittetis ꝑ eos ad me omne ꝓbū qđ audie-
ritis. Veniente g̃ chuſai amico dō in ciui-
tatē. Abſalon q̄z ingreſſa ē ih'lm ⁊ achito-

Cap. XVI.

Vnq̄ dauid. phel cū eo. Ca. XVI.
trāſiſſet paululū montis ꝓticem:
apparuit ſiba puer miphiboſeth in
occurſū ei⁹ cū duob⁹ azinis:q̄ onerati erāt
ducētis panib⁹.⁊ cētū alligaturis vuepaſ-
ſe.et centū maſſis palataz:⁊ duob⁹ vtrib⁹
vini. Et dixit rex ſibe. Quid ſibi volunt
hec?:Rñditq̄ ſiba. Dñe mi rex. Azini do-
meſtici regis vt ſedeant: et panes ⁊ palate
ad veſcendū pueris tuis:vinū aī. vt bibat
ſi q̄s defecerit in deſto. Et ait rex. Vbi ē fi-
lius dñi tui? Rñditq̄ ſiba regi. Remanſit
in ih'lm dicens. Hodie reſtituet mihi do-
m⁹ iſr'l regnū p̄ris mei. Et ait rex ſibe. tua
ſint oīa q̄ fuerūt miphiboſeth. Dixitq̄ ſiba.
Oro vt inueniā grām corā te dñe mi rex.
Venit g̃ rex dō vſq̄ bahurim. Et ecce egre
diebaī ide vir, ō cog̃tione dom⁹ ſaul noīe
ſemei fili⁹ gera:ꝑcedebatq̄ egrediēs:⁊ ma-
ledicebat mittebatq̄ lapides ꝓtra dō. ⁊ ꝑ
vniuerſos ſuos regis dō. Oīs aī ꝑplus et
vniuerſi bellatores. a dextro ⁊ a ſiſtro late
re regis īcedebāt. Ita aī loq̄baī ſemei cū
malediceret regi. Egredere. egredere vir
ſanguinū:⁊ vir belial. Reddidit tibi dñs
vniuerſū ſāguinē dom⁹ ſaul. q̄niā īuaſiſti
regnū ꝑ eo:et dedit dñs regnū ī manu ab-
ſalō filij tui: ⁊ ecce ꝑmūt te mala tua q̄niā
vir ſāguinū es. Dixit aī abiſai fili⁹ ſaruie
regi. Quare maledicit canis h̄ moriturus
dño meo regi. Vadā ⁊ amputabo caput ei⁹
Et ait rex. Quid mihi ⁊ vob̄ eſt filij ſaruie!
Dimitte eū vt maledicat. Dñs enī ꝑcepit
ei vt malediceret dō. Et q̄s eſt q̄ audeat di
cere. q̄re ſic fecerit! Et ait rex abiſai ⁊ vni-
uerſis ſuis ſuis. Ecce fili⁹ me⁹ q̄ egreſſus ē
de vtero meo. q̄rit aīaz meā:q̄ntomagis h̄
fili⁹ gemī maledixit mihi. Dimittite eū vt
maledicat iuxta ꝑceptū dñi: ſi forte reſpi-
ciat dñs afflictōem meā:⁊ redat mihi dñs
bonū ꝑ maledictōe hac die hodierna. Am-
bulabat itaq̄ dauid et ſocij ei⁹ ꝑ viam cū
eo:ſemei aī ꝑ iugū mōtis ex latere ꝓī illū
g̃diebaī maledicens: ⁊ mittēs lapides ad-
uerſū eū. terrāq̄ ſpargēs. Venit itaq̄ rex
dauid ⁊ vniuerſus ꝑplus cū eo laſſus:⁊ re-
uocillati ſūt ibi. Abſalon aī ⁊ oīs ꝑplus ei⁹
īgreſſi ſūt ih'lm:ſed ⁊ achitophel cū eo. Cū
aī veniſſet chuſai arachites amic⁹ dauid
ad abſalon: locutus eſt ad eū. Salue rex:
ſalue rex. Ad quez abſalon. Hec eſt inquit
grā tua ad amicū tuum! Quare non iuiſti
cū amico tuo! Rñditq̄ chuſai ad abſalon.
Nequaq̄: q̄ illius ero quem elegit dñs et
omis hic ꝑplus:⁊ vniuerſus iſrael: ⁊ cū eo
manebo. Sed vt ⁊ hoc inferā: cui ego fui-
tur⁹ ſum! Nonne filio regis! Sicut parui
p̄ri tuo:ita parebo ⁊ tibi. Dixit aī abſalō
ad achitophel. Initeꝓſiliū:qđ agere debea
m⁹. Et ait achitofel ad abſalō. Ingredere
ad cōcubinas patris tui. quas dimiſit ad
cuſtodiendam domū: vt cū audierit omis
iſrael:qđ fedaueris patrē tuum:roborent

tecū man⁹ eoꝝ. Tetēderunt ḡ absalon tabernaculū ī solario: ingressusq; est ad cōcubinas pr̄is sui. coꝝā vniuerso isrl̓. Cōsiliū aūt achitofel. qđ dabat ī diebꝫ illis: q̄si siqs ꝓsuleret dominū. Sic erat omne cōsiliū achitofel: ⁊ cū esset cū dauid ⁊ cū eēt cum absalon.

Capitulum. XVII.

Dixit ergo achitofel ad absalon. Eligā mihi duodecī milia viroꝝ. et ꝓsurgēs perseq̄r dauid hac nocte: ⁊ irruens sup eū quipe qui lassus est et solutis manibꝫ: ꝓcutiā eū. Cunq; fugerit oīs pl̓us q̄ cū eo ē ꝓcutiā regē desolatū: ⁊ reducā vniuersum populū. quō vn⁹ hō reuerti solet: Vnū eī virū tu queris: ⁊ oīs pl̓us erit ī pace. Placuitq; sermo ei⁹ absalon: et cūctis maioribꝫ natu israhel. Ait aūt absalō. Vocate chusai arachitēn: et audiam⁹ qđ etiā ipe dicat. Cūq; venisset chusai ad absalon. ait absalon ad eū. Huiuscemodi sermonē locut⁹ ē achitofel. Facere debem⁹ an nō: Qđ das cōsilium: Et dixit chusai ad absalon. Nō ē bonum hoc ꝓsiliū: qđ dedit achitofel hac vice. Et rursū ītulit chusai. Tu nosti pr̄ez tuū ⁊ viros q̄ cū eo sunt esse fortissimos ⁊ amaro aīo: veluti si vrsa raptis catul̓ī saltu seuiat. Dz ⁊ pr̄ tu⁹ vir bellator ē: nec morabit cū pl̓o. Fortitā nūc latitat in foueis aut in vno q̄ voluerit loco. ⁊ cū ceciderit vn⁹ q̄libet ī ꝑncipio: audiet q̄cūq; audierit. ⁊ dicet. Facta ē plaga ī pl̓o. q̄ seqbat absalon. Et fortissim⁹ ipe. cui⁹ cor est q̄si leonis: pauore soluet. Scit eī oīs populus isrl̓ fortē esse pr̄ez tuū: ⁊ robustos oēs q̄ cū eo sūt. Dz hoc mihi videt rectū eē cōsiliū. Cōgrege ad te vniuersus pl̓us isrl̓ a dan vsq; bersabee. q̄si arena maris īnumerabil̓ ⁊ tu eris ī medio eoꝝ: et irruem⁹ sup eū ī q̄cūq; loco inuēt⁹ fuerit. ⁊ operiem⁹ eū sicut cadere solet ros sup t̄rā: ⁊ ñ relinq̄m⁹ ꝺ viris q̄ cū eo sūt. nec vnū qđē. Qđ si vrbē aliquā fuerit ingressus: circūdabit oīs isrl̓. ciuitati illi funes. ⁊ trahem⁹ eā ī torrentē: vt ñ reperiat nec calculus qđē ex ea. Dixitq; absalon et oēs viri isrl̓. Melior est ꝓsiliū chusai arachite cōsilio achitofel. Dñi aūt nutu dissipatuz est ꝓsiliū achitofel vtile: vt īduceret dñs sup absalon malū. Et ait chusai sadoch ⁊ abiathar sacerdotibꝫ. Hoc ⁊ hoc modo ꝓsiliū dedit achitofel ablalon ⁊ senioribꝫ isrl̓. et ego tale ⁊ tale dedi ꝓsiliū. Nūc ergo mittite cito: ⁊ nūciate dauid dicētes. Ne moreris nocte hac in campestribꝫ deserti: sed absq; dilacōne trāsgredere: ne forte absorbeat̄ rex: ⁊ oīs pl̓us q̄ cū eo ē. Jonathas aūt ⁊ achimaas stabāt iuxta fontē rogel. Abijt ancilla ⁊ nunciauit eis et illi ꝓfecti sūt. vt referrēt ad regē dauid nūciū. Non eī poterāt videri: aut ītroire ciuitatē. Vidit aūt eos q̄dā puer: et īdicauit absalon. Illi vero ꝓcito ḡdu ingressi sūt domū cuiusdā viri ī bahurim. q̄ habebat putēū. in vestibulo suo: ⁊ descēderūt ī eū. Tulit aūt mulier et expandit velamē sup os putei. q̄si siccans tipsanas: ⁊ sic latuit res. Cūq; venissent ꝑui absalon. ī domū ad mulierē dixerūt. Ubi ē achimaas ⁊ ionathas? Et rñdit eis mulier. Trāsierūt festināter: gustata paululum aq̄. At bij q̄ q̄rebāt: cū ñ reperissent reuersi sunt ī hierusalē. Cūq; abissent ascēderūt illi ꝺ putco: ⁊ pgētes nūciauerūt regi dauid ⁊ dixerūt. Surgite ⁊ trāsite cito fluuiū: q̄niā huiuscemodi dedit ꝓsiliū. ꝓtra vos achitofel. Surrexit ḡ dauid ⁊ oīs pl̓us q̄ cū eo erat: ⁊ trāsierūt iordanez donec diluceſceret añq̄ denuda ret̄ ꝺbū: ⁊ nec vn⁹ qđē residuus fuit q̄ nō trāsiret fluuiū. Porro achitofel. videns q̄ ñ fuisset factū ꝓsiliū suū: strauit azinū suum surrexitq; ⁊ abijt ī domū suā ⁊ ī ciuitatē suā: ⁊ dispositā domo sua suspendio ītericit ⁊ sepult⁹ ē ī sepulchro pr̄is sui. Dauid aūt venit ī castra: ⁊ absalon trāsijt iordanez: ipe et oēs viri isrl̓ cū eo. Amasaz vero ꝓstituit absalō ꝑ ioab sup exercitū. Amasa aūt erat fili⁹ viri q̄ vocabat̄ iethra ꝺ iheſraeli: q̄ īgressus ē ad abigail filiā naas sororē saruie q̄ fuit mr̄ ioab. Et castra metat⁹ est isrl̓ cū absalon ī terra galaad. Cūq; venisset dauid ī castra sobi fili⁹ naas ꝺ rabbath filioꝝ ammō. ⁊ machir fili⁹ ammihel ꝺ lodabar ⁊ berzellai galaadices ꝺ rogelim. obtulerūt ei stratoria ⁊ tapecia ⁊ vasa fictilia: frumentū ⁊ ordeū et farinā ⁊ polentā ⁊ fabam ⁊ lentem ⁊ frixum cicer ⁊ mel ⁊ butirū. oues ⁊ pingues vitulos: dederūtq; dauid ⁊ populo q̄ cum eo erat ad vescendum. Suspicati enī sūt populum fame et siti fatigari in deserto.

Capitulum. XVIII.

Igī ꝓsiderato dō ꝑlo suo. ꝓstituit sup eos tribunos ⁊ cēturiones: ⁊ tedit ꝑlī tercīā ꝑtē sub manū ioab ⁊ tercīā ꝑtē sub manū abisai filij saruie frīs ioab. ⁊ tercīā ꝑtē sub manū ethai. q̄ erat de geth. Dixitq; rex ad populū. Egrediar ⁊ ego vobiscū. Et rñdit ꝑlus. Nō exib. Si-ue enī fugerimus nō magnope ad eos de nos ꝑtinebit: siue media ps ceciderit e nobis ñ satis curabūt: qz tu vn⁹ sol⁹ ꝑ decez milib⁹ ꝓputaris. Melī⁹ ē igī vt sis nob in vrbe ꝑsidio ad q̄s rex ait. Qd̄ vobis videt rectū hoc faciā. Stetit g̃ rex iuxta portā Egrediebaṫq; ꝑlus p turmas suas. centeni ⁊ milleni. Et precepit rex ioab ⁊ abisai. ⁊ ethai dicēs. Seruate mihi puer absalon. Et oīs ꝑlus audiebat ꝑcipiētez regē cūctis ꝑncipib⁹ p absalō. Itaq; egressus ē ꝑlus ī cāpū ꝓt̄ isrl̄. et factū ē ꝑliū ī saltu ephraim. Et cesus ē ibi ꝑlus isrl̄ ab exercitu dō: factaq; ē plaga mag̃ ī die illa vigīti miliū. Fuit aū ibi ꝑliū dispsū. sup faciē oīs terre: et mltoplures erāt q̄s saltus ꝓsūpserat d̄ ꝑlo q̄ hij q̄s vorauerat gladi⁹ ī die illa. Accidit aū vt occurreret absalō seruis dō: sedēs mulo. Cūq; ingressus fuisset mulus subter ꝓdēsā q̄rcū et magnā adhesit caput ei⁹ q̄rcui: et illo suspēso īter celū et terrā. mul⁹ cui īsederat ptrāsiuit. Vidit aūt hoc q̄spiā: et nūciauit ioab dicēs. Vidi absalō pēdere d̄ q̄rcu. Et ait ioab viro q̄ nūciauerat ei. Si vidisti q̄re ñ ꝓfodisti eū cū terra: et ego debuissē tibi decez argēti siclos et vnū baltheū! Qui dixit ad ioab. Si appēderes ī manib⁹ meis mille argēteos: neq; q̄ mitterē manū meā ī filiū regis. Audiētibus enim nob⁹ ꝑcepit rex tibi et abisai et ethai dicēs. Custodite mihi puer absalō. Sz etsi feciss̄ ꝓt̄ aīam meā audacter neq; hoc regē latere potuisset: et tu stares ex aduerso. Et ait ioab. Non sicut tu vis. Sz aggrediar eum corā te. Tulit g̃ ioab tres lāceas in manu sua. et infixit eas in corde absalon. Cūq; adhuc palpitaret herēs ī quercu: cucurrerūt decē iuuenes armigerī ioab: et ꝑcuciētes ītерfecerūt eum. Cecinit aū ioab bucina et retinuit ꝑlm. ne ꝑsequeretur fugientē isrl̄: volēs parcere mltitudini. Et tulerūt absalon. et ꝑiecerūt eū ī saltu ī foueā grandē: et ꝓportauerūt sup eum aceruū lapidū magnū nimis. Oīs aūt isrl̄ fugit ī tabernacula sua. Porro absalon ereperat sibi cū adhuc viueret titulū: q̄ ē ī valle regis. Dixerat enī. Nō habeo filiū: ⁊ hoc erit monimētū nois mei. Vocanitq; titulū noīe suo: ⁊ appellaṫ manus absalō vsq; in hāc diē. Achimaas aūt filius sadoch ait. Curra ⁊ nūciabo regi: qz iudiciū fecerit ei d̄⁹ de manu inimicorum ei⁹. Ad quē ioab dixit. Nō eris nūcius in hac die: sz nūciab ī alia. Hodie nolo te nūciare! Fili⁹ enī regis ē mortu⁹. Et ait ioab chusi. Vade: ⁊ nūcia r̄gi q̄ vidisti. Adorauit chusi ioab: ⁊ cucurrit. Rursus autez achimaas fili⁹ sadoch dixit ad ioab. Quid ī ꝑdit si ecia ego curro post chusi! Dixitq; ei ioab. Quid vis currere fili mi! Veni huc nō eris boni nunci⁹ baiulus. Qui rñdit. Quid enī si currero! Et ait ei. Curre. Currens g̃ achimaas p viā ꝓpendij transiuit chusi. Dauid aūt sedebat īter duas portas. Speculator vo qui erat ī fastigio porte. sup murz eleuās oc̄los vidit hoīem currētē solū: ⁊ exclamās īdicauit r̄gi. Dixitq; rex. Si sol⁹ ē: bon⁹ ē nūci⁹ ī ore eius. Properāte aū illo ⁊ accedente ꝑius. vidit speculator hoīez altez currētem: ⁊ vocifer ās ī culmine ait. Apparz mihi alt̄ bō: curr̄ sol⁹. Dixitq; rex. Et iste bon⁹ ē nūci⁹ Speculator aū cōtēplor ait. Cursū porris: quasi cursū achimaas. filij sadoch. Et ait rex. Vir bon⁹ ē. ⁊ nūciū portās bonū veit Clamās aū achimaas dixit ad regē. Salue rex. Et adorās regē corā eo ꝓn⁹ ī terrā ait. Bñdict⁹ dñs de⁹ tu⁹: q̄ ꝓclusit hoīes q̄ leuauerūt man⁹ suas ꝓtra dñm meū regē Et ait rex. Est ne pax puero absalō! Dixitq; achimaas. vidi tumltū magnū cū mitteret ioab ſu⁹ tu⁹ o rex me ſuū tuū: nescio aliud. Ad quē rex: trāsi ait ⁊ sta ꝟ. Cunq; ille trāsisset ⁊ staret: aparuit chusi. Et venies ait. Bonū apporto nūciū dñe mi rex. Judicauit eī ꝑ te dñs hodie: d̄ manu oīm q̄ surrexer̄t ꝓt̄ te. Dixit aū rex ad chusi. Est ne pax puero absalō! Cui rñdēs chusi: fiāt inq̄t sic̄ puer ītimici dñi mei regis: et vniuersi q̄ ꝓsurgūt aduersus eū ī malū. Cōtristat⁹ itaq; rex ascēdit cenaculū portе ⁊ fleuit: ⁊ sic loq̄baṫ vadēs. Fili mi absalō: absalō fili mi. Quis mihi d̄buat vt ego moriar ꝑ te! Absalon fili mi: fili mi absalon.

¶ Capitulū. XIX.

Nunciatū ē aūt ioab qđ rex fleret
7 lugeret filiū suū. 7 versa est vi-
ctoria ī luctū ī die illa omni ꝑplo.
Audiuit enim populus in die illa dici: do
let rex super filio suo. Et declinauit ꝑplus
in die illa ingredi ciuitatem: quō declina-
re solet populus versus 7 fugiens de prę-
lio. Porro rex opuit caput suū: 7 clama-
bat voce magna. Fili mi absalon: absalon
fili mi. Ingressus ḡ ioab. ad regem ī do-
mum dixit. Confudisti hodie vult⁹ oīm
seruoꝝ tuoꝝ q̄ saluā fecerunt aīam tuaꝫ
7 aīam filioꝝ tuoꝝ 7 filiaꝝ tuaꝝ. 7 aīam
uxoꝝ tuaꝝ 7 aīam cōcubinaꝝ tuaꝝ. Dili
gis odientes te: 7 odio habes diligentes
te. Et ostendisti hodie. qꝛ non curas de bu
cibo tuis. 7 de seruis tuis. 7 vere cognoui
modo. qꝛsi absalon viueret 7 omnes nos
occubuissem⁹: tūc placeret tibi. Nūc igit̄
surge 7 ꝓcede: 7 alloquens satisfac seruis
tuis. Juro eī tibi ꝑ dñm: qđsi non exieris
nec vn⁹ q̄dem remansurus sit tecū nocte
hac: 7 peius erit hoc tibi quā oīa mala q̄
venerūt sup te. ab adolescentia tua usq; ī
pñs. Surrexit ḡ rex: 7 sedit ī porta. Et oī
ꝑplo nūciatū ē: q̄ rex sederet ī porta. Ve-
nitq; vniuersa multitudo coraꝫ rege: isrl̄
aūt fugit in tabernacula sua. Oīs q̄ꝫ ꝑpls
certabat ī cūctis tribubꝫ isrl̄ dicens. Rex
liberauit nos de manu inimicoꝝ nr̄oruꝫ:
ipe saluauit nos de manu philistinoꝝ: 7
nūc fugit de terra ꝓpter absalō. Absalō aī
quē vnxim⁹ sup nos. mortu⁹ est in bello
usqueq̄ siletis: 7 nō reducitis regē? Et cō-
siliū tocius isrl̄ venit ad regem. Rex vero
dauid misit ad sadoch 7 abiathar sacer-
dotes dicens. Loquimini ad maiores na-
tu iuda. dicentes. Cur venitis nouissimi
ad reducēdū regē ī domū suā? Sermo aī
oīs isrl̄ puenerat ad regē in domo ei⁹: qꝛ
dixerat rex. Vos dicetis ad ꝑplm frēs mei
vos: os meū 7 caro mea vos. Quare no-
uissimi reducitis regem? Et amase dicite:
Nonne os meū es 7 caro mea? Hec faciat
mihi de⁹ 7 hoc addat: si ñ mgr̄ milicie fue
ris corā me oī tpe ꝑ ioab. Et īclinauit coꝛ
oīm viroꝝ iuda q̄si viri vni⁹. Miserūtq; ad
regē dicētes. Reuertere tu: 7 oēs fui tui.
Et reuersus ē rex. Et veīt usq; iordanen.
Et oīs iuda veīt usq; ī galgala vt occur-
reret regi: 7 trāsduceret eū iordanē. Festi
nauit aūt semei filⁱ gera filij iemini de ba
hurim: 7 descēdit cū viris iuda in occursū
regis dauid cū mille viris 7 bēiamī: 7 si-
ba puer de domo saul 7 q̄ndecī filij eiꝰ ac
vigīti fui erāt cū eo. Et irrūpētes iorda-
nē añ r̄gē trāsierūt vada: vt trāsducerēt do
mū r̄gis. 7 facerēt iuxta iussiōez eiꝰ. Se-
mei aī filⁱ gera ꝓstratꝰ corā rege cū iam
trāsisset iordanē: dixit ad eū. Ne reputes
mihi dñe mi iīq̄tatē: neq; memīeris īiuri
aꝝ fui tui ī die q̄ egressꝰ es dñe mi rex de
ihrl̄m: neq; ponas rex ī corde tuo. Agnsco
eī fu⁹ tu⁹ pcēm meū: 7 idcirco hodie ꝑm⁹
veni ỏ oī domo ioseph: descēdiq; ī occur-
sū dñi mei r̄gis. Añdēs ỏo abisai filⁱ sar-
uie dixit. Nūq̄d ꝑ hijs ỏbis nō occidet̄ se-
mei. qꝛ maledixit xp̄o dñi? Et ait dauid.
q̄d mihi 7 vob filij saruie? Cur efficiemī
mihi hodie ī satha? Ergo ne hodie īterfi-
ciet̄ vir ī isrl̄? An ig̃o hodie me factū re-
gē sup isrl̄? Et ait rex semei. Nō morieris
Jurauitq; ei miphiboseth q̄ꝫ filⁱ saul. de-
scēdit ī occursū r̄gis illotis pedibꝫ 7 ī tōsa
barba: vestesq; suas nō lauerat a die qua
egressus fuerat rex. usq; ad diē reuersiōis
eiꝰ ī pace. Cūq; occurrissꝫ r̄gi: dixit ei rex
Quare non venisti mecum miphiboseth?
Et r̄ndēs ait. dñe mi rex: fu⁹ me⁹ ꝯtēpsit
me. Dixiq; ei ego famul⁹ tu⁹ vt sterneret
mihi azinū: 7 descēdēs abirē cū rege. Clau
dus eī sū fu⁹ tuus. Insup 7 accusauit me
seruum tuū. ad te dñm meum regem. Tu
autem domine mi rex sicut āgelus dei es.
fac quod placitum est tibi. Neq; enim fu-
it domus patris mei. nisi morti obnoxia
dño meo regi: tu aī posuisti me fuū tuū.
īter ꝯuiuas mēse tue. Quid ḡ habeo iuste
q̄rele. aut q̄d possū vlt̄ vociferari ad r̄gē?
ait ḡ ei rex. q̄d vlt̄ loq̄ris? Fixū ē qđ locu
t⁹ sū. Tu 7 siba diuidite possessiões. Rn̄-
ditq; miphiboseth r̄gi. Etiā cūcta accipi-
at: postq̄ r̄uersꝰ ē dñs me⁹ rex pacifice ī
domū suā. Gerzellai q̄ꝫ galaadites senex
valde descēdēs ỏ rogelī trāsduxit regez ior
danē: patus eciā vlt̄ fluuiū ꝑseq̄ eū. Erat
aī bzellai galaadites senex valde idest oc-
togenari⁹: 7 ipe ꝑbuit alimēta r̄gi. cū mo
rarel̄ ī castris. Fuit q̄pe vir diues nimis
Dixit itaq; rex ad bzellai. Veni mecū: vt
r̄q̄escas secur⁹ ī ihrl̄m. Et ait berzellai ad
regē: quot sunt dies annorum vite mee.

vt aſcēdā cū rege ī hirl'm. Octogenarī⁹ ſū hodie. Nūqd vigēt ſēſus mei. ad diſcernē-
dū ſuaue aut amaꝝ: aut delectare ꝑt ſuū
tuū cibꝫ aut pot⁹ vl' audire poſſū vlt̄ vocē
cātoꝝ atqꝫ cātatricū? Quare ſu⁹ tu⁹ fit o-
neri dño meo regi? Paululū ꝓcedā famu
l⁹ tu⁹ ab iordane tecū. Nō īdigeo hac vici-
ſitudīe. ſed obſecro vt reuertat̄ ſu⁹ tu⁹. ⁊
moriar ī ciuitate mea: ⁊ ſepeliar iuxta ſe-
pulchꝝ pr̄is mei. ⁊ mr̄is mee. Eſt aūt ſuus
tu⁹ chamaā ipe vadat tecū dñe mi rex: et
fac ei q̄cq̄d tibi bonū videt̄. Dixit itaqꝫ ei
rex. Mecū trāſeat chamaā: ⁊ ego faciam ei
q̄cq̄d tibi placuerit: ⁊ oē qd̄ petieris a me
ī petrab. Cūqꝫ trāſiſſꝫ ſpniuerſ⁹ ꝑl'us ⁊ rex
iordanē r̄ſtitit: ⁊ oſculat⁹ ē rex bzellai⁹ bñ
dixit ei. ⁊ ille ꝛuerſus ē in locū ſuū. Trāſi-
uit ḡ rex in galgalā: ⁊ chamaā cū eo. Oīs
aūt ꝑl's iuda trāſduxerat regē: ⁊ media tā-
tū ps affuerat de ꝑl'o iſrl'. Itaqꝫ oēs viri
iſrl': ꝯcurrētes ad regē: dixerūt ei. Quare
te furati ſt̄ fr̄es nr̄i viri iuda. ⁊ trāſduxer̄t
regē ⁊ domū ei⁹ iordanē oēſqꝫ viros' dō cū
eo? Et rñdit oīs vir iuda. ad viros iſrl'. qr
mihi ꝑior ē rex. Cur iraſceris ſup hac re?
Nūqd ꝯmedim⁹ aliqd ex rege: aut munera
nob data ſt̄? Et rñdit vir iſrl' ad viros iu
dā: ⁊ ait. Decē ptibꝫ maior ego ſū apud re
gē: magiſqꝫ ad me ptinet dō q̄ ad te. Cur
feciſti mihi ī iuriā: ⁊ ñ mihi nūciatū ē ꝓri
vt reducerē regē meū? Durí⁹ aūt rñdert̄ vi-
ri iuda. viris iſrl'. ¶ Capi. XX.

Accidit q̄ꝫ vt ibi eēt vir belial noīe
ſiba fili⁹ bochri. vir iemine⁹: ⁊ ceci
nit bucina ⁊ ait. Nō eſt nob ꝑs in
dō: neqꝫ hereditas ī filio ỹſai. Reuertē in
tabnacl'a tua vir iſrl'. Et ſepat⁹ ē oīs iſrl'
a dō. ſecutuſqꝫ ē ſiba filiū bochri: viri aūt
iuda adhereſt̄ r̄gi ſuo a iordāe vſqꝫ hirl'm
Cūqꝫ veniſſet rex ī domū ſuā ī hirl'm tulit
decē ml'ieres ꝯcubinas q̄s dereliq̄rat ad cu
ſtodiēdā domū: ⁊ t̄didit eas ī cuſtodiā a-
limēta eis p̄bēs. Et ñ ē īgreſſus ad eas: ſꝫ
erāt clauſe vſqꝫ ad diē mortis ſue ī vidui-
tate viuētes. Dixit aūt rex amaſe. Cōuoca
mihi oēs viros iuda. ī diē tercīū: ⁊ tu ade-
ſto p̄ſēs. Abijt ḡ amaſa. vt ꝯuocarꝫ iudā:
⁊ morat⁹ ē ext̄ palaciū qd̄ ei ꝓſtituerat rex
Ait aūt dō ad abiſai Nūc magis afflictur⁹
ē nos ſiba fili⁹ bochri. quā abſalon. Tolle
ḡ ſuos dñi tui ⁊ ꝑſeqr̄e eū: ne forte īueni-
at ciuitates mūitas ⁊ effugiat nos. Egreſ
ſi ſūt ḡ cū eo viri ioab: cerethi q̄ꝫ ⁊ felethi
⁊ oēs robuſti exierūt de hirl'm. ad ꝑſequē-
dū ſiba filiū bochri. Cūqꝫ illi eſſent iuxta
lapidē grandē. q̄ ē ī gabaon: amaſa veniēs
occurrit eis. Porro ioab veſtit⁹ erat tuni-
ca ſtricta. ad mēſurā hītus ſui: ⁊ deſup ac
cinct⁹ gladio dependēte vſqꝫ ad ilia ī vagīa
q̄ fabrifact⁹ leui motu egredi poterat ⁊ p-
cutere. Dixit itaqꝫ ioab ad amaſā. Salue
mi fr̄. Et tenuit manu dextra mētū amaſe:
q̄ſi oſculās eū. Porro amaſa nō obſeruauit
gladiū. quē habebat ioab. Qui ꝑcuſſit eū
ī latere: ⁊ effudit īteſtina ei⁹ ī terrā. ⁊ mor-
tu⁹ ē: nec ſcōm vuln⁹ apposuit. Joab aūt et
abiſai fr̄ ei⁹ ꝑſecuti ſunt ſiba filiū bochri.
Interea quidā viri de pueris dauid cū ſte
tiſſent iuxta cadauer amaſe de ſocijs ioab
dixerūt. Ecce q̄ eſſe voluit p ioab comes
dauid. Amaſa aūt ꝯſperſus ſanguīe. iace-
bat ī media via. Vidit hoc quidam vir qd̄
ſubſiſteret oīs ꝑl'us ad videndū eū: ⁊ amo
uit amaſā d̄ via ī agr̄: opuitqꝫ eū veſtimē
to. ne ſubſiſterēt trāſeūtes ꝑt̄ eū. Amoto
ḡ illo de via trāſibat oīs vir ſequens ioab
ad ꝑſequēdū ſiba filiū bochri. Porro ille
trāſierat p oēs tribꝫ iſrl' vſqꝫ in abelā ⁊ in
betmacha: oēſqꝫ viri electi cōgregati fue-
rāt ad eū. Venerūt itaqꝫ ⁊ oppugnabāt eū
ī abela ⁊ ī bethmacha: et circūdederūt mū-
cōnibꝫ ciuitatē: ⁊ obſeſſa ē vrbs. Oīs autē
turba q̄ erat cū ioab. moliebat̄ deſtruere
muros. Et exclamauit ml'ier ſapiēs de ci-
uitate. Audite audite: dicite ioab: approp
qua huc ⁊ loq̄r tecū. Qui cū acceſſiſſet ad
eā: ait illi. Tu es ioab? Et ille rñdit. Ego
ſū. Ad quē ſic locuta ē. Audi ꝑmōes ācil-
le tue. Qui rñdit. Audio. Rurſūqꝫ illa: ꝑ-
mo inq̄t dicebat̄ ī veteri ꝓuerbio. Qui ī-
terrogāt ītterrogēt in abela: ⁊ ſic ꝑficie-
bāt. Nōne ego ſū q̄ rñdeo veritatē in iſrl'
⁊ tu q̄rís ſubuertere ciuitatē: et euertere
matrē in iſrl'? Quare p̄cipitas hereditatē
dñi? Rñdenſqꝫ ioab ait. Abſit. abſit hoc a
me: nō precipito. neqꝫ demolior. Nō ſe ſic
habet res. Sed bō de monte effraim ſiba
fili⁹ bochri cognomine: leuauit manū ſu-
am ꝯtra regē dauid. Tradite illū ſolū: et
recedem⁹ a ciuitate. Et ait ml'ier ad ioab.
Ecce caput ei⁹ mittetur ad te p murū. In-
greſſa eſt ḡ ad oēm ꝑl'um: ⁊ locuta eſt eis

sapienter. Qui abscisū caput sibe filij bochri piecert ad ioab. Et ille cecinit tuba: ꝛ recesserт ab vrbe vnusqsq; ī tabernacula sua. Joab aī reuersus ē ihrl'm ad regez. Fuit g̃ ioab sup oēm exercitū isrl': banaias aī filiꝰ ioiade sup ceretheos ꝛ felethe-os: adurā vo sup tributa: porro iosaphat filiꝰ abilud. a comentarijs. siba aī scriba: sadoch vo ꝛ abiathar sacerdotes: hira aī ihariтes erat sacerdos dauid.

Ca. XXI.

Facta ē qz fames ī diebꝫ dauid tribus ānis iugiter. Et cōsuluit dauid oraculū dñi: dixitq; dñs. ꝓter saul ꝛ domū eiꝰ ꝛ sāguinē qꝛ occidit gabaonitas. Vocatis g̃ gabaonitis rex: dixit ad eos. Porro gabaonitæ non sūt de filijs isrl': sz reliqe amorreoꝝ. Filij qpe isrl' iurauerāt eis: ne pimerēt illos ꝛ voluit saul pcutere eos zelo q̃si pro filijs isrl' ꝛ iuda. Dixit g̃ dauid ad gabaonitas. Quid faciā vobis: ꝛ qđ erit vēm piaculū vt benedicatis hereditati dñi? Dixerūtq; ei gabaonitæ. nō ē nobis sup argēto ꝛ auro q̃stō: sed ꝓ saul ꝛ ꝓ domū eiꝰ: neq; volumꝰ vt interficiaī hō de isrl'. ad qs rex ait. Quid g̃ vultis vt faciā vobis? Qui dixerт regi. Vir q̃ attriuit nos ꝛ oppressit iniq̃ ita dele re debemꝰ: vt nec vnus qdē residuus sit de stirpe eiꝰ ī cūctis finibꝫ isrl' dentur nobis septē viri de filijs eiꝰ: vt crucifigamus eos dño in gabaa saul q̃ndam electi dñi et ait rex. Ego dabo. Depcitq; rex miphiboseth filio ionathe filij saul. ꝓter iusiurādū. qđ fuerat inter dauid ꝛ ionathan filiū saul. Tulit itaq; rex duos filios respha filie abia. qs pepit saul armoni: ꝛ miphiboseth ꝛ q̃nq; filios michol filie saul qs genuerat badrihelī filio berzellai q̃ fuit ō molathi: ꝛ dedit eos in manus gabaonitaꝝ: qui crucifixerūt eos in monte coram dño. Et ceciderunt hij septem simul occisi in diebꝫ messis p̃me: incipiētē messione ordei. Tollens aūt respha filia abia cilicīū substrauit sibi sup petrā ab inicio messis. donec stillaret aq̃ super eos de celo: ꝛ nō dimisit aues lacerare eos p diem neq; bestias per noctē. Et nūciata sūt dauid q̃ fecerat respha filia abia ꝓcubina saul. Et abijt dauid ꝛ tulit ossa saul. ꝛ ossa ionathe filij eiꝰ a viris iabes galaad q̃ furati fuerāt ea de platea bethsan. in q̃ suspēderāt eos philistijm cū īterfecissēt saul ī gelboe: ꝛ aspor tauit ītē ossa saul. ꝛ ossa ionathe filij eiꝰ: ꝛ colligētes ossa eoꝝ q̃ affixi fuerāt. sepelierт ea cū ossibꝫ saul. ꝛ ionathe filij eiꝰ. ī terra beniamin in latere sepulcri Cis pr̃is saul. Fecerūtq; oīa q̃ pcepat rex: ꝛ repropiciatꝰ ē deꝰ terre post hec. Factū ē aī rursū pliū philistinoꝝ aduersū isrl': ꝛ descēdit dauid et ꝑui eiꝰ cū eo: ꝛ pugnābāt ꝓ philistijm. Deficiētē aī dauid. iesbi de nob. q̃ fuit de genere arafa cuiꝰ ferrū haste trecē tas vncias appēdebat ꝛ accinctꝰ erat ense nouo. nisus est pcutere dauid. p̃sidioq; ei fuit abisai filiꝰ saruie: ꝛ pcussū philisteū interfecit. Tūc iurauerт viri dauid dicētes. Jā ñ egredieris nobiscū ī bellū: ne extīguas lucernā isrl'. Scōm q̃z fuit bellū ī gob: ꝓ philisteos. tūc pcussit sobochai de vsathi. zaph ō stirpe arafa ō genere gigātū. tercīū q̃z fuit bellū ī gob ꝓ philisteos ī q̃ pcussit adeodatꝰ filiꝰ saltꝰ polimitariꝰ bethleemites goleath getheū: cuiꝰ hastile haste erat q̃si liciatoriū texētiū. Quartum belllū fuit ī geth ī q̃ vir fuit excelsus q̃ senos ī maīb pedibusq; hēbat digitos idest vigīti ꝛ q̃tuor: ꝛ erat ō origīe arafa: ꝛ blasphemauit isrl'. pcussit aī euz ionathas filiꝰ sāma frīs dauid. Hij q̃tuor nati sūt de arafa ī geth: ꝛ ceciderūt ī manu dauid ꝛ seruoꝝ eiꝰ.

Capitulum. XXII.

Locutꝰ ē aī dauid dño vba carmīs huiꝰ: ī die q̃ liberauit eū dñs ō manu oīm iuimicoꝝ suoꝝ: ꝛ ō manu saul. Et ait. Dñs petra mea. ꝛ robur meū: ꝛ saluatorꝰ meꝰ. Deꝰ meus fortis meꝰ: sperabo in eū. Scutū meum ꝛ cornu salutis mee: eleuatorꝰ meꝰ. ꝛ refugiū meū. saluatorꝰ meꝰ: de iniq̃tate liberabꝫ me. Laudabilem īuocabo dñm: ꝛ ab inimicis meis saluus ero. Quia circūdederūt me cōtricōnes mortis torrētes belial terruerт me. Funes īferi circūdederūt me: p̃uenerт me laq̃i mortis. In tribulacōe: mea īuocabo dñm ꝛ ad deū meū clamabo. Et exaudiet de templo sancto suo vocem meam: ꝛ clamor meus veniet ad aures eius. Commota est ꝛ contremuit terra: fundamenta montiū concussa sūt ꝛ cōq̃ssata: q̃mō iratꝰ ē eis. Ascēdit fumꝰ ō naribꝫ eiꝰ: ꝛ ignis ō ore eiꝰ vorauit: carbones succēsi sūt ab eo. Et inclinauit celos ꝛ descēdit: ꝛ caligo sub pedibꝫ

eiꝰ. Et aſcēdit ſup cherubī ⁊ volauit: ⁊ la
pſus ē ſup pēnas vēti. Et poſuit tenebras
ī circuitu ſuo latibulū: cribrās aq̄s de nu
bib⁹ celoꝝ. Pre fulgore ī ꝓſpectu eiꝰ nubes
ſucceſe ſt carbones ignis. Tonabit de celo
dñs: ⁊ excelſꝰ dabit vocē ſuā. Miſit ſagit
tas ſuas ⁊ diſſipauit eos: fulgura ⁊ ꝓſūp
ſit eos. Et apparuerūt effuſiones maris: ⁊ re
uelata ſūt fūdamēta orb⁹. ⁊ ab īcrepacōe
dñi: ab īſpiracōe ſpūs furoris eiꝰ. Miſit de
celo ⁊ aſſūpſit me: ⁊ traxit me ꝺ aq̄s mul
tis. Liberauit me ab īimico meo potētiſſi
mo: ⁊ ab hīs q̄ oderāt me: qūo robuſtio
res me erāt. Preuenit me ī die afflictōis
mee: ⁊ factꝰ ē dñs firmamētū meū. Et edu
xit me ī latitudinē: liberauit me qꝝ cōpla
cui ei. Retribuet mihi dñs ſcōm iuſticiam
meā: ⁊ ſcōm mūdiciā manuū meaꝝ reddet
mihi. Quia cuſtodiui vias dñi: ⁊ nō egi ī
pie a deo meo. Oīa eī iudicia eiꝰ ī ꝓſpectu
meo: ⁊ p̄cepta eiꝰ ñ amoui a me. Et ero p̄
fectꝰ corā eo: ⁊ cuſtodiā me ab iniquitate
mea. Et reſtituet mihi dñs ſcōm iuſticiaz
meā: ⁊ ſcōm mūdiciā manuū meaꝝ ī ꝓſpe
ctu oc'oꝝ ſuoꝝ. Cū ſcō ſcūs eris. ⁊ cum
robuſto p̄fectꝰ. Cū electo electꝰ eris: ⁊ cuz
puerſo ſubuerteris. Et p̄'m paupem ſal
uū facies: oc'iſq̄ tuis excelſos hūiliabis.
Quia tu lucna mea dñe: ⁊ tu dñe illumīa
bis tenebras meas. In te eī currā accīctꝰ:
ī ꝺo meo trāſiliā murꝝ. Deꝰ imaculata via
eiꝰ: eloq̄ū dñi igne examīatū ſcutū ē oīm
ſperātiū ī ſe. Quis ē deꝰ p̄ dñm: ⁊ q̄s deꝰ
fortis p̄ter dñm nīm? Deus q̄ accinxit me
fortitudīe: ⁊ ꝓplanauit p̄fectā viā meaz.
Coeq̄ns pedes meos ceruis. et ſup excelſa
mea ſtatuēs me. Docēs manꝰ meas ad p̄
liū: ⁊ cōponēs q̄ſi arcū ereū brachia mea.
Dediſti mihi clipeū ſalutis tue: ⁊ māſue
tudo mea mltiplicauit me. Dilatab⁹ greſſꝰ
meos ſubtꝰ me: ⁊ ñ deficiēt tali mei. Perſe
q̄r īimicos meos ⁊ ꝓterā: ⁊ non cōuertar
donec ꝓſumā eos. Cōſumā eos ⁊ ꝓfringā
vt ñ ꝓſurgāt: cadēt ſub pedib⁹ meis. Accī
xiſti me fortitudīe ad p̄liū: īcuruaſti reſi
ſtētes mihi ſubtꝰ me. Inimicos meos dedi
ſti mihi dorſū: odientes me: ⁊ diſpdā eos.
Clamabūt et ñ erit q̄ ſaluet ad dñm: ⁊ nō
exaudiuit eos. Delebo eos vt puluerē ter
re: q̄ſi lutū platearꝝ cōminuā eos atq̄ cō
pīgā. Saluab⁹ me a ꝓtradictōib⁹ p̄'i mei
cuſtodies me ī caput gētiū. Populus quē
ignoro ſeruiet mihi: filij alieni rſiſtēt mihi:
auditu auris obediēt mihi. Filij alieni de
fluxerūt: ⁊ cōtrabent ī āguſtijs ſuis. Eliuit
dñs ⁊ bñdictꝰ deꝰ me⁹: ⁊ exaltabit deꝰ for
tis ſalutis mee. Deꝰ q̄ das vīdictā mihi: ⁊
deicis p̄'os ſub me. Qui educis me ab ī
micis meis: ⁊ a rſiſtētib⁹ mihi eleuas me:
a viro iniq̄ liberab⁹ me. Propterea ꝓfitebor ti
bi dñe ī gentib⁹: ⁊ nomini tuo cātabo. Ma
gnificans ſalutē regis ſui: ⁊ faciēs miſeri
diā p̄ro ſuo dō ⁊ ſemī eiꝰ in ſēpiternū.

Capitulū. .XXIII.

Hec aūt ſūt verba nouiſſima: q̄ di
xit dauid filiꝰ yſai. Dixit vir cui
ꝓſtitutū ē de p̄ro deī iacob: egregi
us pſaltes iſr'. Spiritꝰ dñi locutꝰ ē p me:
⁊ ſmo eiꝰ p linguā meā. Dixit. Deus iſr'
mihi locutꝰ ē: fortis iſr'. Dñator hoīm iu
ſtus: ⁊ dñator ī timore dei. Sic lux auro
re orīēte ſole mane abſq̄ nubib⁹ rutilat: ⁊
ſic pluuijs germīat herba ꝺ terra. Nec tā
ta ē dom⁹ mea apud deū: ⁊ pactū eternum
iniret mecū. firmū in oīb⁹ atq̄ munitum.
Cūcta eī ſalꝰ mea ⁊ oīs volūtas: nec ē q̄ꝝ
ex ea qꝺ nō germīet. Preuaricatores aūt
q̄ſi ſpine euellēt vniuerſi: q̄ nō tollūt ma
nib⁹. Etſi q̄s tāgere voluerit eas. armabi
tur ferro ⁊ ligno lāceato: igneq̄ ſuccenſe
ꝓburēt vſq̄ ad nihilū. Hec noīa fortiū ꝺō
Dauid ſedēs ī cathedra: ſapiētiſſimꝰ prin
ceps inter tres. Ipe ē q̄ſi tenerrimꝰ ligni
ⅴmiculꝰ: q̄ octingētos īterfecit īpetu vno
Poſt hūc eleazar filiꝰ patrui eiꝰ. abhoi īt
tres fortes q̄ erāt cū dauid: q̄ndo expro
brauerūt philiſtijm ⁊ ꝓgregati ſūt illuc in
p̄liū. Cūq̄ aſcendiſſent filij iſr'. ipe ſtetit
⁊ pcuſſit philiſteos: donec deficeret manꝰ
eius. ⁊ obrigeſceret cū gladio. Fecitq̄ ꝺo
minꝰ ſalutē magnā ī die illa: ⁊ p̄'us q̄ fu
gerat reuerſus ē ad ceſoꝝ ſpolia detraben
da. Et poſt hūc ſēmaa filiꝰ aggee de arari.
Et ꝓgregati ſūt philiſtijm in ſtacōe. Erat
q̄pe ibi ager lente plenus. Cunq̄ fugiſſet
p̄'us a facie philiſtijm ſtetit ille in medio
agri ⁊ tuitus eſt eum. Percuſſitq̄ philiſte
os: ⁊ fecit dñs ſalutē magnā. Hecnō et añ
deſcenderāt tres q̄ erāt p̄ncipes intē trigī
ta: ⁊ venerāt tpe meſſis ad dauid in ſpelū
cam odollam. Caſtra autez philiſtinorum
erāt poſita ī valle gigantū: ⁊ dauid erat ī

ꝑsidio:porro stacō philistinoꝝ tūc erat in bethleē:ꝺsiderauit ℊ aquā ⁊ ait.O siqs mihi daret potū aq̄ de cisterna:q̄ ē ī bethleē. iuxta portā. Irrupeŕt ℊ tres fortes castra philistiꝺ:⁊ hauseŕt aq̄m ꝺ cisterna bethleez.q̄ erat iuxta portā:⁊ attuleŕt ad ꝺ̄. At ille noluit bibere :sed libauit illā ꝺño dicēs. Propicī sit mihi ꝺñs ne faciā hoc. Nū sāguīez horīm istoꝝ q̄ ꝓfecti sŕ.⁊ aīaꝝ piculū bibā? Noluit ℊ bibere. Hec fecerūt tres robustissimi abisai q̄z fr̄ ioab filī sar uie.ꝑnceps erat de trib . Ipse ē q̄ leuauit hastā suā.ꝑ trecētos q̄s ītерfecit.noīatꝰ ī trib:⁊ ītер tres nobiliꝰ:eratq; eoꝝ ꝑnceps:sz vsq; ad tres ꝑmos ñ puenerat.Et banaias filī ioiade viri fortissimi magno rū opeꝝ de capseel. Ipse pcussit duos leones moab:⁊ ipe descēdit ⁊ pcussit leonē in media cisterna ī diebꝫ niuis. Ipe q̄z ītерfecit viꝝ egiptiū: virū dignū spectaculo: ꝺñtē ī manu hastā. Itaq; cū descēdissz ad eū ī virga vi extorsit hastā ꝺ manū egiptij: ⁊ ītерfecit eū hasta sua. Hec fecit banaias filī ioiade. Et ipe noīatꝰ ītер tres robustos.q̄ erāt ītер trigīta nobiliores:verūtñ vsq; ad tres non puenerat. Fecitq; eū sibi ꝺ̄ auricularīū a secreto . Asahel fr̄ ioab: inter trigīta . Eleanan filī patrui eī?.de bethleē. Semma de ararī.Elicha de arodī. Helas ꝺ phelti. Hira filī? aches ꝺ thecua. Abiezer de anathot. Mobonnai ꝺ vsathi. Selmō ahoites. Macharai netophatites. Eleph filius baana: ⁊ ipse netophatites. Itai filī? rabai:ꝺ gebeeth filioꝝ bēiamin. Banai affrathoītes.Heddai ꝺ torrētе gaas. Albiabon arbathites. Azmauet ꝺ berromi. Eliaba de saboni . Filij assen:ionathā ⁊ naran sēma de orodi.baiā filī? sarar arochites.elifeleth filī? saasbai.filij maachati heliā filī? achitofel gelonites.Esrai de carmelo. Farai de arbi. Igaal filī? nathan.de soba. Bonni de gaddi. Helech de āmoni. Naarai berothites armiger ioab. filij saruie. Hira ithetrites.garab ⁊ ipe ithetrites. Urias ethеus .Oēs triginta septē.

Capitulum. .XXIIII.

Et addidit furoꝰ ꝺñi irasci contra isrl̄: cōmouitq; dauid in eis dicētem ad ioab . Vade numera isrl̄ ⁊ iudā. dixitq; rex ad ioab ꝑncipē exercitꝰ sui. Perābula omnes trib isrl̄.a dan vsq; ad berlabee.⁊ numerate pl̄m :vt sciā numerum eiꝰ. Dixitq; ioab regi. Adaugeat ꝺñs deus tuus ad pl̄m tuū q̄ntꝰ nūc est: iterūq; cētuplicet in cōspectu ꝺñi mei regis . Sꝛ q̄d sibi ꝺñs meꝰ rex vult ī re huiuscemodi :Obtinuit aŕ ꝓmo regis verba ioab:⁊ ꝑncipū exercitꝰ .Egressusq; ē ioab ⁊ ꝑncipes militū a facie regis:vt numerarēt pl̄m isrl̄.Cūq; ptrāsissēt iordanē .veneŕt ín aroer ad dextrā vrb̄ q̄ est ín valle gad:⁊ p iazer trāsieŕt in galaad.⁊ ī terrā inferiorē hodsi: ⁊ veneŕt ī dan siluestria. Circueunteſq; iuxta sidonē trāsierunt pe menia tyri .⁊ oēm terrā euei ⁊ chananei: veneŕtq; ad meridiē iuda ī bersabee: ⁊ lustrata vniuersa terra affueŕt post nouem mēses ⁊ vigīti dies ī ihrl̄m.Dedit ℊ ioab numeꝝ descꝑcōis pl̄i regi .Et īuenta sūt de isrl̄.octīgēta milia virorꝝ fortiū q̄ educerēt gladiū: ⁊ ꝺ iuda q̄ngēta milia pugꝝtorꝝ. Percussit aŕ corꝺ̄ eū postq̄ nūeratus ē pl̄us.Et dixit ꝺ̄ ad ꝺñm .Peccaui valde ī hoc facto: sz pcor ꝺñe vt trāsferas iniq̄tatē hui tui q: stulte egi nimis. Surrexit itaq; ꝺ̄ mane:⁊ ꝓmo ꝺñi factꝰ ē ad gad pphām ⁊ videtē ꝺ̄ dicēs .Vade ⁊ loq̄re ad ꝺ̄. Hec dicit ꝺñs. Triū tibi daŕ optō:elige vnū q̄ voluerís ex hijs:vt faciā tibi .Cūq; veissz gad ad ꝺ̄:nūciauit ei dicens. Aut septē ānis veniet tibi fames in terra tua :aut trib mēsib fugies aduersarios tuos ⁊ illi te pseq̄ntē: aut certe trib diebꝫ erit pestilētia ī terra tua.Nunc ℊ delibera: ⁊ vide quē rñdeā ei q̄ me misit ꝓmonē.Dixit aŕ ꝺ̄ ad gad.Coartor vndiq; nimis:sed melī? ē vt īcidā ī manꝰ ꝺñi: mlte eī miscḋie eiꝰ sūt: q̄ ī manibꝫ horīm. Immisitq; ꝺñs pestilētiā ī isrl̄.ꝺ mane vsq; ad tps ꝯstitutū:⁊ mortui sūt ex pl̄o a dan vsq; berſabee septuagīta milia virorꝝ Cūq; extēdisset manū suā angelus dei sup ihrl̄m:vt dispderet eā:misertus ē ꝺñs sup afflictōe:⁊ ait āgelo pcuciēti pl̄m.Sufficit nūc:ꝯtine manū tuā.Erat aŕ angelus ꝺñi iuxta areā bareuna ihebusei. Dixitq; dauid ad ꝺñm :cū vidisset āgelū cedētē pl̄m. Ego sū q̄ peccaui ⁊ ego iniq̄ egi.isti q̄ oues sūt qꝺ feceŕt: Vertaŕ obsecro manus tua ꝯŕ me:⁊ ꝯŕ domū pr̄is mei. Venit autez gad pphā ad dauid in die illa:⁊ dixit ei . Ascende ⁊ ꝯstitue altare ꝺño:in

area areuna ihebusei. Et ascēdit dō iux-
ta ꝓmonē gad:quē ꝑcepat ei dñs. Cōspi-
ciēsq; hareuna aīaduertit rḡē ꝛ suos eiꝰ
trāsire ad se:ꝛ egressus adorauit regē ꝓno
vultu ī terrā ꝛ ait.Qd̄ causę est vt veniat
dñs meꝰ rex ad seruū suum:Cui dauid ait.
Ut emā a tē areā:ꝛ edificē altare dño:et
cesset īfectiō q̄ crassat ī ꝓlo.Et ait hareu
na ad dauid . Accipiat et offerat dñs me
us rex:sic placet ei.Habes boues in holo-
caustū:ꝛ plaustrū ꝛ iuga boū ī vsū ligno-
rū.Dia dedit areuna rḡi.Dixitq; areuna
ad regē.Dñs deꝰ tuꝰ suscipiat votū tuuꝫ.
Cui rndēs rex ait.Nequaq̄ vt vis sꝫ emaꝫ
ꝑcio a tē:ꝛ nō offerā dño deo meo holocau
sta gratuita.Emit g̃ dauid areā et boues
argēti siclis q̄nq̄ginta:ꝛ edificauit ibi da
uid altare dño:ꝛ obtulit holocausta ꝛ paci
fica.Et repropiciatꝰē domin̄ terre.ꝛ co-
hibita est plaga ab israbel.

Incipit liber regum tercius. Capi.I.

Rex dauid senuerat:ha-
bebatq; etatis plurimos
dies.Cūq; opiretur vesti-
bus non calefiebat.Dixe-
runt ergo ei serui sui. Que
ramus domino nostro re
gi adolescentulam virginem:ꝛ stet coram
rege.ꝛ foueat eum dormiatq; ī sinu suo:
ꝛ calefaciat dñm nostrū regem. Quesierūt
igit adolescentulā speciosā in omnib; fi-
nib; israbel:ꝛ inuenerūt abisag sunamitē.
ꝛ adduxerūt eam ad regem.Erat autē pu
ella pulcra nimis:dormiebatq; cum rege.
ꝛ ministrabat ei:rex vero nō cognouit eā
Adonias aūt filius agith eleuabat dicēs.
Ego regnabo.Fecitq; sibi currus ꝛ eq̄tes
ꝛ q̄nq̄ginta viros q̄ currerēt antē eū.Nec
corripuit eū patēr suus aliq̄n dicēs.Qua
re hoc fecisti:Erat aūt ꝛ ipe pulcer valde:
scdus natu post absalō.Et ꝓmo eius cum
ioab filio saruie.ꝛ cū abiathar sacerdotē:
q̄ adiuuabant ptes adonie. Sadoch vero
sacerdos.ꝛ banaias filius ioiade ꝛ nathā
ꝓpheta ꝛ semei ꝛ cerethi ꝛ felethi. ꝛ omne
robur exercitus dauid nō erat cū adonia
Immolatis ergo adonias arietibus ꝛ vi-
tulis et vniuersis pinguibus iuxta lapidē
zoeleth qui erat vicinus fonti rogel:voca
uit vniuersos fratres suos filios regis.et
omnes viros iuda seruos regis : nathan
autē ꝓphetam ꝛ banaiā ꝛ robustos quosq;
ꝛ salomonem fratrē suū non vocauit.Di-
xit itaq; nathā ad bersabee matrē salomo
nis. Nū audisti q̄ regnerit adonias filiꝰ
agith et dominus noster dauid hoc igno-
rat.Nunc ergo veni accipe cōsiliuꝫ a me:
et salua aīam tuā filijq; tui salomōis.Ela
de ꝛ ingredere ad regē dauid:ꝛ dic ei.Nō-
ne tu dñe mi rex iurasti mihi ācille tue di
cēs:q̄ salomō filius tuꝰ regnabit pꝰ me.et
ipe sedebit in solio meo:Quare g̃ regnat
adonias:Et adhuc ibi te loquēte cū rege
ego veniā pꝰ te:ꝛ cōplebo sermones tuos.
Ingressa ē itaq; bersabee ad regē in cubi-
culo.Rex aūt senuerat nimis:ꝛ abisag su-
namitis mīstrabat ei. Inclinauit se bersa-
bee:ꝛ adorauit regē.Ad quā rex.qd̄ tibi ī
q̄t vis:Que rndens ait. Dñe mi tu iura-
sti ꝑ dñm deū tuū ancille tue salomō filiꝰ
tuꝰ regnabit post me ꝛ ipe sedebit in solio
meo: ꝛ ecce nunc adonias regnat. te dñe
mi rex ignorante. Mactauit boues ꝛ pin-
guia queq; ꝛ arietes plurimos:ꝛ vocauit
omnes filios rḡis.abiathar q̄z sacerdotē.
ꝛ ioab p̄ncipē milicie: salomonē aūt seruū
tuū nō vocauit. Clerūtn dñe mi rex in te
oculi respiciūt tociꝰ isrl:vt iudices eis q̄s
sedere debeat ī solio tuo dñe mi rex pꝰ te.
Eritq; cū dormierit dominꝰ meꝰ rex cū pa-
tribus suis:erimꝰ ego ꝛ filiꝰ meꝰ salomō pec-
catores.Adhuc illa loquēte cū rḡe:nathā
ꝓpheta venit.Et nūciauerūt regi dicētes.
Adest nathan ꝓpheta. Cūq; introisset ī cō
spectu regis ꝛ adorasset eū ꝓnꝰ in terraꝫ:
dixit nathan. Domine mi rex tu dixisti.
adonias regnet post me.ꝛ ipse sedeat sup
thronū meum:Quia descēdit hodie.ꝛ im-
molauit boues ꝛ pinguia ꝛ arietes pluri-
mos:et vocauit vniuersos filios regis et
p̄ncipes.Abiatar q̄z sacdotē illisq; vescēti
bꝫ ꝛ bibētibꝫ corā eo.ꝛ dicentibꝫ viuat rex
adonias:me seruū tuū.ꝛ sadoch sacdotē et
banaiā filiū ioiade ꝛ filiū tuū salomōez ñ
vocauit.Nūq̄d a dño meo rege exiuit hoc
vbū:ꝛ mihi ñ indicasti seruo tuo q̄s sessurꝰ
esset sup thronū dñi mei regis post eū:Et
respondit rex dauid dicens .Vocate ad
me bersabee.Que cum fuisset ingressa co-
rā rege.ꝛ stetisset ātē eū:iurauit rex ꝛ ait.

Uiuit dñs q̄ eruit aīam de omni āgustia: qr sicut iurauī tibi p dñm deū isrl dicens. salomō filiꝰ tuꝰ regnbit post me. ⁊ ipe sedebit sup soliū meū p me: sic faciam hodie. Dūmissoqꝫ benzabee ī terrā vultu: adorauit regē dicēs. Uiuit dñs meꝰ rex dō in eternum. Dixitqꝫ rex dauid. Uocate mihi sadoch sacerdotez. ⁊ nathan ꝓphām: ⁊ banaiā filiū ioiade. Qui cū ingressi fuissēt coram rege: dixit ad eos. Tollite vobiscū seruos dñi vr̄i: ⁊ īponite salomonē filiū meū sup mulā meā. ⁊ ducite eū in gion. ⁊ unguat eum ibi sadoch sacerdos ⁊ nathan ꝓpha ī regem sup isrl. Et canetis bucina: atqꝫ dicetis. Uiuat rex salomō. Et ascēdetis pꝰ eū ⁊ ueietis ī ihrlm: ⁊ sedbit sup soliū meū: ⁊ ipe regnbit p me illiqꝫ ꝓcipiā: ut sit dux sup isrl ⁊ sup iudā ⁊ rñdit banaias filiꝰ ioiade regi dicēs. Amē. Sic loqt̄ dñs deus dñi mei regis · Quō fuit dñs cū dño meo rege. sic sit cū salomōe: ⁊ sublimꝫ faciat solium eius. a solio dñi mei regis dō. Descēdit g̃ sadoch sacerdos ⁊ nathā ꝓpha ⁊ banaias filiꝰ ioiade. ⁊ cerethi ⁊ felethi ⁊ īposuerūt salomonē sup mulā regis dō: ⁊ adduxerūt eū in gion. Sūpsitqꝫ sadoch sacerdos cornu olei ō tabnaculo. ⁊ unxit salomonē: ⁊ cecinerūt bucina: ⁊ dixit oīs ꝑplꝰ Uiuat rex salomon. Et ascendit uniuersa mlt̄itudo pꝰ eū. ⁊ ꝑplus canētiū tibijs ⁊ letātiū gaudio magno: ⁊ īsonuit terra a clamore eoꝝ. Audiuit aūt adonias: ⁊ oēs q̄ īuitati fuerāt ab eo. Jāqꝫ conuiuiū finitū erat. Heb ⁊ ioab audita uoce tube. ait. Quid sibi uult clamor ciuitatis tumlt̄uātis? Adhuc illo loqntē: ionathā filiꝰ abiathar sacerdotis ueīt. Cui dixit adonias. Ingredere qr uir fortis es: ⁊ bona nūciās Rñditqꝫ ionathan adonie. Nequaq̄. Dñs eī nr̄ rex dō regē ꝓstituit salomonē: misitqꝫ cū eo sadoch sacerdotē ⁊ nathā ꝓphām. ⁊ banaiā filiū ioiade. ⁊ cerethi ⁊ felethi. ⁊ īposuerūt eū sup mulā regis. Elnxerūtqꝫ eum sadoch sacerdos ⁊ nathā ꝓpha regē ī giō: ⁊ ascēderūt inde letātes: ⁊ īsonuit ciuitas. Hec ē uox quā audistis. Sed ⁊ salomō sedz sup soliū regni: ⁊ īgressi sui regis bñdixerunt dño nr̄o regi dō dicētes. Amplificet deꝰ nomē salomōis sup nomē tuū: ⁊ magnificet thronū eiꝰ sup thronū tuū. Et adorauit rex dō ī lectulo suo: īsup ⁊ hec locutꝰ ē. Bñdictꝰ dñs deꝰ isrl: q̄ dedit hodie sedentē ī solio meo uidētibꝫ oculis meis. Territi sūt g̃ ⁊ surrexerūt oēs q̄ inuitati fuerāt ab adonia: ⁊ iuit unusq̄sqꝫ ī uiā suā. Adonias aūt timēs salomōez surrexit ⁊ abijt ī tabernaculū dñi: tenuitqꝫ cornu altaris. Et nūciauerūt salomōi dicētes. Ecce adonias timēs regē salomōem tenet cornu altaris dicēs. Juret mihi rex salomō hodie: qō n̄ īterficiat ꝑuū suū gladio. Dixitqꝫ salomō Si fuerit uir bonꝰ n̄ cadet ne unꝰ q̄dē capillꝰ eiꝰ ī terrā: sin aūt malū iuētū fuerit ī eo. morietꝰ. Misit g̃ rex salomon. ⁊ eduxit eū ab altari: ⁊ īgressus adorauit regē salomonem. Dixitqꝫ ei salomon. Uade in domū tuā.

Capitulum. II.

Appropiāquerūt aūt dies dō ut moreretur: ꝓcepitqꝫ salomōi filio suo dicēs. Ecce ego īgredior uiā uniuerse terre. Cōfortare ⁊ esto uir fortis: ⁊ obꝫua ut custodias mādata dñi dei tui. ut ābules in uijs eiꝰ. ⁊ custodias ceremonias eiꝰ ⁊ ꝓcepta eiꝰ ⁊ iudicia ⁊ testimonia. sic̄ scptū ē ī lege moysi: ut ītelligas uniuersa q̄ facis. ⁊ q̄cūqꝫ te ūteris: ut cōfirmet dñs ꝰmōes suos: q̄s locutꝰ ē dñs de me dicēs. Si custodierīt filij tui uias meas. ⁊ ābulauerīt corā me ī ueritate ī oī corde suo. ⁊ ī oī aīa sua: n̄ auferet tibi uir ō solio isrl. Tu q̄ꝫ nosti q̄ fecerit mihi ioab filius saruie. q̄ fecerit duobꝫ ꝓncipibꝫ exercitꝰ isrl. abner filio ner ⁊ amasa filio iether. q̄s occidit ⁊ effudit sāguīez belli ī pace: ⁊ posuit cruorē ꝑlij ī baltheo suo q̄ erat circa lūbos eiꝰ: ⁊ ī calciamēto suo qō erat ī pedibꝫ eiꝰ. Facies g̃ iuxta sapiaz tuā: ⁊ n̄ deduces caniciē eiꝰ pacifice ad īferos. Sed ⁊ filijs bzellai galaaditis reddes grāz: erūtqꝫ ꝓmedētes ī mēsa tua. Occurrerūt eī mihi: qn̄ fugiebā a facie absalō frīs tui. Habes q̄ꝫ apud te semei filiū gera filij iemini. de bauri: q̄ maledixit mihi maledictōe pessīa qn̄ ibā ad castra. Sed qr descēdit mihi ī occursū cū trāsirē iordanē ⁊ iurauī ei p dñm dicēs n̄ te īterficiā gladio: tu noli pati eū ee īnoxiū. Uir aūt sapiēs es et scias q̄ facies ei: ꝺduceſqꝫ canos eiꝰ cū sāguīe ad īferos. Dormiuit igit̄ dō cū ꝑibꝫ suis: ⁊ sepultus ē in ciuitate dō. Dies aūt q̄bꝫ regnauit dō sup isrl. q̄draginta āni sūt. Jn hebron regnauit septē annis: in bierusalem

trigītatrib⁹. Salomō aī sedit sup thronū
dⁱ pⁱis sui: ⁊ firmatū ē regnū eⁱ⁹ nimis.
Et īgressus ē adonias filⁱ⁹ agith ad bsabee
mⁱrez salomōis. Que dixit ei. Pacific⁹ ne
ē īgressus tu⁹? Qui rñdit. Pacific⁹. Addi-
ditq; Sermo mihi ē ad te. Cui ait. Loq̄re
Et ille: tu īq̄t nosti q; meū erat r̄gnū ⁊ me
ꝓposuerat oīs isrl̄ sibi ī regē: sz trāslatū ē
regnū ⁊ factū ē frⁱis mei. A dño eī ꝓstitu-
tū ē ei. Nūc g̊ peticōez vnam p̄co; a te: ne
ꝓfūdas faciē meā. Que dixit ad eū Loq̄re
Et ille ait. Preco; vt dicas salomōi regi:
neq; eī negare tibi q̄cq̄ p̄t: vt det mihi abi
sac sunamitē vxorē. Et ait bersabee. Bene
ego loq̄r p te r̄gi. Uleīt g̊ bsabee ad r̄gē sa
lomōez: vt loq̄rel̄ ei p adonia. Et surrex-
it rex in occursū eⁱ⁹ adora uitq; eā: ⁊ sedit
sup thronū suū. Posituq; ē thron⁹ matri
regis: q̄ sedit ad dexterā eⁱ⁹: dixitq; . Peti-
cōez vnā puulā ego ōpco; a te: ne ꝓfūdas
faciē meā. Et dixit ei rex . Pete mⁱr mea.
Neq; eī fas ē: vt auertā faciē tuā. Que a-
it. Del̄ abisag sunamitis adonie frⁱi tuo
vxor. Rñditq; rex salomō: ⁊ dixit mⁱri sue
Quare postulas abisac sunamitē adonie:
Postula ei ⁊ regnū. Ipe ē eī fr̄ me⁹ maio;
me: ⁊ habet abiathar sacdotē. ⁊ ioab filiū
saruie. Jurauit itaq; rex salomon p dñm
dicēs. Dec faciat mihi de⁹ ⁊ hec addat: q;
ꝓt aīaz suā locut⁹ ē adonias ūbū hoc. Et
nūc viuit dñs q̄ firmauit me ⁊ collocauit
me sup solium dⁱ pⁱis mei: ⁊ q̄ fecit mihi
domū sic̄ locut⁹ ē: q; hodie occidel̄ adoni-
as. Misitq; rex salomō p manū banaie fi-
lij ioiade: q̄ il̄fecit eū ⁊ mortu⁹ ē. Abiatar
q̄z sacdoti dixit rex. Uade in anathot ad
agr̄ tuū. Et q̄dē vir mortis es: sz hodie te
ñ il̄ficiā: q; portasti archā dñi dei coraz
dⁱ pⁱre meo: ⁊ sustinuisti laborē ī oīb⁹ ī q̄-
b⁹ laborauit pⁱr me⁹. Eiecit g̊ salomō abi-
athar vt nō eēt sacdos dñi: vt impleretur
fmo dñi. quē locut⁹ ē sup domū heli ī silo
Uleīt aī nūci⁹ ad salomonē q̄ ioab declīasl̄
set p⁹ adoniā: ⁊ p⁹ salomonē ñ declīasset.
Fugit g̊ ioab ī tabnaculū dñi ⁊ appⁱhēdit
cornu altaris. Nūciatūq; ē regi salomoni
q̄ fugissel̄ ioab ī tabnaculū dñi. ⁊ eēt iux-
ta altare. Misitq; salomō banaiā filiū io
iade dicēs. Uade il̄fice eū. Et veīt banai-
as ad tabnaculū dñi: ⁊ dixit ei. Dec dicit
rex. Egredere. Qui ait. Nō egrediar sed ⁱ
moriar. Renūciauit banaias regi fmonē
dicēs hec locut⁹ ē ioab: ⁊ hec locut⁹ ē mihi
Dixitq; ei rex Fac sic̄ locut⁹ ē: ⁊ il̄fice eū
⁊ sepeli· ⁊ amoueb sāguinē inocētē q̄ effu-
sⁱ⁹ ē a ioab a me ⁊ a domo pⁱis mei: ⁊ red
dat dñs sāguinē eⁱ⁹ sup caput eⁱ⁹: q; īterfecit duos viros iustos melioresq; se: ⁊ oc-
cidit eos gladio pⁱre meo dⁱ ignorātē. ab-
ner filiū ner p̄ncipē milicie isrl̄: ⁊ amasaz
filiū gether p̄ncipē exercit⁹ iuda. Et reuer
tel̄ sāguis illo; ī caput ioab ⁊ ī caput se-
mⁱs eⁱ⁹ ī sēpiternū: dⁱ aūt ⁊ semⁱ eⁱ⁹ ⁊ do-
mui ⁊ throno illⁱ⁹ sit pax vsq; ī eternum a
dño. Ascendit itaq; banaias filⁱ⁹ ioiade ⁊
aggressus eū īl̄fecit: sepultusq; ē ī domo
sua ī deserto. Et ꝓstituit rex banaiā filiū io
iade p eo sup exercitū: ⁊ sadoch sacdotez
posuit p abiathar. Misit q̄z rex ⁊ vocauit
semei: dixitq; ei. Edifica tibi domū ī hie-
rusalē: ⁊ habita ibi: ⁊ ñ egredieris īde huc
atq; illuc. Quacūq; aī die egressus fueris
⁊ trāsieris torrētē cedrō: scito te īterficiē-
dū. Sāguis tu⁹ erit sup caput tuū. Dix-
itq; semei regi. Bon⁹ fmo r̄gis. sic̄ locut⁹ ē
dñs me⁹ rex: sic faciet fu⁹ tu⁹. Habitauit
itaq; semei in hirl̄m diebus mⁱltis. Factū ē
aūt p⁹ ānos tres: vt fugerent fui semei ad
achis filiū maacha r̄gē geth. Nūciatūq; ē
semei q̄ fui eⁱ⁹ essent ī geth. Et surrexit se
mei ⁊ strauit azinū suū: iitq; ad achis in
geth ad r̄q̄rēdū fuos suos: ⁊ adduxit eos
de geth. Nūciatū ē aī regi salomōi q̄ issz
semei ī geth ⁊ hirl̄m: ⁊ redisset. Et mittēs
vocauit eū: dixitq; illi. Nōne testificatus
sū tibi p dñm. ⁊ p̄dixi tibi: q̄cūq; die egres-
sⁱ⁹ fueris huc ⁊ illuc. scito te eē morituꝝ:
Et rñdisti mihi. Bonus fmo quē audiui.
Quare g̊ nō custodisti iusiurādū dñi. ⁊ p̄-
ceptū q̄ p̄ceperam tibi: Dixitq; rex ad se-
mei. Tu nosti oē malū cui⁹ tibi ꝓscīū ē cor
tuū: q̄ fecisti dⁱ pⁱi meo. Reddidit dñs
malicia tuā ī caput tuū: ⁊ rex salomō bñ
dict⁹: ⁊ thron⁹ dⁱ erit stabil̄ corā dño vsq;
in sēpiternū. Jussit itaq; rex banaie filio
ioiade: q̄ agressus p̄cussit eū ⁊ mortu⁹ est.

Capitulum. III.

Onfirmatum est igitur regnum ī
manu salomonis: et affinitate cō-
iunctus est pharaoni regi egipti.
Accepit nāq; filiam eius: et adduxit in ci
uitatem dauid. donec cōpleret edificans

domũ suã. ⁊ domũ dñi ⁊ murꝰ hirl'm ꝑ cir cuitũ. Attamẽ ꝓpl'us ĩmolabat ĩ excelsis. Nõ eĩ edificatũ erat tẽplũ nomĩ dñi: vsqꝫ ĩ diẽ illũ. Dilexit aũ salomõ dñm ãbulans ĩ ꝑceptis dꝺ ꝑris sui: excepto qꝺ ĩ excelsis ĩmolabat: ⁊ accẽdebat thimiama. Abiit itaqꝫ ĩ gabaõ: vt ĩmolaret ibi. Illud q̃pe erat excelsũ maximũ. Mille hostias ĩ holocaustũ obtulit salomõ sup altare illud in gabaõ. Apparuit aũ dñs salomõi ꝑ sõniũ nocte dicẽs. Postula qꝺ vis: vt dẽ tibi. Et ait salomõ. Tu fecisti cũ ſuo tuo dꝺ ꝑre meo misericordiã magnã: sicẽ ãbulauit in ꝓspectu tuo in veritate ⁊ iusticia ⁊ recto corde tecũ. Custodisti ei misꝺiaꝫ tuã grã dẽ: ⁊ dedisti ei filiũ sedẽtẽ sup thronũ sicut ẽ hodie. Et nũc dñe deꝰ tu regnare fecisti ſuũ tuũ: ꝑ dꝺ ꝑre meo. Ego aũ sũ puer ꝑuul' ⁊ ignorãs egressũ ⁊ ĩtroitũ meũ ⁊ ſu deꝰ tu ĩ medio ẽ ꝓpl'i quẽ elegisti: ꝓpl'i ĩfiniti q̃ enumerari ⁊ suputari ñ ꝑt ꝑ multitudi ne. Dabis g̃ ſuo tuo cor docile vt ꝓpl'm tuũ iudicare possit: ⁊ discẽnere inẽ bonũ ⁊ malũ. Quis eĩ poterit iudicare ꝓpl'm istũ: populũ tuũ hũc ml'tũ? Placuit g̃ ſmo coraꝫ dño: qꝰ salomõ postulasset huiuscemõi rẽ. Et dixit dñs salomõi. Quia postulasti vbũ hoc. ⁊ nõ petisti tibi dies ml'tos. nec diuicias aut aĩas ĩimicorꝰ tuorꝰ: sꝫ postulasti tibi sapiẽtiã ad discẽnẽdũ iudiciũ: ecce feci tibi scꝺm ſmones tuos. Et dedi tibi cor sapiẽs ⁊ ĩtelligẽs: intm̃ vt null' ãte te similʼ tui fuerit: nec pꝰte surrecturus sit. Sꝫ ⁊ hec q̃ ñ postulasti dedi tibi diuicias scꝫ ⁊ gl'am: vt nemo fuerit similʼ tui ĩ rgibꝰ cũctis retro diebꝰ. Si aũ ãbulaueris ĩ vijs meis. ⁊ custodieris ꝑcepta mea. ⁊ mãdata mea. sicẽ ãbulauit ꝑr tuꝰ: lõgos faciam dies tuos. Igit̃ euigilauit salomõ: ⁊ ĩ tellexit qꝺ esset sõniũ. Cũqꝫ veisset hirl'm: stetit corã archa federis dñi: ⁊ obtulit holocausta. ⁊ fecit victias pacificas: ⁊ grande ꝓuiuiũ. vniuerſ famul' suis. Tũc venerũt due ml'ieres meretrices ad regẽ. stetẽrtqꝫ corã eo. Quaꝫ vna ait. Obsecro mi dñe: ego ⁊ ml'ier hec hĩtabamꝰ in domo vna: ⁊ peperi apud eã in cubicl'o. Tercia aũ die postq̃ ego pepi: pepit ⁊ hec ⁊ eramꝰ simul nulluſqꝫ alius nobiscũ in domo. exceptis nobꝰ duabꝰ. Mortuꝰ ẽ aũ filiꝰ ml'ieris huiꝰ nocte. Dormiẽs q̃pe oppsit eũ. Et consurgẽs ĩ tẽpestate noctis silẽcio. tulit filiũ meũ de latere meo ãcille tue dormiẽtis. et collocauit ĩ sinu suo: suũ aũt filiũ q̃ erat mortuꝰ. posuit ĩ sinu meo. Cũqꝫ surrexissem mane vt darẽ lac filio meo: apparuit mortuꝰ. Quẽ diligẽtiꝰ ituẽs clara luce: deꝓhẽdi non esse meũ quẽ genuerã. Rñdit qꝫ altera mulier. Nõ ẽ ita vt dicis: sꝫ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ẽ. meꝰ aũ viuit. Econtrario illa dicebat. Mẽtiris. Filiꝰ q̃pe meꝰ viuit: ⁊ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ẽ. Atqꝫ ĩ hũc modũ ꝓtẽdebãt coram rge. Tũc rex ait. Afferte mihi gladiũ Cũqꝫ attulissent gladiũ corã rege: diuidite inq̃t infãtẽ viuũ ĩ duas ptes: ⁊ date dimidiã ptẽ vni. ⁊ dimidiã ptẽ alteri. Dixit aũ ml'ier cuiꝰ filiꝰ erat viuꝰ ad regẽ: ꝓmota sunt q̃pe viscera eiꝰ sup filio suo. Obsecro dñe date illi infantẽ viuũ: ⁊ nolite interficere eũ. Econtrario illa dicebat. Nec mihi nec tibi sit: sꝫ diuidatur. Rñdit rex ⁊ ait. Date huic infãtẽ viuũ: ⁊ nõ occidaẽ. Dec ẽ eĩ maẽ eiꝰ. Audiuit itaqꝫ oĩs isrl' iudicium qꝺ iudicasset rex: ⁊ timuerũt regẽ videntes sapiẽciã dei eẽ ĩ eo ad faciẽdũ iudiciũ.

Capitulũ. IIII.

Erat aũ rex salomõ regnãs super oẽm isrl': ⁊ hij ꝓncipes q̃s habebat Azarias filiꝰ sadoch sacꝺotis: helioreph ⁊ abia filij sisa scribe. Josaphat filiꝰ ahilud a cõmẽtarijs. Banaias filiꝰ ioiada sup exercitũ. Sadoch aũ ⁊ abiathar sacꝺotes: azarias filiꝰ nathã sup eos q̃ assistebãt regi. Sabud filiꝰ nathã sacꝺos: amicꝰ regis: ⁊ abiasar ꝓpositꝰ domus: ⁊ adonirã filiꝰ abda sup tributa. Habebat aũ salomõ duodecĩ ꝑfectos sup oẽm isrl': q̃ ꝑbebãt ãnonam regi ⁊ domui eiꝰ. Per singulos eĩ mẽses in anno singuli necessaria mĩstrabãt. Et hec noĩa eorꝫ. Benhur ĩ mõte effraim. Bendecar in macces. ⁊ ĩ salebĩ. ⁊ in bethsames. ⁊ in helon ⁊ in bethanan. Benesed in araboth. Ipsius enim erat socho: ⁊ omnis terra epher. Benabinadab. cuius omnis nephadoꝫ: thaphet filiã salomonis habebat vxorem. Baana filius ahilud regebat thanech. et magedo ⁊ vniuersam bethsan. q̃ est iuxta sarthana subter iesrahel: a bethsan vsqꝫ abelmeula e regiõe selmaan. Bengaber in ramoth galaad. habebat anothiair filij manasse in galaad. Ipe ꝑerat in omni regione argob. q̃ est in

basan: seraginta ciuitatibus magnis atq; muratis q̃ habebant seras ereas: Abinadab filiꝰ addo p̃erat ī manaim. Achimaas in neptalim. Sed ꝛ ipe habebat basemath filiã salomõis ī cõiugio. Baana filiꝰ husi. ī azer ꝛ ī baloth. Josaphat filius pharuet. ī ysachar. Semei filiꝰ bela. ī beniamin. Gaber filiꝰ suri ī terra galaad. ꝛ ī terra seon regis amorrei ꝛ og r̃gis basan. sup oĩa q̃ erãt ī illa terra. Juda ꝛ isrl̃ īnumerabiles sicut arena maris ī mlt̃itudĩe. ꝓmedẽtes ꝛ bibẽtes atq; letãtes. Salomõ aũ erat ī dicõe sua bñs oĩa reg̃ secũ a flumine terre philistĩm vsq; ad terminũ egipti: offerẽtiũ sibi mũera ꝛ seruiẽtiũ ei cunctis diebꝫ vite eiꝰ. Erat aũ cibꝫ salomõis p dies singlos trigĩta chori sile ꝛ seraginta chori farine: decẽ boues pingues ꝛ viginti boues pascuales. ꝛ cẽtuꝫ arietes: excepta venacõe ceruoꝝ. capreaꝝ. atq; bubaloꝝ. ꝛ auiũ altiliũ. Jpe ei obtinebat oẽm regiõꝫ q̃ erat trãs flumẽ q̃si a thapsa vsq; ad gazam. ꝛ cũctos reges illaꝝ regionũ: ꝛ habebat pacẽ ex oĩ pte ī circuitu. Habitabatq; iuda ꝛ isrl̃ absq; timore vllo vnusq̃sq; sub vite sua ꝛ sub ficu sua. a dan vsq; bsabee: cũctis diebꝫ salomonis. Et habebat salomõ q̃draginta milia p̃sepia eq̃ꝝ curiliũ ꝛ duodecī milia eq̃striũ: nutriebãtq; eos supdicti regis p̃fecti: sed ꝛ necessaria mense regis salomõis cũ ingẽti cura prebebãt in tpe suo. Ordeũ q̃ꝫ ꝛ paleas eq̃ꝝ ꝛ iumẽtorũ deferebãt ī locũ vbi erat rex: iuxta cõstitutũ sibi. Dedit q̃ꝫ deꝰ sapiam salomõi ꝛ prudẽtiã mlt̃ã nimis ꝛ latitudĩeꝫ cordis q̃si arenã q̃ ẽ in litore maris: ꝛ precedebat sapia salomonis sapiam oĩm orientaliũ ꝛ egiptiõꝝ: ꝛ erat sapiẽtior cunctis homĩbꝫ. Sapientior ethan ezraite. ꝛ heman. ꝛ calchal. ꝛ dorda. filijs maol: ꝛ erat nomĩatꝰ in vniuersis gentibus per circuitum. Locutus ẽ q̃ꝫ salomõ tria milia parabolas: ꝛ fuerũt carmina eius q̃nq; milia. Et disputauit super lignis a cedro que ẽ in libano vsq; ad isopum que egreditur de pariete: ꝛ disseruit de iumentis ꝛ de volucribus ꝛ reptilibus ꝛ piscibus. ꝛ veniebant de cunctis populis ad audiendam sapientiã salomonis: ꝛ ab vniuersis regibꝫ terre: qui audiebant sapientiam eius.

¶ Capitulum. quintum.

Misit q̃ꝫ hirã rex tyri seruos suos ad salomonẽ. Audiuit enī q̃ ipm vnxissent regẽ sup isrl̃. p p̃e eiꝰ: qꝛ amicus fuerat hirã dõ oĩ tpe. Misit aũ salomõ ad hirã dicẽs. Tu scis volũtatẽ dõ p̃is mei: ꝛ qꝛ nõ poterat edificare domũ nomī dñi dei sui. ꝓpter bella imminẽtia p circuitũ: donec darꝫ dñs eos sub vestigio pedũ eiꝰ. Nũc aũt req̃em dedit deus meus p circuitũ: ꝛ ñ ẽ sathã neq; occursus malus: quãobrẽ cogito edificare tẽplũ nomī dñi dei mei sic̃ locutꝰ ẽ dõ p̃i meo dicẽs. Fili⁹ tuꝰ quẽ dabo p te sup soliũ tuũ: ipe edificabit domũ noī meo. Precipe igr̃. vt p̃cidãt mihi lignī tui cedros ō libano. ꝛ lignī mei sit cũ lignis tuis. mercedẽ aũ tuoꝝ tuorũ dabo tibi q̃mcũq; petieris· scis enī quõ ñ ẽ ī ꝓplo meo vir: q̃ nouerit ligr̃ cedere sic̃ sydonij. Cũ g̃ audisꝫ hirã vba salomõis. letatꝰ ẽ valde. ꝛ ait. Bñdictus dñs deꝰ ho die: q̃ dedit dõ filiũ sapiẽtissimũ sup ꝓplm hũc plurimũ. Et misit hirã ad salomõem dicẽs. Audiui q̃cũq; mandasti mihi. Ego faciã oẽꝫ volũtatẽ tuã: ī lignis cedrinis ꝛ abiegnis. Serui mei deponẽt ea ō libano ad mare. ꝛ ego ꝓponã ea ī ratibꝫ in mari. vsq; ad locũ quẽ significaberis mihi. ꝛ applicabo ea ibi: ꝛ tu tolles ea. Prebebisq; necessaria mihi: vt det̃ cibꝫ domui mee. Itaq; hirã dabat salomõi ligr̃ cedrĩa. ꝛ ligr̃ abiegna: iuxta oẽm volũtatẽ eiꝰ. Salomõ aũ p̃bebat hirã vigĩti milia choros tritici ī cibũ domui eiꝰ: ꝛ vigĩti chorꝫ purissī olei. Hec tribuebat salomõ hirã p singlos ānos Dedit quoq; dominus sapientiaꝫ salomoni sicut locutus est ei: ꝛ erat pax inter hiram ꝛ salomonez. ꝛ percusserunt ambo fedus. Elegitq; rex salomon operarios de omni isrl̃: ꝛ erat indictõ trigĩta milia virorum. Mittebatq; eos in libanum. decem milia per menses singulos vicissim: ita vt duob⁹ mensibus essent in domibus suis. Et adoniram erat super huiuscemodi indictionem. Fuerũt itaq; salomoni septuaginta milia eorum qui onera portabãt: ꝛ octogĩta milia latomoꝝ ī mõte absq; ꝓpositis q̃ p̃erãt singul̃ opibꝫ nũero triũ miliũ ꝛ trecẽtoꝝ p̃cipiẽtiũ ꝓplo ꝛ bijs q̃ faciebãt opus. Precepitq; rex vt tollerent lapides grãdes lapides p̃cios̃os ī fundamẽtũ tẽpli ꝛ q̃drarẽt eos: q̃s dolauerunt cementarij

salomõis ⁊ cemẽtarij hirã. Porro bibliꝫ p parauerẽt ligna ⁊ lapides. ad edificãdã domum.

¶ Capitulum. VI.

FActũ ẽ ġ q̃drigẽtesimo ⁊ octogesimo ãno egressionis filioꝝ isrl̃ de terra egipti in ãno quarto mense zio ipe ẽ mẽsis scdus regni salomõis super isrl̃:edificare cepit domũ dño. Domꝰ aũt quã edificabat rex salomon dño habebat sexaginta cubitos ĩ lõgitudie:⁊ vigĩti cubitos ĩ latitudie:⁊ triginta cubitos ĩ altitudie. Et porticꝰ erat añ tẽplũ viginti cubitoꝝ longitudis iuxta mẽsurã latitudis tẽpli ⁊ habebat decẽ cubitos latitudis añ faciẽ tẽpli:fecitqꝫ ĩ tẽplo fenestras obliq̃s Et edificauit supꝫ parietẽ tẽpli tabulata p girũ ĩ parietibꝫ domꝰ p circuitũ tẽpli ⁊ oraculi:⁊ fecit latera ĩ circuitu. Tabulatuꝫ qd̃ subter erat q̃nqꝫ cubitos habebat latitudis:⁊ mediũ tabulatũ. sex cubitoꝝ latitudis:⁊ tercĩũ tabulatũ septem hns cubitos latitudis. Trabes aũt posuit ĩ domo p circuitũ forinsecꝰ:vt hererẽt muris tẽpli. Domꝰ aũ cũ edificaret̃.ɔ lapidibꝫ dolatis atqꝫ pfectis edificata ẽ:⁊ malleus et securis ⁊ oẽ ferramẽtũ ñ sũt audita ĩ domo cũ edificaret̃. Ostiũ latꝰis medij ĩ parietẽ erat domꝰ dextre:⁊ p cocleam ascẽdebãt ĩ mediũ cenaculũ:⁊ a medio ĩ tercĩũ. Et edificauit domũ:⁊ ꝑsũmauit eã. Texit q̃ domũ laq̃ribꝫ cedrinis:⁊ edificauit tabulatũ supꝫ oẽm domũ q̃nqꝫ cubitis altitudis: ⁊ opuit domũ lignis cedrinis. Et factꝰ ẽ ſmo dñi ad salomõeꝫ dicẽs Domꝰ hec quã edificas si ãbulaueris in p̃ceptis meis. ⁊ iudicia mea feceris. ⁊ custodieris oĩa mãdata mea ġdiẽs p ea:firmabo sermonẽ meũ tibi quẽ locutꝰ sũ ad dd̃ pr̃em tuũ. ⁊ habitabo ĩ medio filioꝝ isrl̃:⁊ ñ derelinquã pplm̃ meũ isrl̃. Igiꝫ edificauit salomõ domũ:⁊ ꝑsũmauit eã. Et edificauit parietes domꝰ ĩtrinsecꝰ tabulatis cedrinis a pauimẽto domꝰ vsqꝫ ad sũmitatẽ parietũ.⁊ vsqꝫ ad laq̃ria:⁊ opuit lignis cedrinis ĩtrinsecꝰ:⁊ texit pauimẽtũ domꝰ tabulis abiegnis. Edificauitqꝫ viginti cubitorũ ad posteriorẽ pt̃ẽ tẽpli: tabulata cedrina pauimẽto vsqꝫ ad superiora:⁊ fecit ĩteriorẽ domũ oraculi ĩ sanctũ sãctoꝝ. Porro q̃dragĩta cubitoꝝ erat ipm̃ tẽplũ p foribꝫ oraculi:⁊ cedro oĩs domꝰ ĩtrinsecꝰ vestiebatur hns tornaturas ⁊ iũcturas suas fabre factas:⁊ celaturas eminentes. Oĩa cedrinis tabul̃ vestiebant̃: nec oĩno lapis apparere poterat in parietꝫ. Oraculũ aũ ĩ medio domꝰ ĩ interiori pte fecerat: vt ponerꝫ ibi archã federis dñi. Porro oraculũ habebat viginti cubitos lõgitudis ⁊ viginti cubitos latitudis ⁊ vigĩti cubitos altitudis:⁊ opuit illud atqꝫ vestiuit auro purissimo. Sꝫ ⁊ altare vestiuit cedro. Domum q̃ꝫ añ oracl̃m opuit auro purissimo.⁊ affixit lamĩas clauis aureis. Nihilqꝫ erat ĩ tẽplo:qd̃ ñ auro tegeret̃. Sꝫ ⁊ totũ altare oracl̃i texit auro. Et fecit in oraculo duo cherubin ɔ̃ ligno oliuaꝝ: decẽ cubitoꝝ altitudis. Quĩqꝫ cubitoꝝ ala cherub vna.⁊ q̃nqꝫ cubitoꝝ ala cherub altera:id̃ ẽ decem cubitos hñtes a sũmitate ale. vsqꝫ ad ale alterĩꝰ sũmitatẽ. Decẽ q̃ꝫ cubitoꝝ erat cherub scdus ĩ mẽsura pariꝫ:⁊ opꝰ vnũ erat in duobꝫ cherubin:id̃ est altitudinẽ habebat vnꝰ cherub decẽ cubitoꝝ ⁊ similit̃ cherub scdus. Posuitqꝫ cherubin ĩ medio tẽpli ĩteriorꝭ. Extẽdebant aũt alas suas cherubin:⁊ tãgebat ala vna parietẽ et alia cherub secũdi tãgebat parietẽ altꝫ: ale aũt altere in media pte tẽpli seinuicẽ ꝓtingebãt. Texit q̃ꝫ cherubin auro. Et oẽs parietes tẽpli p circuitũ sculpsit varijs celaturis ⁊ torno. Et fecit in eis cherubin ⁊ palmas ⁊ picturas varias:quasi prominẽtes de parietꝫ ⁊ egredientes. Sed ⁊ pauimentum domus texit auro. intrinsecus ⁊ extrinsecus. Et in ingressu oraculi fecit duo ostiola de lignis oliuarum. postesqꝫ angulorum quinqꝫ:⁊ duo ostia de lignis oliuarum. Et sculpsit in eis picturam cherubĩ ⁊ palmarum spẽcies. et anaglifa valde pminencia et texit ea auro:⁊ operuit tam cherubin q̃ꝫ palmas ⁊ cetera auro. Fecitqꝫ in introitu tẽpli postes de lignis oliuaꝝ. quadrãgulatos.⁊ duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus:⁊ vtrunqꝫ ostiuꝫ duplex erat:⁊ seinuicem tenens aperiebatur. Et sculpsit cherubĩ ⁊ palmas ⁊ celaturas valde eminẽtes:operuitqꝫ omnia laminis aureis. ope quadro ad regulam. Et edificauit atrium interius. tribus ordinibus lapidum politorum:et vno ordine lignoꝝ cedri.

¶ Capi. .VII.

Anno q̄rto fūdata est dom⁹ dñi in mēse zio: ⁊ in āno vndecimo mēse ebul. ipe ē mēsis octau⁹ . pfecta ē dom⁹ ī omni ope suo. ⁊ ī vniuersis vtēsilibus: edificauitq; eā ānis septē . Domū aī suā edificauit salomon tredecī ānis. ⁊ ad pfectū vsq; pduxit. Edificauit q̄z domum salt⁹ libani cētū cubitoꝝ lōgitudīs. ⁊ q̄nq̄gīta cubitoꝝ latitudīs. ⁊ trigīta cubitorū altitudīs: ⁊ q̄tuor dēabulatoria ītēr colūnas cedrinas. Ligna q̄pe cedrina excīderat in colūnas: ⁊ tabulatis cedrinis vestiuit totā camerā : q̄ q̄dragīta q̄nq; colūnis sustētabaī. Un⁹ aī ordo habebat colūnas q̄ndecī p̄ī seinuicez positas. ⁊ e regione se respiciētes eq̄lī spacō intēr colūnas: ⁊ sup colūnas q̄drāgulata lig̃ ī cūctis eq̄lia · Et porticū colūnaꝝ fecit q̄nq̄ginta cubitorū longitudīs. ⁊ trigīta cubitoꝝ latitudīs. ⁊ altērā porticū ī facie maioris porticus : ⁊ colūnas ⁊ epistilia sup colūnas fecit. Portīcū q̄z solij in q̄ tribunal est fecit: ⁊ texit lignis cedrinis a pauimēto vsq; ad sūmitatē. ⁊ domūcula ī q̄ sedebaī ad iudicādū. erat ī media porticu silī ope . Domū q̄z fecit filie pharaonis quā vxorē duxerat salomō: tali ope q̄li ⁊ hāc porticū. Oīa lapidibꝫ p̄cōsis. q̄ ad normā q̄ndā atq; mēsurā tā ītrīsec⁹ q̄ extrīsec⁹ serrati erāt: a fūdamēto vsq; ad sūmitatē pietū: ⁊ ītrīsec⁹ vsq; ad atriū mai⁹. Fūdamēta aī de lapidibꝫ p̄cōꝫ lapidibꝫ magnis. decē sīue octo cubitoꝝ: ⁊ ōsup lapides p̄cōsi eq̄l mēsure secti erāt: silīter q; de cedro. Et atriū maius rotundū triū ordinū de lapidibꝫ sectis : ⁊ vnius ordinis. de dolata cedro: necnō ⁊ in atrio dom⁹ dñi ītērioī ⁊ ī porticu dom⁹. Misitq; rex salomō. ⁊ tulit hiram de tyro filiū mulieris vidue de tribu neptalim patre tyrio artificē erariū: ⁊ plenū sapiētia intelligētia ⁊ doctrina . ad faciādū omne opus ex ere. Qui cū venisset ad regē salomonē fecit omne opus ei⁹ : ⁊ finxit duas colūnas ereas decē ⁊ octo cubitoꝝ altitudinis colūnā vnā: ⁊ linea duodecī cubitorū ābiebat colūnā vtrāq;. Duo q̄z capitella fecit q̄ ponerēt sup capita colūnaꝝ fusilia ex ere: q̄nq; cubitorū altitudīs capitellū vnū . ⁊ q̄nq; cubitorū altitudīs capitellū altērꝫ: ⁊ q̄si ī modū retis ⁊ cathenaꝝ sibinuicē miro ope cōtextaꝝ. Eltq; capitellū colūnaꝝ fusile erat. Septena versū. retiacula ī capitello vno: ⁊ septena retiacula ī capitello altero . Et pfecit colūnas ⁊ duos ordīes p circuitū retiaculorū singuloꝝ : vt tegerēt capitella q̄ erāt sup sūmitatē maloꝝ g̃natoꝝ. Eodem mō fecit ⁊ capitello scdo . Capitella aī q̄ erāt sup capita colūnarū q̄si ope lilij fabricata erāt ī porticu. q̄tuor cubitoꝝ: ⁊ rursū alia capitella ī sūmitatē colūnaꝝ desup iuxta mēsurā colūne p̄ retiacula. Maloꝝ g̃natoꝝ aī ducēti ordīes erāt: in circuitu capitelli scdi. Et statuit duas colūnas ī porticu tēpli. Cūq; statuissz colūnā dextrā: vocauit eaz noīe iachim. Similiter erexit colūnā scdam: ⁊ vocauit nomen ei⁹ booz. Et sup capita colūnaꝝ op⁹ ī modū lilij posuit: pfectūq; ē op⁹ colūnaꝝ . Fecit q̄z mare fusile decē cubitorū a labio vsq; ad labiū: rotūdū ī circuitu. Quinq; cubitoꝝ altitudo ei⁹: ⁊ restícula trigīta cubitoꝝ cīgebat illud p circuitum: ⁊ sculptura subtēr labiū circuibat illud decē cubitis ābiens mare. Duo ordīes sculpturaꝝ histriataꝝ erant fusiles: ⁊ stabāt sup duodecī boues. Et q̄b tres respiciebāt ad aq̄lonē ⁊ tres ad occidentē. ⁊ tres ad meridiē ⁊ tres ad oriētē: ⁊ mare sup eos ōsuper erat: q̄ꝝ posteriora vniuersa ītrīsecus latitabāt · Grossitudo aūt luteris triū vnciaꝝ erat: labiūq; eius q̄si labiū calicis ⁊ foliū repandi lilij . Duo milia batos capiebat : ⁊ tria milia metretas. Et fecit bases decem eneas : quatuor cubitorum longitudinis. bases singulas: ⁊ q̄tuor cubitoꝝ latitudinis ⁊ triū cubitoꝝ altitudīs : ⁊ ip̄m op⁹ basiū ītērrasile erat. Et sculptura ītēr iūcturas ⁊ ītēr coronulas ⁊ plectas. leones ⁊ boues: ⁊ cherubin: ⁊ in iūcturis silīter ōsup · Et subt̄ leones ⁊ boues q̄si lora ex ere dependētia : ⁊ q̄tuor rotæ p bases singl'as ⁊ axes erei ⁊ p q̄tuor ptes q̄si hūeruli subt̄ luterē fusiles. p̄ seinuicē respectātes. Os q̄z luteris intrīsecus erat ī capitis sūmitatē: ⁊ qđ forīsec⁹ apparebat vni⁹ cubiti erat totū rotūdū : pitq; hēbat vnū cubitū ⁊ dimidiū. ī āgul' aī colūnaꝝ varie celature erāt ⁊ media ītē colūnia q̄drata non rotūda: q̄tuor q̄z rotæ q̄ p q̄tuor angulos basis erant: coherebant sibi subtēr basim · Una rota habebat altitudinis cubitum ⁊ semis. Tales autē rotæ

erāt:q̄les solēt ī curru fieri. Et axes earū ⁊ radij. ⁊ cāti ⁊ modioli:oīa fusilia. Nā et hūeruli illi q̄tuor. p singl'os āgulos basis uni⁹: ex ipa basi fusiles ⁊ piūcti erāt. In summitate aūt basis erat q̄dā rotunditas uni⁹ ⁊ dimidij cubiti. ita fabrefacta ut luter ꝺsup posset īponi:hūs celaturas suas variasq; sculpturas ex semetipa. Sculpsit q̄z ī tabulatis ill'q erāt ex ere ⁊ ī āgulis. cherubī ⁊ leōes. ⁊ palmas. q̄si ī sil'itudinē homīs stātis:ut ñ celata sz apposita p circuitū viderēt. In hūc modū fecit decē bases:fusura una ⁊ mēsura. sculpturaq; psimili. Fecit q̄z decē luteres eneos. Quadragīta batos capiebat luter un⁹:eratq; q̄tuor cubitoꝝ. Singl'osq; luteres p singulas id ē decē bases posuit:⁊ pstituit decem bases. quīq; ad dexterā ptē tēpli ⁊ quīq; ad siniſtrā:mare aūt posuit ad dexterā ptem tēpli ptra orientē ad meridiē. Fecit q̄ hirā lebetes ⁊ scutras ⁊ amulas: ⁊ pfecit oē op⁹ regis salomōis ī templo dñi: colūnas duas. ⁊ funiculos capitellorum sup capita colūnaꝝ ⁊ malagranata q̄drīgēta ī duob⁹ retiacul'. duos versus malorūgranatorū ī retiacl'is singl'is ad operiēdos funicl'os capitelloꝝ q̄ erāt sup capita colūnarū:⁊ bases decē ⁊ luteres decē sup bases:⁊ mare unū. ⁊ boues duodecī subter mare: ⁊ lebetes et scutras et amulas. Oīa vasa q̄ fecit hirā regi salomōi ī domo dñi:de auricalco erāt. In cāpestri regiōe iordanis fudit ea rex in argillosa terra:īter sochot ⁊ sarthan. Et posuit salomon oīa vasa in domo dñi. Propter mīltitudinē aūt nimiā nō erat pōdus eris. Fecitq; salomon oīa vasa ī domo dñi:altare aureū. ⁊ mēsā super quā ponerēt panes ꝓpositiōis aureā. ⁊ cādelabra aurea quinq; ad dexterā ⁊ q̄nq; ad siniſtrā. ptra oraculū ex auro puro: et quasi lilij flores. et lucernas desup aureas:et forticipes aureos. ⁊ ꝟbrias. ⁊ fuscinulas. ⁊ fialas. et morsariola. et thuribula de auro purissimo:et cardines ostiorum domus īterioris sancti sanctoꝝ ⁊ ostioꝝ dom⁹ tēpli ex auro erāt. Et pfecit oē op⁹ qđ faciebat salomō in domo dñi:⁊ intulit q̄ sanctificauerat dauid pr̄ su⁹ argentum ⁊ aurum et vasa:reposuitq; in thesauris domus domini.

Capitulum. VIII.

Tunc congregati sūt oēs maiores natu isrl' cū pncipibꝰ tribuū ⁊ duces familiarū filiorū isrl' ad regē salomonē in hierl'm:ut deferrēt archā federis dñi de ciuitate dauid id est de sion. Conuenitq; ad regem salomonē vniuersus isrl' ī mēse bethanim ī solēni die:ipse est mēsis septimus. Venerūtq; cūcti senes de isrl':⁊ tulerūt archā sacerdotes:et portauerunt archā dñi et tabernaculū federis ⁊ oīa vasa sanctuarij q̄ erāt in tabernaculo· ⁊ fere bāt ea sacerdotes et leuite. Rex autem salomon et oīs multitudo isrl' q̄ cōuenerat ad eū gradiebat cū illo añ archā:⁊ immolabāt oues ⁊ boues absq; estimacōe ⁊ numero. Et itulerūt sacdotes archā federis dñi in locū suū in oraculū tēpli in sanctū sanctoꝝ: subter alas cherubī. Siquidem cherubī expādebāt alas sup locū arche:et ptegebāt archā:et vectes eī⁹ desup. Cunq; eminerēt vectes et appārerēt sūmitates eorum foris sanctuariū añ oraculū:ñ apparebāt vlr extrīsec⁹: q̄ ⁊ fuerūt ibi vsq; ī p̄sentē diē. In archa aūt nō erat aliud nisi due tabule lapidee q̄s posuerat ī ea moyses ī oreb:q̄n pepigit dñs fedus cū filijs israhel. cū egrederēt de terra egipti. Factū ē aūt cū exisset sacdotes de sactuario. nebula impleuit domū dñi:⁊ ñ poterāt sacdotes stare. ⁊ ministrare ꝓpr̄ nebulā. Impleuerat eī gl'a dñi domū dñi. Tunc ait salomon. Dñs dixit ut habitaret ī nebula. Edificās edificaui domū ⁊ habitaculū tuū firmissimū soliū tuū ī sēpiternū. Conuertit q̄z rex faciē suā:⁊ bñdixit oī ecclesie isrl'. Oīs eī ecclesia isrl' stabat. Et ait salomō. Benedict⁹ dñs de⁹ isrl':qui locut⁹ ē ore suo ad dauid pr̄em meum:et in manibꝰ eī⁹ p̄fecit dicēs. A die qua eduxi ꝓpl'm meū isrl' de egipto. ñ elegi ciuitatē de vniuersis tribubꝰ israhel ut edificaret domus. et esset nomen meū ibi:sz elegit dauid:ut eēt sup populum meū israhel. Voluitq; dauid pr̄ meus edificare domū nomini dñi dei isrl': et ait dñs ad dauid pr̄em meū. Qđ cogitasti in corde tuo edificare domū nomī meo bñfecisti hocip̄m mēte tractans. Verūtn tu ñ edificabꝰ mihi domū:sz filiꝰ tuꝰ q̄ egredietur ꝺ renibꝰ tuis:ipe edificabit domū nomī meo. Cōfirmauit dñs ꝓmonē suū quē locut⁹ ē:stetitq; p ꝺō pr̄e meo. ⁊ sedi super

thronū isrl̃ sicut locut⁹ ē dñs: ⁊ edificaui domū noī dñi dei isrl̃ ⁊ ꝓstitui ibi locū arche ī q̃ fed⁹ dñi ē. qđ ꝑcussit cū ꝑibꝫ nr̃is. qñ egressi sūt de terra egipti. Orauit aūt salomon añ altare dñi ī ꝓspectu ecclesie israhel: ⁊ expandit man⁹ suas in celū ⁊ ait. Dñe de⁹ isrl̃ nō ē similis tui de⁹ ī celo desup. ⁊ sup terrā deorsū: q̃ custodis pactuꝫ ⁊ misericordiā ſuis tnis q̃ ambulāt coraꝫ te in toto corde suo: q̃ custodisti ſuo tuo dauid pr̃i meo que locutus es ei. ore locutus es ⁊ manibꝫ ꝑfecisti: vt hec dies ꝓbat Nūc igr̃ dñe deus isrl̃. ꝓserua famulo tuo dauid pr̃i meo q̃ locutus es ei dicēs. Non auferet̃ de te vir coram me. q̃ sedeat super thronū isrl̃: ita tñ si custodierint filij tui viā tuā. vt ambulēt corā me. sicut tu ambulasti ī ꝓspectu meo. Et nūc dñe de⁹ isrl̃ firment̃ ꝟba tua: q̃ locut⁹ es ſuo tuo dauid pr̃i meo. Ergo ne putandū est qđ vere de⁹ habitet sup terrā? Ecce eī celū ⁊ celi celoꝝ te capere ñ possūt: q̃ntomagis dom⁹ hec quā edificaui. Sed respice ad or̃oeꝫ ſui tui. ⁊ ad ꝑces ei⁹ dñe de⁹ me⁹. Audi ymnū ⁊ or̃onē quā ſuus tu⁹ orat corā te hodie: vt sint ocl̃i tui apti sup domū hāc nocte ac die: sup domū d̃ q̃ dixisti erit nomē meū ibi: vt exaudiat or̃onē quā orat ī loco isto ad te ſu⁹ tu⁹: vt exaudias dep̄cacōnē ſui tui ⁊ pl̃i tui isrl̃. qđcūqꝫ orauerit ī loco isto: ⁊ exaudies ī loco habitacl̃i tui ī celo: ⁊ cū exaudieris iuici⁹ eris. Si peccauerit bō ī pr̃imū suū ⁊ habuerit aliqđ iuramētū q̃ teneat̃ astrictus. ⁊ venerit pter iuramētū corā altari tuo ī domū tuā: tu exaudies ī celo ⁊ facies. ⁊ iudicab̄ seruos tuos. ꝓdēnās ipiū. ⁊ reddēs viā suā sup caput eius: iustificansqꝫ iustū. ⁊ retribuēs ei scđm iusticiā suā. Si fugerit pl̃s tu⁹ isrl̃ inimicos suos q⁊ peccatur⁹ est tibi: ⁊ agētes pñiam ⁊ cōfitētes nomī tuo. venerīt ⁊ adorauerīt ⁊ dep̄cati te fuerīt ī domo hac exaudi ī celo. ⁊ dimitte pc̄m pl̃i tui isrl̃: ⁊ reduces eos in terrā quam dedisti pr̃ibꝫ eoꝝ. Si clausū fuerit celuꝫ ⁊ non pluerit pter pc̄a eoꝝ. ⁊ orātes ī loco isto pñiam egerīt nomī tuo ⁊ a pc̄is suis ꝓuersi fuerīt pter afflictōem suā: exaudi eos ī celo ⁊ dimitte pc̄a ſuoꝝ tuoꝝ ⁊ pl̃i tui isrl̃. ⁊ oñde eis viā bonā p quā ambulent. ⁊ da pluuiā sup terrā. quaꝫ dedisti pl̃o tuo in possessionē. Fames si oborta fuerit ī terra aut pestilētia aut corruptus aer. aut erugo. aut locusta vel rubigo. ⁊ afflixerit eū inimic⁹ ei⁹ portas obsidēs: oīs plaga vniuersa īfirmitas. cūcta deuoracō ⁊ īpcacio q̃ acciderit oī homini de pl̃o tuo isrl̃: siqs cogn̄uerit plagā cordis ſui. ⁊ expāderit manus suas ī domo hac. tu exaudies ī celo ī loco habitacōnis tue. ⁊ repiciaberis: ⁊ facies vt des vnicuiqꝫ scđm oēs vias suas. sicut videris cor ei⁹. q⁊ tu nosti solus cor oīm filioꝝ hoīm: vt timeāt te cūctis diebꝫ q̃bꝫ viuūt sup faciē terre quā dedisti pr̃ibꝫ nr̃is. Insup ⁊ alienigena q̃ non ē de pl̃o tuo isrl̃ cū venerit ꝺ terra lōginq̃ pter nomē tuū: audiet̃ eī nomē tuū magnū ⁊ man⁹ tua fortis. ⁊ brachiū tuū extētū vbiqꝫ. cū venerit g̃ ⁊ orauerit in hoc loco. tu exaudies ī celo ī firmamēto habitacl̃i tui: ⁊ facies oīa p q̃bꝫ īuocauerit te alienigena vt discāt vniuersi pl̃i terraꝝ nomē tuū timere sicut pl̃us tu⁹ isrl̃: ⁊ ꝓbēt q⁊ nomē tuū īuocatū ē sup domū hāc quā edificaui. Si egressus fuerit pl̃s tu⁹ ad bellū ꝑ inimicos suos p viā q̃cūqꝫ miseris eos: orabūt te ꝑ viā ciuitatis. quā elegisti: ⁊ ꝑ domū quā edificaui nomī tuo: ⁊ exaudies ī celo or̃oes eoꝝ ⁊ ꝑces eoꝝ. ⁊ facies iudiciū eoꝝ. Qđ si peccauerīt tibi: nō ē eī hō q̃ ñ peccet: ⁊ irat⁹ tradideris eos inimicis suis. ⁊ captiui ducti fuerīt ī terrā inimico rū lōge vl̃ pe: ⁊ egerīt pñiaꝫ ī corde suo. ī loco captiuitatis. ⁊ ꝓuersi dep̄cati te fuerīt ī captīitate sua dicētes peccauim⁹. iniqꝫ egim⁹. īpie gessim⁹: reuersi fuerīt ad te in vniuerso corde suo. ⁊ tota aīa sua ī terra inimicoꝝ suoꝝ ad quam captiui ducti fuerīt ⁊ orauerint te ꝑ viā terre sue quā dedisti pr̃ibꝫ eoꝝ. ⁊ ciuitatis quā elegisti ⁊ tēpli qđ edificaui noī tuo. exaudies ī celo ī firmamēto solij tui or̃oes eoꝝ ⁊ ꝑces eorū ⁊ facies iudiciū eoꝝ ⁊ pciaberis pl̃o tuo q̃ peccauit tibi. ⁊ oīb̄ iniq̃tatibꝫ eoꝝ q̃bꝫ p̄uaricati sūt ī te: ⁊ dab̄ miscōiā corā eis q̃ eos captiuos habuerīt vt misereāt eis: pl̃us eī tu⁹ ē. ⁊ hereditas tua q̃s eduxisti de terra egipti de medio fornacis ferree: vt sīt ocl̃i tui apti ad dep̄cacōꝫ ſui tui ⁊ pl̃i tui isrl̃ ⁊ exaudies eos ī vniuers p q̃ bꝫ īuocauerīt te. Tu eī sepasti eos tibi ī hereditatē ꝺ vniuers pl̃is terre sic̄ locut⁹ es

p moyſen fuũ tuũ:qndo eduxiſti pres no
ſtros de egipto dñe de⁹. Factũ ẽ aũ cũ cõ-
pleſſet ſalomõ oraſ dñm oẽm oronẽ ⁊ dep̃
cacões hãc:ſurrexit ꝺ ꝓſpectu altaris dñi
Eltrũq; ei genu ĩ terrã fixerat: ⁊ man⁹ ex-
pãderat ad celũ. Stetit g̃ ⁊ bñdixit oĩ ec-
cleſie iſrl̃. voce magna dicẽs. Bñdict⁹ dñs
q̃ dedit requiẽ ꝑplo ſuo iſrl̃:iuxta oĩa que
locutus ẽ. Nõ cecidit ne vn⁹ quidẽ fmo. ex
oĩbꝰ bonis q̃ locut⁹ ẽ p moyſen fuũ ſuuz.
Sit dñs deus nr̃ nobiſcũ ſicut fuit cũ pr̃ĩ-
bꝰ nr̃is. non derelinquẽs nos neq; ꝓiciens
ſz ĩclinet corda nr̃a ad ſe. vt ambulem⁹ in
vniuerſis vijs ei⁹. ⁊ cuſtodiam⁹ mandata
eius. ⁊ ceremonias ⁊ iudicia q̃cũq; mãda
uit pr̃ibꝰ nr̃is: ⁊ ſint fmões mei iſti quibꝰ
dep̃cat⁹ ſũ corã dño appropinq̃ntes coram
dño deo nr̃o. die ac nocte: vt faciat iudici
um ſuo ſuo ⁊ ꝑplo ſuo iſrl̃. p ſingl̃os dies
⁊ ſciãt oẽs ꝑpli terre qr dñs ipe ẽ de⁹. ⁊ nõ
ẽ vltra abſq; eo:ſit q̃z cor nr̃m ꝑfectũ cum
dño deo nr̃o: vt ãbulem⁹ĩ decretis ei⁹ ⁊ cu
ſtodiamus mãdata ei⁹. ſicut ⁊ hodie. Igr̃
rex ⁊ oĩs iſrl̃ cũ eo ĩmolabãt victimas co
ram dño. Mactauitq; ſalomõ hoſtias pa-
cificas quas immolauit dño:boũ viginti
duomilia ⁊ ouiũ cẽtũuigintimilia. Et de-
dicauer̃t tẽplũ dñi rex ⁊ filij iſrl̃. In die il
la ſãctificauit rex mediũ atrij. qꝺ erat ãte
domũ dñi. Fecit quippe olocauſtũ ibi ⁊ ſa
crificiũ ⁊ adipẽ pacificor̃:quoniã altare
ereũ qꝺ erat corã dño min⁹ erat: ⁊ capere
nõ poterat olocauſtũ. ⁊ ſacrificiũ ⁊ adipẽ
pacificor̃. Fecit g̃ ſalomõ ĩ tpe illo feſti-
uitatẽ celebrẽ. ⁊ oĩs iſrl̃ cum eo mltitudo
magna ab introitu emath vſq; ad riuũ e-
gipti corã dño deo nr̃o septẽ diebꝰ ⁊ septẽ
diebꝰ. id eſt q̃tuordecĩ diebꝰ: ⁊ ĩ die octauo
dimiſit ꝑplos. Qui bñdicentes regi ꝓfecti
ſũt ĩ tabnacula ſua:letãtes ⁊ alacriq; cor-
de ſup oĩbꝰ bonis q̃ fecerat dñs ꝺꝰ fuo ſuo
⁊ iſrl̃ ꝑplo ſuo.

Capitulũ. IX.

Factũ ẽ aũt cũ pfeciſſet ſalomõ e-
dificiũ dom⁹ dñi ⁊ edificiũ regis.
⁊ oẽ qꝺ optauerat et voluerat fa-
cere: apparuit ei dñs ſecꝺo ſicut apparuerat
ei ĩ gabaon. Dixitq; dñs ad eũ. Exaudiui
oracõz tuã ⁊ deprcacõez tuã: quã deprcatus
es corã me. Sãctificaui domũ hãc quã e
dificaſti. vt ponerẽ nomen meũ ibi ĩ sẽpiẽ-
num: ⁊ erũt ocli mei ⁊ cor meũ ibi cũctis
diebꝰ. Tu q̃z ſi ãbulaueris corã me ſic̃ am
bulauit pr̃ tu⁹ĩ ſimplicitate cordis. ⁊ ĩ e-
q̃tate ⁊ feceris oĩa q̃ ꝑcepi tibi et iudicia
mea ſeruaueris ⁊ legitĩa mea: ponã thro-
nũ regni tui ſup iſrl̃ ĩ sẽpiternũ ſic̃ locut⁹
ſũ ꝺꝰ pr̃i tuo dicẽs: nõ auferet̃ vir ꝺ gene
re tuo de ſolio iſrl̃. Si aũ auerſiõe auerſi
fueritis vos ⁊ filij vr̃i nõ ſeq̃ntes me. nec
cuſtodientes mãdata mea. ⁊ ceremonias
q̃s ꝓpoſui vobꝰ:ſz abieritis ⁊ coluerit̃s de-
os alienos ⁊ adorauerit̃s eos. auferã iſrl̃
de ſupficie terre quã dedi eis: ⁊ tẽplũ qꝺ ſã
ctificaui nomi meo ꝓpiciã a ꝓſpectu meo:
eritq; iſrl̃ ĩ puerbiũ ⁊ in fabulã cũctis po
pulis: ⁊ dom⁹ hec erit ĩ exẽplũ. Oĩs q̃ trã-
ſierit p eã ſtupebit: ⁊ ſibilabit ⁊ dicz. Qua
re fecit dñs ſic terre huic et domui huic:
Et rñdebũt. Quia dereliq̃runt dñm deum
ſuũ q̃ eduxit pr̃es eor̃ de terra egipti. ⁊ ſe
cuti ſũt deos alienos ⁊ coluerũt eos ⁊ ado
rauer̃t eos: idcirco ĩduxit dñs ſup eos oẽ
malũ hoc. Expletis aũt ãnis vigĩti poſtq̃
edificauerat ſalomõ duas domos id ẽ do-
mũ dñi ⁊ domũ regis. hirã rege tyri p̃ben-
te ſalomõi ligna cedrina ⁊ abiegna ⁊ aur̃
iuxta oẽ qꝺ op⁹ habuerat: tunc dedit ſalo-
mõ hirã vigĩti opida ĩ terra galilee. Et e-
greſſus eſt hirã ꝺ tyro. vt videret opida q̃
dederat ei ſalomõ: ⁊ nõ placuer̃t ei. Et ait
Deccine ſũt ciuitates q̃s dediſti mihi fr̃:
Et appellauit eas terrã chabul vſq; in diẽ
hãc. Miſit g̃ hirã ad regẽ ſalomõez centũ
vigĩti talẽta auri. Nec ẽ ſũma expẽſarum
quã obtulit ſalomõ rex ad edificãdũ do-
mũ dñi ⁊ domũ ſuã ⁊ mello. ⁊ mur̃ hirl̃m
et eſer ⁊ mageddo ⁊ gazer. Pharao rex e-
gipti aſcẽdit. ⁊ cepit gazer ſuccẽditq; eam
igni: ⁊ chananeũ q̃ habitabat ĩ ciuitate ĩ
terfecit: ⁊ dedit eam in dotẽ filie ſue vxori
ſalomõis. Edificauit g̃ ſalomõ gazer. ⁊ be
thoron ĩferiorẽ. ⁊ baalath. ⁊ palmirã ĩ ter
ra ſolitudĩs: ⁊ omnes vicos q̃ ad ſe ptine
bant. ⁊ erãt abſq; muro muniuit: ⁊ ciuita
tes curruũ. ⁊ ciuitates equitũ ⁊ qꝺcũq; ei
placuit. vt edificaret ĩ hirl̃m ⁊ ĩ libano. et
ĩ oĩ terra potestatis ſue. Vniuerſũ ꝑplm q̃
remãſerat. de amorreis ⁊ de ethęis ⁊ phere
ſeis. ⁊ eueis ⁊ iebuſeis. qui non ſunt de fi-
lijs iſrahel: horum filios qui remanſerant
in terra quos ſcilicet nõ potuerãt filij iſrl̃

extermiatē fecit salomō tributarios. vsq; in diē hāc. De filijs aūt israhel nō ꝓstituit salomō seruire quēquā. sz erāt viri bellatores ⁊ mīstri ei⁹. ⁊ ꝑncipes ⁊ duces ⁊ ꝑfecti curruū ⁊ eq̄ꝝ. Erāt aūt ꝑncipes super opa salomōis ꝑpositi q̄ngentiq̄nq̄gīta: q̄ habebāt subiectū pl'm: ⁊ statutis opib⁹ ipa bāt. Filia aūt pharaonis ascēdit de ciuitate dauid ī domū suā: quā edificauerat ei salomon. Tūc edificauit mello. Offerebat q̄z salomō trib⁹ vicib⁹ p ānos singl'os holocausta ⁊ pacificas victimas super altare qđ edificauerat dño: vt adolebat thimiama coꝝ dño. Perfectūq; ē tēplū. Classem q̄z fecit rex salomō ī asion gaber q̄ ē iuxta ahijlaz ī litore maris rubri: ī terra ijdumea. Misitq; hirā in classe illa suos suos viros nauticos. gnaros maris cū suis salomois q̄ cū veissēt ī ophir sūptū īde aur q̄dringentorūuiginti talēto⁹ detulerūt ad regem salomonem.

Capitulum. X.

Sed ⁊ regina saba audita fama salomōis ī noīe dñi: veīt tēptare eū in enigmatib⁹. Et ingressa ihrl'm mlto cū comitatu ⁊ diuicijs. camelis portātib⁹ aromata ⁊ aur ifinitū nimis ⁊ gēmas pciosas venit ad regē salomonē: ⁊ locuta ē ei vniuersa q̄ habebat ī coꝛde suo. Et docuit eā salomon oīa ŏba q̄ ꝓposuit. Nō fuit sm̄o q̄ regē posset latere: ⁊ nō rīderet ei. Videns aūt regina saba oēm sapiaz salomonis ⁊ domū quā edificauerat ⁊ cibos mēse ei⁹. ⁊ habitacula suoꝝ ⁊ ordines mīstrātiū vestesq; eoꝝ ⁊ pincernas: ⁊ holocausta q̄ offerebat ī domo dñi nō habebat vlt̄ spiritū: dixitq; ad regē. Ver⁹ ē sermo quē audiui ī terra mea sup sm̄onib⁹ tuis ⁊ sup sapia tua: ⁊ nō credebā narrātibus mihi. donec ipa veni ⁊ vidi oculis meis: ⁊ ꝓbaui qđ media ps mihi nunciata non fuerit. Maior est sapientia ⁊ opera tua. q̄ rumor quem audiui. Beati viri tui ⁊ beati serui tui hij qui stant coram te semper: ⁊ audiunt sapientiam tuā. Sit dominus deus tuus benedictus cui conplacuisti. ⁊ posuit te super thronum israhel eo qđ dilexerit dominus israhel in sempiternum: ⁊ cōstituit te regē vt faceres iudiciū ⁊ iustitiā. Dedit q̄ rḡi cētūuigīti talēta auri: ⁊ aromata mlta nimis ⁊ gēmas pciosas. Non sunt allata vlt̄ aromata tazml'ta: q̄ ea q̄ dedit regina saba regi salomōi. Sz ⁊ classis hirā q̄ portabat aur ⁊ ophir. attulit ex ophir lig̃ thijna multa nimis: ⁊ gēmas pcōsas. Fecitq; rex de lignis thijnis fulcra dom⁹ dñi ⁊ dom⁹ regie: ⁊ citharas liraſq; cātoribus. Nō sūt allata huiuscemōi lig̃ thijna: neq; visa vsq; in pūtē diē. Rex aūt salomō dedit regine saba oīa q̄ voluit ⁊ petiuit ab eo: exceptis hijs q̄ vltro obtulerat ei munere regio. Que reuersa est: ⁊ abijt ī terrā suā cū suis suis. Erat aūt pōdus auri qđ offerebaūr salomoni p annos singl'os. sexcētorūsexagītasex talēto⁹ auri: excepto eo qđ offerebāt viri q̄ sup vectigalia erant ⁊ negociatores. vniuersiq; scuta ventētes: ⁊ oēs rḡes arabie ducesq; terre. Fecit q̄z rex salomō ducēta scuta ex auro purissimo. Sexcētos auri siclos dedit ī lamīas scuti vni⁹: ⁊ trecētas peltas ex auro ꝓbato. Trecētēq; mine auri: vnā peltā vestiebāt. Posuitq; eas rex ī domo saltus libani. Fecit eciā rex salomō thronū ex ebore grāde: ⁊ vestiuit eū auro fuluo nimis: q̄ habebat sex g̃dus. Et summitas throni rotūda erat ī pte posteriori. ⁊ due man⁹ huic atq; inde tenētes sedile: ⁊ duo leones stabāt iuxta man⁹ singl'as: ⁊ duodecim leūculi stātes sup sex g̃d⁹ huic atq; inde. Nō ē factū tale op⁹ ī vniuersis regnis. Sz ⁊ oīa vasa ex qb⁹ potabat rex salomon erāt aurea: ⁊ vniuersa suppellex dom⁹ saltus libani ex auro purissimo. Nō erat argētū nec alicui⁹ pcij putabaūr ī diebus salomonis: qz classis regis p mare cū classe hirā semel p tres ānos ibat ī tharsis: deferēs inde aur ⁊ argētū: ⁊ dentes elephātoꝝ ⁊ simias ⁊ pauos. Magnificatus ē g̃ rex salomō sup oēs reges terre diuicijs ⁊ sapia: ⁊ vniuersa terra desiderabat vultū salomonis. vt audiret sapiam ei⁹ quā dederat de⁹ ī coꝛde ei⁹: ⁊ singuli deferebāt ei mūera. vasa argētea ⁊ aurea. vestes ⁊ arma bellica aromata q̄z ⁊ eq̄s ⁊ mulos p ānos singulos. Cōgregauitq; salomō curr⁹ ⁊ eq̄tes ⁊ fcti sūt ei milleq̄dringenti curr⁹: ⁊ duodecī milia eq̄tū: ⁊ disposuit eos p citates mūitas ⁊ cū rege ī ihrl'm. Fecitq; vt tāta eēt abūdantia argēti ī ihrl'm q̄nta ⁊ lapidū: ⁊ cedroꝝ ꝓbuit mlt̄itudīem: q̄si sicomoros q̄ nascūt̄ ī cāpestrib⁹. Et educebāt eq̄ salomoni de egipto ⁊ de choa. Negociatores

eī regis emebāt de choa: ⁊ statuto pcio p-
ducebāt. Egrediebaſ aūt q̄driga ex egipto
ſexcētis ſiclis argēti: ⁊ equ⁹ centū q̄nq̄gin
ta. Atq; ī hūc modū cūcti reges etheop ⁊
ſirie equos venūdabāt. ¶ Capi. XI.

Rex aī ſalomō amauit mlieres a-
lienigenas mltas: filiā q̄z pharao
nis: ⁊ moabitidas et āmonitidas
ydumeas ⁊ ſydonias. ⁊ cethеas: ō gentib⁹
ſup q̄b⁹ dixit dn̄s filijs iſrl̄. Nō īgredimī
ad eas: neq; de illis īgrediēſ ad vr̄as. Cer
tiſſime eī auertēt corda vr̄a: vt ſeq̄mī de-
os eap. Hijs itaq; copulat⁹ē ſalomō ardē-
tiſſimo amore. Fuerūtq; ei vxores q̄ſi re-
gine ſeptīgētē: ⁊ pcubine trecētē. Et auer-
tērūt mlieres cor ei⁹. Cunq; iā eſſet ſener
deprauatū ē cor ei⁹ p mulieres vt ſeq̄retur
deos alienos: nec erat cor ei⁹ pfectū cū do
mino deo ſuo ſic cor dauid patris ei⁹: ſed
colebat ſalomō aſthartheп deā ſydoniorū
⁊ achamos deū moabitaz ⁊ moloch ydo-
lū āmonitaz. Fecitq; ſalomō qđ nō pla-
cuerat corā dn̄o: ⁊ nō adimpleuit vt ſeq̄re
tur dn̄m ſic dauid pr̄ ei⁹. Tūc edificauit
ſalomō fanū chamos ydolo moab ī mōte
q̄ ē pe birl̄m: ⁊ moloch ydolo filioz āmō
Atq; ī hūc modū fecit vniuerſis vxoribus
ſuis alienigenis: q̄ adolebāt thura ⁊ īmo-
labāt dijs ſuis. Igiſ irat⁹ ē dn̄s ſalomōi.
qđ auerſa eſſet mens ei⁹ a dn̄o deo iſrl̄ qui
apparuerat ei ſcđo: ⁊ pcepat de vbo hoc ne
seq̄reſ dos alienos: ⁊ nō cuſtodiuit q̄ mā
dauit ei dn̄s. Dixit itaq; dn̄s ſalomoni.
Quia habuiſti hoc apud te et nō cuſtodi-
ſti pactū meū ⁊ pcepta mea q̄ mādaui ti-
bi: diſrūpens ſcīdā regnū tuū. ⁊ dabo illđ
ſuo tuo: verūtn̄ ī diebus tuis nō faciā pter
dauid pr̄ez tuū. De manu filij tui ſcindaz
illud: nec totū regnū auferā ſed tribū vnā
dabo filio tuo: pt̄ đ ſuū meum ⁊ birl̄m
quā elegi. Suſcitauit aūt domin⁹ aduer-
ſariū ſalomoni adad ydumeū de ſemīe re-
gio: q̄ erat in edom. Cū enī eſſet dauid in
ydumea et aſcēdiſſet ioab pnceps milicie
ad ſepeliēdū eos q̄ fuerāt īterfecti. ⁊ occi-
diſſet oē maſculinū ī ydumea: ſex eī mēſib⁹
ibi mor at⁹ē ioab. ⁊ oīs iſrl̄ donec īterime
ret ⁊ oē maſculinū ī ydumea: fugit adad
ipe ⁊ viri ydumei de ſuis pr̄is ei⁹ cū eo.
vt ingrederēſ egiptum. Erat aūt adad pu
er paul⁹. Cūq; ſurrexiſſent ō madian: ve-
nerūt ī pharan. Tulerūtq; ſecum viros de
pharan: ⁊ ītroieſt egiptū. ad pharaonē re
gē egipti. Qui dedit ei domū: ⁊ cibos pſti
tuit: ⁊ terrā delegauit. Et īuenit adad gra
cia corā pharaōe valde: intātū vt daret ei
vxorē ſororē vxoris ſue germanam tafnes
regine. Genuitq; ei ſoror tafnes genebath
filiū: ⁊ nutriuit eū tafnes ī domo pharao
nis. Eratq; genebath habitās apud phara
onē cū filijs ei⁹. Cunq; audiſſet adad ī egi
pto dormiſſe dauid cū pr̄ib⁹ ſuis: ⁊ mortu
um eſſe ioab pncipē milicie: dixit pharao
ni. Dimitte me: vt vadā ī terrā meā. Di-
xitq; ei pharao. Qua eī re apud me indi-
ges: vt q̄ras ire ad terrā tuā? At ille rn̄dit.
Nulla. Sed obſecro te: vt dimittas me.
Suſcitauit q̄z ei de⁹ aduerſariū razō filiū
eliadan q̄ fugerat adadezer regē ſoba dn̄m
ſuū: ⁊ pgregauit pt̄ eū viros ⁊ fact⁹ē pri-
ceps latronū cū īterficeret eos dauid: a-
bierūtq; damaſcū ⁊ habitaueſt ibi: ⁊ pſti
tuerūt eū regē ī damaſco: eratq; aduerſa
ri⁹ iſrl̄ cūctis diebus ſalomōis. Et hoc ē ma
lū adad ⁊ odiū pctra iſrl̄: regnauitq; ī ſiria
Hieroboā q̄z fili⁹ nabath euphrate⁹ đ ſare
da. Fu⁹ ſalomōis cui⁹ mr̄ erat noīe ſua mu
lier vidua: leuauit manū pctra regē Et hec
cauſa rebellionis aduerſus eū: qr ſalomō
edificauit mello: ⁊ coeq̄uit voraginē ciui-
tatis đ patris ſui. Erat aī hieroboā vir
fortis ⁊ potēs. Videnſq; ſalomō adoleſcen
tez bone indolis ⁊ induſtriū pſtituerat eū
pfectū ſup tributa vniuerſe dom⁹ ioſeph.
Factū ē igr̄ ī tpe illo vt hieroboā egrede-
reſ de birl̄m: ⁊ īueniret eū abias ſilonites
pphā ī via opert⁹ pallio nouo. Erāt autez
duo tātū ī agro. Apprehēdenſq; abias pal
liū ſuū nouū q̄ coopert⁹ erat ſcidit ī duo-
decī ptes: ⁊ ait ad hieroboā. Tolle tibi de
cē ſciſſuras. Hec eī dicit dn̄s de⁹ iſrl̄. Ego
ſcīdā regnū de manu ſalomōis: ⁊ dabo ti-
bi decē tribus. Porro vna tribus remanebit
ei pt̄ ſuū meū dauid. ⁊ birl̄m ciuitatez.
quā elegi ex oībus tribubus iſrl̄: eo q̄ dereliq
rit me. ⁊ adorauerit aſthartheп deā ſydo-
niox ⁊ chamos deū moab. ⁊ moloch deuz
filioz ammō: ⁊ nō ābulauerit ī vijs meis
vt faceret iuſticiam corām me. ⁊ precepta
mea ⁊ iudicia ſicut dauid pater eius. Nec
auferā oē regnū de manu eius: ſed ducem
ponā eū cūctis diebus vite ſue pter dauid

seruū meū quē elegi: q̄ custodiuit mādata mea ⁊ p̄cepta mea. Auferā aūt regnum ꝺ manū filij ei⁹ ⁊ ꝺabo tibi decē tribꝰ: filio aū ei⁹ ꝺabo tribū vnā: vt remaneat lucerna dauid ꝓuo meo cūctis diebꝰ corā me ī hierusalē ciuitate quā elegi. vt esset nomen meū ibi. Te aūt assumā: ⁊ regnabis super oīa que desiderat aīa tua: eriſq; rex super isrl'. Si igit audieris oīa q̄ p̄cepero tibi ⁊ ambulaueris ī vijs meis. et feceris qꝺ rectū est corā me custodiēs mādata mea et p̄cepta mea. sicut fecit dauid seruus me⁹ ero tecū: ⁊ edificabo tibi domum fidelem. quō edificaui dauid domum ⁊ tradaꝫ tibi isrl'. ⁊ affligā semē dauid sup hoc: verūtn nō cūctis diebꝰ. Voluit g̃ salomon ītерfi cere hieroboam. Qui surrexit ⁊ affugit in egiptū ad susac r̄gē egipti: ⁊ fuit ī egipto vsq; ad mortē salomōis Reliquū aū ꝺboꝝ salomōis ⁊ oīa q̄ fecit ⁊ sapiētia ei⁹: ecce vniuersa scripta sūt ī libro ꝺborū diex salomōis. Dies aūt q̄s regnauit salomon ī hierusalē sup oēꝫ isrl': q̄draginta āni sūt. Dormiuitq; salomon cū p̄ribꝰ suis: et se pult⁹ ē ī ciuitate dauid p̄ris sui: regnauit q; roboam fili⁹ ei⁹ ꝓ eo

Capitulū XII.

Venit aūt roboam ī sichem. Illuc enī ꝯgregatus erat oīs ꝓplus isrl' ad ꝓstituēdū eū regē. Atvero hie roboam fili⁹ nabath cū adhuc esset ī egi pto ꝓfugus a facie salomonis regis: audi ta morte ei⁹ reuersus ē ꝺ egipto. Miserūq; ⁊ vocauerūt eū. Venit g̃ hieroboam et oīs multitudo isrl': ⁊ locuti sūt ad robo am dicētes. Pater tu⁹ durissimū iugum īposuit nob: tu itaq; nūc īminue paululū ꝺ īperio p̄ris tui durissimo ⁊ ꝺ iugo g̃uis simo qꝺ īposuit nob: ⁊ seruiem⁹ tibi. Qui ait eis. Ite vsq; ad tercīū diē: ⁊ reuertimī ad me. Cūq; abisset ꝓplus: inijt ꝓsiliū rex roboaꝫ cū senioribꝰ. q̄ assistebāt corā salo mōe p̄re ei⁹ cū adhuc viueret. ⁊ ait. Qꝺ da tis ꝓsiliū vt rndeā ꝓplo: Qui dixerūt ei Si hodie obedieris ꝓplo huic. ⁊ fuieris ⁊ pe ticōi eox cesseris. locut⁹q; fueris ad eos ꝺba lenia: erūt tibi fui cūctis diebꝰ. q̄ dere liq̄t ꝓsiliū senū qꝺ dederant ei: ⁊ adhibuit adolescētes q̄ nutriti fuerāt cū eo. ⁊ assi stebāt illi: dixitq; ad eos. Qꝺ mihi datis ꝓsiliū vt rndeā ꝓplo huic. q̄ dixerūt mihi. le uius fac iugū qꝺ īposuit p̄r tu⁹ sup nos! Et dixerūt ei iuuenes q̄ nutriti fuerāt cuꝫ eo. Sic loqre ꝓplo huic: q̄ locuti sūt ad te dicētes. P̄r tu⁹ aggrauauit iugū nr̄m: tu r̄ leua nos. Sic loqris ad eos. Minim⁹ digi t⁹ me⁹ grossior ē dorso p̄ris mei. Et nē p̄r me⁹ posuit sup vos iugū g̃ue: ego aū ad dā sup iugū vr̄m. P̄r me⁹ cecidit vos fla gell'. ego aū cedā vos scorpionibꝰ. Venit g̃ hieroboaꝫ. ⁊ oīs ꝓplus ad roboaꝫ. die ter cia: sic locut⁹ fuerat rex dicēs. Reuertimini ad me die ter cia. Rndit q; rex ꝓplo dura. de relicto ꝓsilio senioꝝ qꝺ ei dederāt: ⁊ locut⁹ ē eis ꝟm ꝓsiliū iuuenū dicēs. P̄r me⁹ aggr̃ uauit iugū vr̄m: ego aūt addā iugo vr̄o. P̄r me⁹ cecidit vos flagell': ego aū cedam vos scorpiōibꝰ. Et n̄ acq̄euit rex ꝓplo quō auersat⁹ fuerat eū dn̄s: vt suscitaret ꝺbuꝫ suū qꝺ locut⁹ fuerat ī mānu ahie sylonite ad hieroboā filiū nabath. Vidēs itaq; ꝓplus q; noluisset eos audire rex: rndit ei dicēs. Que nob ps ī dauid. vel q̄ hereditas ī fi lio ysai! Vade ī tabernacula tua isrl'. Nunc vide domū tuā dauid. Et abijt isrl' ī taber nacla sua. Sup filios aū isrl'. q̄cūq; hīta bāt ī ciuitatibꝰ iuda: regnauit roboā. Misit g̃ rex roboā adurā q̄ erat sup tributa: ⁊ la pidauit eū oīs isrl': ⁊ mortuus est. Porro rex roboā festin⁹ ascēdit currū ⁊ fugit in hierusalē: recessitq; isrl' a domo dauid vs q; ī p̄ntē diē. Factum ē aū cū audisset oīs isrl' qꝺ reuersus eēt hieroboā misert ⁊ vo cauert eū ꝯgregato cetu: ⁊ ꝓstituert eū re gē sup oēm isrl': nec secut⁹ ē q̄sq̄ domum dauid p̄t̄ tribū iuda solā. Venit aū roboaꝫ ierusalē ⁊ ꝯgregauit vniuersā domū iuda ⁊ tribū beniamī cētūoctogītamilia electo rū virox ⁊ bellatox: vt pugnārēt ꝓ domuꝫ isrl': ⁊ r̄ducerēt regnū roboā filio salomo nis. Fact⁹ ē aū ꝟmo dn̄i ad semeiā virū dei dicēs. Loqre ad roboā filiū salomōis r̄gē iuda. ⁊ ad oēꝫ domum iuda ⁊ beniamin ⁊ reliq̄s ꝺ ꝓplo dicēs. Hec dicit dn̄s. Nō ascē detis: nec bellabitis ꝯtra fres vros filios isrl'. Reuertat vir ī domū suā. A me enī factū ē ꝺbū hoc. Audierūt ꝟmonē dn̄i: ⁊ r̄ uersi sūt ꝺ itinē sic eis p̄cepat dn̄s. Edifica uit aū hieroboā sychē ī mōte effraī ⁊ hīta uit ibi Et egress⁹ ītē edificauit phanuel. Dixitq; hieroboā ī corde suo. Nē r̄uertet regnū ad domū dꝺ. si ascenderit ꝓplus iste

vt faciat ſacrificia ī domo dñi ī hir'lm: et ꝓuertet̄ cor ꝓp'ti hui⁹ ad dñm ſuū roboā re gē iuda: inuēticētq; me ⁊ reuertēt̄ ad eum Et excogitato conſilio fecit duos vitulos aureos: ⁊ dixit eis Nolite vltra aſcendere hir'lm Ecce dij tui iſr'l: qui te eduxerūt de tra egipti Poſuitq; vnū ī bethel. ⁊ alterū ī dan: ⁊ factū ē ꝺbū hoc ī pcm . Ibat enī pp'lus ad adorādū vitulū vſq; ī dan Et fe cit phana ī excelſis: ⁊ ſacerdotes de extre mis pp'li qui ñ erāt ꝺ filijs leui Cōſtituitq; die ſolēnē ī mēſe octauo. quintadecīa die mēſis: ī ſil'itudīez ſolēnitatis q̄ celebrab ī iuda Et aſcēdēs altare ſil'iter fecit ī bethel vt īmolaret vitul' q̄s fabricat⁹ fuerat Cō ſtituitq; ī bethel ſacerdotes excelſoꝝ q̄ fece rat: ⁊ aſcēdit ſup altare qꝺ extruxerat in bethel: quītadecīa die mēſis octaui quē fi xerat de corde ſuo Et fecit ſolēnitatē filijs iſr'l: ⁊ aſcēdit ſup altare vt adoleret incē ſum. Capi. .XIII.

Et ecce vir dei venit ꝺ iuda ī ꝓmo ne dñi ī bethel hieroboā ſtāte ſup altare: ⁊ thus iacīēte Et exclama uit ꝓtra altare ī ꝓmōe dñi. ⁊ ait Altare al tare: hec dicit dñs Ecce fili⁹ naſcet̄ domui dauid ioſias noīe: ⁊ īmolabit ſup te ſacer dotes excelſoꝝ qui nūc ī te thura ſuccēdūt ⁊ oſſa hoīm ſup te incēdet Deditq; in illa die ſignū dicēs Hoc erit ſignū qꝺ locut⁹ ē dñs. Ecce altare ſcindet̄: ⁊ effūdetur cinis qui ī eo ē Cumq; audiſſet rex ꝓmonē hoīs dei quē īclamauerat ꝓtra altare ī bethel: extēdit manū ſuā de altarī dicēs. Appḧen dite eū. Et exaruit man⁹ ei⁹ quā extēderat ꝓtra eū: nec valuit retrahere eā ad ſe. Al tare qꝫ ſciſſū ē: ⁊ effuſus ē cinis de altarī: iuxta ſignū qꝺ pḋixerat vir dei ī ꝓmōe dñi Et ait rex ad vir̄ ꝺi Deꝑcare facie dñi ꝺi tui ⁊ ora ꝓ me: vt r̄ſtituat̄ man⁹ mea mi hi Orauit vir dei faciē dñi: ⁊ r̄uerſa ē ma n⁹ regis ad eū: ⁊ facta ē ſic̄ pri⁹ fuerat. Lo cut⁹ ē aūt rex ad vir̄ ꝺi Veni mecū domū vt prādeas: ⁊ dabo tibi munera . Rñditq; vir dei ad regē Si dederis mihi mediā ptē dom⁹ tue ñ veniā tecū: nec comedā panez neq; bibā aquā ī loco iſto. Sic enī mādatū ē mihi ī ꝓmōe dñi pcipiētis . Nō comedes panē neq; bibes aquā : nec reuertēris per viā q̄ veniſti. Abiit g̃ ꝓ aliā viā: ⁊ nō ē re uerſus ꝓ itēr q̄ venerat in bethel. ꝓphetes aī quidā ſenex habitabat ī bethel: ad quē venerūt filij ſui. et narrauerūt ei oīa opa q̄ fecerat vir dei illa die ī bethel. Et verba q̄ locut⁹ fuerat ad regē narrauerūt pri ſuo Et dixit eis pr̄ eor . Per quā viam abiit: Oſtenderūt ei filij ſui viā ꝓ quā abierat vir dei qui venerat de iuda. Et ait filijs ſuis. Sternite mihi azinū. Qui cū ſtrauiſſent: aſcēdit ⁊ abiit poſt vir̄ dei. ⁊ īuenit eū ſe dentē ſubt⁹ therebintū Et ait illi Tu ne es vir dei qui veniſti ꝺ iuda: Rñdit ille Ego ſum Dixitq; ad eū. Veni mecū domū : vt comedas panē. Qui ait. Nō poſſum reuer ti neq; venire tecū: nec comedaz panē nec bibā aquā in loco iſto: qr locut⁹ ē dñs ad me ī ꝓmōe dñi dicēs Nō comedes panē et nō bibes aquā ibi : nec reuertēris ꝓ viā q̄ ieris. Qui ait illi . Et ego pphā sū ſimilis tui: ⁊ angelus locut⁹ ē mihi ī ꝓmōe dñi di cēs. Reduc eū tecū in domū tuā: vt come dat panē ⁊ bibat aquā. Fefellit eū: ⁊ redu xit ſecū. Comedit g̃ panē in domo eius: ⁊ bibit aquā Cūq; ſederent ad mēſā: factus ē ꝓmo dñi ad pphaz qui reduxerat eū . Et exclamauit ad vir̄ dei qui venerat ꝺ iuda dicēs. Hec dicit dñs Quia nō obediēs fui ſti oi dñi. ⁊ nō cuſtodiſti mādatū qꝺ pce pit tibi dñs deus tu⁹ ⁊ reuerſus es ⁊ come diſti panē ⁊ bibiſti aquā. in loco in q̄ pce pit tibi. ne comederes panem neq; biberes aquā: nō inferet̄ cadauer tuū in ſepulcrū patrum tuoꝝ. Cūq; comediſſet ⁊ bibiſſz ſtrauit azinū ſuū pphā quē reduxerat Qui cū abiſſet inuenit eū leo in via. ⁊ occidit. ⁊ erat cadauer ei⁹ ꝓiectū in itinere Azin⁹ aūt ſtabat iuxta illū: ⁊ leo ſtabat iuxta ca dauer. Et ecce viri trāſeuntes viderunt ca dauer ꝓiectū in via: ⁊ leonez ſtantē iuxta cadauer. Et venerunt et diuulgauerunt ī ciuitatē: in q̄ pphetes ille ſenex habitabat. Qꝺ cū audiſſet pphā ille qui reduxerat eū de via ait. Vir dei ē qui inobediēs fuit oi dñi: ⁊ tradidit eū dñs leoni. ⁊ ꝓfregit eū: ⁊ occidit iuxta ꝺbū dñi qꝺ locut⁹ ē ei Dix itq; ad filios ſuos Sternite mihi azinum Qui cū ſtrauiſſet ⁊ ille abiiſſz: īuenit cada uer ei⁹ ꝓiectū ī via: ⁊ azinū ⁊ leonē ſtātes iuxta cadauer. Non comedit leo de cada uere: nec leſit azinū Tulit g̃ pphetes cada uer viri dei ⁊ poſuit illud ſuper azinum: ⁊ reuerſus intulit in ciuitatem pphete ſenis

vt plãgerẽt eũ: ⁊ posuit cadauer eiꝰ ĩ sepulcro suo Et plãxerũt eũ: heu heu mi frater Cũqꝫ plãxissẽt eũ: dixit ad filios suos. Cũ mortuꝰ fuero sepelite me ĩ sepulcro ĩ qꝫ vir dei sepultꝰ ẽ: iuxta ossa eiꝰ ponite ossa mea Profecto eĩ veniet ſmo quẽ ꝓdixit ĩ ſmone dñi ꝓtra altare qđ ẽ ĩ bethel: ⁊ ꝓtra oĩa phana excelsoꝝ q̃ sũt ĩ vrbib samarie ꝓ- ũba hec nõ ẽ reuersus hieroboã ỏ via sua pessima: sꝫ econtrario fecit de nouissimis ꝑlis sacerdotes excelsoꝝ. Quicunqꝫ volebat ĩplebat manũ suaꝫ. ⁊ fiebat sacerdos excelsoꝝ. Et ꝑter hãc causã peccauit domꝰ hieroboã. ⁊ euersa ẽ: ⁊ deleta de supficie terre.

Capitulũ. XIIII.

IN tẽpore illo egrotauit abia filiꝰ hieroboã. Dixitqꝫ hieroboam vxori sue. Surge ⁊ cõmuta habituꝫ ne cognoscaris quod sis vxor hieroboã: ⁊ vade in sylo vbi ẽ ahias ꝓpha q̃ locutus ẽ mihi q regnaturꝰ essẽ sup ꝑlm hũc. Tolle q̃ꝫ in manu tua decẽ panes ⁊ crustulam ⁊ vas mellis: ⁊ vade ad illũ Ipse enĩ indicabit tibi: quid euẽtuꝝ sit puero huic Fecit vt dixerat vxor hieroboã. ⁊ cõsurgẽs abiit ĩ sylo: ⁊ veĩt in domũ ahie. At ille nõ poterat videre: q caligaueŕt oculi eiꝰ ꝑ senectute. Dixit aũ dñs ad ahiã Ecce vxor hieroboã ingrediẽ vt ꝓsulat te sup filio suo q egrotat. Hec ⁊ hec loq̃ris ei Cum g̃ illa intraret ⁊ dissimularet se esse q̃ erat: audiuit ahias sonitũ pedũ eiꝰ ĩtroeũtis ꝑ ostiũ ⁊ ait. Ingredere vxor hieroboã Quare aliam te eẽ simulas ? Ego aũ missus sũ ad te durꝰ nũcius. Vade ⁊ dic hieroboã. Hec dicit dñs deꝰ ĩsrl. Quia exaltaui te de medio ꝑli ⁊ dedi te ducẽ sup ꝑlm meũ ĩsrl. ⁊ sci di regnũ domꝰ dauid ⁊ dedi illud tibi. ⁊ ñ fuisti sic̃ seruꝰ meꝰ dauid q̃ custodiuit mãdata mea. ⁊ secutꝰ ẽ me ĩ toto corde suo faciẽs qđ placitũ esset ĩ ꝓspectu meo: sꝫ opatus es male sup oẽs qui fuerũt añ te. ⁊ feci sti tibi deos alienos ⁊ cõflatiles. vt me ad iracũdiã ꝓuocares: me aũt ꝓiecisti pꝰ tergũ tuũ: idcirco ecce ego inducã mala sup domũ hieroboã. ⁊ ꝓcuciã ỏ hieroboã. mingẽtẽ ad parietẽ ⁊ clausũ ⁊ nouissimũ ĩ ĩsrl ⁊ mũdabo reliquias domꝰ hieroboã sicut mũdari solet fimꝰ vsq̃ ad pueꝝ. Qui mortui fuerĩt de hieroboã in ciuitate comedẽt eos canes: qui autẽ mortui fuerint ĩ agro vorabũt eos aues celi: qꝫ dñs locutꝰ ẽ. Tu igiꝭ surge ⁊ vade in domũ tuã: ⁊ in ipo introitu pedũ tuoꝝ in vrbẽ morieꝭ puer: et plãget eũ oĩs isrl ⁊ sepeliet. Iste eĩ solꝰ inferetur de hieroboã in sepulcrũ: qꝫ inuẽtꝰ ẽ sup eo sermo bonꝰ a dño deo isrl ĩ domo hieroboã Cõstituet aũ sibi dñs regẽ super isrl: qui ꝓcuciet domũ hieroboã ĩ hac die ⁊ in hoc tẽpore: ⁊ ꝓcuciet dñs deꝰ isrl: sic̃ moueri solet harũdo in aq̃. Et euellet isrl de terra bona hac quã dedit ꝑribꝫ eoꝝ: et vẽtilabit eos trãs flumen: qꝫ feceŕt sibi lucos vt irritarẽt dñm. Et tradet dñs deꝰ isrl ꝑter ꝑcta hieroboam: qui peccauit ⁊ peccare fecit isrl. Surrexit itaqꝫ vxor hieroboã. ⁊ abiit: ⁊ venit in tharsa Cũqꝫ illa ingrederet limẽ domꝰ. puer mortuꝰ ẽ: ⁊ sepelierũt eũ ⁊ planxit eũ oĩs isrl. iuxta ſmonẽ dñi quẽ locutꝰ ẽ in manu ſui sui ahie prophete Reliq̃ aũ ũboꝝ hieroboã quomõ pugnauerit. ⁊ qũo regnauerit. ecce scripta sũt ĩ libro verboꝝ dieꝝ regũ isrl. dies aũt quib regnauit hieroboã: vigintiduo anni sũt. Et dormiuit hieroboã cũ ꝑribus suis: regnauitqꝫ nadab filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Roboam filiꝰ salomonis regnauit ĩ iuda Quadraginta ⁊ vniꝰ anni erat roboam cũ regnare cepisset: decẽ ⁊ septẽ annis regnauit ĩ hirlm ciuitate quã elegit dñs vt poneret nomẽ suũ ibi ex oĩb tribub isrl. Nomẽ aũt matris eius naama amanites Et fecit iudas malũ coram dño: ⁊ irritauerũt eũ sup oĩb que fecerãt ꝑres eoꝝ in peccatis suis q̃ peccauerũt. Edificauerũt enĩ ⁊ ipsi sibi aras ⁊ statuas ⁊ lucos super oẽm collẽ excelsũ ⁊ subter oẽm arborẽ frõdosã. sꝫ ⁊ effeminati fuerũt in terra: fecerũtqꝫ oẽs abhominacões genciũ: quas attriuit dñs ante faciem filioꝝ israbel. In quĩto aũt ãno regni roboã ascẽdit sesach rex egipti in hirlm: ⁊ tulit thesauros domus dñi. et thesauros regios et vniuersa diripuit: scuta q̃ꝫ aurea q̃ fecerat salomõ ꝑ q̃b fecit rex roboã scuta erea: ⁊ ẽdidit ea ĩ mãu ducũ scutarioꝝ. ⁊ eoꝝ q̃ excubabãt añ ostiũ domꝰ regis. Cũqꝫ ingrederet rex ĩ domũ dñi portabãt ea qui ꝑeũdi habebant officiũ: ⁊ postea reportabãt ad armamentarium scutariorum. Reliqua aũt ſmonum roboã ⁊ oĩa q̃ fecit: ecce scripta sũt ĩ libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda. Fuitqꝫ

bellū inter roboā ⁊ hieroboā. cūctis diebꝫ dormiuitqꝫ roboā cū pribꝫ suis. ⁊ sepultꝰ ē cū eis ī ciuitate dauid Nomē aī mris eius naama amanites. Et regnauit abia filius eiꝰ ꝓ eo.

Capi. XV.

IGitur in octauodecimo anno regni hieroboaz filij nabath. regnauit abia sup iudā. Trib annis regnauit in hirl'm. Nomē mris eiꝰ maacha filia abessalō: ambulauitqꝫ in omnibꝫ peccatis pris sui q̄ fecerat añ eū: nec erat cor eiꝰ pfectū cum domino deo suo sicut cor dauid pris eius Sed ꝓpter dauid dedit ei dns deus suꝰ lucernā in hirl'm vt suscitaret filiū eius post eū. ⁊ statueret hirl'm eo qꝺ fecisset dauid rectū in oculis domini: ⁊ nō declinasset ab oīb q̄ p̄cepat ei cūctis diebꝫ vite sue: excepto sermone vrie ethei attamē bellū fuit inter abiā ⁊ hieroboam oī tpore vite eius. Reliq aī ꝑmonū abie ⁊ omnia que fecit: nōne hec scripta sūt in libro verboꝝ diez regū iuda? Fuitqꝫ pliū inter abiam ⁊ ītr hieroboam. Et dormiuit abia cū pribꝫ suis: ⁊ sepelierūt eū ī ciuitate dauid: regnauitqꝫ asa filiꝰ eiꝰ ꝓ eo In āno ℊ vicesimo hieroboā regis isrl': regnauit asa rex iuda: ⁊ quadraginta ⁊ vno āno regnauit ī hirl'm. Nomē mris eiꝰ maacha. filia abessalō . ⁊ fecit asa rectū ante ꝺspectū dñi sic dauid pr eiꝰ: ⁊ abstulit effeminatos ꝺ terra: purgauitqꝫ vniuersas sordes ydoloꝝ. que fecerāt pres eiꝰ Insup ⁊ maachā mrem suā amouit ne esset princeps ī sacris priapi ⁊ in luco eiꝰ quē ꝺsecrauerat: subuertitqꝫ specū eiꝰ. ⁊ ꝺfregit simulacrū turpissimū: ⁊ cōbussit in torrēte cedrō. Excelsa aūt nō abstulit. Verūtamē cor asa pfectū erat cū dño deo suo cūctis diebꝫ suis: ⁊ intulit ea q̄ sāctificauerat pr̄ suus ⁊ vouerat ī domū dñi: argentū ⁊ aurū ⁊ vasa Bellū aī erat ītr asa ⁊ baasa regem isrl': cūctis diebꝫ eoꝝ. Ascendit qꝫ baasa rex isrl' in iudā. ⁊ edificauit rama: vt nō posset quispiam egredi vl' īgredi de ptē asa regis iude. Tollens itaqꝫ asa omne argentū ⁊ aurum qꝺ remāserat in thesauris dom' dñi ⁊ in thesauris domus regie dedit illud in manꝰ seruoꝝ suoꝝ: et misit ad benadab filiū tabremmō filij eziō regē sirie. qui habitabat in damasco dicēs. Feꝺ ē ītr me ⁊ te ⁊ ītr pr̄em meū ⁊ pr̄em tuū: ideo misi tibi munera argentū ⁊ auꝝ ⁊ peto vt venias. ⁊ irritū facias fedus qꝺ habes cū baasa rege isrl'. ⁊ recedat a me. Acquiescēs benadab regi asa misit ꝓncipes exercitꝰ sui ī ciuitates isrl': ⁊ percusserūt abion ⁊ dan ⁊ abel. domū maacha. ⁊ vniuersā cēneroth. oēm scz terrā neptalī. Qꝺ cū audisset baasa ītermisit edificare rama ⁊ reuersus ē ī tersa. Rex aī asa nūciū misit ī oēm iudā dicēs. Nemo sit excusatꝰ Et tulerūt lapides de rama ⁊ ligna eiꝰ de quibꝫ edificauerat baasa: et extruxit de eis rex asa gabaa beniamin. ⁊ maspha. Reliq aūt oīm ꝑmonuꝫ asa ⁊ vniuersa fortitudines eiꝰ ⁊ cūcta q̄ fecit ⁊ ciuitates q̄s extruxit: nōne hec scripta sūt ī libro vboꝝ diez regū iuda? Verūtamē in tpe senectutis sue doluit pedes ⁊ dormiuit cū pribꝫ suis ⁊ sepultꝰ ē cū eis ī ciuitate dauid pris sui: regnauitqꝫ iosaphat filiꝰ eiꝰ ꝓ eo Nadab vo filiꝰ hieroboā regnauit sup isrl' āno scꝺo asa regis iuda: regnauitqꝫ sup isrl' duobꝫ annis ⁊ fecit qꝺ malū ē ī ꝺspectu dñi: ⁊ ābulauit in vijs pris sui ⁊ ī pctis eiꝰ. quibꝫ peccare fecit isrl'. Insidiatꝰ ē aī ei baasa filiꝰ ahie de domo ysachar: ⁊ percussit eū ī gebbethō q̄ ē vrbs philistinoꝝ Obsidē nadab ⁊ oīs isrl' obsidebāt gebbethō. Interfecit ℊ illuꝫ baasa ī āno tercō asa regis iuda: ⁊ regnauit ꝓ eo Cūqꝫ regnasset: percussit oēz domū hieroboā Nō dimisit nec vnā quidē aīam de semīe eiꝰ donec deleret eū: iuxta verbuꝫ dñi qꝺ locutꝰ fuerat ī manu Sui sui ahie silonitis. ꝓpt pcta hieroboā q̄ peccauerat ⁊ quibꝫ peccare fecerat isrl': ⁊ ꝓpter delictū q̄ irritauerat dñm deū isrl'. Reliq aī ꝑmonū nadab ⁊ oīa q̄ operatꝰ ē: nōne hec scripta sūt ī libro verboꝝ diez regū isrl'? Fuitqꝫ bellū inter asa ⁊ baasa regē isrl': cunctis diebꝫ eoꝝ. Anno tercio asa regis iuda regnauit baasa filiꝰ ahie sup oēm isrl' ī thersa vigintiq̄tuor ānis: ⁊ fecit maluꝫ corā dño: ambulauitqꝫ ī vijs hieroboam. ⁊ ī peccatis eiꝰ quibꝫ peccare fecit israhel.

Capitulum. .XVI.

HActus ē aūt sermo domī ad iehu filium anani ꝓtra baasa dicens. Pro eo qꝺ exaltaui te de puluere ⁊ posui te ducem sup populū meum isrl'. tu aūt ābulasti ī via hieroboā. ⁊ peccare fecisti ꝓpluꝫ meū israhel vt me irritares ī

pctis eoꝝ:ecce ego demetā posteriora baa
sa.⁊ posteriora dom⁹ eiꝰ:⁊ faciā domū tu
am sic domū hieroboā filij nabath . Qui
mortu⁹ fuerit ō baasa ī ciuitate comedent
eū canes:⁊ q̄ mortu⁹ fuerit ex eo ī regiōe
comedēt eū volucres celi Reliq̄ aūt ꝑmonū
baasa.⁊ quecūq; fecit ⁊ ꝓlia eiꝰ: nōne hec
scripta sūt ī libro ūborꝝ dierꝝ regū israhel:
Dormiuit ꝙ baasa cū ꝑribꝰ suis sepultusq;
ē ī thersa:⁊ regnauit hela filiꝰ eiꝰ ꝓ eo.
Cū aūt ī manu iehu filij anani ꝓphe verbū
dñi factū eēt ꝓtra baasa.⁊ ꝓtra domū eiꝰ.
⁊ ꝓ omne malū q̄ fecerat corā dño ad ir
ritādū eū ī operibꝰ manuū suaꝝ.vt fieret
sicut dom⁹ hieroboā:ob hāc causā occidit
eū.hoc ē iehu filiū anani ꝓphaz. Anno vi
cesimosexto asa regis iuda regnauit hela fi
liꝰ baasa sup isral ī thersa duobꝰ ānis:⁊ re
bellauit ꝓtra eū ꝙdā suus zambri dux me
die ptis equitū. Erat aūt hela ī thersa bi
bēs et temulētus:ī domo arsa ꝑfecti ther
sa. Irruens ꝙ zambri ꝑcussit ⁊ occidit eū
āno vicesimoseptimo asa regis iuda:⁊ re
gnauit ꝓ eo. Cūq; regnasset ⁊ sedisset sup
soliū eiꝰ ꝑcussit oēm domū baasa ⁊ nō de
reliq̄t ex ea mīgentē ad parietē:⁊ ꝓpinq̄s
⁊ amicos eius. Deleuitq; zambri oēm do
mū baasa iuxta verbū dñi q̄ locutꝰ fuerat
ad baasa in manu iehu ꝓphe ꝓter vniuer
sa peccata baasa.⁊ peccata hela filij eius:
qui peccauerūt.⁊ peccare fecerūt israhel.
ꝓuocantes dñm deū israhel in vanitatibꝰ
suis. Reliq̄ aūt sermonū hela.⁊ oīa q̄ fecit:
nōne hec scripta sūt in libro verboꝝ dierū
regū israhel: Anno vicesimoseptimo . asa
regis iuda regnauit zambri septem diebꝰ
in thersa. Porro exercitꝰ obsidebat gebbe
thon vrbē philistinoꝝ Cumq; audisset re
bellasse zambri ⁊ occidisse regē : fecit sibi
regē omnis isral ambri q̄ erat ꝓnceps mili
cie super israhel in die illa ī castris. Ascē
dit ꝙ ambri ⁊ omnis israhel cū eo de gebbe
thon:⁊ obsidebāt thersa. Videṡ aūt zambri
q̄ expugnanda esset ciuitas ingressus est
palaciū ⁊ succēdit se cum domo regia : et
mortu⁹ ē ī pctis suis q̄ peccauerat faciens
malū corā dño:⁊ ābulās ī via hieroboam
⁊ ī pcto eius q̄ fecit peccare isral. Reliq̄ aūt
ꝑmonū zābri ⁊ insidiaꝝ eiꝰ ⁊ tyrānidis:
nōne hec scripta sūt in libro ūborꝝ dierꝝ re
gū israhel : Tūc diuisus ē ꝓplus isral ī du-

as ptes Media pars ꝓplī sequebaṫ thebni
filiū gineth vt constitueret eū regē:⁊ me
dia pars amri. Preualuit aūt popul⁹ qui
erat cū amri ꝓplo q̄ seq̄baṫ thebni filiū gi
neth:mortuusq; ē thebni ⁊ regnauit amri
Anno tricesimoprimo asa regis iuda re
gnauit amri sup israhel duodecim annis
In thersa regnauit sex ānis:emitq; mōtē
samarie a somer duobus talentis argenti
⁊ edificauit eū:⁊ vocauit nomē ciuitatis
quā extruxerat noīe somer:id est montis
dñi vl montē samarie. Fecit aūt amri ma
lū ī ꝓspectu dñi:⁊ opat⁹ ē nequit sup oēs
q̄ fuerṫ añ eū Ambulauitq; ī oī via hiero
boam filij nabath ⁊ ī pctis eiꝰ. quibꝰ pec
care fecerat isrl:vt irritaret dñm deū isrl
ī vanitatibꝰ suis. Reliq̄ aūt ꝑmonū amri.⁊
ꝑlia eiꝰ que gessit:nōne hec scripta sūt ī li
bro ūborꝝ dierꝝ regū isral: Dormiuitq; am
ri cū ꝑribꝰ suis:⁊ sepultꝰ ē ī samaria: reg̃
nauitq; achab filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Achab vero filiꝰ
amri regnauit super isrl . āno tricesimo
octauo asa regis iuda Et regnauit achab
filiꝰ amri sup isral ī samaria.viginti ⁊ duo
bus ānis. Et fecit achab filiꝰ amri malū ī
ꝓspectu dñi:sup oēs q̄ fuerūt añ eū . Nec
suffecit ei vt ābularet in peccatis hierobo
am filij nabath:insup duxit vxorē iezabel
filiā methaal regis sidoniorꝝ . Et abijt et
seruiuit baal.⁊ adorauit eū:⁊ posuit araz
baal ī tēplo baal.qđ edificauerat ī sama
ria:⁊ plātauit lucū . Et addidit achab in
ope suo irritās dñz deū isrl:sup oēs rges
isrl q̄ fuerūt añ eū. In diebꝰ eiꝰ:edifica
uit abiel de bethel hiericho. In abirā ꝑmi
tiuo suo fūdauit eā : ⁊ ī segub nouissimo
suo posuit portas eiꝰ:iuxta ūbū dñi qđ lo
cutus fuerat ī manu iosue filij nun.

Capitulū. .XVII.

Et dixit helias thesbites de habita
torib galaad ad achab. Viuit do
minus deus israhel in cuius con
spectu sto:si erit annis hijs ros et pluuia
nisi iuxta oris mei verba . Et factū ē ver
bū dñi ad eū dicens . Recede hinc ⁊ vade
ꝓtra orientē:⁊ abscōdere ī torrēte carith q̄
ē ꝓtra iordanē ⁊ ibi ō torrēte bibes:corui
q; ꝑcepi vt pascāt te ibi. Abijt ꝙ:⁊ fecit in
xta verbū domī. Cumq; abisset:sedit ī tor
rēte carith q̄ ē ꝓtra iordanē. Corui quoq;
deferebant ei panē ⁊ carnes mane:similit

panē ⁊ carnes vesperi: ⁊ bibebat ꝺ torrēte
Post dies aī aliquātos siccat⁹ē torrēs:nō
ei pluerat sup terrā. Factus ē ḡ ꝑmo dñi
ad eū dicēs. Surge ⁊ vade ī sarepta sidō-
niox:⁊ maneꝺ ibi. Precepiq; ei ibi mlieri
vidue vt pascat te Surrexit ⁊ abiit ī sare
pta sidonioꝝ. Cūq; veniſſet ad portā ciui
tatis apparuit ei mlier vidua colligens li-
gna:⁊ vocauit eā:dixitq; ei. Da mihi pau
lulū aq̄ ī vase vt bibā Cūq; illa ꝓgeret vt
afferret:clamauit p⁹ tergū ei⁹ dicēs. Affer
mihi obsecro ⁊ buccellā paīs ī manu tua
Que rñdit Viuit dñs ꝺe⁹ tu⁹:qꝛ nō habeo
panē nisi quātū pugill⁹ cape potest farine
ī ydria:⁊ paululū olei ī lechito En colligo
duo ligna:vt īgrediā ⁊ faciar illud mihi ⁊
filio meo:vt comedam⁹ ⁊ moriamur . Ad
quā helias ait. Noli timere: sed vade ⁊ fac
sicē dixisti Verūtamē mihi ꝑmū fac de ipsa
farinula subcinericiū panē puulū. ⁊ affer
ad me:tibi aūt ⁊ filio tuo facies postea.
Hec aī dicit dñs ꝺe⁹ isrl. ydria farine non
deficiet:nec lechit⁹ olei minuet. vsq; ī diē
in q̄ dñs datur⁹ē pluuiā sup faciez terre.
Que abiit:⁊ fecit iuxta verbū helie Et co
medit ipe ⁊ illa ⁊ dom⁹ ei⁹:⁊ ex illa die y-
dria farine ñ defecit ⁊ lechit⁹ olei nō ē īmi
nut⁹. iuxta verbū dñi qꝺ locut⁹ fuerat in
manu helie Factū ē aī post verba hec . e-
grotauit filī⁹ mulieris matrifamilias. et
erat languox fortissim⁹ ita vt nō remanerz
in eo alitus. Dixit ḡ ad heliā Quiꝺ mihi
⁊ tibi vir ꝺei: Ingressus es ad me vt reme
morarēt īiquitates mee:⁊ interficeres fi-
liū meū Et ait ad eā helias. Da mihi filiū
tuū Tulitq; eū de sinu ei⁹ ⁊ portauit in ce-
naculum vbi ipe manebat:⁊ posuit sup le-
ctulū suū:⁊ clamauit ad dñm ⁊ dixit. Do
mīe ꝺe⁹ me⁹. etiā ne viduā apuꝺ quā ego
vtcūq; sustētox afflixisti:īterficeres filiuz
ei⁹ : Et expādit se atq; mēsus ē sup puerū
tribꝰ vicibꝰ:⁊ clamauit ad dñm ⁊ ait Dñe
ꝺe⁹ me⁹. reuertat obsecro aīa pueri hui⁹ ī
viscera ei⁹. Et exaudiuit dñs vocē helie:⁊
reuersa ē aīa pueri ītra eū:⁊ reuixit. Tu-
litq; helias puex ⁊ deposuit eū de cenacl'o
ī īferioꝛē domū:⁊ tradidit matri sue:⁊ ait
illi. En viuit filius tu⁹ Dixitq; mulier ad
heliā Nūc in isto ꝓgnoui quoniā vir ꝺi es
tu:⁊ verbū dñi in oꝛe tuo verū est.

Capi. .XVIII.

Post dies multos. factū est verbuz
dñi ad heliā. in anno tercō dicēs.
Vade ⁊ oñde te achab: vt dem plu-
uiā sup faciē terre. Iuit ḡ helias vt osten
deret se achab. Erat aūt fames vehemens
in samaria Vocauitq; achab abdiam di-
spensatoꝛē dom⁹ sue. Abdias aūt timebat
dñm deū valde. Nā cū interficeret iezabel
ꝓphetas domini tulit ille cētū ꝓphas ⁊ ab-
scōdit eos quinq̄genos et quinq̄genos in
speluncis. ⁊ pauit eos pane ⁊ aq̄. Dixit ḡ
achab ad abdiā. Vade in terrā ad vniuer-
sos fontes aquax ⁊ ī cūctas valles: si foꝛ
te possimus inuenire herbā ⁊ saluare eq̄s
⁊ mulos:⁊ nō penitus iumenta intereant
Diuiserūtq; sibi regiōes: vt circuirēt eas.
Achab ibat per viā vnā:⁊ abdias ꝑ viam
alterā seoꝛsum. Cunq; esset abdias in via:
helias occurrit ei. Qui cū cognouisset eū
cecidit sup faciē suā ⁊ ait . Num tu es dñe
mi helias: Cui ille rñdit . Ego . Et dixit.
Vade ⁊ dic dño tuo. Adest helias. Et ille:
quiꝺ peccaui inquit quoniā trades me ser
uum tuum. in manu achab vt interficiat
me: Viuit dñs ꝺe⁹ tu⁹:qꝛ nō ē gens aut re-
gnū in q̄ nō miserit dñs me⁹ te requirēs.
Et rñdentibꝰ cūctis nō ē hic:adiurauit re
gna singula ⁊ gentes . eo q̄ minime repe-
rireris. Et nūc dicis mihi: vade ⁊ dic dño
tuo adest helias: Cunq; recessero a te spūs
dñi aspoꝛtabit te in locū quē ego ignoro:
⁊ ingressus nunciabo achab:⁊ nō īueniēs
te interficiet me. Seruus aūt tuus timet
dñm ab infantia sua. Nūquiꝺ nō īdicatū
ē tibi dño meo quiꝺ fecerī cū interficeret
iezabel ꝓphetas dñi: q̄ absconderī ꝺ ꝓphe-
tis dñi centū viros quinq̄genos ⁊ quinq̄-
genos in spelūcis ⁊ pauerī eos pane ⁊ aq̄:
Et nunc tu dicis vade ⁊ dic dño tuo adest
helias: vt īterficiat me : Et dixit helias .
Viuit dñs exercituū ante cui⁹ vultū sto:
qꝛ hodie apparebo ei. Abiit ḡ abdias ī oc-
cursū achab:īdicauitq; ei Venitq; achab ī
occursū helie:⁊ cū vidisset eū ait Tu ne es
ille qui ꝓturbas isrl: Et ille ait . Non ego
turbaui israbel sz tu ⁊ dom⁹ pris tui:qui
dereliquistis mādata domī ⁊ secuti estis
baalim. Verūtamē nūc mitte ⁊ ꝓgrega ad
me vniuersū isrl in monte carmeli : et p-
phetas baal q̄dringentosquinq̄gīta. ꝓphe-
tasq; lucox quadringentos:qui comedūt

ɔ mēsa iezabel. Misit achab ad oēs filios
isrl̄:ꝙ cōgregauit ꝓphās in mōte carmeli
Accedens aūt helias ad omnē ꝓpl̄m israhel
ait.Vlsquēq̄ claudicatis in duas ptes?Si
dñs est de⁹ sequimī eū:si aūt baal: sequimī
illū.Et nō rñdit ei populus verbū.Et ait
rursus helias ad populū. Ego remāsi ꝑ
pheta dñi solus: prophetæ autem baal q̄
dringenti ꝙ quinq̄ginta. ꝓphetæq̄ lucoꝛuꝫ
q̄dringēti viri sūt. Denē nob duo boues:
ꝙ illi eligāt sibi bouē vnū ꝙ ī frusta ceden
tes ponāt sup ligna: ignē aūt nō supponāt
Et ego faciā bouē altꝛꝫ ꝙ imponā sup li
gna:ignē aūt nō supponā . Jnuocatæ noīa
deoꝝ vr̄oꝝ:ꝙ ego īuocabo nomē dei mei:
ꝙ de⁹ q̄ exaudierit ꝑ ignē ipe sit deus.Rñ
dēs oīs pl̄us.ait.Optima ꝓpositō quā lo
cut⁹ est helias. Dixit g̃ helias ꝓphis baal.
Eligite vob bouē vnū ꝙ facite ꝑmi qꝛ vos
plures estis:ꝙ īuocatæ noīa deoꝝ vestroꝝ
ignēqꝫ nō supponatis.Qui cū tulissent bo
uē quē dederat eis fecerūt:ꝙ īuocabāt no
mē baal de mane vsqꝫ ad meridiē dicētes
Baal exaudi nos.Et nō erat vox : neq̄ q̄
rñderet.Trāsiliebantqꝫ altare qō fecerant
Cunqꝫ esset iam meridies : illudebat illis
helias dicens.Clamate voce maioꝛe. De⁹
enī vester est:ꝙ forsitā loquitur. aut ī di
uersorio ē.aut in itinere:aut certe dormit
vt excitēt.Clamabāt g̃ voce magna:ꝙ in
cidebāt se iuxta ritū suū cultris ꝙ lāceolis
donec ꝑfunderēt sanguine.Postq̄ autem
transijt meridies.ꝙ illis ꝓphetantib. vene
rat tēpus quo sacrificiū offerri solet: nec
audiebat vox neqꝫ aliquis respōdebat nec
attendebat oꝛantes:dixit helias omni po
pulo.Venite ad me.Et accedente ad se po
pulo curauit altare dñi quod destructum
fuerat:ꝙ tulit duodecim lapides iuxta nu
merū tribuū filioꝝ iacob ad quē factus ē
ſmo dñi dicens.israhel erit nomē tuū : et
edificauit de lapidib altare ī noīe domī.
Fecitqꝫ aqueductū q̄si ꝑ duas aratiuncu
las in circuitu altaris: ꝙ cōposuit ligna.
diuisitqꝫ ꝑ mēbra bouē ꝙ posuit sup ligna
ꝙ ait. Jmplete q̄tuoꝛ ydrias aqua: ꝙ fūdi
te sup olocaustū ꝙ sup ligna.Rursūqꝫ di
xit.Ecīā scdo hoc facite. Qui cū fecissent
secūdo ait.Ecīā tercō idipsū facite.Fece
runtqꝫ tercō:ꝙ currebāt aq̄ circū altare:
ꝙ fossa aqueductus repleta est.Cunqꝫ iaꝫ
tempus esset vt offereꝝ olocaustum:acce
dēs helias ꝓpheta ait. Dñe deus abraham
ꝙ ysaac ꝙ israhel.ostēde hodie.qꝛ tu es de⁹
isrl̄ ꝙ ego ſu⁹ tu⁹:ꝙ iuxta ꝓceptū tuū feci
oīa verba hec Exaudi me dñe exaudi me:
vt discat ꝓpl̄us iste.qꝛ tu es dominus de⁹:
ꝙ tu cōuertisti coꝛ eoꝝ itꝝ.Cecidit autꝫ
ignis domī ꝙ voꝛauit olocaustuꝫ ꝙ ligna
ꝙ lapides:puluerē q̄ꝫ ꝙ aquā q̄ erat in aq̄
ductu lambēs.Quod cū vidissēt oīs ꝓpl̄us
cecidit in faciē suā ꝙ ait. Dominus ipe ē
deus:dñs ipe ē de⁹. Dixitqꝫ helias ad eos
apphendite ꝓphetas baal: ꝙ ne vn⁹ quidē
effugiat ex eis.Quos cū apꝛehendissent:
duxit eos helias ad toꝛrētē cyson: ꝙ īter
fecit eos ibi.Et ait helias ad achab. Ascē
de comede ꝙ bibe:qꝛ son⁹ multe pluuie est.
Ascēdit achab. vt comederet ꝙ biberet:he
lias aūt ascendit in verticē carmeli ꝙ pro
nus in terrā posuit faciē suā inter genua
sua:ꝙ dixit ad puerū suū. Ascende:ꝙ pro
spice ꝓtra mare. Qui cū ascēdisset ꝙ ꝓtem
plat⁹ esset ait. Nō ē quicquā. Et rursū ait
illi. Reuertere septē vicib. Jn septima aūt
vice ecce nubecula parua q̄si vestigiū ho
minis ascēdebat de mari.Qui ait. Ascēde
ꝙ dic achab iunge currū tuū ꝙ descēde : ne
occupet te pluuia . Cunqꝫ se verteret huc
atqꝫ illuc:ecce celi cōtenebrati sunt.ꝙ nu
bes ꝙ ventus:ꝙ facta est pluuia grandis.
Ascēdens itaqꝫ achab abijt in iesrahel : et
manus dñi facta ē sup heliam:accinctisqꝫ
lumb currebat añ achab donec veniret in
iesrahel.

¶ Capitulū. .XIX.

Nūciauit aūt achab iezabel oīa q̄
fecerat helias:ꝙ quomō occidisset
vniuersos ꝓphetas baal gladio .
Misitqꝫ iezabel nūciū ad heliaꝫ dicēs.Hec
mihi faciāt dij.ꝙ hec addāt: nisi hac hora
cras posuero aīam tuā sicut aīam vnius
ex illis.Timuit g̃ helias ꝙ surgēs abijt q̄
cūqꝫ eum ferebat volūtas:venitqꝫ ī bersa
bee iuda.ꝙ dimisit ibi puerꝫ suū : ꝙ prexit
in desertū viam vnius diei. Cūqꝫ venisset
ꝙ sederet subter vnā iuniperū:petiuit aīe
sue vt moꝛereꝝ.Et ait Sufficit mihi dñe:
tolle aīam meā.Neqꝫ enī melioꝛ sū quam
pres mei. Proiecitqꝫ se : ꝙ obdoꝛmiuit in
vmbra iuniperi Et ecce angel⁹ dñi tetigit
eū:ꝙ dixit illi . Surge.comede.Respexit:

et ecce ad caput suū subcinericī panis ⁊ vas aq̄. Comedit ḡ ⁊ bibit: ⁊ rursū obdormiuit Reuersusq; ē ag̈el⁹ dñi scdo ⁊ tetigit eū: dixitq; illi. Surge comede. Grādis enī tibi restat via. Qui cū surrexissz comedit ⁊ bibit: ⁊ ābulauit ī fortitudīe cibi illi⁹ q̄dragīta diebꝫ ⁊ q̄draginta noctibꝫ vsq; ad mōtē dei oreb Cūq; venisset illuc: māsit in spelūca Et ecce ꝑmo dñi ad eū: dixitq; illi Quid h̄ agis helia? At ille rñdit. zelo zelat⁹ sū ꝓ dño deo exercituū: q; dereliq̄rūt pactū dñi filij isrl̄. Altaria tua destruxeūt: et ꝓphas tuas occiderūt gladio: ⁊ derelict⁹ sū ego sol⁹: ⁊ querūt animā meā. vt auferāt eā. Et ait ei. Egredere: ⁊ sta ī mōte coram dño. Et ecce dñs trāsijt: ⁊ spūs grandis et fortis. subuertēs mōtes: ⁊ cōterēs petras añ dñm. Nō in spū dñs Et post spiritū cōmocio. Nō in cōmocione dñs. Et post cōmocōem ignis. Non in igne dñs. Et post ignē sibulus aure tenuis. Qđ cū audisset helias operuit vultū suū pallio: ⁊ egress⁹ stetit in ostio spelūce: ⁊ ecce vox ad eū dicens. Quid h̄ agis helia? Et ille rñdit. zelo zelat⁹ sum ꝓ dño deo exercituū: quia dereliquerūt pactum tuū filij israhel. Altaria tua destruxerunt ⁊ ꝓphetas tuos occidēt gladio: ⁊ derelictus sum ego solus: ⁊ querunt animā meam vt auferant eā. Et ait dñs ad eū. Vade ⁊ reuertere in viā tuā. ꝑ desertum in damascum. Cūq; pueneris illuc. vnges asahel regē sup siriā: ⁊ iehu filium namsi vnges regē sup israhel: helise um aūt filium saphat qui est de abelmeula vnges ꝓphetā ꝓ te. Et erit quicūq; fugerit gladiū asahel occidet eū iehu: ⁊ quicūq; fugerit gladiū iehu interficiet eū helise us. Et derelīquā mihi ī isrl̄ septē milia virorꝫ quorꝫ genua ñ sūt īcuruata añ baal ⁊ oē os qđ ñ adorauerit eū osculās manū Profectus ergo inde helias reperit helisē um filiū saphat arantē in duodecim iugis boū: ⁊ ipe in duodecim iugis boū aranti bꝰ vnus erat. Cunq; venisset helias ad eū misit palliū suū sup eū. Qui statī relictis bobꝰ cucurrit post heliam. Et ait. Osculor patrem meū ⁊ mr̄em meā: ⁊ sic sequar te Dixitq; ei. Vade ⁊ reuertere. Qđ ei meū erat feci tibi. Reuersus aūt ab eo tulit par boum ⁊ mactauit illud: ⁊ in aratro boū coxit carnes: ⁊ dedit ꝓplo ⁊ comederūt. Cōsurgensq; abijt ⁊ secut⁹ ē heliam: ⁊ ministrabat ei.

Capi. XX.

Porro benadab rex sirie congregauit omnem exercitū suū. ⁊ triginta duos reges secū. ⁊ equos ⁊ currus: ⁊ ascendens pugnabat ꝓtra samariā ⁊ obsidebat eā. Mittēsq; nūcios ad achab regē israhel in ciuitatē ait. Hec dicit benadab. Argentum tuum ⁊ aurū tuū meū est ⁊ vxores tue ⁊ filij tui optimi mei sūt. Respondit⁹q; rex israhel. Juxta verbuz tuum dñe mi rex: tuus sū ego ⁊ omnia mea Reuertentesq; nūcij dixerunt. Hec dicit benadab qui misit nos ad te. Argentū tuum ⁊ aurū tuū ⁊ vxores tuas ⁊ filios tuos dabꝫ mihi. Cras igit̄ hac eadē hora mittā seruos meos ad te: ⁊ scrutabunt̄ domū tuā ⁊ domū seruoꝝ tuoꝝ: ⁊ omne qđ eis placuerit ponēt in manibꝰ suis et auferēt. Vocauit aūt rex isrl̄ omnes seniores terre. ⁊ ait. Animaduertite ⁊ videte: quoniam insidietur nobis. Misit enim ad me ꝓ vxoribꝰ meis ⁊ filijs ⁊ pro argento ⁊ auro: ⁊ nō abnui. Dixeruntq; omnes maiores natu et vniuersus populus ad eum. Nō audias: neq; acquiescas illi Respōditq; nūcijs benadab Dicite dño meo regi. Omnia ꝓtēr q̄ misisti ad me seruū tuū in initio faciā. hāc aūt rem facere non possum Reuersiq; nuncij retulerūt ei. Qui remisit ⁊ ait. Hec faciāt mihi dij ⁊ hec addāt: si suffecēit pulvis samarie pugillis oīs ꝓplī qui sequūt̄ me. Et rñdens rex israhel ait. Dicite ei. Ne glorietur accinct⁹. eq̄ vt discinctus. Factū ē aūt cū audisset benadab verbuz istud bibebat ipse ⁊ reges in vmbraculis: ⁊ ait seruis suis. Circūdate ciuitatem Et circūdederunt eā. Et ecce ꝓpheta vn⁹ accedēs de achab regē israhel ait ei. Hec dicit dñs. Certe vidisti omnem multitudinē hanc nimiā. Ecce ego tradā eā in manū tuā hodie: vt scias q; ego sum dñs. Et ait achab. Per quem? Dixit ei. Hec dicit dñs. Per pedissequos pncipū prouinciarum. Et ait. Quis inciet pliari? Et ille dixit. Tu. Recensuit ḡ pueros pncipū ꝓuinciaꝝ: ⁊ repit numerꝰ ducentorūtrigintaduoꝝ. Et recēsuit post eos ꝓplm oēs filios israhel septē milia. et egressi sūt meridie. Benadab autem bibebat temulēt⁹ ī vmbraculo suo: ⁊ reges trigītaduo cū eo qui ad auxiliū ei⁹ venerāt

Egressi sūt aūt pueri p̄ncipū puīciaꝝ ī p̄
ma frōte. Misit itaq; benadab:q̄ nūciaue-
rūt ei dicētes. Viri egressi sūt de samaria.
At ille ait. Siue p pace veniūt ap̄hēdi-
te eos viuos: siue vt p̄liēt viuos eos capi
te. Egressi sūt g̈ pueri p̄ncipū puinciaꝝ:
ac reliqu⁹ exercit⁹ seq̄bat. Et pcussit vnus-
quisq; viꝝ q̄ ꝓtra se veniebat: fugerūtq; si-
ri: ⁊ psecut⁹ ē eos isrl̄. Fugit q̄z benadab
rex sirie ī equo cū equitib⁹ suis. Necnō e-
gressus rex isrl̄ pcussit equos ⁊ currus: et
pcussit siriā plaga magna nimis. Accedēs
aū̄ ap̄ha ad regē isrl̄ dixit ei. Vade ⁊ cōfor-
tare: ⁊ scito. ⁊ vide q̄d facias. Sequēti eī
āno. rex sirie ascēdet ꝓtra te. Serui vero
regis sirie dixerunt ei. Dij montiū sūt dij
eoꝝ: ideo superaueūt nos. Sed melio⁹ est vt
pugnem⁹ ꝓtra eos ī cāpestrib⁹: ⁊ obtinebi-
mus eos. Tu g̈ ūbū hoc fac. Amoue ſges
singl'os ab exercitu tuo: ⁊ pone p̄ncipes p
eis: ⁊ instaura numeꝝ militū q̄ cecidēt de
tuis ⁊ equos scōm equos pristinos. ⁊ cur
rus secundū currus q̄s añ habuisti. ⁊ pu-
gnabim⁹ ꝓtra eos in cāpestrib⁹: ⁊ videb⁹ q̄d
obtinebim⁹ eos. Credidit cōsilio eoꝝ: ⁊ fe-
cit ita. Igitur post q̄ ānus trāsierat recē-
suit benadab siros ⁊ ascēdit ī affec: vt pu-
gnaret ꝓtra isrl̄. Porro filij isrl̄ recensiti
sūt et acceptis cibarijs p̄fecti exaduerso:
castraq; metati sūt ꝓtra eos q̄si duo parui
greges capraꝝ: siri aūt repleuerūt terram
Et accedens vnus vir dei dixit ad regē is-
rahel. Hec dicit dn̄s. Quia dixerūt siri de⁹
montiū est domin⁹. ⁊ nō est deus valliuz:
dabo omnē multitudinē hanc grandez in
manu tua: ⁊ scietis quia ego sū dn̄s. Diri
gebantq; septem diebꝫ exaduerso hij atq;
illi acies: septima aūt die cōmissum ē bel-
lum. Percusserūtq; filij israhel de siris cē-
tum milia peditum in die vna. Fugerunt
aūt siri qui remanserūt in affec ī ciuitatē
⁊ cecidit murus sup̄ viginti septem milia
hominū q̄ remanserāt. Porro benadab fu
giens ingressus ē ciuitatē in cubiculuz q̄d
erat intra cubiculū: dixerūtq; ei serui sui
Ecce audim⁹ q̄ reges dom⁹ isrl̄ clementes
sint. Ponam⁹ itaq; saccos in lūbis nr̄is et
funiculos in capitib⁹ nr̄is: ⁊ egrediamur
ad regē isrl̄: forsitā saluabit aīas nostras
Accinxerunt saccis lumbos suos ⁊ posue-
runt funiculos in capitib⁹ suis: venerūtq;
ad regē isrl̄ ⁊ dixerūt ei. Seru⁹ tu⁹ bena-
dab dicit. Viuat oꝛo te aīa mea. Et ille a-
it. Si adhuc viuit: frater meus ē. Quod
acceperunt viri pro omine: ⁊ festinantes
rapuerūt verbū ex oꝛe eius: atq; dixerunt
Frater tuus benadab. Et dixit eis. Ite et
adducite eu⁊ ad me. Egressus est ergo ad
eum benadab: ⁊ leuauit eū ī currū suum.
Qui dixit ei. Ciuitates quas tulit p̄ me⁹
a patre tuo reddā: ⁊ platēas fac tibi ī da-
masco sic̄ fecit p̄ me⁹ in samaria: ⁊ ego fe
derat⁹ recedā a te. Pepigit g̈ fed⁹: ⁊ dimi-
sit eū. Tūc vir quidā de filijs ꝓphaꝝ. dixit
ad sociū suū in sermone dn̄i. Percute me
At ille noluit pcutere. Cui ait. Quia no-
luisti audire vocē dn̄i: ecce recedes a me:
⁊ pcuciet te leo. Cunq; paululū recessisset
ab eo: inuenit eū leo atq; pcussit. Sed et
altez inueniens viꝝ: dixit ad eū. Percute
me. Qui pcussit eū: ⁊ vulnerauit. Abijt g̈
prophet⁹ ⁊ occurrit regi in via: ⁊ muta-
uit aspersione pulueris os. ⁊ oculos suos
Cunq; rex transisset: clamauit ad regē et
ait. Seruus tu⁹ egressus est ad preliandū
comin⁹: cunq; fugisset vir vnus. adduxit
eū quidā ad me: ⁊ ait. Custodi viꝝ istum.
Qui si lapsus fuerit erit aīa tua p aīa e-
ius: aut talentū argenti appendes. Dū aūt
ego turbatus huc illucq; me verterē: subi
to nō ꝓparuit. Et ait rex israhel ad eum.
Hoc est iudiciū tuū: q̄d ipe decreuisti. At
ille statim absterſit puluerē de facie sua: ⁊
cognouit eū rex israhel q̄d esset de ꝓphetis
Qui ait ad eū. Hec dicit dn̄s Quia dimisi
sti virū dignū morte de manu tua. et erit
aīa tua p aīa eius: et popul⁹ tu⁹ p popu-
lo ei⁹. Reuersus est igitur rex israhel in
domū suā. audire contēnens: ⁊ furibūd⁹
venit in samariam.

¶ Capitulū. .XXI.

Post verba aūt hec tēpore illo vi-
nea erat naboth iesrahelite qui e-
rat ī iesrahel: iuxta palaciū achab
regis samarie. Locut⁹ est ergo achab ad
naboth dicens. Da mihi vineam tuam vt
faciam mihi oꝛtū oleruz: quia vicina est et
prope domū meam. Daboq; tibi p ea vi-
neā melioꝛē: aut si cōmodi⁹ tibi putas ar-
genti p̄ciū quātū digna est. Cui rn̄dit na-
both. Propici⁹ mihi sit dn̄s: ne dem here-
ditatē patꝝ meoꝝ tibi. Venit ergo achab

in domũ suã. indignãs ⁊ frendẽs sup̄ ũbo
qd̄ locutus fuerat ad eũ naboth iesrahelí
tes dicẽs: nõ dabo tibi hereditatẽ patruz
meoꝝ. Et ꝓiciens se ĩ lectulũ suũ auertit
faciẽ suã ad parietẽ: ⁊ nõ comedit panem
Ingressa ẽ at̃ ad eũ iezabel vxor sua: dixit
qꝫ ei. Quid ẽ hoc vnde anima tua cõtrista
ta ẽ. ⁊ quare nõ comedis panẽ? Qui respõ
dit ei. Locut⁹ sũ naboth iesrahelite ⁊ dixi
ei Da mihi vineam tuã accepta pecunia:
aut si tibi placet dabo tibi vineã meliorez
ꝑ ea. Et ille ait. Nõ dabo tibi vineã meã.
Dixit ergo ad eũ iezabel vxor eius. Gran-
dis auctoritatis es: ⁊ bene regis regnũ is-
rahel. Surge ⁊ comede panẽ: et equo aĩo
esto. Ego dabo tibi vineã naboth iesrahe-
lite. Scripsit itaqꝫ litteras ex noĩe achab.
⁊ signauit eas anulo eius: ⁊ misit ad ma-
iores natu. ⁊ optimates qui erant in ciui-
tate eius: ⁊ habitabãt cum naboth. Litte
rarum autem hec erat sentẽcia. Predica-
te ieiunium ⁊ sedere facite naboth inter p̄
mos populi: ⁊ submittite duos viros fili-
os belial contra eum. ⁊ falsum testimoni-
um dicant benedixit naboth deum ⁊ regẽ
⁊ educite eum ⁊ lapidate. sicqꝫ moriatur.
Fecerunt ergo ciues eius maiores natu
⁊ optimates qui habitabant cum eo in vr
be sicut preceperat eis iezabel: ⁊ sicut scri
ptum erat in litteris quas miserat ad eos
Predicauerunt ieiunium: ⁊ sedere fecerũt
naboth inter primos populi: ⁊ adductis
duob⁹ viris filijs dÿaboli fecerũt eos sede-
re ꝯtra eum. At illi scilicet vt viri dÿabo
lici. dixerũt ꝯtra eum testimoniũ corã mł
titudine. Benedixit naboth deum ⁊ regẽ.
Quãobrem eduxerunt eum extra ciuita-
tem: ⁊ lapidibus interfecerũt. Miserũtqꝫ
ad iezabel dicentes. Lapidat⁹ est naboth:
⁊ mortu⁹ est. Factum est autem cum au-
disset iezabel lapidatum naboth ⁊ mortuũ
locuta est ad achab. Surge posside vineã
naboth iesrahelite: qui noluit tibi acquie
scere ⁊ dare eam accepta pecunia. Nõ enĩ
viuit naboth: sed mortuus est. Quod cuz
audisset achab mortuum videlicz naboth
surrexit ⁊ descendebat in vineam naboth
iesrahelite vt possideret eam. Factus ẽ igi
tur sermo domini ad heliam thesbiten di-
cens. Surge: descende in occursum achab
regis israhel: qui est in samaria. Ecce ad
vineam naboth descendit: vt possideat eã.
Et loqueris ad eum dicens. Hec dicit do-
minus deus. Occidisti: insuper ⁊ possedisti
Et post hec addes. Hec dicit dominus. In
loco hoc in quo linxerunt canes sangui-
nem naboth: lãbent quoqꝫ sanguinem tu-
um. Et ait achab ad heliam. Num inueni
sti me inimicum tibi? Qui dixit. Inueni.
eo ꝙ venũdatus sis vt faceres malum in
conspectu domini. Hec dicit domin⁹ Ecce
ego inducam super te malum. et demetam
posteriora tua: ⁊ interficiam de achab mĩ
gentem ad parietem: ⁊ clausum ⁊ vltimũ
in israhel. Et dabo domum tuã sicut do-
mum hieroboã filij naboth. ⁊ sicut domuz
baasa filij achia: qꝛ egisti vt me ad iracun
diam prouocares: ⁊ peccare fecisti israhel
Sed de iezabel locutus est dominus di-
cens. Canes comedent iezabel: in agro ies-
rahel. Si mortuus fuerit achab in ciuita
te comedent eum canes: si autem mortu⁹
fuerit in agro: comedent eum volucres ce
li. Igitur non fuit alter talis sicut achab
qui venũdatus ẽ vt faceret malũ in ꝯspe-
ctu dñi. Cõcitauit eĩ eũ iezabel vxor sua:
⁊ abominabilis fact⁹ ẽ. ĩtantũ vt sequere-
tur ÿdola q̃ fecerãt ãmorrei: q̃s cõsumpsit
dñs a facie filioꝝ israhel. Itaqꝫ cũ audissz
achab sermones istos scidit vestimẽta sua
⁊ operuit cilicio carnem suam: ieiunauit-
qꝫ ⁊ dormiuit in sacco: ⁊ ãbulauit demisso
capite. Et factus est sermo dñi ad heliam
thesbiten dicens. Nonne vidisti humilia-
tum achab coram me: quia igitur humili
atus est mei causa. non inducam malũ in
diebus eius: sed in diebus filij sui inferaz
malum domui eius.

Capitulum. .XXII.

Transierunt igitur tres ãni absqꝫ
bello inter siriam ⁊ israhel. In an-
no autẽ tercio descendit iosaphat
rex iuda ad regem israhel. Dixitqꝫ rex is-
rahel ad seruos suos. Ignoratis ꝙ nostra
sit ramoth galaad. et negligimus tollere
eã de manu regis sirie? Et ait ad iosaphat
Veniesne mecum ad preliandum in ra-
moth galaad? Dixitqꝫ iosaphat ad regem
israhel. Sicut ego sum: ita et tu. Popul⁹
meus et populus tuus vnum sunt: et e-
quites mei equites tui. Dixitqꝫ iosaphat
ad regem israhel. Quere oro te hodie

sermonē dñi. Congregauit g̃ rex israhel prophetas. quadringẽtos circiter viros: ⁊ ait ad eos. Ire debeo ī ramoth galaad ad bellandū an acquescere? Qui respondẽr. Ascẽde: ⁊ dabit eā dñs ī manu regis. Dixit aũt ioſaphat. Nõ est h̄ propheta domini quispiā: vt ītērrogem⁹ per eũ? Et ait rex israhel ad ioſaphat. Remānsit vir vn⁹ per quē possum⁹ interrogare dñm: sed ego odi eũ. qr nõ ꝓphetat mihi bonũ sed malũ: micheas fili⁹ iemla. Cui ioſaphat ait. Ne loquaris ita rex. Vocauit g̃ rex israhel eunuchũ quẽdam: ⁊ dixit ei. Festina adducere micheā filiũ iemla. Rex aũt isrl̄ ⁊ ioſaphat rex iuda sedebāt. vnusquisq; in solio suo vestiti cultu regio ī area iuxta ostiũ portę samarie: ⁊ vniuersi ꝓphe ꝓphetabāt ī ꝓspectu eorũ. Fecit q̃z sibi sedechias fili⁹ chanaan cornua ferrea ⁊ ait. Hec dicit dñs. Hijs vētilabis siriam: donec deleas eam. Omnesq; ꝓphetę similiter ꝓphetabāt dicẽtes. Ascende in ramoth galaad et vade ꝓspere: ⁊ tradet dñs in man⁹ regis ī imicos tuos. Nuncius vero q̃ ierat vt vocaret micheā: locut⁹ est ad eũ dicẽs. Ecce sermones prophetarũ ore vno regi bona predicāt. Sit ergo ſmo tu⁹ similis eor̄: ⁊ loq̄re bona. Cui micheas ait. Viuit dñs: quia q̄cūq; dixerit mihi domin⁹ hoc loquar. Venit itaq; ad regem: ⁊ ait illi rex. Michea: ire debemus ī ramoth galaad ad preliandū an cessare? Cui ille rñdit. Ascẽde ⁊ vade prosp̄ere: ⁊ tradet eam dominus in manu regis. Dixit aũt rex ad eũ. Ītērũ atq; ītēr adiuro te: vt nõ loquaris mihi nisi q̄ vēr̄ ē in nomīe dñi. Et ille ait. Vidi cunctum israhel dispersũ in mōtib⁹: quasi oues nõ habentes pastorem. Et ait dñs. Nõ habent isti dñm: reuertatur vnus quisq; in domũ suam in pace. Dixit ergo rex israhel ad ioſaphat. Nũquid non dixi tibi q̄ nõ prophetat mihi bonũ: sed semp malũ? Ille vero addens ait. Propter hoc audi sermonē dñi. Vidi dñm sedentē sup soliũ suũ: ⁊ omnē exercitũ celi assistentem ei a dextris ⁊ a sinistris. Et ait dominus. Quis decipiet achab regē israhel vt ascendat: et cadat in ramoth galaad? Et dixit vnus verba huiuscemodi: ⁊ alius aliter. Egressus est autem spiritus: ⁊ stetit cor̄ domino: ⁊ ait. Ego decipiā illũ. Cui locutus ē dñs. In quo? Et ille ait. Egrediar: ⁊ ero spiritus mēdax ī ore omniũ ꝓphetarum eius. Et dixit dñs. Decipies ⁊ ꝑuales: egredere. ⁊ fac ita. Nunc igit̄ ecce dedit dñs spiritū mēdacij ī ore omniũ ꝓphetar̄ tuor̄ qui h̄ sunt: ⁊ dñs locutus ē ꝑ te malũ. Accessit aũt sedechias filius chanaan: ⁊ p̄cussit micheam in maxillā. ⁊ dixit. Me ne ergo dimisit spiritus dñi: ⁊ loquutus est tibi? Et ait micheas. Videbis⁹ es ī die illa: quando ingredieris cubiculũ int̄ cubiculũ vt abscōdaris. Et ait rex israhel. Tollite micheā ⁊ maneat apud āmon p̄n cipē⁹ ciuitatis. ⁊ apō ionas filiũ amalech ⁊ dicite eis. Hec dicit rex. Mittite vir̄ istũ in carcerem: ⁊ sustentate eum pane tribulationis ⁊ aqua angustie: donec reuertar in pace. Dixitq; micheas. Si reuersus fueris in pace: nõ est locutus in me dñs. Et ait. Audite populi omēs. Ascendit itaq; rex israhel et ioſaphat rex iuda. ī ramoth galaad. Dixit itaq; rex isrl̄ ad ioſaphat. Sume arma ⁊ ingredere p̄reliũ: ⁊ īduere vestibus tuis. Porro rex israhel mutauit habitum suũ: ⁊ ingressus est bellum. Rex autem sirie p̄ceperat p̄ncipib⁹ curruũ trigintaduobus dicens. Non pugnabitis contra minorem ⁊ maiorem quēquā: nisi contra regem israhel solũ. Cū ergo vidissent p̄ncipes curruũ ioſaphat suspicati sunt quod ipse esset rex israhel: et impetu facto pugnabant contra eũ. Et exclamauit ioſaphat. Intellexerũtq; p̄ncipes curruum quod nõ esset rex israhel: ⁊ cessauerunt ab eo Vnus aũt quidā tetendit arcũ in incertũ sagittam dirigens: ⁊ casu p̄cussit regem israhel inter pulmonē et stomachum. At ille dixit aurige suo. Verte manuz tuā. ⁊ eice me de exercitu. qr grauiter vulneratus sum. Commissum est ergo prelium ī die illa. Et rex israhel stabat ī curru suo. contra siros: ⁊ mortu⁹ est vespere. Fluebat autem sanguis plage in sinũ curruus: ⁊ preco insonuit ī vniuerso exercitu antēq̄ sol occumberet dicens. Vnusquisq; reuertat̄ in ciuitatē ⁊ in terram suam. Mortuus ē aũt rex: ⁊ perlatus ē in samariam. Sepelieruntq; regē in samaria: ⁊ lauerũt currũ eius in piscina samarie ⁊ linxerunt canes sanguinez eius: et habenas lauerunt iuxta verbũ domini q̄ locutus

fuerat. Reliqua aũt ſermonũ achab ⁊ vni
uerſa que fecit. ⁊ domus eburnea quã edi
ficauit. cunctarũqꝫ vrbiũ quas extruxit:
nonne hec ſcripta ſunt in libro verborum
dierum regum iſrahel? Dormiuit ꝙ achab
cum patribus ſuis: et regnauit ochozias
filius eius pro eo. Joſaphat vero filiꝰ aſa
regnare ceperat ſuper iudam: anno ꝛto
achab regis iſrahel. Trigintaquinqꝫ anno
rum erat cum regnare cepiſſet: ⁊ viginti
quinqꝫ annis regnauit in hieruſalem. No
men matris eius azuba: filia ſalai. Et ã
bulauit in omni via aſa patris ſui: et nõ
declinauit ex ea. Fecitqꝫ quod rectum eſt
in conſpectu domini: veruntamen excelſa
non abſtulit. Adhuc enim populus ſacri
ficabat ⁊ adolebat incenſum in excelſis.
Pacemqꝫ habuit ioſaphat cum rege iſra
hel. Reliqua autem verborum ioſaphat.
⁊ opera eius que geſſit ⁊ prelia: nõne hec
ſcripta ſunt in libro verborum dierum re
gum iuda? Sed ⁊ reliquias effeminatoꝝ
qui remanſerant in diebus aſa patris eiꝰ
abſtulit de terra. Nec erat tunc rex conſti
tutus in edom. Rex vero ioſaphat fece
rat claſſes in mari. que nauigarent in o
phir propter aurum: ⁊ ire non poterant:
quia confracte ſunt in aſiongaber. Tũc
ait ochozias filiꝰ achab ad ioſaphat. Ela
dant ſerui mei cum ſeruis tuis ĩ nauib ·
Et noluit ioſaphat. Dormiitqꝫ ioſaphat
cum patribus ſuis: ⁊ ſepultus eſt cum eis
in ciuitate dauid patris ſui: regnauitqꝫ
ioram filius eius pro eo. Ochozias autem
filius achab regnare ceperat ſuper iſrahel
ĩ ſamaria anno ſeptimodecimo ioſaphat
regis iuda: regnauitqꝫ ſuper iſrahel duo
bus annis. Et fecit malum in conſpectu
domini: et ambulauit in via patris ſui. et
matris ſue: ⁊ in via hieroboã filij nabath
qui peccare fecit iſrahel. Seruiuit quoqꝫ
baal et adorauit eum: et irritauit domi
num deum iſrahel iuxta omnia que fece
rat pater eius .:.

Explicit liber regum tercius. Incipit re
gum quartus. ¶ Capi. .I.

Reuaricatus eſt autẽ mo
ab in iſrahel: poſtqꝫ mor
tuus eſt achab. Cecidítqꝫ
ochozias per cancellos ce
naculi ſui. quod habebat
in ſamaria et egrotauit:
miſitqꝫ nuncios dicens ad eos. Ite conſu
lite beelzebub deum accharon: vtrum vi
uere queam de infirmitate mea hac. An
gelus autem domini locutus eſt ad heliaz
theſbiten dicens. Surge et deſcende in oc
curſum nunciorum regis ſamarie: ⁊ dices
ad eos. Nunquid non eſt deus in iſrahel.
vt eatis ad conſulendum beelzebub deum
accharon? Quamobrẽ hec dicit dominꝰ.
De lectulo ſuper quem aſcendiſti non de
ſcendes: ſed morte morieris. Et abiit heli
as: reuerſíqꝫ ſunt nuncij ad ochoziam.
Qui dixit eis. Quare reuerſi eſtis? At illi
reſponderũt ei· vir occurrit nobis: ⁊ dix
it ad nos. Ite reuertimini ad regem qui
miſit vos: et dicetis ei. Hec dicit dominꝰ.
Nunquid quia non erat deus in iſrahel
mittis vt conſulatur beelzebub deus ac
charon? Idcirco de lectulo ſuper quem a
ſcendiſti non deſcendes: ſed morte morie
ris. Qui dixit eis. Cuius figure et habitꝰ
eſt vir ille qui occurrit vobis: et locutus
eſt verba hec? At illi dixerunt. Vir pilo
ſus: et zona pellicia accinctus renibus.
Qui ait. Helias theſbites eſt. Miſitqꝫ ad
eum quinquagenarium principem: et qñ
quaginta qui erant ſub eo. Quia aſcẽdit
ad eum: ſedentiqꝫ in vertice montis ait.
Homo dei: rex precepit vt deſcendas. Re
ſpondenſqꝫ helias. dixit quinquagenario·
Si homo dei ſum: deſcendat ignis de celo
et deuoret te et quinquaginta tuos. De
ſcendit ergo ignis de celo. ⁊ deuorauit eũ:
et quinquaginta qui erant cum eo. Rur
ſumqꝫ miſit ad eum principem quinqua
genarium alterum: et quinquaginta cum
eo. Qui locutus eſt illi. Homo dei. Hec di
cit rex. Feſtina. deſcende. Reſpõdens heli
as ait. Si homo dei ego ſum. deſcendat
ignis de celo et deuoret te et quinquagin
ta tuos. Deſcendit ergo ignis de celo: et
deuorauit illũ. ⁊ quinquaginta eius. Ite
rũ miſit p̃ncipẽ quiq̃genariũ terciũ: ⁊ qñ
quaginta q̃ erant cũ eo. Qui cum veniſſet

curuauit genua ꝓtra heliã: ⁊ precat⁹ ẽ eũ ⁊ ait. Domo dei: noli despicere aiam meã. ⁊ aias seruoꝝ tuoꝝ qui mecũ sũt. Ecce de scẽdit ignis de celo ⁊ deuorauit duos ꝑnci pes quinq̃genarios ꝑmos: et quinq̃genos qui cũ eis erãt. Sed nũc obsecro vt miserearis aie mee. Locutus ẽ aũt ãgel⁹ dñi ad heliã dicẽs. Descẽde cũ eo. Ne timeas. Surrexit igitur ⁊ descẽdit cũ eo ad regẽ: et locutus ẽ ei. Hec dicit dñs. Quia misisti nũcios ad ꝙsulendũ beelzebub deum acharõ quasi nõ esset deus in israhel a quo posses interrogare sermonẽ: ideo de lectulo sup quẽ ascendisti non descẽdes sed morte morieris. Mortuus est autẽ iuxta sermonem dñi quẽ locutus est helias: ⁊ regnauit ioram frater eius ꝑ eo: anno secũdo ioram filij iosaphat regis iude. Non eĩ habebat filium. Reliqua aũt verborum ochozie que operat⁹ est. nõne hec scripta sunt in libro sermonũ dierũ regũ israhel?

Capitulũ. .II.

Factũ est aũt cũ leuare vellet dñs heliã ꝑ turbinẽ in celũ: ibãt helias ⁊ heliseus de galgalis. Dixitq; helias ad heliseum. Sede hic: quia dominus misit me vsq; in bethel. Cui ait heliseus. Viuit dominus. ⁊ viuit anima tua: qz nõ derelinquã te. Cũq; descendissent bethel: egressi sunt filij prophetaꝝ qui erant ĩ bethel ad heliseum: ⁊ dixerunt ei. Nunquid nosti: quia hodie dñs tollet dominũ tuũ a te? Qui respondit. Et ego noui. Silete. Dixit autẽ helias ad heliseum. Sede hic: quia dñs misit me in hiericho. Et ille ait. Viuit dominus. ⁊ viuit anima tua: quia non derelinquam te. Cunq; venissent hiericho: accesserunt filij prophetaꝝ qui erant in hiericho ad heliseum: ⁊ dixerũt ei. Nũquid nosti: quia dominus hodie tollet dominũ tuũ a te? Et ait. Et ego noui. Silete. Dixit autẽ ei helias. Sede hic: qz dñs misit me vsq; ad iordanẽ. Qui ait. Viuit dominus. ⁊ viuit aĩa tua: quia nõ derelinquam te. Jerunt igitur ambo pariter: et quinq̃ginta viri de filijs prophetarum secuti sunt eos. Qui ⁊ steterunt ecõtra longe. Illi autem ambo stabant sup iordanẽ Tulitq; helias pallium suum et inuoluit illud et percussit aquas que diuise sunt in vtrãq; partem ⁊ transierunt ambo ꝑ siccũ

Cunq; transissent: helias dixit ad heliseũ. Postula quod vis: vt faciã tibi antequ tollar a te. Dixitq; heliseus. Obsecro vt fiat in me duplex spiritus tu⁹. Qui rñdit. Rẽ difficilẽ postulasti. Attamen si videris me ãndo tollar a te erit quod petisti: si autẽ nõ videris. nõ erit. Cũq; ꝑgerent ⁊ incedẽtes sermocinarẽtur: ecce currus igneus ⁊ equi ignei diuiserunt vtrũq;. Et ascendit helias per turbinẽ in celũ: heliseus autem videbat: ⁊ clamabat. Pater mi pater mi: currus israhel ⁊ auriga eius. Et nõ vidit eũ amplius. Apprehẽditq; vestimẽta sua: ⁊ scidit illa ĩ duas partes. Et leuauit pallium helie qđ ceciderat ei. Reuersusq; stetit sup ripã iordanis: ⁊ pallio helie quod ceciderat ei ꝑcussit aq̃s: ⁊ nõ sũt diuise. Et dixit. Ubi ẽ de⁹ helie eciã nũc? Percussitq; aq̃s: ⁊ diuise sũt huc atq; illuc: et transijt heliseus. Videntes autẽ filij prophetaꝝ qui erant in hiericho decõtra dixerũt. Requieuit spiritus helie sup heliseum. Et venientes in occursũ eius adorauerũt eũ ꝑni in terrã: dixeruntq; illi. Ecce cũ seruis tuis sũt quinquaginta viri fortes. qui possunt ire. ⁊ querere dominũ tuũ: ne forte tulerit eũ spiritus domini ⁊ proiecerit eũ ĩ vnũ montiũ aut in vnã vallium. Qui ait Noli te mittere. Coegeruntq; eũ: donec acquiesceret ⁊ diceret. Mittite. Et miserũt quinq̃ginta viros. Qui cũ quesissẽt tribus diebꝫ non inuenerunt. Et reuersi sunt ad eum At ille habitabat in hiericho: et dixit eis. Nũquid nõ dixi vob: nolite mittere? Dixerũt quoq; viri ciuitatis ad heliseum. Ecce habitacõ ciuitatis huius optima est sicut tuipse domĩe prospicis: sed aque pessime sũt: ⁊ terra sterilis. At ille ait. Afferte mihi vas nouum: et mittite in illud sal. Qđ cum attulissent: egressus ad fontem aquarum misit in illum sal: et ait. Hec dicit dominus. Sanaui aquas has: et non erit vltra in eis mors neq; sterilitas. Sanate sunt ergo aque vsq; in diem hanc: iuxta verbum helisei quod locutus est. Ascendit autem inde heliseus in bethel. Cunq; ascenderet per viam pueri parui egressi sunt de ciuitate: et illudebant ei dicentes. Ascende calue: ascende calue. Qui cum respexisset vidit eos: et maledixit eis in nomine domini. Egressiq; sunt duo vrsi. de saltu:

⁊ lacerauerũt ex eis quadragintaduos pueros. Abijt aũt inde in montem carmeli: ⁊ inde reuersus est in samariam.

Capitulũ. .III.

IOram vero filius achab regnauit super israhel in samaria: anno decimooctauo iosaphat regis iude. Regnauitq; duodecim annis: ⁊ fecit malum coram domino: sed nõ sicut pater suus ⁊ mater. Tulit enĩ statuas baal quas fecerat pater eius: verũtamen in peccatis hieroboam filij nabath q̃ peccare fecit israhel adhesit: nec recessit ab eis. Porro mesa rex moab nutriebat pecora multa: et soluebat regi israhel centũ milia agnoꝝ. ⁊ centũ milia arietũ cum velleribꝫ suis. Cũq; mortuus fuisset achab: preuaricatus ẽ fedus qd̃ habebat cũ rege israhel. Egressꝰ est igitur rex iorã in die illa de samaria: et recensuit vniuersum israhel: misitq; ad iosaphat regem iuda dicens. Rex moab recessit a me: veni mecum ꝯtra eũ ad preliũ. Qui respondit. Ascendam. Qui meus est tuus est: populus meus populus tuus: et equi mei equi tui. Dixitq;. Per quam viã ascendemus? At ille respondit. Per desertum ÿdumee. Perrexerunt igitur rex israhel ⁊ rex iuda ⁊ rex edom. ⁊ circuierunt per viam septẽ dierũ: nec erat aqua exercitui ⁊ iumentis que sequebantur eos. Dixitq; rex israhel. Heu heu heu. Congregauit nos dominus tres reges: vt traderet ĩ manu moab. Et ait iosaphat. Est ne hic propheta domini: vt deprecemur dominũ per eum? Et respondit vnus de seruis regis israhel. Est hic heliseus filius saphat: qui fundebat aquam sup̃ manus helie. Et ait iosaphat. Est apud eũ sermo dñi? Descenditq; ad eũ rex israhel ⁊ iosaphat rex iuda: ⁊ rex edom. Dixit autem helise⁹ ad regem israhel. Quid mihi ⁊ tibi est? Vade ad prophetas patris tui ⁊ matris tue. Et ait illi rex israhel. Quare congregauit dominus tres reges hos vt traderet eos in manus moab? Dixitq; ad eum heliseus. Viuit dominus exercituũ in cuius cõspectu sto: q̃ si nõ vultum iosaphat regis iude erubescerem: non attendissem quidẽ te nec respexissem. Nunc autem adducite mihi psalten. Cunq; caneret psaltes: facta ẽ super eum manus domini. Et ait. Hec dicit dñs. Facite alueum torrẽtis hui⁹ fossas ⁊ fossas. Hec eĩ dicit dñs Nõ videbitis ventũ neq; pluuiã: ⁊ alue⁹ iste replebit̃ aquis: ⁊ bibetis vos ⁊ familie vr̃e ⁊ iumenta vestra. Parũq; est hoc in cõspectu dñi: insup̃ tradet eciã moab ĩ manus vestras. Et p̃cucietis omnẽ ciuitatẽ munitã ⁊ omnem vrbẽ electã: ⁊ vniuersũ lignũ fructiferum succidetis cũctosq; fontes aquaꝝ obturabitis ⁊ omnẽ agrũ egregiũ operietis lapidibꝫ. Factũ est igitur mane quãdo sacrificiũ offerri solet: ⁊ ecce aque ueniebãt per viam edom. Et repleta ẽ terra aquis. Vniuersi aũt moabite audientes quod descendissent tres reges vt pugnarẽt aduersus eos conuocauerunt omnes qui accincti erant baltheo desuper: ⁊ steterunt ĩ terminis primoq; mane surgentes. ⁊ orto iã sole ex aduerso aquarũ: viderunt moabite econtra aquas rubras quasi sanguinez: dixerũtq;. Sanguis gladij est. Pugnauerunt reges ꝯtra se: ⁊ cesi sũt mutuo. Nũc perge ad predã moab. Perrexeruntq; in castra israhel. Porro cõsurgens israhel p̃cussit moab: ⁊ illi fugerunt coraz eis. Venerũt igitur qui vicerant. ⁊ percusserunt moab. ⁊ ciuitates destruxerunt: ⁊ omnem agrum optimum mittentes singuli lapides repleuerunt: ⁊ vniuersos fontes aq̃ꝝ obturauer̃t: ⁊ omnia ligna fructifera succiderunt: ita vt muri tantum fictiles remanerent. Et circũdata est ciuitas a fundibularijs: ⁊ magna ex parte percussa. Qd̃ cum vidisset rex moab preualuisse scilicet hostes tulit secum septingentos viros educentes gladios vt irrũperent ad regem edom: ⁊ non potuerunt. Arripiensq; filiũ suum primogenitum qui regnatur⁹ erat p̃ eo obtulit olocaustum super murum: ⁊ facta est indignatio magna ĩ israhel. Statimq; recesserũt ab eo. ⁊ reuersi sunt ĩ terram suam.

Capitulũ. IIII.

MVlier autem quedam de vxoribus prophetarum. clamabat ad heliseum dicens. Seruus tuus vir meus mortuus est: et tu nosti quia seruus tuus fuit timens deum. Et ecce creditor venit: vt tollat duos filios meos ad seruiendum sibi. Cui dixit heliseus. Quid vis vt faciam tibi? Dic mihi. Quid habes in

domo tua? At illa rñdit. Nō habeo ācilla tua quicquā ī domo mea: niſi paꝛ olei q̄ vngar Cui ait . Vade. pete mutuo ab oīb vicinis tuis vaſa vacua ñ pauca: ⁊ īgrede re et claude oſtiū tuū cū ītrīſec? fueris tu ⁊ filij tui. ⁊ mitte īde ī oīa vaſa hec: ⁊ cum plena fuerint tolles Iuit itaq; mulier: et clauſit oſtiū ſup ſe ⁊ ſup filios ſuos. Illi offerebāt vaſa: ⁊ illa īfūdebat Cūq; plena fuiſſēt vaſa: dixit ad filiū ſuū. Affer mihi adhuc vas Et ille rñdit Nō habeo Stetit q; oleū. Venit aī illa ⁊ indicauit homī dī Et ille: Vade īquit vende oleū ⁊ redde credito:i tuo: tu aī ⁊ filij tui viuite de reliq̄. Facta ē aī quedā dies: ⁊ trāſibat heliſe? p ſunā ciuitatē Erat aī ibi mlier magna: q̄ tenuit eū vt comederet panē Cūq; frequē ter īde trāſiret: diuertebat ad eā vt comederet panē Que dixit ad viꝛ ſuū Animad uerto q; vir dei ſcīus ē iſte : qui trāſit per nos frequēter Faciam? g̃ ei cenaculū puū ⁊ ponam? ei in eo lectulū ⁊ menſā ⁊ ſellaz ⁊ cādelabrū: vt cū venerit ad nos maneat ibi. Facta eſt ergo dies quedā: ⁊ veniens diuertit ī cenaculū: ⁊ requieuit ibi Dixit q; ad giezi puerū ſuum. Voca ſunamiten iſtā. Qui cū vocaſſet eā. ⁊ illa ſtetiſſet co:ram eo: dixit ad puerū ſuuz. Loquere ad eā. Ecce ſedule in omnib; miniſtraſti nob quid vis vt faciā tibi ? Nūquid habes ne:gocium : ⁊ vis vt loquar regi ſiue p̄ncipi milicie? Que reſpondit. In medio populi mei habito. Et ait. Quid ergo vult vt fa:ciam ei? Dixitq; giezi. Ne queras. Filium enim nō habet: ⁊ vir eius ſenex eſt. Prece pit itaq; vt vocaret eā. Que cū vocata fu iſſet ⁊ ſtetiſſet ante oſtium: dixit ad eā In tēpoꝛe iſto in hac eadem hoꝛa ſi vita co:mes fuerit: habebis in vtero filiū. At illa Noli queſo dñe mi vir dei. noli mētiri an:cille tue. Et cōcepit mulier: ⁊ peperit filiū in tēpoꝛe. ⁊ ī hoꝛa eadē q̄ dixerat heliſeus. Creuit aī puer: ⁊ cū eſſet q̄dā dies ⁊ egreſ ſus iſſet ad patrē ſuū ad meſſoꝛes: ait pa:tri ſuo. Caput meū doleo At ille dixit pu ero. Tolle: ⁊ duc eū ad matrē ſuam . Qui cū tuliſſet ⁊ duxiſſet eū ad matrē ſuā: po:ſuit eū illa ſup genua ſua vſq; ad meridiē ⁊ moꝛtuus eſt. Aſcendit autē ⁊ collocauit eū ſup lectū hominis dei: ⁊ clauſit oſtium Et egreſſa vocauit viꝛ ſuū. Et ait. Mitte mecū oblecro vnū de pueris ⁊ azinam : vt excurrā vſq; ad hominem dei. et reuertar. Qui ait illi. Quā ob cauſā vadis ad eu? ? Hodie nō ſunt kalende neq; ſabbatū Que reſpondit. Vadam. Strauitq; azinā: et p̄:cepit puero. Mina ⁊ propera: ne mihi mo ram facias in eundo: et hoc age q̄ p̄cipio tibi. Profecta ē igitur: ⁊ venit ad virum dei in montē carmeli. Cunq; vidiſſet eam vir dei decontra: ait ad giezi puerū ſuum. Ecce ſunamitis illa. Vade ergo in occur:ſum eius: et dic ei. Recte ne agiē circa te et circa viꝛ tuū: ⁊ circa filiū tuū? Qui rñ:dit. Recte Cūq; veniſſet ad virū dei ī mō:tem apꝛehēdit pedes eius: et acceſſit giezi vt amoueret eā Et ait homo dei. Dimitte illā. Anima enī eius in amaritudine eſt: et dominus celauit a me . et nō indicauit mihi. Que dixi illi . Nūquid petiui filiū a dño meo? Nūquid nō dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad giezi. Accinge lūbos tu:os: ⁊ tolle baculū meū in manu tua ⁊ vaō Si occurrerit tibi homo nō ſalutes eū: et ſi ſalutauerit te quiſpiam non reſpōdeas illi. Et pones baculū meū ſup faciē pueri Porro mater pueri ait. Viuit dñs ⁊ viuit aīa tua: nō dimittā te. Surrexit ergo: et ſecut? ē eā. Giezi aūt preceſſerat ante eos: ⁊ poſuerat baculū ſuper faciē pueri: ⁊ nō erat voꝛ neq; ſenſus. Reuerſuſq; eſt in oc:curſū ei? : ⁊ nūciauit ei dicēs. Nō ſurrexit puer. Ingreſſus eſt ergo heliſeus domum et ecce puer moꝛtuus iacebat in lectulo e:ius . Ingreſſuſq; claudit oſtium ſuper ſe et ſup puerum: ⁊ oꝛauit ad dominum. Et aſcendit. ⁊ incubuit ſuper puerū: poſuitq; os ſuum ſuper os eius ⁊ oculos ſuos ſup oculos eius. ⁊ manus ſuas ſup man? eius ⁊ incuruauit ſe ſup eū: ⁊ calefacta ē caro pueri. At ille reuerſus. deābulabat in do:mo ſemel huc atq; illuc: ⁊ aſcēdit ⁊ īcubu:it ſuper eū. Et oſcitauit puer ſepcies. ape ruitq; oc'os. Et ille vocauit giezi: ⁊ dixit ei. Voca ſunamiten hanc Que vocata in:greſſa eſt ad eum. Qui ait Tolle filiū tuū Venit illa et coꝛuit ad pedes eius: ⁊ ado:rauit ſup terraz Tulitq; filiū ſuū. ⁊ egreſ:ſa eſt: et heliſeus reuerſus eſt in galgala. Erat autem fames in terra: ⁊ filij prophe:tarū habitabant coꝛam eo . dixitq; vni de pueris ſuis. Pone ollā grandem: ⁊ coque

pulmētū filijs ꝓphetaꝝ. Et egressus ē vn⁹ in agrū: vt colligeret herbas agrestes. Inuenitq; q̄si vitē siluestrem: ⁊ collegit ex ea coloquintidas agri ⁊ impleuit palliū suū ⁊ reuersus ꝓscidit in ollā pulmēti. Nesciebat enī quid esset: infuderunt igit̄ socijs vt comederēt. Cūq; gustassent de coctione exclamauerūt dicentes. Mors in olla vir dei. Et non potuerunt comedere. At ille: afferte inq̄t farinā. Cūq; attulissent: misit in ollam ⁊ ait. Infunde turbe vt comedāt Et nō fuit amplius quicq̄ amaritudinis in olla. Vir autē quidā venit de balsalisa deferēs viro dei panes p̄micias. ⁊ viginti panes ordeaceos: ⁊ frumentū nouū ī pera sua. At ille dixit. Da populo vt comedat Respondit q; ei minister eius. Quantū est hoc vt apponā coram centū viris? Rursuz ille: da ait populo vt comedat. Nec enim dicit dñs. Comedent: ⁊ supererit. Posuit itaq; coram eis. Qui comederunt: ⁊ superfuit iuxta verbum domini.

Capi. .V.

Naaman princeps milicie regis sirie erat vir magnus apud dominum suum: ⁊ honoratus. Per illū enī dedit dñs salutē sirie. Erat aūt vir fortis ⁊ diues: sed leprosus. Porro de siria egressi fuerant latrūculi: ⁊ captiuā duxerant de terra israbel puellā paruulā: que erat in obsequio vxoris naaman. Que ait ad dominā suā. Vtinā fuisset domin⁹ meus ad prophetā qui est in samaria: profecto curasset eū a lepra quā habet. Ingressus est itaq; naaman ad dñm suū: ⁊ nunciauit ei dicens. Sic ⁊ sic locuta ē puella de terra israbel. Dixitq; ei rex sirie. Vade: ⁊ mittam litteras ad regē israel. Qui cū profectus esset ⁊ tulisset secū decē talenta argēti ⁊ sex milia aureos. ⁊ decē mutatoria vestimentoꝝ: detulit litteras ad regē israel in hec verba. Cū acceperis epistolā hanc: scito q; miserim ad te naaman seruū meū vt cures eum a lepra sua. Cūq; legisset rex israbel litteras: scidit vestimēta ⁊ ait. Nūquid deus ego sum vt occidere possim et viuificare: quia iste misit ad me vt curez hominem a lepra sua? Animaduertite et videte: q; occasiones querat aduersum me Quod cū audisset heliseus vir dei. scidisse videlicet regē israbel vestimenta sua: misit ad eū dicēs Quare scidisti vestimēta tua? Veniat ad me: ⁊ sciat esse prophetā ī israel. Venit ergo naaman cum equis ⁊ curribꝰ et stetit ad ostium domus helisei. Misitq; ad eū heliseus nunciū dicens. Vade et lauare septies in iordane: ⁊ recipiet sanitatez caro tua atq; mūdaberis. Iratus naaman. recedebat dicēs. Putabā q; egrederetur ad me ⁊ stans īuocaret nomen dñi dei sui: ⁊ tangeret manu sua locū lepre: et curaret me. Nūquid ñ meliores sūt abana ⁊ pharfar fluuij damasci oīb⁹ aq̄s israbel. vt lauer in eis ⁊ mūder? Cū ergo vertisset se ⁊ abiret indignans: accesserūt ad eum serui sui. ⁊ locuti sūt ei. Pater: ⁊si rē grādem dixisset tibi ꝓpheta. certe facere debueras. Quantomagis quia nūc dixit tibi lauare ⁊ mundaberis? Descendit ⁊ lauit septies in iordane iuxta sermonē viri dei: ⁊ restituta est caro eius sicut caro pueri p̄uuli: ⁊ mundatus est. Reuersusq; ad virū dei cū vniuerso comitatu suo: venit ⁊ stetit coram eo ⁊ ait. Vere scio q; nō sit alius deus ī vniuersa terra: nisi tantū ī israbel. Obsecro itaq; vt accipias bñdictōez a seruo tuo. At ille rñdit. Viuit dñs ante quē sto: q; nō accipiā. Cūq; vim faceret: penitus nō acq̄euit. Dixitq; naaman. Et vis. Sed obsecro concede mihi seruo tuo: vt tollam onus duoꝝ burdonū de terra. Nō enī faciet vltra seruꝰ tuus olocaustū aut victimā dijs alienis: nisi dño. Hoc autem solū est de quo deprecer⁹ dominū ꝓ seruo tuo: quando ingredietur dñs meus tēplū remmon vt adoret. ⁊ illo innitente super manum meam. si adorauero ī tēplo remmon adorante eo ī eodē loco: vt ignoscat mihi dñs seruo tuo ꝓ hac re. Qui dixit ei Vade in pace. Abijt ergo ab eo: electo tēpore terre Dixitq; giezi puer viri dei. Pepercit dñs meus naaman siro isti: vt non acciperet ab eo que attulit. Viuit dñs q; curram post eū: ⁊ accipiam ab eo aliquid Et secutꝰ ē giezi post tergū naamā. Quē cum vidisset ille currentē ad se: desilijt de curru ī occursū eiꝰ ⁊ ait. Rectene sūt oīa? Et ille ait. Recte. Dominꝰ meus misit me ad te dicens. Modo venerunt ad me duo adolescentes de monte effraim: ex filijs prophetarum. Da eis talentum argenti: ⁊ vestes mutatorias duplices. Dixitq;

naaman. Melius est vt accipias duo talẽ-
ta. Et coegit eũ: ligauitq; duo talẽta argẽ-
ti in duob; saccis. ⁊ duplicia vestimẽta et
imposuit duob; pueris suis: qui ⁊ porta-
uerũt corã eo. Cũq; venisset iã vesperi. tu-
lit de manu eor. ⁊ reposuit ĩ domo: dimi-
sitq; viros ⁊ abierũt: ipe aũ ingressus ste-
tit corã dño suo. Et dixit heliseus. Vnde
venis giezi? Qui respõdit. Nõ iuit ꝑ tu⁹
quoq;. At ille ait. Nonne cor meum in p̃-
senti erat: quãdo reuersus est hõ de curru
suo in occursũ tui? Nũc igit̃ accepisti ar-
gentũ ⁊ accepisti vestes: vt emas oliueta.
⁊ vineas ⁊ oues ⁊ boues ⁊ seruos ⁊ ancil-
las. Verũ ⁊ lepra naaman adherebit tibi et
semini tuo vsq; in sempiternũ. Et egress⁹
est quasi nix ab eo leprosus.

Capitulũ. .VI.

Dixerũt aũt filij prophetar; ad he-
liseum. Ecce locus in quo habita-
mus corã te: angustus est nobis.
Eamus vsq; ad iordanẽ ⁊ tollãt singuli de
silua materias singulas: vt edificem⁹ no-
bis ibi locum ad habitandum. Qui dixit.
Ite. Et ait vnus ex illis. Veni ergo et tu
cum seruis tuis. Respondit. Ego veniaz.
Et abijt cũ eis. Cumq; venissent ad iorda-
nen: cedebant ligna. Accidit aũt: vt cum
vnus materiã succidisset. caderet ferrum
securis in aquã. Exclamauitq; ille et ait.
Heu heu heu dñe mi: ⁊ hoc ipsũ mutuo ac-
ceperã. Dixit aũt hõ dei vbi cecidit? At ille
mõstrauit ei locũ. Prescidit ergo lignũ: ⁊
misit illuc. Natauitq; ferrũ. Et ait. Tolle
Qui extendit manũ: ⁊ tulit illud. Rex aũt
sirie pugnabat cõtra israhel: consiliumq;
inijt cũ seruis suis dicẽs. In loco illo ⁊ il-
lo. ponamus insidias. Misit itaq; vir dei
ad regem israhel dicens. Caue ne transeas
in locum illum q; ibi siri in insidijs sunt.
Misit itaq; rex israhel ad locũ quẽ dixerat
ei vir dei ⁊ preoccupauit eũ: ⁊ obsuauit se
ibi nõ semel neq; bis. Conturbatũq; ẽ cor
regis sirie pro hac re: et conuocatis seruis
suis ait. Quare nõ indicatis mihi quis ꝑ
ditor mei sit apud regem israhel? Dixitq;
vnus seruor ei⁹. Nequaq̃ domine mi rex. sz
heliseus propheta qui est in israhel ĩdicat
regi israhel omnia verba quecũq; locutus
fueris in cubiculo tuo. Dixitq; eis. Ite ⁊ vi
dete vbi sit: vt mittam ⁊ capiã eũ. Annũ-
ciauerũt ei dicentes. Ecce in dothaim Mi
sit ergo illuc equos ⁊ currus: et robur ex-
ercitus. Qui cum venissent nocte: circũde
derũt ciuitatem. Consurgens autem dilu-
culo minister viri dei egressus est: viditq;
exercituz in circuitu ciuitatis ⁊ equos et
currus. Nũciauitq; ei dicẽs. heu heu heu
domine mi quid faciem⁹? At ille respõdit
Noli timere. Plures ei nobiscũ sũt quã cũ
illis. Cũq; orasset helise⁹ ait. Dñe: aperi o-
culos hui⁹ vt videat. Et aperuit dñs ocu-
los pueri. ⁊ vidit: ⁊ ecce mons plen⁹ equo
rũ ⁊ curruũ igneor; ĩ circuitu helisei. Ho
stes vero descenderũt ad eum Oro he-
liseus orauit ad dominũ dicẽs. Percute ob
secro gentem hãc cecitate Percussitq; eos
dñs ne viderẽt: iuxta verbũ helisei. Dixit
aũt ad eos heliseus. Non est hec via: nec
ista ẽ ciuitas. Sequimini me: ⁊ ostendam
vobis virũ quẽ queritis. Duxit ergo eos
in samariã. Cũq; ingressi fuissent ĩ sama-
riam: dixit heliseus Domine: aperi oc'os
istorum vt videant. Aperuitq; dñs oc'os
eor: ⁊ viderunt se esse in medio samarie.
Dixitq; rex israhel ad heliseum: cũ vidiss;
eos. Nunquid percuciam eos pater mi?
Et ille ait. Non percucies. Neq; enim ce-
pisti eos gladio et arcu tuo: vt percucias
Sed pone panẽ ⁊ aquã corã eis. vt come
dant ⁊ bibant: ⁊ vadant ad dominũ suũ.
Apposita; est eis ciborum magna prepa-
racio. Et comederunt et biberuut: ⁊ dimi-
sit eos: abieruntq; ad dominum suuz. Et
vltra non venerunt latrones sirie in terrã
israhel. Factũ est aũt post hec congrega-
uit benadab rex sirie vniuersum exercitũ
suum: ⁊ ascendit et obsidebat samariã Fa
ctaq; ẽ fames magna in samaria: et tãdiu
obsessa ẽ donec venũdaret caput azini oc
toginta argenteis: et quarta pars cabi
stercoris columbar; quinq; argenteis. Cũ
q; rex israhel transiret per muruz: mulier
quedam exclamauit ad eum dicẽs. Salua
me dñe mi rex. Qui ait. Nõ te saluet dñs
Vnde te possum salaure? De area: vel de
torcular?: Dixitq; ad eam rex. Quid tibi
vis? Que respondit. Mulier ista dixit mi-
hi. Da filium tuum vt comedamus eum
hodie: ⁊ filiũ meũ comedemus cras. Coqui-
mus g̃ filiũ meũ: et comedimus: dixiq; ei
die altera. Da filiũ tuũ: vt comedam⁹ euz

Que abscõdit filiũ suum. Quod cũ audis-
set rex scidit vestimẽta sua: ⁊ trãsiebat per
murꝝ. Clidit qꝫ oĩs popul⁹ cilicĩũ q̃ vestit⁹
erat ad carnẽ intrinsecus. Et ait rex. Hec
mihi faciat de⁹. ⁊ hec addat: si steterit ca-
put helisei filij saphat sup ipsũ hodie. He-
liseus aũt sedebat in domo sua: ⁊ senes se-
debãt cũ eo. Premisit itaq̃ virꝝ: ⁊ antequã
veniret nũcius: ille dixit ad senes. Nunq̃d
scitis q̃ miserit fili⁹ homicide huc vt pre-
scidat caput meum? Clidete ergo: cũ vene-
rit nũcius. claudite ostium: ⁊ non sinatis
eũ introire. Ecce enim sonitus pedũ dñi
eius post eum est. Adhuc illo loquẽte eis
apparuit nũcius qui veniebat ad eum. Et
ait. Ecce tantũ malũ a dño est. Quid am-
plius expectabo a domino?

¶ Capitulũ. .VII.

Dixit autem heliseus. Audite ver-
bum dñi. Hec dicit dñs. In tẽpo-
re hoc cras. modi⁹ simile uno sta-
tere erit: ⁊ duo modij ordei statere uno in
porta samarie. Respondens vnus de duci
bus sup cuius manum rex incũbebat ho-
mini dei ait. Si dñs fecerit eciã catharac-
tas ĩ celo apiri: nũq̃d poterit eẽ qđ loque
ris? Qui ait Clidebꝫ oculꝫ tuis: ⁊ inde ñ co-
medes. Quatuor g̃ viri erãt leprosi iuxta
introitũ portę: q̃ dixerũt adinuicẽ. Quid
hic esse voluim⁹ donec moriamur? Siue ĩ
gredi voluerim⁹ ciuitatẽ fame moriemur
siue mãserim⁹ h̃ morẽdũ nobꝫ ẽ. Clenite g̃
⁊ trãsfugiam⁹ ad castra sirie. Si peperce-
rint nobꝫ viuem⁹: si aũt occidere voluerĩt
nihilomin⁹ moriemur. Surrexerũt g̃ vespe
ri: vt venirẽt ad castra sirie. Cũq̃ venissẽt
ad p̃ncipiũ castrorꝝ sirie: nullũ ibidẽ repe-
rerũt. Siquidẽ dñs sonitũ audiri fecerat
in castris sirie curruũ ⁊ equorꝝ: ⁊ exerci-
tus plurimi. Dixerũtq̃ adĩuicẽ. Ecce mer
cede cõduxit aduersum nos rex isrł reges
gethęorꝝ ⁊ egiptiorꝝ: ⁊ venerũt super nos
Surrexerũt g̃ ⁊ fugerũt in tenebris: ⁊ de-
reliquerũt tentoria sua ⁊ equos ⁊ azinos
in castris: fugerũtq̃. animas tantũ suas
saluare cupientes. Igiꝫ cũ venissẽt lepro-
si illi ad p̃ncipiũ castrorꝝ ingressi sũt vnũ
tabnaculũ: ⁊ comederũt ⁊ biberũt. Tulerũt
q̃ inde argẽtũ ⁊ aurꝝ ⁊ vestes: ⁊ abierũt ⁊
absconderunt. Et rursum reuersi sunt ad
aliud tabnaculũ: ⁊ inde similiꝫ auferẽtes
absconderunt. Dixeruntq̃ adinuicẽ. Non
recte facimus. Hec enĩ dies boni nũcij est
Si tacuerimus ⁊ noluerim⁹ nũciare usq̃
mane: sceleris arguemur. Clenite eamus
⁊ nunciemus in aula regis. Cũq̃ venissẽt
ad portã ciuitatis: narrauerũt eis dicẽtes
Juimus ad castra sirie ⁊ nullum ibidẽ re
perimus hominẽ: nisi equos ⁊ azinos alli
gatos: ⁊ fixa tentoria. Jerunt g̃ portarij:
⁊ nũciauerunt in palacio regis intrinse-
cus. Qui surrexit noctę: et ait ad seruos
suos Dico vobꝫ quid fecerĩt nobꝫ siri. Sci-
unt q̃ fame laboramus: ⁊ idcirco egressi
sũt ꝺ castris: ⁊ latitãt ĩ agris dicẽtes. Cũ
egressi fuerĩt ꝺ ciuitatę capiemus eos vi-
uos: ⁊ tũc ciuitatẽ ĩgredi potuerim⁹. Re-
spõdit aũ vn⁹ suorꝝ ei⁹. Tollamus quinq̃
eq̃s q̃ remãserũt ĩ vrbe: q̃ ipi tantũ sũt ĩ
uniuersa mł̃titudine isrł. alij enĩ ꝓsum
pti sunt: ⁊ mittentes explorare poterim⁹
Adduxerũt ergo duos equos: misitq̃ rex
in castra siriorũ dicens. Jte ⁊ videte. Qui
abierunt post eos usq̃ ad iordanen. Ecce
aũt oĩs via plena erat vestibꝫ ⁊ vasis: q̃ p
iecerant siri cũ turbarenꝫ. Reuersiq̃ nũ-
cij indicauerũt regi. Et egressus populus
diripuit castra sirie: factusq̃ est modius
simile statere uno. ⁊ duo modij ordei state
re uno: iuxta verbum domini. Porro rex
ducem illum in cuius manu ĩcubuerat cõ
stituit ad portaz: quem cõculcauit turba
in introitu portę ⁊ mortuus est: iuxta qđ
locutus fuerat vir dei quando descẽderat
rex ad eum. Factũq̃ est scđm sermonẽ vi-
ri dei. quem dixerat regi quando ait. duo
modij ordei statere uno erũt. ⁊ modius si-
mile statere uno hoc eodem tempore cras
in porta samarie: quando respondĕrat
dux ille viro dei et dixerat. eciamsi domi-
nus fecerit catharactas in celo nunquid
poterit fieri qđ loq̃ris: et dixit ei videbꝫ o-
culis tuis. et inde nõ comedes. Euenit er-
go ei sicut predictum erat: ⁊ conculcauit
eum populus in porta: ⁊ mortuus est.

profugi siri a semi-
mortuũ

¶ Capi. .VIII.

Heliseus aũ locut⁹ ẽ ad mulierẽ: cu
ius viuere fecerat filium dicens.
Surge: vade tu ⁊ dom⁹ tua: et pe-
regrinare ubicũq̃ repereris. Clocabit enĩ
dñs famem: ⁊ veniet super terram septem

ānis. Que surrexit ⁊ fecit iuxta verbū hominis dei. ⁊ vadēs cū domo sua: peregrinata ē ī terra philistijm. diebꝫ multis Cunqꝫ finiti essent āni septē: reuersa ē mulier de terra philistijm. Et īgressa ē: vt interpellaret regē ꝑ domo sua. ⁊ ꝑ agris suis. Rex aūt loquebat cū giezi puero viri dei dicēs Narra mihi oīa magnalia q̄ fecit helisеus Cūqꝫ ille narraret regi quō mortuū suscitasset: aparuit mulier cui⁹ viuificauerat filiū clamās ad regē pro domo sua ⁊ ꝑ agris suis Dixitqꝫ giezi Domīe mi rex hec ē mulier: ⁊ hic ē fili⁹ ei⁹ quē suscitauit helisеus Et interrogauit rex mulierē. Que narrauit ei. Dedítqꝫ ei rex eunuchū vnuꝫ dicēs Restitue ei oīa q̄ sua sūt: ⁊ vniuersos reddítus agroꝝ a die qua reliquit terram vsqꝫ ad p̄sens. Venit quoqꝫ helisеus damascū. ⁊ benadab rex sirie egrotabat. Nunciaueruntqꝫ ei dicentes. Venit vir dei huc. Et ait rex ad azahel. Tolle tecū munera ⁊ vade in occursum viri dei: ⁊ cōsule dñm ꝑ eū dicens. Si euadere potero de īfirmitate mea hac? Iuit igitur azahel in occursum eius habēs secum munera ⁊ oīa bona damasci onera q̄draginta camelorꝫ. Cunqꝫ stetisset coram eo ait. Filius tuus benadab rex sirie misit me ad te dicēs. Si sanari potero de infirmitate mea hac? Dixitqꝫ ei helisеus. Vade dic ei. Sanaberis. Porro oñdit mihi dominus: quia morte morieꝫ. Stetitqꝫ cū eo ⁊ turbatus est vsqꝫ ad suffusionē vultus. Fleuitqꝫ vir dei Cui azahel ait. Quare domin⁹ me⁹ flet? At ille dixit. Quia scio que facturus sis filijs israhel mala. Ciuitates eorum munitas igne succendes: ⁊ iuuenes eorum interficies gladio: ⁊ paruulos eorum elides. ⁊ pregnantes diuides. Dixitqꝫ azahel. Quid ei sum seruus tuus canis: vt faciā rem istā magnā? Et ait helisеus. Ostendit mihi dñs te regē sirie fore Qui cū recessisset ab helisео venit ad dñm suum. Qui ait ei. Quid tibi dixit helisеus? At ille rñdit. Dixit mihi: recipies sanitatē. Cunqꝫ venisset dies altera. tulit stragulum ⁊ infudit aquam: ⁊ expandit super faciem eius. Quo mortuo: regnauit azahel ꝑ eo. Anno quinto iorā filij achab regis israhel regnauit iorā filius iosaphat rex iuda. Trigintaduorum annorum erat cū regnare cepisset: ⁊ octo annis regnauit in hierusalē. Ambulauit qꝫ in vijs regū israhel: sicut ambulauerat domus achab. Filia enī achab erat vxor eius. Et fecit quod malū est ī ꝓspectu dñi Noluit autem dominus disperdere iudaꝫ ꝓter dauid seruum suum: sicut ꝓmiserat ei vt daret illi lucernam. ⁊ filijs eius cunctis diebꝫ. In diebꝫ eius recessit edom ne esset sub iuda: ⁊ constituit sibi regez. Venitqꝫ ioram seira: ⁊ omnis exercit⁹ cū eo. Et surrexit nocte: ꝑcussitqꝫ idumeos qui eū circūdederant. ⁊ principes curruū. Populus aūt fugit ī tabernacula sua. Recessit ergo edō ne esset sub iuda: vsqꝫ ad diē hanc. Tunc recessit ⁊ lobna in tēpore illo. Reliqua autem sermonum iorā ⁊ vniuersa que fecit: nonne hec scripta sūt in libro verborum dierum regum iuda? Et dormiuit iorā cum patribus suis: sepultusqꝫ est cum eis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit ochozias filius ei⁹ ꝑ eo. Anno duodecimo iorā filij achab regis israhel: regnauit ochozias filius iorā regis iude. Viginti duorum annorum erat ochozias cum regnare cepisset: ⁊ vno āno regnauit in hierusalez Nomen matris ei⁹ atalia filia amri regis israhel: ⁊ ambulauit in vijs domus achab ⁊ fecit qđ malum est corā dño sicut dom⁹ achab. Gener enī domus achab fuit Abijt quoqꝫ cum iorā filio achab ad p̄liandū cōtra asahel regē sirie in ramoth galaad: et vulnerauerunt sirī iorā. Qui reuersus est vt curaretur in iesrahel: quia vulneraueāt eū sirī in ramoth p̄liātē ꝓtra asahel regem sirie Porro ochozias filius iorā rex iuda descendit inuisere iorā filiū achab in iesrahel: qz egrotabat ibi.

Capitulū. .IX.

Heliseus autem prophetes vocauit vnum de filijs ꝓphetarꝫ. ⁊ ait illi. Accinge lumbos tuos: ⁊ tolle lenticulam olei hanc in manu tua: ⁊ vade in ramoth galaad. Cunqꝫ veneris illuc: videbis iehu filium iosaphat filij namsi. Et ingressus suscitabis eum de medio fratrum suorum et introduces in interius cubiculum: tenensqꝫ lenticulam olei fundes super caput eius: ⁊ dices. Hec dicit dominus. Unxi te regem super israhel. Aperiesqꝫ ostium ⁊ fugies: ⁊ non ibi subsistes. Abijt ergo adolescēs puer prophete in ramoth

galaad: ⁊ ingressus ē illuc. Ecce aūt p̄nci-
pes exercitus sedebāt. Et ait. Verbū mihi
ad te o princeps. Dixitq; iehu Ad quē ex
oīb⁹ nobis? At ille dixit Ad te o princeps
Et surrexit: ⁊ ingressus ē cubiculū. At il-
le fudit oleū sup̄ caput ei⁹. Et ait. Hec di
cit dn̄s de⁹ isrl̄. Unxi te regē sup̄ populum
domini israhel: ⁊ p̄cucies domū achab do
mini tui. Et vlciscar sanguinē seruoꝝ me
oꝝ ꝓphetaꝝ. ⁊ sanguinē omniū seruorum
dn̄i de manu iezabel. perdāq; omnē domū
achab. Et interficiā de domo achab mīgē
tē ad parietē: ⁊ clausū ⁊ nouissimū in isrl̄
Et dabo domū achab sic̄ domū hieroboā
filij nabath: ⁊ sicut domū baasa filij achia
Hiezabel q̊z comedēt canes ī agro iesrahel
nec erit qui sepeliat eā. Aperuitq; ostium
⁊ fugit Jehu aūt ingressus ē ad seruos do
mini sui. Qui dixerūt ei. Recte ne sūt oīa
Quid venit īsanus iste ad te? Qui ait eis
Nostis hominē: ⁊ quid locutus sit. At illi
rn̄derunt falsū est: sed magis narra nobis
Qui ait eis. Hec ⁊ hec locutus est mihi.
Et ait. Hec dicit dn̄s. Unxi te regē super
israhel. Festinauerūt itaq;: et vnusquisq;
tollēs palliū suū posuerūt sub pedib⁹ eius
in similitudinē tribunalis: ⁊ cecinerūt tu-
ba atq; dixerūt. Regnabit iehu. Coniura-
uit ergo iehu filius iosaphat filij nāsi cō-
tra iorā. Porro ioram obsederat ramoth
galaad. ipse ⁊ omnis israhel contra azahel
regē sirie: ⁊ reuersus fuerat vt curaretur
in iesrahel ꝓpter vulnera: quia p̄cusserant
eū siri preliātē ꝯtra azahel regē sirie. Dix
itq; iehu. Si placet vobis nemo egrediat̄
profugus de ciuitate: ne vadat ⁊ nunciet
in iesrahel. Et ascēdit: ⁊ profectus ē ī ies-
rahel. Joram enī egrotabat ibi: ⁊ ochozi-
as rex iuda descēderat ad visitādū ioram.
Igit̄ speculator qui stabat sup̄ turriz ies-
rahel: vidit globū iehu venientis. Et ait.
Video ego globum. Dixitq; ioram. Tolle
currū: ⁊ mitte in occursū eorū: ⁊ dicat va-
dens. Recte ne sunt omnia? Abijt g̊ qui
ascēderat currū in occursum eius. Et ait.
Hec dicit rex. Pacata sūt omnia? Dixitq;
iehu. Quid tibi ⁊ paci? Transi ⁊ seq̄re me.
Nūciauit q̊z speculator dicens. Venit nū-
cius ad eos: ⁊ nō reuertit̄. Misit eciā cur
rū equoꝝ secūdum: venitq; ad eos: ⁊ ait.
Hec dicit rex. Nūquid pax ē? Et ait iehu.

Quid tibi ⁊ paci? Trāsi ⁊ sequere me. Nū
ciauit aūt speculator dicēs. Venit vsq; ad
eos: ⁊ nō reuertit̄. Est aūt incessus quasi
incessus iehu filij namsi. Preceps eī gra-
dit̄. Et ait iorā. Jūgite currū. Jūxeruntq;
currū eius. Et egressus ē iorā rex israhel
⁊ ochozias rex iuda: singuli in curribꝰ su
is. Egressiq; sunt in occursū iehu. ⁊ inue-
nerūt eū in agro naboth iesrahelite. Cūq;
vidisset iorā iehu: dixit. Pax est iehu? At
ille rn̄dit. Que pax? Adhuc fornicacōes ie
zabel matris tue. ⁊ veneficia ei⁹ multa vi-
gent. Conuertit autem ioram manū suaz
⁊ fugiens ait ad ochoziam. Insidie ocho-
zia. Porro iehu tetendit arcum manu: et
p̄cussit iorā inter scapulas. Et egressa est
sagitta p̄ cor ei⁹: statimq; corruit ī curru
suo Dixitq; iehu. ad badacher ducē Tolle
p̄ice eū in agro naboth iesrahelite. Memī
enī quando ego ⁊ tu sedentes in curru se-
quebamur achab patrē huius: q̄ dn̄s on⁹
hoc leuauerit sup̄ eum dicens. Si nō pro
sanguine naboth. ⁊ pro sanguine filioruz
eius quē vidi heri ait dn̄s: reddam tibi ī
agro isto dicit dn̄s. Nunc ergo tolle ⁊ pro
ice eū ī agro: iuxta v̄bū domini. Ochozi-
as at̄ rex iuda vidēs hoc fugit per viā do
m⁹orti: p̄secutusq; est eū iehu: ⁊ ait. Eciaz
hūc percutite in curru suo. Et p̄cusserunt
eū in ascēsu gaber: qui ē iuxta ieblaā Qui
fugit in mageddo: ⁊ mortu⁹ ē ibi. Et īpo-
suerūt eū serui eius sup̄ currū suū ⁊ tule-
runt in hierusalem: sepelierūtq; in sepul-
cro cum patribus suis in ciuitate dauid.
Anno vndecimo ioraz filij achab regis is-
rahel regnauit ochozias super iudā: venit
q; iehu in iesrahel. Porro iezabel introitu
eius audito depinxit oculos suos stibio. ⁊
ornauit caput suum: et respexit per fene
strā ingredientem iehu p̄ portam: et ait.
Nūquid pax potest esse zamri. qui interfe
cit dn̄m suum? Leuauitq; iehu faciē suaz
ad fenestram ⁊ ait. Que est ista? Et incli-
nauerunt se ad eū duo vel tres eunuchi: ⁊
dixerunt. Hec est illa iezabel. At ille dixit
eis. Precipitate eam deorsum. Et p̄cipita-
uerūt eam Aspersusq; est sanguine paries
⁊ equorum vngule conculcauerunt eam.
Cunq; introgressus esset vt comederet bi-
beretq; ait. Ite et videte maledictā illam
et sepelite eam: quia filia regis est. Cunq;

issent vt sepelirēt eā: nō inuenerēt nisi cal-
uariā ⁊ pedes ⁊ sūmas manus. Reuersiq;
nūciauerēt ei. Et ait iehu. Sermo dñi est:
quē locut⁹ ē ꝑ ꝟuū suū hesiam thesbitē di-
cēs. In agro iesrahel ꝯmedent canes car-
nes iezabel Et erēt carnes iezabel sic̄ sterc⁹
sup faciē terre ī agro iesrahel: ita vt p̄tere
untes dicāt. Heccine ē illa iezabel:

¶ Capitulū. X.

ERant aūt achab septuagīta filij ī
samaria Scripsit g̊ iehu litteras:
⁊ misit in samariaꝫ ad optimates
ciuitatis ⁊ ad maiores natu ⁊ ad nutrici-
os achab dicēs. Statim vt acceperitis lit
teras has qui habetis filios dñi vestri et
curr⁹ ⁊ equos ⁊ ciuitates firmas ⁊ arma:
eligite meliorē ⁊ eū qui vobis placuerit de
filijs domini vestri. ⁊ eū ponite sup soliuꝫ
patris sui: ⁊ pugnate pro domo domī ve-
stri. Timuerunt illi vehementer: ⁊ dixerēt
Ecce duo reges non potuerunt stare corā
eo: et quomodo nos valebimus resistere:
Miserunt ergo p̄positi domus et prefecti
ciuitatis ⁊ maiores natu et nutricij ad ie
hu dicentes. Serui tui sumus: quecūq;
iusseris faciemus: nec ꝯstituemus nobis
regem. Quecūq; tibi placēt fac. Rescripsit
aūt eis litteras secundo dicens Si mei e-
stis ⁊ obeditis mihi: tollite capita filioruꝫ
dñi vestri. ⁊ venite ad me hac eadem hora
cras in iesrahel Porro filij regis septuagī
ta viri apud optimates ciuitatis nutrie-
bāt̄. Cūq; venissent littere ad eos: tulerūt
filios regis ⁊ occiderunt septuaginta vi-
ros: ⁊ posuerunt capita eoruꝫ in cophinis
et miserunt ad eum in iesrahel. Venit aūt
nuncius ad eū: ⁊ indicauit ei dicēs Attu
lerūt capita filioꝝ regis. Qui rñdit. Po-
nite ea ad duos aceruos iuxta introituꝫ
porte vsq; mane Cūq; diluxisset egressus ē
⁊ stans dixit ad oēm populū. Iusti estis.
Si ego coniuraui ꝯtra dñm meū ⁊ inter-
feci eū: quis ꝑcussit oēs hos: Videte g̊ nūc
quoniam nō cecidit de sermonib⁹ domī in
terra q̊s locutus est dominus sup domuꝫ
achab: ⁊ dominus fecit quod locutus ē ī
manu ꝟui sui helie. Percussit igitur iehu
omēs qui reliqui erant de domo achab in
iesrahel. ⁊ vniuersos optimates eius ⁊ no
tos ⁊ sacerdotes: donec nō remanerēt ex
eo reliquie. Et surrexit: ⁊ venit ī samariā
Cūq; venisset ad cameram pastoꝝ in via.
inuenit fratres ochozie regis iuda. dixit-
q; ad eos. Qui nā estis vos: Qui rñderūt
Fratres ochozie sumus: ⁊ descēdimus ad
salutandos filios regis. et filios regine.
Qui ait. Cōprehendite eos viuos. Quos
cū cōprehendissent viuos: iugulauerēt eos
in cisterna iuxta camerā quadragintadu-
os viros: ⁊ non reliquit ex eis quēq̄. Cūq;
abisset inde inuenit ionadab filiuꝫ rechab
in occursū sibi: ⁊ benedixit ei. Et ait iehu
ad eum. Nūquid est cor tuū rectum cū cor
de meo sicut cor meum cum corde tuo: Et
ait ionadab. Est. Si est inquit: da manū
tuā. Qui dedit ei manū suā. At ille leua-
uit eū ad se in currum: dixitq; ad eū Veni
mecum: ⁊ vide zelum meū ꝑ dño Et impo
situ in curru suo duxit in samariam. Et
ꝑcussit omnes qui reliqui fuerāt de achab
in samaria vsq; ad vnum: iuxta verbū do
mini quod locutus est ꝑ heliā. Cōgrega-
uit ergo iehu omnē populū: ⁊ dixit ad eos
Achab coluit baal parū: ego autē colā eū
ampli⁹. Nūc igit̄ omnes ꝓphetas baal: et
vniuersos seruos ei⁹ ⁊ cūctos sacerdotes
ip̄ius vocate ad me. Nullus sit qui nō ve
niat. Sacrificiū enī grande est mihi baal
Quicūq; defuerit nō viuet. Porro iehu fa
ciebat hoc insidiose: vt disperderet culto-
res baal. Et dixit Sanctificate diem solē-
nem baal. Vocauitq; ⁊ misit in vniuersos
terminos israhel: ⁊ venerunt cuncti serui
baal. Non fuit residuus ne vnus quidem:
qui nō veniret. Et īgressi sunt templū ba-
al. Et repleta ē dom⁹ baal: a sūmo vsq; ad
sūmum Dixitq; hijs qui p̄erant sup vestes
Proferte vestimēta vniuersis seruis baal
Et protulerunt eis vestes. Ingressusq; ie
hu et ionadab filius rechab templū baal:
ait cultoribus baal. Perquirite et videte:
ne quis forte vobiscum sit de seruis dñi: sꝫ
vt sint serui baal soli Ingressi sunt igitur
vt facerēt victimas et olocausta: iehu au
tem preparauerat sibi foris octoginta vi-
ros: et dixerat eis. Quicūq; fugerit de ho-
minib⁹ hijs quos ego adduxero in man⁹
vr̄as: anima eius erit pro anima illi⁹ Fa-
ctū ē aūt cū ꝯpletum esset olocaustū: p̄ce-
pit iehu militibus ⁊ ducibus suis. Ingre-
dimī ⁊ ꝑcutite eos. Nullus euadat. ꝑcus-
seruntq; eos in ore gladij et proiecerunt.

milites et duces. Et ierũt in ciuitatẽ tẽpli baal ⁊ ptulerũt statuã de phano baal: et ꝯbusserũt ⁊ cõminuerunt eam. Destruxerũt quoq; edem baal: et fecerũt ꝑ ea latrinas vsq; in diẽ hanc. Deleuit itaq; iehu baal de isrł: veruntñ a pctis hieroboam filij nabath qui peccare fecit isrł non recessit: nec dereliquit vitulos aureos qui erãt in bethel ⁊ ĩ dan. Dixit aũt dñs ad iehu. Quia studiose egisti quod rectũ erat ⁊ placebat in oculis meis: ⁊ oĩa que erãt in corde meo fecisti ꝯ domũ achab: filij tui vsq; ad quartã generacõz sedebũt sup tronum isrł. Porro iehu ñ custodiuit vt ambularet ĩ lege dñi dei isrł. ĩ toto corde suo Non eĩ recessit a pctis hieroboaz: qui pec care fecerat isrł. In diebus illis cepit dñs tedere super isrł. Percussitq; eos asahel in vniuersis finib; israhel: a iordane ꝯ orientalẽ plagam. omnẽ terrã galaad. ⁊ gad et ruben et manasse. ab aroer que est sup torrentem arnon ⁊ galaad ⁊ basan. Reliq̃ aũt verboꝝ iehu et vniuersa que fecit et fortitudo eius: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regum israhel? Et dormiuit iehu cum patrib; suis: sepelierũtq; eum in samaria: ⁊ regnauit ioachaz filiꝰ eius pro eo. Dies aũt quos regnauit iehu super israhel viginti et octo anni sunt in samaria.

¶ Capi. XI.

Atalia vero mater ochozie videns mortuũ filium suũ: surrexit ⁊ interfecit omne semen regiũ. Tolens aũt iosaba filia regis ioram. sororꝰ ochozie ioas filiũ ochozie. furata est eũ de medio filioꝝ regis qui interficiebanẽ. et nutricẽ eiꝰ de triclinio ⁊ abscõdit eũ a facie atalie vt ñ ĩterficereẽ: eratq; cũ ea sex ãnis clam ĩ domo dñi. Porro atalia regnauit sup terraz septez ãnis. Anno aũ septimo misit ioiada ⁊ assumẽs centuriones ⁊ milites ĩtroduxit ad se ĩ templũ dñi: pepigitq; cũ eis fedus. Et adurãs eos ĩ domo dñi ondit eis filiũ regis: ⁊ ꝑcepit illis dicẽs. Iste ẽ ꝓmo quẽ facere debetis. Tercia ps vẽm introeat sabbato: ⁊ obꝑuet excubias domꝰ regis. Tercia aũ ps sit ad portã sejr. ⁊ tercia ps sit ad portã que ẽ post habitaculũ scutariorum: et custodietis excubias domus messa. Due vero partes e vob omnes egrediẽtes sabbato custodiãt excubias domꝰ dñi circa regẽ: ⁊ vallabitis eũ hñtes arma ĩ manib; vestris. Si quis aũ ĩgressus fuerit septũ tẽpli: interficiaẽ. Eritisq; cũ rege introeunte ⁊ egrediente. Et fecerũt centuriones iuxta oĩa que ꝑceperat eis ioiada sacerdos. Et assumentes singuli viros suos qui ingrediebantur sabbatũ cũ hijs qui egrediebanẽ e sabbato: venerũt ad ioiadam sacerdotẽ. Qui dedit eis hastas ⁊ arma regis dauid: que erãt in domo domini. Et stetерũt singuli habentes arma in manu sua a parte tẽpli dextra vsq; ad partẽ sinistrã altaris ⁊ edis. circũ regem. Produxitq; filium regis: ⁊ posuit super eum dyadema ⁊ testimonium. feceruntq; eũ regem ⁊ vnxerũt: ⁊ plaudẽtes manu dixerũt Viuat rex. Audiuit atalia vocem populi currẽtis: ⁊ ingressa ad turbas in tẽplum domini. vidit regem stantẽ super tribunal iuxta morẽ. ⁊ cantores ⁊ turmas ꝑpe eum. omnemq; populum terre letantẽ. ⁊ canentẽ tubis: ⁊ scidit vestimenta sua clamauitq;. Coniuratio. coniuratio. Precepit aũt ioiada cẽturionib; qui erant super exercitũ: ⁊ ait eis. Educite eam extra septa tẽpli: ⁊ quicunq; eã secutus fuerit: fereatur gladio. Dixerat enim sacerdos: non occidatur in tẽplo domini. Imposueruntq; ei manꝰ ⁊ impegerunt eam per viam introitus eq̃ꝝ iuxta palacium: ⁊ interfecta est ibi. Pepigit ergo ioiada fedus inter deum ⁊ regẽ. ⁊ inter populum. vt esset populus dñi: ⁊ inter regem ⁊ populum. Ingressusq; est omnis populus terre templum baal. ⁊ destruxerunt aras eius: ⁊ imagines contriuerunt valide: mathã quoq; sacerdotem baal occiderunt coram altari. Et posuit sacerdos custodias in domo domini: tulitq; centuriones ⁊ chereti ⁊ phaleti legiones ⁊ omnẽ populũ terre: deduxeruntq; regem de domo domini. Et venerunt per viam porte scutarioꝝ in palacium: ⁊ sedit super thronum regum. Letatusq; est omnis populus terre: ⁊ ciuitas conquieuit. Atalia autem occisa est gladio in domo regis: septẽq; annorum erat ioas cum regnare cepisset.

¶ Capitulum. XII.

Anno septimo iehu regnauit ioas Quadraginta annis regnauit in hierusalē: nomē matris eī sebia de bersabee. Fecitq; ioas rectum coram dño cunctis diebꝫ quibꝫ docuit eum ioiada sacerdos: veruntamen excelsa non abstulit. Adhuc enī populus immolabat et adolebat in excelsis incensuꝫ. Dixitq; ioas ad sacerdotes. Omnē pecuniā sanctoꝝ que illata fuerit in tēpluꝫ dñi a p̄tereuntibꝫ que offert̄ p̄recio aīe ⁊ quā sponte ⁊ arbitrio cordis sui inferūt in tēpluꝫ dñi. accipiāt illā sacerdotes iuxta ordinē suū et instaurēt sartatecta dom⁹ si q̄d necrīū viderint instauratōne: Igit̄ vsq; ad vicesimūterciū annū regis ioas: nō instauraverūt sacerdotes sartatecta tēpli. Vocauitq; rex ioas ioiadā pontificē ⁊ sacerdotes: dicēs eis. Quare sartatecta ñ instauratis tēpli: Nolite ḡ amplius accipe pecuniā iuxta ordinē vr̄m: sed ad instaurationem tēpli reddite eā. Prohibitiq; sunt sacerdotes vlt̄ accipe pecuniā a pplo: et instaurare sartatecta domus. Et tulit ioiada pontifex gazophilaciū vnū. aperuitq; foramē desup: et posuit illud iuxta altare ad dextrā ingredientiū domū dñi: mittebantq; in eo sacerdotes qui custodiebant ostia omnē pecuniā que deferebaṫ ad templum dñi. Cūq; viderēt nimiā pecuniam esse in gazophilacio. ascendebat scriba regis ⁊ pontifex. effundebātq; ⁊ nūerabant pecuniā que inueniebaṫ in domo dñi: et dabāt eā iuxta nūer atq; mensurā in manu eoꝝ qui p̄erāt cemētarijs domus dñi. Qui īpendebāt eā in fabris lignoꝝ ⁊ in cemētarijs hijs qui opabanṫ in domo dñi: et sartatecta faciebāt ⁊ in hijs q̄ cedebant saxa. ⁊ vt emerēt ligna ⁊ lapides q̄ excidebanṫ: ita vt impleret̄ instauratio domus dñi in vniuers q̄ indigebāt expēsa ad muniendā domū. Verūtamē ñ fiebāt ex eadē pecūia ꝑdrie tēpli dñi ⁊ fuscinule ⁊ thuribula ⁊ tube ⁊ oē vas aureū ⁊ argenteū: de pecunia q̄ inferebaṫ in tēplum dñi. Dijs enī qui faciebāt opus dabaṫ: vt instaura ret̄ tēplum dñi. Et nō fiebat ratio hijs hominibꝫ qui accipiebant pecuniā vt distribuerēt eā artificibꝫ: sed ī fide ẽctabāt eā. Pecuniā vero p̄ delicto ⁊ pecuniā p pc̄is non inferebāt in tēplū dñi: qr̄ sacerdotuꝫ erat. Tunc ascendit asahel rex sirie ⁊ pugnabat ꝑtra geth: cepitq; eam. Et direxit faciē suā vt ascēderet in hierusalē. Quaꝝobrē tulit ioas rex iuda omīa sc̄ificata q̄ ꝑsecrauerat iosaphat ⁊ ioram ⁊ ochozias p̄es eius reges iuda: et q̄ ipse obtulerat: et vniuersum argentū qđ inueniri potuit in thesauris tēpli dñi. ī palacio regis: misitq; asahēli regi sirie ⁊ recessit ab hierusalē. Reliq̄ aūt sermonū ioas et vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regū iuda? Surrexerūt aūt serui eī⁹ ⁊ ꝑiurauerūt inter se: ꝑcusserūtq; ioas ī domo mello in descēsu sela. iozachar namq; filī⁹ semath ⁊ iozabath filī⁹ somer serui eī⁹ ꝑcusserūt eū ⁊ mortuus est. Et sepelierunt eū cū p̄ribꝫ suis in ciuitate dauid: regnauitq; amasias filius eius p eo.

Capitulum. XIII.

Anno vicesimotercō ioas filī⁹ ochozie regis iude. regnauit ioachaz filius iehu sup̄ isrl̄ in samaria decem ⁊ septē annis et fecit malū corā dño. Secutusq; est peccata hieroboaz filij nabath qui peccare fecit isrl̄: ⁊ non declinauit ab eis. Iratusq; est furor dñi ꝑtra isrl̄. et tradidit eos in manu asahel regis sirie et in manu benadab filij asahel cūctis diebus. Deprecatus est autē ioachaz faciem domini: et audiuit eum dñs. Vidit enim angustiam israhel: qr̄ attriuerat eos rex sirie. Et dedit dñs saluatorē israheli ⁊ liberat⁹ est de manu regis sirie: habitaueruntq; filij isrl̄ in tabnacul̄ suis. sicut heri et nudiusterci⁹. Verūtamē nō recesserūt a peccatis domus hieroboaz qui peccare fecit isrl̄: sed in ipsis ambulauerūt. Sed quidem et lucus p̄mansit in samaria: et non sunt derelicti ioachaz de populo nisi quinq̄ginta equites: ⁊ decē currus ⁊ decē milia peditū: interfecerat enī eos rex sirie: ⁊ redegerat quasi puluerē in tritura aree. Reliq̄ aūt sermonū ioachaz ⁊ vniuersa q̄ fecit et fortitudo eius: Nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israhel? Dormiuitq; ioachaz cum patribꝫ suis: et sepelierunt eum in samaria: regnauitq; ioas filius eius p̄ eo. Anno tricesimoseptimo ioas regis iuda regnauit ioas filius ioachaz sup̄ isrl̄ in samaria sedecim

annis: ⁊ fecit quod malum est in ꝓspectu dñi. Non declinauit ab omnibꝫ peccatis hieroboam filij nabath qui peccare fecit israhel: sed in ipsis ambulauit. Reliq̃ aũt sermonũ ioas ⁊ vniuersa que fecit: ⁊ fortitudo ei⁹ quõ pugnauerit ꝑtra amasiaz regem iuda, nonne hec scripta sunt in libro sermonũ dieꝝ regũ israhel? Et dormiuit ioas cũ ꝑribꝫ suis: hieroboã aũt sedit sup soliũ eius. Porro ioas sepultus est in samaria cũ regibꝫ israhel. Heliseus autẽ egrotabat infirmitate qua ⁊ mortuus est Descenditq; ad eũ ioas rex israhel. ⁊ flebat cor̃ eo: dicebatq; ꝑ̃ mi. ꝑ̃ mi: curr⁹ isrl̃ ⁊ auriga ei⁹. Et ait illi heliseus. Affer arcũ ⁊ sagittas. Cũq; attulisset ad eũ arcum ⁊ sagittas: dixit ad regẽ isrl̃. Pone manũ tuã sup arcũ. Et cum posuisset ille manũ suaz: supposuit heliseus man⁹ suas manibꝫ regis: et ait. Aperi fenestrã orientalẽ. Cũq; aperuisset. dixit heliseus. Jace sagittã. Et iecit. Et ait heliseus. Sagitta salutis dñi: ⁊ sagitta salutis ꝑtra siriam. Percuciesq; siriã ĩ aphec: donec ꝓsumas eã. Et ait. Tolle sagittas. Qui cũ tulisset Rursum dixit ei. Percute iaculo terraz. Et cũ ꝑcussissz tribꝫ vicibꝫ ⁊ stetisset: iratus est vir dei ꝑtra eũ: ⁊ ait. Si ꝑcussisses quinqes aut sexies siue septies: ꝑcussisses siriã vsq; ad ꝓsumationẽ. Nunc aũt tribꝫ vicibꝫ ꝑcucies eã. Mortuus est ḡ heliseus et sepelierũt eum. Latrũculi aũt de moab venerũt in terrã in ipso anno. Quidã aũ sepeliẽtes hominẽ viderunt latrũculos: ⁊ proiecerunt cadauer in sepulcro heliseĩ. Qđ cũ tetigisset ossa heliseĩ reuixit homo ⁊ stetit sup pedes suos. Igiẽ asahel rex sirie afflixit isrl̃: cunctis diebꝫ ioachaz. Et misertus est dñs eoꝝ: ⁊ reuersus ẽ ad eos propter pactum suum quod habebat cuz abraham ⁊ ÿsaac ⁊ iacob: ⁊ noluit disperdere eos neq; proicere penit⁹ vsq; in presens tẽpus. Mortuus est autẽ asahel rex sirie: ⁊ regnauit benadab filius ei⁹ ꝓ eo. Porro ioas filius ioacham tulit vrbes de manu benadab filij asahel quas tulerat ꝺ manu ioachaz patris sui: iure prelij. Tribus vicibꝫ percussit eum ioas: ⁊ reddidit ciuitates israhel.

¶ Capitulum XIIII.

In ãno secũdo ioas filij ioachã regis isrl̃: regnauit amasias fili⁹ ioas regis iuda. vigintiquinq; annoꝝ erat cũ regnare cepisset: viginti aũt ⁊ nouem annis regnauit in hierusalẽ. Nomen mr̃is eius ioaden de hierusalẽ. Et fecit rectũ corã dño: veruntamẽ non vt dauid ꝑ̃ ei⁹. Juxta oĩa q̃ fecit ioas ꝑ̃ su⁹ fecit: nisi hoc tantũ q̃ excelsa nõ abstulit. Adhuc enim populus adolebat et immolabat incensum in excelsis. Cumq; obtinuisset regnum percussit seruos suos qui interfecerant regẽ ꝑ̃em suũ: filios aũt eorum qui occiderãt nõ occidit: iuxta qꝺ scriptũ est ĩ libro legis moysi sicut ꝑcepit dñs dicẽs. Non morient̃ ꝑ̃es ꝓ filijs neq; filij ꝓ ꝑribꝫ: sed vnusquisq; ĩ peccato suo morietur. Ipe percussit edom in valle salinaꝝ de cẽ milia: ⁊ apprehẽdit petrã in ꝑlio: vocauitq; nomẽ ei⁹ iezechel vsq; in pñtez diẽ. Tunc misit amasias nũcios ad ioas filiũ ioachaz filij iehu regis isrl̃ dicẽs. Veni ⁊ videamus nos. Remisitq; ioas rex isrl̃ ad amasiã regẽ iuda dicẽs. Carduus libani misit ad cedꝝ q̃ est in libano dicẽs. Da filiã tuã filio meo vxorẽ. Trãsierũtq; bestie saltus q̃ sũt in libano: ⁊ ꝑculcauerũt cardũ. ꝑcuciens inualuisti sup edom: ⁊ sublevauit te cor tuũ. Contẽtus esto hodie gloria: ⁊ sede in domo tua. Quare prouocas malũ: vt cadas tu ⁊ iudas tecũ? Et nõ acquieuit amasias. Ascenditq; ioas rex isrl̃ ⁊ viderũt se ipse ⁊ amasias rex iuda in bethsames opidꝫ iude. Percussusq; est iuda corã isrl̃: ⁊ fugerunt vnusquisq; in tabernacula sua. Amasiã vero regẽ iuda filiuz ioas filij ozochie cepit ioas rex israhel in bethsames: ⁊ adduxit eum in hierusalem Et interrupit murum hierusalem a porta effraim vsq; ad portam anguli. quadrĩ gentis cubitis. Tulitq; omne aurum et argentum ⁊ vniuersa vasa que inuẽta sũt in domo dñi ⁊ in thesauris regis ⁊ obsides: ⁊ reuersus est in samariam. Reliqua autem verboꝝ ioas que fecit ⁊ fortitudo ei⁹ qua pugnauit ꝑtra amasiam regẽ iuda, nonne hec scripta sunt in libro sermonum dieꝝ regũ isrl̃? Dormiuitq; ioas cuz ꝑribꝫ suis ⁊ sepultus est in samaria cũ regibꝫ israhel: et regnauit hieroboã filiꝰ ei⁹ ꝓ eo. Vixit aũ amasias fili⁹ ioas rex iuda

Post̄ mortuꝰ est ioas filius ioachaz regis ísrl̓. vigītiq́nq; ānis. Reliq̄ aūt sermonuꝫ amasie: nōne hec scp̄ta sūt ī libro sermonū dieꝝ rḡū iuda: Factaq; ē pr̄ eū pr̄iuratio in hierusalē: at ille fugit in lachis. Miserūtq; post eū in lachis et interfeceř eū ibi ⁊ asportauerūt in equis: sepultusq; est in hierusalē cum pr̄ib⁹ suis in ciuitate dauid. Tulit autem vniuersus pp̄lus iude azariā annos natū sedecim: ⁊ pstituerūt eum regem pro p̄e eius amasia. Ipse edificauit abilam. ⁊ restituit eam iude postq̄ dormiuit rex cum p̄ib⁹ suis. Anno quintodecimo amasie filij ioas regis iuda regnauit hieroboaz filius ioas regis ísrl̓ in samaria quadraginta ⁊ vno anno: ⁊ fecit qđ malū est cor̄ dño. Non recessit ab oīb⁹ peccatis hieroboaz filij nabath qui pecca re fecit ísrl̓. Ipse restituit t̄rmios ísrl̓ ab ītroitu emath vsq; ad mare solitudinis: iuxta ꝓmonē dñi dei ísrl̓ quē locutus est p̄ seruū suū ionaz filiū amathi pphām: qui erat de geth q̄ est in ophir. Vidit enī dñs afflictionē ísrl̓ amarā nimis: ⁊ q̄ psumpti eēnt vsq; ad clausos carceris ⁊ extremos et nō esset qui auxiliareř ísrl̓. Nec locutꝰ est dñs vt deleret nomē ísrl̓ de sub celo sed saluauit eos in manu hieroboam filij ioas. Reliq̄ aūt sermonuꝫ hieroboaz ⁊ vniuersa q̄ fecit: ⁊ fortitudo eius q̄ preliatus est ⁊ quō restituit damascū et emath iude in ísrl̓: nonne hec scripta sunt in libro sermonū dieꝝ rḡū ísrl̓? Dormiuitq; hieroboaz cū p̄ib⁹ suis regib⁹ ísrl̓: et regnauit zacharias filius eius pro eo.

Capitulum. XV.

Anno vicesimoseptimo hieroboaz regis ísrahel regnauit azarias filius amasie regis iuda. Sedecim annoꝝ erat cū regnare cepisset: ⁊ quinq̄gintaduob⁹ annis regnauit in hierusalē. Nomen matris eius iecelia de hierusalez. Fecitq; qđ erat placitum cor̄ dño: iuxta oīa que fecit amasias p̄ eius: veruntamē excelsa non est demolitꝰ. Adhuc pp̄lus sacrificabat ⁊ adolebat incensū in excelsis. Percussit autē dñs regem: ⁊ fuit leprosus vsq; in diē mortis sue ⁊ habitabat ī domo libera seorsum. Joathan vero filius regis gubnabat palaciū ⁊ iudicabat pp̄lm terre.

Reliqua autē sermonū azarie ⁊ vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verboꝝ dieꝝ regū iuda? Et dormiuit azarias cū p̄ib⁹ suis: sepelierūtq; eū cū maioribus suis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit ioathan filius eius pro eo. Anno tricesimo octauo azarie regis iude regnauit zacharias filius hieroboaz sup ísrl̓ in samaria sex mensib⁹: ⁊ fecit qđ malū est cor̄ dño: sicut fecerāt p̄res eius. Non recessit a peccatis hieroboaz filij nabath: qui peccare fecit ísrl̓. Cōiurauit aūt p̄tra eū sellū filiꝰ iabes pcussitq; eū palā ⁊ interfecit: regnauitq; p eo. Reliqua aūt verboꝝ zacharie: nonne hec scripta sūt in libro sermonū dierū regū ísrl̓? Iste est sermo dñi quē locutus est ad iehu dicēs. Filij tui vsq; ad q̄rtam generationē. sedebūt decē sup thronū ísrl̓. Factūq; est ita. Sellū filius iabes regnauit tricesimonono anno azarie regis iude. Regnauit aūt vno mēse in samaria Et ascēdit manahen filius gaddi de thersa. venitq; samariā: ⁊ pcussit sellū filiū iabes in samaria ⁊ interfecit eū: regnauitq; p eo. Reliq̄ aūt verboꝝ sellū ⁊ p̄iuratio eiꝰ p quā tetēdit insidias: nōne hec scp̄ta sūt ī libro sermonū dierū regū ísrl̓? Tūc percussit manahen thapsā et oēs qui erāt in ea: ⁊ t̄rmios eiꝰ de thersa. Noluerant enī aperire ei. Et interfecit oēs pregnātes eiꝰ: et scidit eas. Anno tricesimonono azarie regis iude regnauit manahen filiꝰ gaddi super ísrl̓ decē annis ī samaria: fecitq; qđ erat malū cor̄ dño. Non recessit a pc̄tis hieroboaz filij nabath q̄ peccare fecit ísrl̓: cunctis diebꝰ eiꝰ. Veniebat phul rex assiriorꝝ in thersa: ⁊ dabat manahen phul mille talēta argēti: vt eēt ei in auxiliū ⁊ firmaret regnū eiꝰ. Induxitq; manahen argentuꝫ sup ísrl̓ cūctis potētib⁹ ⁊ diuitib⁹ vt daret regi assiriorꝝ q̄nq̄ginta siclos argēti p̄ singl̓os ānos. Reuersusq; est rex assiriorꝝ et nō est moratꝰ ī thersa. Reliq̄ aūt ꝓmonuꝫ manahen ⁊ vniuersa q̄ fecit: nōne hec scripta sunt ī libro ꝓmonū dieꝝ regū ísrl̓? Et dormiuit manahen cū p̄ib⁹ suis. reḡuitq; phaceia filiꝰ eius p eo. Anno q̄nq̄gesimo azarie regis iude reḡuit phaceia filiꝰ manahen sup ísrl̓ in samaria biennio ⁊ fecit qđ erat malū cor̄ dño. Nō r̄cessit a peccatis hieroboaz filij nabath q̄ peccare fecit

ıſrł. Cõiurauit aũt aduerſus eũ phacee fi
li⁹ romelie dux ei⁹. et ꝓcuſſit eũ in ſama-
ria ī turre dom⁹ regie iuxta argob et iu-
xta ariph. ⁊ cũ eo q̃nq̃gīta viros de filijs
galaadititaꝝ ⁊ interfecit eũ: regnauitq; ꝓ eo. Reliqua autẽ ſermonum phacele et vniuerſa que fecit: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonum dierum regum ıſrahel: Anno quinquageſimoſecundo azarie regis iude regnauit phacee filius romelie ſuper ıſrahel in ſamaria viginti annis: ⁊ fecit quod erat malum coꝛam do mino. Non receſſit a peccatis hieroboã filij nabath qui peccare fecit ıſrahel. In diebꝫ phacee regis ıſrahel venit thęglat phalaſſar rex aſſur. ⁊ cepit abiõ: ⁊ abel domum maacha ⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ aſoꝛ et galaad ⁊ galileam et vniuerſam terram neptalim: ⁊ trãſtulit eos in aſſirios. Con-
iurauit autẽ ⁊ tetẽdit inſidias oſee filius hela contra phacee filium romelie: ⁊ per-
cuſſit eum ⁊ interfecit. regnauitq; ꝓ eo vicеſimo anno ioathã filij ozie. Reliqua aũt ſermonũ phacee ⁊ vniuerſa que fecit. Nonne hec ſcripta ſunt in libꝛo ſermonũ dierum regum ıſrahel: Anno ſecundo phacee filij romelie regis ıſrahel: regna-
uit ioathã filius ozie regis iuda. Viginti quinq; annoꝛum erat cum regnare ce-
piſſet: et ſedecim annis regnauit in hieru ſalem. Nomen matris eius hieruſa: filia zadoch. Fecitq; quod erat placitum coꝛã domino. Juxta omnia que fecit ozias pa-
ter ſuus operatus eſt. veruntamen excel-
ſa non abſtulit. Adhuc populus immola bat et adolebat incẽſum in excelſis. Ipſe edificauit poꝛtam domus domini ſubli-
miſſimam. Reliqua autẽ ſermonum ioa-
thã et vniuerſa que fecit: nonne hec ſcri-
pta ſunt in libꝛo verboꝛum dierum regũ iuda: In diebꝫ illis cepit dominus mitte-
re in iudam raſin regem ſirie: et phacee filium romelie. Et dormiuit ioathã cum patribꝫ ſuis: ſepultuſq; eſt cum eis in ciui tate dauid patris ſui: ⁊ regnauit achas filius eius ꝓ eo.

Capitulum. .XVI.

Anno decimoſeptimo phacee filij romelie. rẽgnauit achaz filiꝰ ioathaz regis iuda. Viginti ānoꝝ erat ach
az cũ regnare cepiſſet. ⁊ ſedecim ānis re-
gnauit in hieruſalẽ. Non fecit qđ erat pla citũ in ꝓſpectu dñi dei ſui ſicut dauid pr̃ eius: ſed ābulauit in via regũ ıſrł. Inſup ⁊ filiũ ſuũ ꝓſecuit trãſferẽs per ignẽ ſm ydola gentiũ: q̃ diſſipauit dñs corã filijs ıſrł. Immolabat q̃z victimas et adolebat incenſũ in excelſ ⁊ ī collibꝫ ⁊ ſub oī ligno frõdoſo. Tũc aſcẽdit raſin rex ſirie: ⁊ pha cee filiꝰ romelie rex ıſrł ad ꝓliandũ in hi-
eruſalẽ. Cũq; obſiderẽt achaz: ñ valuerł ſupare eum. In tpe illo reſtituit raſin rex ſirie haylan ſirie: ⁊ eiecit iudeos ꝺ hayla. Et ydumei ⁊ ſiri venerł ī haylã ⁊ habita-
uerũt ibi vſq; in diẽ hãc. Miſit aũ achaz nuncios ad thęglat phalaſſar regẽ aſſiri-
oꝝ dicẽs. Seruꝰ tuꝰ ⁊ filius tuꝰ ego ſum. Aſcẽde ⁊ ſaluũ me fac de manu regis ſirie ⁊ de maũ regis ıſrł q̃ ꝓſurrexerł aduerſũ me. ⁊ cũ collegiſſet argẽtũ ⁊ auꝝ qđ inue-
niri potuit ī domo dñi ⁊ ī theſauris regis miſit regi aſſirioꝝ mũera q̃ ⁊ acq̃uit vo-
lũtati eiꝰ Aſcẽdit aũ rex aſſirioꝝ ī dama-
ſcũ ⁊ vaſtauit eã ⁊ ẽnſtulit hĩtatoꝛes eius cyrenen. raſin aũ ītерfecit. Perrexitq; rex achaz ī occurſũ thęglat phalaſſar rẽgi aſſi rioꝝ ī damaſcũ. Cũq; vidiſſz altare dama ſci: miſit rex achaz ad vriã ſacerdotẽ exẽ plar eiꝰ et ſimilitudinẽ iuxta oẽ opꝰ eiꝰ. Extruxitq; vrias ſacerdos altare. Juxta oĩa q̃ precepat rex achaz de damaſco: ita fecit ſacerdos vrias donec veĩrz rex achaz de damaſco. Cũq; veniſſet rex de damaſco vidit altare ⁊ veneratꝰ eſt illđ: aſcẽditq; et īmolauit olocauſta ⁊ ſacrificiũ ſuũ: et libauit libamĩa ⁊ fudit ſãguinẽ pacifico-
rũ q̃ obtulerat ſup altare. Noꝝro altare ereũ qđ erat coꝛã dño trãſtulit de facie tẽ-
pli ⁊ ꝺ loco altaris ⁊ de loco tẽpli dñi: po ſuitq; illđ ex latere altaris ad aquilonẽ. Precepit q̃z rex achaz vrie ſacerdoti di-
cẽs. Sup altare maiꝰ offer olocauſtũ ma tutinũ ⁊ ſacrificiũ veſptinũ ⁊ olocauſtuz regis ⁊ ſacrificiũ eiꝰ ⁊ olocauſtũ vniuerſi ꝑli terre ⁊ ſacrificia eoꝝ ⁊ libamĩa eoꝝ: ⁊ oẽm ſãguinẽ olocauſti ⁊ vniuerſũ ſãgui nẽ victĩe ſup illđ effundes Altare vo ereũ erit paratũ ad volũtatẽ meaz. Fecit igiẽ vrias ſacerdos iuxta oĩa q̃ pcepat rex ach az. Tulit aũ rex achaz celatas baſes ⁊ lu-
terẽ q̃ erat deſup ⁊ mare depoſuit de bobꝫ

ereis qui sustentabant illud et posuit sup
pauimentũ stratuz lapide. Musach quoqꝫ
sabbati qđ edificauerat in tẽplo ⁊ ĩgressũ
regis exterius ꝯuertit in tẽplum domini.
propter regem assirioꝝ. Reliqua autẽ ver
boꝝ achaz et omnia que fecit: nonne hec
scp̃ta sunt ĩ libro sermonum dierum regũ
iuda? Dormiuitqꝫ achaz cuz patribꝫ suis
et sepultus est cum eis in ciuitate dauid:
et regnauit ezechias filius eius pro eo.

¶ Capitulum. XVII.

Anno duodecimo achaz regis iuda
regnauit ozee filiꝰ hela in sama-
ria super israhel nouem annis: fe-
citqꝫ malum coram domino: sed nõ sicut
reges israhel qui ante eum fuerunt. Con-
tra hunc ascendit salmanasar rex assiri-
orum et factus est ei osee seruus: redde-
batqꝫ illi tributa. Cunqꝫ deprehẽdisset rex
assirioꝝ osee q̃ rebellare nitens misisset
nũcios ad sua regem egipti. ne prestaret
tributa regi assirioꝝ: sicut singulis ãnis
solitus erat: obsedit eum ⁊ vinctũ misit in
carcerẽ: peruagatusqꝫ est omnẽ terrã: et
ascendẽs samariam obsedit eam tribꝫ an-
nis. Anno autẽ nono osee cepit rex assi-
rioꝝ samariã: et transtulit israhel in assi-
rios: posuitqꝫ eos ĩ haÿlã ⁊ in abor iuxta
fluuiũ gozan in ciuitatibꝫ medoꝝ. Factũ
est enĩ cũ peccassent filij isrl̃ dño deo suo:
qui eduxerat eos de terra egipti de manu
pharaõis regis egipti: coluerũtqꝫ deos a-
lienos: et ambulauerũt iuxta ritũ gentiũ
quas ꝯsumpserat dñs ĩ ꝯspectu filoꝝ isrl̃.
et regũ isrl̃: qꝛ sil̃r fecerãt. Et irritauerũt
filij isrl̃ verbis ñ rectis dñm deũ suũ: ⁊ edi
ficauerũt sibi excelsa in cũctis vrbibꝫ suis
a turre custodũ vsqꝫ ad ciuitatẽ munitã.
Feceruntqꝫ sibi statuas et lucos in omni
colle sublimi: ⁊ subter omne lignũ nemo-
rosum: et adolebãt ibi incẽsum sup aras
in morẽ gentiũ quas t̃nstulerat dñs a fa-
cie eoꝝ. Fecer̃tqꝫ verba pessima irritãtes
dñm: et coluerũt ĩmũdicias de quibꝫ pre-
cepit eis dñs ne facerẽt verbũ hoc. Et te-
stificatꝰ est dñs in isrl̃ ⁊ in iuda p manuz
oĩm ꝓphaꝝ ⁊ videntiũ dicẽs. Reuertimini
a vijs vr̃is pessimis: ⁊ custodite precepta
mea ⁊ ceremonias: iuxta omnẽ legẽ quaz
p̃cepi pr̃ibꝫ vr̃is: ⁊ sicut misi ad vos in ma
nu seruoꝝ meoꝝ ꝓphaꝝ. Qui ñ audier̃t:

Trãsmigratio isrl̃

sed indurauerunt ceruicẽ suam iuxta cer
uicẽ pr̃m suoꝝ qui noluerũt obedire dño
deo suo. Et abiecer̃t legitima eius: et pa-
ctum quod pepigit cum patribꝫ eorum et
testificationes quibꝫ cõtestatus est eos. se-
cutiqꝫ sunt vanitates et vane egerunt:
et secuti sunt gentes que erant per circui-
tum eoꝝ super quibꝫ preceperat dñs eis:
vt nõ facerẽt sicut ⁊ ille faciebãt. Et dere-
liq̃runt oĩa precepta dñi dei sui: fecerũtqꝫ
sibi ꝯflatiles duos vitulos et lucos: ⁊ ado
rauerũt vniuersã miliciã celi. Seruier̃tqꝫ
baal et ꝯsec̃uerũt filios suos ⁊ filias suas
p ignẽ. Et diuinationi inseruiebãt et au-
gurijs: ⁊ t̃diderũt se vt facerẽt malũ coraz
dño ⁊ irritarẽt eũ. Iratusqꝫ est dñs vehe-
menter isrl̃i: ⁊ abstulit eos a ꝯspectu suo:
et ñ remãsit nisi tribꝫ iuda tantũmodo.
Sed nec ip̃e iuda custodiuit mãdata dñi
dei sui: veruntñ ambulauit ĩ erroribꝫ isrl̃
quos opatus fuerat. Proiecitqꝫ dñs omne
semẽ isrl̃ ⁊ afflixit eos ⁊ t̃didit eos in ma
nu diripientiũ: donec ꝓiceret eos a facie
sua: ex eo iam tp̃e q̃ scissus est isrl̃ a domo
dauid: ⁊ ꝯstituer̃t sibi regẽ hierobaz filiũ
nabath. Sepauit enĩ hieroboã isrl̃ a dño
et peccare eos fecit pct̃m magnũ. Et am-
bulauer̃t filij isrl̃ in vniuers̃ pct̃is hiero-
boaz q̃ fecerat: ⁊ ñ recesserũt ab eis vsqꝫ q̃
dñs aufferret isrl̃ a facie sua: sicut locutꝰ
fuerat in manu oĩm seruoꝝ suoꝝ ꝓphaꝝ.
Trãslatusqꝫ est isrl̃ de terra sua in assirios
vsqꝫ in diẽ hanc. Adduxit at̃ rex assirioꝝ
de babilone et de cutha ⁊ de haith ⁊ de e-
math ⁊ de sepharuaim: ⁊ collocauit eos ĩ
ciuitatibꝫ samarie ꝓ filijs isrl̃. Qui posse
der̃t samariã ⁊ habitauer̃t in vrbibꝫ eius.
Cunqꝫ ibi habitare cepissent ñ timebant
dñm ⁊ ĩmisit eis dñs leones q̃ ĩterficiebãt
eos. Nunciatũqꝫ est regi assirioꝝ ⁊ dictũ.
Gẽtes q̃s t̃nstulisti ⁊ hĩtare fecisti ĩ ciuita
tibꝫ samarie ig̊rant legitima dei terre: et
immisit ĩ eos dñs leones ⁊ ecce ĩterficiũt
eos: eoq̃ ig̊rent ritum dei terre. Precepit
aũt rex assirioꝝ dicẽs. Ducite illuc vnũ đ
sacerdotibꝫ q̃s inde captiuos adduxistis:
vt vadat ⁊ hĩtet cũ eis ⁊ doceat eos legiti
ma dei terre. Igr̃ cũ veĩsset vnꝰ đ sacerdo
tibꝫ hijs q̃ captiui ducti fuerãt de samaria
hĩtauit ĩ bethel ⁊ docebat eos quõ colerẽt
dñm. Et vnaq̃qꝫ gens fab̃cata est deũ suũ.

Posuerūtq; eos in fanis excelſ q̄ fecerāt ſamaritæ gens ⁊ gens ī vrbib; ſuis:in q̄b; habitabāt.viri enī babilonij feceſt ſochot benoth.viri aī cuthæi feceſt nergel ⁊ viri de emath feceſt aſuna.Porro exei fecerūt nebaaz ⁊ tarchaz:bij aūt qui erant de ſefaruaim ꝓburebant filios ſuos igni ad ramelech ⁊ anamelech dijs ſefaruaim: et nihilomin⁹ colebāt dñm. Feceſt aūt ſibi ō nouiſſimis ſacerdotes excelſoꝝ ⁊ ponebāt eos ī fanis ſublimib;.Et cū dñm colerent:dijs q̄z ſuis ſeruiebāt iuxta ꝓſuetudinē gentiū de q̄b; ēnſlati fuerāt ſamariā Aſq; in pñtem diē morē ſequūt antiquū. Non timent dñm:neq; cuſtodiūt ceremonias ei⁹ atq; iudicia ⁊ legē ⁊ mandatū q̄ ꝑcepat dñs filijs iacob quē ꝓgmīauit iſrl' ⁊ ꝑcuſſerat cū eis pactū ⁊ mādauerat eis dicēs.Nolite timere deos alienos ⁊ ñ adoretis eos neq; colatis eos ⁊ ñ immoletis eis:ſed dñm deū vīm q̄ eduxit vos ō terra egipti ī fortitudīe magā ⁊ in brachio extēto.ipſū timete ⁊ illū adorate:⁊ ipi immolate.Ceremonias q̄z ⁊ iudicia ⁊ legē ⁊ mādatuz q̄ ſcpſit vob; cuſtodite vt faciatis cūctis diebꝫ ⁊ ñ timeatis deos alienos.Et pactū q̄ ꝑcuſſit vobiſcū nolite obliuiſci: nec colatis deos alienos ſed dñm deū vīm timete ⁊ ipſe eruet vos de manu oīm inimicoꝝ vōꝝ.Illi vero ñ audierūt:ſed iuxta ꝓſuetudinē ſuā priſtinā perpetrabāt. Fuerūt igiſ gētes iſte timētes quidē dñm ſed nihilomin⁹ ⁊ ydol' ſuis ſeruiētes.Naz filij eoꝝ ⁊ nepotes ſicut fecerunt pīes ſui ita faciūt vſq; in pñtem diem.

Capitulum XVIII.

Anno tercio oſee filij bela r̄gis iſrl' regnāuit ezechias fili⁹ achaz regis iuda. Vigintiquinq; annoꝝ erat cum regnare cepiſſet ⁊ vigītinouē annis regnauit in hieruſalē.Nomen matris ei⁹ abiſa filia zacharie.Feciq; qd erat bonū coraī dño:iuxta oīa q̄ fecerat dauid pī ei⁹ Ipſe diſſipauit excelſa ⁊ ꝓtriuit ſtatuas. ⁊ ſuccidit lucos:ꝓfregitq; ſerpentē ereuz quē fecerat moyſes.Siquidē vſq; ad illud tēpus filij iſrahel adolebant ei incenſum. Vocauitq; nomē ei⁹ nohestan. Et in dño deo iſrl' ſperauit.Itaq; poſt eū ñ fuit ſiłis ei de cunctis regib; iuda: ſed neq; in bijs qui ante eū fuerūt:⁊ adheſit dño ⁊ nō receſſit a veſtigijs eius:fecitq; mādata eius que ꝑceperat dñs moyſi vnde et erat dñs cum eo:⁊ in cūctis ad que procedebat ſapiēter ſe agebat.Rebellauit q̄z ꝓtra regē aſſiriozꝝ ⁊ non ſeruiuit ei .Ipſe percuſſit philiſteos vſq; ad gazam.⁊ omnes termi nos eoꝝ:a turre cuſtodū vſq; ad ciuitatē munitaz .Anno quarto regis ezechie qui erat annus ſeptimus oſer filij bela regis iſrahel :aſcendit ſalmanaſar rex aſſiriozū ſamariam ⁊ oppugnauit eam ⁊ cepit.Naz poſt annos tres anno ſexto ezechie.id eſt nono anno oſee regis iſrahel capta eſt ſamaria ⁊ tranſtulit rex aſſiriozꝝ iſrahel in aſſirios.collocauitq; eos ī hayla ⁊ ī abor. fluuij gozan in ciuitatib; medoꝝ:qr ñ audieſt vocē dñi dei ſui . ſed prætergreſſi ſūt pactū eius.Omnia que ꝑceperat moyſes ſeruus dñi non audierunt neq; fecerunt. Anno quartodecimo regis ezechie aſcendit ſēnacharib rex aſſiriozꝝ ad vniuerſas ciuitates iuda munitas ⁊ cepit eas .Tunc miſit ezechias rex iuda nuncios ad regē aſſiriozꝝ in lachis dicēs.Peccaui. Recede a me:⁊ omne q̄d impoſueris mihi feram. Indixit itaq; rex aſſiriozꝝ ezechie regi iu de trecēta talēta argēti ⁊ triginta talēta auri.Dedit q; ezechias omne argentū q̄d repertū fuerat ī domo dñi ⁊ in theſauris regis.In tpe illo ꝓfregit ezechias valuas tēpli dñi ⁊ lamīas auri quas ipe affixerat et dedit eas regi aſſiriozꝝ.Miſit autez rex aſſiriozꝝ thartan ⁊ rapſaris ⁊ rapſacem de lachis ad regē ezechiā cum manu valida hieruſalē.Qui cū aſcendiſſent veneſt hieruſalē ⁊ ſteterūt iuxta aqueductū piſcine ſuperioris que eſt in via agri fullonis:vocauerūtq; regē.Egreſſus eſt aūt ad eos eliachim filius elchie prepoſitus domus et ſobna ſcriba ⁊ ioache fili⁹ aſaph a comētarijs:Dixitq; ad eos rapſaces.Loquimī ezechie.Hec dicit rex magnus:rex aſſiriozꝝ.Que ē iſta fiducia qua niteris! Forſitan iniſti ꝓſilium:vt prepares te ad preliuz.In quo ꝓfidis:vt audeas rebellare! An ſperes in baculo arundineo atq; con fracto egipto! Super quem ſi incubuerit homo ꝓminutus ingredieſ manū eius:⁊

perforabit eam. Sic est pharao rex egipti omnibꝫ qui ꝯfidunt in se. Qđ si dixeritis mihi ī dño deo nr̄o habem⁹ fiduciā: nōne iste est cui⁹ abstulit ezechias excelsa ⁊ altaria: et precepit iude ⁊ hierl'm ante altare hoc adorabitis in hierusalē? Nunc igitur trāsite ad dñm meū regem assirioꝝ: ⁊ dabo vob̄ duo milia equoꝝ: et videte an hr̄e valeatis ascensores eoꝝ. Et quō potestis resistere ante vnū satrapam de seruis dñi mei minimis? An fiduciā habes in egipto propter curr⁹ ⁊ equites? Nūquid sine dñi volūtate ascēdi ad locū istū: vt demolirer eum? Dñs dixit mihi. Ascēde in terrā hāc et demolire eā. Dixerūt aūt eliachim fili⁹ elche ⁊ sobna scriba ⁊ ioache rapsaci. Precamur vt loq̄ris nobis ſuis tuis siriace. siq̄dē intelligimus hanc linguā ⁊ nō loq̄ris nobis iudaice audiēte ꝓpl'o qui est sup̄ muꝝ. Rñditq̄ eis rapsaces dicēs. Nūquid ad dñm tuū ⁊ ad te misit me dñs meus vt loquerer ſmones hos: ⁊ ñ poci⁹ ad viros qui sedēt super murū vt comedāt stercora sua: et bibāt vrinā suam vobiscū? Stetit itaq̄ rapsaces ⁊ exclamauit voce magna iudaice ⁊ ait. Audite verba r̄gis magni: regis assirioꝝ. Hec dicit rex. Non vos seducat ezechias. Non enim poterit eruere vos de manu mea: neq̄ fiduciā vobis tribuat sup̄ dñm dicēs. Eruēs liberabit nos dñs: et non tradet̄ ciuitas hec in manum regis assirioꝝ. Nolite audire ezechiā. Hec enī dicit rex assirioꝝ. Facite mecū qđ vobis est vtile: ⁊ egredimī ad me. Et ꝯmedet vnusquisq̄ de vinea sua: ⁊ de ficu sua ⁊ bibetis aquas de cisternis vr̄is: donec veniā et t̄nsferā vos ī terrā q̄ sil'is ē terre vr̄e. in terrā fructiferā ⁊ fertilē vini. terrā panis et vineaꝝ. terrā oliuaꝝ ⁊ olei ac mellis: ⁊ viuetis et nō moriemī. Nolite audire ezechiā q̄ vos decipit dicēs: dñs lib̄abit nos. Nunq̄d liberauer̄t dij gentiū terrā suā de manu regis assirioꝝ? Ubi est de⁹ emath ⁊ arphat? Ubi est de⁹ sepharuaī ana ⁊ aua? Nunq̄d lib̄auerūt samariā de manu mea? Qui nam illi sūt in vniuerſ dijs terraꝝ q̄ eruerūt regionem suam de manu mea: vt possit eruere dñs hierl'm de manu mea? Tacuit itaq̄ ꝓpl's ⁊ nō rñdit ei quicq̄. Si quidē p̄ceptū regis accepant: vt nō rñderent ei. Venitq̄ eliachim fili⁹ helchie prepositus domus ⁊ sobna scriba ⁊ ioache filius asaph a comētarijs ad ezechiam scissis vestibꝫ: et nunciauerunt ei verba rapsacis.

¶ Capitulum. XIX.

Que cum audisset ezechias rex scidit vestimenta sua: et opertus est sacco: ingressusq̄ est domū dñi: et misit eliachim p̄positū dom⁹ ⁊ sobnā scribam: ⁊ senes de sacerdotibꝫ opertos saccis ad ÿsaiam ꝓph̄am filiū amos. Qui dixer̄t. Hec dicit ezechias. Dies tribulationis et increpationis ⁊ blasphemie dies iste. Venerūt filij vsq̄ ad partū: ⁊ vires nō habet parturiēs. Si forte audiat dñs deus tu⁹ vniuersa verba rapsacis quem misit rex assirioꝝ dñs suus: vt exprobraret deū viuentē ⁊ argueret verbis que audiuit dñs deus tuus: et fac or̄onem pro reliquijs q̄ reperte sunt. Vener̄t g̊ serui regis ezechie ad ÿsaiaz. Dixitq̄ eis ÿsaias. Hec dicetis dño vr̄o. Hec dicit dñs. Noli timere a facie sermonū quos audisti: quibꝫ blasphemauerunt pueri regis assirioꝝ me. Ecce ego immittā ei spiritū et audiet nunciū. et reuertet̄ in terrā suā: et deiciā eum gladio in terra sua. Reuersus est g̊ rapsaces et inuenit regē assirioꝝ expug̃ntē lobnā. Audierat enī q̄ recessisset de lachis. Cūq̄ audisset đ tharacha r̄ge ethiopie dicētes. Ecce egressus est vt pugnet aduersū te et iret ꝯt̄ eū: misit nūcios ad ezechiā dicēs. Hec dicite ezechie regi iuda. Non te seducat deus tuus in quo habes fiduciā: neq̄ dicas. Non tradet̄ hierl'm in manus regis assirioꝝ. Tu enī ip̄e audisti q̄ fecer̄t reges assirioꝝ vniuerſ terris: quō vastauerūt eas. Nū g̊ solus poteris libarari? Nunq̄d liberauerūt dij gentiū singulos quos vastauerūt p̄res mei gozan videlicet ⁊ aran: et reseph et filios eden: q̄ erāt ī thelassar? Ubi est rex emath ⁊ rex arphat ⁊ rex ciuitatis sepharfaim. ana ⁊ aua? Itaq̄ cuz accepisset ezechias lr̄as de manu nuncioꝝ et legisset eas: ascēdit in domum domini: et expandit eas coram domino: et orauit in conspectu eius dicens. Domine deus israhel qui sedes super cherubim tu es de⁹ solus reguz omniū terre: tu fecisti celū et terrā. Inclina aurē tuā ⁊ audi. Aperi dñe oculos tuos et vide: et audi omnia verba

sennacherib: que misit vt exprobraret nobis deũ viuentẽ. Vere dñe dissipauer̃t reges assirioꝝ gẽtes ⁊ terras oĩm: ⁊ miser̃t deos eoꝝ in ignẽ. Non enĩ erãt dij. sꝫ opa manuũ hoĩm ex ligno ⁊ lapide: et ꝑdider̃t eos. Nunc igr̃ dñe deus nr̃ saluos nos fac de manu eoꝝ: vt sciant oĩa regna terre qꝛ tu es dñs deus solus. Misit aũt ÿsaias filius amos ad ezechiam dicens. Hec dicit dñs deus isrl̃. Que deprecatus es me sup sennacherib rege assirioꝝ audiui. Iste est sermo quẽ locutus est dñs de eo. Spreuit te ⁊ subsãnauit te v̊go filia sÿon: post tergũ tuuꝫ caput mouit filia hierusalẽ. Cui exprobrasti et quẽ blasphẽasti. Contr̃ quẽ exaltasti vocẽ tuã: et eleuasti in excelsum oculos tuos? Contra sanctũ isrl̃. Per manum seruoꝝ tuoꝝ exprobrasti dño. ⁊ dixisti. In multitudĩe curruũ meoꝝ ascẽdi excelsa montiũ in summitate libani: ⁊ succidi sublimas cedros eius: ⁊ electas abietes illius. Et ingressus sum vsqꝫ ad termĩos eius: ⁊ saltũ carmeli eius ego succidi. Et bibi aquas alienas. et siccaui vestigijs pedum meoꝝ oẽs aquas clausas. Nũquid ñ audisti quid ab inicio fecerim? Ex diebus antiquis blasmaui illud: et nunc adduxi. Erũtqꝫ in ruinã colliũ ꝯpugn̄tiũ ciuitates mũite ⁊ qui sedẽt in eis hũiles manu. Contremuerũt ⁊ ꝯfusi sũt: facti sũt velut fenum agri ⁊ virẽs herba tectoꝝ que arefacta est anteq̃ veniret ad maturitatem. Habitaculum tuum ⁊ egressum tuũ ⁊ introitũ tuũ ⁊ viã tuã ego presciui. ⁊ furorem tuũ ꝯtra me ⁊ insanisti in me ⁊ superbia tua ascẽdit ĩ aures meas. Ponã itaqꝫ circulũ in naribꝫ tuis. ⁊ chamũ in labijs tuis: ⁊ reducã te in viã ꝑ quã veĩsti. Tibi at̃ ezechia hoc erit signũ. Comede hoc anno que reꝑpereris: in scd̃o vero ãno q̃ spõte nascunt̃. Porro in ãno tercio semĩate ⁊ metite: plãtate vineas ⁊ comedite fructuꝫ eaꝝ. Et q̊dcũqꝫ reliquũ fuerit de domo iuda mittet radicẽ deorsum ⁊ faciet fructum sursum. De hierusalem quippe egredientur reliquie et quod saluetur de monte sÿon. Zel⁹ dñi exercituũ faciet hoc. Quã obrẽ hec dicit dñs d̃ r̃ge assirioꝝ. Nõ ĩgredier̃ vrbẽ hãc: nec mittet ĩ eã sagittã: nec occupabit eã clipe⁹: nec circũdabit eã municio. Per viam qua venit reuertetur: et ciuitatẽ hanc non ingredietur dicit dñs: protegamqꝫ vrbem hanc et saluabo eam. propter me et propter dauid seruũ meuꝫ. Factum est igitur in nocte illa: venit angelus dñi: ⁊ ꝑcussit in castris assirioꝝ cẽtumoctogintaquinqꝫ milia. Cumqꝫ diluculo surrexisset: vidit omĩa corpora mortuoꝝ: ⁊ recedens abijt: ⁊ reuersus est sennacherib rex assirioꝝ: ⁊ mãsit in niniue. Cumqꝫ adoraret in tẽplo nesrach deũ suũ atramelech ⁊ sarasar fili⁹ eius percusser̃t eum gladio: fugeruntqꝫ in terram armenioꝝ: ⁊ regnauit asaraddon fili⁹ ei⁹ ꝑ eo.

De exercitu sennacherib C. lxxxv milia per angelũ occiduntur

Capitulum. .XX.

In diebꝫ illis egrotauit ezechias vsqꝫ ad mortem: et venit ad eum ÿsaias filius amos prophetes: dixitqꝫ ei. Hec dicit dñs deus. Dispone domui tue: Morieris enim tu: ⁊ non viues. Qui conuertit faciem suam ad parietem: et adorauit dñm dicens. Obsecro domine memento queso quomodo ambulauerim coram te in veritate et in corde perfecto: et quod placitum est corã te fecerim. Fleuit itaqꝫ ezechias fletu magno et anteq̃ egrederetur ezechias mediam partẽ atrij factus est sermo dñi ad eũ dicens. Reuertere: et dic ezechie duci populi mei. Hec dicit dñs deus dauid patris tui. Audiui oracionẽ tuam: vidi lacrimam tuam: et ecce sanaui te. Die tercio ascendes templũ dñi: ⁊ addã diebꝫ tuis q̃ndecim ãnos. Sꝫ ⁊ de manu regis assirioꝝ lib̃abo te et ciuitatẽ hãc: ⁊ ꝓtegã vrbẽ istã ꝓpter me ⁊ ꝓpter dauid ſuũ meũ. Dixitqꝫ ÿsaias. Afferte massam ficoꝝ. Quã cum attulissent et posuissent super vlcus eius: curat⁹ est. Dixerat autem ezechias ad ÿsaiam. Qd̃ erit signũ qꝛ dñs me sanabit: et qꝛ ascẽsur⁹ sũ die tercia tẽplũ dñi? Cui ait ÿsaias. Hoc erit signũ a dño: qd̃ facturus sit dñs ſmonẽ quẽ locut⁹ est. Vis vt ascẽdat vmbra decẽ lineis: aut vt reuertat̃ totidẽ gradibꝫ? Et ait ezechias. Facile ẽ vmbrã crescere decẽ lineis. Nec hoc volo vt fiat: sed vt reuertat̃ retrorsũ decẽ g̃dibꝫ. Inuocauit itaqꝫ ÿsaias ꝓpha dñm et reduxit vmbrã ꝑ lineas q̃bꝫ iã descẽderat ĩ horologio achaꝫ r̃trorsũ decẽ g̃dibꝫ. In tpe illo misit merodach baladã fili⁹ baladã rex babilonioꝝ lr̃as ⁊ munera ad ezechiã. Audierat

ÿsaias

enī qđ egtasset ezechias. Letatus est autē in aduētu eop ezechias ⁊ oñdit eis domū aromatū ⁊ aup ⁊ argētū ⁊ pigmēta varia vngēta q̄z ⁊ domū vasop suop ⁊ oīa q̄ hre poterat ī thesauris suis. Non fuit qđ non monstrasset eis ezechias in domo sua: et in omni potestate sua. Venit autem ysaias propheta ad regem ezechiam: dixitqz ei. Quid dixerūt viri isti: aut vñ venerūt ad te? Cui ait ezechias. De terra longinq̄ venerūt ad me: de babilone. At ille rndit. Quid viderūt in domo tua? Ait ezechias. Oīa quecūqz sunt in domo mea viderūt. Nihil est enim qđ non mōstrauerim eis in thesauris meis. Dixit itaqz ysaias ezechie. Audi sermonē dñi. Ecce dies venīēt et auferenī oīa q̄ sunt in domo tua ⁊ q̄ pdiderūt pres tui vsqz in diē hāc in babilonē. Non remanebit quicq̄ ait dñs. Sed et de filijs tuis q̄ egredienī ex te q̄s generab tol lenī: et erūt eunuchi ī palacio regis babi lonis. Dixit ezechias ad ysaiā. Bon? sermo dñi quē locut? est. Sit tātū pax ⁊ veritas in diebp meis. Reliq̄ aūt sermonum ezechie ⁊ oīs fortitudo eius ⁊ quō fecerit piscinā ⁊ aqueductū ⁊ introduxerit aq̄s in ciuitatē: nōne hec scripta sunt in libro ymonū diep regū iuda? Dormiuitqz ezechias cū pribp suis ⁊ reḡuit manasses filiꝰ eius pro eo. ¶ Capitulum. .XXI.

Duodecim annop erat manasses cū regnare cepisset: ⁊ quinq̄gītaq̄nqz annis regnauit in hierusalē. Nomen mris eius aphsiba. Fecitqz maluz in pspectu dñi: iuxta ydola gentiū quas dele uit dñs a facie filiop isrl. Cōuersusqz ē ⁊ edificauit excelsa q̄ dissipauerat ezechias pr eius: et erexit aras baal ⁊ fecit lucos si cut fecerat achab rex isrl: et adorauit om nem miliciā celi ⁊ coluit eam. Extruxitqz aras in domo dñi de qua dixit dñs in hie rusalē ponam nomen meū: ⁊ extruxit al taria vniuerse milicie celi. in duob atrijs tēpli dñi. Et ēduxit filiū suū p ignē: ⁊ ari olatus est ⁊ obꝑuauit auguria ⁊ fecit phi tones: ⁊ aruspices multiplicauit: vt face ret malū cora dño ⁊ irritarz eū. Posuitqz ydolū luci quē fecerat in tēplo dñi: super quo locutus est dñs ad dauid et ad salo monē filium eius. In tēplo hoc et in hie rusalē quā eligi de cunctis tribubus isrl ponam nomen meum in sempiternum: et vltra nō faciam pmoueri pedem israhel de terra quam dedi pribp eop si custodierint opere omnia que precepi eis: ⁊ vniuersam legem quā mādauit eis seruus meus mo yses. Illi vero non audierunt: sed seducti sunt a manasse: vt facerēt malū sup gen tes q̄s cōtriuit dñs a facie filiop israhel. Locutusqz est dñs in manu seruop suorū pphap dicēs. Quia fecit manasses rex iu da abominationes istas pessimas sup oīa que fecerūt amorrei antē eū ⁊ peccare fe cit ecia iudaz in immūdicijs suis: ꝓterea hec dicit dñs deus isrl. Ecce ego inducam mala sup hierlm ⁊ iudā: vt quicūqz audie rit tinniāt ambe aures eiꝰ. Et extēdā sup hierlm funiculū ⁊ samarie pōdus domus achab: et delebo hierlm sicut deleri solent tabule. Delens vertā ⁊ ducā crebriꝰ stiluz sup faciē eius. Dimittā vero reliquias he reditatis mee et tradā eas in manꝰ inimi cop eius: erūtqz in vastitatē et in rapinā cūctis aduersarijs suis eoq̄ fecerint malū cora me: ⁊ pseuerauerūt irritantes me ex die qua egressi sunt patres eop ex egipto vsqz ad hanc diem. Insup et sanguinē in nocium fudit manasses multū nimis do nec implereī hierlm vsqz ad os: absqz pec catis suis quibp peccare fecit iudā: vt fa ceret malū cora dño. Reliqua aūt sermo num manasse ⁊ vniuersa que fecit ⁊ pcm eius qđ peccauit: nonne hec scripta sūt in libro sermonū dierū regum iuda? Dormi uitqz manasses cū pribp suis: ⁊ sepultus ē in orto domus sue. in orto ozam. ⁊ regna uit amon filius eius pro eo. Viginti duop annop erat amon cum regnare cepisset: duob q̄z ānis regnauit in hierlm. Nomē matris eiꝰ messallemeth filia aarus de ie thēba. Fecitqz malū in pspectu dñi sicut fecerat manasses pater eius: et ambula uit in oī via p quā ambulauerat pr eius. Seruiuitqz immundicijs quibp seruiebat pr eius et adorauit eas: et dereliquit dñm deū patrū suop ⁊ nō ambulauit in via do mini. Tetēderūtqz ei insidias serui sui: et interfecerūt regē in domo sua. Percussit aūt populus terre omnes qui piurauerāt ptra regem amon: ⁊ pstituerūt sibi regem iosiam filium eius pro eo. Reliqua aī ser monū amon q̄ fecit: nōne hec scpta sūt in

libꝛo ſermonũ dieꝝ regum iuda: ☙ Sepelierunt
qꝫ eũ in ſepulcro ſuo in oꝛto ozam. et regnauit
ioſias filius eius pꝛo eo.

¶ Capitulum .XXII.

OCto annoꝝ erat ioſias cuꝫ regnare cepiſſet: et trigintauno anno regnauit in hierl'm. Nomen mr̃is eius ỹdida filia phadaia de beſecbat. Fecitqꝫ quod placitũ erat coꝛã dño: ⁊ ambulauit p oẽs vias dauid p̃is ſui. Non declinauit ad dexterã ſiue ad ſiniſtrã. Anno aũ octauodecimo r̃gis ioſie miſit rex ſaphan filiũ aſlia filij meſullaꝫ ſcribam tẽpli dñi: dicens ei. Elade ad helchiam ſacerdotẽ magnum vt ꝓfletur pecunia que illata eſt in tẽpluꝫ dñi quã collegerũt ianitoꝛes tẽpli a pꝓlo: deturqꝫ fabꝛis p pꝛepoſitos domus dñi. Qui ⁊ diſtribuãt eam bijs qui operãtur in tẽplo dñi ad inſtaurãda ſartatecta tẽpli. tignarijs videlicet et cementarijs. et bijs qui interrupta ꝓponũt: et vt emanẽt ligna ⁊ lapides ꝺ lapicidinis ad inſtaurãdum tẽplum dñi. Eleruntñ nõ ſupputetur eis argentũ qꝺ accipiunt: ſed in poteſtate habeãt ⁊ in fide. Dixit aũt helchias pontifex ad ſaphan ſcribaꝫ. Libꝝ legis reperi in domo dñi. Dedितqꝫ helchias volumen ſaphan ſcribe qui et legit illud. Elenit qꝫ ſaphan ſcriba ad regem et renunciauit ei quod pꝛeceperat ⁊ ait. Conflauerũt ſerui tui pecuniã que repta eſt in domo dñi: et dederũt vt diſtribuereẽ fabꝛis ac pꝛefectis operũ tẽpli dñi. Narrauit qꝫ ſaphan ſcriba regi dicẽs. Libꝝ dedit mihi helchias ſacerdos. Quẽ cũ legiſſet ſaphan coꝛã rege: et audiſſet rex verba libꝛi legis dñi ſcidit veſtimenta ſua: et p̃cepit helchie ſacerdoti et abicham filio ſaphan ⁊ achoboꝛ filio micha ⁊ ſaphan ſcribe: ⁊ aſaie ſeruo regis dicẽs. Jte ⁊ ꝓſulite dñm ſupꝝ me ⁊ ſupꝝ pꝓlo ⁊ ſupꝝ omni iuda de verbꝭ voluminis iſtius qꝺ inuentũ eſt. Magna enĩ ira dñi ſuccẽſa eſt ꝓtra nos: qꝛ non audierũt p̃es nr̃i verba libꝛi huj⁹ vt facerent omne qꝺ ſcriptũ eſt nobis. Jerũt itaqꝫ helchias ſacerdos ⁊ abichaꝫ ⁊ achobor ⁊ ſaphan ⁊ aſaia ad oldam pꝓphetẽ vxoꝛẽ ſellũ filij thecue filij aras cuſtodis veſtiũ que habitabat in hierl'm ĩ ſcꝺa: locutiqꝫ ſunt ad eã. Et illa rñdit eis. Hec dicit dñs de⁹ iſrl'. dicite viro q̃ miſit vos ad me. Hec dicit dñs. Ecce ego adducam mala ſuper locum iſtum et ſuper habitatoꝛes eiꝰ omnia verba legis que legit rex iuda: qꝛ dereliquerunt me et ſacrificauerũt dijs alienis irritãtes me in cunctis opibꝫ manuũ ſuarꝝ. Et ſuccendet indigr̃tio mea in loco hoc ⁊ nõ extinguet. Regi aũ iuda qui miſit vos vt ꝓſuleretis dñm ſic dicetis. Hec dicit dñs deus iſrl'. Pꝛo eo q̃ audiſtis verba voluminꝭ ⁊ pterritũ eſt coꝛ tuũ ⁊ hũiliat⁹ es coꝛã dño. audiris ſermonibꝫ ꝓtra locũ iſtũ ⁊ habitatores eius qꝺ videlicꝫ fierẽt in ſtupoꝛẽ et in maledictũ ⁊ ſciꝺiſti veſtimẽta tua: ⁊ fleviſti coꝛã me et ego audiui ait dñs: idcirco colligã te ad p̃es tuos: ⁊ colligeris ad ſepulcꝝ tuũ in pace: vt nõ videãt oculi tui oĩa mala que introducturus ſum ſupꝝ locum iſtum.

¶ Capitulum .XXIII.

ET renũciauerũt regi qꝺ dixerat. Qui miſit: et ꝯgregati ſunt ad eũ omnes ſenes iuda ⁊ hierl'm. Aſcẽditqꝫ rex tẽplum dñi: ⁊ oẽs viri iuda vniuerſiqꝫ qui habitabãt in hierl'm cũ eo ſacerdotes et pꝓphe ⁊ oĩs pꝓlus a paruo vſqꝫ ad magnũ: legitqꝫ cunctis audientibꝫ oĩa verba libꝛi federis qui inuentus eſt in domo dñi. Stetitqꝫ rex ſuper gr̃dum ⁊ fedus pcuſſit coꝛaꝫ dño: vt ambularẽt poſt dñm et cuſtodirẽt p̃cepta eius ⁊ teſtimonia ⁊ ceremonias in omni coꝛde ⁊ in tota aĩa: et ſuſcitarẽt verba federis huj⁹ que ſcripta erãt ĩ libꝛo illo. Acquieuitqꝫ pꝓlus pacto. Et p̃cepit rex helchie pontifici ⁊ ſacerdotibꝫ ſcꝺi ordinis ⁊ ianitoꝛibꝫ vt picerẽt de tẽplo dñi oĩa vaſa que facta fuerãt baal ⁊ in luco ⁊ vniuerſe milicie celi ⁊ combuſſit ea foris hierl'm in conualle cedꝛon: ⁊ tulit puluerẽ eoꝝ in bethel. Et deleuit aruſpices quos poſuerant reges iuda ad ſacrificandum in excelſis per ciuitates iuda et in circuitu hierl'm: et eos qui adolebant incenſum baal ⁊ ſoli ⁊ lune et duodecim ſignis et omni milicie celi. Et efferri fecit lucum de domo dñi foras hieruſalem in cõualle cedꝛon et combuſſit eum ibi ⁊ redegit in puluerem: et proiecit ſuper ſepulcra vulgi. Deſtruxit quoqꝫ ediculas effeminatoꝛum que erant in domo dñi: pꝛo quibꝫ muleres texebãt quaſi domũculas luci. Congregauitqꝫ omnes ſacerdotes de

ciuitatib⁹ iuda et ꝓtaminauit excelsa vbi
sacrificabāt sacerdotes. de gabaa vsq̄ bſa-
bee. Et destruxit aras portaꝝ in introitu
ostij ioſie pncipis ciuitatis: quod erat ad
siniſtrā portæ ciuitatis. Verūtamē nō ascē
debant sacerdotes excelsoꝝ ad altare dñi
in hierusalē. sed tantū comedebant azima
in medio fratrū suoꝝ. Contaminauit q̄z
tophet qđ est in ꝓualle filij ennon: vt nēo
ꝓsēret filiū suū aut filiā ꝑ ignē moloch.
Abstulit q̄z eq̄s q̄s dederāt reges iude soli
in introitu tēpli dñi iuxta exedraz natha-
melech eunuchi: qui erat ī pharurim. cur
rus aūt solis ꝓbussit igni. Altaria q̄z que
erāt sup̄ tecta cenaculi achaz: que fecerāt
fḡes iuda et altaria que fecerat manasses
in duob⁹ atriis tēpli dñi destruxit rex: et
cucurrit inde ⁊ dispsit cinerē eoꝝ in torre
tem cedron. Excelsa q̄z que erāt ī hieruſa-
lem ad dexterā partē mōtis offensionis q̄
edificauerat salomō rex isrl̄ astaroth ydo
lo sydonioꝝ et chamos offensioni moab:
et melchō abomīacioni filioꝝ āmon pol-
luit rex ⁊ ꝓtriuit statuas ⁊ succidit lucos
repleuitq̄ loca eoꝝ ossib⁹ mortuoꝝ. Insu
per ⁊ altare qđ erat in bethel ⁊ excelsū qđ
fecerat hieroboaz filius nabath q̄ peccare
fecit isrl̄ ⁊ altare illđ excelsū destruxit atq̄
ꝓbussit ⁊ ꝓminuit in puluerē: succenditq̄
ecīā lucū. Et cōuersus iosias vidit ibi se-
pulc̄ que erāt in mōte: misitq̄ ⁊ tulit ossa
de sepulcris ⁊ ꝓbussit ea sup̄ altare: ⁊ pol-
luit illđ iuxta vbū dñi qđ locut⁹ ē vir dei
qui pdixerat verba hec. Et ait. Quis ē ti-
tulus ille quem video? Rñderūtq̄ ei ciues
vrbis illius. Sepulcr̄ est hoīs dei q̄ venit
de iuda: ⁊ pdixit verba hec q̄ fecisti sup̄ al
tare bethel. Et ait. Dimitte eū. Nēo ꝓmo
veat ossa eius. Et intacta māserūt ossa il
li⁹. cū ossib⁹ pphe qui venerat de samaria.
Insup̄ ⁊ oīa fana excelsoꝝ q̄ erāt in ciui-
tatib⁹ samarie q̄ fecerāt reges isrl̄ ad irri
tādum dñm abstulit iosias: ⁊ fecit eis sm
oīa que fecerat in bethel. Et occidit uni-
uersos sacerdotes excelsoꝝ q̄ erāt ibi sup̄
altaria: ⁊ cōbussit ossa hūana sup̄ ea. Re-
uersusq̄ est hierusalē: et pcepit omni po-
pulo dicēs. Facite phase dño deo vr̄o: sm
qđ scriptū est ī libro federis hui⁹. Nec enī
factū ē phase tale a diebus iudicū q̄ iudica
uerūt isrl̄ ⁊ oīm dieꝝ regū isrl̄ ⁊ regū iuda

sicut in octauodecīo āno regis ioſie factū
est phase istud dño in hierusalem. Sed et
phitones et ariolos ⁊ figuras ydoloꝝ. et
immūdicias et abominationes que fuerāt
in tērra iuda ⁊ hierusalē abstulit iosias:
vt statueret verba legis q̄ scripta sunt in
libro quē inuenit helchias sacerdos in tē-
plo dñi. Similis illi non fuit aī eū rex. q̄
reuertēret̄ ad dñm in omni corde suo ⁊ in
tota aīa sua ⁊ vniuersa virtute sua iuxta
omnē legē moysi: neq̄ post eū surrexit si-
milis illi. Verūtamē non est auersus dñs
ab ira furoris sui magni: quo irat⁹ est fu-
ror eius ꝓtra iudā ꝓpter irritatōes quib⁹
puocauerat eū manasses. Dixit itaq̄ dñs
Ecīā iudā auferā a facie mea sicut abstu-
li isrl̄ ⁊ pcīā ciuitatē hāc quā elegi hieru
salē ⁊ domū de q̄ dixi. erit nomē meū ibi.
Reliq̄ aūt ſmonū ioſie ⁊ vniuersa q̄ fecit:
nonne hec scripta sunt ī libro verboꝝ di-
erū regū iuda? In diebus ei⁹ ascēdit pharao
nechao rex egipti contra regē assirioꝝ ad
flumē eufratē. Et abijt iosias rex in occur
sum eius: ⁊ occisus est in mageddo cū vi-
disset eū. Et portauerūt eū serui sui mor-
tuū de mageddo. ⁊ ptulerūt in hierusalē:
et sepelierunt eū in sepulcro suo. Tulitq̄
pl̄us tērre ioachaz filiū ioſie: ⁊ unxerūt eū
et ꝓstituerūt eū regē pro pē suo. Viginti
triū annoꝝ erat ioachaz cū regē cepisset
et tribus mēsib⁹ regnauit in hierusalē. Nomē
mr̄is ei⁹ amithal: filia hieremie de lobna.
Et fecit malū corā dño: iuxta omīa q̄ fece
rāt pēs ei⁹. Vinxitq̄ eū pharao nechao in
reblata: q̄ est in tērra emath: ne regnret in
hierusalē. Et imposuit mulctā tērre cen-
tū talētis argēti: et talēto auri. Regemq̄
ꝓstituit pharao nechao heliachim filium
ioſie ꝑ iosia pē eius: vtitq̄ nomē ei⁹ ioa-
chim: Porro ioachaz tulit ⁊ duxit in egi-
ptum. Argentū aūt ⁊ aurū dedit ioachim
pharaoni cū indixisset tērre ꝑ singulos:
vt ꝓferret̄ iuxta ꝑceptum pharaonis. Et
vnūquēq̄ iuxta vires suas exegit tam ar-
gentū q̄ aurū de pl̄o tērre: vt daret pha-
raoni nechao. Eligītiquīq̄ annoꝝ erat io
achim cū regnare cepisset: ⁊ undecim an-
nis regnauit ī hierusalē. Nomē mr̄is ei⁹
zebeda filia phadaia de ruma. Et fecit ma
lū corā dño: iuxta oīa q̄ fecerāt pēs ei⁹.

Capitulum. XXIIII.

In diebꝫ eius ascendit nabuchodonosor rex babilõis:⁊ factus est ei ioachim seruus tribus annis:et rursum rebellauit ꝓtra eum. Immisitqꝫ ei dñs latrũculos caldeoꝝ ⁊ latrũculos sirie et latrunculos moab.et latrũculos filioꝝ ammon:⁊ immisit eos in iudam vt dispderent eam iuxta verbũ dñi qꝺ locut⁹ fuerat ꝑ seruos suos ꝓphas. Factũ est aũt hoc ꝑ verbũ dñi ꝓtra iudam vt auferret eum coꝝã se:propter pcã manasse vniuersa q̃ fecit ⁊ ꝑter sanguinẽ innoxiũ quẽ effudit et impleuit hierl'm cruore innocentiũ:et ob hãc rem noluit dñs propiciari. Reliq̃ aũt sermonũ ioachim et vniuersa q̃ fecit: nõne hec scripta sunt ĩ libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda? Et dormiuit ioachim cũ pribꝫ suis:et reg̃uit ioachin filius eius pro eo. Et vlt̃ nõ addidit rex egipti vt egrederet̃ de terra sua. Tulerat enĩ rex babilonis a riuo egipti vsqꝫ ad fluuiũ eufraten omnia q̃ fuerãt regis egipti. Decẽ ⁊ octo annoꝝ erat ioachin cũ reg̃re cepisset:⁊ tribꝫ mẽsibꝫ reg̃uit in hierl'm. Nomẽ mr̃is ei⁹ noescha filia helnathan de hierl'm. Et fecit malũ coꝝã dño:iuxta oĩa q̃ fecerat pr̃ ei⁹. In tpe illo ascenderũt serui nabuchodonosor regis babilonis in hierl'm:⁊ circũdata est vrbs munitionibꝫ. Venitqꝫ nabuchodonosor rex babilonis ad ciuitatẽ cum seruis suis:vt oppugr̃ent eam. Egressusqꝫ est ioachin rex iuda ad regem babilonis ipse et mater eius ⁊ serui eius ⁊ principes eius ⁊ eunuchi eius:⁊ suscepit eũ rex babilonis anno octauo regni sui. Et ptulit inde oẽs thesauros dom⁹ dñi ⁊ thesauros domus regie:et pcidit vniuersa vasa aurea q̃ fecerat salomon rex isrl'in tẽplo dñi iuxta verbũ dñi:⁊ ĩstulit omnẽ hierl'm: et vniuersos principes ⁊ oẽs fortes exercitus decẽ milia in captiuitatẽ ⁊ omnẽ artificẽ ⁊ iclusoꝝẽ:nihilqꝫ relictũ est exceptis paupribꝫ ꝑli terre. Trãstulit qꝫ ioachin in babilonẽ:⁊ matrẽ eius et vxores regis et eunuchos regis ⁊ iudices terre duxit ĩ captiuitatẽ de hierl'm in babilonẽ:⁊ oẽs viros robustos septẽ milia:⁊ artifices ⁊ inclusoꝝes mille.oẽs viros fortes ⁊ bellatores:duxitqꝫ eos rex babilonis captiuos ĩ babilonẽ. Et ꝓstituit mathathiã patruũ eius pro eo:imposuitqꝫ nomẽ ei sedechiã. Vicesimum et primũ annum etatis habebat sedechias cũ regnare cepisset:⁊ vndecim ãnis reg̃uit in hierusalẽ. Nomẽ mr̃is eius erat amithal:filia hieremie ꝺ lobna. Et fecit malũ coꝝã dño:iuxta omĩa q̃ fecerat ioachin. Irascebat enĩ dñs ꝓ̃ hierl'm et ꝓ̃ iudã:donec ꝑiceret eos a facie sua. Recessitqꝫ sedechias a rege babilonis.

Capitulum. .XXV.

Factum est aut̃ anno nono regni eius mense decimo decima die mẽsis venit nabuchodonosor rex babilonis ipse ⁊ omnis exercitus eius in hierusalẽ et circũdederunt eam:⁊ extruxer̃t in circuitu ei⁹ munitiones. Et clausa est ciuitas aꝫ vallata:vsqꝫ ad vndecimũ annum regis sedechie nona die mẽsis. Preualuitqꝫ fames ĩ ciuitate:nec erat panis ꝑ̃lo terre. Et interrupta ẽ ciuitas:⁊ oẽs viri bellatores noctẽ fuger̃t ꝑ viam portẽ q̃ est inter duplicẽ murũ ad ortum regis. Porro caldei obsidebant in circuitu ciuitatẽ. Fugit itaqꝫ sedechias ꝑ viam que ducit ad cãpestria solitudinis. Et ꝑsecut⁹ est exercitus caldeoꝝ regẽ: ꝓprehẽditqꝫ eum in planicie iericho:⁊ oẽs bellatores qui erãt cũ eo dispsi sunt et reliq̃runt eũ. Apprehensum q̃ regẽ duxerũt ad regẽ babilonis in reblatha:qui locutus est cum eo iudiciũ. Filios aũt sedechie occidit coram eo:⁊ oculos eius effodit:vĩxitqꝫ eum cathenis ⁊ adduxit in babilonẽ. Mense q̃nto septima die mẽsis ipse est ann⁹ nonusdecimus regis babilonis venit nabuzardan princeps exercit⁹ seruus regis babilonis in hierl'm ⁊ succẽdit domũ dñi et domum regis ⁊ domos hierusalez:omnẽqꝫ domũ ꝓbussit igni:⁊ muros hierl'm in circuitu destruxit oĩs exercitus caldeoꝝ qui erat cũ principe militũ. Reliquã aũt ꝑ̃li partẽ que remanserat in ciuitate:⁊ ꝑ fugas qui trãsfugerant ad regẽ babilonis:⁊ reliquũ vulgus trãstulit nabuzardan princeps milicie:⁊ de pauperibꝫ terre reliquit vinitores ⁊ agricolas: Columnas autem ereas que erant in tẽplo domini ⁊ bases ⁊ mare ereum qꝺ erat in domo dñi ꝓfregerũt chaldei: ⁊ transtulerunt es omne ĩ babilonem. Ollas quoqꝫ ereas ⁊ trullas ⁊ tridentes et ciphos et mortariola:et omnia vasa erea:in quibꝫ ministrabant tulerunt:

Trãsmigratio babilonis

necnon et thuribula ⁊ fialas. Que aurea aurea ⁊ q̄ argētea argētea. tulit princeps milicie: id est colūnas duas. mare vnum et bases quas fecerat rex salomō in tēplo dñi. Non erat pondus eris oīm vasorum. Decē ⁊ octo cubitos altitudinis habebat colūna vna. ⁊ capitellū ereū sup se altitudinis triū cubitoꝝ ⁊ retiaculū ⁊ malagranata sup capitellū columne: oīa erea. Simile ⁊ colūna scd̄a habebat ornatū. Tulit q̄z prīceps milicie saraiā sacerdotē primū et sophoniā sacerdotē scd̄m ⁊ tres ianitores ⁊ de ciuitate eunuchū vnū qui erat p̄fectus sup bellatores viros ⁊ quīq̄z viros de hijs q̄ steterāt corā rege quos repperit in ciuitate: ⁊ sopher principē exercitus q̄ probabat tyrones de ꝓplo terre: ⁊ sex viros e vulgo q̄ inuēti fuerāt in ciuitate. Quos tollēs nabuzardan princeps militū duxit ad regē babilonis in reblatha: ꝑcussitq̄z eos rex babilonis ⁊ interfecit eos in reblatha in terra emath. Et trāslat⁹ est iuda de terra sua. Populo aūt qui relict⁹ erat ī terra iuda quē dimiserat nabuchodonosor rex babilōis p̄fecit godoliā filiū aichan filij saphan. Qd̄ cū audissēt oēs duces militū ipsi ⁊ viri q̄ erāt cū eis videlicet qd̄ ꝯstituisset rex babilonis godoliā: venerūt ad godoliā ī maspha ismahel fili⁹ nathanie ⁊ iohannā filius charee ⁊ saraia fili⁹ thanameth netophātites et iezonias fili⁹ maachati: ipsi et socij eoꝝ. Jurauitq̄z godolias ips̄ ⁊ socijs eoꝝ dicēs. Nolite timere seruire chaldeis. Manete ī terra ⁊ s̄uite regi babilonis: ⁊ bñ erit vob̄. Factum est at̄ in mēse septimo venit ismahel fili⁹ nathanie filij elisama de semīe regio ⁊ decez viri cū eo: ꝑcusserūtq̄z godoliā. qui ⁊ mortuus est: sed ⁊ iudeos ⁊ chaldeos qui erant cum eo in maspha. Consurgensq̄z oīs populus a paruo vsq̄z ad magnū ⁊ prīcipes militū venerūt in egiptū: timētes chaldeos Factū est vero in anno tricesimoseptimo trāsmig̃tionis ioachin regis iude. mense duodecimo vicesima ⁊ septima die mens̄. subleuauit euilmerodach rex babilonis anno q̄ reg̃re cepat caput ioachin regis iuda de carcere et locutus est ei benigne. Et posuit tronū eius sup tronū regū qui erant cū eo in babilone: ⁊ mutauit vestes ei⁹ quas habuerat in carcere ⁊ ꝯmedebat panē sp in ꝯspectu eius cūctis diebꝫ vite sue: annonā q̄z ꝯstituit ei sine intermissione que ⁊ dabat̄ ei a rege p singulos dies omnibꝫ diebꝫ vite sue.

¶ Explicit liber regū quartus. Incipit prologus beati Hieronimi presbiteri in libros paralipomenon.

Si septuagīta interp̄tū pura. ⁊ vt ab eis ī grecū v̄sa ē editō ꝑmaneret: supflueme michromati ep̄oꝝ sc̄tissime atq̄z doctissime impelleres vt hebrea voluīa latino sermōe t̄nsferrē. Qd̄ enī sel̄ aures hoīm occupauerat ⁊ nascētis eccl̄ie roborauerat fidē: iustū erit eciā nr̄o silētio cōprobari. Nūc v̄o cū ꝓ varietate regionuz diuersa ferātur exēplaria ⁊ germana illa antiq̄q̄z t̄nslatō corrupta sit atq̄z violata: nr̄i arbitrij putas. aut e pluribꝫ iudicare q̄d veꝝ sit aut nouū opus in veteri opere cudere: illudētibusq̄z iudeis. cornicū vt dr̄ ocl̄os ꝯfigere. Alexādria ⁊ egipt⁹ ī septuagīta suis esichiū laudat auctorē: ꝯstātinopol̄ vsq̄z anthiochiā luciani martiris exēplaria ꝓbat. Medie īter has ꝓuītie palestinos codices legūt: q̄s ab origene elaboratos eusebi⁹ ⁊ pamphil⁹ vulgauerūt. Totusq̄z orb̄ hac īter se trifaria varietate ꝯpug̃t. Et certe origenes nonsolū exēpla ꝯposuit q̄tuor editionū e regione singula v̄ba describēs. vt vn⁹ dissenciēs statī ceteris inter se ꝯsentiētibꝫ arguat̄: sed qd̄ maioris audatie est in editione septuaginta theodocionis editionē miscuit: astericis desig̃ns que min⁹ fuerint. ⁊ virgulis q̄ ex supfluo videbātur apposita. Si igit̄ alijs licuit non tenere qd̄ sel̄ suscepant. ⁊ p⁹ septuaginta cellulas que vulgo sine auctore iactantur singulas cellulas aperuere. Hocq̄z in ecclesijs legit̄ qd̄ septuagīta nescierūt: cur me non suscipiant latini mei qui inuiolata edicione veteri ita nouam ꝯdidi. vt laborē meū hebreis ⁊ qd̄ hijs maius est apl̄is auctoribꝫ comprobem? Scripsi nup libꝝ de optimo genere interp̄tandi. oñdēs illa d̄ euāgelio. ex egipto vocaui filiū meū. ⁊ quoniā nazareus vocabit̄ et videbūt in quē ꝯpūxerunt. et illud apl̄i

quod oculus non vidit nec auris audiuit et in cor hominis non ascendit que preparauit deus diligentibꝫ se. ceteraqꝫ hijs similia in hebreorum libris inueniri. Certe apostoli ⁊ euangeliste. septuaginta interpretes nouerant et vnde eis hec dicere que in septuaginta ñ habentur: Xp̄c dñs nr̄ vtriusqꝫ testamēti ꝯditor in euangelio ſm Johem qui credit inquit in me sicut dicit scriptura: flumīa de vētre ei⁹ fluent aque viue. Utiqꝫ scriptū est: qđ saluator scriptū esse testat̄. Ubi scriptū est: Septuagīta nō hñt: apocrifa nescit eccl̄ia. Ad hebreos igr̄ reuertēdū ē: vñ ⁊ dñs loquit̄ et discipl̄i exēpla p̄sumūt. Hec pace veteꝝ loquor: et obtrectatoribꝫ meis tātū rñdeo qui canino dēte me rodūt: in publico det̄hētes ⁊ legentes in angul̄: id est accusatores ⁊ defensores: cū in alijs ꝓbent qđ ī me reprobāt: quasi virtus et viciū nō in rebꝫ sit. sed cū auctore mutet̄. Ceteꝝ nemini editionē septuagīta t̄nslatoꝝ olim de greco emēdatā tribuisse me nr̄is: nec inimicū debere estimari eoꝝ q̊s in ꝯuētu fratrū sp̄ edissero. Et qđ nūc de beniamin: id est verba dieꝝ interp̄tatus sum idcirco feci: vt inextricabiles moras ⁊ siluā nominuꝫ que scriptoꝝ ꝯfusa sunt vicio. sensuumqꝫ barbariem apercius et per versuum cola dirigerem: mihi metipsi et meis. iuxta ismenium canens. si aures surde sunt ceterorum.

¶ Explicit prologus. Incipit liber paralipomenon. ¶ Capitulum. I.

Adam. seth. enos. caÿnan. malalehel. iared. enoch. matusale. lamech. noe. sem cham ⁊ iafet. Filij iafeth: gomer. magog. madai et iauan. thubal. mosoch. thiras. Porro filij gomer. aseenē ⁊ riphat et thogorma. Filij autem iauan. elisa et tharsis. cethim et dodanim. Filij cham chus et mesraim. phut et chanaan. Filij autem chus. saba et eiula. sabatha ⁊ regina et sabathaca. Porro filij regma. saba et dadan. Chus autem genuit nemroth. Iste cepit esse potens in terra. Mesraim vero genuit ludim ⁊ anamim ⁊ laabim et nepthoim. phethrusim quoqꝫ et chasluim de quibꝫ egressi sunt philistijm et capthurim. Chanaan vero genuit sÿdonem primogenitum suum. etheum quoqꝫ et iebuseum et amorreum ⁊ gergeseum. eueumqꝫ et aracheum et asineum. aradium quoqꝫ ⁊ samareum et ematheum. Filij sem. elā et assur. Et arfaxat et lud ⁊ aram. Filij araꝫ hus et hul et gothor et mosoch. Arfaxat autez genuit sale qui ⁊ ipse genuit heber. Porro heber nati sunt duo filij: nomen vni phalech: quia in diebꝫ eius diuisa est terra: et nomē fratris eius iectan. Iectan aūt genuit elmodad ⁊ salech ⁊ aselmoth: ⁊ iare. aduram quoqꝫ ⁊ vsal ⁊ decla. ebal ⁊ eciam abimael ⁊ saba: necnon ⁊ ophir et euila ⁊ iobab. Omnes isti filij iectan. sem. arfaxat. sale. heber. phalech. ragau. seruch. nachor. thare. abram: iste est abrahā. Filij autem abraham. ÿsaac et ÿsmahel. Et hee generationes eorum. Primogenitus ÿsmahelis nabaioth et cedar ⁊ abdehel ⁊ mabsan ⁊ masma et duma. massa. adad ⁊ thema. iachur. naphis. cedma. Hij sunt filij ÿsmahelis. Filij autem cethure concubine abraham quos genuit zamrā. iecsan. madan. madian. iesboc ⁊ sue. Porro filij iecsan. saba et dadan: Filij autem dadan. asurim et lathusim ⁊ loomī. Filij autem madian. epha ⁊ epher ⁊ enoch et abida ⁊ eldaa. Omnes hij filij cethure. Generauit autem abraham ÿsaac: cuius fuerunt filij esau ⁊ israhel. Filij esau. eliphaz. rahuel. iehus. ielon chore. Filij eliphaz. themā. omar. zeꝓphi. gothan. cenez. thāna. amelech Filij rahuel. naab. gazara samma. maza. Filij seir. lothan. sobal. sebeon. ana. diso. eser. disan. Filij lothan. horri. ahohiman. Soror autem lothan. fuit thāna. Filij sobal. olian ⁊ manaath. et ebal et sephi. onan. Filij sebeon. oÿ et ana. Filij ana. dison. Filij dison. hamaran ⁊ esebā ⁊ iethran ⁊ charrā. Filij eser. balaan ⁊ laban ⁊ iacham. Filij dison. vs et aran. Isti sunt reges qui imperauerūt in terra edom. anteq̄ esset rex super filios israhel. Bale filius beor: et nomen ciuitatis eius denaba. Mortuus est autem bale et regnauit pro eo iobab filius sare de bosra. Cūqꝫ ⁊ iobab fuisset mortu⁹ regnauit ꝓ eo husan đ terra thēanoꝝ. Obijt q̊ꝫ

ꝙ geſſur ⁊ aran opida iair ⁊ canath ⁊ vi-
culos eius ſexagīta ciuitatū. Omnes iſti
filij machir pr̄is galaad. Cū aūt mortuus
eſſet eſrom: īgreſſus eſt caleb ad ephrata.
Habuit quoq; eſrom vxorē abia que pepe
rit ei aſſur patrē thecue. Nati ſunt autē
filij ieramehel. pr̄ogeniti eſrom. ram pri-
mogenitus eius ⁊ huma ⁊ arā ⁊ aſon ⁊ a-
chia. Duxit quoq; vxorē alterā hierame-
hel noīe atthara que fuit mater onā. Fi
⁊ filij ram primogeniti hieramehel fuerūt
moos ioanim ⁊ athar. Onā autē habuit
filios ſemei ⁊ iuda. Filij autem ſemei: na-
dab ⁊ abyſur. Nomen vero vxoris abiſur
et abigail que peperit aabobbā ⁊ molid.
Filij autē nadab: fuerunt ſaled ⁊ apphaī.
Mortuꝰ eſt autē ſaled abſq; liberis. Filiꝰ
vero apphaim ieſi: qui ieſi genuit ſeſan.
Porro ſeſan genuit ahalai. Filij autē iu-
da fratris ſemei iether ⁊ ionathā. Sed et
iether mortuꝰ eſt abſq; liberis. Porro io-
nathā genuit phaleth ⁊ ziza. Iſti fuerunt
filij hieramehel primogēiti eſrom. Seſan
autē non habuit filios ſed filias: et ſeruū
egipciū nomīe ieraa. Deditq; ei filiā ſuaꝫ
vxorē que peperit ei ethei. Ethei autē ge-
nuit nathan: ⁊ nathan genuit zabad. Za
bad quoq; genuit ophial: ⁊ ophial genuit
obed. Obed genuit iehu: iehu genuit aza-
riam. Azarias genuit helles et helles ge-
nuit helaſa. Helaſa genuit ſiſamoȳ: ſiſa-
moȳ genuit ſellum. Sellum genuit itha-
mian: ithamia autem genuit eliſama. Fi
lij autem caleph fratris hieramehel: me-
ſa primogenitus eius: ipſe eſt pater ziph
filij mareſa pr̄is hebron. Porro filij hebrō
chore ⁊ taphu ⁊ recem ⁊ ſamma. Samma
autem genuit reiam patrem ierthaaz: et
recem genuit ſemmei. Filiꝰ ſemmei maon
⁊ maon pater betſur. Epha autē ꝓcubina
caleph peperit aran ⁊ muſa ⁊ thezez. Por
ro aran genuit gezez. filij iahaddai regaz
⁊ ioathan ⁊ geſan ⁊ phaleth ⁊ epha ⁊ ſa-
aph. Concubina caleph maacha pepe-
rit ſaber ⁊ tharana. Genuit autem ſaaph
pater madmena ſue patrem machbena: ⁊
patrē gabbaa. Filia vo caleph fuit achſa
Hij erant filij caleph filij vr primogeniti
ephrata: ſobal pater cariathiarim. ſalma
pater betleem. ariph pater bethgater.
Fueſt autē filij ſobal pr̄is cariathiarim.

⁊ huſan ⁊ regnauit ꝓ eo adad filiꝰ badad
qui pcuſſit madian in terra moab ⁊ nomē
ciuitatis eiꝰ abiuth. Cūq; ⁊ adad fuiſſet
mortuꝰ. reg̃uit ꝓ eo ſemla de maſreca. Soꝫ
et ſemla mortuus eſt: ⁊ reg̃uit ꝓ eo ſaul
de rooboth q̄ iuxta amnē ſita eſt. Mortuo
q̄ꝫ ſaul reg̃uit ꝓ eo balaana filiꝰ achobor
Soꝫ ⁊ h̄ mortuꝰ ē: ⁊ reg̃uit ꝓ eo adad cuiꝰ
vrb̄ nomē fuit phou. ⁊ appellata ē vxor eiꝰ
mehetabel filia matred. filie mezaab. Ad-
ad aūt mortuo: duces ꝓ regibꝫ ī edō eſſe ce
perūt. Dux thāna. dux alia. dux ietheth.
dux oolibama. dux hela. dux phinō. dux
cenez. dux theman. dux mapſar. dux ma-
gdihel. dux hirā. Hij duces edom.

Capitulum. II.

Filij aūt iſrl̄. ruben. ſimeon. leui. iu
da. iſachar ⁊ zabulō. dan. ioſeph.
beniamin. neptalī. gad ⁊ aſer. Fi-
lij iuda. her aunan ⁊ ſela. Hij tres nati ſūt
ei ō filia ſue chananitidis. Fuit aūt her pri
mogenitꝰ iuda malꝰ coram dño ⁊ occidit eū
Thamar aūt nurꝰ eiꝰ pepit ei phares ⁊ za-
ra. Oēs g̃ filij iuda q̄nq;. Filij aūt phares
eſroz ⁊ amul. Filij q̄ꝫ zare: zamri ⁊ ethan
⁊ eman. chalcal q̄ꝫ ⁊ darda. ſil' q̄nq;. Filij
charmi: achar q̄ turbauit iſrl̄ ⁊ peccauit
in furto anathematis. Filij ethan: aza-
rias. Filij aūt eſrom q̄ nati ſūt ei: ierame-
hel ⁊ ram ⁊ calubi. h̄ ē caleph. Porro ram
genuit aminadab: aminadab aūt genuit
naaſon pr̄icipem filioꝝ iuda. Naaſon q̄ꝫ
genuit ſalmō de q̄ ortꝰ ē booz. Booz vo ge
nuit obed q̄ ⁊ ipe genuit iſai. Iſai aūt genu
it pr̄ogenitū heliab. ſcōm abinadab. ter-
ciū ſammaha. q̄rtū nathanael. q̄ntū ſad-
dai. ſextū aſon. ſeptimū dauid: q̄ꝝ ſoroꝛes
fuerūt ſaruia ⁊ abigail. Filij ſarphie: abi-
ſai ioab ⁊ aſahel tres. Abigail aūt genuit
amaſa: cuius pr̄ fuit gether iſmahelites.
Caleb vo filiꝰ eſrom accepit vxorē nomīe
azuba de q̄ genuit ierioth. fueſtq; filij eiꝰ
iaſer ⁊ ſobab ⁊ ardon. Cūq; mortua fuiſſꝫ
azuba accepit vxorē caleb ephrata q̄ pepit
ei hur. Porro hur genuit vri ⁊ vri genuit
beſelehel. Poſt hec īgreſſus ē eſrom ad fi-
liā machir filij pr̄is galaad ⁊ accepit eam
cū eſſet ānoꝝ ſexaginta. Que pepit ei ſe-
gub: ſed ⁊ ſegub genuit iair ⁊ poſſedit vi-
gintitres ciuitates in terra galaad. Cepit

qui diuidebat dimidiũ requietionũ: et de ꝯgtione cariathiarĩ. iethrei: et aphuthei et semathei et maserei. Ex hijs egressi sũt saraite ⁊ esthaholite. Filij salma. pr̃is betleem ⁊ netophati corone dom⁹ ioab ⁊ dimidiũ req̃etõnis sarai. Cognatões q̃z scribaꝝ habitãtiũ in iabes canẽtes atq̃z resonãtes ⁊ ĩ tabnacul' ꝯmorãtes. Hij sũt cinei qui venerũt de calore pr̃is domus rechab.

Capitulum. .III.

DAuid vero hos habuit filios qui ei nati sũt in hebron. Primogenitum ammon: ex achinoen israhelitide. secũdũ daniel de abigail carmelitide. terciũ absalon filium maacha filie tholomei regis iessur. q̃rtũ adoniã filiũ agith. q̃ntũ saphaciã ex abital. sextũ ietrahaz d̃ egla vxore sua. Sex g̃ nati sũt ei in hebrõ vbi reg̃uit septẽ ãnis ⁊ sex mẽsibꝫ. Trigĩta at̃ ⁊ tribꝫ ãnis reg̃uit ĩ hierl'm. Porro ĩ hierl'm nati sunt ei filij. samaa ⁊ sobab. ⁊ nathan ⁊ salomon q̃tuor de bersabee filia amihel. Jabaar q̃z ⁊ helisama ⁊ eliphalech et noge et napheg et iaphie necnõ elisama ⁊ eliade ⁊ eliphaleg nouẽ. Oẽs hij filij dauid absq̃z filijs ꝯcubinaꝝ: habuer̃tq̃z sororẽ thamar. Fili⁹ at̃ salomõis roboã: cui⁹ abia filius genuit asa. De hoc q̃z natus est iosaphat pater ioraz: qui ioraz genuit ochoziaz: ex q̃ ortus est ioas: ⁊ hui⁹ amasias filius genuit azariaz. Porro azarie filius ioathan ꝓcreauit achaz pr̃ez ezechie de q̃ natus est manasses: sed ⁊ manasses genuit ammon pr̃em iosie. Filij at̃ iosie fuerũt: prĩogenitus iohannan. secũdus ioachim. tercius sedechias. q̃rtus sellum. De ioachim natus est iechonias et sedechias. Filij iechonie fuerũt asir q̃ salathiel. melchirã. phadaia. sennasar ⁊ iethzenia. sama et nadabia. De phadaia orti sunt zorobabel et semmei. Zorobabel genuit mosollã. ananiam ⁊ salomith. sororẽ eoꝝ: asabaz q̃z ⁊ iochol ⁊ barachiã ⁊ azadiam. iosabeseth quinq̃z. Filius aũt ananie phaltias pater hieseie: cui⁹ filius raphaia. Hui⁹ quoq̃z filius arnon de quo natus est abdia: cuius filius fuit sechemas. Filius secheme. semeia: cui⁹ filij archtus et iegaal et baaria et naaria et saphat et sesa sex numero. Filius naarie: elioenai ⁊ ezechias et ezricaz tres. Filij elioenai oduia ⁊ heliasub et pheleia ⁊ accub ⁊ iohannan et dalaia ⁊ anan septem.

Capitulum. .IIII.

FIlij iuda. phares. esrõ ⁊ charmi et hur ⁊ subal. Rahia vero filius subal genuit geth de quo nati sunt achumai ⁊ laad. Hee ꝯgnationes sarathi. Ista q̃z stirps ethaz: iesrahel ⁊ iesema et iedebos. Nomẽ q̃z sororis eoꝝ asalel phuni. Phuniel aũt pater gedor et eser pater osa. Isti sunt filij hur: primogeniti ephrata patris bethleez. Assur vero patris thecue erant due vxores alaa ⁊ naara. Pepit aũt ei naara oozã ⁊ epher ⁊ themmani et aastari. Isti sunt filij naara. Porro filij aala. sereth. ÿasaar ⁊ ethnã. Ch⁹ at̃ genuit anob ⁊ soboba ⁊ ꝯgnationem aharel filij arim. Fuit autẽ iabes inclit⁹ pre fratribꝫ suis. et mater eius vocauit nomen illius iabes dicẽs: qꝛ pepi eũ in dolore. Inuocauit g̃ iabes deũ isrl' dicẽs. Si bñdicens benedixeris mihi: et dilataueris terminos meos: ⁊ fuerit manus tua mecũ: ⁊ feceris me a malicia ñ oꝓprimi. Et p̃stitit ei de⁹ q̃ p̃catus est. Caleph autez frater sua genuit machir: qui fuit pr̃ esthon. Porro esthon genuit betharapha ⁊ phesse ⁊ thena pr̃ez vrbis naas. Hij sunt viri recha. Filij autẽ cenez: othoniel ⁊ saraia. Porro filij othoniel: athat ⁊ maonathi. Maonathi genuit ophra. Saraias at̃ genuit ioab pr̃ez vall' artificũ. Ibi q̃ꝓpe artifices erãt. Filij vero caleph filij iephone: hir ⁊ hela ⁊ nahẽ. Filij q̃z hela cenez. filij q̃z ialelelliph ⁊ ziphathiria ⁊ asrahel. Et filij ezra: iether ⁊ mereth ⁊ opher ⁊ iahalon. Genuitq̃z mariaz et sammai ⁊ iesba patrem esthamo. Vxor quoq̃z eius indaia peperit iareth patrem gedor ⁊ heber patrem socho ⁊ ichutiel patrem ianon. Hij autem filij bithie filie pharaonis quã accepit mered: et filij vxoris odaite sororis nathã patris ceila. garmi ⁊ esthamo qui fuit d̃ machati. Filij quoq̃z sÿmon. ammon et rimma filius anan et thilon: et filij iesi zoeth et benzoeth. Filij sela filij iude: her pater lecha: et laiada pater maressa: et cognationes domus ei⁹ operantiuz bissum in domo iuramenti. Etiam qui stare fecit solem. Viriq̃z

mendacij ꝙ securus ꝙ incedens: qui prin-
cipes fuerūt in moab:ꝙ que reuerse sunt
in lehē. Hec aūt verba vetera. Hij sunt fi-
guli habitātes in plātationibꝫ ꝙ in sepibꝫ
apd regē in opibꝫ eius:ꝓmoratiqꝫ sūt ibi.
Filij symeon:namuel ꝙ iamin iarib. zara
saul Sellū filiꝰ eiꝰ:mabsā filiꝰ eiꝰ. masma
filiꝰ eiꝰ. Filij masma:amubel filiꝰ eiꝰ:za-
chur filiꝰ eiꝰ. sēmei filiꝰ eius. Filij semmei
sedecī:ꝙ filie sex. Frēs aūt eiꝰ ñ habuerūt
filios multos:ꝙ vniuersa ꝯgnacio nō po-
tuit adēqre sūmā filiorꝫ iuda. Habitaueſt
aē in bersabee ꝙ molada ꝙ hasarsual ꝙ in
ballaa.ꝙ in asom ꝙ in tholad ꝙ in bathuel
ꝙ in orma ꝙ ī sicelleg ꝙ in betmarchaboth
ꝙ in asarsasusim ꝙ ī bethberai ꝙ in saarim
Hec ciuitatēs eorꝫ vsqꝫ ad regē dauid:vil-
leqꝫ earꝫ ethā ꝙ aen rēmō ꝙ thocen ꝙ asan
ciuitatēs q̄nqꝫ:ꝙ vniuersi viculi eorꝫ ꝑ cir
cuitū ciuitatū istarꝫ vsqꝫ ad baal. Hec est
habitatio eorꝫ:ꝙ sediū distributio. Moso-
bab q̄ꝫ ꝙ iemlech ꝙ iosa filiꝰ amasie ꝙ iobel
ꝙ iehu filiꝰ iosabie filij saraie filij asibel. e-
lioenai ꝙ iacoba ꝙ isuaia ꝙ asaia ꝙ adibel
ꝙ isimibel ꝙ banaia ziza q̄ꝫ filiꝰ sephei. fi-
lij allon. filij idaia. filij semri. filij samaia.
Isti sūt noīati prīcipes in ꝯgtionibꝫ suis
ꝙ ī domo affinitatū suarꝫ mltiplicati sūt
vehemētēr. Et pfecti sūt vt īgrederenē in
gador vsqꝫ in orientē vall':ꝙ vt q̄rerēt pa-
scua gregibꝫ suis. Inuenertqꝫ pascuas v-
beres ꝙ valde bonas ꝙ terrā latissimā ꝙ q̄-
etā ꝙ fertilē ī q̄ añ hītauerāt ꝺ stirpe chā.
Hij ꝯ venert q̄s sup descripsim? noīatim
in diebꝫ ezechie regis iuda:ꝙ pcusserт tab
nacl'a eorꝫ ꝙ hītatores q̄ inuēti fuerāt ibi.
ꝙ deleuerūt eos vsqꝫ ad pñtē diē:hītaueſt
qꝫ ꝑ eis q̄niā vbrimas pascuas ibidē repe
rerūt. De filijs q̄ꝫ simeō abierт in montē
seir viri q̄ngēti. hñtes prīcipes phaltiā et
naariā ꝙ raphaiā ꝙ ozibel filiꝰ iesī: ꝙ pcus
serт reliq̄as q̄ euadere ñ potерāt amelechi-
tarū:ꝙ hītaueſt ibi ꝑ eis vsqꝫ ad diē hāc.

¶ Capitulum. V.

Filij quoqꝫ ruben ꝓmogeniti isrl'.
ipse quippe fuit primogenitus eiꝰ
sed cū violasset thorꝫ pris sui data
sunt ꝓmogenita eiꝰ filijs ioseph filij isrl':
et nō est ille reputatꝰ in primogenitum.
Porro iudas qui erat fortissimus inter
fratres suos:de stirpe eius principes ger-
minati sūt. primogenita aūt reputata sūt
ioseph. Filij ꝯ ruben ꝓmogeniti israhel:
enoch. phallu esrom ꝙ carmi. Filij iobel:
samaia filiꝰ eius:gog filius eius. semei fi
lius eius. micha filius eius. reehia filius
eiꝰ. baal filius eiꝰ. beera filiꝰ eiꝰ:quē ca-
ptiuū duxit thеglat phalasar rex assiriorꝫ
et fuit princeps in tribu ruben. Fratres
autē eius ꝙ vniuersa ꝯgnatio eius. qñ nu-
merabanē per familias suas habuerunt
prīcipes iehihel ꝙ zachariam. Porro bala
filius azaz filij samma filij iobel:ipse ha-
bitauit in aroer vsqꝫ ad nebo ꝙ beelmeon
Conē orientalē quoqꝫ plagam habitauit
vsqꝫ ad ītroitū heremi ꝙ fluuiū eufraten.
Multū quippe iumentorꝫ numerū possi-
bant in terra galaad. In diebꝫ autē saul
preliati sunt ꝓtra agarenos ꝙ interfeceт
illos: habitauerūtqꝫ pro eis in tabnacul'
eorꝫ in omni plaga que respicit ad orien-
tem galaad. Filij vero gad e regione eorꝫ
habitauerunt in terra basan vsqꝫ selcha:
iobel in capite. vt saphan scdus. ianai aūt
et saphat in basan. Fratres vero eorꝫ ꝺm
domus cognationū suarꝫ: michael ꝙ mo-
sollam ꝙ sebe ꝙ iore ꝙ iachā ꝙ zie ꝙ heber se
ptē. Hij filij abiahil:filij vri filij iaro filij
galaad. filij michael filij iesei. filij geddo fi
lij buz. Fratres q̄qꝫ filij abdihel filij guni
principes domus in familijs suis: ꝙ habi-
tauerunt in galaad ꝙ in basan ꝙ in vicu-
lis eius: ꝙ in cunctis suburbanis saron
vsqꝫ ad terminos. Omnes hij numerati
sunt in diebꝫ ioathā regis iuda ꝙ in diebꝫ
hieroboā regis israhel filij ruben ꝙ gad et
dimidie tribꝫ manasse:viri bellatores scu
ta portantes ꝙ gladios:ꝙ tēdentes arcum
eruditiqꝫ ad prelia q̄dragintaq̄tuor milia
ꝙ septingētiseptuagīta pcedētes ad pugnā
Dimicauerūt ꝑ agarenos. ithurei vō ꝙ
naphei ꝙ nodab pbuerūt eis auxiliū. Tra
ditiqꝫ sūt ī manꝰ eorꝫ agareni ꝙ vniuersi q̄
fuerāt cū eis:qꝝ deū īuocaueſt cū pliarēt
et exaudiuit eos eoq̄ credidissent in eū.
Ceperūtqꝫ oīa q̄ possederāt camelorꝫ qui-
quagīta milia:ꝙ ouiū ducēta quinq̄gīta
milia. asinos duo milia. ꝙ aīas hoīm cen-
tū milia. Ditnerati aē mlti corueſt. Fuit
enī bellū dñi. Habitaueſtqꝫ ꝑ eis vsqꝫ ad
transmigcionē. Filij quoqꝫ dimidie tribꝫ

manasse possederunt terraz a finibꝫ basan
usqꝫ baal hermon et sanir et montē her-
mon. Ingēs q̄ppe nūer⁹ erat. Et hij fuerāt
pncipes dom⁹ ꝓgnationū eoꝝ: efer iesi ⁊
belibel . esribel ⁊ hieremia ⁊ odoia ⁊ iedi-
bel viri fortissimi ⁊ potētes: ⁊ noīati du-
ces ī familijs suis. Reliq̄runt aūt deū pm
suoꝝ ⁊ fornicati sūt p⁹ deos pplorꝝ terre:
q̄s abstulit dns cora eis: ⁊ suscitauit dns
isrl'spūm phul regis assirioꝝ et spūm tē-
glat phalasar rḡis assur ⁊ trnstulit ruben
et gad ⁊ dimidiā tribū manasse ⁊ adduxit
eos in ale et in abor et aam ⁊ fluuiū goza
usqꝫ ad diem hanc. Capi. VI.

Filij leui. gerson caath et merari.
Filij caath. amrā ysaar hebrō et
ozibel. Filij amrā: aaron moyses
et maria. Filij aaron. nadab ⁊ abiu elea-
zar ⁊ ythamar. Eleazar genuit finees ⁊ fi
nees genuit abisue. Abisue vero genuit
bocci ⁊ bocci genuit ozi. ozi genuit zara-
iaz ⁊ saraias genuit meraioth. Porro me-
raioth genuit amariā: ⁊ amarias genuit
achitob. achitob genuit sadoch: ⁊ sadoch
genuit achimaas. Achimaas genuit aza-
riā. azarias genuit iohānan: iohānan ge
nuit azariā. Ipe est q̄ sacerdocio fūct⁹ est
ī domo quā edificauit salomō in hierl'm.
Genuit aūt azarias amariā: ⁊ amarias ge-
nuit achitob. Achitob genuit sadoch: ⁊ sa
doch genuit sellū. Sellū genuit helchiā ⁊
helchias genuit azariaz. Azarias genuit
azariaz. azaraias genuit iosedech. Porro
iosedech egressus ē qñ trnstulit dns iudā ⁊
hierl'm p man⁹ nabuchodonosor . Filij g̈
leui gerson caath ⁊ merari. Et hec noīa fi
liorꝝ gerson: lobni. semei. Filij caath. am-
ram ⁊ ysaar ⁊ hebrō ⁊ ozibel. Filij merari
mooli ⁊ musi. Hee aūt ꝓgtiōes leui ꝑm fa-
milias eoꝝ. Gerson. lobni filiꝰ eius. iaath
filiꝰ eius. zāma filiꝰ eiꝰ. ioaa filiꝰ eiꝰ. ad-
do filiꝰ eiꝰ. zara filiꝰ eiꝰ: iethraz filiꝰ eiꝰ.
Filij caath. amminadab filiꝰ eius. chore
filiꝰ eius. asir filiꝰ eius. helcana filiꝰ eius
abiasaph filiꝰ eius. asir filiꝰ eiꝰ. caath fi-
lius eiꝰ. uziel filiꝰ eiꝰ. ozas filiꝰ eiꝰ. saul
filiꝰ eiꝰ. Filij helcana. amasai ⁊ achimoth
⁊ helcana. Filij helcana. sophai filiꝰ eius.
naath filiꝰ eiꝰ. heliab filiꝰ eiꝰ. hieroboaz
filiꝰ eiꝰ. helcana filiꝰ eiꝰ. Filij samuel pri-
mogenitꝰ vassemi ⁊ abia. Filij aūt merari.
mooli. lobni filiꝰ eius. semei filiꝰ eiꝰ. oza
filiꝰ eiꝰ. samaa filiꝰ eiꝰ. aggia filiꝰ eiꝰ. asa-
ia filiꝰ eius. Isti sūt q̄s pstituit dauid sup
cātores domꝰ dñi ex q̄ collocata est archa
⁊ mīstrabāt cora tabnaculo testimonij ca-
nētes donec edificaret salomō domū dñi
in hierusalē. Stabāt aūt iuxta ordinē suū
in mīsterio. Hij vo sūt qui assistebāt cū fi-
lijs suis ꝺ filijs caath: hemā cātor filiꝰ io-
bel. filij samuel filij helcana filij hieroaz fi
lij belibel filij thou filij suph filij helcana.
filij iobel filij maath filij amasai filij helca
na filij iobel filij azarie filij sophonie filij
thaath filij asir filij abiasaph filij core filij
ysaar filij caath filij leui. filij isrl': ⁊ fr̄ eiꝰ
asaph q̄ stabat a dextris eiꝰ: asaph filiꝰ ba
rachie. filij samaa. filij michael. filij basaie
filij melchie . filij athai . filij zara filij a-
daia. filij ethan filij samma filij semei filij
ieth filij gersō filij leui. Filij aūt merari fra
tres eoꝝ ad sinistrā: ethan filij chusi. filij
abdi. filij maloth filij asabie filij amasie fi
lij helchie filij amasai. filij bonni. filij som-
er filij mooli. filij musi filij merari filij le-
ui. Frēs q̄ꝫ eoꝝ leuitē q̄ ordīati sūt ī cun-
ctū mīsteriū tabnaculi domꝰ dñi. Aaron
vero ⁊ filij eiꝰ adolebāt incēsū sup altare
olocausti ⁊ sup altare thimiamatis. in oē
opus scti sctoꝝ: ⁊ vt p̄carent̄ p isrl'iuxta
oīa q̄ p̄cepat moyses ꝺnus dei. Hij sūt aūt
filij aaron. Eleazar filiꝰ eiꝰ. finees filius
eiꝰ. abisue filiꝰ eiꝰ. bocci filiꝰ eiꝰ. ozi filiꝰ
eiꝰ. zaraia filiꝰ eiꝰ. meraioth filiꝰ eiꝰ. ama
ria filiꝰ eiꝰ. achitob filiꝰ eiꝰ. sadoch filius
eiꝰ. achimaas filiꝰ eiꝰ. Et hec hītacla eoꝝ
p vicos atqꝫ ꝓfinia filioꝝ scꝫ aaron iuxta
ꝓgtiones caathitaꝝ. Ipſ enī sortē ꝓtige-
rāt: dederūt ig̈r eis hebron ī terra iuda et
suburbana eiꝰ p circuitū: agros aūt ciuita
tis ⁊ villas caleph filij iephone. Porro fi-
lijs aaron dederūt ciuitates ad ꝓfugiēdū
hebrō ⁊ lobna ⁊ suburbana eiꝰ: ysether q̄ꝫ
⁊ esthemo cū suburbanis suis. sꝫ ⁊ helon ⁊
dabir cū suburbāis suis: asan q̄ꝫ ⁊ bethse-
mes ⁊ suburbaua eaꝝ. De tribu aūt ben-
iamin gabee ⁊ suburbana eius: ⁊ almath
cum suburbanis suis: anathot q̄ꝫ cū sub-
urbanis suis . Omnes ciuitates tredecim
cū suburbanis suis: per ꝓgnationes suas.
Filijs aūt caath residuis de ꝓgtōne sua de-
dert ex dimidia tribu manasse ī possessiōꝫ

vrbes decē. Porro filijs gerſon p ꝯgnatō-
nes ſuas de tribu yſachar ⁊ de tribu aſer
⁊ de tribu neptalim ⁊ de tribu manaſſe in
baſan vrbes ⁊tuordecim. Filijs aī merari
p ꝯgtiões ſuas de tribu ruben ⁊ de tribu
gad ⁊ de tribu zabulon. dederūt ſorte ciui-
tates duodecim. Dederūt q̄z filij iſrl̄ leui-
ticis ciuitates ⁊ ſuburbana ea. Dederūt
q̄z p ſortē ex tribu filioꝝ iuda. ⁊ ex tribu
filioꝝ ſymeō. ⁊ ex tribu filioꝝ beniamin
vrbes has q̄s vocauerūt nois ſuis: ⁊ hijs
qui erāt ex ꝯgtiõe filioꝝ caath. Fecerūt-
q̄z ciuitates in tērmīs eoꝝ de tribu ephraī
Dederūt ḡ eis vrbes ad ꝯfugiēdū ſichē cū
ſuburbanis ſuis ī mōtē ephraī ⁊ gazer cū
ſuburbanis ſuis. hiemaann q̄z cū ſubur-
banis ſuis. ⁊ bethorō ſil̄r: necnō de tribu
dan elezethegebethor ⁊ heylon ⁊ helon cū
ſuburbanis ſuis ⁊ gethrēmon in eūdē mo
dū. Porro ex dimidia tribu manaſſe aner
⁊ ſuburbana eiꝰ. balaā ⁊ ſuburbana eius:
hijs videlicet qui de ꝯgnatõe filioꝝ caath
reliqui erāt. Filijs aī gersō de ꝯgnatione
dimidie tribu manaſſe gaulon in baſan ⁊
ſuburbana eiꝰ: ⁊ aſtaroth cū ſuburbanis
ſuis. De tribu yſachar. cedes cū ſuburba-
nis ſuis. ⁊ daberith cū ſuburbanis ſuis:
ramoth q̄z ⁊ ſuburbana eiꝰ. ⁊ anē cū ſub-
urbanis ſuis. De tribu ño aſer maſal cū
ſuburbanis ſuis. ⁊ abdon ſil̄r: aſach q̄z ⁊
ſuburbana eiꝰ: roob cū ſuburbanis ſuis.
Porro de tribu neptalim cedes ī galilea ⁊
ſuburbana eiꝰ: ammō cū ſuburbaīs ſuis:
⁊ cariathiarim ⁊ ſuburbana eiꝰ. Filijs aī
merari reſiduis. de tribu zabulō. rēmono
⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ thabor cū ſuburbanis
ſuis. Trās iordanē q̄z ex aduerſo hiericho
pī orientē iordanis de tribu rubē boſor ī
ſolitudinē cū ſuburbanis ſuis: ⁊ iaſſa cū
ſuburbanis ſuis: cademoth q̄z ⁊ ſuburba-
na eiꝰ: ⁊ miphaat cū ſuburbaīs ſuis. Nec
nō ⁊ ꝺ tribu gad. ramoth ī galaath ⁊ ſub-
urbana eius: ⁊ manaim cum ſuburbanis
ſuis: ſed ⁊ eſebon cum ſuburbanis ſuis. ⁊
iezer cum ſuburbanis ſuis.

Capitulum. VII.

Porro filij yſachar: thola ⁊ phua.
iaſub ⁊ ſamerō ⁊tuor. Filij thola
ozi ⁊ raphaia ⁊ ierihel ⁊ iemai ⁊
iepſez ⁊ ſamuel p̄ncipes p dom' coḡtionū
ſuaꝝ. De ſtirpe thola viri fortiſſimi nūe-
rati ſunt in diebꝫ dauid: vigītiduo milia
ſexcēti. Filij ozi: ieſraia de q̄ nati ſūt mi-
chael ⁊ obadia ⁊ iohel ⁊ ioſia q̄nq̄ oēs pī
cipes: cū eis p familias ⁊ pl̄os ſuos accin
cti ad plīū viri fortiſſimi: trigītaſex milia
Ml̄tas enī habuerāt vxores ⁊ filios. Fres
q̄z eoꝝ p omnē ꝯgnatōez iſachar robuſtiſ
ſimi ad pugndū: octogītaſeptē milia nū-
erati ſūt. Filij beniamin: bale ⁊ bochor ⁊
iadihel tres. Filij bale: eſbō ⁊ ozi ⁊ ozihel
⁊ ierimoth ⁊ vrai q̄nq̄: pīcipes familiaꝝ
⁊ ad pugndū robuſtiſſimi. Nūerꝰ aī eoꝝ
vigītiduo milia ⁊ trigītaq̄tuor. Porro fi-
lij bochor zamira ⁊ ioas ⁊ eliezer ⁊ helioe-
nai. ⁊ amri ⁊ ierimoth ⁊ abia ⁊ anathot. ⁊
almathā. Oēs hij filij bechor. Nūerati ſūt
aī p familias ſuas pīcipes ꝯgnatōnū ſua-
ꝝ ad bella fortiſſimi vigīti milia ⁊ ducē-
ti. Porro filij iadihel balā. Filij aī balā:
iheus ⁊ beniamin ⁊ ahoth ⁊ chanana. ⁊ io
thā ⁊ tharſ ⁊ thaiſaar. oēs hij filij iadihel
pīcipes ꝯgtōnū ſuaꝝ viri fortiſſimi: decē
⁊ ſeptē milia ⁊ ducēti ad plīū ꝓcedētes: ſe-
phā q̄z ⁊ hapha filij hir ⁊ aſim filij aſer.
Filij aī neptalī iaſihel ⁊ guni ⁊ aſer ⁊ ſel-
lū filij bale. Porro filij manaſſe eſrihel. cō
cubīaq̄z eiꝰ ſira pepit machir pēz galaad
Machir aī accepit vxorē filijs ſuis happhī
⁊ ſephā: ⁊ būit ſororē noīe maacha. Nomē
aī ſcōi filij ſalphaath. Natæq̄z ſūt ſalpha-
ath filie ⁊ pepit maacha vxor machir filiū
vocauitq̄z nomē eiꝰ phares. Porro nomē
frīs eiꝰ ſares: ⁊ filij eiꝰ vlā ⁊ rehē. Filiꝰ aī
vlā baldā. Hij ſūt filij galaad filij machir:
filij manaſſe Soror aī eiꝰ regīa pepit vi-
decoꝝ ⁊ abiezer ⁊ moola. erāt aī filij ſemi-
da ahin ⁊ ſichē ⁊ liei ⁊ amaz. Filij aī eph-
raī ſuthala. bareth filiꝰ eiꝰ. thaath filiꝰ eiꝰ
elada filiꝰ eiꝰ. thaath filiꝰ eiꝰ ⁊ huiꝰ filiꝰ
zadab. ⁊ huiꝰ filiꝰ ſuthala ⁊ huiꝰ filiꝰ ezer
⁊ elad. Occiderāt aī eos viri geth indigne:
q̄ deſcēderāt vt inuaderēt poſſeſſiões eoꝝ
Luxit igr̄ ephraī pr̄ eoꝝ ml̄tis diebꝫ. ⁊ ve
nerūt frēs eiꝰ vt ꝯſolarent̄ eū. Ingreſſuſq̄z
ē ad vxorē ſuā: q̄ ꝓcepit ⁊ pepit filiū ⁊ vo-
cauit nomē eiꝰ bereia: eoq̄ in malꝫ dom'
eiꝰ ortus eēt filia aī eiꝰ fuit ſara q̄ edifica
uit bethorō inferiorē ⁊ ſupiorē ⁊ ozenzara
Porro filiꝰ eiꝰ rapha ⁊ reſeph ⁊ thale de q̄
natꝰ ē thaā q̄ genuit laadā. huiꝰ q̄z filiꝰ
āmiud q̄ genuit eliſama ꝺ q̄ ortꝰ ē nun. q̄

habuit filiũ ioſue. Poſſeſſio aũt eoꝝ ꝙ hĩta cõ bethel cũ filiabꝫ ſuis: ꝙ ꝓ̃ oꝛiẽtẽ norã: ad occidẽtalẽ plagã gazer ꝙ filie eiꝰ: ſichẽ q̃ꝫ cũ filiabꝫ ſuis atqꝫ aſa cũ filiabꝫ eiꝰ: iuxta filios q̃ꝫ manaſſe bethſan ꝙ filias eiꝰ: thanat ꝙ filias eiꝰ mageddo ꝙ filias eiꝰ doꝛ ꝙ filias eiꝰ. In hĩs hĩtaueꝛt filij ioſeph: filij iſrl̃. Filij aſer: iemna ꝙ ieſua ꝙ ieſui. et baria ꝙ ſara ſoꝛoꝛ eoꝝ. Filij aũt baria heb ꝙ melchiel: ipe ẽ pr̃ barſaith. Heber aũt genuit iephlat ꝙ ſomeꝛ ꝙ iothã ꝙ ſuaa. ſoroꝛẽ eoꝝ. Filij iephlat ſophech ꝙ chamaal ꝙ aſoph. Hĩ filij iephlat. Poꝛro filij ſomer: ahi ꝙ roaga ꝙ iaba ꝙ arã. Filij aũt helẽ fratris eiꝰ: ſupha ꝙ iemna ꝙ ſelles ꝙ amal. Filij ſupha: ſiue aruaphed. ꝙ ſual ꝙ beri ꝙ iãra boſoꝛ ꝙ odoꝛ ꝙ ſãma ꝙ ſaluſa ꝙ iethran ꝙ bera. Filij iether: iephone et phaſpha et ara. Filij aũt ollaa: areth ꝙ auihel et reſia. Omnes hĩ filij aſer: ꝓncipes cog̃tionũ electi atqꝫ foꝛtiſſimi duces ducũ. Numeꝰ aũt eoꝝ etatis q̃ apta eſſet ad bellum: viginti ſex milium.

¶ Capitulũ. VIII.

Beniamin aũt genuit bale ꝓmogenitũ ſuũ: aſbal ſcõm. ochara ẽciũ. noaba q̃rtũ ꝙ rapha q̃ntũ fuerũtqꝫ filij bale addoaꝛ ꝙ gera. ꝙ abiud. abiſue q̃ꝫ ꝙ nemã ꝙ ahoe ſz ꝙ gera. ꝙ ſephu phã ꝙ uraz. Hĩ ſũt filij ahod ꝓncipes cog̃tionuz habitãtiũ ĩ gabaa q̃ ẽnſlati ſũt ĩ manath. Noamã aũt ꝙ achia ꝙ gera ipe ẽnſtulit eos ꝙ genuit oza ꝙ abiud. Poꝛro ſaarahim genuit in regione moab. poſtq̃ dimiſit uſiz. ꝙ bara uxoꝛes ſuas. Genuit aũt de edes uxoꝛe ſua iobab ꝙ ſebia ꝙ moſa ꝙ molchõ iehus q̃ꝫ ꝙ ſethia ꝙ marmach. Hĩ ſũt filij eius ꝓncipes ĩ familijs ſuis. Mehuſim uo genuit achitob et elphaal. Poꝛro filij elphaal: heber ꝙ miſaã ꝙ ſamaad. Hic edificauit ono ꝙ lod ꝙ filias eiꝰ. Bara aũt ꝙ ſãma ꝓncipes cog̃cionũ habitantium in ahialõ. Hĩ fugauerũt habitatoꝛes geth. Et halo ꝙ ſeſac ꝙ ieꝛimoth ꝙ zabadia ꝙ aroth et heber. michael q̃ꝫ et ieſpha et ioaa: filij baria. Et zabadia ꝙ moſollã ꝙ ezechi ꝙ heber ꝙ ieſamari. et iezlia ꝙ iobab: filij elphaal. Et iacim ꝙ zechri. ꝙ zabdi. ꝙ helioenai. ꝙ ſelethai. et heliel. et adaia ꝙ baraia. ꝙ ſamarath: filij ſemei. Et ieſphan et heber et helihel et abdon et zechri et hanan. ꝙ anania. et ailam et anathothia et iephadaia et phanuel: filij ſeſac. Et ſamſari. ꝙ ſooria et otholia et ieꝛſia. helia. et zechri: filij ieroã. Hĩ pr̃iarche et cog̃tionuz ꝓncipes q̃ habitauerũt in hieruſalẽ. In gabaon aũt habitaueꝛt abigabaon et nomen uxoꝛis eius maacha: filiuſqꝫ eius ꝓmogenitꝰ abdon ꝙ ſur ꝙ cis ꝙ baal et ner et nadab: gedur q̃ꝫ ꝙ haio ꝙ zacher ꝙ macelloth Et macelloth genuit ſamaa Hĩtaueꝛtqꝫ ex aduerſo fratꝛ ſuoꝝ ĩ hirl̃m cũ fratribꝫ ſuis. Ner autẽz genuit cis: ꝙ cis genuit ſaul. Poꝛro ſaul genuit ionathã ꝙ melchiſue et abinadab ꝙ beſbaal. Filius aũt ionathã meribbaal: ꝙ meribbaal genuit michaz. Filij micha phitõ ꝙ melech ꝙ thara: abaz: et abaz genuit ioada ꝙ ioada genuit almoth ꝙ aſmoth ꝙ zãri. Poꝛro zãri genuit mooſa. et mooſa genuit baana: cuiꝰ filiꝰ fuit raphaia de quo oꝛtus eſt elaſa. qui genuit aſel. Poꝛro aſel ſex filij fuerũt hĩs nomĩbꝫ: ezricã. bochru. iſmabel. ſaria abadia anan. Omẽs hĩ filij aſel. Filij aũt aſa fr̃is eius. ulã ꝓmogenitꝰ: ꝙ hus ſecũdus: ꝙ helipha leth tercius. Fueꝛtqꝫ filij ulã viri robuſtiſſimi. ꝙ magno roboꝛe tẽtẽtes arcũ ꝙ multos habẽtes filios ac nepotes: uſqꝫ ad centũq̃nq̃ginta milia. Oẽs hĩ filij beniamin.

¶ Capitulũ. IX.

Oniuerſus ergo iſrl̃ dinumeratus ẽ et ſũma eoꝝ ſcripta eſt in libro regum iſrl̃ et iuda tranſlatiqꝫ ſũt in babilonem ꝓpter delictum ſuum. Qui aũt habitauerunt primi in poſſeſſionibꝫ et in urbibꝫ ſuis iſrl̃. et ſacerdotes et leuite et nathinnei: cõmorati ſũt ĩ hirl̃m ꝺ filijs iuda et de filijs beniamin. De filijs q̃ꝫ ephraim et manaſſe othei filiꝰ ãmiud. filij ſemri filij omrai filij bonni. De filijs phares filij iuda. ꝙ de ſilo nÿſia ꝓmogenitꝰ ꝙ filij eius. De filijs aũt zara: iehuel ꝙ fr̃es eoꝛuz ſexcentinonagĩta. Poꝛro de filijs beniamin: ſalo filiꝰ moſollã filij odoia filij aſana. ꝙ iobanaia filiꝰ ieroaz ꝙ helam filiꝰ oꝛi filij mochoꝛi et moſollã filius ſaphacie filij rabuel. filij iebanie et fratres eoꝛuz ꝓ familias ſuas nongentiquinq̃gĩtaſex. Oẽs hĩ ꝓncipes cog̃tionũ ſuaꝝ. ꝓ domos ꝑm ſuoꝝ. De ſacerdotibꝫ autem geiada ioza et iachin rib azarias q̃ꝫ filius helchie filij

moſollaz filij ſadoch filij meraioth filij a-
chitob pōtifex dom⁹ dei. Porro abaias fi-
li⁹ ieroā filij phaſor filij melchia ⁊ maſaia
fili⁹ adihel filij iezra filij moſollā. filij mo-
ſollamoth filij emmer: fres q̄z eor p̄ncipes
p familias ſuas milleſeptīgētiſexaginta
fortiſſimi robore ad faciēdū op⁹ mīſterij ī
domo dei. De leuitis aī ſemeia fili⁹ aſſub
⁊ filij ezricā fil⁹ aſebui ō filijs merari. Oa
chabar q̄z carpētari⁹ ⁊ galabet ⁊ mathaīa
fili⁹ micha filij zechri filij azaph ⁊ obdia fi
li⁹ ſemeie. filij galal. filij ÿdithū: ⁊ barachi
a fili⁹ aſa filij helcana q̄ hītauit ī atrijs ne
tophati. Janitores aī ſellū ⁊ achub ⁊ thel
mō. ⁊ abiman: ⁊ fr̄ eor ſellū p̄nceps: vſq̄
ad illud tp̄us ī porta regis ad orientē ob-
ſuabāt p vices ſuas ō filijs leui. Sellū vo
fili⁹ chore filij abuſaph filij chore cū fr̄ibo
ſuis: ⁊ domo p̄ris ſui. Dij ſunt chorite ſup
opa mīſterij: cuſtodes veſtibl'or tabnacl'i
⁊ familie eor p vices caſtror dñi: cuſtodi
entes introitū. Finees aī fili⁹ eleazar erat
dux eor corā dño. Porro zacharias filius
moſollam ianitor porte tabnacl'i teſtimo-
nij. Qēs hij electi ī oſtiarios p portas du-
cētiduodeciz ⁊ deſcripti ī villis ſuis: q̄s
p̄ſtituerūt dauid ⁊ ſamuel vidēs ī fide ſua
tā ipos q̄ filios eor in oſtijs dom⁹ dñi et
in tabnacl'o vicibo ſuis. Per q̄tuor vētos
erāt oſtiarij id ē ad orientē ⁊ ad occidentē ⁊
ad aq̄lonē ⁊ ad auſtr. fres aūt eor ī vicu
lis morabāt ⁊ veiebāt in ſabbatis ſuis de
tpe vſq̄ ad tp̄us. Dijs q̄tuor leuitis credi
t⁹ erat oīs numer⁹ ianitor ⁊ erāt ſup exe-
dras ⁊ theſauros dom⁹ dñi. Per giz q̄z tē-
pli dñi morabāt ī cuſtodijs ſuis: vt cū tē-
pus fuiſſet ipi mane aperirēt fores. De bo
rū grege erāt ⁊ ſup vaſa mīſterij. Ad nu-
mer ei ⁊ iferebāt vaſa ⁊ efferebāt ō ipis.
De ipis ⁊ q̄ credita habebāt vtēſilia ſan-
ctuarij p̄erāt ſimile ⁊ vino ⁊ oleo et thuri
⁊ aromatibo. Filij aūt ſac dotū vngēta ex
aromatibo p̄ficiebāt: ⁊ mathatias leuites
p̄mogenit⁹ ſellū chorite p̄fect⁹ eor. q̄ ī ſar
tagine frigebāt. Porro de filijs caath frī-
bus eor ſup panes erāt ꝓpoſicōis: vt ſem-
per nouos p ſingula ſabbata p̄pararent.
Dij ſūt p̄ncipes cātor p familias leuitar
q̄ ī exedris morabant: ita vt die ac nocte
iugiter ſuo miniſterio deſuirēt. Capita le
uitar per familias ſuas principes māſēt
in hirl'm. Jn gabaō aūt ꝓmorati ſūt pa
gabaō iahiel: ⁊ nomē vxoris ei⁹ maacha.
Fili⁹ p̄mogenit⁹ ei⁹ abdō: ⁊ ſur. ⁊ cis. ⁊ ba-
al. ⁊ ner ⁊ nadab. gedor q̄z ⁊ ahio. ⁊ zacha
rias. ⁊ macelloth. Porro macelloth genu-
it ſēmaan. Jſti hītaueſt e regione fratrū
ſuor ī hirl'm cū fr̄ibo ſuis. Ner aūt genuit
cis: ⁊ cis genuit ſaul. Et ſaul genuit iona
thā. ⁊ melchiſue ⁊ aminadab. ⁊ iſbaal. Fi-
li⁹ aūt ionathā meribbaal: ⁊ meribbaal ge
nuit micha. Porro filij micha: phitō ⁊ me
lech ⁊ thara ⁊ ahāz. Ahaz aūt genuit iara:
⁊ iara genuit alamath ⁊ azmoth ⁊ zamri.
Zamri aī genuit moeſa: moeſa vo genu-
it baana cui⁹ fili⁹ raphaia genuit elaſa: de
q̄ ortus eſt heſel. Porro heſel ſex filios ha-
buit hijs noīb: ezricā bochru iſmahel ſa-
ria obdia anan. Dij filij heſel.

Capitulū. .X.

Philiſtijm aūt pugnabant ꝓtra iſrl':
fugierūtq̄z viri iſrahel paleſtinos
⁊ ceciderūt vulnerati in mōte gel-
boe. Cūq̄z aꝓpropinq̄ſſent philiſtei p̄ſequē-
tes ſaul ⁊ filios eius: p̄cuſſerunt ionathā.
⁊ aminadab ⁊ melchiſue filios ſaul. Et ag
grauatū eſt p̄lium ꝓtra ſaul: inuenerūtq̄z
eū ſagittarij. ⁊ vulneraverūt iacul'. Et di-
xit ſaul ad armigerz ſuū. Euagina gladiū
tuū ⁊ interfice me: ne forte veniant incircū
ciſi iſti ⁊ illudāt mihi. Noluit aī armiger
ei⁹ hoc facere: timore pterrit⁹. Arripuit g̃
ſaul enſē: ⁊ irruit in eū. Qđ cū vidiſſet ar-
miger ei⁹ videlicet mortuū eſſe ſaul: irruit
ecia ipe in gladiū ſuū ⁊ mortu⁹ ē. Jntērijt
g̃ ſaul ⁊ tres filij ei⁹: ⁊ oīs dom⁹ illi⁹ pariť
ꝓcidit. Qđ cū vidiſſent viri iſrl' q̄ hītabāt
ī cāpeſtribo fugerūt: ⁊ ſaul ⁊ filijs ei⁹ mor-
tuis dereliq̄rūt vrbes ſuas ⁊ huc illucq̄z di
ſperſi ſūt. venerūtq̄z philiſtijm et hītaueŕt
in eis. Die igitur altero detrahētes phili-
ſtijm ſpolia ceſorz: inuenerunt ſaul ⁊ fili-
os eius iacentes in monte gelboe. Cunq̄z
ſpoliaſſent eū ⁊ amputaſſent caput. armi ſ
q̄z nudaſſent: miſerūt in trā ſuā. vt circū-
ferreť ⁊ oſtēdereť ÿdolor templis ⁊ plis.
Arma aūt eius conſecraverūt ī fano dei ſui
⁊ corpus affixerūt ī tēplo dagon. Hoc cū
audiſſēt viri iabes galaad oīa ſcz q̄ phili-
ſtijm fecerāt ſup ſaul: ꝓſurrexerunt fortiſ
virorz fortium. ⁊ tulerūt cadauera ſaul et
filiorz ſuorum: attuleruntq̄z ea in iabes et

sepelierẽt ossa eoꝝ subtꝫ ꝗrcũ q̃ erat ĩ iabes
ꝛ ieiunauerũt septẽ diebꝫ. Mortuꝰ ẽ ḡ saul
ꝑ̃ iniq̃tates suas:eo ꝙ ꝓuaricatꝰ sit mãda
tũ dñi qꝫ ꝓceperat ꝛ ñ custodierit illꝫ: sꝫ
isup eciã phitonissã ꝓsuluerit nec speraue
rit ĩ dño ꝑ̃ qꝫ ꝛ interfecit eũ:ꝛ ẽnstulit re
gnũ eiꝰ ad dꝫ filiũ ysai. Ca. XI.

Congregatꝰ est igiꝫ oĩs isrl̃ ad dꝫ
ĩ hebrõ dicẽs. Os tuum sumꝰ. ꝛ ca
ro tua. Heri q̃ꝫ ꝛ nudiustertiꝰ cuꝫ
adhuc regẽret saul tu eras q̃ educebas ꝛ in
troducebas isrl̃. Tibi eĩ dixit dñs deꝰ tuꝰ.
Tu pasces ꝑ̃lm meũ isrl̃: ꝛ tu eris ꝑnceps
sup eum. Elenerũt ḡ oẽs maiores natu is
rahel ad regẽ ĩ hebrõ. ꝛ iniit dauid cũ eis
fedꝰ corã dño. Unxerũtqꝫ eũ regẽ sup isrl̃:
iuxta ꝓmonẽ dñi quẽ locutꝰ ẽ in manu sa
muhel. Abiit q̃ꝫ dauid ꝛ oĩs isrl̃ in birlm.
Hec ẽ ieb:vbi erãt iebusei habitatores ter
re. Dixerũtqꝫ q̃ habitabãt ĩ ieb ad dauid.
Nõ ingredieris huc. Porro dauid cepit ar
cẽ syõ:q̃ ẽ ciuitas dauid. Dixitqꝫ. Oĩs q̃ ꝑ
cusserit iebuseũ ĩ ꝑmis:erit ꝑnceps ꝛ dux.
Ascẽdit igiꝫ ꝑmꝰ ioab filiꝰ seruie:ꝛ factꝰ ẽ
ꝑnceps. Habitauit aũt dauid ĩ arce:ꝛ idcir
co appellata ẽ ciuitas dauid. Edificauitqꝫ
urbẽ ĩ circuitu a mello usqꝫ ad giꝫ. Joab
aũt reliqua urbis extruxit. Proficiebatqꝫ
dauid vadẽs ꝛ crescẽs : ꝛ dñs exercituũ e
rat cũ eo. Hĳ ꝑncipes viroꝝ fortiũ dauid
q̃ adiuuerũt eũ vt rex fieret sup oẽm isrl̃.
iuxta ũbũ dñi qꝫ locutꝰ ẽ ad isrl̃: ꝛ iste nu
merꝰ robustoꝝ dauid. Jesbaã filiꝰ ahamõ
ꝑnceps int̃ triginta. Jste leuauit hastam
suã sup trecẽtos vulneratos. vna vice. Et
pꝰ eũ eleazar filiꝰ patrui eiꝰ ahoites : q̃ e
rat inter tres potẽtes. Jste fuit cũ dauid ĩ
aphes dñi:qñ philistĳm ꝯgregati sunt ad
locũ illũ in ꝓliũ. Et erat ager regionis il
lius plenus ordeo: fugeratqꝫ ꝑ̃lus a facie
philistinoꝝ ꝫ stetit ĩ medio agri:ꝛ defẽdit
eũ. Cũqꝫ ꝑcussisset philisteos: dedit dñs sa
lutẽ magnã ꝑ̃lo suo. Descẽderũt aũt tres ꝺ
triginta ꝑncipib ad petrã ĩ q̃ erat dauid
ad spelunca odollã: qñ philistĳm fuerant
castrametati ĩ valle raphaim . Porro da
uid erat ĩ ꝓsidio: ꝛ stacõ philistinoꝝ ĩ be
thleẽ. Desiderauit igiꝫ dꝫ aquã:ꝛ dixit. O
si quis daret mihi aquã de cisterna bethle
em q̃ ẽ ĩ porta. Tres ḡ isti ꝑ media castra
philistinoꝝ ꝑrexerũt:ꝛ hauserũt aquã de ci
sterna bethleẽ q̃ erat ĩ porta:ꝛ attulerũt ad
dauid vt biberet. Qui noluit: sꝫ magis li
bauit illam dño dicẽs. Absit vt ĩ ꝓspectu
dei mei hoc faciã ꝛ sãguinẽ virorꝝ istoꝝ bi
bã:q: ĩ pricꝰo aiarꝝ suarꝝ attulerũt mihi a
quã. Et ob hãc causã noluit bibere Hec fe
cerũt tres robustissimi. Abisai q̃ꝫ frꝫ iacob
ipe erat ꝑnceps triũ:ꝛ ipe leuauit hastam
suã ꝓ trecẽtos vulneratos:ꝛ ipe erat int̃
tres notatissiꝰ:int̃ tres scdꝰ:inclitꝰ ꝛ ꝑn
ceps eoꝝ. Elerũtñ usqꝫ ad tres ꝑmos nõ ꝑ
uenerat. Banaias filiꝰ ioiade viri robustis
simi q̃ mltꝫ opa ꝑpetrarat ꝺ capsehel:ipe
ꝑcussit duos arihel moab. Et ipe ꝺscẽdit ꝛ
interfecit leonẽ ĩ media cisterna tpe niuis:
ꝛ ipe ꝑcussit vir egiptiũ. cuiꝰ statura erat
q̃nqꝫ cubitoꝝ:ꝛ habebat lanceã vt liciato
rũ texentiũ . Descẽdit igiꝫ ad eũ cũ ꝺga:
ꝛ rapuit hastã quã tenebat manu: ꝛ interfe
cit eũ hasta sua. Hec fecit banaia filiꝰ ioia
de. q̃ erat int̃ tres robustos notatissimus:
int̃ trigĩta ꝑmꝰ. Elerũtñ ad tres usqꝫ ñ ꝑ
uenerat. Posuit aũt eũ dauid ad auriculã
suã. Porro fortissimi viri ĩ exercitu: asa
hel frꝫ ioab. ꝛ eleanã filiꝰ patrui eiꝰ de beth
leẽ:semmoth arodites. helles phallonites
iras filiꝰ acces thecuites. abiezer anato
thites . subochai sochites ilai abothites
marai netophatites. heleth filiꝰ baana ne
tophatites. ethai filiꝰ rebai ꝺ gabaath fili
orũ beniamin:banaia pharathonites. hu
rai ꝺ torrente gaaz:abiel arabathites. azi
moth bauranites eliaba salabonites. filĳ
asom gezonites. ionathã filiꝰ saga arari
thes achiam filiꝰ achar arathites. eliphal
filius ur:apher meberathites ahia phello
nites. asrai carmelites. naarai filiꝰ azbi:io
hel frꝫ nathan. mabaar filiꝰ agarai. selech
ammonites. noorari berothites armiger
ioab filĳ saruie:iras iethreꝰ. gareb iethre
us urias hetheus:zabad filiꝰ ooli: adyna
filius seghar rubenites princeps rubeni
tarum. et cum eo triginta haanan filius
maacha et iosaphat mathanites. ozias a
stharothites. semma et iahihel filĳ bothã
araerites. iedihel filius zamri et ioha fra
ter eius thosaites. helihel mahamites et
ieribai et iosoia filĳ elnaen. ꝛ iethma mo
abites. eliel et obed et iasihel de masobia

Capitulũ. XII.

Hij q̄z veneř ad dō in ſiceleg cū adhuc fugeret ſaul filiū cis: q̄ erant fortiſſimi ⁊ egregij pugnatores: tenētes arcū ⁊ vtrāq; mānu fūdis ſaxa iaciētes ⁊ dirigētes ſagittas. De frib⁹ ſaul ex tribu beniamī. Princeps abiezer ⁊ ioas filij ſamaa. gabaathites. ⁊ iaſiel ⁊ phalleth filij azmoth ⁊ baracha ⁊ iehu anathothites. ſamaias q̄z gabaonites. fortiſſim⁹ inř triginta. ⁊ ſup triginta: ieremias et ihezihel ⁊ iohannan. ⁊ zebab gaderothites. et luzai et ierimuth et baalia et ſamria et ſaphatia. araphites. Helcana ⁊ ieſia. ⁊ azrahel ⁊ ioezer ⁊ ieſraā decrez. ioelā q̄z ⁊ zabadia filij ieroā de gedor. Hoz ⁊ de gaddi trāſfugeř ad dō cū lateret in deſto. viri robuſtiſſimi ⁊ pugnatores optimi: tenētes clipeū ⁊ haſtā. Facies eor q̄ſi facies leōis: ⁊ veloces q̄ſi capree i mōtib⁹. Ezer princeps: obdias ſcd⁹. eliab tercius. maſmana q̄rtus. ieremias q̄nt⁹. ethei ſext⁹. heliel ſeptim⁹. iohannan octau⁹. helzebad non⁹. ieremias decim⁹. bachanna vndecimus. Hij de filijs gad: princeps exercit⁹. Nouiſſim⁹ centū militib⁹ erat: ⁊ maxim⁹ mille. Iſti ſūt q̄ trāſierūt iordanen mēſe primo qñ mūdare cōſueuit ſup ripas ſuas: ⁊ oēs fugauerūt q̄ morabāř in vallib⁹ ad orientalem plagā et occidentalē. Veneř aūt ⁊ de beniamī ⁊ de iuda ad p̄ſidiū i q̄ morabař dauid. Egreſſuſq; ē dauid obuiā eis: ⁊ ait. Si pacifice veniſtis ad me. vt auxiliemī mihi: cor meū iūgař vob⁹. Si aūt inſidiamī mihi p aduerſarijs meis. cū ego iniq̄tatē i manibus nō habeā: videat de⁹ patr nr̄or ⁊ iudicet. Spūs vo dñi induit abiſai principez inter triginta ⁊ ait. Tui ſum⁹ o dauid: ⁊ tecū filij yſai. Pax pax tibi: ⁊ pax adiutoribus tuis. Te em̄ adiuuat de⁹ tu⁹. Suſcepit ergo eos dauid: ⁊ p̄ſtituit p̄ncipes turme. Porro de manaſſe trāſfugerūt ad dauid qñ veniebat cū philiſtijm aduerſus ſaul vt pugnaret ⁊ non dimicauit cū eis: qr inito p̄ſilio remiſerūt eū p̄ncipes philiſtinor dicētes. Periculo capitis nr̄i reuertēř ad dñm ſuum ſaul. Qñ igiř reuerſus ē i ſiceleg trāſfugeř ad eū de manaſſe ednas ⁊ iozaba et iedihel ⁊ michahel et ednas et ioſabath et heliu ⁊ ſalathi. p̄ncipes militū i manaſſe Hij p̄bueř auxiliū dauid aduerſus latrūculos. Oēs em̄ erāt viri fortiſſimi: ⁊ facti ſūt p̄ncipes i exercitu. Hoz ⁊ p ſīgl'os dies veniebāt ad dō. ad auxiliandū ei: vſq; duz fierz gndis numer⁹ q̄ſi exercit⁹ dei. Iſte q̄z ē numer⁹ p̄ncipū exercit⁹ q̄ veneř ad dō cū eēt in hebrō: vt trāſferrēt regnū ſaul ad eū iuxta ōbū dñi. Filij iuda portātes clipeū ⁊ haſtā: ſex milia octīgēti expediti ad pliū. De filijs ſymeon: viror fortiſſimor ad pugnandū ſeptē milia centū. De filijs leui: q̄tuor milia ſexcēti. Ioiada q̄z p̄nceps de ſtirpe aarō: ⁊ cū eo tria milia ſeptingēti. Sadoch eciā puer egregie indol': ⁊ dom⁹ p̄ris eius p̄ncipes vigintiduo. De filijs aūt beniamī frib⁹ ſaul: tria milia. Magna em̄ ps eor adhuc ſequebař domum ſaul. Porro de filijs ephraim vigīti milia octīgēti: fortiſſimi roboze. viri noīati i p̄gnationib⁹ ſuis. Et ex dimidia tribu manaſſe decē ⁊ octo milia: ſingli p noīa ſua venerūt ⁊ p̄ſtituerūt rḡē dō. De filijs q̄z yſachar viri eruditi q̄ nouerāt ſingla tpa ad p̄cipiendū q̄d facere deberet iſrl': p̄ncipes ducēti. Oīs aūt reliq̄ trib⁹. eor p̄ciliū ſeq̄bař Porro de zabulō q̄ egrediebanř ad pliū ⁊ ſtabāt i acie inſtructi armis bellicis q̄nq̄ginta milia venerūt i auxiliū: nō i corde duplici. Et o neptalī p̄ncipes mille: ⁊ cum eis inſtructi clipeo ⁊ haſta triginta ⁊ octo milia. De dan eciā pparati ad pliū vigīti octo milia ſeptīgenti. Et de aſer egredientes ad pugnā ⁊ i acie p̄uocātes: q̄dragīta milia. Trāſ iordanen aūt de filijs rubē et o gad. ⁊ dimidia pte tribus manaſſe: inſtructi armis bellicis. centū vigīti milia. Oēs iſti viri bellatores expediti ad pugnandum corde pfecto. veneř i hebrō: vt p̄ſtituerēt regē dō ſup vniuerſū iſrl'. Hoz ⁊ oēs reliq̄ ex iſrl' vno corde erāt vt rex fieret dō ſup vniuerſū iſrl': fueřtq; ibi apō dō ēbr⁹ diebus p̄metētes ⁊ bibētes. Preparauerāt enī eis fres ſui. Hoz ⁊ q̄ iuxta eos erāt vſq; ad yſachar ⁊ zabulō ⁊ neptaliz: afferebāt panes i azinis ⁊ camel' ⁊ mul' ⁊ bob⁹ ad veſcēdū farinā. palatas. vuāpaſſā. vinū. oleū. boues· arietes ad oēz copiā. Gaudiū quippe erat in iſrahel.

Capitulū. .XIII.

Iniit ař p̄ſiliū dō cū tribunis ⁊ centurionib⁹ ⁊ vniuerſis p̄ncipib⁹: ⁊ ait ad oēm cetū iſrl'. Si placet vob⁹. ⁊ a dño deo nr̄o egredieř pmo quez loquor:

mittam⁹ ad fr̃es nr̃os reliq̃s ī vniuersas regiões isr̃l. ⁊ ad sac̃dotes ⁊ leuitas q̃ hĩ tãt ī suburbanis vrbiũ. vt congregẽt ad nos ⁊ reducam⁹ archã dei nr̃i ad nos. Nõ eī requisiuim⁹ eã ī diebꝫ saul. Et rn̄dit vniuersa mult̃itudo vt ita fieret. Placuerat eī ſmo oī ꝑplo. Cõgregauit g̃ dõ cũctũ isr̃l a sy͛or egipti. vsq; dũ egrediaris emath: vt adduceret archã dei ꝺ cariathiarī. Et ascendit dõ ⁊ oīs vir isr̃l ad collẽ cariathiarī q̃ ẽ ī iuda: vt afferret inde archã dn̄i dei sedẽtis sup̃ cherubin vbi ĩuocatũ ẽ nomẽ ei⁹. Im posuerũtq; archã dei sup̃ plaustr̃ nouũ de domo aminadab. Oza aũ ⁊ fr̃es ei⁹ minabãt plaustr̃. Porro dõ ⁊ vniuersus isr̃l ludebãt corã deo oī ꝺtutis. ī cãticis. ⁊ ī citharis ⁊ psalt̃ris ⁊ tĩpanis ⁊ cimbal̃ ⁊ tubis Cũ aũ peniss̃et ad aream chidõ. tet̃edit oza manũ suã vt sustẽtaret archã bos q̃ꝑe lasciuiẽs paululũ ĩclinauerat eã. Irat⁹ ẽ ita q; dn̄s ꝓ͛ oza. ⁊ ꝑcussit eũ eo q; t̃tigisset archã: ⁊ mortu⁹ ẽ ibi corã dn̄o. Contristatusq; est dõ eo q; diuisisset dn̄s oza: vocauitq; locũ illũ diuisio oze vsq; ī pn̄t̃ diẽ. Et timuit deũ tũc tp̃is dicẽs. Quo possuꝫ ad me ĩtroducere archam dei: Et ob hãc causã nõ adduxit eã ad se. hoc ẽ ī ciuitat̃e dõ: sꝫ auertit ī domũ obededõ gethei. Mã sit g̃ archa dei ī domo obededom trib⁹ mẽsib⁹: ⁊ bn̄dixit dn̄s domui ei⁹. ⁊ omnib⁹ q̃ habebat

Capitulũ. XIIII.

Misit q̃ hiraꝫ rex tyri nuncios ad dõ. ⁊ ligna cedrina ⁊ artifices parietũ lignorũq;: vt edificarẽt ei domũ. Cognouitq; dõ q̃ ꝓfirmasset eũ dn̄s in regẽ sup̃ isr̃l: ⁊ subleuatũ ẽ regnũ suuꝫ sup̃ ꝑplm ei⁹ isr̃l. Accepit q̃ dõ alias vxores in hir̃lm: genuitq; filios ⁊ filias. Et hec noĩa eor̃ q̃ nati sũt ei ī hir̃lm. Samma ⁊ sobab nathã ⁊ salomõ ieber ⁊ elisu ⁊ elipha lech. noga q̃ ⁊ napheg. ⁊ iaphie elisama ⁊ baliada ⁊ elipheth. audiẽtes aũ philistĩm eo q; vnct⁹ eẽt dõ ī r̃gẽ sup̃ vniuersũ isr̃l: ascẽderũt oẽs vt q̃rerẽt eũ. Qđ cũ audisset dõ. egressus ẽ obuiã eis. Porro philistĩm veniẽtes diffusi sũt ī valle raphaim Cõsuluitq; dõ dn̄m dicẽs. Si ascendaꝫ ad philisteos. ⁊si tradꝫ eos ī manu mea: Et dixit ei dn̄s. Ascende et tradam eos ī mãu tua. Cũq; illi ascẽdissent in baalpharasiꝫ: ꝑcussit eos ibi dauid et dixit. Diuisit de⁹ inimicos meos ꝑ manũ meã sicut diuidũtur aque: et idcirco vocatũ ẽ nomẽ loci illi⁹ baalpharasim. Dereliq̃rũtq; ibi deos suos: q̃s dõ iussit exuri. Alia ecĩã vice philistĩm irrueṙt. ⁊ diffusi sũt ī valle. Cõsuluitq; rursũ dõ deũ: ⁊ dixit ei de⁹. Nõ ascendas p⁹ eos: recede ab eis ⁊ veĩes ꝓtra illos ex aduerso piroꝝ. Cũq; audieris sonitũ g̃ diẽtis ī cacumine piroꝝ: tũc egredieris ad bellũ. Egressus ẽ em̃ de⁹ añ te vt ꝑcuciat castra philistĩm. Fecit g̃ dauid sic̃ ꝑceperat ei de⁹: ⁊ ꝑcussit castra philistĩoꝝ ꝺ gabaõ vsq; gazera. Diuulgatũq; est nomen dauid in vniuersis regionib⁹ ⁊ dn̄s dedit pauorem ei⁹ sup̃ omnes gentes

Capitulũ. .XV.

Fecit q̃ sibi domos ī ciuitate dõ: ⁊ edificauit locũ arche dei tet̃editq; ei tabnacl̃m. Tũc dixit dõ. Illicitũ ẽ vt a quocũq; portet̃ archa dei: nisi a leuitis q̃s elegit dn̄s ad portãdũ eã. et ad mĩstrãdũ sibi vsq; inet̃nũ. Cõgregauitq; vniuersum isr̃l ī hirl̃m. vt afferret̃ archa dei in locũ suũ quẽ ꝑparauerat ei: necnõ ⁊ filios. aarõ ⁊ leuitas. De filijs caath vribel ꝓnceps fuit ⁊ fr̃es ei⁹ cẽtumuigĩti. De filijs merari. asaia ꝓnceps ⁊ fr̃es ei⁹ ducẽtitriginta. De filijs gersõ. iobel ⁊ fr̃es ei⁹ centũtriginta. De filijs elisaphan semeias ꝓnceps et fratres eius ducẽti. De filijs hebrõ. elibel ꝓnceps ⁊ fr̃es ei⁹ octoginta. De filijs oziel. amĩadab ꝓnceps et fr̃es eius centũduodecĩ. Vocauitq; dauid sadoch ⁊ abiathar sac̃dotes ⁊ leuitas. vribel: asaiã iobel semeiã elibel ⁊ amĩadab: ⁊ dixit ad eos. Vos q̃ estis ꝓncipes familiar̃ leuitĩcarũ. sanctificamini cũ fr̃ib⁹ vr̃is: ⁊ afferte archam dn̄i dei israhel ad locũ q̃ ei preparat⁹ est: ne vt a ꝓncipio qr̃ nõ eratis pn̄t̃es ꝑcussit nos dn̄s. sic ⁊ nũc fiat. illicituꝫ q̃d nobis agentib⁹. Sanctificati sũt g̃ sacerdotes ⁊ leuite. vt portarẽt archã dn̄i dei israhel. Et tulerũt filij leui archã dei sicut ꝑceperat moy͛ses iuxta verbũ dn̄i humeris suis ī vectib⁹. Dixitq; dauid ꝓncipib⁹ leuitarũ. vt ꝓstituerẽt de fr̃ib⁹ suis cãtores in organis musicor̃. nablis videlicꝫ ⁊ liris ⁊ cĩbal̃: vt r̃sonaret ī excelsis sonit⁹ leticie. Cõstitueũtq; leuitas hemã filiũ iobel. ⁊ ꝺ fr̃ib⁹ ei⁹ asaph filiũ barachie: de filijs vero

merari frib⁹ eox. etha filiu chasaie ⁊ cum eis ffres eox. In scdo ordie: zachariā ⁊ bē ⁊ iazihel ⁊ semiramoth. ⁊ iahel. ⁊ anes. heliab ⁊ banaiā ⁊ maasiā ⁊ mathathiā. ⁊ eliphalu ⁊ maceniā ⁊ obededō ⁊ iehihel ianitores. Porro cātores hemā. asaph. ⁊ ethā ī cimbal' eneis ꝯcrepātes. Zacharias aūt ⁊ iozihel ⁊ semiramoth. ⁊ iathihel ⁊ ani eliab ⁊ maasias. ⁊ baanias. ī nabl' archana cātabāt. Porro mathathias ⁊ eliphalu. ⁊ macenias. ⁊ obededō. ⁊ iehihel ⁊ ozaziu in citharis ꝓ octaua canebāt. epinichiō Chonenias aūt ꝑnceps leuitax ꝓphecie erat: ⁊ ad ꝑcinēdā melodiā. Erat q̄ꝑ valde sapiēs. Et barachias ⁊ helcana. ianitores arche. Porro sebenias ⁊ iosaphat et nathanael ⁊ amasai ⁊ zacharias ⁊ banaias ⁊ eliezer sacdotes clāgebāt tub corā archa dei ⁊ obededō ⁊ abias erant ianitores arche. Igit' dō ⁊ oēs maiores natu isrl' ⁊ tribuni ierūt ad deportādā federis archā dñi ō domo obededō. cū letitia. Cūq; adiuuissz de⁹ leuitas q̄ portabāt archā federis dñi: immolabāt septē thauri ⁊ septē arietes. Porro dō erat indut⁹ stola bissina: ⁊ vniuersi leuite q̄ portabāt archā federis cātoresq; ⁊ chonenias ꝑnceps ꝓphecie inē cantores Dauid aūt indut⁹ erat ephot lineo. Vniuersusq; isrl' deducebāt archā federis dñi: ī iubilo ⁊ sonitu bucine ⁊ tub et cimbalis ⁊ nabl' ⁊ citharis ꝯcrepātes. Cūq; pueisset archa federis dñi vsq; ad ciuitatē dō: michol filia saul ꝓspiciēs ꝑ fenestrā. vidit regē dō saltantē atq; ludētē ⁊ despexit eum ī corde suo

¶ Capitulū. .XVI.

Attulerūt igit' archā dei ⁊ ꝓstituerūt eā in medio tabnacli q̄ tetēderat ei dō: ⁊ obtulerūt olocausta ⁊ pacifica corā deo. Cūq; cōplesset dō offerens olocausta et pacifica bñdixit ꝓplo ī nomīe dñi: et diuisit vniuersis ꝑ singulos a viro vsq; ad mulierē tortā paīs. et ptē asse carnis bubale: ⁊ frixā oleo similā. Cōstituitq; corā archa dñi de leuitis q̄ mīstrarēt ⁊ recordarent opex ei⁹ ⁊ glorificarēt atq; laudarēt dñm deū isrl': asaph ꝑncipē ⁊ scōm ei⁹ zachariā. Porro iahihel ⁊ semiramoth ⁊ iehihel. ⁊ mathathiaz et eliab. ⁊ banaiā et obededom. iehihel super organa psalterij et liras: asaph autē vt in cimbalis ꝓsonaret: banaiā vero ⁊ azihel sacdotes. canere tuba iugit' coram archa federis dñi. In illo die fecit dō ꝑncipē ad cōfitēdū dño asaph ⁊ ffres ei⁹. Cōfitemī dño ⁊ inuocate nomē ei⁹: notas facite ī ꝓplis adinuēcōes ei⁹. Cantate ei et psallite ei. ⁊ narrate oīa mirabilia ei⁹: laudate nom̄ scīm ei⁹: letet cor querētiū dñm. Querite dñm ⁊ vtutem ei⁹: q̄rite faciē ei⁹ semp. Recordamī mirabiliū ei⁹ q̄ fecit signox illi⁹ ⁊ iudicioꝝ oris ei⁹. Semē isrl' ꝑui ei⁹: filij iacob electi ei⁹ Ipe dñs de⁹ nr̄: ī vniuersa tra iudicia ei⁹. Recordamī ī sēpiternū pacti ei⁹: sermōis quē ꝑcepit ī mille generacōes. Quē pepigit cū abrahā ⁊ iuramīti illi⁹ cū ysaac. Et ꝓstituit illud iacob ī ꝑceptū: isrl' ī pactuz sēpiternū dicēs. Tibi dabo tra chanaā. funiculm hereditatis vre. Cū essēt pauci numero. pui ⁊ coloni ei⁹. Et trnsierūt de gēte ī gētē: ⁊ de regno ad ꝓplm alterx. Nō dimisit quēq; calūniari eos: sz īcrepauit ꝑ eis reges. Nolite tāgere xpos meos: et ī ꝓphetis meis nolite malignari. Cātate dño oīs tra: ānūciate ex die ī die salutare ei⁹. Narrate ī gētib⁹ gl'az ei⁹: ⁊ ī cūctis ꝓplis mirabilia ei⁹. Quia magn⁹ dñs ⁊ laudabil' nimis: ⁊ horribilis sup oēs deos. Oēs enī dij ꝓplox ydola: dñs aūt celos fecit. Cōfessio ⁊ magnificēcia corā eo: fortitudo ⁊ gaudium ī loco ei⁹. Affertē dño familie ꝓplox: affertē dño gl'az ⁊ īperiū: datē dño gl'am nomī ei⁹. Leuatē sacficiū ⁊ veītē in ꝓspectu ei⁹ ⁊ adoratē dñm ī decore sancto. Cōmoueat' a facie ei⁹ oīs tra: ipe enī fūdauit orbē īmobilē. Letēt' celi ⁊ exultet tra: ⁊ dicāt ī nacōib⁹ dñs regnauit. Tonet mare et plenitudo ei⁹: exultēt agri ⁊ oīa q̄ ī eis st. Tūc laudabūt ligna salt⁹ coraz dño: quia venit iudicare terrā. Cōfitemī dño qm̄ bon⁹: qm̄ ietternū misericordia ei⁹. Et dicite salua nos de⁹ saluator nr̄: ⁊ congrega nos et erue ō gētib⁹: vt cōfiteamur noī sācto tuo: ⁊ exultem⁹ ī carmīb⁹ tuis. Bñdict⁹ dñs deus isrl' ab ēterno vsq; ietnū: et dicat omnis ꝓplus amē et ymnū deo. Perliqt itaq; ibi corā archa federis dñi asaph ⁊ ffres ei⁹: vt ministrarent in ꝓspectu arche iugiter per singulos dies ⁊ vices suas. Porro obededom ⁊ fratres eius sexagintaocto ⁊ obededom filiū ydithū ⁊ oza. ꝓstituit ianitores Sadoch aūt sacerdotē ⁊ fratres ei⁹ sacdotes corā tabnacl'o dñi ī excelso qō erat in

gabaõ:vt offerrẽt olocausta dño sup altare olocaustomatis iugiť mãe ꝙ vespe: iuxta oĩa q̃ scripta sũt ĩ lege dñi quã ꝓcepit israhel. Et p̃ eũ: hemã. ꝙ ÿthũ ꝙ reliq̃s electos. vnũquẽq; vocabulo suo ad cõfitendũ dño qm̃ ineťnũ miscoia ei⁹. Hemã q̃; ꝙ ÿthũ canẽtes tuba ꝙ q̃tiẽtes cimbala. et oĩa musicoꝝ organa ad canẽdũ dño. Filios aũt ÿthũ fecit eẽ portarios. Reuersusq; ẽ oĩs p̃lus in domũ suã: ꝙ dauid vt bñdiceret eciam domui sue.

¶ Capitulũ. XVII.

Qm̃ ať hĩtaret dauid ĩ domo sua. dixit ad nathan p̃hetã. Ecce ego hĩto ĩ domo cedrina: archa ať federis dñi sub pellib⁹ ẽ. Et ait nathã ad dõ Oĩa q̃ ĩ corde tuo sũt fac: dñs ei tecũ ẽ. Igiť nocte illa fact⁹ ẽ ꝟmo dñi ad nathã dicẽs. Vade ꝙ loq̃re dõ seruo meo. Hec dicit dñs. Nõ edificab tu mihi domũ ad hĩtandũ. Neq; ei mãsi ĩ domo. ex eo tpe q̃ eduxi isrl̃ ỏ terra egipti vsq; ad hãc diẽ: sz fui sẽ p mutãs loca tabnacli ꝙ ĩ tẽtorio manẽs cũ oi isrl̃. Nũq̃d locut⁹ sũ saltẽ vni iudicũ isrl̃ q̃b⁹ ꝓceperã vt pascerẽt p̃lm meũ. et dixi q̃re nõ edificasti mihi domũ cedrinã: Nunc itaq; sic loq̃ris ad ꝟuũ meũ dõ. Hec dicit dñs exercituũ Ego tuli te cũ ĩ pascuis seq̃reris gregẽ. vt eẽs dux p̃li mei isrl̃: et fui tecũ quocũq; profectus: ꝙ interfeci oẽs inimicos tuos corã te: feciq; tibi nomen grãde q̃si vni⁹ magnoꝝ q̃ celebrãť ĩ terra. Et dedi locũ p̃lo meo isrl̃. Plãtabiť ꝙ habitabit ĩ eo. ꝙ vltra nõ ꝑmouebiť: nec filij iniq̃tatis atterẽt eos sicut a ꝓncipio. ex die b⁹ q̃b⁹ dedi iudices p̃lo meo isrl̃: ꝙ humiliaui vniuersos inimicos tuos. Annũcio q̃ tibi. qõ edificatur⁹ sit tibi dñs domũ. Cum q; impleueris dies tuos vt vadas ad pres tuos: suscitabo semẽ tuũ post te qõ erit de filijs tuis. ꝙ stabiliã regnũ eius. Ipe edificabit mihi domũ et firmabo soliũ eius vsq; inetẽrnũ. Ego ero ei ĩ patrẽ. ꝙ ipe erit mihi in filiũ: et misericordiam meã nõ auferaz ab eo sicut abstuli ab eo q̃ añ te fuit. Et statuã eum in domo mea. et ĩ regno meo vsq; in sempiternũ: ꝙ thronus ei⁹ erit firmissim⁹ imꝑpetuũ. Iuxta oĩa vba hec. et iuxta vniuersaz visionẽ istã: sic locut⁹ est nathan ad dõ. Cũq; venisset rex dõ ꝙ stetisset corã dño: dixit. Quis ego sũ dñe de⁹ ꝙ q̃ domus mea. vt ꝑstares mihi talia: Sz et hoc paꝝ visũ est in ꝓspectu tuo. Ideoq; locutus es sup domũ ꝟui tui ecia ĩ futuꝝ ꝙ fecisti me spectabilẽ sup oẽs hoĩes. Dñe de⁹ meus q̃d vltra addere potest dauid cuz ita glorificaueris seruũ tuũ ꝙ ꝓgnoueris eũ: Dñe ꝑ famulũ tuũ iuxta cor tuũ fecisti oẽm magnificẽtiã hanc: ꝙ nota eẽ voluisti vniuersa magnalia. Dñe nõ ẽ similť tui: ꝙ nõ est ali⁹ deus absq; te ex oĩb⁹ quos audiuim⁹ auribꝰ nr̃is. Quis ei ẽ ali⁹ vt populus tu⁹ isrl̃. gẽs vna in tra ad quã perrexit deus vt liberaret ꝙ faceret p̃lm sibi: ꝙ magnitudine sua atq; ꝑ oribꝰ eiceret nacões a facie eius quẽ de egipto liberarat: Et posuisti p̃lm tuũ isrl̃ tibi ĩ p̃lm vsq; inetẽrnũ ꝙ tu dñe fact⁹ es de⁹ ei⁹. Nũc igiť dñe ꝟmo quẽ locut⁹ es famulo tuo ꝙ sup domũ ei⁹ ꝓfirmeť imꝑpetuũ: ꝙ fac sicut locut⁹ es: ꝑ maneatq; ꝙ magnificeť nomẽ tuũ vsq; ĩ sẽ piternũ: et dicať dñs exercituũ de⁹ isrl̃. et domus dauid ꝟui ei⁹ ꝑmanẽs corã eo. Tu ei dñe de⁹ me⁹ reuelasti auriculam ꝟui tui. vt edificares ei domũ: ꝙ ideirco inuenit ꝟu⁹ tu⁹ fiduciam vt oret corã te. Nũc g̃ dñe tu es de⁹ ꝙ locut⁹ es ad ꝟuũ tuũ tãta bñficia: ꝙ cepisti bñdicere domui ꝟui tui vt sit sẽp corã te. Te ei dñe bñdicente. bñdicta erit imperpetuum.

¶ Capitulũ. .XVIII.

Factũ est aũt p⁹ hec vt percuteret dõ philistijm ꝙ hũiliaret eos: ꝙ tolleret geth ꝙ filias ei⁹ de manu philistijm: percuteretq; moab ꝙ fierẽt moabite ꝟui dõ. offerẽtes ei munera. Eo tpe percussit dõ ecia adadezer regẽ soba regiõis emath qñ perrexit vt dilataret ĩperiũ suuz vsq; ad flumẽ eufraten. Cepit g̃ dõ mille q̃drigas ei⁹ ꝙ septẽ milia eq̃tũ ac vigiti milia virorũ peditũ. Subneruauitq; oẽs eq̃s curruz exceptis cẽtũ q̃drigis q̃s reꝟuauit sibi. Supueĩt ať ꝙ syr⁹ damascen⁹: vt auxiliuz ꝓberet adadezer regi soba. Sz ꝙ h⁹ percussit dauid viginti duo milia viroꝝ. Et posuit milites ĩ damasco: vt syria q̃; seruiret sibi ꝙ offerret munera. Adiuuitq; dñs eũ ĩ cũctis ad q̃ perrexerat. Tulit q̃; dauid pharetras aureas q̃s habuerãt ꝟui adadezer. et attulit eas in hierusalẽ: necnõ de thebath et chũ. vrbib⁹ adadezer eris plurimũ: de q̃ fecit salomõ mare eneũ et colũnas: ꝙ vasa

enea. Qđ cū audiſſz thou rex emath. pcuſ ſiſſe videlicz đō oēz exercitū adadezer r̄gis ſoba: miſit adurā filiū ſuū ad regē đō. vt poſtularet ab eo pacē: ꝙ ꝓgtularet ei eoꝙ pcuſſiſſz ꝙ expugſſz adadezer. Aduerſari⁹ qppe erat thou adadezer. Hz ꝙ omīa vaſa aurea ꝙ argētea ꝙ enea ꝓſecuit đō rex domīo. cū argento ꝙ auro qđ tulerat ex vniuerſis gētibꝫ: tā đ ydumea ꝙ moab ꝙ filijs āmon. q̄ đ philiſtijm ꝙ amelech Abiſai đo filī⁹ ſaruie pcuſſit edō ī valle ſalinaꝝ decē ꝙ nouē milia: ꝙ ꝓſtituit ī edō p̄ſidiū: vt ſuiret ydumea đō. Saluauitqꝫ đn̄s đō in cūctis ad q̄ prexerat. Regnuit q̄ đō ſup vniuerſū iſrl̄: ꝙ faciebat iudiciū atqꝫ iuſticiā cūcto pl̄o ſuo. Porro ioab filī⁹ ſaruie erat ſup exercituꝫ ꝙ ioſaphat filī⁹ ahiluth a ꝓmīarijs. Sadoch aī filī⁹ achitob. ꝙ achimelech filī⁹ abiathar ſacerdotes: ꝙ ſuſa ſcriba. Banaias q̄ꝫ filī⁹ ioiade ſup legiōes cerethi ꝙ felethi. Porro filij đō primi ad manū regis.

¶ Capitulū. .XIX.

Hcidit aī vt morer̄ naas rex filī oꝝ āmon: ꝙ regret anon filī⁹ ei⁹ p eo. Dixitqꝫ đō. Faciā miſcōiaz cū anon filio naas. Preſtitit eī mihi p̄ ei⁹ g̃ ciaz. Miſitqꝫ đō nūcios ad ꝓſolādū eū ſup morte p̄ris ſui. Qui cū pueiſſēt ī t̄rā filiorū āmon. vt ꝓſolarēt anō: dixer̄t p̄ncipes filioꝝ āmon ad anon. Tu forſitan putas qđ đō honoris cauſa ī p̄ez tuū miſerit q̄ ꝓſolarent te: nec animaduertis qđ vt exploret ꝙ inueſtigēt ꝙ ſcrutēt t̄rā tuā. venerint ad te ſui ei⁹. Igit anon pueros đō decaluauit ꝙ raſit: ꝙ p̄ſcidit tunicas eoꝝ a natibꝫ vſqꝫ ad pedes ꝙ dimiſit eos Qui cū abiſſēt ꝙ hoc mādaſſent dauid. miſit ī occurſū eoꝝ. Grāt̄ eī ꝓtumeliā ſuſtinuer̄t: ꝙ p̄cepit vt manerēt in hiericho donec creſceret barba eoꝝ. ꝙ tūc reuertēr̄. Videntes aūt filij āmon qđ iniuriā feciſſent đō tā anon q̄ reliqu⁹ pl̄us: miſerūt mille talēta argēti. vt cōducerēt ſibi de meſopotamia ꝙ de ſiria moacha ꝙ đ ſoba curr⁹ ꝙ eq̄tes. Cōduxerūtqꝫ trigintaduo milia curruū: ꝙ regē maacha cū pl̄o ei⁹. Qui cū venīſſēt. caſtrametati ſūt e regione medaba Filij q̄ꝫ āmon ꝓgregati de vrbibꝫ ſuis. venerūt ad bellū. Qđ cū audiſſet dauid: miſit ioab ꝙ omnē exercitum virorꝝ fortium

Egreſſiqꝫ filij āmon: direxerūt aciē iuxta portā ciuitatis. Reges aūt q̄ ad auxilium ei⁹ venerāt ſeparati in agro ſteterūt. Igit̄ ioab intelligēs bellū ex aduerſo ꝙ p⁹ tergū ꝓtra ſe fieri: elegit viros fortiſſimos đ vniuerſo iſrahel. ꝙ prexit ꝓtra ſir̄. Reliquam aūt ptē pl̄i dedit ſub manu abiſai fratris ſui: ꝙ prexerunt ꝓtra filios āmon. Dixitqꝫ. Si vicerit me ſir⁹ auxilio eris mihi: ſi aūt ſuperauerint te filij āmon ero tibi ī p̄ſidiuꝫ. Confortare ꝙ agam⁹ viriliť p pl̄o nr̄o: ꝙ p vrbibꝫ dei noſtri. Dn̄s aūt qđ in ꝓſpectu ſuo bonū eſt: faciat. Perrexit ergo ioab ꝙ pl̄us q̄ cū eo erat ꝓtra ſir̄ ad p̄lium: ꝙ fugauit eos. Porro filij āmon videntes qđ fugiſſet ſirus: ipſi q̄ꝫ fugerūt. abiſai fr̄em ei⁹: ꝙ ingreſſi ſūt ciuitatez. Reuerſuſqꝫ ē eciā ioab in hirl̄m. Videſ autē ſirus qđ cecidiſſet corā iſrl̄: miſit nūcios ꝙ adduxit ſir̄ q̄ erat t̄ns fluuiū. Sophat aī princeps milicie adadezer erat dux eoꝝ. Qđ cū ānunciatū eēt đō: ꝓgregauit vniuerſū iſrl̄. ꝙ t̄nſiuit iordanē: irruitqꝫ ī eos ꝙ direxit exaduerſo aciē: illis p̄pugnāti b⁹. Fugit aūt ſir⁹ iſrl̄. Et interfecit đō đ ſiris. ſeptē milia curruū ꝙ q̄draginta milia peditū: ꝙ ſophat exercitus p̄ncipem. Videntes aūt ſui adadezer ſe ab iſrl̄ eē ſupatos t̄nſfugerūt ad đō ꝙ ſeruierūt ei. Noluitqꝫ vltra ſiria auxiliū p̄bere filijs ammon.

¶ Capitulū. .XX.

Actū ē aī poſt āni circulū (eo tēpore q̄ ſolent reges ad bella procedere) ꝓgregauit ioab exercitum ꝙ robur milicie: ꝙ vaſtauit terram filioꝝ āmō. Perrexitqꝫ ꝙ obſedit rabbath. Porro dauid manebat in hieruſalē q̄ndo ioab p cuſſit rabbath ꝙ deſtruxit eā Tulit aūt đō coronā melchon de capite ei⁹. ꝙ inuenit in ea auri pondo talentū ꝙ p̄cioſiſſimas gemmas: fecitqꝫ ſibi inde diadema. Manubias q̄ꝫ vrbis plurimas tulit: pl̄m aūt q̄ erat ī ea eduxit ꝙ fecit ſuper eos tribulas. ꝙ trahas. ꝙ ferrata carpēta t̄nſire: ita vt diſſecarent̄ ꝙ cōtererent̄. Sic fecit dauid cunctis vrbibꝫ filioꝝ ammon: ꝙ reuerſus ē cū oī pl̄o ſuo. ī hirl̄m. Poſt hec initū ē bellū in gazer aduerſū philiſteos: ī q̄ pcuſſit ſobochai vſathites ſaphaide genere raphaiz ꝙ humiliauit eos. Aliud q̄ꝫ bellum geſtuz eſt aduerſus philiſteos: in q̄ pcuſſit adeo-

dat⁹ filiꝰ ſaltus bethleemites frez goliath gethei: cuiꝰ haſte lignū erat q̄ſi liciatoriuz texētiū. Boz ⁊ aliud bellū accidit ī geth: ī q̄ fuit bō lōgiſſimꝰ ſenos habēs digitos. i. ſimul vigitiq̄tuor: q̄ ⁊ ipe ð raphaiz fuerat ſtirpe generatꝰ. Dic blaſphemauit iſrl̄: et pcuſſit eū ionathan filiꝰ ſamaa fratris dō Dij ſūt filij rapha ī geth: q̄ ceciderūt ī mānu dō ⁊ ꝑuoꝝ eiꝰ.

Capi. XXI.

Onſurrexit aūt ſathan ꝓ iſrl̄: et incitauit dō vt numeraret iſrahel Dixitq; dō ad ioab ⁊ ad ꝓncipes ꝑpli. Jte ⁊ numerate iſrl̄ a bſabee vſq; dan ⁊ afferte mihi numeꝝ vt ſciā. Reſpōditq; ioab. Augeat dñs ꝑplum ſuū cētuplum q̄ ſūt. Nōne dñe mi rex: oēs ꝑui tui ſt̄: Quare hoc q̄rit dñs meꝰ qđ in peccatū reputet iſrahel: Boz ꝑmo regis magis ꝑualuit. Egreſſuſq; ē ioab ⁊ circuiuit vniuerſū iſrl̄ ⁊ reuerſus ē hirl̄m. Dedit q; dō numeꝝ eoꝝ q̄s circuierat: ⁊ inuentꝰ ē oīs numerꝰ iſrl̄ mille milia ⁊ centū milia viroꝝ educētiū gladiū. De iuda aūt trecētaſeptuagīta milia bellatoꝝ. Nā leui ⁊ beniamin nō numerauit: eo q; inuitꝰ exeq̄retur regis ī periū. Diſplicuit aūt deo qđ iuſſū erat ⁊ pcuſſit iſrl̄. Dixitq; dō ad deū. peccaui nimis vt hoc facerē. Obſecro aufer iniq̄tatē ꝑui tui: qz īſipiēt egi. Et locutꝰ eſt dñs ad gad videntē dō dicēs. Vade ⁊ loq̄re ad dō. ⁊ dic ei. Dec dicit dñs. Triū tibi opcōnem do: vnū qđ volueris elige vt faciā tibi Cū q; veniſſet gad ad dō. dixit dñs. Dec dicit dñs. Elige qđ volueris. Aut trib⁹ ānis peſtilētiā. aut t̄b⁹ mēſib⁹ fugere te hoſtes tuos ⁊ gladiū eoꝝ nō poſſe euadere: aut tribus dieb⁹ gladiū dñi ⁊ mortē ꝺſari ī terra ⁊ āgelū dñi interficere ī vniuerſis finibus iſrl̄. Nūc igit̄ vide q̄d reſpondeā ei q̄ miſit me. Et dixit dō ad gad. Ex oī pte me āguſtie ꝑmunt. Boz meliꝰ mihi eſt vt incidā in manꝰ dñi qz multe ſūt miſeracōnes eiꝰ. q̄ꝝ in manꝰ hoīm. Miſit g̈ dñs peſtilenciā ī iſrahel: ⁊ ceciderūt ð iſrl̄ ſeptuagīta milia viroꝝ. Miſit q; angelū in hieruſalē: vt pcuteret eā. Cūq; pcuteret. vidit dñs ⁊ miſertꝰ ē ſup magnitudinē mali: ⁊ imperauit āgelo q̄ pcuciebat. Sufficit iā: ceſſet manꝰ tua. Porro āgelus dñi ſtabat iuxta areā ornan iebuſei: leuāſq; dauid oculos ſuos vidit angelū dñi ſtantē inter celū ⁊ terraz ⁊ euaginatū gladiū in manu eiꝰ. ⁊ verſuz ꝓtra hirl̄m: ⁊ ceciderunt taz ipſe q̄ maiores natu veſtiti cilicijs ꝑpni in terrā. Dixit itq; dauid ad deū. Nonne ego ſum qui iuſſi vt numerarer ꝑplus: Ego ſum qui pecca ui: ego ſum qui inique egi: ego ſum q̄ malum feci: Iſte grex quid ꝓmeruit: Dñe deꝰ meus vertatur obſecro manꝰ tua in me. et in domū patris mei: ꝑplus aūt tuꝰ nō pcuciatur. Angelus aūt dñi pcepit gad vt diceret dauid: vt aſcenderet extrueretq; altare dño deo in area ornan iebuſei. Aſcēdit g̈ dauid iuxta ꝑmonē gad: quē locutꝰ ei fuerat ex nomine dñi. Porro ornan cū ſuſpexiſſet ⁊ vidiſſet angelum q̄tuorq; filij eiꝰ cum eo: abſconderūt ſe. Nam eo tpe terebant in area triticum. Igit̄ cū veniret dauid ad ornan ꝓſpexit eum ornan: ⁊ pro ceſſit ei obuiā de area ⁊ adorauit eū ꝑpnus in terram. Dixitq; ei dauid. Da mihi locum aree tue. vt edificem in ea altare domino ita vt quantum valet argenti accipias. ⁊ ceſſet plaga a populo. Dixit autez ornan ad dauid. Tolle ⁊ faciat dominus meus rex quodcunq; ei placet. Sed ⁊ boues do in olocauſtum ⁊ tribulas in ligna et triticum in ſacrificium: omnia libens ꝓbeo. Dixitq; ei rex dauid. Nequaq̄ ita fiet: ſed argentum dabo quantum valet. Neq; eī tibi auferre debeo: ⁊ ſic offerre domīo olocauſta g̃tuita. Dedit g̈ dauid ornan ꝑ loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponderis ſexcētos: ⁊ edificauit ibi altare dño. obtuliq; olocauſta ⁊ pacifica: ⁊ inuocauit deum ⁊ exaudiuit eum in igne ð celo ſup altare olocauſti. Precepitq; dñs āgelo ⁊ cō uertit gladiū ſuū in vaginam. Protinꝰ g̈ dō videns qđ exaudiſſet eū dñs in area ornan iebuſei: immolauit ibi victimas. Tabernaculū aūt dñi qđ fecerat moyſes in deſerto. et altare olocauſtoꝝ ea tempeſtate erat in excelſo gabaon: ⁊ nō prevaluit dō ire ad altare vt ibi obſecraret deū. Nimio enim fuerat timore perterritus: videſ gladium angeli domini.

Capitulū. XXII.

Dixitq; dō. Dec ē domꝰ dei ⁊ hoc altare ī olocauſtū iſrl̄. Et pcepit vt congregarentur omnes proſeliti de terra iſrl̄: ⁊ ꝓſtituit ex eis latomos ad

cedēdos lapides ⁊ poliēdos. vt edificarēt dom⁹ dei. Ferrū q̄z plurimū ad clauos ianuar̄. ⁊ ad ꝯmissuras atq; iūcturas ꝑparauit dō: ⁊ eris pōd⁹ inumerabile. Ligna q̄z cedrina ñ potērāt estimari: q̄ sydonij et tirij deportauer̄t ad dō. Et dixit dō. Salomō fili⁹ me⁹ puer puul⁹ē ⁊ delicat⁹. Dom⁹ aī quā edificare volo dño taī eē debz: vt ī cūctis regionib⁹ noīet̄. Preparabo g̃ ei necessaria. Et ob hāc causā añ mortē suam oēs ꝑparauit impēsas. Vocauitq; salomonē filium suū: ⁊ ꝑcepit vt ei edificaret domū dño deo isrl̄. Dixitq; dō ad salomonē. Filij mi: volūtatis mee fuit vt edificarez domū noī dñi dei mei: sz fact⁹ē sermo dñi ad me dicēs. Multū sāguinē effudisti ⁊ plurima bella bellasti: ñ poteris edificare domū noī meo: tātū effuso sāguine corā me. Filiꝰ q̄ nasceī tibi: erit vir quietissim⁹. Faciā ei eū requiescere ab oīb⁹ inimicis suis p circuitū: ⁊ ob hāc causā pacific⁹ vocabit̄: ⁊ pacē ⁊ ociū dabo ī isrl̄ cunctis diebus ei⁹. Ipe edificabit domū nomī meo: ⁊ ipe erit mihi ī filiū ⁊ ego ero illi in pfem: firmaboq; soliū regni ei⁹ sup isrl̄ ī eternū. Nūc g̃ fili mi sit dñs tecū. ⁊ prosperare ⁊ edifica domū dño deo tuo: sicī locut⁹ē de te. Detq; tibi dñs prudēciā ⁊ sensū: vt regere possis isrl̄: ⁊ custodire legez dñi dei tui. Tūc eī ꝑficere poteris: si custodieris mādata ⁊ iudicia q̄ ꝑcepit dñs moysi vt doceret isrl̄. Cōfortare ⁊ virilit̄ age: ne timeas neq; paueas. Ecce ego ī pauptate mea ꝑparaui impēsas dom⁹ dñi auri talēta cētū milia: ⁊ argēti mille milia talētor̄ eris vo ⁊ ferri nō ē pōd⁹: vincit̄ eī numerus magnitudīe. Ligna ⁊ lapides ꝑparaui ad vniuersa impēdia. Habes q̄z plurimos artifices. latomos. ⁊ cemētarios. artifices q̄z lignor̄. ⁊ oīm artiū. ad faciendū opus prudētissimos. ī auro ⁊ argēto. ere ⁊ ferro cui⁹ nō ē numer⁹. Surge igit̄ ⁊ fac: ⁊ erit dñs tecū. Precepit q̄z dō cūctis ꝓncipibus isrl̄. vt adiuuarēt salomonē filiū suū: cernitis inquiēs qō dñs de⁹ vr̄ vobiscū sit. et dederit vob⁹ requem p circuitū. ⁊ tradiderit oēs inimicos vr̄os ī man⁹ vr̄as: ⁊ subiecta sit tra corā dño ⁊ corā ꝑplo eius. Prebete igit̄ corda vr̄a ⁊ aīas vr̄as vt q̄ratis dñm deū vestrū: et ꝓsurgite ⁊ edificate sanctuariū dño deo vestro: vt itroducat̄ archa federis dñi ⁊ vasa dño ꝓsecta ī domū q̄ edificat̄ nomī dñi.

Capi. XXIII.

Igitur dauid senex ⁊ plen⁹ dieꝝ rege ꝓstituit salomonē filiū suū sup isrl̄: ⁊ cōgregauit omnes ꝓncipes isrl̄ ⁊ sacerdotes atq; leuitas. Numeratiq; sūt leuite a viginti ānis ⁊ sup̄: ⁊ inuēta sūt trigintaocto milia viroꝝ. Ex hijs electi sūt ⁊ distributi in mīsteriū dom⁹ dñi vigintiq; tuor milia: ꝑpositoꝝ aūt ⁊ iudicū sex milia. Porro q̄tuor milia ianitores ⁊ totidez psaltes canētes dño in organis. q̄ fecerat ad canendum: ⁊ distribuit eos dauid p vices filioꝝ leui gerson videlicet et caath et merari. Filij gerson: leedan ⁊ semei. Filij leedan principes. iehihel ⁊ zethan et iobel tres. Filij semei. salomith ⁊ oziel ⁊ aran tres. Isti ꝓncipes familiaꝝ leedan. Porro filij semei: leeth ⁊ ziza ⁊ ꝟaus ⁊ baria Isti filij semei q̄tuor. Erat aūt leeth por ziza secūdus. Porro ꝟaus ⁊ baria nō habuerūt plurimos filios: ⁊ idcirco in vna familia vnaq; domo ꝓputati sūt. Filij caath: amram et ꝟsaar hebron et oziel q̄tuor. Filij amrā: aaron ⁊ moyses. Separatusq; ē aaron vt mīstraret in sancta sanctoꝝ. ipe et filij ei⁹ in sempiternū: ⁊ adoleret incensū dño scōm ritū suū: ac benediceret nomini ei⁹ in ꝑpetuū. Moysi q̄z homīs dei filij annumerati sūt ī tribu leui. Filij moysi gersō ⁊ eliezer. Filij gerson. sububel primus. Fuerūt aūt filij eliezer roboia pm⁹: ⁊ nō erāt eliezer filij alij. Porro filij roboia multiplicati sunt nimis. Filij ysaar salomith pmus. Filij hebrō ieriabu pm⁹: amarias secūd⁹. iaziel tercius. ihecmaan q̄rt⁹. Filij oziel micha pm⁹. iesia scō⁹. Filij merari: mooli et musi. Filij mooli. eleazar et cis. Mortu⁹ē aūt eleazar. ⁊ nō habuit filios sz filias: acceperūtq; eas filij cis fratres earū. Filij musi mooli et eder et ierimuth tres. Hij filij leui ī ꝓgnacōnib⁹ et familijs suis: ꝓncipes p vices ⁊ numer⁹ capitū singulorum. qui faciebāt opa mīsterij dom⁹ dñi a viginti annis et sup̄. Dixit enī dauid. Requiē dedit dñs deus isrl̄ ꝑplo suo. ⁊ habitationē birl̄m vsq; inetернū: nec erit officij leuitaꝝ vt vltra portent tabernaculum. et omnia vasa eius ad ministrandum Juxta precepta q̄z dauid nouissima supputabit̄ numer⁹ filioꝝ leui. a viginti ānis ⁊ sup̄: ⁊

er suo manu filioꝝ aarõ. ī cultũ dom⁹ dī ī vestibul' ⁊ ī exedris. ⁊ ī loco purifica tis ⁊ ī sãctuario ⁊ in vniuersis opib⁹ mi nerij tẽpli dñi. Sacerdotes aũt sup panes ꝓpositõis ⁊ ad simile sacrificiũ. ad lagana ⁊ azima. ⁊ sartaginẽ. ⁊ ad torrendũ: ⁊ sup omne pond⁹ atq; mẽsurã. Leuite vo vt stẽt mane ad cõfitendũ ⁊ canendũ dño: similiẽ q; ad vesperã tã ī oblacõem olocaustoꝝ dñi q̃ in sabbatis ⁊ kalẽdis ⁊ solẽnitatib⁹ reliq̃s. iuxta numeꝝ ⁊ ceremonias vnusquiusq; rei iugiter corã dño: ⁊ custodiant obꝓuacões tabnaculi federis. ⁊ ritũ sãctuarij. ⁊ obꝓuacõem filioꝝ aaron fratꝝ suorum: vt mĩstrent in domo dñi.

¶ Capitulũ. .XXIIII.

Porro filijs aarõ hec ꝓticões erãt Filij aarõ nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar. Mortui sũt aũt nadab ⁊ abiu añ pr̃em suũ absq; liberis: sacerdocioq; funct⁹ẽ eleazar ⁊ ythamar. Et diuisit eos dauid. id est sadoch de filijs eleazari ⁊ abimelech de filijs ythamar scõm vices suas ⁊ ministeriũ. inuentiq; sũt ml'to plures filij eleazar ī pncipib⁹ viris. q̃ filij ythamar. Diuisit aũt eis hoc ẽ filijs eleazar pncipes ꝑ familias sedecĩ: ⁊ filijs ythamar ꝑ familias ⁊ domos suas octo. Porro diuisit vtraq; int̃ se ⁊ familias sortib⁹ Erãt eĩ pncipes sãctuarij ⁊ pncipes dom⁹ dei tã de filijs eleazar q̃ de filijs ythamar. Descripsitq; eos semeias fili⁹ nathanahel scriba leuites. corã rege ⁊ principib⁹ ⁊ sadoch sacd̃ote ⁊ abimelech filio abiathar: pncipib⁹ q̃q; familiaꝝ sacd̃otaliũ ⁊ leuitica rũ vnã domũ q̃ ceteris ꝑerat eleazar. ⁊ alterã domũ q̃ sub se habebat ceteros ythamar. Exiuit aũt sors pma ioiarib. scda iedeie. tercia harim. q̃rta seorim. q̃nta melchia. sexta mãmaz. septima accbos. octaua abia. nona ihesu. decima sechenia. vndecima eliasib. duodecima iacĩ. tredecima hoppha. decimaq̃rta ishaal. decimaquinta belga. decimasexta emmer. decimaseptima ezir. decimaoctaua abepses. decimanona phecceia. vicesima iechesel. vicesimaprima iachin. vicesimasecunda gamul. vicesima tercia dalaiam. vicesimaquarta mazian. Hec vices eoꝝ scõm mĩsteria sua vt ingrediant̃ domũ dei. ⁊ iuxta ritũ suũ sub manu aarõ pr̃is eoꝝ: sic̃ ꝓcepat dñs de⁹ isrl'.

Porro filioꝝ leui q̃ reliq̃ fuerant de filijs amrã. erat subahel: ⁊ d̃ filijs subahel iedeia De filijs q̃ roboie ꝓnceps iesias. Isaaris do fili⁹ salemoth: filiusq; salemoth ianadiath filiusq; ei⁹ ierimau p̃m⁹. amarias scd̃⁹ iazihel tercĩ⁹. iechmoã q̃rt⁹. Fili⁹ ozihel micha: fili⁹ micha samyr. fr̃ micha iesia: filiusq; iesie zacharias. Filij merari mooli. ⁊ musi. fili⁹ iosiau. bemion filios q̃ merari oziau: ⁊ soem ⁊ zachur ⁊ hebri. Porro mooli fili⁹ eleazar: q̃ non habebat liberos Fili⁹ do cis iheromihel Filij musi mooli. eder ⁊ iherimoth. Isti filij leui secũdũ domos failiaꝝ suaꝝ. Miserũtq; ⁊ ipi sortes ꝓ fr̃es suos. filios aaron corã dd̃ rege. et sadoch ⁊ abimelech ⁊ pncipib⁹ familiarũ sacerdotaliuꝝ ⁊ leuiticaꝝ: taꝝ maiores q̃ minores oẽs sorꝝ eq̃liter diuidebat.

¶ Capi. XXV.

Cit̃ dd̃ ⁊ magistrat⁹ exercit⁹ segregauerũt ī mĩsteriũ filios asaph. ⁊ heman. ⁊ ydithun: q̃ ꝓphetarẽt in citharis. ⁊ psalteriis ⁊ cimbal'. scõm numeruꝝ suũ dedicato sibi officio ꝑuientes. De filijs asaph zachur ⁊ ioseph ⁊ nathania et asarela: filij asaph sub manu asaph ꝓphetantes iuxta regeꝝ. Porro ydithun. godolias sori ieseias ⁊ sabaias et mathathias. sex sub manu patris sui ydithun: q̃ in cithara ꝓphetabat super cõfitentes et laudãtes dominuꝝ. Hemã q̃q; filij hemã bocciau mathania ozihel subuhel ⁊ ierimoth ananias. anani. eliatha. gaddelthi. ⁊ romethiezer. ⁊ iesbaccasi. mellothi. othir. mazioth. Oẽs isti filij heman videntes regis ī ꝓmonibus dei vt exaltaret cornu. Dedit̃q; de⁹ hemã filios q̃tuordecĩ et filias tres. Vniuersi sub manu pr̃is suí ad cantãdũ in tẽplo dñi distributi erãt ī cimbal' et psalteriis ⁊ citharis. ī mĩsteria dom⁹ dñi iuxta regeꝝ: asaph videlicet et ydithun et hemã. Fuit aũt numer⁹ eoꝝ cũ fr̃ibus suis q̃ erudiebant cãticũ dñi cũcti doctores ducẽtioctoginta octo. Miseruntq; sortes ꝑ vices suas. ex equo tã maior q̃ minor: doct⁹ parit̃ et indoct⁹. Egressaq; est sors pma ioseph q̃ erat de asaph: secunda godolie. ipi et filijs eius et fratrib⁹ eius duodecim: tercia zachur filijs et fratrib⁹ eius duodecim: q̃rta ysari. filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecim: q̃nta: nathanie filijs ei⁹ ⁊ fr̃ib⁹ ei⁹ duodecĩ: sexta

bocciau filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: septĩa ysrebela filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: octaua ysaie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: nona mathanie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: decĩa semeie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: undecima esrahel filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: duodecima asabie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: terciadecĩa subahel filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: qrtadecima mathacie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: qntadecĩa hierimoth filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: sextadecĩa ananie filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecĩ: septimadecima iesbocase filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: octauadecima ãnani filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: nonadecima mellothi filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: vicesima eliatha filijs ꝙ fribus ei⁹ duodecĩ : vicesimaꝑma othir filijs ꝙ frib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimasecũda godolathi filijs ꝙ fratrib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimatcia maziuth filijs ꝙ fratrib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimaquarta romana thiezer filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecim.

¶ Capitulũ. .XXVI.

Disiones aũt ianitoꝝ de choritis mesellemia filius chore: de filijs asaph filij mesellemie. zacharias ꝑmogenit⁹ edibel secund⁹. zabadias terci⁹. iathanael qrt⁹. abilã qnt⁹. iohannan sextus. helioenai septim⁹. ¶ Filij aũt obededõ. semeias ꝑmogenit⁹. iozabab scd̃us. ioaha terci⁹. sachar qrt⁹ nathanahel qnt⁹. amibel sext⁹: ysachar septim⁹. phollathi octauus. qꝛ bñdixit illi dñs. Semeie aũt filio ei⁹ nati sũt filij ꝑfecti familiaꝝ suaꝝ: erãt em̃ viri fortissimi. ¶ Filij g̃ semeie othin et raphael. ꝙ obediel zabad ꝙ fres ei⁹ viri fortissimi: heliu qz ꝙ samathias. Oẽs hij de filijs obededom ipi ꝙ filij ꝙ fres eoꝝ fortissimi ad ministrãdũ sexagintaduo de obededom. Porro mesellemie filij ꝙ fres eoꝝ robustissimi decẽ ꝙ octo. De hosa aũt id ẽ de filijs merari semri ꝑnceps. Nõ em̃ habuerat ꝑmogenitũ: ꝙ idcirco posuerat eũ paꝛ ei⁹ in ꝑncipem. Helchias scd̃⁹. tabelias tercius. zacharias q̃rtus. Oẽs hij filij et fres hosa tredecim. Hij diuisi sũt in ianitores: vt semꝑ ꝑncipes custodiarũ sicut et fres eoꝝ mĩstrarent in domo domini. Misse sũt g̃ sortes ex eq̃. ꝙ paruis ꝙ magnis per familias suas in vnãquãqz portaꝝ. Cecidit g̃ sors oriẽtalis semelie. Porro zacharie filio ei⁹ viro prudẽtissimo ꝙ erudito. sortito obtigit plaga septẽtrionaľ. Obededõ uo ꝙ filijs ei⁹ ad austꝝ in q̃ ꝑte dom⁹ erat senioꝝ cõciliũ: sephphima et hosa a occidentẽ iuxta portam q̃ ducit ad viã ascẽsionis: custodia ꝓtra custodiã. Ad oriẽtem uo leuitæ sex ꝙ ad aq̃lonẽ q̃tuor ꝑ die. atqz ad meridiẽ similiť in die q̃tuor. ꝙ ubi erat ꝓciliũ bini ꝙ bini. In cellulis qz ianitoꝝ. ad occidentẽ q̃tuor ĩ via: biniqz ꝑ cellulas. De sũt diuisiones ianitoꝝ filiorum chore ꝙ merari. Porro achias erat sup thesauros dom⁹ dñi. ꝙ vasa sanctoꝝ. ¶ Filij qz leedan filij gersonni. De leedan ꝓncipes familiaꝝ. leedan ꝙ gersonni iehieli: filij iehieli zathã ꝙ iohel fres ei⁹ sup thesauros dom⁹ dñi amramitis ꝙ ysaaritis ꝙ hebronitis ꝙ iezielitis. Subahel aũt fili⁹ gersõ. filij moysi ꝓpositus thesauris: fr̃ qz ei⁹ eli ezer cui⁹ fili⁹ raabia. ꝙ h⁹ fili⁹ ysaias. et h⁹ filius iorã. h⁹ qz fili⁹ zechri. ꝙ h⁹ filius selemith. Ipe selemith ꝙ fres eius sup thesauros sanctoꝝ. q̃ sanctificauit dauid rex et ꝓncipes familiaꝝ ꝙ tribuni et cẽturiones ꝙ duces exercitus. de bellis ꝙ manubijs ꝑlioꝝ. q̃ ꝓsecrauerãt ad ĩstauracõez. ꝙ suppellectilẽ tẽpli dñi. Hec aũt uniuersa sanctificauit samuel uidẽs ꝙ saul filius cis. ꝙ abner fili⁹ ner. ꝙ ioab fili⁹ saruie: omneſq̃ sanctificauerãt ea ꝑ manũ salemith ꝙ fratrẽ ei⁹. ysaaritis uo ꝑerat chonenias ꝙ filij ei⁹ ad opa forinsec⁹ sup isrl̃. ad docendum ꝙ iudicandũ eos. Porro ꝺ hebronitis asabias ꝙ fres ei⁹ viri fortissimi milleseptingẽti ꝑerant israheli. trans iordanẽ ꝓtra occidentẽ in cũctis operib⁹ dñi. ꝙ ĩ ministeriuz regis. Hebronitaꝝ aũt ꝑnceps fuit herias secũdũ familias ꝙ ꝓgnacões eoꝝ. Quadragesimo anno regni dꝺ recẽsiti sũt ꝙ iuenti sunt viri fortissimi in gazer galaad: fresq̃ eius robustioris etatis duo milia septingẽti ꝓncipes familiaꝝ. Preposuit aũ eos dauid rex rubenitis ꝙ gaddites. ꝙ dimidie tribui manasse: in oñe mĩsteriũ dei ꝙ regis

¶ Capitulũ. XXVII.

Filij aũ isrl̃ scd̃m numeꝝ suũ ꝓncipes familiaꝝ. tribuni ꝙ cẽturiones et ꝑfecti q̃ mĩstrabãt regi iuxta turmas suas. ingrediẽtes ꝙ egrediẽtes ꝑ singulos mẽses ĩ ãno: vigĩtiq̃tuor milib⁹ singli ꝑerãt. ꝑme ẽme ĩ ꝑmo mẽse isboam ꝑerat

filiꝰ zabdihel: ⁊ sub eo vigītiq̄tuor milia. De filijs phares: p̄nceps cūctor p̄ncipū ī exercitu mēse p̄mo. Secūdi mensis habebat turmā dux achoites ⁊ pse alē noīe machelloth: q̄ regebat ptē exercitꝰ vigītiq̄tuor miliū. Dux q̄z turme ēcie ī mēse ēcio erat banaias filiꝰ ioiade sacēdos: ⁊ in diuisione sua vigītiq̄tuor milia. Ipe ē bonaias fortissimus inter trigīta: ⁊ sup trigīta. Prerat aē turme ipius amizabadch filius eiꝰ Quartꝰ mēse q̄rto asahel frꝝ ioab. ⁊ zabedias filiꝰ eiꝰ post eū: ⁊ ī turma eiꝰ vigītiq̄tuor milia. Quītus mēse q̄nto p̄nceps samaoth iezeritꝰ ⁊ ī turma eiꝰ vigītiq̄tuor milia. Sextꝰ mēse sexto hirā filiꝰ acces thecuites: ⁊ ī ēma eiꝰ vigītiq̄tuor milia. Septimꝰ mēse septimo helles phallonites ō filijs ephraim: ⁊ in turma eiꝰ vigintiq̄tuor milia. Octauꝰ mēse octauo sobochai iasathites de stirpe zarai ⁊ ī ēma eiꝰ vigintiq̄tuor milia. Nonꝰ mense nono abiezer anathotites de stirpe iemmī ⁊ ī ēma eiꝰ vigītiq̄tuor milia. Decimꝰ mēse decimo marai ⁊ ipe nethophatites de stirpe zarai: ⁊ ī turma eius vigintiq̄tuor milia. Undecimꝰ mēse vndecimo banaas pharathonites de filijs ephraī ⁊ in turma eiꝰ vigintiq̄tuor milia. Duodecimus mēse duodecimo hoaldai. netophatites de stirpe gothoniel: ⁊ ī turma eiꝰ vigintiq̄tuor milia. Prorro tribubꝰ p̄erāt in isrl̄. rubenitis. dux eliezer filiꝰ zechri: symeonitis: dux saphacias filiꝰ macha Leuitis. asabias filius chamiel: aaronitis. sadoch. Judaitis. heliu frꝝ dō: ysacharitis amri filiꝰ michael: zabulonitis. iesmaias filiꝰ abdie: neptalitibꝰ. hierimoth filiꝰ oziel filij ephraim osee filiꝰ ozazīu. Dimidie tribui manasse. iohel filiꝰ phadaie. Et dimidie tribui manasse ī galaad iaddo filiꝰ zacharie: beniamin aūt iasihel filius abner: dan ꝺo ezriel filiꝰ ieroaz. Hij p̄ncipes filiorūz isrl̄. Noluit aūt dauid numerare eos a vigīti ānis inferius: q̄ dixerat dñs vt multiplicaret isrl̄ quasi stellas celi. Joab filius saruie ceperat numerare nec ꝑpleuit q̄ sup hoc ira dei irruerat in isrl̄: ⁊ idcirco numerꝰ eorꝝ q̄ fuerant recēsiti nō est relatus in fastos regis dauid. Super thesauros aūt rḡis fuit azimoth filiꝰ adihel: hijs aē thesauris q̄ erāt ī vrbibꝰ ⁊ ī vicis ⁊ ī turribꝰ psidebat ionathā filiꝰ ozie. Operi aē rustico ⁊ agricol' q̄ exercebāt ērā p̄erat ezri filiꝰ chelub: vinearūq̄ cultoribꝰ semeias romathites: cell' aūt vinarijs zabdias aphonites. Nā sup oliueta ⁊ ficeta q̄ erāt in cāpestribꝰ balanan gederites: sup apothecas aūt olei ioas. Porro armēntis q̄ pascebāē ī sarona p̄positꝰ fuit sethrai saronites: ⁊ sup boues ī vallibꝰ saphat filiꝰ addi sup camelos ꝺo vbil ismahelites: ⁊ sup azinos iudas meronatites: sup oues q̄z iaziz agarenꝰ. Hēs hij p̄ncipes substācie regis dō. Jonathā aūt patruꝰ dō ꝓsiliarius vir potēs ⁊ prudēs ⁊ literatꝰ: ipe ⁊ iahihel filiꝰ achamoni erāt cū filijs regis. Achitophel eciā ꝓsiliariꝰ regis: ⁊ chusi arathites amicꝰ regis. Post achitophel fuit ioiada filiꝰ banarie ⁊ abiathar. Princeps autem exercitus regis erat ioab.

Capitulū. XXVIII.

Conuocauit igiē dauid omnes p̄ncipes israhel. duces tribuū ⁊ p̄positos turmarū. qui mīstrabant regi: tribunos q̄z et cēturiones ⁊ q̄ p̄erāt substancie ⁊ possessionibꝰ regis: filiosq̄z suos cū eunuchis ⁊ potētes ⁊ robustissimos q̄sq̄z ī exercitu hierusalē. Cūq̄z surrexissꝫ rex ⁊ stetisset ait. Audite me frēs mei: ⁊ pꝑlus meus. Cogitaui vt edificarem domū in q̄ requiesceret archa federis dñi ⁊ scabellū pedum dñi dei nr̄i: et ad edificandū oīa preparaui. Deꝰ aūt dixit mihi. Nō edificabis domum nomī meo. eo q̄ vis vir bellatorꝰ ⁊ sāguinē fuderis: sꝫ ⁊ elegit dñs deꝰ israhel me de vniuersa domo p̄ris mei: vt essē rex super israhel ī sempiternū. De iuda eī elegit p̄ncipes. Porro ō domo iuda domū p̄ris mei ⁊ de filijs p̄ris mei placuit ei vt me eligerꝫ rḡē sup cunctū israhel: sed ⁊ ō filijs meis: filios em̄ mihi multos dedit dñs: elegit salomonē filiū meū vt sederet in throno regni dñi sup israhel: dixitq̄z mihi. Salomō filius tuus edificabit domū meam ⁊ atria mea. Ipm em̄ elegi mihi ī filiū. ⁊ ego ero ei in patrē: et firmabo regnū eiꝰ vsq̄z ineternum: si pseuerauerit facere p̄cepta mea ⁊ iudicia sicut et hodie. Nūc ergo corā vniuerso cetu israhel audiētē deo nr̄o custodite et perq̄rite cūcta mādata dñi dei nr̄i vt possideatis terrā bonā: ⁊ relinq̄tis eam filijs vr̄is post vos vsq̄z ī sempiternū. Tu aūt salomō fili mi scito deū patris tui: et

fui ei corde pfecto ⁊ aīo voluntario. Oia ei corda scrutat dñs: ⁊ vniuersas mētiuz cogitacōes ītelligit. Si qsieris eū īuenies si aūt dereliqris eū piciet te inet̄nū. Nunc g̊ qz elegit te dñs vt edificares domū sanctuarij: ꝯfortare ⁊ pfice. Dedit aūt dō salomoni filio suo descripcōem portic⁹ ⁊ tēpli ⁊ cellarioꝝ ⁊ cenaculi ⁊ cubiculoꝝ ī abditis ⁊ dom⁹ ppiciacōis. necnō ⁊ oīm q̄ cogitauerat atrioꝝ ⁊ exedraꝝ p circuitū ī thesauros dom⁹ dñi ⁊ ī thesauros sāctoꝝ: diuisionūqz sacdotaliū ⁊ leuiticaꝝ oīa opa dom⁹ dñi ⁊ in vniuersa vasa mīsterij tēpli dñi: auꝝ ī pōdere p singula vasa mīsterij: argēti q̄z pōd⁹ p vasoꝝ ⁊ opeꝝ diuersitate sz ⁊ ad cādelabra aurea ⁊ ad lucernas eorū. auꝝ p mēsura vniuscuiusqz cādelabri ⁊ lucernaꝝ: similiter ⁊ in cādelabris argētēis ⁊ ī lucernis eoꝝ p diuersitate mēsure. pōd⁹ argēti tradidit. Auꝝ q̄z dedit ī mēsam ppositōis p diuersitate mēsure: similiter ⁊ argētū ī alias mēsas argētēas. Ad fuscinulas q̄z ⁊ fialas ⁊ thuribula ex auro purissimo ⁊ leūculos aureos p q̄litate mēsure pōd⁹ distribuit. ī leuncl'm ⁊ leuncl'm sil'r ⁊ ī leones argētēos diuersū argēti pōdus separauit. Altari aūt in q̄ adolebat ī censū. auꝝ purissimū dedit: ⁊ vt ex ipo fieret similitudo q̄drige cherubin extēdentiū alas ⁊ velantiū archā federis dñi. Oia inq̄t venerūt scripta manu dñi ad me: vt intelligerē vniuersa opa exēplaris. Dixit q̄z dō salomoni filio suo. Viriliter age ⁊ confortare ⁊ fac: ne timeas ⁊ ne paueas. Dom⁹ enī de⁹ me⁹ tecū erit: ⁊ nō dimittet te nec derelīquet: donec pficias omē op⁹ mīsterij dom⁹ dñi. Ecce diuisiones sacerdotū ⁊ leuitaꝝ ī oē mīsteriū dom⁹ dñi assistunt tibi ⁊ pati sunt: ⁊ nouerūt tam pncipes q̄ ppl'us facere oīa pcepta tua.

Capitulū. .XXIX.

Locutusqz ē dō rex ad oēm ecclesiā Salomonez filiū meū vnū elegit dñs adhuc pueꝝ ⁊ tenellū. Opus eī grāde ē: neqz ei homini pparat habitatio. sz deo. Ego ei totis viribꝫ meis ppara ui impēsas dom⁹ dñi dei mei: auꝝ ad vasa aurea ⁊ argentū ī argētea. es ī enea. ferrū in ferrea. ligna ad lignea. lapides onichinos ⁊ q̄si stibinos ⁊ diuersoꝝ coloꝝ oēmqz pciosū lapidē ⁊ marmoꝛ pariū habūdātissime: ⁊ sup hec q̄ obtuli ī domū dei mei. de peculio meo auꝝ ⁊ argētū do ī tēplum dei mei: exceptis hijs q̄ pparaui ī etē sctaz tria milia talēta auri de auro ophir: ⁊ septē milia talētoꝝ argēti pbatissimi ad deaurādas parietes tēpli: ⁊ vbicūqz opus est auꝝ d̄ auro ⁊ vbicūqz op⁹ ē argētū d̄ argēto. Opa fiēt p man⁹ artificū ⁊ si qs sponte offert īpleat manū suā hodie: ⁊ offerat qd̄ voluerit dño. Pollicīti sūt itaqz pncipes familiaꝝ ⁊ pceres tribuū isr'l. tribuni q̄z et centuriones ⁊ pncipes pncipū possessiōnū regis: dederūtqz ī opa dom⁹ dñi auri talēta q̄nqz milia ⁊ solidos decē milia argēti talēta decē milia ⁊ eris talēta decem et octo milia: ferri q̄z centū milia talētoꝝ: et apud quēcūqz inuēti sūt lapides dederūt in thesauros dom⁹ dñi p manū iehibel gersonitis. Letatusqz ē ppl'us cū vota spōte promitterent: qz corde toto offerebāt ea dño. Sz ⁊ dō rex letat⁹ ē gaudio magno: ⁊ bñdixit dño corā vniuersa mlt'itudine ⁊ ait Bñdict⁹ es dñe de⁹ isr'l pr̄is nr̄i: ab eterno ineternū. Tua ē dñe magnificēcia ⁊ potēcia ⁊ gl'ia atqz victoria: ⁊ tibi laus. Cūcta enī q̄ ī celo sūt ⁊ in terra. tua sūt. Tuū dñe regnū: ⁊ tu es sup oēs pncipes. Tue diuicie: ⁊ tua ē gl'ia: tu dñaberis oīm. In manu tua vt⁹ ⁊ potēcia: ī manu tua magnitudo ⁊ imperiū oīm. Nunc igit̄ de⁹ nr̄ confitemur tibi: ⁊ laudam⁹ nomē tuum inclitum Quis ego et q̄s ppl'us me⁹: vt possim⁹ hec tibi vniuersa pmittere: Tua sūt oīa: et q̄ d̄ mānu tua accepim⁹ dedim⁹ tibi. Peregrini enī sum⁹ corā te ⁊ aduene: sic oēs pres nr̄i. Dies nr̄i q̄si vmbra sup terrā et nulla est mora. Dñe de⁹ nr̄ oīs hec copia quā parauim⁹ vt edificaret̄ dom⁹ noī sancto tuo de manu tua ē: et tua sūt oīa. Scio deus me⁹ qd̄ pbes corda ⁊ simplicitatē diligas vnde ⁊ ego in simplicitate cordis mei let⁹ obtuli vniuersa hec: et pp'l'm tuū q̄ h̄ reper t⁹ ē vidi cū īgēti gaudio tibi offerre donaria. Dñe de⁹ abrahā ⁊ ysaac et isr'l pr̄m nr̄oꝝ custodi inet̄nū hāc volūtatē cordis eoꝝ: et semp in veneratione tui mens ista pmaneat. Salomoni q̄z filio meo da cor pfectū. vt custodiat mādata tua et testimonia tua ⁊ ceremonias tuas et faciat vniuersa: et edificet edez cui⁹ īpensas parauī. Precepit aūt dō vniuerse ecclesie Bñdicite

domīo deo nostro. Et benedixit oīs eccle-
sia dño deo patꝝ suoꝝ: et inclinauerūt se
et adorauer̄t deū: et deinde regē. Immola-
uerūtqꝫ victimas dño: et obtuler̄t olocau
sta die seq̄nti thauros mille. arietes mille.
agnos mille cū libaminibꝫ suis. et vniuer-
so ritu abūdātissime ī oēm israhel. Et cō-
mederūt et biberunt coram dño ī die illo
cum grandi leticia: et vnxerunt scd̄o salo
monem filium dauid. Vnxerunt autē euꝫ
domino in p̄ncipem: et sadoch in pontifi
cem. Seditqꝫ salomon super solium domī
in regem pro dauid patre suo et cunctis
placuit: et paruit illi omnis israhel. Sed
et vniuersi principes et potentes et cun-
cti filij regis dauid dederunt manū: ⁊ sub-
iecti fuerūt salomoni regi. Magnificauit
ergo dominus salomonem super omnem
israhel: et dedit illi gloriam regni qualem
nullus habuit ante eum rex israhel. Igit̄
dauid filius ÿsai regnauit super vniuer-
sum israhel: et dies quibꝫ regnauit super
israhel fuerunt quadraginta anni. In he-
bron regnauit septem annis et in hirl'm
ānis trigītatribꝫ: et mortuꝰ est ī senectute
bona plenꝰ dieꝝ. et diuicijs ⁊ gloria: et re-
gnauit salomon filius eiꝰ ꝓ eo. Gesta aūt
regis priora et nouissima scripta sūt in li-
bro samuhelis videntis et in libro nathā
ꝓphe atqꝫ in volumine gad videntis: vni-
uersiqꝫ regni eius et fortitudinis et tem-
poꝝ que transierūt sub eo siue in israhel.
siue in cunctis regnis terrarū.

Explicit liber Paralipomenon p̄mꝰ. In-
cipit lib̄ Paralipomenon scd̄ꝰ. ¶ Ca. I.

Confortatus est g̊ salomon
filius dauid ī regno suo:
et dñs erat cum eo et ma-
gnificauit eum in excelsū.
Precepitqꝫ salomon vni-
uerso israheli tribunis et
centurionibus et ducibus et iudicibꝫ oīs
israhel et p̄ncipibꝫ familiarū: et abijt cum
vniuersa multitudine ī excelsū gabaō. vbi
erat tabernaculū federis domini: qd̄ fecit
moÿses famulus dei ī solitudine. Archam
autem dei adduxerat dauid de cariathia-
rim in locum quē p̄parauerat ei: et vbi fix
erat illi tabernaculū: hoc ē ī hirl'm. Alta-
re q̄ꝫ eneū qd̄ fabricatꝰ fuerat beselehel fili
us vri filij vr ibi erat corā tabernacl'o dñi
qd̄ ⁊ req̄siuit salomō et oīs ecclesia. Ascen
ditqꝫ salomō ad altare eneū corā taberna
culo federis dñi et obtulit ī eo mille hosti
as. Ecce aūt ī ip̄a nocte apparuit ei deꝰ di-
cēs. Postula qd̄ vis: vt dē tibi. Dixitqꝫ sa-
lomō deo. Tu fecisti cū dd̄ p̄ri meo miseri
cordiā magnā: et ꝯstituisti me regē ꝓ eo.
Nūc ergo dñe deus: impleat̄ ſmo tuꝰ quē
pollicitus es dauid patri meo. Tu eī me
fecisti regem sup ꝓpl'um tuū multū: qui tā
innumerabilis est q̄ puluis terre. Da mi-
hi sapientiā et intelligentiā: vt ingrediar
et egrediar coram ꝓpl'o tuo. Quis enī po-
test hunc ꝓpl'um tuū digne q̄ tāgrandis est
iudicare? Dixit autem deus ad salomonē
Quia hoc magis placuit cordi tuo. et nō
postulasti diuicias et substanciaꝫ ⁊ gl'aꝫ:
neqꝫ animas eoꝝ qui te oderant sed nec di
es vite plurimos: petisti autēꝫ sapienciā:
et scienciā: vt iudicare possis ꝓpl'um meuꝫ
sup quē ꝯstitui te regē: sapiencia ⁊ sciēcia
data sunt tibi. Diuicias aūt et substāciaꝫ
et gloriam dabo tibi: ita vt nullus in regi
gibus nec ante te nec post te fuerit simil'
tui. Venit ergo salomon ab excelso gaba-
on in hierusalem coram tabernaculo fede
ris: et regnauit sup isrl'. Cōgregauitqꝫ sibi
currꝰ et eq̄tes: et facti sūt ei millequadrī-
genti currus et duodecim milia eq̄tuꝫ: et
fecit eos esse in vrbibꝫ quadrigaꝝ et cū re
ge in hirl'm. Prebuitqꝫ rex argentū ⁊ au-
rum in hirl'm quasi lapides: ⁊ cedros qua-
si sicomoros q̄ nascunt̄ in cāpestribꝫ mul-
titudine magna. Adducebant̄ aūt ei equi
de egipto de choa a negociatoribꝫ regis: q̄
ibant et emebant precō q̄drigā equoꝝ sex
centis argenteis et equū centūq̄nquagin-
ta. Similiter de vniuersis regnis cetheoꝝ
et a regibꝫ sirie empcō celebrabat̄.

¶ Capitulū. .II.

Decreuit aūt salomō edificare do-
mū noī dñi: ⁊ palaciū sibi. Et nu
merauit septuagīta milia virorū
portātiuꝫ humeris: ⁊ octogīta milia q̄ ce-
derēt lapides in mōtibꝫ: p̄positosqꝫ eoꝝ t̄a
milia sexcētos. Misit q̊ꝫ ad hirā regē tÿri
dicēs. Sic̄ egisti cū dd̄ p̄re meo. ⁊ misisti
ei ligna cedrīa vt edificarꝫ sibi domū ī q̄ ⁊

hĩtauit : sic fac mecũ vt edificẽ domũ noĩ dñi dei mei ⁊ psecrẽ eã:ad adolendũ incen sum corã illo ⁊ fumiganda aromata.⁊ ad ꝓpositionẽ panũ sempiternã.⁊ ad olocau stomata mane ⁊ vespe. sabbatis q̃z ⁊ neo menijs.⁊ solẽnitatib⁹ dñi dei nr̃i ĩ sẽpiter nũ q̃ mãdata sũt israhelí. Dom⁹ eĩ quã e dificare cupio magna ẽ. Magn⁹ est eĩ dñs de⁹ nr̃:sup oẽs deos. Quis g̃ poterit ꝓua lere vt edificet ei dignã domũ! Si eĩ celũ ⁊ celi celoꝝ capere eũ nequeũt:q̃ntus ego sũ vt possiꝫ edificare ei domũ ! Sꝫ ad hoc tm̃: vt adoleaĩ ĩcensũ corã illo. Mitte igr̃ mihi viꝝ eruditũ q̃ nouerit opari in auro ⁊ argẽto.ere ⁊ ferro. purpura coccino et iacincto.⁊ q̃ sciat sculpere celaturas:cum hijs artificib⁹ q̃s mecũ habeo ĩ iudea ⁊ in hirlm q̃s ꝓparauit dõ pr̃ me⁹. Sꝫ ⁊ ligna cedria mitte mihi ⁊ arcẽthĩa ⁊ pinea de li bano. Scio eĩ q̃ ꝑui tui nouerĩt cedere li gna de libano. Et erũt ꝑui mei cũ ꝑuis tu is:vt parẽt mihi ligna pluria. Dom⁹ enĩ quã cupio edificare magna ẽ nimis ⁊ in clita. Preterea oparijs q̃ cesuri sũt ligna ꝑuis tuis dabo ĩ cibaria tritici chorꝝ vi gĩti milia:⁊ ordei chorꝝ totidẽ:olei q̃z sa ta viginti milia. Dixit aũt hirã rex tyri ꝑ litteras q̃s miserat salomoni.Quia dile xit dñs ꝑplm suum : idcirco te regre fecit sup eũ. Et addidit dicẽs. Benedict⁹ dñs de⁹ isrl̃ q̃ fecit celũ ⁊ ẽrã:q̃ dedit dõ regi filiuꝫ sapientẽ ⁊ eruditũ ⁊ sensatũ atq̃z prudẽtẽ: vt edificaret domũ dño. ⁊ palacium sibi. Misi g̃ tibi viꝝ prudẽtẽ ⁊ sciẽtissimũ. hirã patrẽ meũ filiũ mulieris de filiab⁹ dan c⁹ pr̃ fuit tyrius:q̃ nouerit opari in auro ⁊ argẽto.ere ⁊ ferro ⁊ marmore ⁊ lignis: in purpura q̃z ⁊ iacincto ⁊ bissino ⁊ coccino: ⁊ q̃ sciat celare oẽm sculpturã.⁊ adĩuenire prudẽt q̃cunq̃z ĩ ope necessariũ ẽ:cum artificib⁹ tuis ⁊ cum artificib⁹ dñi mei dõ pr̃is tui. Triticũ g̃ ⁊ ordeũ ⁊ oleũ ⁊ vinuꝫ q̃ pollicit⁹es dñe mi mitte ꝑuis tuis. Nos aũt cedem⁹ ligna õ libano q̃ necessaria ha bueris:⁊ applicabĩ⁹ ea ratib⁹ ꝑ mare ĩ iop pe:tuũ aũt erit trãsferre ea in hirlm. Nu merauit igiĩ salomon oẽs viros proseli tos qui erãt ĩ terra israhel post dinumera tionem quã dinumerauit pater ei⁹ ⁊ inuẽ ti sũt centumq̃nquaginta milia ⁊ tria mi lia septẽti. Fecitq̃z ex eis septuagĩta milia q̃ humeris onera portarẽt: ⁊ octogĩta mi lia q̃ lapides de montib⁹ cederẽt: tria aũt milia ⁊ sexcẽtos ꝓpositos opeꝝ ꝑplí.

Capitulũ. .III.

Et cepit salomon edificare domũ dñi ĩ hirlm ĩ mõte moria qui de mõstratus fuerat dauid patri ei⁹ in loco quẽ parauerat dauid ĩ area ornan iebusei. Cepit autẽ edificare mense scõ: ãno q̃rto regni sui.Et hec sũt fundamẽta q̃ iecit salomõ vt edificaret domũ dei. lon gitudinis.cubitos ĩ mensura ꝓma sexagĩ ta:latitudĩs cubitos viginti. Porticũ vo añ frontẽ q̃ extẽdebaĩ ĩ longũ.iuxta mẽsu rã latitudĩs dom⁹:cubitoꝝ vigĩti. Porro altitudo cẽtum viginti cubitoꝝ erat. Et deaurauit eã intrinsec⁹ auro mundissimo. Domũ q̃z maiorẽ texit tabul̃ ligneis abi egnis: ⁊ laminas auri obrizi affixit ꝑ to tũ. Sculpsitq̃z ĩ ea palmas : ⁊ q̃si catenu las seinuicem ꝓplectentes. Strauit q̃z pa uimentum templi preciosissimo marmo re:decore multo. Porro auꝝ erat ꝓbatissi mũ.de cui⁹ laminis texit domũ ⁊ trabes e ius ⁊ postes ⁊ parietes et ostia:et celauit cherubin ĩ parietib⁹. Fecit q̃z domũ sãcti sãctoꝝ:lõgitudinẽ iuxta latitudinẽ dom⁹ cubitoꝝ vigĩti:⁊ latitudinẽ sil̃r vigĩti cu bitoꝝ.Et laminis aureis texit eã q̃si talẽ tis sexcẽtis:sed ⁊ clauos fecit aureos:ita vt singuli clani siclos q̃nquagenos appen derẽt.Cenacula q̃z texit auro. Fecit eciaꝫ in domo sãcti sãctoꝝ cherubim duos ope statuario:⁊ texit eos auro. Ale cherubim viginti cubitis extẽdebanĩ:ita vt vna ala haberet cubitos quinq̃z ⁊ tãgeret parietẽ dom⁹:⁊ altera q̃nq̃z cubitos habens:alam tãgeret alterí⁹ cherub. Similiter cherub alterí⁹ ala.q̃nq̃z habebat cubitos.et tãge bat parietẽ:et ala ei⁹ altera q̃nq̃z cubitoꝝ alã cherub alterí⁹ ꝓtingebat. Igiĩ ale vtri usq̃z cherub expãse erant:⁊ extẽdebanĩ per cubitos viginti. Ipi aũt stabãt erectis pe dib⁹:⁊ facies eoꝝ erant verse ad exteriorẽ domũ. Fecit q̃z velũ ex iacincto purpura cocco ⁊ bisso: et intexuit ei cherubim. An te fores eciã tẽpli duas calũnas:que trigĩ ta et quinq̃z cubitos habebant altitudinis Porro capita eoꝝ quinq̃z cubitoꝝ:necnõ ⁊ quasi catenulas ĩ oraculo:et superposu it eas capitib⁹ colũnaꝝ. Malagnata eciaꝫ

centũ:q̃ catenul' inẽposuit. Ipas q̃z colũnas posuit ĩ vestibulo tẽpli:vnã a dextris ⁊ alterã a sinistris . Eam q̃ a dextris erat vocauit iachin: ⁊ q̃ ad leuã vocauit booz

Capitulũ. .IIII.

Fecit q̃z altare eneũ viginti cubitoꝝ longitudĩs ⁊ viginti cubitoꝝ latitudĩs ⁊ decẽ cubitoꝝ altitudinis. Mare eẽ eneũ fusile decez cubitoꝝ a labio vsq̃z ad labiũ:rotundũ ꝑ circuitũ. Quinq̃z cubitos habebat altitudĩs:⁊ funiculus trigĩta cubitoꝝ ãbiebat giꝝ eĩ⁹. Similitudo q̃z boum erat subter illud. Et decem cubitis q̃dã extrinsecus celature:q̃si duobus vsibꝫ labiũ maris circuibant. Boues aũt erãt fusiles:⁊ ipm mare sup duodecim boues impositus erat:quoꝝ tres respiciebãt ad aq̃lonez ⁊ alij tres ad occidentem. Porro tres alij meridiez: ⁊ tres q̃ reliq̃ erant orientẽ:habentes mare suppositum. Posteriora aũt boum erãt intrinsec⁹ sub mari. Porro vastitas eĩ⁹ habebat mẽsurã palmi:⁊ labiũ illi⁹ erat q̃si labiũ calicis uł repandi lilij:capiebatq̃z tria milia metretas. Fecit q̃z conchas decẽ ⁊ posuit q̃nq̃z a dextris et q̃nq̃z a sinistris:vt lauarẽt ĩ eis oĩa q̃ in olocaustũ oblaturi erãt. Porro ĩ mari sacerdotes lauabãt.fecit aũt ⁊ cãdelabra aurea decẽ scom speciẽ quã iusserat fieri:⁊ posuit ea in tẽplo q̃nq̃z a dextris et q̃nq̃z a sinistris. Necnõ ⁊ mẽsas decẽ et posuit eas ĩ tẽplo q̃nq̃z a dextris ⁊ q̃nq̃z a sinistris. Fialas q̃z aureas centũ. Fecit eciã atriũ sacerdotũ ⁊ basilicã g̃ndem:⁊ ostia ĩ basilica q̃ texit ere. Porro mare posuit ĩ latere dextro ꝓtra orientẽ ad meridiẽ. Fecit aũt hirã lebetas ⁊ creagras ⁊ fialas.⁊ cõpleuit omẽ op⁹ regis ĩ domo dei Hoc ẽ colũnas duas ⁊ epistilia.⁊ capita ⁊ q̃si quedã retiacł'a:q̃ capita tegerẽt sup epistilia. Malag̃nata q̃z q̃dragĩta ⁊ retiacula duo:ita vt bini ordines malag̃natoꝝ sĩ gul' retiacul' tũgerẽt:q̃ ptegerẽt epistilia. ⁊ capita colũnaꝝ. Vases eciã fecit.⁊ conchas q̃s suppositus basibꝫ:mare vnum. boues q̃z duodecim sub mari ⁊ lebetas ⁊ creagras ⁊ fialas. Omnia vasa fecit salomõi hirã pater eĩ⁹ in domo domini.ex ere mũdissimo. In regione iordanis fudit ea rex in argillosa terra: inẽ sochot et saredata. Erat aũt multitudo vasoꝝ innumerabilis ita vt ignorarẽ pond⁹eris. Fecitq̃z salomõ oĩa vasa dom⁹dei: et altare aureuz et mẽsas:⁊ sup eas panes ꝓpositiõis. Cãdelabra q̃z cũ lucernis suis vt lucerẽt añ oraclm iuxta ritũ ex auro purissimo.⁊ florẽtia quedaz ⁊ lucernas. ⁊ forcipes aureos. Oĩa de auro mũdissimo facta sũt. Thimeamateria q̃z et thuribula et fialas et mortariola.ex auro purissimo. Et hostia celauit tẽpli interioris.i. ĩ sãcta sãctoꝝ:⁊ hostia tẽpli forinsec⁹ aurea. Sicq̃z ꝑpletũ est oẽ op⁹ qđ fecit salomon ĩ domo dñi.

Capitulũ. .V.

Intulit igiẽ salomõ oĩa q̃ vouerat dđ pr̃ su⁹. argẽtũ ⁊ auꝝ:et vniuersa vasa posuit in thesauris dom⁹ dñi. Q⁹ q̃ ꝑgregauit maiores natu israhel et cũctos ꝓncipes t̃buũ. ⁊ capita familiarũ đ filijs isrł ĩ hirł'm: vt adducerẽt archã federis dñi de ciuitate đđ q̃ ẽ sy͛on. Venerũt itaq̃z ad regẽ oẽs viri isrł:ĩ die solẽni mẽsis septimi. Cũq̃z venissent cũcti seniꝝ israhel. portauerũt leuite archã:⁊ intulerũt eã.⁊ oẽm paraturã tabnaculi. Porro vasa sãctuarij q̃ erãt in tabernaclo portauerũt sacerdotes cũ leuitis. Rex aũt salomon ⁊ vniuersus cetus isrł.et oẽs q̃ fuerũt ꝑgregati:añ archã ĩmolabãt arietes et boues absq̃z vllo numero. Tãta eĩ erat multitudo victimaꝝ. Et ĩtulerũt sacerdotes archã federis dñi ĩ locũ suũ.i. ad oraculũ tẽpli ĩ sãcta sãctoꝝ subter alas cherubin : ita vt cherubin expanderẽt alas suas sup locũ ĩ quo posita erat archa: ⁊ ipam archã tegerent cũ vectibꝫ suis. Electiũ aũt qđ porta baẽ archa.quia paululũ lõgiores erãt.capita parebãt añ oraculũ. Si vero q̃s paululum fuisset extrinsec⁹:eos videre nõ poterat. Fuit itaq̃z archa ibi vsq̃z ĩ p̃sẽtẽ diẽ Nihilq̃z erat aliud ĩ archa nisi due tabule q̃s posuerat moyses in oreb: qñ legẽ dedit dñs filijs isrł egrediẽtibꝫ ex egipto. Egressis aũt sacerdotibꝫ de sãctuario. oẽs eĩ sacerdotes q̃ ibi potuerant inueniri sãctificati sunt:nec adhuc ĩ illo tpe vices ⁊ misterioꝝ ordo inter eos diuisus erat. Tã leuite q̃ cantores. id est ⁊ q̃ sub asaph erãt: ⁊ q̃ sub hemã:⁊ q̃ sub ydithun.filij et frẽs eoꝝ vestiti bissinis cimbalis.⁊ psalterijs ⁊ citharis. concrepabant stantes ad orientalem plagã altaris : et cũ eis sacerdotes

centũuiginti canẽtes tub̃. Igiť cũctis pa
riť ꝙ tub̃ ꝙ voce ꝙ cimbaľ ꝙ organis.et di-
uersi generis muſicoꝝ ꝓcinẽtibꝫ. ꝙ vocẽ in
ſublime tollẽtibꝫ. lõge ſonit⁹ audiebať: ita
vt cũ dn̄m laudare cepiſſẽt ꝙ dicere. ꝓfite-
mi dn̄o qm̄ bon⁹ qm̄ ieť nũ miſcȓdia ei⁹ iple
reť dom⁹ dei nube: ne poſſẽt ſacȓdotes ſta-
re ꝙ mīſtrare ꝓpť caliginẽ. Cõpleuerat enī
gl'ia dn̄i domũ dei. Capi. .VI.

Tunc ſalomõ ait. Dn̄s pollicit⁹ eſt
vt hītaret ī caligine: ego aũt edifi
cauī domũ noī ei⁹: vt hītaret ibi ī
ꝓpetuũ. Et ꝙuertit rex faciẽ ſuã: ꝙ bn̄dix
it vniuerſe mľtitudini iſrľ. Nã oīs turba
ſtabat ītẽta ꝙ ait. Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ iſrľ: qui
qȝ locut⁹ ē dȝ pr̄i meo. ope ꝙpleuit dicẽs.
A die q̃ eduxi ꝓpľm meũ ȝ terra egipti. nõ
elegi ciuitatẽ ȝ cũctis ťbubꝫ iſrľ vt edifi-
careť ī ea dom⁹ nomī meo neqꝫ elegi quẽ-
q̃ aliũ vix vt eẽt dux ī ꝓpľo meo iſrľ: ſꝫ ele
gi hirľm vt ſit nomẽ meũ ī ea ꝙ elegi da-
uid vt ꝓſtituerẽ eũ ſup ꝓpľm meũ iſrľ. Cũ-
qꝫ fuiſſet volũtatis dȝ pr̄is mei vt edifica
ret domũ noī dn̄i dei iſrľ: dixit dn̄s ad eũ.
Quia hec fuit voluntas tua vt edificares
domũ noī meo: bñ q̃ dẽ feciſti huiuſcemõi
habere volũtatẽ: ſꝫ nõ tu edificabȝ mihi do
mũ. Verũtñ fili⁹ tu⁹ q̃ egredieť ȝ lumb̃ tu-
is: ipe edificabit domũ noī meo. Cõpleuit
q̃ dn̄s ꝓmonẽ ſuũ quẽ locut⁹ fuerat: ꝙ ego
ſurrexi ꝓ dȝ pr̄e meo: ꝙ ſedi ſup thronum
iſrľ ſic locut⁹ ē dn̄s: ꝙ edificaui domũ noī
dn̄i dei iſrľ. ꝙ poſui ī ea archã ī q̃ ē pactũ
dn̄i qȝ ꝓpigit cũ filijs iſrľ. Stetit q̃ corã
altare dn̄i ex aduerſo vniuerſe mľtitudis
iſrľ: ꝙ extẽdit man⁹ ſuas. Siq̃dẽ fecerat ſa
lomõ baſim eneã ꝙ poſuerat eã ī medio ba
ſilice: hñtꝫ q̃nq̃ cubitos lõgitudīs ꝙ q̃nq̃
latitudinis ꝙ tres cubitos altitudīs. Stę-
titq̃ ſup eã: et deinceps flexis genib̃ ꝓtra
vniuerſã mľtitudinẽ iſrľ ꝙ palmis ī celum
leuatis ait. Dn̄e de⁹ iſrľ. nõ ē ſimiľ tui de⁹
in celo ꝙ ī ťra. q̃ cuſtodis pactũ ꝙ miſcȓdiã
cum ſeruis tuis. qui ambulant coram te ī
toto corde ſuo: qui preſtitiſti ſuo tuo dȝ
pr̄i meo quecũqꝫ locut⁹ fueras ei: et q̃ ore
pmiſeras ope ꝓpleſti. ſic ꝙ pn̄s tempus ꝓ
bat. Nunc ergo dn̄e de⁹ iſrľ imple ſuo tuo
pr̄i meo dauid quecũqꝫ locut⁹ es dicens.
Non deficiet ex te vir coraꝫ me qui ſedeat
ſup thronũ iſrľ et ita tñ ſi cuſtodierīt filij
tui vias meas. ꝙ ābulauerint ī lege mea:
ſicut ꝙ tu ambulaſti coraꝫ me. Et nũc dn̄e
de⁹ iſrľ firmeť ꝓmo tu⁹: quẽ locut⁹ es ſuo
tuo dauid. Ergo ne credibile ē. vt habitet
de⁹ cũ hominib̃ ſup terrã: ꝓi celũ ꝙ celi ce
loꝝ nõ te capiũt: q̃ntomagis domus iſta
quã edificaui: ꝙȝ ad hoc tm̄ facta ē. vt re
ſpicias or̄onẽ ſuã tui. ꝙ obſecracõem eius
dn̄e de⁹ me⁹: audias ꝙ pces q̃s fũdit famu-
lus tu⁹ corã te: vt apias oc'los tuos ſuper
domũ iſtã die⁹ ac noctib̃. ſup locũ ī quo
pollicit⁹ es vt inuocareť nomẽ tuũ ꝙ exau
dires oracõez quã ſu⁹ tu⁹ orat in eo: ꝙ ex-
audias pces famuli tui ꝙ ꝓpľi tui iſrľ. Qui
cũqꝫ orauerit ī loco iſto: exaudi de habita
c'lo tuo id ē de ceľ. ꝙ ꝓpiciare. Si peccaue
rit q̃ſpiã ī ꝓximũ ſuũ ꝙ iurare ꝓtra eũ pa
tus venerit. ſeqꝫ maledictio ꝓſtrinxerit co
ram altari ī domo iſta tu audies de celo.
ꝙ facies iudiciũ ſuoꝝ tuoꝝ: ita vt reddas
iniq̃ viã ſuã in caput ꝓprium: ꝙ vlciſcaris
iuſtũ retribuẽs ei ſcȓm iuſticiã ſuam. Si
ſupat⁹ fuerit ꝓpľus tu⁹ iſrľ ab ĩimicis. pec
cabũt eī tibi. ꝙ ꝙerſi egerint penitẽciã. et
obſecrauerīt nomẽ tuũ. ꝙ fuerīt deꝓcati in
loco iſto et ꝓfeſſi noī
tuo. ꝙ ꝙerſi a pcīis ſuis cũ eos afflixeris
exaudi ȝ celo dn̄e. ꝙ dimitte pcīa ſuis tu-
is. ꝙ ꝓpľi tui iſrľ: ꝙ doce eos viã bonã. per
quã īgrediãť: ꝙ da pluuiã ťre quã dediſti
ꝓpľo tuo ad poſſidẽdũ. Fames ſi orta fue-
rit ī ťra. ꝙ peſtilẽtia erugo. ꝙ aurugo ꝙ lo-
cuſta ꝙ bruc⁹. ꝙ hoſtes vaſtatis regionib̃
portas obſederīt ciuitatis. oīſqꝫ plaga et i
firmitas p̄ſſerit: ſi q̃s ȝ ꝓpľo tuo iſrľ fuerit
deꝓcat⁹. ꝙgnoſcẽs plagã et īfirmitatẽ ſuã
et expãderit man⁹ ſuas ī domo hac: tu ex-
audies de celo ȝ ſublimi ſcz habitacľo tuo
et ꝓpiciare: et redde vnicuiqꝫ ſcȓm vias ſu
as q̃s noſti eũ habere in corde ſuo. Tu enī
ſol⁹ noſti corda filioꝝ hoīm: vt timeant te
et ābulẽt in vijs tuis cunctis dieb̃ q̃b vi
uũt ſup faciẽ terre quã dediſti pr̄ib̃ nr̄is
Extremũ q̃ꝫ q̃ ñ ē ȝ ꝓpľo tuo iſrľ ſi venerit
ȝ ťra lõgiq̃ ꝓpter nomẽ tuũ magnũ ꝙ ꝓpť
manũ tuã robuſtã. et brachiũ tuum extẽ-
tũ. et adorauerit in loco iſto: tu exaudies

de celo firmissimo habitaculo tuo. et facies cuncta p quę inuocauerit te ille peregrin⁹: vt sciāt oēs pl̄i ter̄e nomē tuū. et timeāt te sicut pl̄us tu⁹ isrl̄: et ꝓgnoscāt qz nomē tuū i uocatū ē sup domū hāc quā edificaui noī tuo. Si egressus fuerit pl̄us tu⁹ ad bellū ꝯ aduersarios suos. p viā q̄ miseris eos: adorabūt te ꝯ viā i q̄ ciuitas hec ē quam elegisti. et dom⁹ quā edificaui noī tuo: vt exaudias ō celo p̄ces eoꝝ et obsecracōez. et vlciscaris. Si aī peccauerīt tibi. neq; ei ē hō q̄ ñ peccet. et irat⁹ fueris eis. et trādideris hostib⁹. et captiuos duxerīt eos i terrā lōginquā vl̄ certe q̄ iuxta ē: et ꝓuersi i corde suo i ter̄a ad quā captiui ducti fuerāt egerint penitēciā. et deprecati te fuerīt in terra captiuitatis sue dicētes. peccauim⁹. iniq̄ fecim⁹. iniuste egim⁹: et reuersi fuerīt ad te i toto corde suo. et tota aīa sua i ter̄a captiuitatis sue. ad quam ducti sunt: adorabūt te ꝯ viā ter̄e sue quā dedisti p̄ribꝰ eoꝝ et vrb̄ quam elegisti. et dom⁹ quā edificaui noī tuo: vt exaudias ō celo hoc ē de firmo habitaculo tuo p̄ces eoꝝ: et facias iudiciū. et dimittas pl̄o tuo quāuis pct̄ori. Tu es ei⁹ de⁹ me⁹. Aperiāt q̄so oculi tui: et aures tue intēte sint ad oronē q̄ fit in loco isto. Nūc igit̄ ꝯsurge dne de⁹ i requem tuā: tu et archa fortitudis tue. Sacerdotes tui dne de⁹ induāt salutē: et sancti tui letēt in bonis. Dne de⁹ me⁹ ne auertaris faciē p̄pi tui Memento misericordiaꝝ dō tui tui. Cūq; ꝯplesset salomō fundēs p̄ces. ignis descēdit de celo et deuorauit holocausta et victimas. et maiestas dni ipleuit domū: nec poterāt sacerdotes ingredi tēplū dni eo q̄ ipleret maiestas dni tēplū dni: sz et oēs filij isrl̄ videbāt descēdentē ignē. et gl̄am dni sup domū: et corruētes pni i terrā sup pauimētū stratum lapide adorauerūt et laudauerūt dnm qm̄ bon⁹ qm̄ i seculū misericordia ei⁹. Rex aī et omis pl̄us īmolabāt victimas corā dño.

Capitulū. VII.

Dactauit igit̄ rex salomō hostias. boum vigintiduo milia: arietum centūuiginti milia. Et dedicauit domū dei rex et vniuersus pl̄us. Sacerdotes aī stabāt i officijs suis. et leuitę i organis carminū dni. q̄ fecit dauid rex ad laudandū dominū. qm̄ i seculū misericordia ei⁹: ymnos dauid canētes per manus suas.

Porro sacerdotes canebāt tubis añ eos cunctusq; isrl̄ stabat. Sanctificauit q̄z salomō medium atrij añ templū dni. Obtulerat enī ibi holocausta et adipes pacificoꝝ: qz altare eneū qd̄ fecerat nō poterat sustinere holocausta et sacrificia et adipes. Fecit g̃ salomō solēnitatē in tpe illo septem diebꝰ et oīs isrl̄ cū eo. ecclesia magna valde: ab introitu emath vsq; ad torrentez egipti. Fecitq; die octauo collectā. eo q̄ dedicasset altare septē diebꝰ. et solennitatez celebrasset diebꝰ septē. Igit̄ in die. vicesimaꝝ cia mensis septimi dimisit pl̄os ad tabna cula sua: letātes atq; gaudētes sup bono qd̄ fecerat dns dauid et salomōi et isrl̄ populo suo. Cōpleuitq; salomō domū dni. et domū regis. et oīa q̄ disposuerat in corde suo vt faceret i domo dni et i domo sua. et prosperat⁹ est. Apparuit aī ei dns nocte et ait. Audiui oronē tuā: et elegi locū istū mihi i domū sacrificij. Si clausero celū et pluuia nō fluxerit. et mandauero et p̄cepero locuste vt deuorent terraz. et misero pestilenciā i pl̄um meū: ꝓuersus aūt pl̄us me⁹ sup q̄s inuocatū ē nomē meū. deprecat⁹ me fuerit. et exquisierit faciē meā. et egerit penitēciā a vijs suis pessimis: et ego exaudiā de celo. et pici⁹ ero peccatis eoꝝ. et sanabo terrā eoꝝ. Oculi q̄z mei erūt apti. et aures mee erectę: ad oronē ei⁹ q̄ in loco isto orauerit. Elegi enī et sanctificaui locum istū: vt sit nomē meū ibi i sempiternū. et p maneāt oculi mei et cor meū ibi cūctis diebꝰ. Tu q̄z si ābulaueris corā me sic ābulauit dō p̄r tu⁹. et feceris iuxta oīa q̄ p̄cepi tibi. et iusticias meas iudiciaq; seruaueris: suscitabo thronū rḡni tui. sic pollicit⁹ suz dō p̄ri tuo dicēs. Nō auferet̄ ō stirpe tua vir. q̄ sit p̄nceps i isrl̄. Si aī auersi fueritis et dereliq̄ritis iusticias meas et p̄cepta mea q̄ posui vob: et abeuntes seruieritis dijs alienis et adoraueritis eos: euellā vos ō ter̄a mea quā dedi vob. et domū hāc quā edificaui nōi meo piciā a facie mea: et dabo eā i parabolā et i exemplū cūctis pl̄is. et dom⁹ ista erit i prouerbiū vniuersis trānseūtibꝰ: et dicēt stupentes. Quare fecit dns sic ter̄e huic et domui huic? Respōdebūtq;. Quia dereliquerunt dominū deū patrū suoꝝ. q̄ eduxit eos de terra egipti: et apphēderūt deos alienos. et adoraueret eos et coluerūt:

idcirco venerſt ſup eos vniuerſa hec mala

¶ Capitulū. .VIII.

EXpletis aūt viginti ānis poſtq̄ edificauit ſalomō domū dñi et domū ſuā: ciuitates q̄s dederat hiraz ſalomoni edificauit. ⁊ habitare ibi fecit filios iſrl̄. Abijt q̄z ī emath ſuba. ⁊ obtinuit eā et edificauit palmirā in deſto: ⁊ alias ciuitates munitiſſimas edificauit in emath. Extruxitq̄ bethoron ſuperiorē. ⁊ bethorō īferiorem. ciuitates muratas hñtes portas ⁊ vectes et ſeras. Balaath eciam ⁊ oēs vrbes firmiſſimas q̄ fuerſt ſalomonis: cūctaſq̄ vrbes q̄drigarū. ⁊ vrbes eqtū. Oīa quecūq̄ voluit fecit rex ſalomon atq̄ diſpoſuit. edificauit ī hirl̄m. ⁊ ī libano. et ī vniuerſa t̄ra poteſtatis ſue. Oēz p̄plm q̄ derelict⁹ fuerat de betheis ⁊ amorreis. ⁊ pherezeis. ⁊ eueis et iebuſeis. q̄ nō erāt ō ſtirpe iſrl̄. de filijs eorū et de poſteris q̄s nō interfecerāt filij iſrl̄ ſubiugauit ſalomon in tributarios vſq̄ in diē hanc. Porro de filijs iſrl̄ nō poſuit vt ſeruirēt opib⁹ regis. Ipi eī erāt viri bellatores et duces p̄mi. et p̄ncipes q̄drigarū et eqtū ei⁹. Oēs aūt p̄ncipes exercit⁹ regis ſalomonis. fuerſt ducē tiq̄nquagīta. q̄ erudiebāt p̄plm. Filiā vo pharaonis t̄nſtulit ō ciuitate dauid: ī domū quā edificauerat ei. Dixit eī rex. Non hītabit uxor mea ī domo dauid regis iſrl̄. eo q̄ ſāctificata ſit: q̄ ingreſſa ē ī eā archa dñi Tūc obtulit ſalomō olocauſta domīo ſup altare dñi q̄ō extruxerat añ porticū: vt p̄ ſingl̄os dies offerret ī eo iuxta p̄ceptū moyſi ī ſabbatis. ⁊ ī kalēdis ⁊ ī feſtis diebꝰ t̄r p̄ ānū. i. ī ſolēnitate azimorū et ſolēnitate ebdomadarū ⁊ ī ſolēnitate tabnaculorū. Et p̄ſtituit iuxta diſpoſicōem dauid p̄ris ſui officia ſacerdotū ī miniſterijs ſuis. et leuitas ī ordīe ſuo: vt laudarēt et miſtrarēt corā ſacdotib⁹ iuxta ritū vniuſcuiuſq̄ diei: ⁊ ianitores ī diuiſionib⁹ ſuis p̄ portā. ⁊ portā. Sic eī p̄ceperat dauid hō dei Nec p̄tergreſſi ſūt de mādatis regis tā ſacerdotes q̄ leuite: ex oīb⁹ q̄ p̄ceperat. Et ī cuſtodijs theſaurorū oēs impenſas p̄paratas habuit ſalomō: ex eo die q̄ fūdauit domū dñi vſq̄ ī diē q̄ p̄fecit eā. Tūc abijt ſalomō ī aſiongaber. et in hailath. ad horā maris rubri q̄ eſt in t̄ra edon. Miſit q̄ eī hirā p̄ manus ſuorū ſuorū naues ⁊ nautas gnaros maris: ⁊ abierſt cū ſuis ſalomonis ī ophir. Tulerſtq̄z inde q̄drīgētaq̄n q̄ginta talēta auri: ⁊ attulerūt ad regē ſalomonem.

¶ Capi. IX.

REgina q̄z ſaba cū audiſſet famaz ſalomonis. venit vt t̄ptaret eū ī enigmatib⁹ in hirl̄m: cuz magnis opib⁹ et camelis q̄ portabant aromata. et auri plurimū gēmaſq̄ p̄cioſas. Cūq̄ veniſſet ad ſalomonē locuta ē ei quecūq̄ erāt ī corde ſuo. Et expoſuit ei ſalomō oīa q̄ p̄poſuerat: nec q̄cq̄ fuit q̄d nō p̄ſpicuū ei fecerit. Que poſtq̄ vidit ſapiēciā ſcz ſalomonis. ⁊ domū quā edificauerat. necnō ⁊ cibaria mēſe eī⁹ ⁊ habitacl̄a ſuorū et officia miſtrorū eī⁹ et veſtimētorū eorū. pincernas q̄z et veſtes eorū: et victimas q̄s immolabat in domo dñi. nō erat p̄ ſtupore vltra ī ea ſpūs. Dixitq̄ ad regē. Ver⁹ ē ſmo quez audierā in t̄ra mea: de virtutib⁹ et ſapiētia tua. Nō credebā narrantib⁹: donec ipa veniſſem ⁊ vidiſſēt oculi mei. et p̄baſſem vix medietatē ſapiētie tue mihi fuiſſe narratā. Eliciſti famaz vtutib⁹ tuis. Beati viri tui ⁊ beati ſui tui: hij q̄ aſſiſtūt coraz te omñi tpe. ⁊ audiūt ſapiētiā tuā. Sit dñs de⁹ tu⁹ bñdictus q̄ voluit te ordinare ſup thronū ſuū regē dñi dei tui. Quia eī diligit de⁹ iſrl̄. ⁊ vult ſuare eū ineternū: idcirco poſuit te ſup eū regē. vt facias iudiciū atq̄ iuſticiā. Dedit aūt regi centūuiginti talēta auri. ⁊ aromata ml̄ta nimis: ⁊ gemmas p̄cioſiſſimas. Nō fuerſt aromata talia: vt hec q̄ dedit regina ſaba rḡi ſalomōi. Quz ⁊ ſui hirā cū ſuis ſalomōis attulerūt aurū de ophir: ⁊ ligna thyina. ⁊ gēmas p̄cioſiſſimas. De q̄b⁹ fecit rex de lignis scz thyinis gradus ī domo dñi· ⁊ in domo regia: citharas q̄z ⁊ pſalteria cantorib⁹. Nūq̄ viſa ſūt ī t̄ra iuda ligna talia. Rex aūt ſalomō dedit regine ſaba cūcta q̄ voluit. ⁊ q̄ poſtulauit: et multoplura q̄ attulerat ad eum. Que reuerſa abijt ī t̄rrā ſuā cū ſuis ſuis. Erat aūt pond⁹ auri q̄d afferebatur ſalomoni p̄ ſingulos ānos ſexcētaſexagintaſex talenta auri: excepta ea ſūma quaz legati diuerſarū gētiū et negociatores afferre conſueuerāt. omneſq̄ reges arabie ⁊ ſatrape t̄rarum: qui portabant aurum ⁊ argentū ſalomoni. Fecit igit̄ rex ſalomō ducētas baſtas aureas. de ſūma ſexcētorū

aureoꝝ: q̄ in singlis hastis expendebant. Trecenta q̄z scuta aurea trecentoꝝ aureorum: q̄bꝫ tegebant singula scuta. Posuitq̄z ea rex ī armamētario qꝺ erat ꝓsitū nemore. Fecit q̄z rex soliū eburneū grande: ⁊ vestiuit illud auro mūdissimo. Sex q̄z gꝺus q̄bꝫ ascendebat ad soliū: ⁊ scabellū aureū. ⁊ brachiola duo altrīsec⁹. ⁊ duos leones stātes iuxta brachiola: sed ⁊ alios duodecim. leūculos stantes sup sex gꝺus ex vtrāq̄z pte. Non fuit tale solum in vniuersis regnis. Omnia q̄z vasa ꝓuiuꝝ regis erant aurea: ⁊ vasa dom⁹ salt⁹ libani ex auro purissimo. Argentū em̄ in diebꝫ illis p nihilo reputabat. Siq̄dem naues regis ibant ī tharsis cū fluis hiraz semel in tribꝫ annis: ⁊ deferebant inde auꝝ ⁊ argentū ⁊ ebur ⁊ sȳmias ⁊ pauos. Magnificat⁹ est igr̄ salomon sup oēs reges trę: pre diuiciis ⁊ gl'a. Omnesq̄z reges trę desiderabant videre faciem salomonis: vt audirēt sapiam quaz dederat de⁹ ī corde ei⁹. Et deferebant ei munera: vasa argentea ⁊ aurea ⁊ vestes ⁊ arma ⁊ aromata. eq̄s ⁊ mulos p singulos annos. Habuit q̄z salomon q̄draginta milia equoꝝ ī stabulis: ⁊ curruū eq̄tumq̄z duodecī milia. Constituitq̄z eos in urbibꝫ q̄drigaꝝ: et vbi erat rex ī ihr̄l'm. Exercuit etiaz pr̄atem sup cūctos reges a flumine euphraten vsq̄z ad t̄ram philistinoꝝ: ⁊ vsq̄z ad t̄minos egipti. Tantāq̄z copiaz p̄buit argenti in ihr̄l'm q̄i lapidū: ⁊ cedroꝝ tantaz multitudinē velut siccomoꝝ q̄ gignunt̄ ī campestribꝫ. Adducebant̄ aut̄ ei equi de egipto: cūctisq̄z regionibꝫ. Reliq̄ aut̄ operꝝ salomonis ꝓꝝ ⁊ nouissimoꝝ scꝑta sunt in ꝺbis nathan ꝓphetę et in libris ahie silonitis: ī visione q̄z addo videntis ꝓt̄ iheroboam filiū nabath. Regnauit aut̄ salomon in ihr̄l'm sup oēm israel: q̄draginta annis. Dormiuitq̄z cū patribꝫ suis et sepelier̄t eum ī ciuitate dauid: regnauitq̄z roboam fili⁹ eius p eo. ¶ Ca. X

Profectus est aut̄ roboaz in sichem. illuc em̄ cunct⁹ isral' ꝓuenerat vt cōstituerent eū regē. Qꝺ cū audisset hieroboam fili⁹ nabath q̄ erat in egipto: fugerat q̄ppe illuc añ salomonē: statim reuersus est. Vocauer̄tq̄z eū ⁊ venit cū vniuerso isral'. ⁊ locuti sunt ad roboam dicentes. Pr̄ tu⁹ durissimo iugo nos pressit. tu leuiora impera patri tuo q̄ nobis imposuit grauē seruitutem: ⁊ paululū de onere subleua. vt fuiam⁹ tibi. Qui ait. Post tres dies reuertimini ad me. Cūq̄z abisset plus: iniit consilium cū senibꝫ q̄ steterant coram patre ei⁹ salomone dūadhuc viueret dicens. Quid datis consilij vt rn̄deamus plo? Qui dixerunt ei. Si placueris plo huic et lenieris eos verbis clementibꝫ: seruient tibi omni tempore. At ille reliquit consiliū senum: ⁊ cū iuuenibꝫ tractare cepit q̄ cum eo nutriti fuerāt. ⁊ erant ī comitatu illi⁹. Dixitq̄z ad eos. Quid vobis videt̄. vel rn̄dere q̄ꝺ debeo plo huic q̄ dixit mihi: subleua iugum qꝺ imposuit nobis pater tuus? At illi rn̄derunt vt iuuenes et nutriti cū eo in delicijs: atz dixerunt. Sic loq̄ris plo q̄ dixit tibi. pater tuus aggrauauit iugum nr̄m tu subleua: ⁊ rn̄debis ei. Minim⁹ digitus me⁹ grossior est lumbis patris mei. Pater me⁹ imposuit vobis gue iugum: et ego maius pondus apponam. Pater me⁹ cecidit vos flagellis: ego vero cedam vos scorpionibꝫ. Venit ergo hieroboam et vniuersus plus ad roboam die tercio: sicut pcepat eis. Rn̄ditq̄z rex dura. derelicto ꝓsilio seniorꝝ: locutusq̄z est iuxta iuuenū voluntatem. Pater meus gue vobis imposuit iugū: quod ego graui⁹ faciam. Pater meus cecidit vos flagellis: ego vero cedam vos scorpionibꝫ. Et non acq̄euit plis precibꝫ. Erat em̄ voluntatis dei: vt ꝓpleret̄ sermo ei⁹. quem locut⁹ fuerat per manū ahie silomitis ad hierobo am filiū nabath. Populus aut̄ vniuersus rege duriora dicētes: sic locut⁹ est ad eum. Nō est nobis ps in dauid: neq̄z hereditas in filio ysai. Reuertere ī tabernacula tua isral'. Tu aut̄ pasce domū tuam dn̄. Et abiit israel in tabernacula sua. Sup filios aut̄ israel q̄ habitabāt in ciuitatibꝫ iuda: regnauit roboam. Misitq̄z rex roboam aduram q̄ preerat tributis: ⁊ lapidauerunt eum filij israel. ⁊ mortu⁹ est. Porro rex roboam curru festinauit ascendere: ⁊ fugit in ihr̄l'm. Recessitq̄z israel a domo dauid: vsq̄z ad diez hanc. Factum est aut̄ cum audisset omnis israel qꝺ reuersus esset iheroboam: miserunt et vocauerunt eum congregato cetu et constituerunt eum regem sup omnem israel: nec secutus est q̄spiam domum dauid pret tribum iuda solam. ¶ Ca. XI.

Venit aũ roboaz in ihrlm: et conuocauit vniuersaz domũ iudaꝫ bẽiamin centũoctoginta milia electoꝝ atz bellantiũ: vt dimicaret ꝓ̃ israelꝫ conuerteret ad se regnũ suũ. Factusqz ẽ ꝑmo dñi ad semeiaz hoiem dei dicens. Loqre ad roboaz filiũ salomõis regẽ iuda: ꝫ ad vniuersũ israel. q̃ est ĩ iudaꝫ bẽiamĩ. Hec dicit dñs. Nõ ascẽdetis neqz pugnabitis contr̃ fres vros: reuertat̃ vnusqsqz in domũ suam. qz mea hoc gestũ est volũtate. Qui cũ audissent ꝑmonẽ dñi reuersi sũt: nec ꝓcesser̃t ꝓ̃ hieroboaz. Habitauit aũ roboaz in ihrlm: et edificauit ciuitates muratas ĩ iuda: extruxitqz bethleem ꝫ ethaz ꝫ thecue. bethsur qz et soccoth ꝫ odollaz. necnõ ꝫ gethꝫ maresa ꝫ ziph: sed ꝫ aduram ꝫ lachis ꝫ azecha. saraa qz ꝫ ahialon ꝫ hebron q̃ erant ĩ iuda et bẽiamin: ciuitates munitissimas. Cũqz clausisset eas muris. posuit in eis ꝓncipes ciboꝝqz horrea: hoc ẽ oleiꝫ vini. Sz et ĩ singulis vrbibo fecit armamẽtaria scutoꝝ ꝫ hastaꝝ: firmauitqz eas sũma diligentia: ꝫ imꝑauit su ꝑ iudaz ꝫ bẽiamĩ. Sacerdotes aũt ꝫ leuite q̃ erant in vniuerso israꝫ. venerũt ad eũ de cũctis sedibo suis: relinq̃ntes suburbana ꝫ possessiones suas. et trnseũtes ad iudã et ihrlm: eoqz abiecisset eos hieroboam et posteri eiꝰ ne sacerdotõ dñi fũgerent̃: q̃ cõstituit sibi sacerdotes excelsoꝝ ꝫ demõioꝝ vitulorumqz qs fecerat. Sz et de cũctis tribubus israꝫ q̃cunqz dederãt corꝫ suũ vt q̃rerent dñm deũ israel. venerũt in ihrlm ad immolãdũ victimas suas corã dño deo pr̃m suoꝝ: et roborauerũt regnũ iuda et cõfirmauerũt roboaz filiũ salomonis ꝑ tres annos. Ambulauerũt em̃ in vijs dauid ꝫ salomonis annis tm̃ tribo. Duxit aũ roboaz vxorẽ maalath filiã iherimuth filij dõ abigail qz filiã heliab filij isai: q̃ peperit ei filios iebꝰ ꝫ sõmoriam ꝫ zeom. Post hanc qz accepit maachã filiam absolon: q̃ peperit ei abiaꝫ thabiꝫ ziza et salomith. Amauit aũ roboã maathã filiaz absolon: sup oẽs vxores suas ꝫ cõcubinas. Nam vxores decẽ ꝫ octo duxerat. cõcubinas aũ sexagĩta: et genuit vigintiocto filios et sexaginta filias. Constituit vero ĩ capite abiam filiũ maacha ducẽ sup omnes frẽs suos: ipsũ em̃ regẽ facere cogitabat qz sapientior fuit et potẽtior sup omnes filios eiꝰ: et in cũctis finibo iuda et beniamin et in vniuersis ciuitatibo muratis. Prebuitqz eis escas plurimas: et multas petiuit vxores.

Ca. XII

Cumqz roboratum fuisset regnũ roboam et confortatũ: dereliqt legez dñi ꝫ omnis israel cũ eo. Anno aũ qnto regni roboam. ascendit sesach rex egipti in ihrlm (qz peccauerant dño) cũ mille ducẽtis curribo ꝫ sexaginta milibo eqtum. Nec erat numerꝰ vulgi qõ venerat cũ eo ex egipto: libies scz et trogodite et ethiopes: cepitqz ciuitates munitissimas in iuda. et venit vsqz in ihrlm. Semeias aũ ꝓpheta ingressus ẽ ad roboamꝫ ꝓncipes iuda q̃ congregati fuerant in ihrlm fugientes sesach: dixitqz ad eos. Hec dicit dñs. vos reliqstis me: et ego reliq vos in manu sesach. Consternatiqz ꝓncipes israel̃ et rex dixer̃t. Justꝰ est dñs. Cũqz vidisset dñs qõ humiliati essent: factꝰ est ꝑmo dñi ad semeiam dicens. Quia humiliati sunt ñ dispdam eos: dabo qz eis pauxillũ auxilij: et nõ stillabit furor meꝰ sup hierusalem ꝑ manũ sesach. Verũtñ seruient ei: vt sciant distantiam seruitutis mee ꝫ seruitutis regni terr̃. Recessit itaqz sesach rex egipti ab ihrlm sublatis thesauris domꝰ dñi et domꝰ regis: omniaqz secũ tulit. et clipeos aureos qs fecerat salomõ pro qbo fecit rex eneos: et trdidit illos ꝓncipibo scutarioꝝ q̃ custodiebant vestibulũ palacij. Cũqz introiret rex domũ dei. veniebant scutarij et tollebant eos: itaqz referebant eos ad armamẽtariũ suũ. Verũtñ qz humiliati sũt auersa est ab eis ira dñi: nec deleti sunt penitꝰ. Siqdem et in iuda inuẽta sunt opa bona. Confortatꝰ est ergo rex roboam in hierusalem: atz regnauit. Quadraginta aũ et vnius anni erat cũ regnare cepisset: et decem ꝫ septem annis regnauit in hierusalem vrbe quam elegit dñs: vt confirmaret nomẽ suũ ibi. de cunctis tribubo israel. Nomen aũ matris eius naama ammanites. Fecitqz malum: ꝫ non prepauit corꝫ suũ vt q̃reret dñm. Opera vero roboam ꝓma ꝫ nouissima scr̃pta sunt in libris semeie ꝓphe et addo videntis: ꝫ diligenter expo sita. Pugnaueruntqz aduersũ se roboam ꝫ hieroboam cunctis diebo. Et dormiuit roboam cũ patribus suis: sepultusqz est in ciuitate dauid: et regnauit abia filius eius ꝓ eo.

Ca. XIII

Anno octauodecimo regis hierobo am regnauit abia sup iudam. Tribo annis regnauit in ihrlm. Nomenq matris eius michaia:filia vrihel ō gabaa: et erat bellū inter abia ⁊ hieroboam. Cūq iniisset abia certamen ⁊ hēret bellicosissimos viros.et electoꝝ q̄draginta milia:hieroboam cōstruxit econt aciem octoginta milia viroꝝ:q̄ et ipsi electi erant⁊ ad bella fortissimi. Stetit g̃ abia sup montē semeron.q̄ erat in ephraim:et ait. Audi hieroboaz ⁊ oīs israel. Nū ignoratis qō dñs de⁹ isrl̄ dederit regnum dō sup isrl̄ in sempiternū.ipsi ⁊ filijs ei⁹ ī pactū salis. Et surrexit hieroboaz fili⁹ nabath seru⁹ salomonis filij dō:et rebellauit ꝓtra dñm suū. Congregatiq sunt ad eū viri vanissimi et filij beli al:⁊ p̄ualuert ꝑ roboaz filiū salomonis. Porro roboaz erat rudis ⁊ corde pauido: nec potuit resistere eis. Nūc g̃ vos dicitis qō resistere possitis regno dñi qō possidet p filios dō:habetisq g̃ndez ꝑlī multitudinē:atz vitulos aureos q̄s fecit vob hieroboaz in deos. Et eiecistis sacerdotes dñi filios aaron atz leuitas:⁊ fecistis vob sacerdotes sicut oēs ꝑlī trāz. Quicūq venerit ⁊ iniciauerit manū suam ī thauro:ī bob⁹ ⁊ ī arietib⁹ septē: fit sacerdos eoꝝ q̄ non sūt dij. Nr̄ aī dñs de⁹ est:quē nō relinqm⁹. Sacerdotes q̄ mīstrāt dño de filijs aaron.⁊ leuite sūt ī ordīe suo.olocausta q̄z offert dño p singl'os dies.mane et vespe.⁊ thimiama iuxta legis p̄cepta ꝓfectū: ⁊ ꝓponūt panes in mēsa mūdissima Est q̄z apō nos candela bꝝ aureū.⁊ lucerna ei⁹:vt accēdant semp ad vespam. Nos q̄ppe custodim⁹ p̄cepta dñi dei nr̄i:quē vos reliq̄stis. Ergo in exercitu nr̄o dux de⁹ est:⁊ sacerdotes ei⁹ q̄ clangunt tubis ⁊ resonant ꝑ vos. Filij isrl̄. Nolite pugnare ꝑ dñm deū p̄m vr̄oꝝ: qz nō vobis expedit. Nec illo loq̄nte:hieroboam retro moliebat insidias. Cūq ex aduerso hostiū staret:ignorantē iudaz suo ābiebat exercitu. Respicienſq iudas vidit īstare bellū ex aduerso ⁊ p⁹ tergū: ⁊ clamauit ad dñm ac sacerdotes tubis canere cepert: oēsq viri iuda vociferati sūt. Et ecce illis clamātib⁹: p̄truit de⁹ hieroboaz⁊ oēm isrl̄ q̄ stabat ex aduerso abia⁊ iuda. fugertq filij isrl̄ iudā et tradidit eos de⁹ in manu eoꝝ. Percussit g̃ eos abia ⁊ ꝑlus ei⁹ plaga magna: ⁊ corruerūt vulnerati ex isrl̄ quinq̄ginta milia viroꝝ fortiū. Humiliatiq sunt filij isrl̄ in tpe illo.⁊ vehemētissime ꝓfortati filij iuda: eoq sperassent in dño deo p̄m suoꝝ. Persecut⁹ est aī abia fugientē hieroboaz:⁊ cepit ciuitates ei⁹. bethel⁊ filias ei⁹.⁊ ihesana cū filiab⁹ suis. ephron q̄z et filias eius. Nec valuit vlt̄ resistere hieroboā. in diebꝫ abia. Quem p̄cussit dñs ⁊ mortu⁹ est. Igit̄ abia confortato impio suo. accepit vxores q̄tuordecim:procreauitq vigintiduos filios.et sedecim filias. Reliqua aī ꝑmonum abia viaꝝq ⁊ opꝝ eius:scripta sunt diligētissime ī libro addoꝑhete. Ca. XIIII.

Quamiuit aī abia cū patrib⁹ suis:⁊ sepelierī eū in ciuitate dō. Regnauit q̄z asa fili⁹ ei⁹ p eo. In cui⁹ diebꝫ q̄euit t̄ra annis decē. Fecit g̃ asa qō bonū et placitū erat in cōspectu dei sui. ⁊ subuertit altaria pegrini cultus.⁊ excelsa. ⁊ ꝓfregit statuas lucosq succidit: ⁊ p̄cepit iude vt q̄reret dñm deū patꝝ suoꝝ.⁊ faceret legē.et vniuersa mādata. Et obtulit de cūctis vrib⁹ iuda aras ⁊ fana:⁊ regnauit ī pace. Edificauit q̄z vrbes munitas in iuda:qz q̄etus erat⁊ nulla tpib⁹ ei⁹ bella surrexerāt:pacez dño largiēte. Dixit aī iude. Edificem⁹ ciuitates istas.⁊ vallem⁹ muris. ⁊ roborem⁹ t̄ribus ⁊ portis ⁊ seris.donec a bellis q̄eta sūt oīa: eoq q̄sierim⁹ dñm deū p̄m nr̄oꝝ ⁊ dederit nob pacē p gyꝝ. Edificauert igit̄: et nullū in extruēdo īpedimentū fuit. Habuit aī asa in exercitu suo portantiū scuta et hastas de iuda trecēta milia:de bēiamī vero scutariorꝝ ⁊ sagittariorꝝ ducētaseptuagīta milia. oēsq isti viri fortissimi. Egressꝰ ē aī ꝑ eos zara ethiops cū exercitu suo decies cētena milia:⁊ currib⁹ trecētis:⁊ venit vsq maresa. Porro asa pgressit obuiam ei.⁊ īstruxit aciē ad bellū in valle saphata q̄ est iuxta maresa:⁊ inuocauit dñm deū et ait. Dñe ñ ē apō te vlla distātia. vtꝝ ī paucis auxilieris aut in plurib⁹: adiuua nos dñe de⁹ nr̄. In te em̄⁊ ī tuo noīe hñtes fiducia: venī⁹ ꝑ hanc mltitudinē. Dñe de⁹ nr̄ tu es:nō p̄ualet cōtra te hō. Extruit itaq dñs ethiopes corā asa⁊ iuda. fugertq ethiopes ⁊ psecut⁹ ē eos asa⁊ ꝑlus q̄ cū eo erat vsq gerare. Et truert ethiopes vsq ad int̄nitōnem: quia dño cedentē contriti sunt ⁊

exercitu illi⁹ preliante. Tulerūt ergo spolia multa: et pcusserunt ciuitates omnes per circuitū gerare: gr̄ndis q̄ppe cunctos terror īuaserat: ⁊ diripuerūt vrbes. ⁊ multaz p̄daz asportauerūt: sed et caulas ouiū destruētes tulerūt pecoꝝ infinitā multitudinē ⁊ camelorꝝ: reuersiqz sunt ī hierusalem. Ca. XV.

Azarias aūt fili⁹ obed facto ī se spū dei. egressus ē in occursū asa: ⁊ dixit ei. Audite me asa: et oīs iuda et bēiamin. Dn̄s vobiscū: qz fuistis cū eo. Si q̄sieritis eū: inueīetis. Si aūt derelinq̄ritis: derelinq̄t vos. Trāsibunt aūt multi dies in isrl' absqz deo vero. ⁊ absqz sacerdote. absqz doctore q̄z et absqz lege. Cūqz reuersi fuerīt in angustia sua ad dn̄m deū israel ⁊ q̄sierīt eum: repperient eū. In tpe illo nō erit pax egredienti ⁊ ingredienti: sed t̄rores vndiqz in cunctis habitatoribꝫ t̄raꝝ. Pugnabit em̄ gens cont̄ gentē: ⁊ ciuitas ꝯtra ciuitatē: qz dn̄s cont̄babit eos in omni angustia. Vos g̊ confortamini. et n̄ dissoluant̄ man⁹ vr̄e: erit em̄ merces opi vr̄o. Qd̄ cū audisset asa v̄ba scz ⁊ ꝓphetiam azarie filij obeth ꝓphete cōfortat⁹ est: et abstulit ydola de omni t̄ra iuda ⁊ de bēiamin. ⁊ ex vrbibꝫ q̄s cepat mōtis ephraī: et dedicauit altare dn̄i. qd̄ erat an̄ porticū dom⁹ dn̄i: ꝯgregauitqz vniuersū iudaz et beniamin: ⁊ aduenas cū eis de ephraim ⁊ manasse ⁊ de sÿmeon (Plures eī ad eū confugerāt ex israel: videntes qd̄ dn̄s de⁹ illi⁹ esset cū eo) Cūqz venissent in ihrl'm mense t̄cio: anno decimoq̄nto regni asa: īmolauerūt dn̄o ī die illa ⁊ de manubijs et p̄da quā adduxerant. boues septingentos. ⁊ arietes septē milia: ⁊ int̄uit ex more ad corroborandū fedus: vt q̄rerent dn̄m deū p̄m suoꝝ in toto corde ⁊ in tota aīa sua. Si q̄s aūt inq̄t non q̄sierit dn̄m deū isrl': moriat̄ a minimo vsqz ad maxīm a viro vsqz ad mulierē. Jurauerūtqz dn̄o voce magna in iubilo. ⁊ in clangore tube ⁊ in sonitu bucinaꝝ: omnes q̄ erant iuda cū exec̄tione. In omī em̄ corde suo iurauerūt ⁊ in tota volūtate q̄sierūt eū: et inuenerūt. Prestititqz eis dn̄s req̄em p circuitū. Sed ⁊ maacha mr̄em asa regis ex augusto deposuit impio: eoq̄ fecisset in luco simulacꝝ p̄api qd̄ omne ꝯtriuit ⁊ in frusta ꝯminuens cōbussit in torrente cedron. Excelsa aūt derelicta sunt in israel. Attn̄ cor asa erat pfectū cūctis diebꝫ eius. Ea q̄ vouerat pater suus et ipse intulit in domū dn̄i: argentū et auꝝ vasoꝝqz diuersam suppellectilem. Bellum vero n̄ fuit vsqz ad tricesimū annū regni asa. Ca. XVI.

Anno aūt tricesimosexto regni eius. ascendit baasa rex israel in iudam et muro circūdabat rama: vt nullus tute possit egredi et ingredi de regno asa. Protulit aūt asa argentū et auꝝ de thesauris dom⁹ dn̄i et de thesauris regijs: misitqz ad benadab regem sirie q̄ habitabat ī damasco dicens. Fedus int̄ me ⁊ te est. Pr̄ q̄z meus ⁊ pater tuus habuere concordiā: q̄obrem misi tibi argentū ⁊ auꝝ: vt rupto federe qd̄ habes cū baasa rege israel facias eum a me recedere. Quo compto benadab misit p̄ncipes exercituū suoꝝ ad vrbes israel: q̄ pcusserunt ahion ⁊ dan et abelmaim ⁊ vniuersas vrbes muratas. Qd̄ cū audisset baasa desinit edificare rama: et intermisit opus suū. Porro asa rex assumpsit vniuersum iudaz et tulerūt lapides de rama ⁊ ligna q̄ edificatōi prepauerat baasa: edificauitqz ex eis gabaa et maspha. In tēpe illo venit anani ꝓpheta ad asam regē iuda: ⁊ dixit ei. Quia habuisti fidutiam in rege sirie ⁊ non ī dn̄o deo tuo. idcirco euasit sirie regis exercit⁹ de manu tua. Nōne ethiopes ⁊ libies multoplures erant q̄drigis et eq̄tibꝫ ⁊ multitudine nimia: q̄s cū in dn̄o credidisses: tradidit in manu tua? Oculi em̄ dn̄i ꝯtemplant̄ vniuersam t̄ram: ⁊ p̄bent fortitudinem hijs q̄ corde pfecto credūt in eū. Stulte igit̄ egisti: et ꝓpt̄ hoc etiam pn̄ti tpe aduersū te bella consurgent. Iratusqz asa aduersus videntē iussit eū mitti in neruum. Valde q̄ppe sup hoc fuerat dn̄s indignatus ⁊ int̄fecit de ꝓpl'o ī tpe illo plurimos. Opa aūt asa p̄ma et nouissima scripta sunt in libro regū. iuda ⁊ israel. Egrotauit etiaz asa āno tricesimonono regni sui dolore pedū vehementissimo: et nec in infirmitate sua q̄siuit dn̄m: sed magis in medicoꝝ arte cōfisus est. Dormiuitqz cū patribꝫ suis ⁊ mortu⁹ est anno quadragesimop̄mo regni sui et sepelierūt eum in sepulcro suo qd̄ foderat sibi in ciuitate dauid. Posueruntqz eū sup lectulum suum plenū aromatibꝫ et vngentis meretricijs q̄ erant pigmētarioꝝ arte confecta: et combusserunt super eum ambitōne nimia. Ca. XVII.

Regnauit aũ iosaphat filius eius p eo:et inualuit contra israel. Constituitq; militum numeros in cunctis vrbib iuda q̃ erant vallatæ muris:præsidiaq; disposuit in terra iuda ⁊ in ciuitatibus ephraim q̃s ceperat asa pater eius. Et fuit dñs cũ iosaphat:q; ambulauit in vijs dꝫ patris sui p̃mis.⁊ non sperauit in baalim sed in deo patris sui:et prexit in preceptis illi⁹ et non iuxta pcta israel. Confirmauitq; dñs regnũ in manu eius.et dedit omnis iuda munera iosaphat:factæq; sunt ei infinitæ diuicie et multa gloria. Cunq; sumpsisset cor ei⁹ audaciaz.ꝑter vias dñi: etiam excelsa⁊ lucos de iuda abstulit. Tercio aũ anno regni sui misit de p̃cipibꝫ suis benail et obdiam et zachariam⁊ nathanael et micheam.vt docerent in ciuitatibꝫ iuda:et cũ eis leuitas semeiam ⁊ nathaniam ⁊ zabadiam.azahel q̃z et semiramoth ⁊ ionathan adoniamq; et thobiam et thobadomam leuitas:et cũ eis elisama et ioram sacerdotes.Docebãtq; ꝓl'm in iuda.hñtes libꝫ legis dñi:⁊ circuibant cunctas vrbes iuda: atz erudiebant ꝓl'm. Itaq; fact⁹ est pauor dñi sup omia regna terraꝝ. q̃ erant p gir iuda:nec audebant bellare cont̃ iosaphat. Sed et philistei: iosaphat munera deferebant.et vectigal argenti. Arabes q̃z adducebant pecora arietũ.septem milia septingentos.et hircos totidem. Creuit ergo iosaphat⁊ magnificat⁹ est vsq; in sublime: atz edificauit in iuda domos instar turrium vrbesq; muratas:⁊ multa opa parauit in vrbib iuda. Viri q̃z bellatores et robusti erant in ihr'lm:quoꝝ iste numer⁹ p domos atz familias singuloꝝ. In iuda p̃nceps exercitus ednas duꝫ:et cũ eo robustissimi viri trecenta milia. Pt⁹ hunc iohannan p̃nceps:⁊ cũ eo ducentaoctoginta milia. Pt⁹ illum q̃z amasias fili⁹ zechri consec̃t⁹ dño: et cũ eo ducenta milia viroꝝ fortiũ. Hunc seq̃batr̃ robust⁹ ad prelia eliada:et cũ eo tenentiũ arcũ et clipeũ ducenta milia. Post istũ etiaz iosaphat:⁊ cũ eo centũoctoginta milia expeditoꝝ militũ.Hij omẽs erant ad manũ regis: exceptis alijs q̃s posuerat in vrbibꝫ muratis.et in vniuersa iuda.

Elit ergo iosaphat. ¶ Ca.XVIII. diues et inclitus militũ: et affinitate coniunctus est achab: descendítq; post annos ad eum in samariam. Ad cuius aduentum mactauit achab arietes et boues plurimos ipsi et ꝓl'o qui venerat cum eo.persuasitq; illi vt ascenderet in ramoth galaad. Dixitq; achab rex israel ad iosaphat regem iuda. Veni mecum in ramoth galaad.Cui ille rñdit. Et ego et tu: sicut populus tu⁹ sic et populus meus: tecumq; erimus in bello. Dixit iosaphat ad regem israel.Consule obsecro inpresentia rum p̃monem dñi.Congregauit igitur rex israel ꝓphetaꝝ quadringẽtos viros:⁊ dixit ad eos. In ramoth galaad ad bellandum ire debem⁹ an quiescere? At illi ascende inquiũt:et tradet de⁹ in manu regis. Dixitq; iosaphat. Nunq̃d non est hic ꝓphetes dñi: vt ab illo etiam req̃ram⁹? Et ait rex israel ad iosaphat. Est vir vnus a quo possum⁹ q̃rere dñi voluntatem: sed ego odi eũ quia nõ ꝓphetat mihi bonũ:sed malũ omni tpe. Est aũ micheas fili⁹ iemla.dixitq; iosaphat Ne loquaris rex hoc modo. Vocauit ergo rex israel vnũ de eunuchis:⁊ dixit ei. Voca cito micheam filiũ iemla. Porro rex israel et iosaphat rex iuda.vterq; sedebant in solio suo:vestiti cultu regio. Sedebant aũt in area iuxta portam samarie: omnesq; p̃phete vaticinabant̃ coram eis. Sedechias vero fili⁹ chanane fecit sibi cornua ferrea: et ait. Hec dicit dñs. Hijs ventilabis siriam: donec conteras eam. Omnesq; ꝓphete similiter ꝓphetabant:atz dicebant. Ascende in ramoth galaad et ꝓsperaberis:et tradet eos dñs in manu regis. Nunci⁹ aũ qui ierat ad vocandũ micheam ait illi.En verba omniũ ꝓphetaꝝ vno ore bona regi annũciant.Queso ergo te vt et p̃mo tuus ab eis nõ dissentiat:loquarisq; prospera.Cui rñdit micheas.Viuit dñs: q̃ quodcũq; dixerit mihi de⁹ meus hoc loq̃r. Venit ergo ad regem.Cui rex ait. Micheа:ire debem⁹ in ramoth galaad ad bellandũ an q̃escere: Cui ille rñdit. Ascendite:cuncta em̃ ꝓspera euenient:⁊ tradent̃ hostes ĩ man⁹ vrãs. Dixitq; rex. Iterum. atz itex te adiuro:vt mihi non loq̃ris nisi q̃ verꝫ est in nomine dñi. At ille ait. Vidi vniuersũ israel dispsum in mõtibꝫ:sicut oues absq; pastore.Et dixit dñs.nõ hñt isti dños:reuertat̃ vnusq̃sq; in domũ suaz ĩ pace.Et ait rex isr'l ad iosaphat. Nõne dixi tibi q̃ ñ ꝓphetaret iste

mihi quicq̄ boni: sed ea que mala sunt? At ille idcirco ait. Audite verbum dñi. Vidi dñm sedentem in solio suo: et omnē exercitum celi assistentē ei a dextris ⁊ a sinistris. Et dixit dñs. Quis decipiet achab regem israel: vt ascendat ⁊ corruat in ramoth galaad? Cunq̄ diceret vnus hoc modo et alt̄ alio: processit spūs et stetit coram dño ⁊ ait. Ego decipiam eū. Cui dñs. In quo inq̄t decipies? At ille rñdit. egrediar: ⁊ ero spūs mendax in ore oīm ꝓphetaꝝ eius. Dixitq̄ dñs. Decipies et p̄ualebis: egredere et facita. Nunc igit̄ ecce dñs dedit spm̄ mendacij in ore omniū ꝓphetaꝝ tuoꝝ: et dñs locut⁹ ē de te mala. Accessit at̄ sedechias fili⁹ chanane: et percussit michee maxillam. et ait. Per quaz viam transiuit spūs dñi a me vt loq̄ret̄ tibi? Dixitq̄ micheas. Tuipse videbis in die illo: qñ ingressus fueris cubiculum de cubiculo. vt abscondaris. Precepit at̄ rex israel dicens. Tollite micheam ⁊ ducite eum ad āmon principem ciuitatis et ad ioas filiū amalech: et dicetis. Hec dicit rex. Mittite hunc in carcerē: et date ei panis modicū. et aque pauxillū: donec reuertar in pace. Dixitq̄ micheas. Si reuersus fueris in pace: ñ est dñs locutus in me. Et ait. Audite omnes ꝓpl'i. Igit̄ ascendert̄ rex isrl' ⁊ iosaphat rex iuda ī ramoth galaad: dixitq̄ rex israel ad iosaphat. Mutabo habitū. et sic ad pugnam vadaz: tu at̄ induere vestibꝫ tuis. Mutatoq̄ rex israel habitu venit ad bellū. Rex at̄ sirie precepat ducibus eq̄tatus sui dicens. Ne pugnetis cont̄ minimū. aut cont̄ maxīm nisi ꝯtra solū regem israel. Itaq̄ cū audissent principes eq̄tatus iosaphat: dixert̄. Rex israel ē iste: et circūdederunt eū dimicātes. At ille clamauit ad dñm. ⁊ auxiliatus est ei: atz auertit eos ab illo. Cū em̄ vidissent duces eq̄tatus q̄ nō esset rex israel: reliq̄runt eū. Accidit at̄ vt vnus e ꝓpl'o sagittam in incertū iaceret: et ꝑcuteret regē israel int̄ ceruicē ⁊ scapulas. At ille aurige suo ait. Conuerte manū tuam. et educ me de acie: qꝛ vulneratus sum. Et finita ē pugna in die illo. Porro rex isrl' stabat in curru suo ꝯtra siros vsq̄ ad vesp̄am: et mortu⁹ ē occidente sole.

Reuersus est autem. ¶ Ca. XIX iosaphat rex iuda in domum suam pacifice ī ihrl'm. Cui occurrit iehu filius anani videns: et ait ad eum. Impio prebens auxilium: et hijs q̄ oderunt dñm amicicia iungeris: et idcirco irā q̄dem dñi merebaris: sed bona op̄a inuenta sunt in te: eoq̄ abstuleris lucos de terra iuda. preparaueris cor tuum vt req̄reres dñm deū p̄r̄m tuoꝝ. Habitauit g̊ iosaphat in ihrl'm. Rursumq̄ egressus est ad ꝓpl'm de bersabee vsq̄ ad montem ephraim: et reuocauit eos ad dñm deum patꝝ suoꝝ: constituitq̄ iudices t̄re in cunctis ciuitatibꝫ iuda munitis ꝑ singula loca: et precipiens iudicibꝫ videte ait q̄d faciatis. Non em̄ hominis exercetis iudiciū sed dñi: et quodcūq̄ iudicaueritis in vos redundabit. Sit timor dñi vobiscū: ⁊ cū diligentia cuncta facite. Non est em̄ apud dñm deum nr̄m iniquitas nec personaꝝ acceptō: nec cupido numeꝝ. In ihrl'm q̄ꝫ constituit iosaphat leuitas et sacerdotes et p̄ncipes familiaꝝ ex isrl' vt iudiciū et causam dñi iudicarent hītatoribꝫ ei⁹: p̄cepitq̄ eis dicēs. Sic agetis in tīore dñi fidelit̄ et corde ꝑfecto. Omnē causam q̄ venerit ad vos fr̄m vr̄oꝝ q̄ habitant in vrbibꝫ suis inter cognatōem ⁊ cog̃tionē vbicunq̄ q̄stio est de lege. de mandato. de ceremonijs. de iustificatōnibꝫ oñdite eis vt nō peccent in dñm: et ne veniat ira sup̄ vos et sup̄ patres vr̄os. Sic ergo agentes ñ peccabitis. Amarias at̄ sacerdos et pontifex vester in hijs q̄ ad deum ꝑtinent p̄sidebit. Porro zabadias fili⁹ ismahel q̄ est dux in domo iuda: sup̄ ea op̄a erit q̄ ad regis offitiū ꝑtinent. Habetisq̄ magistros leuitas coraz vobis: confortamī et agite diligent̄: ⁊ erit dñs vobiscū in bonis. ¶ Ca. XX

Post hec congregati sunt filij moab et filij āmon et cū eis de āmonitis ad iosaphat: vt pug̃rent cont̄ eū. Veneruntq̄ nuncij: et indicauert̄ iosaphat dicentes. Venit cōtra te multitudo magna de hijs locis que trans mare sunt et de siria: ⁊ ecce consistunt in asasonthamar que est engaddi. Iosaphat autem timore pert̄ritus: totū se cōtulit ad rogandum dñm. et p̄dicauit ieiuniū vniuerso iuda. Cōgregatusq̄ est iuda ad dep̄candum dñm: sed et omnes de vrbibꝫ suis venerunt ad obsecrādum eū. Cunq̄ stetisset iosaphat in medio cetu iude ⁊ hierusalē in domo dñi añ atriū

nouũ ait. Dñe de⁹ patꝝ nr̃oꝝ tu es de⁹ in celo et dñaris cũctis regnis gentiũ. Jn manu tua ẽ fortitudo et potẽtia: nec tibi qsqꝫ pt̃ resistere. Nõne tu de⁹ nr̃ interfecisti oñes hĩtatores terre hui⁹ coraꝫ ꝑplo tuo israel: et dedisti eaꝫ semĩ abraam amici tui ĩ sempit̃ nũ: Habitauerũtqꝫ ĩ ea: et extruxerũt in illa sc̃uariũ nomini tuo dicẽtes. Si irruerint sup nos mala. gladi⁹ iudicij. pestilẽtia⁊ fames: stabim⁹ corã domo hac ĩ ꝓspectu tuo. in q̃ inuocatũ est nomẽ tuũ. et clamabim⁹ ad te in tribulatõnib⁹ nr̃is: et exaudies saluosqꝫ facies. Nũc igit̃ ecce filij ãmon⁊ moab⁊ mõs seir ꝑ qs non ꝑcessisti isrl̃ vt ẽnt irẽt qñ egrediebant̃ de egipto. sed declinauerũt ab eis et ñ interfecerũt illos: econtrario agunt. ⁊ enitunt̃ eicere nos de possessione quaꝫ t̃didisti nobis de⁹ nr̃. Ergo ñ iudicabis eos? Jn nobis qdeꝫ ñ est tãta fortitudo vt possim⁹ huic multitudĩ resistere. q̃ irruit sup nos: sꝫ cũ ignorem⁹ qd agere debeam⁹ hoc solũ habem⁹ residui vt oc̃los nr̃os dirigã⁹ ad te Otis vo iuda stabat corã dño cũ puul⁊ vxoribꝫ⁊ libris suis. Erat aũt iaziel filj zacharie filij banaie filij iehihel filij mathanie leuites de filijs asaph: sup quẽ fact⁹ ẽ spũs dñi ĩ medio ẽbe⁊ ait. Attẽdite otis iuda.⁊ q̃ habitatis ĩ ihr̃l̃m: et tu rex iosaphat. Hec dicit dñs vobis. Nolite timere: nec paueatis hanc multitudinẽ. Non ẽ eĩ vrã pugna: sed dei. Cras ascẽdetis cont̃ eos. Ascẽsuri eĩ sũt ꝑ cliuũ noĩe seÿs: ⁊ inuenietis illos ĩ sũmitate torrẽtis q̃ est cõt̃ solitudinẽ iheruhel. Nõ eĩ eritis vos q̃ dimicabitis: sꝫ tm̃modo ꝓfident̃ state: ⁊ videbitis auxiliũ dñi sup vos. O iuda et ihr̃l̃m nolite timere nec paueatis: ẽs egrediemĩ cont̃ eos: et dñs erit vobiscũ. Josaphat g̃ et iuda et oẽs hĩtatores ihr̃l̃m ceciderũt ꝓni in t̃ram corã dño: et adorauerũt eũ. Porro leuite de filijs caath⁊ de filijs chore laudabant dñm deũ isrl̃ voce magna ĩ excelsum. Cũqꝫ mane surrexissent: egressi sũt ꝑ deſtũ thecue: ꝓfectisqꝫ eis stãs iosaphat ĩ medio eoꝝ dixit. Audite me viri iuda:⁊ oẽs hĩtatores ihr̃l̃m. Credite in dño deo vr̃o: ⁊ securi eritis: credite ꝓphetis ei⁹: et cũcta euenient ꝓspera. Deditqꝫ consiliũ ꝑplo: ⁊ statuit cantores dñi vt laudarẽt eũ in t̃mis suis. et añcederẽt exercitũ: ac voce cõsona dicerẽt. Confitemĩ dño: qm̃ ineternũ miscordia eius. Cunqꝫ cepissent laudes canere: vertit dñs insidias eoꝝ in semetipsos filioꝝ scz ãmon et moab. et mõtis seir. q̃ egressi fuerãt vt pugnrent cont̃ iudaz: et ꝓcussi sunt. Nãqꝫ filij ãmon⁊ moab cõsurrexerũt aduersũ hĩtatores mõtis seir: vt interficerẽt⁊ delerent eos. Cũqꝫ hoc ope ꝑfecissent: etiam in semetipsos versi mutuisqꝫ ꝓcidere vulneribus. Porro iudas cũ venisset ad speluũcam q̃ respicit solitudinẽ vidit ꝓcul oẽm latã regionẽ plenam cadaueribꝫ: nec supesse quẽqꝫ qui necẽ potuisset euadere. Venit g̃ iosaphat⁊ omnis ꝑplus cũ eo ad detrahẽda spolia mortuoꝝ: inuenerũtqꝫ int̃ cadauera variam supellectilẽ. vestes q̃ꝫ et vasa ꝓciosissima. et diripuerũt: ita vt oĩa portare ñ possent. nec ꝑ tres dies spolia auferre. pre ꝑdę magnitudine. Die aũt q̃rto congregati sũt in valle bñdictõnis. Etenĩ qm̃ ibi benedixerunt dño: vocauerunt locum illum vallis bñdictõnis vsqꝫ in pñtem diẽ. Reuersusqꝫ est omnis vir iuda et habitatores ihr̃l̃m. ⁊ iosaphat ante eos in ihr̃l̃m cũ letitia magna: eoqꝫ dedisset eis dñs gaudiũ de inimicis suis. Jngressiqꝫ sunt in ihr̃l̃m cũ psalteriis et citharis⁊ tubis in domũ dñi. Jrruit aũt pauor dñi sup vniuersa regna t̃raꝝ: cũ audissent q̃ pugnasset dñs cont̃ inimicos israel: q̃euitqꝫ regnũ iosaphat: ⁊ ꝑbuit ei pacem dñs ꝑ circuitũ. Regnauit igitur iosaphat sup iudam: et erat trigintaq̃nqꝫ annoꝝ cũ regnare cepisset. Viginti autẽ⁊ q̃nqꝫ annis regũit in hierusalẽ: et nomen matris ei⁹ azuba filia selachi: ⁊ ambulauit in via patris sui asa nec declinauit ab ea: faciens q̃ placita erant coram dño. Verũtñ excelsa non abstulit: et adhuc ꝑplus non direxerat corꝝ suum ad dñm deum ꝑm suoꝝ. Reliqua aũt gestoꝝ iosaphat ꝓꝝ et nouissimoꝝ scripta sunt in verbis iehu filij anani: q̃ digessit in libro regũ israel. Post hec iniit amicicias iosaphat rex iuda cũ ochozia rege israel cui⁹ opa fuerunt impissima et ꝑticeps fuit vt faceret naues q̃ irent in tharsis: feceruntqꝫ classem in asiongaber. Prophetauit aũt eliezer fili⁹ dodau de maresa ad iosaphat dicens. Quia habuisti fedus cũ ochozia. ꝓcussit dñs opera tua: cõtritęqꝫ sunt naues: nec potuerunt ire in tharsis.

Ca.XXI.

Dormiuit aũ iosaphat cũ patribꝫ suis: ⁊ sepult⁹ est cũ eis ī ciuitate dꝰ: regnauitqꝫ ioraz filiꝰ ei⁹ ꝓ eo. Qui habuit frēs filios iosaphat: azariaz ⁊ iahihel et zachariaz ⁊ azariaz ⁊ michahel ⁊ saphatiam. Omnes hij filij iosaphat regis iuda. Deditqꝫ eis pr̄ suus multa munera ⁊ auri argēti. ⁊ pensatões cũ ciuitatibꝫ munitissimis in iuda: regnū aũ tradidit ioram eoꝝ esset pr̄iogenit⁹. Surrexit aũ ioraz supꝫ regnum pr̄is sui. Cũqꝫ se ꝛfirmasset: occidit oēs frēs suos gladio. et q̄sdam de pr̄icipibꝫ iuda. Trigintaduoꝝ annoꝝ erat ioram cũ regꝝre cepisset: ⁊ octo ānis regnauit in ihr̄lm ambulauitqꝫ ī viis regū israel sicut egerat dom⁹ achab: filia q̄ꝑ achab erat uxor ei⁹. Et fecit malū in ꝛspectu dñi. Noluit aũ dñs dispdere domū dauid ꝓpt̄ pactū qꝫ inierat cũ eo: etqꝫ pmiserat ut daret ei lucernam ⁊ filijs ei⁹ in omni tpe. In diebꝫ illis rebellauit edon ne eēt subdit⁹ iudę: ⁊ cōstituit sibi regē. Cũqꝫ trānsiret ioraz cũ pr̄icipibꝫ suis. ⁊ cūcto eq̄tatu q̄ erat secū: surrexit nocte. et pcussit edoz q̄ se circūdederat: et oēs duces eq̄tat⁹ ei⁹. Attn̄ rebellauit edoz ne eēt subditõe iuda: usqꝫ ad hanc diē. Eo tpe ⁊ lobna recessit: ne eēt sub manu illi⁹. Dereliq̄rat em̄ dñm deū pr̄m suoꝝ: insupꝫ ⁊ excelsa fabricat⁹ est in urbibꝫ iuda: ⁊ fornicari fecit hītatores ihr̄lm. ⁊ ꝓuaricari iudaz. Allate sunt aũ ei lr̄e ab helia ꝓpha: ī q̄bꝫ scriptū erat. Hec dicit dñs de⁹ dauid pr̄is tui. Cm̄ n̄ ambulasti ī viis iosaphat pr̄is tui. ⁊ in viis asa regis iuda: sed īcessisti p iť regū israel. et fornicari fecisti iudaz ⁊ hītatores ihr̄lm. imitat⁹ fornicatões dom⁹ achab: insupꝫ et frēs tuos domū pr̄is tui meliores te occidisti: ecce dñs pcuciet te plaga magna cũ ꝓl̄o tuo. ⁊ uxoribꝫ ⁊ filijs tuis: uniuersaqꝫ substantia tua. Tu aũ egrotabꝫ pessimo lāguore uteri: donec egrediant̄ uitalia tua paulatī p singulos dies. Suscitauit g̃ dñs cont̄ ioraz spm̄ philistinoꝝ ⁊ arabū. q̄ ꝛfines sunt ethiopibꝫ: ⁊ ascēderūt in trāz iuda ⁊ uastauerūt eā. Diripuerūtqꝫ cunctā substātiam q̄ inuēta est ī domo regis: insupꝫ ⁊ filios ei⁹ ⁊ uxores. nec remānsit ei filiꝰ nisi ioachan: q̄ mīm⁹ natu erat. Et supꝫ hec oīa pcussit eū dñs alui lāguore insanabili. Cũqꝫ diei succederet dies. et tpm spacia uoluerētur. duoꝝ annoꝝ explet⁹ est circulus: ⁊ sic longa consūpt⁹ est tabe. ita ut egereret etiā uiscera sua: languore pitēr et uita caruit. Mortuusqꝫ ē in īfirmitate pessima: et n̄ fecit ei pꝓlus ꝟm morē ꝓbustionis exeq̄as: sicut fecerat maioribꝫ ei⁹. Trigintaduoꝝ annoꝝ fuit cũ regꝝre cepisset: ⁊ octo annis regnauit ī ihr̄lm. Ambulauitqꝫ n̄ rectē: ⁊ sepelierūt eum ī ciuitate dauid: uerūtn̄ nō in sepulcro regum. Ca. XXII

Constituerūt aũ habitatores ihr̄lm ochoziaz filiū ei⁹ mīmū regē ꝓ eo. Omēs em̄ maiores natu q̄ ante eū fuerant interfecerāt latrones arabū q̄ irruerāt in castra. Regnauitqꝫ ochozias filiꝰ ioraz regis iuda: q̄dragintaduoꝝ annoꝝ erat ochozias cum regnare cepisset: ⁊ uno anno regnauit in hierusalem: et nomen mr̄is eius athalia filia amri. Sed et ipse īgressus est per uias domus achab. Mater enim eius impulit eū. ut impie ageret. Fecit īgr̄ malū in ꝛspectu dñi sicut dom⁹ achab. ipi em̄ fuerūt ei ꝛsiliarij p⁹ morē pr̄is sui in īteritū ei⁹: ābulauitqꝫ ī consilijs eoꝝ. Et pr̄exit cũ ioraz filio achab rege isr̄l in bellū cont̄ azahel regē syrie ī ramoth galaad: uulneraueruntqꝫ syri ioram. Qui regressus ē ut curaret̄ ī iesrahel. Mltas em̄ plagas accepat ī supdicto certamīe. Igr̄ ochozias filiꝰ ioraz rex iuda descendit ut uiseret ioraz filiū achab in iesrahel egrotantē. Uolūtatis q̄ꝑ fuit dei aduersus ochoziaz. ut ueniret ad ioram. Et cũ uenisset ⁊ egrederet̄ cũ eo aduersũ iehu filiū n ām̄si. quē unxit dñs ut deleret domū achab: cũ g̃ euerteret iehu domū achab iueīt pr̄cipes iuda ⁊ filios frm̄ ochozie q̄ mīstrabāt ei. ⁊ interfecit illos. Ipsū q̄qꝫ p q̄ rēs ochozia ꝓhebēdit latitantē ī samaria adductūqꝫ ad se occidit: ⁊ sepelierūt eū eoq⁹ eēt filiꝰ iosaphat q̄ q̄sierat dñm ī toto corde suo. Nec erat ulť spes aliq̄: ut de stirpe q̄s regꝝret ochozie. Siq̄dem mr̄ ei⁹ athalia uidens q̄ mortu⁹ eēt filiꝰ su⁹: surrexit ⁊ interfecit oēm stirpē regiā dom⁹ ioraz. Porro iosabeth filia regis tulit ioas filium ochozie. ⁊ furata est eū de medio filioꝝ regis cũ interficeret̄: absconditqꝫ eum cũ nutrice sua in cubiculo lectulorꝝ iosabeth aũ q̄ absconderat eū. erat filia regis ioram. uxor ioiade pontificis sor̄ ochozie et idcirco athalia non interfecit eum. Fuit ergo cũ eis ī domo dei absconditꝰ sex annis: q̄bus regnauit

athalia sup terram. Ca.XXIII

Anno aũ septimo confortat⁹ ioiada assumpsit cẽturiones. azariaz vide licet filiũ hieroboaz ⁊ ysmahel filium iohãnan. azariaz q̃ filiũ obed: et maasiam filiũ adaie. ⁊ elisaphat filiũ zechri: et iniit cũ eis ꝓsiliũ et fedus. Qui circumeũtes iudaz cõgregauerũt leuitas de cũctis vrbib⁹ iuda. ⁊ ꝑncipes familiarũ isrl̃: venerũtq; in ihrl̃m. Iniit ĝ oĩs mlt̃itudo pactũ in domo dei cũ rege. Dixitq; ad eos ioiada. Ecce fili⁹ regis regẽbit sic̃ locut⁹ ẽ dñs sup filios dd̃. Iste ẽ ꝛmo quẽ facietis. Tercia ps vr̃m q̃ veniũt ad sabbatũ sacerdotũ ⁊ leuitarũ ⁊ ianitorũ erit ĩ portis: ter̃cia vo ps ad domũ regis: ⁊ ter̃cia ad portaz q̃ appellat̃ fũdamẽti. Oĩe vo reliquũ vulg⁹ sit ĩ atrijs domꝰ dñi: nec q̃spiam aliꝰ ingrediat̃ domũ dñi nisi sacerdotes ⁊ q̃ mĩstrãt de leuitis. Ipsi tm̃modo ingredianr̃q; sc̃tificati sũt: ⁊ oĩe reliquũ vulg⁹ obs̃uet custodias dñi. Leuite aũ circũdẽt regẽ hñtes singli arma sua: etsi q̃s aliꝰ ingressus fuerit tẽplũ int̃ficiat̃: sintq; cũ rege. et int̃ntes ⁊ egredientes. Fecerunt ĝ leuite et vniuersus iuda iuxta oĩa q̃ precepat ioiada põtifex. Et assumserunt singli viros q̃ sub se erãt: ⁊ veniebãt p iordanẽ sabbati cũ hijs q̃ ĩpleuerãt sabbatũ: ⁊ egressi erant. Dimiq̃dem ioiada põtifex ñ dimiserat abire ter̃mas: q̃ sibi p singulas ebdomadas succedere ꝓsueuerãt. Dedit⁹q; ioiada sacerdos cẽturionib⁹ lãceas clipeosq; ⁊ peltas regis dauid: q̃s cõsec̃uerat ĩ domo dñi. Constituitq; oẽm pl̃m tenẽtiũ pugiones a pte tẽpli dext̃. vsq; ad pte templi sinistrã. corã altari ⁊ tẽplo p circuitũ regis: et eduxerũt filiũ regis ⁊ imposuerũt ei diadema dederũtq; in manu eiꝰ tenẽdaz legẽ et ꝓstituerũt eũ regẽ. Unxitq; illũ ioiada põtifex. et filij eiꝰ: ĩpcati q̃ sũt ei atz dixerũt. Viuat rex. Cd̃ cũ audisset athalia vocẽ sc̃z currẽtiũ. atz laudantiũ regẽ: ingressa ẽ ad pl̃m in tẽplum dñi. Cũq; vidisset regẽ stantem sup ĝdum in introitu ⁊ ꝑncipes turmasq; circa eũ: oẽmq; pl̃m ter̃e gaudentẽ atz clãgentẽ tubis. et diuersi generis organis cõcinentẽ. vocẽq; laudantiũ. scidit vestimẽta sua ⁊ ait. Insidie. insidie. Egressus aũ ioiada põtifex ad cẽturiones ⁊ ꝑncipes exercitꝰ dixit eis. Educite illaz extr̃ sepra tẽpli: et int̃ficiat̃ foris gladio Precepitq; sacerdos ne occideret̃ in domo dñi. Et imposuerũt ceruicib⁹ eiꝰ manꝰ. Cũq; int̃sset portã eq̃ domꝰ regis: int̃fecerũt eam ibi. Pepigit aũt ioiada fedꝰ int̃ se vniuersũq; pl̃m ⁊ regẽ: vt eẽt pl̃us dñi. Itaq; ĩgressus ẽ oĩs pl̃us domũ baal. et destruxerũt eam: et altaria et simulac̃ illiꝰ cõfregerũt: mathaz q̃ sacerdotẽ baal int̃fecerũt añ aras. Cõstituit aũ ioiada ꝓpositꝰ ĩ domo dñi vt sub mãib⁹ sacerdotũ et leuitarũ q̃s distribuit dauid in domo dñi: offerrent olocausta dño sicut sc̃ptum est ĩ lege moysi. ĩ gaudio ⁊ cãticis. iuxta dispositiõem dd̃. Constituit q̃ ianitores ĩ portis domꝰ dñi: vt ñ ingrederet̃ eam ĩmũdus in omni re. assũpsitq; cẽturiones ⁊ fortissimos viros. ac ꝑncipes pl̃i ⁊ omne vulgus ter̃e: et fecerũt descẽdere regẽ de domo dñi. ⁊ introire p mediũ portæ superioris ĩ domo regis: et collocauerũt eũ in solio regali. Leta tusq; ẽ omnis pl̃us ter̃e: ⁊ vrbs q̃euit. Porro athalia int̃fecta ẽ gladio. Ca.XXIIII.

Septẽz ãnoꝝ erat ioas cũ regẽre cepisset: ⁊ q̃draginta ãnis regnauit in hierusalẽ. Nomẽ mr̃is eiꝰ sebia de bersabee. Fecitq; qd̃ bonũ erat corã dño cũctis diebꝰ ioiade sacerdotis. Accepit aũ ⁊ ioas vxores duas: e q̃bꝰ genuit filios ⁊ filias. Post q̃ placuit ioas vt ĩstauraret domũ dñi: ꝯgregauitq; sacerdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis. Egredimĩ ad ciuitates iuda: ⁊ colligite ex vniuerso isrl̃ pecuniã ad sartatecta tẽpli dei nr̃i p singlos ãnos: festinatoq; hoc facite. Porro leuite egere negligẽtiꝰ. vocauitq; rex ioiadã ꝑncipẽ ⁊ dixit ei. Quare tibi ñ fuit cure vt cogeres leuitas ĩferre de iuda ⁊ de ihrl̃m pecuniaz q̃ ꝓstituta ẽ a moysẽ seruo dñi: vt ĩferret eaz oĩs multitudo isrl̃ in tabernaculũ testimonij: Athalia eĩ impijssima ⁊ filij eiꝰ. destruxerũt domũ dei: et de vniuers̃ q̃ sc̃tificata fuerãt ĩ tẽplo dñi ornauerũt phanũ baalĩ. Precepit ĝ rex ⁊ fecerũt archã: posuerũtq; eã iuxta portaz dñi forinsecꝰ. Et ꝓdicatũ est in iuda ⁊ hierusalẽ: vt deferrẽt singuli ꝓciũ dño qd̃ ꝓstituit moysẽs seruus dei sup oĩez isrl̃ in deserto. Letatiq; sunt cũcti pr̃icipes ⁊ oĩs pl̃us: ⁊ ingressi ꝓtulerũt in archam dñi atq; miserũt: ita vt impleretur. Cũq; tp̃us esset vt deferrẽt archã corã rege p manus leuitarũ: videbant em̃ multaz pecuniaz: ingrediebat̃ scriba regis et quẽ

prim⁹ sacerdos cōstituerat: effundebantq; pecuniaz q̄ erat in archa. Porro archā reportabāt ad locū suū sicq; faciebant p singl'os dies. Et ꝯgregata ē infinita pecunia quā dederūt rex⁊ ioiada hijs q̄ perant opib⁹ dom⁹ dñi. At illi ꝯducebāt ex ea cesores lapidū⁊ artifices opm singl'oꝝ. vt īstaurarēt domū dñi: fabros q̄z ferri⁊ eris: vt qđ cadere cepat fulcirēt. Egerūtq; hij q̄ opabant īdustrie: ⁊ obducebat pietū cicatrix p manū eoꝝ: ac suscitauerūt domū dñi ī statū pristinū: ⁊ firmīt eaz stare fecerūt. Cūq; ꝯplessent oīa opa. detulerūt corā rege ⁊ ioiade reliquā ptē pecunie: de q̄ facta sūt vasa tēpli ī mīsteriū ad olocausta: fiale q̄z⁊ cetera vasa aurea ⁊ argētea. Et offerebant olocausta in domo dñi iugit cūctis diebꝫ ioiade. Senuit aūt ioiada plen⁹ dieꝝ⁊ mortu⁹ē cū centūtrigīta esset annoꝝ: sepelierūtq; eū in ciuitate dd cū regib⁹: eoq; fecisset bonū cū isrl⁊ cū domo ei⁹. Postq̄ aūt obijt ioiada: īgressi sūt prīcipes iuda: ⁊ adorauerūt regē Qui delinit⁹ obseq̄is eoꝝ acq̄euit eis. Et dereliq̄runt tēplū dñi dei p̄m suoꝝ fuierūtq; lucis ⁊ sculptilib⁹: ⁊ facta ē ira ꝑ iudam⁊ ihrlm ꝓpt̄ hoc pcm. mittebatq; eis ꝓphas vt reuerterent ad dñm: q̄s pstātes illi audire nolebāt. Spūs itaq; dei īduit zachariā filiū ioiade sacerdotis: ⁊ stetit īpspcū ꝓpli et dixit eis. Hec dicit de⁹. Quare trnsgredimī pceptū dñi qđ vobis nō pderit: ⁊ dereliq̄stis dñm vt derelinq̄ret vos: Qui ꝯgregati aduersus eū miserūt lapides iuxt̄ regis īpium: ī atrio dom⁹ dñi. Et n̄ est recordat⁹ ioas rex misericordie quaz fecerat ioiada p̄ illi⁹ secū: sed interfecit filiū ei⁹. Qui cū moreret: ait. Videat dñs⁊ req̄rat. Cūq; euolut⁹ esset ān⁹ ascēdit ꝑ eū exercit⁹ sirie: venitq; ī iudam⁊ ihrlm⁊ interfecit cūctos pncipes ꝓpli: atq; vniuersā pdam misērūt regi ī damascū. Et certe cū pmodic⁹ venisset numer⁹ siroꝝ tedidit dñs manib⁹ eoꝝ īfinitā mltitudīez: eoq; dereliq̄ssent dñm deū p̄m suoꝝ. In ioas q̄z ignominiosa exercuere iudicia: ⁊ abeūtes dimīserūt eū in lāguoribꝫ magnis. Surrexerūt aūt ꝑ eū sui sui ī vltōez sanguis zacharie filij ioiade sacerdotis. ⁊ occiderūt eū ī lectulo suo et mortu⁹ē: sepelierūtq; illū in ciuitate dd: sz n̄ in sepulcris regū. Insidiati vero sunt ei zabad fili⁹ semath amanitidis: et iozabath fili⁹ semarith moabitidis.

Porro filij ei⁹ ac sūma pecunie q̄ adunata fuerat sub eo. ⁊ īstaurat⁹ dom⁹ dei scripta sunt diligēti⁹ ī libro regū. Regnauit aūt amasias fili⁹ ei⁹ p eo.

Ca. XXV.

Vigintiq̄nq; ānoꝝ erat amasias cū regē re cepisset: ⁊ vigītinouē annis regnauit in ihrlm. Nomē mr̄is ei⁹ ioiadē de ihrlm. Fecitq; bonū in ꝓspcū dñi: verūtn̄ non ī corde pfecto. Cūq; roboratū si bi videret īpiū iugulauit suos q̄ occiderāt regē p̄m suū: sed filios eoꝝ n̄ interfecit. sic̄ scriptum est ī libro legis moysi: vbi pcepit dñs dicēs. Nō occidēt pres p filijs neq; filij p p̄ib⁹ suis: sed vnusq̄sq; ī suo pcto morietur. Congregauit igr̄ amasias iudaz. ⁊ cōstituit eos p familias. tribunosq;⁊ cēturiones in vniuerso iuda ⁊ bēiamin: ⁊ recēsuit a vigīti annis surs̄ū: inuenitq; trigīta milia iuuenū q̄ egrederent̄ ad pugnā⁊ tenerēt hastā et clipeū. Mercede q̄z cōduxit de isrl centū milia robustoꝝ centū talētis argēti. Venit aūt hō dei ad illū et ait. O rex ne egrediat̄ tecū exercit⁹ isrl. Non ē em̄ dñs cū isrl: et cūctis filijs ephraim. Quōsi putes ī robore exercit⁹ bella cōsistere: supari te faciat de⁹ ab hostib⁹. Dei q̄pe est te adiuuare: ⁊ in fugam cōuertere. Dixitq; amasias ad hoīem dei. Quid g̃ fiet de centū talētis q̄ dedi militib⁹ isrl: Et rn̄dit ei hō dei. Habet dñs vn̄ tibi dare possit multo hijs plura. Sepauit itaq; amasias exercitū q̄ venerat ad eū ex ephraim vt reuerterent̄ in locū suū. At illi cont̄ iudaz vehemēt̄ irati: reuersi sūt in regionē suaz. Porro amasias pfidenter eduxit ꝓpl'm suū. ⁊ abijt ī vallē salinaꝝ: pcussitq; filios seir decē milia. Et alia decē milia viroꝝ cepērūt filij iuda: et adduxerūt ad p̄ruptū cuiusdaz petre: p̄cipitauerūtq; eos de sūmo īp̄ceps q̄ vniuersi crepuerūt. At ille exercit⁹ quē remiserat amasias ne secū iret ad p̄liū: diffus⁹ē ī ciuitate iuda. a samaria vsq; ad bethoron ⁊ interfectis trib⁹ milib⁹ diripuit p̄dam magnā. Amasias q̄z p⁹ cedez ydumeoꝝ⁊ allatos deos filioꝝ seir statuit illos ī deos sibi: et adorabat eos: et illi adolebat incensū. Quāobrē irat⁹ dñs cont̄ amasiaz: misit ad illū ꝓphām q̄ diceret ei. Cur adorasti deos q̄ nō liberauerūt ꝓpl'm suū de manu tua: Cūq; hoc ille loq̄ret. rn̄dit ei. Nū ꝓsiliari⁹ regis es: Quiesce ne interficiā te. Discedens q̄z ꝓpheta: scio inq̄t qđ cogitauerit dñs

occidere te q̃ et feciſti hoc malũ:et inſup ñ acq̃euiſti cõſilio meo. Igr̃ amaſias rex iu da inito peſſimo conſilio. miſit ad ioas fi liũ ioachan. filij iehu regẽ iſrl̃ dicens. Ue ni videam⁹ nos mutuo. At ille remiſit nũ cios dicẽs. Cardu⁹ q̃ eſt in libano miſit ad cedr̃ libani dicẽs. Da filiam tuã filio meo vxorẽ. Et ecce beſtie q̃ erant in ſilua libani tranſierũt et conculcaverũt carduũ. Dixiſti pcuſſi edon :⁊ idcirco erigit cor tuũ in ſu pbiaz. Sede ī domo tua. Cur malũ aduer ſum te puocas:vt cadas ⁊ tu ⁊ iudas tecũ! Noluit audire amaſias:eoq̃ dñi eſſet volũ tas:vt traderet̃ in man⁹ hoſtiũ p̃ deos e don. Aſcendit igr̃ ioas rex iſrl̃ et mutuos ſibi pbuere cõſpect⁹. Amaſias aũ rex iuda erat ī bethſames iude. Corruitq̃ iudas co ram iſrl̃. ⁊ fugit in tabnacl̃a ſua. Porro a maſiaz rege iuda filiũ ioas filij ioachas. ce pit ioas rex iſrl̃ in bethſames ⁊ adduxit ī ihrl̃m: deſtruxitq̃ murũ ei⁹. a porta ephraī vſq̃ ad portaz anguli q̃dringẽtis cubitis. Omne q̃z aur̃ ⁊ argentũ. ⁊ vniuerſa vaſa q̃ reperat in domo dei. et apud obededoz. in theſauris etiaz dom⁹ regie. necnon ⁊ filios obſidũ:reduxit in ſamariã. Elixit aũ amaſias filiũ⁹ ioas rex iuda poſtq̃ mortu⁹ eſt io as filiũ⁹ ioachas rex iſrl̃ quĩdecĩ annis. Re liqua aũ ſmonũ amaſie p̃or̃ ⁊ nouiſſimor̃ ſcripta ſunt ī libro regũ. iuda ⁊ iſrael. Qui poſtq̃ receſſit a dño: tetẽderũt ei inſidias in ihrl̃m. Cũq̃ fugiſſet lachis miſerũt et interfe cerũt eum ibi:reportãteſq̃ ſup eq̃s ſepelierũt eum cũ p̃ribo ſuis ī ciuitate dõ. Ca. XXVI

OMnis aũ plus iuda. filiũ ei⁹ oziam ānor̃ ſedecim cõſtituit regẽ p amaſia p̃e ſuo. Ipſe edificauit abilath et reſtituit eam ditõni iude. poſtq̃ dormi uit rex cũ patribo ſuis. Sedecĩ annor̃ erat ozias cũ regr̃e cepiſſet:et q̃nq̃gintaduob annis regr̃uit in ihrl̃m. Nomen mr̃is ei⁹ ie chelia de ihrl̃m. Fecitq̃ qõ erat rectũ in o cul̃ dñi iuxta oĩa q̃ fecerat amaſias p̃ ei⁹: et exq̃ſiuit dñm in diebo zacharie intelligẽ tis et videntis deũ. Cũq̃ req̃reret dñm: di rexit eũ ī oĩbo. Deniq̃ egreſſus ẽ ⁊ pugnauit contra philiſtijm:et deſtruxit mur̃ geth. ⁊ mur̃ iãnie mur̃q̃z azoti. Edificauit q̃z opi da in azoto et philiſtijm et adiuuit eũ de⁹ contr̃ philiſtijm⁊ contr̃ arabas q̃ habitabãt in gurbaal:et contra ãmonitas. Appende bantq̃z ãmonite munera ozie:⁊ diuulgatũ eſt nomẽ ei⁹ vſq̃z ad introitũ egipti p̃r̃ cre bras victorias. Edificauit q̃z ozias turres ī ihrl̃m ſup portam anguli. ⁊ ſup portã val lis. ⁊ reliq̃s in eodez muri latere:firmauit q̃z eas. Extruxitq̃z turres in ſolitudine:et effodit ciſt̃nas plurĩas eoq̃ hr̃et multa pe cora: tã in cãpeſtribo q̃ in heremi vaſtita te. Vineas q̃z habuit⁊ vinitores in mõtibo. et in carmelo. Erat q̃r̃e hõ agriculture de dit⁹ Fuit aũ exercit⁹ bellator̃ ei⁹ q̃ procede bant ad prelia ſub manu iehiel ſcribe. ma aſieq̃z doctoris:⁊ ſb manu ananie q̃ erat de ducibo regis. Omniſq̃z numer⁹ p̃ncipũ p fa milias viror̃ fortiũ duor̃ miliũ ſexcẽtor̃: ⁊ ſub ei⁹ vniuerſus exercit⁹ trecẽtor̃⁊ ſeptẽ miliũ q̃ngentor̃: q̃ erant apti ad bella:et p rege p̃r̃ aduerſarios dimicabant. Prepa rauit q̃z eis ozias. i. cũcto exercitui clipeos et haſtas ⁊ galeas ⁊ lorĩcas. arcuſq̃⁊ fundas ad iaciẽdos lapides:⁊ fecit in ihrl̃m diuer ſi generis machinas q̃s in t̃ribo collocauit et ī angulis muror̃. vt mitterẽt ſagittas⁊ ſaxa gr̃dia. Egreſſũq̃z ẽ nomẽ ei⁹ pcul: eo q̃ auxiliaret̃ ei dñs ⁊ corroboraſſet illum. Sed cũ roborat⁹ eẽt eleuatũ eſt cor ei⁹ in ī teritũ ſuũ⁊ neglexit dñm deũ ſuũ: īgreſſuſq̃z tẽplũ dñi adolere voluit incenſũ ſup al tare thimiamatis. Statiq̃z ingreſſus p⁹ eũ azarias ſacerdos. ⁊ cum eo ſacerdotes dñi octogĩta viri fortiſſimi. r̃ſtiterũt regi: atz di xerũt. Non eſt tui officij ozia. vt adoleas ī cenſũ dño: ſed ſacerdotũ hoc ẽ filior̃ aarõ q̃ conſecti ſunt ad huiuſcemodi miſteriũ. Egredere de ſcĩuario. ne p̃teriſeris: qr̃ ñ re putabit̃ tibi ī gl̃ia hoc a dño deo. Iratuſq̃z ozias⁊ tenẽs ī manu thuribulũ vt adole ret ĩcenſũ: miabat̃ ſacerdotibo. Statiq̃z or ta ẽ lep̃ in frõte ei⁹ corã ſacerdotibo ī domo dñi ſup altare thimiamatis. Cũq̃ r̃ſperiſſz eũ azarias põtifex.⁊ oẽs reliq̃ ſacerdotes. viderũt lep̃m ī frõte ei⁹: et feſtinato expulerũt eũ. Ozz⁊ ipſe p̃r̃it⁹ acceleravit egredi: eoq̃ ſẽſiſſet ilico plagã dñi. Fuit igr̃ ozias rex leproſus vſq̃z ad diẽ mortis ſue:⁊ hĩtauit ī domo ſepata. plen⁹ lep̃ ob quã eiect⁹ fuerat de domo dñi. Porro ioathã filius ei⁹ rexit domũ regis: et iudicauit p̃l̃m terre. Reli qua autem ſermonum ozie prior̃ et nouiſ ſimorũ ſcripſit ẏſaias filius amos p̃pheta.

Dormiuitq; ozias cū patribus suis: et sepelierūt eum in agro regalium sepulcroꝝ eoq; esset leprosus: regnauitq; ioathan filiꝰ eius pro eo. Ca.XXVII.

Uigintiquinq; annoꝝ erat ioathan cū regnare cepisset: et sedecī annis regnauit in ihrlm. nomen mris eius iherusa.filia sadoch. Fecitq; qđ rectū erat corā dño iuxta oīa q̄ fecerat ozias pr̄ suus excepto q; ñ est ingressus tēplū dñi:ꝛ adhuc ꝑplus delinq̄bat. Ipse edificauit portaz domꝰ dñi excelsam:et ī muro ophel multa cō struxit. Urbes q̄; edificauit ī mōtib; iuda: et in saltib; castella et turres. Ipse pugnauit cont̄ regem filioꝝ āmon.et vicit eū. Dederuntq; ei filij āmon in tpe illo centū talenta argenti:et decē milia chororos tritici: ac totidem chororos ordei. Hec ei p̄buerunt filij āmon.ī anno.ij.ꝛ.iij. Corroboratusq; ē ioathan: eoq; direxisset vias suas coraz dño deo suo. Reliqua aūt sermonū ioathan ꝛ oēs pugne eius.ꝛ opa scripta sunt in libro regū israel et iuda. Uigintiq̄nq; annoꝝ erat cū regnare cepisset: et sedecim annis regnauit in hierusalem. Dormiuitq; ioathan cū p̄ribus suis:et sepelierūt eum ī ciuitate dauid:ꝛ regnauit achaz filiꝰ eiꝰ p eo. Ca.XXVIII

Uiginti annoꝝ erat achaz cū regnare cepisset:et sedecim annis regnauit in ihrlm. Non fecit rectū in cōspectu dñi.sicut dauid p̄r eius. sed ambulauit in viis regū israel:insup et statuas fudit baalim. Ipse est q; adoleuit incensū in valle hēnon:et lustrauit filios suos in igne.iuxta ritū gentiū quas interfecit dñs in aduentu filioꝝ israel. Sacrificabat q̄; et thimiama succēdebat in excelsis.ꝛ ī collib;:ꝛ sub oñi ligno frondoso. Tradiditq; eū dñs deꝰ eiꝰ in manu regis sirie: q; percussit eū magnāq; predaz cepit de eiꝰ impio:et adduxit ī damascū. Manib; q̄; regis israel tradit̄ est:ꝛ percussus plaga gndi. Occiditq; phacee filius romelie de iuda centūuiginti milia in die vno.omēs viros bellatores:eoq; reliq̄ssent dñm deū patꝝ suoꝝ. Eodez tpe occidit zechri vir potēs ex ephraim maasiaz filiū regis. et ezricam ducē domꝰ ei:helchanam q̄; fm a rege. Ceperuntq; filij israel de frib; suis ducenta milia mulieꝝ.pueroꝝꝛ puellaꝝꝛ infinitaz p̄daz:ptulerūtq; eaz in samariam. Ea tempestate erat ibi ꝓpha dñi nomine obed: qui egressus obuiam exercitui venienti in samariam dixit eis. Ecce iratꝰ dñs deꝰ p̄m vroꝝ cont̄ iudaz.trādidit eos manibus vris ꝛ occidistis eos atrocit̄:ita vt ad celū ptīgeret vrā crudelitas. Insup filios iuda et ihrlm vultis vob; subicere ī fuos ꝛ ancillas:qđ nequaq̄ factu op̄ē. Peccastis enī sup hoc dño deo nro. Sz audite ꝓfiliū meū:ꝛ reducite captiuos q̄s adduxistis de frib; vris:qz magnꝰ furoꝝ dñi īminet vob. Steterūt itaq; viri de p̄ncipib; filioꝝ ephraim.azarias filiꝰ iohannan.barachias filiꝰ mosollamoth.ezechias filiꝰ sellū ꝛ amasias filiꝰ hadali. ꝓr̄ eos q; veniebant de p̄lio:et dixerūt eis. Non introducetis huc captiuos: ne peccemꝰ dño. Quare vultis adicere sup pct̄a ira:ꝛ vetera cumulare delicta? Grāde quippe pct̄m est:ꝛ ira furoris dñi īminet sup israel. Dimiserūtq; viri isral bellatores p̄daz. et vniuersa q̄ cepant corā p̄ncipib; ꝛ omni multitudine:steterūtq; viri q̄s sup̄ memoratuimꝰ:ꝛ apprehēdentes captiuos oēsq; q; nudi erant.vestierūt de spoliis. Cūq; vestissent eos et calciassent:ꝛ refecissent cibo ac potu.unxissētq; ꝑ laborē.ꝛ adhibuissent eis curā:q̄cunq; ābulare ñ potuerāt.ꝛ erant ībecillo corpe.imposuerūt eos iumētis.et adduxerūt hiericho ciuitatez palmaꝝ ad frēs eoꝝ:ipiq; reuersi sūt in samariā. Tpe illo misit rex achaz ad regē assirioꝝ. Postulās auxiliū. Uenerūtq; ydumei ꝛ pcusserūt mltos ex iuda:ꝛ ceperūt predam magnā. Philistiim q̄; diffusi sunt p urbes cāpestres ꝛ ad meridiē iuda:ceperūtq; bethsames ꝛ ahilon ꝛ gaderoth.sochot q̄; ꝛ thānam ꝛ zamro cū viculis suis:ꝛ habitauerūt in eis. Dūiliauerat enī dñs iudaz ꝑ achaz regē iuda. eoq; nudasset eū auxilio.ꝛ ꝓtēptui habuisset dñm. adduxitq; ꝓr̄ eum teglathphalasar regem assirioꝝ: q; et afflixit eū et nullo resistente vastauit. Igr̄ achaz spoliata domo dñi et domo regū ac p̄ncipū. dedit regi assirioꝝ munera: ettñ nihil ei profuit. Insup et in tpe angustie sue auxit contemptū in dñm. Ipse p se rex achaz immolauit diis damasci victimas percussoribus suis et dixit.dij regū sirie auxiliant̄ eis q̄s ego placabo hostijs.et aderūt mihi:cū econtrio ipsi fuerīt ruine ei et vniuerso isral. Direptis itaq; achaz oīb; vasis domꝰ dei atq; ꝓfractis clausit ianuas templi dei:ꝛ fecit sibi altaria in

vniuersis angulis ihrlm. In omnibꝫ q̄ vr-
bibꝫ iuda extruxit aras ad cremandū th?:
atꝫ ad iracūdiaꝫ puocauit dñm deū p̄m su
oꝝ. Reliq̄ aūt ſmonū ei?. et oīm opeꝝ suoꝝ
prioꝝ ⁊ nouissimoꝝ scripta sunt in libro re
gū iuda ⁊ isrl. Dormiuitqꝫ achaz cū pribꝫ
suis: ⁊ sepelierūt eū i ciuitate ihrlm. Neqꝫ ei
recepant eū in sepulc̄ regū israel. Regnauitqꝫ
ezechias filiꝰ ei? p eo. ¶ Ca. XXIX.

Ioit ezechias regre cepit cū vigin
tiq̄ nqꝫ esset annoꝝ: ⁊ vigintinouē
ānis regnauitqꝫ i ihrlm. Nomē mris
ei? abia filia zacharie. Fecitqꝫ qđ erat pla-
citū i?spectu dñi: iuxta oīa q̄ fecerat dd p̄r
ei?. Ipso anno ⁊ mēse p̄mo regni sui apuit
valuas dom? dñi. ⁊ īstaurauit eas: adduxꝫ
itqꝫ sacerdotes atꝫ leuitas. ⁊ ꝯgregauit e-
os in platea orientalē dixitqꝫ ad eos. Au-
dite me leuite. ⁊ sc̄tificami: mūdate domū
dñi dei p̄m nr̄oꝝ: et auferte oēm immūdi
ciam de sc̄tuario. Peccauerūt patres nr̄i: ⁊
fecerūt malū in cōspectu dñi dei nr̄i. dereli-
q̄ntes eū: auerterūt facies suas a tabnacl̄o
dñi dei nr̄i. ⁊ prebuerūt dorsū. clauserūt ostia
q̄ erant in porticu ⁊ extinxerūt lucernas: i-
censumqꝫ non aboleuerūt: ⁊ olocausta non
obtulerūt in sanctuario dei israel. Cōcitat?
ē itaqꝫ furoꝝ dñi sup iudaꝫ ⁊ ihrlm: ꝺ̄didit-
qꝫ eos in ꝑmotōem. ⁊ i interitū ⁊ in sibilū.
sicut ipsi cernitis oculis vr̄is. En corruerūt
patres nr̄i gladijs: filij nr̄i ⁊ filie nr̄e. ⁊ cō-
iuges captiue ducte sunt ꝓp̄ hoc scel?. Nūc
g̃ placet mihi vt ineam? fedus cū dño deo is-
rael: ⁊ auertat a nob furorem ire sue. Filij
mei nolite negligere. Vos elegit dñs. vt ste
tis corā eo. et mīstretis illi: colatisqꝫ eum ⁊
cremetis ei incensū. Surrexerūt g̃ leuite:
maath filiꝰ amasie. et ioēl filiꝰ azarie de fi
lijs caath. Porro de filijs merari. Cis filiꝰ
abdai et azarias filiꝰ ialalehel. De filijs aūt
gerson: ioha filiꝰ semna. ⁊ eden filiꝰ ioaha.
Ituero de filijs elisaphan: sāri et iahihel.
De filijs q̄ asaph: zacharias ⁊ mathanias
necnon de filijs hēnan: iahihel ⁊ semei. Ex
et de filijs ÿdithū: semeias ⁊ oziel. Cōgre-
gauerūtqꝫ frēs suos ⁊ sc̄tificati sunt: ⁊ īgres
si sunt iuxta māḍatū regis ⁊ impiū dñi. vt
expiarēt domū dei. Sacerdotes q̄ ingressi
tēplum dñi vt sanctificarēt illud extulerūt
oēm īmūdiciaꝫ quā intro reperant i vesti-
bulo domꝰ dñi: quam tulerunt leuite et a-
sportauerūt ad torrentē cedron foras. Cepe-
runt aūt p̄ma die mensis p̄mi mūdare et in
die octaua eiusdē mēsis. ingressi sūt porti-
cū domꝰ tēpli dñi: expiauerūtqꝫ templū die-
bus octo: ⁊ in die sextadecīa mensis eiusdē.
qđ cepant i pleuerūt. Ingressi q̄ sunt ad eze
chiaꝫ regē: et dixerūt ei. Sanctificauimus
oēm domū dñi. et altare olocausti. vasaqꝫ
ei?. necnon ⁊ mensā ꝓpositōis cū omīb vaꝭ
suis: cunctāqꝫ tēpli suppellectilē quā pollu
erat rex achaz i regno suo postq̄ p̄uarica-
t?est: et ecce exposita sunt oīa coraꝫ altari
dñi. Consurgēsqꝫ diluculo ezechias rex. a-
dunauit oēs p̄cipes ciuitatis ⁊ ascendit
in domū dñi: obtulerūtqꝫ simul thauros se-
ptē et arietes septē. agnos septē et hircos
septē: p pctō. p regno. p sc̄tuario. p iuda.
Dixitqꝫ sacerdotibꝫ filijs aarō: vt offerrēt
sup altare dñi. Mactauerūt igit̄ thauros:
et suscepērūt sanguinē sacerdotes: fuderūt il-
lum sup altare. Mactauerūt etiam arietes:
⁊ illoꝝ sanguinē sup altare fuderūt. Immo
lauerūt agnos: et fuderunt sup altare san-
guinem. Applicuerūt hircos p pctō coraꝫ re
ge. et vniuersa multitudine. Imposuerūt
manꝰ suas sup eos: et immolauerūt illos sa
cerdotes: et asperserūt sanguinem eoꝝ co-
raꝫ altari pro piaculo vniuersi israel. Pro
omni q̄ppe israel p̄cepat: rex vt olocaustuꝫ
fieret pro peccato. Constituit q̄ leuitas in
domo dñi. cū cimbalis ⁊ psalterijs et citha
ris ſm dispositōem dauid regis et gad vi-
dentis et nathan ꝓphete. Siq̄dem dñi pre-
ceptū fuit. p manū ꝓphetaꝝ ei?. Stetērtqꝫ
leuite tenētes organa dauid et sacerdotes
tubas: ⁊ iussit ezechias rex vt offerrent o-
locausta sup altare. Cunqꝫ offerrent olo-
causta ceperunt laudes canere dño: et clā-
gere tubis: atꝫ in diuerſ organis q̄ dauid
rex israel reperat cōcrepare. Omni aūt tur-
ba adorāte. cantores ⁊ hij q̄ tenebāt tubas
erant i offitō suo: donec complerēt olocau
stū. Cunqꝫ finita esset oblatō incuruat?est
rex ⁊ oēs q̄ erant cū eo: ⁊ adorauerūt. Pre-
cepitqꝫ ezechias ⁊ p̄ncipes leuitis vt lauda
rēt dñm ſmonibꝫ dauid ⁊ asaph videntis:
q̄ laudauerunt deum magna letitia: ⁊ in-
curuato genu adorauerunt. Ezechias au-
tem etiam hoc addidit. Implestis manus
vestras dño: accedite et offerte victimas.

et laudes in domo dñi. Obtulit ergo vniuersa multitudo hostias ⁊ laudes ⁊ holocausta: mēte deuota. Porro numer⁹ holocaustorum q̄ obtulit multitudo h̄ fuit. Thauros septuagīta: arietes centū. agnos ducētos: sc̄tificauer̄tq; dño boues sexcentos: ⁊ oues tria milia. Sacerdotes vero pauci erant: nec poterāt sufficere vt pelles holocaustor̄ deexherent. Unde et leuite fr̄es eor̄ adiuuerunt eos: donec impler̄et op⁹ et sanctificarent antistites. Leuite quippe facilioꝛi ritu sc̄tificantur q̄ sacerdotes. Fuer̄t ergo holocausta plurima adipes pacificor̄ ⁊ libamina holocaustor̄: ⁊ cōplet⁹ est cultus domus dñi: letatusq; est ezechias ⁊ omis pp̄lus eo q̄ ministeriū dñi esset expletū. De repente q̄ppe hoc fieri placuerat. Ca. XXX.

Misitq; ezechias ad oēm israel et iudam: scripsitq; epl̄as ad ephraim ⁊ manassen: vt venirent ad domum dñi in ihr̄l̄m. et facerēt phase dño deo isr̄l̄. Initq; g̃ consilio regis et p̄ncipū ⁊ vniuersi cet⁹ ihr̄l̄m: decreuer̄t vt facerēt phase mēse scdo. Nō em̄ occurrerat facere i tpe suo: q; sacerdotes q̄ possent sufficere sc̄tificati ñ fuerāt: et pp̄lus nondū congregat⁹ fuerat in ihr̄l̄m. Placuitq; ſmo regi et omni multitudini: ⁊ decreuer̄t vt mitterēt nuncios in vniuersū israel de bersabee vsq; dan: vt venirēt ⁊ facerēt phase dño deo isr̄l̄ in ihr̄l̄m Multi em̄ non fecerant sicut lege p̄scriptū est. Perrexer̄tq; cursores cū epl̄is ex regis impio et p̄ncipū ei⁹ in vniuersū israel ⁊ iudaz: iuxta id qd̄ rex iusserat p̄dicantes. Filij isr̄l̄ reuertimī ad dñm deū abraaz ⁊ ysaac et israel: et reuertet̄ ad reliq̄as q̄ effugerūt man⁹ regis assirior̄. Nolite fieri sic̄ pr̄es vr̄i et fratres q̄ recesser̄t a dño deo p̄m suor̄: et ꝯdidit eos i interitū vt ipi cernitis. Nolite indurare ceruices vr̄as sicut pr̄es vr̄i. Tradite man⁹ dño et venite ad sc̄tuarium ei⁹ qd̄ sc̄tificauit ēternū. Seruite dño deo p̄m vr̄or̄: ⁊ auertet̄ a vob̄ ira furoꝛis ei⁹. Si em̄ reuersi fueritis ad dñz: fratres vr̄i et filij habebunt miscdiam coram dñis suis. q̄ illos duxer̄t captiuos: et reuertent̄ in terram hanc. Pi⁹ em̄ et clemens est dñs de⁹ vr̄: et ñ auertet faciē suā a vob̄ si reuersi fueritis ad eū. Igr̄ cursores pgebāt velociter de ciuitate in ciuitatē. p terram ephraim ⁊ manasses vsq; ad zabulon: illis irridētib̄ et subsannantib̄ eos. Attñ quidam viri ex aser et manasse et zabulon acq̄escentes cōsilio: venerūt hierusalē. In iuda vero facta est man⁹ dñi vt daret eis cor vnū: vt facerent iuxta p̄ceptū regis et p̄ncipū verbum dñi. Cōgregatiq; sunt in ihr̄l̄m pp̄l̄i multi: vt facerēt solēnitatē azimor̄ i mense scdo. Et surgentes destruxer̄t altaria q̄ erant in ihr̄l̄m: atq; vniuersa i q̄b̄ ydolis adolebat incensū subuertētes. piecer̄t in torrentē cedron. Immolauer̄t aūt phase q̄rtadecia die mensis scdi. Sacerdotesq; atq; leuite tādē sc̄tificati obtuler̄t holocausta in domo dñi: steteruntq; in ordine suo iuxta dispositōez et legem moysi hois dei. Sacerdotes vero suscipiebant effūdendū sanguinē de manibus leuitar̄: eoq; multa turba sc̄tificata ñ esset: ⁊ idcirco immolarēt leuite phase hijs q̄ non occurrerant sanctificari dño. Mag̃ etiam ps pp̄l̄i de ephraim ⁊ manasse et ysachar et zabulon q̄ sc̄tificata nō fuerat comedit phase. ñ iuxta qd̄ scr̄ptū est: ⁊ orauit p eis ezechias dicēs. Dñs bon⁹ p̄piciabit̄. cunctis q̄ in toto corde req̄runt dñm deum p̄m suor̄: et ñ imputabit eis qd̄ min⁹ sc̄tificati sunt. Quē exaudiuit dñs: et placat⁹ est pp̄lo. Fecer̄tq; filij israel q̄ inuenti sunt in ihr̄l̄m solēnitatē azimor̄ septē diebus in leticia magna. laudantes dñm p singulos dies: leuite q̄z et sacerdotes p organa q̄ suo offitō ꝯgruebant. Et locut⁹ est ezechias ad cor oīm leuitar̄: q̄ habebant intelligētiam bonaz sup dño: ⁊ comedер̄t septē diebus solēnitatis: immolantes victimas pacificor̄: et laudantes dñm deū patr̄ suor̄. Placuit q̄z vniuerse multitudini vt celebrarēt etiaz alios dies septez qd̄ et fecerunt cū ingenti gaudio. Ezechias autem rex iuda p̄buerat multitudini mille thauros: et septē milia ouiū. Principes vero dederāt pp̄lo thauros mille: et oues decē milia. Sc̄tificata g̃ est sacerdotū plurima multitudo: ⁊ hilaritate pfusa omnis turba iuda tam sacerdotū ⁊ leuitar̄ q̄ vniuerse freq̄ntie q̄ venerat ex israel: pselitor̄ q̄z de terra israel et habitantiū in iuda. Factaq; est g̃ndis celebritas i hierusalē: q̄lis a diebus salomōis filij dauid regis israel in ea vrbe ñ fuerat. Surrexer̄t aūt sacerdotes atq; leuite benedicētes pp̄lo ⁊ exaudita est vox eor̄: peuenitq; oro in habitaculū sanctum celi. Ca. XXXI

Quinq; hec fuissent ritæ celebrata: egressus est oīs israel q̄ inuent⁹ fuerat ī vrbib⁹ iuda. ⁊ fregerī simulacr̄ succiderīq; lucos: demoliti sunt excelsa. et altaria destruxerī. nō solū de vniuerso iuda et bēiamin: sed ⁊ de ephraim q̄; ⁊ manasse: donec penit⁹ reuertērēt. Reuersiq; sūt oēs filij israel: in possessiones ⁊ ciuitates suas. Ezechias aūt ꝓstituit turmas sacerdotales et leuiticas p̄ diuisiones suas vnūquenq; in offitō p̄prio. tam sacerdotū videlicet q̄; leuitaꝝ ad olocausta ⁊ pacifica: vt mīstrarēt ⁊ confitērenr̄. canerentq; ī portis castroꝝ dñi. Pars aūt regis erat vt de p̄pria ei⁹ substantia offerret olocaustoꝝ mane semp et vespere: sabbatis q̄; et kalendis. et solēnitatib⁹ ceteris: sicut scriptū est ī lege moysi Precepat aūt p̄ plō habitantiū ihrlm. vt darent p̄tes sacerdotib⁹ et leuitis: vt possent vacare legi dñi. Qō cū ꝑcrebuisset in auribus multitudīs plurimas obtulere p̄micias filij israel frumēti. vini ⁊ olei: mellis q̄; ⁊ oīm q̄ gignit bum⁹ decimas obtulerī. Sed et filij israel ⁊ iuda q̄ habitabant in vrbib⁹ iuda obtulerī decimas boum ⁊ ouiū deciaſ q̄; sanctoꝝ q̄ vouerāt dño deo suo: atq; vniuersa portantes fecerī aceruos plurimos. Mense ḟcio ceperī aceruoꝝ iacere fundamenta: et mense septimo ꝑpleuerī eos. Cū q̄; ingressi fuissent ezechias et p̄ncipes ei⁹. viderī aceruos: et bñdixerī dño. ac p̄plō israel. Interrogauitq; ezechias sacerdotes et leuitas: cur ita iacerent acerui? Rñdit illi azarias sacerdos p̄m⁹: de stirpe sadoch dicens. Ex quo ceperī offerri p̄micie ī domo dñi. comedim⁹ et saturati sum⁹ et remanserī plurīa: eoq; bñdixerit dñs p̄plō suo. Reliq; aūt est copia ista quaꝝ cernis. Precepit igī ezechias: vt prepārent horrea ī domo dñi. Qō cū fecissent intulerī tam p̄micias q̄; decimas: ⁊ q̄cunq; vouerant fideliť. Fuit aūt prefect⁹ eoꝝ chonenias leuita: ⁊ semei frater ei⁹ secundus: p⁹ quem iehibel et azarias et naad et asahel ⁊ ierimoth: iozabat q̄; et elibel et ieſmachias et maath ⁊ banaias. prepositi sub manib⁹ chonenie et semeie fratris ei⁹ ex impio ezechie regis. et azarie p̄tificis dom⁹ dñi: ad q̄s omnia p̄tinebant. Chore vero fili⁹ iemna leuites. et ianitor orientalis portæ prepositⁿ erat hijs q̄ sponte offerebanr̄ dño. p̄micijsq; ⁊ ꝑsecris in sancta sanctoꝝ: et sub cura eius eden. et beniamin ihesue et semeias. amarias q̄; et sechenias. in ciuitatib⁹ sacerdotū: vt fideliť distribuerent fratrib⁹ suis p̄tes. minorib⁹ atq; maiorib⁹. exceptis maribus ab annis tribus ⁊ supᵖ. cūctis q̄ ingrediebanr̄ templū dñi. Et quicq̄d p̄ singulos dies ꝑducebaī in mīsterio. atq; obseruatōib⁹ iuxta diuisiones suas: sacerdotib⁹ p̄ familias ⁊ leuitis. a vicesimo anno et supᵖ p̄ ordines et turmas suas. vniuersęq; multitudini tam vxoribus q̄; liberis eoꝝ vtriusq; sex⁹: fideliť cibi de hijs q̄ sctifi cata fuerant p̄bebanr̄. Sic et filioꝝ aaron p̄ agros et suburbana vrbiū singulaꝝ dispositi erant viri q̄ p̄tes distribuerent vniuerso sexui masculino: de sacerdotib⁹ et leuitis. Fecitq; ezechias vniuersa q̄ dixim⁹. in omni iuda: operatusq; est bonū ⁊ rectum et veꝝ coram dño deo suo. in vniuersa cultura mīsterij dom⁹ dñi iuxta legē ⁊ ceremonias: volens req̄rere deū suū in toto corde suo: fecitq; et p̄sperat⁹ est.

Ca. XXXII.

Post q̄ ⁊ huiuscemodi veritatē venit sennacherib rex assirioꝝ: ⁊ ingressus iudaꝝ obsedit ciuitates munitas. volens eas capę. Qō cū vidisset ezechias venisse scꝫ sennacherib et totū belli impetū verti ꝑ ihrlm: inito cū p̄ncipib⁹ consilio virisq; fortissimis vt obturarent capita fontiū q̄ erant extra vrbē: ⁊ hoc oīm decernentę sña ꝑgregauit plurimaꝝ multitudinē: ⁊ obturauerī cūctos fōtes. ⁊ riuū q̄ fluebat in medio tre dicētes. Ne veniāt reges assirioꝝ: ⁊ inueniāt aq̄ꝝ abundātiā. Edificauit q̄; agēs industrie oēm murū q̄ fuerat dissipat⁹: et extruxit turres desup: et foris secus altęꝝ murū. Instaurauitq; mello in ciuitate dauid: ⁊ fecit vniuersi generis armaturam ⁊ clipeos. Constituitq; p̄ncipes bellatoꝝ ī exercitu: et ꝑuocauit vniuersos in platea portę ciuitatis: ac locutus est ad cor eoꝝ dicēs. Eligiliť agite et cōfortamī: nolitę timere: nec paueatis regē assirioꝝ ⁊ vniuersā multitudinē q̄ est cū eo. Multo em̄ plures nobiscū sunt q̄; cū illo. Cuꝫ illo em̄ ē bꝛchiū carneū: nobiscū dñs de⁹ nr̄ q̄ auxiliator ē nr̄: pugnatq; p̄ nob. Confortatusq; ē p̄plus huiuscemōi vbis ezechie regis iuda. Que postq̄; gesta sūt: misit sēnacherib rex assirioꝝ seruos suos ihrlm ipse eī cū vniuerso exercitu obsidebat lachis: ad ezechiam

legem iuda.et ad omnes pl'm q̄ erat in vr-
be dicens.Hec dicit sēnacherib rex assirio
rū. In quo hñtes fiduciaz. sedetis obsessi ī
ihr̄l'm: Nū ezechias decepit vos. vt tradat
morti in fame.7 siti:affirmās q̄ dñs de⁹ vr̄
liberet vos de manu regis assirior̄: Nūq̄d
non iste ē ezechias q̄ destruxit excelsa illi⁹
et altaria:7 p̄cepit iude 7 ihr̄l'm dicēs.corā
altari vno adorabitis.7 ī ipso ꝓburetis ī-
censū : An ignoratis q̄ ego fecerim 7 p̄res
mei cūctis trar̄ pl'is: Nunq̄d ꝑualuer̄t dij
gentiū oīmq̄ trar̄ liberare regionez suam
de manu mea: Quis ē de vniuersis dijs gē-
tiū q̄s vastauer̄t p̄res mei q̄ potuerit erue-
re pl'm suū de manu mea: vt possit etiam
de⁹ vr̄ eruere vos de hac manu: Non vos q̄
decipiat ezechias.nec vana psuasione delu
dat:neq̄ credatis ei. Qui em̄ nullus potuit
de⁹ cūctar̄ gētiū atz regionū liberare pl'm
suū de manu mea.7 ō manu p̄m meor̄:cō
seq̄nt nec de⁹ vr̄ poterit eruere vos de hac
manu. Sed 7 alia ml'ta locuti sūt ꝑui eius
ꝓ dñm deū:7 ꝓ ezechiam ꝑuū ei⁹. Epl'as
q̄z scp̄sit plenas blasphemie ī dñm deū isr̄l':
et locut⁹ est aduersū eum. Sicut dij gentiū
ceterar̄ ñ potuer̄t liberare pl'm suū de ma
nu mea:sic et de⁹ ezechie eruere ñ potuerit
pl'm suū de mānu ista. Insup 7 clamore ma
gno līgua iudaica ꝓ pl'm q̄ sedebat ī mu-
ris ihr̄l'm psonabat: vt t̄reret eos.et capet
ciuitat̄. Locutusq̄ ē cont̄ deū isr̄l':sicut ad
uersū deos pl'or̄ t̄re opa manuū hoīm.O-
rauer̄t igr̄ ezechias rex 7 ysaias fili⁹ amos
pphes aduersū hanc blasphemiā:ac vocife
rati sunt vsq̄ ī celū. Et misit dñs āgelū su
um:q̄ pcussit oēm vir̄ robustū7 bellator̄.
et p̄ncipē exercit⁹ regis assrior̄:reuersusq̄
ē cū ignomīa in t̄ram suā. Cunq̄ ingres-
sus eēt domū dei sui. filij q̄ egressi fuerant
de vtero ei⁹ interfecer̄t eū gladio. Saluauit-
q̄ dñs ezechiaz 7 hītator̄s ihr̄l'm de manu
sennacherib regis assrior̄.7 ō manu oīm
et p̄stitit ei q̄tē p circuitū. Multi etiā defe
rebant hostias et sacrificia dño in ihr̄l'm.
et munera ezechie regi iuda.Qui exaltat⁹
ē pt⁹ hec coraz cūctis gētib. In diebs illis
egrotauit ezechias vsq̄ ad mort̄:7 orauit
dñm.Exaudiuitq̄ eū 7 dedit ei signū:sed ñ
iuxta bñficia q̄ accepat retribuit:q̄ eleua
tū est cor ei⁹. Et facta est ꝓ̄ eum ira:et ꝓ̄
iudam 7 ihr̄l'm. Humiliatusq̄ ē postea eoq̄
exaltatū fuisset cor eius: tam ipse q̄ hab̄i-
tator̄s ihr̄l'm:7 idcirco ñ venit sup eos ira
dñi in diebs ezechie:fuit aut̄ ezechias diues
et inclit⁹ valde:et thesauros sibi plurimos
cōgregauit argenti 7 auri.et lapidis p̄cio-
si. aromatū et armor̄ vniuersi generis et
vasor̄ magni p̄cij:apothecas q̄z frumenti.
vini et olei.7 p̄sepia oīm iumēntor̄:caulasq̄
pecorib. et vrbes sex edificauit. Habebat
q̄pe greges ouiū.et armentor̄ innumera-
biles: eoq̄ dedisset ei dñs substantiā mul-
taz nimis. Ipse ē ezechias q̄ obturauit su-
p̄ior̄ font̄ aq̄r̄ gyon:et auertit eas subt̄
ad occidēt̄ vrbis dō.ī oīb opib suis fecit
p̄spere q̄ voluit. Attū in legatōne p̄ncipū
babilonis q̄ missi fuerāt ad eū. vt inꝛroga
rent de portēto qđ occiderat sup t̄raz.dereli
q̄t eū dñs:vt tēptaret̄ 7 nota fierent oīa q̄
erant ī corde ei⁹. Reliq̄ aut̄ sermonū ezechie.
et miserico⁹ ei⁹ scripta sunt in visione ysa-
ie.filij amos pphete:et in libro regū iuda et
israel. Dormiuitq̄ ezechias cū p̄rib suis:
et sepelierunt eum sup̄ sepulcra filior̄ dō.
Et celebrauit ei⁹ exequias vniuersus iuda
et omnes habitatores ihr̄l'm:reḡuitq̄ ma-
nasses fili⁹ eius pro eo. Ca. XXXIII

Duodecim annor̄ erat manasses cū
reḡre cepisset: et quinq̄gintaq̄nq̄
annis reḡuit in ihr̄l'm. Fecit autē
malū corā dño iuxta abominatōes gentiū
q̄s subuertit dñs corā filijs isr̄l':7 ꝓuersus
instaurauit excelsa q̄ demolit⁹ fuerat ezech
ias p̄ ei⁹:ꝓstruxitq̄ aras baalim: et fecit
lucos: et adorauit oēm milic̄iam celi 7 co-
luit eā. Edificauit q̄z altaria ī domo dñi:
de q̄ dixerat dñs in ihr̄l'm erit nomē meum
inetern̄ū: Edificauit autē ea cuncto exer-
citui celi. in duob atrijs dom⁹ dñi: transi-
req̄z fecit filios suos p ignem in valle be-
hēnon. Obseruabat somnia.sectabat̄ augu
ria:malefic̄is artib inseruiebat. Habebat
secū magos 7 incantator̄s: multaq̄ mala
opat⁹ est corā dño vt irritaret eū. Sculpti
le q̄z et ꝓflatile signū posuit in domo dñi:
de q̄ locut⁹ est dñs ad dō 7 ad salomonē fi-
liū ei⁹ dicēs. In domo hac 7 in ihr̄l'm quaz
elegi de cūctis tribub israel ponā nomen
meū in sēpiternū:7 mouere ñ faciaz pedez
isr̄l' de t̄ra quā tradidi p̄rib eor̄:ita dūtax
at si custodierīt facere q̄ p̄cepi eis cūctāq̄
legē 7 ceremonias atz iudic̄ia q̄ mādaui p

manum moysi. Igitur manasses seduxit iudam et habitatores hierusalem: vt facerent malum super omnes gentes quas subuerterat dominus a facie filiorum israel. Locutusque est dominus ad eum et ad populum illius: et attendere noluerunt. Idcirco superinduxit eis principes exercitus regis assiriorum: ceperuntque manassen: et vinctum cathenis atque compedibus duxerunt in babilonem. Qui postquam coangustatus est orauit dominum deum suum: et egit penitentiam valde coram deo patrum suorum. Deprecatusque est eum et obsecrauit intente. et exaudiuit orationem eius: reduxitque eum hierusalem in regnum suum: et cognouit manasses quod dominus ipse esset deus. Post hec edificauit murum extra ciuitatem dauid ad occidentem gyon in conualle ab introitu porte piscium per circuitum vsque ad ophel: et exaltauit illum vehementer. Constituitque principes exercitus in cunctis ciuitatibus iuda munitis. et abstulit deos alienos et simulacrum de domo domini: aras quoque quas fecerat in monte domus domini et in hierusalem: et proiecit omnia extra vrbem. Porro instaurauit altare domini: et immolauit super illud victimas et pacifica et laudem: precepitque iude vt seruiret domino deo israel. Attamen adhuc populus immolabat in excelsis domino deo suo. Reliqua autem gestorum manasse. et obsecratio eius ad deum suum: verba quoque videntium qui loquebantur ad eum in nomine domini dei israel continentur in sermonibus regum israel. Oratio quoque eius et exauditio et cuncta peccata atque contemptus: loca etiam in quibus edificauit excelsa et fecit lucos et statuas antequam ageret penitentiam: scripta sunt in sermonibus ozai. Dormiuit ergo manasses cum patribus suis: et sepelierunt eum in domo sua: regnauitque pro eo filius eius amon. Viginti duorum annorum erat amon cum regnare cepisset: et duobus annis regnauit in ihrlm. Fecitque malum in conspectu domini sicut fecerat manasses pater eius: et cunctis ydolis quam manasses fuerat fabricatus immolauit atque seruiuit: et non est reueritus faciem domini sicut reueritus est manasses pater eius: et multomaiora deliquit. Cumque coniurassent aduersus eum serui sui interfecerunt eum in domo sua: porro reliqua populi multitudo cesis hijs qui amon percusserant constituit regem iosiam filium eius pro eo. Ca. XXXIIII

Octo annorum erat iosias cum regnare cepisset. et triginta et vno anno regnauit in hierusalem. Fecitque quod erat rectum in conspectu domini: et ambulauit in vijs dauid patris sui: non declinauit neque ad dextram neque ad sinistram. Octauo autem anno regni sui cum adhuc esset puer. cepit querere deum patris sui dauid: et duodecimo anno postquam ceperat. mundauit iudam et hierusalem ab excelsis et lucis simulacrisque et sculptilibus. Destruxeruntque coram eo aras baalim: et simulacra que supposita fuerant demoliti sunt. Lucos etiam et sculptilia succidit atque comminuit: et super tumulos eorum qui eis immolare consueuerant fragmenta dispersit. Ossa preterea sacerdotum combussit in altaribus ydolorum: mundauitque iudam et hierusalem. Sed et in vrbibus manasse et ephraim et symeon vsque neptali cuncta subuertit. Cumque altaria dissipasset et lucos et sculptilia contriuisset in frusta. cunctaque delubra demolitus esset de vniuersa terra israel: reuersus est hierusalem. Igitur anno octauodecimo regni sui mundata iam terra et templo domini: misit saphan filium elchie et maasiam principem ciuitatis: et ioha filium ioachan a commentarijs: vt instaurarent domum domini dei sui. Qui venerunt ad helchiam sacerdotem magnum: acceptaque ab eo pecunia que illata fuerat in domum domini. et quam congregauerant leuite et ianitores de manasse et ephraim et vniuersis reliquis israel. ab omni quoque iuda et beniamin et habitatoribus hierusalem: tradiderunt in manibus eorum qui preerant operarijs in domo domini: vt instaurarent templum: et infirma queque sartirent. At illi dederunt eam artificibus et cementarijs: vt emerent lapides de lapicidinis et ligna ad commissuras edificij. et ad contignationem domorum quas destruxerant reges iuda. Qui fideliter cuncta faciebant. Erant autem prepositi operantium iabath et abdias de filijs merari. zacharias et mosollam de filijs caath. qui vrgebant opus: omnes leuite scientes organis canere. Super eos vero qui ad diuersos vsus onera portabant: erant scribe et magistri de leuitis ianitores. Cumque efferrent pecuniam que illata fuerat in templum domini. reperit helchias sacerdos librum legis domini per manum moysi: et ait ad saphan scribam. Librum legis inueni in domo domini: et tradidit ei. At ille intulit volumen ad regem et nunciauit ei dicens. Omnia que dedisti in manu seruorum tuorum: ecce complenter. Argentum quod repertum est in domo domini conflauerunt: datumque est perfectis artificum:

et diuersa opa fabricantiū. preterea tradidit mihi helchias sacerdos hūc libꝝ. Quez cū rege pñtē recitasset: audissetqꝫ ille ꝺba legis. scidit vestimēta sua: ⁊ pcepit helchie ⁊ aichan filio saphan. ⁊ abdō filio micha. saphan qꝫ scribe. ⁊ asaie ꝯuo regis dicens. Jte ⁊ oratē dñm ꝑ me ⁊ ꝑ reliq̄is isrl̄ ⁊ iuda: sup vniuersis ꝯmōibꝫ libri isti⁹ q̄ rept⁹ est. Magn⁹ em̄ furor dñi stillauit sup nos: eoꝝ ñ custodierint pres nr̄i verba dñi. vt facerēt omnia q̄ scpta sunt ī isto volumīe. Abijt g̃ helchias ⁊ hij q̄ simul a rege missi fuerant ad oldan ꝓphetē vxorē sellū filij thecuath filij asra. custodis vestiū. q̄ hītabat ī ihrl̄m in scḋa: ⁊ locuti sūt ei ꝺba q̄ sup̄ narrauim⁹. At illa rñdit eis. hec dicit dñs de⁹ isrl̄. Dicite viro q̄ misit vos ad me. Hec dicit dñs. Ecce ego inducam mala sup locū istū ⁊ sup hītatores ei⁹: cūctaqꝫ maledicta q̄ sūt scpta ī libro hoc. quē legerūt corā rege iuda: qꝝ dereliq̄rūt me ⁊ sacrificauerūt dijs alienis. vt me ad iracūdiam ꝓuocarent in cūctis opibꝫ manuū suaꝝ. Jdcirco stillabit furor me⁹ sup locū istū: et nō extīgueť. Ad regē aū iuda q̄ misit vos ꝑ dñō depcando. sic loq̄mī. Hec dicit dñs de⁹ isrl̄. Qm̄ audisti ꝺba volumis. atz emollitū est cor tuū. ⁊ hūliat⁹ es ī conspectu dñi sup hijs q̄ dicta sunt cont locū hūc ⁊ hītatores ihrl̄m: reuerituſqꝫ faciē meā scidisti vestimēta tua ⁊ flexisti corā me: ego qꝫz exaudiui te dicit dñs Jā em̄ colligā te ad pres tuos: ⁊ infereris ī sepulcꝝ tuū in pace: nec videbūt oculi tui malū qḋ ego inductur⁹ sum sup locū istū ⁊ sup habitatores ei⁹. Retuleŕt itaqꝫ regi cūcta q̄ dixerat. At ille conuocatis vniuersis maioribꝫ natu iuda ⁊ ihrl̄m ascēdit ī domū dñi vnaqꝫ oēs viri iuda ⁊ hītatores ihrl̄m. sacerdotes ⁊ leuite ⁊ cūct⁹ ꝓplus a minimo vsqꝫ ad maxīm. q̄bꝫ audientibꝫ ī domo dñi legit rex oīa verba volumis: ⁊ stans ī tribunali suo pcussit fedus corā dño vt ābularet p⁹ eū. ⁊ custodiret pcepta ⁊ testīonia ⁊ iustificatōnes ei⁹ in toto corde suo: ⁊ ī tota aīa sua: faceretqꝫ q̄ scpta sunt ī volumīe illo qḋ legerat. Adiurauit q̄qꝫ sup hoc oēs q̄ repti fuerant ī ihrl̄m ⁊ bēiamin: ⁊ fecerūt hītatores ihrl̄m iuxt̄ pactū dñi dei pr̄m suoꝝ. Abstulit g̃ iosias cūctas abominatōes de vniuersis regionibꝫ filioꝝ israel: et fecit omēs q̄ residui erant ī isrl̄ ꝯuire dño deo suo. Cūctis diebꝫ ei⁹ non recesserunt a dño deo patrum suoꝝ.

Ca. XXXV.

Fecit aū iosias in ihrl̄m phase dño qḋ immolatū est q̄rtadecīa die mēsis ꝑmi. Et cōstituit sacerdotes in officijs suis: hortatusqꝫ ē eos vt mīstrarent ī domo dñi. Leuitis q̄qꝫ ad quoꝝ erudit̄em omnis isrl̄ sctificabaū dño: locut⁹ est. Ponite archaz in sctuario tēpli: qḋ edificauit salomon fili⁹ dd̄ rex israel. Nequaq̄ em̄ eaz vlt̄ portabitis. Nūc ergo mīstrate dño deo vr̄o ⁊ ꝓplo ei⁹ israel: ⁊ prepate vos p domos et cognatōnes vr̄as in diuisionibꝫ singuloꝝ sicut pcepit dd̄ rex israel. ⁊ descripsit salomon fili⁹ ei⁹: et mīstrate in sanctuario p familias turmasqꝫ leuiticas: ⁊ sāctificate. immolate phase. Fres etiaz vr̄os vt possīt iuxta verba q̄ locut⁹ est dñs ī manu moysi facere: prepate. Dedit pterea iosias omni ꝓplo q̄ ibi fuerat inuēt⁹ in solēnitate phase agnos et hedos de gregibꝫ et reliq̄ pecoris trigītamilia: boūqꝫ triamilia. hec de regis vniuersa substantia. Duces qꝫ ei⁹ spōte qḋ vouerant obtuleŕt: tam ꝓplo q̄ sacerdotibꝫ ⁊ leuitis. Porro helchias ⁊ zacharias ⁊ ihehihel pncipes dom⁹ dñi dederūt sacerdotibꝫ ad faciendum phase pecora cōmixtim duo milia septēta ⁊ boues trecētos. Chonenias aū et semeias etiaz ⁊ nathanael frēs eius: necnon asabias ⁊ iahihel et iozabad pncipes leuitaꝝ. dederūt ceteris leuitis ad celebrandū phase. q̄nqꝫ milia pecoꝝ: ⁊ boues q̄ngentos. Prepatūqꝫ est mīsteriū ⁊ stetерūt sacerdotes in offitō suo: leuite qꝫ in turmis iuxta regis impiū: ⁊ immolatū est phase. Aspseruntqꝫ sacerdotes man⁹ suas sanguine: et leuite detraxerūt pelles olocaustoꝝ: et sepauerunt ea. vt darent p domos ⁊ familias singuloꝝ. ⁊ offerent̄ dño sicut scriptū est in libro moysi. Ide bobꝫ fecerunt qꝫ sīl̄r. Et assauerūt phase sup ignem: iuxta qḋ in lege scriptū est. Pacificas vero hostias coxerunt ī lebetis ⁊ cacabis ⁊ ollis: ⁊ festinatō distribuerūt vniuerse plebi: sibi aūt et sacerdotibꝫ postea pauerunt. Nam in oblatōne olocaustoꝝ. ⁊ adipū vsqꝫ ad noctē sacerdotes fuerūt occupati: vnde leuite ⁊ sibi ⁊ sacerdotibꝫ filijs aaron pauerūt nouissimis. Porro cātores filij asaph stabant ī ordine suo: iuxta pceptū dauid ⁊ asaph ⁊ eman ⁊ ꝯdithuz ꝓphetaꝝ regis. Janitores vero per

portas singulas obseruabant: ita vt ne pũ
ctũ q̃dem discederent a ministerio. Quãob-
rem et fratres eor leuitæ parauerunt eis ci-
bos. Omnis igit̃ cultura dñi rite ꝯpleta ẽ
in die illa: vt facerent phase. ⁊ offerrent o-
locausta sup altare dñi iuxta p̃ceptũ regis
iosie. ¶Feceř tq; filij israel q̃ repti fuerãt ibi
phase in tpe illo et solẽnitatẽ azimor: se-
ptẽ diebꝫ. Non fuit phase simile huic ĩ isrl̃
a diebꝫ samuelis ꝓphetæ: sed nec quisq̃ de cũ
ctis regibꝫ israel fecit phase sicut iosias sa-
cerdotibꝫ et leuitis et omni iude ⁊ isrl̃ qui
rept⁹ fuerat: ⁊ hĩtantibꝫ in ihrl̃m. Octauo-
decio anno regni iosie. hoc phase celebratũ
est. ¶Postq̃ instaurauerat iosias tẽplum. a-
scẽdit nechao rex egipti ad pugnãdũ. in car
thamis iuxta euphratẽ: ⁊ pcessit ĩ occursũ
ei⁹ iosias. At ille missis ad eũ nuncijs ait.
Quid mihi et tibi rex iuda? Non aduersũ
te hodie venio: sed ꝓtra aliã pugno domũ:
ad quam me de⁹ festinãtꝫ ire p̃cepit. Desine
aduersũ deũ facere q̃ mecũ est: ne interficiat
te. Noluit iosias reuerti: sꝫ prepauit cont̃
eũ bellũ: nec acq̃euit ſmonibus nechao ex
ore dei: vex prexit vt dimicaret ĩ cãpo ma-
geddo. Ibiq; vulnerat⁹ a sagittarijs dixit
pueris suis: educite me ꝺ plio qr opido vul
nerat⁹ sũ. Qui ĩstuleř eũ de curru ĩ alte-
rum q̃ seq̃batur eũ more regio: ⁊ asportaueř
eũ in ihrl̃m. Mortuusq; ẽ. et sepult⁹ ĩ mau-
soleo pr̃m suor: ⁊ vniuersus iuda et ihrl̃m
luxeř eũ: hieremias maxĩe: cui⁹ oẽs canto
res atꝫ cantatrices vsq; ĩ pñtem diem lam̃
tatiões sup iosiaꝫ replicant: et q̃i lex obti
nuit ĩ isrl̃. Ecce scriptũ ferť in lam̃tatiõibꝫ.
Reliqua aũ ſmonuꝫ iosie. ⁊ misc̃iar ei⁹ q̃
lege p̃cepta sunt dñi: opa q̃ illi⁹ pr̃ia et no-
uissima scripta sunt ĩ libro regũ iuda et is-

Tollit ğ ꝓlus. rael. Ca. XXXVI
terre ioathan filiũ iosie: et consti-
tuit regẽ pro pr̃e suo in ihrl̃m. Vi-
gintitriũ annor erat ioathan cũ regnare
cepisset: ⁊ tribus mẽsibꝫ regnauit ĩ ihrl̃m.
Amouit aũ eũ rex egipti cũ venisset ĩ hie-
rusalẽ: ⁊ ꝺemnauit ťraꝫ centũ talẽtis ar-
gẽti et talẽto auri. Cõstituitq; ꝑ eo regẽ eli
achĩ frẽm ei⁹ sup iudaꝫ ⁊ ihrl̃m: ⁊ vtit nom̃
ei⁹ ioachim. Ipsũ vo ioathan tulit secũ: et
adduxit ĩ egiptũ. Vigĩtiq̃nq; annor erat
ioachĩ cũ regre cepisset: ⁊ vndecim annis
regnauit in ihrl̃m: fecitq; malũ corã deo suo.

Contra hũc ascendit nabuchodonosor rex
chaldeor: et victum cathenis duxit in ba-
bilonem: ad quam et vasa dñi transtulit. ⁊
posuit ea ĩ templo suo. Reliqua aũt vbor
ioachim. ⁊ abominatõnum ei⁹ q̃s opat⁹ est
et q̃ inuenta sunt in eo: continenť in libro
regũ iuda et israel. Regnauit aũ ioachim fili
us eius pro eo. Octo annor erat ioachim
cum regnare cepisset: et tribus mensibꝫ ac decẽ
diebꝫ regnauit in ihrl̃m: fecitq; malũ in ꝺspe
ctu dñi. Cunq; anni circulus voluereť: mi
sit nabuchodonosor rex nuncios q̃ adduxe
runt eũ in babilonẽ: asportatis simul p̃cio
sissimis vasis dom⁹ dñi. Regem vero ꝺstitu-
uit sedechiaꝫ p̃uum ei⁹ sup iudaꝫ ⁊ ihrl̃m.
Viginti⁊ vni⁹ anni erat sedechias cũ regnare
cepisset: et vndecĩ annis regnauit in ihrl̃m.
Fecitq; malũ in oculis dñi dei sui: nec eru
buit faciẽ hieremie ꝓphete loq̃ntis: ad se ex
ore dñi. A rege q̃ nabuchodonosor recessit
q̃ adiurauerat eũ p̃ deum: ⁊ ĩdurauit cerui
cẽ suam ⁊ cor: vt ñ reuerterer̃ ad dñm deũ
isrl̃. Sed ⁊ vniuersi p̃ncipes sacerdotũ ⁊ pl̃s
p̃uaricati sunt iniq̃ iuxta vniuersas abo-
mĩatões gentiũ: ⁊ polluerř domũ dñi quã
sc̃ificauerat sibi ĩ ihrl̃m. Mittebat aũ dñs
de⁹ p̃m suor ad illos p̃ manũ nunciор su-
or de nocte ꝓsurgens ⁊ q̃tidie cõmouens:
eoq; pceret pl̃o et habitaculo suo. At illi
subsannabant nuncios dei ⁊ puipendebant
ſmones ei⁹. illudebantq; ꝓphetis: donec a-
scenderet furor dñi in pl̃m ei⁹. et esset nul
la curatõ. Adduxit em̃ sup eos regem chal
deor: et interfecit iuuenes eor gladio in
domo sanctuarij. Non est misertus adole-
scentis et virginis et senis nec decrepiti q̃-
dem: sed omnes tradidit ĩ manibꝫ ei⁹: vni-
uersaq; vasa dom⁹ dñi tam maiora q̃ mi-
nora. et thesauros tẽpli et regis ⁊ p̃ncipũ
transtulit in babilonem. Incenderuut bo-
stes domum dei: destruxeruntq; mur hie-
rusalem. Cuniuersas turres combusserunt:
et q̃cquid pretiosum fuerat demoliti sunt.
Si quis euaserat gladium. ductus in ba-
bilonem seruiuit regi et filijs eius: donec
imperaret rex persar et compleret̃ sermo
dñi ex ore hieremie: et celebraret terra sab-
bata sua. Cunctis enim diebus desolatõnis
egit sabbatum: vsq; dum complerentur se-
ptuaginta anni. Anno autem primo. Cy-
ri regis persarum ad explendum ſmonez

dñi quem locutus fuerāt per os hieremie, ſuſcitauit dñs ſpūm Cīri regis perſaꝝ: qui iuſſit predicari in vniuerſo regno ſuo etiā per ſcripturam dicens. Hec dicit Cir⁹ rex perſaꝝ. Omnia regna terre dedit mihi dñs deus celi: et ipſe p̄cepit mihi vt edificarem ei domū in hieruſalez q̄ eſt in iudea. Quis ex vobis eſt in omni p̄l'o eius? Sit dñs deus ſu⁹ cum eo et aſcendat.

Explicit liber paralipomenon ſecundus. Oratio manaſſes regis iuda cum captus teneretur in babilone.

DOmine deus omnipotens patrum noſtroꝝ abraham. ỹſaac ⁊ iacob ⁊ ſemini eoꝝ iuſto. qui feciſti celum et terram cum omni ornatu eoꝝ: q̄ ſignaſti mare verbo precepti tui: qui concluſiſti abiſſum ⁊ ſignaſti terribili ⁊ laudabili nomini tuo. quod omnes pauent. ⁊ tremunt a vultu virtutis tue: et inſuſtentabilis ira ſuper peccatores comminatōis tue: immēſa vero et inueſtigabilis miſcōia promiſſionis tue qm̄ tu es dñs altiſſim⁹ ſuper omnem terram longanimis. et multum miſericors: et penitēs ſuper malicias hominū. Tu autem dñe ſm̄ bonitatem tuam promiſiſti penitentiam remiſſionis peccatoꝝ: et tu deus iuſtoꝝ. non poſuiſti p̄m̄am iuſtis. abrahaz. ỹſaac ⁊ iacob: hijs q̄ tibi non peccaueſt: qm̄ peccaui ſup̄ numeꝝ arene maris. mlt̄iplicate ſunt iniq̄tates mee: incuruat⁹ ſum multo vinculo ferri ⁊ non eſt reſpiratō mihi: q⁹ excitaui iracundiaz tuam et malū coraz te feci ſtatuens abominatōnes ⁊ multiplicans offenſiones. Et nūc flecto genua cordis mei: p̄cās ad te bonitatē dñe. Peccaui dñe peccaui: ⁊ iniq̄tatem meam agnoſco. Peto rogans te dñe remitte mihi remitte mihi: ne ſimul perdas me cū iniq̄tatibo meis: neq̄ inetern̄ reſerues mala mihi: q⁹ indignū ſaluab̄ me ſm̄ magnaz miſcōiam tuaz: et laudabo te ſemp̄ om̄ib⁹ diebo vite mee: qm̄ te laudat omnis virt⁹ celoꝝ: ⁊ tibi eſt gloria in ſecl'a ſecl'oꝝ amē.

Explicit oīo manaſſes regis iuda. Incipit p̄facio bt̄i hieronimi p̄ſbit̄eri i libꝝ eſdre.

QTꝝ difficilius ſit facere qđ poſcitis an negare: necd̄ ſtatui. Nā neq̄ vob̄ aliq̄d i p̄tib⁹ abnuere ſñe ē: ⁊ magnitudo oneris īpoſiti ita ceruices p̄mit vt añ ſub faſce ruēdū ſit q̄ leuandū. Accedūt ad hoc iuidoꝝ ſtudia: q̄ om̄e qđ ſcribim⁹ rep̄hēdū putāt. Et īterdū p̄ſ ſe p̄ſciētia repugn̄te publice lacerāt q̄ occulte legūt: intm̄ vt clamare p̄pellar ⁊ dicere. Dñe libera aīam meā a labijs iniq̄s ⁊ a līgua doloſa. Terci⁹ ān⁹ ē q⁹ ſemp̄ ſcribitis atz reſcribitis vt eſdre libꝝ ⁊ hēſt vobis ō hebreo ēnſſerā: q̄i ñ habeatis greca ⁊ latīa volumīa: aut q̄cq̄d illō eſt qđ a vobis vtiq̄ non ſtatī ab oīb⁹ cō ſpuēdū ſit. Fruſtra aī vt ait q̄dez niti neq̄ aliud fatigādo niſi odiū q̄rere: extreme demēcie eſt. Itaq̄ obſecro vos in dño ⁊ rogatōne cariſſimi vt p̄uata lectōe p̄tēti libros ñ efferatis ī publicū. nec faſtidioſis cibos īgeratis: vitētiſq̄ eoꝝ ſupciliū. q̄ iudicare tm̄ de alijs ⁊ ipſi facere nihil noueŕt. Si q̄ aī fr̄m ſunt q̄b⁹ nrā ñ diſplicēt hijs tribuatis exēplar: admonētes vt hebrea noīa q̄p ḡndis ī hoc volumīe copia ē: diſtincte ⁊ p̄ intualla ēnſcribāt. Nihil em̄ p̄derit emēdaſe libros niſi em̄datō librarioꝝ diligētia cō fuer̄. Nec quēq̄ moueat q⁹ vn⁹ a nob⁹ edit⁹ liber ē: nec apocripb⁹oꝝ. iij. et. iiij. libri ſōnijs delectēt: q⁹ ⁊ apd̄ hebreos eſdre neemieq̄ ſmones ī vnū volumē coartant̄ ⁊ q̄ nō hñt̄ apud illos. nec de vigintiq̄tuoꝝ ſenib⁹ ſunt p̄cul abicienda. Hi q̄s aī ſeptuagīta vob⁹ oppoſuerit interp̄tes. quoꝝ exēplaria varietas ipſa lacerata ⁊ euerſa demōſtrat: nec p̄ vtiq̄ verꝝ aſſeri qđ diuerſū ē: mittite eū ad euāgelia. in q̄b⁹ mlt̄a ponunt̄ q̄ſi de veteri teſtam̄to q̄ apud ſeptuagīta int̄p̄tes ñ habēt̄ velud illud qm̄ nazareus vocabit̄ et ex egipto vocaui filiū meū: ⁊ videbunt ī quē p̄punxer̄t. multaq̄ alia. q̄ latiori opi reſuam⁹: ⁊ q̄rite ab eo vbi ſcpta ſūt Cunq̄ p̄ferre ñ potuerit: vos legite de hijs exēplarib⁹ q̄ nup̄ a nob⁹ edita maledictoꝝ q̄tidie līguis p̄fodiunt̄. Sz vt ad p̄pendiū veniam: certe qđ illatur⁹ ſum eq̄ſſimū eſt. Edidi aliq̄d qđ non habeat̄ in greco aut alter habeat̄ q̄ a me verſū eſt. q̄d interp̄tez lateat! Interrogent hebreos: ⁊ ipſis auctoribo ēnſlatōis mee vel arrogēt vel derogēt fidē.

Porro aliud ē si clausis (qd̄ dr̄) oculꝰ mihi volunt maledicere et nō imitant̄ grecoꝝ studiū et beniuolentiā qui pꝰ septuagīta t̄nslatores iaz xp̄i euāgelio choruscāte iudeos ⁊ hebionitas legis veteris int̄pretes aquilā videlicet ⁊ sÿmachū ⁊ theodocionē curiose legūt. et ꝑ Origenis laborē in exaplois eccl̄ijs dedicarūt: q̄ntomagis latini g̃ti esse deberēt: q̄ exultantē cernerēt greciam a se aliquid mutari: Primū enī magnoꝝ sumptuū est ⁊ infinite difficl̄tatis. exēplaria posse h̄re oīa: deinde eciā q̄ habuerīt ⁊ hebrei ſmonis ignari sūt magis errabūt: ignorātes q̄s e multis veriꝰ dixerit. Qd̄ eciā sapiētissimo cuidā nup̄ apud grecos accidit: vt interdū scripture sensū relinq̄ns vniuscuiuslibet int̄pretis seq̄ret̄ errorē. Nos at̄ q̄ hebree līgue saltē paruā habemus scientiā: ⁊ latinꝰ nobis vtcūq̄ sermo nō deest: ⁊ de alijs magis possumus iudicare: ⁊ ea que ipsi intelligimꝰ in nr̄a līgua ꝓmere. Itaq̄ licet exedra sibilet. victorq̄ Simon incēdia iactet: nunq̄ meuz (iuuāte xp̄o) silebit eloquiū. eciā p̄cisa līgua balbuciet. Legāt qui volūt: q̄ nolunt abiciāt. Euentilēt apices: lr̄as calūnient̄. Magis vr̄a caritate ꝓuocabor ad studiū q̄ illoꝝ det̄ctione et odio deterrebor.

¶ Explicit prologus. Incipit liber esdre primus.

In anno primo Cÿri regis persaꝝ vt ꝯpleret̄ verbuz dñi ex ore Hieremie suscitauit dñs spm̄ Cÿri regis persaꝝ: et trāsduxit vocē om̄i regno suo. eciā ꝑ scripturā dicens. Hec dicit Cÿrus rex ꝑsarū. Om̄ia regna terre dedit mihi dñs deꝰ celi et ipse p̄cepit mihi vt edificarē ei domuz in hierl̄m: que est in iudea. Quis est ī vob̄ de vniuerso ꝓpl̄o eiꝰ? Sit dñs illiꝰ cū eo. Ascēdat in hierl̄m q̄ est ī iudea et edificet domū dei isrl̄: ip̄e est deꝰ qui ē in hierl̄m. Et oēs reliq̄ in cūctis locis vbicūq̄ habitant adiuuēt eū viri de loco suo argēto et auro ⁊ substātia ⁊ pecoribꝰ: excepto quod volūtarie offerūt tēplo dei qd̄ ē in hierl̄m. Et surrexerunt prīcipes patrū de iuda et beniamin et sacerdotes et leuite: om̄is cuius suscitauit deꝰ spiritū: vt ascēderet ad edificandū templuz dñi qd̄ erat in hierusalem. Vniuersiq̄ qui erāt in circuitu adiuuerūt manus eoꝝ in vasis argenteis et aureis. in substātia et in iumētis. in suppellectili: exceptis hijs que sponte obtulerāt. Rex q̄ Cÿrus ꝓtulerat vasa templi dñi que tulerat nabuchodonosor de hierusalem et posuerat ea in tēplo dei sui. Protulit aūt ea Cÿrus rex ꝑsaꝝ ꝑ manū mitridatis filij gazabar: et annumerauit ea sasabasar prīcipi iude: et hic est numerus eoꝝ. Phiale auree triginta. phiale argentee mille. cultri vigintinouē. ciphi aurei triginta. ciphi argētei secūdi quadringētidecem. vasa alia mille. Om̄ia vasa aurea et argentea: quinq̄ milia quadringenta. Vniuersa tulit sasabasar: cū hijs qui ascēdebant de transmigratione babilonis in hierusalem.

¶ Capitulum. .II.

Hi aūt sunt filij prouincie qui ascēderūt de captiuitate quā trāstulerat nabuchodonosor rex babilōis in babilonē et reuersi sunt in hierusalē et iudeam: vnusquisq̄ in ciuitatē suam: qui venerunt cū zorobabel et ihesua. neemia. saraia. rahelaia. mardochain. belsa. mesphar. belguai. reum. baana. Nūerꝰ viroꝝ ꝓpl̄i isrl̄. Filij phares: duo milia cētumseptuagintaquinq̄. Filij gersephatia. trecēti septuagintaq̄nq̄. Filij sephecia trecētiseptuagintaduo. Filij area septingētiseptuagītaquinq̄. Filij arethi. septingētiseptuagītaq̄nq̄. Filij phet moab filioꝝ iosue ⁊ ioab. duo milia nongētiduodecī. Filij helaz. mille ducētiquinq̄gintaquatuor. Filij zethua. nongētiq̄dragītaquinq̄. Filij zachai. septingētisexagīta. Filij bani. sexcētiq̄dragintaduo. Filij bebai. sexcētiuigintitres. Filij azgad. milleducētiuigītiduo. Filij adonicam. sexcētisexagītasex. Filij beguai. duo milia quinq̄gintasex. Filij adin. q̄dringētiquinq̄gintaq̄tuor. Filij ather q̄ erāt ex ezechia. nongētiocto. Filij besai. trecētiuigītitres. Filij iorā. centūduodecī. Filij asom. ducētiuigītitres. Filij gabbar. nonagītaq̄nq̄. Filij bethleē cētūuigītitres. Viri methupha q̄nq̄gītasex. Viri anathot. cētūuigītiocto. Filij asmaphet. q̄dragintaduo. Filij cariathiarī. cephira et beroth. septingētiq̄dragītatres. Filij arama ⁊ gabaa. sexcentiuigītiunus.

Eliri machmas centumuigintiduo. Eliri bethel ꝙ chai: ducẽtiuigintitres. Filij nebo:ꝗnq̃gintaduo. Filij megbis:centũꝗnq̃ gintasex. Filij helã alterí:milleducẽtiqn q̃gintaq̃tuor. Filij arim:trecẽtiuigĩti. Filij iogadin ꝙ ono: septingentiuigĩtiqnq;. filij hierícho:trecẽtiq̃dragĩtaqnq;. filij sanaa:tria miliasexcẽtitrigĩta. Sacẽdotes. filij idaia ĩ domo iesue:nõgẽtiseptuagĩta tres. filij emmeor:milleqnq̃gintaduo. filij phessur: milleducẽtiquadragĩtaseptẽ. filij arim:milledecẽ ꝙ septẽ. Leuitæ. filij iesue ꝙ cedmihel filioꝝ odime: septuagĩtaq̃tuor. Cãtores. filij asaph:centũuigĩtiocto. Filij ianitoꝝ. filij sellũ. filij apher. filij telmõ. filij accub. filij aritha. filij sobai:vniuersi cẽ tũtrigintanouẽ. Nathinnei. filij osai. filij asupha. filij thebbaoth. filij ceros. filij sisa ia. filij phadõ. filij lebana. filij agaba. filij accub. filij agab. filij selmai. filij anã. filij gadei. filij gazer. filij rabaia. filij rasin. filij nechoda. filij gasez. filij arã. filij phasee. filij besee. filij asẽnaa. filij munĩ. filij nethusim. filij bethcut. filij acupha. filij assur. filij beslut. filij maida. filij arsa. filij bercos. filij sisara. filij thema. filij nasia. athupha. filij ꝟuoꝝ salomõis. filij sophei. filij sophcret. filij phaꝛuda. filij iala. filij tercon. filij geddel. filij saphatia. filij athil. filij phoceret ꝙ erãt de asebaiz:filij amim. Oẽs nathĩnei ꝙ filij ꝟuoꝝ salomõis:trecẽtinonagĩtaduo. Et hij ꝙ ascẽderũt ꝺ thelaa athelersa. cherub ꝙ edõ ꝙ mer:ꝙ ñ potuerũt indicare domũ pr̃m suoꝝ ꝙ semẽ suũ:vtruz ex israhel eẽnt. filij dalaia. filij thobia. filij nechoda:sexcẽtiqnq̃gintaduo. Et de filijs sacẽdotũ. filij obia. filij accos. filij bersallai ꝙ accepit de filiabꝫ berzallai galaditidis uxorẽ:ꝙ vocat̃ ẽ noĩe eoꝝ. Hij q̃sierũt scriptura genealogie sue ꝙ ñ inuenerũt ꝙ eiecti sũt de sacẽdotio. Et dixit atherſata eis. vt ñ ꝓmederẽt de scẽto scẽtoꝝ:donec surgeret sacerdos doct̃ atq; pfectus. Omĩs mltitudo q̃si vn̄ q̃dragĩtaduomiliatrecẽtisexaginta:exceptis ꝟuis eoꝝ ꝙ ancill' ꝙ erãt septẽ milia trecẽtitrigĩtaseptẽ:ꝙ ĩ ipſ cãtores atz cãtatrices ducẽti. Eꝙ eoꝝ sexcẽtitrigĩtasex:muli eoꝝ ducẽtiq̃dragĩtaqnq;: cameli eoꝝ q̃dringẽtitrigintaqnq;:azini eoꝝ sex milia septingẽtiuigĩti. Et de p̄ncipibꝫ pr̃m cũ ingrederenť tẽplũ dñi qđ ẽ in ihꝛlm:sponte obtulerũt in domũ dei ad erruẽdã eã in loco suo. ſm vires suas dederũt impẽsas opis. auri solidos q̃draginta milia et mille: argẽti mnas ꝗnq; milia:et vestes sacẽdotales cẽtũ. Hĩtauerũt ꝯ sacerdotes ꝙ leuitæ ꝙ ꝺ ꝑplo ꝙ cãtores ꝙ ianitores ꝙ nathinnei ĩ urbibꝫ suis:vniuersusq; isrl' in ciuitatibꝫ suis.

Capitulum. .III.

Iamq; venerat mẽs septimꝰ ꝙ erãt filij isrl' ĩ ciuitatibꝫ suis. Cõgregat̃ ẽ ꝯ ꝑplus q̃si vir vn̄ ĩ ihꝛlm:ꝙ surrexit iosue filiꝰ iosedech ꝙ frẽs eiꝰ sacerdotes ꝙ zorobabel filiꝰ salathiel ꝙ frẽs eiꝰ:et edificaueꝛũt altare dei isrl' vt offerrẽt in eo olocaustõata:sic̃ scr̃ptũ ẽ ĩ lege moysi viri dei. Collocaueꝛũt aũ altare dei sup̄ bases suas deterrẽtibꝫ eos ꝑ circuitũ ꝑplis erat̃:et obtlerũt sup̄ illꝺ olocaustũ dño mane ꝙ vespere. Fecerũtq; solẽnitatẽ tabꝛnaculoꝝ sic̃ scr̃ptũ ẽ:ꝙ olocaustũ diebꝫ singul' ꝑ ordinẽ ſm p̄ceptũ opꝰ diei ĩ die suo:ꝙ pꝰ hoc olocaustũ iuge taz ĩ klis q̃ ĩ vniuerꝑ solẽnitatibꝫ dñi q̃ erãt ꝯsecrãte ꝙ ĩ oĩbꝫ ĩ qbꝫ vltro offerebaũ munꝰ dño. A p̄mo die mẽs septimi:cepeꝛũtq; offerre olocaustũ dño:porro tẽplũ dei nõdũ fũdatũ erat. Dederũt aũ pecuĩas latomis ꝙ cemẽtarijs:cibũ q̃z ꝙ potũ et oleũ sydonijs tyꝛiisq;:vt deferrẽt lig̃ cedꝛia ꝺ libano ad mare ioppẽ:iuxta qꝺ p̄ce pat cyꝛ̄ rex p̄sax eis. Anno aũ scꝺo aduẽtus eoꝝ ad tẽplũ dei ĩ ihꝛlm mẽse scꝺo cepe rũt zorobabel filiꝰ salathiel ꝙ iosue filiꝰ iosedech ꝙ frlíq; de fribꝫ eoꝝ sacẽdotes ꝙ leuitæ et oẽs q̃ venerãt de captiuitate ĩ ihꝛlm:et ꝯstituerũt leuitas a vigĩti ãnis ꝙ sup̄ vt vrgerẽt opꝰ dñi. Stetitq; iosue ꝙ filij eius et frẽs eiꝰ. cedmihel ꝙ filij eiꝰ et filij iuda q̃si vir vnꝰ:vt ĩstarẽt sup̄ eos q̃ faciebãt opꝰ ĩ tẽplo dei. filij henad ꝙ filij eoꝝ ꝙ frẽs eorũ leuitæ. Fũdato ꝯ a cemẽtarijs tẽplo dñi stetерũt sacerdotes ĩ ornatu suo cũ tub ꝙ leuitæ filij asaph in cĩbal':vt laudarẽt deũ ꝑ manꝰ dꝺ rgis isrl'. Et ꝯcinebãt ĩ ymnis ꝙ ꝯfessiõe dño qm̃ bonꝰ:qm̃ ĩeternũ miscꝺia eiꝰ sup̄ isrl'. Oĩs q̃z ꝑplus vociferabaũ clamore magꝺ in laudãdo dñm:eoꝝ fũdatũ esset tẽplũ dñi. Plurimi eciã ꝺ sacerdotibꝫ ꝙ leuitis ꝙ ꝓcipes p̄m ꝙ seniores q̃ viderant tẽplũ prĩ cũ fũdatũ esset:ꝙ hoc tẽplum in oculis eoꝝ flebant voce magna:et multi

vociferãtes in leticia eleuabant vocẽ: nec poterat quisq; agñscere vocez clamoris letantiũ et vocẽ fletus ꝓpli. Cõmixtim eniz ꝓplus vociferabaꝫ clamore magno ⁊ vox audiebaꝫ ꝑcul. Audierũt aũt hostes iude ⁊ beniamin qz filij captiuitatis edificarent tẽplũ dño deo isrl̃: et accedẽtes ad zorobabel ⁊ ad pncipes pim: dixerũt eis. Edificem⁹ vobiscũ: qz ita vt vos q̃rim⁹ deũ vm. Ecce nos immolam⁹ victimas a diebꝫ assorabdan regis assur q̃ adduxit nos huc. Et dixit eis zorobabel et iosue ⁊ reliq̃ pncipes pim isrl̃. Non est nob ⁊ vobis vt edificem⁹ domũ deo nr̃o: sed nosipsi soli edificabim⁹ deo nr̃o: sicut pcepit nob cyrus rex ꝑsaꝝ. Factũ est igit̃ vt ꝓpls ẽre impediret man⁹ ꝓpli iude: ⁊ turbaret eos ī edificãdo. Conduxerũt aũt aduersus eos ꝓsiliatores: vt destruerẽt ꝓsiliũ eoꝝ. omĩbꝫ diebꝫ cyri regis ꝑsaꝝ: ⁊ vsq; ad regnũ darij regis persarum.

Capitulum .IIII.

In regno aũt assueri ipe est artarxerses. in pncipio regni ei⁹ scpse rũt accusationẽ aduersus hĩtatores iude ⁊ hirl̃m. Et ī diebꝫ artaxerxꝛ scripsit besellã mitridates et thabeel: ⁊ reliq̃ q̃ erãt in ꝓsilio eoꝝ ad artarxersem regez ꝑsaꝝ. Epla aũt accusatõis scripta erat syriace: ⁊ legebaꝫ ꝛmone syro. Reũ beelthẽ et sansia scriba scripserũt epl̃az vnã de hierusalẽ artarxersi regi huiuscemõi. Reum beelthẽ ⁊ sansia scriba ⁊ reliq̃ ꝓsiliatores eoꝝ dynei et arphasathei. therphalei. arphasei. herchuei. babilonij. susannachei. dyei ⁊ elamite et ceteri de gẽtibꝫ q̃s trnstulit assennaphar magn⁹ ⁊ gl̃osus ⁊ hĩtare eas fecit ī ciuitatibꝫ samarie ⁊ ī reliq̃s regionibꝫ trns flumẽ in pace. Hoc ẽ exẽplar epl̃e quã miserũt ad eũ. Artarxersi regi: ꝛui tui viri q̃ sũt trns fluuiũ salutẽ dicũt. Notũ sit regi: qz iudei q̃ ascẽderũt a te ad nos venerũt in hierl̃m ciuitatẽ rebellẽ et pessimã quã edificãt extruẽtes muros ei⁹ et parietes ꝓponẽtes. Nũc igit̃ notum sit regi: qz si ciuitas illa edificata fuerit et muri ei⁹ instaurati: tributñ ⁊ vectigal et ãnuos reddit⁹ ñ dabũt ⁊ vsq; ad rges hec noxa pueiet. Nos g̃ mẽores sal̃ qd̃ in palatio ꝓmedim⁹: qz lesiones regis videre nephas ducim⁹: idcirco misim⁹ ⁊ nũciauim⁹ regi: vt recẽseas ī libris hystoriaꝝ pim tuoꝝ ⁊ inuenies scriptũ in ꝓmẽtarijs ⁊ scies qm̃ vrbs illa vrbs rebell̃ẽ ⁊ nocẽs rgibꝫ et ꝓuincijs: ⁊ bella ꝓcitãt̃ ī ea ex diebꝫ ãtiq̃s q̃obrẽ ⁊ ciuitas illa destructa ẽ. Nũciauim⁹ nos rgi: qm̃ si ciuitas illa edificata fuerit ⁊ muri ipsi⁹ ĩstaurati: possessionẽ trns fluuiũ ñ hẽbis. Verbũ misit rex ad reũ beelthẽ ⁊ sansiaz scribã ⁊ ad rliq̃s q̃ erãt in ꝓsilio eoꝝ hĩtatores samarie ⁊ ceteris trns fluuiũ: salutẽ dicẽs ⁊ pacẽ. Accusatõ quã misistis ad nos manifeste lecta ẽ coram me: ⁊ a me ꝓceptũ ẽ ⁊ recẽsuert: inuenertq; qm̃ ciuitas illa a diebꝫ ãtiq̃s aduersũ rges rebellat: ⁊ seditões ⁊ plia ꝓcitanr̃ ī ea. Nam et rges fortissimi erãt in hierl̃m q̃ ⁊ dñati sũt oĩ rgioni q̃ trns fluuiũ ẽ. Tributũ q̃z ⁊ vectigal ⁊ rddit⁹ accipiebãt. Nũc g̃ audite sñiaz vt ꝓhibeatis viros illos: ⁊ vrbs illa ñ edificet̃: donec si forte a me iussũ fuerit. Videte ne negligent̃ hoc impleatis et paulatĩ crescat malũ ꝓr̃ reges. Itaq; exẽplũ edicti artarxerx rgis lectũ ẽ coram reũ beelthẽ et sãsia scriba ⁊ ꝓsiliarijs eoꝝ: et abierũt festini ī hierl̃m ad iudeos ⁊ ꝓhibuerũt eos ī brachio ⁊ robore. Tũc int̃missũ ẽ op⁹ dom⁹ dñi ī hierl̃m ⁊ ñ fiebat vsq; ad annũ scõm rgni darij rgis ꝑsaꝝ.

Ca. V.

Prophetauerũt aũt agge⁹ ꝓpha ⁊ zacharias fili⁹ addo: ꝓphantes ad iudeos q̃ erãt ī iudea ⁊ hierl̃m ī noie dei isrl̃. Tũc surrexit zorobabel fili⁹ salathiel ⁊ iosue fili⁹ iosedech ⁊ cepert̃ edificare tẽplũ dñi ī hierl̃m: ⁊ cũ eis ꝓphe dei adiuuãtes eos. In ipo aũt tpe venit ad eos thatãnai q̃ erat dux trns flumẽ ⁊ starbuzãnai et ꝓsiliarij eoꝝ sicq; dixerũt eis. Quis dedit vob ꝓsiliũ vt domũ hãc edificaretis ⁊ muros ei⁹ instauraretis? Ad qd̃ rñdim⁹ eis: q̃ eẽnt noia hoĩm auctoꝝ edificatõis illius. Oculus aũt dei eoꝝ fact⁹ ẽ sup seues iudeoꝝ: ⁊ ñ potuert̃ inhibere eos. Placuitq; vt res ad darijũ referret̃ ⁊ tũc satisfacerẽt aduersus accusationẽ illã. Exẽplar epl̃e quã misit thatãnai dux regionis trns flumẽ et starbuzãnai ⁊ ꝓsiliatores ei⁹ apharsathei q̃ erãt trns flumẽ: ad darium regẽ. Sermonẽ quẽ miserãt ei sic script⁹ erat. Dario rgi pax oĩs. Notũ sit regi isse nos ad iudeã prouinciã ad domũ dei magni q̃ edificat̃ lapide impolito ⁊ ligna ponũt̃ in

parietibꝫ:opuſqꝫ illud diligenter extruiꝫ et creſcit in manibꝫ eoꝝ. Interrogauim⁹ ergo ſenes illos:⁊ ita dixim⁹ eis. Quis dedit vob̄ ꝑ̄ atē vt domū hāc edificaretis:⁊ muros hos ĩſtauraretis? Sed ⁊ noīa eoꝝ q̄ſiuim⁹ ab eis vt nūciarem⁹ tibi:ſcripſimuſqꝫ noīa eoꝝ viroꝝ q̄ ſūt p̄cipes ĩ eis Quiuſcemōi aūt ꝫmonē rñderūt nob̄ dicentes. Nos ſum⁹ ſerui dei celi ⁊ t̄re ⁊ edificamus tēpluꝫ qđ erat extructū añ hos ānos mltos. q̄dq̄ rex iſrl magn⁹ edificauerat ⁊ extruxerat. Poſtq̄ aūt ad iracūdiā puocauerūt p̄res nr̄i deū celi t̄didit eos ĩ manus nabuchodonoſoꝛ regis babilonis chaldei: domū q̄ꝫ hāc deſtruxit:⁊ ꝓlm ei⁹ t̄nſtulit in babilonē. Anno aūt p̄mo cyꝛi regis babilonis cyꝛus rex ꝓpoſuit edictū:vt dom⁹ dei edificareꝫ. Nam ⁊ vaſa tēpli dei aurea et argentea q̄ nabuchodonoſoꝛ tulerat de tēplo qđ erat ĩ ihrl'm ⁊ aſportauerat ea in tēplū babilōis ꝓtulit cyꝛus rex de templo babilonis:⁊ data ſūt ſaſabaſar vocabulo quē ⁊ p̄incipē ꝓſtituit:dixitq̄ ei. Hec vaſa tolle ⁊ vade:et pone ea ĩ tēplo qđ eſt in ihrl'm:⁊ dom⁹ dei edificeꝫ ĩ loco ſuo. Tūc itaq̄ ſaſabaſar ille venit ⁊ poſuit fūdamēta tēpli dei ĩ ihrl'm:et ex eo tpe vſq̄nūc edificaꝫ ⁊ necdū ꝓpletū eſt. Nunc g̃ ſi videt̄ regi bonū recēſeat ĩ bibliotheca r̃gis que eſt ĩ babilone:vtrū nā a cyꝛo rege iuſſum fuerit vt edificareꝫ domus dei ĩ ihrl'm:et volūtatē regis ſup̄ hac re mittat ad nos.

Capitulum. .VI.

Tunc dari⁹ rex p̄cepit:⁊ recēſuerūt in bibliotheca libroꝝ q̄ erāt repoſiti ĩ babilōe:⁊ inuētuꝫ ē in ecbathanis qđ eſt caſtꝝ ĩ medena puīcia volumen vnū taliq̄ ſcript⁹ erat ĩ eo ꝓmētari⁹. Anno p̄mo cyꝛi regis. Cyꝛus rex decreuit vt dom⁹ dei edificareꝫ q̄ eſt ĩ ihrl'm ĩ loco vbi immolāt hoſtias:⁊ vt ponant fundamēta ſuppoꝛtātia altitudinē cubitoꝝ ſexginta ⁊ latitudinē cubitoꝝ ſexagīta:oꝛdines de lapidibꝫ ĩpolitis tres:⁊ ſic oꝛdīes de lignis nouis. Sūptus aūt de domo r̃gis dabūꝫ. Sed ⁊ vaſa tēpli dei aurea ⁊ argētea q̄ nabuchodonoſoꝛ tulerat de templo ihrl'm ⁊ attulerat ea ĩ babilonē reddanꝫ ⁊ r̃ferantꝫ in tēplū ihrl'm ĩ locū ſuū:q̄ ⁊ poſita ſūt ĩ tēplo dei. Nūc g̃ thatānai dux regiōis q̄ eſt t̄ns flumē ⁊ ſtarbuzānai ⁊ ꝓſilianij vr̄i arpharſathei q̄ eſtis t̄ns flumen ꝓcul recedite ab ill' ⁊ dimittite fieri tēplū dei illō a duce iudeoꝝ ⁊ a ſenioꝛibꝫ eoꝝ:et dom⁹ dei illa edificet̄ in loco ſuo. Sed ⁊ a me p̄ceptū ē q̄đ oportēat fieri a p̄ſbr̄is iudeoꝝ ill' vt edificet̄ dom⁹ dei:ſcz vt de archa r̃gis id ē de tributis q̄ danꝫ de regiōe t̄ns flumē ſtudioſe ſūpt⁹ dent̄ viris ill':ne forte ĩpediaꝫ op⁹. Qđ ſi neceſſe fuerit et vitl'os ⁊ agnos ⁊ hedos ĩ olocauſtū deo celi.frumētū.ſal.vinū ⁊ oleū ꝑm ritū ſacerdotū q̄ ſūt ĩ ihrl'm det̄ eis p̄ ſingl'os dies. ne ſit ĩ aliq̄ q̄rimonia:⁊ offerāt oblatōes deo celi:oꝛētq̄ p̄ vita regis ⁊ filioꝝ ei⁹. A me g̃ poſitū ē decretū:vt oīs hō q̄ hāc mutauerit iuſſionē tollaꝫ lignū ō domo ipi⁹ et erigaꝫ ⁊ ꝓfigaꝫ ĩ eo.dom⁹ aūt ei⁹ publiceꝫ. Deus aūt q̄ hītare fecit nomē ſuū ibi: diſſipet oīa regna:⁊ ꝓlm q̄ extēderit manū ſuā vt repugnet:⁊ diſſipet domū dei illaz q̄ ē in ihrl'm. Ego dari⁹ ſtatui decretū: qđ ſtudioſe impleri volo. Igiꝫ thatannai dux r̃giōis t̄ns flumē ⁊ ſtarbuzānai:⁊ ꝓſilianij ei⁹ ꝑm qđ p̄cepat rex cyꝛ⁹ ſic diligenꝫ executi ſunt. Seniores aūt iudeoꝝ edificabāt:⁊ ꝓſpabanꝫ iuxta ꝓphiaz aggei ꝓphe et zacharie filij addo. Et edificaueꝫ ⁊ cōſtruxeꝫ iubēte deo iſrl':⁊ iubēte cyꝛo ⁊ dario ⁊ artaxerſe regibꝫ ꝑſaꝝ:⁊ ꝓpleuerūt domū dei iſtā:vſq̄ ad diē tertiū mēſ adar q̄ ē ann⁹ ſext⁹ regni darij r̃gis. Feceꝫ aūt filij iſrl' ſacdotes ⁊ leuite:⁊ reliq̄ filioꝝ t̄nſmigtionis:dedicatōez dom⁹ dei in gaudio et obtuleꝫ ĩ dedicatōe dom⁹ dei vitl'os cētū. arietes ducētos. agnos q̄drīgētos. hircos capꝝ ꝑ ꝑcto toci⁹ iſrl' duodecī iuxta nūez tribuū iſrl'. Et ſtatueꝫ ſacerdotes ĩ ordīb̄ ſuis ⁊ leuitas ĩ vicibꝫ ſuis ſup̄ opa dei ĩ ihrl'm:ſicut ſcriptū eſt ĩ libro moyſi. Feceꝫ aūt filij t̄nſmigtionis paſca q̄rtadecima die menſ p̄mi. Purificati enī fuerāt ſacdotes ⁊ leuite q̄ſi vn⁹:oēs mūdi ad immolādū paſca vniuerſ filijs t̄nſmigtōis. et fr̃ibꝫ ſuis ſacdotibꝫ et ſibi. Et ꝓmeteꝫ filij iſrl' q̄ reuerſi fuerāt de t̄nſmigtione ⁊ oēs q̄ ſe ſepauerāt a coīnq̄natōe gētiū t̄re ad eos:vt q̄reret dñm deū iſrl'. Et fecerūt ſolēnitatē azimoꝝ ſeptem diebꝫ in letic̄ia qm̄ letificauerat eos dñs:⁊ ꝓuertēat cor r̃gis aſſur ad eos:vt adiuuaret man⁹ eoꝝ

in opere domus dñi dei isrl'. Capi. VII.

POst hec aũ verba in regno artarxersis r̄gis p̄sarx: esdras filiꝰ sarasie. filij azarie. filij helchie. filij sellũ. filij sadoch. filij achitob. filij amarie. filij azarie. filij maraioth. filij zaraie. filij ozi. filij bocci. filij abisue. filij finees. filij eleazar. filij aaron sacerdotis ab inicio: ipe esdras ascẽdit de babilone: et ipse scriba velox in lege moysi quam dñs deus dedit isrl'. Et dedit ei rex ꝑm manũ dñi dei eius bonã sup eũ: oẽz petitõnẽ eiꝰ. Et ascẽderũt de filijs isrl'. et de filijs sacerdotũ. et de filijs leuitarx. et de cãtoribꝫ. ꝙ de ianitoribꝫ. ꝙ de nathinneis: ī hierl'm ãno septimo artarxersis regis: ꝙ venerũt ī hierl'm mẽse ꝙnto ipse ẽ annꝰ septimꝰ regis. Quia ī prĩo die mensꝭ ꝑmi: cepit ascẽdere de babilone: ꝙ in prĩo die mẽsis quĩti venit ī hierl'm: iuxta manũ dei sui bonã sup se. Esdras aũ pauit cor suũ: vt inuestigaret legẽ dñi: ꝙ faceret et doceret ī isrl' p̄ceptũ ꝙ iudiciũ. Hoc ẽ aũ exẽplar epl'e edicti: qꝺ dedit rex artarxerses esdre sacerdoti: scribe erudito in sermonibꝫ ꝙ p̄ceptis dñi: et ceremonijs eiꝰ in isrl'. Artarxerses rex regũ: esdre sacerdoti scribe legis dei celi doctissimo: salutem. A me decretũ ẽ: ut cuicũqꝫ placuerit ī r̄gno meo de ꝓlo isrl' et de sacerdotibꝫ eiꝰ et de leuitis ire in hierl'm: tecũ vadat. A facie enĩ regis: et septẽ ꝓsiliatorꝫ eiꝰ missus es vt visites iudeã et hierl'm in lege dei tui q̃ est ī manu tua: et vt feras argentũ ꝙ aurꝫ qꝺ rex ꝙ ꝓsiliatores eiꝰ spõte obtulerũt deo isrl': cuiꝰ in hierl'm tabernaculũ ẽ. Et omne argentũ ꝙ aurꝫ: q̃dcũqꝫ ĩueneris ī vniuersa ꝓuincia babilonis: ꝙ ꝓlꝰ offerre voluerit: ꝙ de sacerdotibꝫ q̃ spõte obtulerĩt domui dei sui q̃ est in hierl'm libere accipe: ꝙ studiose eme de hac pecunia vitl'os. arietes agnos et sacrificia ꝙ libamĩa eorꝫ. ꝙ offer ea sup altare tẽpli dei vr̄i qꝺ est ī hierl'm. Sꝫ etsĩ qꝺ tibi et frĩbꝫ tuis placuerit de reliq̃ argẽto ꝙ auro vt faciatis iuxta volũtatẽz dei vr̄i facite. Vasa qꝫ q̃ dantur tibi in mĩsterĩũ domꝰ dei tui: tu de ī ꝓspectu dei ī hierl'm Sꝫ ꝙ cetera qꝺ opꝰ fuerit ī domo dei tui: q̃ntũcunqꝫ necesse ẽ vt expendas: dabis de thezauro ꝙ de fisco regis: ꝙ a me. Ego artarxerses rex statui atz decreui oĩbꝫ custodibꝫ arche publice q̃ sũt trans flumẽ: vt qꝺcunqꝫ pecierit a vob̄ esdras sacerdos scriba legis dei celi. absqꝫ mora detis. vsqꝫ ad argẽti talẽta centũ. ꝙ vsqꝫ ad frumenti choros cẽtũ. et vsqꝫ ad vini bathos cẽtũ. ꝙ vsqꝫ ad bathos olei cẽtũ: sal vo absqꝫ mĩsura. Omne qꝺ ad ritũ dei celi ptinet: tribuat diligenter ī domo dei celi: ne forte iascat ira de regnũ r̄gis ꝙ filiorꝫ eiꝰ. Vob̄ q̃ notũ facimꝰ de vniuersis sacerdotibꝫ ꝙ leuitis. cãtoribꝫ. et ianitoribꝫ. nathinneis ꝙ mĩstris domꝰ dei hui': vt vectigal ꝙ tributũ ꝙ annonas. nõ habeatis p̄catẽ ponẽdi sup eos. Tu aũ esdra ꝑm sapiaz dei tui q̃ est ī manu tua ꝓstitue iudices ꝙ ꝓsides: vt iudicẽt oĩ ꝑplo q̃ trans flumẽ. hijs videlz q̃ nouerũt legẽ dei tui sz ꝙ impios docere libere. Et oĩs qui ñ fecerit legẽ dei tui ꝙ legẽ regis diligenter: iudiciuz erit ꝺ eo siue ī mortẽ siue ī exilĩũ siue ī ꝓdẽ natõez substãtie eiꝰ: l' certe ī carcerẽ. Dñdictꝰ dñs deꝰ ꝑm nr̄orꝫ q̃ dedit hoc ī corde r̄gis: vt glorificarz domũ dñi q̃ ẽ ī hierl'm et ī me incliauit misericordiaz suã coram rege ꝙ ꝓsiliatoribꝫ eiꝰ et vniuersis ꝑncipibꝫ regis potẽtibꝫ. Et ego ꝓfortatꝰ manu dñi dei mei q̃ erat ī me: congregaui de isrl' principes qui ascenderũt mecũ. Capituluz. VIII.

HI sũt q̃ principes familiarx et genealogia eorꝫ q̃ ascẽderũt mecũ in regn artarxersis regis de babilõe. De filijs finees: gersõ. De filijs ythamar: daniel. De filijs dauid: achꝰ. De filijs sechenie ꝙ de filijs pharos zacharias: ꝙ cũ eo nũerati sũt viri centũq̃nq̃ginta. De filijs phetmoab. helioenai filiꝰ azaree ꝙ cũ eo ducẽti viri. De filijs sechenie filiꝰ ezechiel ꝙ cũ eo trecẽti viri. De filijs adan. nabeth filiꝰ ionathan: ꝙ cũ eo q̃nq̃ginta viri. De filijs phalẽ: ysaias filiꝰ athalie et cũ eo septuagĩta viri. De filijs saphacie. zebedia filiꝰ michael: ꝙ cũ eo octogĩta viri. De filijs ioab. obedia filiꝰ iehiel. ꝙ cũ eo ducẽtidecez ꝙ octo viri. De filijs salomith. filiꝰ iosphie ꝙ cũ eo cẽtũseptuagĩta viri. De filijs belbai. zacharias filiꝰ belbai: et cũ eo vigĩtiocto viri. De filijs ezeab. iohãnan filiꝰ ezethã: et cũ eo centũdecẽ viri. De filijs adonicaz q̃ erãt nouissimi: et hec nom̃a eorꝫ. heliphelet ꝙ heiehel ꝙ samaias. ꝙ cũ eis septuagĩta viri. De filijs beggui: vthai ꝙ zachur: et cuz eis septuaginta viri. Cõgregaui aũt eos ad fluuiũ q̃ decurrit adhauua. et mãsimꝰ

ibi trib⁹ die⁹. Quesiuiq⁹ in ꝓp̄lo et in sacerdotib⁹ de filijs leui:et ñ inueni ibi. Ita q⁹ misi eliezer ⁊ ariel ⁊ semeā ⁊ helnathā ⁊ arib ⁊ alt̄ helnathā ⁊ nathā ⁊ zachariā et mosollā.p̄cipes ⁊ ioarib ⁊ helnathā sapientes:et misi eos ad heldo q̄ est prim⁹ in casphie loco.Et posui in or̄e eo⁹ verba q̄ loq̄rent̄ ad addon ⁊ ad fr̄es ei⁹ nathīneos in loco casphie:vt adducerēt nob mīstros dom⁹ dei nr̄i.Et adduxer̄t nob ꝑ manum dei nr̄i bonā sup nos vir̄ doctissimū:de filijs mooli.filij leui.filij isr̄l:⁊ sarabiā et filios ei⁹ vigīti ⁊ fr̄es ei⁹ decē ⁊ octo:⁊ asabiā ⁊ cū eo ysaiā ꝺ filijs merari:fr̄esq⁹ ei⁹ et filios ei⁹ vigīti.Et de nathīneis:q̄s dederat dō et p̄cipes ad mīsteria leuitar̄: nathīneos ducētosuigīti.Oēs hij suis nomīb⁹ vocabant̄.et p̄dicaui ibi ieiuniū iuxta fluuiū adhauua:vt affligerem⁹ cor̄ā dño deo nr̄o:et peterem⁹ ab eo viā rectaz nob ⁊ filijs nr̄is:vniuersq⁹ substācie nr̄e. Erubui enī petere regē.auxiliū ⁊ eq̄tes q̄ defenderēt nos ab inimico ī via:q⁹ dixeramus regi. Man⁹ dei nr̄i ē sup oēs q̄ q̄runt eū in bonitate:⁊ imperiū ei⁹.⁊ fortitudo ei⁹.et furor sup oēs q̄ derelinquūt eū. Jeiunauim⁹ aī ⁊ rogauim⁹ deū nr̄m ꝑ hoc: et euenit nob ꝓspere.Et sepaui de p̄cipib⁹ sac̄dotū duodecī.sarabiā ⁊ asabiā:et cū eis de fr̄ib⁹ eo⁹ decē. Appēdiq⁹ eis argētū ⁊ aur̄:⁊ vasa ꝓsecta dom⁹ dei nr̄i:q̄ obtulerat rex ⁊ ꝓsiliatores ei⁹ ⁊ p̄cipes ei⁹: vniuersusq⁹ isr̄l eo⁹ qui inuēti fuerāt.Et appēdi ī manib⁹ eo⁹ argēti talēta sexcēta q̄nq̄ginta:⁊ vasa argētea centū:auri cētū talenta:⁊ crateres aureos viginti q̄ habebāt solidos millenos:⁊ vasa eris fulgētis optimi duo pulc̄ vt aur̄.Et dixi eis.Clos sc̄ī dñi ⁊ vasa sancta:et argētū ⁊ aur̄ qđ spōte oblatū ē dño deo p̄m nr̄o⁹.Vigilate et custodite:donec appēdatis corā p̄ncipib⁹ sac̄dotū ⁊ leuitar̄:⁊ ducib⁹ familiar̄ isr̄l ī ihr̄lm:in thesaur̄ dom⁹ dñi.Suscep̄rt aī sacerdotes ⁊ leuite pōdus argenti et auri ⁊ vasor̄:vt deferrēt ihr̄lm ī domū dei nr̄i.Promouim⁹ g̃ a flumīe adhauua xij.die mīsis p̄mi:vt p̄gerem⁹ ihr̄lz.Et man⁹ dei nr̄i fuerit sup nos:⁊ liberauit nos de mānu inimici ⁊ īsidiatoris ī via.Et veīm⁹ ihr̄lm:⁊ mānsim⁹ ibi die⁹ trib⁹.Die aī q̄rta appensū ē argētū ⁊ aur̄ et vasa ī domo dei nr̄i p manū remoth filij vrie sac̄dotis et cū eo eleazar fili⁹ phinees:cūq⁹ eis iosabed fili⁹ iosue ⁊ noadaia fili⁹ bēnoi leuite iuxta nūer̄ ⁊ pōdus oīm.Descriptūq⁹ est oē pond⁹ ī tpe illo.Sed ⁊ q̄ venerāt de captiuitate filij trnsmigr̄tionis obtulerūt holocaustomata deo isr̄l vitulos.xij.p oī p̄lo isr̄l:arietes.xcvi.agnos.lxxvij.hircos pro pc̄to.xij:oīa in holocaustū dño.Dederūt aī edicta regis satr̄pis qui erāt de conspectu regis et ducib⁹ trās flumen:et eleuauerūt populum et domum dei. Capi.IX.

Postq̄ aī hec ꝓpleta sunt:accesser̄t ad me p̄cipes dicentes.Non ē separ⁹ p̄lis isr̄l ⁊ sacerdotes ⁊ leuite a p̄lis trar̄:⁊ de abominationib⁹ eo⁹:chananei videlz et ethei.pheresei ⁊ iebusei:et āmonitar̄ ⁊ moabitar̄ ⁊ egiptōr̄ ⁊ amorreor̄.Tulerūt enī de filiab⁹ eo⁹ sibi ⁊ filijs suis vxores:⁊ ꝓmiscuerūt semē sc̄m cū popul⁹ trar̄.Man⁹ ecia p̄ncipū ⁊ mgr̄atuū fuit in trnsgressiōe hac p̄ia.Cūq⁹ audissē smonē istū.scidi palliū meū ⁊ tunicam ⁊ evelli capillos capitis mei et barbe et sedi merēs.Cōuenerūt aī ad me oēs q̄ timebāt vbū dei isr̄l:p trnsgressiōe eo⁹ q̄ ꝺ captiuitate venerāt ⁊ ego sedi tristis vsq⁹ ad sacrificiū vesptinū.Et ī sacrifitō vesptino surrexi ꝺ afflictōe mea:⁊ scisso pallio ⁊ tunica curuaui genua mea ⁊ expādi man⁹ meas ad dñm deū meū:et dixi.De⁹ me⁹ ꝓfundor ⁊ erubesco leuare faciē meā ad te:qm̄ iniq̄tates nr̄e mltiplicate sunt sup caput nr̄m:et delicta nr̄a creuerūt vsq⁹ ad celū a die⁹ p̄m nr̄o⁹.Sz et nosipi peccauim⁹ gr̄uiter vsq⁹ ad die⁹ hāc:⁊ ī iniq̄tatib⁹ nr̄is trditi sum⁹ ipi ⁊ fr̄es nr̄i ⁊ sacerdotes nr̄i in manib⁹ regū trar̄:⁊ ī gladiū ⁊ ī captiuitatē ⁊ ī rapinā ⁊ in ꝓfusiōz vult⁹:sic̄ ⁊ die hac.Et nūc q̄si pax ⁊ ad momtū fct̄a ē de p̄catio nr̄a apd dñm deū nr̄m:vt dimitterent̄ nob reliq̄e ⁊ darent̄ pax illi⁹ ī loco sācto ei⁹:et illumiaret ocl̄os nr̄os de⁹ nr̄:et daret nob vitā modicā in fuitute nr̄a q⁹ serui sum⁹:⁊ ī fuitute nr̄a ñ dereliq̄t nos de⁹ nr̄:⁊ inclīauit sup nos miscdiaz coraz fge p̄sar̄:vt darz nob vitā ⁊ sublīaret domū dei nr̄i:⁊ extruerz solitudies ei⁹:⁊ darz nob spez ī iuda ⁊ ihr̄lz.Et nūc q̄d dicē⁹ dñe de⁹ nr̄ p⁹ hec!Quia dereliq̄m⁹ mādata

tua que precepiſti in manu ſeruoꝝ tuoꝝ ꝓphaꝝ dicens. Terra ad quã vos ingredimini vt poſſideatis eã terra immunda eſt iuxta immũdiciã ꝑlꝝ cetterarũqꝫ terraꝝ abomĩationibꝫ eoꝝ q̃ repleuerũt eã ab ore vſqꝫ ad os ĩ incoq̃natõe ſua. Nũc g̃ filias vr̃as ne detis filijs eoꝝ et filias eoꝝ ne accipiatis filijs vr̃is: et ñ q̃ratis pacẽ eoꝝ et ꝓſpitatẽ eoꝝ vſqꝫ ineternũ: vt cõfortemĩ et comedatis q̃ bona ſũt t̃re: et heredes habeatis filios vr̃os vſqꝫ ĩ ſeculm. Et p̃ oĩa q̃ venerũt ſuꝑ nos ĩ opibꝫ nr̃is peſſimis et in delicto nr̃o magn̄: qꝛ tu deꝰ nr̃ liberaſti nos de iniq̃tate nr̃a et dediſti nobꝫ ſalutem ſicut ẽ hodie: vt ñ reuertemur et irrita facerem⁹ mãdata tua. neqꝫ mr̃imonia iũgerem⁹ cũ ꝑlis abominatõnuꝫ iſtaꝝ. Nũq̃d irat⁹ es nobꝫ vſqꝫ ad ꝯſũmatõez: ne dimittres nobꝫ r̃liq̃as ad ſalutẽ? Dñe deꝰ iſrl̃ iuſt⁹ es tu: qm̃ derelicti ſum⁹ q̃ ſaluaremur ſicut die hac. Ecce coꝛã te ſum⁹ in delicto nr̃o. Non enĩ ſtari p̃ coꝛã te ſuꝑ hoc.

Capitulum. .X.

Jc g̃ oꝛãte eſdra et implorãte deũ et flẽte et iacẽte añ tẽplũ dei: collect⁹ ẽ ad eũ de iſrl̃ cet⁹ g̃ndis nimis. viroꝝ. mlierꝝ et pueroꝝ. Et fleuit ꝑlis mlto fletu. Et rñdit ſechenias filiꝰ ihehiel de filijs helã: et dixit eſdre. Nos ꝓuaricati ſumus ĩ deũ nr̃m: et duxim⁹ vxoꝛes alienigenas de ꝑlis terre. Et nũc ſi ẽ penitẽtia in iſrl̃ ſuꝑ hoc: pcutiamus fedus cũ dño deo nr̃o: vt piciam⁹ vniuerſas vxoꝛes et eos q̃ de hijs nati ſũt. Juxta volũtatẽ dñi et eoꝝ qui timẽt p̃ceptũ dñi dei nr̃i: fm legẽ fiat. Surge: tuũ ẽ diſcernere: noſqꝫ erim⁹ tecũ cõfortare et fac. Surrexit g̃ eſdras et adiurauit ꝓncipes ſacerdotũ et leuitaꝝ et oñez iſrl̃: vt facerẽt fm v̄bũ hoc. et iurauerũt. Et ſurrexit eſdras añ domũ dei et abijt ad cubiculũ iohannã filij eliazib: et ĩgreſſus ẽ il luc. Panẽ ñ ꝯmedit: et aquã ñ bibit. Luge bat eĩ t̃nſgreſſionẽ eoꝝ q̃ venerãt ꝺ captiuitate. et miſſa ẽ voꝝ ĩ iuda et ĩ hirl̃m oĩbꝫ filijs t̃nſmig̃tionis: vt ꝯgregarent̃ in hieruſalẽ: et oĩs q̃ nõ venerit ĩ tribꝫ diebꝫ iuxta ꝯſiliũ ꝓncipũ et ſenioꝝ: auferet̃ vniuerſa ſubſtãtia eius: et ipe abicier̃ de cetu t̃nſmigratõis. Cõuenerũt igit̃ oĩs viri iuda et beniamĩ in hierl̃m tribꝫ diebꝫ. ipſe ẽ mẽſ non⁹: viceſima die mẽſis: et ſedit oĩs ꝑlus in platea dom⁹ dei tremẽtes ꝓ pcto et pluuijs: et ſurrexit eſdras ſacerdos et dixit ad eos. Vos trangreſſi eſtis et duxiſtis vxoꝛes alienigenas: vt adderetis ſuꝑ delictũ iſrl̃. Et nũc date ꝯfeſſionẽ dño ꝺo patrũ vr̃oꝝ et facite placitũ eiꝰ: et ſepamini a ꝑlis t̃re: et ab vxoꝛibꝫ alienigenis. Et rñdit vniuerſa multitudo: dixitqꝫ voce magna. Juxta verbũ tuũ ad nos ſic fiat. Clerũtñ qꝛ ꝑls mlt⁹ ẽ: et tẽpꝰ pluuie: et ñ ſuſtinem⁹ ſtare foris: et opus ñ eſt diei vniꝰ vel duoꝝ: vehemẽt q̃ꝑ peccauim⁹ ĩ ſermone iſto: ꝯſtituant̃ pncipes in vniuerſa mlt̃itudĩe: et oĩs in ciuitatibꝫ nr̃is q̃ duxerũt vxoꝛes alienigenas veniãt ĩ tpibꝫ ſtatutis: et cũ hijs ſenioꝛes ꝓ ciuitatẽ ĩ ciuitatẽ et iudices eiꝰ: donec auertat̃ ira dei nr̃i a nobꝫ ſuꝑ peccato hoc. Jgit̃ ionathã filiꝰ aſahel et iaaſia filiꝰ thecue: ſtetert̃ ſuꝑ hoc et moſollã et ſebethai leuites adiuuerũt eos. Feceruntqꝫ ſic filij t̃nſmigratõis. Et abierũt eſdras ſacerdos et viri pncipes familiarũ in domos p̃m ſuoꝝ: et oĩs ꝓ nomĩa ſua: et ſederũt in die pn̄o mẽſis decimi: vt q̃rerent rem. Et ꝯſũmati ſũt oĩs viri qui duxerũt vxoꝛes alienigenas: vſqꝫ ad diẽ ꝑmã mẽſ primi. Et inuẽti ſũt de filijs ſacerdotũ qui duxerũt vxoꝛes alienigenas: ꝺ filijs ioſue filij ioſedech et frẽs eiꝰ maaſia et eliezer et iarib et godolia. Et dederũt manus ſuas: vt eicerẽt vxoꝛes ſuas: et ꝓ delicto ſuo arietẽ de ouibꝫ offerrẽt. Et de filijs ẽmer. ãnani et zebedia. Et de filijs arim. maaſia et helia et ſemeia. iehihel et ozias. Et ꝺ filijs phaſſur. helioenai. maaſia. ỹſmahel. nathanael. ioſabeth et heleſa. Et de filijs leuitaꝝ: ioſabeth et ſemei et celaia. ipe eſt calithapha thia. iuda et eliezer. Et de cãtoꝛibꝫ eliaſub Et de ianitoꝛibꝫ: ſellũ et thelem et vri. Et ex iſrl̃. de filijs phares: reemia et ezia et melchia et miamim et eliezer et melchia et bana ea. Et de filijs elã: mathania. azarias et iehihel et abdi et ierimoth et helia. Et ꝺ filijs zethua: helioenai. eliazub. nathania et ihe rimuth et abeth et aziza. Et de filijs bebai: iohãnan. anania. zebbai. athalia. Et de filijs beni: moſollam et melluth et adaia. iaſub et ſaal. et ramoth. Et de filijs phetmoab: edna et chalaal. banaias et maazias. mathanias. beſelehel. bennui et manaſſe. Et de filijs erez: eliezer. ieſue. melchias.

semeias.sÿmeon.beniamin.moloth.sama
rias. Et de filijs asam.mathanai.matha-
thet.azabeth.elipheleth.iermai.manasses
semei. De filijs bani.maadi.amrã.⁊ hurel
baneas.⁊ badaias.cheliau.bannia.mari-
muth.⁊ heliasib.mathanias.mathanai.⁊
iasi.et sarrai.et bani.et bennui.semei.et
salmias.et nathan.et adaias.mechne.da-
bai.sÿsai.sarai.⁊ ezrel.⁊ selemau.et seme-
ria.sellum.amaria.ioseph. De filijs nebui
ahiehel.mathatias.zabeth.zabina. ieddu
iohel.et banaÿa. Oẽs hij accepant vxores
alienigenas:et fuerunt ex eis mulieres q̃
peperant filios.

¶ Explicit lib̃ prim⁹ esdre. Incipit liber
Neemie q̃ est esdre scd̃us. ¶ Capi. .I.

Verba Neemie filij helchie.
Et factuz est in mense cas-
leu:anno vicesimo:et ego
erã in susis castro. Et ve-
nit ad me anani vnus de
fratribꝰ meis:ipse et viri
iuda:et interrogaui eos de iudeis:qui re-
manserant et superãt de captiuitate et de
ihrl̃m. Et dixerũt michi. Qui remanserũt
et derelicti sunt de captiuitate ibi in pro-
uincia.in afflictõne magna sunt et ĩ op-
probrio:et mur⁹ ihrl̃m dissipat⁹ est:⁊ por-
te eius ꝯbuste sunt igni. Cunq̃ audissem
verba huiuscemõi.sedi et fleui:et luxi di-
ebꝰ mlt̃is:et ieiunabã ⁊ orabaz ante faciẽ
dei celi:et dixi. Queso dñe deus celi fortis
magne atq̃ terribil̃:qui custodis pactuz
et miscd̃iam cũ hijs qui te diligũt ⁊ custo-
diũt mãdata tua:fiant aures tue auscul-
tantes:et ocl̃i tui apti:vt audias orõnem
serui tui quã ego oro corã te hodie nocte
et die:ꝑ filijs isrl̃ seruis tuis:et ꝯfitebor
pro peccatis filioꝝ isrl̃ quibꝰ peccauerũt
tibi. Et ego ⁊ domus p̃ris mei peccauim⁹
vanitate seducti sumus:et nõ custodiui-
mus mandatũ et ceremonias et iudicia:
que p̃cepisti moÿsi famulo tuo. Memento
verbi qd̃ mandasti moÿsi seruo tuo dicẽs.
Cum trãsgressi fueritis ego dispdam vos
in ꝓpl̃os:etsi reuertamĩ ad me et custodi-
atis p̃cepta mea et faciatis ea:eciãsi ab-
ducti fueritis ad extrema celi inde ꝯgre-
gabo vos:et reducaz in locũ quẽ elegi:vt
habitaret nomẽ meũ ibi. Et ip̃i ꝑui tui et
ꝓpl̃us tu⁹ q̃s redemisti in fortitudine tua
magna:et in manu tua valida. Obsecro
dñe:sit auris tua attẽdens ad orõnẽ serui
tui ⁊ ad orõnẽ ꝑuoꝝ tuoꝝ q̃ volũt timere
nomẽ tuũ:et dirige seruũ tuũ hodie:⁊ da
ei miscd̃iam ante viꝝ hunc. Ego enĩ eram
pincerna regis.

¶ Capitulum. .II.

Factũ est aũt in mense nisan:anno
vicesimo artarxersis regis:et vi-
num erat añ eũ. Et leuaui vinũ et
dedi regi:et erã q̃si languid⁹ añ faciẽ ei⁹.
Dixitq̃ mihi rex. Quare vultus tuus tri-
stis est:cũ te egrotũ nõ videã? Non ẽ hoc
frustra:sed malũ nescio qd̃ in corde tuo ẽ.
Et timui valde ac nimis:⁊ dixi regi. Rex
ineternũ viue. Quare nõ mereat vultus
meus:qꝛ ciuitas domus sepulcroꝝ patris
mei deꝑta est:⁊ porte ei⁹ ꝯbuste sunt igni?
Et ait mihi rex. Pro q̃ re postl̃as? Et ora-
ui deũ celi:⁊ dixi ad regem. Si videt̃ regi
bonũ:etsi placet seru⁹ tuus añ faciẽ tuã:
vt mittas me in iudeã obsecro ad ciuitatẽ
sepulcri p̃ris mei:⁊ edificabo eã. Dixitq̃
mihi rex:⁊ r̃gina q̃ sedebat iuxta eũ. Usq̃
ad qd̃ tp̃us erit iter tuũ:⁊ qñ reuerteris?
Et placuit añ vultũ regis:et misit me. Et
ꝯstitui ei tp̃us:et dixi regi. Si regi videt̃
bonuz.epl̃as det mihi ad duces regionis
t̃ns flumẽ:vt t̃ducãt me donec veniã ĩ iu-
deã:⁊ epl̃az ad asaph custodẽ salt⁹ r̃gis:vt
det mihi lig̃:vt tegere possim portas tẽpli
turres.dom⁹ ⁊ muros ciuitatis:⁊ domuz
quã ĩgress⁹ fuero. Et dedit mihi rex iuxta
manũ dei mei bonã mecũ. Et veni ad du-
ces regiõis t̃ns flumẽ:dediq̃ eis epl̃as re-
gis. Miserat at̃ rex mecũ p̃ricipes militũ:
⁊ eq̃tes. Et audier̃t sanaballath.oronites
⁊ tobias ꝑuus amanites ⁊ ꝯtristati sũt af-
flictõe mag̃:q̃ veĩsset hõ q̃ q̃reret ꝓspita-
tẽ filioꝝ isrl̃. Et veni ihrl̃m:⁊ erã ibi tribꝰ
diebus. Et surrexi nocte ego ⁊ viri pauci
mecũ:⁊ ñ indicaui cuiq̃ q̃d dñs dedisset in
corde meo vt facerẽ in ihrl̃m:⁊ iumentũ ñ
erat mecũ nisi aĩal cui sedebã. Et egressus
sũ ꝑ portã vall̃ nocte ⁊ añ fontẽ dracoĩs ⁊
ad portã stercoris:⁊ ꝯsiderabã muꝝ ihrl̃m
dissipatũ:⁊ portas ei⁹ ꝯsũptas igni. Et t̃n
siui ad portã fõtis ⁊ ad aq̃ductũ r̃gis:⁊ ñ
erat loc⁹ iumẽto cui sedebã:vt t̃nsiret. Et
ascendi ꝑ torrentẽ nocte:⁊ ꝯsiderabã muꝝ

et reuerſus veni ad portaz vallis et redij. Mgr̃atus aūt neſciebāt q̄ abiſſem:aut q̄d ego facerē. Sed et iudeis et ſacerdotibꝫ et optimatibꝫ et mgr̃atibꝫ et reliq̄s q̄ faciebāt op̄:vſqꝫ ad id loci nihil indicaueraz. Et dixi eis. Vos nostis afflictionē in qua ſumus:q̄ hierl'm deſerta ē:et portæ eius ꝑſūptæ ſūt igni. Venite et edificemus muros hierl'm et ñ ſim⁹ vltr̃ opprobriū. Et indicaui eis manū dei mei q̄d eēt bona mecū:et v̄ba regis q̄ locutus ē mihi:et aio. Surgamus:et edificemus. Et cōfortatæ ſūt man⁹ eor̄ i bono. Audierūt aūt ſanaballath oronites et thobias ſeruus amanites et goſen. arabs:et ſubſannauerūt nos et deſpexerūt. dixerūtq̄. Que ē hec res quā feciſtis? Nūq̄d ꝑt̄ regē vos rebellatis? Et reddidi eis ſermonē:dixiq̄ ad eos. Deus celi ipſe nos iuuat:et nos ſui eius ſumus. Surgam⁹:et edificem⁹. Vobis aūt nō eſt pars et iuſtitia et memoria in hierl'm.

Capitulum. .III.

Et ſurrexit eliaſib ſac̄dos magn⁹: et frēs ei⁹ ſacerdotes:et edificauerūt portā gregis. Ipſi ſc̄tificauerūt eā:et ſtatuerūt valuas ei⁹:et vſqꝫ ad turrī cētū cubitor̄ ſc̄tificauerūt eā:vſqꝫ ad turrim ananehel. Et iuxta eū edificauerūt viri hiericho:et iuxta eos edificauit zachur filí⁹ amri. Portā aūt piſciū edificauerūt filij aſanaa ipſi texerūt eā et ſtatuerūt valuas ei⁹ et ſeras et vectes. Et iuxta eos edificauit marimuth:filí⁹ vrie. filij accus. Et iuxta eū edificauit moſollā filí⁹ barachie filius meſezebel. Et iuxta eū edificauit ſadoch filí⁹ baana. Et iuxta eū edificauerūt thecueni. Optimates aūt eor̄ ñ ſuppoſuerūt colla ſua:in ope dñi dei ſui. Et portā veterē edificauerūt ioiada filí⁹ phaſea et moſollā filí⁹ beſodia:ipſi texerunt eā et ſtatuerunt valuas eius et ſeras et vectes. Et iuxta eos edificauerūt melchias. gabaonites et iaddō merōathites. viri de gabaon et maſpha:p duce q̄ erat ī regiōe trans flumē. Et iuxta eū edificauit oziel filí⁹ azaria:aurifex. Et iuxta eū edificauit ananias filius pigmētarij:et diuiſerūt hierl'm vſqꝫ ad murū platee latioris. Et iuxta eū edificauit raphaia filí⁹ hur ꝓnceps vici hierl'm. Et iuxta eū edificauit ieiada filí⁹ aromath: ꝓtra domū ſuā. Et iuxta eū edificauit achus filí⁹ aſebonie. Media pt̄e vici edificauit melchias filí⁹ hrē et aſub filí⁹ phetmoab et turrim furnor̄. Et iuxta eos edificauit ſellū filí⁹ aloes:ꝓnceps medie pt̄is vici hierl'm:ipſe et filí⁹ ei⁹. Et portā vall' edificauit annun et hītatores zanoe:ipſi edificauerūt eā:et ſtatuerūt valuas ei⁹ et ſeras et vectes:et mille cubitos ī muro vſq̄ portā ſterq̄linij. Et portā ſterq̄linij edificauit melchias filí⁹ rechab prīceps vici betacharen. Ipſe edificauit eā:et ſtatuit valuas ei⁹ et ſeras et vectes. Et portā fōtis edificauit ſellū filí⁹ colozai:prīceps pagi maſpha. Ipſe edificauit eā et texit et ſtatuit valuas. ſeras et vectes et muros piſcine ſyloe ī ortū rḡis et vſqꝫ ad gr̄dus q̄ deſcēdūt de ciuitate dr̄. Poſt eū edificauit neemias filius azboth prīceps dimidie pt̄is vici bethſuri vſqꝫ ꝑt̄ ſepulcr̄ dr̄:et vſq̄ ad piſcinā q̄ gr̄ndi ope cōſtructa ē:et vſqꝫ ad domū fortiū. Poſt eum edificauerūt leuitæ:et p⁹ eos reū filí⁹ bēni. Poſt eos edificauit ezebias prīceps dimidie pt̄is vici ceile:in ſuo vico. P⁹ eū edificauerūt frēs eor̄:bechui filí⁹ enedab prīnceps dimidie pt̄is ceile. Et edificauit iuxta eū azer filí⁹ ioſue ꝓnceps maſpha mēſurā ſcdaz:ꝑt̄ aſcēſū firmiſſimi angl'i. P⁹ eū in mōte edificauit:baruch filí⁹ zachai mēſurā ſcdaz:ab āgl'o vſq̄ ad portā dom⁹ eliazib ſac̄dotis magni. P⁹ eū edificauit mazimuth filí⁹ vrie filie achur mēſurā ſecūdā a porta dom⁹ eliaſib:donec extēderet dom⁹ eliaſiph. P⁹ eū edificauerūt ſac̄dotes vri de cāpeſtribꝫ iordanis. P⁹ eos edificauit beniamin et azub:ꝑt̄ domū ſuā. Poſt eos edificauit azarias filí⁹ maaſie filij ananie ꝑt̄ domū ſuā. P⁹ eū edificauit bēnui filí⁹ ſēnadab mēſurā ſcdaz a domo azarie vſqꝫ ad flexurā et vſqꝫ ad āgulū. P⁹ eū edificauit phalel filí⁹ ozi:ꝑt̄ flexurā et turrī q̄ emīet ꝺ domo rḡis excelſa id ē ī atrio carceris. P⁹ eū phadaia filí⁹ feros. Nathīnei aūt hītabāt ī opfel:vſqꝫ ꝑt̄ portā aq̄r̄ ad orientē et turrī q̄ ꝓmīebat. P⁹ eos edificauerūt thecueni mēſurā ſcdaz e regiōe a turre mag̃ et eminēti vſq̄ ad mur̄ tēpli. Sursum aūt ad portā eq̄r̄ edificauerūt ſacerdotes:vnuſq̄ſq̄ ꝑt̄ domū ſuā. P⁹ eos edificauit ſeddo filí⁹ ēmer:ꝑt̄ domū ſuā. P⁹ eū edificauit ſemeia filí⁹ ſechenie cuſtos portæ oriental'. Poſt eū edificauerūt anania fi

lius selemie ⁊ anon filius selo sext⁹:mensurā scōaz. ꝓ⁹ eū edificauit mosollā filius barachie ꝑ̄ gazophilatiū suū. ꝓ⁹ eū edificauit melchias fili⁹ aurificis:vsq; ad domū nathīneox ⁊ scuta vendētiū:ꝑ̄ portā iudicialē:⁊ vsq; ad cenaculū angli. Et inē cenaculū āguli in porta gregis edificauerūt artifices ⁊ negociatores.

¶ Capitulum .IIII.

FActū ē aī cū audisset sanaballath q̄ edificarem⁹ mux:irat⁹ ē valde. ⁊ mot⁹ nimis. subsannauit iudeos. Et dixit coꝝ frīb⁹ suis ⁊ freq̄ntia samaritanox. Quid iudei faciūt ībecilles? Num dimittēt eos gētes? Num sacrificabūt:et ꝓplebūt ī vna die? Nūq̄d edificare potert lapides de aceruis pulueris:q̄ ꝓbusti sūt? Sed ⁊ tobias amonites ꝓxim⁹ ei⁹ ait: Edificēt. Si ascēderit vulpes:ē nsiliet mux eorū lapideū. Audi de⁹ nr̄ qz facti sum⁹ despectui. Cōuertē oprobriū sup caput eox:et da eos ī despectionē in ēra captiuitatis. Ne opias iniq̄tatē eox:⁊ pcēm eox coraz facie tua nō deleaī:qz irriserūt edificātes. Itaq; edificauim⁹ mux:⁊ ꝓiūxim⁹ totuz vsq; ad ptē dimidiā:et ꝓuocatū ē cor ꝓpli ad opandū. Factuz ē aī cū audisset sanaballath ⁊ tobias et arabes et amanite ⁊ azotij q̄ obducta eēt cicatrix muri ihrl̄m. ⁊ q̄ cepisset inērupta ꝓcludi:irati sūt nimis. Et ꝓgregati sūt oēs pit̄r vt venirēt et pugrent ꝑ̄ ihrl̄m:et molirent ī̄sidias. Et orauim⁹ deū nr̄m:et posuim⁹ custodes sup mux die ac nocte ꝑ̄ eos. Dixit aī iudas. Debilitata est fortitudo portātis:et hum⁹ nimia ē:⁊ nos ñ potērim⁹ edificare mux. Et dixerī hostes nr̄i. Nesciāt ⁊ igrēt donec veniam⁹ ī medīū eox:⁊ int̄ficiam⁹ eos:⁊ cessare faciam⁹ op⁹. Factuz ē aī venientib⁹ iudeis q̄ hītabāt iuxta eos ⁊ dicentib⁹ nob⁹ p̄ dece vices ex oīb⁹ locis q̄b⁹ venerāt ad nos:statui ī loco p⁹ mux p̄ circuitū ppl̄m ī ordinē cū gladijs suis ⁊ lāceis ⁊ arcub⁹. Et pspexi atz surrexi:⁊ aio ad optīates ⁊ mgrātus ⁊ ad rliquā ptē vulgi. Nolite tiere a facie eox. Dñi magni ⁊ ēribil̄ memīotē:⁊ pugē p frīb⁹ vr̄is ⁊ filiab⁹ vr̄is et vxorib⁹ vr̄is ⁊ domib⁹ vr̄is. Factū est aī cū audisset inimici nr̄i nūciatū esse nob⁹:dissipauit de⁹ ꝓsiliuz eox. Et reuersi sum⁹ oēs ad muros:vnusq;sq; ad op⁹ suū.

Et factū ē a die illa media ps iuuenū eox faciebat op⁹:et media pata erat ad bellū: et lancee ⁊ scuta ⁊ arc⁹ ⁊ lorice:et p̄ncipes p⁹ eos ī oī domo iuda edificantiū muros et portantiū onera et īponētiū. Ē̄na manu sua faciebat op⁹:⁊ altera tenebat gladiū. Edificantiū enī vnusq;sq; gladio erat accinct⁹ renes. Et edificabāt ⁊ clangebāt bucina iuxta me. Et dixi ad optimates et ad mgrāt⁹ ⁊ ad rliquā ptē vulgi. Op⁹ gnde ē ⁊ latū:⁊ nos sepati sum⁹ ī muro pcul alē ab alō. In loco q̄cūq; audieritis clāgorē tube:illuc ꝓcurrite ad nos. Deus nr̄ pugbit p nob⁹:⁊ nosipi faciam⁹ opus. Et media ps nr̄m teneat lāceas. ab ascēsu aurore donec egrediāī astra. In tpe q̄z illo. dixi ppl̄o. Ē̄nusq;sq; cū puero suo maneat ī medio ihrl̄m:⁊ sint vob⁹ vices p noctē et die ad opandū. Ego aī ⁊ frēs mei ⁊ pueri mei et custodes q̄ erāt p⁹ me:ñ deponebā⁹ vestimenta nr̄a. Ē̄nusq;sq; tm̄ nudabatur ad baptismum.

¶ Capitulum .V.

ET fact⁹ ē clamor ppl̄i et vxor eius magn⁹ aduersus frēs suos iudeos Et erāt q̄ dicerēt. Filij nr̄i et filie nr̄e ml̄te sūt nimis. Accipiam⁹ p p̄cio eorū frumētū:⁊ ꝓmedam⁹ ⁊ viuam⁹. Et erāt q̄ dicerēt. Agros nr̄os ⁊ vineas ⁊ domos nr̄as opponam⁹:⁊ accipiam⁹ frumētū in fame. Et alij dicebāt. Mutuo sumam⁹ pecunias ī tributa rgis. Demusq; ag⁹ nr̄os et vineas. Et nūc sicut carnes frm̄ nr̄ox sic carnes nr̄e sunt:et sicut filij eox ita et filij nr̄i. Ecce nos subiugam⁹ filios nr̄os et filias nr̄as in ꝑuitutē:et de filiab⁹ nr̄is sunt faml̄e:nec hēmus vñ possint redimi. et agros nr̄os ⁊ vineas nr̄as possidēt alij. Et irat⁹ sū nimis:cū audissez clamorē eorum. ꝑm verba hec. Cogitauitq; cor meū: ⁊ increpui optimates ⁊ mgrāt⁹:⁊ dixi eis Vsuras ne singli a frīb⁹ vr̄is exigatis? Et ꝓgregaui aduersū eos ꝓtēcionē magnā:⁊ dixi eis. Nos vt scitis rdemī⁹ frēs nr̄os iudeos q̄ vēditi fuerāt gētib⁹ ꝑm possibilitatē nr̄az. Et vos g̃ vēdite frēs vr̄os:⁊ rdimem⁹ eos? Et siluerūt:nec inuenerūt q̄d rñderēt. Dixitq; ad eos. Nō ē bona res quā facitis. Quare non in timore dei nr̄i ambulatis:ne exprobrēt nobis a gentib⁹ inimicis nr̄is? Et ego ⁊ frēs mei ⁊ pueri mei comodauimus plurimis pecuniam. Et

frumentum. Non repetamus in cõmune istud. Es alienum pcedamus: qđ debeť nobis. Reddite eis hodie agros suos: et vineas suas et oliueta sua et domos suas. Quinpotiꝰ et centesimã pecunie. frumẽti. vini et olei quã exigere soletis ab eis: date pro illꝭ. Et dixeřt. Reddemꝰ et ab eis nihil queremꝰ: sicqꝫ faciemꝰ vt loqueris. Et vocaui sacerdotes: et adiuraui eos vt facerẽt iuxta qđ dixerã. Insup excussi sinũ meũ: et dixi. Sic excutiat deꝰ omnẽ virum qui ñ ppleuerit verbũ istud: de domo sua et de laboribꝫ suis. Sic excutiať et vacuꝰ fiat. Et dixit vniuersa mꝭtitudo amẽ. Et laudaueřt deũ. Fecit ergo ppꝭs sicut erat dictũ. A die aũt illa qua precepit rex mihi: vt essem dux in terra iuda ab ãno vicesimo vsqꝫ ad annũ tricesimũ scđm artarxerꝛ regis p annos duodecim: ego et frẽs mei annonas q̃ ducibꝫ debebanť nõ pmedimꝰ. Duces aũ pmi q̃ fuerãt añ me gꝫauerũt ppꝭm: et acceperũt ab eis in pane et vino et pecunia q̃tidie siclos q̃draginta. Sed et mĩstri eoꝝ depssserãt ppꝭm. Ego aũt nõ feci ita pter timorẽ dei. Quinpotiꝰ in ope muri edificaui: et agꝝ ñ emi: et omnes pueri mei pgregati ad opꝰ erãt. Judei qꝫ et mgratꝰ: cẽtũq̃nq̃ginta viri erãt: et q̃ veniebant ad nos de gentibꝫ q̃ in circuitu nr̃o sunt: in mẽsa mea erãt. Parabať aũ mihi p dies singꝭos bos vnꝰ. arietes sex electi: exceptis volatilibꝫ: et inter dies decẽ vina diuersa: et alia mꝭta tribuebã. Insuper et annonas ducatꝰ mei ñ quesiui. Gladꝫ enĩ erat attenuatꝰ ppꝭus. Memẽto mei deꝰ meꝰ in bono: fm omnia que feci ppꝭo huic.

Capitulum. .VI.

Factũ est aũ cum audisset sanaballath et tobias et gosẽ arabs: et ceteri inimici nr̃i q̃ edificassem ego murꝝ: et non esset in ipso residua interruptio: vsqꝫ ad tps aũ illud valuas ñ posueram in portis: miseřt sanaballath et gosẽ arabs ad me dicẽtes. Veni et pcutiamus fedus pariť in vicuꝭ in cãpo vno. Ipi aũt cogitabãt vt facerẽt mihi malum. Misi g̃ ad eos nũcios: dicẽs. Opꝰ g̃nde ego facio et ñ possum descẽdere: ne forte negligatur cũ venero et descẽdero ad vos. Miserũt aũt ad me fm verbũ hoc p q̃tuor vices: et rñdi eis iuxta fmonẽ priorẽ. Et misit ad me sanaballath iuxta verbũ prius quinta vice puerꝝ suũ: et epꝭaz hẽbat in manu sua scriptã hoc mõ. In gentibꝫ auditũ est: et gosẽ dixit. q̃ tu et iudei cogitetis rebellare: et pterea edifices murꝝ: et leuare te veꝭ sup eos regẽ: pter quã causã et pphas posueris q̃ pdicẽt de te in ihꝛlm: dicẽtes. Rex in iudea ẽ. Auditurꝰ est rex verba hec. Idcirco nũc veni: vt ineamꝰ psiliũ pariť. Et mi si ad eos dicẽs. Non ẽ factũ fm verba hec que tu loq̃ris. De corde enĩ tuo tu pponis hec. Oẽs enĩ hij terrebãt nos: cogitãtes q̃ cessarẽt manꝰ nr̃e ab ope et q̃escerẽ. Quã ob causã magis pfortaui manꝰ meas. Et ingressus sũ domũ samaie filij dalaie. filij methabehel secreto. Qui ait. ẽctemꝰ nobiscũ in domo dei ĩ medio tẽpli: et claudamꝰ portas edis: q̃ venturi sũt vt interficiãt te: et nocte venturi sũt ad occidẽdũ te. Et dixi. Nũ q̃sq̃ silꝭis mei fugit? Et q̃s vt ego ingrediať tẽplũ et viuet? Non ingrediar. Et intellexi q̃ deꝰ ñ misisset eũ: sed q̃si vaticinãs locutꝰ eẽt ad me: et tobias et sanaballath mercede pduxissent eũ. Accepit enĩz preciũ vt territꝰ facerẽ et peccarẽ et hẽrent malũ qđ exprobrarẽt mihi. Memento mei dñe p tobia et sanaballath: iuxta opa eoꝝ talia: sed et noadie pphe et ceteroꝝ pphaꝝ q̃ terrebãt me. Cõpletꝰ ẽ aũ murus. xxv: die mẽsis elul. q̃nq̃ginta duobꝫ diebꝫ. Factũ ẽ g̃ cũ audissent oẽs inimici nr̃i vt timerẽt vniuerse gentes q̃ erãt in circuitu nr̃o: et pciderẽt inť semetipsos: et scirẽt q̃ a dño factũ eẽt opꝰ hoc. Quoz et ĩ diebꝫ illꝭis mꝭte optimatũ iudeoꝝ epꝭe mittebanť ad tobiã et a tobia veniebãt ad eos. Mꝭti enĩ erãt ĩ iudea hñtes iuramẽtũ eiꝰ: quia gener erat sechenie filij ioꝛei: et iohannã filiꝰ eiꝰ accepat filiã mosollã filij barachie. Quoz et laudabãt eũ coram me: et vba mea nũciabãt ei. Et tobias mittebat epꝭas vt ťreret me.

Capitulum. .VII.

Postq̃ aũ edificatꝰ ẽ murꝰ: et posui valuas et recẽsui iaĩtoꝛes. cãtoꝛes et leuitas: pcepi aneni frĩ meo et ananie pncipi dom̃ dꝰ ihꝛlm: ipe enĩ q̃si vir verax et timẽs deũ plꝰ ceteris videbať: et dixi eis. Nõ apiãť porte ihꝛlz vsq̃ ad caloꝛẽ solꝭ Cũq̃ adhuc assisterẽt: clause sũt porte et opilate. Et posui custodes de hĩtatoꝛibus ihꝛlm singꝭos p vices suas et vnũquẽq̃ pť

domũ suã. Ciuitas aũt erat lata nimis et grãdis ⁊ ꝑls paru⁹ in medio ei⁹: ⁊ ñ erãt dom⁹ edificatæ. Deus aĩ dedit ĩ corde meo et congregaui optimates ⁊ mgrat⁹ ⁊ vulg⁹ vt recẽserẽ eos. Et inueni libꝝ cẽsus eorꝝ q̃ ascẽderãt primũ ⁊ inuẽtũ ẽ scriptũ ĩ eo. Isti filij ꝓuĩcie q̃ ascẽderũt de captiuitate migntiũ q̃s trnstulerat nabuchodonosor rex babilõis ⁊ reuersi sũt in ihrlm ⁊ ĩ iudeã: vnusq̃sq; ĩ ciuitatẽ suã q̃ venerãt cum zorobabel: iosue. neemias. azarias. raamias. naamĩ. mardochæ⁹. betsar. mespharat. beggoai. naaũ. baana. Numer⁹ virorꝝ ꝑlĩ isrl. Filij phares: duo milia centũseptuagĩtaduo. Filij saphaie: trecẽtiseptuagĩta duo. Filij area: sexcẽtiq̃nq̃gĩtaduo. Filij phætmoab filiorꝝ iosue et ioab: duo milia octingẽtidecẽ ⁊ octo. Filij belã: milleoctigẽtiq̃nq̃gintaq̃tuor. Filij zethua: octingẽtiq̃dragĩtaq̃nq;. Filij zachai: septĩgentiseragĩta. Filij bãnui: sexcẽtiq̃dragĩtaocto. Filij bebai: sexcẽtiuigĩtiocto. Filij azgad duo milia trecẽtiuigĩtiduo. Filij adonichã: sexcẽtisexagintaseptẽ. Filij bagoami duo milia seragĩtaseptẽ. Filij adin: sexcẽtiq̃nq̃gintaq̃nq;. Filij ather filij ezechie: nonagĩtaocto. Filij asẽ trecẽtiuigĩtiocto Filij betsai: trecẽtiuigĩtiquatuor. Filij areph: centũduodecĩ. Filij gabaon: nonagintaq̃nq;. Filij bethleẽ ⁊ netupha: centũ octogĩtaocto. Cliri anathot: centũuigĩtiocto. Cliri bethamoth: q̃dragĩtaduo. Cliri cariathiarĩ. cephira ⁊ beroth septĩgentiq̃ dragĩtatres. Cliri rama et gaboa: sexcẽtiuigĩtiun⁹. Cliri machmas: centũuigintiduo. Cliri bethel ⁊ hai: centũuigintitres. Cliri nebo alterĩ⁹: q̃nq̃gintaduo. Cliri belã alterĩ⁹: milleducẽtiq̃nq̃gintaq̃tuor. Filij arem: trecẽtiuigĩti. Filij hiericho: trecẽtiq̃dragĩtaq̃nq;. Filij iodadid ⁊ onõ: septingẽtiuigĩtiun⁹. Filij senaa: tria milia nongẽtitrigĩta. Sacerdotes. Filij idaia. in domo iosua: nongẽtiseragĩtatres. Filij ẽmer: milleq̃nq̃gintaduo. Filij phessur milleducẽtiq̃dragĩtaseptẽ. Filij arem: milledecẽ ⁊ octo. Leuitæ. Filij iosue ⁊ iadmihel. filiorꝝ odaie: septuagĩtaq̃tuor. Cãtores. Filij asaph: cẽtumq̃dragĩtaseptẽ. Janitores. Filij sellũ. filij ather. filij ephĕr. filij thelmon. filij accub. filij athita. filij sobai: cẽtũtrigĩtaocto. Nathĩnei. Filij soa. filij aspha. filij thebaoth. filij ceros filij siaa. filij fadon. filij lebana. filij agaba. filij selmõ. filij anan. filij geddel. filij gaer. filij raabia. filij rasm. filij nechoda. filij iezem. filij aga. filij phazea. filij besai. filij munĩ. filij nephusim. filij bechue. filij acupha. filij azur. filij besloth. filij maida. filij arsa. filij berchos. filij sizara. filij thema. filij nesia. filij atipha. filij seruorꝝ salomonis. filij sothai. filij sophereth. filij pherida. filij iachala. filij derecon. filij geldoel. filij saphatia. filij achil. filij phocereth q̃ erat ortus ex abaim filio ãmon. Omnes nathinnei: et filij seruorꝝ salomonis: trecentinonagintaduo. Hij sunt autẽ qui ascẽderũt de thelmalach. thelarsa. cherub. addon ⁊ emmer et nõ potuerũt indicare domũ patrꝝ suorum: ⁊ semẽ suũ: vtrũ ex isrl essent. Filij dalaia. filij thobia. filij nechoda: sexcenti quadragintaduo. Et de sacerdotibꝫ. filij abia. filij accos. filij bersellai qui accepit de filiabꝫ bersellai galaaditidis vxorez: et vocatus est nomĩe eorꝝ. Hij quesierũt scriptura suã in censu ⁊ non inuenerũt ⁊ eiecti sunt de sacerdotio. Dixitq; athersata eis vt nõ manducarẽt de sanctis sanctorꝝ donec staret sacerdos doctus et erudit⁹. Omnis multitudo quasi vir vnus: quadragintaduo milia sexcẽtisexaginta absq; seruis ⁊ ancillis eorꝝ qui erant septem milia trecẽtitrigintaseptẽ: et int̃ eos cantores ⁊ cantatrices: ducẽtiq̃dragintaq̃nq;. Equi eorꝝ sexcẽtitrigĩtaseptẽ: muli eorꝝ ducẽti quadragĩtaq̃nq;: cameli q̃dringẽtitrigĩta q̃nq;: azini sex milia septĩgẽtitrigĩta. Duc usq; referẽ q̃d ĩ ꝓmẽtario scriptũ fuerit: ex in neemie hystoria tenet. Nõnulli aũ de pncipibꝫ familiarꝝ dederũt impẽsas in op⁹ dei. Athersata dedit in thesaurꝝ: auri dragmas mille: phialas quinquaginta: tunicas sacerdotales quingentastriginta. Et de principibꝫ familiarꝝ dederunt in thesaurum operis auri dragmas vigĩti milia: et argenti mnas duo miliaducentas. Et qđ dedit reliqu⁹ populus auri dragmas viviginti milia et argenti mnas duo milia. et tunicas sacerdotales seragintaseptẽ. Habitauerunt autẽ sacerdotes ⁊ leuitæ et ianitores et cantores et reliquũ vulgus et nathinnei et omnis isrl in ciuitatibꝫ suis.

Capitulũ. .VIII.

ET venerat mensis septimus sceno-
phegie sub esdra ⁊ neemia. Filij aũ
isrl erãt in ciuitatibꝫ suis. Cõgre-
gatusqꝫ oĩs ꝑplus q̃si vir vn⁹ ad plateaz q̃
est añ portã aq̃ę: ⁊ dixerũt esdre scribe: vt
afferret libꝝ legis moysi: quã ꝓcepat dñs
isrl. Attulit g̃ esdras sacerdos legẽ coraz
mltitudine virorꝝ et mlierꝝ. cũctisqꝫ q̃ po-
terãt intelligere in die prĩa mensꝭ septimi.
Et legit in eo apte in platea q̃ erat añ por
tam aq̃ę: de mane vsqꝫ ad mediã diem: in
ꝓspectu virorꝝ ⁊ mlierꝝ ⁊ sapientiũ. Et au-
res oĩs ꝑpli erãt erecte ad libꝝ. Stetit aũ
esdras scriba sup gradũ ligneũ quẽ fecerat
ad loq̃ndũ: ⁊ stetẽrt iuxta eũ. mathathia.
et senia et ania et uria et elchia ⁊ maasia.
ad dexterã ei⁹. et ad sinistrã: phadaia. mi-
sahel ⁊ melchia et asum ⁊ aseph. dana. za-
charia ⁊ mosollã. Et apuit esdras libꝝ co
raz oĩ ꝑplo. Sup vniuersũ q̃ꝑe ꝑplm emi-
nebat. Et cũ apuisset eũ: stetit oĩs ꝑpls. Et
bñdixit esdras dño do voce maḡ. et rñdit
omĩs ꝑplus. amẽ. amẽ. eleuãs man⁹ suas.
Et incuruati sũt ⁊ adorauerẽt dñm ꝓni in
terrã. Porro iosue et baani et serabia. ya-
mĩ. accub. sephai. odia. maasia. celita. aza
rias. iosabeth. anani. phalaia leuite. silẽ-
tiũ faciebãt in ꝑplo: ad audiẽdã legẽ. Po-
pul⁹ aũ stabat in g̃du suo. Et legẽrt in li-
bro legis dei distĩcte ⁊ apte ad intelligen-
dum: et intellexerẽt cũ legeret. Dixit autẽ
neemias. ipe ẽ athersata: ⁊ esras sacerdos
⁊ scriba. ⁊ leuite ĩterꝑtãtes vniuerso ꝑplo
Dies sc̃tificat⁹ est dño deo nr̃o. Nolite lu-
gere ⁊ nolite flere. Flebat enĩ oĩs ꝑpls: cũ
audiret verba legis. Et dixit eis. Ite ꝓme
dite pinguia ⁊ bibite mulsũ: ⁊ mittite ptes
eis q̃ nõ ꝑparauerẽt sibi: qr sc̃us dies dñi
est: ⁊ nolite ꝓtristari. Gaudiũ etenĩ dñi est
fortitudo nr̃a. Leuite aũ silentiũ faciebãt
in omĩ ꝑplo dicẽtes. Tacete: qr dies sc̃us
est: ⁊ nolite dolere. Abijt itaqꝫ omĩs ꝑplus
vt comederet et biberet et mitteret ptes: ⁊
faceret leticiã magnã: qr intellexerãt ꝺba
que docuerat eos. Et in die scꝺo ꝓgregati
sũt prĩcipes familiarꝝ vniuersi ꝑpli sacer-
dotes ⁊ leuite ad esdrã scribã: vt inꝑpreta-
retur eis verba legis. Et inuenerẽt scriptũ
in lege: ꝓcepisse dñm ĩ mãu moysi: vt ha-
bitẽt filij isrl in tabernacul in die solenni
mensꝭ septimi: et vt ꝓdicent ⁊ diuulgẽt vo
cem in vniuersꝭ urbibꝫ suis: ⁊ in ihrlm: di-
cẽtes. Egredimini in montẽ ⁊ afferte frõ-
des oliue: et frõdes ligni pulcerrimi. fron
des mirti: ⁊ ramos palmarꝝ: ⁊ frõdes ligni
nemorosi: vt fiãt tabnacla sicut scriptum
est. Et egressus est ꝑpls et attulerũt. Fece-
runtqꝫ sibi tabnacla vnusq̃sqꝫ in domate
suo et in atrijs suis: ⁊ in atrijs dom⁹ dei ⁊
in platea porte aquarꝝ: et in platea porte
ephraim. Fecit ergo vniuersa ecclia eorꝝ
que redierãt de captiuitate tabnacula: et
habitauerũt in tabnacul. Non enĩ fecerãt
a diebꝫ iosue filij nun. taliter filij isrl: vsqꝫ
ad diẽ illũ. Et fuit letitia magna nimis.
Legit aũt in libro legis dei ꝑ dies singlos.
a die prĩo vsqꝫ ad diẽ nouissimũ: et feceẽrt
solennitatem septẽ diebꝫ: et in die octauo
collectam iuxta ritum.

Capitulum .IX.

IN die aũ vicesimoq̃rto mẽsis hui⁹
ꝓuenerũt filij isrl in ieiunio: ⁊ in
saccis: ⁊ hum⁹ sup eos. Et separa-
tum ẽ semẽ filiorꝝ isrl ab omĩ filio alieni-
gena: et stetẽrũt ⁊ ꝓfitebanṫ peccata sua
et iniq̃tates pr̃m suorꝝ. Et ꝓsurrexerũt ad
standũ: et legẽrt in volumĩe legis dñi dei
sui: quaṫ in die et q̃ter in nocte ꝓfitebanṫ
et adorabãt dñm deũ suum. Surrexerũt
autẽ super gradũ leuitarũ: iosue: et bani:
et cedmihel. remni. sebnia. abani. sarebi-
as. bani. thanani: et clamauerũt magna
voce ad dñm deũ suum. Et dixerũt leuite
iosue ⁊ chedmihel. bõni. asebia. serebia. a-
rebia. odaia. sebna. fataia. Surgite: bene
dicite dño deo nr̃o. ab ẽrno vsqꝫ ĩ eternũ.
Et bñdicant nomĩ glie tue excelso in omĩ
benedictõne et laude. Et dixit esdras. Tu
ipse dñe solus: tu fecisti celuz ⁊ celum ce-
lorꝝ: et omnẽ exercitum eorꝝ. terrã et uni-
uersa que in ea sunt: maria ⁊ omĩa que in
eis sunt. Et tu viuificas omĩa hec: ⁊ exer-
citus celi te adorat. Tuipse dñe deus q̃ ele
gisti abrã et eduxisti eũ de igne caldeorꝝ et
posuisti nomẽ ei⁹ abrahã: et inuenisti cor
eius fidele corã te: et percussisti cũ eo fed⁹
vt dares ei terrã chananei. ethei. euei. et
ãmorrei et pherezei et iebusei et gergesei.
vt dares semĩ eius. Et implesti verba tua
qm̃ iustus es. Et vidisti afflictionẽ patrũ
nostrorꝝ in egipto. clamoremqꝫ eorꝝ au-
disti super mare rubrum: et dedisti signa.

et portẽta in pharaone et in vniuerꝫ ſuis eiꝰ et in omñi ꝓlo ẽre illiꝰ. Cognouiſti enĩ qꝛ ſuꝑbe egerãt ꝑ eos: ⁊ feciſti tibi nomẽ ſic̃ et in hac die. Et mare diuiſiſti añ eos: et tranſierũt ꝑ mediũ maris ĩ ſicco. Perſecutores aũt eoꝝ proieciſti in ꝓfundũ q̃ſi lapidẽ in aq̃s validas: et in colũna nub̃ ductoꝛ eoꝝ fuiſti ꝑ diẽ ⁊ in colũna ignis ꝑ noctem: vt appareret eis via ꝑ quã ĩgrediebanꝫ. Ad mõtẽ q̃z ſÿnai deſcẽdiſti: ⁊ locutꝰ es cũ eis de celo: ⁊ dediſti eis iudicia recta ⁊ legẽ veritatis: cerẽonias ⁊ p̃cepta bona. Et ſabbatũ ſc̃tificatũ tuũ oñdiſti eis: ⁊ mãdata et ceremonias ⁊ legẽ p̃cepiſti eis in manu moyſi ſerui tui. Panẽ q̃z de celo dediſti eis in fame eoꝝ: ⁊ aquã de pet̃ eduxiſti eis ſitiẽtibꝫ. Et dixiſti eis vt ĩgrederenꝫ ⁊ poſſi derẽt terrã: ſup quã leuaſti manũ tuaz vt ẽderes eis. Ipi vero ⁊ pres nr̃i ſuꝑbe egerũt: ⁊ induraueꝛt ceruices ſuas: ⁊ ñ audierũt mãdata tua: ⁊ noluerũt audire: ⁊ non ſũt recordati mirabiliũ tuoꝝ q̃ feceras eis. Et induraueꝛt ceruices ſuas ⁊ dederũt caput vt ꝓuertereꝛ ad ſeruitutẽ ſuã q̃ſi ꝑ ꝓtẽtionẽ. Tu aũ deꝰ ꝓpiciꝰ. clemẽs ⁊ miſericors. lõganimis ⁊ mltæ miſeratõis: ñ dereliq̃ſti eos. Et quidẽ cũ feciſſent ſibi vitulũ ꝓflatilẽ ⁊ dixiſſent: iſte ẽ deus tuꝰ q̃ eduxit te de egipto. feceꝛtq̃z blaſphemias magnas: tu aũ in miſcõibꝫ tuis mltis ñ dimiſiſti eos in deſerto. Colũna nubis ñ receſſit ab eis ꝑ diẽ: vt duceret eos in viã: ⁊ colũna ignis ꝑ noctẽ: vt oñderet eis iter ꝑ qõ ĩgrederenꝫ. Et ſpm̃ tuũ bonũ dediſti eis q̃ doceret eos: ⁊ manna tuũ ñ ꝓhibuiſti ab ore eoꝝ: ⁊ aquã dediſti eis ĩ ſiti. Quadraginta ãnis pauiſti eos in deſerto: nihilq̃z eis defuit. Veſtimẽta eoꝝ ñ inueterauerũt: ⁊ pedes eoꝝ ñ ſũt attriti. Et dediſti eis regna ⁊ ꝑpl̃os: ⁊ partitꝰ es eis ſortes. Et poſſederũt terrã ſeon: ⁊ ẽrã regis eſebon ⁊ ẽrã ogg r̃gis baſan. Et mltiplicaſti filios eoꝝ ſicut ſtellas celi: ⁊ adduxiſti eos ad ẽrã de q̃ dixeras p̃ibꝫ eoꝝ vt ingrederenꝫ ⁊ poſſederent. Et venerũt filij ⁊ poſſederũt ẽrã. Et hũiliaſti coram eis hĩtatores ẽre chananeos: ⁊ dediſti eos ĩ mãu eoꝝ: ⁊ r̃ges eoꝝ. ⁊ ꝑpl̃os ẽre: vt facerẽt eis ſic̃ placebat illꝫ. Ceperũt itaq̃z vrbes muitas et humũ pinguẽ: ⁊ poſſederũt domos plenas cũctis bonis. ciſternas ab alijs fabricatas. vineas ⁊ oliueta: et ligna pomifera multa. Et ꝯmederũt ⁊ ſaturati ſũt ⁊ impĩguati ſũt ⁊ abũdaueꝛt delicijs ĩ bonitate tua magñ. Prouocaueꝛt aũt te ad iracũdiã: ⁊ receſſerũt a te: ⁊ ꝑiecerũt legẽ tuã pꝰ terga ſua. Et ꝓphãs tuos occiderũt q̃ ꝓteſtabanꝫ eos vt reuerterenꝫ ad te: feceruntq̃z blaſphẽias gñdes. Et dediſti eos in manũ hoſtiũ ſuoꝝ: et afflixerũt eos. Et in tpe tribl̃atõis ſue clamauerũt ad te: et tu de celo audiſti: et ſm miſeratões tuas mltas. Dediſti eis ſaluatores q̃ ſaluarẽt eos ỏ manu hoſtiũ ſuoꝝ. Cũq̃z requieſſẽt reuerſi ſũt vt facerẽt malũ ĩ ꝓſpectu tuo: ⁊ dereliq̃ſti eos ĩ mãu inimicoꝝ ſuoꝝ: et poſſederũt eos. Cõuerſiq̃z ſũt ⁊ clamaueꝛt ad te. Tu aũ de celo exaudiſti ⁊ liberaſti eos in miſcõibꝫ tuis mltis tpibꝫ: ⁊ ꝓteſtatꝰ es eos vt reuertereꝫ ad legẽ tuã. Ipi vero ſuꝑbe egerũt ⁊ ñ audierũt mãdata tua: ⁊ ĩ iudicijs tuis peccauerũt q̃ faciet hõ ⁊ viuet ĩ eis. Et dederũt humeꝝ recedẽte ⁊ ceruicẽ ſuã induraueꝛũt: nec audieꝛt. Et p̃dixiſti ſup eos ãnos multos: ⁊ ꝓteſtatꝰ es eos ĩ ſpũ tuo ꝑ manum ꝓphaꝝ tuoꝝ et ñ audieꝛt: ⁊ ẽdidiſti eos in manũ ꝑpl̃oꝝ terraꝝ. In miſcõibꝫ aũt tuis plurimis ñ feciſti eos in ꝓſumptionẽ: nec dereliq̃ſti eos: qm̃ deus miſerationum et clemẽs es tu. Nũc itaq̃z deꝰ nr̃: magne. fortis ⁊ ẽribil̃: cuſtodiẽs pactũ ⁊ miſcõiam: ne auertas a facie tua omnẽ laborẽ q̃ inuenit nos. reges nr̃os. principes nr̃os: et ſacerdotes nr̃os ⁊ ꝓphas nr̃os ⁊ pres nr̃os ⁊ oẽz ꝑpl̃m tuũ: a diebꝫ regis aſſur vſq̃z in diẽ hãc. Et tu iuſtꝰ es ĩ omñibꝫ q̃ venerunt ſup nos: qꝛ veritatẽ feciſti: nos aũt impie egimus. Reges nr̃i. principes nr̃i. ſacerdotes nr̃i ⁊ pres nr̃i: nõ fecerũt legẽ tuã: ⁊ ñ attẽderũt mãdata tua ⁊ teſtimonia tua q̃ teſtificatꝰ es in eis. Et ipſi in regnis ſuis bonis: et in bonitate tua mlta quã dederas eis: et ĩ ẽra latiſſima ⁊ pingui quã ẽdideras ĩ ꝓſpectu eoꝝ: ñ fuerũt tibi: nec reuerſi ſũt a ſtudijs ſuis peſſimis. Ecce noſipi hodie ſui ſumꝰ: ⁊ ẽra quã dediſti pribꝫ nr̃is vt ꝯmederẽt panẽ eiꝰ ⁊ q̃ bona ſũt eiꝰ et noſipi ſui ſumꝰ ĩ ea. Et fruges eiꝰ mltiplicant̃ r̃gibꝫ q̃s poſuiſti ſup nos ꝑ pcta nr̃a ⁊ corporibꝫ nr̃is dñant̃ et iumẽtis noſtris ſm volũtatẽ ſuã: et in tribulatione magna ſumꝰ. Sup omñibꝫ ergo bijs noſipi

pcutimus fedus ⁊ scribim⁹:⁊ signāt prin-
cipes nr̄i:leuitæ nr̄i et sacerdotes nostri.

¶ Capitulum .X.

Ignores aūt fuer̄t.neemias.ather-
sata.filij achelai ⁊ sedechias.sara-
ias.azarias.hieremias.phassur.
amaria.melchias.acc⁹.sebenia. melluch.
arē.merimuth.obdias.daniel. gentō.ba-
ruch.mosollā.abia.miamī.mazia.belga.
semeia:hij sac̄dotes.¶ Porro leuitæ:iosue fi
li⁹ azarie.bēnui ꝺ filijs enadab.cedmihel ⁊
frēs eor̄:sechenia.odeuia.celita.phalaia.
anā.micha.roob. asebia.zachur.serebia.
sabania.obia.bani bānu.¶ Capita ꝑpl̄i phe-
tos.phetmoab.elaz.zethu.bani.bomi.az-
gad.bebai.donai.agoai.adin.ather. eze-
chia.azur.odeuia.asum.besai.areph.ana
thot.nebai.mechphia.mosollā.azir.mezi
zabel.sadoch.reddua.felthia.an. ama.o-
see.anania.asub.aloes.phaleam.sobech.
reū.asebina.madsia.ethaia.banan.anani
melluch.arē.baana:⁊ reliq ꝺ ꝑpl̄o.¶ Sacer
dotes.leuitæ.ianitores ⁊ cātores.nathīnei
et oēs q̄ se sepauer̄t de ꝑplis trar̄ ad legem
dei. uxores eor̄. filij eor̄ et filie eor̄. oēs q̄
poterāt sape spōdentes ꝑ frib⁹ suis:opti-
mates eor̄ ⁊ q̄ veiebāt ad pollicēdū et iu-
randū:ut ābl̄arēt ī lege dn̄i quā dederat in
manu moysi serui sui:ut facerēt et custo-
dirēt uniuersa mādata dn̄i dei nr̄i ⁊ iudi-
cia ei⁹ et cerēonias ei⁹:et ut n̄ darē⁹ filias
nr̄as ꝑpl̄o trē:et filias eor̄ n̄ accipem⁹ fi-
lijs nr̄is.¶ Oppl̄i q̄z trē q̄ importāt venalia
et oīa ad usū ꝑ diē sabbati ut vendāt:nō
accipiem⁹ ab eis ī sabbato ⁊ ī die sc̄tifica-
to.¶ Et dimittem⁹ annū septimū et exacti-
onē uniuerse man⁹.¶ Et statuem⁹ sup nos
p̄cepta:ut dem⁹ tercia p̄tē sicli ꝑ annū ad
opus dom⁹ dei nr̄i:et ad panes ꝓpositōis
et ad sacrificiū sempiternū et ī olocaustū
sempiternū in sabbatis.in kl̄is.in solēni-
tatib⁹ et in sc̄tificatis et ꝑ pc̄o:ut exorē
pro isr̄l:⁊ ī omnē usū dom⁹ dei nr̄i.¶ Sor-
tes g̈ misim⁹ sup oblationē lignor̄ int̄ sa-
cerdotes et leuitas ⁊ ꝑpl̄m:ut inferrenᵗ in
domū dei nr̄i ꝑ domos p̄m nr̄or̄ ꝑ tpa a
tpib⁹ āni usq̄ ad annū:ut ardērēt sup al-
tare dn̄i dei nr̄i:sicut scriptum est in lege
moysi.¶ Et ut auferrem⁹ p̄rogenita terre
nr̄e:et p̄mitiua uniuersi fruct⁹ omis li-
gni.ab anno in annū in domo dn̄i:et p̄-
mitiua filior̄ nr̄or̄:et pecor̄ nr̄or̄:sicut
scriptū est in lege:et primitiua boū nr̄or̄
et ouiū nr̄ar̄ ut offerrenᵗ ī domo dei nr̄i
sacerdotib⁹ q̄ mīstrāt in domo dei nr̄i.¶ Et
primicias cibor̄ nr̄or̄ et libaminū nr̄or̄:
et poma oīs ligni. vindemie q̄z ⁊ olei affe-
rem⁹ sacerdotib⁹ ad gazophilatiū dei nr̄i
et decimā partē tre nr̄e leuitis. Ipi leuitæ
decimas accipiēt ex oīb⁹ ciuitatib⁹ ope-
rū nr̄or̄.¶ Erit aūt sacerdos fili⁹ aaron cuz
leuitis in decimis leuitar̄:⁊ leuitæ offerēt
decimā partē decime sue in domo dei nr̄i:
ad gazophilatiū ī domo thesauri.¶ Ad ga-
zophilatiū enī deportabūt filij isr̄l:et filij
leui p̄micias frumenti. vini et olei:et ibi
erūt vasa dn̄i sc̄tificata:et sacerdotes et
cantores ⁊ ianitores et ministri:et nō di-
mittemus domū dei nostri.

¶ Capi.XI.

Habitauerūt aūt principes ꝑpl̄i in
ihr̄l'm optimates absq̄ sorte ī me-
dio ꝑpl̄i hītabant.¶ Reliq̄ ꝺo plebs
misit sortē ut tollerēt unā partē de decē q̄
hītaturi essent ī ihr̄l'm ciuitate sc̄a.¶ Deci
ma pars ꝑpl̄i eligit̄ ut habitet in ihr̄l'm:qr
urbs vacua erat:nouē vero ptes in ciuita
tib⁹.¶ Benedixit aūt ꝑpl's oīb⁹ viris q̄ se spō-
te obtulerāt ut hītarēt in ihr̄l'm.¶ Hij sunt
itaq̄ principes prouīcie q̄ habitauerūt in
ihr̄l'm et in ciuitatib⁹ iuda.¶ Habitauit aūt
unusq̄sq̄ in possessione sua in urbib⁹ suis
isr̄l:sac̄dotes.leuitæ.nathīnei:⁊ filij ꝺuor̄
salomonis.¶ Et ī ihr̄l'm habitauer̄t de filijs
iuda et de filijs beniamin.¶ De filijs iuda:
athaias fili⁹ azīā.filij zacharie.filij ama-
rie.filij saphatie.filij malalehel.¶ De filijs
phares:amasia.filius baruch.filius colo
zai.fili⁹ azaia.fili⁹ addaia.filius ioiarib.
fili⁹ zacharie.fili⁹ silonites.¶ Oēs filij pha-
res q̄ hītauer̄t in ihr̄l'm:qꝺringētiseptagin
taocto viri fortes.¶ Hij sūt aūt filij beniamī.
Sellū fili⁹ mosollā.fili⁹ ioel.fili⁹ zabdia-
filij colaia.fili⁹ masia.fili⁹ ethel.fili⁹ sasa-
ia.¶ Et post eū gebbai sellai:nongētiuigīti
octo.¶ Et iohel fili⁹ zechri preposit⁹ eor̄:et
iudas fili⁹ sennua sup ciuitatē scꝺs.¶ Et de
sacerdotib⁹ idaia filius ioarib.iachin.sa-
raia.filius helchie.fili⁹ mosollam.filius
sadoch.fili⁹ meraioth.filius achitob p̄n-
cipes domus dei ⁊ frēs eor̄ facientes opa
templi.octingentiuigintiduo.¶ Et adaia fi
lius ieroā.filius phaleia.fili⁹ amsi.filius

zacharie.filiꝰ phessur.filiꝰ melchie ⁊ frēs eiꝰ pncipes pm:ducētiqdragintaduo.Et amasia filiꝰ azrihel.filiꝰ azi.filiꝰ mosollamoth.filius emmer.et frēs eoꝝ potētes nimis.centūuigītiocto:⁊ ꝓpositꝰ eoꝝ.zebdihel filiꝰ potētū .Et de leuitis.sechema filiꝰ asob.filiꝰ azaricā.filiꝰ asabia.filiꝰ boni ⁊ sathai et iosabeth supꝝ oīa opa q̄ erāt foꝛīsecus in domo dei a pncipib leuitaꝝ. Et mathania filiꝰ micha.filiꝰ zebedei.filiꝰ asaph pnceps ad laudandū ⁊ ad ꝯfitēduz in oꝛone.⁊ becbecias scōs de frīb eiꝰ ⁊ abdia filiꝰ samuba.filiꝰ galal.filiꝰ ÿdithun. Oēs leuitæ in ciuitate sct̄a:ducētioctogītaq̄tuoꝛ.Et ianitoꝛes:accub.telmō.⁊ fratres eoꝝ q̄ custodiebāt ostia.centūseptuagintaduo.Et reliq̄ ex isrl̄ sacerdotes ⁊ leuitæ ī vniuerſ ciuitatib iuda:vnusq̄sq̄ ī possessione sua:et nathīnei q̄ hītabant in ophel et siaha et gaspha. De nathīneis et epīs leuitaꝝ in hierl̄m.azzi filiꝰ bāni.filiꝰ asabie.filiꝰ mathanie.filiꝰ miche. De filijs asaph.cātoꝛes ī mīsterio domꝰ dei. Pꝛeceptū q̄pe frḡis supꝝ eos erat:⁊ oꝛdo ī cātoꝛibꝰ p dies singl̄os:⁊ aphaia filiꝰ mosezebel De filijs zara.filij iuda in manu regis iuxta omne verbū pl̄i ⁊ ī domib p oēs frḡiones eoꝝ. De filijs iuda hītauerūt in cariatharbe et ī filiab eiꝰ ⁊ ī dibon ⁊ in filiab eiꝰ et in capseel ⁊ ī vicul̄ eiꝰ et ī iesue ⁊ in molada et in bethfaleth ⁊ in aserſual ⁊ in bersabee ⁊ in filiab eiꝰ ⁊ ī sicelech ⁊ ī mochone et ī filiab eiꝰ:et ī rēmon ⁊ in sara. ⁊ ī hierimuth.zanoa.odollā ⁊ ī vicul̄ eaꝝ lachis et in frḡionib eiꝰ.azecha ⁊ ī filiab eiꝰ.Et māserūt ī bersabee vsq̄ ad vallem ennō. Filij aūt beniamī.ageba.mechinas. et aza ⁊ bethel.⁊ filiab eiꝰ:anathot.nob. anania.azoꝛ.rama.zethaim.madid.seboim.nebollaloth ⁊ onan valle artificū.⁊ de leuitis.poꝛtōes iude et beniamin.

Capitulum .XII.

Hi sūt aūt sacerdotes ⁊ leuitæ q̄ ascēderūt cū soꝛobabel filio salathiel et iosue.saraia.hieremias.esdras.amaria.melluch.accus.sechenias.reū.merimuth.addo.gēthon.abÿa.miamin.madia.belga.semeia.⁊ iarib ⁊ ÿdaia.sellum. amoch.elceia.adaia. Isti pncipes sacerdotū ⁊ frēs eoꝝ in diebꝰ iosue. Poꝛro leuitæ. iesua.bennui.cedmihel. sarabia.iuda.mathanias. supꝝ ymnos ipsi et frēs eoꝝ in dieb iosue:et becbecia.atqꝫ thanni et frēs eoꝝ vnusq̄sq̄ ī officio suo. Iosue aūt gēuit ioachim et ioachim genuit eliasib et eliasib gēuit ioiada.⁊ ioiada genuit ionathā. et ionathan genuit ieddua. In diebꝰ aūt ioachim erāt sacerdotes ⁊ pncipes familiarū saraie.maaꝛe ieremie.ananie.esdꝛe. mosollam.amarie.iohannā.milico.ionathā.sebenie.ioseph.aran.edna. maraioth elci.adaie.zacharie.gēthon.mosollā.abie zecheri.miamin ⁊ moadie.felti.belge.sammua.semeie.ionathan.ioarib.mathanai. ioiada. azizi.sellaie.celai. amochebor.elchie.esebia.idaie.nathanael. Leuitæ ī diebꝰ eliasib.⁊ ioiada ⁊ ionan ⁊ ieddoa.scripti pncipes familiaꝝ ⁊ sacerdotes ī rḡno darij pse. Filij leui pncipes familiaꝝ scriti ī libꝛo vboꝝ diꝝ ⁊ vsq̄ ad dies ionathā filij eliasib. Et pncipes leuitaꝝ.asebia.serebia ⁊ iosue filiꝰ cedmihel ⁊ frēs eoꝝ p vices suas: vt laudarēt ⁊ ꝯfiterent̄ iuxta pceptū dauid viri dei ⁊ obꝛuarēt eque per oꝛdinē. Mathania ⁊ becbecia ⁊ obedia.mosollā.thelmō.accub custodes poꝛtaꝝ ⁊ vestibl̄oꝝ añ poꝛtas. Hij ī diebꝰ ioachim filij iosue.filij iosedech et ī diebꝰ neemie ducis et esdꝛe sacerdotis scribeq̄. In dedicatōne aūt muri hierl̄m.req̄sierūt leuitas de oīb locis suis vt adducerēt eos ī hierl̄m et facerēt dedicationē et leticiā in actione grāꝝ ⁊ cātico ⁊ ī cībal̄.psalterijs et citharis. Cōgregati sūt aūt filij cātoꝝ ⁊ de cāpestribꝰ circa hierl̄m ⁊ ō vill̄ netophati ⁊ de domo galgal ⁊ de regionibꝰ geba ⁊ azmaueth:qm̄ villas edificaueꝝt sibi cātoꝛes ī circuitu hierl̄m. Et mūdati sunt sacerdotes ⁊ leuitæ ⁊ mūdauerūt pl̄m ⁊ poꝛtas et muꝝ. Ascēdere aūt feci pncipes iuda supꝝ murū ⁊ statui duos magnos choꝛos laudantiū. Et ierūt ad dexteram supꝝ muꝝ ad poꝛtaz sterquilinij .Et init post eos osias ⁊ media pars pncipū iuda ⁊ azarias.esdras ⁊ mosollā .iuda ⁊ beniamī et semeia ⁊ hieremia. Et ō filijs sacerdotū ī tub.zacharias filiꝰ ionathā.filiꝰ semeie.filiꝰ mathanie.filiꝰ michaie.filius zachur.filius asaph ⁊ frēs eiꝰ semeia ⁊ azarel.malalai. galalai.maai.nathanael ⁊ iuda et anani. in vasis cātici dauid viri dei ⁊ esdras scriba antæ eos in poꝛta fontis. Et cōtra eos

ascenderunt in gradibꝫ ciuitatis dauid. in ascensu muri sup domũ dauid: et vsqꝫ ad portã aquaꝝ ad orientẽ. Et chorus scꝰus gr̃as referentiũ ibat ex aduerso: ⁊ ego pⁿ eũ: ⁊ media ps ꝓpli sup murꝫ: ⁊ sup turrim furnorꝫ: ⁊ vsqꝫ ad murꝫ latissimũ: ⁊ super portã ephraim: ⁊ sup portã antiquã: ⁊ super portã pisciũ ⁊ turrim ananihel ⁊ turrim emath: ⁊ vsqꝫ ad portã gregis: ⁊ stetꝝ rũt in porta custodie. Stetꝝ̃tqꝫ duo chori laudantiũ ĩ domo dei: et ego ⁊ dimidia ps mgr̃atuũ mecũ. Et sacerdotes. eliachĩ. maasia. miamĩ. michea. elioenai. zacharia et anania ĩ tubis: ⁊ maasia ⁊ semeia ⁊ eleazar ⁊ azi ⁊ iohãnan ⁊ melchia ⁊ elam et ezer. Et clare cecinerũt cantores ⁊ iezaria prepositⁿ. Et immolauerũt in die illa victimas magnas ⁊ letati sũt. Deus enĩ letificauerat eos letitia magna. Sed ⁊ vxores eorꝫ ⁊ liberi gauisi sũt: ⁊ audita est letitia ihr̃lm ꝓcul. Recẽsuerũt q̃ꝫ in die illa viros sup gazophilatia thesauri ad libamina: ⁊ ad primicias ⁊ ad decimas: vt introferrẽt ꝑ eos pr̃cipes ciuitatis in decore gr̃arum actiones sacerdotes ⁊ leuitas: qꝝ letificatus ẽ iuda ĩ sacerdotibꝫ ⁊ leuitis astãtibꝫ Et custodierũt obsectionẽ dei sui ⁊ obsectionẽ expiatõis: ⁊ cãtores ⁊ iaĩtores: iuxta p̃ceptũ dauid ⁊ salomonis filij eiⁿ: qꝝ ĩ diebꝫ dõ ⁊ asaph ab exordio erãt pr̃cipes cõstituti cãtorꝫ in carmĩe laudantiũ ⁊ cõfitẽtium deo. Et oĩs isrl̃ in diebꝫ zorobabel et in diebꝫ neemie dabãt ptes cantoribꝫ ⁊ ianitoribꝫ ꝑ dies singl̃os ⁊ sctificabãt leuitas ⁊ leuitæ sctificabãt filios aarõ.

Capitulum. .XIII.

IN die aũ illo lectũ ẽ in voluĩe moysi: audiẽtæ ꝓpl̃o. Et inuentum est scriptũ in eo: qꝰ nõ dẽant introire amonites et moabites in eccl̃iam dei vsqꝫ inetærnũ: eoqꝰ ñ occurrerũt filijs isrl̃ cũ pane ⁊ aq̃: et cõduxerũt aduersũ eos balã ad maledicendũ eis: et cuertit deⁿ nr̃ maledictionẽ in bñdictionẽ. Factũ est aũ cũ audissent legẽ: sepauerũt omnẽ alienigenã ab isrl̃. Et sup hoc erat eliasib sacerdos q̃ fuerat prepositⁿ in gazophilatio domus dei nr̃i: ⁊ prim⁹ tobie. Fecit ergo sibi gazophilatiũ g̃nde: et ibi erãt añ eũ reponẽtes mũera et thus: et vasa ⁊ decimã frumẽti. vini et olei: partes leuitarꝫ ⁊ cantorꝫ ⁊ ianitorꝫ et primicias sacerdotales. In oĩbꝫ aũt hijs nõ fui in ihr̃lm: qꝝ in anno tricesimoscõdo artarxerxꝭ r̃gis babilõis veni ad regẽ. Et ĩ fine dierꝫ rogaui regẽ: ⁊ veni ĩ ihr̃lm. Et intellexi malũ qõ fecerat eliasib tobie: vt faceret ei thesaurꝫ ĩ vestibul' domus dei: ⁊ malũ mihi visuꝫ ẽ valde. Et ꝓieci vasa domⁿ tobie foras de gazophilatio: p̃cepiqꝫ ⁊ emũdaueꝝ gazophilatiũ. Et retuli ibi vasa domⁿ dei: sacrificiũ et thus. Et ꝓgnoui qꝝ ptes leuitarꝫ ñ fuissent datæ et fugisset vnusq̃sqꝫ ĩ regionẽ suã de leuitis ⁊ cãtoribꝫ et de hijs q̃ mĩstrabãt: et egi causã aduersũ mgr̃atⁿ: et dixi. Quare derelinquimⁿ domũ dei? Et ꝓgregaui eos ⁊ feci stare ĩ statõibꝫ suis. Et oĩs iuda apportabat decimas frumẽti. vini ⁊ olei ĩ horrea Et ꝓstituimⁿ sup horrea selemiã sacerdotẽ ⁊ sadoch scribã ⁊ fabaiã ꝺ leuitis: ⁊ iuxta eos anan filiuꝫ zacchur. filiũ mathanie: qm̃ fideles ꝓbati sũt: et ipꝭ creditæ sũt ptes fratrꝫ suorꝫ. Memẽto mei deus meⁿ pro hoc: et ne deleas miꝭatões meas q̃s feci ĩ domo dei mei et ĩ ceremonijs eiⁿ. In diebꝫ illꝭ vidi ĩ iuda calcãtes torcularia in sabbato: portãtes aceruos ⁊ onerãtes sup azinos vinũ ⁊ vuas ⁊ vicus ⁊ oẽ onus: et iferẽtes ĩ ihr̃lm die sabbati. Et ꝓtestatⁿ sũ vt ĩ die q̃ vẽderẽ liceret: venderẽt. Et tirij hĩtauerũt in ea: inferẽtes pisces: et omĩa venalia. Et vẽdebãt ĩ sabbatis filijs iuda ⁊ ihr̃lm. Et obiurgaui optĩatæs iuda: ⁊ dixi eis. Que ẽ hec res mala quã vos facitis ⁊ ꝓphanatis diẽ sabbati. Nũq̃d ñ hec feceꝝ pr̃es nr̃i: et adduxit deⁿ nr̃ sup nos oẽ malũ hoc et sup ciuitatẽ hãc? Et vos additis iracũdiã sup isrl̃: violãdo sabbatũ. Factũ ẽ aũ cũ q̃uissent portæ ihr̃lm die sabbati: dixi. claudite ianuas: et clauserũt ianuas: et p̃cepi vt ñ aperirent eas vsqꝫ pⁿ sabbatũ. Et de pueris meis ꝓstitui super portas: vt nullus inferret onⁿ die sabbati. Et mãserũt negociatores et ventẽtes vniuersa venalia foris ihr̃lm sel' et bis: ⁊ ꝓtestatⁿ sũ eos: ⁊ dixi eis. Quare manetis ex aduerso muri? Si scꝺo hoc feceritis: manũ mittã in vos. Itaqꝫ ex tpe illo ñ veneꝝ ĩ sabbato. Dixitqꝫ leuitis vt mũdarẽt et venirẽt ad custodiẽdas portas: ⁊ sctificandã diẽ sabbati. Et p hoc g̃ memẽto mei deⁿ: et parce

mihi ſm multitudinē miſerationū tuaꝝ. ⁊ in dieb illꝰ vidi iudeos ducētes vxores azotidas. āmonitidas et maobitidas. Et filij eorum ex media parte loquebanꝫ azotice: ⁊ neſciebāt loqui iudaice: ⁊ loquebanꝫ iuxta linguam populi ⁊ populi. Et obiurgaui eos: et maledixi. Et cecidi ex eis viros et decalcaui eos et adiuraui in deo vt non darent filias ſuas filijs eoꝝ et non acciperent de filiabꝫ eoꝝ filijs ſuis et ſibimetipſis dicens. Nunquid nō in huiuſcemodi re peccauit ſalomon rex iſrl̃: Et certe in gentibꝫ multis non erat rex ſilis ei: et dilectus deo ſuo erat: ⁊ poſuit eū de⁹ regē ſup omnē iſrl̃. Et ipm ergo duxerūt ad peccatuꝫ mulieres alienigene. Nunqd et nos inobediētes faciem⁹ omne malum grande hoc: vt ꝓuaricemur in deo nr̄o: et ducam⁹ vxores peregrinas? De filijs aūt ioiada filij eliaſib ſacerdotis magni: gener erat ſanaballath oronitis: quē fugaui a me. Recordare dñe de⁹ meus aduerſum eos qui polluūt ſacerdotiū: iuſqꝫ ſacerdotale et leuiticū. Igiꝫ mūdaui eos ab oīb alienigenis: et ꝓſtitui ordines ſacerdotuꝫ et leuitaꝝ vnūquenqꝫ in miniſterio ſuo: et in oblatione lignoꝝ in tēporib cōſtitutis et in ꝓmicijs. Memēto mei deus meus in bonum. Amen.

Explicit liber Neemie qui eſt eſdre ſecundus. Incipit liber eſdre tercⁱ⁹.

Capitulum. primum.

Et fecit ioſias paſca in hieroſolimis dño: ⁊ immolauit phaſe q̄rtadecima luna primi menſis: ſtatuens ſacerdotes p vices dierum ſtolis amictos in templo dñi. Et dixit leuitis ſacris ſeruis iſrl̃: vt ſcⁱficarent ſe dño in poſitōne ſcē arche dñi in domo quā edificauit ſalomon filiꝰ dauid rex. Non erit vobis tollere ſup hūeros eam. Et nūc deſeruite dño vr̄o ⁊ curā agite gētibꝫ illius iſrl̃ ex pte ſm pagos et tribꝫ vr̄as ſm ſcripturā dauid regis iſrl̃: ⁊ ſm magnificentiā ſalomonis filij ei⁹: oēs in tēplo ⁊ ſm particulā pncipatus pr̄naꝝ vr̄aꝝ: eoꝝ qui ſtāt in ꝓſpectu fratrū filioꝝ iſrl̃. Immolate paſca: et ſacrificia parate fratribꝫ vr̄is et facite ſm p̄ceptum dñi qđ datū ē moyſi. Et donauit ioſias ī plebe q̄ inuēta eſt ouiū. agnoꝝ ⁊ hedoꝝ et capraꝝ triginta milia. vitulos tria milia. Hec de ſ̄galibꝫ data ſūt ſm ꝓmiſſiōꝫ ꝓpl̃o ⁊ ſacerdotibꝫ in paſca: oues numero duo milia: ac vitl̃i centū. Et iechonias ⁊ ſemeias ⁊ nathanael frēs: ⁊ aſabias ⁊ oziḥel et coꝛob a in phaſe. oues quīqꝫ milia. vitulos quingentos. Et hec cū fierēt elegant̃: ſteterūt ſacerdotes et leuite hñtes azima ꝑ tribꝫ. Et ſm partes pncipatus pr̄m in ꝓſpectu ꝓpl̃i offerebāt dño: ſm ea que in libro moyſi ſcripta ſunt. Et aſſauerunt phaſe igni prout oportebat. ⁊ hoſtias coxerūt ī emolis ⁊ in ollis cū beniuolētia. Et attulerūt oīb qui erāt ex plebe: et poſt hec parauerunt ſibi et ſacerdotibꝫ. Sacerdotes eniꝫ offerebāt adipes vſqꝫdū finita eēt hora et leuite parauerūt ſibi ⁊ frib suis filijs aaron. Et ſacrificatores filias offerebāt: ſm ordinē. ſm preceptū dauid ⁊ aſaph ⁊ zacharias ⁊ iedduⁿ qui erat a rege. ⁊ hoſtiarij ꝑ ſingl̃as ianuas: ita vt nō preuaricaret vnuſquiſqꝫ ſuam. Fratres eniꝫ eoꝝ parauerūt ill̃. Et ꝓſumata ſunt q̄ pertinebant ad ſacrificiū dñi. In illa die egerūt phaſe et offerebant hoſtias ſup dñi ſacrificium ſm preceptuꝫ regis ioſie. Et egerunt filij iſrl̃ qui inuenti ſunt in tpre illo phaſe: et diem feſti azimoꝝ per dies ſept̄. Et nō eſt celebratuꝫ phaſe tale in iſrl̃ a tēporib ſamuel ꝓphete et oēs reges iſrl̃ nō celebrauerūt tale paſca quale egit ioſias: ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ iudei ⁊ oēs iſrl̃ qui inuēti ſunt in ꝓmoratōne hieroſolimis. Octauodecimo āno regnāte ioſia celebratū eſt phaſe. Et directa ſunt opera ioſie in ꝓſpectu dñi ſui in corde pleno metuētis: ⁊ que circa illū quidē ꝓſcripta ſunt in priſtinis tēporib de eis qui peccauerūt quiqꝫ irreligioſi fuerūt in dñm pre oī gente: ⁊ qui nō queſierūt verba dñi ſup iſrl̃. Et p⁹ oēꝫ actū hūc ioſie aſcēdit pharao rex egipti veniēs in carchamis abicere ſup eufratē et exijt in obuiam illi ioſias. Et miſit rex egipti ad ioſiam: dicēs. Quid mihi et tibi eſt rex iude? Non ſum miſſus a dño. Sup eufratē enī bellū meū ē. Feſtinās deſcēde. Et ñ eſt ꝟerſus ioſias ſup currū: ſꝫ expugnare eū conabat̃. ñ attendēs vbū ꝓphe ex ore dñi: ſꝫ ꝓſtituit ad eū bellū ī cāpo magedo. Et deſcēderūt pncipes ad regē ioſiam.

Et dixit rex pueris suis. Amouete me a prelio. Infirmat⁹ sum enī valde. Et statī amouerūt eū pueri ipsi⁹ de acie. Et ascēdit sup currū scōdariū suū: ⁊ pueniēs hierosolimā vita funct⁹ est: ⁊ sepultus est in pīno sepulcro. Et in tota iudea lugebāt iosiam ⁊ q̄ psidebāt cū vxoribꝫ lamētabāt eū vsq; in hūc diē. Et datū est hoc fieri sp in oīe genus isrl'. Hec aūt pscripta sunt in libro historiarū regū iude: et singl'a gesta. actus iosie ⁊ ei⁹ gl'a ⁊ intellect⁹ eius in lege dñi: q; eque gesta sunt ab eo et que nō scripta sunt in libro regū isrl' ⁊ iude. Et assumentes q̄ erāt ex gēte iechoniā filiū iosie ꝓstituerūt regē pro iosia pīe suo: cū eēt annoꝝ trigintatriū: et regnauit sup isrl' mensibꝫ tribꝫ. Et amouit euꝫ rex egipti ne regnaret in hierosolimis: ⁊ mulctauit gentē argēti talēta centū: ⁊ auri talentū vnū. Et ꝓstituit rex egipti regē ioachim frem ipsi⁹ regē iude ⁊ ihrl'm: ⁊ alligauit mgr̄atus ioachim zaracelez frem suū: ⁊ apprehēdens reduxit egiptū. Annoꝝ erat ioachim viginti q̄nq; cū regnare cepisset in terra iuda ⁊ ihrl'm: ⁊ fecit malū ī ꝓspectu dñi. Post hūc aūt ascēdit nabuchodonosor rex babilōis et alligās eum in aureo vinclo pduxit in babiloniā: ⁊ sac̄ vasa dñi accepit nabuchodonosor. et tulit: ꝓsecuit in tēplo suo in babilonia. Nam de immūdicia illi⁹: ⁊ religiositatē scriptū est in libro tēpoꝝ reguꝫ. Et regnauit ioachin filiꝰ eius p eo. Cum aūt ꝓstitut⁹ est erat annoꝝ octo. Regnauit aūt menses tres ⁊ dies decē in hierusalem: et fecit malū in ꝓspectu dñi. Et post annū mittēs nabuchodonosor trnsmigrauit eū in babiloniā sil' cū sacris vasis dñi et ꝓstituit sedechiā regē iuda ⁊ ihrl'm: cuꝫ esset annoꝝ vigintiuni⁹. Regnauit autez annis vndecim. Et fecit malū in cōspectu dñi: ⁊ nō est verit⁹ a verbꝰ q̄ dicta sunt ab hieremia pphā ex ore dñi. Et adiuratus a rege nabuchodonosor piurās discessit: et indurata ceruice sua et corde suo: trnsgressus est legitima dñi dei isrl'. Et duces populi domini multa inique gesserūt et impie egerunt super omnes immundicias gentium: ⁊ polluerunt tēplum dñi: quod sctm erat ī hierosolimis. Et misit de⁹ patrū suoꝝ p angelū suū reuocare eos: ꝓpter qꝺ parceret ill' ⁊ tabnaclo suo. Ipsi vero subsannabāt in angel' suis: ⁊ q̄ die locut⁹ est dñs erāt illudētes pphis eius. Qui vsq; ad iracūdiā ꝯcitat⁹ est: sup gentē suā ꝓpter irreligiositatē suā: ⁊ pcepit ascēdere r̄ges chaldeoꝝ. Qui occidērūt iuuenes eoꝝ in gladio in circuitu sc̄i tēpli eoꝝ: ⁊ n̄ pepcerūt iuueni ⁊ seni ⁊ vgini et adolescēti: sed oēs trditi sūt in manꝰ ipsoꝝ ⁊ oīa sac̄ vasa dñi et regales apothecas resumētes tulerūt in babiloniā: ⁊ incēderūt domū dñi ⁊ demolierūt muros ihrl'm: ⁊ turres ei⁹ incēderūt ī igne. Et ꝓsumauerūt oīa honorifica ei⁹. et ad nihilū redigerūt: ⁊ reliq̄s a gladio in babilonē: et erāt sui illi⁹ vsqꝺ regnarēt pse: in repletōe verbi dñi in ore hieremie q̄usq; benigne ageret tra sabbata sua. Oī tpe discretōis sue sabbatizauit ī applicatione ānoꝝ septuaginta.

Capi. II.

Regnante cyro rege psaꝝ ī ꝓsumatōe verbi dñi in ore hieremie suscitauit dñs spm̄ cyri r̄gis psaꝝ: ⁊ pdicauit ī toto reg̃ suo sil' p scripturā: dicēs. Hec dicit cyr⁹ rex psaꝝ. Me ꝓstituit regem orbi trraꝝ dñs isrl' dñs excelsus: et significauit mihi edificare domū sibi ī ihrl'm q̄ ē in iudea. Si q̄s ē ex genere vō: dñs ipsi⁹ ascēdat cū eo in ihrl'm. Quotq̄t g̃ circa loca hītant adiuuēt eos q̄ sunt in loco ipso in auro ⁊ argēto in datōibꝫ cū equis ⁊ iumentis: cūq; alijs q̄ fm vota apponunt in edē dñi q̄ est in ihrl'm. Et stātes principes tribuum paganoꝝ ⁊ iudee ex tribu beniamin ⁊ sacerdotes ⁊ leuite: quos excitauit dñs ascendere ⁊ edificare domū dñi que ē in ihrl'm: ⁊ qui erāt in circuitu eoꝝ adiuuerūt in oīni auro ⁊ argēto ei⁹ ⁊ iumētis et votis q̄pluribꝫ: multi quoꝝ sensus excitat⁹ est. Et cyrus rex ptulit vasa sac̄ dñi q̄ trnstulit nabuchodonosor rex babilonis ex ihrl'm: ⁊ ꝓsecuit ea ydolo suo. Et proferens ea cyrus rex psaꝝ trdidit nutridato: qui erat sup thesauros ipius. Per hūc aūt trdita sunt salmanasaro pīsidi iudee. Horū aūt hic nūerus. Libatoria argētea: duo milia quadrīgenta. athischē argētee triginta. phiale auree triginta. Itē argētee duo milia quadringētē: ⁊ alia vasa mille. Oīa aūt vasa aurea et argentea quinqꝫ milia octingētaseraginta. Et enūerata sunt salmanasaro sil' cū bijs q̄ ex captiuitate babilōie venerāt ī hierosolimā. In artarxerꝭ

autē regis ꝑsax tēporibꝫ scripserunt ei de
bijs q̄ inhītabāt iudeā et hierl'm. balsam⁹
et nutridatus et sabelli⁹ ⁊ rathimus. bal-
them⁹ samelius scriba ⁊ reliq̄ inhabitātes
in samaria et ceteris locis subiectā epl'az
regi artarxersi. Dñe pueri tui rathimus
ab accedētibꝫ: et sabellius scriba: ⁊ reliqui
curie tue iudices in celeusiriā et phenicē.
Et nūc notū sit dño regi: qm̄ iudei q̄ ascē-
derūt a vobis ad nos veniētes in hierl'm
ciuitatē rfugā ⁊ pessimā: edificāt furnos
eius ⁊ statuūt muros ⁊ tēplū suscitāt. Qđ
si ciuitas ista ⁊ muri ꝯsumati fuerint non
tm̄ tributa nō sustinebūt pēdere: sedeciaz
rgibꝫ resistēt. Et q̄ id agit̄ circa tēplū: re-
cte hāi arbitrati sum⁹ ñ despicere hocip̄m.
sed notū facere dño regi: vt si videbit̄ rex
querat̄ in libris patrū tuoꝝ ⁊ inuenies in
āmonitōibꝫ scꝑta de bijs: scies qm̄ ciuitas
ista fuit refuga ⁊ reges ⁊ ciuitates ꝯcuti-
ens et iudei refuge ⁊ pl̄ia cōmittētes in ea
ab eterno ob quā causā ciuitas ista dest̄a
est. Nūc g̃ notū facim⁹ dñe rex: qm̄ si ciui
tas hec edificata fuerit ⁊ hui⁹ muri erecti
fuerint: descēsus tibi nō erit ī celeusiriā.
⁊ phenicē. Tūc rescripsit rex rathimo qui
scribebat accedentia ⁊ belthimo ⁊ sabellio
scribe ⁊ ceteris ꝯstitutis ⁊ inhabitātibꝫ in
siria ⁊ phenice: ea q̄ subiecta sūt. Legi epi
stolā quā misistis mihi. ꝯcepi g̃ inq̄ri: ⁊
inuentū ē: qm̄ ciuitas illa ē ab euo regibꝫ
resistēs ⁊ hoīes refuge: ⁊ pl̄ia in ea efficiē-
tes ⁊ rges fortissimi erāt ī hierl'm dñantes
⁊ tributa exigētes a celeusiria ⁊ phenice.
Nunc g̃ ꝯcepi phibere hoīes illos edifica-
re ciuitatē: ⁊ prohibere ne q̄d vl̄t hec fiāt
sed nec procedāt in plurimū ex q̄ sunt ma
licie ita vt regibꝫ molestia importet̄.

Capitulum. .III.

Tunc recitatis bijs q̄ a rege artar-
xerse scripta fuerāt rathim⁹ et sa-
belli⁹ scriba ⁊ qui cū bijs ꝯstituti
erāt iungētes festinant̄ venerūt in hierl'm.
cū eq̄tatu ⁊ turba ⁊ agmīe. cepert̄q̄ edifi-
cantes phibere. Et vacabāt ab edificatōe
tēpli in hierl'm: vsq̄ scdo āno regni darij
regis ꝑsax. Rex dari⁹ fecit cenā magnaz
omīibꝫ vernaculis suis: ⁊ omīibꝫ mgr̄atibꝫ
medie ⁊ pl̄idis ⁊ omīibꝫ purpuratis ⁊ ꝓto-
ribꝫ ⁊ consulibꝫ ⁊ ꝑfectis sub illo ab india
vsq̄ ethiopiā: centūuigintiseptē ꝓuintijs.
Et cuz manducassent et bibissent et saci-
ati reuertērent̄. tūc darius rex ascēdit in
cubiculo suo: et dormiuit et expgefactus
est. Tunc illi tres iuuenes corpis custodes
qui custodiebāt corp⁹ regis: dixerūt alter
alteri. Dicam⁹ vnusq̄sq̄ ꝑmonē q̄ ꝓcellat
et cuiuscūq̄ apparuerit ꝑmo sapiētior al-
teri⁹: dabit illi darius rex dona magna.
purpura coopiri ⁊ in auro bibere et super
aurū dormire et currū aureū freno ⁊ cy-
darim bissinaz ⁊ torquē circa collū ⁊ scdo
loco sedebit a dario ꝓter sapientiā suaz ⁊
cgt⁹ darij vocabit̄. Tūc scribētes singuli
suū verbū signauerūt: ⁊ posuerūt iuxta cer
uical darij rgis: ⁊ dixerūt. Cūq̄ surrexerit
rex dabim⁹ ei scꝑta nr̄a ⁊ qđcūq̄ indica-
uerit rex e tribꝫ ⁊ mgr̄at⁹ psidis: qm̄ ver-
bum ei⁹ sapiēti⁹ est: ipsi dabit̄ victoria si-
cut scriptū ē. Dn⁹ scripsit. Fortē ē vinū.
Ali⁹ scripsit. Fortior est rex. Terci⁹ scri-
psit. Fortiores sūt mlieres: sup oīa aūt vin
cit veritas. Et cū surrexissет rex acceperūt
scripta sua et dederūt illi: et legit. Et mit-
tēs vocauit oēs mgr̄atus ꝑsax ⁊ medos ⁊
purpuratos ⁊ ꝓtores ⁊ ꝑfectos ⁊ sederunt
in ꝯcilio: et lecta sunt scripta corā ipꝺ. Et
dixit. Adolescētes ⁊ ipsi indicabūt
verba sua. Et vocati sūt: ⁊ introierūt. Et
dixit ill'. Indicate nob̄ ꝺ bijs q̄ scripta sūt
Et cepit prior q̄ dixerat ꝺ fortitudīe vini:
et dixit. Viri q̄ ꝓualet vinū oīb⁹ homīb⁹.
q̄ bibūt illud. Seducit mentē. Jtēq̄ regis
et orphani facit mentē vanā. Jtē serui ac
liberi paupis ac diuitis et omnē mētē cō-
uertit in securitatē ⁊ iocūditatē: et ñ me-
minit omnē tristiciā ⁊ debitū et oīa ꝓcor-
dia facit honesta: ⁊ nō meminit regē nec
mgr̄atuz et oīa ꝑ talēta loq̄ facit. Et non
meminerūt cū biberīt amiciciā nec frnita-
tem: sed p⁹ nō multū sumūt gladios ⁊ cuz
a vino merserīt ⁊ surrexerīt ñ meminerūt
q̄ gesserūt. O viri num ꝓcellit vinū! Quis
sic cogitat facere! Et tacuit hoc dicto.

Capitulum. .IIII.

Et inchoauit seqns dicere qui di-
xit de fortitudine regis. O viri: nū
precellunt homines qui terram et
mare obtinent et omnia que in eis sunt!
Rex aūt sup oīa precellit ⁊ dñatur eoꝝ
et omne quodcunq̄ dixerit illis faciunt.
Etsi miserit illos ad bellatores: vadunt

et demoliunt montes et muros et turres. Jugulanť ꝛ iugulant: et regis verbū non ꝓtereūt. Namſi vicerint. afferť regi omnia q̄cunq; ꝓdati fuerint. Similiť et alij oñes ꝛ q̄tquot ñ militant. nec pugnt ſed colunt ťram: rurſum cū fuerint metentes afferunt tributa regi. Et ipſe vn⁹ ſolus etſi dixerint occidite occidūt. dixerit. remittite remittunt: dixerit. percutite. percuciunt. dixerit. exťminate. exťminat. dixerit. edificate edificant. dixerit excidite. excidunt. dixerit. plantate plantant: et omnis plebs et virtutes eū obaudiūt: et ſup hec ipſe recūbit ꝛ bibit ꝛ dormit. Dij ať cuſtodiūt in circuitu eū: et ñ pñt ire ſinguli et facere opa ſua: ſed in dicto obaudientes ſunt ei. Viri: qūo non ꝓcellet rex q̄ ſic diffamať? Et tacuit. Tercius q̄ dixerat de mlieribꝫ ꝛ veritate. Ъ ē zorobabel: cepit loq̄. Viri. ñ magn⁹ rex. ꝛ multi boies: nec vinū ꝓcellit. Quis ē ğ qui dñatoꝛ eoꝝ? Nonne mulieres genuerť regē et oēm ꝓplm q̄ dñať mari et ťre: et ex illis nati ſunt. et ipſe educauerūt eos q̄ plantaueť vineas ex q̄bꝫ vinū fit? Et ipſe faciūt ſtolas oīm boīm: ꝛ ipſe faciūt gla̅m boibꝫ: et non pñt boies ſeparі a mulieribꝫ. Si congregauerint auꝝ et argentū. et oēm rem ſpecioſam ꝛ viderint mulierē vnaꝫ bono habitu. ꝛ bona ſpē: oīa hec relinq̄ntes ī eam intendūt. et apto oꝛe conſpiciūt: et eam alliciūt magiſq̄ auꝝ et argentū. et oēm rē ꝓcioſā. Homo ſuū p̄em relinq̄t q̄ enutrijt illum et ſuam regionē: et ad mulierē ſe cōiungit. Et cū muliere remittit aīam: ꝛ neq; p̄em meminit. neq; mťez. neq; regionē. Et hīc oportet vos ſcire: qm̄ mlieres dñantur vīi. Nōne doletis? Et accipit bō gladiū ſuū et vadit in viam facere furta et homicidia et mare nauigare et flumīa: et leonē videt et in tenebꝛis ingrediť: et cū furtum fecerit ꝛ fraudes ꝛ rapinas. amabili ſue affert. Et itꝝ diligit bō vꝛoꝛez ſuā magiſq̄ p̄em et mťem. Et multi demētes facti ſūt ꝓpť vꝛoꝛes ſuas: ꝛ ſui facti ſunt ꝓpť illas: et multi ꝓieť et iugulati ſunt. et peccauerūt ꝓter mulieres. Et nūc (credite mihi) q̄ magn⁹ eſt rex. in pťate ſua: qm̄ oñes regiones verenť tangere eū. Videbam tñ apemen filiaꝫ bezacis. mirifici concubinaꝫ regis. ſedentē iuxta regē ad dextram: ꝛ auferentē dyadema de capite ei⁹. et imponentē ſibi: et palmis cedebant regem de ſiniſtra manu. Et ſup hec apto oꝛe intuebať eā: ꝛ ſi arriſerit ei. ridet: nāſi indigta ei fuerit blā dič: donec recōcilieť in grām. O viri: cur ñ ſunt foꝛtioꝛes mulieres? Magna eſt ťra: et excelſū eſt celum. Que iſta agunt? Et tunc rex et purpurati intuebanť in alťutꝝ. Et inchoauit loq̄ de veritate. O viri: nōne foꝛtes ſunt mulieres? Magna ē terra: ꝛ excelſum eſt celū: et velox curſus ſolis cōuertit in gyro celū in locū ſuū in vna die. Nonne magnific⁹ eſt q̄ hec facit? Et veritas mag̅: et foꝛtioꝛ pre omnib. Omnis terra veritatē inuocat: celū etiam ipſam benedicit: et omnia opa mouenť et tremūt eam: et ñ eſt cū ea quicq̄ iniquū. Vinū iniquū: iniquus rex. iniq̄ mulieres. Jniq̄ omnes filij boīm: ꝛ iniq̄ illoꝝ omnia opa: ꝛ non ē in ipſis veritas. Et in ſua iniq̄tate ꝓibunt: ꝛ veritas manet et inualeſcit ineternū: et viuit. et optinet in ſecula ſeculoꝝ. Nec eſt apud eam accipe ꝓſonas. neq; drās: ſed q̄ iuſta ſunt facit omnib. iniuſtis ac malignis. ꝛ oñes benignanť in opib. eius. Et non eſt in iudicio ei⁹ iniquū: ſed foꝛtitudo. ꝛ regnū ꝛ potеſtas ꝛ maieſtas oīm euoꝝ. Bñdict⁹ deus veritatis. Et deſijt loq̄ndo. Et omnes ꝓpli clamaueť: ꝛ dixerunt. Magna eſt veritas et ꝓualet. Tunc rex ait illi. Pete ſi q̄d vis ampliuſq̄ que ſcripta ſunt: ꝛ dabo tibi ťm q̄d inuent⁹ es ſapientioꝛ: et prim⁹ mihi ſedebis: et cognat⁹ me⁹ vocaberis. Tunc ait regi. Memoꝛ eſto voti tui q̄d vouiſti edificare ihꝛlm in die q̄ regnū accepiſti: et oīa vaſa q̄ accepta ſunt ex ihꝛlm remittere: q̄ ſeparauit cyrus q̄n mactauit babiloniaz. et voluit remittere ea ibi. Et tu vouiſti edificare tēplum: quod incenderť ydumei q̄n exterminata eſt iudea a chaldeis. Et nūc hoc eſt q̄d poſtulo dñe ꝛ q̄d peto: hoc ē maieſtas a te q̄d poſtulo: vt facias votū quod vouiſti regi celi ex oꝛe tuo. Tunc ſurgens darius rex oſculat⁹ eſt illum: et ſcripſit epiſtolam ad omēs diſpenſatoꝛes. ꝛ pfectos et purpuratos. vt deducerēt eū: ꝛ eos q̄ cū illo erant. oēs aſcendentes edificare ihꝛlm. Et omnib. prefectis q̄ erant in ſiria ꝛ phenice et libano ſcripſit epl̅as: vt traherent ligna cedꝛina a libano in hieruſalem: vt edificarent cum eis ciuitatem. Et ſcripſit omnibus iudeis qui aſcendebant a regno ī

iudeam pro libertate: omnem potentem q magistratum et prefectum non superuenire ad ianuas ipsorum: et omnem regionez quam obtinuerant esse immunem eis: et ydumei reliquēt castella que optinent iudeox: et instructuraz templi dare per singulos annos talenta viginti vsqꝫdū peredificaretur: et super sacrarium olocaustomata ostilare quotidie sicut habent preceptum: alia talenta decez offerre per singulos annos: et omnibus qui procedunt a babilonia condere ciuitatez: vt esset libertas taz ipsis q̄ filijs eoruz: et omnibus sacerdotibus qui procedunt. Scripsit autez et quantitatem: et sacraz stolam iussit dari in qua deseruirent: q leuitis scripsit dare precepta vsqꝫ in diem qua consummabitur domus et hierusalem extruetur: et omnibus custodientibus ciuitatez scripsit dare eis sortes et stipendia. Et dimisit omnia vasa que separauerat Cyrus a babilonia: et omnia quecunqꝫ dixit Cyrus ipse precepit fieri: et mitti hierusalem. Et cum processisset ille adolescens. eleuans faciem in hierusalem: benedixit regem celi et dixit. Abs te est victoria: et abs te est sapientia: et claritas. Et ego seruus tuus sum. Benedictus es. qui dedisti mihi sapientiam: et tibi confitebor domine deus patrū nostrorum. Et accepit epistolas: et profectus est in babiloniaz. Et venit et nunciauit fratribus suis omnibus qui fuerunt in babilonia: et benedixerunt deum patrū suox. quoniam dedit illis remissionem et refrigerium. vt ascenderent et edificarent hierusalem et templum vbi nominatū est nomen eius in ipso: q exultauerunt cū musicis q letitia diebz septē.

Capitulum. V.

POst hec autem electi sunt vt ascenderent principes pagox p domos. p tribus suas: et vxores illorum. et filij. et filie eorum. et serui et ancille ipsox et pecora illoruz. Et darius rex misit vnacum eis equites mille donec deducerent eos in hierusalem cum pace et cum musicis. et cū timpanis et tibijs: et omnes fratres erant ludentes: et fecit eos ascendere simul cum eis. Et hec sunt nomina virox qui ascenderunt per pagos suos in tribus et in partez principatus ipsorum. Sacerdotes: filij phinees. filij aaron. ihesus filiꝰ iosedech: ioachim filius zorobabel. filij salathiel de domo dauid. ex progenie phares tribu autem iuda: qui locutus est sub dario rege persarū sermones mirificos in secundo anno regni ipsius mense nisan primo. Sunt aū hij qui ascenderunt ex iudea de captiuitate transmigratōnis: quos trāsmigrauit nabuchodonosor rex babilonie ī babilonem: et reuersus est in hierusalem. Et requisiuit partem iudee vnusquisqꝫ ciuitatem suaz qui venerunt cū zorobabel. et ihesu: neemias. areores. elimeo. emmanio. mardocheo. beelsuro. mechpsatwchor. oliozo. emonia. vnus de principibus eox: et numerus ab gentibus eox ex prepositis eorum. ſFilij phares: duomiliacentumseptuagintaduo. ſFilij ares: triamiliaquinquagintaseptē. ſFilij phemo: centūquadragintaduo. In filijs ihesu. et iabes. millectrecentiduo. ſFilij demu: duomiliaquadrīgentiseptuaginta. ſFilij choraba: ducentiq̄nqꝫ. ſFilij banica: centumsexagintaocto. ſFilij bebeth: q̄dringētitres. ſFilij archad: quadringentiuigintiseptez. ſFilij chan: trigintaseptem. ſFilij zorzoar: duomiliasexagintaseptem. ſFilij admu: q̄dringentisexagintaunꝰ. ſFilij adrectis: centūocto. ſFilij ciaso et zelas: centūseptem. ſFilij azorzoch: quadringentitrigintanouem. ſFilij iedarbone: centūtrigintaduo. ſFilij ananie: centūtriginta. ſFilij asoni. ſFilij marsar: q̄dringentiuigītiduo. ſFilij iabarus: nonagintaq̄nqꝫ. ſFilij sepolemon: centumuigintitres. ſFilij nepopas: q̄nq̄gintaq̄nqꝫ. ſFilij hechbanatꝰ: centumq̄nquagītaocto. ſFilij cebethamus: centūtrigintaduo. ſFilij occartapatros: q enocadies et modie: q̄dringētiuigintiduo. Qui ex gmas et gabea: centūuigintiunꝰ. Qui ex besselon. et ceagge: sexagintaq̄nqꝫ. Qui ex bastaro: centūuigintiduo. Qui ex bethenobes: q̄nquagītaq̄nqꝫ. ſFilij liptis: centūquinquagintaq̄nqꝫ. ſFilij labonni: trecentiq̄nquagintaseptē. ſFilij sichē: trecētiseptuagīta. ſFilij sandan et cliomꝰ: trecētiseptuagītaocto. ſFilij ericꝰ: duomiliacētū q̄dragītaq̄nqꝫ. ſFilij anaas: trecētiseptuaginta. sacerdotes. ſFilij iedd' filij euther. filij eliasib: trecētiseptuagīta.

Filij emerus: ducenti q̃nquaginta duo. Filij asurij: trecenti q̃nq̃ginta septẽ. Filij caree: ducenti uiginti septẽ. Leuite. Filij ihesu: in cadmihel et bamis et serebias et edias: septuaginta quatuor. Omnis numer⁹. a duodecimo anno: triginta milia q̃dringẽti sexaginta duo. Filij et filie ⁊ uxores. omĩs computatõ. quadragĩta milia ducenti q̃draginta duo. Filij sacerdotum q̃ psallebant ĩ templo. filij asaph: centum uiginti octo. Ostiarij vero esmenni. filij azer. filij amon. filij accuba topa. filij tobi: omnes centum triginta nouem. Sacerdotes seruientes in templo. Filij sel. filij gasipa. filij tabloth. filij carie. filij su. filij hellu. filij labana. filij armatha. filij accub. filij uthа. filij cethа. filij aggab. filij obai. filij anan. filij canna. filij geddu. filij an. filij radin. filij desanun. filij nechoba. filij caseba. filij gaze. filij ozni. filij sinoe. filij attre. filij bastem. filij asiana. filij manei. filij nasisim. filij acuphu. filij agista. filij arui. filij fauon. filij phasalon. filij meedda. filij fusa. filij careth. filij barc⁹. filij saree. filij coesi. filij nasith. filij agisti. filij pedon: salomõ filij eius: filij asophot. filij pharida. filij celi. filij dedõ. filij gaddahel. filij sephegi. filij aggia. filij fachareth. filij sabathan. filij aroneth. filij malsith. filij ame. filij zaphai. filij addus. filij suba. filij eura. filij rabotis. filij saphat. filij malmon. Omnes sacro seruientes. et pueri salomonis: quadringenti octogintaduo. Hij sunt filij qui ascenderunt a chermel ⁊ thersas. principes eor. carmellam et careth. et non poterant edicere ciuitates suas. et ꝑgenies: quemadmodum sint ex israel: filij dalarij. filij tubam. filij nechodaici. ⁊ ex sacerdotibus qui fungebanť sacerdotio ⁊ nõ sunt inuẽti: filij obÿa. filij achisos. filij addin: qui accepit uxorem ex filiabus phargeleu vocati sunt nomine eius. Et horum quesita est generis scripta impedatura et non est inuẽta: et prohibiti sunt sacerdotõ fungi. Et dixit illis neemias ⁊ astharas ne participentur sancta: donec surgat pontifex doctus in ostensionem et veritatem. Omnis autem israel erant duodecim milia exceptis seruis ⁊ ancillis quadraginta duo milia trecenti sexaginta. Serui horum et ancille. septem milia trecenti trigintа septẽ: cantores et cantatrices. ducenti sexaginta quinq. Cameli quadringenti trigintа q̃nq: equi septem milia trigintа sex: muli ducenta milia quadraginta quinq: subiugalia quinq milia uigintiquinq. Et de prepositis ipsis per pagos dum venirent in templum domini quod erat in hierusalem: innouare et suscitare templum in loco suo secundum suam virtutem. et dari in templum. thesaur operum sacrum. auri mnas duodecim milia. et stolas sacerdotales centum. Et inhabitauerunt sacerdotes. et leuite. et qui exigerant de plebe in hierusalem et in regione: et cantores et ostiarij. et omnis israel. in regionibus suis. Instante autem septimo mẽse. cunq; essent filij israel unusquisq; in suis reb⁹: conuenerunt unanimes in atrium quod erat ante ianuam orientalem. Et stantes ihesus filius iosedech. et fratres eius sacerdotes. et zorobabel filius salathiel. et huius fratres. parauerunt altare: ut offerrent super illud holocaustomata secundum que in libro moysi hominis dei prescripta sunt. Et conuenerunt sibi ex alijs natõnibus terre: et erexerunt sacrarium in loco suo omnes gentes terre: ⁊ offerebant hostias ⁊ holocaustomata domino matutina. Et egerũt scenophegia. et diem solennem sicut preceptum est ĩ lege: ⁊ sacrificia quotidie sicut oportebat: et post hec oblatõnes institutas. et hostias sabbator. et neomenior. et dierum solennium omnium sanctificator. Et quotq̃t vouebant domĩo a neomenia septimi mẽsis ceperunt hostias offerre deo: et templũ domini nondum erat edificatum. Et dederunt pecuniam lapidarijs. et fabris: et potum et pabula cum gaudio. Et dederunt carra sidonijs et tirijs. ut transueherent illis de libano trabes cedrinas ⁊ facerent ratis in ioppe portum: secundum decretum quod scriptum erat eis a cyro rege persarum. Et in secundo anno venientes ĩ templum dei in hierusalem. mense secundo inchoauit zorobabel filius salathiel ⁊ ihesus filius iosedech et fratres ipsorum et sacerdotes ⁊ leuite et omnes qui aduenerant de captiuitate in hierusalem: et fundauerunt templum dei. nouilunio secundi mensis secundi anni cum uenissent in iudeam ⁊ hierusalem. Et statuerunt leuitas a uiginti annis super opera domini. Et stetit ihs et

filius eius.et fratres.omnes leuitæ:conspirantes.ꝙ executores legis.ꝙ facientes opera in domo domini. Et steterunt sacerdotes habentes stolas cum tubis:ꝙ leuitæ filij asaph habentes cimbala. collaudantes dominum et benedicentes secundum dauid regem israel. Et cantabant canticum domino: quoniam dulcedo eius et honor in secula super omnem israel. Et omnis populus tuba cecinerunt: et proclamauerũt voce magna: collaudantes dominũ in suscitatõne domus domini. Et venerunt ex sacerdotibus et leuitis.ꝙ presidentibus secundum pagos. senioribus qui viderant pristinam domum: et ad huius edificatõnem cũ clamore et planctu magno.ꝙ multi cum tubis et gaudio magno: intantum vt populus non audiret tubas propter planctum populi. Turba enim erat tubis canens magnifice: ita vt longe audiret. Et audierunt inimici tribus iudæ ꝙ beniamin: et venerunt scire que esset vox tubarum. Et cognouerunt. quoniam qui erant ex captiuitate edificant templum domino deo israel. Et accedentes ad zorobabel. et iheſum. et prepositos pagorum dixerunt eis. Edificabimus vna vobiscum. Similiter enim audiuimus dominum nostrum: et ipsi pariter incedimus a diebus asbasareth regis assiriorum: qui transmigrauit hinc. Et dixit illis zorobabel. et iheſus.et principes pagorum israel. Non est nobis ꝙ vobis edificare domuz dei nostri. Nos eñ soli edificabimus domino israel: secundũ ea que precepit nobis Cyrus rex persaꝝ. Gentes autem terre incubantes hijs qui sunt in iudea. et leuantes opus edificatõnis.et insidias et populos adducentes. prohibebant eos edificare:et aggressuras exercentes impedierunt ne consummaretur edificium omni tempore vite Cyri regis: et protraxerunt structuram per biennium vsqz ad darij regnum.

¶ Capitulum. VI.

In secundo autem anno regni darij. prophetauit aggeus ꝙ zacharias filius addin prophete apud iudeam et hierusalem: in nomine dei israhel super eos. Tunc stans zorobabel filius salathiel.et iheſus filius iosedech:inchoauerunt edificare domum domini que est in hierusalem: cum adessent eis prophete domini et adiuuarent eos. In ipso tempore venit ad illos sysennes subregulus syrie ꝙ phenicis. et satrabozanes et sodales eius: ꝙ dixerunt eis. Quo precipiente vobis domum hanc edificatis:et tectum istud ꝙ alia omnia perficitis? Et qui sunt structores qui hec edificant? Et habuerunt gratiam. visitatione facta super eos qui erant ex captiuitate a domino seniores iudeoꝝ: et nõ sunt impediti edificare donec significaret dario de omnibus istis: et responsum acciperetur. Exemplum epistole:quã miserunt dario. Sysennes subregulus syrie et phenicis.et satrabozanes.et sodales eius: in syria et phenice presides: regi dario salutem. Omnia nota sint domino regi: q cum aduenissemus in regionem iudee.et introissemus in hierusalem.inuenimus edificantes domũ dei magnam et tẽplum ex lapidibus politis et magnis.ꝙ pciosis materijs in parietibus:et opera illa instanter fieri: et suffragare et prosperare in manibus eorum.et in omni gloria q̃diligentissime perfici. Tunc interrogauim? seniores:dicentes. Quo permittente vobis edificatis domum istam:ꝙ opera hec fundatis? Ideo autez interrogauimus:vt notum facerem? tibi homines et prepositos: ꝙ nominũ scripturam prepositoꝝ postulauim? illos. At illi responderunt nobis dicentes. Nos sum? serui dñi qui fecit celum ꝙ terram:ꝙ edificabaꝫ hec dom? ante annos istos multos a rege israel magno ꝙ fortissimo:ꝙ consummata est. Et qm̃ patres nostri exacerbantes erant ꝙ peccauerũt in deũ israel.tradidit eos in man? nabuchodonosor regis babilonie. regis chaldeoꝝ:et domũ istam demolientes incenderunt:ꝙ plm captiuum duxerunt in babiloniã. In primo anno regnte Cyro rege babilonie scripsit Cyr? rex domũ hãc edificare:ꝙ illa sacra vasa aurea ꝙ argentea q̃ extulerat nabuchodonosor de domo q̃ est in hierusalẽ. ꝙ consecuerat ea in suo tẽplo:rursus ptulit ea Cyr? rex de templo qð erat in babilonia.ꝙ trdita sunt zorobabel ꝙ salmanasaro subregulo. Et preceptũ est eis vt offerrent hec vasa.ꝙ reponerent in templo qð erat i hierusalez:ꝙ ipsum templum dei edificare

in loco suo. Tunc salmanasarus subiecit fundamenta dom⁹ domini que est in hieru salem. et exinde vsqꝫnunc edificat:et non accepit consummatōem. Nunc ergo si iudi cata te o rex. perquirat in regalibus bibli othecis Cyri regis q̄ sunt in babilonia: si inuentū fuerit consilio Cyri regis ceptaz esse structurā domus domini que est ī hie rusalem. et iudicata domino rege nostro: scribat de hijs nobis. Tunc rex darius pre cepit inqri ī bibliothecis. et inuentus est ī egbathanis opido quod est in media regi one locus vnus in quo scripta erant ista. Anno prīo regnante Cyro rex Cyrus pre cepit domum domini que est in hierusalez edificare. vbi incendebant igni assiduo: cu ius altitudo sit cubitorum decem et latitu do cubitorum sexaginta quadratum lapi dibus politis tribus. et meniano ligno e iusdem regionis. et meniano vno nouo: ⁊ impendia dari de domo Cyri regis: et sa cra vasa domus domini taz aurea q̄ argē tea que extulit nabuchodonosor. in domū dñi que est in hierusalez vbi erant posita: vt ponantur illic. Et precepit curam agere syssennem subregulum sirie et phenicis. et zatrabuzannam et sodales eius: et q̄ ordi nati erant in siria⁊ phenice presides. vt ab stinerent se ab eodem loco. Et ego quoqz precepi in totū edificare:et prosperi vt ad iuuent eos q̄ sunt ex captiuitate iudeoruz donec consumetur templum edis dñi: et a vexatione tributorum syrieceles et phe nice. diligenter quantitatem dari hijs ho minibus ad sacrificiuz domini. zorobabel prefecto ad thauros et arietes ⁊ agnos: si militer autem et frumentum et sal et vi num et oleum instanter per singulos an nos. prout sacerdotes qui sunt in hierusa lem dictauerunt consumi quotidie sine vlla dilatōne: vt offerantur libatōnes sum mo deo: pro rege⁊ pueris eius. et orent pro ipsorum vita. Et denuncietur: vt quicunqz transgressi fuerint aliquid ex hijs que scri pta sunt. aut spreuerint: accipiatur lignū de suis proprijs. et suspendantur: et bona ipsorum regi ascribantur. Propterea⁊ do minus cuius nomen inuocatum est ibi. exterminet omnem regem et gentem. qui manum suaz extenderit prohibere aut ma le tractare domum domini illam que est ī hierusalem. Ego darius rex decreui. q̄ dili gentissime secundum hec fieri.

Capitulum. .VII.

Tunc syssennes subregulus celeusy rie et phenicis et satrabuzannes et sodales. obsecuti hijs q̄ a dario re ge erant decreta. insistebant sacrosanctis operibus diligentissime cooperantes cum senioribus iudeorum principibus sirie: et prosperata sunt sacrosancta opera: prophe tantibus aggeo et zacharia prophetis. Et consummauerunt omnia per preceptum domini dei israel: et ex consilio Cyri ⁊ da rij et artarxersis regis persarum. Et con summata est domus nostra vsqꝫ ad terciaz et vicesimam diem mensis adar: sexto an no darij regis. Et fecerunt filij israel. ⁊ sa cerdotes et leuite et ceteri qui erant ex ca ptiuitate q̄ apposita sunt: secundum ea que scripta sunt in libro moysi. Et obtulerunt in dedicatōem templi domini thauros cē tum. arietes ducentos. agnos trecentos: ⁊ hedos pro peccatis vniuersi israel duode cim: secundum numerum tribuum israel. Et stetert sacerdotes et leuite amicti sto lis per tribus super opera domini dei isra el. secundum librum moysi: et ostiarij per singulas ianuas. Et egerunt filij israel cū hijs qui erant ex captiuitate illud phase quartadecima luna mensis primi: quando sanctificati sunt sacerdotes et leuite. Et omnes filij captiuitatis nō sunt simul san ctificati: quia leuite omnes simul sanctifi cati sunt. Et immolauerunt phase vniuer si filij captiuitatis: et fratribus suis sacer dotibus ⁊ sibimetipsis. Et manducauerūt filij israel qui erant ex captiuitate omnes qui remanserant ab omnibus execrationi bus gentium terre. querentes dominum: et celebrauerunt diem festum azimorum septem diebus epulantes in conspectu do mini. quoniam conuertit consilium regis assiriorum in eos: confortare manus eoꝝ ad opera domini dei israel. Et post hunc. regnante artarxerse persaruz rege. acces sit esdras filius azarie. filij helchie. filij sa lome. filij sadoch. filij achitob. filij ameri. filij azahei. filij bocci. filij abysae. filij phi nees. filij eleazari. filij aaron primi sacer dotis: hic esdras ascendit de babilonia. cū esset scriba ⁊ ingeniosus in lege moysi que

data est a domino israel: docere et facere. Et dedit ei rex gloriam. q̄ inuenisset gratiam in omni dignitate et desiderio: in conspectu eius. Et ascenderunt simul cum ipso ex filijs israhel. et sacerdotibus et leuitis. et sacris cantoribus templi: et hostiarijs. et seruis templi in hierusalem. Anno septimo regnante artarxerse in quinto mẽse: hic annus septimus est regni: exeuntes de babilonia. nouilunio quinti mensis venerunt hierosolimam iuxta preceptum illius: secundum prosperitatem itineris a domino ipsorum datam eis. In hijs enim esdras magnam disciplinam obtinebat ne pretermitteret quicq̄ eorum que essent ex lege domini et preceptis: et docendo uniuersum israhel omnem iusticiam et iudicium. Accedentes autẽ qui scribebant scripta artarxersis regis. tradiderunt scriptũ quod obuenerat ab artarxerse rege. ad esdram sacerdotem et lectorem legis domini: cuius exemplum subiectum est.

¶ Capitulum. VIII.

Rex artarxerses. esdre sacerdoti et lectori legis domini salutem. Humanior ego iudicans ī beneficijs. precepi eis qui desiderant ex gente iudeorum sua sponte. ⁊ ex sacerdotibus et leuitis qui sunt in regno meo: comitari tecuz in hierusalez. Di qui ergo cupiunt ire tecum conueniant et proficiscantur sicut placuit mihi. et septem amicis meis consiliarijs: vt visitent ea que aguntur secũdum iudeam et hierusalem obseruantes sicut habes in lege domini: et ferant munera domino israhel. que voui ego et amici hierusalem: et omne aurum et argentum quod inuentum fuerit in regione babilonie. domino in hierusalem cum illo qd̄ est donatum pro ipsa gente in templum domini eorum quod est in hierusalez: vt colligatur hoc aurum et argentum ad thauros et arietes. et agnos et hedos. et q̄ hijs sunt congruentia: vt offerant hostias domino super altare domini ipsorum quod est in hierusalem. Et omnia quecunq̄ volueris cum fratribus tuis facere auro et argento. perfice pro voluntate tua secundum preceptũ domini dei tui: et sacrosancta vasa que data sunt tibi ad opera dom̄ domini dei tui que est in hierusalem: et cetera quecunq̄ tibi subuenerint ad opera templi dei tui dabis de regali gazophilatio: cum volueris cum fratribus tuis facere auro et argento perfice secundum voluntatem domini. Et ego quidem rex artarxerses precepi custodibus thesaurorum syrie et phenicis: vt quecunq̄ scripserit esdras sacerdos. et lector legis domini diligenter dẽt ei vsq̄ ad argenti talenta centum similiter et auri: et vsq̄ ad frumenti modios centum. et vini amphoras centũ: et alia quecunq̄ abundant sine taxatõne. Omnia secundum legem dei fiant deo altissimo: ne forte exurgat ira ī regno regis. et filij et filiorum eius. Vobis autem dicitur. vt omnibus sacerdotibus et leuitis et sacris cantoribus ⁊ seruis templi et scribis templi huius nullum tributum neq̄ vlla alia indictio irrogetur: nec habeat quisq̄ potestatem obicere eis quicq̄. Tu autem esdras secundum sapientiam dei constitue iudices et arbitros in tota syria et phenice. et omnes qui legem dei tui non nouerũt doce: vt quotquot transgressi fuerint legẽ diligenter plectantur: siue morte siue cruciatu. siue etiam pecunie mulctatione. vel abductione. Et dixit esdras scriba. Benedictus dñs deus patrum nostrorum. qui dedit hanc voluntatem. in cor regis clarificare domum suam que est in hierusalem: et me honorificauit in conspectu regis. et consiliariorum. et amicorum eius. et purpuratorum eius: et ego constans animo factus sum secundum opitulationem domini dei mei. Et congregaui ex israhel viros: vt simul ascenderent mecũ. Et hij sunt prepositi ſm suas patrias et principatus portionales eorum qui mecum ascenderũt de babilonia: in regno artarxersis. Ex filijs phares: gersom̄. Ex filijs siemaruth: amen̄. Filiorum dauid: accus filiꝰ secelie. Ex filijs phares: zacharias. ⁊ cũ eo reuersi sunt viri centũquinq̄ginta. Ex filijs ductoris moabilonis zaraei: et cũ ipso viri ducentiq̄nq̄ginta. Ex filijs zacues iechonias zechee li: ⁊ cũ ipso viri ducentiquinquaginta. Ex filijs sala maasias gotholie: ⁊ cũ ipso viri septuagĩta. Ex filijs saphacie. zarias michelis ⁊ cũ ipo viri octogĩta. Ex filijs iobabdias iezeli ⁊ cũ ipo viri ducẽtiduodecĩ. Ex

filijs banie salimoth filius iosaphie: et cū ipso viri centumsexaginta. Ex filijs beer. zacharias bebei: et cū ipso viri ducentiocto. Ex filijs azario channes acharie: et cum ipso viri centumdecem. Ex filijs adonicham ipsis postremis:et hec sunt nomina eorum eliaphalam filius gebel et semeias. et cum ipso viri septuaginta. Et congregaui eos ad fluuium qui dicitur thŷa. et methathi:illic fuim⁹ triduo.et recognoui eos. Et ex filijs sacerdotum et leuitaꝝ non inueni illic. Et misi ad eleazarum et eccelom. et masman.et maloban. et enaathan.et samea.et ioribuz nathan.enuagā. zachariam. et mosollamum: ipsos ductores et peritos. Et dixi eis. vt venirent ad luddeum qui erat apud locum gazophilacij. Et mandaui eis. vt dicerent luddeo.et fratrib⁹ eius et illis qui erant in gazophilatio:vt mitterent nobis eos qui sacerdotio fungerenť in domo domini dei nostri. Et adduxerunt nobis secundum manum validam domini dei nostri viros peritos. Ex filijs mooli. filij leui.filij israel. sebebiam. et filios et fratres qui erant decem et octo.asbiam et ammin.ex filijs filioꝝ channei:et filij eoꝝ. viri viginti. Et ex hijs qui in templo seruiebant quos dedit dauid: et ipsi principes ad operationem leuitis templo seruientium:ducentiuiginti. Omnia nomīa significata sunt in scripturis. Et voui illic ieiuniū iuuenib⁹ in conspectu domini: vt quererent ab eo bonum iter nobis et q̄ nobiscum erant ex filijs et pecorib⁹ propter īsidias. Erubui enī petere a rege pedites et eq̄tes in comitatu tutele gratia: contra aduersarios nostros. Diximus enī regi: quoniam virtus dñi erit cum eis. q̄ inquirunt eum in omni affectu. Et iterum deprecati sumus dñm deum nostrum ſm hec:quem et propitiū habuimus:et compotes facti sumus deo nostro. Et separaui ex plebis prepositis.ꝛ sacerdotibus templi viros duodecim: et sedebian. et asannan.et cum eis ex fratrib⁹ eorum viros decem. Et appendi eis aurꝝ et argentum. et vasa sacerdotalia dom⁹ dei nostri:que donauerat rex.et consiliarij eius. et principes. et omnis israel. Et cum appendissem: tradidi argenti talenta centumq̄nq̄ginta. et vasa argentea talentoꝝ centum.et auri talenta centum: et vasoꝝ aureorum sepcies viginti: et vasa erea de bono eramento splendentia duodecim. auri speciem reddentia. Et dixi eis. Et vos sācti estis domino et vasa sunt sancta:et aurum et argentū votum est dño deo patrum nostroꝝ. Eligilate et custodite donec tradatis ex plebis prepositis.et sacerdotibus et leuitis.et principib⁹ ciuitatū israel ī hierusalem: in pastoforio domus dei nostri. Et hij q̄ suscepert sacerdotes et leuite aurꝝ et argentū. et vasa que erant in hierusalē intulerunt in templum dñi. Et promouimus a fluuio thia die duodecima mensis p̄mi:vsquequo introiuim⁹ in hierusalem. Et cū factus fuisset terci⁹ dies:quarta aūt die ponderatum aurꝝ et argentum traditum est in domo dñi dei nostri: marimoth filio iori sacerdoti: et cum ipso erat eleazar filius phinees. et erant cū ipsis iosabdus filius iheſu.et medias.et banni fili⁹. leuite: ad numerꝝ et ad pondus vniuersa. Et scriptum est pondus ipsoꝝ eadez hora. Qui aūt venerunt ex captiuitate obtulert sacrificiū dño israel thauros duodecī. pro omni israel. arietes octogītasex. agnos septuagintaduos. hircos pro peccato duodecim.et pro salute vaccas duodecim:omnia in sacrificium dñi. Et elegerunt precepta regis regalib⁹ dispensatoribus:et subregulis celeusirie. et phenicis: et honorificauerūt gentem et templum domini. Et consummatis hijs accesserunt ad me prepositi dicentes. Non segregauerunt genus israel ꝛ principes et sacerdotes.et leuite.et alienigene gentes et nationes terre immundicias suas: et achananeis et ethei. et pherezeis. et hiebuseis.et moabitis. atqꝝ egiptijs.et ydumeis. Coniuncti enī sunt filiabus eoꝝ et ipsi et filij eorum:et commixtū est semen sanctum alienigenis gentib⁹ terre:ꝛ participes erant prepositi ꝛ magistratus iniq̄tatis huiusmodi ab inicio ipsius regni. Et mox vt audiui ista conscidi vestimenta et sacram tunicam: et lacerans capillos capitis.et barbaz:sedi dolens ꝛ mestus. Et conuenerť quotquot tunc mouebanť in verbo domini dei israel ad me lugentem super iniq̄tatem istam:et sedebam tristis vsqꝝ ad vesptinū sacrificiū. Et surgens a ieiunio cōscissa habens vestimīta.ꝛ

ſacram tunicam: ingeniculans.et extendens manus ad dominum dicebaz. Domine confuſus ſum: et reuerit⁹ ſum ante faciē tuaz. Peccata eñ nrā multiplicata ſūt ſup capita nrā:⁊ iniq̄tates nre exaltate ſūt vſq; ad celū: qñ a temporibus p̄m nr̄oꝝ ſum⁹ in magno peccato. vſq; ad diē hunc. Et propter peccata noſtra et patrum noſtrorum ſumus traditi cum fratribus noſtris.et cum ſacerdotibus noſtris et regibus terre in gladium et captiuitatē et depredationem cum confuſione:vſq; in hodiernum diem. Et nunc quantum eſt q̄ contigit nobis miſericordia abs te dñe deus:et derelinque nobis radicem.et nomen in locum ſanctificationis tue.detegere luminare noſtrum in domo domini dei noſtri:dare nobis cibū in omni tempore ſeruitutis noſtre.Et cuz ſeruiremus non fuim⁹ derelicti a domino deo noſtro:ſed conſtituit nos in gratia. ponens nobis reges perſarum dare cibum. et clarificare templū domini dei noſtri et edificare deſerta ſyon: dare nobis ſtabilitatem in iudea et hieruſalem. Et nunc quid dicimus domine habentes hec: Tranſgreſſi enim ſumus precepta tua:que dediſti in manus puerorum tuorum prophetarum dicens.Quoniam terra in quam introiſtis poſſidere hereditatem eius. terra polluta eſt coinquinationibus alienigenarum terre:et immundicie illorum repleuerunt eam tota īmundicia ſua.Et nunc filias veſtras non coniungetis filijs eorum. et filias earum non accipietis filijs veſtris: et non inquiretis pacem habere cum illis omni tempore: vt inualeſcentes manducetis optima terre. et hereditatez diſtribuatis filijs veſtris vſq; in euuz. Et que contingunt nobis omnia fiunt propter opera noſtra maligna:et magna peccata noſtra.Et dediſti nobis talem radicez:et rurſum reuerſi ſum⁹ tranſgredi legittima tua: vti cōmiſceremur.immundicie alienigenaꝝ gentium terre huius. Nonne iraſceris nobis perdere nos.quoaduſq; non relinquatur radix. et nomen noſtrum: Domine deus iſrahel verax es. Derelicta eſt eñ radix vſq; in hodiernū diem. Ecce nunc ſumus in conſpectu tuo in iniquitatibꝫ noſtris. Non eſt eī adhuc ſtare ante te in hijs. Et cū adoran-

do confiterē eſdras flens humi proſtrat⁹ ante templum: congregati ſunt ante eum ex hieruſalem turba magna valde viri et mulieres.et iuuenes et iuuencule. Fletus eniz erat magnus in ipſa multitudine. Et cum clamaſſet iechonias iehelī ex filijs iſrahel:dixit eſdre. Nos in dominum peccauimus: q̄ collocauim⁹ nobis in matrimonium mulieres alienigenas ex gentibus terre.Et nunc es ſuper omnem iſrahel. In hijs ergo ſit iuſiurandum a domino expellere omnes vxores noſtras que ex alienigenis ſunt cum filijs earuz. Sicut tibi decretum eſt a maioribus ſecundum legem domini exurgens explica: ad te enim ſpectat negocium:et nos tecum ſumus. Viriliter fac.Et exurgēs eſdras adiurauit p̄ncipes ſacerdotum. et leuitas et omnem iſrahel facere ſecundum hec: et iurauerunt.

Capitulum. IX.

Et exurgens eſdras ab ante atrium templi abijt in paſtoforium ionathe filij naſabi:⁊ hoſpitatus illic ñ guſtauit panem.nec aquam bibit.ſup iniq̄tatez multitudinis.Et facta eſt p̄dicatio ī omni iudea⁊ in hieruſalē omnibꝫ q̄ erant ex captiuitate in hieruſalē congregati: vt q̄cunq; ñ occurrerit biduo vel triduo diei ſm iudicium aſſidentiū ſenioꝝ.tollerentur facultates ſue: et ipſe alienus iudicaretur a multitudine ciuitatis. Et ꝯgregati ſunt omnes q̄ erant ex tribu iuda⁊ beniamin ī tribꝫ diebꝫ in hieruſalē. Hic menſis eſt nonus:dies menſis viceſim⁹.Et ſedit omnis multitudo in area templi trementes ꝓpter hiemem p̄ntem. Et exurgens eſdras dixit illis. Vos iniq̄ feciſtis collocando vobis ī matrimoniū vxores alienigenas: vt addaretis ad pc̄a iſrahel. Et nunc date confeſſionē et magnificentiaz dño deo patr̄ noſtroꝝ:et perficite voluntatē ipſi⁹:et diſcedite a gētibꝫ terre⁊ ab vxoribꝫ alienigenis Et clamauit oīs multitudo: et dixer̄t voce magna Sicut dixiſti:faciem⁹. Sed qm̄ multitudo magna eſt.⁊ tempus hyb̄rnū: et non poſſumus inſubſidiati ſtare.et hoc op⁹ nō eſt nobis vni⁹ diei.neq; bidui. multum eñ in hijs peccauim⁹:ſtent prepoſiti multitudinis.⁊ oēs q̄ nobiſcū inhabitant.

et quotquot habent vxores apud se alieni genas:et assistant accepto tempore ex omni loco presbiteri et iudices:vsquequo soluant iraz domini negocij hui⁹. Jonathas autem filius ezeli.et ozias tecbaz susceperunt secundum hec: et bozoramus.⁊ leuis et sabathe⁹.simul cooperati sunt cū illis. Et steterunt secundum hec. nomina omnia vniversi ꝙ erant ex captiuitate.Et elegit sibi viros esdras sacerdos p̃cipes magnos de patribus eorum secundum nomina: et consederunt nouilunio mensis decimi examinare negocium istud. Et determinatum est de viris qui habebant vxores alienigenas vsqz ad neomenia primi mensis:et inuenti sunt ex sacerdotibꝰ permixti ꝙ habebant alienigenas vxores. Ex filijs ihesu.filij iosedech et fratribꝰ ei⁹.maseas.et eliezerus.et iozibꝰ. et ioadeus:et iecerunt man⁹ vt expellerent vxores suas: ad litandū in exoratione arietē pro ignorantia sua. Et ex filijs semmeri: maseas.et esses et ieelech.azarias.Et ex filijs phozore: liomasias.hismaems.et nathanae.iussio ieddus ⁊ talsas.Et ex leuitis:iozabd⁹. et semeis.et colnis.et calithas.et factheas. et coluas.et elionas. Et ex sacris cantoribus:eliasub.zaccarus. Et ex ostiarijs:sallum⁹.et tolbanes. Et ex israel: ex filijs foro osi.et remias et geddias.⁊ melchias.et michelus. et eleazar⁹.et iemebias.et bannas.Et ex filijs iolamaz:chamas.⁊ zacharias ierselis.et iobdi⁹.et hieremoth.et helias.Et ex filijs zathoim:eliadas.⁊ eliasumus.⁊ ochias.⁊ larimoth.⁊ zabdis.⁊ thebedias.Et ex filijs bebe.iohannes.⁊ amanias.et zabdias.⁊ emetis.Et ex filijs banni:olam⁹.et malluchus. et ieddeus. et iasub.et asabus.et ierimoth.Et ex filijs addin:naath⁹.et moosias.et caleurus.⁊ raanas.baseas.mathathias.⁊ beseel.⁊ bon⁹ et manasses. Et ex filijs nuae: noneas. et aphæas. et melchias. et sameas. et symon beniamin.et malchus.et marras.Et ex filijs asom:cariane⁹.mathathias.⁊ bann⁹. et eliphalach. et manasses.et semei. Et ex filijs banni:hieremias. et moodias.et abram⁹.et iohel.⁊ baneas.⁊ pelias.⁊ ionas. et marimoth. et eliasib.et mathaneus. et eliasis. et oziasas. et dielus. et semedius.et sambris.iosephus. Et ex filijs nobei: ÿtelus.et mathathias.et sabadus.et zecheda sedmi.et iessei.baneas.Omnes isti coniuxerunt sibi vxores alienigenas:et dimiserūt eas cū filijs. Et inhabitauerūt sacerdotes et leuite et ꝙ erant ex israel in hierusalem et in tota vna regione: nouilunio mensis septimi. Et erant filij israel in cōmorationibꝰ suis. Et congregata est omnis multitudo simul in aream q̄ est ab oriente porte sacre. Et dixerūt esdre pontifici.et electori: vt afferret legem moysi q̄ tradita est a domino deo israel.Et attulit esdras pontifex legē omni multitudini eoꝝ a viro vsqz ad mulierē et omnibus sacerdotibus: audire legē nouilunio mensis septimi. Et legebat in area q̄ est ante sacraz portam tēpli:a p̃a luce vsqz ad vesperā.coraz viris ⁊ mulieribus.Et dederunt omnes sensuz ad legez.Et stetit esdras sacerdos et lector legis super ligneū tribunal qđ fabricatū erat.Et statuerunt ad eū mathathias et samus.ananias. azarias.urias. ezechias.et balsam⁹ ad dexteraz:et ad sinistraz phaldeus misael. malachias.abustas. sabus.nabadias. et zacharias. Et assumpsit esdras libꝝ coraz omni multitudine:presidebat em̄ i gloria i conspectu oim. Et cū absoluisset legez oms recti steterunt: et benedixit esdras dnm deum altissimū: deum sabaoth omnipotentez. Et respondit omnis plus amen. Et eleuatis sursum manibus: procidentes in terram adorauerunt dominū. ihesus.et banaeus.et sarabias.et iadinus. et accubus. et sabatheus. et calithes. et azarias.et iorad⁹.et ananias et filias leuite.qui docebant legē domini: et in multitudine legebant legem dni: et preferebant singuli eos qui intelligebant lectionez.Et dixit ad tharates esdre pontifici et lectori: et leuitis qui docebant multitudiez dicēs. Dies hic sanctus est domino. Et omnes flebant cū audissent legem. Digressi ergo manducate pīguissima queqz:⁊ bibite dulcissima queqz:⁊ mittite munera his q̄ non habent. Sanctus em̄ est hic dies dni:⁊ nolite mesti esse. Dns em̄ clarificabit vos. Et leuite denunciabant in publico omnibꝰ dicentes. Dies hic sanct⁹est. Nolite mesti esse.Et abierunt oēs manducare ⁊ bibere ⁊ epulari:⁊ dare munera his q̄ ñ habebāt vt epulent. Magnifice eī sūt exaltati vbis

quibꝰ edocti sunt. Et congregati sunt uniuersi in hierusalem celebrare leticiam: ſm testamentum domini dei israhel.

¶ Explicit liber esdre terci⁹ Incipit esdre quartus.

Liber esdre prophete secundus. filij sarei. filij azarei. filij elchie. filij sadanie. filij sadoch. filij achitob. filij achie. filij phinees. filij heli. filij amerie. filij asiei. filij marimoth. filij arna. filij ozie. filij borith. filij abissei. filij phinees. filij eleazar. filij aaron ex tribu leui: qui fuit captiuus in regione medorum in regno artarxersis regis persarum. Et factum est verbum domini ad me dicens. Vade et nuncia populo meo facinora ipsorum et filijs eorum iniquitates quas in me admiserunt: vt nuncient filijs filiorum quia peccata parentū ipsorum in illis creuerunt. Obliti em̃ mei sacrificauerunt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos de terra egipti: de domo seruitutis? Ipsi autem irritauerunt me: & consilia mea spreuerunt. Tu autez excute comam capitis tui: et proice omnia mala super illos: quoniam non obedierunt legi mee. Populus autem est indisciplinat⁹. Vsqzquo eos sustinebo quibꝰ tanta beneficia contuli? Reges multos propter eos subuerti: pharaonem cum pueris suis et omnem exercitum eius percussi. Omnes gentes a facie eorum perdidi: et in oriente prouinciaz duarum populos Tyri et sydonis dissipaui: et omnes aduersarios eoruz interfeci. Tu vero loquere ad eos dicens. Hec dicit dominus. Nempe ergo vos per mare transmeaui: et plateas vobis inicio munitas exhibui. Ducē vobis dedi moysē et aaron sacerdotem: lucem vobis per columnam ignis prestiti: et magna mirabilia feci in vobis. Vos autem mei obliti estis dicit domin⁹. Hec dicit dominus omnipotens. Coturnix vobis in signo fuit: castra vobis ad tutelam dedi et illic murmuraſtis: et non triumphaſtis in nomine meo de perditione inimicorum vestroz: sed adhucnuncusqꝫ murmuraſtis. Vbi sūt beneficia que prestiti vobis? Nonne in deserto cum esuiretis proclamaſtis ad me dicentes: vt quid nos in desertum istud adduxisti interficere nos? Melius nobis fuerat seruire egiptijs: q̃ mori in deserto hoc. Ego dolui gemitus vestros: et dedi vobis manna in escaz. Panem angelorum manducaſtis. Nonne cum sitiretis petram excidi: et fluxerunt aque in saturitate? Propter estus folijs arborum vos texi. Diuisi vobis terras pingues: chananeos et phereseos & philistinos a facie vestra proieci. Quid faciaz vobis adhuc dicit dominus. Hec dicit dominus omnipotens. In deserto cum essetis in flumine amorreo scientes et blaſphemantes nomen meum: non ignez vobis pro blaſphemijs dedi: sed mittens lignum in aquam dulce feci flumen. Quid tibi faciam iacob? Noluisti obedire iuda. Transferam me ad alias gentes: et dabo eis nomen meuz: vt custodiant legitima mea. Quoniaz me dereliqstis: et ego vos derelinquam. Petentibus vobis a me misericordiaz non miserebor: quando invocabitis me ego non exaudiaz vos. Maculaſtis enim manus vestras sanguine: et pedes vestri impigri sunt ad cōmittenda homicidia. Non quasi me dereliqstis: sed vosipsos dicit dominus. Hec dicit domin⁹ omnipotens. Nōne ego vos rogaui vt pater filios et vt mater filias et vt nutrix puulos suos: vt essetis mihi in populum et ego vobis in deum. et vos mihi in filios. & ego vobis in patrem? Ita vos collegi. vt gallina pullos suos sub alas suas. Modo autem quid faciam vobis? Proiciam vos a facie mea. Oblationem cum mihi attuleritis auertam faciem meaz a vobis. Dies enim festos vestros et neomenia et circūcisiones repudiaui. Ego misi pueros meos prophetas ad vos: quos acceptos interfeciſtis: et laniaſtis corpora eorū: quorum sanguinem exquiram dicit domin⁹. Hec dicit dominus omnipotens. Domus vestra deserta est. Proiciam vos sicut ventus stipulam: et filij procreationem non facient: quoniaz mandatum meum neglexerunt. et quod malum est coram me fecerunt. Tradam domus vestras populo venienti qui me non audientes credunt: q̃bus signa non ostendi facient que precepi. Prophetas non viderunt: et memorabunt

iniq̃tatum eorum. Testor populi venientis gratiam: cuius paruuli exultant cum letitia me nõ videntes oculis carnalibus: sed spiritu credentes que dixi. Et nunc frater aspice que gloria: et vide populum venientem ab oriente: quibus dabo ducatum abraham. ysaac ⁊ iacob et osee ⁊ amos et michee et iohel et abdie et ione ⁊ naum et abacuc. sophonie. aggei. zacharie et malachim qui et angelus domini vocatus est.

Capitulum .II.

Hec dicit dominus. Ego eduxi populum istum de seruitute: quibus mandata dedi per pueros meos pphetas quos audire noluerunt: sed irrita fecerunt mea consilia. Mater que eos generauit dicit illis. Ite filij: quia ego vidua sum et derelicta. Educaui vos cum leticia. et amisi vos cum luctu et tristicia. Quoniam peccastis coram domino deo vestro: et quod malum est coram eo fecistis. Modo autem quid faciaz vobis? Ego vidua sum ⁊ derelicta. Ite filij: ⁊ petite a domino misericordiam. Ego autem te pater testem inuoco super matrem filiorum qui noluerũt testamentum meum seruare: vt des eis cõfusionem et matrem eorum in direptiõem: ne generatio eorum fiat. Dispergantur in gentes nomina eorum: deleantur a terra. quoniaz spreuerunt sacramentum meum. Ue tibi assur: qui abscõdis iniquos penes te. Gens mala memorare quid fecerim zodome ⁊ gomorre: quorum terra iacet in piceis glebis et aggeribus cinerum. Sic dabo eos qui me non audierunt: dicit dominus omnipotens. Hec dicit dominus ad esdram. Nuncia populo meo: quoniaz dabo eis regnum hierusalem quod daturus eram israhel. Et sumam mihi gloriam illorum: et dabo eis tabernacula eterna que preparaueram illis. Lignum vite erit illis in odore vngenti: et non laborabunt neq3 fatigabuntur. Ite: et accipietis. Rogate vobis dies paucos. vt immorentur. Jam paratum est vobis regnum. Uigilate. Testare celum et terram. Contriui enim malum et creaui bonum: quia viuo ego dicit dominus. Mater amplectere filios tuos: educ illos cuz leticia. Sicut columba confirma pedes eorum. quoniam te elegi dicit dominus. Et resuscitabo mortuos de locis suis: et de monumentis educaz illos: quoniaz cognoui nomen meum in israhel. Noli timere mater filiorum: quoniam te elegi dicit dominus. Mittam tibi adiutoriũ pueros meos ysaiam ⁊ hieremiaz: ad quorum consilium sanctificaui et parauí tibi arbores duodecim: grauatas varijs fructibus. et totidem fontes fluentes lac et mel: et montes immensos septem habentes rosaz et lilium: in quibus gaudio implebo filios tuos. Uidua iustifica: pupillo iudica. egenti da. orphanũ tuere. nudũ vesti: confractũ ⁊ debilez cura. claudũ irridere noli: tutare mancũ: et tecũ ad visionez claritatis mee admitte. Senẽ ⁊ iuuenez inẽ muros tuos serua: mortuos vbi inueneris signans ꝯmẽda sepulchro: ⁊ dabo tibi prĩaz cessionẽ in resurrectõe mea. Pausa ⁊ qesce ꝓlus meus: quia veniet reqes tua. Nutrix bona nutri filios tuos: ꝓfirma pedes eoꝝ. Seruos quos tibi dedi: nemo ex eis interiet. Ego emẽ eos requiram de numero tuo. Noli fatigari. Cũ emẽ venerit dies pressure et angustie alij plorabunt et tristes erũt: tu aũt hilaris ⁊ copiosa eris. Uelabũt gentes: ⁊ nil aduersus te poterunt: dicit dñs. Man⁹mee tegent te: ne filij tui gehennam videant. Jocundare mater cũ filijs tuis: quia ego te eripiam dicit dñs. Filios tuos dormientes memorare: quoniam ego eos educam de latebris terre ⁊ misericordiaz cũ illis faciaz: qm̃ misericors sum dicit domin⁹omnipotens. Amplectere natos tuos vsqdũ venio et prestem illis misericordiam: qm̃ exuberant fontes mei: et gratia mea ñ deficiet. Ego esdras preceptuz accepi a domino in monte oreb: vt irez ad israhel. Ad quos cũ venirem reprobauerunt me: et respuerunt mandatuz dñi. Ideoqz vobis dico gentes: q̃ auditis ⁊ intelligitis. Expectate pastorẽ vestr̃: requiẽ eternitatis dabit vobis: quoniã in proximo est ille qui in fine seculi aduenier. Parati estote ad ꝑmia regni: quia lux perpetua lucebit vobis. p eternitatẽ temporis. Fugite umbraz seculi hui⁹. Accipite iocũditatẽ glorie vre. Ego testor palaz saluatorem meũ: comendatuz

donum accipite et iocundamini: gracias agentes ei qui vos ad celestia regna vocauit. Surgite et state: et videte numerum signatoꝝ in conuiuio domini. Qui se de vmbra seculi transtulerũt: splendidas tunicas a dño acceperunt. Recipe sion numerum tuũ: et conclude candidatos tuos qui legez domini compleuerunt. Filioꝝ tuoꝝ quos optabas plenus est numerus. Roga imperiũ domini: vt sãctificetur populus tuus qui vocatus est ab inicio. Ego esdras vidi in monte sion turbam magnã quaz numerare non potui: et omnes canticis collaudabant dominuz. Et in medio eoruz erat iuuenis statura celsus. eminentioꝝ omĩbus illis: ⁊ singulis capitibus eorum ponebat coronas: et magis exaltabatur. Ego autẽ miraculo tenebar. Tunc interrogaui angeluz: et dixi. Qui sunt hij domine? Qui respondens dixit mihi. Hij sunt qui mortalem tunicam deposuerunt: et immortalem sumpserunt: et confessi sũt nomen dei. Modo coronantur et accipiũt palmas. Et dixi angelo. Ille iuuenis quis est qui eis coronas imponit: et palmas in manus tradit? Et respondens dixit mihi. Ipse est filius dei: quem in seculo confessi sunt. Ego autez magnificare eos cepi: qui fortiter pro nomĩe domini steterũt. Tunc dixit mihi angelus. Vade: annuntia populo meo qualia et quanta mirabilia domini dei vidisti.

¶ Capitulum. .III.

Anno tricesimo ruine ciuitatis erã in babilone: et conturbatus sum super cubiculo meo recũbens. Et cogitationes mee ascendebant super coz meuz: quoniaz vidi desertionez sion: et abundanciaz eoꝝ q̃ habitabant ĩ babilone. Et ventilatus est spiritus meus valde. Et cepi loqui ad altissimũ verba timorata. et dixi. O dñator domine tu dixisti ab inicio quando plantasti terraz et hoc solus: et iperasti populo et dedisti adaz corpus mortuũ: sed et ipsum figmentũ manuũ tuaruz erat. et in sufflasti in eũ spiritũ vite. et factus est viuens coraz te: et induxisti eũ in paradiso quẽ plantauerat dextera tua. añ q̃ terra aduentaret. Et huic mandasti dili gere viam tuaz ⁊ pretериuit eam: et statim instituisti in eum mortez et in nacionibus eius: et nate sunt gentes et tribus ⁊ populi et cognationes quaꝝ non est numerus. Et ambulauit vnaqueq̃ gens in voluntate sua: et mira agebant coraz te: et spernebant precepta tua. Iteꝝ autem in tempore induxisti diluuiũ super ĩhabitantes seculum: et perdidisti eos. Et factũ est in vnoquoq̃ eoꝝ sicut ade mori: sic hijs diluuiũ. Dereliquisti autez vnũ ex hijs noe cuz domo sua: et ex eo iusti omnes. Et factum est cũ cepissent multiplicari q̃ habitabant super terraz: et multiplicauerũt filios et populos et gentes multas: ⁊ ceperunt iterato impietatez facere plusq̃ priores. Et factũ est cũ iniquitatem facerent coraz te: elegisti tibi virum ex hijs cui nomen erat abraham. Et dilexisti eũ: et demonstrasti ei soli voluntatẽ tuaz. Et dispositisti ei testamentũ eternũ: et dixisti ei vt nonunq̃ derelinqueres semen ei⁹. Et dedisti ei ysaac: ysaac dedisti iacob. et esau. Et segregasti tibi iacob: esau aũt separasti. Et factus est iacob in multitudine magna. Et factũ est cum educeres semen eius ex egipto: adduxisti super montez syna. Et inclinasti celos ⁊ statuisti terram. et commouisti orbem. et tremere fecisti abissos. et conturbasti seculũ: et transiit gloria tua portas quatuor ignis et terremotus. et spiritus. ⁊ gelu. vt dares semini iacob legem: et generationi israel diligentiam. Et non abstulisti ab eis cor malignũ: vt faceret lex tua in eis fructũ. Cor em̃ malignũ baiulans primus adam transgressus et victus est: sed et omnes qui de eo nati sunt. Et facta est permanẽs infirmitas et lex cũ corde ꝑpli cũ malignitate radicis: ⁊ discessit quod bonũ est: ⁊ mansit malignũ. Et transierunt tempora ⁊ finiti sunt anni: ⁊ suscitasti tibi seruũ noie dauid: et dixisti ei edificare ciuitatez nois tui: ⁊ offerre ibi in eatez thus ⁊ oblatões. Et factũ est hoc annis multis: ⁊ dereliq̃rũt q̃ habitabãt ciuitatẽ in oĩbꝰ faciẽtes sicut fecit adam ⁊ oẽs generatões eius. Vtebãtur em̃ ⁊ ipsi corde maligno. Et tradidisti ciuitatẽ tuaz in manibus inimicoꝝ tuoꝝ. Nunquid meliora faciunt q̃ habitãt babilonez? Et propter hoc dominabitur syon.

Factum est cum venissem huc et vidissem impietates quarum non est numerus: et delinquētes multos: vidit anima mea hoc triceſimo anno et excessit cor meum: quoniam vidi quomodo sustines eos peccantes et pepercisti impie agentibus: et perdidisti populum tuum. et conseruasti inimicos tuos: et non significasti. Nihil memini quomodo debeat derelinqui via hec. Nunquid meliora facit babilon q̄ syon. aut alia gens cognouit te preter israhel? Aut que tribus crediderunt testamentis tuis sicut iacob? Quarum merces non cōparauit: neq; labor fructificauit. Pertrānsiens enim pertransiui in gentibus: et vidi abundantes eas: et non memorantes mādatorum tuorum. Nunc ergo ponder a instatera nostras iniquitates et eorum qui habitant in seculo: et non inuenietur nomen tuum nisi in israhel. Aut quando nō peccauerunt in conspectu tuo qui habitāt terram: aut que gens sic obseruauit mandata tua? Nos quidem per nomina inuenies seruasse mandata tua: gentes autem non inuenies.

Capitulum .IIII.

Et respondit ad me angelus qui missus est ad me cui nomen huriel et dixit mihi. Excedēs excessit cor tuum in seculo hoc: et comprehendere cogitas viam altissimi. Et dixit. Ita domine meus. Et respondit mihi et dixit. Tres vias missus sum ostendere tibi: et tres similitudines proponere coram te. de quibꝰ mihi si renunciaueris vnam ex bijs: et ego tibi demonstrabo viam quam desideras videre: et docebo te vnde sit cor malignum. Et dixi. Loquere domine me⁹. Et dixit ad me. Vade ponder a mihi ignis pondus: aut mensura mihi flatum venti: aut reuoca mihi diem que preterijt. Et respondi et dixi. Quis natorum poterit facere vt me interroges de bijs? Et dixit ad me. Si essem interrogans te dicens. quante habitatiōes sunt in corde maris. aut quante vene sunt in principio abissi. aut quante vene sunt super firmamentū: aut qui sunt exitus paradisi: diceres mihi fortassis. in abissum ñ descendi: neq; ī infernū adhuc. neq; in celū vnq̄ ascendi. Nunc autem non interrogaui te nisi de igne et vento. et die per quem transisti: et a quibꝰ separari non potes: et nō respondisti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu que tua sunt: tecum coadolescentia nō potes cognoscere. Et quomō poterit vas tuum capere altissimi viam: et iam exteritus corrupto seculo intelligere corruptōnez euidentē in facie mea? Et dixi illi. Melius erat nos non esse q̄ adhuc viuētes viuere in impietatibꝰ et pati: et non intelligere de qua re. Et rñdit ad me et dixit. Proficiscēs profectus sum ad siluam lignor campi: et cogitauerunt cogitationem: et dixerunt. Venite et eam⁹ et faciam⁹ ad mare bellū: vt recedat corā nobis: et faciam⁹ nobis alias siluas. Et similiter fluct⁹ maris: et ipsi cogitauerunt cogitatōez et dixerunt. Venite ascendentes debellem⁹ siluas campi: vt et ibi consūmem⁹ nobismetipsis aliam regionē. Et factus est cogitat⁹ silue in vanū. Venit em̄ ignis et consumpsit eam. Similiter et cogitat⁹ fluctuū maris. Stetit em̄ arena: et prohibuit eos. Si em̄ esses iudex vor: quem inciperes iustificare aut quē condēnare? Et rñdi et dixi. Altiq; vanā cogitatōnem cogitauerunt. Terra em̄ data est silue: et mari locus. portare fluctus suos. Et rñdit ad me: et dixit. Bene tu iudicasti. Et q̄re non iudicasti tibimetipsi? Quēadmodum em̄ terra silue data est. et mare fluctibus suis: sic q̄ super terram inhabitant q̄ sūt super terraz intelligere solūmodo possunt: et q̄ super celos que super altitudinē celor. Et respondi et dixi. Deprecor te domine: vt mihi det sensus intelligendi. Non em̄ volui interrogare de superioribꝰ tuis: sed de bijs q̄ pertranseūt p nos q̄tidie: q̄m q̄d israel dat⁹ in opprobriū gentibꝰ quez dilexisti populū: datus est tribubus impijs. et lex patrum nostror in interitū deducta est. et dispositōnes scripte nusq̄ sunt: et pertransiuim⁹ de seculo vt locuste: et vita nrā stupor et pauor: et nec digni sum⁹ miserdiaz conseq̄. Sed q̄d faciet nomini suo quod īuocatū est super nos? Et de bijs interrogaui: et rñdit ad me et dixit. Si fueris plurimū scrutat⁹. freq̄nter miraberis. Quōm festinans festinat seculū pertrānsire. et nō capit portare q̄ in futuris tēporibꝰ iustis repromissa sunt: qm̄ plenum iniusticia est

seculum hoc et infirmitatibus. De quibus autem interrogas dicaz. Seminatum est eñ malum: et necdum venit destructio ipsius. Si ergo non inuersum fuerit quod seminatum est et discesserit locus vbi seminatum est malum: non veniet vbi seminatum est bonum. Quoniam gramem seminis mali seminatum est in corde adam ab inicio: et quantum impietatis generauit vsqz nunc: et generat vsqz cum veniat area. Estima autem apud te gramem mali seminis quantum fructum impietatis generauit: quando secate fuerint spice quaz non est numerus. qm magnam aream incipient facere. Et respondi et dixi. Quo et quando hec: Quare modici et mali anni nostri: Et respondit ad me: et dixit mihi. Non festines tu super altissimũ. Tu eñ festinas inaniter esse super ipsũ. Nam excessus tu⁹ multus. Nonne de hijs interrogauerunt anime iustoz in promptuarijs suis dicentes: vsquequo spero sic. ꝛ qñ veniat fruct⁹ aree mercedis nostre: Et respondit ad ea hieremiel archangelus et dixit. Quando implet⁹ fuerit numer⁹ seminũ in vobis: quoniaz in statera ponderauit seculũ et mensura mensurauit tempora. et numero nunerauit tempora: et non cõmouit nec excitauit vsqzdũ impleaf predicta mẽsura. Et respondi ꝛ dixi. O dñator dñe: sed et nos omnes pleni sum⁹ impietate. Et ne forte propter nos non impleanf iustoz aree: propter peccata inhabitantiũ super terraz. Et respondit ad me. et dixit. Vade et interroga pregnantez: si quando impleverit nouẽ menses suos adhuc poterit matrix eius retinere partũ in semetipsa. Et dixi. Non potest dñe. Et dixit ad me. In inferno. promptuaria aiaz. matrici assimilata sunt. Quemadmodũ eñ illa festinat que parit effugere necessitatez partus: sic et hec festiat reddere ea que commendata sunt. Ab inicio tibi demonstrabif de hijs q̃ concupiscis videre. Et respondi ꝛ dixi. Si inueni graciaz ante oculos tuos. etsi possibile est. etsi ydoneus sum: demonstra mihi si plusq̃ preterituz sit habet venire: aut plura pertransierunt supra q̃ futurũ est. Quid pertransiuit scio: quid aũt futurum sit ignoro. Et dixit ad me. Sta super terram partem: et demonstrabo tibi interpretationem similitudinis. Et steti et vidi: et ecce fornax ardens transijt coraz me. Et factum est cum transiret flamma: vidi et ecce superauit fumus. Post hec transijt coram me nubes plena aque: et immisit pluuiam impetu multaz. Et cum transisset impetus pluuie: superauerunt in ea gutte. Et dixit ad me. Cogita tibi. Sicut crescit pluuia ampliusq̃ gutte et ignis q̃ fumus: sic superabũdauit que transiuit mensura. Superauerũt autem gutte et fumus. Et orani ꝛ dixi. Putas viuo vsqz in diebus illis: Vel quid erit in dieb⁹ illis: Respondit ad me et dixit. De signis de quibus me interrogas ex parte possum tibi dicere: de vita autem tua non sum missus dicere tibi: sed nescio.

Capitulum. .V.

De signis autem: ecce dies venient in quibus apprehendentur qui inhabitant terrã in cẽsu multo: ꝛ abscondetur veritatis via et sterilis erit a fide regio: et multiplicabif iniusticia super hanc quam ipse tu vides et super quaz audisti olim: et erit impositu vestigio quam nunc vides regnare regionem: et videbunt eam desertam. Si autem tibi dederit altissim⁹ viuere videbis post terciã tubaz: ꝛ reluceset subitu sol noctu. ꝛ luna ter in die: et de ligno sanguis stillabit. et lapis dabit vocẽ suam: et ppli ꝛmouebũf. et regnabit quẽ non sperant q̃ inhabitant super terrã: ꝛ volatilia cõmigratõez facient: ꝛ mare sodomiticũ pisces reijciet: et dabit vocẽ noctu quaz non nouerant mlti. Omnes autez audient vocem ei⁹. Et chaos fiet per loca multa. et ignis frequenter remittef. et bestie agreste transmigrabunt: et mulieres menstruate parient monstra. et in dulcibo aquis salse inuenienf: et amici omnes semetipsos expugnabũt: et abscondef tunc sensus et itellect⁹ separabif in prõptuariũ suũ. et quere f a multis et non inuenief: ꝛ mltiplicabif iniusticia et incõtinẽcia sup terrã. Et interrogabit regio proxiaz suam et dicet. Nũquid per te transijt iusticia iustum faciens: Et hoc negabit. Et erit i illo tempore: et sperabũt homines et non ipetrabũt: laborabũt. ꝛ nõ dirigenf vie eoz. Hec signa dicere tibi pmissum est mihi. Et

si orauerís itꝝ et ploraueris sicut et nūc. et ieiunaueris septem diebus: audies itꝝrato boꝝ maiora. Et euigilaui. et corpus meū boꝝruit valde: et anima mea laborauit vt deficeret. Et tenuit me q̄ venit angelus q̄ loquebaꝫ in me: et confortauit me ⁊ statuit me super pedes. Et factū est in nocte secūda: ⁊ venit ad me salathiel dux populi: et dixit mihi. Vbi eras? Et q̄re vultꝰ tuus tristis? Aut nescis qm̄ tibi creditus ē israel in regione transmigratōnis eorum? Exurge ergo et gusta panem: et non derelinquas nos sicut pastoꝝ gregez suū in manibus lupoꝝ malignoꝝ. Et dixi ei. Elade a me: et non appropies ad me. Et audiuit vt dixi: ⁊ recessit a me. Et ego ieiunaui diebus septem vlulans ⁊ plorans: sicut mihi mandauit vriel angelus. Et factū est post dies septez: ⁊ itꝝ cogitatōnes cordis mei moleste erant mihi valde. Et resumpsit anima mea spm̄ intellectꝰ: ⁊ itꝝ cepi loqui coram altissimo ꝓmones. Et dixi. Dn̄ator domine ex omni silua terre ⁊ ex omnibus arboribus eius elegisti vineam vnicam: et ex omni terra orbis elegisti tibi foueam vnam: et ex omnibus floribus orbis elegisti tibi lilium vnum: ⁊ ex omnibus abissis maris replesti tibi riuum vnum: et ex omnibus edificatis ciuitatibꝫ sanctificasti tibimetipsi sion: et ex omnibꝫ creatis volatilibꝫ nominasti tibi colūbam vnam: et ex omnibus plasmatis pecoribꝫ puidisti tibi ouem vnam: et ex omnibus multiplicatis pl̄is acquisiuisti tibi pl̄m vnum: ⁊ ab omnibꝫ probatam legē donasti huic quem desideraſti pl̄o. Et nunc domine vt quid tradidisti vnum pluribus? Et preparasti sup vnam radicem alias: ⁊ dispersisti vnicum tuum in multis. Et conculcauerūt eum q̄ conf̄dicebant spōsionibꝫ tuis: q̄qꝫ tuis testamētis non credebant. Etsi odiens odisti pl̄um tuū: tuis manibꝫ debet castigari. Et factū est cū locutꝰ esseꝫ ꝓmones: ⁊ missus ē angelus ad me q̄ ante venerat ad me p̄teri ta nocte: ⁊ dixit mihi. Audi me ⁊ instruaz te: ⁊ intende mihi ⁊ adiciam coraz te. Et dixi. Loq̄re dn̄e meus. Et dixit ad me. Valde tu in excessu mentis factus es p̄ israel. Anplus dilexisti eū: q̄ qui eū fecit? Et dixi ad eum. Non dn̄e: sed dolens locutꝰ sum. Torq̄nt em̄ me renes mei per omnem boram querentem apprehēdere semitam altissimi: et inuestigare partez iudicij eius. Et dixit ad me. Non potes. Et dixi. Quare domine? Ad quid nascebar: aut quare nō fiebat matrix matris mee mihi sepulcrum. vt nō viderem laborem iacob. et defatigatōnem generis isrl̄? Et dixit ad me. Numera mihi que necdum venerant. et collige mihi dispersas guttas. Et reuirida mihi aridos flores. et aperi mihi clausa promptuaria: et produc mihi inclusos in eis flatus. Demonstra mihi vocis ymaginez: ⁊ tunc oñdam tibi laborem quem rogas videre. Et dixi. Dn̄atoꝝ dn̄e: quis em̄ est q̄ potest hec scire. nisi q̄ cum hominibꝫ habitatōez non habet? Ego autem insipiens: et quomodo potero dicere de hijs quibꝫ me inf̄rogasti? Et dixit ad me. Quomodo non potes facere vnuz de hijs que dicta sunt: sic nō poteris inuenire iudicium meum: aut in fine caritatē quaz populo promisi. Et dixi. Sed ecce domine: tu prope es hijs qui in finem sunt. Et quid facient qui antē me fuerunt: aut nos aut hij qui post nos? Et dixit ad me. Corone assimulabo iudicium meum. Sicut non nouissimoꝝ tarditas: sic nec priorum velocitas. Et respondi et dixi. Nec poteras facere eos qui facti sunt. et q̄ sunt. ⁊ qui futuri sunt in vnum: vt celerius iudicium tuum ostendas? Et respōdit ad me: et dixit. Non potest festīare creatura super creatorem: nec sustinere seculum eos q̄ in eo creandi sunt in vnum. Et dixi. Quomodo dixisti seruo tuo qm̄ viuificans viuificasti a te creataz creatur̄ in vnū ⁊ sustinebat creatura: poterit et nūc portare pñtes in vnū. Et dixit ad me. Inf̄roga matricē mulieris: ⁊ dices ad eā. Etsi paris: q̄re p̄ tempus? Roga g̃ eaz: vt det decē in vnū. Et dixi. Nō vtiq̄ poterit: sed ꝓm tempus. Et dixit ad me. Et ego dedi matricem terre hijs q̄ seminati sunt sup eam p̄ tempꝰ. Quēadmodū em̄ infans nō parit ea q̄ senū sunt: sic ego disposui a me creatū seculū. Et interroga uiꝫ dixi. cū iaz dederis mihi viaz: loquar corā te. Naz mr̄ nr̄ā de qua dixisti mihi. adhuc iuuenis est: iam senectuti appropinq̄t. Et respondit ad me. ⁊ dixit. Inf̄roga eaz que parit: ⁊ dicet tibi. Dices em̄ ei. Quare quos pepisti nūc non sunt similes hijs qui ante. si minores

statura: Et dicet tibi et ipsa. Alij sunt qui in iuuentute virtutis nati sunt: et alij qui sub tempore senectutis deficiente matrice sunt nati. Considera ergo et tu quoniã minori statura estis pre hijs qui ante vos: et qui post vos minori q̃ vos. quasi iaz senescentes creature et fortitudinem iuuentutis pretereuntes. Et dixi. Rogo domine si inueni graciam ante oculos tuos: demonstra seruo tuo per quem visites creaturaz tuam.

¶ Ca. VI.

Et dixit ad me. Jnicio terreni orbis et añq̃ starent exit⁹ scli. ⁊ añq̃ spirarẽt cõuentiones vẽtor. et añq̃ sonarent voces tonitruum. ⁊ antեq̃ splẽderent nitores chorusatõnum: ⁊ antեq̃ cõ firmarentur fundamenta paradisi. antեq̃ viderent decori flores. et añq̃ ꝑfirmarent mote vtutes. antեq̃ colligerent innumerabiles milicie angelorum: et antեq̃ extollerent altitudines aeris. et antեq̃ nominarent mensure firmamentor: ⁊ antեq̃ estuarent camini in syon: et antեq̃ inuestigarentur presentes anni: ⁊ antեq̃ abalienarent eor q̃ nunc peccant adinuentões et consignati essent q̃ fidem thesauri sauerũt tunc cogitaui et facta sunt per me solũ et ñ p aliũ: et finis p me et ñ p aliũ. Et rñdi et dixi. Que erat sepatõ tpm: Aut qñ prioris finis: ⁊ seqntis inicij: Et dixit ad me. Ab abraam vsq; ad ysaac qñ nati sunt ab eo iacob et esau: manus iacob tenebat ab inicio calcaneũ esau. Finis em̃ hui⁹ seculi esau: et ꝓncipiũ seqntis iacob. Domis manus int calcaneum ⁊ manũ. Aliud noli q̃rere esdra. Et rñdi et dixi. O dñator dñe. si iueni grãm ante oculos tuos: oro vt demõstres huo tuo finem signor tuor: quor p tem mihi demõstrasti nocte pcedente. Et rñdit: et dixit ad me. Surge sup pedes tuos: ⁊ audi vocẽ plenissimam sonit⁹. Et erit siẽ ꝓmotõ: nec ꝓmouebit loc⁹ in quo stes sup eũ. Jdeo cũ loquit tu nõ expaueas: qm̃ de fine verbũ. et fundamentũ terre ĩtelligit: qm̃ de ipsis sermo tremiscit et cõmouebit. Scit em̃ qm̃ finem eor oportet ꝓmutari. Et factum est cũ audissem surrexi sup pedes meos: et audiui. et ecce vox loqns: et sonus eius sicut sonus aquar multar. Et dixit. Ecce dies veniunt: et erit qñ appropinquare incipiam vt visitem habitantes in terra: ⁊ quando inquirere incipiam ab eis qui iniuste nocuerunt iniusticia sua: ⁊ quando supleta fuerit humilitas syon et cũ superscignabit seculum qd incipiat pertranfire: hec signa faciam. Libri aperient ante facie firmamenti. et omnes videbunt simul: et anniculi infantes loqnt vocibus suis: et pregnantes immaturos parient infantes triũ et quatuor mensiũ. et viuent ⁊ suscitabunt. Et subito apparebũt semenata loca non seminata: et plena promptuaria subito inuenient vacua: et tuba canet cũ sono: quam cũ omnes audierint subito expauescent. Et erit in illo tempore debellabũt amici amicos. vt inimici: ⁊ expauescet terra cũ hijs. Et vene fontium stabũt: ⁊ non decurrent in horis trib⁹. Et erit omnis q̃ derelictus fuerit ex omnib⁹ istis q̃b⁹ predixi tibi: ipse saluabit: et videbit salutare meum et finem seculi vestri. Et videbũt q̃ recepti sunt hoies q̃ mortem ñ gustauert a natiuitate sua: et mutabit cor inhabitatiũ: et puertet in sensum aliũ. Delebit em̃ malũ: ⁊ extiguet dolus. Jflorebit at fides: et vincetur corruptela: et oñdet veritas q̃ sine fructu fuit dieb⁹ tantis. Et factum est cũ loquerer mihi: et ecce paulatim intuebar super eũ ante quem stabam: ⁊ dixit ad me hec. Veni tibi oñdere tempus venture noctis. Si q̃ iter rogaueris. ⁊ iter ieiunaueris septẽ dieb⁹: iter tibi renũciabo hor maiora p diẽ q̃ audiui. Audita est em̃ vox tua apd altissimũ. Videt ei fortis directõez tuã: ⁊ puidit pudiciciã quã a iuuẽtute tua habuisti: ⁊ pt̃ hoc misit me demõstrare tibi hec oia: ⁊ dicere tibi. Cõfide ⁊ noli timere ⁊ noli festiare cũ poribus tpib⁹ cogitare vana vt ñ pperes a nouissimis tpib⁹. Et factũ est post hec fleui iter: et similiter ieiunaui septem dieb⁹: vt supleam tres ebdomadas q̃ dicte sunt mihi. Et factũ est in octaua nocte et cor meũ turbabat iterato ĩ me: et cepi loq̃ coram altissimo. Jnflammabat em̃ spũs me⁹ valde: et aia mea anxiabat: et dixi. O dñe loqns locut⁹es ab initõ creature in ꝓmo die dicens. Fiat celũ et tra: ⁊ tuũ verbũ opus pfectũ. Et erat tunc spũs: ⁊ tenebre circumferebant et silentium: sonus vocis hominis nondu erat abs te. Tũc dixisti de thesauris eius pferri lumen lumio sum: quo appareret opus tuũ. Et die scdo

creasti spm firmamenti: et imperasti ei vt diuideret et diuisionem faceret inē aquas: vt ps q̄daz sursum recederet ps vero deorsum maneret. Et tercia die ipasti aq̄s congregari. ī septima pte terre: sex vero ptes siccasti et consuasti: vt ex hijs sint coraz te mistrātia semiata a deo ⁊ culta. Verbū em̄ tuū pcessit: ⁊ opus statim fiebat. Processit em̄ subito fructꝰ multitudīs imensus: ⁊ cō cupīe gustus multiformes: et flores colore imutabili ⁊ odores odoramīti inuestigabiles. Et die ̄cio hec facta sunt. Quarta aūt die impasti fieri sol̄ splendorē: lune lumē. stellaꝝ dispositōez: ⁊ impasti eis vt seruirēt futuro plasmato homī. Quīto aī die dixisti septime pti vbi erat aq̄ congregata vt pcrearet aīalia et volatilia ⁊ pisces: ⁊ ita fiebat. Aqua muta. ⁊ sine aīa q̄ dei nutu iubebāt aīalia faciebat: vt ex hoc mirabilia tua narrent. Et tūc psuasti duas aīas: nomen vni vocasti enoch. ⁊ nomē scō vocasti leuiathan: et sepasti ea ab alterutro. Non em̄ poterat septima ps vbi erat aqua congregata capere ea. Et dedisti enoch vnā ptem q̄ siccata ē tercia die vt habitet ī ea: vbi sunt montes mille. Leuiathan aī dedisti septīam ptem humidam: ⁊ suasti eaz vt siat in deuoratōem q̄bo vis ⁊ q̄n vis. Sexto aī die impasti terre vt crearet coraz te iumentaz bestias ⁊ reptilia: ⁊ sup hijs adaz. quē pstituisti ducē sup oīb factis q̄ fecisti: ⁊ ex eo educimur nos oēs quenq̄ elegisti pl̄m. Hec aī omnia dixi corā te dñe qz pt̄ nos creasti seculū. Residuas aī gentes ab adaz natas dixisti eas nil esse: ⁊ qm̄ saliue assimulate sunt: et q̄si stillicidiū de vase simulasti abūdantiaz eoꝝ. Et nunc dñe ecce iste gētes q̄ in nihilū deputate sunt ceperī dnāri nr̄i et deuorare: nos aī pl̄us tuus quez vouisti pr̄iogenitū. vnigenitū emulatorem tuū traditi sumꝰ in manib eoꝝ. Etsi pt̄ nos creatū est seculū: q̄re non hereditatem possidemꝰ cum seculo: Elsq̄quo hec.

Capitulum. VII.

Et factum est cū finisset loq̄ verba hec: missꝰ ē ad me āgelus q̄ missus fuerat p̄mis noctib: ⁊ dixit ad me Surge esdra ⁊ audi p̄mones q̄s veni loqui ad te. et dixi. Loq̄re deus meꝰ. Et dixit ad me. Mare positū est in spacioso loco vt eēt altū ⁊ īmensū: erit aī ei introitꝰ ī angusto loco positus: vt esset similis fluminibus. Quis em̄ volens voluerit ingredi mare et videre eum vel dñari eius: si nō transierit angustū. ī latitudinē venire q̄o poterit: Item aliud. Ciuitas est edificata. ⁊ posita ī loco campestri: est aī plena oīm bonoꝝ. Introitꝰ eius angustꝰ ⁊ in precipiti positꝰ: vt esset a dextris q̄dem ignis. a sinistris aq̄ alta: semita aī est vna sola inē eos posita. hoc est inē ignem ⁊ aquam: vt non capiat semita nisi solūmodo vestigiū homis. Si aī dabiē ciuitas homini in hereditatem: si nunq̄ antepositū piculū ptransierit. q̄o accipiat hereditatē suam: Et dixi. sic dñe. Et dixit ad me. Sic est ⁊ israel ps. Propter eos em̄ feci seculū: ⁊ qñ transgressus est adam pstitutōnes meas: iudicatū est q̄ factū est. Et facti sunt introitꝰ huiꝰ seculi angustiꝫ dolentes ⁊ laborioſi: pauci aī ⁊ mali et piculoꝝ pleni. et labore magnope fulti: nam maioris seculi introitꝰ spacioſi ⁊ securi: et facientes immortalitatis fructū. Si ergo ingredientes ñ ingressi fuerīt. q̄ viuūt angusta ⁊ vana hec: non poterīt recipere q̄ sunt reposita. Nunc g̃ quare pturbaris cū sis corruptibilis: ⁊ q̄d moueris tu cum sis mortalis: Et q̄re non accepisti ī corde tuo q̄d futuꝝ: sed q̄d in p̄nti: Respōdi ⁊ dixi. Dñator dñe: ecce dispoſuisti lege tua: q̄m iusti hereditabūt hec. Impij aī pibunt: iusti aī ferent angusta sperantes spacioſa. Qui em̄ impie gesserūt: ⁊ angusta passi sunt: ⁊ spacioſa non videbūt. Et dixit ad me. Non est iudex sup deū: neq̄ intelligēs sup altissimū Pereunt em̄ multi p̄ntes: qz negligiē que antepoſita est dei lex. Mandans em̄ māda uit deꝰ venientib. q̄ venerunt: q̄d faciētes viuerent ⁊ q̄d obseruantes ñ punirenē. Iij aī non sunt psuasi ⁊ ptradixerīt ei: ⁊ constituerīt sibi cogitamē vanitatis. ⁊ posuerunt ibi circūuentōnes delictoꝝ: et supdixerūt altissimo non esse. ⁊ vias eiꝰ non cognouerunt: ⁊ legē eiꝰ spreuerūt et sponſiones eiꝰ abnegauerūt: ⁊ in legittimis eiꝰ fidem nō habuerīt. ⁊ opa eiꝰ non perfeceīrt. Propter hoc esdra vacua vacuis: ⁊ plena plenis. Ecce temp̄ veniet: et erit q̄n venient signa q̄ p̄dixi tibi. Et apparebit sponſa: et apparescens oñdetur q̄ nunc subducīē terra: ⁊ omnis qui liberatus est de predictis malis ipſe videbit mirabilia mea. Reuelabīē enim

filius meus ihesus cū hijs qui cū eo sunt: ⁊ iocundabunt᷑ q̄ relicti sunt in annis q̄dr̄i-gentis. Et erit p⁹ annos hos et morient᷑ fili⁹ me⁹ xp̄c: et omnes q̄ spiramentū hn̄t hoies et quert᷑ seculū in antiquū silentiū diebꝫ septē sicut ī ꝓrib⁹ iudicijs. ita vt nemo de-relinq̄tur et erit pt⁹ dies septē: ⁊ excitabit᷑ qđ nondū vigilat seculū: et morie᷑ corru-ptū. Et t̄ra reddet q̄ in ea dormiūt: et pul-uis q̄ in eo silentō habitant: ⁊ ꝓmptuaria, reddent q̄ eis ꝯmendatæ sunt aīe. Et reve-labit᷑ altissim⁹ sup sedem iudicij: ⁊ ptransi-būt miserie: ⁊ lōganimitas ꝯgregabit᷑. Iu-diciū aūt solū remanebit: veritas stabit: et fides cōualescet. Et op⁹ subseq̄t᷑. et merces oñdet᷑: et iusticie vigilabunt: et iniusticie ñ dñabunt᷑. Et dixi. Orim⁹ abrahaz ꝓpter so-domitas orauit et moyses p ꝓrib⁹ q̄ in des-to peccauerūt: et q̄ post eū p israel in diebꝫ achaz et samuelis et dauid p ꝯfractōne: et salomon p eis q̄ venet᷑ in sanctōem: ⁊ helí as pro hijs q̄ pluuiam accepet᷑ ⁊ pro mor-tuo vt viueret: et ezechias p ꝓphō in diebꝫ sennacherib: et multi pro multis. Si ergo modo q̄ñ corruptibile ī creuit. et iniusticia multiplicata est. ⁊ orauet᷑ iusti p impijs. q̄-re et nūc sic ñ erit? Et rñdit ad me ⁊ dixit. Oñs seculū nō est finis: gl̄ia in eo freq̄ns manet: ꝓpt᷑ hoc orauet᷑ pro inualidis. Di-es em̄ iudicij erit finis tp̄is hui⁹: et inicīū tp̄is future immortalitatis: in q̄ ptrās̄iuit corruptela soluta est intēperantia. abscisa est incredulitas: creuit aūt iusticia: orta est veritas. Tūc em̄ nemo poterit saluare eū q̄ perijt: neq; demergere q̄ vincit. Et rñdi⁹ dixi. Hic sermo meus p̄m⁹ ⁊ nouissim⁹: q̄m melius erat non dare t̄ram adam: vel cum iā dedisset coercere eū: vt ñ peccaret. Quid em̄ ꝓdest oīb⁹ in p̄nti viuere in tristicia: et mortuos sperare punitōem? O tu q̄d fecisti adam. Si em̄ tu peccasti ñ est fact⁹ solius tu⁹ casus: sed et nr̄ q̄ ex te aduenim⁹. Quid em̄ ꝓdest nobis si ꝓmissum ē nobis immor-tale tēpus: nos aūt mortalia opa egim⁹? Et q̄m predicta est nobis pennis spes: nos vo pessime vani facti sumus. Et q̄m reposita sunt nobis habitacula sanitatis ⁊ securita tis: nos vero male cōuersati sum⁹. Et q̄m reposita gloria altissimi ptegere eos q̄ tar-de quersati sunt: nos aūt pessimis vijs am-bulauim⁹. Et q̄m oñdet᷑ paradisus c⁹ fruct⁹ incorrupt⁹ pseuerat in quo est securitas et medela: nos vero non ingrediemur. In ḡtis em̄ locis conuersati sum⁹. Et q̄m sup stellas fulgebunt facies eor̄ q̄ abstinentiā habuerunt: nr̄e aūt facies sup tenebras ni-gre. Non em̄ cogitauim⁹ viuentes q̄ñ iniq̄tatem faciebam⁹. q̄ incipiem⁹ p⁹ mortem pati. Et rñdit ⁊ dixit. Hoc est cogitamentū certaminis qđ certabit q̄ sup terrā nat⁹ est hō. vt si vict⁹ fuerit paciat᷑ qđ dixisti. Si aūt vicerit recipiet qđ dico: q̄m hec ē via. quaz moyses dixit cum viueret ad pl̄m dicens. Elige tibi vitam vt viuas. Non credidert̄ aūt ei: sed nec p⁹ eam ꝓphetis. Sed nec mihi q̄ locut⁹ sum ad eos: q̄m non esset tristicia in ꝓditōem eor̄ sicut futur̄ est gaudiū sup eos q̄bus psuasa est salus. Et rñdi et dixi. Scio dñe q̄m vocat⁹ est altissimus miseri-cors ī eo miseriat᷑ hijs q̄ nondū seculo ad-uenerunt: ⁊ qđ miseret᷑ illis q̄ quersionez faci ūt in lege eius: et longanimis ē q̄m lō ganimitatē prestat hijs q̄ peccauerunt q̄s̄i suis opib⁹: ⁊ munific⁹ est q̄m quidez dona-re vult pro exigencijs: ⁊ multæ miscōie: q̄m multiplicat magis miscōias hijs qui p̄ntes sunt et q̄ preterierūt: et q̄ futuri sunt. Si em̄ non multiplicauerit miscōias suas nō viuificabit᷑ seculum cum hijs q̄ inhæredita bant in eo. Et donat: q̄m si non donauerit de bonitate sua. vt alleuen᷑ hij qui iniq̄ta-tem fecerunt de suis iniq̄tatibus: non po-terit decies millesima ps viuificari hoīm. Et iudex si non ignorauerit hijs q̄ curati sunt verbo eius. et deleuit multitudinem contemptōnum: non fortassis derelinque-ren᷑ innumerabili multitudine nisi pauci valde.

Ca. VIII.

Et respondit ad me: ⁊ dixit. Hoc se-culū fecit altissimus ꝓpter multos: futur̄ aūt ꝓpter paucos. Dicam aūt coraz te similitudinē esdra. Quō aūt inter-rogabis t̄ram et dicet tibi. q̄m dabit t̄ram multam magis vnde fiat fictile. paruū aūt puluerē vnde aur̄ fit: sic et act⁹ p̄ntis secu-li. Multi q̄dem creati sunt: pauci aūt salua-bunt᷑. Et respondi et dixi. Absorbe ergo anima sensum et denora quod sapis. Con-uenisti enim obaudire: et ꝓphetare voles? Nec em̄ tibi est datū spacium: nisi solūmō viuere. O dñe. si non ꝓmittes seruo tuo vt

oremus coram te. et des nobis semen cordi et sensui culturaz vnde fructꝰ fiat: vnde viuere possit oīs corruptꝰ q̄ portabit locum hoīs? Solus em̄ es: et vna plasmatō nos sumꝰ manuū tuaꝝ sicut locutꝰ es. Et qūo nunc in matrice plasmatū est corpus et p̄stas membra ꝯseruat̄ in igne ⁊ aqua tua creatō: ⁊ nouē mensibꝫ patit̄ tua plasmatō tuam creaturaz q̄ in ea creata ē: ipsuz at̄ qd̄ seruat et qd̄ seruat̄ vtraqꝫ seruabunt̄: seruataqꝫ qñqꝫ iteꝝ reddit matrix q̄ in ea creuerūt. Impasti em̄ ex ipsis membris hoc est mamillis p̄bere lac fructui mamillaꝝ: et vt nutriat̄ id qd̄ plasmatū est vsqꝫ in tēpꝰ aliqd̄: ⁊ postea disponas eum tue miscdie. Enutriuisti eū tua iustitia. ⁊ erudisti eū ī lege tua: ⁊ corripuisti eū tuo intellectu. et mortificabis eū vt tuaz creaturā: ⁊ viuificabis eū vt tuū opus. Si ergo ꝑdideris eū q̄ tantis laboribꝫ plasmatꝰ est: tuo iussu facile ē ordinari: vt et id qd̄ fiebat seruaret̄. Et nūc dñe dicam: de omni hoīe tu magis scis: de ꝓpl'o at̄ tuo ob quē doleo ⁊ de hereditate tua ꝓpt̄ quā lugeo. ⁊ ꝓpt̄ isrl' ꝓpt̄ quē tristis sum. ⁊ de iacob ꝓpt̄ quem doleo: ideo incipio orare corā te ꝑ me ⁊ ꝑ eis: qm̄ video lapsus nr̄os q̄ inhabitamꝰ terrā. Sed audiui celeritatē iudicis q̄ futurꝰ ē. Ideo audi vocē meaz: ⁊ intellige ꝑmonē meū: ⁊ loquar coram te. Iniciū verboꝝ esdre: p̄usq̄ assumeret̄. Et dixi. Dñe q̄ inhabitas scl'm et cuiꝰ oculi eleuati in supna ⁊ aere. ⁊ cuiꝰ thronꝰ īestimabilis ⁊ gloria incōprehēsibil': cui astat exercitꝰ angeloꝝ cū tremore. q̄ꝝ seruatō in vento ⁊ igni ꝯuertit̄: cuiꝰ verbū veꝝ ⁊ dicta ꝑseuerātia: cuiꝰ iussio fortis et dispositō terribilis: cuiꝰ aspectꝰ arefacit abissos. ⁊ indig̃tio tabescere facit montes: ⁊ veritas testificat̄. Exaudi orōnem serui tui: et auribꝫ parcipe p̄cationem figmenti tui. Dum em̄ viuo loq̄r: ⁊ dum sapio rñdebo. Ne respicias ꝓpl'i tui delicta: sed q̄ tibi in veritate seruiūt. Nec intēdas impia gēcium studia: sed qui tua testimonia cū doloribꝫ custodiert̄. Nec cogites q̄ in ꝯspectu tuo false ꝯuersati sunt: sed memorare q̄ ex volūtate tua timorem ꝯgnouert̄. Neqꝫ volueris ꝑdere q̄ pecudū mores habuert̄: sed respicias eos q̄ legē tuam splendide docuert̄. Nec indigneris eis q̄ bestijs peiores iudicati sunt: sed diligas eos q̄ semper ī tua iusticia confidunt et gloria. Qm̄ nos et patres nostri talibꝫ morbis languemꝰ: tu aūt ꝓpt̄ nos peccatores misericors vocaberis. Si em̄ desideraueris vt nr̄i miserearis. tūc misericors vocaberis: nobis at̄ non hñtibꝫ opa iusticie. Iusti em̄ q̄bꝫ sunt opa multa reposita: ex ꝓprijs opibꝫ recipient mercedē. Quid est em̄ hō vt ei indigneris añ genus corruptibile: vt ita amarus sis de ipso? In veritate em̄ nemo de genitis est q̄ non īpie gessit: ⁊ de ꝯfidentibꝫ q̄ nō deliquit. In hoc em̄ annūciabit̄ iusticia tua ⁊ bonitas tua dñe: cū misertꝰ fueris eis q̄ non hñt substātiaz bonoꝝ opeꝝ. Et rñdit ad me: et dixit. Recte locutꝰ es aliqua: et iuxta sermones tuos sic et fiet. Qm̄ non vere cogitabo super plasma eoꝝ. q̄ peccauerunt ante mortem ante iudiciū ante perditōem: sed iocūdabor sup iustoꝝ figmentū: ⁊ memorabor peregrinatōnis q̄ꝫ et saluatōnis ⁊ mercedis redemptōnis. Quomodo ergo locutꝰ sum: sic et est. Sicut em̄ agricola serit sup terram semina multa ⁊ plantatōnes multitudinis plantat: sed nō in tpe omnia q̄ seminata sunt saluant̄: sed hec oīa q̄ plantata sūt radicabūt: sic ⁊ q̄ in scl'o semīati sunt ñ omnes saluabunt̄. Et rñdi. ⁊ dixi. Si inueni grām loquar. Qūo semen agricole si non ascenderit aut ñ accepit pluuiaz tuaz ī tpe aut si corruptū fuerit ml'titudīe pluuie: sic perit ⁊ sil'iter hō q̄ manibꝫ tuis plasmatꝰ est: ⁊ tu ei ymago noīatus: qm̄ sil'atꝰ es ei ꝓpt̄ quem oīa plasmasti: ⁊ similasti semī agricole. Non irascaris sup nos sed ꝑce ꝓpl'o tuo: ⁊ miserere hereditati tue. Tu at̄ creature tue misereris. Et rñdit ad me: et dixit. Que sunt p̄ñcia p̄ñtibꝫ: ⁊ que futura futuris. Multū em̄ tibi restat vt possis diligere meam creaturam super me: tibi at̄ frequenter et ipsi proximaui: iniustis aūt nunq̄. Sed ⁊ in hoc mirabilis es coraz altissimo: qm̄ humiliasti te sicut decet te: et non iudicasti te vt int̄ iustos plurimū glorificeris. Propt̄ qd̄ miserie multe ⁊ miserabiles efficient̄ eis q̄ habitant seculū in nouissimis: qꝛ in multa supbia ambulauert̄. Tu autem pro te intellige: ⁊ de similibꝫ tuis inquire gloriam. Vobis em̄ apertus est paradisus. plantata ē arbor vite: prepatū est futuꝝ tempꝰ. prepata est abundantia: edificata ē ciuitas. ꝓbata ē req̄es: ꝑfecta

est bonitas:et pfecta sapientia. Rabix mali signata est a vobis: infirmitas et tinea a vobis absconsa ẽ:ꝛ in infernũ fugit corrupto in obliuione. Transierũt dolores:et oñsus est ī fine thesaur⁹ īmortalitatis. Noli g̃ adicere inqrendo de multitudine eox q̃ peunt. Nam ipsi accipiẽtes libertatẽ spreuerũt altissimũ:et legẽ ei⁹ ꝓtempserũt:ꝛ vias ei⁹ dereliq̃runt. Adhuc aũ iustos ei⁹ ꝓculcauerũt:ꝛ dixerũt in corde suo ñ esse deũ:ꝛ q̃dez scientes qm̃ moriunt̃. Sicut em̃ vos suscipient q̃ p̃dicta sunt:sic eos sitis ꝛ cruciat⁹ q̃ prepata sunt. Nõ em̃ voluit hoiem dispdi. Sed et ipsi q̃ creati sunt coinq̃nauerũt nomẽ ei⁹ q̃ fecit eos: ꝛ ingr̃ti fuerũt ei q̃ prepauit eis vitam. Quapropt̃ iudiciũ meum mõ approping̃t. Que non oĩb⁹ demõstraui nisi tibi:et tibi similib⁹ paucis. Et rñdi et dixi. Ecce nunc dñe demõstrasti mihi multitudinẽ signox q̃ incipies facere ī nouissimis:sed ñ demõstrasti mihi q̃ tpe. Ca. IX.

ET rñdit ad me:ꝛ dixit. Metiẽs metire tẽpus in semetipso:ꝛ erit cum videris qñ trãsierit ps q̃dam signorum q̃ predicta sunt:tũc intelliges qm̃ ipsũ est tẽpus in q̃ incipiet altissim⁹ visitare seculũ qd̃ ab eo factũ est. Et qñ videbit̃ in seculo motõ locox ꝛ pl'ox turbatõ:tũc intelliges qm̃ de hijs erat altissim⁹ locut⁹:a diebꝫ q̃ fuerũt añ te ab initõ. Sicut em̃ omne qd̃ factũ est in seculo inicium hr̃ parit̃ et cõsũmatõem. et ꝯsũmatõ est manifesta:sic et altissimi tpa. inicia hñt manifesta in pdigiis ꝛ vtutib⁹ et ꝯsũmatõnes in actu et in signis. Et erit oĩs q̃ salu⁹ fact⁹ fuerit et q̃ poterit effugere p opa sua et p fidem in q̃ credidistis relinquer̃ de p̃dictis piculis:et videbit salutare meũ in terra mea. ꝛ in finib⁹ meis:qm̃ sanctificaui me a seculo. Et tunc mirabunt̃ q̃ nũc abusi sũt vias meas:et in tormentis ꝯmorabunt̃ hij. q̃ eas piecerũt in contẽptu. Qui em̃ non ꝯgnouerũt me viuẽtes bñficia consecuti. et q̃ fastidierũt legem meam cũ adhuc erant hñtes libertatẽ:ꝛ cũ adhuc esset eis apt⁹ penitẽtie loc⁹ nõ intellexerũt:sed spreuerũt. hos oportet pt⁹ mortẽ in cruciamento cognoscere. Tu g̃ noli adhuc curiosus esse qũo impij cruciabunt̃:sed in q̃re qũo iusti saluabunt̃:et quox seculum ꝛ pter quos seculum et qm̃. Et rñdi et dixi.

Olim locut⁹ sum et nunc dico et postea dicam:qm̃ plures sunt qui peunt. q̃ qui saluabunt̃: sicut multiplicant̃ fluct⁹ sup gutam. Et rñdit ad me:et dixit. Qualis ager talia et semina:et quales flores tales ꝛ tincture:et q̃lis opator talis et creatõ:et q̃lis agricula talis cultura. qm̃ tempus erat seculi. Et nunc cũ essem parans eis hijs qui nunc sunt antq̃ fieret seculũ in quo hr̃itarent:et nemo cont̃dixit mihi. tũc em̃ q̃sq; et nunc creator in mũdo h̃ pato et mẽse indeficienti ꝛ lege in vestigabili:corrupti sũt mores eox. Et considerauí sc̃lm:ꝛ ecce erat piculũ ꝓpter cogitatões q̃ in eo aduenerũt. Et vidi et pepci ei valde:et fuaui mihi acinum de botro:et plantatõem de tribu multa. Pereat g̃ multitudo q̃ sine causa nata est:ꝛ fuer̃ acin⁹ me⁹ et plantatõ mea:qr cũ multo labore pfeci. Tu aũt si adhuc intromittas septem dies alios sed non ieiunab⁹ in eis: ibis in campũ flox vbi dom⁹ nõ est edificata:et manducabis solũmodo de floríb⁹ campi. ꝛ carnem non gustabis ꝛ vinũ non bibes: sed solũmodo flores. Deprcare altissimum sine int̃missione:ꝛ veniam ꝛ loquar tecũ. Et pfect⁹ sum sicut dixit mihi in campũ q̃ vocat̃ ardath:ꝛ sedi ibi in floríb⁹ Et de herbis agri manducaui: et facta est esca eax mihi in saturitatẽ. Et factũ est p⁹ dies septẽ ꝛ ego discumbebam sup̃ fenum: et cor meũ iter̃ turbabat̃ sicut et ante. Et apertũ est os meum: et inchoaui dicere coram altissimo:et dixi. O dñe te nobis ostẽdens oñsus es patrib⁹ nostris in deserto qñ erant exeuntes de egipto:quod non calcat̃ ꝛ ifructuoso: ꝛ dicens dixisti. Tu israel audi me:et semẽ iacob intẽde fmonib⁹ meis. Ecce em̃ ego semino in vobis legem meã: et faciet in vobis fructũ: et glorificabimi in eo p seculũ. Nam pres nostri accipiẽtes legez non seruauerũt: et legitima mea non custodierunt: et factus est fructus legis ñ parens. nec em̃ poterat quoniam tu⁹ erat: naz q̃ acceperũt pierũt: nõ custodientes qd̃ in eis seminatum fuerat. Et ecce consuetudo est:vt cuz acceperit terra semen. vel naue mare. vel vas aliquod escam vel potum:cũ fuerit exterminatum ib in q̃ seminatũ est vel in qd̃ missum ẽ: sic̃ ib qd̃ seminatũ vel missũ est vel q̃ suscepta sũt ex̃minant̃:ꝛ suscepta iam ñ manent apud nos.

Sz nob sic ñ factū ẽ. Nos q̃dẽ q̃ legẽ accepim⁹ peccãtes ꝓiuim⁹ ꝙ cor nr̃m qȯ suscepit eã: nã lex ñ perijt: sz ꝓmãsit ī suo labore. Et cū loq̃rer hec ī corde meo r̃spexi oculis meis ꝙ vidi mlierẽ ī textera ptæ. Et ecce hec lugebat ꝙ plorabat cū voce magna ꝙ aĩo dolebat valde: ꝙ vestimẽta ei⁹ discissa ꝙ cinis sup caput ei⁹. Et dimisi cogitat⁹ ī quib⁹ erã cogitãs: ꝙ ꝓuersus sū ad eã: ꝙ dixi ei. Vlt q̃d fles: ꝙ q̃d doles aĩo? Et dixit ad me. Dimitte me dñe me⁹ vt defleã me: ꝙ adiciã dolorẽ qm̃ valde amara sū aĩo: et humiliata sū valde. Et dixi ei. Quid passa es? Dic mihi. Et dixit ad me. Sterilis fui ego famula tua: ꝙ nō peperi: habẽs maritū ānis triginta. Ego em̃ p singl'as horas ꝙ p singulos dies ꝙ ānos triginta hos. depcor altissimū nocte ac die. Et factū est p⁹ triginta ānos exaudiuit me de⁹ ācillã tuã ꝙ vidit hũilitatẽ meã ꝙ attẽdit tribulacõi mee: ꝙ dedit mihi filiũ. Et iocũdata sũ super eũ valde ego ꝙ vir me⁹ ꝙ oẽs ciues mei ꝙ honorificabam⁹ valde fortẽ. Et nutriui eũ cū labore multo: ꝙ factū est cū creuisset ꝙ venisset accipere vxorem: feci diẽ epuli.

Capitulū. X.

Et factū ẽ cū introisset fili⁹ me⁹ in thalamo suo: cecidit ꝙ mortuus ẽ: ꝙ euertim⁹ oẽs lumĩa. Et surrexerũt oẽs ciues mei ad ꝓsolandū me: ꝙ q̃eui vsq; ad aliũ diẽ. vsq; noctẽ. Et factū ẽ cuz omnes q̃euissent vt me ꝓsolarẽt vt q̃escerem: ꝙ surrexi noctẽ ꝙ fugi ꝙ veni sicut vides ī hoc campo: ꝙ cogito iam nō reuerti in ciuitatẽ. sz ꝫ ꝓsistere: ꝙ neq; mãducare neq; bibere: sz sine intermissione lugere et ieiunare vsq;dū moriar. Et dereliq̃ sermones ī q̃b⁹ erã: ꝙ rñdi cū iracundia ad eã: et dixi. Stulta sup oẽs mulieres: non vides luctū nr̃m ꝙ q̃ nobis cõtingũt? Quoniã sy on mr̃ nr̃a oĩ tristicia cõtristatr̃ ꝙ humilitate humiliata est ꝙ lugẽt validissime: et nũc qm̃ oñes lugem⁹ ꝙ tristes sumus. qm̃ oñes ꝓtristati sumus: tu aũt ꝓtristaris in vno filio. Interroga em̃ terrã ꝙ dicet tibi qm̃ hec ẽ q̃ debeat lugere casũ tãtoꝝ super eã germinãtiũ. Et ex ipa ab inicio omnes nati ꝙ alij venient. Et ecce pene oẽs in pdicõnem ambulãt. Et exterminium fit mltitudo eoꝝ. Et quis ergo debet lugere magis. nisi hec q̃ tãmagnã multitudinẽ pdidit: q̃ tu q̃ p vno doles? Si aũt dicis mihi qm̃ nõ est planct⁹ me⁹ similis terre: qm̃ fructũ ventris mei pdidi: quẽ cū merorib⁹ peperi ꝙ cū doloribus genui: terra aũt scõm viã terre. abijtq; in ea mltitudo pñs: quõ euenit: ꝙ ego tibi dico. Sicut tu cū labore peperisti: sic ꝙ terra dat fructũ suũ. homĩ ab inicõ ei q̃ fecit eaz. Nũc g̃ retine apud temetipsã dolorẽ tuũ: ꝙ fortiter fer q̃ tibi ꝓtigerũt casus. Si em̃ iustificaueris terminũ dei ꝙ ꝓsiliũ suũ. recipies ī tẽpore: ꝙ ī talib⁹ collaudaberis. Ingredere g̃ ī ciuitatem ad virũ tuũ. Et dixit ad me. Nõ faciã neq; ingrediar ciuitatẽ: sz hic moriar. Et apposui adhuc loq̃ ad eã. ꝙ dixi. Noli facere hũc ꝫmonẽ: sz ꝓsenti ꝓsuadenti. Quot enim casus sy⁹on? Cõsolare ꝓter dolorem hirl'm. Vides em̃ qm̃ sãctificacõ nr̃a deserta effecta est. ꝙ altare nr̃m demolitũ ẽ. ꝙ tẽplũ nr̃m destructũ ẽ: ꝙ psalteriũ nr̃m hũiliatũ est. ꝙ ymnus ꝓticuit: ꝙ exultacõ nr̃a dissoluta ẽ ꝙ lumẽ cãdelabri nr̃i extinctuz est: ꝙ archa testamẽti nr̃i direpta est. ꝙ sãcta nr̃a ꝓtaminata sũt: ꝙ nomẽ q̃b⁹ ĩuocatũ ẽ sup nos pene ꝓphanatũ ẽ. ꝙ liberi nr̃i ꝓtumeliã passi sũt. ꝙ sacdotes nr̃i succensi sũt ꝙ leuite nr̃i ī captiuitatẽ abierũt: ꝙ virgines nr̃e coinq̃natæ sunt. ꝙ mulieres nr̃e vim passe sũt ꝙ iusti nr̃i rapti sũt. ꝙ puuli nr̃i pditi sũt. ꝙ iuuenes nr̃i fuierũt: ꝙ fortes nr̃i ĩualidi facti sũt. Et q̃d omniũ maius signaculũ sy⁹on: qm̃ resignata ẽ de gloria sua. Nam ꝙ tradita ẽ in manib⁹ eoꝝ q̃ nos oderũt. Tu g̃ excute tuã tristiciã mltam: ꝙ depone abs te multitudinẽ dolorũ vt tibi repropicier̃ fortis: ꝙ req̃m faciet tibi altissimus. req̃tionẽ laboꝝ. Et factū est cū loq̃bar ad eam facies eius fulgebat subito: et spẽs chorusc⁹ fiebat vsus eius: vt essem pauens valde ad eã et cogitarem quid esset hoc. Et ecce subito emisit sonitũ vocis magnũ timore plenũ: vt ꝓmouer̃ tra a mulieris sono. Et vidi: ꝙ ecce ãplius mulier nõ ꝓparebat mihi: sz ciuitas edificabat̃ et locus demonstrabat̃ de fundamentis magnis: ꝙ timui ꝙ clamaui voce magna: ꝙ dixi. Vbi est vriel angelus q̃ a principio venit ad me? Quoniã ipe me fecit venire in multitudine in excessu mentis hui⁹. Et fact⁹ ẽ finis me⁹ ī corrupcõez: et oracio mea in properium: et cum essem

loquens ego hec:ecce venit ad me ⁊ vidit me.Et ecce erã posit⁹ vt mortu⁹: ⁊ ītellect⁹ me⁹ alienat⁹ erat.Et tenuit dexterã me am ⁊ ꝓfortauit me:⁊ statuit me sup pedes meos.Et dixit mihi. Quid tibi ẽ ⁊ q̃re ꝓ bat⁹ ẽ ītellect⁹ tu⁹ ⁊ sẽsus cordis tui: ⁊ q̃re ꝓturbaris⁹Et dixi. Qm̃ dereliq̃sti me.Et ego q̃dẽ feci sc̃dm ꝑmones tuos.et exiui ī cãpũ:⁊ ecce vidi ⁊ vidẽ qđ nõ possũ enarrare.Et dixit ad me. sta vt vir: ⁊ commouebo te.Et dixi.Loquere dñe me⁹ tu ī me Noli me derelinq̃re vt ñ frustra moriar:qm̃ vidi q̃ nõ sciebã:⁊ audio q̃ ñ scio.Aut nũ q̃d sẽs⁹ me⁹ fallit̃:⁊ aĩa mea supmat⁹Nũc ergo depco:re te:vt demõstres ꝑuo tuo đ excessu hoc.Et respõdit ad me:⁊ dixit Audi me.⁊ doceã te:⁊ dicã tibi đ q̃đ times:qm̃ altissim⁹ reuelauit tibi misteria mlta.Elidit rectã viã tuã:qm̃ sine intmissione cõtristabaris pro ꝓlo tuo: et valde lugebas ꝓpt̃ syon.Hic g̃ ītellect⁹ visiõis q̃ tibi apparuit añ paululũ. Quã vidisti lugentẽ inchoasti ꝓsolari eã:nũc aũt ⁊ iã spẽm muli eris nõ vides. sz apparuit tibi ciuitas edificari:⁊ qm̃ enarrabat tibi de casu filij sui Hec absolucõ ẽ.Hec mlier quã vidisti.hec ẽ syon:⁊ quoniã dixit tibi quã ⁊ nũc ꝓspicies.vt ciuitatẽ edificatã. Et qm̃ dixit tibi q⁹ sterilis fuit ãnis trigĩta:ꝓpt̃ qđ erãt ãni scz triginta qñ nõ erat ī ea adhuc oblacõ ablata.Et factũ ẽ post ãnos triginta edificauit salomõ ciuitatẽ ⁊ obtulit oblacões:tũc fuit qñ pepit sterilis filiuz. Et q̃ tibi dixit quoniã nutriuit eũ cũ labore hoc erat habitacõ in hirlm.Et quoniã dixit tibi q̃ fili⁹ meus veniẽs ī suo thalamo mortu⁹ esset ⁊ ꝓtigisset ei casus:hoc erat q̃ facta est ruina hirlm. Et ecce vidisti silitudinẽ ei⁹ ⁊ quoniã filiũ lugeret īchoasti ꝓsolari eã:⁊ de hijs q̃ ꝓtigerũt hec erãt tibi apienda.Et nũc videt altissim⁹ quoniã ex aĩo ꝓtristatus es: ⁊ quoniã ex toto cor de pateris ꝑ ea:oñdit tibi claritatẽ glorie eius:⁊ pulcritudinem decoris eius . Propterea eĩ dixi tibi:vt maneres in campo vbi domus ñ est edificata.Sciebam enim ego quoniã altissimus incipiebat tibi ostẽdere hec:ꝑterea dixi tibi vt venires ī agr vbi nõ est fundamentũ edificij.Nec eĩ poterat opus edificij homis sustineri ī loco vbi incipiebaṫ altissimi ciuitas oñdi.Tu g̃ noli timere neq; expauescat cor tuũ:sed ingredere ⁊ vide splẽdorẽ ⁊ magnitudinez edificij. q̃ntũ capax ẽ tibi visu oculoꝝ videre: ⁊ post hec audies q̃ntũ capit audit⁹ auriũ tuaꝝ audire.Tu em̃ beatus es pre multis:⁊ vocatus es apud altissimũ.sicut ⁊ pauci. Noctẽ autẽ q̃ in crastinũ futura ẽ manebis hic:⁊ oñdet tibi altissim⁹ eas visiones supmoꝝ q̃ faciet altissimus hijs q̃ habitant sup terram a nouissimis diebus Et dormiui illam noctem ⁊ aliaz:sicut dixerat mihi.

Capitulũ. .XI.

ET vidi somniũ: ⁊ ecce ascendebat de mari aquila cui erant duodecim ale pẽnaꝝ:⁊ capita tria.Et vidi: ⁊ ecce expandebat alas suas. in omnẽ terram:⁊ oẽs vẽti celi īsufflabãt ī eam ⁊ colligebanṫ.Et vidi:⁊ de pẽnis ei⁹ nascebanṫ cõtrarie pẽne:⁊ ipe fiebãt ī pẽnaculũ minutis ⁊ modicis. Nã capita ei⁹ erãt q̃escẽtia ⁊ dimidiũ caput erat mai⁹ alioꝝ capitũ:sz ipa q̃escebat cũ eis.Et vidi:et ecce aquila volauit in pennis suis:⁊ regnauit sup terram ⁊ sup eos q̃ habitãt ī ea.Et vidi quoniã subiecta erãt ei oĩa sub celo:⁊ nemo illi ꝓtradicebat:neq; vn⁹ de creatura q̃ ẽ super terrã.Et vidi ⁊ ecce surrexit aq̃la sup vngues suos : ⁊ misit vocem pennis suis dicens.Nolite omnes simul vigilare:dormite vnusquisq; ī loco suo: ⁊ per tempus vigilate.Capita autem in nouissimo seruentur.Et vidi:⁊ ecce vox nõ exibat de capitibꝰ eius:sz de medietate corporis eius. Et numeraui cõtrarias pennas eius:⁊ ecce ipe erant octo.Et vidi: ⁊ ecce a dextera parte surrexit vna pẽna:⁊ reguit sup omnẽ terraz.Et factũ ẽ cũ regret.venit ei finis:⁊ nõ apparuit locus ei⁹:⁊ sequẽs exurexit ⁊ regnabat. Ipa multũ tenuit tẽpus Et factũ est cũ regnaret:⁊ veniebat finis eius vt non appareret sic̃ prior:⁊ ecce vox emissa est illi dicens Audi tu que tanto tẽpore tenuisti terram.Hec annuncõ tibi ãtq̃ incipias non apparere . Nemo post te tenebit tempus tuum: sed nec dimidium eius.Et leuauit tercia:et tenuit principatum sicut et priores : et non apparuit et ipsa.Et sic cõtingebat omnibus alijs singulatim principatum gerere : et iterum nusq̃ cõparere. Et vidi:⁊ ecce ī tempore.

seqntes pene erigebāt a dextera pte vt tenerēt 7 ipe pncipatū: 7 ex hijs erāt q̄ tenebāt: sztam̄ statī nō ꝓpatescebāt: nā 7 aliq̄ ex eis erigebāt: sz nō tenebāt pncipatuz. Et vidi p̄hec: 7 ecce nō ꝓparuerūt duodecī pene 7 duo pēnacula 7 nihil superat ī corpore aqle nisi duo capita quiescēcia 7 sex pēnacula. Et vidi: 7 ecce sex pēnacul' diui se sūt due: 7 māserūt sub capite qđ ē ad dextrā pt̄e. Nā q̄tuor māserūt ī loco suo. Et vidi: 7 ecce hec subalares cogitabāt se erigere: 7 tenere pncipat'. Et vidi: 7 vna erecta ē: sz statim nō ꝓparuit. Et scde veloti usq̄ ꝑores ñ ꝓparuerūt. Et vidi: 7 ecce due q̄ supauerūt apud semetipas cogitabant 7 ipe regnare: 7 ī eo cū regnarēt. ecce vnū qescētiū capitū qđ erat mediū euigilabat. Hoc em̄ erat duoꝝ capitū mai'. Et vidi: qm̄ ꝓpleta sūt duo capita secū: 7 ecce conuersū est caput cū hijs q̄ cū eo erant: 7 comedit duas subalares q̄ cogitabāt regre. Hoc autē caput ꝓconterruit omnē terrā: 7 dñabatur in ea hijs qui habitant terraz cū labore multo: 7 potentatū tenuit orbis terraꝝ sup omnes alas q̄ fuerunt. Et vidi post hec: 7 ecce medium caput subito non ꝓparuit: et hoc sicut ale. Superauerunt autē duo capita: q̄ 7 ipsa similiter regnauerūt sup terrā: 7 sup eos q̄ habitāt in ea Et vidi: 7 ecce deuorauit caput a dextera pte illud qđ a leua. Et audiui vocē dicētē mihi. Conspice ꝓtra te: 7 ꝓsidera qđ vides. Et vidi: 7 ecce sicut leo concitatus ỏ silua rugiens: 7 vidi qm̄ emittebat vocem hoīs ad aquilam. Et dixit dicens. Audi tu. et loquar ad te: 7 dicit altissimus tibi. Nonne tu es qui superasti de quatuor aīalibꝫ q̄ feceram regnare in seculo meo: et vt p eos veniret finis tēpoꝝ eorum: Et q̄rtus veniens deuicit om̄ia aīalia q̄ trāsierūt. 7 potentatu tenuit seculū cū tremore multo. 7 omnē orbem cū labore pessimo: 7 ībabitauit tot tēporibꝫ orbem terraꝝ cū dolo. Et iudicasti terrā nō cū veritate. Tribulasti em̄ mansuetos 7 lesisti q̄escentes: 7 dilexisti mendaces 7 destruxisti habitacōnes eoꝝ q̄ fructificabant: et humiliasti muros eorū qui te nō nocuerunt. Et ascēdit contumelia tua ad altissimū: 7 supbia tua ad fortē. Et respexit altissim' superba tēpora: 7 ecce finita sūt: 7 scelera eius cōpleta sūt. Propterea nō appareas tu aqla 7 ale tue horribiles 7 pēnacula tua pessīa 7 capita tua maligna. 7 vngues tui pessimi. 7 oñe corp' tuū vanuz: vti refrigeret̄ oīs terra 7 reuertat̄ liberata de tua vi: et speret iudicium 7 misericordiam eius qui fecit eam.

Capitulū. .XII.

Et factū ē dū loq̄retur leo ỏba hec ad aquilā: 7 vidi 7 ecce q̄ superauerat caput 7 nō ꝓparuerūt q̄tuor ale ille q̄ ad eū trāsierūt 7 erecte sūt vt regnarēt: 7 erat regnū eoꝝ exile. 7 tumultu plenū. Et vidi: 7 ecce ipa nō apparebāt: 7 oē corp' aqle incēdebat̄: 7 expauescebat t̄ra valde. Et ego a tumultu 7 excessu mentis 7 a magno timore euigilaui: 7 dixi spiritui meo. Ecce tu p̄stitisti mihi hoc: ī eo q̄ scrutaris vias altissimi. Ecce adhuc fatigatus sū animo. 7 spiritu meo inualid' sum valde: 7 nec modica est ī me virtus a multo timore q̄ expaui nocte hac. Nūc q̄ orabo altissimū: vt me cōfortet usq; in finem. Et dixi. Dñator dñe si inueni gr̄am añ oculos tuos 7 si iustificatus suz apud te pre multis. etsi certe ascendit dep̄catio mea ante faciē tuā: ꝓforta me et ostēde seruo tuo mihi interp̄tacōem 7 distinctionez visus horribilis huius: vt plenissime cōsoleris aīaz meā. Dignū enim me habuisti: ostendere mihi tēpoꝝ nouissima. Et dixit ad me. Hec est interp̄tacō visionis huius Aquilam quā vidisti ascendentē de mari: hoc est regnū qđ visum est. in visione danieli fratri tuo. Sed non est illi interp̄ta tū: qm̄ ego nūc tibi interpretor. Ecce dies veniunt: et exurget regnum sup terram: et erit timor acrior omniū regnorum que fuerūt añ eum. Regnabūt aūt in ea reges duodecim: vnus post vnū. Nā secund' incipiet regnare: 7 ipe tenebit ampli' temp' pre duodecim. Hec est interp̄tacō duodecī alarum quas vidisti. Et quā audiuisti vocem que locuta est non de capitibꝫ eius exeuntem sed de medio corpore eius: hec est interp̄tacō. Qm̄ post tempus regni illius nascent̄ ꝓtencōnes non modice: 7 periclitabit̄ vt cadat 7 nō cadet tūc: sed iteꝝ ꝓstituet̄ ī suū iniciū. Et quoniā vidisti subalares octo coherētes alis ei' : hec est īterp̄tacō. Exurgent in ipo octo reges quoꝝ

erũt tẽpora leuia ⁊ ãni citati: ⁊ duo quidẽ ex ipis periẽt. Appropiquãte aũt tẽpe medio. q̃tuor ſuabũt̃ ĩ tpe: cũ incipiet appropinq̃re tẽpus ei⁹ vt finiat̃. Due vero ĩ finem ſuabũt̃. Et qm̃ vidiſti tria capita q̃eſcẽcia: hec ẽ ĩterp̃tacõ. In nouiſſimis ei⁹ ſuſcitabit altiſſim⁹ tria regna: ⁊ ꝛuocabit ĩ ea multa ⁊ dn̄abũt̃ tꝛrã et q̃ habitãt in ea: cũ labore mlta ſup oẽs q̃ fuer̃t añ hos Propt̃ hoc ipi vocati ſũt capita aq̃le. Iſti em̃ erũt q̃ recapitulabũt impietates ei⁹ et q̃ pficiẽt nouiſſima ei⁹. Et qm̃ vidiſti caput mai⁹ nõ apparens: hec ẽ interp̃tacõ ei⁹ Qm̃ vn⁹ ex eis ſup lectũ ſuũ moꝛiet̃. ettamẽ cũ toꝛmẽtis. Nã duo q̃ pſeuerauerint: gladius eos ꝓmedet. Ẽnius ei⁹ gladi⁹ ꝓmedet q̃ cũ eo: ſztñ h̄ gladi⁹ ĩ nouiſſimis cadz Et quoniã vidiſti duas ſubalares traicitẽtes ſup caput qđ ẽ in dextera pte: hec ẽ interp̃tacõ. Hij ſũt q̃s ꝓſeruauit altiſſim⁹ in finem ſuũ: hoc eſt regnũ exile ⁊ turbacõnis plenũ. Sicut vidiſti ⁊ leonem quẽ vidiſti de ſilua euigilantẽ ⁊ rugientẽ ⁊ loq̃ntem ad aquilam ⁊ arguentẽ eã. ⁊ iniuſtici as ip̃ius p oẽs ꝛmones ei⁹ ſicut audiſti: h̄ eſt ventus quẽ ſuauit altiſſim⁹ in finez ad eos ⁊ impietates ip̃oꝝ: ⁊ arguet illos ⁊ incuciet corã ipſis ſcerpcões eoꝝ. Statuet em̃ eos in iudicium viuos: ⁊ erit cuz arguerit eos: tũc coꝛripiet eos. Nam reſiduũ populũ meũ liberabit cũ miſeria. qui ſaluati ſunt ſup fines meos: ⁊ iocundabit eos quoadusq̃ veniet finis dies iudicij de quo locutus ſum tibi ab inicõ Hoc ſomnium qđ vidiſti: ⁊ hee interp̃tacões. Tu ergo ſolus dignus fuiſti ſcire altiſſimi ſecrtũ hoc. Scribe ergo oñia iſta in libro q̃ vidiſti: ⁊ pone ea in loco abſcondito: ⁊ docebis ea ſapiẽtes de ꝓp̃lo tuo: quoꝝ coꝛda ſcis poſſe capere ⁊ ſuare ſecreta hec. Tu aũt adhuc ſuſtine hic alios dies ſeptez: vt tibi oñdat̃ q̃q̃d viſũ fuerit altiſſimo oñdere tibi. Et p̃fectus eſt a me. Et factũ eſt cũ audiſſet oñis ꝓp̃lus qm̃ p̃tranſierũt ſeptem dies ⁊ ego nõ fuiſſem reuerſus in ciuitatem: ⁊ cõgregauit ſe oñis a minimo vſq̃ ad maximum ⁊ venit ad me: ⁊ dixer̃t mihi dicentes. Quid peccauimus tibi: et quid iniuſte egimus in te qm̃ derelinquẽs nos. ſediſti in loco hoc: Tu em̃ nobis ſup es ſolus ex omnibus ꝓp̃lis ſicut botrus de vinea: ⁊ ſicut lucerna in loco obſcuro et ſicut poꝛtus ⁊ nauis ſaluata a tempeſtate Aut nõ ſufficiunt nobis mala. q̃ ꝓtingũt: Si g̃ tu nos dereliq̃ris: quãto nobis erat melius ſi eſſemus ſuccẽſi ⁊ nos cũ incẽdio ſyon: Nec em̃ nos meliores ſumus eoꝝ q̃ ibi moꝛtui ſũt. Et plorauer̃t voce magna Et rñdi ad eos ⁊ dixi. Confide iſrl̃: ⁊ noli triſtari tu dom⁹ iacob. Eſt ei memoria veſtri corã altiſſimo: ⁊ foꝛtis nõ ẽ oblit⁹ nr̃i in tẽptacõe. Ego em̃ ñ dereliqui vos neq̃ exceſſi a vob: ſz veni in hũc locũ vt dẽpcarer ꝓ deſolacõe ſyon: vt q̃rerẽ miſericoꝛdiam ꝓ humilitate ſãctificacõis veſtre. Et nũc ite vnuſquiſq̃ vz̃m ĩ domũ ſuã: ⁊ ego veniam ad vos poſt dies iſtos. Et p̃fect⁹ eſt p̃p̃lus ſicut dixi ei in ciuitatẽ. Ego aũt ſedi in cãpo ſeptẽ diebꝰ ſicut mihi mandauit: et manducabam de floꝛibꝰ ſolũmodo agri: de herbis facta eſt eſca mihi in dieb⁹ illis.

Capitulũ. .XIII.

Et factũ ẽ poſt dies ſeptẽ: ⁊ ſomnium vidi ſomniũ nocte. Et ecce de mari vent⁹ exurgebat: vt ꝓturbaret omnes fluct⁹ ei⁹. Et vidi: ⁊ ecce ꝓualeſcebat ille homo cũ milibꝰ celi: ⁊ vbi vultũ ſuum vertebat vt ꝓſpiceret tremebãt oĩa q̃ ſub eo videbãt̃: ⁊ vbicũq̃ exibat voꝝ de oꝛe ei⁹ ardeſcebãt oẽs q̃ audiebãt voces ei⁹ ſicut q̃eſcit terra q̃ndo ſenſerit ignẽ. Et vidi p⁹ hec: ⁊ ecce ꝓgregabat̃ multitudo hoĩm q̃rũ nõ erat numer⁹ de q̃tuor ventis celi: vt debellarẽt hoĩem q̃ aſcenderat de mari. Et vidi: ⁊ ecce ſibimetip̃i ſculpſerat montem magnũ: ⁊ volauit ſup eũ. Ego aũt queſiui videre regionem vel locũ vñ ſculptus eſſet mons: ⁊ non potui. Et poſt hec vidi: ⁊ ecce oñes q̃ ꝓgregati ſũt ad eũ vt expugnarent eũ timebãt valde: tñ audebant pugꝛe Et ecce vt vidit impetum mltitudinis venientis. nõ leuauit manum ſuaz neq̃ framea tenebat. neq̃ aliqđ vas bellicoſuz: niſi ſolũmodo vt vidi. quoniã emiſit đ oꝛe ſuo ſicut flatum ignis. ⁊ de labijs ei⁹ ſpiritus flamme. ⁊ de lingua ei⁹ emittebat ſcĩtillas et tempeſtates: ⁊ conmixta ſunt oĩa ſimul hic flatus ignis et ſpiritus flãme: ⁊ multitudo tempeſtatis: et concidit ſuper mltitudinẽ ĩ impetu q̃ parata erat pugꝛe ⁊ ſuccendit oẽs: vt ſubito nihil videretur

de inumerabili mltitudine. nisi solūmodo pulvis ⁊ fumi odor. Et vidi: ⁊ extimui Et post hec vidi ipm hoiem descendēte de mō te ⁊ vocāte ad se mltitudinē aliā pacificā ⁊ accedebat ad eū vult⁹ hoim multoꝝ q̄rū dam gaudētiū. q̄rūdam tristātiū: aliq̄ ve ro alligati: aliq̄ adducētes ex eis q̄ offere bāt. Et eg̃taui a mltitudie pauoris: ⁊ ex pgefact⁹ sū: ⁊ dixi. Tu ab icio demōstrasti seruo tuo mirabilia hec: ⁊ dignū me habui sti vt suscipes depcacōez meā: ⁊ nūc demō stra mihi adhuc inēptacōez sōnij hui⁹ Sic cut eī existimo ī sensu meo: ve q̄ derelicti fuerūt ī diebꝫ illis. Et multopl⁹ ve hijs q̄ ñ sūt derelicti. Qui eī nō sūt derelicti tristes erāt. Intelligo nūc q̄ sūt reposita ī nouis simis diebꝫ: ⁊ occurrēt eis: sz ⁊ hijs q̄ dere licti sūt. Propter hoc venerūt eī ī pericu la magna. ⁊ necessitates mltas: sicut ostē dūt somnia hec. Attamē facili⁹ē pclitāte venire ī hūc q̄ ptrāsire sic̄ nubē a seculo: ⁊ nūc videre q̄ ptingūt ī nouissimo. Et rñ dit ad me ⁊ dixit. Et visionis interptacō nē dicā tibi: ⁊ de quibꝫ locut⁹ es adaperiā tibi. Quoniā de hijs dixisti q̄ derelicti sūt hec est interptacō. Qui aufert piculū illo tpe: hic se custodiuit. Qui in piculo incide runt: hij sūt qui habēt opa ⁊ fidē ad fortis simum. Scito ergo: qm̄ magis beatificati sūt qui derelicti: sup eos q̄ mortui sūt. De interptacões visionis. Quia vidisti virum ascendentē de corde maris. ipe est quē con seruat altissimus multis tēporibꝫ: q̄ per semetipm liberabit creaturā suā: ⁊ ipe di sponet qui derelicti sūt. Et quoniā vidisti ō ore ei⁹ exire vt spiritū ⁊ ignē ⁊ tempesta tez: ⁊ quoniā nō tenebat frameā neq; vas bellicosum: corrupit em̄ impet⁹ ei⁹ multi tudinem q̄ venerat expugnare eū: hec ē in terptacō. Ecce dies veniūt qn̄ incipiet al tissimus liberare eos q̄ sup terrā sūt ⁊ ve niet in excessu mentis sup eos qui inhabi tant terram. Et alij alios cogitabūt debel lare: ciuitas ciuitatem ⁊ loc⁹ locū ⁊ gens aduersus gentem: ⁊ regnuz aduersus re gnum. Et erit cum fient hec: ⁊ ptingēt si gna q̄ añ oñdi tibi: ⁊ tūc reuelabit filius me⁹: quē vidisti vt vir ascendentē. Et erit qn̄ audierint oñes gentes vocē ei⁹: et de relinquet vnusquisq; in regione sua bellū suū qd̄ habent ad altrutrū. ⁊ colliget in vnū multitudo inumerabilis sicut volen tes venire ⁊ expugnare eū. Ipe aūt stabit sup cacumē mōtis sion. Sion aūt veniet ⁊ oñdet oibꝫ parata ⁊ edificata sicut vidi sti montē sculpi sine manibꝫ. Ipe aūt filius me⁹ arguet q̄ adinuenerūt gentes ipie tates eoꝝ bas: q̄ tēptati appropinq̄uerūt ꝓpter mala cogitamēta eoꝝ ⁊ cruciamēta quibꝫ incipient cruciari q̄ assimulate sunt flāme: ⁊ pdet eos sine labore: p legē q̄ igni assimulata est. Et qm̄ vidisti eū colligentē ad se aliā multitudinē pacificā: he sūt de cem tribꝫ q̄ captiue facte sūt de terra sua ī diebꝫ iosie regis quē captiuū duxit salma nasar rex assiriorꝝ. et transtulit eos trans flumē: ⁊ trāslati sūt ī terrā aliā. Ipi aūt si bi decreuerūt pfiliū hoc vt derelinq̄rent mul titudinē gentiū: ⁊ pficiscerēt ī vltēriorem regionē vbi nūq̄ inhabitauit gen⁹ hūanū vel ibi obꝭuare legittima sua q̄ nō fuerāt ꝭuātes in regione sua. Per introit⁹ autez angustos flumis eufratē itroierūt. Fecit em̄ eis tūc altissim⁹ signa: ⁊ statuit venas fluminis vsqzquo trāsirēt. Per eā em̄ regi onem erat via multa itineris āni vnius ⁊ dimidij: nam regio illa vocatur arsareth. Tunc inhabitauerunt ibi vsq; in nouissi mo tpe: ⁊ nunc itez cum ceperint venire. itez altissimus statuet venas fluminis vt possint transire: ꝓp̄ hec vidisti multitudi nē cū pace. Sz ⁊ q̄ derelicti sūt de pl'o tuo Dij sūt q̄ inueniunt intra terminū meum Factum erit g̃ qn̄ incipiet ptere multitu dinem eaꝝ q̄ collecte sūt gentes: ptget e os qui supauerunt pl'um: ⁊ tūc oñdet eis multaplurima portēta. Et dixi ego. Dñato⁹ dñe hoc mihi ostende: ꝓpter qd̄ vidi vi rū ascendentē de corde maris. Et dixit mi hi. Sicut nō potest hec vel scrutari vel sci re q̄ sunt in pfundo maris: sic nō poterit quisq; sup terram videre filium meum. vl' eos q̄ cū eo sunt: nisi ī tpe diei. Hec ē interptacō somnij qd̄ vidisti: ⁊ ꝓpter qd̄ illumi natus es hic solus. Dereliquisti em̄ tuaz: ⁊ circa meam vocasti legē ⁊ q̄sisti. Elitam em̄ tuam disposuisti in sapientia: ⁊ sensū tuū vocasti matrem. Et ꝓpter hoc oñdi ti bi merces apud altissimum. Erit em̄: post alios tres dies ad te alia loq̄r: ⁊ exponam tibi g̃uia ⁊ mirabilia. Et pfectus sum et trāsij ī campū: multū glorificās ⁊ laudās

altissimū ō mirabilibꝫ q̄ p tēpus faciebat:
⁊ qm̄ gubernat ipm ⁊ q̄ sūt ī tēporibꝫ illa-
ta. Et sedi ibi tribꝫ diebꝫ. Ca. XIIII.

ET factū ē tercia die: ⁊ ego sedebaꝫ
sup quercu. Et ecce vox exiuit ꝑ
me de rubo ⁊ dixit. Esdra esdra.
Et dixi. Ecce ego dñe. Et surrexi sup pe-
des meos. Et dixit ad me. Reuelās reue-
latus sū sup rubū. ⁊ locut⁹ sum moysi qm̄
plꝰ me⁹ fuiebat ī egipto: ⁊ misi eū ⁊ edu
xi plm̄ meū de egipto. ⁊ adduxi eū super
montē syna: ⁊ detinebā eū apud me dieb⁹
multis: ⁊ enarraui ei mirabilia multa. et
oñdi ei tēpoꝝ secreta ⁊ finē: ⁊ p̄cepi ei di-
cens. Hec ī palam facies verba: ⁊ hec ab-
scondes. Et nunc tibi dico signa q̄ demon-
straui. ⁊ somnia que vidisti ⁊ interp̄tacō-
nes quas tu vidisti ī corde tuo: repone ea
Tu enim recipieris ab omnibꝫ conuerte-
ris residu⁹ cū ꝓsilio meo ⁊ cū similibꝫ tuis
vsqueq̄ finiant tēpora. Quoniā seculū p-
didit iuuentutē suā: ⁊ tempora apropin-
quant senescere. Duodecim enim ptibꝫ di
uisum est seculū: ⁊ transierūt eius decima
⁊ dimidiū decime ptis: supsunt autem ei⁹
post medium decime ptis. Nunc ergo di-
spone domum tuam. ⁊ corripe populū tu
um ⁊ consolare humiles eoꝝ: ⁊ renūcia iā
corrupcele ⁊ dimitte abs te mortales cogi
tacōnes: ⁊ pice abs te ponderа humana ⁊
exue te iam infirmam naturā: et repone ī
vnam ptem molestissima tibi cogitamen-
ta: ⁊ festina transmigrare a tēporibꝫ hijs
Que enim vidisti nunc ꝓtigisse mala: itaq̄
hoꝝ deteriora facient. Quantum enim in-
ualidum fiet seculum a senectute: tantuꝫ
multiplicabunt super inhabitantes mala
Prolongauit enī se magis veritas: ⁊ ap-
propinquauit mendaciū. Jaꝫ em̄ festinat
venire quam vidisti visionem. Et respon
di: ⁊ dixi corā te domine. Ecce em̄ ego abi
bo sicut p̄cepisti mihi: et corripiam presē
tem populum. Qui autem iterum nati fu
erint: quis cōmouebit: Positum est ergo
seculum in tenebris: ⁊ qui inhabitant ī eo
sine lumine. Quoniam lex tua incensa est
Propter qđ nemo scit que a te facta sunt
vel que incipient opera. Si enim inueni
in te graciam: immitte in me spiritum sā-
ctum: et scribam omne qđ factum est ī se-
culo ab inicio que erant in lege tua scri-
pta. vt possint homines inuenire semitā:
et qui voluerint viuere in nouissimis vi-
uant. Et respondit ad me: ⁊ dixit. Vadēs
ꝓgrega plm̄. ⁊ dices ad eos: vt nō querāt
te diebus quadraginta. Tu aūt p̄para ti-
bi buxos multos: et accipe tecum saream
dabriam. selemiā. echanum ⁊ asiel. quinq;
hos: qui parati sūt ad scribendū velociter
Et venies huc ⁊ ego accendam ī corde tuo
lucernam intellect⁹: que nō extinguetur
quoadusq; finiant que incipies scribere.
Et tūc p̄fectis q̄dam palā facies: quedaꝫ
sapiētibꝫ abscōse trades. In crastinum em̄
hac hora incipies scribere. Et p̄fectus sū
sicut mihi p̄cepit: ⁊ ꝓgregaui oēm plm̄: ⁊
dixi. Audi isrl̄ verba hec. Peregrinati sūt
pres nr̄i ab inicio ī egipto. ⁊ liberati sūt ī-
de: ⁊ acceperūt legē vite quā non custodie
runt. quā ⁊ vos post eos transgressi estis
⁊ data est vob̄ terra ī sortē ⁊ terra syon: et
patres vr̄i ⁊ vos iniquitatē fecistis. ⁊ non
seruastis vias quas p̄cepit vob̄ altissim⁹:
⁊ iustus iudex cū sit. abstulit a vobis in tē
pore qđ donauerat. Et nūc vos h estis: et
fratres vr̄i introrsū vīm sunt. Si ergo ī-
peraueritis sensui vro ⁊ erudieritis cor ve
strū. viui ꝓseruati eritis: ⁊ post mortē mi-
sericordiā consequimini. Judiciū em̄ post
mortē veniet. qm̄ iterꝫ reuiuiscem⁹: ⁊ tunc
iustoꝝ nomina parebūt: et impioꝝ facta
ostēdent. Ad me igitur nemo accedat nūc
neq; requirat me vsq; dies quadraginta.
Et accepi quinq; viros sicut mādauit mi
hi: et p̄fecti sumus in campū: ⁊ mansim⁹
ibi. Et factus sum in crastinū. et ecce vox
vocauit me dicens. Esdra aperi os tuum
⁊ bibe quo te potauero. Et aperui os me-
um: et ecce calix plenus porrigebat mihi
Hoc erat plenū sicut aqua: color aūt ei⁹ vt
ignis similis. Et accepi ⁊ bibi: ⁊ in eo cuꝫ
bibissem cor meum cruciabat intellectu:
⁊ in pectus meum increscebat sapiencia.
Nam spiritus meus conseruabat memo-
ria. Et aptum est os meum: et nō est clau-
sum amplius. Altissim⁹ dedit intellectum
quinq; viris ⁊ scripserūt q̄ dicebant exces
siones noctis: quas nō sciebāt. Nocte aūt
manducabant panem ego autē p diem lo
quebar: ⁊ p noctem non tacebaꝫ. Scripti
sunt aūt p q̄draginta dies libri ducentiq̄
tuoꝝ. Et factū est cū ꝓpleuissent q̄dragīta

dies:locut⁹ ē altissim⁹ dicēs. Priora q̄ scripsisti ī palā pone. ⁊ legāt digni ⁊ īdigni: nouissimos aūt septuagīta ꝓbuabis: vt ē das eos sapientib⁹ de ꝓpl'o tuo. In hijs em̄ ē vena intellect⁹ ⁊ sapiētie fons: ⁊ scientie flumē. Et feci sic. Capi. XV.

Ecce loq̄re ī aures plebis mee sermones ꝓphecie q̄s īmisero ī os tuum dicit dñs: ⁊ fac vt ī carta scribanē: qm̄ fideles ⁊ veri sunt. Ne timeas a cogitacōib⁹ aduersū te: nec turbāt te īcredulitates dicentiū: qm̄ oīs incredul⁹ ī incredulitate sua morieē. Ecce ego induco dicit dñs sup orbē terraz mala. gladiū et famē ⁊ mortē ⁊ īteritū: ꝓt̄ q̄ ꝺ suppolluit iniq̄tas omnē terrā: ⁊ adimpleta sūt opa nociua illoz. Propterea dicit dñs. Jam nō silebo de impietatib⁹ eoz q̄ irreligiose agūt: nec sustinebo in hijs q̄ inique exercent. Ecce sanguis innocius ⁊ iustus clamat ad me: ⁊ aīe iustoz clamāt pseuerāt̄ vindicās vindicabo illos dicit dñs: ⁊ accipiā omnē sanguinē innociū ex illis ad me. Ecce ꝓphus meus q̄si grex ad occisionē ducit̄: iā nō paciar illū habitare ī tra egipti: sz educā eū ī manu potenti ⁊ brachio excelso. Et pcuciā plaga sicut ꝓus: ⁊ corrūpam omnē terrā ei⁹. Lugebit egipt⁹ ⁊ fūdamenta ei⁹: plaga vberata ⁊ castigacōne q̄s inducet ei de⁹. Lugebūt cultores opantes terrā: qm̄ deficient semina eorum ab vredine ⁊ grandine ⁊ a sidere terribili. Ule seculo ⁊ q̄ habitāt in eo: qz appropinq̄bit gladi⁹ ⁊ cōtritio eoz: ⁊ exurget gēs super gentē ad pugnā ⁊ rūpbea in manib⁹ eoz. Erit em̄ ī pstabilicō hoīb⁹: ⁊ alij alijs inualescētes nō curabūt regem suū ⁊ pncipes: vie gestoz suoz ī potencia sua. Cōcupiscet em̄ homo in ciuitatem ire: ⁊ non poterit. Propt̄ supbiā em̄ eoz ciuitates turbabunt̄: domus exterēt̄: homies metuent. Non miserebit̄ homo primū suum ad irritum faciendū domos eoz in gladium: ad diripiendas substācias eoz ꝓpter famē panis. ⁊ tribulacōnem multā. Ecce ego ꝓuoco dicit de⁹ omēs reges tre ad me verendum qui sunt ab oriēte ⁊ ab austro ab euro ⁊ a libano ad cōuertēdos in se: et reddere que dederūt illis. sicut faciūt vsq̄ hodie electis meis: sic faciam ⁊ reddam ī sinu eorum. Dec dicit dominus deus. Nō pcet dextera mea super peccatores: nec cessabit rūphea super effundentes sanguinē innocuū sup terraz. Exijt ignis ab ira ei⁹ ⁊ deuorauit fundamenta terre: ⁊ peccatores quasi stramē incensū. Ue eis qui peccant: ⁊ non obseruant mādata mea: dicit dominus. Non parcam illis. Discedite filij a potestate: nolite ꝓtaminare sāctificacōem meā: qm̄ nouit dñs oēs q̄ delinquūt in illū. Propterea tradidit eos in mortem ⁊ ī occisionē. Jā em̄ venerūt sup orbē terrarū mala: ⁊ manebitis in illis. Nō em̄ liberabit vos de⁹: ꝓter qd̄ peccastis in eum Ecce visio horribilis: ⁊ facies illi⁹ ab oriēte. Et exiēt nacōnes draconū arabū ī curribus multis: ⁊ sicut flat⁹ eoz numerus fertur sup terrā: vt iā timeāt ⁊ trepident oēs qui illos audient carmonij insanientes in ira: ⁊ exient vt apri de silua. ⁊ aduenient ī vtute magna: ⁊ cōstabūt in pugnā cū illi⁹ ⁊ vastabūt porcōnez terre assirioz. Et p⁹ hec supualescēt dracones. natiuitatis sue memores: ⁊ ꝓuertēt se ꝓspirātes in vtute magna ad psequendos eos. Isti turbabūtur et silebunt in virtute illoz: ⁊ ꝓuertēt pedes suos in fugam: ⁊ a territorio assiriorū subsessor obsidebit eos: ⁊ ꝓsumet vnū ex illis: ⁊ erit timor ⁊ tremor ī exercitu illorū. ⁊ ꝓtencō in reges ipsorum. Ecce nubes ab oriente ⁊ a septētrione vsq̄ meridianum: et facies earum horrida valde plena ire et ꝓcelle. Et collident seinuicem: et collident sydus copiosum sup terram ⁊ sydus illoruz. Et erit sanguis a gladio vsq̄ ad ventrem: et fim⁹ hominis vsq̄ ad substramē cameli. Et erit timor et tremor mꝰtus sup terram: ⁊ horrebunt qui videbunt iram illam: ⁊ tremor apprehendet illos. Et post hec mouebunt̄ nimbi copiosi a meridiano ⁊ septētrione: ⁊ portio alia ab occidente. Et supinualescent venti ab oriente ⁊ recludent eam: ⁊ nubē quā suscitauit in ira: ⁊ sydus ad faciendā exterritacōez ad orientalē ventum ⁊ occidentē: violabitur. Et exaltabunt̄ nubes magne ⁊ valide plene ire et sydus. vt exterreant omnē terraz ⁊ inhabitantes eam: ⁊ infundent sup oēm locum altum. ⁊ eminentem sydus terribile. ignem ⁊ grādinem ⁊ rūpheas volantes ⁊ aquas multas: vt eciam impleātur omnes campi ⁊ omnes riui plenitudīe aq̄rū

mltaꝝ. Et demolíēt ciuitatēs ⁊ muros ⁊ mōtes ⁊ colles ⁊ ligna siluaꝝ: ⁊ fenū pratoꝝ ⁊ frumēta eoꝝ. Et trāsibūt cōstantes vsqꝫ babilonē ⁊ exterrēt eā: ꝓueniēt ad ipsam ⁊ circuibūt eā: ⁊ effundēt sÿdus ⁊ omnē irā sup eā. Et subibit puluis ⁊ fumus vsqꝫ ī celū: ⁊ oēs ī circuitu lugebūt eā: et q̄ sub ea remāserint fuiēt bijs q̄ exterrue rūt. Et tu asia cōcors ī spem babilonis. et gloria psone ei⁹: ve tibi misera. ꝓpt̄ qđ assi milasti ei ⁊ ornasti filias tuas ī fornicacōne ad placendū ⁊ gloriandū in amatoribꝫ tuis qui tecū cupierūt semper fornicari. Odibile imitata es ī oīmibꝫ operibꝫ eius ⁊ adiuencōibꝫ eius. ꝓterea dicit dē⁹ Immittam tibi mala: viduitatez. pauptatē ⁊ famē ⁊ gladiū ⁊ pestem ad deuastandas domos tuas a violacōne ⁊ morte ⁊ gloria vtutis tue. Sicut flos siccabit cū exurget ardor q̄ emissus est sup te: īfirmaberis vt paupcula plagata ⁊ castigata a mulieribꝫ vt nō possint te suscipe potētes ⁊ amatores. Nūquid ego sic zelabo te dicit dñs. nisi occidisses electos meos in omni tēpore exaltans pcussionē manuū. ⁊ dicēs super mortē eoꝝ cū inebriata esses. exorna speciem vultus tui! Merces fornicacōis tue in sinu tuo: ⁊ ꝓter hoc reddicōnez accipies. Sicut facis electis meis dicit dñs. sic faciet tibi dē⁹: ⁊ tradet te in malum. Et nati tui fame interiēt: ⁊ tu rūphea cades ⁊ ciuitates tue ꝓterent: ⁊ omnes tui ī campo gladio cadēt. Et qui sūt ī mōtibꝫ fame pibunt: ⁊ māducabunt carnes suas ⁊ sāguinem bibēt a fame panis ⁊ siti aque. Infelix p maria venies: ⁊ rursū accipies mala. Et in trāsitu allidēt ciuitatē ociosam: ⁊ exterrēt aliquā porcōem terre tue. ⁊ ptē glorie tue exterminabūt: rursū reuertētes conuersā. Et demolita eris illis p stipula ⁊ ipi erūt tibi ignis: ⁊ deuorabūt te ⁊ ciuitates tuas. terrā tuā. ⁊ montes tuos: oēs siluas tuas ⁊ lignū fructifez igni ꝓburēt Filios tuos captiuos ducēt: ⁊ censū tuū ī p̄dam habebūt ⁊ gl'iam faciei tue exterminabunt.

¶ Capitulū. .XVI.

Ve tibi babilon ⁊ asia: ve tibi egipte ⁊ siria. Precingite vos saccis et cilicijs. et plangite filios vr̄os et dolete: quoniam approp̄inquauit cōtricō vestra. Immissus est vobis gladius: et quis est qui auertat illum! Immissus ē in vobis ignis: et quis est qui extinguat illum! Immissa sunt vobis mala. Et quis ē qui repellat ea! Nūquid repellit aliq̄s leonem esurientē ī silua: aut extinguet ignē in stipula. mor q̄n cepit ardere! Nunquid repellat aliquis sagittam a sagittario forti missaz! Dominus fortis īmittit mala: ⁊ quis est q̄ repellet ea! Exijt ignis ex iracundia eius! Et q̄s est q̄ extinguat eum! Chorruscabit: ⁊ q̄s nō timebit! Tonabit: et quis non pauebit! Dñs ꝓminabit̄ ⁊ q̄s nō fundit⁹ ꝓteret̄ a facie ipsius! Terra tremuit et fundamenta ei⁹: mare fluctuat ꝺ ꝓfundo. ⁊ fluctus eius disturbabunt̄. ⁊ pisces ei⁹ a facie dñi ⁊ a gloria virtutis ei⁹: q̄n fortis dextera ei⁹ que arcū tēdit: sagitte ei⁹ acute q̄ ab ipo mittunt̄: nō deficient cū ceperint mitti in fines terre. Ecce mittunt̄ mala et nō reuertent̄. donec veniāt sup terram. Ignis succendit̄: ⁊ nō extinguetur donec cōsumat fundamēta terre. Quēadmodū nō redit sagitta missa a valido sagittario sicut nō reuertent̄ mala q̄ missa fuerint in terram. Ve mihi ve mihi Quis me liberabit in illis diebꝫ! Inicium dolorum ⁊ multi gemitus: iniciū famis et multi interitus: iniciū bellor et formidabunt potestates: iniciū malor ⁊ trepidabunt omnes. In bijs quid faciā cum venerint mala! Ecce fames ⁊ plaga ⁊ tribulacō ⁊ angustia missa sūt flagella ī emendacōe ⁊ ī bijs oīb⁹ se nō ꝓuertēt ab iniquitatibꝫ suis: neq̄ flagellor memores erūt sēper. Ecce erit ānone vilitas sup terrā: sic vt putent sibi esse directā pacē: ⁊ tūc germinabūt mala sup terrā gladius. fames ⁊ magna confusio. A fame em̄ plurimi qui inhabitāt terrā interiēt: ⁊ gladi⁹ ꝓdet ceteros q̄ supauerint a fame: et mortui sicut stercora p̄icient̄ ⁊ non erit qui ꝓsoletur eos. Derelinq̄tur enim terra deserta: ⁊ ciuitates eius deicient̄. Nō derelinq̄tur qui colat terrā: ⁊ qui seminet eam. Ligna dabunt fructus: ⁊ q̄s vindemiabit illa! Ulna matura fiet: et quis calcabit illam! Erit enim locis magna desercō. Cupiet em̄ homo hominem videre: vel vocem eius audire. Relinquentur enim de ciuitate decē et duo de agro q̄ abscōderint se in densis nemoribꝫ ⁊ scissuris petrarū: quēadmodum

derelinquũtur ĩ oliueto ⁊ singl'is arboribꝫ tres aut q̃tuor oliue: aut sic̃ ĩ vinea vindemiata racemi relinquũt̃ ab bijs q̃ diligẽt̃ vineã scrutant̃: sic relinquẽt̃ in diebꝫ illis tres aut q̃tuor scrutãtibꝫ domos eoꝝ ĩ rũphea. Et reliquet̃ ĕra despta: ⁊ agri ei⁹ ĩue terabũt: ⁊ vie ei⁹ ⁊ oẽs semitæ ei⁹ germinabũt spinas eo q̃ nõ trãsiẽt boies p eã. Lugebũt ũgines ñ bñtes spõsos: lugebũt mlieres nõ bñtes viros: lugebũt filie eaꝝ non bñtes adiutoriũ sponsi eaꝝ. In bello ꝓsumẽt̃: ⁊ viri eaꝝ ĩ fame exterẽt̃. Audite ũo ista: ⁊ cognoscite ea cui dñi. Ecce ũbũ dñi excipite illud ne dijs credatis de q̃bꝫ dicit dñs. Ecce appropinquãt mala ⁊ nõ tardãt Quẽadmodũ pregnãs cũ parit ĩ nono mẽse filiũ suũ: appropinquãte hora part⁹ eius añ horas duas vel tres dolores circueunt ventrẽ ei⁹ ⁊ ꝓdeũte ĩfante de vẽtre nõ tardabũt vno pũcto: sic ñ morabũt̃ mala ad ꝓdeundũ sup terrã: ⁊ seculũ gemet. ⁊ dolores circũtenebũt illud. Audite ũbũ plebs mea. Parate vos ĩ pugnã: ⁊ ĩ malis sic estote q̃si aduene ĕre. Qui vẽdit q̃si q̃ fugiat. ⁊ q̃ emit q̃si q̃ ꝓditur⁹. q̃ mercat̃ q̃si q̃ fructũ nõ capiat ⁊ q̃ edificat q̃si ñ habiturus. Qui seminat q̃si q̃ nõ metet: sic ⁊ qui vineã putat q̃si non vindemiaturus. Qui nubũt sic q̃si filios nõ facturi: ⁊ q̃ nõ nubũt sic quasi vidui: ꝓpt̃ qđ q̃ laborant sine causa laborãt. Fructus eĩ illoꝝ alienigene metẽt: ⁊ substanciã illoꝝ rapient ⁊ domos euertent: ⁊ filios eoꝝ captiuabũt. qr ĩ captiuitate ⁊ fame generãt natos suos. Et q̃ negociant̃ in rapina quantũdiu exornãt ciuitates ⁊ domos suas ⁊ possessiones ⁊ ꝑsonas suas: tantomagis adzelabor eos sup peccata sua dicit dñs. Quomodo zelat̃ fornicaria mulierẽ ꝟdoneã ⁊ bonaz valde: sic zelabit̃ iusticia iniq̃tatem cũ exornat se ⁊ accusat eã in facie cũ venerit q̃ defendat exquirentẽ oñe peccatũ sup terram. Propterea nolite similari ei nec operibꝫ ei⁹: qñ adhuc pusillũ ⁊ tollet̃ iniquitas a terra: ⁊ iusticia regnabit in vos. Nõ dicat peccator se ñ peccasse: qñ carbones ignis ꝓburet sup caput ei⁹ qui dicit ñ peccaui corã deo ⁊ gloria ipius. Ecce dñs cognoscet oĩa opera hominũ: ⁊ adinuẽcões illoꝝ ⁊ cogitacões illoꝝ: ⁊ corda illorum. Dixit eñ fiet terra ⁊ facta est. fiat celũ et factũ est. Et ĩ verbo illius stelle fũdate sũt ⁊ nouit numer stellaꝝ. Qui scrutat̃ abyssum ⁊ thesauros illaꝝ: q̃ mẽsus est mare. ⁊ ꝓceptũ ei⁹. Qui ꝓclusit mare ĩ medio aquaꝝ: ⁊ suspẽdit terrã sup aquas vbo suo Qui extendit celũ q̃si camerã: sup aquas fũdauit eũ. Qui posuit in despto fõtes aq̃rũ: ⁊ sup verticẽ montiũ lacus ad emittẽdum flumĩa ab eminẽti petra: vt potaret terrã. Qui finxit hoiem ⁊ posuit cor suũ ĩ medio corporis: ⁊ misit ei spiritũ. vitã ⁊ ĩtellectũ ⁊ spiramẽ dei oñipotentis q̃ fecit oĩa: ⁊ scrutinat oñia absconsa ĩ abscõsis terre. Hic nouit adinuencõez vĩam: ⁊ que cogitatis in cordibꝫ vĩis peccãtes ⁊ volentes occultare pcta vra. Propter qđ dñs scrutinando scrutinauit oñia opa vestra. ⁊ traducet vos oẽs. ⁊ vos ꝓfusi eritis cuz pcesserit pcta vĩa corã hoibꝫ: ⁊ iniq̃tates erũt q̃ accusatores stabũt ĩ die illo. Quid facietis: aut quõ abscõdetis pcta vĩa coraz deo ⁊ angelis ei⁹? Ecce iudex de⁹: timete eũ. Desinite a peccatis vĩis: ⁊ obliuiscamini iniq̃tates vras ĩã agere eas ĩ sempiterno: ⁊ de⁹ educet vos ⁊ liberabit de oñi tribulacõe. Ecce eñ incendit̃ ardor super vos turbe copiose: ⁊ rapiẽt quosdã ex vobis ⁊ cibabũt ydolis occisos: ⁊ q̃ ꝓsenserit eis erũt illis ĩ derisũ ⁊ in ĩproperiũ ⁊ ĩ cõculcacõnem. Erit eñ locis locus: ⁊ ĩ vicinas ciuitates exurrectio multa sup timẽtes dñm. Erũt quasi insani nemini parcẽtes. ad diripiendũ ⁊ deuastandũ adhuc timentes dñm: qr deuastabũt ⁊ deripiẽt substancias: ⁊ de domibꝫ suis eos eiciẽt. Tũc parebit ꝓbacõ electoꝝ meoꝝ: vt aurũ qđ ꝓbat̃ ab igne. Audite dilecti mei dicit dominus. Ecce assunt dies tribulacõnis: ⁊ ð bijs liberabo vos. Ne timeatis nec hesitetis: qñ deus dux vester est. Et qui seruat mandata ⁊ pcepta mea dicit dñs deus: ne ꝓponderent vos peccata vĩa: ne supeleuẽt se iniquitates vre. Ele qui ꝓstringuntur a peccatis suis ⁊ obtegunt̃ ab iniquitatib⁹ suis: quẽadmodum ager ꝓstringit̃ a silua ⁊ spinis tegit̃ semita eius p quã non transit homo: ⁊ excludit̃ ⁊ mittit̃ ad deuoracõnem ignis.

Explicit Esdre liber quart⁹ · plog⁹ hieronimi ꝑsbiteri bt̃i in Thobie libꝝ Incipit.

Dromacō ⁊ heliodoro epīs: hieronim⁹ pſbr̄ ī dño ſalutē
Mirari non deſino exactōis
vē inſtāciā. Exigitis em̄ vt
librum chaldeo ſermone con
ſcriptū ad latinū ſtilū traham: libꝝ vtiqꝫ
thobie: quē hebrei de cathalago diuinaꝝ
ſcripturaꝝ ſecantes. hijs q̄ agy̅og̅pha me
morant manciparūt. ¶Feci ſatis deſiderio
veſtro: non tamen meo ſtudio. Arguunt
enim nos hebreoꝝ ſtudia: ⁊ imputant no
bis ꝓtra ſuum canonez latinis auribꝰ iſta
tranſferre. Sed melius eſſe iudicans pha
riſeorum diſplicere iudicō. et epiſcoporū
iuſſionib⁹ deſuire: inſtiti vt potui. Et q̄
vicina eſt caldeorum lingua ſermoni he
braico: vtriuſqꝫ lingue peritiſſimū loqua
cem reperiens. vnius diei laborez arripui
et quicquid ille mihi hebraicis verbis ex
preſſit hoc ego accito notario. ſermoni
bus latinis expoſui. Oracōnibus veſtris
mercedem huius operis recōpenſabo: cuꝫ
gratum vobis dixero me quod iubere
eſtis dignati compleſſe.

Explicit plog⁹. Incipit liber Thobie.

Thobias ex tribu et ciuita
te neptalim. que eſt in ſu
perioribus galilee ſupra
naaſon. poſt viam que du
cit ad occidentem. in ſini
ſtro habens ciuitatem ſe
phet: cum captus eſſet in diebꝫ ſalmana
ſar regis aſſirioꝝ. in captiuitate tamē po
ſitus viam veritatis non deſeruit: ita vt
omnia que habere poterat quotidie cōca
ptiuis fratribus qui erant ex eius genere
inptiret. Cūq̄ eſſet iunior oīmb⁹ in tribu
neptalim: nihil tñ puerile geſſit in opere
Deniq̄ cum irent omnes ad vitulos au
reos q̄s hieroboam fecerat rex iſrahel. hic
ſolus fugiebat ꝓſortia omniū: ⁊ pergebat
ad hieruſalem ad templū domini. ⁊ ibi a
dorabat dñm deum iſrahel: omnia p̄miti
ua ſua et decimas ſuas fideliter offerens
ita vt in tercio anno ꝓſelitis et aduenis
miniſtraret omnē decimacōnē. Hec ⁊ hijs
ſimilia ſcō̄m legem dei puerulus obſerua
bat. Cum vero factus fuiſſet vir accepit
vxorem annā de tribu ſua: et genuit ex ea
filium nomen ſuū imponens ei: quē ab in
fantia timere deum docuit ⁊ abſtinere ab
omni peccato. Igit̄ dum p captiuitatem
deueniſſet cum vxore ſua ⁊ filio in ciuita
tem niniuen cū omni tribu ſua. et cū oēs
ederēt ex cibis gētiliū: iſte cuſtodiuit aiaꝫ
ſuā: ⁊ nūq̄ cōtaminatus in eſcis eoꝝ. Et
q̄m̄ memor fuit dñi ī toto corde ſuo. ⁊ de
dit illi de⁹ gr̄am ī ꝓſpectu ſalmanaſar re
gis: ⁊ dedit illi poteſtatē quocūq̄ vellꝫ ire
habēs libtatē quecūq̄ facere voluiſſꝫ. Per
gebat g̅ p oīes q̄ erāt ī captiuitate: ⁊ mo
nita ſalutis dabat eis. Cū aūt veniſſet in
rages ciuitatem medoꝝ. ⁊ ex hijs quib⁹ ho
noratus fuerat a rege habuiſſet decē talen
ta argenti: ⁊ cuꝫ in multa turba generis
ſui gabelū egentē videret qui erat ex tribu
eius: ſub cirographo dedit illi memoratuꝫ
ponbus argenti. Poſt multum vero tem
poris mortuo ſalmanaſar rege. cū regna
ret ſennacherib filiꝰ eius p eo. ⁊ filios iſ
rahel exoſos haberet in ꝓſpectu ſuo: tho
bias pgebat p oīem cognacōem ſuam. et
conſolabat eos: diuidebatqꝫ vnicuiq̄ ꝑ put
poterat de facultatib⁹ ſuis. Eſurientes a
lebat: nudiſqꝫ veſtimenta p̄bebat: ⁊ mor
tuis atqꝫ occiſis ſepulturam ſolicitus ex
hibebat. Deniq̄ cū reuerſus eſſet rex ſen
nacherib fugiens a iudea plagā. q̄m circa
eū fecerat de⁹ ꝑter blaſphemiam ſuam: et
iratus multos occideret ex filijs iſrahel:
thobias ſepeliebat corpora eorum. At vbi
nūciatum eſt regi iuſſit eum occidi: ⁊ tu
lit omnē ſubſtāciam eius. Thobias vo cū
filio ſuo ⁊ cum vxore fugiens nudꝰ latuit
quia multi diligebant eum. Poſt dies vo
quadragintaquinq̄ occiderunt regem filij
ipſius. Et reuerſus eſt tobias ad domum
ſuam: omniſqꝫ facultas eius. reſtituta eſt
ei.

Capitulū. .II.

Poſt hec vero cum eſſet dies feſtus
domini et factum eſſet prandium
bonum in domo tobie: dixit filio
ſuo. vade et adduc aliquos ō tribu noſtra
timentes deum: vt epulent̄ nobiſcū. Cūq̄
abiſſet: reuerſus nunciauit ei vnuꝫ ex fi
lijs iſrl̄ iugulatū iacere in platea. Statiq̄
exiliens de accubitu ſuo. relinquens pran
diū ieiunus pueīt ad corpꝰ: tollēſqꝫ illud.
portauit ad domuꝫ ſuam occulte: vt dum

ſol occubuiſſet cautꝫ ſepeliret euꝫ. Cunqꝫ occultaſſet coꝛpꝰ manducauit panẽ cũ luctu ⁊ tremoꝛe: memoꝛãs illũ ꝑmonẽ quez dixit dñs ꝑ amos ꝓphetã. Dies feſti veſtri ꝯuertã in lamẽtacõez ⁊ luctũ. Cũ vero ſol occubuiſſet: abijt ⁊ ſepeliuit eũ. Arguebãt aũt eũ oẽs ꝓximi eiꝰ dicẽtes. Jã huiꝰ rei cauſa inẽfici iuſſus es, ⁊ vix effugiſti moꝛtis imperiũ: ⁊ itꝫ ſepelis moꝛtuos? Sed tobias plus timẽs deũ q̃ regem. rapiebat coꝛpa occiſoꝝ ⁊ occultabat i domo ſua: ⁊ mediꝭ noctib⁹ ſepeliebat ea. Contigit aũt vt q̃dam die fatigatꝰ a ſepultura veniens domũ iactaſſet ſe iuxta parietem ⁊ obdoꝛ miſſet: ⁊ ex nido hirundinũ doꝛmienti illi calida ſtercora inciderẽt ſup oculos eius: fieretqꝫ cecus. Hãc aũt tẽptacõez ideo permiſit dñs euenire illi: vt poſteris daretur exẽplũ pacientie eiꝰ: ſic ⁊ ſãcti iob. Nã cum ab infãtia ſua ſempꝫ deũ timuerit. ⁊ mãdata eiꝰ cuſtodierit. nõ ẽ ꝓtriſtatꝰ ꝓtra dñm q̃ plaga cecitatis euenerit ei: ſꝫ imobilis i dei timoꝛe ꝑmãſit: agẽs gr̃as deo oĩb⁹ die bꝰ vitꝫ ſue. Nã ſicut beato iob inſultabãt reges: ita iſti parẽtes ⁊ cognati eiꝰ irridebant vitam eiꝰ dicẽtes. Vbi ẽ ſpes tua ꝑ q̃ elemoſinas ⁊ ſepulturas faciebas? Thobias vero increpabat eos dicens. Nolite ita loqui: qm̃ filij ſãctoꝝ ſumꝰ. et vitã illã expectamꝰ: quã deꝰ daturꝰ ẽ hijs q̃ fidem ſuã nũq̃ mutant ab eo. Anna vo vxoꝛ eiꝰ ibat ad opꝰ textrinũ quotidie: ⁊ de laboꝛe manuũ ſuaꝝ victũ quẽ ꝓſequi potuiſſet deferebat. Vñ factũ ẽ: vt hedũ capraꝝ accipiens. detuliſſet domi. Cuiꝰ cũ vocẽ balãtis vir eiꝰ audiſſet dixit. Videte ne forte furtiuus ſit. Reddite eũ dñis ſuis: q̃ non licet nob aut edere ex furto aliq̃d aut ꝓtingere Ad hec vxoꝛ eiꝰ irata rñdit. Manifeſte vana facta ẽ ſpes tua: ⁊ elemoſine tue modo paruerũt. Atqꝫ hijs ⁊ alijs huiuſmodi verbis exprobrabat ei.

Capitulũ. .III.

Ĝinc tobias ingemuit. ⁊ cepit oraꝛe cũ lacrimis dicẽs. Juſtꝰ es dñe ⁊ oĩa iudicia tua vera ſũt: ⁊ oñes vie tue miſericoꝛdia ⁊ veritas ⁊ iudicium Et nũc dñe memoꝛ eſto mei: ⁊ ne vindictã ſumas de pc̃is meis: neqꝫ reminiſcaris delicta mea vl̃ parẽtũ meoꝝ. Qm̃ nõ obediuim⁹ p̃ceptis tuis ideo traditi ſumꝰ i diꝛepcõnẽ. ⁊ captiuitatẽ ⁊ moꝛtẽ. ⁊ in fabulã: ⁊ i improperiũ oĩb⁹ nacõib⁹ in q̃b⁹ diſperſiſti nos. Et nũc dñe magna iudicia tua: q̃ nõ egimꝰ ſcd̃m p̃cepta tua: ⁊ nõ ambulauimꝰ ſinceriẽ coꝛã te. Et nũc dñe ſcd̃m voluntatẽ tuã fac mecũ: ⁊ p̃cipe i pace recipi ſpiritũ meũ. Expedit eĩ mihi moꝛi magiſq̃ viuere. Eadẽ itaqꝫ die ꝓtigit vt ſara filia raguelis i rages ciuitatꝫ medoꝝ. ⁊ ipa audiret iproperiũ ab vna ex ãcillis pr̃is ſui: qm̃ tradita fuerat ſeptẽ viris: ⁊ demoniũ noie aſmodeus occiderat eos. moꝛ vt ingreſſi fuiſſent ad eam. Ergo cũ ꝑ culpa ſua increparet puellã: rñdit ei dicẽs. Ampliꝰ ex te nõ videam⁹ filiũ aut filiã ſup terram: interfectrix viroꝝ tuoꝝ. Nũq̃d ⁊ occidere me vis ſic̃ eciã occidiſti ſeptẽ viros Ad hãc vocem preſit in ſuperius cubiculum domꝰ ſue: ⁊ trib⁹ diebꝰ ⁊ trib⁹ noctib⁹ nõ manducauit neqꝫ bibit: ſꝫ in oracõe pſiſtẽs cũ lacrimis deꝑcabat deũ vt ab iſto iproperio liberaret eã. Factũ eſt autẽ die tercia dũ ꝓpleret oracõez: bñdicẽs dñm dixit. Bñdictũ eſt nomẽ tuũ deꝰ patrũ nr̃oꝝ: q̃ cũ iratus fueris miſericoꝛdiã facies: ⁊ in tpe tribulacõnis peccata dimittis hijs q̃ inuocãt te. Ad te dñe faciẽ meã cõuerto: ad te oculos meos erigo. Peto domine vt de vinculo improperij hui⁹ abſoluas me: aut certe deſup terrã eripias me. Tu ſcis dñe q̃ nũq̃ cõcupiui vir̃: ⁊ mundam ſuaui aĩaꝫ meã ab oñi ꝓcupiſcẽtia. Nũq̃ cũ ludẽtib⁹ miſcui me: neqꝫ cũ hijs q̃ in leuitatꝫ ambulant ptĩcipẽ me p̃bui. Etrum aũt cũ timoꝛe tuo ñ cũ libidine mea cõſenſi ſuſcipe. Et aut ego indigna fui illꝫ aut illi foꝛſitan mihi nõ fuerũt digni: qui foꝛſitan viro alij cõſeruaſti me. Non ẽ emĩ in hoĩs potẽſtatꝫ cõſilium tuum. Hoc aĩ ꝓcerto habet omnis q̃ colit te: q̃ vita eiꝰ ſi in ꝓbacõne fuerit coꝛonabiẽ: ſi autẽ in tribulacõne fuerit liberabiẽ: etſi in coꝛrepcõne fuerit ad miſericoꝛdiam tuam peruenire licebit. Non emĩ delectaris in perdicõnib⁹ noſtris: q̃ poſt tẽpeſtatẽ tranq̃llum facis: ⁊ poſt lacrimacõem ⁊ fletũ exultacõnem infundis. Sit nomẽ tuũ deus iſrl̃ bñdictum in ſecula. In illo tẽpoꝛe exaudite ſũt p̃ces amboꝝ in ꝓſpectu gl̃ie ſũmi dei: ⁊ miſſus ẽ angelus dñi ſanctus raphael vt curaret eos ambos q̃rũ vno tpe

sūt oracões in ꝓspectu dñi recitatæ.

Capitulū. .IIII.

FIēt cū tobias putaret oracōnem suā exaudiri vt mori potuisset: vocauit ad se tobiā filiū suū: dixitq; ei. Audi fili mi ūba oris mei: ⁊ ea in corde q̄si fūdamentū ꝓstrue. Cū accepit de⁹ aiaz meā. corp⁹ meū sepeli: ⁊ honorē habeb matri tue. oīb⁹ diebꝫ vitæ ei⁹. Memor em eē debes: q̄ ⁊ quāta pericula passa sit ꝓpter te ī vtero suo. Cū aūt ⁊ ipa cōpleuerit tp̄us vitæ sue: sepelias eā circa me. Oīb⁹ autez diebꝫ vitæ tue in mentē habeto deū: ⁊ caue ne aliq̄n peccato cōsentias: ⁊ p̄termittas p̄cepta dei nr̄i. Ex substācia tua fac elemosinā: ⁊ noli auertere faciē tuā ab vllo paupere. Ita em fiet: vt nec a te auertat̄ facies dñi. Q̄uo potueris: ita esto misericors Si multū tibi fuerit abūdanter tribue: si exiguū tibi fuerit eciā exiguū libēter impt̄iri stude. Premiū em bonū tibi thesauriſas in die necessitatis: q̄m elemosina ab omni peccato ⁊ a morte liberat: ⁊ nō patietur aiam ire ī tenebras. Fiducia magna erit corā sūmo deo elemosinā oīb⁹ facientib⁹ eā. Attende tibi filij mi ab omī fornicacōe: ⁊ p̄ter vxorē tuā nunq̄ patiaris crimen scire. Superbiam nūq̄ in tuo sensu. aut ī tuo verbo domīari ꝓmittas. In ipa em inicium sūpsit oīs p̄bitio. Quicūq; tibi aliq̄d opatus fuerit. statim ei mercedez restitue: ⁊ merces mercēnarij tui apud te omnino nō remaneat. Q̄d ab alio oderis fieri tibi: vide ne tu aliquando alteri facias. Panem tuū cū esurīētib⁹ ⁊ egentib⁹ comede ⁊ de vestimētis tuis nudos tege. Panem tuū ⁊ vinū tuū sup̄ sepulturā iusti cōstitue: ⁊ noli ex eo māducare ⁊ bibere cum peccatorib⁹. Consiliū semp a sapiēte q̄re Omī tpe benedic deū: ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat: ⁊ oīa ꝓsilia tua ī ipo pmaneāt. Indico eciā tibi fili mi dedisse me decē talēta argēti dū infātul⁹ esses gabelo ī rages ciuitatē medoꝫ: ⁊ cirogr̄phum eius apud me habeo. Et ideo q̄re quō ab eum p̄uenias: ⁊ recipias ab eo sup̄ memoratuz pondus argēti: ⁊ restituas ei cirogr̄phū suum. Noli timere fili mi: paupem q̄dē vitā gerim⁹: sz multa bona habebim⁹ si timuerimus deum. ⁊ recesserimus ab omī peccato: ⁊ fecerimus bene. Capi. .V.

Tunc respondit tobias patri suo ⁊ dixit. Omnia quecūq; p̄cepisti mihi. faciam pater. Quomodo autē pecuniam hanc inquiraz: ignoro. Ille me nescit: et ego eum ignoro. Q̄d signū dabo ei: sz neq; viam per quā pgatur illuc. aliq̄n cognoui. Tūc pater suus rñdit illi. ⁊ dixit. Cirogr̄phū q̄dē illi⁹ apud me habeo. q̄d dū ill' oñderis statim restituet. Sed pge nunc ⁊ inq̄re tibi aliquem fidelem virum: q̄ eat tecum (salua mercede sua) dum adhuc viuo: vt recipias eam. Tunc egressus tobias. inuenit iuuenē stantem splendidū p̄cinctū: ⁊ q̄si paratū ad ābulādū. Et ignorans q̄ āgelus dei esset: salutauit eū: ⁊ dixit. Unde te habem⁹ bone iuuenis: At ille rñdit. Ex filijs israhel. Et tobias dixit ei. Nosti viam que ducit in regionē medoꝫ: Cui rñdit. Noui: ⁊ omnia itinera eius frequēter ambulaui: ⁊ mansi apud gabelum fratrē nr̄m qui morat̄ ī rages ciuitatē medoꝫ q̄ posita est in mōte egbathanis. Cui tobias ait. Sustine me obsecro: donec hec ipa nūciem patri meo. Tunc ingressus tobias. īdicauit vniuersa hec patri suo. Super q̄ āmiratus pater: rogauit vt ītroiret ad eū. Ingress⁹ itaq; salutauit eū ⁊ dixit. Gaudiū tibi sit semp. Et tobias ait. Quale gaudiū mihi erit: q̄ in tenebris sedeo. et lumen celi nō video: Cui ait iuuenis. Fortī aīo esto: in p̄mo est vt a deo cureris. Dixit itaq; illi tobias. Nūquid poteris p̄ducere filiū meū ad gabelū ī rages ciuitatem medoꝫ: Et cum redieris. restituā tibi mercedē tuā. Et dixit ei angelus. Ego ducam: ⁊ reducā eum ad te. Cui tobias respondit. Rogo te: indica mihi. De qua domo: aut de qua tribu es tu: Cui raphael āgelus dixit. Genus queris mercēnarij: an ipm mercēnariū q̄ cū filio tuo eat: Sz ne forte solicitū te reddā: ego sū azarias ananie magni filius. Et tobias rñdit. Ex magno genere es tu. Sed peto ne iraſcaris: q̄ voluerim ꝓgnoscere gen⁹ tuū. Dixit autem illi angelus. Ego sanū ducam: ⁊ sanū tibi reducam filium tuum. Ridens autez tobias ait. Bene ambuletis: ⁊ sit dñs ī itinere vr̄o: ⁊ angelus eius comitet̄ vobiscū Tunc paratis oīb⁹ q̄ erant in via portāda fecit tobias vale patri suo . ⁊ mr̄i sue: ⁊ ambulauerunt ambo simul. Cūq; pfecti

eẽnt:cepit mr̃ eiꝰ flere ꝙ dicere. Baculũ se nectutis nr̃e tulisti: et ẽnsmisisti a nobis. Nũqꝫ fuisset ipa pecunia: p q̃ misisti eum. Sufficiebat nob pauptas nr̃a:et diuicias cõputaremꝰ hoc. q videbamꝰ filiũ nr̃m di ritqꝫ ei tobias. Noli flere. Saluꝰ pueniet filiꝰ nr̃: ꝙ saluꝰ reuertet̃ ad nos: ꝙ oculi tui videbũt illũ. Credo ei q ãgelꝰ dei bonꝰ comitet̃ ei: ꝙ bñ disponet oia q̃ circa eũ gerunt̃: ita vt cũ gaudio reuertat̃ ad nos. Ad hãc vocẽ cessauit mr̃ eiꝰ flere: ꝙ tacuit

Capitulũ. .VI.

Profectꝰ ẽ aũt tobias: ꝙ canis secutꝰ ẽ eũ: ꝙ mãsit ꝑma mãsiõe iuxta fluuiũ tigris. Et exiuit vt lauarꝫ pedes suos: ꝙ ecce piscis imanis exiuit ad deforãdũ eũ. Quẽ expauescẽs tobias: clamauit voce magna dicẽs. Dñe: inuadit me Et dixit ei ãgelꝰ. Apphẽde brãchiã eius: ꝙ trahe eu ad te. Qd̃ cũ fecisset attraxit eũ i siccũ: ꝙ palpitare cepit añ pedes eiꝰ. Tũc dixit ei angelꝰ. Exentera hũc piscẽ: ꝙ cor eiꝰ. ꝙ fel ꝙ iecur repone tibi. Sunt enĩ hec necessaria ad medicamẽta vtilit̃. Qd̃ cũ fecisset assauit carnes eiꝰ. ꝙ secũ sustulerunt i via: cetera salierũt q̃ sufficerẽt eis: quousqꝫ puenirẽt in rages ciuitatem medoꝝ. Tũc inꝛrogauit tobias angelũ: ꝙ dixit ei. Obsecro te azaria fr̃: vt dicas mihi qd̃ remediũ habebũt ista q̃ de pisce fuare iussisti. Et rñdẽs ãgelꝰ dixit ei. Cordis eiꝰ pticulã si sup carbones ponas. fumꝰ eiꝰ extricat oẽ genꝰ demoniorꝝ siue a viro siue a mulere: ita vt vltra ñ accedat ad eos: ꝙ fel valet ad vngẽdos oculos i qbꝫ fuerit albugo ꝙ sanabunt̃. Et dixit ei tobias. Vbi vis vt maneamꝰ? Rñdẽsqꝫ ãgelꝰ ait. Est hic raguel noie vir ꝓpinquus de tribu tua: ꝙ hic habet filiã noie saram: sed neqꝫ masculum neqꝫ feminã vllã habet aliã ꝑter eã. Tibi debet omis substancia eiꝰ: ꝙ oportet eã te accipere ꝓiugẽ. Pete g̃ eã a pr̃e eiꝰ ꝙ dabit tibi eã vxorẽ. Tũc rñdit tobias. et dixit. Audio qꝛ tradita est septẽ viris. ꝙ mortui sunt: sed ꝙ hoc audiui. qꝛ demoniũ occidit illos. Timeo g̃ ne forte ꝙ mihi hec eueniant: ꝙ cũ sim unicus parẽtibꝫ meis: deponaꝫ senectutẽ illorꝝ cũ tristicia ad inferos Tũc angelus raphael dixit ei. Audi me et ostẽdam tibi. qui sũt quibꝫ ꝑualere potest demonium. Hij nãqꝫ qui ꝓiugiũ ita suscipiũt. vt deũ a se ꝙ a sua mẽte excludãt. et sue libidini ita vacẽt sicut equus ꝙ mulus qbꝫ nõ est intellectus: habꝫ potestatẽ demoniũ sup eos. Tu aũt cũ acceperis eã. ingressus cubiculũ p tres dies ꝓtinẽs esto ab ea ꝙ nihil aliud nisi oracõibꝫ vacabis cũ ea. Ipa aũt nocte. incenso iecore piscis fugabit̃ demoniũ. Secũda vero nocte ĩ copulacõne sanctorꝝ ꝑiarcharum admitteris. Tercia vero nocte bñdictõnẽ cõsequeris: vt filij ex vob ꝓcreentur incolumes. Trãsacta aũt tercia nocte accipies vginem cuz timore dñi. amore filiorꝝ magisqꝫ libidinis ducteꝰ: vt in semine abrahe benedictionem in filijs cõsequaris.

Capitulũ. .VII.

Ingressi sũt aũt ad raguelẽ ꝙ suscepit eos raguel cũ gaudio. Intuẽsqꝫ tobiã raguel: dixit anne vxori sue. Quãsimilis est iuuenis iste cõsobrino meo. Et cũ hec dixisset. ait. Vnde estis iuuenes fratres nostri? At illi dixer̃t. Ex tribu neptalim sumus ex captiuitate nineue. Dixitqꝫ illis raguel. Nostis tobiã fr̃em meum? Qui dixerũt. Nouimus. Cũqꝫ multa bona loqueret̃ de eo: dixit angelus ad raguelem. Tobias de quo interrogas. pater istius est. Et misit se raguel. ꝙ cũ lacrimis osculatꝰ est eũ: ꝙ plorãs sup collũ eiꝰ dixit. Bñdictio sit tibi fili mi: qꝛ boni et optimi viri filius es. Et anna vxor eius et sara iporꝝ filia lacrimate sũt. Postqꝫ autẽ locuti sũt: ꝓcepit raguel occidi arietem. ꝙ parari ꝓuiuũ. Cũqꝫ hortaret̃ eos discũbere ad prandium: tobias dixit. Dic ego hodie non manducabo neqꝫ bibã: nisi prius peticõnem meã cõfirmes: ꝙ pmittas mihi dare saram filiã tuã. Quo audito vbo raguel expauit. sciens quid euenerit illis septẽ viris. q̃ ingressi sũt ad eã: ꝙ timere cepit: ne forte ꝙ huic sil'r ꝓtingeret. Et cum nutaret ꝙ nõ daret ullũ potenti responsũ dixit ei angelus. Noli timere dare eã isti: quoniam huic timenti deum debetur coniunx filia tua. Propterea aliꝰ non potuit habere illam. Tunc dixit raguel. Non dubito q deus ꝓces et lacrimas meas ĩ conspectu suo admiserit. Et credo qm̃ ideo fecit vos venire ad me: vt et ista coniũgeretur cognacõi sue. secundũ legem moysi. Et nũc noli dubiũ gerere: q tibi eã tradã

Et apphendẽs dextrã filie lue: dextre tobie tradidit dicens. Deꝰ abrahã ⁊ deꝰ ysaac ⁊ deꝰ iacob vobiscũ sit. ⁊ ipe cõiungat vos: impleatq; bñdictionẽ suã in vobis. Et accepta carta. fecerũt cõscripcõez cõiugij. Et post hec epulati sũt bñdicẽtes deũ. Vocauitq; raguel ad se ãnã uxorẽ suã: ⁊ pcepit ei vt ppararet altꝛ cubiculũ. Et ĩtroduxit illuc sarã filiã suã: ⁊ lacrimata ẽ. Dixitq; ei. Forti aĩo esto filia mea. Dñs celi det tibi gaudiũ p tedio qȝ ppessa es.

Capitulũ. .VIII.

Postq̃ vo cenauerũt: introduxerũt iuuenẽ ad eã. Recordat⁹ itaq; tobias ꝓmonũ ãgeli ptulit de cassidili suo ptem iecoris: posuitq; eam sup carbones viuos. Tũc raphael angelus apprehendit demoniũ ⁊ religauit eum in deserta superioris egipti. Tũc hortat⁹ ẽ virginem tobias: dixitq; ei. Sara exurge ⁊ deprecemur deũ hodie ⁊ cras ⁊ scȝm cras: qꝛ hijs tribȝ noctibȝ deo iungimur: tercia autem transacta nocte. in nr̃o erim⁹ cõiugio. Filij quippe sanctoꝝ sumus: ⁊ nõ possumus ita cõiungi sicut ⁊ gentes q̃ ignorãt deuz. Surgẽtes aũt pariter instanter orabant ambo simul: vt sanitas dareꝰ eis. Dixitq; tobias. Dñe deꝰ patruz nr̃oꝝ bñdicant te celi terre mareq; ⁊ fõtes ⁊ flumina: ⁊ omnes creature tue q̃ in eis sunt. Tu fecisti adã de limo terre: dedistiq; ei adiutoꝛium euã. Et nũc dñe tu scis qꝛ nõ luxurie causa accipio sororẽ meã cõiugẽ. sz̃ sola posteritatis dilectione in qua bñdicat⁹ nomen tuũ ĩ secl'a secl'oꝝ. Dixit itaq; sara. Miserere nobis dñe. miserere nob: ⁊ cõsenescamus ambo pariter sani. Et factum est circa pulloꝝ cantũ. accersiri iussit raguel suos suos ⁊ abierũt cũ eo pariter vt foderẽt sepulcꝝ. Dicebat emĩ: ne sili modo euenerit ei. qȝ ⁊ ceteris alijs septẽ viris q̃ sũt ĩgressi ad eam. Cũq; parasset fossam: reuersus raguel ad uxorẽ suã. dixit ei. Mitte vnam ex ancillis tuis. ⁊ videat si mortu⁹ est: vt sepeliaz eũ anteq̃ illucescat. At illa misit vnam ex ancillis suis. Que ingressa cubiculum reperit eos saluos ⁊ incolumes: secum pariter dormientes. Et reuersa nunciauit bonũ nunciũ. Et bñdixerunt dñm. raguel videlicet ⁊ anna uxor eius: ⁊ dixerunt. Bñdicimus te dñe deus isrl' qꝛ non cõtigit nob quẽadmodũ putabam⁹. Fecisti emĩ nobiscũ misericordiã tuã: ⁊ exclusisti a nob ĩimicũ psequentẽ nos. Miserꝛ⁹ es aũt duobȝ vnicis. Fac eos dñe mi pleni⁹ bñ dicere te: ⁊ sacrificiũ laudis tue ⁊ sue sanitatis offerre: vt cog̃scat vniuersitas gentium. qꝛ tu es deꝰ solus iu vniuersa terra. Statimq; precepit suis suis raguel vt replerent terra fossam q̃m fecerãt: pusq̃ illuceſceret. Uxori autẽ sue dixit vt ĩstrueret cubiculũ: ⁊ ppararet oĩa que in cibos erant ĩter agentibȝ necessaria. Duas qȝ pingues vaccas. ⁊ q̃tuoꝛ arietes occidi fecit: et pari epulas omnibȝ vicinis suis. cũctisq; amicis. Et adiurauit raguel tobiam: vt duas ebdomodas morareꝰ apud eũ. De oĩbȝ aũt q̃ possidebat raguel dimidiã ptem dedit tobie: ⁊ fecit hãc scripturã: vt pars dimidia que superat. post obitũ eoꝝ tobie dominio deueniret.

Capitulũ. .IX.

Uelnc vocauit tobias angelũ ad se quẽ quidẽ hoiem existimabat: dixitq; ei. Azaria frater: peto vt audultes ȳba mea. Mi meipm tradã tibi seruũ: nõ ero ꝺdignus ꝓuidencie tue. Tñ obsecro te vt assumas tibi alia siue duicia ⁊ vadas ad gabelũ ĩ rages ciuitatẽ medoꝝ reddasq; ei cirog̃phũ suũ: ⁊ recipias ab eo pecuniam. ⁊ roges eũ venire ad nupcias meas. Scis emĩ ipe qm̃ numerat pr̃ meus dies: etsi tardauero vna die plus ꝓtristat aĩa eius. Et certe vides quõ adiurauit me raguel: cuius adiuramentum spernere nõ possũ. Tũc raphael assumẽs q̃tuoꝛ ex seruis raguelis ⁊ duos camelos. ĩ rages ciuitatẽ medoꝝ preyit: ⁊ inueniẽs gabelũ dedit ei cirographũ suũ: ⁊ recepit oẽm pecuniã. Indicauitq; ei ȝ tobia filio tobie omniaq; gesta sẽ: fecitq; eũ secũ venire ad nupcias. Cũq; ingressus esset domũ raguelis inuenit tobiã discũbentẽ: ⁊ exiliens osculati sunt seinuicẽ. Et fleuit gabelus: benedixitq; deũ ⁊ dixit. Benedicat te deus isrl': quia filius es optimi viri ⁊ iusti. ⁊ timentis deum. ⁊ elemosinas facientis. Et dicat benedictio super uxorem tuam. ⁊ sup parentes vestros: et videatis filios vr̃os ⁊ filios filioꝝ vr̃oꝝ usq; in terciam ⁊ quartã generacõnem: ⁊ sit semen vestrum benedictũ a deo isrl' qui regnat ĩ secula seculoꝝ.

Cũq; oēs dixissēt amē: accessezt ad uiuiū Sz cum timore dñi nupciaꝝ uiuiū exercebant.

¶ Capitulū. .X.

QVm uo moras faceret tobias causa nupciaꝝ: solicit⁹ erat pat̄r ei⁹ tobias dicens. Putas q̄re morat filius meus: aut quare detent⁹ est ibi? Putasne gabelus mortuus est. ⁊ nemo reddet illi pecuniā. Cepit aūt ptristari nimis ipe ⁊ āna uxor eius cū eo: ⁊ ceperūt ābo siml flere: eo q; die statuto mīme reuertęretur fili⁹ eoꝝ ad eos. Flebat igit̄ mr ei⁹ irreme diabilibus lacrimis: atq; dicebat. Heu me fili mi ut q̄d te misim⁹ peregrinari. lumen oculoꝝ nostroꝝ. baculū senectutis nr̄e: solaciū uitę nr̄e. spem posteritatis nr̄e! Oīa sil in te uno habētes: te nō debuim⁹ dimittere a nobis. Cui dicebat tobias. Tace et noli turbari: san⁹ est fili⁹ noster: satis fidelis ē uir ille cū q̄ misim⁹ eū. Illa aūt nullo modo ꝓsolari potęrat sz q̄tidie exiliēs circūspiciebat. et circuibat uias oēs p quas spes remeādi uidebat̄: ut ꝓcul uideret euz si fieri posset venientē. Atuero raguel dicebat ad genꝝ suū. Mane hic: ⁊ ego mittam nūcium salutis de te ad tobiam p̄em tuum. Cui tobias ait. Ego noui q; pat̄r meus et mat̄r mea mō dies cōputant: et cruciat̄ spūs eoꝝ in ipis. Cunq; uōbis multis rogaret raguel tobiā. ⁊ ille eū nulla racōne vellet audire: tradidit ei sarā ⁊ dimidiam ptem oīs substancie suę. in pueris. in puellis in pecudibo. in camelis ⁊ ī vaccis ⁊ pecunia multa: ⁊ saluū atq; gaudentem dimisit eū a se dicēs. Angel⁹ dñi sanctus sit in itinere uestro: ꝓducatq; uos incolumes ⁊ inueniatis oīa recte circa parentes uros ⁊ uideant oculi mei filios uestros priusq; moriar. Et apphendentes parentes filiam suam. osculati sūt eam. ⁊ dimiserunt ire: monentes eam honorare soceros. diligere maritum. regere familiaz. gubernare domum: ⁊ seipsam irrephensibilem exhibere.

¶ Capitulū. .XI.

QVnq; reuertęrēt̄: pueneīt ad charam q̄ ē ī medio itinere ꝓtra niniuen undecimo die. Dixitq; angel⁹ Tobia fr̄ scis quēadmodū reliquisti p̄em tuū. Si placet itaq; tibi p̄cedamus: ⁊ lento gdu inseq̄ntur itęr nostrū familie siml cū ꝓiuge tua. ⁊ cū aīalibo. Cunq; hoc placuisset ut irent: dixit raphael ad tobiam. Tolle tęcū ex felle piscis: erit em̄ necessariū. Tulit itaq; tobias ex felle illo: ⁊ abierūt. Anna aūt sedebat secus uiā q̄tidie in supcilio montis: uñ respicere potęrat ꝺ lōginquo. Et dū ex eod̄ loco specularet̄ aduentuz ei⁹: vidit alonge ⁊ ilico cognouit venientē filiū suū: currensq; nūciauit viro suo dicēs. Ecce venit filius tuus. Dixitq; raphael ad tobiā. At ubi ītroieris domū tuā. statim adora dñm deū tuū: ⁊ gracias agens ei. accede ad patrē tuū: ⁊ oscula eū. Statimq; lini sup oculos eius ex felle isto piscis. q̄ꝺ portas tęcū. Scias eī qm̄ aperient̄ mox oculi ei⁹: ⁊ videbit pat̄ tu⁹ lumen celi: ⁊ in aspectu tuo gaudebit. Tūc ꝓcucurrit canis q̄ siml fuerat ī via: ⁊ q̄si nūcius aduenięs blādimēto sue caude gaudebat. Et expurgēs cecus pat̄. cepit offendēs pedibo curere: ⁊ data manu puero. occurrit obuiā filio suo. Et suscipiēs osculat⁹ē eū cū uxore sua: et ceperūt flere p̄ gaudio. Cũq; adorassent deū. ⁊ gr̄as egissent: ꝓsederūt. Tūc sumens tobias de felle piscis. liniuit oculos p̄ri suo. Et sustinuit q̄si dimidiā fere horam: ⁊ cepit albugo ex oculis ei⁹ q̄si mēbranū oui egredi. Quam apphendēs tobias traxit ab oculis ei⁹: statimq; visū recepit. Et glorificabant deum ipe videlicet ⁊ uxor ei⁹ ⁊ oīes qui sciebāt eū. Dicebatq; tobias. Cōfitebor tibi dñe deus isr̄l quia tu castigasti me: ⁊ tu saluasti me Et ecce ego uideo tobiā filiū meū. Ingressa ē eciā post septē dies sara uxor filij eius ⁊ oīs familia ⁊ pecora sana: ⁊ cameli. ⁊ pecunia multa uxoris: sz ⁊ illa pecunia quā receperat a gabelo. Et narrauit parentibo suis oīa bñficia dei: q̄ fecisset circa eū p hoiem qui eū duxerat. Glenerūtq; achior ⁊ nabath cōsobrini tobie. gaudētes ad tobiaz et congratulantes ei de oīb bonis q̄ circa illū oñderat deus. Et per septez dies epulantes omnes cum gaudio magno gauisi sunt.

¶ Capitulum. .XII.

QVnc uocauit ad se tobias filiū suum: dixitq; ei. Quid possum⁹ dare uiro isto sācto q̄ ueīt tęcū! Respōdes tobias. dixit p̄ri suo. Pat̄ quā mercedē dabim⁹ ei: aut q̄ꝺ dignū poterit esse bñficijs

eius! Me duxit ⁊ reduxit sanũ: pecuniã a gabelo ipe recepit: uxorẽ ipe me habere fecit. ⁊ demoniũ ab ea ipe ꝑpescuit: gaudiũ parẽtib⁹ ei⁹ fecit: meipm a deuoracõne piscis eripuit: te q̃z videre fecit lumen celi: ⁊ bonis oĩb⁹ p eũ repleti sum⁹. Quid illi ad hec poterim⁹ dignũ dare! Rogo ergo te pater mi: vt roges eũ. si forte dignabit̃ medieta tẽ de oĩb⁹ q̃ allata sũt sibi assumere. Et vo cãtes eũ pr̃ scilicet ⁊ fili⁹. tulerũt eũ in p tẽ: ⁊ rogare ceperũt vt dignaret̃ dimidiã ptem omniũ q̃ attulerãt acceptã hẽ. Tũc dixit eis occulte. Cõfitemini deũ celi: ⁊ corã oĩb⁹ viuẽtib⁹ ꝑfitemini ei q⁹ fecit vobiscũ misericordiam suam. Et enim sac̃mentum regis abscondere bonũ est: opa aũt dei revelare ⁊ ꝑfiteri honorificũ ẽ. Bona ẽ oracõ cũ ieiunio ⁊ elemosina. magisq̃ thesauros auri recondere: quoniam elemosina a morte liberat. ⁊ ipa est q̃ purgat peccata: ⁊ facit inuenire vitã eternã. Qui aũt faciunt peccatũ ⁊ iniq̃tatẽ: hostes sũt aĩe sue. Manifesto g̃ vobis veritatẽ: ⁊ nõ abscondam a vob occultũ ꝓmonem. Quãdo orabas cũ lacrimis et sepeliebas mortuos: et derelinq̃bas prandiũ tuũ ⁊ mortuos abscõdebas p diẽ ĩ domo tua ⁊ nocte sepeliebas eos: ego obtuli oronẽ tuã dño. Et q⁹ acceptus eras deo: necesse fuit vt temptacõ probaret te. Et nũc misit me dñs vt curarẽ te ⁊ sarã uxorẽ filij tui a demonio liberarem. Ego enĩ sũ raphael ãgel⁹: un⁹ ex septẽ q̃ astam⁹ añ dñm. Cũq̃z hec audissent turbati sũt ⁊ tremẽtes cecidert̃ sup t̃rã ĩ faciẽ suã Dixitq̃z eis ãgel⁹. Pax vob. Nolite timere Etenĩ cũ essẽ vobiscũ p volũtatẽ dei. ipm bñdicite ⁊ cãtate illi: videbar q̃dẽ vobiscuz mãducare. ⁊ bibere: sz ego cibo inuisibili ⁊ potu q̃ ab homĩb⁹ videri nõ potest vtor. Tẽpus ẽ g̃ vt reuertar ad eũ q̃ me misit: vos aũt bñdicite deũ: ⁊ enarrate oĩa mirabilia ei⁹. Et cũ hec dixisset. ab aspectu eorũ ablat⁹ ẽ: ⁊ vlt̃ eũ videre ñ potuert̃. Tũc pstrati p horas tres ĩ faciẽ: bñdixert̃ deũ Et exurgentes: narraueñt omĩa mirabilia ei⁹.

Capitulũ. .XIII.

APeriens autem tobias senior os suum: benedixit dominum ⁊ dixit Magnus es domine ineternum ⁊ in omnia secula regnum tuum: quoniam tu flagellas et saluas. deducis ad inferos ⁊ reducis: ⁊ nõ est q̃ effugiat manũ tuam. Confitemini dño filij isrl'. ⁊ in ꝑspectu gẽtium laudate eum: qm̃ ideo dispersit vos inter gentes que ignorant eũ. vt vos enarretis mirabilia ei⁹: ⁊ faciatis scire eos q⁹ nõ ẽ ali⁹ de⁹ omnipotẽs ꝓter eũ. Ipe castigauit nos ꝓpt̃ iniq̃tates nr̃as: ⁊ ipe saluabit nos ꝓpter misericordiam suã. Aspicite g̃ q̃ fecit vobiscũ: ⁊ cũ timore ⁊ tremore: confitemĩ illi: regẽq̃z scl'or ꝫ exaltate in operib⁹ vestris Ego aũt ĩ terra captiuitatis mee ꝓfitebor illi qm̃ ondit maiestatẽ suã in gentẽ pecca tricẽ. Couertimini itaq̃z peccatores. ⁊ facite iusticiã corã dño credẽtes q⁹ faciat vobiscũ misericordiã suã. Ego aũ ⁊ aĩa mea in eo letabimur. Bñdicite dño omnes electi eius: ⁊ agite dies leticie: ⁊ ꝓfitemini illi. Hierusalẽ ciuitas dei. Castigauit te dominus in operib⁹ manuũ tuar̃. Confitere dño in bonis tuis ⁊ bñdic deũ seculorum: vt reedificet in te tabernaculũ suũ. ⁊ revocet ad te oẽs captiuos: ⁊ gaudeas ĩ omnia secula seculoꝝ Luce splẽdida fulgebis ⁊ oẽs fines terre adorabũt te. Nacões ex longinquo ad te veniẽt: ⁊ munera deferentes adorabũt in te dñm: ⁊ terrã tuã in sãctificacõe habebunt. Nomẽ enĩ magnũ invocabunt in te. Maledicti erũt q̃ eõtẽpserint te: ⁊ contẽnati erũt omnes q̃ blasphe mauerint te: benedictiq̃z erũt q̃ edicauerit te. Tu aũt letaberis in filijs tuis: qm̃ oms benedicent̃ ⁊ ꝓgregabunt̃ ad dñm. Beati omnes qui diligunt te: ⁊ qui gaudent sup pace tua. Anima mea benedic dominuz: qm̃ liberauit hirl'm ciuitatem suam. Beatus ero : si fuerint relique semínis mei ad videndã claritatẽ hirl'm. Porte hierusalem ex saphiro ⁊ smaragdo edificabuntur: ⁊ ex lapide ꝑcioso oĩs circuit⁹ murorũ eius. Ex lapide cãdido ⁊ mũdo omnes platee ei⁹ sternẽt̃: et p vicos eius alleluia cantabit̃. Benedictus domin⁹ qui exaltauit eam: vt sit regnũ eius in secula seculorum sup eam amen.

Capitulũ. .XIIII.

ET ꝓsumati sũt ꝓmones tobie. Et postq̃ illuminat⁹ ẽ tobias vixit ãnis quadragintaduob⁹: ⁊ vidit filios nepotũ suoꝝ. Cõpletis itaq̃z ãnis centumduob⁹. sepult⁹ ẽ honorifice in ninive.

Quīginta nāq; ꝙ ſex ānorū lumē oculoꝝ amiſit: ſexagenariꝰ vero recepit. Reliquuꝫ vero vitæ ſue: in gaudio fuit: ꝙ cū bono ꝓfectu timoris dei prexit in pace. In hora aūt mortis ſue vocauit ad ſe tobiā filium ſuum. ꝙ ſeptē iuuenes filios ſuos nepotes dixitq; eis. Propꝫ erit interitꝰ niniue. Nō em̄ excidit verbum dñi: ꝙ fratres noſtri q̄ diſperſi ſūt a tærra iſrahel reuertent̄ ad eā Omnis aūt tærra eiꝰ deſerta replebit̄: ꝙ domus dei q̄ in ea incēſa eſt itꝝ reedificabitur: ibiq; reuertent̄ omnes timentes deū. Et relinquent gentes ydola ſua: ꝙ venīēt in hirl'm. ꝙ inhabitabūt in ea: ꝙ gaudebūt in ea omnes reges tærre. adorantes regem iſrahel. Audite g̃ filij mei. patrem veſtrū. Seruite dño in timore ꝙ in veritate. et in quirite vt faciatis q̄ placita ſūt illi. Et filijs veſtris mandate. vt faciāt iuſticias et elemoſinas: vt ſint memores dei: ꝙ benedicant eum ī omni tpe in veritate ꝙ in tota virtute ſua. Nūc g̃ filij audite me: ꝙ nolite manere ḃ. Sꝫ quacūq; die ſepelieritis matrem veſtrā. circa me in vno ſepulcro: ex eo dirigite greſſus veſtros vt exeatis hīc. Videō em̄: qꝛ iniquitas eiꝰ finem dabit ei. Factū eſt aūt poſt obitum matris ſue. tobias abſceſſit ex niniue cū vxore ſua et filijs. ꝙ filiorum filijs: ꝙ reuerſus eſt ad ſoceros ſuos. Inuenitq; eos incolumes ī ſenectute bona ꝙ curam eoꝝ geſſit. Et ipe clauſit oculos eorum: ꝙ omem hereditatꝫ domus raguelis ipe pcepit vidítq; quintam generacōnem filios filioꝝ ſuorum. Et cōpletis annis nonaginta ꝙ nouē in timore dñi: cum gaudio ſepelierūt eum. Oīs aūt cognacō eius ꝙ omnis generacō eiꝰ in bona vita ꝙ in ſancta conuerſacōe pmāſit: ita vt accepti eſſent tam deo q̄ homīb⁹: et cunctis habitantib⁹ tærram.

Explicit liber Thobie. Incipit plogus beati hieronimi in libꝝ Judith.

Apud hebreos liber Judith ī ter agyogpha legit̄: cuiꝰ auctoritas ad roborāda illa q̄ ī ptencōez veniunt minꝰ ydonea iudicat̄. Chaldeo tñ ſermone conſcriptus: inter hiſtorias cōputatur. Sꝫquia hunc librum ſinodus nicena in numero ſanctaꝝ ſcripturarum legitur ꝓputaſſe. acquieui poſtulatōi veſtre: immo exactioni: ꝙ ſepoſitis occupacōnibus q̄b⁹ vehemēter artabar. huic vnā lucubra ciūculaꝫ dedi: magis ſenſū e ſēſu q̄ ex ꝓbo ꝓbum tranſferēs. Multoꝝ codicū varietatem vicioſiſſimā amputaui ſola ea q̄ intelligentia integra in ꝓbis chaldeis inuenire potui: latinis expreſſi. Accipite iudith vi duam caſtitatis exemplū: ꝙ triūphali laude ꝓpetuis eā pconijs declarate. Hanc em̄ nōſolū femīs. ſꝫ ꝙ viris imitabilē dedit. q̄ caſtitatis eiꝰ remuneratoꝛ ꝓtutē talem tribuit. vt inuictum omnib⁹ hominib⁹ vincere ꝙ inſuperabilem ſuperaret.

Explicit plogus. Incipit liber Judith.

Arphaxat itaq; rex medoruꝫ ſubiugauerat multas gentes imperio ſuo: ꝙ ipſe edificauit ciuitatem potē tiſſimam quam appellauit egbatanis. Ex lapidib⁹ q̄dratis ꝙ ſectis fecit muros eius: in altitudine cubitoꝝ ſeptuaginta. ꝙ in latitudine cubitoꝝ triginta: turres vero eius poſuit in altitudine cubitoꝝ centū. Per q̄drum vero eaꝝ. latus vtrūq; vicenoꝝ pedū ſpacio tendebat̄: poſuitq; portas eius in altitudine turriū. Et gloriabat̄ quaſi potens in potentia exercitus ſui: ꝙ in gloria quadrigarum ſuarum. Anno igit̄ duodecimo regni ſui. nabuchodonoſoꝛ rex aſſirioꝝ q̄ regnabat ī niniue ciuitate magna pugnauit contra arphaxat: ꝙ obtinuit eum ī cāpo magno qui appellatur ragau. circa eufraten et tygrim. et ioſadon in campo erioth regis elicorum. Tunc exaltatum eſt regnum nabuchodonoſoꝛ: et coꝛ eius eleuatum eſt. Et miſit ad omnes qui habitabāt in cilicia. et damaſco. ꝙ libano. ꝙ ad gētes que ſunt in carmelo ꝙ cedar. et inhabitātes galileam. in campo magno eſdrelon: et ad omnes qui erant in ſamaria. et trās flumen iordanen. vſq; hieruſalem. et omnem tærram ygeſſe. quouſq; ꝓueniatur ad montes ethiopie. Ad hos omnes miſit nuncios nabuchodonoſoꝛ. rex aſſirioꝝ qui omnes vno animo cōtradixerūt ꝙ remiſerūt eos vacuos: ac ſine honoꝛe abiecerūt

Tūc īdignat⁹ nabuchodonosor rex ad om
nē terrā illā: iurauit ꝑ regnū ⁊ thronū su
um q̄ defenderet se de oībꝫ hijs.

¶ Capitulū. .II.

Anno terciodecīo nabuchodonosor
regis. vicesima ⁊ secūda die mēsis
p̄mi. factū est v̄bū in domo nabu-
chodonosor regis assirioꝝ: vt defēderet se.
Vocauitq̄ omnes maiores omēsq̄ duces
bellatores suos: ⁊ habuit cū eis misteriuꝫ
ꝯsilij sui. Dixitq̄ cogitacōeꝫ suā ī eo esse:
vt oēm terraꝫ suo subiugaret īperio. Qd̄
dictū cū placuisset omnibꝫ: vocauit nabu
chodonosor rex holofernē p̄ncipeꝫ milicie
sue: ⁊ dixit ei. Egredere aduersū omne re-
gnū occidētis: ⁊ ꝯtra eos p̄cipue q̄ cōtēpse
runt imperiū meū. Non parcet oculus tu
us vlli regno: omnemq̄ vrbem munitam
subiugabis mihi. Tunc holofernes voca-
uit duces ⁊ magistratus virtutis assirioꝝ
et dinumerauit viros in expedicōne sicut
precepit ei rex. centumuiginti milia pedi
tum pugnatorum. et equites sagittarios
duodecim milia. Omnemq̄ expedicōnem
suam fecit preire in multitudine innume
rabilium camelorum. cum hijs que exer-
citibus sufficerent copiose: boum q̄ꝫ armē
ta. gregesq̄ ouium. quorum non erat nu-
merus. Frumentum ex omni siria in trā-
situ suo parari ꝯstituit. aurum vero ⁊ ar-
gentum de domo regis assumpsit multum
nimis. Et ꝓfectus est ip̄e ⁊ om̄is exercit⁹
cum quadrigis ⁊ equitibꝫ ⁊ sagittarijs: q̄
cooperuerunt faciem terre sicut locuste.
Cunq̄ ꝑtransisset fines assirioꝝ venit ad
magnos montes ange q̄ sunt a sinistro ci
licie: ascenditq̄ omnia castella eoꝝ: ⁊ ob-
tinuit omnē municōem. Effregit aūt ciui
tatem opinatissimam melothi predauitq̄
omēs filios tharsis. ⁊ filios israhel q̄ erāt
ꝯtra faciem deserti. ⁊ ad austrum terre ce-
leon. Et transiuit eufraten. ⁊ venit in me-
sopotamiam: ⁊ fregit om̄es ciuitates ex-
celsas que erāt ibi a torrente mābre vsque
quo ꝑueniatur ad mare: ⁊ occupauit ter
minos eius a cilicia vsq̄ ad fines iaphet.
qui sunt ad austrum. Adduxitq̄ oēs fili-
os madian. ⁊ p̄dauit omnem locupletacō
nem eoꝝ: omnesq̄ resistentes sibi occidit
in ore gladij. Et post hec descendit in cam-
pos damasci in diebus messis ⁊ succendit
omnia sata: omnesq̄ arbores ⁊ vineas fe-
cit incidi ⁊ cecidit timor illius sup̄ omnes
inhabitantes terram.

¶ Capitulū. .III.

Tunc miserūt legatos suos vniuer
sarum vrbiuꝫ ac ꝓuinciaꝝ reges
ac principes sirie. scilicet et meso-
potamie. ⁊ sirie sobal. ⁊ libie. atq̄ cilicie: q̄
venientes ad holofernē dixerūt. Desinat
indignacō tua circa nos. Melius est enim
vt viuentes seruiamus nabuchodonosor
regi magno. ⁊ subditi simus tibi: q̄ꝫ moriē
tes cū interitu nr̄o ip̄i seruitutis nr̄e dā-
na patiamur. Omnis ciuitas nostra om-
nisq̄ possessio. omnes colles ⁊ montes. et
campi. ⁊ armenta boum. gregesq̄ ouium.
⁊ capraꝝ equorūq̄. cameloꝝ ⁊ vniuerse fa
cultates nr̄e atq̄ familie in ꝯspectu tuo
sūt. Sint om̄ia sub lege tua. Nos eciaꝫ et
filij nr̄i. serui tui sum⁹. Veni nobis pacifi
cus dn̄s: ⁊ vtere ꝟuicō nr̄o sicut placuerit
tibi. Tunc descendit de montibꝫ cū equiti-
bus. in virtute magna: ⁊ obtinuit omneꝫ
ciuitatē. ⁊ omnem inhabitantē terrā. De
vniuersis aūt vrbibus assumpsit sibi auxi
liarios viros fortes ⁊ electos ad bellum.
Tantusq̄ metus ꝓuincijs illis incubuit:
vt vniuersaꝝ vrbiū habitatores principes
⁊ honorati simul cū ꝓpl'is exirent obuiam
venienti. excipientes eum cū coronis ⁊ lā
padibꝫ: ducentes choros in timpanis ⁊ ti-
bijs. Nec ista tamē faciētes: ferocitatē ei⁹
pectoris mitigare potuerūt. Nam ⁊ ciuita
tes eorum destruxit: ⁊ lucos eoꝝ succidit.
Preceperat enī illi nabuchodonosor rex.
vt omnes deos terre exterminaret: videli-
cet vt ip̄e solus diceret̄ de⁹ ab hijs nacōni
bus q̄ potuissent holofernis potencia sub
iugari. Pertransiens autē syriam sobal ⁊
⁊ omnē aꝓpamiā omnēq̄ mesopotamiaꝫ:
venit ad ÿdumeos in terra gabaa: accepit
q̄ ciuitates eorum et sedit ibi per trigin-
ta dies: in quibus diebꝫ adunari precepit
vniuersum exercitum virtutis sue.

¶ Capitulū. .IIII.

Tunc audiētes hec filij isrl' q̄ hīta-
bāt t̄rā iudee: timuer̄t valde a fa-
cie ei⁹. Tremor eciā ⁊ horror īua
sit sensus eorum: ne hoc faceret hirl'm et
tēplo dn̄i: qd̄ fecerat ceteris ciuitatibus ⁊

tẽpils eaꝝ. Et miserũt ī oẽm samariã ꝑ circuitũ vsqꝫ iericho: ⁊ ꝓcupauerũt oẽs vtices mõtiũ. Et muris circũdederũt vicos suos: ⁊ ꝯgregauerũt frumẽta ī ꝓparacõnem pugne. Eaĕdos eciã eliachim scripsit ad vniuersos q̃ erãt ꝓtra esdrelon. q̃ ẽ ꝓ fãciem cãpi magni iuxta dotaim: ⁊ vniuersis ꝑ q̃s vie trãsit⁹ eẽ poterat: vt obtinerẽt ascens⁹ mõtiũ ꝑ q̃s via eẽ poterat ad hierl'm ⁊ illic custodirẽt vbi angustũ iter eẽ poterat inẽ mõtes. Et feceruñ filij isrl': sc̃dm qđ ꝓstituerat eis saĕdos dñi eliachim. Et clamauit oĩs popul⁹ ad dñm ĩstãcia magna ⁊ humilauerũt aĩas suas ī ieiunijs. ipsi et mulieres eoꝝ. Et induerũt se saĕdotes cilicijs: ⁊ infantes ꝑstrauerũt ꝓtra faciẽ tẽpli dñi: ⁊ altare dño operuerũt cilicõ. Et clamauerũt ad dñm deũ isrl' vnanimiter: ne darenẽ in ꝑdam infantes eoꝝ. ⁊ vxores eoꝝ in diuisionez. ⁊ ciuitates eoꝝ ī extẽminiũ. ⁊ sãcta eoꝝ in pollucõem: ⁊ fierẽt in obꝓbriũ gentibꝫ. Tũc eliachim sacerdos dñi magn⁹ circuiuit omnẽ isrl': allocutusqꝫ ẽ eos dicẽs. Scitote qm̃ exaudiuit dñs ꝑces vr̃as: si manẽtes pmãseritis in ieiunijs ⁊ oꝛonibꝫ in cõspectu dñi. Memores estote moysi fui dñi: q̃ amalech cõfidentẽ in vtute sua ⁊ in potẽcia sua ⁊ in exercitu suo. ⁊ in clipeis suis ⁊ in curribꝫ suis ⁊ in eq̃tibꝫ suis nõ ferro pugnando: sꝫ ꝑcibꝫ sãctis orando deiecit. Sic erũt vniuersi hostes israhel: si pseueraueritis ī hoc ope qđ cepistis. Ad hãc igiẽ exhortacõem ei⁹ dep̃cãtes dñm. pmanebũt in ꝓspectu dñi: ita vt eciã hij qui offerebãt dño olocausta. ꝑ cincti cilicijs offerrent sacrificia dño: et erat cinis sup capita eoꝝ. Et ex toto corde suo omẽs orabãt deum: vt visitaret populum suum israhel.

Capitulũ. .V.

Nunciatũqꝫ ẽ holoferni ꝓncipi milicie assirioꝝ q̃ filij israhel ꝑpararent se ad resistendũ. ac montium itinera ꝓclusissent: ⁊ furore nimio exarsit ī iracũdia magna. Vocauitqꝫ oẽs ꝓncipes moab ⁊ duces ammon: ⁊ dixit eis. Dicite mihi q̃s sit ꝑlus iste qui mõtana obsidet: aut q̃ ⁊ q̃les et q̃ntæ sint ciuitates: eoꝝ q̃ eciaz sit vtus eoꝝ aut q̃ sit mltitudo eoꝝ vel q̃s rex milicie illoꝝ. Quare ꝑ omnib⁹ q̃ habitant in oriẽte isti ꝓtẽpserũt me: ⁊ ñ exierũt in obuiã nob: vt susciperẽt nos cũ pace! Tũc achioꝛ dux oĩm filioꝝ ãmõ rñdens ait. Si digneris audire dñe. dicã veritatẽ in ꝓspectu tuo de ꝑlo isto q̃ in mõtanis habitat: ⁊ nõ egredietur vbũ falsũ ex ore meo. Populus iste ex ꝑgenie chaldeoꝝ ẽ. Hic pmũ ī mesopotamia habitauit qm̃ noluerũt seq̃ deos patꝝ suoꝝ q̃ erãt in terra chaldeoꝝ. Deserẽtes itaqꝫ ceremonias pm̃ suoꝝ q̃ in mltitudine deoꝝ erant vnũ deũ celi coluerũt: q̃ ⁊ ꝑcepit eis vt exirẽt ide: ⁊ habitarẽt ī carrã. Cũqꝫ operuisset oẽm terrã fames. descenderũt ī egiptũ: illicqꝫ ꝑ q̃dringẽtos ãnos sic multiplicati sunt: vt dinumerari eoꝝ nõ posset exercitus. Cũqꝫ grauaret eos rex egipti atqꝫ in edificacõibꝫ vrbiũ suaꝝ ī luto ⁊ latere subiugasset eos: clamauerũt ad dñm suũ ⁊ percussit totã terrã egipti: plagis varijs. Cũqꝫ eiecissent eos egipti a se. ⁊ cessasset plaga ab eis ⁊ iterꝫ eos vellẽt capere ⁊ ad suuz ſuiciũ reuocare. fugiẽtibꝫ hijs de⁹ celi mare aperuit: ita vt hinc inde aque q̃si mur⁹ solidarenẽ: ⁊ isti pedẽ sicco fundũ maris ꝑambulando trãsirẽt. In q̃ loco dũ ĩnumerabilis exercitus egipcõꝝ eos ꝑsequereñ. ita aq̃s cooperт⁹ ẽ: vt nõ remanerꝫ vl' vn⁹ q̃ factũ posteris nũciaret. Egressis eciam mare rubꝝ dẽsta sỹna mõtis occurrerũt: in quibꝫ nũq̃ bõ habitare potuit: vel fili⁹ hoĩs reqeuit. Illic fõtes amari obdulcati sũt eis ad bibendum: ⁊ ꝑ ãnos q̃draginta annonã de celo cõsecuti sunt. Vbicũqꝫ ingressi sũt: sine arcu ⁊ sagitta. ⁊ absqꝫ scuto ⁊ gladio. deus eoꝝ pugnabit ꝑ eis ⁊ vicit Et nõ fuit q̃ insultaret ꝑlo isti: nisi quando recessit a cultu dñi dei sui. Quociẽscũqꝫ aũt ꝑter ipm deũ suũ alterꝫ coluerẽt: dati sũt in ꝑdam ⁊ in gladiũ ⁊ ī obꝓbrium Quociẽscũqꝫ aũt penituerẽt se recessisse a cultura dei sui: dedit eis deus celi vtutem resistendi. Deniqꝫ chananeum regez ⁊ iebuseũ. ⁊ pherezeũ ⁊ eueũ ⁊ etheũ ⁊ amorreuz et omnes potentes in esebon ꝑstrauerũt: et terras eoꝝ et ciuitates eoꝝ ipi possiderunt: et vsqꝫdũ nõ peccarẽt in ꝓspectu dei sui erant cum illis bona. Deus enim illorum odit iniquitatem. Naz ⁊ ante hos ãnos cum recessissent a via quã dederat ill' deus vt ambularent in ea. exterminati sũt plijs a multis nacõnibꝫ: ⁊ plurimi eorum

captiui abducti sūt ī ēr̄ā nō suā. Nup aūt reuersi ad dn̄m deū suū ex dispsione q̄ disp si fuerāt adunati sūt: ⁊ ascēderūt montana hec oīa: ⁊ itēp possidēt hierl'm. vbi sūt sancta sāctoꝝ. Nūc g̃ mi dn̄e pquire si ē aliq̄ iniq̄tas eoꝝ ī ꝓspectu dei eoꝝ ascēdamus ad illos qm̄ tradēs ēdet illos de⁹ eoꝝ tibi: et subiugati erūt sub iugo potēcie tue Si vero nō ē offēsio pl'i hui⁹ corā deo suo nō poterim⁹ resistere illis: qm̄ de⁹ eoꝝ defēdet illos: ⁊ erim⁹ ī obꝓbriū vniuerse ēre. Et factū ē cū cessasset loqui achior vba hec: irati sūt oēs magnates holofernis. ⁊ cogitabāt interficere eū dicētes ad alterutrum Quis ē iste q̄ filios isrl' posse dicat resistere regi nabuchodonosor. et exercitib⁹ ei⁹: boues inermes ⁊ sine vtute. et sine pericia artis pugne: Et g̃ aggscat achior qm̄ fallit nos. ascēdem⁹ ī mōtana: ⁊ cū capti fuerīt potētes eoꝝ tūc cū eisdem gladio trāsuerberabim̄: vt sciāt omēs gētes qm̄ nabuchodonosor de⁹ ēre ē. ⁊ pter ipm alī⁹ nō est. ℣.

Capitulū. .VI.

Factū ē aūt cū cessasset loqui: indignatus holofernes vehemēter dixit ad achior. Quō pphetasti nobis dicēs q̄ gens isrl' defēdat a deo suo: vt oī dā tibi qm̄ nō ē de⁹ nisi nabuchodonosor: cū pcusserim⁹ eos omēs sicut boiem vnū. tūc ⁊ ipe cū illis assirioꝝ gladio interibis ⁊ omīs isrl' tecū pdicōne disperiet: ⁊ pbab qm̄ nabuchodonosor dn̄s sit vniuerse terre. Tūcq̄ gladi⁹ milicie mee trāsiet p latera tua: ⁊ pfix⁹ cades ītēr vulneratos isrl': ⁊ nō respirabis vltra donec exterminēris cū illis. Porro aūt si pphecia tua verā existimas nō pcidat vultus tuus: ⁊ pallor q̄ facie tua obtinet abscedat a te: si vba mea hec putas impleri nō posse. Et aūt noueris quia simul cum illis hec expieris: ecce ex hac hora illoꝝ populo sociaberis: vt dum dignas mei gladij penas acceperint. ipse simul vlcōni subiaceas. Tunc holofernes precepit seruis suis: vt ꝓhebēderent achior ⁊ ducerent eum in bethuliam: ⁊ traderent eum in manus filioꝝ israhel. Et accipientes eū seruī holofernis. pfecti sūt p cāpestria: ꝛ cū appropinquassent ad montana. exierūt ptra eos fūdibularij. Illi autem diuertētes a latere montis. ligauerūt achior ad arborem manib⁹ ⁊ pedib⁹: et sic vinctuꝝ de restib⁹ dimiserūt eū ⁊ reuersi sūt ad dn̄m suū. Porro filij israhel descēdētes de bethulia: venerūt ad eū. Quē soluētes duxerūt ad bethuliā: atq̄ ī mediū pl'i illū statuētes pcūctati sūt. q̄d rex esset q̄ illū vinctum assirij reliq̄ssent. In diebꝫ illis erāt illic pncipes ozias fili⁹ micha ꝺ tribu sym̃eō: ⁊ charmi q̄ ⁊ gothoniel. In medio itaq̄ seniorꝝ ⁊ ī ꝓspectu oīm achior dixit oīa q̄ locut⁹ fuerat ab holoferne interrogat⁹: ⁊ qualiter pl'us holofernis voluisset pter hoc vbum interficere eū: ⁊ quēadmodum ipe holofernes iratus iusserit eū israhelitis hac de causa tradi: vt dū vinceret filios israhel. tūc ⁊ ipm achior diuersis imbeat supplicijs īterire: pp̄ē hoc q̄ dixisset. de⁹ celi defēsor eoꝝ ē. Cūq̄ achior vniuersa hec exposuisset: oīs popul⁹ cecidit ī faciem adorātes dn̄m: ⁊ ꝓmuni lamētacōne ⁊ fletu vnanimes pces suas dño effuderunt dicētes. Dn̄e de⁹ celi ⁊ terre ītuere supbiā eoꝝ ⁊ respice ad nr̄am hūilitatē. ⁊ faciem sāctoꝝ tuoꝝ attēde: ⁊ oñde qm̄ nō derelinquis psumētes de te: ⁊ psumētes de se et de sua vtute gloriātes humilias. Finito itaq̄ fletu: ⁊ p totū diē oīone pl'oꝝ cōpleta: ꝓsolati sūt achior dicētes. De⁹ pīm nr̄oꝝ cui⁹ tu vtutem pdicasti. ipe tibi hāc dabit vicissitudinē: vt eoꝝ magis tu interitū videas. Cum vero dn̄s de⁹ noster dederit hāc libertatem seruis suis: sit ⁊ tecū de⁹ in medio nostri. vt sicut placuerit tibi ita cū tuis omnib⁹ cōuerseris nobiscū. Tūc ozias finito cōcilio suscepit eum in domū suaz: ⁊ fecit cenā magnā. Et vocatis omnib⁹ pbiteris simul expleto ieiunio refecerunt. Postea vo ꝓuocatus ē oīs pl'us: ⁊ p totā noctē intra ecclesiā orauerūt: petētes auxilium a deo israhel. ℣.

Capitulū. .VII.

Holofernes autem altera die precepit exercitib⁹ suis: vt ascenderent ptra bethuliam. Erant autem pditēs bellatoꝝ centumuiginti milia et equites vigintiduo milia: pter pparacōes viroꝝ illoꝝ quos occupauerat captiuitas: et abducti fuerant de prouincijs ⁊ vrbib⁹ vniuerse iuuentutis. Omnes parueīt se pariē ad pugnā. ptra filios isrl' ⁊ venerūt p crepidinē mōtis vsq̄ ad apicem qui

respicit sup dothaim a loco qui dicit belma. vsq; ad chelmon q; est contra esdrelon. Filij autē isrl vt viderunt multitudinē illoꝝ pstrauerūt se sup terram mittētes cinerē sup capita sua: vnanimes orātes vt deꝰ isrl misericordiam suā ostenderet sup populū suū. Et assumētes arma sua bellica. sederūt p loca que angusti itineris tramitem dirigunt inter montuosa: q; erant custodientes ea tota die q; nocte. Porro holofernes dū circuit p gijrū. repit q; fons q; influebat aqductuz illoꝝ a parte australi extra ciuitatē dirigeret: q; incidi pcepit aqueductū illoꝝ. Erant tamē nō longe fontes a muris ex qbꝫ furtim videbāt hauire aquam: ad reuocillādū pociusq; ad potādū. Sed filij ammon q; moab. accesserūt ad holofernem dicētes. filij isrl nō i lancea nec in sagitta cōfidūt: sed mōtes defendūt illos: q; muniūt illos colles in pcipicio cōstituti. Ult ergo sine ꝯgressione pugne possis supare eos pone custodes fontiū vt nō hauriant ex eis: et sine gladio interficies eos: vl certe fatigati tradent ciuitatē suaz quā putāt i mōtibꝫ positā supari ñ posse. Et placuerūt verba hec corā holoferne q; coraz satellitibꝫ eiꝰ: q; cōstituit p gijrū centenarios p singulos fontes. Cūqz ista custodia p dies viginti fuisset expleta. defecerūt cisterne q; collectōnes aquarū omnibꝫ inhabitantibꝫ bethuliā: ita vt nō esset intra ciuitatē vnde saciarentur vl vna die: qm̄ ad mēsurā dabāt pl̄is aqua q̄ttidie. Tūc ad oziā ꝯgregati oēs viri femineqz iuuenes et puuli. oēs simul vna voce dixerūt. Judicz deꝰ inter nos q; te: qm̄ fecisti in nos mala. nolens loq; pacifice cū assirijs: q; pter hoc vendidit nos deꝰ in manibꝫ eoꝝ. Et ideo ñ est q; adiuuet: cū pternamur ante oculos eoꝝ ī siti q; i pditōe magna. Et nūc ꝯgregate vniuersos q; in ciuitate sūt: vt spōte tradam⁹ nos oēs pl̄o holofernis. Melius ē em̄ vt captiui bñdicam⁹ dñm viuentes: q̄ moriamur q; simus obprobriū oī carni: cū videam⁹ vxores nr̄as et infantes nr̄os morientes oculos nr̄os. Cōtestamur hodie celū q; terraz q; deū p̄m nr̄oꝝ q; vlciscit nos secūdū pcta nr̄a. vt ita ḧodatis ciuitatē i manuz milicie holofernis: vt sit finis nr̄ breuis i ore gladij: q; longior efficit i aridita-te sitis. Et cū hec dixissent: factꝰ ē fletꝰ et vlulatus magnꝰ i ecclesia omnibꝫ: q; p multas horas vna voce clamauerūt ad deū dicētes. Peccauimꝰ cū pribꝫ nr̄is: iniuste egimꝰ: iniqtatē fecimꝰ. Tu q; pius es miserere nr̄i q; i tuo flagello vindica iniqtates nostras: q; noli tradere ꝓfitētes te pl̄o q; ignorat te vt nō dicant inter gētes vbi ē deꝰ eorum. Et cuz fatigati hijs clamoribꝫ q; hijs fletibꝫ lassati siluissēt: exurgēs ozias infusꝰ lacrimis dixit. Equo aīo estote fratres: q; hos q̄nqz dies expectem⁹ a dño misericordiā. Forsitan em̄ indignatōz suā abscidet: et dat gloriā nomini suo. Si aūt trāsactis quinqz diebꝫ ñ venerit adiutoriū: faciem⁹ hec verba q̄ locuti estis.

Capi. VIII.

Et factum est cuz audisset hec verba iudith vidua. que erat filia merari. filij ador. filij ioseph. filij ozie filij elai. filij iamnor. filij gedeon. filij raphoim. filij achitob. filij melchie. filij enā. filij nathame. filij salathiel. filij simeon. filij ruben: et vir eius fuit manasses q; mortuus est in diebꝫ messis ordeacee: instabat em̄ sup alligantes manipulos in campo q; venit estus sup caput eius: q; mortuꝰ ē i bethulia ciuitate sua q; sepultꝰ ē illic cū pribus suis. Erat autē Judith relicta eius vidua iam annis tribꝫ q; mensibꝫ sex. Et i supioribꝫ domꝰ sue fecit sibi secretū cubiculū in quo cum puellis suis clausa morabatur q; habens super lumbos suos cilicium. ieiunabat omnibꝫ diebꝫ vite sue p̄ter sabbata et neomenias. q; festa domꝰ isrl. Erat autē eleganti aspectu nimis: cui vir suus reliquerat diuicias multas q; familiam copiosam: ac possessiones armentis bouz et gregibꝫ ouium plenas. Et erat hec in omnibꝫ famosissima. qm̄ timebat dñm valde: nec erat qui loqueretur ꝺ illa verbū malū. hec itaqz cū audisset qm̄ ozias p̄misisset q; transacto quīto die traderet ciuitatē: misit ad p̄sbiteros ehambri et charmi. Et venerūt ad illā: q; dixit illis. Quod ē hoc verbū in q̄ ꝓsēsit ozias. vt tradat ciuitatē assirijs: si intra quīqz dies nō venerit vobis adiutoriū: Et qui estis vos qui temptatis dñm: Nō ē iste bō q; misericordiā puocet: sed poci⁹ q; irā excitet. et furorē accendat. Posuistis vos tps misericōis dñi: q; i arbitriuz vī diē ꝓstituistis ei. Sz q; paciens dñs ē. i hocipo peniteam⁹: q; ībulgēciā eiꝰ

lacrimis postulem⁹. Non enī quasi bō de⁹ sic cōmīabīt̄:neq; sicut filius hominis ad iracūdiaz inflāmabīt̄. Et ideo humiliem⁹ illi aīas nr̄as ꝙ ī spiritu ꝓstituti humiliato:seruientes illi dicam⁹ flētes dño. vt secūdū volūtatē̄ suaz sic faciat nobiscū cito misericordiā suā: vt sicut ꝓturbatū ē cor nr̄m ī supbia eoꝝ ita etiā ō nr̄a humilitate gloriemur:qm̄ nō sumus secuti peccata pr̄m nr̄oꝝ q̄ dereliq̄runt deū suū.et adorauerūt deos alienos:pro q̄ scelere dati sunt ī gladiū ꝙ ī rapinā.ꝙ ī ꝓfusionem inimicis suis.Nos aūt altꝝ deū nescim⁹ p̄ter ipm. expectem⁹ humiles ꝓsolatōnez eius.ꝙ exq̄ret sanguinē nr̄m de afflictōnib⁹ inimicorū nr̄oꝝ: ꝙ humiliabit omnes gentes q̄cūq; insurgunt cōtra nos: ꝙ faciet illas sine honore dñs de⁹ nr̄. Et nunc fr̄es qm̄ vos qui estis p̄sbteri ni ꝓpo deī et ex vobis pendet aīa illoꝝ ad eloquiū vr̄m corda eoꝝ erigite: vt memores sint q̄ tēptati sūt pr̄es nostri.vt ꝓbar̄ēt̄ si vere colerēt deū suū. Memores eē debēt quō pater noster abraham tēptat⁹ ē.ꝙ p multas tribulatōes ꝓbat⁹:dei amicus effectus est. Sic ysaac. sic iacob. sic moyses:ꝙ oēs qui placuerūt deo:p multas tribulatōnes trāsierūt fideles. Illi aūt qui tēptatōes ñ susceper̄t cū timore dñi et ī pacientiā suā ꝙ ī properiuz murmuratōis sue ꝓtra dñm ꝓtuler̄t: exterminati sūt ab exterminatore:ꝙ a serpētib⁹ p̄ier̄t. Et nos ergo nō vlciscamur nos p hijs q̄ patimur: sed reputantes pc̄is nr̄is hec ip̄a supplicia minora esse flagella dñi q̄si serui q̄ corripimur ad emēdatōz ꝙ ñ ad p̄dit̄oz nr̄az euenisse credam⁹. Et dixerunt illi ozias et p̄sbiteri.Omnia q̄ locuta es vera sūt:ꝙ nō ē ī sermonib⁹ tuis vlla reprehensio.Nūc ergo ora p nobis:qm̄ mulier sancta es. ꝙ times deū. Et dixit illis iudith. Sicut q̄d potui loq̄ dei eē cognoscitis: ita q̄d facere disposui p̄bate si ex deo est: ꝙ orate vt firmū faciat de⁹ ꝓsiliū meuz.Stabitis vos ad portā nocte ista:ꝙ ego exeā cū abra mea:ꝙ orate vt sicut dixistis ī diebꝫ q̄nq; respiciat dñs p̄plm suū isr̄l. Vos aī nolo scrutemini actū meū:et vsq; dū renūciē vobis.nil aliud fiat nisi oratio p me ad dñm deū nr̄m. Et dixit ad eū ozias p̄ceps iude. Vade in pace:ꝙ dñs sit tecū ī vlcōez inimicoꝝ nostroꝝ. Et reuertētes abierūt.

¶ Ca. IX.

Q Cūq; ascendentib⁹. Judith ingressa est oratorium suū:et induens se cilicio posuit cinerem super caput suum:ꝙ pternens se domino clamabat ad dominū dicens . Domine deus patris mei simeon.qui dedisti illi gladium in defensionem alienigenarum qui violatores extiterūt in coinquinatōne sua: et denudauerunt femur virginis in confusionem:ꝙ dedisti mulieres illorum in predam.et filias illorum in captiuitatem. ꝙ omnem predaz in diuisionem seruis tuis qui zelauerunt zelum tuū: subueni queso te domine deus meus mihi vidue. Tu enim fecisti priora: ꝙ illa post illa cogitasti:et hoc factum est quod ip̄e voluisti. Omnes enī vie tue parate sunt: et tua iudicia in tua prouidentia posuisti . Respice castra assiriorum nunc . sicut tunc castra egiptōꝝ videre dignatus es:q̄ post seruos tuos armati currebāt . ꝓfidentes in q̄drigis ꝙ in equitatu suo ꝙ in multitudie bellatoꝝ. Sed aspexisti super castra eoꝝ:ꝙ tenebre fatigauerūt eos. Tenuit pedes eoꝝ abissus et aque operuerūt eos.Sic fiant et isti domine.qui ꝓfidūt in multitudine sua.ꝙ in curribꝫ suis:ꝙ in cōtis.ꝙ ī sagittis suis.ꝙ in lanceis gloriāt̄ et nesciunt quia tuipse es deus noster q̄ ꝓteris bella ab inicio.ꝙ domin⁹ nomē est tibi. Erige brachiū tuū sicut ab inicio: ꝙ allide virtutez eoꝝ in virtute tua.Cadat virtus eoꝝ in iracūdia tua.qui ꝓmittunt se violare sancta tua: ꝙ polluere tabernaculum nominis tui:ꝙ deicere gladio suo cornu altaris tui. Fac dñe:vt gladio ꝓrio eius supbia amputet̄ . Capiat̄ laqo oculoꝝ suoꝝ ī me: ꝙ pcucies eū ex labijs caritatis mee. Da mibi ī animo ꝓstanciā vt ꝓtēnaz illū : et virtutē̄:vt euertaz illū.Erit eī hoc memoriale nōis tui: cū man⁹ femie deiecerīt eum.Nō eī ī multitudine est virtus tua do mīe:neq; ī equoꝝ viribꝫ volūtas tua. Nec supbi ab inicō placuerūt tibi: sed humiliū ꝙ māsuetoꝝ semp tibi placuit depcatō. Deus celoꝝ.creator aquaꝝ. ꝙ dñs tocius creature.exaudi me miseraz depcantem: ꝙ de tua misericordia p̄sumentē̄. Memento dñe testamēti tui.ꝙ da verbum in ore meo ꝙ in corde meo ꝓsiliū corrobora: vt domus tua in sanctificatōne permaneat: et omnes gētes agnoscāt q̄a tu es deus ꝙ ñ ē ali⁹ p̄t̄ te.

Capitulum. .X.

Factū est aūt cū cessasset clamare ad dñm: surrexit de loco in quo iacuerat pstrata ad dñm. Vocauitq; abrā suā: q descēdēs ī domū suā. abstulit a se ciliciū: q exuit se vestimentis viduitatis sue. Et lauit corpus suū. et vnxit se mirro optimo q discriminauit crīmē capitis sui. q imposuit mitrā sup caput suū: et induit se vestimentis iocunditatis sue. Et induit sandalia pedib⁹ suis: assumpsitq; dextraliola. q lilia. q īaures q anulos: q omīb⁹ ornamētis suis ornauit se. Cui etiā dñs ptulit splendorē: qm̄ omīs ista cōpositō nō ex libidine: sed ex virtute pēdebat. Et ideo domin⁹ hāc ī illā pulcritudinē ampliauit: vt incompabili decore oīm oculis appareret. Imposuit itaq; abre sue ascopam vini. et vas olei et polentam et lapates. q panes q caseū: q profecta est. Cunq; venisset ad portas ciuitatis: inuenerūt expectantē oziā. et pbiteros ciuitatis. Qui cū vidissent eam stupentes mirati sunt nimis pulcritudinē eius. Nihil tam̄ interrogantes eā: dimiserunt trāsire dicentes. Deus pīm nostrorū det tibi graciā: q oīe consilium tui cordis sua virtute corroboret: et glorietur sup te hierusalē q sit nom̄ tuū ī numero sāctorū et iustorū. Et dixerūt bij q illic erāt: oīes vna voce fiat. fiat. Judith vo orās dominū: trāsiuit p portas ipa q abra ei⁹. Factū est aūt cū descēderet mōtē circa ortū diei: occurrerūt ei exploratores assirioꝝ: q tenuerūt eā dicentes. Ūñ venis aut quo vadis: Que rñdit. Filia sum hebreoꝝ. Ideo ego fugi a facie eoꝝ: qm̄ futurū agnoui q dēt vobis in depredatiōz. p eoq; cōtēnētes vos noluerunt vltro tradere seipos: vt inuenirent misericordiā ī conspectu vro· Hac o causa cogitaui mecū dicēs. Vadā ad faciem pncipis holofernis vt indicē illi secreta illoꝝ: q ostendā illi q̄ aditu possit obtinere eos: ita vt nō cadat vir vn⁹ de exercitu eius. Et cū audissent viri illi verba ei⁹ psiderabāt faciē ei⁹: q erat ī oculis eoꝝ stupor: qm̄ pulcritudinē ei⁹ mirabāt nimis. Et dixerūt ad eā. Conseruasti aiaz tuā: eoq; tale repisti psiliū vt descenderes ad dñm nrm. Hoc aūt scias: qm̄ cū steteris in pspectu ei⁹ bene tibi faciet:: q eris gratissima ī corde ei⁹. Duxeruntq; illā ad tabernaculū holofernis: nūciātes eā. Cūq; intrasset ātē faciem eius: statī captus ē ī suis oculis holofernes. Dixerūtq; ad eū satellites eius. Quis ptemnat pplm̄ hebreoꝝ q tā decoras mulieres hñt: vt nō p hijs merito pugnare cōtra eos debeam⁹? Videns itaq; Judith holofernē sedētē ī canopeo qd erat ex purpura q auro. q smaragdo q lapidib⁹ pretiosis intextū: q cū ī faciē ei⁹ intēdisset. adorauit eū psternēs se sup terrā: q eleuauerūt eā serui holofernis iubētē dño suo. Ca.XI.

Dixit holofernes ei. Equo animo esto q noli pauere ī corde tuo: quoniam ego nūq̄ nocui virum q voluit seruire nabuchodonosor regi. Populus autem tuus si non contemsisset me non alleuassem lanceam meam super eū. Nunc autem dic mihi qua ex causa recessisti ab illis: et placuit tibi vt venires ad nos. Et dixit illi iudith. Loquere verba ancille tue: qm̄ si secutus fueris verba ancille tue: perfectam rem faciet dominus tecū. Viuit enī nabuchodonosor rex terre. q viuit virtus eius que est in te ad correptionem omnium animarum errantium: quoniam nonsolū homines seruient illi p te: sed q bestie agri obtemperant illi. Nuncia tur enī animi tui industria. vniuersis gentib⁹: q indicatū ē oīi seculo qm̄ tu sol⁹ bon⁹ q potēs es ī oīi regno ei⁹: et disciplina tua oīb⁹ puincijs pdicat. Nec hoc latet qd locut⁹ ē achior: nec illud ignorat qd ei iusseris euenire. Cōstat enī deū nrm sic pctis offensum: vt mādauerit pphetas suos ad pl̄m: q ēdat eū p pctis suis. Et qm̄ sciunt se offendisse deū suū filij isrl̄: tremor tu⁹ super ipos ē. Insup etiā fames inuasit eos: q ab aridita aque. iam inter mortuos cōputant. Deniq; hoc ordinant. vt interficiant pecora sua q bibāt sanguinem eoruz: q sancta domini sui q̄ pcepit deus non contingi. in frumēto. vino q oleo. Hec cogitauerūt impendere: et volunt consumere. q nec manibus deberent pting̃ere. Ergo qm̄ hec faciūt: certū est quod in perditiōez dabūt. Qd ego ancilla tua pgnoscēs fugi ab illis: q misit me dñs hecipa nunciare tibi. Ego ei ācilla tua deū colo etiā nūc apd te q exiet ācilla tua. q orabo deū: et dicz mihi qn̄ eis reddat pcm̄ suū. q veniēs nūciabo

tibi :ita vt ego adducã te ꝑ mediaz hieruſalem. Et habebis oñez ꝓpl'm iſrl' ſicut oues quibꝫ nõ eſt paſtor.ꝙ non latrabit vel vn⁹ cõtra te:qm̃ hec mihi dicta ſunt ꝓpui dẽciaz dei.Et qm̃ iratus eſt illis deus:hec ipſa miſſa ſum nũciare tibi.ꝑlacuerũt aũ oñia verba hec coram holoferne ꝙ coram pueris ei⁹.ꝙ mirabanť ad ſapientiã eius : ꝙ dicebant alter ad alterũ.Nõ ẽ talis mulier ſup terrã ĩ aſpectu. ĩ pulcritudĩe ꝙ ĩ ſẽ ſu verboꝝ.Et dixit ad illã holofernes.ꝑñ fecit deus q̃ miſit te añ ꝓpl'm:vt des illũ tu in mãibꝫ nr̃is.Et qm̃ bona ẽ ꝓmiſſio tua: ſi fecerit mihi hoc.deus tuus erit et meus deus. et tu in domo nabuchodonoſoꝛ magna eris et nomen tuũ nominabiť in vniuerſa terra. ¶ Capitulũ .XII.

¶Elnc iuſſit eã introire vbi repoſiti erãt theſauri eius.ꝙ iuſſit illic manere eã ꝙ ꝓſtituit quid dareť illi ꝺ ꝓuiuio ſuo.Cui rñdit iudith ꝙ dixit. Nũc nõ poteꝛo mãducare ex hijs q̃ mihi p̃cipis tribui:ne veniat ſup me offenſio . Ex hijs aũt que mecũ detuli manducabo. Cui holofernes ait. Si defecerint tibi iſta q̃ mecũ detuliſti: qꝺ faciem⁹ tibi: Et dixit iudith. Viuit anima tua dñe me⁹.qm̃ nõ expẽdet omnia hec.ancilla tua:donec faciat de⁹ in manu mea hec que cogitaui. Et induxeť illam ſeruí eius in taberꝛnaculum.quo p̃ceperat:ꝙ pecijt dũ introiret vt dareť ei copia noctẽ.ꝙ antẽ lucem egredi foras ad oratõnem:et dep̃candi dominum.Et p̃cepit cubicularijs ſuis vt ſicut placeret illi exiret ꝙ introiret ad adorandũ deũ ſuũ p triduũ.Et exibat noctibꝫ in vallẽ bethulie:ꝙ baptizabat ſe in fontẽ aque.Et vt aſcendebat.orabat dñm deũ iſrl' vt dirigeret viaz eius ad liberatõez populi ſui. Et introiẽs munda manebat in tabernaculo vſq;dum accipet eſcam ſuã in veſperũ. Et factuz ẽ. quarta die.holofernes fecit cenã ſeruis ſuis:ꝙ dixit ad vagao eunuchũ.Vade ꝙ ſuade hebreã illã vt ſponte ꝓſentiat habitare mecũ.Feduz eſt em̃ apud aſſirios ſi femia irrideat virũ agendo vt immunis ab eo ẽn ſeat.Tunc intꝛoiuit vagao ad iudith ꝙ dixit.Non vereať bona puella ĩtroire ad dominũ meũ vt honorificeť antẽ faciẽ ei⁹:vt manducet cũ eo et bibat vinũ in iocunditate.Cui iudith reſpõdit.Que ego ſũ vt ꝓ tradicã domino meo:Oñe quod erit antẽ oculos eius bonũ ꝙ optimũ faciã.Quicqꝺ aũ illi placuerit hoc mihi erit optimũ omnibꝫ diebꝫ vite mee.Et ſurrexit et ornauit ſe veſtimento ſuo:ꝙ ingreſſa ſtetit antẽ faciem ei⁹. Cor aũt holofernis ꝓcuſſum eſt: erat em̃ ardens in concupiſcentia eius.Et dixit ad eã holofernes.Bibe nũc ꝙ accũbe in iocunditate: qm̃ inueniſti gratiam coram me. Et dixit iudith. Bibam domine: quoniam magnificata eſt anima mea hodie p̃ omnibꝫ diebꝫ meis.Et accepit ꝙ mãducauit et bibit corã ipſo ea que parauerat illi ancilla eius.Et iocundus factus ẽ holofernes ad eã: bibitqꝫ vinũ multuz nimis quantũ nunq̃ biberat in vita ſua .

¶ Capitulum .XIII.

¶T autem ſero factuz eſt feſtinauerũt ſerui illius ad hoſpicia ſua: et concluſit vagao oſtia cubiculi et abijt.Erant aũt oẽs fatigati a vino.Eratqꝫ iudith ſola in cubiculo.Porro holofernes iacebat ĩ lecto nimia ebrietate ſopit⁹. Dixitqꝫ iudith puelle ſue: vt ſtaret foris añ cubiculũ ꝙ obſeruaret.Stetitqꝫ iudith ante lectũ. orãs cũ lacrimis ꝙ labioꝝ motu in ſilentio dicens. Cõfirma me dñe de⁹ iſrl'.et reſpice ĩ hac hora ad opa manuum mearũ:vt ſicut ꝓmiſiſti hieruſalẽ ciuitatẽ tuã erigas:ꝙ hoc qꝺ credẽs ꝑ te poſſe fieri cogitaui pficiã.Et cũ hec dixiſſet: acceſſit ad colũnã q̃ erat ad caput lectuli ei⁹:ꝙ pugionẽ ei⁹ q̃ ĩ ea ligat⁹ pẽdebat exoluit.Cũqꝫ euaginaſſet illũ.apph̃ebit comã capitis eius ꝙ ait.Cõfirma me dñe de⁹ ĩ hac hora. Et pcuſſit bis in ceruicẽ eius.ꝙ abſcidit caput ei⁹:et abſtulit canopeũ ei⁹ a colũnis. et euoluit coꝛpus eius truncũ.Et pt⁹ puſillũ exiuit ꝙ tradidit caput holofernis ancille ſue:ꝙ iuſſit vt mitteret illud ĩ perã ſuam. Et exieť due ſcom ꝓſuetudiez ſuã q̃ſi ad oꝛonẽ.ꝙ trãſieť caſtra:ꝙ girãtes vallez veneť ad portã ciuitatis.Et dixit iudith alõge cuſtodibꝫ muroꝝ.Apite portas qm̃ nobcũ ẽ de⁹:q̃ feẽ vtutẽ ĩ iſrl'.Et fctm ẽ cũ audiſſẽt viri vocẽ ei⁹. vocaueť p̃ſbiteros ciuitatis. Et occurreť ad eã oẽs. a minimo vſq; ad maximũ:qm̃ ſpaueť eã iã ñ eẽ vẽturã.Et accẽdẽtes lumiaria ꝓgirauerũt

circa eaz vniuersi. Illa autē ascendens in eminentōrē locuz: iussit fieri silētiū. Cūqz oīes tacuissent: dixit iudith. Laudate dominū deum nostrum qui nō deseruit sperantes in se: ⁊ in me ancillā suā adimplevit misericordiam suaz quā pmisit domui isrl': ⁊ interfecit in manu mea hostē populi sui in hac nocte. Et pferens de pera caput holofernis: ostendit illis dicens. Ecce caput holofernis principis milicie assirio rum. Et ecce canopeū illi⁹ ī q̄ recūbebat ī ebrietate sua: vbi et p manū femīe pcussit illū dñs de⁹ noster. Viuit autē ipse dñs qm̄ custodiuit me angelus eius et hinc eūtem ⁊ ibi cōmorantē ⁊ inde huc reuertentē: ⁊ ñ pmisit me domin⁹ ācillaz suā coinq̄nari: sed sine pollutōne pcti reuocauit me vob gaudentē ī victoria sua ī euasione mea: in liberatōne vra. Confitemini illi oēs q̄niaz bon⁹: qm̄ ī seculū misericordia ei⁹. Cūm uersi autē adorātes dñm dixerūt ad eam. Benedixit te dñs in virtute sua: q̄ p te ad nihiluz redegit inimicos nros. Porro oziias princeps pl'i isrl' dixit ad eam. Bñdicta es tu filia a dño deo excelso. p̄ oīb⁹ mulieribz super terram. Benedict⁹ dñs q̄ creauit celū ⁊ terrā. q̄ te direxit ī vulnera capitis principis īimicoz nroz: qz hodie nom̄ tuū ita magnificauit. vt nō recedat laus tua ō ore hoīm. q̄ memores fuerint virtutis dñi ineternū: p q̄bz nō pepcisti aīe tue ppter angustias ⁊ tribulatōz generis tui: sed subueniſti ruine ante ꝓspectū dei nri. Et dixit oīs pl'us fiat. fiat. Porro achior vocat⁹ venit. Et dixit ei. Deus isrl' cui tu testimoniū dedisti qd vlciscaꝰ se de inimicis suis: ipe caput oīium incredulorz icidit ī hac nocte ī manu mea. Et vt pbes qz ita ē: ecce caput holofernis q̄ ī cōtēptu supbie sue deū israel contēpsit. ⁊ tibi interi tuz minabaꝰ dicens: cū captus fuerit populus israel gladio perforari p̄cipiaz latera tua. Videns autē achior caput holofernis angustiatus p̄ pauore cecidit in faciez suā sup terrā: ⁊ estuauit aīa eius. Postea vero q̄ resumpto spiritu recreatus est: pcidit ad pedes ei⁹. ⁊ adorauit eā et dixit. Bñdicta tu a deo tuo in oīi tabernaculo iacob: qm̄ ī oīi gētē q̄ audierit nom̄ tuū: magnificabiꝰ sup te deus israel.

Capitulum. .XIIII.

Dixit aūt iudith ad omnem populum. Audite me fratres. Suspendite caput hoc super muros nostros: ⁊ erit cum exierit sol. accipiat vnus quisq̄z arma sua ⁊ exite cū impetu: non vt descendatis deorsū sed quasi impetū faciētes. Tūc exploratores necesse erit vt fugiant ad p̄cipē suuz excitandū ad pugnā. Cūqz duces eorum concurrerint ad tabernaculū holofernis. ⁊ inuenerint eū truncū in suo sanguine volutatū: decidet sup eos timor. Cunqz cognoueritis fugere eos ite post illos securi: quoniam dominus cōteret eos sub pedibus vestris. Tūc achior vidēs virtutem quaz fecit deus israel relicto gentilitatis ritu credidit deo: ⁊ circūcidit carnem prepucij sui: ⁊ appositus est ad populū israel: ⁊ oīis successio generis ei⁹. vsq̄z ī hodiernū diem. Mox aūt vt ortus est dies. suspenderunt sup muros caput holofernis: accepitqz vnusquisq̄z vir arma sua: ⁊ egressi sūt cū grandi strepitu ⁊ vlulatu. Quod videntes exploratores ad tabernaculū cucurrerunt. Porro hij ī tabernaculo erāt venientes ⁊ ante ingressū cubiculi pstrepētes. excitādi grā inq̄etudinem arte moliebanꝰ: vt nō ab excitātibz sed a sonātibz holofernes euigilaret. Nullus em̄ audebat cubiculū virtutis assiriozz pulsando aut ītrādo apire. Sz cū venissent ei⁹ duces ac tribuni ⁊ vniuersi maiores exercit⁹ assiriozz: dixerūt cubicularijs. Intrate ⁊ excitate illū: qm̄ egressi mures de cauernis suis ausi sūt puocare nos ad pliū. Tūc ingressus vagao cubiculū ei⁹ stetit añ cortinā: ⁊ plausū fecit maīz suis: suspicabaꝰ ei illū cū iudith dormire. Sed cū nullū motū iacētis sensu auriū capet. accessit primās ad cortinā: ⁊ eleuās eā vidit cadauer absq̄z capite holofernis in suo sanguine tabefactū iacere sup terraz. exclamauit voce magna cū fletu. ⁊ scidit vestimēta sua. Et ingressus tabernaculū iudith ñ īueīt eā. Et exiliuit foras ad pl'm: et dixit. Vna mulier hebrea fecit cōfusionē ī domo regis nabuchodonosor. Ecce ī holofernes iacz ī tra. ⁊ caput ei⁹ ñ ē ī illo. Qd dū audissēt p̄cipes virtutis assiriozz: scidерūt oēs vestimenta sua: ⁊ intollerabilis timor ⁊ tremor cecidit sup eos: ⁊ turbati sūt animi eoz val de. Et fact⁹ ē clamor icōparabilis in medio

castroꝝ eoꝝ. ¶ Capitulum .XV.

Cunqꝫ om̄is exercitus decollatum holofernem audisset. fugit mens ⁊ cōsiliū ab eis: ⁊ solo tremore ⁊ metu agitati fuge p̄sidiū sumūt: ita vt null⁹ loq̄ret̄ cū ꝓximo suo. sed inclinato capite relictis om̄ib⁹ euadere festinabant hebreos. quos armatos sup̄ se venire audierāt: fugientes ꝑ uias cāpoꝝ ⁊ semitas colliuꝫ. Uidētes itaqꝫ filij isrl̄ fugiētes secuti sūt illos. descenderūtqꝫ clāgētes tubis ⁊ vlulantes post ipsos. Et qm̄ assirij nō adunati ī fugā ibāt p̄cipites: filij aūt isrl̄ vno agmine persequentes. debilitabant om̄es quos inuenire potuissent. Misitqꝫ ozias nūcios ꝑ om̄es ciuitates et regiones isrl̄. Oīs itaqꝫ regio. om̄isqꝫ vrbs electaꝫ iuuentutē armataꝫ misit post eos: et ꝑsecuti sunt eos ī ore gladij quousqꝫ ꝑuenirent ad extremitatem finiū suoꝝ. Reliq̄ autē q̄ erāt in bethulia. ingressi sunt castra assirioꝝ: ⁊ p̄dā quā fugientes assirij reliquerāt abstuler̄t: ⁊ onustati sunt valde. Hij vero q̄ victores reuersi sunt ad bethuliaꝫ. om̄ia que erāt illoꝝ abstulerūt secū: ita vt non esset numerus ī pecorib⁹ ī iumētis ⁊ vniuersis mobilib⁹ eoꝝ: vt a minimo vsqꝫ ad magnū oēs diuites fierent d̄ p̄datōnib⁹ eoꝝ. Joachim autez summus pontifex de hierusalē venit in bethuliam cū vniuersis p̄sbiteris suis: vt videret iudith. Que cū exissꝫ ad illū. bn̄ dixer̄t illaꝫ oēs vna voce dicētes. Tu gloria hierusalē. tu leticia isrl̄. tu honorificēcia ꝓpl̄i nr̄i. que fecisti viriliter et confortatū est cor tuum eoq̄ castitatem amaueris. ⁊ post virū tuū alterū nescieris: ideo ⁊ manus dn̄i ꝯfortauit te. ⁊ ideo eris bn̄dicta īeternū. Et dixit om̄is ꝓpl̄us fiat. fiat. Per dies at̄ triginta vix collecta sūt spolia assirioꝝ a ꝓpl̄o isrl̄. Porro at̄ vniuersa q̄ holofernis peculiaria fuisse ꝓbata sunt. dederūt iudith ī auro ⁊ argento et vestib⁹ et gemmis ⁊ om̄i suꝑpellectili: ⁊ t̄dita sunt om̄ia illi a ꝓpl̄o. Et om̄es ꝓpl̄i gaudebāt cū mulierib⁹ ⁊ virginib⁹ ⁊ iuuenib⁹ ī organis ⁊ citharis. ¶ Capitulum .XVI.

Tunc cantauit cāticū hoc dn̄o Judith dicens. Incipite dn̄o in tijmpanis. cātate dn̄o ī cijmbalis: modulamini illi psalmū nouū exultate ⁊ īuocate nomē ei⁹. Dn̄s ꝯterens bella. dn̄s nomē est illi: q̄ posuit castra sua in medio populi sui: vt eriꝑet nos de manu oīm inimicoꝝ nr̄oꝝ. Uenit assur ex montib⁹ ab aq̄lone in multitudine fortitudinis sue: cui⁹ multitudo obturauit torrentes ⁊ equi eoꝝ cooperuerūt valles. Dixit se incensurū fines meos. ⁊ iuuenes meos occisurum gladio: infantes meos dare in p̄dam: ⁊ virgines in captiuitatē. Dn̄s aūt om̄ipotēs nocuit eū. ⁊ tradidit eū in manus femine: et ꝯfudit eū. Non em̄ cecidit potens eoruꝫ a iuuenib⁹. nec filij tijtan ꝑcusserunt eū nec excelsi gigantes imposuerūt se illi: sed iudith filia merari ī specie faciei sue dissoluit eū. Exuit eī se vestimento viduitatis: ⁊ induit se vestimentis leticie in exultatōe filioꝝ isrl̄. Unxit faciem suam vngēto: colligauit cincinnos suos mitra ad decipiendū illū. Sandalia eius rapuerunt oculos eius: pulcritudo eius captiuā fecit anīam eius: amputauit pugione ceruicē ei⁹. Horruerūt ꝑse constanciam ei⁹: ⁊ medi audaciam eius. Tunc vlulauerūt castra assiriorū qn̄ aꝓparuer̄t humiles mei: arescentes ī siti. Filij puellaꝝ cōpūxer̄t eos. ⁊ sicut pueros fugiētes occider̄t eos: ꝑierunt ī p̄lio a facie dn̄i dei mei. Jmnū cātem⁹ dn̄o: ÿmnū nouū cantem⁹ deo nostro. Adonai dn̄e magn⁹ es tu et p̄clar⁹ in virtute: ⁊ quē suꝑare nemo potest. Tibi seruiat om̄is creatura tua. qꝛ dixisti et facta sūt. misisti spiritū tuū ⁊ creata sunt: ⁊ nō est qui resistat voci tue. Mōtes a fundamentis mouebuntur cum aquis: petre sicut cera liquescent ante faciem tuā. Qui aūt timēt te: magni erunt apud te ꝑ omnia. Ue genti insurgēti sup̄ genus meum. Dominus em̄ om̄ipotēs vindicabit ī eis: in die iudicij visitabit illos. Dabit em̄ ignez ⁊ vermes in carnes eorum: vt vrantur et senciant vsqꝫ in sempiternum. Et factum est post hec. omnis populus post victoriam venit in hierusalem adorare dominuꝫ: ⁊ mox vt purificati sunt obtulerunt om̄es olocausta ⁊ vota ⁊ repromissiones suas. Porro iudith vniuersa vasa bellica holofernis q̄ dedit illi populus. ⁊ canopeū quod ipsa sustulerat posuit ī anathema obliuionis. Erat at̄ popul⁹ iocūd⁹ scd̄m faciē sāctoꝝ: ⁊ ꝑ tres mēses gaudiū hui⁹ victorie celebratū ē cū iudith.

Post dies autem illos vnusquisq; redijt ĩ sua. et Judith magnificata est ĩ bethulia: ⁊ p̃clarior erat vniuerse terre isrl'. Erat etiam virtuti castitatis adiuncta: ita vt nõ cognosceret virum omnib⁹ dieb⁹ vite sue. ex quo defũctus est manasses vir ei⁹. Erat autẽ dieb⁹ festis procedens cũ magna gloria. Mansit autẽ in domo viri sui ãnos cẽtũquinq; ⁊ dimisit abram suã liberã: et defuncta ẽ hac sepulta cũ viro suo in bethulia: luxitq; illam om̃is ꝓplus dieb⁹ septez. In om̃i autem spacio vite ei⁹ nõ fuit q̃ ꝑturbaret isrl'. ⁊ post mortẽ eius annis multis. Dies autẽ victorie huius festiuitatis. ab hebreis in numero sanctoꝝ dierum accipitur: ⁊ colitur a iudeis ex illo tempore vsq; in p̃sentem diem.

Explicit liber Judith scd̃m hieronimum. Incipit prologus in librum hester.

Librũ hester varijs translatorib⁹ ꝯstat eẽ viciatũ: quẽ ego de archiuis hebreoruz reuelãs verbũ e verbo exp̃ssi⁹ trãstuli. Quẽ libꝝ edicõ vulgata laciniosis hĩcinde verboꝝ sinib⁹ t̃hit. addens ea q̃ ex tpe dici poterãt. ⁊ audiri: sicut solitũ ẽ scolarib⁹ disciplinis sũpto themate excogitare. q̃b⁹ verbis vti potuit q̃ ĩiuriã pass⁹ ẽ. vl' ille q̃ iniuriã fecit. Vos at̃ o paula ⁊ eustochiũ qm̃ et bibliotecas hebreoꝝ studuistis int̃re. ⁊ ĩterp̃tũ certamĩa ꝯprobastis. tenẽtes hester hebraicũ libꝝ ꝑ singl'a verba nostrã t̃nslatõz aspicite: vt possitis agnosere me nihil etiaz augmẽtasse addẽdo: sz fideli testimonio simpliciter sicut ĩ hebreo hẽt̃. historiã hebraicã latĩe lĩgue t̃didisse. Nec affectam⁹ laudes hoĩm nec vitupacões expauescim⁹: deo eĩ placere curantes minas hoĩm penit⁹ ñ timem⁹: qm̃ de⁹ dissipat ossa eoꝝ q̃ hoĩb⁹ placere desiderãt: ⁊ s̃m apostolũ q̃ eiusmodi sũt serui xp̃i eẽ ñ possũt. Rursũ ĩ libro hester alphabetuz ex minio vsq; ad thetaz lr̃az fecimus diuersis in locis: volẽtes scz septuagĩta interp̃tuz ordinẽ ꝑ hec insinuare studioso lectori. Nos eĩ iuxta morem hebraicum ordinẽ prosequi etiam in septuaginta edicõne maluimus:

Explicit prologus. Incipit liber hester.

In dieb⁹ assueri qui regnauit ab india vsq; ethiopiã super centumuigintiseptẽ prouĩcias: quando sedit in solio regni sui. susa ciuitas regni eius exordium fuit. Tercio igitur anno imperij sui fecerat grãde conuiuium cunctis principibus. et pueris suis fortissimis persarum et medorum inclitis et prefectis prouinciarum coram se: vt ostenderet diuicias glorie regni sui ac magnitudinem. atq; iactanciam potencie sue multo tempore: centum videlicet et octoginta diebus. Cunq; implerẽtur dies conuiuij: inuitauit omnez populũ qui inuentus est in susis a maximo vsq; ad minimum: et iussit septem dieb⁹ conuiuiũ p̃parari ĩ vestibulo orti ⁊ nemoris quod regio cultu et manu consitum erat. Et pendebant ex omni parte tentoria aerei coloris et carbasini ac iacinctini. sustẽtata funib⁹ bissinis atq; purpureis: qui eburneis circulis inserti erant ⁊ columnis marmoreis fulciebantur. Lectuli quoq; aurei et argẽtei. super pauimentuz smaragdino et pario stratum lapide depositi erant: quod mira varietate pictura decorabat. Bibebant autem qui ĩuitati erant. aueris poculis: ⁊ alijs atq; alijs vasis cibi inferebant̃. Vinum quoq; et magnificentia regia dignum erat habundans et precipuum ponebatur: nec erat qui nolentes cogeret ad bibẽdũ: sed sic rex statuerat preponẽs mẽsis singulos de principib⁹ suis: vt sumeret vnusquisq; quod vellet. Vasti quoq; regina fecit conuiuium feminarum in palacõ vbi rex assuerus manere consueuerat. Itaq; die septimo cum rex esset hilarior ⁊ pt⁹ nimiam pocõnem incaluisset mero: precepit naumã et bazatha et arbona et gabatha ⁊ abgatha et zarath et carchas septez eunuchis qui in conspectu eius ministrabant. vt introducerent vasti reginam coram rege: posito super caput eius dijademate: vt ostenderet cunctis populis et prĩcipib⁹ ei⁹ pulcritudinẽ. Erat eĩ pulcra valde. Que rẽnuit et ad regis ĩperiũ qd̃ ꝑ eunuchos mãdauerat venire ꝯtẽsit. Vñ irat⁹ rex ⁊ nimio furore succẽsus. ĩterrogauit

sapientes qui ex more regio semp ei adhe-
rebant et illor faciebat cūcta ꝓsilio. scien
ciū leges ac iura maior: erāt aūt primi et
primi charsena et zethar et admatha et
tharsis ⁊ mares ⁊ marsana ⁊ mamucha se-
ptem duces ꝑsarū atq; medor. q̄ videbant
faciem regis ⁊ primi post euz residere soli-
ti erāt: cui sentēcie vasthi regina subiace-
ret que assueri regis impiū quod p eunu-
chos māḍauerat: facere noluisset. Respon
ditq; mamucha audiente rege atq; princi-
pibꝫ. Nōsolū regē lesit regina vasthi. sz oēs
ꝑlos ⁊ principes q̄ sunt in cūctis ꝓuincijs
regis assueri. Egredieť em̄ sermo regie ad
omēs mulieres vt ꝓtēnāt viros suos ⁊ di-
cāt. Rex assuer⁹ iussit vt regia vasthi inť-
ret ad euz. ⁊ illa noluit: atq; hoc exemplo
omēs principū ꝓiuges ꝑsarum atq; medo-
rum paruipēdent imperia marito. Ēlñ re
gis iusta est indignatō. Si tibi placet egre
diať edictū a facie tua. ⁊ scribať iuxta le-
gem ꝑsarū atq; medor quā ptēriri illicitū
ē: vt neq̄q̄ vltra vasthi ingrediať ad regē
sed regnū illius altera q̄ melior est illa ac-
cipiat. Et hoc in omē qđ latissimū est pui-
ciarū tuar diuulgeť impiū: ⁊ cunctē vro
res taz maior q̄ minor deferant maritis
suis honorē. Placuit ꝓsiliū ei⁹ regi ⁊ prin-
cipibꝫ: fecitq; iuxta ꝓsiliū mamucha ⁊ mi-
sit epl̄as ad vniuersas ꝓuincias regni sui:
vt queq; gens audire et legere poterat di-
uersis linguis ⁊ lr̄is. esse viros pr̄cipes ac
maiores in domibꝫ suis. ⁊ hoc p cūctos po
pulos diuulgari.

Capituluz. II.

Hijs itaq; gestis postq̄ regis assueri
īdignatō deferbuerat. recordata ē
vasthi que feciss vl̄ que passa eēt.
dixerūtq; pueri regis ac ministri eius. Que-
ranť regi puelle virgies ac specioſe. ⁊ mit-
tanť qui cōsiderent p vniuersas ꝓuincias
puellas speciosas ⁊ virgies: ⁊ adducāt eas
ad ciuitatē susan. ⁊ tradāt in domū femia
rū sub manu egei eunuchi q̄ est prepositꝰ ⁊
custos mulierū regiarū: ⁊ accipiāt mūdoz
muliebrē ⁊ cetera ad vsus necessaria. Et q̄-
cūq; inter oēs oculis regis placuerit: ipsa
regnet p vasthi. Placuit sermo regi: ⁊ ita
vt suggesserāt iussit fieri. Erat vir iudeꝰ in
susis ciuitate vocabulo mardocheus filiꝰ
iair filij semei. filij cis. ō stirpe iemini. qui
translatus fuerat de hierusalem. eo tēpore
quo iechoniam regem iuda nabuchodono
sor rex babilonis transtulerat: qui fuit nu
tricíꝰ filie fr̄is sui edisse q̄ altero noīe voca
bať hester. ⁊ vtrūq; parentē amiserat. pul-
cra nimis ⁊ decora facie. Mortuisq; p̄e eiꝰ
ac matre mardocheus sibi eā adoptauit in
filiā. Cūq; peruenuisz regis impiū. ⁊ iuxta
mandatū illius multe pulcre virgines ad-
ducerētur susan ⁊ egeo traderēť eunucho:
hester q̄ inter ceteras puellas ei tradita ē.
vt seruaretur in numero feminaruz. Que
placuit ei ⁊ inuenit grām in ꝓspectu illiꝰ.
Et p̄cepit eunucho vt acceleraret mundū
muliebrem ⁊ traderet ei ptes suas. ⁊ septez
puellas speciosissimas de domo regis: ⁊ tā
ipsam q̄ pedissequas eius ornaret atq; ex-
coleret. Que noluit ei īdicare ei ꝑlm ⁊ pa
triā suā. Mardocheus em̄ p̄ceperat ei vt de
hac re oīno reticeret. q̄ deābulabat quot-
tidie ante vestibulū domꝰ in qua electe vir
gines seruabanť: curam agens salutis he-
ster. ⁊ scire volens quid ei acciderēt. Cūq; ať
venisset tēpus singularum p ordinem pu-
ellaruz vt intrarent ad regē. expletis oīb
que ad cultum muliebrez pertinebant mē
sis duodecimꝰ vertebať. ita dumtaxat vt
sex menses oleo vngerenť mirtino. ⁊ alijs
sex quibusdam pigmētis ⁊ aromatibꝫ vte-
rentur. Ingredientesq; ad regez. quicquid
postulassent ad ornatū ptinēs accipiebāt
⁊ vt eis placuerat cōpositē de triclinio fe-
minaz ad regis cubiculū transiebāt. Et q̄
intrauerat vespe egrediebatur mane: atq;
inde in secundas edes deducebantur que
sub manu saſagazi eunuchi erant. qui con
cubinis regis p̄sidebat: nec habebat pote-
statem ad regem vltra redeundi nisi volu-
isset rex. ⁊ eam venire iussisset ex nomine.
Euoluto autem tempore p ordinem: insta
bat dies q̄ hester filia abiahel fratris mar
dochei. quā sibi adoptauerat in filiā. debe-
ret intrare ad regem. Que nō quesiuit mu
liebrē cultū: sed quecunq; voluit egeus eu
nuchꝰ custos virginū. hec ei ad ornatū de-
bit. Erat eī formosa valde ⁊ īcredibili pul
critudine: oīm oculis gratiosa ⁊ amabilis
videbať. Ducta est itaq; ad cubiculum re-
gis assueri mēse decimo q̄ vocať thebeth.
septimo āno regni eius: et adamauit eam
rex plusq̄ oēs mulieres: habuitq; grām et
misericordiā coram eo sup oēs mulieres:

et posuit diadema regni ī capite eī?: fecitq; eam regnare ī loco vasthi. Et iussit conuiuiū ꝑparari ꝑmagnificū cūctis principibus ⁊ seruis suis. ꝑ coniunctōne ⁊ nuptijs hester. Et dedit requiē vniuersis ꝓuincijs ac dona largitus est iuxta magnificentiaz principalem. Cūq; ⁊ scdo quererent̄ virgines. ⁊ cōgregarent̄. mardocheus manebat ad ianuā regis: necdū ꝑditerat hester patriā ⁊ ꝓplm suū: iuxta mādatū eī?. Quicquid eī ille precipiebat obseruabat hester et ita cūcta faciebat vt eo tpe solita erat quo eā puulā nutriebat. Eo igit̄ tpe quo mardocheus ad regis ianuā morabat̄. irati sūt bagathan ⁊ thares duo eunuchi regis q; ianitores erāt ⁊ ī primo palacij limine residebāt: volueruntq; insurgere ī regē ⁊ occidere eū. Quod mardocheū nō latuit. Statimq; nūciauit regine hester: ⁊ illa regi ex noīe mardochei q; ad se rē attulerat. Quesitū est ⁊ iuentū: ⁊ appensus est vterq; eoꝝ ī patibulo. Et iussit rex vt ī libro memoriali scriberet̄: vt ꝑ vita sua aliq̄d repensaret ei. Mandatūq; est hīstorijs ⁊ annalib? traditum coraz rege.

Capitulum. .III.

Post hec rex assuerus exaltauit aman filiū amadathi q; erat de stirpe agag. et posuit soliū eius super omnes principes quos habebat. Cunctiq; serui regis qui in foribꝰ palacij versabant̄ flectebant genua: ⁊ adorabant aman. Sic em̄ ꝓceperat eis imperator. Solus mardocheus ñ flectebat genu: neq; adorabat eū. Cui dixerunt pueri regis qui ad fores palacij residebāt. Cur ꝓter ceteros nō obseruas mādata regis? Cūq; hoc crebrī? dicerent. ⁊ ille nollet audire: nūciauer̄t aman scire cupientes vtꝝ ꝑseueraret ī sentēcia: dixerat em̄ eis se esse iudeū. Quod cuz audisset aman. ⁊ exp̄imēto ꝑpbasset quod mardocheus nō sibi flecteret genu nec se adoraret iratus est valde: ⁊ ꝑ nihilo duxit ī vnū mardocheuz mittere manus suas: audierat em̄ quod esset gētis iudee: magisq; voluit omnez iudeoꝝ q; erant in regno assueri ꝑdere nacōnem. Mense primo cuius vocabulū est nisan: anno duodecimo regni assueri missa est sors in vrnā. q; hebraice dicitur phur coram aman quo die ⁊ quo mē se gens iudeorum deberet interfici: et exiuit mēsis duodecimus q; vocat̄ adar. Dixitq; aman regi assuero. Est ꝑplus ꝑ omnes ꝓuincias regni tui dispersus et a se mutuo separatus. nouis vtēs legibꝰ ⁊ ceremonijs. insuper ⁊ regis scita ꝓtemnens: et optime nosti quod non expediat regno tuo vt insolescat ꝑ licentiaz. Si tibi placet decerne vt peat: ⁊ decem milia talentoꝝ appendam archarijs gaze tue. Tulit ergo rex anulum q; vtebat̄ de manu sua: ⁊ dedit eū aman filio amadathi de ꝓgenie agag hosti iudeorum: dixitq; ad eū. Argentū qd̄ tu pollicer̄is tuū sit: de ꝓplo age qd̄ tibi placet. Vocatiq; sunt scribe regis mense primo nisan terciadecima die eiusdez mēsis: ⁊ scriptū ē vt iusserat aman ad omnes satrapas regis ⁊ iudices puīciaꝝ diuersarūq; gētiū. vt q̄q; gens legere poterat ⁊ audire. ꝑ varieta te linguaꝝ ex noīe regis assueri: ⁊ lr̄e sigte ipi? anulo misse sunt ꝑ cursores regis ad vniuersas puīcias. vt occiderent atq; delerēt oēs iudeos a puero vsq; ad senē puulos ⁊ mulieres. vno die hoc ē tercōdecimo mēsis duodecimi q; vocat̄ adar: ⁊ bona eorū diriperēt. Sūma aut̄ eplaꝝ hec fuit: vt omnes puīcie scirēt ⁊ parēt se ad ꝑdictā diem. Festīabāt cursores q; missi erāt regis impiū explere. Statimq; in susis pependit edictum: rege ⁊ aman celebrante ꝓuiuiū. ⁊ cūctis iudeis q; erāt ī vrbe flētibꝰ. Ca. IIII.

Vle cū audisset mardocheus scidit vestimēta sua: et indutus est sacco. spargens cinerē capiti: ⁊ ī platea medie ciuitatis voce magna clamabat ostendens amaritudinem animi sui: et hoc eiulatu vsq; ad fores palacij gradiēs. Non enim erat licitum indutum sacco aulam regis intrare. In omnibus quoq; puīcijs opidis ac locis ad q̄ credule regis dogma puenerat. planctus ingēs erat apud iudeos. ieiunium. vlulatus. ⁊ fletus: sacco et cinere multis ꝑstratu vtentibꝰ. Ingressi autem sunt puelle hester ⁊ eunuchi: nūciaueruntq; ei. Quod audiens consternata est: ⁊ vestem misit vt ablato sacco induer̄et eam. Quam accipere noluit. Accitoq; athach eunucho quē rex mīstrū ei dederat: ꝓcepit vt iret ad mardocheū ⁊ disceret ab eo cur hec faceret. Egressusq; athach iuit ad mardocheum: ⁊ inuenit eū stātē in

platea ciuitatis ante hostiuz palacij. Qui indicauit ei omnia q̃ acciderãt. quõ aman ꝓmisisset vt in thesauros regis ꝓ iudeorũ nece inferret argentuz: exemplarqꝫ edicti qđ pendebat in susis dedit ei vt regine oñderet: ⁊ moneret eaz vt intraret ad regez. ⁊ dep̃caret̃ eũ ꝓ ꝓplo suo. Regress⁹ athach nũciauit hester om̃ia q̃ mardocheus dixerat. Que rñdit ei: ⁊ iussit vt diceret mardocheo. Om̃es serui regis ⁊ cũcte q̃ sub ditõe eius sũt norunt ꝓuĩcie. quod siue vir siue mulier nõ vocatus interius atriũ regis ĩtrauerit. absqꝫ vlla cũctatõe statim interficiat̃. nisi forte rex aureã v̄gã ad eũ tetẽderit. ꝓ signo clemẽcie. atz ita possit viuere. Ego igit̃ quõ ad regẽ intrare potero: que triginta iaz diebꝫ nõ sũ vocata ad eũ? Qđ cũ audisset mardocheus rursuz mandauit hester dicẽs. Ne putes qđ aĩam tuã tãtum liberes: qꝛ ĩ domo regis es p̃ cũctis iudeis. Si em̃ nũc sic silueris ꝑ aliam occasionem liberabũt̃ iudei: et tu ⁊ dom⁹ p̃ris tui ꝑibitis. Et q̃s nouit vtꝝ idcirco ad regnũ veneris: vt in tali tꝑe ꝑareris? Rursuzqꝫ hester hec mardocheo verba mãdauit. Vade ⁊ ꝯgrega om̃es iudeos quos in susis repereris: ⁊ orate ꝓ me. Nõ cõmedetis ⁊ non bibatis tribꝫ diebꝫ ⁊ tribꝫ noctibꝫ. ⁊ ego cum ãcillul' meis similiter ieiunabo: ⁊ tũc ĩgrediar ad regẽ ꝯtra legẽ faciẽs non vocata. tradẽsqꝫ me morti ⁊ ꝑiculo. Iuit itaqꝫ mardocheus ⁊ fecit oĩa que hester p̃cepat.

¶ Capitulum .V.

Die autẽ tercio induta est hester regalibꝫ vestimentis: ⁊ stetit in atrio domus regie quod erat interius ꝯtra basilicaz regis. Et ille sedebat sup̃ soliũ suũ in ꝯsistorio palacij ꝯtra ostiũ domus. Cũqꝫ vidisset hester reginã stantẽ placuit oculis eius: ⁊ extendit ꝯtra eã virgaz aureã quã tenebat manu. Que accedẽs osculata est sũmitatẽ virge eius: dixitqꝫ ad eã rex. Quid vis hester regina? Que est peticio tua? Etiamsi dimidiaz ꝑtẽ regni petieris dabit̃ tibi. At illa rñdit. Si regi placz obsecro vt venias ad me hodie ⁊ aman tecũ ad ꝯuiuium quod ꝑaui. Statimqꝫ rex. vocate ĩq̃t cito aman vt hester obediat volũtati. Venerũt itaqꝫ rex ⁊ aman ad ꝯuiuium qđ eis regina ꝑauerat. Dixitqꝫ ei rex postq̃ vinũ biberat habũdanter. Quid petis vt detur tibi ⁊ ꝓ qua re postulas? Eciamsi dimidiaz partẽ regni mei petieris: ĩpetrabis. Cui respõdit hester. Peticio mea ⁊ p̃ces sũt iste. Si inueni in ꝯspectu regis gratiam. etsi regi placet vt det mihi qđ postulo ⁊ meã impleat petitõnem: veniat rex ⁊ aman ad ꝯuiuiũ quod paraui eis: ⁊ cras aperiam regi voluntatẽ meã. Egressus est itaqꝫ illo die aman letus ⁊ alacer. Cũqꝫ vidisset mardocheũ sedentez ante fores palacij. ⁊ nõsolũ nõ assurrexisse sibi sed nec motũ quidem de loco sessionis sue. indignat⁹ ẽ valde: ⁊ dissimulata ira reuersus ĩ domũ suam conuocauit ad se amicos suos ⁊ zares vxorem suã: ⁊ exposuit illis magnitudinẽ diuiciarũ suarũ filiorũqꝫ turbaz: ⁊ quanta eũ gloria sup̃ om̃es principes et seruos suos rex eleuassz. Et post hec ait. Regina q̃ꝫ hester nullũ aliũ vocauit ad ꝯuiuiũ cũ rege p̃ter me: apud quã etiam cras cuz rege pransurus sum. Et cum hec omnia habeã nihil me habere puto quãdiu videro mardocheũ iudeũ sedentẽ ãte fores regias. Responderũtqꝫ ei zares vxor ei⁹: ⁊ ceteri amici. Iube ꝑari excelsam trabẽ habentem altitudinis quinquaginta cubitos: ⁊ dic mane regi vt ap̃pendat̃ sup̃ eaz mardocheus: ⁊ sic ibis cũ rege letus ad ꝯuiuiũ. Placuit ei ꝯsiliũ: ⁊ iussit excelsam p̃parari crucez.

¶ Capitulum .VI.

Noctẽ illam duxit rex insomnẽ: iussitqꝫ sibi afferri historias ⁊ ãnales prioꝝ tẽpoꝝ. Que cũ illo presente legerẽtur: ventum est ad illum locum vbi scriptum erat quomodo nũciasset mardocheus insidias bagathan et thares eunuchoꝝ. regẽ assuerũ iugulare cupiẽtiũ. Qđ cũ audisset rex ait. Quid ꝓ hac fide honoris ac p̃mij mardocheus ꝯsecutus ẽ? Dixerũt ei serui illius ac ministri. Nihil om̃ino mercedis accepit. Statimqꝫ rex. q̃s est inquit in atrio? Aman q̃ꝓpe interius atriuz dom⁹ regie int̃uerat. vt suggẽret regi et iuberet mardocheũ affigi patibulo qđ ei fuerat p̃ꝑatũ. Rñdert̃ pueri. Aman stat in atrio. Dixitqꝫ rex. Ingrediat̃. Cũqꝫ essz ingressus ait illi. Quid debet fieri viro quẽ rex honorare desiderat? Cogitãs at̃ ĩ corde suo aman ⁊ reputãs qđ nullũ aliũ rex nisi se vellet honorare. rñdit hõ quẽ rex honorare cupit debz ĩdui vestibꝫ r̃gijs ⁊ ĩponi sup̃

equum qui de sella regis est. ⁊ accipe regiũ diadema sup caput suum: et primus de regijs pricipibo ac tirannis teneat equũ ei⁹: ⁊ p plateaz ciuitatis incedens clamet ⁊ dicat. Sic honorabit quẽcũqz rex voluerit honorare. Dixitqz ei rex. festina ⁊ sumpta stola ⁊ equo fac vt locutus es mardocheo iudeo qui sedet ante fores palatij. Caue ne quicq̃ de bijs que locutus es ptermittas. Tulit itaqz aman stolã ⁊ equũ: indutuzqz mardocheũ in platea ciuitatis ⁊ imposituz equo pcedebat atqz clamabat. Hoc honore ꝺdignus ẽ quẽcũqz rex voluerit honorare. Reuersusqz ẽ mardocheus ad ianuã palatij: et aman festinauit ire ĩ domũ suã lugẽs. et opto capite: narrauitqz zares vxori sue ⁊ amicis oĩa que euenissent sibi. Cui rñderũt sapientes quos habebat ĩ ꝯsilio et vxor ei⁹. Si de semine iudeox ẽ mardocheus ante quẽ cadere cepisti. non ei poteris resistere: sed cades in ꝯspectu eius. Adhuc illis loquentibo venerunt eunuchi regis: ⁊ cito eũ ad ꝯuiuiũ quod regina parauerat pgere compulerunt.

Capitulum .VII.

Intrauit itaqz rex et aman vt biberent cũ regina. Dixitqz ei rex etiã secunda die postq̃ vino icaluerat. Que est petitio tua hester vt detur tibi: et qd vis fieri. Etiãsi dimidiã pte regni mei petieris ipetrabis. Ad quẽ illa rñdit. Si inueni gratiam in oculis tuis o rex ⁊ si tibi placet: dona mihi aiaz meaz p qua rogo. ⁊ pplm meũ p quo obsecro. Traditi emi sumus ego ⁊ pplus meus vt cõteramur. iugulemur ⁊ peamus. Atqz vtinã in seruos ⁊ famulas venderemur essz tolerabile malũ et gemens tacerem: uũc aũt hostis nr ẽ cuius crudelitas redundat in regẽ. Rñdẽsqz rex assuerus ait. Quis est iste ⁊ cui⁹ potẽcie. vt hec audiat facere: Dixitqz hester. hostis et inimicus nr pessim⁹ iste ẽ aman. Quod ille audiens ilico obstupuit: vultuz regis ⁊ regine ferre nõ sustinẽs. Rex autẽ surrexit iratus: ⁊ de loco ꝯuiuij intrauit ĩ ortũ arboribo cõsitũ. Aman q̃z surrexit vt rogaret hester reginã p aĩa sua: intellexit emi a rege patũ sibi maluz. Qui cũ reuers⁹ esset de orto nemoribo ꝯsito. ⁊ intrasset conuiuij locũ repit aman sup lectum corruisse in quo iacebat hester: ⁊ ait. Eciã reginam vult opprimere me pnte ĩ domo mea. Nec dũ verbũ ꝺ ore regis exierat: ⁊ statim operuerũt faciẽ eius. Dixitqz arbona vnus ꝺ eunuchis qui stabant in ministerio regis. Ecce lignũ qꝺ parauerat mardocheo q̃ locut⁹ ẽp rege stat ĩ domo aman habens altitudinis quĩquagita cubitos. Cui dixit rex. Appendite eũ in eo. Suspẽsus ẽ itaqz aman in patibulo quod parauerat mardocheo: ⁊ regis ira requieuit.

Capitulũ .VIII.

Die illo dedit rex assuerus hester regine domuz aman aduersarij iudeox: ⁊ mardocheus ingressus est ante faciem regis. Confessa est emi ei hester. quod esset patruus suus. Tulitqz rex anulũ quẽ ab aman recipi iusserat et tradidit mardocheo. Hester autem constituit mardocheũ sup domum suaz. Nec bijs contenta pcidit ad pedes regis: fleuitqz ⁊ locuta ad euz orauit vt malicia aman agagite et machinatões eius pessimas quas excogitauerat ꝯtra iudeos. iuberet irritas fieri. At ille ex more sceptrũ aureũ ptendit manu: quo signũ clemẽtie monstrabat. Illaqz ꝯsurgens stetit añ eũ: ⁊ ait. Si placz regi etsi inueni gratiaz in oculis eius ⁊ dep̃catõ mea nõ ei videt esse cõtraria: obsecro vt nouis eplis: veteres aman lre ĩsidiatoris ⁊ hostis iudeox: qbo eos ĩ cũctis regis puincijs pire pcepat corrigãt. Quõ ei potero sustinere necẽ ⁊ interfectões ppli mei: Respõditqz rex assuer⁹ hester regine ⁊ mardocheo iudeo. Domũ aman ꝯcessi hester et ipsum iussi affigi cruci: qr ausus ẽ manum mittere in iudeos. Scribite ergo iudeis sicut vobis placet ex regis noĩne: signantes lras anulo meo. Hec emi ꝯsuetudo erat: vt eplis q̃ ex regis nomie mittebant et illius anulo signate erãt nemo auderet ꝯtradicere. Accitisqz scribis et librarijs regis. erat aũt tpus tercij mensis q̃ appellat sibam: vicesima ⁊ tercia illi⁹ die scripte sunt epistole vt mardocheus voluerat ad iudeos ⁊ ad pncipes. ꝓcuratoresqz ⁊ iudices. q̃ cẽtũuigintiseptem puincijs ab india vsqz ethiopiam psidebant: puincie atqz puincie. pplo ⁊ pplo. iuxta linguas ⁊ litteras suas: ⁊ iudeis put legere poterãt et audire. Ipeqz eplę que ex regis nomine mittebãtur anulo illius obsignate sũt ⁊ misse p veredarios: q̃

p oñes puincias discurrẽtes: veteres lras nouis nũcijs puenirent. Quibus impauit rex. vt puenirent iudeos p singlas ciuitates. q in vnũ pcipent congregari. vt starent p aiab⁹ suis: q oñes inimicos suos cũ piugib⁹ ac liberis: q vniuersis domib⁹ interficerent atq; delerent. Et pstituta est p oẽs puincias vna vlcõnis dies. id est terciadecima die mẽsis duodecimi adar. Sũmaq; epistole fuit hec vt in oĩb⁹ terris ac plis q regis assueri subiacebant impio: notũ fieret patos eẽ iudeos ad capiendã vindictã de hostib⁹ suis. Egressiq; sunt veredarij celeres nũcios pferentes: q edictũ regis pẽpendit ĩ susis. Mardocheus autẽ ỏ palatõ q ỏ pspectu regis egrediẽs fulgebat vestibus regijs iacĩctinis videlicet q aerinis coronã aureã portãs capite q amict⁹ serico pallio atq; purpureo. Oñisq; ciuitas exultauit atq; letata est. Judeis aĩ noua lux oriri visa ẽ: gaudiũ. honor q tripudiũ. Apud oñes pl'os vrbes atq; puicias q̃cũq; regis pcepta veniebãt. mira exultatõ epule atq; puiuia q festus dies: intm̃ vt vltri⁹ plures gẽtis q secte eop religioni q ceremonijs iungerẽt. Grandis em̃ cũctos iudaici nomĩs terror inuaserat.

Capitulum. .IX.

Igitur duodecimi mẽsis quẽ adar vocari ante iã diximus. terciadecima die qñ cũctis iudeis interfectõ pabaĩ et hostes eop inhiabant sanguini. versa vice iudei supior⁹ eẽ ceperũt: q se de aduersarijs vindicare. Congregatiq; sunt per singulas ciuitates. et opida q loca. vt extẽderent manũ ptra inimicos q persecutor⁹ suos. Nulluſq; ausus est resistere eoq; oñes pl'os magnitudinis eop formido penetraret. Nam q puĩcip̃ iudices duces q pcurator⁹. oñisq; dignitas q̃ singul'locis q opib⁹ perat. extollebãt iudeos timore mardochei: quẽ pĩcipẽ eẽ palacij q plurimũ posse cognouerãt. Fama q̃ noĩs ei⁹ crescebat quottidie: q p cũctop ora volitabat. Itaq; pcusserĩt iudei ĩimicos suos plaga magna q occiderĩt eos. reddentes eis qỏ sibi pauerãt facere: intm̃ vt etiam in susis q̃ngẽtos viros interficerent. extra decẽ filios aman agagite hostis iudeop. Quor⁹ ista sũt noĩa: pharsandatha et delphon et esphata et phorata et adalia et aridatha q ephermescha. arisai q aridai q vaisatha. Quos cum occidissent pdas de substantijs eop tãgere noluerunt. Statimq; numer⁹ eop qui occisi erant in susis ad regez relatus est. Qui dixit regine. In vrbe susis interfecerunt iudei quingentos viros et alios decẽ filios aman: quantã putas eos exercere cedem in vniuersis puincijs? Quid vltra postulas: q quid vis vt fieri iubeaz? Cui illa respondit. Si regi placet deĩ potestas iudeis. vt sicut fecerunt hodie in susis sic et cras faciant: et decem filij aman in patibulis suspendantur. Precepit rex vt ita fieret. Statimq; in susis pependit edictũ: q decem filij aman suspensi sũt. Cõgregatis iudeis quartadecima die mensis adar interfecti sunt in susis trecenti viri: nec eor⁹ ab illis direpta substãcia est: sz q p oñes puicias q̃ dicõni regis subiacebãt p aiab⁹ suis stetерunt iudei. ĩterfectis hostib⁹ ac psecutor⁹ suis: intm̃ vt septuagtiaquinq; milia occisop implerẽt q nullus de substãcijs eop quicq̃ ptingeret. Die aĩ terciusdecim⁹ mẽsis adar vnus apud oẽs interfectõis fuit: q q̃rtadecia die cedere desierũt quẽ pstituerĩt eẽ solennẽ: vt in eo oñi tpe deinceps vacarent epulis gaudio atq; puiuijs. At hij q̃ in vrbe susis cedem exercuerant terciodecimo et q̃rtadecima die eiusdem mensis ĩ cede versati sunt: decimoq̃nto aĩ die pcuere desierĩt. Et idcir co eũdẽ diẽ pstituerĩt solennẽ epulap atq; leticie. Hij vero iudei qui ĩ opidis nõ muratis ac villis morabãĩ. q̃rtũdecimũ diem mensis adar puiuiop q gaudij decreuerĩt: ita vt exultãt ĩ eo et mittãt sibi mutuo pres epulap et cibop. Descripsit itaq; mardoche⁹ oñia hec. q lris pphensa misit ad iudeos qui in omnibus regis puincijs morabanĩ: tã ĩ vicino positis q̃ pcul: vt q̃rtãdecimã q quintamdecimã diẽ mensis adar p festis susciperent. q reuertente semp anno solenni honore celebrarẽt: q ĩ ipis diebo se vlti sũt iudei de inimicis suis q luct⁹ atq; tristicia ĩ hilaritatẽ gaudiũq; cõuersi sũt: essentq; dies isti epularũ atq; leticie. q mit terẽt sibinuicẽ cibop pres: et pauperibus munuscula largirẽt. Suscepерũtq; iudei. ĩ solennẽ ritũ cũcta que eo tpe facere cepe rãt: q q̃ mardoche⁹ lris faciẽda manbauerat. Aman eĩ fili⁹ amadathi stirpis agag

hostis ⁊ aduersarius iudeoꝝ cogitauit cō tra eos maluz. vt occideret illos atq; dele ret: ⁊ misit phur quod nostra lingua verti tur in sortē: ⁊ postea ingressa est hester ad regem obsecrans vt conatus eius lr̄is re gis irriti fierēt: et malū quod ꝓtra iudeos cogitauerat reuerterēt ī caput ei⁹. Deni q; ⁊ ipsum ⁊ filios ei⁹ affixerunt cruci: at q; ex illo tēpore dies isti appellati sūt phu rim id est sortiū: eoꝝ phur id est sors ī vr nam missa fuerit. Et cuncta que gesta sūt epistole id est libri huius volumīe ꝓtinen tur: queq; sustinuerīt ⁊ q̄ deinceps īmuta ta sint. susceperūt iudei sup se ⁊ semē suū. ⁊ sup cūctos q̄ religioni eoꝝ voluerint co pulari: vt nulli liceat duos hos dies absq; solennitate trāsigere quos scriptura testa tur: ⁊ cetera expetunt tempora annis sibi iugiter succedentibꝰ. Isti sunt dies q̄s nul la vnq̄ deleuit obliuio. et ꝑ singulas gene ratōes cūcte ī toto orbe puincie celebra bunt: nec est vlla ciuitas in qua dies phu rī id est sortiū nō obseruent a iudeis et ab eoꝝ ꝓgenie q̄ bijs ceremonijs obligata est· Scripserūtq; hester regina filia abiahel et mardocheus iudeus etiā scōam epistolaz: vt omī studio dies ista solennis sāctiret ī posterū. Et miserunt ad omēs iudeos qui in centumuigintiseptem puincijs regis as sueri versabant. vt haberent pacez ⁊ susci perēt veritatez. obseruantes dies sortiuz: ⁊ suo tpe cū gaudio celebrarēt: sicut cōsti tuerat mardocheus ⁊ hester. Et illi obser uanda susceperunt a se et a semine suo ie iunia. atq; clamores ⁊ sortiū dies: ⁊ omīa q̄ libri huius qui vocat hester historia con tinetur. ¶ Capituluz .X.

Rex vero assuerus omnem terrā et cūctas maris īsulas fecit tributa rias: cuius fortitudo et imperium ⁊ dignitas atz sublimitas q̄ exaltauit mar docheū scripta sūt in libris medoꝝ atz ꝑsa ruz: ⁊ quō mardoche⁹ iudaici generis scō⁹ a rege assuero fuerit et magn⁹ apud iude os. ⁊ acceptabilis plebi fratruz suoꝝ: que rens bona populo suo ⁊ loquēs ea que ad pacem seminis sui pertinerēt. Que haben tur ī hebreo plena fide exp̄ssi: hec aūt q̄ se quūt scripta repi ī editōe vulgata q̄ greco rū lingua ⁊ lr̄is ꝓtinēt: ⁊ interim pt⁹ finē libri hoc capitulū ferebat. qō iuxta cōsue tudinē nostraz obelo id est veru p̄notaui mus. Dixitq; mardoche⁹. A deo facta sūt ista. Recordatus sum somnij qō viderā hec eadem significantis: nec eoꝝ quicq̄ irritū fuit. Paruus fons qui creuit in fluuiū ⁊ ī lucem solemq; conuersus est et in aquas plurimas redūdauit. hester ē: quaz rex ac cepit vxorem ⁊ voluit esse reginā. Duo aūt dracones: ego sum ⁊ aman. Gentes q̄ ꝓue nerant hij sunt qui conati sunt delere no men iudeoꝝ. Gens autē mea ist̄l est q̄ cla mauit ad dominum: ⁊ saluuz fecit domin⁹ populum suuz. liberauitq; nos ab omnib⁹ malis ⁊ fecit signa magna atq; portēta in ter gētes: ⁊ duas sortes eē p̄cepit. vnā po puli dei ⁊ alteraz cunctarū gentiū. Venit q; vtraq; sors ī statutū ex illo iā tempore corā deo vniuersis gentibꝰ et recordat⁹ est dominus populi sui: ac misertus hereditā tis sue. Et obseruabuntur dies isti ī mense adar quartadecima ⁊ q̄ntadecīa die eiusdē mensis: cum omī studio ⁊ gaudio in vnuz ectum populi ꝓgregati in cūctas deinceps generatōes populi israel.

¶ Capituluz .XI.

Anno quarto regnātib⁹ ptolomeo et cleopatra attulerunt dositheus qui se sacerdotem et leuitici gene ris ferebat. ⁊ ptolomeus filius eius hanc epistolam phurim: quam dixerunt interp̄ tatum esse lisimachum ptolomei filiuz in hierusalem. Hoc quoq; principium erat in editōne vulgata: quod nec in hebreo nec apud vllum fertur interpretum. Anno se cundo regnante artarxerse maximo. pri ma die mensis nisan: vidit somnium mar docheus filius iaheri filij semei. filij cis de tribu beniamin. homo iudeus qui habita bat in vrbe susis: vir magnus et inter pri mos aule regie. Erat autem ō eo numero captiuoruz q̄s transtulerat nabuchodono sor rex babilonis de hierusalem cum ieco nia rege iuda ⁊ hoc eius somniū fuit. Ap paruerūt voces ⁊ tumult⁹ tonitrua ⁊ ter remotus ⁊ conturbatō sup terram: et ecce duo dracones magni paratiq; contra se in p̄lium: ad quoꝝ clamorē cunctē concitate sunt natōnes. vt pugnarēt contra gentez iustoruz. Fuitq; dies illa tenebrarum et

discriminis.tribulatõnis et ãgustie.ꝙ ĩgẽs formido sup terrã.Conturbataqꝫ ẽ gẽs iustoꝝ timẽtiũ mala sua ꝙ ꝓparata ad mortẽ.Clamauerũtqꝫ ad deũ: ꝙ illis vociferantibus fons puus creuit in fluuiũ maximũ. ꝙ in aquas plurimas redundauit. Lux et sol ortus est ꝙ humiles exaltati sũt. ꝙ deuorauerunt inclitos.Qd cuꝫ vidisset mardocheus ꝙ surrexisset ꝺ stratu.cogitabat.qd deus facere vellet.ꝙ fixũ habebat ĩ animo scire cupiens :quid significaret somniũ.

¶ Capituluꝫ . ·XII.

Morabatur autẽꝫ eo tẽpore in aula regis.cum bagatha et thara eunuchis regis qui ianitores erant palacij. Cunqꝫ intellexisset cogitacões eorũ ꝙ curas diligentius preuidisset didicit qd conarentur in regem artarxersen manus mittere:ꝙ nunciauit super eo regi. Qui ꝺ vtroqꝫ habita questione.cõfessos iussit duci ad mortem. Rex autẽ quod gestũ erat: scripsit in cõmentarijs.Sed et mardocheus rei mẽoriaꝫ litteris tradidit. Precepitqꝫ ei rex vt in aula palacij moraret.datis ei ꝑ delatõne muneribꝫ. Aman vero filius amadathi bugeus erat glorioſissimus coraꝫ rege:ꝙ voluit nocere mardocheo ꝙ populo eius ꝑ duobus eunuchis regis qui fuerant interfecti·Ducuſqꝫ phemiũ. Que secũt ĩ eo loco posita erant vbi scriptum est ĩ volumine ꝙ diripuerunt bona vl substãcias eorum . Que in sola vulgata editõne reperim⁹.Epistole autẽ hoc exẽplar fuit.

¶ Capitulum. XIII.

Rex maxim⁹ artarxerses ab india vsqꝫ ethiopiam centumuigintiseptem prouinciarum principibꝫ et ducibus.qui eius imperio subiecti sunt salutem cuꝫ plurimis gentibꝫ imperarem.et vniuersũ orbeꝫ mee ditõni subiugasseꝫ:volui nequaq̃ abuti potẽtie magnitudine.sꝫ clemẽtia et lenitate gubernare subiectos: vt absqꝫ vllo terrore vitaꝫ silentõ transigẽtes:optata cunctis mortalibꝫ pace fruerẽtur. Querente aũt me a ꝓsiliarijs meis q̃modo posset hoc impleri: vnus qui sapiencia ꝙ vide ceteros ꝓcellebat.ꝙ erat pt⁹ regẽ secũd⁹ aman nomine.indicauit mihi in toto orbe terrarum ꝑplm esse dispsum q̃ nouis vterẽ legibꝫ:ꝙ cõtra omnium gentiuꝫ ꝓsuetudineꝫ faciẽs.regũ iussa ꝓtemneret: ꝙ vniuersarum cõcordiam nacõnũ sua dissensione violaret. Quod cum didicissem⁹ videntes vnam gentem rebellem aduersus omne hominum genus puersis vti legib⁹ nostrisqꝫ iussionibus contraire.ꝙ turbare subiectarum nobis prouinciarum pacem atqꝫ concordiam: iussimus vt quoscũqꝫ aman q̃ omnibꝫ puicijs ꝓpositus est ꝙ secũd⁹ a rege.ꝙ quẽ patris loco colimus mõstraverit.cũ coniugibꝫ ac liberis deleantur ab inimicis suis nullusqꝫ eoꝝ misereatur.q̃rtadecima die duodecimi mẽsis adar ãni p̃sentis:vt nepharij homines vno die ad ĩferos descendentes:reddant impio nostro pacem quam turbauerant. Ducuſqꝫ exemplar ep̃le.Que secunt̃ post eũ locũ scripta reperi vbi legit̃. ꝑgẽsqꝫ mardocheus fecit omnia que ei mandauerat hester :nec tamẽ habent̃ ĩ hebraico ꝙ apud nullũ penitus ferunt̃ interptum. Mardocheus autẽ deprecatus est dnm:memor oim operum eius ꝙ dixit. Dne domine rex omnipotens.ĩ dicõne em̃ tua cuncta sunt posita:ꝙ nõ est qui possit tue resistere voluntati.si decreueris saluare isrl'.Tu fecisti celũ et terrã ꝙ quicquid celi ambitu ꝓtinet̃ dominus omnium es:nec est qui resitat maiestati tue. Ꝯcta nosti ꝙ scis quia nõ ꝑ superbia ꝙ ꝓtumelia et aliq̃ glorie cupiditate fecerim hoc .vt ñ adorarẽ aman superbissimum: libenter em̃ ꝑ salute isrl'etiã vestigia pedũ eius deosculari paratus essem :sꝫ timui ne honorem dei mei transferrem ad hominẽ.et ne quẽq̃ adorarẽ excepto deo meo. Et nunc dne rex deus abraaꝫ miserere ꝑplꝰ tui:q̃ volũt nos inimici nr̃i pdere ꝙ hereditatẽ tuaꝫ delere. Ne despicias ptẽ tuã quã redemisti de egipto.Exaudi depcatõem meam ꝙ ꝑpici⁹ esto sorti ꝙ funiculo tuo: ꝙ ꝓuerte luctũ nr̃m ĩ gaudiũ vt viuẽtes laudem⁹ nom̃ tuũ dne : et ne claudas ora te canentiuꝫ. Omnis q̃ isrl' pari mẽte ꝙ obsecratõe clamauit ad dominum:eoq̃ eis certa mors impenderet.

¶ Capitulum. XIIII

Hester quoqꝫ regina confugit ad dominum pauens periculum quod imminebat. Cunqꝫ deposuisset vestes regias.fletibus et luctu apta indumẽta suscepit: et pro vngentis varijs cinere et stercore impleuit caput. et corpus suuꝫ humiliauit ieiunijs: omniaqꝫ loca ĩ qbꝫ ãte

letari consueuerat criniũ laceratõe cõple-
uit. Et depcabatur dominum deum isrl' di
cens. domine mi qui rex noster es sol⁹ ad-
iuua me solitariã: ⁊ cuius pter te null⁹ au
xiliator est ali⁹. Periculũ meũ in manib⁹
meis est. Audiui a patre meo quod tu do-
mine tulisses isrl' de cũctis gentib⁹ et pres
nostros ex omnib⁹ retro maiorib⁹ suis. vt
possideres hereditatẽ sempiternã: fecistiq;
eis sicut locutus es. Peccauim⁹ in conspe-
ctu tuo: ⁊ idcirco tradidisti nos ĩ man⁹ ini
micoꝝ nostroꝝ. Coluimus em̃ deos eorũ.
Justus es domĩe. Et nũc nõ eis sufficit qd̃
durissima nos opprimũt seruitute: sed ro-
bur manuũ suaꝝ ydoloꝝ potẽcie deputan-
tes volunt tua mutare promissa. et delere
hereditatẽ tuam: ⁊ claudere ora laudanti-
um te. atq; extinguere gloriaz tẽpli ⁊ alta
ris tui: vt aperiãt ora gẽtiũ ⁊ laudẽt ydo-
loꝝ fortitudinẽ: ⁊ pdicẽt carnalem regem
ĩ sempiternũ. Ne tradas dñe sceptrũ tuuz
hijs q̃ nõ sũt. ne rideant ad ruinã nr̃az: sz
ꝯuerte ꝯsiliũ eoꝝ sup eos: ⁊ eũ q̃ in nos ce
pit seruire disperde. Memento dñe ⁊ oñde
te nobis ĩ tẽpore tribulatõis nr̃e: ⁊ da mi-
hi fiduciã dñe rex deoꝝ ⁊ vniuerse potesta
tis: tribue sermonem ꝯpositũ ĩ ore meo in
ꝯspectu leonis. ⁊ transfer cor illi⁹ ĩ odium
hostis nostri: vt et ipse peat ⁊ ceteri q̃ ei ꝯ
sentiũt. Nos autẽ libera ĩ manu tua: ⁊ ad-
iuua me nullũ aliũ auxiliũ hñtẽ nisi te do
mine. q̃ habes oĩm scienciã. ⁊ nosti qr ode-
rim gloriã iniquoꝝ: ⁊ detester cubile ĩcircũ
cisoꝝ et om̃is alienigene. Tu scis infirmi-
tatẽ et necessitatẽ meã qd̃ abominer signũ
supbie. ⁊ glorie mee qd̃ ẽ sup caput meuz ĩ
dieb⁹ oñtatõnis mee: ⁊ detester illud quasi
pannũ mẽstruate ⁊ ñ portem ĩ dieb⁹ silẽcij
mei: ⁊ qd̃ ñ ꝯmederĩ ĩ mẽsa aman. nec mihi
placuerit ꝯuiuiũ regis. ⁊ ñ biberĩ vinũ li-
baminũ ⁊ nũq̃ locuta sit ancilla tua ex q̃
huc translata sũ vsq; in pñtez diẽ. nisi ĩ te
dñe de⁹ abrahã. De⁹ fortis sup oẽs exaudi
vocẽ eoꝝ q̃ nullaz aliã spez habẽt ⁊ libera
nos d̃ manu iniq̃rum: ⁊ erue me a timore
meo. Hec q̃z addita reperi in editõne vul-
gata.

Capitulum .XV.

Et mãdauit ei (haut dubium q̃ he-
ster) mardoche⁹. vt gredereť ad re-
gẽ vt rogaret p ꝓpl'o suo ⁊ p patria
sua. Memorare ĩquit dierum humilitatis
tue. quõ nutrita sis ĩ mãu mea: q̃a aman
scd̃us a rege locut⁹ ẽ ꝯť nos ĩ mortez: ⁊ tu
ĩuoca dñm ⁊ loq̃re regi p nob̃. ⁊ libera nos
de morte. Necñ ⁊ ista q̃ subdita sũt ĩ editõe
vulgata reperi. Die autem tercio depo-
suit vestimenta ornatus sui: ⁊ circũdata ẽ
gloria sua. Cũq; regio fulgeret habitu ⁊ ĩ-
uocasset om̃iuz rectorẽ ⁊ saluatorẽ deũ: as
sumpsit duas famulas. ⁊ sup vnaz quidẽ ĩ-
nitebať quasi p delicijs. ⁊ nimia teneritu-
dine corpus suum ferre nõ sustinens: alte
ra aũt famularũ sequebať dominaz deflu
encia in humũ indumenta sustẽtãs. Ipsa
autẽ roseo colore vultũ pfusa. et gratis ac
nitẽtib⁹ oculis tristẽ celabat animũ. et ni-
mio timore ꝯtractum. Ingressa igitur cũ-
cta p ordinem ostia stetit ꝯtra regẽ vbi il-
le residebat sup soliũ regni sui. indut⁹ ve-
stib⁹ regijs auroq; fulgẽs ⁊ pciosis lapidi-
bus: eratq; terribilis aspectu. Cũq; eleuas-
set faciẽ et ardẽtib⁹ oculis furorẽ pectoris
indicasset: regina corruit ⁊ ĩ pallorẽ colo-
re mutato. lassum sup ancillulam reclina-
uit caput. Conuertitq; deus spirituz regis
in mansuetudinẽ: ⁊ festinus ac metuẽs exi
liuit de solio ⁊ sustentans eaz vlnis suis do
nec rediret ad se. hijs verbis blandiebať.
Quid habes hester? Ego suz frater tu⁹: no
li timere. Non morieris. Nõ em̃ p te sed p
om̃ib⁹ hec lex ꝯstituta est. Accede igitur ⁊
tange sceptrũ. Cũq; illa reticeret tulit au-
ream virgaz ⁊ posuit sup collũ ei⁹: ⁊ oscu
latus est eã ⁊ ait. Cur mihi non loqueris?
Que rñdit. Vidi te dñe q̃si angelũ dei: ⁊ ꝯ-
turbatum ẽ cor meũ p timore glorie tue.
Valde eĩ mirabilis es dñe: ⁊ facies tua ple
na ẽ grãrũ. Cũq; loq̃reť rursus corruit et
pene exanimata est. Rex aũt turbabatur ⁊
om̃es ministri ei⁹ ꝯsolabanť eũ. Exemplar
epistole regis artarxersis quã p iudeis ad
totas regni sui ꝓuincias misit: qd̃ et ip̃m ĩ
hebraico volumĩe nõ habetur.

Capitulum .XVI.

Rex magnus artarxersis ab india
vsq; ethiopiam centumuigintise-
ptem prouinciarum ducibus ac
principibus. qui nostre iussioni obediunt:
salutem dicit. Multi bonitate principum
et honore qui in eos collatus est abusi sũt
in superbiã: et nõsolũ subiectos regib⁹ ni-
tunť opprimere: sed dataz sibi gloriam nõ

reposuit .i. iterũ induit

ferentes in ipsos qui dederunt moliuntur insidias. Nec cõtenti sunt gratias nõ agere beneficijs. ⁊ humanitatis ĩ se iura violare: sed dei q̃ꝫ cũcta cernẽtis arbitrãt̃ se posse fugere sentẽciã. Et intãtũ vesanie ꝓruperũt vt eos qui credita sibi officia diligenter obseruant. et ita cũcta agunt vt om̃iũ laude digni sint. mẽdatõꝝ cunicul' conent̃ subuertere: dũ aures pr̃icipũ simplices ex sua natura alios estimãtes callida fraude decipiũt. Que res ⁊ ex veteribus ꝓbat̃ hijstorijs. ⁊ ex hijs q̃ gerũt̃ quottidie: quomõ malis quorũdam suggestionibꝫ reguꝫ studia deprauent̃. Vñ prouidẽdũ ẽ paci oĩm ꝓuinciaruꝫ. Nec putare debetis si diuersa iubeam⁹ ex animi nostri venire leuitate: sed pro qualitate ⁊ necessitate tp̃m. vt reipublice possit vtilitatis ferre sentẽciã. Et vt maĩfestius qđ dicim⁹ ĩtelligatis. aman fili⁹ amadathi ⁊ animo ⁊ gẽte macedo alienusqꝫ a ꝑsaruꝫ sanguine. ⁊ pietatẽ nostrã sua crudelitate cõmaculans. ꝑegrin⁹ a nobis susceptus est: ⁊ tantã in se exp̃tus hũanitatẽ vt pater noster vocaret̃ ⁊ adoraret̃ ab om̃ibꝫ post regem secund⁹: qui intãtuꝫ arrogãcie tumorem sublatus est vt regno priuare nos niteretur et spiritu: Nã mardocheũ cuius fide et beneficijs viuim⁹ ⁊ cõsortẽ regni nostri hester. cũ oĩ gẽte sua nouis q̃busdaꝫ atqꝫ ĩauditis machinis expetiuit ĩ mortẽ hoc cogitans vt illis interfectis insidiaret̃ nostre solitudini: ⁊ regnuꝫ ꝑsarum transferret ĩ macedonas. Nos at̃ a pessimo mortaliũ iudeos neci destĩatos. in nulla penitus culpa reperimus: sed ecõtrario iustis vtẽtes legibꝫ ⁊ filios altissimi ⁊ maximi semperqꝫ viuentis dei. cuius beneficõ ⁊ pr̃ibus nostris. ⁊ nobis regnũ est traditũ ⁊ vsqꝫ hodie custodit̃. Vñ eas litteras q̃s sub noĩe nr̃o ille direxerat sciatis esse irritas. Pro quo scelere añ portas h⁹ id est susis. ⁊ ip̃e qui machinatus est ⁊ oĩs cognatõ eius pendet ĩ patibulis: nõ nobis sed deo reddente ei quod meruit. Hoc autẽ edictũ qđ nũc mittim⁹ ĩ cũctis vrbib⁹ ꝓponat̃. vt liceat iudeis vti legibꝫ suis: quib⁹ debetis eẽ ãminiculo vt eos qui se ad necez eoꝝ ꝑauerãt possint ĩterficere. terciadecima die mensis duodecimi qui vocatur adar. Hãc em̃ diẽ de⁹ om̃ipotẽs meroris et luctus eis vertit ĩ gaudiũ. Vñ ⁊ vos interceteros festos dies. Hãc habitote diẽ. ⁊ celebrate eã cũ om̃i leticia: vt ⁊ inposterum cognoscant̃ om̃es qui fideliter persis obediunt dignã ꝓ fide recipe mercedem: q̃ at̃ insidiant̃ regno eorum perire pro scelere. Omnis autem ꝓuincia et ciuitas que noluerit solennitatis hui⁹ eẽ particeps gladio ⁊ igne pereat: ⁊ sic deleat̃ vt nõsolum hominibꝫ sedetiam ĩ via bestijs sit in sempiternum: pro exemplo contemptus ⁊ inobedientie.

Explicit liber hester. Incipit prologus primus in librum Job s̃m trãslatõnem septuaginta.

Ogor per singulos scripture diuine libros aduersarioꝝ rñdere maledictis: q̃ ĩterp̃tatõnem meam rep̃hẽsionẽ septuaginta interp̃tũ criminãt̃: q̃si ñ et apud grecos aq̃la simmachus ⁊ theodocion. vel verbũ e verbo vl' sensũ e sensu vl' ex vtroqꝫ ꝯmixtũ et medie tp̃atũ. gen⁹ trãslatõis exp̃sserĩt: ⁊ oĩa veteris instrum̃ti volumina origeues obel' astericisqꝫ distĩxerit: q̃s vel additos vl' de theodocõe sumptos trãslatõni antiq̃ inseruit: ꝓbãs defuisse qđ additũ ẽ. Discãt igit̃ obtrectatores mei recipe in toto qđ ĩ ꝑtibꝫ susceperũt: aut interp̃tatõnẽ meã cũ astericis suis radere. Neqꝫ eĩ fieri pt̃ vt quos plura ĩtermisisse susceperĩt. nõ eosdem etiã in q̃busdã errasse fateant̃. p̃cipue ĩ iob: cui si ea q̃ sub astericis addita sunt subtraxeris ꝑs maxima volumĩs detrũcabit̃: ⁊ hoc dumtaxat apud grecos. Ceteꝝ ⁊ apud latinos añ eã translatõnez quã sub astericis ⁊ obelis nup̃ edidim⁹. septĩgẽti ferme aut octingẽti versus desũt: vt decurtat⁹ ⁊ lacerat⁹ corrosusqꝫ liber feditatẽ sui publice legentibꝫ p̃beat. Hec at̃ t̃nslatõ nullũ de veteribꝫ seq̃t̃ ĩterp̃tẽ: sꝫ ex ip̃o hebraico arabicoqꝫ sermone ⁊ interdũ siro. nũc verba nũc sens⁹. nũc simul vtrũqꝫ resonabit. Obliquus eĩ apud hebreos tot⁹ liber fert̃ ⁊ lubric⁹: ⁊ q̃ greci rethores vocãt scematis menos. dũqꝫ aliud loq̃t̃ aliud agit. Vt si velis ãguillã vl' murenulã strictis tenere manibꝫ q̃ntoforti⁹ p̃sseris tãtocici⁹ elabit̃. Memini me ob intelligẽciã h⁹

voluminis lidꝺeum quendã ꝑceptoꝛẽ. qui apuꝺ hebꝛeos ꝓm⁹ hẽri putabaꝫ. nõ paꝛuis redemiſſe nũmis: cuius doctrina an aliquiꝺ ꝓfecerim neſcio. Hoc vnum ſcio nõ potuiſſe me interꝑtari. niſi qꝺ ante intelleꝛeraꝝ. A principio itaqꝫ voluminis uſqꝫ ad verba iob. apuꝺ hebꝛeos pſa oracõ eſt. Poꝛro a verbis iob in quibꝫ ait. peat dies in qua natus ſũ: ⁊ noꝛ in qua dictum ẽ cõceptus eſt homo. uſqꝫ ad illũ locum ubi ãte finem voluminis ſcriptũ eſt. idcirco ipe me repꝛhendo ⁊ ago penitẽciã in fauilla et cinere. exametri verſus ſunt. dactilo ſpondeoqꝫ currentes: ⁊ ꝓpter lingue ÿdeoma cꝛebꝛo recipientes ⁊ alios pedes. nõ earũdem ſillabaꝝ ſed eoꝛũdem tẽpoꝝ. Interdum ꝙꝫ richm⁹ ipſe dulcis ⁊ tumulus fert numeris lege ſolutis quod metrici magiſq; ſimpleꝛ lectoꝛ intelligunt. A ſupradicto autẽꝫ veꝛſu uſqꝫ ad finem libꝛi ꝓpũ coma qꝺ remanet pſa oratõne ꝓterit. Quod ſi cui videt incredulũ metra ſcilicet eẽ apuꝺ hebꝛeos. ⁊ in moꝛeꝫ noſtri flacci gꝛacciqꝫ pindari ⁊ alchei ⁊ ſafpho vel pſalteriũ vl lamentatõnes hieꝛemie vel omĩa ferme ſcripturaruꝫ cantica ꝓpꝫhendi: legat philonẽ ioſephũ oꝛigenẽ. ceſarienſem euſebium: ⁊ eoꝝ teſtimonio me verũ dicere ꝓbabit. Audiãt quapꝛopter canes mei idcirco me in hoc volumine laboraſſe. vt nõ interꝑtacõnem antiquã repꝛhendeꝛẽ: ſed vt ea q̃ in illa aut obſcura ſũt aut omiſſa. aut certe ſcriptoꝝ vicio deꝑuata. aut manifeſtiora nr̃a ĩterꝑtatõne fierent: qui ⁊ hebꝛeum ſermonẽ ex ꝑte didicim⁹. ⁊ ĩ latino pene ab ipſis cunabulis inter gramaticos ⁊ rethoꝛes ⁊ philoſophos detriti ſumus. Quod ſi apuꝺ gꝛecos poſt ſeptuaginta editõnem iã xp̃i euãgelio choꝛuſcante iudeus aquila et ſimmachus ac theodocion iudaizantes heretici ſunt recepti. q̃ multa miſteria ſaluatoꝛis ſubdola interꝑtatõne celarunt: ettamen ĩ exaplois habenꝫ apuꝺ eccleſias. ⁊ explanãtur ab eccleſiaſticis viris: quãtomagis ego xp̃ianus ⁊ ꝺ parentibꝫ xp̃ianis natus. ⁊ vexillũ crucis ĩ mea fronte poꝛtans. cuius ſtudiuꝫ fuit omiſſa repetere. deꝑuata coꝛrigere. ⁊ ſacramenta eccleſie puro ⁊ fideli aperire ſermõe: vl a faſtidioſis vl a malignis lectoꝛibꝫ nõ debeo repꝛobari. Habeãt qui volunt veteres libꝛos vel in membranis purpureis. auro argentoqꝫ deſcꝛiptos: vl vncialibꝫ (vt vulgo aiunt) lr̃is oneꝛa magis exarata quã codices: dũmodo mihi meiſqꝫ ꝑmittãt paupes habere ſcedulas. ⁊ non tampulcros codices q̃ emendatos. Vtraqꝫ aũt edicõ ⁊ ſeptuaginta iuxta gꝛecos ⁊ mea iuxta hebꝛeos. ĩ latinũ meo laboꝛe tranſlata eſt. Eligat vnuſquiſqꝫ qꝺ vult: ⁊ ſtudioſum me magiſq̃ maliuolum pꝛobet.

Prologus ſecundus.

Ia aũt fiſcellam iunco texerem aut palmaꝝ folia cõplicaꝛẽ aut ĩ ſudoꝛe vult⁹ mei ꝺmedeꝛẽ panẽ. ⁊ vẽtꝛis op⁹ ſolicita mẽte ꝓtractaꝛẽ: null⁹ moꝛdeꝛet: nemo repꝛhenderet. Nũc aũt quia iuxta ſententiam ſaluatoꝛis volo opari cibum qui ñ perit ⁊ ãtiquã diuiõꝝ voluminũ viaꝫ ſentibꝫ virgultiſqꝫ purgare: erroꝛ mihi gemin⁹ infigitur. correctoꝛ vicõꝝ falſari⁹ vocoꝛ: ⁊ erꝛoꝛes nõ auferre ſed ſerere. Tãta ẽ em̃ vetuſtatis ꝓſuetudo vt etiã confeſſa pleriſqꝫ vicia: placeãt dũ magis pulcros volũt habeꝛe codices q̃ emẽdatos. Quapꝛopter o fꝛatres dilectiſſimi vnicũ nobilitatis ⁊ humilitatis exẽplar ⁊ ꝑ flabello calatis ſpoꝛtelliſqꝫ munuſcul monachoꝝ. ſpiritualia hec et mãſura dona ſuſcipite: ac beatũ iob qui adhuc apuꝺ latiꝫ iacebat ĩ ſtercoꝛe ⁊ vermibꝫ ſcatebat eꝛꝛoꝝ. ĩtegrũ ⁊ ĩmaculatũqꝫ gaudete. Quõ eĩ pt⁹ ꝓbatõꝫ atqꝫ victoꝛiaꝫ duplicia ſũt ei vniuerſa reddita: ita ego ĩ lĩguã nr̃am (vt audacter loq̃r) feci eũ hẽre q̃ amiſerat. igiꝫ ⁊ vos ⁊ vnũquẽqꝫ lectoꝛẽ ſolita ꝑfatõe ꝓmoneo ⁊ ĩ pr̃icipijs libꝛoꝛũ eatẽ ſemꝝ ãnectẽs rogo: vt vbicũqꝫ sẽp ꝑcetẽtes virgulas videritis: ſciatis: ea que ſubiecta ſũt ĩ hebꝛaicis volumĩbꝫ nõ habeꝛi. Poꝛro vbi ſtelle ÿmago ꝑfulſerit. exhebꝛeo ĩ ſermõe nr̃o addita ſũt. Necñ ⁊ illa q̃ haberi videbãꝫ. ⁊ ita coꝛrupta erãt vt ſenſũ legentibꝫ tollerẽt oratibꝫ vob magno laboꝛe coꝛꝛexi: magis vtile qꝺ ex odio meo eccleſijs xp̃i vẽturũ ratus. q̃ ex alioꝝ negotio.

Expliciunt pꝛologi. Incipit liber Iob

VIr erat in terra hus nomine iob. Et erat vir ille simplex et rectus ac timēs deum: ⁊ recedens a malo. Natiqꝫ sunt ei septem filij. et tres filie. Et fuit possessio eius septem milia ouium. et tria milia camelorꝫ: quingenta ꝙꝫ iuga boū ⁊ quingēte azine: ac familia multa nimis. Eratqꝫ vir ille magnus inter oēs orientales. Et ibāt filie eius ⁊ faciebant cōuiuium p domos. vnusquisqꝫ in die suo. Et mittentes vocabāt tres sorores suas: vt comederent ⁊ biberent cum eis. Cumqꝫ in orbem transisset dies conuiuij mittebat ad eos iob et sanctificauit illos: consurgensqꝫ diluculo offerebat olocausta p singulos. Dicebat enī. Ne forte peccauerint filij mei: et benedixerint deo in cordib⁹ suis. Sic faciebat iob cunctis diebꝫ. Quadā autē die cū venissēt filij dei vt assisterent coram domino: affuit inter eos etiā sathaz. Cui dixit domin⁹. Vnde venis: Qui rndēs ait. Circuiui terrā ⁊ pambulaui eam. Dixitqꝫ domin⁹ ad euz. Nūqd considerasti seruū meum iob ꝙ non sit ei similis ī terra: homo simplex et rect⁹ ⁊ timens deuz ac recedens a malo: Cui respondens sathan ait. Nunquid frustra timet iob deum: Nonne tu vallasti eum ac domū eius: vniuersamqꝫ substanciaz p circuituz: Operib⁹ manuū eius benedixisti: ⁊ possessio eius creuit in terra. Sed extende paululū manū tuaz ⁊ tange cuncta que possidet: nisi in faciez benedixerit tibi. Dixit ergo dominus ad sathan. Ecce vniuersa que habet in manu tua sunt: tantū ī eo ne extendas manū tuam. Egressusqꝫ est sathan a facie domini. Cum autem quadam die filij ⁊ filie eius comederent ⁊ biberent vinum ī domo fratris sui primogeniti: nūcius venit ad iob qui diceret. Boues arabant et azine pascebantur iuxta eos: ⁊ irruerunt sabei tuleruntqꝫ oīa et pueros percusserunt gladio: et euasi ego solus vt nūciarez tibi. Cumqꝫ adhuc ille loqueret. veīt alter ⁊ dixit. Ignis dei cecidit e celo: ⁊ tactas oues puerosqꝫ consumpsit: ⁊ effugi ego solus vt nūciarez tibi. Sed ⁊ adhuc illo loquēte venit alius ⁊ dixit. Chaldei fecerunt tres turmas et inuaserunt camelos ⁊ tulerunt eos: necnon et pueros percusserunt gladio: ⁊ ego fugi solus vt nunciarem tibi. Adhuc loquebatur ille: ⁊ ecce alius intrauit ⁊ dixit. Filijs tuis et filiab⁹ vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti. repente vent⁹ vehemēs irruit a regione deserti et concussit quatuor angulos domus: que corruēs oppressit liberos tuos. ⁊ mortui sunt: ⁊ effugi ego solus vt nunciarem tibi. Tunc surrexit iob. ⁊ scidit vestimenta sua: ⁊ tonso capite corruens in terram adorauit et dixit. Nudus egressus sum de vtero matris mee: ⁊ nudus reuertar illuc. Domin⁹ dedit dominus abstulit: sicut domino placuit ita factum est: sit nomen domini benedictum. In omnibus hijs non peccauit iob labijs suis: neqꝫ stultum quid contra deuz locutus est.

Capitulum. II.

FActum est autē cū quadaz die venissent filij dei et starent coram domino. venisset ꝙꝫ sathan inter eos et staret in conspectu eius: vt diceret dominus ad sathan. Vnde venis: Qui respōdens ait. Circuiui terram et perambulaui eam. Et dixit dominus ad sathan. Nunqd cōsiderasti seruuz meum iob ꝙ nō sit ei similis ī terra. vir simplex ⁊ rectus ⁊ timēs deum ac recedēs a malo: ⁊ adhuc retinens innocentiā: Tu aūt ꝛmouisti me aduers⁹ eum: vt affligerē eū frustra. Cui rndēs sathan ait. Pellē p pelle: ⁊ cūcta q̄ habet hō dabit p aīa sua. Alioqn mittē manū tuaz ⁊ tange os ei⁹. ⁊ carnem: et tūc videbis qđ in faciē benedicat tibi. Dixit ergo dns ad sathan. Ecce ī manu tua ē: verūtamē aīam illi⁹ serua. Egressus igitē sathan a facie domini pcussit iob vlcere pessimo: a plāta pedis vsqꝫ ad verticē ei⁹. Qui testa saniē radebat: sedēs ī sterqlinio. Dixit aūt illi vxor sua. Adhuc tu pmanes ī simplicitate tua: Bñdic deo ⁊ morere. Qui ait ad illā. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es. Si bona suscepim⁹ de manu dñi: mala ḡre nō sustineam⁹. In oīb⁹ hijs ñ peccauit iob labijs suis. Igitē audientes tres amici iob oīe maluz qđ accidisset ei venerūt singuli de loco suo: eliphaz themanites et baldad suites ⁊ sophar naamathites. Cōdixerāt eī sibi: vt piter venientes visitarēt euz ⁊

consolarentur. Cũqz eleuassẽt ꝓcul oculos suos: nõ cognouerũt euz. Et exclamantes plorauerũt: scissisqz vestib⁹ sparserunt puluerẽ sup caput suũ ī celũ. Et sederũt cũ eo ī terra septẽ diebꝫ ⁊ septez noctib⁹: ⁊ nemo loq̃bat ei verbum. Videbant em̃ dolorẽ eẽ vehementem.

Capitulum. III.

POst hec aperuit iob os suum: ⁊ maledixit diei suo: ⁊ locutus est. Pereat dies in qua natus sum: ⁊ nox in qua dictum est conceptus est homo. Dies illa vertat̃ in tenebras. Nõ requirat euz de⁹ desup et nõ sit in recordatõne nec illustret lumĩe. Obscurent eũ tenebre ⁊ vmbra mortis. Occupet eũ caligo ⁊ ĩuoluat̃ amaritudine. Noctẽ illã tenebrosus turbo possideat. Nõ ꝓputet̃ ī diebꝫ anni nec numeretur in mensib⁹. Sit nox illa solitaria: nec laude digna. Maledicãt ei qui maledicant diei: q̃ pati sũt suscitare leuiathan. Obtenebrent̃ stelle caligine eí⁹. Expectet lucem et ñ videat: nec ortuz surgẽtis aurore. Quia ñ ꝓclusit hostia vẽtris q̃ portauit me: nec abstulit mala ab oculis meis. Quare non ī vulua mortuus sũ: egressus ex vtero nõ statim perij? Quare excep⁹ genib⁹: cur lactat⁹ uberib⁹? Nũc eī dormiẽs silerẽ. ⁊ somno meo req̃escerẽ cũ regib⁹ ⁊ ꝓsulib⁹ terre. q̃ edificãt sibi solitudies: aut cũ pricipib⁹ q̃ possidẽt aurꝫ: ⁊ replẽt domos suas argento. Aut sicut abortiuũ abscõditũ ñ subsisterẽ: vl̃ q̃ ꝓcepti ñ viderũt lucẽ. Ibi impij cessauerũt a tumultu: ⁊ ibi req̃euerũt fessi roboze: ⁊ quõdã vincti pitez sine molestia. Nõ exaudierũt vocẽ exactoris. Paruus et magnus ibi sunt: ⁊ seruus et liber a domino suo. Quare misero data est lux. et vita bis qui in amaritudine anime sunt? Qui expectant mortẽ et non venit: quasi effodientes thesaurum: gaudentqz vehementer cũ inuenerint sepulcrum. Viro cuius abscondita est via: ⁊ circũdedit eum deus tenebris. Anteq̃ comedam suspiro. et quasi inundantes aque sic rugitus meus: q̃a timor quẽ timebam euenit mihi: ⁊ qõ verebar accidit. Nonne dissimulaui? Nonne silui? Nonne quieui? Et venit super me indignatio.

Capitulum .IIII.

REspondẽs autẽ heliphas themanites dixit. Si ceperim⁹ loqui tibi: forsitan molestе accipies. Sed cõceptũ sermonẽ q̃s tenere poterit. Ecce docuisti plurimos: et manus lassas roborasti. Vacillantes confirmauerunt sermões tui: et genua trementia ꝓtastí. Nũc autem venit sup te plaga et defecisti: tetigit te ⁊ ꝓturbat⁹ es. Vbi timor tuus. fortitudo tua. ⁊ pacientia tua: ⁊ pfectõ viarũ tuarꝫ. Recordare obsecro te. q̃s vnq̃ innocẽs periit: aut quãdo recti deleti sunt? Quinpotius vidi eos qui operantur iniquitatem et seminant dolores ⁊ metũt eos flãte deo perisse: ⁊ spiritu ire eius eẽ ꝓsumptos. Rugitus leonis ⁊ vox leene· ⁊ dentes catulorum leonum ꝓtriti sunt. Tigris perijt eoq̃ non haberet p̃daz: ⁊ catuli leonis dissipati sũt. Porro ad me dictũ ẽ verbum abscondituũ: et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius. In horrore visionis nocturne q̃n solet sopor occupare hoĩnes pauor tenuit me ⁊ tremor: ⁊ oĩa ossa mea p territa sũt. Et cũ spũs me p̃ter trãsiret: inhorruerũt pili carnis mee. Stetit q̃dã cuius nõ agnoscebam vultum: ymago corã oculꝫ meis: ⁊ vocẽ q̃si aure lenis audiui. Nunq̃d bõ dei ꝓpatõe iustificabit̃: aut factore suo purior erit vir? Ecce qui seruiũt ei nõ sũt stabiles: ⁊ ī angelis suis reperit p̃uitatem. Quãtomagis hij q̃ habitãt domos luteas q̃ terrenũ habẽt fundamẽtũ ꝓsumẽt̃ velut a tinea: ỏ mane vsq̃ ad vespã succidẽt̃: et quia nullus intelligit inetернũ pibũt. Qui aũt reliqui fuerint auferent̃ ex eis: moriẽtur et non in sapientia.

Capitulum .V.

VOca ergo si est qui respõdeat: ⁊ ad aliquem sanctorum cõuertere. Virum stultum interficit iracũdia: ⁊ puulum occidit inuidia. Ego vidi stultum firma radice: et maledixi pulcritudini eí⁹ statim. Longe fient filij eius a salute: ⁊ cõterent̃ in porta: et nõ erit qui eruat. Cui⁹ messez famelicus ꝓmedet: ⁊ ipsũ rapiet armat⁹: ⁊ bibent siciẽtes diuicias eius. Nihil in terra sine causa fit: ⁊ de humo nõ orieť dolor. Homo ad laborem nascit̃: ⁊ auis ad volandũ. Quamobrez ego dep̃cabor dñm: et ad deum ponam eloquium meum. Qui facit magna et inscrutabilia: et mirabilia

absq; numero. Qui dat pluuiã sup faciem terre: et irrigat aquis vniuersa. Qui ponit humiles in sublime: ⁊ merentes erigit sospitate. Qui dissipat cogitatõnes maligno;: ne possint implere man⁹ eo; quod ceperant. Qui apprehẽdit sapientes ĩ astutia eo;: ⁊ ꝓsiliũ prauo; dissipat. Per diez incurrẽt tenebras: ⁊ q̃si in nocte sic palpabũt in meridie. Porro saluũ faciet egenuz a gladio oris eo;: ⁊ ỏ manu violenti pauperem. Et erit egeno spes: iniquitas aũt cõtrahet os suũ. Beatus bõ q̃ corripit̃ a domino. Increpatõez ergo dñi ne reprobes: q; ipse vulnerat ⁊ medet̃: percutit et manus eius sanabunt. In sex tribulatõibo liberabit te: ⁊ ĩ septima nõ tanget te maluz. In fame eruet te ỏ morte: ⁊ in bello de manu gladij. A flagello lingue absconderis: ⁊ nõ timebis calamitatẽ cũ venerit. In vastitate ⁊ fame ridebis: ⁊ bestias terre nõ formidabis. Sed cũ lapidibo regionũ pactũ tuum: ⁊ bestie terre pacifice erũt tibi. Et scies q; pacem habeat tabernaculũ tuũ: ⁊ visitãs spẽm tuam nõ peccabis. Scies q̃ q̃niã multiplex erit semẽ tuũ: ⁊ pgenies tua quasi herba terre. Ingredieris ĩ abundancia sepulcrũ sicut inferẽ aceruus tritici: ĩ tpe suo· Ecce hoc vt inuestigauim⁹ ita ẽ: auditũ mẽte ptracta.

Capitulũ. VI.

Respondens aũt iob dixit. Vtinam appenderent̃ peccata mea q̃bo iraz merui: ⁊ calamitas quã pacio; in statera: quasi arena maris hec grauio; apparet. Vnde ⁊ verba mea dolore sunt plena: q; sagitte domini ĩ me sũt. q̃ruz ĩdig̃cõ ebibit spiritum meum: ⁊ terrores domini militant cõtra me. Nũquid rugiet onager cũ habuerit herbam: aut mugiet bos cum ãte psepe plenũ stetẽrit? Aut poterit ꝓme di insulsũ: q̃d nõ ẽ sale cõditũ? Aut potest aliquis gustare: q̃d gustatũ affert morte? Anime eñ esurienti etiã amara dulcia eẽ videnẽ. Que prius nolebat tãgere anima mea: nũc p ãgustia cibi mei sunt. Quis det vt veniat peticio mea. ⁊ q̃d expecto tribuat mihi de⁹: ⁊ q̃ cepit ipe me cõterat: Soluat manũ suam ⁊ succidat me: ⁊ hec mihi sit ꝓsolatõ vt affligẽs me dolore nõ pcat: nec ꝓtrabicã sermonibo sancti. Que est eĩ fortitudo mea vt sustineaz: aut quis finis me⁹ vt pacienter agã? Nec fortitudo lapidum fortitudo mea: nec caro mea enea ẽ. Ecce nõ ẽ auxiliũ mihi ĩ me ⁊ necessarij q̃z mei recesserunt a me. Qui tollit ab amico suo misericordiã: timorẽ dñi derelinq̃t. Fratres mei pterierũt me: sicut torrẽs q̃ raptĩ transit in cõuallibo. Qui timẽt pruinã: irruet sup eos nix. Tẽpore q̃ fuerit dissipati peribũt: ⁊ vt incaluerit soluẽt̃ ỏ loco suo. Inuolute sunt semite gressuũ eo;: ãbulabunt in uacuũ et pibunt. Cõsiderate semitas theman itinera saba: ⁊ expectate paulisper. Cõfusi sunt: q; sperauí. Venerũt q̃z vsq; ad me: et pudore cooperti sunt. Nunc venistis: et modo videntes plagaz meã timetis? Nũquid dixi afferte mihi. et de substãcia vra donate mihi: vel liberate me ỏ mãu hostis ⁊ ỏ mãu robusto; eruite me? Docete me ⁊ ego tacebo: ⁊ si q̃d forte ignoraui instruite me. Quare detraxistis sermonibo veritatis: cũ e vobis null⁹ sit q̃ possit arguere me? Ad increpandũ tñ eloq̃a cõcinatis: ⁊ inuentũ verba pfertis. Sup pupillũ irruitis: ⁊ subuertere nitimini amicũ vrm. Verũtamẽ q̃d cepistis expletε. Prebete aurẽ: ⁊ videte an menciar. Reñdete obsecro absq; cõtencõe: ⁊ loquẽtes id q̃d iustũ est iudicate. Et nõ inuenietis ĩ lingua mea iniquitatẽ: nec in faucibus meis stultitia personabit.

Capitulũ. VII

Militia est vita hominis sup terrã: et sicut dies mercẽnarij dies eius. Sicut seru⁹ desiderat vmbrã et sicut mercẽnari⁹ pstolatur finez operis sui: sic et ego habui menses vacuos: et noctes laboriosas enumerauí mihi. Si dormiero dicã q̃n consurgã: ⁊ rursum expectabo vesperã ⁊ replebor doloribo vsq; ad tenebras Induta ẽ caro mea putredine ⁊ sordibus pulueris: cutis mea aruit et contracta ẽ. Dies mei velociꝰ trãsierũt q̃ a texẽte tela succidit̃: ⁊ ꝓsũpti sũt absq; vlla spe. Memẽto q; vẽt⁹ est vita mea: ⁊ nõ reuertet̃ oculus meus vt videat bona: nec aspiciet me visus homĩs. Oculi tui ĩ me: ⁊ nõ subsistã. Sicut consumit̃ nubes et ptransit. sic qui descẽderit ad ĩferos ñ ascẽdet: nec reuertet̃ vltra ĩ domũ suã: neq; cognoscet eũ amplius loc⁹ eí⁹. Quapropter et ego nõ pcã ore meo: loq̃r ĩ tribulatõe spũs mei: cõfabulabor cũ amaritudie aíe mee. Nũq̃d mare ego sũ aut cet⁹: q; circũdedisti me carcere?

Si dixero ꝓsolabit̄ me lectulus me⁹ ꝛ releuabor loquēs mecū in stratu meo: terrebis me ꝑ somnia: et ꝑ visiones horrore cōcucies. Quāobrē elegit suspendiū aīa mea: ꝛ mortē ossa mea. Desꝑaui. Neq̄q̄ vltra iā viuaz. Parce mihi dñe. nihil em̄ sūt dies mei. Quid est hō qꝛ magnificas eū: aut q̄d apponis erga eū cor tuū: Visitas eū diluculo: ꝛ subito ꝓbas illū. Usq̄q̄ non ꝑcis mihi: nec dimittis me vt glutiam saliuam meam: Peccaui. Quid faciā tibi. o custos hoīm: Quare posuisti me ꝓtriū tibi: ꝛ factus sū mihimetipi gꝛuis: Cur ñ tollis peccatū meū: ꝛ āre nō aufers iniq̄tatē meā: Ecce nūc in puluere dormiā. ꝛsi mane me quesieris nō subsistam. ¶ Capi. VIII.

Respondens aū baladath suites dixit. Usq̄quo loq̄ris talia: ꝛ spirit⁹ multiplex ꝓmōis oris tui: Nunq̄d deꝰ supplātat iudiciū: aut oīpotēs subuertit q̄d iustū est: Eciāsi filij tui peccauerūt ei ꝛ dimisit eos ī manu iniq̄tatis sue: tu tñ si diluculo ꝓsurrexeris ad deū ꝛ oīpotentē fueris deꝑcatus. si mūdus ꝛ rectus icesseris statī euigilabit ad te: et pacatū reddet habitaculū iusticie tue: intm̄ vtsi priora tua fuerint ꝑua: ꝛ nouissima tua mꝫtiplicent nimis. Inꝛroga em̄ generatōz pristinā et diligent̄ inuestiga pꝛm memoriaz: hesterni q̄ꝑ sum⁹ et ignoram⁹: qm̄ sicut vmbra dies nꝛi sūt sup ꝛraz: ꝛ ipi docebūt te. Loquent̄ tibi: ꝛ de corde suo ꝓferent eloquia. Nunq̄d virere ꝑt scirpus absq̄ hūore: aut crescere carectū sine aq̄: Cuz adhuc sit in flore nec carpat̄ manu añ oēs herbas arescit: sic vie oīm q̄ obliuiscūt deū: et spes ypocrite ꝑibit. Nō ei placebit vecordia sua ꝛ sicut tela araneaꝝ fiducia eius. Innitet̄ sup domū suaz ꝛ nō stabit: fulciet eā ꝛ nō ꝓsurget. Humectus videt̄ antēq̄ veniat sol: et ī ortu suo germen eius egrediet̄. Sup aceruum petraꝝ radices eius densabuntur: et inter lapides commorabit̄. Si absorbuerit eum de loco suo: negabit eum et dicet. Nō noui te. Hec est em̄ leticia vie eius: vt rursuz de ẽra alij germinēt̄. Deus nō piciet simplicē: nec porriget malū malignis: donec impleat̄ risu os tuū: ꝛ labia tua iubilo. Qui oderūt te induent̄ confusione: et tabnaculū impioꝝ nō subsistet.

¶ Capitulum. IX.

Et respondēs iob ait. Vere scio q̄d ita sit: et q̄ nō iustificet̄ homo cōparatus deo. Si voluerit contendere cū eo: non poterit respondere ei vnū ꝓ mille. Sapiens corde est: et fortis robore. Quis restitit ei: ꝛ pacē habuit: Qui transtulit montes: et nescierunt hij quos subuertit in furore suo. Qui ꝓmouet terram de loco suo: et columne eius concucientur. Qui precipit soli et non oritur: et stellas claudit q̄si sub signaculo. Qui extendit celos solus: ꝛ gradit̄ sup fluctus maris. Qui facit arctuꝝ ꝛ oriona et hijadas: et interiora austri. Qui facit magna et inscrutabilia: et mirabilia quoꝝ nō est numerus. Si venerit ad me nō videbo eū: si abierit non intelligam. Si repente interroget: quis respondebit ei: vel quis dicere potest cur facis: Deus cui⁹ ire nemo resistere pt̄: et sub q̄ curuant̄ qui portant orbez. Quātus g̃ sum ego vt respondeā ei: et loq̄r verbis meis cū eo: Qui eciaz si habuero quippiaz iustū non rñdebo: sed meū iudicez deꝑcabor: ꝛ cū inuocantē me exaudierit: non credo q̄ audierit vocem meaz. In turbine em̄ ꝓteret me: ꝛ multiplicabit vulnera mea eciaz sine causa. Non ꝓcedit req̄escere spirituz meū: ꝛ implet me amaritudīnibus. Si fortitudo querit̄ robustissimus est. Si eq̄tas iudicij: nemo audiet ꝑ me testimonium dicere. Si iustificare me voluero: os meū ꝓdemnabit me. Si innocentē ostendero: ꝑuuz me ꝓbabit. Eciamsi simplex fuero. hoc ipm̄ ignorabit anima mea: ꝛ tedebit me vite mee. Unuz est q̄d locutus sū: ꝛ innocentē ꝛ impiū ipse cōsumit. Si flagellat occidat semel: ꝛ nō de penis innocentū rideat. Terra data est in man⁹ impij: vultū iudicū eius opit. Q̄dsi nō ille est. q̄s ergo ē: Dies mei velociores fuerūt cursore. fugerūt ꝛ ñ viderūt bonū. Pertransierūt q̃si naues poma portantes: sicut aq̄la volans ad escā. Cū dixero neq̄q̄ ita loq̄r. ꝓmuto facie meā: ꝛ dolore torqueor. Timerebar oīa opa mea: sciēs q̄ ñ ꝑceres delinq̄nti. Si aū ꝛ sic ipius suz. q̄re frustra laborauī: Si c lotus fuero q̃si aq̄s niuis. ꝛ fulserint velut mūdissime manus mee: tñ sordibꝰ ītingues me: ꝛ aboīabunt̄ me vestimēta mea. Neq̄ ei viro q̄ filis mei est rñdebo: nec qui mecuz in iudicio ex eq̄

possit exaudiri. Non est qui utrũq; valeat arguere: et ponere manũ suã in ambobꝰ. Auferat a me virgã suã: et pauor eius nõ me terreat. Loquar: ⁊ nõ timebo eũ. Neq; enĩ possum metuens rẽdere. Capi. X.

Tedet aĩam meã vite mee: dimittã aduersum me eloquiũ meũ. Loq̃r ĩ amaritudine aĩe mee: dicaz deo. noli me cõdemnare. Indica mihi: cur me ita iudices: Nunqd bonũ tibi videt̃ si calumnieris me ⁊ opprimas me. opus manuum tuaꝝ: ⁊ ꝓsilium impioꝝ adiuues: Nũquid oculi carnei tibi sũt: aut sicut videt homo et tu videbis: Nunqd sicut dies hominis dies tui. et anni tui sicut hũana sũt tempora: ut queras iniq̃tatem meã ⁊ peccatum meũ scruteris: Et scias quia nihil impium fecerim. cũ sit nemo qui de manu tua possit eruere. Manus tue fecerũt me et plasmauerũt me totũ in circuitu: et sic repente ꝑcipitas me. Memẽto queso q̃ sicut lutum feceris me: et in puluerez reduces me. Nõne sicut lac mulsisti me. ⁊ sicut caseum me coagulasti: Pelle ⁊ carnibꝰ vestisti me: ossibꝰ et neruis ꝯpegisti me. Vitam et misericordiã tribuisti mihi: et visitatio tua custodiuit spirituz meũ. Licet hec celes in corde tuo: tñ scio q̃ vniuersorum memineris. Si peccaui ⁊ ad horã pepercisti mihi: cur ab iniq̃tate mea mundũ me esse nõ pateris: Etsi impius fuero ve mihi est: ⁊si iustus nõ leuabo caput. saturatus afflictione ⁊ miseria. Et q̃ter superbiam q̃si leenaz capies me: reuersusq; mirabilit̃ me crucias. Instauras testes tuos ꝯtra me. et multiplicas irã tuã aduersum me: ⁊ pene militant ĩ me. Quare de vulua eduxisti me: Qui utinã ꝯsumptus eẽm ne ocul⁹ me videret. Fuissez q̃si qui nõ essez: de utero trãslatus ad tumulũ. Nunqd non paucitas diez meoꝝ finiet̃ breui: Dimitte ꝙ me ut plangã paululũ doloꝛẽ meũ añ q̃ vadaz ⁊ nõ reuertar ad terrã tenebrosã et optam mortis caligine: terram miserie ⁊ tenebraꝝ: ubi umbra mortis ⁊ null⁹ ordo. sz sempit̃nus horror ĩhabitans. Ca. XI.

Respondens aũ sophar naamathites dixit. Nunqd qui multa loquitur non audiet: aut vir verbosus iustificabit̃: Tibi soli tacebunt homines: et cũ ceteros irriseris a nullo ꝯfutaberis. Dixisti enĩ. Purus est sermo meus: et mundus sum ĩ ꝯspectu tuo. Atz utinã deꝰ loq̃ret̃ tecũ ⁊ apiret labia sua tibi: ut oñderet tibi secreta sapie et q̃ multiplex esset lex eius: ⁊ intelligẽs q̃ multomior exigaris ab eo q̃ meret̃ iniq̃tas tua. Forsitan vestigia dei ꝯprehendes: et usq; ad pfectũ omnipotentẽ repies: Excelsior celo est. Et qd facies: Profundior iferno: ⁊ vñ ꝯgnosces: Logior ẽra mẽsura ei⁹: et latior mari. Si subuerterit oĩa vel ĩ vnũ coartauerit. qs ꝓhibebit ei: vel qs dicẽ ei pt̃ cur ita facis: Ipse enĩ nouit hoĩm vanitatẽ: ⁊ videns iniq̃tatem. nõne ꝯsiderat: Vir vanus ĩ superbiaz erigit̃. et tanq̃ pullũ onagri se liberꝝ natũ putat. Tu aũ firmasti cor tuũ ⁊ expãdisti ad eũ manꝰ tuas. Si iniq̃tatez q̃ est ĩ manu tua abstuleris a te ⁊ nõ mãserit ĩ tabernaculo tuo iiustitia: tunc leuare poteris faciẽ tuã absq; macula: ⁊ eris stabilis ⁊ nõ timeb. Miserie q̃z obliuiscer̃is: ⁊ q̃si aq̃uz q̃ preterierũt nõ recordaberis: ⁊ q̃si meridianꝰ fulgor ꝯsurget tibi ad vespaz. Et cũ te ꝯsumptũ putaueris orieris ut lucifer: ⁊ habebis fiduciã ꝓposita tibi spe: ⁊ defossus securus dormies. Requiescres ⁊ nõ erit qui te exterreat: et deprecabunt̃ faciez tuã plurimi. Oculi aũ impioꝝ deficient: ⁊ effugiũ pibit ab eis: ⁊ spes illoꝝ aboĩatio aĩe. Ca. XII.

Respondens autem iob dixit. Ergo vos estis soli homines: et vobiscũ orier̃ sapiencia: Et mihi est cor sicut et vobis: nec ĩferior vestri sum. Quis enĩ hec que nostis ignorat: Qui deridetur ab amico suo sicut ego: inuocabit deum et exaudiet eũ. Deridet̃ ei iusti simplicitas: lampas ꝯempta apud cogitationes diuitum: pata ad tempus statutũ. Abundant tabernacula predonũ: et audacter ꝓuocãt deũ: cum ipse dederit oñia in manus eoꝝ. Nimiꝝ interroga iumẽta et docebunt te: ⁊ volatilia celi et indicabunt tibi. Loquere terre et respondebit tibi: et narrabunt ei pisces maris. Quis ignorat q̃ oĩa hec manus dñi fecit: In cuiꝰ manu aĩa oñis viuẽtis: ⁊ spũs vniuerse carnis hoĩs. Nonne auris vba dijudicat: ⁊ fauces ꝯmedẽtis saporez: In antiq̃s est sapiencia: ⁊ in multo tpe prudẽcia. apud ipm est sapia ⁊ fortitudo: et ipe habet ꝯsiliuz ⁊ intelligenciã. Si destruxerit nemo est q̃ edificet: si iclauserit

holez nullus est q̄ apiat. Si ꝓtinuerit aq̄s oīa siccabuntur: si emiserit eas subuertēt ēraz. Apud ipm ē fortitudo ꝛ sapiēcia. Jpe nouit ꝛ decipientē: ꝛ eum q̄ decipit. Adducit ꝓsiliarios in stultū finē: ꝛ iudices ī stupoꝛē. Balthеū regū dissoluit: ꝛ p̄cingit fune renes eoꝝ. Ducit sacerdotes īglorios: ꝛ optimates subplantat. Commutās labiuz veratium: ꝛ doctrinā senum auferens. Effundit despectionez sup principes: et eos q̄ oppressi fuerāt reuelans. Qui reuelat profunda de tenebris: ꝛ p̄ducit in lucē umbraz mortis. Qui mltiplicat gentes ꝛ pdit eas: et subuersas in integꝝ restituit. Qui īmutat coꝛ principū ꝑsōn terre: ꝛ decipit eos vt frustra incedant p̄ inuium. Palpabūt q̄si in tenebris et nō in luce: ꝛ errare eos faciet quasi ebrios. ¶ Capi. XIII.

Ece omīa hec vidit oculus meus ꝛ audiuit auris mea: ꝛ intellexi singula. Secundū sciēciam vrām et ego noui: nec īferioꝛ vestri sum. Sedtn̄ ad oīpotentē loquar: ꝛ disputare cū deo cupio: prius vos ostendens fabricatoꝛes mēdacij et cultoꝛes puersoꝝ dogmatuz. Atq̄ vtinaz taceretis: vt putaremini sapientes esse. Audite ergo coꝛreptōnes meas: ꝛ iudicium labioꝛum meoꝝ attendite. Nūquid deus indiget vestro mendacio: vt p̄ illo loquamini dolos? Nunq̄d faciez eius accipitis: et p̄ deo iudicare nitimini? Aut placebit ei quez celare nihil potest: aut decipiet vt homo vestris fraudulētijs? Ipse vos arguet: qm̄ in abscondito faciez eius accipitis. Statim vt se ꝓmouerit turbabit vos et terroꝛ eiꝰ irruet sup vos. Memoꝛia vr̄a ꝓpabit cineri: et redigent in lutum ceruices vr̄e. Tacete paulisper: vt loq̄r quodcunq̄ mihi mens suggesserit. Quare lacero carnes meas dentibꝫ meis: et aīam meā poꝛto ī manibꝫ meis? Eciā si occiderit me: in ipso sperabo. Verūtamen vias meas in ꝓspectu eius arguam: et ipse erit saluatoꝛ meus. Non em̄ veniet ī ꝓspectu eius oīs ypocrita. Audite sermonez meum: et enigmata p̄cipite auribꝫ vr̄is. Si fuero iudicatus: scio q̄ iustus inueniar. Quis ē qui iudicet mecū? Veniat. Quare tacens consumoꝛ? Duo tm̄ ne facias mihi: et tūc a facie tua non abscondar. Manū tuam longe fac a me: et formidо tua non me terreat.

Voca me et respondebo tibi: aut certe loquar: ꝛ tu rñde mihi. Quātas habeo iniq̄tates et p̄ca. scelera mea et delicta ostende mihi. Cur faciē tuaz abscondis: et arbitraris me inimicū tuuz? Cont̄ folium q̄ vento rapit ostendis potenciam tuam: et stipulā siccaz p̄sequeris. Scribis em̄ cont̄ me amaritudīes: ꝛ ꝓsumere me vis p̄ctis adolescencie mee. Posuisti in neruo pedez meū: ꝛ obꝑuasti oīes semitas meas: ꝛ vestigia pedum meoꝝ ꝓsiderasti. Qui q̄si putredo ꝓsumēdus sū: ꝛ q̄si vestimentū quod ꝓmedit a tinea. Hō natus de mliere breui viuens tpe: repletur multis miserijs. Qui q̄si flos egredit ꝛ ꝓterit: ꝛ fugit velut umbra: ꝛ nunq̄ in eodez statu p̄manet. Et dignū ducis sup huiuscemodi aperire oculos tuos: et adducere eum tecū in iudicium? Quis p̄t facere mūdum de īmundo ꝓceptū semine? Nōne tu q̄ solus es? ¶ Ca. XIIII.

Breues dies hominis sunt: numerus mensiū eius apud te est. Constituisti terminos eius q̄ p̄teriri non poterunt. Recede paululum ab eo vt quiescat: donec optata veniant sicut mercennarij dies eius. Lignū habet spem. Si p̄cisum fuerit. rursuz viresc̄it: ꝛ rami eiꝰ pullulant. Si senuerit in terra radix eiꝰ et in puluere emoꝛtuꝰ fuerit trūcus illius: ad odoꝛem aque germinabit: et faciet comam q̄si cum primū plantatuz est. Homo vero cum moꝛtuus fuerit et nudatus atq̄ ꝓsumptus: vbi queso est? Quō si recedant aque de mari ꝛ fluuiꝰ vacuus factus arescat: sic homo cū dormierit: non resurget. Donec atterat celum non euigilabit: nec ꝓsurget de somno suo. Quis mihi hoc tribuat vt ī inferno p̄tegas me et abscondas me donec p̄transeat furoꝛ tuus: ꝛ ꝓstituas mihi tempus in quo recoꝛderis mei? Putasne moꝛtuus homo rursum viuet? Cunctis diebꝫ quibꝫ nūc milito: expecto donec veniat īmutatio mea. Vocabis me et ego rñdebo tibi. Operi manuū tuaꝝ poꝛriges dexterā. Tu quidez gressus meos dinumerasti: sed parce p̄ctis meis. Signasti q̄si in sacculo delicta mea: sed curasti iniq̄tatem meā. Mons cadens defluit: ꝛ saxum transferet de loco suo. Lapides excauāt aque: et alluuione paulatim ēra ꝓsumit: ꝛ hoīnes g̃ similiter p̄des. Roboꝛasti eū paululū: vt

in ppetuũ transiret. Immutabis faciẽ eiꝰ: et emittes eũ. Siue nobiles fuerĩt filij eiꝰ siue ignobiles: non intelliget. Attñ caro eius dum viuet dolebit: et aĩa illius super semetipso lugebit.

¶ Capitulum. XV.

REspondit aũt eliphaz themanites dixit. Nunqd sapiens rñdebit ꝙsi inuentũ loquens: ⁊ implebit ardore stomachũ suũ: Arguis verbis eũ qui nõ est eqlis tibi ⁊ loqueris qđ tibi ñ expedit. Quantũ in te ẽ euacuasti timorẽ: et tulisti preces coꝝ deo. Docuit em̃ iniquitas tua os tuũ: et imitaris linguã blasphemantium. Condemnabit te os tuũ et non ego: et labia tua rñdebunt tibi. Nunqd primꝰ homo tu natus es. et ante colles formatus? Nunquid ꝓsilium dei audisti: ⁊ inferior te erit eius sapiencia? Quid nosti qđ ignoremus: quid intelligis qđ nesciamus? Et senes et antiqui sunt in nobis: multouetustiores ꝙꝫ patres tui. Nũquid grande est vt consoleꝫ te deus? Sed verba tua ꝑua hoc phibent. Quid te eleuat cor tuũ: et quasi magna cogitãs attonitos habes oculos? Quid tumet ꝓtra deum spũs tuus: vt proferas de ore tuo huiuscemodi sermones? Quid est homo vt ĩmaculatus sit: ⁊ vt iustus appareat natus de muliere? Ecce inter sanctos eius nemo ĩmutabilis. et celi non sunt mũdi in ꝓspectu eiꝰ: ꝙntomagis abomiabilis ⁊ inutilis homo q̃ bibit ꝙsi aquã iniquitatẽ. Ostendaz tibi audi me: qđ vidi narrabo tibi. Sapientes ꝓfitenꝫ: ⁊ nõ abscondunt pres suos. Quibꝫ solis data est terra: et nõ transiuit alienus ꝑ eã. Cũctis diebꝫ suis impius superbit: et numerus annoꝝ incertus est tyrãnidis eius. Sonitus horroris semꝑ in auribꝫ illius: et cuz pax sit ille semꝑ insidias suspicaꝫ. Nõ credit q̃ reuerti possit de tenebris ad lucez circũspectans vndiqꝫ gladium: cum se mouerit ad querendũ panez. Nouit q̃ ꝓparatus sit ĩ manu eius tenebraꝝ dies. Terrebit eũ tribulatio: et angustia vallabit eũ sicut regez q̃ prepaꝫ ad preliũ. Tetendit aduersus deũ manũ suã: et ꝓtra omnipotentẽ roboratꝰ est. Cucurrit aduersus eũ erecto collo: et pingui ceruice armatus est. Operuit faciem eius crassitudo: ⁊ de lateribꝫ eius aruina dependet. Habitauit in ciuitatibꝫ desolatis: ⁊ in domibꝫ desertis que in tumulos sunt redactę. Nõ ditabitur nec ꝑseuerabit substancia eius: nec mittet in terraz radicem suã. Non recedet de tenebris. Ramos eius arefaciet flamma: et auferet̃ spiritu oris eius. Non credet frustra errore deceptus: q̃ aliq̃ precio redimẽdus sit. Antęq̃ dies eius impleanꝫ peribit: et manus eiꝰ arescent. Ledet̃ quasi vinea in ꝓmo flore. botrus eius: et quasi oliua ꝓiciens florez suũ. Congregatio em̃ ypocritę sterilis: et ignis deuorabit tabernacula eoꝝ qui munera libenꝫ accipiũt. Concepit dolorem et peperit iniquitatem: ⁊ vterus eius preparat dolus.

¶ Capitulum. XVI.

REspondens aũt iob dixit. Audiui frequenꝫ talia. Consolatores onerosi oñes vos estis. Nunqd habebunt finẽ verba ventosa? Aut aliquid tibi molestũ est si loquaris? Poterã et ego silia vestri loqui. Atqꝫ vtinaz esset anima mea ꝓ aĩa mea. Consolarer et ego vos sermonibꝫ ⁊ mouerem caput meum sup vos. Roborarem vos ore meo: ⁊ mouerẽ labia mea quasi ꝓcens vobis. Sed quid agam? Si locutus fuero. nõ quiescit dolor meus etsi tacuero nõ recedet a me. Nunc autem oppressit me dolor meus: et in nihilum redacti sunt oñes artus mei. Ruge mee testimoniũ dicunt ꝓtra me: et suscitaꝫ falsiloquus aduersus faciem meaz ꝓtradicens mihi. Collegit furorẽ suum in me: et ꝓminans mihi infremuit contra me dentibus suis. Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est. Aperuerũt sup me ora sua: ⁊ exprobrantes pcusserũt maxillam meam. saciati sunt penis meis. Conclusit me deus apud iniquũ: et manibꝫ impioꝝ me tradidit. Ego ille quondam opulentus repente ꝓtritus sum: tenuit ceruicẽ meã. Cõfregit me: ⁊ posuit sibi q̃si in signum. Circũdedit me lanceis suis: ꝓuulnerauit lũbos meos. Nõ pcit: et effudit ĩ ẽra viscera mea. Cõscidit me vulnere sup vulnus: irruit in me q̃si gigas. Saccũ consui sup cutez meã: et opui cinere carnẽ meã. Facies mea intumuit fletu: et palpebre mee caligauerũt. Nec passus sum absq̃ iniq̃tate manꝰ mee: cũ haberem mũdas ad deũ preces. Terra ne operias sanguinẽ meum: neq̃ inueniat in te locum latendi clamor meus. Ecce em̃ in celo testis meus: et conscius meus in

excelsis. Verbosi amici mei: ad deū stillat oculus meus. Atq; utinaz sic iudicaret vir cū deo: quō iudicat filius hois cū collega suo. Ecce enī breues āni trāsierūt: et semitā p quā nō reuertar ambulo. ¶ Ca. XVII.

Spiritus meus attenuabitur: dies mei breuiabunt: et soluz mihi superest sepulcrū. Non peccaui et in amaritudinibus morat oculus meus. Libera me et pone me iuxta te: et cuiusuis man? pugnat cōtra me. Cor eorum longe feciſti a disciplina: propterea non exaltabunt. Predam pollicet? socijs: et oculi filioz ei? deficiēt. Posuit me q̄si in puerbiū vulgi: et exemplū sum coram eis. Caligauit ab indignationē ocul? meus: et mēbra mea q̄si in nihilum redacta sunt. Stupebant iusti sup hoc: et innocens ꝓtra ypocritam suscitabit. Et tenebit iustus viaz suā: et mundis manib? addet fortitudinē. Igitur omnes vos conuertimini et venite: et non inueniam in vobis vllum sapientem. Dies mei transierūt: cogitationes mee dissipate sunt torquētes cor meū. Noctem verterunt in diē: et rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero infernus dom? mea est: et in tenebris straui lectulū meū. Putredini dixi pater meus es: mater mea et soror mea vermib?. Vbi est ergo nunc prestolatio mea: et pacienciā meam quis cōsiderat: In pfundissimū infernū descendent omnia mea. Putasne saltez ibi erit requies mihi:

¶ Capitulum. XVIII.

Respōdens aūt baldath suites dixit. Vsq; ad quē finez verba iactabis: Intellige prius: et sic loquamur. Quare reputati sumus vt iumenta: et sorduimus coraz te: Quib? pdis animā tuā in furore tuo. Nunquid ꝓpter te derelinquet terra et transferent rupes de loco suo: Nōne lux impij extinguet: nec splendebit flāma ignis ei?: Lux obtenebrescet in tabernaculo illius: et lucerna q̄ sup eum est extinguet. Artabunt gressus virtutis ei?: et precipitabit eum ꝯsiliū suum. Immisit em in rethe pedes suos: et in maculis eius ambulat. Tenebit planta illius laqueo et exardescet cōtra eum sitis. Abscondita est in terra pedica eius: et decipula illius sup semitā. Vndiq; terrebūt eū formidines: et inuoluēt pedes ei?. Attenuet fame robur eius: et inedia inuadat costas illius. Deuoret pulcritudinē cutis eius: et consumat brachia illius primogenita mors. Euellatur de tabernaculo suo fiducia eius: et calcet sup euz quasi rex interitus. Habitēt in tabernaculo illi? . socij eius q̄ non est: aspergat in tabnaculo eius sulphur. Deorsum radices eius siccent: sursuz aūt atterat messis ei? . Memoria illius pereat de tra: et nō celebret nomē eius i plateis. Expellet eū de luce in tenebras: et de orbe trāsferet eum. Nō erit semē eius neq; pgenies in pplo suo: nec olle relicte i regionib? ei? . In die ei? stupebūt nouissimi: et primus inuadz horror. Nec sunt ḡ tabnacula iniqui: et iste locus eius qui ignorat deū. ¶ Ca. XIX.

Respondens aūt iob dixit. Vsq;quo affligitis animā meam: et atteritis me sermonib?: Ecce decies cōfundetis me: et nō erubescitis oppimentes me. Nempe etsi ignorauī: mecum erit ignorācia mea. At vos cōtra me erigimini: et arguitis me obprobrijs meis. Saltez nūc intelligite quia deus nō equo iudicō afflixerit me: et flagellis suis me cinxerit. Ecce clamabo vim paciens et nemo audiet: vociferabo: et non est qui iudicet. Semitam circūsepsit et trāsire non possum: et in calle meo tenebras posuit. Spoliauit me gloria mea: et abstulit coronā de capite meo. Destruxit me vndiq; et pereo: et quasi auulse arbori abstulit spem meā. Iratus est ꝓtra me furor eius: et sic me habuit quasi hostē suum. Simul venerūt latrones eius: et fecerunt sibi viaz p me: et obsederūt in giro tabernaculū meū. Fratres meos longe fecit a me: et noti mei quasi alieni recesserūt a me. Dereliquerunt me propinqui mei: et qui me nouerant obliti sunt mei. Inquilini domus mee et ancille mee sicut alienum habuerunt me: et quasi pegrinus fui i oculis eoz. Seruum meū vocaui et nō respōdit mihi: ore pprio deprecabar illū. Halitū meū exhorruit vxor mea: et orabam filios vteri mei. Stulti q̄q; despiciebant me: et cū ab eis recessissem detrahebant mihi. Abominati sūt me quondā ꝯsiliarij mei: et quē maxime diligebā auersatus ē a me. Pelli mee cōsumptis carnib? adhesit os meū: et derelicta sunt tm̄modo labia circa dentes meos. Miseremini mei miseremī mei saltem vos

amici mei: quia manꝰ domini tetigit me.
Quare ꝑsequimĩ me sicut deus: et carnibꝰ
meis saturamĩ? Quis mihi tribuat vt scri-
bãtur sermones mei? Quis mihi det vt ex-
arẽt ĩ libro stilo ferreo aut plũbi lamĩa:
vl̃ celte sculpanẽ ĩ silice? Scio eĩ qꝫ redem-
tor meus viuit et ĩ nouissimo de tra surre-
cturus sũ. Et rursũ circũdaborꝫ pelle mea:
et ĩ carne mea videbo deũ saluatorez meũ.
Quẽ visurus sum egoipe: ⁊ oculi mei ꝓspe-
cturi sunt: ⁊ nõ alius. Reposita ẽ hec spes
mea ĩ sinu meo. Quare g̃ nũc dicitis ꝑse-
q̃mur eũ: ⁊ radicẽ verbi iueniamus ꝑ eũ?
Fugite g̃ a facie gladij: qm̃ vltor iniq̃tatũ
gladius ẽ: ⁊ scitote eẽ iudiciũ. Ca. XX.

Respondens aũt sophar naamathi-
tes dixit. Idcirco cogitatões mee
varie succedũt sibi: ⁊ mens ĩ diuer-
sa rapiẽ. doctrinã qua me arguis audiã: ⁊
spiritꝰ intelligẽcie mee rñdebit mihi. Hoc
scio a principio ex q̃ est positus homo sup
terrã: qꝫ laus impioꝝ breuis sit: et gaudiũ
ypocrite adĩstar puncti. Si ascenderit vs-
q̃ ad celũ superbia eius. ⁊ caput eius nubes
tetigerit: q̃si sterquiliniũ in fine perdeẽ: et
qui eũ viderant dicẽt. Vbi est? Velut som-
nium auolans nõ inueniẽ: transiet sicut
visio nocturna. Oculus q̃ eum viderat non
videbit: neqꝫ vlẽ intuebiẽ eum locus suus.
Filij eius atterenẽ egestate: ⁊ manus illiꝰ
reddent ei dolorẽ suum. Ossa eius ĩplebun-
tur vicijs adolescencie eius: et cũ eo ĩ pul-
uere dormient. Cum eñ dulce fuerit in ore
eius malũ. abscondit illud sub lingua sua.
Parcet illi et nõ derelinquet illud: et cela-
labit in gutture suo. Panis eius in vtero
illius vertẽ in fel aspidũ intrinsecus. Di-
uicias q̃s deuorauit euomet: ⁊ de ventre il-
lius extrahet eas deus. Caput aspiduz sur-
get: et occidet eum lingua vipere. Non vi-
deat riuulos flumĩs torrẽtis. mellis et bu-
tiri. Luet que fecit oĩa: nec tñ ꝑsumetur.
Iuxta multitudinẽ adinuentionum suaꝝ
sic ⁊ sustinebit: quoniã ꝑfringens nudauit
paupis domũ: rapuit et nõ edificauit eam
nec est saciatus venter eius. Et cũ habue-
rit q̃ ꝓcupierat: possidere nõ poterit. Non
remansit de cibo eius: et ꝓterea nihil per-
manebit de bonis eius. Cũ saciatus fuerit
artabiẽ: estuabit. et omis dolor irruet sup
eum. Vltinaz impleat venter eius vt emit-
tat in eum iraz furoris sui: et pluat super
illum bellũ suum. Fugiet arma ferrea et
irruet in arcũ ereum: eductus ⁊ egrediens
de vagina sua: et fulgurans ĩ amaritudine
sua. Vadent ⁊ venient sup eum horribiles:
omes tenebre absconditẽ sunt in occultis
eius. Deuorabit eũ ignis q̃ non succendiẽ:
affligeẽ relictus ĩ tabernaculo suo. Reue-
labunt celi iniq̃tatẽ eius. ⁊ tra ꝑsurget ad-
uersus eum. Apertum erit germen domus
illius: detrabeẽ in die furoris dei. Hec est
pars hominis impij a deo: et hẽditas ver-
borum eius a domino. Capi. XXI.

Respondens aũt iob dixit. Audite
queso sermones meos: ⁊ agetis pe-
nitenciam. Sustinete me vt et ego
loquar: ⁊ post mea (si videbiẽ) verba ride-
te. Nunq̃d ꝓtra hoĩem disputatio mea est:
vt merito nõ debeam ꝓtristari? Attendite
me et obstupescite: et supponite digitũ ori
vestro. Et ego cñ recordatus fuero perti-
mesco: et cõcutit carnẽ meã tremor. Qua-
re g̃ impij viuũt subleuati sunt ꝑ fortatiq̃
diuicijs? Semen eorum ꝑmanet coram eis:
ꝓpinquoꝝ turba ⁊ nepotũ in ꝓspectu eoꝝ.
Domus eorũ secure sunt et pacate: et non
est virga dei sup illos. Bos eoꝝ concepit ⁊
non aborciuit: vacca peperit et nõ est pri-
uata fetu suo. Egrediunẽ q̃si greges puuli
eorum: et infantes eorum exultant lusibꝰ.
Tenent tijmpanum et cijtharam: et gau-
dent ad sonitum organi. Ducunt in bonis
dies suos: et ĩ puncto ad infernum descen-
dunt. Qui dixerunt deo recede a nobis: et
sciencias viarum tuarum nolumus. Quis
est omnipotens vt seruiamus ei. Et quid
nobis prodest si orauerimus illum? Verũ
tamen quia non sunt in manu eorum bo-
na sua: cõsilium impiorum longe sit a me.
Quotiens lucerna impioꝝ extinguetur: et
superueniet eis inundatio: ⁊ dolores diui-
det furoris sui. Erunt sicut palee ante fa-
ciem venti: et sicut faúlla quã turbo dis-
pergit. Deus seruabit filijs illius dolorem
patris: et cum reddiderit tunc sciet. Vide-
bunt oculi eius interfectionem suam: et de
furore omnipotentis bibet. Quid enim ad
eum ptinet de domo sua post se? Etsi nume-
rus mensium eius dimidietur? Nũquid de-
um docebit quispiam sciencia qui excelsos
iudicat? Iste moritur robustus et sanus.

diues et felix: viscera eius plena sunt adipe: & medullis ossa illius irrigantur. Alius vero moritur in amaritudine aie sue absq; vllis opib⁹: ettñ simul in puluere dormiēt: & vermes opient eos. Certe noui cogitationes vias: et sententias p̄ me iniquas. Dicitis enim. Vbi est dom⁹ principis: et vbi tabernacula impioꝝ? Interrogate quēlibet de viatoribus: et hec eadem illum intelligere cognoscetis. Quia in die p̄ditionis seruat malus: & ad diem furoris ducet. Quis arguet coram eo vias eius: et q̄ fecit quis reddet illi? Ipse ad sepulcra ducet: et in cōgeries mortuoꝝ vigilabit. Dulcis fuit glareis cocytj: et post se omnem hominē trahet: et ante se innumerabiles. Quomō igitur cōsolamini me frustra: cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati?

Capitulum. XXII.

Respondens autē eliphat themanites dixit. Nunquid deo potest cōparari homo: eciā cum p̄fectus fuerit sciencie? Quid p̄odest deo si iustus fueris: aut quid ei cōfers si immaculata fuerit vita tua? Nunquid timens arguet te. et veniet tecum in iudiciū: & non p̄pter maliciam tuā plurimam et infinitas iniquitates tuas? Abstulisti enim pignus fratrum tuorum sine causa: & nudos spoliasti vestibus. Aquam lasso non dedisti: et esurienti subtraxisti panem. In fortitudine brachij tui possidebas terrā: & potentissimus obtinebas eam. Eliduas dimisisti vacuas: & lacētos pupillorum p̄minuisti. Propterea circūdatus es laqueis: et p̄turbat te formido subita. Et putabas te tenebras nō visurū: et impetu aquarum inundantiū non oppressum iri. An cogitas q̄ deus excelsior celo sit. & sup stellarum verticē sublimet? Et dicis. Quid enim nouit deus? Et q̄si p caliginē iudicat. Nubes latibulum eius: nec nīa p̄siderat: et circa cardines celi pambulat. Nunquid semitā seculorum custodire cupis quam calcauerūt viri iniqui qui sublati sunt añ tempus suū: & fluuius subuertit fundamētum eorum? Qui dicebant deo recede a nob⁹: & quasi nihil possit facere omnipotens. estimabant eū: cum ille implesset domos eorū bonis. Quorum sententia procul sit a me. Videbunt iusti et letabuntur: et innocens subsannabit eos. Nonne succisa est erectio eorum: et reliquias eorum deuorauit ignis? Acquiesce igitur ei et habeto pacem: et p hec habebis fructus optimos. Suscipe ex ore illius legem: et pone sermones eius in corde tuo. Si reuersus fueris ad omnipotentem edificaberis: et longe faciet iniquitatem a tabernaculo tuo. Dabit p terra silicem: & pro silice torrentes aureos. Eritq; omnipotens p̄tra hostes tuos: & argentum coaceruabit tibi. Tunc sup omnipotentē delicijs affluES: & eleuabis ad deum faciem tuam. Rogabis eum & exaudiet te: et vota tua reddes. Decernes rem et veniet tibi: et in vijs tuis splendebit lumen. Qui enim humiliatus fuerit erit in gloria: et qui inclinauerit oculos ipse saluabit. Saluabitur innocens: saluabit aūt mundicia manuum suarum.

Capitulum. XXIII.

Respondens aūt iob ait. Nunc q̄q; in amaritudine est sermo meus: & manus plage mee aggrauata est sup gemitum meum. Quis mihi tribuat vt cognoscam et inueniam illum: & veniam vsq; ad solium eius? Ponam coram me iudiciū. et os meum implebo increpationibus: vt sciam verba que mihi respondeat: et intelligam quid loquat mihi. Nolo multa fortitudine contendat mecū: nec magnitudis sue mole me premat. Proponat equitatem p̄tra me: & pueniet ad victoriam iudicium meum. Si ad orientem iero. nō apparet: si ad occidentem non intelligam eum. Si ad sinistrā quid agam? Non apprehendā eum. Si me vertam ad dexterā: non videbo illū. Ipse vero scit viam meam: et probabit me quasi aurum quod p ignem transit. Vestigia eius secutus est pes meus: viam eius custodiui: et non declinaui ex ea. A mādatis labiorum eius non recessi: et in sinu meo abscondi verba oris eius. Ipse enim solus est: et nemo auertere potest cogitationem eius: et anima eius quodcunq; voluit hoc fecit. Cunq; expleuerit in me voluntatem suam: et alia multa similia presto sunt ei. Et idcirco a facie eius turbatus sum: & p̄siderans eum timore solicitor. Deus mollijt cor meum: et omnipotens cōturbauit me. Non enim perij propter imminentes tenebras: nec faciem meam operuit caligo.

Capitulum. XXIIII.

A dñō omnipotēte non ſunt abſcondita tēpa: qui aūt nouerunt eū ignorant dies illius. Alij tērminos tranſtulerunt: dirupuerūt greges: et pauerunt eos. Azinum pupillorūz abegerunt: et abſtulerūt pro pignore bouez vidue. Subuertērūt paupez viam: ⁊ oppreſſerunt pariter manſuetos tērre. Alij q̄ſi onagri in deſerto egrediunt ad opus ſuū: vigilantēſq; ad prēdam prēparant panē liberis. Agrum non ſuū demetunt: et vineā eius quē vi oppreſſerūt vindemiant. Nudos dimittunt boīes indumenta tollentes: q̄bꝫ non eſt operimentuz in frigore. quos ymbres montium rigant: ⁊ non habentes velamen amplexant lapides. Olim fecerunt dep̄dantes pupillos: ⁊ vulgū paupem ſpoliauerunt. Nudis ⁊ incedentibꝫ abſq; veſtitu et eſurientibꝫ tulerūt ſpicas. Int aceruos eoz meridiati ſunt: ⁊ calcatis torcularibꝫ ſitiūt. De ciuitate fecerūt viros gemere: et aīa vulneratoz clamauit. et deus inultum abire non patit. Ipſi fuerunt rebelles lumini. Neſcierūt vias eius: nec reuerſi ſunt p̄ ſemitas illius. Mane p̄mo cōſurgit homicida: interficit egenū ⁊ paupere: p̄ noctem vero erit quaſi fur. Oculus adulteri obſeruat caliginē dicens. nō me videbit oculus: et opiet vultū ſuū. Perfodit in tenebris domus ſicut in die cōdixerant ſibi: ⁊ ignorauerunt lucem. Si ſubito apparuerit aurora arbitrant vmbram mortis: et ſic in tenebris quaſi in luce ambulabant. Leuis eſt ſup faciem aque. Maledicta ſit pars eius in terram: nec ambulet per viam vinearum. Ad nimium calorem tranſiet ab aquis niuiū: et vſq; ad inferos peccatum illius. Obliuiſcat ei⁹ miſericordia. Dulcedo illius vermes. Non ſit in recordatione: ſed conterat ſicut lignuz infructuoſum. Pauit em̄ ſterilem et que non parit: et vidue bene non fecit. Detraxit fortes in fortitudine ſua: et cum ſteterit non credet vite ſue. Dedit ei deus locuz penitencie: et ille abutit eo in ſuperbia. Oculi autem eius ſunt in vijs illius. Eleuati ſunt ad modicum et non ſubſiſtent: ⁊ humiliabuntur ſicut omnia et auferent: et ſicut ſummitates ſpicarum conterent. Quod ſi non eſt ita: quis me poteſt arguere eſſe mentitum: et ponere ante deum verba mea:

Capitulum. XXV.

Respondens autem baldath ſuites dixit. Potestas et terror apud eū eſt: qui facit concordiam in ſublimibus ſuis. Nunquid eſt numerus militū eius: et ſuper quem non ſurget lumen illius: Nunquid iuſtificari poteſt homo cōparatus deo: aut apparere mundus natus de muliere: Ecce luna etiam non ſplendet et ſtelle non ſunt munde in conſpectu ei⁹ quantomagis homo putredo et filius hominis vermis:

Capitulum. XXVI.

Respondens autem iob dixit. Cui⁹ adiutor es: Nunquid inbecillis: et ſuſtentas brachium eius qui non eſt fortis: Cui dediſti conſilium: Forſitan illi qui non habet ſapienciam: ⁊ prudenciam tuam oſtendiſti plurimam: Quem docere voluiſti: Nonne eum qui fecit ſpiramentū: Ecce gigantes gemunt ſub aquis: et qui habitant cum eis. Nudus eſt infernus coram illo: et nullū eſt operimentum perditioni. Qui extendit aquilonez ſuper vacuum: et appendit terram ſuper nihilū. Qui ligat aquas ī nubibꝫ ſuis: vt nō erūpant pariter deorſum. Qui tenet vultū ſolij ſui: et expandit ſup illud nebulam ſuā. Terminuz circūdedit aquis: vſq; dum finiant lux et tenebre. Columne celi ꝑtremiſcunt: ⁊ pauent ad nutum eius. In fortitudine illius repente maria ꝑgregata ſunt: et prudencia eius percuſſit ſuperbum. Spiritus eius ornauit celos: et abſtetricante manu ei⁹ eductus eſt coluber tortuoſus. Ecce hec exp̄te dicta ſunt viaz eius. Et cū vix p̄ guam ſtillam ſermonis eius audierim⁹ quis poterit tonitruū magnitudinis illi⁹ intueri:

Capitulum. XXVII.

Addidit quoq; iob aſſumens parabolam ſuam et dixit. Viuit deus qui abſtulit iudiciū meum et omnipotens qui ad amaritudinem adduxit animam meam. quia donec ſupereſt alit⁹ in me et ſpiritus dei in naribus meis non loquentur labia mea iniquitatem: nec lingua mea meditabitur mendacium. Abſit a me vt iuſtos eſſe vos iudicez. Donec deficiam non recedam ab innocencia mea. Justificatōz meam quā cepi tenere nō deſeraz. Neq; em̄ reprehendit me cor meū in

omni vita mea. Sicut ipius inimicus meus: et aduersarius meus q̃si iniquus. Que est em̃ spes ypocrite si auare rapiat: et nō liberet deus aiam eius? Nunqd deus audiet clamorē eius cum venerit sup eum angustia? Aut poterit in omnipotente delectari: et inuocare deū omni tempe? Docebo vos p manuz dei que om̃ipotens habeat: nec abscondaz. Ecce om̃es vos nostis: et quid sine causa vana loquimini? Hec est pars hois impij apud deū: ⁊ hereditas violentoz quā ab omnipotente suscipient. Si multiplicati fuerint filij eius i gladio erunt: et nepotes eius nō saturabunt pane. Qui reliqui fuerint ex eo sepelient in interitu: et vidue illius nō ploxabunt. Si pportauerit quasi terraz argentū et sicut lutū prepauerit vestimēta: prepabit quidē sed iustus vescie illis: ⁊ argentū innocēs diuidet. Edificauit sicut tinea domū suā: et sicut custos fecit umbraculū. Diues cū dormierit nihil secū auferet: apiet oculos suos ⁊ nihil inueniet. Apprehendet euz q̃si aqua inopia: nocte oprimet eum tempestas. Tollet eum ventus vrens et auferet: et velut turbo rapiet eum de loco suo. Et mittet super eum. et non parcet: de manu eius fugiens fugiet. Extringet super eum man⁹ suas: et sibilabit sup illum intuens locum eius.

Capi. XXVIII.

Nabet argentum venaruz suarum principia: ⁊ auro locus est in quo conflatur. Ferruz de terra tollit: et lapis solutus calore i es vertit. Temp⁹ posuit tenebris: ⁊ vniersoxum finem ipse psiderat. Lapidem q̃z caliginis et umbram mortis diuidet torrens a populo peregrinante: eos q̃s oblitus est pes egentis hois et inuios. Terra de qua oriebat panis: in loco suo ignis subuersa est. locus saphiri lapides eius: ⁊ glebe illius aurum. Semitam ignoxauit auis: nec intuitus est oculos vulturis. Non calcauerunt eaz filij institoxum: nec pertransiuit per eam leena. Ad salicē extendit manū suam: subuertit a radicibo mōtes. In petris riuos excidit et om̃e preciosū vidit oculus eius. Profūda q̃z fluuioz scrutatus est: et abscondita pduxit in lucē. Sapiencia vero vbi inuenitur: et quis est locus itelligencie? Nescit homo precium eius: nec inuenit in terra suauiter viuentiū. Abissus dicit. non est i me: et mare loquitur non est mecum. Nō dabitur auz obrisum pro ea: nec appendetur argentū in ꝓmutatione eius. Non cōferet tinctis i die coloribo: nec lapidi sardonico pcioisssimo vel saphiro. Non adequabit ei auz vel vitruz: nec ꝓmutabuntur vasa pro ea auri excelsa ⁊ eminentia: non cōmemoxabunt ꝓpatione eius. Trahitur aūt sapiencia de occultis. Non adequabitur ei topasion de ethiopia: nec tincture mundissime component. Unde ergo sapiencia venit: et qs est locus intelligencie? Abscondita est ab oculis oim viuentiuz: volucres quoq; celi latet. Perditio ⁊ mors direrūt: auribo nostris audiuimus famam eius. Deus intelligit viam eius: ⁊ ipe nouit locum illius. Ipse em̃ fines mūdi intuetur: et omnia q̃ sub celo sunt respicit. Qui fecit ventis pondus: et aquas appendit mensura. Quando ponebat pluuijs legem et viam pcellis sonantibo: tunc vidit illam et enarrauit: et prepauit et inuestigauit. ⁊ dixit homini. Ecce timor domini ipsa est sapiencia: et recedere a malo intelligencia.

Capitulum. XXIX.

Addidit q̃z iob assumēs pabolā suā et dixit. Quis mihi tribuat vt sim iuxta mēses pstinos: sm dies qbo deus custodiebat me: Qñ splendebat lucerna eius sup caput meum: et ad lumē eius ambulabā in tenebris. Sicut fui in diebo adolescēcie mee: qñ deus secreto erat i tabernaculo meo. Qñ erat omnipotens mecū: ⁊ in circuitu meo pueri mei. Qñ lauabam pedes meos butiro: ⁊ petra fundebat mihi riuos olei. Quando pcedebā ad poxtam ciuitatis: ⁊ in platea parabant cathedraz mihi. Uidebant me iuuenes et abscōdebant: et senes stabant assurgētes. Prīcipes cessabant loqui: et digituz supponebant oxi suo. Uocē suaz cohibebāt duces: et lingua eoz gutturi suo adherebat. Auris audiens beatificabat me: ⁊ oculus videns testimoniū reddebat mihi: eoz liberassem pauperem vociferantem: et pupillum cui non esset adiutoz. Benedictio perituri sup me veniebat: ⁊ coz vidue psolatus sum. Justicia indutus sum: et vestiui me sicut vestimento et dijademate iudicio meo. Oculus fui ceco: ⁊ pes claudo. Pater

eram pauperꝝ:et causam quā nesciebaz diligentissime inuestigabā. Conterebā molas iniqui:et de dentibus illius auferebaz predam. Dicebazqꝫ. In nidulo meo moriar:et sicut palma multiplicabo dies. Radix mea aperta est secus aquas:⁊ ros morabit̄ in messione mea. Gloria mea semper innouabit̄:⁊ arcus meus ī manu mea instaurabit̄. Qui me audiebāt expectabant sentenciaz:et intenti tacebant ad ꝯsilium meum. Uerbis meis addere nihil audebāt: et sup̄ illos stillabat eloquiū meum. Expectabant me sicut pluuiam:et os suū aperiebant quasi ad ÿmbrem serotinū. Si qñ ridebam ad eos non credebant:⁊ lux vultus mei non cadebat in terraz. Si voluissem ire ad eos sedebam primus. Cunqꝫ sederem quasi rex circūstante exercitu:eraz tamen merentium consolator.

¶ Capitulum. XXX.

Tunc at̄ derident me iuniores tempore:quoꝝ non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei. Quoꝝ virtus manuū mihi erat ꝓ nihilo: et vita ipsa putabant̄ indigni. Egestate et fame steriles:qui rodebant in solitudine squalentes calamitate ⁊ miseria. Et mandebant herbas et arborum cortices:et radix iuniperoꝝ erat cibus eorum. Qui de conuallibꝫ ista rapientes:cum singula reperissent. ad ea cum clamore currebant. In desertis habitabant torrentium:et in cauernis terre. vl' super glaream. Qui inter huiuscemodi letabant̄:et esse sub sentibus delicias computabant. Filij stultorum et ignobilium:et in terra penitus nō parentes. Nunc in eorum canticuz versus sum:⁊ factus sum eis in ꝓuerbium. Abominantur me ⁊ longe fugiunt a me:et faciem meam conspuere non verent̄. Pharetram enim suam aperuit et afflixit me: et frenum posuit in os meum. Ad dexterā orientis calamitatis mee ilico surrexer̄t. Pedes meos subuerterunt: oppresserunt quasi fluctibus semitis suis. Dissipauerūt itinera mea:insidiati sunt mihi et preualuerunt:et non fuit qui ferret auxilium. Quasi rupto muro et aperta ianua irruerunt super me:⁊ ad meas miserias deuoluti sunt. Redactus sum in nihilū. Abstulisti quasi ventus desideriū meum:et velut nubes pertransijt salus mea. Nunc aūt in memetipso marcescit anima mea:⁊ possident me dies afflictionis. Nocte os meum perforat̄ doloribꝫ:et qui comedunt me nō dormiunt. In multitudine eoꝝ consumit̄ vestimentū meum:et quasi capitio tunice sic cinxerunt me. Compatus sum luto:et assimulatus suz fauille ⁊ cineri. Clamabo ad te et non exaudies me:sto et non respicies me. Mutatus es mihi ī crudelez:⁊ induricia manus tue aduersaris mihi. Eleuasti me:et quasi sup̄ ventum ponens elisisti me valide. Scio qꝛ morti tradas me: vbi constituta est domus om̄i viuenti. Ueruntamē non ad ꝯsumptionem eoꝝ emittis manū tuaz:⁊si corruerit ip̄e saluabis. Flebam quondā sup̄ eo qui afflict⁹ erat: et compaciebat̄ anima mea paupi. Expectabam bona et venerunt mihi mala:prestolabar lucem et eruperunt tenebre. Interiora mea efferbuerūt absqꝫ vlla requie: preuenerunt me dies afflictionis. Merens incedebam:sine furore ꝯsurgens. in turba clamaui. Frater fui draconum:et socius strutionum. Cutis mea denigrata est sup̄ me:⁊ ossa mea aruerūt pre caumate. Uersa est in luctum cythara mea:et organum meum in vocem flentium.

¶ Capitulum. XXXI.

Pepigi fedus cū oculis meis:vt ne cogitarē quidem de virgine. Quaz enim ꝑtem haberet in me deus desuper:et hereditatem om̄ipotens de excelsis? Nunquid non ꝑditio est iniquo:et alienatio opantibꝫ iniusticiā? Nōne ipse cōsiderat vias meas:et cūctos gressus meos dinumerat? Si ambulaui in vanitate et festinauit in dolo pes me⁹:appendat me in statera iusta:et sciat deus simplicitatē meam. Si declinauit gressus me⁹ de via. etsi secutus est oculus meus cor meū. etsi ī manibꝫ meis adhesit macula:seram et alius comedat:et progenies mea eradicetur. Si deceptum est cor meuz super muliere:etsi ad ostium amici mei insidiatus sum:scortum alterius sit vxor mea. et super illam incuruentur alij. Hoc enim nephas est et iniq̄tas maxima. ignis est vsqꝫ ad ꝑditionem deuorans:et omnia eradicans genimina. Si contempsi subire iudicium cum seruo meo et ancilla mea:cū disceptarent

aduersum me. Quid enī faciaz cū surrexerit ad iudicandū deus: et cū quesierit quid respondebo illi? Nunqd non in vtero fecit me q̄ et illuz opatus est. et formauit me in vulua vnus? Si negaui qđ volebaz pauperibus: ꝛ oculos vidue expectare feci. Si comedi bucellā meā solus: et nō ꝓmedit pupillus ex ea. Quia ab infancia mea creuit mecū miſatio: ꝛ de vtero mr̄is mee egressa est mecū. Si despexi pereuntē eoq̄ non habuerit indumentū: ꝛ absq̄ operimento paupem. Si non benedixerūt mihi latera eius: et de velleribz ouiū meaꝝ calefactus est. Si leuaui sup pupillū manū meā eciā cum viderē me in porta supiorē: humerus meus a iūctura sua cadat: ꝛ brachiū meuz cū suis ossibz ꝑfringat. Semp enī q̄si tumētes sup me fluct⁹ timui deū: ꝛ pond⁹ ei⁹ ferre nō potui. Si putaui aur̄ robur meum: ꝛ obrizo dixi fiducia mea. Si letatus sum sup multis diuiciis meis: etq̄ plurima repit man⁹ mea. Si vidi solem cū fulgeret et lunaz incedentē clare. et letatū est in abscōdito cor meū: ꝛ osculatus suz manuz meā ore meo. q̄ est iniq̄tas maxima. ꝛ negatio ꝑ deū altissimū. Si gauisus sū ad ruinā eius q̄ me oderat: et exultaui q̄ inuenisset euz malū. Non enī dedi ad peccandū guttur meū: vt expetere maledicens aīam eius. Si nō dixerūt viri tabnaculi mei: q̄s det de carnibz eius vt saturemur. Foris nō mansit pegrinus: ostiū meū viatori patuit. Si abscondi q̄si hō peccatū meuz: ꝛ celaui in sinu meo iniquitatē meā. Si expaui ad mlt̄itudinē nimiā: et despectio ꝓpinq̄ꝝ terruit me: et ñ magis tacui nec egressus sum ostiū. Quis mihi tribuat adiutorem vt desideriū meū audiat oñpotens et libr̄ scribat ipse q̄ iudicat: vt ī hūero meo portem illū et circūdem illū quasi coronā mihi? Per singulos gradus meos ꝓnūciabo illū: et quasi ꝓncipi offerem eū. Si aduersum me ̄ra mea clamat: et cū ipsa sulci eius deflent. Si fruct⁹ eius ꝓmedi absq̄ pecunia: ꝛ aīaz agricolaꝝ ei⁹ afflixi ꝑ frumēto oriat̄ mihi tribul⁹: et ꝑ ordeo spina.

Capi. XXXII.

Hiserūt aūt tres viri isti respondere iob: eoq̄ iustus sibi videretur. Et iratus indignatusq̄ est heliu fili⁹ barachel buzites de cognatione ram. Iratus est aūt aduersum iob. eoq̄ iustuz se esse diceret coraī deo. Porro aduersum amicos eius indignatus est eoq̄ nō inuenissent responsionē rationabilem: sed tantūmodo ꝓdemnassent iob. Igit̄ heliu expectauit iob loquentez: eoq̄ seniores essent qui loquebant̄. Cum autez vidisset q̄ tres respondere nō potuissent: iratus est vehementer. Respondensq̄ heliu filius barachel buzites dixit. Junior sum tempe: vos aī antiquiores. Idcirco dimisso capite veritus sum vobis indicare meā sententiam. Sperabam enī q̄ etas plixior loquere⁹: et annorū multitudo doceret sapienciam. Sed vt video spiritus est in hominibz: ꝛ inspiratio omnipotentis dat intelligenciaz. Non sunt longeui sapientes: nec senes intelligunt iudiciū. Ideo dicam audite me: ostendam vobis eciā ego meaz scienciā. Expectaui enī sermones vestros: audiui prudenciā vestraz. Donec discepta remini sermonibz vr̄is: et donec putabam vos aliquid dicere ꝓsiderabam. Sed vt video non est q̄ possit arguere iob: et respōdere ex vobis sermonibz eius. Ne forte dicatis inuenimus sapienciā: deus proiecit eum non homo. Nihil locutus est mihi: et ego nō ꝟm sermones vr̄os respondebo illi. Extimuerūt: nec rñderunt vlt̄: abstulerūt q̄ a se eloquium. Qm̄ igit̄ expectaui ꝛ nō sunt locuti. steterunt nec rñderunt vlt̄: respondebo et ego ptem meā: et ostendā scienciaz meā. Plenus sum enī sermonibz: et coartat me spūs vteri mei. En venter me⁹ q̄si mustuz absq̄ spiraculo: qđ lagunculas nouas dirūpit. Loq̄r ꝛ rſpirabo paululū: apiam labia mea et rñdebo. Non accipiaz psonā viri: ꝛ deū homini nō equabo. Nescio enī q̄diu subsistam: etsi post modicum tollat me factor meus.

Capi. XXXIII.

Audi igitur Job eloquia mea: et omnes sermones meos ausculta. Ecce aperui os meum: loquatur lingua mea in faucibus meis. Simplici corde meo sermones mei: et sententiam labia mea puram loquentur. Spiritus dei fecit me: et spiraculum omnipotentis viuificauit me. Si potes respondē mihi: et aduersus faciem meam consiste. Ecce et me sicut et te fecit deus: et de eodem luto ego quoq̄ formatus sum. Verunt̄ miraculū meum nō te terreat: et eloquencia

mea non sit tibi ḡuis. Dixisti ḡ in auribꝫ meis: ⁊ vocē verboꝝ tuoꝝ audiui. Mundꝰ sum ego ⁊ absq; delicto: īmaculatus. et nō est iniq̄tas ī me. Quia q̄relas in me reperit: ideo arbitꝛatus est me inimicū sibi. Posuit in neruo pedes meos: custodiuit oēs semitas meas. Hoc est ḡ in quo nō es iustificatus. Rñdebo tibi: q; maiꝛ sit deus hoīe. Aduersus eū ꝓtendis: q; non ad oīa verba rñderit tibi. Semel loquit̄ deus: et secundo idipm non repetit. Per somnium in visione nocturna: qñ irruit sopoꝛ sup hoīes: et dormiūt in lectulo. Tunc aperit aures viroꝝ ⁊ erudiens eos instruit disciplina: vt auertat hoīez ab his q̄ fecit. ⁊ liberet eū de superbia: eruens animaz eius a coꝛruptione. ⁊ vitā illius vt non transeat in gladiuz. Increpat q̄; per dolorem in lectulo: et omnia ossa eius marcescere facit. Abominabilis ei fit ī vita sua panis: ⁊ aīe illiꝰ cibꝫ añ desiderabil̄. Tabescet caro eiꝰ: et ossa q̄ tecta fuerant nudabunt̄. Appꝛopinq̄bit coꝛruptioni aīa eius: ⁊ vita illius mortiferis. Si fuerit p eo angelus loq̄ns vnū de milibꝫ vt anunciet hoīs equitatem: miserebit̄ eius ⁊ dicet. Libera eū vt nō descendat ī coꝛruptionē. Inueni in q̄ ei ꝓpicier. Cōsumpta est caro eius a supplicijs: reuertat̄ ad dies adolescencie sue. Deprecabit̄ deū et placabilis ei erit: et videbit faciem eius ī iubilo: et reddet homini iustitiā suā. Respiciet hoīes ⁊ dicet. Peccaui et vere deliq̄: ⁊ vt erā dignus non recepi. Liberauit aīam suaz ne pgeret in interitū: sed viuens lucē videret. Ecce hec oīa opat̄ deꝰ tribꝫ vicibꝫ p singulos: vt reuocet animas eoꝝ a coꝛruptione: et illuīnet luce viuentium. Attende iob ⁊ audi me: et tace dum ego loquoꝛ. Si at̄ habes qd̄ loquaris rñde mihi. Loquē. Volo em̄ te apparere iustū. Quod si nō habes audi me: tace ⁊ docebo te sapienciam.

Capi. XXXIIII.

Pronuncians itaq; heliu eciaz hec locutus ē. Audite sapiētes verba mea: ⁊ eruditi auscultate me. Auris em̄ verba pbat: et guttur escas gustu dijudicat. Judiciū eligamus nobis: et int̄ nos videamus quid sit melius. Quia dixit iob iustus sum: et deus subuertit iudiciuz meū. In iudicando em̄ me mendaciuz est: violenta ē sagitta mea absq; vllo peccato.

Quis est vir vt est iob q̄ bibit subsānationem quasi aquā. qui graditur cū operantibꝫ iniquitatem ⁊ ambulat cum viris impijs. Dixit enim. nō placebit vir deo: eciāsi cucurrerit cum eo. Ideo viri cordati audite me. absit a deo impietas: ⁊ ab omnipotente iniquitas. Opus enim hominis reddet ei: ⁊ iuxta vias singulorum restituet eis. Vere enim deus non condemnabit frustra: nec omnipotens subuertet iudicium. Quē cōstituit aliū sup terraz: aut quē posuit sup orbem quē fabricatus est: Si direxerit ad eū cor suū: spūm illiꝰ ⁊ flatū ad se trahet. Deficiet omnis caro simul: ⁊ homo in cinerem reuertet̄. Si habes ergo intellectū audi quod dicitur: et ausculta vocem eloquij mei. Nunq̄d qui non amat iudiciū sanari potest: Et quomō tu eum qui iustus est intantum condemnas: Qui dicit regi apostata: q̄ vocat duces impios. Qui nō accipit psonas principū: nec ꝓgnouit tyrannum cum disceptaret cōtra paupem. Opus em̄ manuū eiꝰ sunt vniuersi. Subito morient̄ur: et in media nocte turbabunt̄ pli: ⁊ ptransibūt ⁊ auferēt violentū absq; manu. Oculi em̄ eiꝰ sup vias hoīm: ⁊ omnes gressus eoꝝ ꝓspicerat. Nō sūt tenebre et nō ē vmbra mortis: vt abscondāt̄ ibi q̄ operent̄ iniq̄tatē. Neq; em̄ vlt̄ in hoīs potestate est vt veniat ad deū in iudiciū. Conteret multos ⁊ inumerabiles: ⁊ stare faciet alios p eis. Nouit em̄ opa eoꝝ: ⁊ idcirco inducet noctem ⁊ conterent̄. Quasi impios percussit eos in loco videntiū. Qui q̄si de industria recesserūt ab eo. ⁊ omnes vias eiꝰ intelligere noluerūt vt puenire facerēt ad deū clamorē egeni: ⁊ audiret vocē paupeꝝ. Ipso em̄ cōcedente pacē: quis est qui ꝓdemnet: Ex q̄ absconderit vultū: q̄s est qui cōtemplet̄ eū: Et sup gētes: ⁊ sup omnes homines. Qui regnare facit hominē ypocritā. pp̄t peccata populi. Quia ḡ ego locutus sum ad deū: te q̄; nō phibebo. Si erraui tu doce me. Si iniq̄tatē locutꝰ sū: et vlt̄ nō addā. Nūq̄d a te deus expetit eam: q̄a displicuit tibi: Tu em̄ cepisti loq̄ ⁊ nō ego. Q̄d si q̄d nosti meliꝰ loq̄re. Viri intellgētes loquāt̄ mihi: ⁊ vir sapiēs audiet me. Job āt stulte locutꝰ ē: ⁊ verba illiꝰ nō sonāt disciplinā. Pater mi: pbet̄ iob vsq; ad finē: ne desinas ab hoīe iniq̄tatis: q̄ addit sup pcta

sua blasphemiã. Inter nos iterim ꝑstringaꝫ: et tunc ad iudicium prouocet sermonibꝫ suis deũ. ¶ Capitulum. XXXV.

IGitur beliu hec rursum locutus est. Nunquid equa videꝫ tibi tua cogitatõ: vt dicẽs iustior deo sum: Dixisti enim. Non tibi placet quod rectũ est. Vel quid tibi proderit: si ego peccauero: Itaqꝫ ego respondebo sermonibꝫ tuis. et amicis tuis tecuꝫ. Suspice celum ⁊ intuere: et ꝑtemplare ethera qꝫ altior te sit. Si peccaueris: quid ei nocebis: Etsi multiplicate fuerint iniquitates tue: quid facies contra eum: Porro si iuste egeris. qd donabis ei: aut qd de manu tua accipiet: Domini qui similis tui est nocebit impietas tua: et filium hois adiuuabit iusticia tua. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt: ⁊ eiulabunt propter vim brachij tirannoꝝ. Et non dixit vbi est deꝰ qui fecit me: qui dedit carmina in nocte. Qui docet nos super iumenta terre: ⁊ sup volucres celi erudit nos. Ibi clamabunt ⁊ non exaudiet ꝓpter superbiam malorꝫ. Non ergo frustra audiet deus: et omnipotens causas singulorꝫ intuebitur. Etiam cum dixeris non considerat: iudicare coram illo. et expecta eum. Nunc enim non infert furorem suum: nec vlciscitur scelus valde. Ergo iob frustra aperit os suum: et absqꝫ sciencia verba multiplicat.

¶ Capitulum. XXXVI.

ADens quoqꝫ beliu hec locutꝰ est. Sustine me paululum: et indicabo tibi. Adhuc enim habeo quod pro deo loquar. Repetam sciencia meaꝫ a principio: et operatorem meuꝫ probabo iustuꝫ. Vere enim absqꝫ mendatio sermones mei: et perfecta sciencia probabitur tibi. Deus potentes non abicit cum et ipe sit potens: sed non saluat impios: et iudicium pauperibus tribuit. Non auferet a iusto oculos suos: et reges in solio collocat in perpetuum: et illic eriguntur. Etsi fuerint in cathenis et vinciantur funibus paupertatis: indicabit eis opera eorum ⁊ scelera eoruꝫ: qꝝ violenti fuerunt. Reuelabit quoqꝫ aurem eoruꝫ vt corripiat: et loquetur vt reuertantur ab iniquitate. Si audierint et obseruauerint cõplebunt dies suos in bono: ⁊ annos suos ĩ gloria. Si aũt non audierint transibunt ꝑ gladiuꝫ: et ꝑsumentur in stultitia. Simulatores et callidi puocant irã dei: neqꝫ clamabũt cuꝫ vincti fuerint. Morieꝫ in tẽpestate aĩa eorum: ⁊ vita eoꝝ inꝰ effemĩatos. Eripiet de angustia sua paupeꝫ: et reuelabit ĩ tribulatione aureꝫ eius. Igiꝰ saluabit te de ore angusto latissime: et non habente fundamentũ subꝰ se. Requies aꝰ mense tue erit plena pinguedine. Causa tua qꝙsi impij iudicata est: causaꝫ iudiciũqꝫ recipies. Nõ te gꝙ supet ira vt aliquẽ oꝑprimas: nec multitudo donoꝝ inclinet te. Depone magnitudinem tuã absqꝫ tribulatione: et omnes robustos fortitudĩe. Nec ꝓtrabas noctẽ: vt ascendãt populi ꝑ eis. Caue ne declines ad iniquitateꝫ. Hanc emꝫ cepisti sequi post miseriã. Ecce deus excelsus in fortitudine sua: et nullus ei similis in legislatoribus. Quis poterit scrutari vias eius: aut quis audet ei dicere opatus es iniquitatẽ: Memento qꝫ ignores opus eiꝰ: de quo cecinerunt viri. Omnes hoies vident eum: vnusquisqꝫ intuetur procul. Ecce deus magnꝰ vincens scienciam nrãm. Numerus annorum eius inestimabilis. Qui aufert stellas pluuie ⁊ effundit ymbres adistar gurgitum. Qui de nubibꝫ fluunt: q̃ pretexunt cuncta desuper. Si voluerit extendere nubes quasi tentoriuꝫ suum et fulgurare lumine suo desuper: cardines qꝫ maris operiet. Per hec enim iudicat populos: ⁊ dat escam multis mortalibꝫ. In manibꝫ abscõdit lucem. et precipit ei vt rursus aduenĩat. Annunciat de ea amico suo qꝫ possessio eius sit: et ad eam possit ascendere.

¶ Capitulum. XXXVII.

Exper hoc expauit coꝝ meum: et emotuꝫ est de loco suo. Audiet auditionem in terrore vocis eius: et sonum de ore illius procedentem. Subter omnes celos ipse considerat: ⁊ lumẽ illius sup terminos terre. Post eum rugiet sonitus: tonabit voce magnitudinis sue: et non inuestigabitur cuꝫ audita fuerit vox eius. Tonabit deus in voce sua mirabiliꝰ: qui facit magna et instrutabilia. Qui precepit niui vt descendat in terram: et hiemis pluuijs ⁊ ymbri fortitudinis sue. Qui ĩ manu omnium hoĩm signat vt nouerint singuli opa sua. Ingrediet bestia latibulũ

suum:⁊ in antro suo morabitur. Ab interioribꝫ egredieť tempestas:et ab arcturo frigus. flante deo cõcrescit gelu:⁊ rursum latissime fundunť aque. Frumẽtũ desiderat nubes:et nubes spargunt lumen suũ . Que lustrant cuncta ꝑ circuitũ quocunqꝫ eas voluntas gubernãtis duxerit ad oñe quod ꝓceperit illis sup faciẽ orbis terraꝝ: siue in vna tribu siue in terra sua. siue in quocũqꝫ loco misericordie sue eas iusserit inueníri. Auscultа hec iob:sta et cõsidera mirabilia dei. Nunqđ scis quando precepit deus pluuijs:vt ostenderẽt lucem nubium eius: Nunqđ nosti semitas nubiũ magnas et ꝑfectas sciencias: Nonne vestimẽta tua calida sunt cũ ꝑflata fuerit terra austro : Tu forsitan cũ eo fabricatus es celos:qui solidissimi quasi ere fusi sunt. Ostende nob quid dicamus illi. Nos quippe inuoluimur tenebris . Quis narrabit ei q̃ loquor: Sciamsi locutus fuerit homo deuorabitur at nunc non vident lucem. Subito aer cogeť in nubes:et ventus transiens fugabit eas. Ab aq̃lone aurꝫ venit:et a deo formidolosa laudatõ. Digne eũ inueniri ñ possum⁹. Magnus fortitudine ⁊ iudicio ⁊ iusticia:⁊ enarrari ñ potest . Ideo timebunt eũ viri: ⁊ nõ audebunt eũ ꝓtemplari oñes qui sibi videnť esse sapientes.

¶ Capitulum. XXXVIII.

Respondens aũt dñs iob de turbine dixit. Quis est iste inuoluens sentencias sermonibꝫ imperitis: Accinge sicut vir lumbos tuos:interrogabo te et responde mihi:Vbi eras qñ ponebam fundamenta terre : Indica mihi si habes intelligenciam. Quis posuit mensuras ei⁹ si nosti:vel quis tetendit sup eam lineam: Super quo base illius solidate sunt: Aut quis dimisit lapidem angularem eius cum me laudarent simul astra matutina:⁊ iubilarent oñes filij dei: Quis ꝓclusit ostijs mare qñ erumpebat q̃si de vulua ꝓcedens: cum ponerẽ nubem vestimentũ eius ⁊ acligine illud quasi pãnis infancie obuoluerem: Circũdedi illud terminis meis:et posui vectem et ostia:et dixi. Vsqꝫhuc venies et non ꝓcedes amplius:⁊ hic ꝓfringes tumentes fluctus tuos. Nunquid post ortuꝫ tuum precepisti diluculo et ostendisti aurore locũ suuꝫ:nunqđ ⁊ tenuisti ꝓcuciens extrema ẽre.excussisti ipios ex ea: Restituet vt lutũ signaculum:⁊ stabit sicut vestimentum. Auferet ab impijs lux sua:et brachium excelsum confringetur. Nunqđ ingressus est ꝓfundum maris:⁊ in nouissimis abyssi deambulasti: Nunqđ apte sũt tibi porte mortis:⁊ ostia tenebrosa vidisti: Nunqđ ꝓsideresti latitudinẽ terre : Indica mihi si nosti omnia in qua via lux habitet et tenebrarũ quis locus sit:vt ducas vnũquodqꝫ ad terminos suos:et intelligas semitas domus eius: Sciebas tunc q̃ nasciturus esses:et numeꝝ dieꝝ tuoꝝ noueras: Nunqđ ingressus es thesauros niuis aut thesauros grandinis aspexisti:que ꝓparaui in tempus hostis. in diem pugne et belli: Per quã viaꝫ spargiť lux. diuidiť estus sup terrã: Quis dedit vehementissimo ymbri cursum ⁊ viã sonantis tonitrui:vt pluеret super terram absqꝫ homine in deserto vbi nullus mortaliuꝫ ꝓmoraťur:vt impleret inuiam et desolataꝫ. et produceret herbas virentes: Quis est pluuie pať:vel quis genuit stillas roris : De cuius vtero egressa est glacies:et gelu de celo quis genuit: In similitudinẽ lapidis aque duranť:⁊ superficies abyssi ꝓstringiť. Nunqđ ꝓiungere valebis micantes stellas pliades: aut girum arcturi poteris dissipare: Nũquid ꝓducis luciferũ in tpe suo:et vesperũ super filios terre ꝓsurgere facis : Nũquid nosti ordinẽ celi:⁊ pones rationem eius in terra: Nunqđ eleuabis in nebulam vocem tuam:⁊ impetus aq̃rũ opiet te: Nũqđ mittes fulgura ⁊ ibũt ⁊ reuertẽcia dicẽt tibi assum⁹ : Quis posuit in visceribus homis sapiẽciam:vel quis dedit gallo intelligenciaꝫ: Quis enarrabit celoꝝ rationẽ:⁊ ꝓtentũ celi quis dormire faciet: Quãdo fundabatur puluis in terraꝫ:et glebe ꝓpigebanť: Nunqđ capies leene predã ⁊ aiaꝫ catuloꝝ ei⁹ implebis:qñ cubant in antris ⁊ in specubꝫ insidiantur: Quis preparat corvo escã suam:qñ pulli ei⁹ clamãt ad deum vagantes:eoq̃ non habeant cibos.

¶ Capitulum. XXXIX.

Nunquid nosti tempus partus ibicum in petris:vel parturientes ceruas obseruasti . Dinumerasti menses conceptus earum:et sciſti tempus partus earum : Incuruantur ad fetum et pariũt:et rugitus emittunt . Sepanť filij

eaꝝ et ꝑgunt ad pastũ: egrediunt̃ ⁊ nõ re-
uertent̃ ad eas. Quis dimisit onagrũ libe-
rum: et vincula eius q̃s soluit? Cui dedi in
solitudine domũ: ⁊ tabnacula eius ĩ terra
salsuginis. Contẽnit mltitudinẽ ciuitatis:
clamorem exactoris nõ audit. Circũspicit
montes pascue sue: et virentia queqꝫ ꝑqui-
rit. Nunquid volet rinoceros seruire tibi:
aut morabit̃ ad p̃sepe tuũ? Nunq̃d alliga-
bis rinocerotam ad arandũ loro tuo: aut
ꝯfringet glebas valliuꝫ post te? Nunq̃d fi-
duciam habebis in magna fortitudĩe eius?
Et derelinques ei labores tuos? Nunquid
credes illi qm̃ sementẽ reddet tibi: ⁊ aream
tuã congreget? Pẽna strutõnis similis est
pennis herodij ⁊ accipitris. Qñ derelĩquit
oua sua ĩ terra: tu forsitan ĩ puluere cale-
facies ea? Obliuiscit̃ ꝙ pes ꝯculcet ea: aut
bestia agri conterat. Durat̃ ad filios suos
quasi non sint sui: frustra laborauit nullo
timore cogente. Priuauit em̃ eaꝫ deus sa-
piencia: nec dedit illi intelligenciaꝫ. Cum
tempus fuerit ĩ altum alas erigit: deridet
equũ ⁊ ascensorẽ eius. Nunq̃d prebebis eq̃
fortitudinẽ: aut circũdabis collo ei⁹ hin-
nituꝫ? Nunq̃d suscitabis eũ quasi locustas?
Gloria nauriũ eius terror: terram vngula
fodit. Exaltat audacter: in occursum per-
git armatis. Contemnit pauorẽ: nec cedit
gladio. Sup ip̃m sonabit pharetra: vibra-
bit hasta et clipeus. Feruens et fremens
sorbet terrã: nec reputat tube sonare clan
gorẽ. Vbi audierit bucinã dicit vah: ꝑcul
adorat̃ bellũ exhortationẽ ducum: et vlu-
latum exercitus. Nũquid ꝑ sapienciã tuaꝫ
plumescit accipit̃: expandens alas suas ad
austꝝ? Nunq̃d ad preceptũ tuũ eleuabitur
aquila: et ĩ arduis ponet nidũ suũ? In pe-
tris manet. et ĩ preruptis silicibꝫ ꝯmorat̃:
atqꝫ ĩ accessis rupibꝫ. Jñ ꝯtemplat̃ escaꝫ:
et delonge oculi eius ꝓspiciũt. Pulli eius
lambunt sanguinẽ: ⁊ vbicũqꝫ cadauer fue-
rit statim adest. Et adiecit dñs: et locutus
est ad iob. Nunq̃d qui ꝯtendit cũ deo: tam
facile ꝯquiescit? Vtiqꝫ qui arguit deũ debet
et respondere ei. Respondens aũt iob dño
dixit. Qui leuit̃ locutus sum. rñdere quid
possum? Manum meã ponam sup os meũ.
Vnum locutus sum qd̃ vtinaꝫ nõ dixissez:
et alteꝝ: quibꝫ vltra non addam.

¶ Capitulum. XXXX.

Respondens aũt dñs iob de turbine
dixit. Accinge sicut vir lũbos tu-
os: interrogabo te: ⁊ indica mihi.
Nunquid irritum facies iudicium meũ: et
cõdemnabis me vt iustificeris? Etsi habes
brachiũ sicut de⁹ et voce simili tonas: cir-
cumda tibi decorem et in sublime erigere:
et esto gloriosus ⁊ speciosus induere vesti-
bus. Disperge superbos in furore tuo et
confunde eos: et respiciens omnem arro-
gantem humilia. Respice cunctos supbos
et confunde eos: et contere impios in loco
suo. Absconde eos ĩ puluere simul: et faci-
es eorum demerge in foueam. et ego confi-
tebor ꝙ saluare te possit dextera tua. Ecce
behemoth quez feci tecũ: fenum quasi bos
comedet. Fortitudo eius in lumbis eius:
et virtus illius in vmbilico ventris eius.
Stringit caudam suã quasi cedrum: ner-
ui testiculoꝝ eius perplexi sunt. Ossa eius
velut fistule eris: cartilago illius quasi la-
mine ferree. Ipse est principium viaꝝ dei.
Qui fecit eũ applicabit gladiuꝫ eius: huic
mõtes herbas ferũt. Om̃es bestie agri lu-
dẽt ibi: sub vmbra dormit ĩ secreto calami.
in locis humẽtibꝫ. Protegũt vmbre vmbrã
eius: circũdabunt eũ salices torrẽtis. Ecce
absorbebit fluuiũ ⁊ nõ mirabit̃: ⁊ habꝫ fi-
duciã ꝙ influat iordanis ĩ os ei⁹. In ocu-
lis eius quasi hamo capiet eũ: ⁊ in sudibꝫ
ꝑforabit nares ei⁹. An extrahere poteris
leuiathan hamo: ⁊ fune ligabis linguã ei⁹
Nunq̃d pones circuluꝫ in naribꝫ eius: ar-
milla ꝑforabis maxillã eius? Nũquid mul-
tiplicabit ad te preces: vt loquet̃ tibi mol-
lia? Nunq̃d feriet tecũ pactũ: ⁊ accipies eũ
seruum sempiternuꝫ? Nunq̃d illudes ei q̃si
aui: aut ligabis eũ ancillis tuis? Cõcident
eũ amici: diuident illuꝫ negociatores. Nũ-
quid ĩplebis sagenas pelle eius: ⁊ gurgus-
tiũ pisciũ capite illius? Pones sup eũ ma-
num tuã? Memẽto belli: nec vlt̃ addas lo-
qui. Ecce spes ei⁹ frustrabit̃ eũ: ⁊ vidẽtibꝫ
cunctis p̃cipitabit̃. ¶ Capi. XXXXI.

Non quasi crudelis suscitabo eum.
Quis enim resistere potest vul-
tui meo: ⁊ quis ante dedit mihi vt
reddam ei? Omnia que sub celo sunt mea
sunt. Non parcam ei et verbis potenti-
bus: et ad deprecandum compositis. Quis
enim reuelabit faciem indumenti eius?

Et in medium oris eius qs inꝺbit: Portas vultus eius qs apiet: Per girum ꝺentium eius formiꝺo: corpus illius q̃si scuta fusilia. ꝙ ꝓpactũ squamis se ꝑmentibꝰ. Una uni ꝓiungit̃: ꝙ ne spiraculũ quitꝫ incedit ꝑ eas Una alteri aꝺherebit: et tenẽtes se nequaq̃ sepabũt̃. Sternutacõ ei⁹ splẽꝺor ignis. et oculi ei⁹ vt palpebre ꝺiluculi. De ore ei⁹ lampades ꝓcedũt. sicut tede ignis accense de maibꝰ eius ꝓcedit fumus: sicut olle succense atꝫ feruẽtes. Halitus ei⁹ prunas arꝺere facit: et flãma de ore eius egredit̃. In collo ei⁹ morabit̃ fortitudo: ꝙ facie ei⁹ pre cedit egestas. Mẽbra carniũ ei⁹ coherẽtia sibi. Mittet ꝓ̃ eũ fulmia. ꝙ ad locũ aliũ nõ ferent̃. Cor eius inꝺurabit̃ tanq̃ lapis: et stringet̃ q̃si malleatoris incus. Cũ sublat⁹ fuerit timebũt angeli: ꝙ territi purgabũt̃. Cũ apꝓhẽꝺerit eũ gladi⁹ subsistere ñ poterit: neq; hasta neq; toraꝝ. Reputabit enim q̃si paleas ferꝝ: ꝙ q̃si lignũ putriꝺũ es. Nõ fugabit eũ vir sagittari⁹: in stipulaꝝ versi sũt ei lapides funde. Quasi stipulã estimabit malliũ: ꝙ ꝺridebit vibrantẽ hastã. Sub ipso erũt raꝺij solis: et sternet sibi aurꝝ q̃si lutuꝝ. Feruescere faciet q̃si ollam ꝑfundũ mare: ponet q̃si cũ vngenta bulliũt. Post eũ lucebit semita: estimabit abissum quasi senescentẽ. Nõ est sup terrã pt̃as que ꝓpar̃ ei: qui factus ẽ vt nullũ timeret. Oñe sublime viꝺet: ipse est rex sup vniuersos filios superbie.

Capi. XXXXII.

Respondens aũt iob dño ꝺixit. Scio qꝝ oĩa potes: ꝙ nulla te latet cogitatio. Quis est iste qui celat ꝓsiliũ absq; sciencia? Ideo insipienter locutus suꝫ. et que vltra modũ excederẽt sciencia meã. Audi ꝙ ego loq̃r: interrogabo te et rñde mihi. Auditu auris audiui te: nunc aũt ocul⁹ meus videt te. Ideirco ipe me repbendo: ꝙ ago pniaꝝ in fauilla ꝙ cinere. Postq̃ aũt locutus ẽ deus verba hec ad iob: ꝺixit ad eliphaꝝ themaiten. Iratus ẽ furor me⁹ in te et ī duos amicos tuos: qm̃ nõ estis locuti coram me rectũ sicut seru⁹ meus iob. Sumite ergo vobis septẽ thauros et septẽ arietes: ꝙ ite ad seruũ meũ iob: ꝙ offerte olocaustũ ꝑ vobis. Job aũt seruus me⁹ orabit ꝑ vobis. Faciẽ eius suscipiã: vt non vobis imputet̃ stulticia. Neq; enim locuti estis ad me recta: sicut seruus me⁹ iob. Abierũt ergo eliphas themanites ꝙ balꝺath suites ꝙ sophar naamathites ꝙ fecerũt sicut locutus fuerat dñs ad eos: et suscepit deus faciem iob. Dñs q̃ꝝ uersus est ad pniaꝝ iob: cum oraret ꝑ amicis suis. Et addidit dñs omia q̃cunq; fuerãt iob duplicia. Venerunt aũt ad eũ omnes fres sui et vniuerse sores sue et cuncti q̃ nouerãt eum pus: et ꝓmeberũt cũ eo panẽ in domo ei⁹. Et mouer̃t sup eũ caput: ꝙ ꝓsolati sunt eũ sup omni malo qꝺ intulerat dñs sup eũ: ꝙ ꝺederunt ei vnusq̃sq; ouem vnã ꝙ inaurez aureã vnam. Dñs aũt benedixit nouissimis iob magisq̃ principio ei⁹. Et facta sunt ei q̃tuorꝺecim milia ouiũ ꝙ sex milia camelorꝝ: ꝙ mille iuga boum. ꝙ mille azine: ꝙ fuerũt ei septez filij ꝙ tres filie. Et vocauit nomẽ vnius ꝺiem: et nomen secunꝺe cassiam: ꝙ nomen tercie cornustibij. Nõ sunt aũt inuẽte mlieres speciose sicuc filie iob: ī vniuersa tra. ꝺeditq; eis pr̃ suus hereꝺitatez inter fres eaꝝ. Vixit aũt iob post hec centũq̃ꝺraginta ānis: ꝙ viꝺit filios suos ꝙ filios filiorꝝ suorꝝ vsq; ad quartã generationẽ: ꝙ mortuus ẽ senex et plenus ꝺiebꝰ.

Explicit liber iob. Incipit plogus beati hieronimi presbiteri in psalterium.

Psalteriũ rome ꝺudũ posit⁹ emendarã: ꝙ iuxta septuagĩta interp̃tes. licz cursim. magna tñ ex pte correxerã. Qꝺ qꝝ rursũ videtis o paula ꝙ eu stochiũ scriptorꝝ vicio depuatũ. pluſq; antiquũ errorem q̃ nouã emẽdacõez valere: me cogitis vt veluti q̃ꝺã nouali. scissuz iã aruũ exerceã. et obliq̃s sulcis renascentes spinas eraꝺicẽ: equum esse ꝺicentes. vt qꝺ crebro pullulat crebrius succiꝺat̃. Vñ cõsueta p̃facõne ꝓmoneo taz vos quibꝰ forte labor iste ꝺesudat. q̃ eos q̃ exẽplaria istiusmõi hre voluerint: vt q̃ diligent̃ emẽdauerit: cũ cura ꝙ diligencia trãscribant̃. Notet sibi vnusq̃sq; vel iacentẽ lineaz. vl̃ radiãcia signa. id ẽ oboelos vl̃ astericos: ꝙ vbicũq; viderit ũgulaz p̃cedentẽ. ab ea vsq; ad duo puncta que impssimus. sciat in septuagĩta translatoribꝰ plus haberi: vbi aũt ꝑsperit stelle similitudiez. de hebreis voluminibꝰ abidtũ nouerit eq̃vsq; ad duo pũcta. iuxta theodotionis dumtaxat editionem:

qui simplicitate sermonis a septuaginta interpretibꝫ nō discordat. Hec ergo et vobis et studioso cuiqꝫ feciſſe me sciens. non ambigo multos fore. q̄ vel inuidia vel supercilio malent cōtemnere et videre p̄clara q̄ discere: et de turbulento magis riuo q̄ de puriſſimo fonte potare.

Explicit prologus. Incipit liber ymnorum vel soliloquiorum. ps. i.

Beatus vir qui non abijt ī consilio impiorum: et in via peccatorum nō stetit: et in cathedra pestilencie non sedit. Sed in lege domini voluntas eius: et in lege eius meditabitur die ac nocte. Et erit tanq̄ lignuz quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructuz suum dabit in tempore suo. Et folium eius nō defluet: et omnia quecunqꝫ faciet prosperabunt. Non sic impij non sic: sed tanq̄ puluis quez proicit ventus a facie terre. Ideo non resurgunt impij in iudicio: neqꝫ peccatores in consilio iustorum. Quoniā nouit dominus viam iustorum: et iter impiorum peribit. Psalmus dauid. ij.

Quare fremuerunt gentes: ⁊ populi meditati sunt inania? Astiterūt reges terre et principes conuenerunt in vnum: aduersus dominum et aduersus cristum eius. Dirumpamus vincula eoꝝ: et proiciamus a nobis iugum ipōrum. Qui habitat in celis irridebit eos: et dominus subsannabit eos. Tunc loquet ad eos in ira sua: et in furore suo conturbabit eos. Ego autez constitutus sum rex ab eo super syon montem sanctum eius: predicans preceptum eius. Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Postula a me ⁊ dabo tibi gētes hereditatem tuam: et possessionem tuaz terminos terre. Reges eos in virga ferrea: ⁊ tanq̄ vas figuli confringes eos. Et nunc reges intelligite: erudimini qui iudicatis terram. Seruite domino ī timore: et exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam: nequando iraſcatur dominus et pereatis de via iusta. Cum exarſerit ī breui ira eius: beati oīes qui pfidunt in eo.

Psalmus dauid cum fugeret a facie absalon filij sui. ps. iij.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me: multi īsurgunt aduersuz me. Multi dicunt aīe mee: non est salus ipsi in deo eius. Tu autē domine susceptor me⁹ es: gloria mea et exaltans caput meum. Voce mea ad dominuz clamaui: ⁊ exaudiuit me de monte sancto suo. Ego dormiui ⁊ soporat⁹ sum: et exurrexi quia dominus suscepit me. Non timebo milia populi circumdantis me: exurge domine saluum me fac deus meus. Quoniam tu pcussisti omnes aduersantes mihi sine causa: dentes peccatoꝝ contriuisti. Domini est salus: et super populum tuuz benedictio tua. ps. iiij.

In finem in carminibꝫ psalmus dauid.

Cum inuocarem exaudiuit me deus iusticie mee: ī tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei: ⁊ exaudi orationem meam. Filij hominum vsqꝫ quo graui corde: vt quid diligitis vanitatem et queritis mendaciū? Et scitote quoniam mirificauit dominus sanctum suū: dñs exaudiet me cuz clamauero ad eum. Iraſcimini et nolite peccare: que dicitis ī cordibꝫ vr̄is ⁊ in cubilibꝫ vestris compungimini. Sacrificate sacrificium iusticie et sperate in domino: multi dicunt q̄s ostendit nobis bona? Signatum est super nos lumen vultus tui domine: dediſti leticiam in corde meo. A fructu frumēti vini ⁊ olei sui: multiplicati sunt. In pace in idipsum: dormiam et requiescam. Quoniam tu domine. singulariter in spe: constituisti me.

In finem pro ea que hereditatem cōsequitur. psalmus dauid. ps. v.

Verba mea auribus percipe domine: intellige clamorem meum. Intende voci orationis mee: rex me⁹ et deus meus. Quoniam ad te orabo domine: mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo: quoniam non deus volens iniquitatem tu es. Neqꝫ habitabit iuxta te malignus: neqꝫ permanebunt iniusti ante oculos tuos. Odisti omnes qui operantur iniquitatē: perdes omnes qui loquuntur mendaciū. Virum sanguinuz et dolosum abominabitur dominus: ego autem in multitudine misericordie tue.

Introibo in domuz tuaz: adorabo ad templum sanctū tuum in timore tuo. Dñe deduc me in iusticia tua: ꝓpter inimicos meos dirige in cōspectu tuo viam meā. Qm̄ non est in ore eorū veritas: cor eoꝝ vanuz est. Sepulcrum patens est guttur eorum: linguis suis dolose agebant: iudica illos deus. Decidant a cogitationibus suis: ſm multitudinē impietatuz eoꝝ expelle eos: quoniaz irritauerunt te dñe. Et letentur omnes qui sperant in te: inetернū exultabunt et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te oēs qui diligunt nomen tuū: quoniam tu bñdices iusto. Dñe: vt scuto bone volūtatis tue coronasti nos. In finē in carminibz p octaua psalmus dd. VI

Dñe ne i furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Miserere mei dñe quoniam infirmus sum: sana me dñe quoniaz ꝓturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: et tu dñe vsqquo? Conuertere dñe et eripe animam meam: saluum me fac propter misericordiā tuam. Quoniam nō est in morte qui memor sit tui: in inferno aūt quis confitebit tibi? Laboraui in gemitu meo: lauabo p singulas noctes lectuz meum: lacrimis meis stratum meū rigabo. Turbatus est a furore oculus me?: inueteraui inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniqtatem: qm̄ exaudiuit dñs vocē fletus mei. Exaudiuit dñs deprecationē meam: dñs orationem meā suscepit. Erubescant et conturbentur vehementer oēs inimici mei: cōuertant̄ et erubescant valde velociter.

In finem psalmus dauid quē cantauit dño pro verbis chusi filij Jemini. VII

Dñe deus meus in te speraui: saluuz me fac ex omnibz psequentibz me et libera me. Nequando rapiat vt leo animā meam: dū non est qui redimat neq; qui saluum faciat. Dñe deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibz meis. Si reddidi retribuentibz mihi mala: decidaz merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animam meam et cōprehendat: et conculcet in terra vitam meam: et gloriam meam in puluerem deducat. Exurge dñe in ira tua: et exaltare in finibz inimicoꝝ meoꝝ. Exurge dñe deus meus in precepto quod mandasti: et synagoga populoꝝ circumdabit te. Et propt hanc in altum regredere: dñs iudicat populos. Judica me dñe ſm iusticiam meā: et ſm innocenciā meaz sup me. Consumetur nequicia peccatorum: et diriges iustum scrutans corda et renes deus. Justū adiutoriuz meū a dño: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et paciēs: nunqd irascet̄ p singulos dies? Nisi conuersi fueritis gladiū suū vibrabit: arcū suum tetendit et parauit illum. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibz effecit. Ecce parturit iniusticiā: concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum: et incidit in foueā quaz fecit. Conuertet̄ dolor eius in caput eius: et i verticem ipsius iniquitas eius descendet. Confitebor dño secundū iusticiaz ei?: et psallam nomini domini altissimi. VIII

In finez psalmus dauid p torcularibz.

Domine dñs noster: q̄ admirabile ē nomē tuuz in vniuersa tra. Quoniam eleuata ē magnificēcia tua: sup celos. Et ore infantium et lactantium perfecisti laudem propter inimicos tuos: vt destruas inimicum et vltorem. Quoniam videbo celos tuos opa digitoꝝ tuoꝝ: lunā et stellas que tu fundasti. Quid est homo q̄ memor es eius: aut filius hominis qm̄ visitas eum? Minuisti eum paulomin? ab angelis: gloria et honore coronasti eum: et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibz ei?: oues et boues vniuersas: insuper et pecora campi. Etolucres celi et pisces maris: qui pambulant semitas maris. Domine dñs noster: q̄ admirabile est nomen tuuz in vniuersa terra. IX

In finem p occultis filij. psalmus dauid.

Confitebor tibi domīe in toto corde meo: narrabo oīa mirabilia tua. Letabor et exultabo in te: psallaz nomini tuo altissime. In cōuertendo inimicum meum retrorsum: infirmabunt̄ et pibunt a facie tua. Quoniā feciſti iudiciū meum et causam meaz: sedisti sup thronū qui iudicas iusticiaz. Increpasti gentes et periit impius: nomē eorum delesti inetернum et in seculū seculi. Inimici defecerūt

framee in finem: et ciuitates destruxisti. Perijt memoria eor cũ sonitu: et dñs ineternũ pmanet. Parauit in iudicio thronũ suũ: et ipse iudicabit orbez ẽre in equitate: iudicabit pplos ĩ iusticia. Et factus est dominus refugiũ paupi: adiutor ĩ oportunitatibo in tribulatione. Et sperent in te qui nouerũt nomen tuũ: qm̃ non dereliquisti querẽtes te dñe. Psallite dño q̃ habitat in syon: anũciate inf gentes studia ei9. Qm̃ reqrens sanguinez eor recordatus est: nõ est oblitus clamorẽ paupum. Miſere mei dñe: vide hũilitatez meã de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis: vt anũciem omnes laudationes tuas ĩ portis filie syon. Exaltabo ĩ salutari tuo: infixe sunt gentes ĩ interitu quẽ fecerunt. In laqueo isto quez absconderũt: oprehensus est pes eor. Cognoscetur dñs iudicia faciens: in opibo manuũ suarũ oprehensus est pcãor. Conuertant̃ peccatores in infernũ: omes gentes q̃ obliuiscunt̃ deum. Quoniã non in finem obliuio erit pauperis: paciencia pauperis nõ peribit in finem. Exurge dñe nõ pfortẽ homo: iudicent̃ gentes in conspectu tuo. Cõstitue dñe legislatorem sup eos: vt sciant gentes qm̃ homines sunt. Vt quid dñe recessisti longe: despicis in oportunitatibo in tribulatione. Cum superbit impius incenditur paup: oprehendunt̃ in cõsilijs quibo cogitant. Quoniã laudatur peccator in desideriis anime sue: et iniqu9 benedicitur. Exacerbauit dñm peccator: fm multitudinẽ ire sue nõ queret. Non est deus ĩ pspectu eius: ĩquinate sunt vie illi9 in omni tempe. Auferunt̃ iudicia tua a facie eius: oim inimicor suor dñabit̃. Dixit em̃ in corde suo: nõ mouebor a generatione ĩ generationẽ sine malo. Cui9 maledictione os plenũ est et amaritudĩe et dolo: sub lingua eius labor et dolor. Sedet ĩ insidijs cũ diuitibo ĩ occultis: vt ĩterficiat innocentẽ. Oculi eius ĩ paupem respiciũt: insidiat̃ in abscondito quasi leo ĩ spelunca sua. Insidiat̃ vt rapiat paupem: rapere pauperez dum attrahit eũ. In laqueo suo humiliabit eum: inclinabit se et cadet cum dñatus fuerit paupes. Dixit em̃ in corde suo oblitus est deus: auertit faciem suam ne videat in finẽ. Exurge dñe deus et exaltet̃ manus tua: ne obliuiscaris pauperũ.

Propter quid irritauit impius deũ: dixit em̃ in corde suo non requiret: Vides quoniam tu labore et dolorem consideras: vt tradas eos in manus tuas. Tibi derelict9 est pauper: orphano tu eris adiutor. Cõtere brachium peccatoris et maligni: quere9 peccatũ illius et nõ inuenie9. Domin9 regnabit ineternũ et in seculũ seculi: pibitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudiuit dñs: prepationez cordis eorũ audiuit auris tua. Judicare pupillo et humili: vt nõ apponat vltra magnificare se homo super terram.

¶ In finem psalmus dauid. ✠

In dño confido quomõ dicitis anie mee: transmigra in montem sicut passer. Quoniam ecce peccatores intenderũt arcum: pauerunt sagittas suas in pharetra: vt sagittent ĩ obscuro rectos corde. Qm̃ que pfecisti destruxerunt: iust9 aũt quid fecit: Dñs in templo sancto suo: dñs in celo sedes eius. Oculi eius in pauperem respiciũt: palpebre eius interrogãt filios hoim. Dñs interrogat iustum et impium: qui aũt diligit iniquitatẽ odit aiaz suã. Pluet sup peccatores laqueos: ignis et sulphur et spiritus procellar pars calicis eorũ. Quoniam iustus dominus et iusticias dilexit: equitatem vidit vultus ei9.

¶ In finem psalmus dauid p octaua. ✠

Saluum me fac domine quoniam defecit sanctus: quoniam diminute sunt veritates a filijs hominuz. Vana locuti sunt vnusquisq; ad primum suum: labia dolosa in corde et corde locuti sunt. Disperdat dominus vniuersa labia dolosa: et linguam magniloquaz. Qui dixerunt linguam nostraz magnificabim9: labia nostra a nobis sunt: quis noster dominus est: Propter miseriã inopum et gemitum paupes: nunc exurgam dicit dñs. Ponam in salutari: fiducialiter agam in eo. Eloquia domini eloquia casta: argentum igne examinatũ: probatuz terre purgatum septuplũ. Tu domine seruabis nos et custodies nos: a generatione hac ieternum. In circuitu impij ambulant: fm altitudinez tuam multiplicasti filios hoim.

¶ In finem psalmus dauid.

xii Usququo dñe obliuiscēris me in finem: usquq̄ auertēris faciē tuaz a me? Quamdiu ponaz ꝯsilia in aīa mea: dolorē in corde meo p diez? Usququo exaltabit inimicus meus sup me? respice et exaudi me dñe deus meus. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam in morte: neqñ dicat inimicus meus pualui aduersus eum. Qui tribulant me exultabunt si motus fuero: ego aūt in misericordia tua speraui. Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo dño qui bona tribuit mihi: et psallam nomini dñi altissimi.

xiii ¶ In finem psalmus dauid.

Dixit insipiens in corde suo: nō est deꝰ. Corrupti sunt ⁊ abominabiles facti sūt in studijs suis: nō est qui faciat bonum nō est usq; ad vnuz. Dñs de celo psperit super filios hoīm: vt videat si est intelligēs aut requrens deū. Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: non est q̄ faciat bonū non est usq; ad vnū. Sepulcrū patens ē guttur eoꝝ: linguis suis dolose agebant: venenū aspiduz sub labijs eoꝝ. Quoꝝ os maledictione et amaritudine plenū est: veloces pedes eoꝝ ad effūdendū sanguinē. Contricio ⁊ infelicitas in vijs eoꝝ: et viaz pacis nō cognouerūt: nō est timor dei añ oculos eoꝝ. Nōne cognoscent omnes qui opant iniquitatē: qui deuorant plebem meam sicut escam panis? Dñm non inuocauerūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Qm̄ dñs in generatione iusta ē: ꝯsiliū inopis ꝯfudistis: qm̄ dñs spes eius est. Quis dabit ex syon salutare israhel? cū auerterit dñs captiuitatē plebis sue exultabit iacob et letabit̄ israhel.

xiiii ¶ In finem psalmus dauid.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo: aut q̄s requiescet in monte sancto tuo? Qui īgreditur sine macula: et opat̄ iusticiaz. Qui loq̄tur veritatez in corde suo: qui nō egit dolū in lingua sua. Nec fecit primo suo malū: et opprobriū non accepit aduersus primos suos. Ad nihilū deductus est in ꝯspectu eiꝰ malignꝰ: timētes aūt dñm glorificat. Qui iurat primo suo ⁊ ñ decipit: q̄ pecuniā suam ñ dedit ad usurā: et munera sup innocentē nō accepit. Qui facit hec: nō mouebit̄ inꝯternū. ¶ Tituli īscriptio ipi dō.

xv Conserua me domine qm̄ speraui in te: dixi domino deus meus es tu: quoniā bonoꝝ meoruz non eges. Sanctis qui sunt in terra eius: mirificauit omnes voluntates meas in eis. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ: postea accelerauerunt. Non ꝯgregabo ꝯuenticula eorū de sanguinibus: nec memor ero nominum eorū p labia mea. Dñs pars hereditatis mee ⁊ calicis mei: tu es qui restitues hereditatē meaz mihi. Funes ceciderūt mihi in preclaris: etenim hereditas mea p̄clara est mihi. Benedicaz dñm qui tribuit mihi intellectū: insup et usq; ad noctē increpuerunt me renes mei. Prouidebam dñm in cōspectu meo semp: qm̄ a dextris est mihi ne ꝯmouear. Propter hoc letatum est cor meū ⁊ exultauit lingua mea: insup ⁊ caro mea requiescet in spe. Quoniā non derelinques aīam meaz in inferno. nec dabis scm̄ tuū videre corruptionē. Notas mihi feciſti vias vite: adimplebis me leticia cuz vultu tuo: delectationes in dextera tua usq; in finem.

xvi ¶ Oratio dauid.

Exaudi dñe iusticiaz meam: intende deprecationem meam. Auribus percipe orationem meam: non in labijs dolosis. De vultu tuo iudiciū meuz prodeat: oculi tui videant equitatē. Probasti cor meum et visitasti nocte: igne me examinasti et non est inuenta in me iniq̄tas. Ut non loquatur os meum opera hominum: propter verba labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Perfice gressus meos in semitis tuis: vt nō moueant̄ vestigia mea. Ego clamaui quoniaz exaudisti me deus: inclina aurē tuam mihi ⁊ exaudi verba mea. Mirifica misericordias tuas: q̄ saluos facis sperātes in te. A resistētibus dextere tue custodi me: vt pupillaz oculi. Sub umbra alarū tuaꝝ p̄tege me: a facie impioꝝ qui me afflixerūt. Inimici mei animaz meam circūdederunt: adipem suū ꝯcluserunt: os eoꝝ locutū est supbiā. Proicientes me nunc circūdederunt me: oculos suos statuerūt declinare in terrā. Susceperūt me sicut leo patus ad predā: et sicut catulus leonis habitans in abditis. Exurge dñe preueni eum et supplanta

eum:eripe aiam meaz ab impio:frameã tuã ab inimicis man? tue. Dñe a paucis de terra diuide eos in vita eoꝝ:ꝙ de abscõditis tuis adimpletus est venter eoꝝ. Saturati sunt filijs:et dimiserũt reliq̃as suas paruul' suis. Ego aũt in iustitia apparebo ꝓspectui tuo:saciabor cum apparuerit gloria tua.

In finem puero dñi dauid que locut? est dño verba cãtici hui? in die q̃ eripuit eũ dñs de manu omniũ inimicoꝝ ei? ꝙ de manu saul et dixit. XVII

Diligaz te dñe fortitudo mea:dñs firmamentũ meũ et refugiũ meũ et liberator meus. Deus meus adiutor meus:et sperabo in eum. Protector me? et cornu salutis mee:et susceptor meus. Laudans inuocabo dñm:et ab inimicis meis salu? ero. Circũdederũt me dolores mortis:ꝙ torrẽtes iniq̃tatis ꝓturbauerũt me. Dolores inferi circũdederũt me: ꝓoccupauer̃t me laquei mortis. In tribla tõe iuocaui dñm:et ad deũ meũ clamaui. Et exaudiuit de tẽplo scõ suo vocẽ meã: et clamor me? in ꝓspectu eius introiuit i aures ei?. Commota est ꝙ ꝓtremuit terra: fundamẽta montiũ ꝓturbata sunt ꝙ ꝓmota sũt:qm̃ irat? est eis. Ascẽdit fum? i ira eius:et ignis a facie ei? exarsit:carbones succensi sunt ab eo. Inclinauit celos ꝙ descendit:et caligo sub pedibꝫ ei?. Et ascendit sup cherubin ꝙ volauit:volauit super pẽnas ventoꝝ. Et posuit tenebras latibulum suũ. in circuitu ei? in tabnaculũ ei?: tenebrosa aqua i nubibꝫ aeris. Pre fulgore in ꝓspectu ei? nubes trãsierũt:grando ꝙ carbones ignis. Et intonuit de celo dñs:ꝙ altissim? dedit vocẽ suã:grndo ꝙ carbones ignis. Et misit sagittas suas et dissipauit eos:fulgura mltiplicauit et ꝓturbauit eos. Et apparuer̃t fontes aquaꝝ:ꝙ revelata sũt fundamẽta orbis terraꝝ. Ab increpatione tua dñe:ab inspiratõne spũs ire tue. Misit de sũmo et accepit me:ꝙ assumpsit me de aquis mltis. Eripuit me de inimicis meis fortissimis ꝙ ab bijs q̃ oderunt me:qm̃ ꝓfortati sũt sup me. Preuenerũt me in die afflictionis mee:et fact? est dñs ptector me?. Et eduxit me in latitudinẽ: saluũ me fecit qm̃ voluit me. Et retribuet mihi dñs ꝛm iustitiã meã:et ꝛm puritatẽ manuum mearꝝ retribuet mihi. Quia custodiui vias dñi:nec ipie gessi a deo meo. Qm̃ omnia iudicia ei? in ꝓspectu meo:et iustitias ei? nõ repuli a me. Et ero immaculatus cũ eo:ꝙ observabo me ab iniquitate mea. Et retribuet mihi dñs ꝛm iustitiaz meã:ꝙ ꝛm puritatẽ manuũ mearꝝ in cõspectu oculoꝝ ei?. Cum sancto sanctus eris:ꝙ cũ viro innocẽte innocẽs eris. Et cũ electo elect? eris:et cũ puerso puerteris. Qm̃ tu populũ humilez saluum facies:et oculos supborꝝ hũiliabis. Qm̃ tu illumĩas lucernã meã dñe:deus me? illumĩa tenebras meas. Qm̃ i te eripiar a tẽptatione: et in deo meo trnsgrediar murꝝ. Deus me? impolluta via ei?:eloq̃a dñi igne examinata:ptector est oim sperantiũ in se. Qm̃ quis de? preter dñm:aut quis de? preter deũ nr̃m. Deus q̃ precinxit me virtute:et posuit imaculatã viã meã. Qui pfecit pedes meos tanq̃ ceruoꝝ:ꝙ sup excelsa statuẽs me. Qui docet man? meas ad preliũ:ꝙ posuisti vt arcũ ereum brachia mea. Et dedisti mihi ptectionẽ salutis tue:et dextera tua suscepit me. Et disciplĩa tua correxit me in finẽ:et disciplina tua ipa me docebit. Dilatasti gressus meos subtus me:et non sunt infirmata vestigia mea. Persequar inimicos meos et ꝓpr̃hendã illos:et non quertar donec deficiant. Confringã illos nec poter̃t stare:cadẽt subtus pedes meos. Et pcinxisti me virtute ad belluz: et supplantasti insurgentes in me subtus me. Et inimicos meos dedisti mihi dorsũ: et odientes me disperdidisti. Clamauerũt nec erat qui saluos faceret ad dominum: nec exaudiuit eos. Et comminuaz eos in puluerem ante faciem venti:vt lutũ plateaꝝ delebo eos. Eripies me de contradictionibꝫ populi:constitues me in caput gentium. Popul? quem non cognoui seruiuit mihi:in auditu auris obediuit mihi. Filij alieni mentiti sunt mihi:filij alieni inueterati sunt:et claudicauerũt a semitis suis. Viuit domin? ꝙ benedictus de? meus:et exaltetur deus salutis mee. De? qui das vindictas mihi et subdis popl̃os sub me:liberator meus de inimicis meis iracundis. Et ab insurgentibꝫ in me exaltabis me:a viro iniquo eripies me. Propterea confitebor tibi in nationibꝫ dñe:

et nomini tuo psalmum dicam. Magnificans salutes regis eius :et faciēs misericordiam christo suo dauid:et semini eius vsq; in seculum. In finē ps dauid.

xviii

Celi enarrant gloriam dei:et opera manuū eius annunciat firmamentum. Dies diei eructat verbū et nox nocti indicat scientiam. Non sunt loquele neq; sermones:q̄rum nō audiant voces eorum. In omnē terrā exiuit son? eorum:et in fines orbis terre verba eorū. In sole posuit tabernaculum suum:q ipse tanq; sponsus p̄cedens de thalamo suo. Exultauit vt gigas ad currendam viam: a summo celo egressio ei?. Et occursus ei? vsq; ad summuz ei?:nec est qui se abscondat a caloe ei?. Lex dñi īmaculata conuertēs animas:testimoniū dñi fidele sapientiam prestans paruulis. Justicias dñi recte letificantes corda:preceptū dñi lucidū illuminans oculos. Timor dñi sanctus pmanens in seculū seculi:iudicia dñi vera iustificata in semetipsa. Desiderabilia super aur̄ et lapidē preciosum multū:et dulciora sup mel et fauū. Etenī seruus tuus custodit ea:in custodiendis illis retributio multa. Delicta q̄s ītelligit:ab occultis meis munda me:et ab alienis parce seruo tuo. Si mei non fuerint dñati tunc immaculatus ero:q emūdabor a delicto maximo. Et erūt vt placeant eloquia oris mei:et meditatō cordis mei in p̄spectu tuo semp. Dñe adiutor meus:et redemptor meus.

In finem psalmus dauid.

xix

Exaudiat te dñs in die tribulatōis: protegat te nomen dei iacob. Mittat tibi auxiliū de sancto:et de sy-on tueatur te. Memor sit omnis sacrificij tui:q holocaustū tuū pingue fiat. Tribuat tibi fm cor tuū:et omne p̄silium tuū confirmet. Letabimur in salutari tuo:et in nomīe dei nr̄i magnificabimur. Impleat dominꝰ omnes petitiones tuas:nunc cognoui q̄m saluum fecit dñs christū suum. Exaudiet illum de celo sancto suo:in potentatibus salus dextre eius. Hij in curribus et hij in equis:nos aūt in nomine dei nostri inuocabimus. Ipsi obligati sunt et ceciderunt: nos autem surreximus et erecti sumus. Domine saluum fac regem:et exaudi nos in die in qua inuocauerimus te.

xx

In finem psalmus dauid.

Domine in virtute tua letabitur rex:et sup salutare tuū exultabit vehementer. Desiderium cordis ei? tribuisti ei:et voluntate labior̄ eius non fraudasti eum. Q̄m p̄ueneisti eum in benedictionib dulcedinis:posuisti in capite eius coronam de lapide p̄cioso. Vitam petijt a te et tribuisti ei:lōgitudinē dierū in seculum et in seculum seculi. Magna gl'ia eius in salutari tuo:gloriā et magnū decorem impones super eum. Q̄m dabis eū in bñdictionē in seculū seculi:letificab eū in gaudio cum vultu tuo. Q̄m rex sperat in dño:et in misericordia altissimi nō p̄mouebitur. Inueniat manus tua omnib inimicis tuis:dextera tua inueniat oēs qui te oderunt. Pones eos vt clibanum ignis in tpe vult? tui:dñs in ira sua p̄turbabit eos:et deuorabit eos ignis. Fructū eorum de terra perdes:et semē eor̄ a filijs hoīm. Q̄m declinauerūt in te mala:cogitauerūt p̄silia que nō potuerūt stabilire. Q̄m pones eos dorsum:in reliquijs tuis prepparabis vultum eor̄. Exaltare dñe in virtute tua:cantabim? et psallem? virtutes tuas.

In finē ps dd̄ pro suscepto̅e matutina.

xxi
ad spem

Deus deus me? respice in me:quare me dereliquisti: longe a salute mea verba delictor̄ meorum. Deus meus clamabo p diem et non exaudies:et nocte et ñ ad insipientiā mihi. Tu aūt in sancto habitas:laus israhel. In te sperauerunt p̄res nostri:sperauerūt et liberasti eos. Ad te clamauerūt q saluī facti sunt: in te sperauerūt et ñ sunt confusi. Ego autē sum vermis et non homo:obprobriū hominū et abiectio plebis. Omnes videntes me deriserūt me:locuti sunt labijs et mouerūt caput. Sperauit in dño eripiat eum: saluum faciat eum q̄m vult eum. Quoniā tu es qui extraxisti me de vētre:spes mea ab uberib matris mee:in te proiect? sum ex vtero. De ventre matris mee deus me? es tu:ne discesseris a me. Q̄m tribulatio proxima est:quoniā non est qui adiuuet. Circumdederunt me vituli multi:thauri pingues obsederunt me. Aperuerunt sup me os suum:sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sū: et dispsa sunt oīa ossa mea. Factū est cor meū tanq̄ cera liquescēs: in medio ventris mei. Aruit tāq̄ testa virt⁹ mea: ꝛ lingua mea adhesit faucibꝫ meis: ꝛ in puluerem mortis deduxisti me. Qm̄ circūdederūt me canes mlti: psiliū maligntiū obsedit me. Foderūt man⁹ meas ꝛ pedes meos: dinūerauerūt oīa ossa mea. Ipsi vero psiderauerūt et inspexerūt me: diuiserūt sibi vestimēta mea: et sup vestem meā miserūt sortē. Tu aūt dne ne elōgaueris auxiliū tuū a me: ad defensionez meā pspice. Erue a framea de⁹ aīaz meā: et de manu canis vnicā meaz. Salua me ex ore leonis: et a cornibꝫ vnicornīū hūilitatē meā. Narrabo nomē tuū frībꝫ meis: in medio ecclesie laudabo te. Qui timetis dnm laudate eū: vniuersū semē iacob glorificate eū. Timeat eū oīe semē isrl: qm̄ nō spreuit neq̄ despexit deprecatōez pauperis. Nec auertit faciē suā a me: ꝛ cum clamarē ad eū exaudiuit me. Apud te laus mea in eccl̄ia magna: vota mea reddā in pspectu timentiū eū. Edēt paupes et saturabunt: ꝛ laudabūt dnm q̄ requirūt eū: viuent corda eor̄ in seculū seculi. Reminiscent et puertent ad dnm: vniuersi fines terre. Et adorabūt in pspctu ei⁹: vniuerse familie gentiū. Qm̄ dni est regnū: et ipse dnabit gentiū. Manducauerūt et adorauerūt oēs pīgues terre: in pspectu ei⁹ cadēt oēs q̄ descēdūt in terrā. Et aīa mea illi viuet: ꝛ semē meū seruiet ipsi. Annūciabitur dno generatio vētura: et annūciabūt celi iusticiā eius pplo q̄ nascet quē fecit dns.

¶ Psalmus Dauid.

XXII

Dom⁹ regit me et nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Sup aquā refectionis educauit me: aīam meā puertit. Deduxit me sup semitas iusticie: pp̄t nomē suū. Nam etsi ambl̄auero in medio vmbre mortis ñ timebo mala: qm̄ tu mecū es. Virga tua ꝛ baculꝰ tuus: ipa me psolata sunt. Parasti ī pspectu meo mēsam: aduersus eos q̄ tribulāt me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix me⁹ inebriās q̄pclarus ē. Et misericordia tua subsequet me: omībꝫ diebꝫ vite mee. Et vt inhabitē ī domo dni: in longitudine dieruz.

¶ Psalmus dauid in prima sabbati.

XXIII

Domini est terra ꝛ plenitudo eius: orbis tra[illegible] et vniuersi qui hītant in eo. Quia ipse sup maria fundauit eū: ꝛ sup flūia prepauit eū. Quis ascēdit in montē dūi: aut q̄s stabit ī loco scō eius. Innocēs manibꝫ et mūdo corde: qui non accepit in vano aīmā suam: nec iurauit in dolo primo suo. Hic accipiet bñdictionē a dno: et misericordiā a deo salutari suo. Hec est generatio querentiū eū: querētiū faciē dei iacob. Attollite portas principes vras: ꝛ eleuamini porte eternales: et introibit rex glie. Quis est iste rex glie: dns fortis ꝛ potēs: dns potēs in prelio. Attollite portas prīcipes vras: et eleuamini porte eternales: et introibit rex glie. Quis ē iste rex glie: dns virtutū ipe est rex glie.

¶ In finem ps dauid.

XXIIII

Ad te dne leuaui aīmā meā: deus me⁹ in te pfido nō erubescā. Neq̄ irrideāt me īimici mei: etenī vniuersi q̄ sustinēt te nō confundent confundant oīes iniqua agētes: sup vacue. Vias tuas dne demōstra mihi: ꝛ semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua ꝛ doce me: q̄ tu es de⁹ saluator me⁹: ꝛ te sustinui tota die. Remīscere miserationum tuarꝫ dne: et misericordiarꝫ tuarꝫ q̄ a scl̄o sunt. Delicta iuuētutis mee ꝛ ignorātias meas: ne memineris. Secōm misericordiaz tuā memēto mei tu: pp̄t bonitatem tuaz dne. Dulcis et rect⁹ dns: pp̄ter hoc legē dabit delinqntibꝫ in via. Diriget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Vniuerse vie dni misericordia ꝛ veritas: requirentibꝫ testamentū ei⁹ ꝛ testimonia eius. Propter nomen tuū dne pp̄iciaberis peccato meo: multū est enī. Quis est hō qui timet dnm: legē statuit ei in via quā elegit. Aīa ei⁹ in bonis demorabit: et semē ei⁹ hereditabit terrā. Firmamentū est dns timētibus eū: et testamentū ipi⁹ vt manifestet illis. Ocl̄i mei sp ad dnm: qm̄ ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice ī me et miserere mei: q̄ vnic⁹ ꝛ paup sum ego. Tribulatōnes cordis mei multiplicate sunt: de necessitatibꝫ meis erue me. Vide hūilitatem meā ꝛ laborē meū: et dimitte vniuersa delicta mea. Respice inimicos meos q̄niam mltiplicati sūt: ꝛ odio iniq̄ odert me. Custodi aīmā meā ꝛ erue me: nō erubescaz

quoniam speraui in te. Innocentes et recti adheserunt mihi: q; sustinui te. Libera deus israhel: ex omnib; tribulatōib; suis.

¶ Psalmus Dauid.

XXV

Iudica me dñe qm̄ ego in innocēcia mea ingressus sum: et in dño sperans ñ infirmabor. Proba me dñe et tēpta me: ure renes meos 7 cor meum. Qm̄ misc̄dia tua ante oculos meos ē: et placui in veritate tua. Non sedi cum pcilio vanitatis: et cum iniqua gerentib; nō introibo. Odiui eccl̄iam malignantiū: et cuz impijs nō sedebo. Lauabo inter innocētes manus meas: et circūdabo altare tuū dñe. Ut audiā vocem laudis: 7 enarrem vniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorem domus tue: et locum habitationis glorie tue. Ne perdas cum impijs de⁹ animam meam: et cum viris sanguinū vitaz meam. In quor manib; iniquitates sūt: dextera eor repleta est muneribus. Ego aut in innocentia mea ingressus sum: redime me 7 miserere mei. Pes enī meus stetit in directo: in ecclesijs benedicam te domine.

¶ In finē psalmus dauid priusq; liniret.

XXVI

Dominus illuminatio mea et salus mea: quē timebo. Dominus protector vite mee: a quo trepidabo? Dū appropiant sup me nocentes: 7 edant carnes meas. Qui tribulāt me inimici mei: ipi infirmati sunt et ceciderūt. Si psistant aduersum me castra: non timebit cor meum. Si exurgat aduersum me prelium: in hoc ego sperabo. Vnam pecij a dño hanc requirā: vt inhabitē in domo dñi omib; diebus vite mee. Ut videam voluntatē dñi: et visitem templuz eius. Qm̄ abscondit me in tabernaculo suo in die maloruz: protexit me in abscondito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: et nunc exaltauit caput meuz super inimicos meos. Circuiui et immolaui in tabernaculo eius hostiaz vicifera-tionis: cantabo et psalmum dicam dño. Exaudi dñe vocem meaz qua clamaui ad te: miserere mei et exaudi me. Tibi dixit cor meum exquisiuit te facies mea: faciez tuam dñe requirā. Ne auertas faciez tuā a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meus esto ne derelinquas me: neq; despicias me deus salutaris meus. Qm̄ pat meus et mr̄ mea dereliquerūt me: dñs aut assumpsit me. Legez pone mihi dñe in via tua: et dirige me in semita recta propter inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me testes iniqui: et mentita est iniquitas sibi. Credo videre bona domī: in terra viuentium. Expecta dominuz virilit̄ age: 7 portet̄ cor tuū 7 sustine dñm.

¶ Psalmus ipsi Dauid.

XXVII

Ad te dñe clamabo deus meus ne sileas a me: neq̄do taceas a me: et assimulabor descēdentib; in lacum. Exaudi dñe vocem deprecatōis mee dum oro ad te: dum extollo manus meas ad templum sanctuz tuum. Ne simul tradas me cum peccatoribus: et cum operantibus iniquitatem ne perdas me. Qui loquuntur pacem cum proximo suo: mala autem in cordib; eor. Da illis ſm opera eorum: et ſm nequiciam adinuentionum ipsor. Scōm opera manuum eor tribue illis: redde retributionem eor ipsis. Qm̄ non intellexerūt opera dñi 7 ī opera manuum eius: destrues illos et ñ edificabis eos. Benedictus dñs: qm̄ exaudiuit vocez deprecationis mee. Dñs adiutor meus et protector meus: 7 in ipso sperauit cor meum et adiut⁹ sum. Et refloruit caro mea: et ex voluntate mea pfitebor ei. Dñs fortitudo plebis sue: et protector saluationū cristi sui est. Saluum fac populum tuum dñe et benedic hereditati tue: et rege eos et extolle illos vsq; ineternum.

¶ Psalmus dauid in consummatione tabernaculi.

XXVIII

Afferte domino filij dei: afferte domino filios arietum. Afferte domino gloriam et honorem: afferte domino gloriaz nomini eius adorate dominum in atrio sancto eius. Vox domini super aquas: deus maiestatis intonuit: dominus super aquas multas. Vox domini in virtute: vox domini in magnificentia. Vox domini pfringentis cedros: 7 confringet domin⁹ cedros libani. Et comminuet eos tanq̄ vitulū libani: et dilect⁹ quēadmodū filius vnicorniuz. Vox domī

intercidentis flammā ignis: vox dñi pcucientis deserti: et pmouebit dñs desertuz cades. Vox dñi preparātis ceruos 7 reuelabit pdensa: 7 in tēplo ei⁹ oēs dicēt glīaz. Dñs diluuiū inhītare facit: 7 sedebit dñs rex ineternū. Dñs vtutē plo suo dabit: dñs benedicet plo suo in pace.

¶ Psalmus cātici in dedicatōe dom⁹ dd.

XXIX

EXaltabo te dñe qm̄ suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Dñe de⁹ meus clamaui ad te: et sanasti me. Dñe eduxisti ab inferno animā meā: saluasti me a descendentib⁹ in lacū. Psallite dño sc̄i eius: et cōfitemini memorie sanctitatis ei⁹. Qm̄ ira in indignatione eius: et vita in voluntate eius. Ad vespez demorabit fletus: et ad matutinū leticia. Ego autē dixi in abundantia mea: non moueboz ineternū. Dñe: in voluntate tua prestitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuam a me: et factus sum conturbat⁹. Ad te dñe clamabo: et ad deū meuz deprcaboz. Que vtilitas in sanguine meo: dum descēdo in corruptionē. Nunqd pfitebit tibi pulvis: aut annūciabit veritatem tuam. Audiuit dñs et misertus est mei: dñs factus est adiutoz meus. Conuertisti planctū meū in gaudiū mihi: pscidisti saccū meū: 7 circūdedisti me leticia. Et cantet tibi gloria mea et ñ pungar: dñe deus meus ineternū pfitebor tibi.

¶ In finem ps dauid pro extasi.

XXX

IN te dñe spaui ñ pfūdar ieternū: in iusticia tua libera me. Inclina ad me aurē tuaz: accelera vt eruas me. Esto mihi in deum protectorē et in domū refugij: vt saluū me facias. Qm̄ fortitudo mea 7 refugiū meū es tu: et pp̄ nomē tuū deduces me et enutries me. Educes me de laqueo quē abscōderūt mihi: qm̄ tu es protector meus. In manus tuas cōmendo spiritū meū: redemisti me dñe de⁹ veritatis. Odisti obseruantes vanitates: super vacue. Ego aūt in dño speraui: exultabo et letabor in misericordia tua. Qm̄ respexisti humilitatē meam saluasti ō necessitatib⁹ animā meam. Nec pclusisti me in manib⁹ inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Miserere mei dñe qm̄ tribulor: pturbatus est in ira oculus meus: anima mea et venter meus. Qm̄ defecit in dolore vita mea: et anni mei in gemitib⁹. Infirmata est in pauptate virtus mea: et ossa mea pturbata sunt. Sup omnes inimicos meos factus suz obprobriū vicinis meis valde: et timor notis meis. Qui videbant me fugerūt a me: obliuioni dat⁹ sū tanq̄ mortuus a corde. Factus suz tanq̄ vas pditū: qm̄ audiui vitupationē multoz pmorantiū in circuitu. In eo dum pueni rent sil aduersum me: accipe animā meā. cōsiliati sunt. Ego aūt in te speraui dñe: dixi deus meus es tu: in manib⁹ tuis sortes mee. Eripe me de manu inimicoz meoz: et a psequētib⁹ me. Illustra faciē tuaz sup seruū tuū: saluū me fac ī misericordia tua: dñe non pfundar qm̄ inuocaui te. Erubescant impij et deducant in infernū: muta fiant labia dolosa. Que loquunt aduersus iustū iniquitatē: in supbia et in abusione. Quāmagna multitudo dulcedinis tue dñe: quā abscondisti timētib⁹ te. Perfecisti eis qui spērāt in te: in pspectu filioz⁹ hominū. Abscondes eos in abscondito faciei tue: a pturbatione hominum. Protoges eos in tabnaculo tuo: a ptradictione linguaz. Bñdictus dñs: qm̄ mirificauit misericordiam suam mihi in ciuitate munita. Ego aūt dixi in excessu mentis mee: proiectus sum a facie oculoz tuoz. Ideo exaudisti vocem oronis mee: dum clamarē ad te. Diligite dñm omnes sancti eius: qm̄ veritatē requiret dñs: 7 rtribuet abundant faciētib⁹ superbiaz. Viriliter agite et pfortet cor vr̄m: omnes qui speratis in dño.

¶ Intellectus dauid. XXXI

BEati quoz remisse sunt iniquitates: et quoz tecta sunt peccata. Beat⁹ vir cui nō imputauit dñs peccatū: nec est in spiritu eius dolus. Qm̄ tacui inueterauerūt ossa mea: dū clamarē tota die. Qm̄ die ac nocte gravata est super me manus tua: cōuersus sum in erumna mea dū pfigit spina. Delictū meū pgnitū tibi feci: et iniusticiā meam non abscōdi. Dixi pfitebor aduersum me iniusticiam meā dño: et tu remisisti impietatē peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis sc̄us: in tēpore oportuno. Verūtamen in diluuio aquaz multarū: ad eum non approximabunt. Tu es refugiū meum a tribulatione

que circūdedit me:exultatō mea erue me a circūdantibꝫ me. Intellectū tibi dabo et instruaz te:in via hac q̄ gdieris firmabo sup te oc'os meos. Nolite fieri sicut equꝰ et mulus:quibus non est intellectus. In chamo et freno maxillas eoꝝ pstringe:q̄ nō approximāt ad te. Mlta flagella peccatoris:sperantē aī in dño miscdia circūdabit. Letamini in dño et exultate iusti:et gloriamini omes recti corde.

℣ In finem psalmus dauid.

xxxiv

EXultate iusti in dño:rectos decet collaudatio. Confitemī dño in cithara:in psalterio decē cordarum psallite illi. Cātate ei canticū nouū:bene psallite ei in vociferatōne. Quia rectū est verbū dñi:et omia opera eiꝰ in fide. Diligit misdiaz et iudiciū:misdia dñi plena est terra. Verbo dñi celi firmati sūt:z spū oris eius omis virtꝰ eoꝝ. Congregās sicut in vtre aqs maris:ponēs in thesauris abyssos. Timeat dñm omis terra:ab eo aī pmoueanī oes inhabitātes orbē. Qm ipe dixit et facta sunt:ipse mādauit et creata sunt. Dns dissipat psilia gentiū:reprobat aūt cogitatōnes pꝛlꝝ:et reprobat cōsilia pncipū. Cōsiliū aūt dñi inetернū manet: cogitatōnes cordis eius in generatōnez et generatōnem. Beata gens cuiꝰ est dns deꝰ eius:pꝛlus quem elegit in hereditatē sibi. De celo respexit dns:vidit oes filios hominū. De preparato habitacl'o suo:respexit sup oes qui habitāt terrā. Qui finxit singillatim corda eoꝝ:qui intelligit omia opera eoꝝ. Non saluaī rex p multā virtutem:et gygas ñ saluabiī in multitudine virtutis sue. Fallax equus ad salutem:in abundantia aūt virtutis sue nō saluabitur. Ecce oculi dñi sup metuētes eum:et in eis qui sperāt super misericordia eius. Ut eruat a morte animas eoꝝ:et alat eos in fame. Anima nostra sustinet dominū: quoniam adiutor et protector noster est. Quia in eo letabitur cor nostrū:et in nomine sancto eius sperauimus. Fiat misericordia tua domine super nos:quemadmodum sperauimus in te.

℣ Psalmus dauid cum mutauit vultū suum coram abimelech et dimisit eū et abijt.

xxxiv

BEnedicaz dñm in omi tpe:semp laus eiꝰ ī ore meo. In dño laudabiī ania mea:audiāt mansueti et letenī. Magnificate dñm mecū:et exaltemus nomē eius in idipm. Exqsiui dñm et exaudiuit me:et ex omnibꝫ tribulatōnibꝫ meis eripuit me. Accedite ad eū z illuminamini:et facies vre nō pfundentur. Iste paup clamauit et dns exaudiuit eū:et de omibꝫ tribulatōibꝫ eiꝰ saluauit eū. Immit tet angelꝰ dñi in circuitu timentiū eū:et eripiet eos. Gustate et videte qm suauis ē dns:bt̄s vir qui sperat ī eo. Timete dñm omes sācti eiꝰ:qm nō est inopia timētibꝫ eum. Diuites egerūt et esurierūt:inquirētes aūt dñm ñ minuenī omi bono. Clenite filij audite me:timorem dñi docebo vos. Quis est homo q̄ vult vitam:diligit dies videre bonos? Prohibe linguā tuam a malo:z labia tua ne loqnī dolū. Diuerte a malo et fac bonū:inquire pacē z psequere eam. Oculi dñi sup iustos:et aures eiꝰ in preces eoꝝ. Vultus autē dñi sup facientes mala:vt pdat de terra memoriam eoꝝ. Clamauerunt iusti et dns exaudiuit eos:et ex omibꝫ tribulatōnibꝫ eoꝝ liberauit eos. Iuxta est dns his q̄ tribulato sūt corde:et humiles spū saluabit. Multe tribulatōes iustoꝝ:et de his omibꝫ liberabit eos dns. Custodit dns oia ossa eoꝝ:vnuz ex his ñ ptereī. Mors peccatoꝝ pessima: et qui oderunt iustū delinquent. Redimet dns animas seruoꝝ suoꝝ:et nō delinqnt omes qui sperant in eo.

℣ In finem psalmus ipsi dauid.

xxxv

IUdica dñe nocentes me:expugna impugntes me. Apprehende arma z scutū:z exurge ī adiutoriū mihi. Effunde frameaz z pclude aduersus eos q̄ psequunī me:dic anie mee salus tua ego sum. Confundātur z reuereātur:qrentes animā meaz. Auertātur retrorsuz z pfundanī:cogitātes mihi mala. Fiant tanq̄ puluis añ faciē venti:et angelꝰ dñi coartans eos. Fiat via illoꝝ tenebre et lubricum:et angelꝰ dñi psequens eos. Qm gratis abscondert mihi interitū laquei sui:sup vacue exprobrauerūt animā meā. Veniat illi laqueꝰ quē ignorat:z captō quā abscōdit apprehēdat eum:z in laqueū cadat in ipso. Ania aūt mea exultabit in dño:z letabiī

sup salutari suo. Omnia ossa mea dicent: dñe qs sil'is tibi? Eripiens inopem de manu fortior ei?: egenū ⁊ pauperē a diripientib eū. Surgētes testes iniqui: que ig̃rabant interrogabant me. Retribuebant mihi mala p bonis: sterilitatē aīe mee. Ego aūt cū mihi molesti essent: induebar cilicio. Humiliabaz in ieiunio aīaz meā: ⁊ oro mea in sinu meo conuertet. Quasi primū q̃si frem nr̃m sic placebā: q̃si lugens et contristat? sic humiliabar. Et aduersū me letati sūt et conuenert: congregati sūt sup me flagella et ignorabi. Dissipati sūt nec cōpūcti: tēptauert me subsannauert me subsannatōe: frēduerūt sup me dentib suis. Dñe q̃n respicies: r̃stitue aīaz meā a malignitate eor: a leonib vnicā meā. Confitebor tibi in eccl'ia magna: in pl'o graui laudabo te. Non supgaudeant mihi q̃ aduersant mihi iniq̃: q̃ odert me g̃tis et annuūt ocul'. Qm̃ mihi q̃dez pacifice loquebant: ⁊ in iracūdia t̃re loq̃ntes dolos cogitabāt. Et dilatauert sup me os suū: dix ert euge euge vidert ocl'i nr̃i. Vidisti dñe ne sileas: dñe ne discedas a me. Exurge et intēde iudicio meo deus me? ⁊ dñs me? in causaz meā. Judica me fm iusticiā tuam dñe deus me?: et ñ supgaudeāt mihi. Non dicāt ī cordib suis euge euge aīe nr̃e: nec dicāt deuorabim? eū. Erubescāt ⁊ reverean simul: q̃ g̃tulant mal' meis. Induant confusiōe et reuerētia: q̃ malig̃ loquñt sup me. Exultēt ⁊ letēt q̃ volūt iusticiā meā: ⁊ dicāt sp magnificet dñs q̃ volūt pacē fui ei?. Et lingua mea meditabit iusticiā tuā: tota die laudē tuā.

In finē fmo dñi dō

xxxv

Dixit iniust? vt delinq̃t ī semetipo: nō est timor dei añ oc'los ei?. Qm̃ dolose egit ī cōspectu ei?: vt inueniat iniq̃tas ei? ad odiū. Verba oris eius iniq̃tas ⁊ dol?: noluit intelligē vt bñageret. Iniq̃tatē meditat?ē in cubili suo: astitit omi vie ñ bone: malicia aūt nō odiuit. Dñe ī celo misericordia tua: ⁊ veritas tua vsz ad nubes. Justicia tua sicut mōtes dei: iudicia tua abyssus ml'ta. Homines et iumēta saluab dñe: quēadmodū ml'tiplicasti misericordiā tuam deus. Filij aūt hoim: in tegimine alaz tuaz sperabūt. Inebriabuntur ab vbertate dom? tue: ⁊ torrēte voluptatis tue potab eos. Qm̃ apd te est fons vite: et in lumine tuo videbimus lumen. Pretēde dñe misericordiaz sitiētib te: et iusticiam tuā bijs q̃ recto sunt corde. Non veniat mihi pes superbie: et man? pctoris non moueat me. Ibi ceciderūt oēs q̃ operant iniq̃tatē: expulsi sunt nec potuert stare.

xxxvi Psalmus ipsi dauid.

Noli emulari in malignātib: neq; zelaueris faciētes iniquitatē. Qm̃ tanq̃ fenū velocit arescēt: ⁊ quēadmodū olera herbaz cito decidēt. Spera in dño et fac bonitatē: et inhabita terrā ⁊ pasceris ī diviciis ei?. Delectare in dño: et dabit tibi petitiones cordis tui. Revela dño viam tuam ⁊ spera in eo: et ipse faciet. Et educet q̃si lumē iusticiā tuā: ⁊ iudiciū tuū tanq̃ meridiē: subdit? esto dño et ora eū. Noli emulari in eo q̃ prosperat in via sua: et in hoīe faciēte iniusticias. Desine ab ira et derelinque furorē: noli emulari vt malignaris. Qm̃ qui malignantur exterminabunt: sustinentes aūt dñm ipsi hereditabūt terrā. Et adhuc pusillū et nō erit peccator: et queres locū ei? et ñ invenies. Mansueti autē hereditabūt terrā: et delectabunt in multitudīe pacis. Obsuabit pctor iustū: et stridebit sup eum dētib suis. Dñs aūt irridebit eū: qm̃ prospicit q̃ veniet dies eius. Gladiū euaginauert pectatores: intēderūt arcū suū. Ut decipiant pauperē et inopem: vt trucidēt rectos corde. Gladius eius intret in corda ipsor: et arcus eor confringet. Melius est modicum iusto: sup diuicias pctorum multas. Qm̃ brachia peccator confrent: confirmat aūt iustos dñs. Novit dñs dies immaculator: et hereditas eor ineternū erit. Non confundētur in tpe malo: et in diebs famis saturabuntur: qz pctores peribūt. Inimici vero dñi mox vt honorificati fuerint ⁊ exaltati: deficiētes quēadmodū fum? deficient. Mutuabit pctor et ñ solvet: iustus autez miseret et tribuet. Quia benedicētes ei hereditabūt terrā: maledicētes aūt ei disperibunt. Apud dñm gressus hoīs dirigēt: et viā ei? volet. Cum ceciderit nō collidet: qz dñs supponit manū suā. Junior fui etenim senui: ⁊ nō vidi iustū derelictū: nec semen eius querēs panē. Tota die miseretur et commodat: et semē illius in benedictōne erit.

Declina a malo ⁊ fac bonum: et inhabita in seculū seculi. Quia dñs amat iudiciuz: et non derelinquet sanctos suos: ineternū ꝓseruabunt. Iniusti punientur: et semen impioꝝ peribit. Justi aũt hereditabũt terram: et inhabitabũt in seculū seculi super eam. Os iusti meditabit sapientiã: et lingua eius loquet iudicium. Lex dei eius in corde ipsius: et nõ supplantabunt gressus eius. Considerat peccator iustū: et querit mortificare eū. Dñs autē non derelinquet eū in manibꝰ eius: nec damnabit eū cū iudicabit illi. Expecta dñm et custodi viam eius: et exaltabit te vt hereditate capias terrã: cū perierint peccatores videbis. Eli di impiū superexaltatū: et eleuatum sicut cedros libani. Et trãsiui et ecce non erat: quesiui eum et nõ est inuentus locus eiꝰ. Custodi innocentiã et vidi equitatē: qm̃ sunt reliquie homi pacifico. Iniusti autē disperibũt: sil' reliquie impioꝝ interibũt. Salus aũt iustoꝝ a dño: ⁊ ꝓtector eoꝝ in tpe tribulatõnis. Et adiuuabit eos dñs ⁊ liberabit eos: et eruet eos a peccatoribꝰ: et saluabit eos qz sperauerunt in eo.

¶ Psalmus dd in rememoratõe sabbati.

xxxvii

Domine ne in furore tuo arguas me: neqz in ira tua corripias me. Qm̃ sagitte tue infixe sunt mihi: et ꝓfirmasti super me manuz tuam. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue: ñ est pax ossibꝰ meis a facie peccatoꝝ meorum. Qm̃ iniquitates mee supergresse sũt caput meũ: et sicut onus gue grauate sunt sup me. Putruerũt et corrupte sunt cicatrices mee: a facie insipiẽtie mee. Miser factus sum ⁊ curuatus sum vsq; ī finē: tota die ꝓtristat' ingrediebar. Qm̃ lumbi mei ipleti sunt illusionibꝰ: ⁊ nõ est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis: rugiebã a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne desideriuz meũ: et gemitus meus a te nõ est absconditꝰ. Cor meũ ꝓturbatũ est: dereliquit me virtus mea: et lumen oculoꝝ meoꝝ ⁊ ipm non est mecũ. Amici mei et proximi mei: aduersum me appropinquauerunt et steterũt. Et qui iuxta me erãt delonge steterũt: et vim faciebãt qui querebãt animã meã. Et qui inquirebãt mala mihi locuti sũt vanitates: et dolos tota die meditabãtur. Ego aũt tanq̃ surdus non audiebaz: et sicut mutus nõ aperiens os suuz. Et factus sum sicut hõ non audiens: et non habens in ore suo redargutõnes. Qm̃ in te dñe speraui: tu exaudies dñe deus meus. Quia dixi neqñdo supergaudeant mihi inimici mei: et dum ꝓmouẽtur pedes mei: super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sum: et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meaz annunciabo: et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuunt et confirmati sunt super me: et multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi: quoniam sequebar bonitatez. Ne derelinquas me domine deus meus: ne discesseris a me. Intende in adiutoriũm meum: domine deus salutis mee.

xxxviii

¶ In finem pro ydithun canticũ dauid.

Dixi custodiam vias meas: vt non delinquaz in lĩgua mea. Posui oi meo custodiaz: cum ꝓsisteret peccator aduersum me. Obmutui et humiliatus sum et silui a bonis: et dolor meꝰ renouatus est. Concaluit cor meum intra me: et in meditatione mea exardescet ignis. Locutus sum in lĩgua mea: notum fac mihi domine finem meum. Et numeruz dierum meorum quis est: vt sciam quid desit mihi. Ecce mensurabiles posuisti dies meos: et substantia mea tanq̃ nihilum ante te. Ueruntamen vniuersa vanitas: omnis homo viuens. Ueruntamen in ymagine pertrãsit homo: sed ⁊ frustra conturbatur. Thesaurizat: et ignorat cui congregabit ea. Et nunc que est expectatio mea nõne dominus: et substantia mea apud te est. Ab omnibꝰ iniquitatibꝰ meis erue me: obprobrium insipienti dedisti me. Obmutui et non aperui os meum: quoniam tu fecisti amoue a me plagas tuas. A fortitudine manus tue ego defeci in increpationibꝰ: propter iniquitatem corripuisti hominẽ. Et tabescere fecisti sicut araneam animaz eius: veruntamen vane conturbatur omnis homo. Exaudi orationem meam dñe:

et deprecatōnem meam auribꝫ pcipe lacrimas meas. Ne sileas qm̄ aduena ego sum apud te: et pegrin⁹ sicut oēs pres mei. Remitte mihi vt refrigerer priusq̄ abeā: et amplius non ero.

xxxix

In finem psalm⁹ dauid.

Expectans expectaui dñm: ⁊ intēdit mihi. Et exaudiuit preces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie et de luto fecis. Et statuit sup petram pedes meos: ⁊ direxit gressus meos. Et immisit in os meū canticū nouū: carmē deo nr̄o. Videbūt multi et timebūt: et sperabūt in dño. Beatus vir cui⁹ē nomē dñi spes ei⁹: et nō respexit ī vanitates et insanias falsas. Multa fecisti tu dñe deus mirabilia tua: et cogitatōnibꝫ tuis ñ est qui silis sit tibi. Annūciaui et locutus sum: multiplicati sunt super nūer. Sacrificiū et oblationē noluisti: aures aūt pfecisti mihi. Holocaustū et pro peccato ñ postulasti: tūc dixi ecce venio. In capite libri scriptū est de me vt facerē voluntatē tuam: deus meus volui et legē tuam in medio cordis mei. Annūciaui iusticiā tuam in ecclesia magna: ecce labia mea ñ phibebo dñe tu scisti. Justiciā tuaz ñ abscōdi in corde meo: veritatē tuam et salutare tuuz dixi. Non abscondi misericordiā tuam et veritatem tuam: a pcilio multo. Tu aūt dñe ne longe facias miserationes tuas a me: misericordia et veritas tua semp suscepert me. Qm̄ circūdederūt me mala quor ñ est numerus: pprehēderūt me iniquitates mee: ⁊ ñ potui vt viderē. Multiplicate sunt super capillos capitis mei: et cor meuz dereliquit me. Complaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuandū me respice. Confūdant̄ et reuereant̄ sil̄: qui querūt animā meā vt auferāt eam. Auertant̄ retrorsuz et reuereant̄: qui volunt mihi mala. Ferant pfestim pfusionem suam: qui dicunt mihi euge euge. Exultent et letentur sup te omnes querentes te: et dicant semper magnificetur dñs qui diligunt salutare tuum. Ego autem mendicus sum et pauper: dñs sollicitus est mei. Adiutor meus et protector me⁹ tu es: deus meus ne tardaueris.

xl

In finem psalmus Dauid. Intellectus filijs chore.

ad cōpletoriū

Beatus qui intelligit sup egenū et pauperē: in die mala liberabit eū dñs. Dñs pseruet euz et viuificet eum: et beatū faciet eū in terra: et nō tradat eū in animā inimicor ei⁹. Dñs opem ferat illi sup lectū doloris eius: vniuersuz stratum eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi dñe miserere mei: sana animam meā qr peccaui tibi. Inimici mei dixerūt mala mihi: qm̄ morietꝫ ⁊ peribit nomē ei⁹: Etsi ingrediebaꝫ vt videret vana loquebatur cor eius: congregauit iniquitatē sibi. Egrediebaꝫ foras: et loquebaꝫ in idipsū. Aduersum me susurrabāt oēs inimici mei: aduersuz me cogitabant mala mihi. Verbuz iniquū pstituerūt aduersum me: nunquid qui dormit nō adiciet vt resurgat: Etenī homo pacis mee in q̄ speraui: qui edebat panes meos magnificauit sup me supplātationē. Tu aūt dñe miserē mei: et resuscita me et retribuā eis. In hoc cognoui qm̄ voluisti me: qm̄ non gaudebit inimic⁹ meus sup me. Me aūt ppter innocentiaz suscepisti: et confirmasti me in pspectu tuo ineternū. Bñdictus dñs deus isr̄l a seculo et in seculum: fiat fiat.

xli

In finē intellectus filijs chore. ps dō.

Quemadmodū desiderat ceruus ad fontes aquar: ita desiderat anima mea ad te deus. Sitiuit anīa mea ad deū fontē viuum: qm̄ veniam et apparebo ante faciē dei: Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie vbi est deus tuus. Hec recordatus sum et effudi in me animam meam: qm̄ transibo in locum tabernaculi admirabilis vsq̄ ad domū dei. In voce exultationis et confessionis: sonus epulantis. Quare tristis es anima mea: ⁊ quare conturbas me: Spera in deo qm̄ adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et deus me⁹. Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui ō terra iordanis et hermonijm a monte modico. Abissus abissum inuocat: in voce catharactarum tuar. Omīa excelsa tua et fluct⁹ tui: sup me trānsierūt. In die mādauit dñs misericordiaz suam: et nocte canticum eius. Apud me oro deo vite mee: dicaz deo susceptor me⁹ es. Quare oblitus es mei: et q̄re contristat⁹

incedo dum affligit me inimicus: Dum ꝓfringũtur ossa mea: exprobrauerũt mihi qui tribulãt me inimici mei. Dum dicunt mihi p singl'os dies ubi est deus tuus: q̃re tristis es aĩa mea ⁊ quare ꝓturbas me: Spera in deo qm̃ adhuc ꝓfitebor illi: salutare vultus mei et deus meus.

¶ In finem psalmus dauid.

Iudica me deus et discerne causã meã de gente nõ sancta: ab homĩe iniquo ⁊ doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: q̃re me repulisti et q̃re tristis incedo dum affligit me inimicus: Emitte lucẽ tuã et veritatẽ tuã: ipsa me deduxerũt et adduxerũt in montẽ sanctũ tuũ et in tabernacla tua. Et introibo ad altare dei: ad deũ qui letificat iuuentutem meã. Confitebor tibi in cithara deus deus meus: q̃re tristis es aĩa mea et q̃re ꝓturbas me: Spera in deo qm̃ adhuc ꝓfitebor illi: salutare vultꝰ mei et deus meꝰ.

¶ In finẽ pro filijs chore ĩtellectꝰ ꝑs dd.

Deus auribꝫ nr̃is audiuimus: pres nr̃i annũciauerunt nob. Opus qd operatꝰ es in diebꝫ eor: et in diebꝫ antiquis. Manꝰ tua gentes disperdidit et plantasti eos: afflixisti pl'os et expulisti eos. Nec enĩ in gladio suo possederũt trã: et brachiũ eor ñ saluauit eos. Sed dextera tua ⁊ brachiũ tuũ et illuĩatio vultꝰ tui: qm̃ ꝓplacuisti in eis. Tu es ipse rex meus et deus meꝰ: qui mãdas salutes iacob. In te inimicos nr̃os ventilabimꝰ cornu: et in nomine tuo spernemꝰ insurgẽtes in nob. Nõ enĩ in arcu meo spabo: ⁊ gladius meꝰ nõ saluabit me. Saluasti enĩ nos de affligentibꝫ nos: et odientes nos ꝓfudisti. In deo laudabimur tota die: et in noĩe tuo ꝓfitebimur ĩ seculũ. Nũc aũ repulisti ⁊ ꝓfudisti nos: ⁊ nõ egredieris deus ĩ virtutibꝫ nr̃is. Auertisti nos retrorsuz post inimicos nr̃os: et qui oderũt nos diripiebãt sibi. Dedisti nos tanq̃ oues escar: ⁊ in gentibꝫ dispersisti nos. Elendidisti pl'um tuum sine precio: ⁊ nõ fuit multitudo in ꝓmutationibꝫ eor. Posuisti nos obprobriũ vicinis nr̃is: subsannationẽ et derisum hijs q̃ sunt in circuitu nr̃o. Posuisti nos ĩ similitudinẽ gentibꝫ: ꝓmotionẽ capitis in popul'. Tota die verecũdia mea ctra me est: et confusio faciei mee cooperuit me. A voce exprobrantis et obloquentis: a facie inimici et psequntis. Hec oĩa venerũt sup nos nec obliti sumus te: et inique ñ egimꝰ in testamẽto tuo. Et ñ recessit retro cor nr̃m: et declinasti semitas nr̃as a via tua. Qm̃ humiliasti nos in loco afflictꝫis: et coopuit nos umbra mortis. Si obliti sumꝰ nomen dei nr̃i: etsi expãdimꝰ manꝰ nr̃as ad deum alienũ. Nonne deꝰ requiret ista: ipse enim nouit abscondita cordis. Qm̃ ꝓpt̃ te mortificamur tota die: estimati sumꝰ sic oues occisionis. Exurge q̃re obdormis dñe: exurge et ne repellas in finẽ. Quare faciem tuam auertis obliuisceris inopie nr̃e: et tribulatꝫis nr̃e: Qm̃ humiliata est in puluere anima nr̃a: ꝓglutinatꝰ est in terra venr̃ nr̃. Exurge domĩe adiuua nos: ⁊ redime nos propter nomen tuum.

¶ In finẽ pro hijs qui ꝓmutabũtur filijs chore ad intellectum canticũ pro dilecto.

Eructauit cor meũ verbũ bonum: dico ego opera mea regi. Lingua mea calamꝰ scribe: velociter scribentis. Speciosus forma pre filijs hominum: diffusa est gr̃a in labijs tuis: ꝓptrea bñdixit te deus ineterñuz. Accingere gladio tuo: sup femur tuũ potẽtissime. Specie tua et pulcritudine tua: intẽde prospere procede et regna. Propter veritatẽ et mãsuetudinẽ et iusticiã: ⁊ deducet te mirabiliter dextera tua. Sagitte tue acute: pl'i sub te cadẽt in corda inimicor regis. Sedes tua deꝰ in seculũ secli: virga directꝫis virga regni tui. Dilexisti iusticiã et odisti iniquitatẽ: ꝓptrea unxit te deus deꝰ tuus olee leticie pre ꝓsortibꝫ tuis. Mirra ⁊ gutta ⁊ cassia a vestimentis tuis: a domibus eburneis ex quibꝫ delectauerũt te filie regũ in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circũdata varietate. Audi filia et vide et inclina aurẽ tuam: et obliuiscere pl'um tuũ ⁊ domũ pr̃is tui. Et ꝓcupiscet rex decorẽ tuũ: qm̃ ipse est dñs deus tuꝰ ⁊ adorabũt eum. Et filie tyri in muneribꝫ: vultũ tuũ deprecabunt omnes diuites plebis. Omnis gl'ia eius filij regis abintus: in fimbrijs aureis ⁊ circũamicta varietatibꝫ. Adducent regi virgines post eã: prime eiꝰ afferent tibi. Afferent in leticia ⁊ exultatõne: adducẽtur in

templum regis. Pro patribꝫ tuis nati sūt tibi filij: pstitues eos principes sup omnē terrā. Mēor ero nois tui dñe: in omī generatione ⁊ generatōe. Propterea pplī pfitebūtur tibi ineternū: et in seculū seculi.

¶ In finē filijs chore p archanis. ps dꝫ.

xlv

DEus nr refugiū et virt⁹: adiutor in tribulatōibꝫ que inuenerūt nos nimis. Propterea nō timebimus dum turbabit terra: et trnsferētur mōtes in cor maris. Sonuerunt et turbate sunt aque eor: pturbati sunt mōtes in fortitudine eius. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatē dei: sctificauit tabernaculū suū altissim⁹. Deus in medio ei⁹ ñ pmouebit: adiuuabit eam deus mane diluculo. Cōturbate sunt gentes ⁊ inclinata sunt regna: dedit vocē suā mota est terra. Dñs virtutum nobiscū: suscepto nr deus iacob. Elenite ⁊ videte opera dñi que posuit pdigia sup terrā: auferēs bella vsqꝫ ad finē terre. Arcū pteret ⁊ pfringet arma: ⁊ scuta pburet igni. Elacate ⁊ videte qm̄ ego sum de⁹: exaltabor in gētibꝫ et exaltabor in terra. Dñs virtutum nobiscum: suscepto noster deus iacob.

¶ In finem pro filijs chore. ps dauid.

xlvi

OMnes gētes plaudite manibꝫ: iubilate deo in voce exultatōis. Qm̄ dñs excelsus terribil': rex magnus sup omnē terrā. Subiecit pplos nob: ⁊ gētes sub pedibꝫ nrīs. Elegit nob hereditatē suaz: speciē iacob quē dilexit. Ascēdit de⁹ in iubilo: ⁊ dñs in voce tube. Psallite deo nro psallite: psallite regi nro psallite. Qm̄ rex omīs terre deus: psallite sapiēter. Regnabit deus sup gētes: deus sedet sup sedē sctam suam. Principes pplor congregati sunt cū deo abrahā: qm̄ dij fortes tre vehemēter eleuati sunt.

¶ Psalm⁹ cātici filijs chore scda sabbati.

xlvii

MAgnus dñs et laudabil' nimis: in ciuitate dei nrī in mōte scto eius. Fundat exultatōne vniuerse tre: mons syon latera aquilōis ciuitas regis magni. Deus in domibꝫ cognoscet: cū suscipiet eam. Qm̄ ecce reges terre cōgregati sunt: pueneūt in vnū. Ipsi vidētes sic ammirati sunt: pturbati sunt cōmoti sunt: tremor apprehēdit eos. Ibi dolores vt parturientis: in spū vehementi pteres naues tharsy. Sicut audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dñi virtutuz in ciuitate dei nrī: deus fundauit eam ineternū. Suscepim⁹ deus miscdiaz tuā: ī medio tēpli tui. Scōm nomen tuū deus sic ⁊ laus tua ī fines terre: iusticia plena est dextera tua. Letet̄ mons syon ⁊ exultēt filie iude: pter iudicia tua dñe. Circūdate syon ⁊ pplectimī eaz: narrate in turribꝫ eius. Ponite corda vra in virtute eius: et distribuite domos eius vt enarretis ī pgenie altera. Qm̄ hic est de⁹ deus nr ineternū et in seculū seculi: ipse reget nos in secula.

xlvii

¶ In finem pro filijs chore. ps dauid.

AUdite hec omēs gētes: auribꝫ pcipite omēs q̄ habitatis orbē. Quiqꝫ terrigene ⁊ filij hoīm: sil' in vnum diues ⁊ paup. Os meū loquet̄ sapientiaz: et meditatō cordis mei prudētiaz. Inclinabo in parabolā aurē meā: aperiā in psalterio propositionē meam. Cur timebo in die mala: iniquitas calcanei mei circūdabit me. Qui pfidūt in virtute sua: et in mltitudine diuiciar suar gloriātur. Frē nō redimet redimet homo: ñ dabit dō placationem suā. Et preciū redemptōis anīe sue: et laborabit ineternū ⁊ viuet adhuc in finez. Non videbit interitū cū viderit sapientes morientes: sil' insipiēs ⁊ stult⁹ pibūt. Et relinqnt alienis diuicias suas: ⁊ sepulc̄ eor dom⁹ illor ineternuz. Tabnacla eor in pgenie ⁊ pgenie: vocauerūt noia sua in terris suis. Et homo cū in honore esset ñ intellexit: pparat⁹ est iumētis insipiētibꝫ: ⁊ silis fact⁹ ē ill'. Hec via illor scādalū ipsis: ⁊ postea ī ore suo pplacebūt. Sic̄ oues in inferno positi sūt: mors depascet eos. Et dñabunt̄ eor iusti ī matutino: ⁊ auxilium eor veterascet ī inferno a glia eor. Eleuntñ de⁹ redimet aīaz meā de manu īferi: cū accepit me. Ne timueris cū diues fact⁹ fuerit hō: ⁊ cū mltiplicata fuerit gloria dom⁹ eius. Qm̄ cū interierit ñ sumet oīa: neqꝫ descēdet cū eo glia ei⁹. Quia aīa ei⁹ in vita ipsi⁹ bñdicet̄: pfitebit̄ tibi cum bñfeceris ei. Introibit vsqꝫ ī pgenies pr̄m suor: ⁊ vsqꝫ ineternuz ñ videbit lumē. Hō cū in honore esset ñ intellexit: pparat⁹ est iumētis insipiētibꝫ ⁊ silis fact⁹ est illis.

ps asaph postq̄ dō intrauit ad bersabee.

xlix

Deus deor dñs locutus est:et vocauit terram. A solis ortu vsq ad occasum:ex syon spes decoris ei⁹. Deus manifeste veniet:deus nr̄ 7 nō silebit. Ignis in ꝓspectu ei⁹ exardescet:et in circuitu eius tēpestas valida. Aduocauit celū desursum:et terram discernere ꝓplm suum. Congregate illi sctos ei⁹:qui ordinant testamentū eius super sacrificia. Et annūciabūt celi iusticiā ei⁹:qm̄ de⁹ iudex est. Audi ꝓplus me⁹ 7 loqr:isrl et testificabor tibi:deus de⁹ tuus ego sum. Non in sacrificijs tuis arguā te:olocausta aūt tua in ꝓspectu meo sunt semp. Non accipiā de domo tua vitlos:neq de gregibo tuis hircos. Qm̄ mee sūt oēs fere siluar:iumēta in mōtibo et boues. Cognoui oīa volatilia celi:et pulcritudo agri mecū est. Si esuriero n dicā tibi:me⁹ est enī orbis tre et plenitudo eius. Nunqd māducabo carnes thauror:aut sanguinē hircor potabo? Immola deo sacrificiū laudis:7 redde altissimo vota tua. Et inuoca me in die tribulatōis:eruā te et honorificabis me. Peccatori aūt dixit deus q̄re tu enarras iusticias meas:et assumis testamentum meū p os tuū? Tu vero odisti disciplinā: et ꝓiecisti ſmones meos retrorsuz. Si videbas furē currebas cū eo:7 cū adulteris portionē tuam ponebas. Os tuū abundauit malicia:et lingua tua ꝓcinnabat dolos. Sedes aduersus frem tuū loqbaris:7 aduersus filiū mr̄is tue ponebas scandalum:hec feciſti et tacui. Existimasti iniq̄ ero tui sil'is:arguā te 7 statuā ꝓ̄ faciē tuaz. Intelligite hec q̄ obliuiscimini deū: neq̄ rapiat 7 n̄ sit q̄ eripiat. Sacrificiuz laudis honorificabit me:et illic iter quo ostendam illi salutare dei.

¶ Psalmus dauid cuz venit ad eū nathā ꝓpheta postq̄ intrauit ad bersabee.

Miserere mei deus:ſm magnā misericordiā tuam. Et ſm multitudinem miserationū tuar:dele iniquitatē meam. Amplius laua me ab iniq̄ tate mea:7 a peccato meo mūda me. Qm̄ iniquitatē meam ego ꝓgnosco:et peccatū meū ꝓtra me est semp. Tibi soli peccaui et malū corā te feci:vt iustificeris in sermonibo tuis et vincas cū iudicaris. Ecce enī in iniq̄tatibo ꝓceptus sum:et in peccatis ꝓcepit me mater mea. Ecce enim veritatē dilexisti:īcerta et occulta sapīe tue manifestasti mihi. Aspges me dñe ysopo et mūdabor:lauabis me et super niuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudiuz 7 leticiam:et exultabūt ossa humiliata. Auerte faciē tuam a peccatis meis:et oēs iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus:et spm̄ rectum innoua in visceribo meis. Ne ꝓicias me a facie tua 7 spm̄ sanctuz tuū ne auferas a me. Redde mihi leticiaz salutaris tui:7 spū principali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas:et impij ad te ꝓuertentur. Libera me de sanguinibo deus deus salutis mee:et exaltabit lingua mea iusticiaz tuam. Dñe labia mea aperies:et os meū annūciabit laudē tuam. Qm̄ si voluisses sacrificiū dedissem vtiq̄:olocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus ꝓtribulatus:cor ꝓtritum et humiliatū deus non despicies. Benigne fac dñe in bona voluntate tua syon:vt edificentur muri hierusalem. Tūc acceptabis sacrificiū iusticie oblationes et olocausta:tunc imponent super altare tuum vitulos.

¶ In finē intellect⁹ dauid cum venit ad eum doech ydumeus et nunciasset Sauli venit Dauid in domum abimelech.

Quid gloriaris in malicia:qui potens es in iniquitate? Tota die iniusticiam cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta feciſti dolum. Dilexisti maliciam super benignitatē:iniquitatem magisq̄ loqui equitatem. Dilexisti omnia verba precipitationis:lingua dolosa. Propterea deus destruet te in finem: euellet te 7 emigbit te de tabernaculo tuo: et radicem tuam de terra viuentiū. Videbunt iusti 7 timebunt:et super eum ridebunt et dicent:ecce homo qui non posuit deum adiutorē suū. Sed sperauit in multitudine diuiciar suaruz:et preualuit in vanitate sua. Ego autem sicut oliua fructifera in domo dei:speraui in misericordia dei inetern̄uz et in seculū seculi. Confitebor tibi in seculum q̄r feciſti:et expectabo nomen tuum quoniam bonum in conspectu sanctorum tuorum.

¶ In finem intellect⁹ dauid pro amalech.

Dixit insipiens in corde suo
nō est deus. Corrupti sunt
et abominabiles facti sunt
in iniquitatibꝫ:nō est qui
faciat bonū. Deus de celo
prospexit super filios ho-
minum:vt videat si est intelligens aut re-
quirens deū. Omnes declinauerūt simul in-
utiles facti sunt:non est qui faciat bonuz
non est vsqꝫ ad vnū. Nonne scient omnes
qui operātur iniquitatē:qui deuorāt ple-
bem meā vt cibum panis? Deum non in-
uocauerunt:illic trepidauerūt timore vbi
non fuit timor. Qm̄ deus dissipauit ossa
eorz qui hominibꝫ placent:confusi sunt qm̄
deus spreuit eos. Quis dabit ex syon salu-
tare israhel:cum conuerterit deus captiui-
tatem plebis sue exultabit iacob et leta-
bitur israhel.

In finem in carminibꝫ intellectꝰ dauid
cum venisset cybei et nunciassent saul:
nonne dauid absconditus est apud nos?

Deus in nomine tuo saluū me fac:
et in virtute tua iudica me. Deus
exaudi oronez meā:auribꝫ percи-
pe verba oris mei. Qm̄ alieni insurrexerūt
aduersum me:et fortes quesierūt animaz
meam:et non proposuerūt deum ante con-
spectum suum. Ecce enī deus adiuuat me:et
dns susceptor est anīe mee. Auerte mala
inimicis meis:et in veritate tua disperde illos.
Voluntarie sacrificabo tibi:et confitebor no-
mini tuo dne qm̄ bonū est. Qm̄ ex oni tri-
bulatione eripuisti me:et super inimicos
meos despexit oculus meus.

In finem in carminibꝫ intellectus dd.

Exaudi deus oronem meam:et ne
despexeris deprecationē meā:inten-
de mihi et exaudi me. Contristatꝰ
sum in exercitatione mea:et conturbatus
sum a voce inimici et a tribulatiōne pec-
catoris. Qm̄ declinauerūt in me iniquita-
tes:et in ira molesti erāt mihi. Cor meum
conturbatuz est in me:et formidо mortis
cecidit super me. Timor et tremor vene-
nerunt super me:et contexerūt me tenebre.
Et dixi quis dabit pēnas sicut columbe:
et volabo et requiescā. Ecce elongaui fu-
giens:et mansi in solitudine? Expectabaz
eū qui saluum me fecit:a pusillanimitate
spiritus et tempestate. Precipita domine

diuide linguas eorz:qm̄ vidi iniquitatem
et contradictionem in ciuitate. Die ac nocte
circūdabit eam super muros eius iniqui-
tas:et labor in medio eius et iniusticia. Et
nō defecit de plateis eius:vsura et dolus.
Quoniam si inimicus meus maledixisset
mihi:sustinuissem vtiqꝫ Etsi is qui oderat
me super me magna locutꝰ fuisset:absco-
dissem me forsitan ab eo. Tu vero homo
vnanimis:dux meus et notus meus. Qui
simul mecū dulces capiebas cibos:in do-
mo dei ambulauimus cum consensu. Veniat
mors super illos:et descendāt in infernuz
viuentes. Quoniaz nequicie in habitaculꝰ
eorz:in medio eorz. Ego aūt ad deum cla-
maui:et dns saluabit me. Vespere et mane
et meridie narrabo et annunciabo:et ex-
audiet vocem meā. Redimet in pace ani-
mam meā ab his qui appropinquāt mihi:
quoniā inter multos erāt mecū. Exaudi-
et deus et humiliabit illos:qui est ante se-
cula. Non enī est illꝭ cōmutatio et non ti-
muerūt deuz:extendit manū suā in retri-
buendo. Contaminauerunt testamentum
eius:diuisi sunt ab ira vultus eius:et ap-
propinquabit cor illius. Molliti sunt ser-
mones eius super oleuz:et ipsi sunt iacu-
la. Jacta super dnm curam tuam et ipse
te enutriet:et non dabit inetернū fluctu-
ationez iusto. Tu vero deus:deduces eos
in puteum interitus. Viri sanguinum et
dolosi non dimidiabūt dies suos:ego aūt
sperabo in te domine.

In finem pro populo qui a sanctis longe
factus est in tituli inscriptione ipsi dauid
cum tenerent eum allophili in geth.

Miserere mei deus quoniam concul
cauit me homo:tota die impugns
tribulauit me. Conculcauerūt me
inimici mei tota die:quoniam multi bel-
lantes aduersum me. Ab altitudine diei
timebo:ego vero in te sperabo. In deo lau-
dabo sermones meos:in deo speraui non
timebo quid faciat mihi caro. Tota die
verba mea execrabantur: aduersum me
omnes cogitationes eorum in malum.
Inhabitabunt et abscondent:ipsi calca-
neum meum obseruabunt. Sicut sustinu-
erūt animā meaz pro nihilo saluos facies
illos:in ira populos confringes. Deꝰ vitā meā

annunciaui tibi:posuisti lacrimas meas in ꝓspectu tuo. Sicut ⁊ in ꝓmissione tua: tunc ꝙuertent̃ inimici mei retrorsum. In q̃cunq; die īuocauero te:ecce ꝓgnoui q̃m deus meus es. In deo laudabo verbuz:in dño laudabo sermonem:in deo speraui ñ timebo quid faciat mihi hō. In me sunt deus vota tua:que reddam laudatões tibi. Q̃m eripuisti animā meā de morte:et pedes meos ō lapsu:vt placeā cor̃ deo in lumine viuentiū.

¶ In finez ne disꝑdas dauid in tituli inscriptione cū fugeret a facie regis israhel in spelunca.

lvi

ad Bessper-ū

Miserere mei de⁹ miserere mei:q̃m in te ꝓfidit aīma mea. Et in vmbra alaꝝ tuaꝝ sperabo:donec ēnseat iniq̃tas. Clamabo ad deū altissimuz: deū qui bñfecit mihi. Misit de celo et liberauit me:dedit ī obprobriū ꝓculcātes me. Misit deus miscōiaz suam ⁊ veritatē suā: et eripuit animā meaz de medio catuloꝝ leonū:dormiui ꝓturbatus. Filij hominū dentes eoꝝ arma et sagitte:et lingua eorū gladi⁹ acutus. Exaltare sup celos deus:et in omnē terrā gl̄ia tua. Laqueū parauerūt pedibꝰ meis:et incuruauerūt animā meā. Foderūt añ faciē meā foueā:et inciderūt in eam. Paratū cor meū deus paratū cor meū:cantabo ⁊ psalmū dicā. Exurge gl̄ia mea exurge psalteriū et cythara:exurgā diluculo. Confitebor tibi in pl̄is dñe:et psalmū dicā tibi in gētibꝰ. Q̃m magnificata est vsq; ad celos miscōia tua:et vsq; ad nubes veritas tua. Exaltaē sup celos deus:et super omnē terram gloria tua.

lvii

¶ In finē ne disꝑdas dō in titl̄i inscꝑtōe.

Si vere vtiq; iusticiaz loq̃mini:recte iudicate filij hoim. Etenim in corde iniq̃tates opam̃i in ter̃a:iniusticias man⁹ vr̃e ꝓcinnāt. Alienati sunt pc̃ores a vulua: errauerūt ab vtero:locuti sunt falsa. Furor illi ꝑm silitudinem serpentis:sicut aspidis surde ⁊ obturātis aures suas. Que ñ exaudiet voce incantantiū:et venefici incantātis sapienter. Deus ꝓteret dentes eoꝝ in ore ipsoꝝ:moles leonū ꝓfringet dñs. Ad nihilū deueniet tanq̃ aq̃ decurrēs:intēdit arcū suū donec infirmentur. Sicut cera q̃ fluit auferētur:supcecidit ignis et nō videꝝt solem.

Priusq; intelligerēt spine vr̃e rānuz:sicut viuētes sic in ira absorbet eos. Letabitur iust⁹ cū viderit vindictā:man⁹ suas lauabit in sanguīe pc̃oris. Et dicet hō si vtiq; est fructus iusto:vtiq; est deus iudicans eos in terra.

¶ In finem ne disperdas dauid in tituli inscriptione q̃n misit saul et custodiuit domū eius vt interficeret eum.

lviii

ad laudes

Eripe me de inimicis meis de⁹ meus:et ab insurgētibꝰ in me libera me. Eripe me de operātibꝰ iniq̃tatem:et de viris sanguinū salua me. Quia ecce ceperūt animā meam:irruerūt in me fortes. Neq; iniq̃tas mea neq; pc̃m meuz dñe:sine iniq̃tate cucurri ⁊ direxi. Exurge in occursum meū et vide:et tu dñe de⁹ vtutum deus isrl̄. Intende ad visitandas omnes gentes:ñ miserearis oībꝰ q̃ operātur iniq̃tatē. Conuertētur ad vesperam ⁊ famem patiētur vt canes:et circuibunt ciuitatē. Ecce loq̃ntur ī ore suo:et gladi⁹ in labijs eoꝝ:q̃m q̃s audiuit:Et tu dñe derides eos:ad nihilū deduces omnes gētes. Fortitudiem meā ad te custodiam:q⁹ deus suscepto⁹ meus:deus me⁹ misericordia eius preueniet me. Deus ondit mihi sup inimicos meos:ne occidas eos neq̃ obliuiscātur populi mei. Disperge illos ī vtute tua:et depone eos protector meus dñe. Delictū oris eoꝝ:sermonē labiorum ipsoꝝ:et ꝓprehēdantur ī superbia sua. Et de execratione et mendatio annūciabunt̃ in ꝓsumatōne:in ira ꝓsumatōis ⁊ ñ erūt. Et scient q⁹ deus dñabit̃ iacob:et finium terre. Conuertētur ad vesperam ⁊ famem patientur vt canes:et circuibūt ciuitatē. Ipsi dispergētur ad māducandū:si vero non fuerīt saturati ⁊ murmurabunt. Ego aut̃ cantabo fortitudinē tuam:⁊ exaltabo mane miscōiam tuam. Quia factus es suscepto⁹ meus:et refugium meum ī die tribulatōis mee. Adiuto⁹ meus tibi psallam:q⁹ deus suscepto⁹ meus es:deus me⁹ misericordia mea.

¶ In finem pro bijs qui cōmutabuntur in tituli inscriptōne ipsi dauid in doctrinam. cū succēdit Mesopotamiam syrie et sobal et ꝓuertit ioab et percussit edom in valle salinarum duodecim milia.

lix

DEus repulisti nos et destruxisti nos: iratus es & misertus es nob. Commouisti terram et conturbasti eam: sana contritiones ei⁹ qz commota est. Ostendisti populo tuo dura: potasti nos vino compunctionis. Dedisti metuentib te significationē: vt fugiant a facie arcus. Vt liberent dilecti tui: saluū fac dextra tua & exaudi me. Deus locut⁹ est in sancto suo: letabor et partibor sichimā: et conuallem tabernaculoz metibor. Me⁹ est galaad & meus ē manasses: & ephraī fortitudo capitis mei. Juda rex meus: moab olla spei mee. In ydumeā extendaz calciamentū meuz: mihi alienigene subditi sunt. Quis deducet me ī ciuitatē munitā: quis deducet me vsqz in ydumeā? Nonne tu deus qui repulisti nos: et non egredieris deus in virtutibz nostris? Da nobis auxiliū de tribulatōne: qz vana salus hominis. In deo faciemus virtutē: et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos.

lx

¶ In finem in ymnis psalmus dauid.

EXaudi deus deprecationē meam: intende oratōni mee. A finibz terre ad te clamaui dum anxiaret cor meū: in petra exaltasti me. Deduxisti me qz factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici. Inhabitabo in tabernaculo tuo in secula: protegar in velamēto alaz tuarum. Qm̄ tu deus meus exaudisti orationem meam: dedisti hereditatē timētibz nomen tuum. Dies super dies regis adicies: annos eius vsqz in diem generatōnis et generatōnis. Permanet inetternum in spectu dei: misericordiam et veritatē eius qs requiret? Sic psalmum dicaz nomini tuo in seculum seculi: vt reddam vota mea de die in diem.

lxj

¶ In finem pro ydithun psalmus dauid.

NOnne deo subiecta erit anīa mea? ab ipso enī salutare meū. Nam et ipse deus meus et salutaris me⁹: susceptoz meus ñ mouebor amplī⁹. Quousqz irruistis in hominē: interficitis universi vos: tanq̄ parieti inclinato & macerie depulse? Veruntñ preciū meuz cogitauerūt repellē: cucurri in siti: ore suo bñdicebant et corde suo maledicebant. Veruntñ deo subiecta esto anīa mea: qm̄ ab ipo patiētia mea. Quia ipse deus meus et salvator meus: et adiutor meus ñ emigbo. In deo salutare meū et glīa mea: deus auxilij mei et spes mea in deo est. Sperate in eo omīs congregatō pplī: effundite coram illo corda vīa: de⁹ adiutor nr̄ inetternū. Verūtamen vani filij hominum: mendaces filij hominum in statteris: vt decipiant ipsi de vanitate in idipsuz. Nolite sperare in iniquitate: et rapinas nolite concupiscere: diuicie si affluāt: nolite cor apponē. Semel locutus est deus duo hec audiui: qz pt̄as dei est & tibi dñe misericordia: qz tu reddis vnicuiqz iuxta opera sua.

lxj

¶ Psalm⁹ dauid cū eet in deserto ydumee.

DEus deus me⁹: ad te de luce vigilo. Sitiuit ī te aīa mea: q̄m̄ltipliciter tibi caro mea. In terra deserta et inuia & inaquosa sic in scō apparui tibi: vt videre virtutē tuā et gloriā tuaz. Qm̄ melioz est misericordia tua sup vitas: labia mea laudabūt te. Sic bñdicā te ī vita mea: et in noīe tuo leuabo manus meas: Sicut adipe et pinguedine repleat anīa mea: & labijs exultatōis laudabit os meū. Si memor fui tui sup stratū meū: in matutinis meditabor ī te: qz fuisti adiutor meus. Et in velamēto alaz tuaz exultabo: adhesit anīa mea post te: me susceptit dextera tua. Ipsi vero inuanū quesierūt animā meā: introibūt in inferiora terre: tradētur in man⁹ gladij. partes vulpiū erūt. Rex vero letabit̄ in deo: laudabunt̄ omnes qui iurāt in eo: qz obstructū est os loquentiuz iniqua.

lxij

¶ In finem psalmus dauid.

EXaudi deus oronem meam cū deprecor: a timore inimici eripe animaz meā. Protexisti me a conuentu malignantiū: a mīltitudine operātiū iniquitatē. Quia exacuerūt vt gladiū linguas suas: intenderūt arcū rem amarā: vt sagittent in occultis immaculatū. Subito sagittabūt eū et nō timebūt: firmauerūt sibi sermonē nequā. Narrauerūt vt absconderēt laqueos: dixerūt quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates: defecerūt scrutātes scrutinia. Accedet hō ad cor altū: & exaltabit̄ de⁹. Sagitte paruuloz facte sunt plage eoz: et infirmate sunt ptra eos lingue eoz. Conturbati sunt omnes qui videbant eos: & timuit omīs hō. Annūciauerūt opa dei: & facta ei⁹ intellexerūt. Letabit̄ iustus

in dño et sperabit in eo:et laudabuntur omnes recti corde.

¶ In finem ps dauid canticu aggei.hieremie et ezechiel et ubo peregrinationis. et de plo trasmigtois cu incipnt pficisci.

lxxiv

Te decet ymn⁹ deus in syon:et tibi reddet votu in ihrlm.Exaudi oronem mea:ad te ois caro veniet. Verba iniquor prevaluert sup nos:et impietatibus nris tu ppciaberis.Beat⁹ quez elegisti et assumpsisti:inhabitabit i atrijs tuis.Replebimur i bonis dom⁹ tue:sctm est tepluz tuu mirabile in eqtate.Exaudi nos de⁹ salutaris nr:spes oim finiu terre et in mari longe.Preparas montes in virtute tua accinctus potentia:qui psturbas profundu maris sonu fluctuu eius.Turbabunt gentes et timebunt qui habitant terminos a signis tuis:exit⁹ matutini et vespere delectabis.Elisitasti terra et inebriasti eam:multiplicasti locupletare eam. Flume dei repletu est aquis:parasti cibu illor qm ita est preparatio ei⁹.Riuos ei⁹ inebria:multiplica genimina eius:in stillicidijs eius letabit germinans.Bndices corone anni benignitatis tue:et capi tui replebutur vbertate.Pinguescet speciosa deserti:et exultatione colles accingetur. Induti sunt arietes ouiu:et valles abundabut frumento:clamabunt etenim ymnuz dicent.

¶ In finem caticu ps resurrectois.

lxv

Iubilate deo omis terra:psalmu dicite noi eius:date gliaz laudi ei⁹. Dicite deo q̄ terribilia sunt opera tua dne:in multitudine virtutis tue mentient tibi inimici tui.Omis terra adoret te et psallat tibi:psalmu dicat nomini tuo.Venite et videte opa dei:terribil super filios hoim.Qui puertit mare in aridam: in flumine pedibus pede:ibi letabimur in ipso.Qui dnatur in virtute sua ineternu: oculi ei⁹ sup gentes respiciut:qui exasperant no exaltentur in semetipis.Bndicite gentes deu nrm:et auditā facite vocem laudis eius.Qui posuit animā meā ad vitā: et non dedit in commotionem pedes meos. Qm̄ probasti nos deus:igne nos examinasti sicut examinatur argentuz.Induxisti nos in laqueuz:posuisti tribulationes in dorso nro:imposuisti homines sup capita nostra.Trāsiuimus p ignem et aquaz:et eduxisti nos in refrigeriu.Introibo in domu tuā in olocaustis:reddā tibi vota mea q̄ distinxerunt labia mea.Et locutuz est os meu in tribulatone mea.Holocausta medullata offerā tibi cu incenso arietu:offeram tibi boues cu hircis.Venite audite et narrabo oes qui timetis deu:qnta fecit anie mee.Ad ipm ore meo clamaui:et exultaui sub lingua mea.Iniquitatem si aspexi in corde meo:n exaudiet dns.Propterea exaudiuit deus:et attendit voci deprcationis mee.Bndictus deus:qui no amouit oronem meā et miserdiam suam a me.

¶ In finem in ymnis ps cantici dauid.

lxvi

Deus misereat nri et bndicat nobis:illuminet vultu suu sup nos: et misereat nri.Et ognoscamus in terra viam tuam:in omib gentib salutare tuu.Confiteant tibi plli deus:confiteant tibi plli oes.Letent et exultet gentes: qm̄ iudicas plos in equitate:et gentes in terra dirigis.Confiteant tibi plli deus:confiteant tibi plli oes:terra dedit fructum suu.Bndicat nos deus deus noster bndicat nos de⁹:et metuat eu oes fines terre.

¶ In finem psalmus cantici dauid.

lxvii

Exurgat de⁹ et dissipentur inimici eius:et fugient q̄ odert eu a facie eius.Sicut deficit fum⁹ deficiat: sicut fluit cera a facie ignis sic peat peccatores a facie dei.Et iusti epulent et exultent in ospectu dei:et delectent in letitia.Cantate deo psalmu dicite nomi ei⁹: iter facite ei qui ascendit super occasum: dns nome illi.Exultate in ospectu eius: turbabutur a facie eius pris orphanor et iudicis viduar.Deus in loco sancto suo: deus qui inhabitare facit vni⁹ moris i domo.Qui educit vinctos in fortitudine:silr eos qui exasperat qui habitat i sepulcris. Deus cum egredereris in ospectu populi tui:cu pertrasires in deserto.Terra mota est:etenim celi distillauerut a facie dei synai a facie dei israhel.Pluuiam voluntariam segregabis deus hereditati tue:et infirmata est:tu vero perfecisti eam.Animalia tua habitabunt in ea:parasti in dulcedine tua pauperi deus.Dns dabit verbum euangelizantib virtute multa. Rex virtutu dilecti dilecti:et spei dom⁹ diuidere spolia.Si dormiatis iter medios

cleros penne columbe deargentate:et posteriora dorsi eius in pallore auri:Dum discernit celestis reges super eam niue dealbabũtur ī selmon:mõs dei mõs pĩguis. Mons coagulat⁹ mons pinguis:vt quid suspicamini mõtes coagulatos: Mons in quo beneplacitum est deo habitare in eo: etenim dñs habitabit in finẽ. Currus dei decem milibꝫ multiplex:milia letantium: dominus in eis in sỹnai in sancto. Ascendisti in altum accepisti captiuitatem:accepisti dona in hominibꝫ. Etenim nõ credẽtes:inhabitare dominum deum. Benedictus dominus die quotidie:prospꝫ iter faciet nobis deus salutarium nostrorum. Deus noster deus saluos faciendi:et dñi domini exitus mortis. Veruntamen deus ꝓfringet capita inimicoꝝ suoꝝ:verticem capilli perambulantium in delictis suis. Dixit dominus ex basan conuertam:cõuertam in profundum maris. Vt intĩguatur pes tuus in sanguine:lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso. Viderunt ingressus tuus deus:ingressus dei mei regis mei qui est in sancto. Preuenerũt principes cõiuncti psallentibꝫ:in medio iuuencularum timpanistriarum. In ecclesijs benedicite deo:domino de fontibus israhel. Ibi beniamin adolescentulus: in mentis excessu. Principes iuda duces eorum:prĩcipes zabulon ⁊ prĩcipes neptalim. Manda de⁹ virtuti tue:ꝓfirma hoc deus quod operat⁹ es in nobis. A templo tuo in hierusalem:tibi offerent reges munera. Increpa feras arundinis:cõgregatio thaurorum in vaccis populorum:vt excludãt eos qui probati sunt argẽto. Dissipa gentes que bella volunt:venient legati ex egipto:ethiopia preueniet manus eius deo. Regna terre cantate deo:psallite domĩo. Psallite deo:qui ascendit super celum celi ad orientem. Ecce dabit voci sue vocem virtutis: date gloriam deo super israhel magnificẽtia eius et virtus eius in nubibus. Mirabilis deus in sanctis suis:deus israhel ipse dabit virtutem et fortitudinẽ plebi sue:benedictus deus.

¶ In finem pro his qui commutabũtur psalmis ipsi Dauid.

Saluum me fac de⁹:qm̃ intrauerũt aque vsqꝫ ad animam meam. Infixus sum in limo profũdi:et nõ est substantia. Veni in altitudinem maris:et tẽpestas demersit me. Laboraui clamãs rauce facte sunt fauces mee:defecerũt oculi mei dum spero in deum meũ. Multiplicati sũt super capillos capitis mei:qui oderũt me gratis. Confortati sũt ⁊ persecuti sũt me inimici mei iniuste:que ñ rapui tunc exoluebam. Deus tu scis insipiẽtiam meam:⁊ delicta mea a te non sunt abscondita. Non erubescant in me qui expectant te dñe:dñe virtutum. Non confundantur super me:qui querunt te deus israhel. Quoniam propt̃e te sustinui obprobrium:operuit confusio faciem meam. Extraneus factus sum fratribꝫ meis:et peregrinus filijs mris mee. Quoniam zelus domus tue comedit me: et obprobria exprobrantium tibi ceciderũt super me. Et operui in ieiunio aiam meam:et factũ est in obprobriũ mihi. Et posui vestimentum meum cilicium:et factus sum illis in parabolam. Aduersum me loquebantur qui sedebant in porta:et in me psallebant qui bibebant vinum. Ego vero orationem meam ad te dñe:tẽpus beneplaciti deus. In multitudine misericordie tue:exaudi me ī veritate salutis tue. Eripe me de luto vt non infigar:libera me ab hijs qui oderũt me et de profundis aquarum. Non me demergat tempestas aque: neqꝫ absorbeat me profundum:neqꝫ vrgeat super me puteꝰ os suũ. Exaudi me domine quoniam benigna est misericordia tua:ꝑm multitudinẽ miserationũ tuarum respice in me. Et ne auertas faciem tuam a puero tuo:quoniam tribulor velociter exaudi me. Intẽde anime mee ⁊ libera eã: propter inimicos meos eripe me. Tu scis improperiũ meũ et confusionem meam:⁊ reuerentiam meam. In conspectu tuo sunt oẽs qui tribulant me:improperiũ expectauit cor meũ et miseriam. Et sustinui qui simul contristaretur et ñ fuit:et qui consolaretur et non inueni. Et dederunt in escam meam fel:et in siti mea potauerunt me aceto. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueũ:et in retributõnes ⁊ in scandalũ.

Obscurentur oculi eorum ne videant: et dorsum eorum semper incurua. Effunde super eos iram tuam: et furor ire tue comprehendat eos. Fiat habitatio eorum deserta: et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet. Quoniam quem tu percussisti persecuti sunt: et super dolorem vulnerum eorum addiderunt. Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: et non intrent in iusticiam tuam. Deleantur de libro viuentium: et cum iustis non scribantur. Ego sum pauper et dolens: salus tua deus suscepit me. Laudabo nomen dei cum cantico: et magnificabo eum in laude. Et placebit deo super vitulum nouellum: cornua producentem et vngulas. Videant pauperes et letentur: querite deum et viuet anima vestra. Quoniam exaudiuit pauperes dominus: et vinctos suos non despexit. Laudent illum celi et terra: mare et omnia reptilia in eis. Quoniam deus saluam faciet syon: et edificabuntur ciuitates iude. Et inhabitabunt ibi: et hereditate acquirent eam. Et semen seruorum eius possidebit eam: et qui diligunt nomen eius: habitabunt in ea.

In finem psalmus dauid in rememoratione quod saluum fecit eum dominus.

lxix

Deus in adiutorium meum intende: domine ad adiuuandum me festina. Confundantur et reuereantur: qui querunt animam meam. Auertantur retrorsum et erubescant: qui volunt mihi mala. Auertantur statim erubescentes: qui dicunt mihi euge euge. Exultent et letentur in te omnes qui querunt te: et dicant semper magnificetur dominus qui diligunt salutare tuum. Ego vero egenus et pauper sum: deus adiuua me. Adiutor meus et liberator meus es tu: domine ne moreris.

Psalmus dauid filiorum ionadab et priorum captiuorum.

lxx

In te domine speraui non confundar in eternum: in iusticia tua libera me et eripe me. Inclina ad me aurem tuam: et salua me. Esto mihi in deum protectorem et in locum munitum: vt saluum me facias. Quoniam firmamentum meum: et refugium meum es tu. Deus meus eripe me de manu peccatoris: et de manu contra legem agentis et iniqui. Quoniam tu es patientia mea domine: domine spes mea a iuuentute mea. In te confirmatus sum ex vtero: de ventre matris mee. tu es protector meus. In te cantatio mea semper: tanquam prodigium factus sum multis et tu adiutor fortis. Repleatur os meum laude vt cantem gloriam tuam: tota die magnitudinem tuam. Ne proicias me in tempore senectutis: cum deficiet virtus mea ne derelinquas me. Quia dixerunt inimici mei mihi: et qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in vnum. Dicentes deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum: quia non est qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus meus in auxilium respice. Confundantur et deficiant detrahentes anime mee: operiantur confusione et pudore qui querunt mala mihi. Ego autem semper sperabo: et aditiam super omnem laudem tuam. Os meum annunciabit iusticiam tuam: tota die salutare tuum. Quoniam non cognoui litteraturam introibo in potentiam domini: domine memorabor iusticie tue solius. Deus docuisti me a iuuentute mea et vsque nunc: pronunciabo mirabilia tua. Et vsque in senectam et senium: deus ne derelinquas me. Donec annunciem brachium tuum: generationi omni que ventura est. Potentiam tuam et iusticiam tuam deus vsque in altissima que fecisti magnalia: deus quis similis sit tibi? Quantas ostendisti mihi tribulationes multas et malas: et conuersus viuificasti me: et de abissis terre iterum reduxisti me. Multiplicasti magnificentiam tuam: et conuersus consolatus es me. Nam et ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam deus: psallam tibi in cithara sanctus israhel. Exultabunt labia mea cum cantauero tibi et anima mea quam redemisti. Sed et lingua mea tota die meditabitur iusticiam tuam: cum confusi et reueriti fuerint qui querunt mala mihi.

lxxi

In salomonem.

Deus iudicium tuum regi da: et iusticiam tuam filio regis. Iudicare populum tuum in iusticia: et pauperes tuos in iudicio. Suscipiant montes pacem populo: et colles iusticiam. Iudicabit pauperes populi et saluos faciet filios pauperum: et humiliabit calumniatorem. Et permanebit cum sole et ante lunam: in generationem et generationem. Descendet sicut pluuia in vellus: et sicut stillicidia stillantia super terram. Orietur in diebus eius iusticia et abundantia pacis: donec auferatur luna. Et dominabitur a mari vsque ad mare: et a fluuie vsque ad terminos orbis terrarum. Coram illo procident ethiopes: et inimici eius terram lingent. Reges tharsis et insule munera offerent: reges arabum

et saba dona adducent. Et adorabũt eum omnes reges: omnes gentes seruient ei. Quia liberabit pauperẽ a potente: & pauperẽ cui nõ erat adiutor. Parcet pauperi & inopi: et animas pauperũ saluas faciet. Ex usuris et iniquitate redimet animas eorũ: & honorabile nomen eorũ coram illo. Et viuet & dabitur ei de auro arabie: et adorabũt de ipo semp: tota die bñdicent ei. Erit firmamẽtum in terra in sũmis mõtiũ: superextolletur sup libanũ fructꝰ ei⁹: & florebũt de ciuitate sicut fenũ terre. Sit nomẽ ei⁹ bñdictũ in secla: añ solẽ pmanet nomẽ ei⁹. Et bñdicent in ipso oes tribus terre: oes gẽtes magnificabũt eũ. Bñdictꝰ dñs deus isrl: q facit mirabilia solꝰ. Et bñdictus nomẽ maiestatis ei⁹ ineternũ: et replebit maiestate eius omnis terra: fiat fiat.

Defecerũt ymni dd filij yesse. ps asaph. lxxij

Quam bonꝰ isrl deus: bijs qui recto sunt corde. Mei aũt pene moti sũt pedes: pene effusi sũt gressus mei. Quia zelaui sup iniqs: pacẽ pcorũ videns. Quia nõ est respectus morti eorũ: et firmamẽtus in plaga eorũ. In labore hoim nõ sunt: et cũ homibus nõ flagellabunt. Ideo tenuit eos superbia: operti sunt iniquitate & impietate sua. Prodijt quasi ex adipe iniquitas eorũ: trãsierũt in affectũ cordis. Cogitauerũt & locuti sũt nequiciam: iniquitatẽ in excelso locuti sunt. Posuerũt in celũ os suũ: & lingua eorũ trãsiuit in terra. Ideo conuertet plus me⁹ hc: et dies pleni inuenient in eis. Et dixerũt quõ scit deus: etsi est sciẽtia in excelso: Ecce ipsi pcores et abundãtes in seculo: obtinuerũt diuitias. Et dixi g sine causa iustificaui cor meum: et laui inter innocentes manꝰ meas. Et fui flagellatus tota die: et castigatio mea in matutinis. Si dicebam narrabo sic: ecce nationẽ filiorũ tuorũ reprobaui. Existimabã vt cognoscerẽ: hoc labor est añ me. Donec intrẽ in sanctuariũ dei: et intelligã in nouissimis eorũ. Verũtamen propter dolos posuisti eis: dum eleuasti eos dũ alleuarent. Quõ facti sunt in desolationẽ: subito defecerũt: perierũt propter iniquitatẽ suã. Velut somniũ surgentiũ: dñe in ciuitate tua ymaginẽ ipsorũ ad nihilũ rediges. Quia inflammatũ est cor meum: et renes mei cmutati sũt: et ad nihilũ redactus sum et nesciui. Vt iumentum factus sum apud te: et ego semp tecũ. Tenuisti manũ dexterã meã: et in voluntate tua deduxisti me: et cum gloria suscepisti me. Quid enĩ mihi est in celo: et a te quid volui sup terã? Defecit caro mea et cor meũ: deus cordis mei et pars mea deus ineternum: Quia ecce qui elongant se a te peribunt: perdidisti omnes qui fornicant abs te. Mihi aũt adherere deo bonũ est: ponere in dño deo spem meã. Vt annunciẽ oes predicationes tuas: in portis filie syon.

In finem intellectus asaph. lxxiij

Ut quid deꝰ repulisti in finẽ: iratus est furor tuꝰ sup oues pascue tue? Memor esto cgregatõnis tue: quã possedisti ab inicio. Redemisti virgã hereditatis tue: mons syon ĩ quo habitasti in eo. Leua manꝰ tuas in superbias eorũ in finem: quanta malignatus est inimicus in sancto? Et gliati sunt qui oderũt te: in medio solennitatis tue. Posuerũt signa sua signa et nõ cognouerũt: sicut in exitu super summum. Quasi in silua lignorũ securibus exciderũt ianuas eius in idipm: in securi & ascia deiecerũt eam. Incenderũt igni sanctuariũ tuũ in terra: polluerũt tabernaculum nois tui. Dixerũt in corde suo cognationes eorũ simul: quiescẽ faciam⁹ oes dies festos dei a terra. Signa nra nõ vidimus: iam nõ est prophẽta: et nos nõ cognoscet amplius. Vsquequo deus improperabit inimicus: irritat aduersarius nomẽ tuũ in finẽ. Ut quid auertis manũ tuã: de medio sinu tuo ĩ finem. Deus aũt rex nr ante secla: operatꝰ est salutẽ in medio terre. Tu confirmasti in virtute tua mare: contribulasti capita draconũ in aquis. Tu confregisti capita draconis: dedisti eam escam populis ethiopum. Tu dirupisti fontes et torrentes: tu siccasti fluuios ethan. Tuus est dies et tua est nox: tu fabricatus es auroram et solem. Tu fecisti omnes terminos terre: estatẽ et ver tu plasmasti ea. Memor esto hui⁹: inimicus improperauit dño: & populus insipiens incitauit nomen tuũ. Ne tradas bestijs animas confitentes tibi: et animas pauperũ tuorũ ne obliuiscaris in finem. Respice in testamentũ tuum: quia repleti sũt qui obscurati sunt terre domibus iniquitatũ. Ne auertat humilis factus cõfusus: pauper et inops laudabunt nomen

tuum. Exurge dñe iudica causam tuam: memor esto improperior tuor eorum qui ab insipiẽte sunt tota die. Ne obliuiscaris voces inimicor tuor: superbia eor qui te oderũt ascendit semper.

℣ In finem ne corrumpas psalmus cantici Asaph.

Lxxiij

℟ Confitebimur tibi de? confitebimur: et inuocabim? nomẽ tuũ. Narrabimus mirabilia tua: cum accepero tẽpus ego iusticias iudicabo. Liquefacta est terra ⁊ omnes qui habitant in ea: ego confirmaui colũnas eius. Dixi iniquis nolite inique agere: et delinquentib nolite exaltare cornu. Nolite extollere in altũ cornu vẽm: nolite loqui aduersum deum iniquitatẽ. Quia neq ab oriente neq ab occidẽte neq a desertis montib: qm̃ deus iudex est. Hunc humiliat et hũc exaltat: q? calix in manu dñi vini meri plen? mixto. Et inclinauit ex hoc in hoc: veruntm̃ fex ei? non est exinanita: bibent ex eo oẽs peccatores terre. Ego aũt annũciabo ĩ seculũ: cantabo deo iacob. Et omnia cornua peccator confringam: et exaltabuntur cornua iusti.

℣ In finẽ in carminib assirior ps asaph.

Lxxv

℟ Notus in iudea deus: in isr'l magnũ nomen eius. Et factus est in pace locus eius: et habitatõ eius in sy-on. Ibi confregit potẽtias arcuũ: scutũ gladium et bellum. Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis: turbati sunt omnes insipientes corde. Dormierũt somnũ suũ: et nihil inuenerunt viri diuiciarũ in manib suis. Ab increpatione tua de? iacob: dormitauerunt qui ascenderũt equos. Tu terribilis es et quis resistet tibi: ex tunc ira tua. De celo audituũ feciſti iudicium: terra tremuit et quieuit. Cum exurgeret in iudicium deus: vt saluos faceret omnes mansuetos terre. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: et reliquie cogitatõis diem festũ agẽt tibi. Vouete et reddite domño deo vestro: omnes qui in circuitu eius affertis munera. Terribili ⁊ ei qui aufert spiritum principum: terribili apud omnes reges terre.

℣ In finem pro ydithun.

Lxxvi

℟ Voce mea ad dominũ clamaui: voce mea ad deum et intendit mihi. In die tribulationis mee deũ exquisiui manib meis nocte ptra eũ: et nõ sum deceptus. Renuit psolari ania mea: memor fui dei et delectat? sum: et exercitatus sum et defecit spirit? meus. Anticipauerũt vigilias oculi mei: turbat? sum et non sum locut?. Cogitaui dies antiqs: et annos eternos in mente habui. Et meditat? sum nocte cum corde meo: et exercitabar et scopebam spiritũ meum. Nunqd ineternũ proiciet deus: aut nõ apponet vt complacitior sit adhuc? Aut in finem misericordiam suam abscidet: a generatione in generationem? Aut obliuiscet misereri deus: aut continebit in ira sua misericordias suas? Et dixi nunc cepi: hec mutatio dextre excelsi. Memor fui operũ domini: q? memor ero ab inicio mirabiliũ tuor. Et meditabor in omnib operib tuis: et in adinuentionib tuis exercebor. Deus in sancto via tua: quis deus magn? sicut deus noster? tu es deus q̃ facis mirabilia. Notam feciſti in populis virtutẽ tuam: redemisti in brachio tuo popl'm tuũ: filios iacob et ioseph. Viderũt te aque deus viderunt te aque et timuerũt: et turbate sunt abissi. Altitudo sonitus aquar: vocem dederunt nubes. Etenim sagitte tue transeũt: vox tonitrui tui in rota. Illuxerũt choruscatões tue orbi terre: cõmota est et contremuit terra. In mari via tua et semite tue in aquis multis: et vestigia tua non cognoscentur. Deduxisti sicut oues populum tuũ: in manu moysi et aaron.

Lxxvij

℣ Intellectus asaph.

℟ Attendite pl'e me? legẽ meã: inclinate aurem vrã ĩ vba oris mei. Apiã ĩ parabol os meũ: loqr pr̃ones ab inicio. Quanta audiuim? ⁊ cognouim? ea: et pres nri narraverũt nob. Non sũt occultata a filijs eor: ĩ generatõe alt̃a. Narrãtes laudes dñi et vtutes ei? : et mirabilia ei? q̃ fecit. Et suscitauit testionim̃ iacob: ⁊ legẽ posuit in isr'l. Quãta mãdauit pribus nris nota facere ea filijs suis: vt cognoscat generatio alt̃a. Filij q̃ nascent ⁊ exurgẽt: narrabũt filijs suis. Et ponãt ĩ deo spem suã ⁊ nõ obliuiscãt operr dei: ⁊ mãdata ei? exq̃rãt.

Ne fiant sicut patres eoꝝ: generatio prava et exasperans. Generatio q̄ non direxit cor suū: ⁊ ñ est credit⁹ cū deo spūs ei⁹. Filij effrez intendentes ⁊ mittentes arcū: conuersi sunt in die belli. Nō custodierūt testamentū dei: et in lege ei⁹ noluerūt ambulare. Et obliti sunt benefactoꝝ ei⁹: et mirabiliū ei⁹ q̄ oñdit eis. Coram patribꝫ eoꝝ fecit mirabilia in terra egipti: in campo thaneos. Inꝛupit mare ⁊ pduxit eos: ⁊ statuit aq̄s quasi in vtre. Et deduxit eos in nube diei: ⁊ tota nocte in illuminatōne ignis. Intꝛerupit petraz in heremo: ⁊ adaq̄uit eos velut ī abisso multa. Et eduxit aquā de pet̄: ⁊ deduxit tanq̄ flumina aq̄s. Et appositū est adhuc peccare ei: in iram excitauerūt excelsum in inaq̄so. Et temptauerūt deū in cordibus suis: vt peterent escas aīabꝫ suis. Et male locuti sūt de deo: dixerūt nunq̄d poterit de⁹ parare mēsaz in deserto? Qm̄ pcussit petram et fluxerūt aque: ⁊ torrentes inundauerūt. Nunq̄d et panē poterit dare: aut parare mensaz pplo suo? Ideo audiuit dñs ⁊ distulit: et ignis accensus ē in iacob: ⁊ ira ascendit ī isrl̄. Quia ñ crediderūt in deo: nec sperauerūt in salutari ei⁹. Et mādauit nubibꝫ desup: ⁊ ianuas celi aperuit. Et pluit ill̄ manna ad manducandū: ⁊ panē celi dedit eis. Panē angelorū māducauit hō: cibaria misit eis in abundantia. Transtulit austꝝ de celo: ⁊ induxit in virtute sua affricū. Et pluit sup eos sicut puluerē carnis: ⁊ sicut arenā maris volatilia pēnata. Et ceciderūt in medio castroꝝ eoꝝ: circa tabernacula eoꝝ. Et māducauerūt ⁊ saturati sunt nimis et desideriū eoꝝ attulit eis: non sunt fraudati a desiderio suo. Adhuc esce eoꝝ erant in ore ipsoꝝ: ⁊ ira dei ascendit sup eos. Et occidit pingues eoꝝ: ⁊ electos isrl̄ impediuit. In oīb hijs peccauerunt adhuc: et nō crediderūt in mirabilibꝫ eius. Et defecerunt in vanitate dies eoꝝ: et anni eoꝝ cū festinatōne. Cū occideret eos q̄rebant eū: ⁊ reuertebant̄ ⁊ diluculo veniebant ad eū. Et rememorati sunt: q̄ deus adiutor est eoꝝ: et de⁹ excelsus redemptor eoꝝ ē. Et dilexerūt eū in ore suo: et līgua sua mentiti sunt ei. Cor aūt eoꝝ non erat rectū cuz eo: nec fideles habiti sunt in testamento ei⁹. Ipse aūt est misericors et ppitius fiet peccatis eoꝝ: et ñ disperdet eos. Et abūdauit vt auerteret iram suaz: et non accendit omnem iraz suam. Et recordatus est q̄ caro sunt: spūs vadens ⁊ nō rediens. Quociens exacerbauerūt eū in deserto: in iram pcitauerūt eum in inaq̄so. Et puersi sunt et temptauerūt deū: et scm̄ israel exacerbauerūt. Non sunt recordati man⁹ ei⁹: die q̄ redemit eos de manu tribulantis. Sicut posuit in egipto sig̃ sua: ⁊ pdigia sua in campo thaneos. Et cōuertit in sanguinē flumina eoꝝ: ⁊ imbres eoꝝ ne biberent. Misit in eos cynomiam ⁊ comedit eos: ⁊ ranaz ⁊ disperdidit eos. Et dedit erugini fruct⁹ eoꝝ: et labores eoꝝ locuste. Et occidit in grandine vineas eoꝝ: et moros eoꝝ in pruina. Et tradidit grandini iumenta eoꝝ: ⁊ possessionē eoꝝ igni. Misit in eos iraz indignatōnis sue: indig̃tionem et iram ⁊ tribulatōez: immissiones p angelos malos. Viā fecit semite ire sue: non pepcit a morte aīaꝝ eoꝝ: et iumenta eoꝝ in morte cōclusit. Et pcussit omne p̄mogenitū in terra egipti: primicias omis laboris eoꝝ in tabnaculis chaz. Et abstulit sicut oues pplm suū: ⁊ pduxit eos tanq̄ gregem in deserto. Et deduxit eos in spe et nō timuerūt: ⁊ inimicos eoꝝ operuit mare. Et induxit eos in montē sc̄tificatōnis sue: montē quē acq̄siuit dextera eius. Et eiecit a facie eoꝝ gentes: et sorte diuisit eis terram. funiculo distributōis. Et habitare fecit in tabernaculis eoꝝ: tribꝫ israel. Et tēptauerūt ⁊ exacerbauerūt deū excelsū: ⁊ testimonia ei⁹ ñ custodierūt. Et auerterūt se et ñ suauerūt pactū: quēadmodū pres eoꝝ conuersi sunt in arcū prauū. In iram pcitauerunt eū in collibꝫ suis: ⁊ in sculptilibꝫ suis ad emulatōem eū puocauerūt. Audiuit de⁹ et spreuit: et ad nihilū redegit valde israel. Et repulit tabernaculū syro: tabernaculū suū vbi habitauit in hoīb. Et tradidit in captiuitatē virtutē eoꝝ: ⁊ pulcritudinem eoꝝ in man⁹ inimici. Et cōclusit in gladio pplm suū: ⁊ hereditatē suaz spreuit. Juuenes eoꝝ comedit ignis: et vgines eoꝝ non sunt lamentate. Sacerdotes eoꝝ in gladio ceciderunt et vidue eoꝝ non plorabantur. Et excitatus est tanq̄ dormiens dñs: tanq̄ potens crapulatus a vino. Et pcussit inimicos suos in posteriora: opprobrium sempiternum dedit illis. Et repulit tabernaculum ioseph: ⁊ tribum effrem non elegit.

Sed elegit tribū iuda: montem syon quez dilexit. Et edificauit sicut vnicornium sanctificium suum: in terra quam fundauit in secula. Et elegit dauid seruum suum: et sustulit eum de gregibus ouium: depost fetantes accepit eū. Pascere iacob seruum suum: et israhel hereditatem suam. Et pauit eos in innocencia cordis sui: et ī intellectibus manuum suaꝝ deduxit eos.

lxxviij

Psalmus asaph.

Deus venerunt gentes in hereditatem tuam: polluerunt templū sanctum tuum: posuerunt hierusalez in pomorum custodiam. Posuerunt morticina seruorum tuorum escas volatilibus celi: carnes sanctorum tuorum bestijs terre. Effuderunt sanguinem ipsorum tanq̄ aquam in circuitu hierusalem: et non erat qui sepeliret. Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio et illusio hijs q̄ in circuitu nostro sunt. Usquequo domine irasceris in finem: accendet̄ velut ignis zelus tuus? Effunde iraz tuam in gentes q̄ te non nouerunt: ⁊ in regna q̄ nomen tuum non inuocauerunt. Quia comederunt iacob: et locum eius desolauerūt. Ne memineris iniq̄tatum nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordie tue: quia pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos deus salutaris noster: et propter gloriam nominis tui domine libera nos. Et propicius esto peccatis nostris propter nomen tuum: ne forte dicant in gentibꝫ vbi est deus eorum. Et innotescant in nationibꝫ coram oculis nostris: vltio sanguinis seruorum suoꝝ q̄ effusus est. Introeat in conspectu tuo: gemit⁹ compeditoꝝ. Secundū magnitudinem brachij tui: posside filios mortificatorum. Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eoꝝ: improperium ipsorum quod exprobrauerunt tibi domine. Nos autem populus tuus et oues pascue tue: confitebimur tibi in seculum. In generatione et generationem: annunciabim⁹ laudem tuam.

In finez pro hijs q̄ commutabunt̄ psalmus assiriorum testimonium asaph.

lxxix

Qui regis israhel intende: qui deducis velut ouem ioseph. Qui sedis super cherubin manifestare: coraz ephraim beniamin. et manasse. Excita potentiam tuaz ⁊ veni: vt saluos facias nos. Deus conuerte nos: ⁊ oñde faciem tuam ⁊ salui erim⁹. Domine deus virtutū: quousq̄ irasceris super orōnem serui tui? Cibabis nos pane lacrimaꝝ: et potū dabis nobis in lacrimis in mensura. Posuisti nos ī contradictōnem vicinis nostris: ⁊ inimici nostri subsannauer̄t nos. Deus virtutum conuerte nos: ⁊ oñde faciem tuam et salui erim⁹. Vineam de egipto transtulisti: eiecisti gentes et plantasti eam. Dux itineris fuisti in conspectu ei⁹: et plantasti radices eius et impleuit terrā. Aꝑuit montes vmbra ei⁹: et arbusta ei⁹ cedros dei. Extendit palmites suas vsq̄ ad mare: ⁊ vsq̄ ad flumen ꝓpagines ei⁹. Et q̄d destruxisti maceriam ei⁹: ⁊ vindemiant eam omnes q̄ pretergrediunt̄ viam. Ext̄minauit eā aper de silua: ⁊ singl̄aris ferus depast⁹ est eaz. De⁹ virtutū conuertere: respice de celo et vide et visita vineam istam. Et perfice eam quā plantauit dextera tua: et super filiū quem confirmasti tibi. Incensa igni et suffossa: ab increpatōe vult⁹ tui peribūt. Fiat man⁹ tua super viꝝ dextere tue: et super filiū homīs quem ꝯfirmasti tibi. Et non discedim⁹ a te: viuificabis nos ⁊ nomen tuum inuocabim⁹. Dñe de⁹ virtutū cōuerte nos: et oñde faciem tuaz ⁊ salui erim⁹.

In finem pro torcularibꝫ psalmus ipsi asaph quinta sabbati.

lxxx

Exultate deo adiutori nostro: iubilate deo iacob. Sumite psalmum et date tympanum: psalterium iocūdum cū cythara. Bucinate in neomenia tuba: in insigni die solennitatis vestre. Quia preceptum in israhel est: et iudiciū deo iacob. Testimoniū in ioseph posuit illud: cū exiret de terra egipti līguam quam ñ nouerat audiuit. Diuertit ab oneribꝫ dorsum ei⁹: man⁹ ei⁹ in cophino seruierūt. In tribulatione inuocasti me et liberaui te: exaudiui te in abscondito tēpestatis: ꝓbaui te apud

aquaz contradictionis. Audi populus meus et contestaboꝛ te: israhel si audieris me non erit in te deus recens: neq; adorabis deum alienum. Ego enī sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egipti: dilata os tuum et implebo illud. Et non audiuit populus meus vocem meam: et israhel non intendit mihi. Et dimisi eos secunduz desideria coꝛdis eoꝛum: ibunt in adinuentionibus suis. Si populus meus audisset me: israhel si in vijs meis ambulasset. Pro nihilo foꝛsitan inimicos eoꝛum humiliassem: et super tribulantes eos misissem manum meam. Inimici domini mentiti sunt ei: et erit tempus eoꝛum in secula. Et cibauit illos ex adipe frumenti: et de petra melle saturauit eos.

¶ Psalmus asaph. lxxxi

Deus stetit in synagoga deoꝛum: in medio autem deus dijudicat. Usquequo iudicatis iniquitatem: et facies peccatoꝛum sumitis. Judicate egeno et pupillo: humilem et pauperem iustificate. Eripite pauperē: et egenum de manu peccatoꝛis liberate. Nescierunt neq; intellexerunt in tenebris ambulant: mouebunt omnia fundamenta terre. Ego dixi dij estis: et filij excelsi omnes. Vos autem sicut homines moꝛiemini: et sicut vnus de principib cadetis. Surge deus iudica terram: quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

¶ Canticum psalmi asaph. lxxxii

Deus quis similis erit tibi: ne taceas neq; compescaris deus. Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui oderunt te extulerunt caput. Super populum tuū malignauerūt consiliū: cogitauerūt aduersus sanctos tuos. Dixerunt venite et disperiam⁹ eos de gente: et nō memoꝛet nomen isrl' vltra. Qm̄ cogitauerūt vnanimiter: simul aduersū te testamentū deposuerūt tabernacula ydumeoꝝ et ysmahelite. Moab et aggareni. gebal et amon et amalech: alienigene cū habitantib tyꝛuz. Etenim assur venit cū illis: facti sunt in adiutoꝛiū filijs loth. Fac illis sicut madiaz et sysare: sicut iabin in toꝛrente cysoꝛ. Disperierūt in endoꝛ: facti sunt vt sterc⁹ tre. Pone principes eoꝝ sicut oreb et zeb: et zebee et salmana. Omnes pncipes eoꝝ: q̄ dixerūt hereditate possideam⁹ sctuariū dei. Deꝰ meus pone illos vt rotaz: et sicut stipulam añ faciē venti. Sicut ignis q̄ comburit siluā: et sicut flāma ꝓburens montes. Ita pseq̄ris illos in tempestate tua: et in ira tua turbabis eos. Imple facies eoꝝ ignomia: et q̄rent nomen tuū dne. Erubescant et ꝓturbent in seculū seculi: et confūdant et peant. Et cognoscant quia nomē tibi dns: tu solus altissim⁹ super omnem terraz.

¶ In finem pro toꝛcularibus filijs chore ps. lxxxiii

Quam dilecta tabernacula tua dne virtutū: concupiscit et defecit aīa mea in atria dni. Coꝛ meū et caro mea: exultauerūt in deū viuū. Etenim passer inuenit sibi domū: et turtur nidum vbi reponat pullos suos. Altaria tua dne virtutū: rex me⁹ et deꝰ me⁹. Beati q̄ habitant in domo tua dne: in secula scl'oꝝ laudabūt te. Beat⁹ vir cui⁹ est auxiliū abs te: ascensiones in coꝛde suo disposuit in valle lacrimarū: in loco quē posuit. Etenim benedictionem dabit legislatoꝛ: ibūt de virtute in virtute: videbit deꝰ deoꝝ in syon. Dne deus virtutū exaudi oratones meaz: auribus pcipe deus iacob. Protectoꝛ nr̄ aspice deus: et respice in faciem xpi tui. Quia melioꝛ est dies vna in atrijs tuis: sup milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magisq̄ habitare in tabernaculis peccatoꝝ. Quia misericoꝛdiam et veritatem diligit deus: gratiam et gloriaz dabit dns. Non priuabit bonis eos q̄ ambulant in innocentia: dne virtutū beatus homo q̄ sperat in te.

¶ In finem filijs chore. lxxxiiii

Benedixisti dne terram tuaz: auertisti captiuitatē iacob. Remisisti iniquitatē plebis tue: operuisti omnia peccata eoꝝ. Mitigasti omnem iram tuam: auertisti ab ira indignatonis tue. Conuerte nos deus salutaris noster: et auerte iram tuam a nobis. Nunquid in eternum irascēris nobis: aut extendes iram tuam a generatione in generationem:

De⁹ tu cõuersus viuificabis nos: et plebs tua letabit in te. Ostende nobis dñe misericordiam tuam: et salutare tuũ da nobis. Audiaz qd loquat in me dñs deus: qm̃ loquet pacem in plebem suaz. Et super sanctos suo: est in eos q̃ conuertunt ad cor. Uerumtamẽ prope timentes eum salutare ipsius: vt inhabitet gloria in terra nostra. Misericordia et veritas obuiauerunt sibi: iustitia⁊ pax osculate sunt. Veritas de terra orta ẽ: ⁊ iustitia de celo prospexit. Etem̃ dñs dabit benignitatẽ: et terra nostra dabit fructum suũ. Justitia ante eum ambulabit: et ponet in via gressus suos.

lxxxv

Oratio dauid.

Inclina domine aurem tuam et exaudi me: qm̃ inops et pauper sum ego: Custodi animam meam qm̃ sanctus sum: saluum fac seruum tuũ deus meus sperantem in te. Miserere mei dñe qm̃ ad te clamaui tota die: letifica animaz serui tui qm̃ ad te dñe animam meaz leuaui. Qm̃ tu dñe suauis ⁊ mitis: ⁊ multe misericordie omnibꝫ inuocantibꝫ te. Auribꝫ percipe dñe orationem meam: et intende voci deprecatõnis mee. In die tribulatõis mee clamaui ad te: quia exaudisti me. Nõ est similis tui in dijs dñe: et non est ꝑm opera tua. Omnes gentes quascunq; fecisti venient et adorabunt coram te dñe: ⁊ glorificabunt nomen tuum. Qm̃ magnus es tu et faciens mirabilia: tu es deus solus. Deduc me dñe in via tua: et ingrediar in veritate tua: letet cor meum vt timeat nomen tuum. Confitebor tibi dñe deus meus in toto corde meo: ⁊ glorificabo nomen tuum ineternũ. Quia misericordia tua magna est super me: et eruisti animam meam ex inferno inferiori. Deus iniq̃ insurrexerunt super me: et synagoga potentiũ quesierũt animam meam: et non ꝓposuerũt te in conspectu suo. Et tu dñe deus miserator et misericors: paciens et multe miscõie et verax. Respice in me et miserere mei: da imperiũ tuum puero tuo: et saluũ fac filium ancille tue. Fac mecũ signum in bono vt videant q̃ oderunt me et ꝯfundant: qm̃ tu dñe adiuuisti me et consolatus es me.

Psalm⁹ cantici filijs chore.

lxxxvi

Fundamenta eius in montibꝫ sanctis: diligit dñs portas syon super omnia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ⁊ babilonis: scientium me. Ecce alienigene et tyrus ⁊ ꝓplus ethiopum: hij fuerunt illic. Nunqd syon dicet homo: et homo nat⁹ est in ea: et ipse fundauit eam altissim⁹. Dñs narrabit in scripturis ꝓpl'or⁊ principum: horꝫ q̃ fuerunt in ea. Sicut letantium omniũ: habitatio est in te.

Canticum psalmi filijs chore in finem pro melech ad rñdendũ intellect⁹ heman ezraite.

lxxxvii

Domine deus salutis mee: in die clamaui et nocte coram te. Intret in conspectu tuo oratio mea: inclina aurem tuam ad ꝓcem meaz. Quia repleta est malis aia mea: et vita mea in inferno approp̃qbit. Estimat⁹ sum cũ descẽdentibꝫ in lacum: factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quor non est memor ampli⁹: et ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerũt me in lacu inferiori: in tenebrosis et in vmbra mortis. Super me confirmat⁹ est furor tuus: ⁊ omnes fluctus tuos induxisti sup me. Longe fecisti notos meos a me: posuerũt me abominationem sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerunt pre inopia. Clamaui ad te domine: tota die expandi ad te man⁹ meas. Nunquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt et confitebunt tibi? Nunqd narrabit aliqs in sepulcro misericordiaz tuã: ⁊ veritatẽ tuã ĩ pditõez? Nunquid cognoscent in tenebris mirabilia tua: ⁊ iustitia tua in terra obliuionis? Et ego ad te domine clamaui: et mane oratio mea preueniet te. Ut qd domine repellis oratõnem meam: auertis faciem tuam a me? Pauper sum ego et in laboribꝫ a iuuentute mea: exaltat⁹ aũ humiliat⁹ sum et conturbat⁹. In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbauerũt me. Circũdederũt me sicut aqua tota die: circũdederũt me simul. Elongasti a me amicum ⁊ proximũ: et notos meos a miseria.

¶ Intellectus etham ezrahelite. lxxxviij

Misericordias domī: ineternū cantabo. In generatōne ⁊ generatōez: annūciabo veritatem tuam in ore meo. Qm̄ dixisti ineternū: miscdia edificabiť in celis: preparabiť veritas tua in eis. Disposui testamentū electis meis: iurani dauid ſuo meo vsq; ineternū prepabo semen tuū. Et edificabo in generatōne ⁊ generatōez: sedem tuaz. Confitebunť celi mirabilia tua dñe: etem̄ veritatē tuam in ecclesia sanctoꝝ. Qm̄ quis ī nubibo equabiť dño: similis erit deo in filijs dei. Deus qui glorificať in consilio sanctoꝝ: magn⁹ et ť̄ribilis super omnes q̄ in circuitu ei⁹ sunt. Dñe deus virtutū quis similis tibi: potēs es dñe: et veritas tua in cricuitu tuo. Tu dñaris potestati maris: motū ať fluctuum ei⁹ tu mitigas. Et humiliasti sicut vulneratuz supbū: in brachio virtutis tue dispsisti inimicos tuos. Tui sunt celi ⁊ tua est terra: orbem terre et plenitudinē ei⁹ tu fūdasti: aq̄lonem et mare tu creasti. Thabor et hermon in noīe tuo exultabūt: tuū brachiū cum potentia. Sfirmeť man⁹ tua ⁊ exaltet dextera tua: iusticia ⁊ iudiciū prepatio sedis tue. Misericordia et veritas precedent faciem tuaz: beatus ꝑp̄lus q̄ scit iubilatōem. Dñe in lumine vult⁹ tui ambulabunt: et in noīe tuo exultabūt tota die: et in iusticia tua exaltabuntur. Qm̄ gloria virtutis eoꝝ tu es: ⁊ ī beneplacito tuo exaltabiť cornu nostꝝ. Quia dñi est assumptō nostra: et sancti israhel regis nostri. Tunc locutus es in visione sanctis tuis: et dixisti posui adiutoriū in potēte: ⁊ exaltaui electū de plebe mea. Inueni dauid seruum meum: oleo sancto meo vnxi eū. Man⁹ em̄ mea auxiliabiť ei: et brachiū meū confirmabit eū. Nihil proficiet inimic⁹ in eo: ⁊ filius iniq̄tatis nō apponet nocere ei. Et cōcidam a facie ipsi⁹ inimicos ei⁹: et odientes eos in fugam conuertam. Et veritas mea ⁊ misericordia mea cū ipso: et in noīe meo exaltabiť cornu ei⁹. Et ponaz in mari manū eius: et in fluminibo dexteraz ei⁹. Ipse inuocabit me pater me⁹ es tu: de⁹ me⁹ et suscept⁹ salutis mee. Et ego p̄ōgenitū ponaz illū: excelsum pre regibo terre. Ineternū seruabo illi misdiam meaz: et testamentum meum fidele ipsi. Et ponam in seculum seculi semen ei⁹: et tronum ei⁹ sicut dies celi. Si ať dereliq̄rint filij eius legem meam: et in iudicijs meis non ambulauerint. Si iusticias meas ꝑphanauerint: et mandata mea non custodierint. Visitabo ī virga iniq̄tates eoꝝ: ⁊ in verberibo pecca ta eoꝝ. Misericordiaz ať meaz non dispergam ab eo: neq; nocebo in veritate mea. Neq; ꝑphanabo testamentū meum: ⁊ q̄ procedūt de labijs meis non faciaz irrita. Semel iurani in sancto meo si dauid mētiar: semen ei⁹ ineternū manebit. Et thron⁹ ei⁹ sicut sol in conspectu meo: ⁊ sicut luna p̄fecta ineternū: et testis in celo fidelis. Tu vero repulisti et despexisti: distulisti xp̄m tuū. Auertisti testamentū serui tui: ꝑphanasti in terra sc̄tuariū ei⁹. Destruxisti oēs sepes eius: posuisti firmamentū ei⁹ formidinem. Diripuerunt eū omnes transeūtes viam: fact⁹ est opprobriū vicinis suis. Exaltasti dexteraz deꝑmētiū eū: letificasti oēs ī̄imicos ei⁹. Auertisti adiutoriū gladij ei⁹: et non es auxiliat⁹ ei in bello. Destruxisti eū ab emundatōne: ⁊ sedez ei⁹ in terra collisisti. Minorasti dies tp̄is ei⁹: ꝑfudisti eū confusione. Usq;quo dñe auertis in finez: exardescet sicut ignis ira tua? Memorare q̄ mea substantia: nunq̄d em̄ vane ꝯstituisti omnes filios hoīm? Quis est homo q̄ viuet et non videbit mortem: eruet animam suā de manu inferi? Ubi sunt misericordie tue antique dñe: sicut iurasti dauid in veritate tua? Memor esto dñe opprobrij seruorum tuoꝝ: qd̄ continui in sinu meo m̄taꝝ gētium. Qd̄ exprobrauerūt inimici tui dñe: qd̄ exprobrauerunt ꝯmutatōem cristi tui. Benedictus dñs ineternū: fiat fiat.

¶ Oratio moysi hominis dei. lxxxix

Domine refugium factus es nobis: a generatione in generatōem. Priusq; montes fierent aut formaret terra ⁊ orbis: a seculo ⁊ in seculū tu es de⁹. Ne auertas hoīem in humilitatē: et dixisti conuertimī filij hoīm. Qm̄ mille anni ante oculos tuos: tanq̄ dies hesterna q̄ pertrijt. Et custodia in noctē: que pro nihilo habentur eorum anni erunt. Mane sicut herba transeat: mane floreat et transeat: vespere decidat induret et arescat. Quia

defecimus in ira tua: et in furore tuo turbati sumus. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: seculum nostrum in illuminatione vultus tui. Quoniam omnes dies nostri defecerunt: et in ira tua defecimus. Anni nostri sicut aranea meditabuntur: dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni. Si autez in potentatibus octoginta anni: et amplius eorum labor et dolor. Quoniam superuenit mansuetudo: et corripiemur. Quis nouit potestatem ire tue: et pre timore tuo iram tuam dinumerare? Dexteraz tuam sic notaz fac: z eruditos cordis i sapientia. Conuertere domine vsquequo: z deprecabilis esto super seruos tuos. Repleti sum? mane misericordia tua: et exultauimus et delectati sumus in omnib? diebz nostris. Letati sum? pro diebz quibz nos humiliasti: annis quibz vidim? mala. Respice in seruos tuos et in opera tua: et dirige filios eoz. Et sit splendor domini dei nostri super nos: z opera manuũ nostraz dirige super nos: et opus manuũ nostraz dirige.

xc

¶ Laus cantici ipsi dauid.

Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectione dei celi cõmorabit. Dicet domino susceptor meus es tu et refugiũ meum deus me?: sperabo in eum. Quoniaz ipse liberabit me de laqueo venantiũ: et a verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub pennis ei? sperabis. Scuto circũdabit te veritas ei?: nõ timebis a timore nocturno. A sagitta volante in die: a negotiõ perambulante in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadent a latere tuo mille: et decem milia a dextris tuis: ad te aũ non appropinq̃bit. Verumtñ oculis tuis considerabis: z retributionẽ peccatoz videbis. Quoniaz tu es domine spes mea: altissimũ posuisti refugiũ tuum. Non accedet ad te malũ: et flagellũ non appropinq̃bit tabernaculo tuo. Quoniam angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in omnib? vijs tuis. In manib? portabũt te: ne forte offendas ad lapidem pedez tuũ. Super aspidem et basiliscũ ambulabis: et conculcabis leonẽ et draconem. Quoniam in me speraut liberabo eũ: protegam eũ: quoniaz cognouit nomen meũ. Clamauit ad me? ego exaudiaz eũ: cum ipso sum in tribulatiõne: eripiam eũ et glorificabo eũ. Longitudine diez? replebo eũ: et ostendam illi salutare meũ.

xcj

¶ Psalm? cantici in die sabbati.

Bonũ est confiteri domino: et psallere nomini tuo altissime. Ad annũciandum mane misericordiam tuam: et veritatem tuam per noctem. In decacordo psalterio: cũ cantico i cythara. Quia delectasti me domine in factura tua: et in operib? manuũ tuaz exultabo. Quã magnificata sũt opera tua domine: nimis profunde facte sunt cogitatiõnes tue. Vir insipiens non cognoscet: et stult? non intelliget hec. Cũ exorti fuerint peccatores sicut fenũ: et apparuerint omnes q̃ operanť iniq̃tatez. Vt intereant in seculũ seculi: tu aũt altissim? ineternũ domine. Qm̃ ecce ĩimici tui domine: qm̃ ecce inimici tui peribunt: et dispergenť omnes q̃ operanť iniq̃tatez. Et exaltabiť sicut vnicornis cornu meũ: et senectus mea in misericordia vberi. Et despexit oculus me? inimicos meos: et insurgentib? in me malignantib? audiet auris mea. Just? vt palma florebit: sicut cedrus libani multiplicabiť. Plantati in domo dñi: in atrijs dom? dei nostri florebũt. Adhuc mltiplicabunť in senecta vberi: et benepacientes erunt et annuncient. Qm̃ rectus dñs deus noster: et non est iniquitas in eo.

xcij

¶ Laus cantici dauid in die ante sabbatũ quando fundata est terra.

Dominus regnauit decorem indut? est: indutus est domin? fortitudinem et precinxit se. Etenim firmauit orbem terre: q̃ non cõmouebiť. Parata sedes tua ex tunc: a seculo tu es. Eleuauerunt flumina domine: eleuauerunt flumina vocem suam. Eleuauerunt flumina fluctus suos: a vocib? aquarum multaz. Mirabiles elatiõnes maris: mirabilis in altis domin?. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: domũ tuaz decet sanctitudo dñe in longitudine diez?.

¶ Psalm? dauid quarta sabbati.

Deus vltionum dominus: deus vltionum libere egit. Exaltare qui iudicas terram: redde retributionem superbis. Vsquequo peccatores domine: vsquequo peccatores gloriabunt? Effabunt et loquent iniqtatem: loquent omnes q operant iniusticiam? Populum tuu domine humiliauerunt: et hereditate tuam vexauerunt. Viduam et aduenam interfecerunt: et pupillos occiderut. Et dixerunt non videbit dominus: nec intelliget deus iacob. Intelligite insipientes in populo: et stulte aliquando sapite. Qui plantauit aurem non audiet: aut q finxit oculu non considerat. Qui corripit gentes no arguet: q docet hominem scientiam. Dominus scit cogitationes hominu: quoniaz vane sunt. Beatus homo quem tu erudieris dne: et de lege tua docueris eu. Et mitiges ei a diebo malis: donec fodiat peccatori fouea. Quia non repellet dns plebem suam: et hereditatem suam non derelinqt. Quoadusqz iusticia conuertat in iudiciu: et qui iuxta illam? omnes q recto sunt corde. Quis consurget mihi aduersus malignantes: aut quis stabit mecu aduersus operantes iniquitatem? Nisi quia domin? adiuuit me: paulomin? habitasset in infer no anima mea. Si dicebaz motus est pes me?: misericordia tua dne adiuuabat me. Secundu multitudinem dolorz meorz in corde meo: consolationes tue letificauerut animam meam. Nunqd adheret tibi sedes iniqtatis: q fingis laborez in precepto. Captabunt in animaz iusti: et sanguine innocentem condemnabunt. Et factus est mihi dns in refugiu: et deus meus in adiutoriu spei mei. Et reddet illis iniquitatez ipsorz. et in malicia eorz disperdet eos: disperdet illos dns deus noster.

Laus cantici ipsi dauid. xcvij

ad matutinā

Venite exultem? domino: iubilem? deo salutari nostro. Preoccupem? faciem eius in confessione: et in psalmis iubilem? ei. Quoniaz deus magn? domin?: et rex magn? super omnes deos. Quia in manu ei? sunt omnes fines terre: et altitudines montium ipsius sunt. Qm ipsius est mare et ipse fecit illud: et siccam manus eius formauerunt. Venite adoremus et procidamus et ploremus ante dominu qui fecit nos: quia ipse est de? noster. Et nos populus pascue eius: et oues manus eius. Hodie si vocem eius audieritis: nolite obdurare corda vestra. Sicut in irritatone: sm diem temptatonis in deserto. Vbi temptauerunt me patres vestri: probauerunt et viderunt opera mea. Quadraginta annis offensus fui generatoni illi: et dixi semper errant corde. Et isti non cognouerunt vias meas: vt iuraui in ira mea si introibunt in requiem meam.

Psalmus dauid quando dom? edificabat post captiuitatem. xcviij

Cantate domino canticum nouu: cantate domino omnis terra. Cantate dño et benedicite nomini ei?: annuciate de die in diem salutare ei?. Annuciate inter gentes gloriam eius: in omnib populis mirabilia eius. Qm magnus dns et laudabilis nimis: terribilis est sup omnes deos. Qm omnes dij gentiu demonia: dns autez celos fecit. Confessio z pulcritudo in conspectu ei?: sanctimonia et magnificentia in sanctificatoe ei?. Afferte dño patrie gentiu: afferte dño gloriaz z honore: afferte dño gloriaz nomi ei?. Tollite hostias z itroite in atria ei?: adorate dnm in atrio sancto ei?. Comoueat a facie eius vniuersa terra: dicite in gentib qr dns regnauit. Etem correxit orbe terre q non comouebit: iudicabit pplos in eqtate. Letentur celi et exultet terra: comoueat mare et plenitudo ei?: gaudebunt campi z oia que in eis sunt. Tuc exultabut oia ligna siluarum a facie dni quia venit: qm venit iudicare terra. Judicabit orbem terre in eqtate: et populos in veritate sua.

Psalm? dauid quando terra eius restituta est ei. xcviij

Dominus regnauit exultet terra: letent insule multe. Nubes et caligo in circuitu eius: iusticia et iudiciu correctio sedis ei?. Ignis a ipsu precedet: et inflamabit in circuitu inimicos

eius. Illuxerunt fulgura eius orbi terre: vidit et commota est terra. Montes sicut cera fluxerunt a facie domini: a facie domini omnis terra. Annunciauerunt celi iusticiam eius: et viderunt omnes populi gloriaz eius. Confundant̃ omnes qui adorant sculptilia: ⁊ qui gloriantur in simulacris suis. Adorate eum omnes angeli ei⁹: audiuit ⁊ letata est syon. Et exultauerunt filie iude: propt̃ iudicia tua domine. Quoniam tu dominus altissimus super omnez terraz: nimis exaltatus es super omnes deos. Qui diligitis dominum odite malum: custodit dominus animas sanctorum suorũ: de manu peccatoris liberabit eos. Lux orta est iusto: et rectis corde letitia. Letamini iusti in domino: et confitemini memorie sanctificationis eius.

¶ Psalm⁹ dauid prophete.

Cantate domino canticum nouum: quia mirabilia fecit. Saluauit sibi dextera eius: ⁊ brachium sanctum eius. Notum fecit domin⁹ salutare suum: in conspectu gentium reuelauit iusticiaz suam. Recordatus est misericordie sue: et veritatis sue domui israhel. Viderunt omnes termini nos terre salutare: dei nostri. Jubilate domino omnis terra: cantate et exultate et psallite. Psallite domino in cythara ⁊ voce psalmi: in tubis ductilibus et voce tube cornee. Jubilate in conspectu regis domini: moueatur mare et plenitudo eius: orbis terrarum et qui habitant in eo. Flumina plaudent manu simul: montes exultabunt a conspectu domini: quoniam venit iudicare terram. Judicabit orbem terrarum in iusticia: et populos in equitate.

¶ Psalmus dauid prophete.

Dominus regnauit irascantur populi: qui sedit super cherubin moueatur terra. Dominus in syon magnus: et excelsus super omnes populos. Confitean̄t nomini tuo magno quoniam terribile et sanctum est: et honor regis iudicium diligit. Tu parasti directiones: iudicium et iusticiam in iacob tu fecisti. Exaltate dominum deum nostrum: ⁊ adorate scabellum pedum eius quoniam sanctum est. Moyses et aaron in sacerdotibus eius: et samuel inter eos q̃ inuocant nomen eius. Inuocabant dominũ et ipse exaudiebat eos: in columna nubis loquebatur ad eos. Custodiebant testimonia eius: ⁊ preceptum quod dedit illis. Domine deus noster tu exaudiebas eos: de⁹ tu propitius fuisti eis: et vlciscens in omnes adinuentiones eorum. Exaltate dominum deum nostrum: ⁊ adorate in monte sancto eius: qm̃ sanctus dominus deus noster.

¶ Psalmus in confessione.

Jubilate domino omnis terra: seruite domino in leticia. Introite ĩ conspectu ei⁹: in exultatõne. Scitote quoniam dominus ipse est deus: ipse fecit nos et non ipsi nos. Populus eius ⁊ oues pascue eius introite portas eius in confessione: atria eius in ymnis confitemini illi. Laudate nomen eius quoniam suauis est dominus: in eternum misericordia ei⁹: ⁊ vsq; in generationem et generatõnem veritas eius.

¶ Psalmus ipsi dauid prophete.

Misericordiam ⁊ iudicium cantabo tibi domine: psallam et intelligam in via immaculata quando venies ad me. Perambulabam in innocentia cordis mei: in medio domus mee. Nõ proponebam ante oculos meos rem iniustaz: facientes preuaricationes odiui. Non adhesit mihi cor prauum: declinantem a me malignum non cognoscebaz. Detrahẽtem secreto proxio suo: hunc persequebar. Superbo oculo ⁊ insatiabili corde: cum hoc non edebam. Oculi mei ad fideles terre. vt sederant mecum: ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Non habitabit in medio domus mee qui facit superbiam: q̃ loquitur iniqua non direxit in conspectu oculorum meorum. In matutino interficiebam omnes peccatores terre: vt disperderez de ciuitate domini omnes operantes

iniquitatem.

¶ Oratio pauperis cum anxiaretur et coram domino effundit precem suam.

Domine exaudi orationem meam: ⁊ clamor meus ad te veniat. Non auertas faciem tuam a me: in quacunq; die tribulor inclina ad me aurez tuam. In quacūq; die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerūt sicut fum⁹ dies mei: et ossa mea sicut cremiū aruerūt. Percussus sum vt fenum ⁊ aruit cor meū: quia oblitus sum comedere panem meum. A voce gemit⁹ mei: adhesit os meum carni mee. Similis factus sum pellicano solitudinis: fact⁹ sum sicut nocticorax in domicilio. Eligilaui: et fact⁹ sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei: et q̄ laudabāt me aduersum me iurabant. Quia cinerem tanq̄ panem manducabam: et poculum meū cum fletu miscebam. A facie ire indignatōnis tue: quia eleuans allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerūt: et ego sicut fenum arui. Tu autem domine in eternū permanes: ⁊ memoriale tuum in generatōnez ⁊ generatōez. Tu exurgens misereberis syon: quia tempus miserendi ei⁹ quia venit tempus. Qm̄ placuerūt seruis tuis lapides ei⁹: et terre ei⁹ miserebunt̄. Et timebunt gentes nomen tuum domine: et omnes reges terre gloriam tuam. Quia edificauit dñs syon: et videbit̄ in gloria sua. Respexit in orationem humiliū: et non sprevit precem eoz. Scribant̄ hec in generatione altera: et populus q̄ creabit̄ laudabit dominum. Quia prospexit de excelso sancto suo: dñs de celo in terraz aspexit. Vt audiret gemitus compeditoz: vt solueret filios interemptoz. Vt annūcient in syon nomen domini: et laudem ei⁹ in hierusalem. In conueniendo pp̄los in vnum: et reges vt seruiant domino. Respondit ei in via virtutis sue: paucitatem diez meoz nuncia mihi. Ne reuoces me in dimidio diez meoz in generatōne et generatōnem anni tui. Initio tu domine terram fūdasti: ⁊ opera manuū tuaz sunt celi. Ipsi peribūt tu autem permanes: et omnes sicut vestimentū veterascent. Et sicut opertoriū mutabis eos et mutabuntur: tu autem idem ipse es: et anni tui non deficient. Filij seruorum tuorum habitabunt et semen eoz in seculum dirigetur.

¶ Psalmus ipsi dauid.

Benedic anima mea domino: ⁊ omnia que intra me sunt nomini sancto eius. Benedic anima mea domino: ⁊ noli obliuiscī omnes retributōnes eius. Qui propiciatur omnib⁹ iniq̄tatib⁹ tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat te in misericordia et miseratōnib⁹. Qui replet in bonis desiderium tuum: renouabit̄ vt aquile iuuent⁹ tua. Faciens misericordias dominus: et iudicium omnib⁹ iniuriam pacientib⁹. Notas fecit vias suas moysi: filijs israhel volūtates suas. Miserator et misericors domin⁹: longanimis et multum misericors. Non in perpetuum irascetur: neq; in eternum cōminabit̄. Non secundum peccata nostra fecit nobis: neq; secundum iniq̄tates nostras retribuit nobis. Quoniam secundum altitudinem celi a terra: corroborauit misericordiaz suam super timentes se. Quantū distat ort⁹ ab occidente: longe fecit a nobis iniq̄tates nostras. Quomodo miseret̄ pater filioz misert⁹ est domin⁹ timentib⁹ se: qm̄ ipse cognouit figmentum nostz. Recordat⁹ est quoniam puluis sum⁹: homo sicut fenum dies ei⁹: tanq̄ flos agri sic efflorebit. Quoniaz spirit⁹ pertransibit in illo et non subsistet: et non cognoscet amplius locum suū. Misericordia autem domini ab eterno et vsq; in eternum: super timentes eum. Et iusticia illius in filios filioz: hijs q̄ seruant testamentū eius. Et memores sunt mandatoz ipsius: ad faciendum ea. Dominus in celo parauit sedem suam: et regnum ipsius omnibus dominabit̄. Benedicite domino omnes angeli ei⁹ potentes virtute: facientes verbū illi⁹ ad audiendaz vocem sermonū eius. Benedicite dño omnes virtutes ei⁹: ministri ei⁹ q̄ facitis voluntatem ei⁹. Benedicite domino omnia opera eius: in omni loco dñationes eius: benedic anima mea domino.

¶ Psalmus ipsi dauid.

cm Benedic anima mea domino: domine deus meus magnificatus es vehementer. Confessionem et decorez induisti: amictus lumine sicut vestimẽto. Extendens celum sicut pellem: qui tegis aquis superiora eius. Qui ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas super pennas ventorum. Qui facis angelos tuos spiritꝰ: et ministros tuos ignem vrentem. Qui fũdasti terram super stabilitatem suam: non inclinabitur in seculum seculi. Abissus sicut vestimentum amictus eius: super mõtes stabunt aque. Ab increpatõne tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. Ascendunt montes et descendunt campi: in locum quem fundasti eis. Terminum posuisti quem non transgredientur: neq conuertentur operire terraz. Qui emittis fontes in conuallibus: inter medium mõtium pertransibunt aque. Portabunt omnes bestie agri: expectabunt onagri in siti sua. Super ea volucres celi habitabunt: de medio petrarum dabũt voces. Rigans montes de superioribus suis: de fructu operum tuorum satiabiꝫ terra. Producens fenum iumentis: et herbam seruituti hominum. Et educas panem de terra: et vinum letificet cor hominis. Et exhilaret faciem in oleo: et panis cor hominis confirmet. Saturabunꝫ ligna campi et cedri libani quas plantauit: illic passeres nidificabunt. Herodij domꝰ dux est eorum: montes excelsi ceruis: petra refugium herinacijs. Fecit lunam in tempore: sol cognouit occasum suum. Posuisti tenebras et facta est nox: in ipsa pertransibũt omnes bestie silue. Catuli leonũ rugientes vt rapiant: et querant a deo escam sibi. Ortus est sol et congregati sunt: et in cubilibꝫ suis collocabunꝫ. Exibit homo ad opus suum: et ad operationem suam vsq ad vesperam. Quã magnificata sunt opera tua domine: omnia in sapientia fecisti: impleta est terra possessione tua. Hoc mare magnum et spacioſum manibus: illic reptilia quorum non est numerus. Animalia pusilla cum magnis: illic naues pertransibunt. Draco iste quem formasti ad illudendũ ei: omnia a te expectant vt des illis escam in tempore. Dante te illis colligẽt: aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate. Auertente autez te faciem turbabuntur: auferes spiritum eorum et deficient: et in puluerem suum reuertentur. Emitte spiritum tuum et creabuntur: et renouabis faciem terre Sit gloria domini in seculũ: letabiꝫ domin' in operibus suis. Qui respicit terram et facit eam tremere: q tangit montes et fumigant. Cantabo domino in vita mea: psallam deo meo q̃diu sũ. Jocundum sit ei eloquium meum: ego vero delectabor in domino. Deficient peccatores a terra et iniq ita vt non sint: benedic anima mea domino.

cm Alleluia.

Confitemini domino et inuocate nomen eius: annũciate inter gentes opera eius. Cantate ei et psallite ei: narrate omnia mirabilia eius: laudamini in nomine sancto eius. Letet cor querentium dominum: queritez dñm confirmamini: q̃rite faciem eius semper. Mementote mirabiliũ eiꝰ q̃ fecit: prodigia eiꝰ et iudicia oris eiꝰ. Semen abraham serui eiꝰ: filij iacob electi eiꝰ. Ipse dominꝰ deus noster: in vniuersa terra iudicia eiꝰ. Memor fuit in seculũ testamenti sui: verbi qd mandauit in mille generatõnes. Qd disposuit ad abraham: et iuramẽti sui ad ysaac. Et statuit illd iacob in preceptũ: et israhel in testamentũ eternũ. Dicens tibi dabo terraz chanaan: funiculũ hereditatis vestre. Cũ essent numero breui: pauciſſimi et incole eiꝰ. Et ptransierũt de gente in gentem: et de regno ad plm altez. Non reliqt hominẽ nocere eis: et corripuit pro eis reges. Nolite tangẽ cristos meos: et in prophetis meis nolite malignari. Et vocauit famẽ sup terraz: et omne firmamentũ panis ptriuit. Misit ante eos vir: in seruũ venundatus est ioseph. Humiliauerũt in compedibꝰ pedes eiꝰ: ferz pertransijt animam eiꝰ donec veniret verbũ eiꝰ. Eloquiũ domini inflamauit eũ: misit rex et soluit eum: princeps populoz et dimisit eũ. Constituit eũ dñm domꝰ sue: et pncipem oĩs possessionis sue. Vt erudiret principes eiꝰ sicut semetipm: et senes eiꝰ prudentiam doceret. Et intuit

ísrahel in egiptum: et iacob accola fuit in terra cham. Et auxit populum suum vehementer: et firmauit eum super inimicos eius. Conuertit cor eoꝝ vt odirent populum eius: et dolū facerent in seruos eiꝰ. Misit moyſen seruū suum: aaron quem elegit ipsum. Posuit in eis verba signorum suoꝝ ⁊ prodigioꝝ: in terra cham. Misit tenebras et obscurauit: et non exacerbauit ſmones suos. Conuertit aq̄s eoꝝ in sanguinem: ⁊ occidit pisces eoꝝ. Et dedit terra eorum ranas: in penetrabilibꝫ regum ipsorum. Dixit et venit cynomia et sciniphes: in omnibus finibus eorum. Posuit pluuias eorum grandinem: ignem comburentem in terra ipsoꝝ. Et percussit vineas eoꝝ et ficulneas eoꝝ: et contriuit lignum finium eorum. Dixit ⁊ venit locusta ⁊ brucus: cuius non erat numerus. Et comedit omne fenum in terra eoꝝ: et comedit omnem fructum terre eoꝝ. Et percussit omne primogenitū in terra eorum: primicias omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum argento et auro: et non erat in tribubꝫ eorum infirmus. Letata est egiptꝰ in profectione eorum: quia incubuit timor eorum super eos. Expandit nubem in protectionem eorum: et ignem vt luceret eis per noctem. Pecierunt et venit coturnix: ⁊ pane celi saturauit eos. Dirupit petram ⁊ fluxerunt aque: abierunt in sicco flumina. Qm̄ memor fuit verbi sancti sui: quod habuit ad abraham puerum suum. Et eduxit populum suum in exultatione: ⁊ electos suos in letitia. Et dedit illis regiones gentium: et labores populorum possederunt. Vt custodiant iustificationes eius: et legem eiꝰ requirant.

Alleluia alleluia.

CONfitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Quis loquet potentias domini: auditas faciet omnes laudes eius? Beati qui custodiunt iudicium: ⁊ faciūt iusticiam in omni tempore. Memento nostri domine in beneplacito ꝑpli tui: visita nos in salutari tuo. Ad videndū in bonitate electorum tuorum: ad letandum in letitia gentis tue: vt lauderis cū hereditate tua. Peccauimꝰ cum patribꝫ nostris: iniuste egimus iniquitatem fecimus. Patres nostri in egipto non intellexerūt mirabilia tua: non fuerūt memores multitudinis misericordie tue. Et irritauerūt ascendentes in mare: mare rubꝝ. Et saluauit eos propter nomen suū: vt notam faceret potentiaz suam. Et increpuit mare rubꝝ ⁊ exiccatū est: et deduxit eos in abissis sicut in deserto. Et saluauit eos de manu odientium: et redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulantes eos: vnꝰ ex eis ñ remansit. Et crediderunt verbis eiꝰ: ⁊ laudauerūt laudem eiꝰ. Cito fecerūt obliti sūt operū eius: non sustinuerūt consilium eiꝰ. Et concupierunt concupiscentiam in deserto: et temptauerūt deum in inaq̄so. Et dedit eis petitōem ipsoꝝ: et misit saturitatem in animas eorum. Et irritauerūt moyſen in castris: aaron sanctum domini. Operta est terra et deglutiuit dathan: ⁊ operuit super congregatōnem abyron. Et exarsit ignis in synagoga eorum: flamma combussit peccatores. Et fecerūt vitulum in oreb: et adorauerūt sculptile. Et mutauerūt gloriam suam in similitudinem vituli comedentis fenū. Obliti sunt deum qui saluauit eos: qui fecit magnalia in egipto mirabilia in terra cham: terribilia in mari rubro. Et dixit vt disperderet eos: si non moyſes electus eiꝰ stetisset in confractōne in conspectu eiꝰ. Et auerteret iram eiꝰ ne disperderet eos: et pro nihilo habuerūt terram desiderabilem. Non crediderūt verbo eius: ⁊ murmurauerūt in tabernaculis suis: non exaudierunt vocem domini. Et eleuauit manū suam super eos: vt prosterneret eos in deserto. Et vt deiceret semen eoꝝ in nationibus: et dispergeret eos in regionibꝫ. Et iniciati sunt beelphegor: et comederunt sacrificia mortuoꝝ. Et irritauerunt eū in adinuentionibꝫ suis: et multiplicata est in eis ruina. Et stetit phinees et placauit: ⁊ cessauit q̄ssatio. Et reputatū est ei in iusticiam: in generatione ⁊ generatōnem vsq̄ in sempiternū. Phares. Et irritauerūt eū ad aquas ꝯtradictōis: ⁊ vexatus est moyſes propter eos: quia exacerbauerūt spiritū eius. Et distinxit in labijs suis: non disperdiderūt gentes quas dixit

dominus deus illis. Et comixti sunt inter gentes: ⁊ didicerunt opera eorum et seruierunt sculptilibus eorum: et factum est illis in scandalum: et immolauerunt filios suos et filias suas: demonijs. Et effuderūt sanguinem innocentez: sanguinem filioꝝ suorum et filiarum suarum: quas sacrificauerunt sculptilibus chanaan. Et interfecta est terra in sanguinibus: et contaminata est in operibus eoꝝ: et fornicati sunt in adinuentionibus suis. Et iratus est furore dominus in populum suum: et abominatus est hereditatem suaz. Et tradidit eos in manus gentium: et dominati sunt eorum qui oderunt eos. Et tribulauerunt eos inimici eorum: et humiliati sunt sub manibus eoꝝ: sepe liberauit eos. Ipsi autem exacerbauerunt eum in consilio suo: ⁊ humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et vidit cum tribularentur: ⁊ audiuit orationem eoꝝ. Et memor fuit testamenti sui: et penituit eum secundum multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in misericordias: in conspectu omnium qui ceperant eos. Saluos fac nos domine deus noster et congrega nos de nationibus. Vt confiteamur nomini sancto tuo: et gloriemur in laude tua. Benedictus domin⁹ deus israel a seculo et vsqꝫ in seculum: ⁊ dicet omnis populus fiat fiat.

C-vj

Alleluia. alleluia.

Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Dicant qui redempti sunt a domino: quos redemit de manu inimici: de regionibus congregauit eos. A solis ortu et occasu: ab aquilone et mari. Errauerūt in solitudine in inaquoso: viam ciuitatis habitaculi non inuenerunt. Esurientes et sicientes: anima eorum in ipsis defecit. Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: et de necessitatibus eorum eripuit eos. Et deduxit eos in viam rectaz: vt irent ad ciuitatem habitatōnis. Confiteantur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominū. Quia saciauit aīam inanem: et aīam esurientē saciauit bonis. Sedentes in tenebris ⁊ vmbra mortis: vinctos in mendicitate et ferro. Quia exacerbauerūt eloquia dei: ⁊ psilium altissimi irritauerunt. Et humiliatum est in laboribus cor eoꝝ: infirmati sunt nec fuit q̄ adiuuaret. Et clamauerunt ad dñm cū tribularent̄: et de necessitatibus eoꝝ liberauit eos. Et eduxit eos de tenebris ⁊ vmbra mortis: et vincula eoꝝ dirupit. Confiteantur domīo misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominū. Quia contriuit portas ereas: ⁊ vectes ferreos cōfregit. Suscepit eos de via iniquitatis eoꝝ: propter iniusticias enim suas humiliati sunt. Omnem escam abominata est anima eoꝝ: et appropinquauerunt vsqꝫ ad portas mortis. Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur: et de necessitatibus eoꝝ liberauit eos. Misit verbum suū et sanauit eos: et eripuit eos de interitōnibus eoꝝ. Confiteantur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominuz. Et sacrificent sacrificiū laudis: et annūcient opera ei⁹ in exultatione. Qui descendūt mare in nauib: faciētes operatōnem in aq̄s multis. Ipsi viderunt opera dñi: et mirabilia eius in profundo. Dixit et stetit spiritus procelle: et exaltati sunt fluctus ei⁹. Ascendūt vsqꝫ ad celos et descēdunt vsqꝫ ad abissos: anima eoꝝ in malis tabescebat. Turbati sūt et moti sunt sicut ebri⁹: ⁊ omnis sapientia eoꝝ deuorata est. Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur: ⁊ de necessitatibus eorum eduxit eos. Et statuit procellam eius in auram: ⁊ siluerūt fluctus ei⁹. Et letati sunt quia siluerūt: et deduxit eos in portum voluntatis eoꝝ. Cōfiteant̄ domino misericordie ei⁹: et mirabilia ei⁹ filijs hominum. Et exaltent eum in ecclesia plebis: et in kathedra seniorum laudent eū. Posuit flumina in desertū: et exitus aquaꝝ in sitim. Terram fructiferā in salsuginem: a malicia inhabitantiū in ea. Posuit desertū in stagna aquaꝝ: ⁊ terrā sine aqua in exitus aquarum. Et collocauit illic esurientes: ⁊ constituerūt ciuitatē habitatōis. Et seminauerūt agros ⁊ plātauerunt vineas: et fecerunt fructū natiuitatis. Et benedixit eis ⁊ multiplicati sūt nimis: ⁊ iumēta eoꝝ ñ minorauit. Et pauci facti sūt: ⁊ vexati sunt a tribulatōne malorū ⁊ dolore. Effusa est ptentō sup̄ pīcipes:

et errare fecit eos in inuio ⁊ nō in via. Et adiuuit pauperē de inopia: et posuit sicut oues familias. Videbunt recti et letabūt: ⁊ omīs iniquitas oppilabit os suuz. Quis sapiens ⁊ custodiet hec: ⁊ intelliget miseri cordias domini? Alleluia.

¶ Canticum psalmi ipsi dauid.

PAratum cor meū deus paratū cor meū: cantabo ⁊ psallam in gloria mea. Exurge psalteriū ⁊ cithara: exurgam diluculo. Confitebor tibi in populis domine: ⁊ psallaz tibi in natōnibus. Quia magna sup celos misericordia tua: ⁊ vsqz ad nubes veritas tua. Exaltare super celos deus: ⁊ sup omēz terrā gloria tua: vt liberentur dilecti tui. Saluuz fac dextera tua et exaudi me: deus locutus est in sancto suo. Exultabo ⁊ diuidā sichimaz: et conualle tabernaculoz dimetiar. Meus est galaad ⁊ meus est manasses: ⁊ ephraim susceptō capitis mei. Juda rex meus: moab lebes spei mee. In ydumeam extendā calciamentū meum: mihi alienigene amici facti sunt. Quis deducet me in ciuitatem munitaz: quis deducet me vsqz in ydumeā? Nōne tu deus qui repulisti nos: et non exibis deus in virtutibz nostris? Da nobis auxilium de tribulatōe: quia vana salus hominis. In deo faciemus virtutē: ⁊ ipse ad nihilum deducet inimicos nostros.

¶ In finem psalmus dauid.

ad terminum

DEus laudem meam ne tacueris: qz os peccatoris et os dolosi sup me apertum est. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa: ⁊ sermonibus odij circūdederunt me ⁊ expugnauerunt me gratis. Pro eo vt me diligerent detrahebant mihi: ego autem orabam. Et posuerūt aduersum me mala p bonis: ⁊ odium p dilectōe mea. Constitue sup eum peccatorez: ⁊ diabolus stet a dextris eius. Cuz iudicat exeat condemnatus: et oracō eius fiat in peccatū. Fiant dies eius pauci: ⁊ episcopatuz eius accipiat alter. Fiant filij eius orphani: ⁊ vxor eius vidua. Nutantes transferētur filij eius ⁊ mendicent: eiciant de habitationibz suis. Scrutet fenerator omnem substanciam eius: ⁊ diripiant alieni labores eius. Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius. Fiant nati eius in interitum: in generatōne una deleatur nomen eius. In memoriam redeat iniquitas patrum eius in ꝯspectu domini: ⁊ peccatum matris eius non deleatur. Fiant ꝯtra dominum semper. et dispereat de terra memoria eorum: eo q non est recordat⁹ facere misericordiaz. Et persecutus est hominem inopem ⁊ mendicum: ⁊ cōpunctuz corde mortificare. Et dilexit maledictōnez ⁊ veniet ei: ⁊ noluit benedictōnez ⁊ elongabitur ab eo. Et induit maledictōnez sicut vestimentum: ⁊ intrauit sicut aqua in interiora eius: ⁊ sicut oleū in ossibz eius. Fiat ei sicut vestimentuz quo operitur: et sicut zona qua semp precingitur. Hoc opus eorū qui detrahunt mihi apud dominum: et qui loquūtur mala aduersus aīam meaz. Et tu domine fac mecū propter nomē tuum: quia suauis est misericordia tua. Libera me quia egenus ⁊ pauper ego sum: et cor meum conturbatum est intra me. Sicut vmbra cū declinat ablatus sū: et excussus sū sicut locuste. Genua mea infirmata sunt a ieiunio: ⁊ caro mea īmutata ē propter oleū. Et ego factus sū obprobrium illis: viderunt me et mouerunt capita sua. Adiuua me domine deus meus: saluū me fac propter misericordiam tuā. Et sciant quia manus tua hec: ⁊ tu domīe fecisti eā. Maledicent illi et tu benedices: qui insurgūt in me confundantur: seruus autē tu⁹ letabitur. Induantur qui detrahunt mihi pudore: ⁊ operiant sicut diploide confusione sua. Confitebor domine nimis in ore meo: et ī medio multoz laudabo eū. Quia astitit a dextris pauperis: vt saluā faceret a persequentibus animam meam.

¶ Psalmus dauid.

DIxit dominꝰ domino meo: sede a dextris meis. Donec ponaz inimicos tuos: scabelluz pedum tuorum. Virgam virtutis tue emittet dominꝰ ex sion: domīare in medio inimicoruz tuorum. Tecū prīcipium in die virtutis tue: in splendoribꝰ

sanctoꝝ ex vtero ante luciferum genui te. Jurauit dominus ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos ineternū secūdū ordinē melchisedech. Dominus a dextris tuis: confregit in die ire sue reges. Judicabit in nationibus implebit ruinas: conquassabit capita in terra multoꝝ. De torrente in via bibet: ꝓpterea exaltabit caput.

℣ Alleluia.

Confitebor tibi domine in toto corde meo: in consilio iustorum ⁊ cōgregatōne. Magna opera domini: exquisita in oēs voluntates eius. Confessio ⁊ magnificēcia op⁹ ei⁹: ⁊ iusticia ei⁹ manet in seculū seculi. Memoriam fecit mirabiliū suoꝝ misericors ⁊ miserator domin⁹: escā dedit timentibꝰ se. Memor erit in seculū testamenti sui: virtutem opm suoꝝ annūciabit ꝑplo suo. Ut det illis hereditatem gētiū: opa manuū eius veritas ⁊ iudiciū. Fidelia oīa mādata eius: ꝓfirmata in seculū seculi: facta in veritate ⁊ equitate. Redēptōem misit dñs ꝑplo suo: mandauit ineternū testamentum suū. Sanctū ⁊ terribile nomen eius: initium sapientie timor domini. Intellectus bonus oīb⁹ facientibꝰ eū: laudatō ei⁹ manet in seculum seculi.

℣ Alleluia. In reuersiōe aggei ⁊ zacharie.

Beatus vir q̄ timet dominum: in mādatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen eius: generatō rectoꝝ benedicetur. Gloria ⁊ diuicie in domo eius: ⁊ iusticia eius manet in seculū seculi. Exortū est in tenebris lumen rectis: misericors ⁊ miserator ⁊ iustus. Jocundus homo qui miseretur ⁊ comodat: disponit sermones suos in iudicō: quia ineternū non ꝓmouebiť. In memoria eterna erit iust⁹: ab auditiōe mala nō timebit. Paratū cor eius sperare in domino: confirmatum est cor eius: non commouebitur donec despici at inimicos suos. Dispersit dedit pauperibus iusticia eius manet in seculum seculi: cornu eius exaltabitur in gloria. Peccator videbit ⁊ irascetur: dentibus suis fremet ⁊ tabescet: desiderium peccatorum peribit.

℣ Alleluia. alleluia.

℣ Laudate pueri dominum: laudate nomen domini. Sit nomen domini benedictum: ex hoc nūc et vsqꝫ in seculum. A solis ortu vsqꝫ ad occasuꝫ: laudabile nomen domini. Excelsus super oēs gentes dominus: ⁊ super celos gloria eius. Quis sicut dominus deus noster: qui in altis habitat ⁊ humilia respicit in celo et in terra: Suscitans a terra inopem: ⁊ de stercore erigens pauperem. Ut collocet eū cū principibus: cum principibus populi sui. Qui habitare facit sterilem in domo: matrem filiorū letantem.

℣ Alleluia. alleluia.

In exitu israel de egipto: domus iacob de populo barbaro. Facta est iudea sanctificatō eius: israel potestas eius. Mare vidit ⁊ fugit: iordanis cōuersus est retrorsuꝫ. Montes exultauerūt vt arietes: et colles sicut agni ouiū. Quid est tibi mare q̄ fugisti: et tu iordanis quia conuersus es retrorsum: Montes exultastis sicut arietes: ⁊ colles sicut agni ouiū. A facie domini mota est terra: a facie dei iacob. Qui conuertit petram in stagna aquarum: ⁊ rupem in fontes aquarum. Nō nobis domine non nobis: sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua ⁊ veritate tua: nequando dicant gētes vbi est deus eorum. Deus autem noster in celo: omnia quecunqꝫ voluit fecit. Simulacra gentium argentum ⁊ aurū: opera manuū hominuꝫ. Os habent ⁊ non loquentur: oculos habent et non videbunt. Aures habent ⁊ non audient: nares habēt ⁊ nō odorabunt. Manus habent et non palpabūt: pedes habent ⁊ non ambulabunt: non clamabunt in gutture suo. Similes illis fiāt q̄ faciūt ea: ⁊ oīes qui confidūt in eis. Domus israel sperauit in dño: adiutor eoꝝ ⁊ ꝓtector eoꝝ est. Domus aaron sperauit in domīo: adiutor eoꝝ ⁊ ꝓtector eoꝝ est. Qui timēt dñm sperauerūt in dño: adiutor eoꝝ et ꝓtector eoꝝ ē. Dñs memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui israel: benedixit domui aaron. Benedixit oīb⁹ qui timent dominū: pusillis cū maioribus. Adiciat dominus super vos: sup vos ⁊ sup filios vestros. Benedicti vos a domino: q̄ fecit celū ⁊ terrā. Celū celi dño: terrā aūt dedit filijs hominū. Nō mortui laudabunt

te domine: neq; omnes q descendūt in infernū. Sed nos qui viuim⁹ benedicim⁹ domino: ex hoc nunc q vsq; in seculum.

℣ Alleluia. alleluia. ℭ xiij

Dilexi: quoniā exaudiet dñs vocez oratōnis mee. Quia inclinauit aurē suam mihi: q ī diebꝫ meis inuocabo. Circūdederunt me dolores mortis: et pricula inferni inuenerunt me. Tribulatōz q dolorē iueni: q nomē dñi inuocaui. O domine libera aiaz meā: misericors dñs q iust⁹: q de⁹ noster miserebit. Custodiēs paruulos dñs: humiliatus sū q liberauit me. Cō uertere aīa mea in requiem tuā: quia dñs benefecit tibi. Quia eripuit aīaz meam de morte: oculos meos a lacrimis: pedes meos a lapsu. Placebo domino in regione viuorum.

℣ Alleluia. alleluia. ℭ xv

Credidi propter qd locut⁹ sū: ego aūt humiliatus sū nimis. Ego dixi in excessu meo: omis homo mēdax. Quid retribuaz dño: p omnibꝫ que retribuit mihi. Calicē salutaris accipiaz: et nomen dñi inuocabo. Vota mea dño reddā corā omi populo eius: pciosa in cōspectu dñi mors sanctoꝝ ei⁹. O dñe quia ego seruus tuus: ego seruus tuus q fili⁹ ancille tue. Dirrupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiā laudis: q nomen dñi inuocabo. Vota mea dño reddaz ī pspectu omis populi eius:: in atrijs domus domini in medio tui hierusalem.

℣ Alleluia. alleluia. ℭ xvj

Laudate dominū omes gentes: laudate eum omes populi. Quoniam confirmata est sup nos misericordia ei⁹: q veritas domini manet ineternū.

℣ Alleluia. alleluia. ℭ xvij

Confitemini dño quoniā bonus: q niam in seculū misericordia eius. Dicat nūc israel quoniaz bon⁹: q niā in seculū misericordia eius. Dicat nūc domus aaron: quoniā in seculū misericordia eius. Dicant nūc qui timent dominū: q niam in seculū misericordia eius. De tribulatōe inuocaui dñm: q exaudiuit me in latitudīe dominus. Dñs mihi adiutor: nō timebo quid faciat mihi homo. Dominus mihi adiutor: q ego despiciā inimicos meos. Bonū est confidere in domino: q̄ pfidere in homine. Bonū est sperare in dño: q̄ sperare ī principibꝫ. Omes gentes circuierūt me: q in noīe dñi quia vltus sū in eos. Circūdantes circūdederūt me: q in nomīe dñi quia vltus sum in eos. Circūdederunt me sicut apes: et exarserunt sicut ignis in spinis: q in noīe dñi quia vltus sum ī eos. Impulsus euersus sū vt caderez: q dñs suscepit me. Fortitudo mea et laus mea domin⁹: q factus est mihi ī salutē. Vox exultatōnis q salutis: in tabernaculis iustoꝝ. Dextera dñi fecit virtutē: dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutē. Non moriar sed viuā: q narrabo opa dñi. Castigans castigauit me dominus: q morti non tradidit me. Aperite mihi portas iusticie: ingressus in eas cōfitebor dño: hec porta dñi iusti intrabūt ī eā. Confitebor tibi q̄niaz exaudisti me: q factus es mihi in salutē. Lapidē quē reprobauerūt edificantes: hic factus est in caput anguli. A dño factum est istud q est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quā fecit dñs: exultem⁹ q letemur in ea. O domine saluū me fac: o domine bene psperare: benedictus qui veīt in noīe dñi. Benedixim⁹ vobis de domo domini: deus dominus q illuxit nobis. Cōstituite diē solennē in pdensis: vsq; ad cornu altaris. Deus meus es tu q pfitebor tibi: deus meus es tu q exaltabo te. Confitebor tibi qm̄ exaudisti me: q factus es mihi in salutē. Confitemini dño quoniā bon⁹: quoniaz in seculū misericordia eius.

℣ Alleluia. alleluia. Aleph. ℭ xviij

Beati immaculati ī via: qui ambulant ī lege domini. Beati qui scrutant testimonia eius: in toto corde exquirunt eū. Nō em̄ qui operātur iniquitatē: in vijs ei⁹ ambulauerūt. Tu mandasti: mandata tua custodire nimis. Vtinaz dirigatur vie mee: ad custodiēdas iustificatōes tuas Tunc nō pfundar: cum pspexero in omnibꝫ mandatis tuis. Confitebor tibi in directōe cordis: in eoq; didici iudicia iusticie tue. Justificatōes tuas custodiā: nō me derelinq̄s vsqueq̄q. Beth.

In quo corrigit adolescentior viam suā: ī custodiēdo ſmones tuos. In toto corde meo exq̄siui te: ne ſpellas me a mandatis tuis. In corde meo abscōdi eloq̄a tua: vt ñ peccē tibi. Bñdict⁹ es

domine: doce me iustificationes tuas. In labijs meis: pnũciaui omnia iudicia oris tui. In via testimonioꝝ tuoꝝ delectat⁹ sũ: sic in omnib⁹ diuicijs. In mãdatis tuis exercebor: & considerabo vias tuas. In iustificationib⁹ tuis meditabor: nõ obliuiscar sermones tuos. ℣ Gimel.

REtribue seruo tuo: viuifica me et custodiam sermones tuos. Reuela oculos meos: & considerabo mirabilia ɔ̃ lege tua. Incola ego sũ in terra: non abscondas a me mandata tua. Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas: in omni tẽpore. Increpasti superbos: maledicti q̃ declinant a mãdatis tuis. Aufer a me obprobriũ & pcẽptũ: quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederũt principes & aduersus me loquebant̃: seruus aũt tu⁹ exercebat̃ in iustificationib⁹ tuis. Nã & testimonia tua meditatio mea est: & pcilium meũ iustificationes tue. ℣ Deleth.

ADhesit pauimento anima mea: viuifica me scd̃m verbum tuũ. Vias meas enũciaui & exaudisti me: doce me iustificationes tuas. Viam iustificationum tuarũ instrue me: & exercebor ĩ mirabilib⁹ tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: pfirma me in verbis tuis. Viã iniq̃tatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Viã veritatis elegi: iudicia tua nõ sũ oblitus. Adhesi testimonijs tuis domine: noli me pfundere. Viam mandatoꝝ tuoꝝ cucurri: cum dilatasti cor meum. ℣ He.

LEgem pone mihi domine viam iustificationũ tuarũ: & exquirã eã sẽper. Da mihi intellectum & scrutabor legẽ tuã: & custodiã illam in toto corde meo. Deduc me in semita mandatorum tuoꝝ: quia ipsam volui. Inclina cor meum in testimonia tua: & nõ in auariciã. Auerte oculos meos ne videãt vanitatẽ: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloq̃um tuum: in timore tuo. Amputa obprobrium meũ q̃ suspicatus sum: qr iudicia tua iocũda. Ecce concupiui mandata tua: in eq̃tate tua viuifica me. ℣ Vau.

ET veniat sup me misericordia tua domine: salutare tuum scd̃m eloq̃um tuũ. Et respondebo exprobrãtib⁹ mihi verbũ: qr speraui ĩ sermonib⁹ tuis. Et ne auferas ɔ̃ ore meo verbum veritatis vsquequaq̃: quia in iudicijs tuis supsperaui. Et custodiam legem tuam semp: ĩ seculũ & in seculum seculi. Et ambulabã in latitudine: quia mandata tua exquisiui. Et loquebar ĩ testimonijs tuis in ꝓspectu regũ: & nõ pfundebar. Et meditabar: in mãdatis tuis que dilexi. Et leuaui man⁹ meas ad mãdata tua que dilexi: et exercebor in iustificationib⁹ tuis. ℣ Zay.

MEmor esto verbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti. Hec me consolata est in humilitate mea: quia eloquium tuum viuificauit me. Superbi inique agebant vsquequaq̃: a lege autem tua non declinaui. Memor fui iudicioꝝ tuoꝝ a seculo domine: & cõsolatus sum. Defectõ tenuit me: ꝑ peccatoribus derelinquẽtib⁹ legem tuã. Cantabiles mihi erãt iustificationes tue: in loco peregrinatõis mee. Memor fui noctẽ nominis tui domine: et custodiui legem tuam. Hec facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisiui. ℣ Heth.

PORcio mea domine: dixi custodire legem tuam. Deprecatus sũ faciem tuam in toto corde meo: miserere mei scd̃m eloquiũ tuum. Cogitaui vias meas: & pverti pedes meos ĩ testimonia tua. Paratus sum et nõ sũ turbatus: vt custodiã mandata tua. Funes peccatorum circũplexi sunt me: & legem tuam nõ sum oblitus. Media nocte surgebã ad cõfitẽdũ tibi: super iudicia iustificationis tue. Particeps ego sum omniũ timentiũ te: et custodientiũ mãdata tua. Misericordia tua domine plena est terra: iustificationes tuas doce me. ℣ Theth.

BOnitatem fecisti cũ seruo tuo domine: secundum verbum tuum. Bonitatem & disciplinam & sciencia doce me: quia in mandatis tuis credidi. Priusq̃ humiliarer ego deliqui: propterea eloquiũ tuũ custodiui. Bon⁹ es tu: & ĩ bonitate tua doce me iustificationes tuas. Multiplicata ẽ sup me iniq̃tas superboꝝ: ego aũt ĩ toto corde meo scrutabor mãdata tua. Coagulatũ ẽ sic lac cor eoꝝ: ego vero legem

tuam meditatus sū. Bonū mihi qz humiliasti me: vt discaz iustificatões tuas. Bonū mihi lex oris tui: sup milia auri z argēti.

Joth.

Manus tue dñe fecerunt me z plasmauerūt me: da mihi intellectum vt discam mādata tua. Qui timēt te videbūt me z letabunt: qz in verba tua supsperaui. Cognoui dñe qui equitas iudicia tua: z ī veritate tua humiliasti me. Fiat misericordia tua vt consoletur me: secū dū eloquiū tuum seruo tuo. Veniāt mihi miserationes tue z viuaz: qz lex tua meditacio mea est. Cōfundant superbi quia iniuste iniquitatē fecerūt in me: ego autē exercebor ī mādatis tuis. Cōuertāt mihi timētes te: z qui nouerūt testimonia tua. Fiat cor meū immaculatū ī iustificatōibz tuis: vt nō confundar.

Caleph.

Defecit in salutare tuū aīa mea: z ī verbū tuū supsperaui. Defecerūt oculi mei in eloquiuz tuuz: dicentes quando consolaberis me. Quia factus sū sicut vter in pruina: iustificatões tuas nō sū oblitus. Quot sūt dies serui tui: qñ facies de persequentibz me iudiciū. Narraverūt mihi iniqui fabulatōnes: sed non vt lex tua. Omnia mandata tua veritas: iniq persecuti sūt me adiuua me. Paulominus psumauerūt me in terra: ego autē nō dereliqui mandata tua. Secūdū misericordiā tuaz viuifica me: z custodiā testimonia oris tui.

Lamech.

In eternuz dñe: verbū tuū pmanet in celo. In generatōne et generatōnem veritas tua: fundasti terram z permanet. Ordinatōe tua pseverat dies: qm̄ oia seruiūt tibi. Nisi q lex tua meditatō mea est: tūc forte perissem in humilitate mea. In eternū nō obliuiscar iustificatōnes tuas: quia in ipsis viuificasti me. Tu? sū ego saluū me fac: quoniā iustificatōnes tuas exquisiui. Me expectauerūt peccatores vt perderent me: testimonia tua intellexi. Omnis cōsumatōnis vidi finem: latuz mandatum tuum nimis.

Mem.

Quomodo dilexi legē tuā dñe: tota die meditatō mea est. Super inimicos meos prudentem me fecisti mādato tuo: quia ineternū mihi est. Sup omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatō mea est. Super senes intellexi: quia mādata tua quesiui. Ab omni via mala phibui pedes meos: vt custodiā verba tua. A iudicijs tuis nō declīaui: qa tu legē posuisti mihi. Quā dulcia faucib? meis eloquia tua: sup mel ori meo. A mādatis tuis ītellexi: propterea odiui omnez viam iniquitatis.

Nun.

Lucerna pedibz meis verbuz tuuz: et lumen semitis meis. Juraui: et statui custodire iudicia iusticie tue. Humiliatus sum vsquequaq: domine viuifica me secundum verbum tuum. Voluntaria oris mei beneplacita fac dñe: z iudicia tua doce me. Anima mea in manibus meis semper: et legem tuam nō sū oblitus. Posuerunt peccatores laqueum mihi: et de mandatis tuis nō erraui. Hereditate acquisiui testimonia tua ineternum: qa exultatō cordis mei sūt. Inclinaui cor meū ad faciendas iustificatōnes tuas ineternū: ppter retributōnez.

Samech.

Iniquos odio habui: z legem tuaz dilexi. Adiutor z susceptor me? es tu: z in verbū tuum supersperaui. Declinate a me maligni: z scrutabor mandata dei mei. Suscipe me scdm eloquium tuum z viuam: z nō confundas me ab expectatōne mea. Adiuua me z saluus ero: z meditabor in iustificatōnibz tuis semper. Sprevisti omnes descendētes a iudicijs tuis: quia iniusta cogitatō eorum. Prevaricantes reputaui omnes peccatores terre: ideo dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudicijs ei tuis timui.

Ayn.

Feci iudiciū z iusticiam: nō tradas me calumniātibz me. Suscipe seruū tuū in bonū: nō calūnient̄ me superbi. Oculi mei defecerūt ī salutare tuum: et in eloquiū iusticie tue. Fac cuz seruo tuo secundū misericordiaz tuam: z iustificatōnes tuas doce me. Seruus tu? suz

ego: da mihi intellectū vt sciaz testimonia tua. Tempus faciendi domīe: dissipauerūt legem tuam. Ideo dilexi mādata tua: sup aurū et thopazion. Proptera ad omīa mā data tua dirigebar: omnem viaz iniquam odio habui. ℣ Phe.

Mirabilia testimonia tua dñe: ideo scrutata est ea anīa mea. Declara tō sermonum tuoꝝ illuminat: et ītellectū dat puulis. Os meū apui et attraxi spiritū: qz mādata tua desiderabā. Aspice ī me et miserere mei: scdm iudiciū diligen tiū nomen tuū. Gressus meos dirige scdm eloquiū tuū: et nō dñet mei oīs iiusticia. Redime me a calūnijs hoīm: vt custodiaz mādata tua. Faciē tuā illumīa sup seruū tuū: et doce me iustificatōnes tuas. Exitus aquarū deduxerūt oculi mei: qz nō custo dierūt legem tuam. ℣ Sade.

Iustus es dñe: et rectū iudiciuz tu um. Mandasti iusticiā testimonia tua: et veritatē tuam nimis. Tabe scere me fecit zelus meus: quia obliti sūt verba tua inimici mei. Ignitū eloqum tu um vehemēter: et seruus tu⁹ dilexit illud. Adolescentulus sum ego et contempt⁹: iu stificatōnes tuas non sū oblitus. Iusticia tua iusticia ieternū: et lex tua veritas. Tri bulatō et angustia iuenerūt me: mandata tua meditatō mea est. Equitas testimonia tua ineternū: intellectum da mihi et viuā. ℣ Coph.

Clamaui in toto corde exaudi me domine: iustificatōnes tuas requi rā. Clamaui ad te et saluū me fac: vt custodiaz mandata tua. Preueni ī ma turitate et clamaui: in verba tua supspe raui. Preuenert oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloqa tua. Vocem meā audi scdm misericordiā tuaz domine: et scdm iu diciū tuū viuifica me. Appropinquerūt p sequentes me iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt. Prope es tu domīe: et oēs vie tue veritas. Initio cognoui d testimo nijs tuis: quia ineternū fundasti ea. ℣ Res.

Vide humilitatez meaz et eripe me: quia legem tuaz non sum oblitus. Judica iudiciū meū et redime me: propter eloquium tuū viuifica me. Longe a peccatoribz salus: quia iustificatōnes tu as non exquisierūt. Misericordie tue mul te domine: scdm iudiciū tuuz viuifica me. Multi qui persequunt me et tribulāt me: a testimonijs tuis nō declinaui. Vidi pua ricantes et tabescebā: quia eloquia tua nō custodierūt. Vide qm mādata tua dilexi: dñe in misericordia tua viuifica me. Prin cipiuz verboꝝ tuoꝝ veritas: ineternū oīa iudicia iusticie tue. ℣ Sin.

Principes persecuti sūt me gratis: et a verbis tuis formidauit coz meū. Letaboz ego super eloquia tua: si cut qui inuenit spolia multa. Iniquitatez odio habui et abominatus sum: legem aūt tuam dilexi. Septies in die laudez dixi ti bi: sup iudicia iusticie tue. Pax multa dili gentibz legē tuā: et non est illis scandaluz. Expectabam salutare tuū domine: et man data tua dilexi. Custodiuit anima mea te stimonia tua: et dilexit ea vehemēter. Ser uaui mandata tua et testimonia tua: quia oēs vie mee in conspectu tuo. ℣ Thau.

Appropinquet deprecatō mea in cō spectu tuo domine: iuxta eloquiū tuum da mihi intellectum. Intret postulatō mea in conspectu tuo: scdm elo quiū tuū eripe me. Eructabunt labia mea ymnū: cum docueris me iustificatōnes tu as. Pronūciabit lingua mea eloquiuz tu um: quia omnia mādata tua equitas. Fi at manus tua vt saluet me: qm mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū domīe: et lex tua meditatō mea est. Viuet anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuua bunt me. Erraui sicut ouis que perijt: qre seruū tuum quia mādata tua non suz ob litus. ℣ Alleluia.

℣ Canticum graduum. ℈ xix

Ad dominum cum tribularer cla maui: et exaudiuit me. Domine libera aīaz meā a labijs iniqs: et a līgua dolola. Quid detur tibi aut qd appona tur tibi: ad līguā dolosā: Sagitte potētis

acutæ cũ carbonib⁹ desolatorijs. Heu mihi quia incolatus meꝰ plongatus est: habitaui cũ habitãtibus cedar: multũ ĩcola fuit aĩa mea. Cũ hijs qui oderũt pacem erã pacus: cum loquebar illis impugnabant me gratis. ℭ xix

¶ Canticum graduum.

Leuaui oculos meos ĩ montes: vnde veniet auxiliũ mihi. Auxilium meum a domino: qui fecit celuꝫ et terrã. Non det in cõmotiõnem pedum tuũ: neqꝫ dormitet qui custodit te. Ecce nõ dormitabit neqꝫ dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te: dominus protectio tua super manũ dexteram tuã. Per diẽ sol nõ uret te: neqꝫ luna per noctem. Domin⁹ custodit te ab omni malo: custodiat aĩam tuam domin⁹. Dominus custodiat introitum tuum et exitũ tuũ: ex hoc nũc ⁊ vsqꝫ in seculum. ℭ xx

¶ Canticũ graduum.

Letatus sum in hijs que dicta sunt mihi: in domũ domini ibim⁹. Stãtes erant pedes nostri: in atrijs tuis hierusalem. Hierusalem que edificatur vt ciuitas: cuius pticipatio eius in idipsũ. Illuc enĩ ascenderũt tribꝰ tribꝰ domini testimoniũ israel: ad confitendum nomini domini. Quia illic sederũt sedes ĩ iudicio: sedes super domũ dauid. Rogate que ad pacẽ hierusalez: ⁊ abũdancia diligentibꝰ te. Fiat pax in virtute tua: ⁊ abundancia in turribꝰ tuis. Propter fratres meos et proximos meos: loquebar pacez de te. Propter domũ dñi dei nostri: quesiui bona tibi. ℭ xxi

¶ Canticum graduum.

Ad te leuaui oculos meos: qui habitas in celis. Ecce sicut oculi seruorum: in manibꝰ dominorum suorum. Sicut oculi ancille ĩ manibꝰ domine sue: ita oculi nostri ad dominũ deuz nostrũ donec misereatur nostri. Miserere nostri domine miserere nostri: quia multũ repleti sumus despectione. Quia multũ repleta est anima nostra: obprobriũ abũdantibus ⁊ despectõ superbis. ℭ xxii

¶ Canticum graduum dauid.

Nisi quia dominus erat in nobis dicat nũc israel: nisi quia dominus erat in nobis. Cũ exurgerent homines ĩ nos: forte viuos deglutissent nos. Cũ irascereꝰ furor eorum in nos: forsitã aq̃ absorbuissent nos. Torrẽtẽ ptrãsiuit anima nostra: forsitan pertransisset anima nostra aquã intolerabilem. Benedict⁹ dominus: qui non dedit nos in captiõnem dẽtibꝰ eorum. Anima nostra sicut passer erepta est: de laqueo venãtium. Laqueus cõtritus est: ⁊ nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine domini: qui fecit celũ et terram. ℭ xxiii

¶ Canticum graduum.

Qui confidũt in domino sicut mõs sion: non cõmouebit ineternuꝫ q̃ habitat in hierusalem. Montes in circuitu eius: ⁊ dominus in circuitu populi sui ex hoc nũc et vsqꝫ in seculũ. Quia nõ relinquet dominus virgam peccatorꝫ super sortem iustorum: vt non extendant iusti ad iniquitatẽ manus suas. Benefac domine: bonis et rectis corde. Declinãtes aũ in obligatiõnes adducet dominus cũ operãtibꝰ iniquitatẽ: pax super israel. ℭ xxiv

¶ Canticum graduum.

In conuertendo domin⁹ captiuitatẽ sion: facti sum⁹ sicut ꝓsolati. Tũc repletum est gaudio os nostrum: ⁊ lingua nostra in exultatione. Tũc dicent inter gentes: magnificauit domin⁹ facere cũ eis. Magnificauit dominus facere nobiscum: facti sumus letantes. Conuertẽ domine captiuitatẽ nostraz: sicut torrens in austro. Qui seminãt in lacrimis: in exultatione metẽt. Euntes ibant et flebant: mittentes semina sua. Uenientes aũt venient cũ exultatione: portantes manipulos suos. ℭ xxv

¶ Canticum graduum salomonis.

Nisi dominus edificauerit domum: inuanum laborauerunt qui edificãt eam. Nisi dominus custodierit ciuitatem: frustra vigilat qui custodit eã. Uanũ est vobis ante lucem surgere: surgite postq̃ sederitis qui mãducatis panez doloris. Cum dederit dilectis suis somnuz ecce hereditas dñi: filij merces fructꝰ vẽtris. Sicut sagitte ĩ mãu potẽtis: ita filij excussorꝫ. Beatꝰ vir q̃ impleuit desideriũ suuz ex ipsis: nõ confũdet cũ loq̃t inimicis suis in porta. ℭ xxvi

¶ Canticum graduum.

Beati omnes q̃ timẽt dñm: q̃ ambulant in vijs eius. Labores manuũ tuarꝫ quia mandducabis: beatꝰ es ⁊ bñ tibi erit. Uxor tua sic vitis abundãs:

in latẽribꝫ dom⁹ tue. Filij tui sicut nouelle oliuarũ: in circuitu mense tue. Ecce sic benedicet̃: homo qui timet dominũ. Benedicat tibi dñs ex sion: et videas bona hierusalem omnibꝫ diebꝫ vite tue. Et videas filios filiorũ tuorũ: pacem super israel.

¶ Canticum graduũ. C xxxvj

Sepe expugnauerũt me a iuuentute mea: dicat nũc israel. Sepe expugnauerũt me a iuuẽtute mea: etenim non potuerunt mihi. Supra dorsum meũ fabricauerunt peccatores: prolongauerũt iniquitatem suam. Dominus iustus cõcidet ceruices peccatorum: confundantur et conuertant̃ retrorsũ omnes qui oderũt sion. Fiant sicut fenũ tectorum: q̃ priusq̃ euellatur exaruit. De quo non implebit manum suam qui metet: et sinum suum q̃ manipl'os colliget. Et ñ dixer̃t q̃ pteribãt bñdictio dñi sup vos: bñdiximus vobis in nomine domini. ¶ Canticum graduuz. C xxxvij

De profũdis clamaui ad te domie: domine exaudi vocem meaz. Fiãt aures tue intendentes: in voce deprecatõnis mee. Si iniquitates obseruaueris domine: domine quis sustinebit: Quia apud te ppiciatõ est: et propter legem tuã sustinui te domine. Sustinuit anima mea in verbo eius: sperauit anima mea in domino. A custodia matutina vsq; ad noctem: speret israel in domino. Quia apud dominũ misericordia: et copiosa apud eũ redemptõ. Et ipse redimet israel: ex omnibꝫ iniq̃tatibꝫ eius. C xxxviij

¶ Canticũ graduũ dauid.

Domine non est exaltatum cor meum: neq; elati sunt oculi mei. Neq; ambulaui in magnis: neq; in mirabilibꝫ super me. Si non humiliter sentiebam: sed exaltaui animam meam. Sicut ablactat⁹ est super matre sua: ita retributio in aĩa mea. Speret israel in dño: ex hoc nũc et vsq; in seculũ. ¶ Canticum graduũ. C xxxix

Memẽto domine dauid: et omnis mãsuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votũ vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculũ dom⁹ mee: si ascendero in lectũ strati mei. Si dedero somnuz oculis meis: et palpebris meis dormitatiz. Et requiem tẽpibꝫ meis: donec inueniã locuz dño tabernaculũ deo iacob. Ecce audiui-

m⁹ eam in effrata: inuenim⁹ eã in cãpis silue. Introibim⁹ in tabernaculũ ei⁹: adorabi m⁹ in loco vbi stetert pedes ei⁹. Surge dñe in requem tuã: tu et archa sãctificatiois tue. Sacerdotes tui induãt iusticia: et sãcti tui exultẽt. Propt̃ dauid seruũ tuũ: non auertas faciẽ xpi tui. Jurauit dñs dauid veritatẽ et ñ frustrabit eũ: de fructu vẽtris tui ponã sup sedẽ tuaz. Si custodierit filij tui testamẽtũ meũ: et testimonia mea hec q̃ docebo eos. Et filij eorũ vsq; in seculũ: sedebũt sup sedẽ tuã. Qum̃ elegit dñs sion: elegit eã in habitatiz sibi. Hec requies mea in seculũ seculi: hic habitabo qm̃ elegi eã. Viduã eius bñdicẽs bñdicã: pauperes ei⁹ saturabo panib⁹. Sacerdotes ei⁹ induã salutari: et sãcti ei⁹ exultatiõe exultabũt. Illuc pducã cornu dauid: paraui lucernaz xpo meo. Inimicos ei⁹ induã confusione: super ipm aũt efflorebit sanctificatio mea. ¶ Canticum graduum. C xxxx

Ecce q̃ bonũ et q̃ iocũdũ: habitare fratres in vnũ. Sicut vngẽtũ in capite: qd descẽdit in barbã barbã aaron. Qd descẽdit in oraz vestimẽti ei⁹: sic ros hermon q̃ descẽdit in mõte sion. Qum̃ illic mandauit dom⁹ bñdictiz: et vitã vsq; in seculuz. C xxxxj

¶ Canticum graduum.

Ecce nũc bñdicite dño: oes serui domini. Qui statis in domo dñi: in atrijs dom⁹ dei nr̃i. In noctibꝫ extollite man⁹ vras in sancta: et bñdicite dño. Bñdicat te dñs ex syõ: q̃ fecit celũ et trã. Alla C xxxxij

Laudate nomẽ dñi: laudate pueri dominũ. Qui statis in domo dñi: in atrijs dom⁹ dei nr̃i. Laudate dñm quia bon⁹ dñs: psallite nomi ei⁹ qum̃ suaue est. Qum̃ iacob elegit sibi dñs: israel in possessionẽ sibi. Quia ego cognoui q̃ magn⁹ est dñs: et de⁹ nr̃ p oibꝫ diis. Oia q̃cunq; voluit dñs fecit in celo et in tra: in mari et in oibꝫ abissis. Educẽs nubes ab extremo tre: fulgura in pluuiaz fecit. Qui producit ventos de thesauris suis: qui percussit primogenita egipti ab hoie vsq; ad pecus. Emisit signa et pdigia in medio tui egipte: in pharaonẽ et in oes seruos ei⁹. Qui pcussit gẽtes multas: et occidit rges fortes. Seon regem amorreorũ et og regem basan: et oia regna chanaan. Et dedit tram eorũ hereditatem: hereditatem israel pplo suo. Dñe nomẽ tuũ in eternũ: dñe memoriale tuũ in generacõe et generacõez. Quia iudicabit

dominus populum suū: ⁊ in seruis suis dē-
pcabit̄. Simulacra gentiū argētū ⁊ aurū:
opera manuum hominuz. Os habent ⁊ nō
loquent̄: oculos habent ⁊ nō vidēbūt. Au-
res habent ⁊ nō audiēt: neq; em̄ est spirit⁹
in oze ipoꝝ. Similes illis fiant qui faciūt
ea: ⁊ omēs qui confidunt in eis. Dom⁹ isrl̄
benedicite domino: domus aaron benedici
te domīo. Domus leui benedicite domīo:
qui timetis dominū bn̄dicite domino. Bñ-
dictus dominus ex sy̆on: qui habitat ī hie
rusalem. ℣ Alleluia. alleluia. ℇ xxxv

℣ Onfitemini dño qm̄ bon⁹: qm̄ ine-
ternū misericordia ei⁹. Cōfitemini
deo deoꝝ: qm̄. Confitemini domīo
dn̄oꝝ: qm̄. Qui facit mirabilia magna so-
lus: qm̄. Qui fecit celos in intellectu: qm̄.
Qui firmauit terram sup aquas: qm̄. Qui
fecit lumīaria magna: qm̄. Solē ī pt̄atem
diei: qm̄. Lunā ⁊ stellas ī pt̄atē noctis: q̄-
niā. Qui pcussit egiptum cū primogenitis
eoꝝ: qm̄. Qui eduxit isrl̄ de medio eoꝝ: q̄-
niā. In manu potēti ⁊ brachio excelso: q̄-
niam. Qui diuisit mare rubrū ī diuisiōes:
qm̄. Et eduxit isrl̄ p mediū ei⁹: qm̄. Et ex-
cussit pharaonez ⁊ virtutem ei⁹ ī mari ru-
bro: qm̄. Qui traduxit pl̄m suū p deserti:
qm̄. Qui pcussit reges magnos: qm̄. Et oc
cidit reges fortes: qm̄. Seon r̄gē amorreo
rū: qm̄. Et og regē basan: q̄niaz. Et dedit
terrā eoꝝ hereditatē: qm̄. Hereditatez isrl̄
seruo suo: qm̄. Quia ī humilitate nr̄a me-
mor fuit nostri: qm̄. Et redemit nos ab ini
micis nr̄is: qm̄. Qui dat escā omī carni: q̄
niam. Confitemini deo celi: qm̄. Cōfitemi-
ni dño dn̄oꝝ: quoniā inetернū misericor-
dia eius. ℣ Alleluia. ℇ xxxvi

℣ Psalmus dauid ꝑter hieremiā.
Sup flumina babilonis illic sedim⁹
⁊ fleuim⁹: dū recordaremur tui sy̆
on. In salicibꝰ in medio ei⁹: suspē
dimus organa nostra. Quia illic interro-
gauerūt nos q̄ captiuos duxerūt nos: ver
ba cātionū. Et qui abduxerūt nos: ymnuz
cantate nobis de cāticis sy̆on. Quō canta
bim⁹ cāticū dn̄i: in terra aliena? Si oblit⁹
fuero tui hierusalē: obliuioni det̄ dextera
mea. Adhēat līgua mea faucibꝰ meis: si ñ
meminero tui. Si nō ꝓposuero hierusalez:
in pncipio letīcie mee. Memor esto dn̄e fi-
lioꝝ edom: in die hierusalē. Qui dicūt exi-
nanite exinanite: vsq; ad fundamētū ī ea.
Filia babilonis misera: beat⁹ qui retribu-
et tibi retributōnē tuā quā retribuisti no
bis. Beatus qui tenebit: et allidet paulos
suos ad petram. ℣ Psalmus dauid. ℇ xxxvii

Onfitebor tibi domine in toto cor-
de meo: quoniam audisti verba o-
ris mei. In conspectu angelorum
psallam tibi: adorabo ad templum sanctū
tuū et confitebor nomini tuo. Super mi-
sericordia tua ⁊ veritate tua: quoniaz ma
gnificasti super omne nomē sanctum tuū.
In q̄cūq; die īuocauero te exaudi me: mul
tiplicabis ī aīa mea virtutē. Cōfitēāt tibi
dn̄e oēs reges terre: q̄ audierūt verba o-
ris tui. Et cāteńt ī vīs dn̄i: q̄m magna est
gloria dn̄i. Q̄m excelsus dn̄s ⁊ humilia re-
spicit: et alta alonge cognoscit. Si ambu-
lauero ī medio tribulatōis viuificab̄ me:
⁊ sup iram inimicoꝝ tuoꝝ extendisti ma-
nū tuam: ⁊ saluū me fecit dextera tua. Do
minus retribuet pro me: dn̄e misericordia
tua in seculū: opa manuuz tuarum ne de-
spicias. ℣ In finem psalm⁹ dauid. ℇ xxxviii

Omine probasti me et cognouisti
me: tu cognouisti sessionem meam
⁊ resurrectōnem meam. Intellexi-
sti cogitatōnes meas delonge: semitā me-
am et funiculū meuz inuestigasti. Et oēs
vias meas p̄uidisti: quia nō est sermo ī lin
gua mea. Ecce domine tu cognouisti oīa
nouissima ⁊ antiqua: tu formasti me ⁊ po-
suisti sup me manū tuā. Mirabilis facta ē
scientia tua ex me: ꝓfortata ē ⁊ nō potero
ad eā. Quo ibo a spiritu tuo: ⁊ quo a facie
tua fugiaz? Si ascēdero ī celū tu illic es: si
descendero in infernuz ades. Si sumpsero
pennas meas diluculo: ⁊ habitauero ī ex-
tremis maris. Etenī illic manus tua dedu
cet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi
forsitan tenebre ꝓculcabūt me: ⁊ nox illu-
minatō mea in delicijs meis. Quia tenebre
nō obscurabunt̄ a te: ⁊ nox sicut dies illu
minabitur: sicut tenebre eius ita ⁊ lumen
eius. Quia tu possedisti renes meos: suſce-
pisti me de vtero matris mee. Cōfitebor ti
bi quia terribiliter magnificatus es: mira
bilia opera tua. ⁊ anīa mea cognoscet ni-
mis. Non ē occultatū os meum a te qō fe-
cisti ī occulto: et substācia mea ī īferioribꝰ
tre. Imp̄fectū meū videt̄ oc̄li tui: ⁊ ī libro

tuo omnes scribent: dies formabuntur q nemo in eis. Mihi autem nimis honorificati sũt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eor. Dinumerabo eos q sup arenã multiplicabũt: exurrexi q adhuc sũ tecũ. Si occideris deus peccatores: viri sanguinuz declinate a me. Quia dicitis in cogitatõne: accipiant in vanitate ciuitates suas. Nonne qui oderũt te domine oderã: q sup inimicos tuos tabescebã. Perfecto odio oderã illos: ĩimici facti sũt mihi. Proba me deus q scito cor meũ: interroga me q cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: q deduc me ĩ via eterna.

¶ In finem psalmus dauid.

Eripe me dñe ab hoĩe malo: a viro iniquo eripe me. Qui cogitauerũt iniquitates in corde: tota die constituebant plia. Acuerunt linguaz suã sicut serpentes: venenuz aspidum sub labijs eor. Custodi me dñe de manu peccatoris: q ab hoĩbz iniquis eripe me. Qui cogitauerũt supplantare gressus meos: absconderũt supbi laqueũ mihi. Et funes extenderũt in laqueũ: iuxta iter scandalũ posuerunt mihi. Dixi dño de⁹ me⁹ es tu: exaudi dñe vocẽ depcatõnis mee. Dñe dñe virtus salutis mee: obumbrasti sup caput meuz ĩ die belli. Nõ tradas me dñe a desiderio meo peccatori: cogitauerũt cõtra me: ne derelinqs me ne forte exaltẽtur. Caput circuit⁹ eor: labor labior ipsor operiet eos. Cadent super eos carbones: ĩ ignẽ deicies eos: ĩ miserijs nõ subsistent. Elir linguosus nõ diriget ĩ terra: virũ iniustũ mala capiẽt ĩ interitu. Cognoui qr faciet dñs iudiciũ iopis: q vindictã paupm. Verũtamẽ iusti cõfitebunt nomini tuo: q habitabunt recti cum vultu tuo.

¶ Psalmus dauid.

Domine clamaui ad te exaudi me: intẽde voci mee cuz clamauero ad te. Dirigatur oratõ mea sicut incensum ĩ conspectu tuo: eleuatõ manuũ mearuz sacrificium vespertinũ. Pone domine custodiã ori meo: et ostiũ circũstãcie labijs meis. Non declines cor meũ in verba milicie: ad excusandas excusatõnes ĩ peccatis. Cũ hominibz operantibz iniquitatem: q nõ cõmunicabo cũ electis eor. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me: oleum autem peccatoris nõ inpinguet caput meũ. Quoniam adhuc et oratõ mea in bñplacitis eor: absorpti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniã potuerunt: sicut crassitudo terre erupta ẽ super terrã. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: quia ad te domine domine oculi mei: in te speraui nõ auferes animaz meam. Custodi me a laqueo quẽ statuerũt mihi: et a scandalis operantium iniquitatẽ. Cadent ĩ retiaculo eius peccatores: singulariter sũ ego donec transeam.

¶ Intellectus dauid cum esset in spelunca oracio.

Voce mea ad dominũ clamaui: voce mea ad dominum depcatus sũ. Effundo in conspectu eius oratõz meaz: q tribulatõnẽ meam ante ipsuz pnũcio. Indeficiendo ex me spiritũ meum: q tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabam: absconderunt laqueuz mihi. Cõsiderabã ad dexterã q videbã: q nõ erat qui cognosceret me. Perijt fuga a me: q nõ est qui requirat animã meaz. Clamaui ad te domine: dixi tu es spes mea: porcio mea in terra viuentiuz. Intẽde ad depcatõnem meaz: quia humiliatus sum nimis. Libera me a psequentibz me: quia confortati sunt super me. Educ de custodia aĩaz meã ad cõfitendum nomini tuo: me expectãt iusti donec retribuas mihi.

¶ Psalmus dauid. quando persequebatur eum filius suus absalon.

Domine exaudi oratõnem meaz auribz percipe obsecratõnem meaz: ĩ veritate tua exaudi me in tua iustitia. Et non intres in iudicium cum seruo tuo: quia non iustificabitur ĩ conspectu tuo omnis viuens. Quia persecutus est inimicus aĩaz meã: humiliauit in terra vitam meã. Collocauit me in obscuris sicut mortu⁹ seculi: q anxiat⁹ ẽ sup me spũs meus: in me turbatũ est cor meũ. Memor fui dierũ ãtiquor: meditat⁹ sũ in omnibz operibus tuis: in factis manuuz tuarũ meditabar. Expãdi man⁹ meas ad te: aĩa mea sicut tra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spũs me⁹. Nõ auertas faciẽ tuaz a me: et simil' ero descẽdẽtibz ĩ lacũ. Audi tã fac mihi mane miscordia tuam: qr in te spaui. Notã fac mihi viã ĩ qua ãbulẽ: quia

ad te leuaui aiam meam. Eripe me de inimicis meis domine ad te confugi: doce me facere voluntatē tuā quia deus me⁹ es tu. Spiritus tuus bonus deducet me ī terraz rectam: ꝓter nomen tuum domine viuificabis me in equitate tua. Educes ꝺ tribulatōe animam meaz: ꝙ in misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes oēs qui tribulant animā meam: quoniam ego seruus tuus sum.

¶ Psalmus dauid aduersus goliam.

Benedictus dominus deus meus q̄ docet manus meas ad prelium: et digitos meos ad belluz. Misericordia mea et refugium meum: susceptor meus ꝙ liberator meus. Protector me⁹ ꝙ ī ipo speraui: qui subdit populum meū sub me. Domine quid est hō quia inotuisti ei: aut filius hominis quia reputas eum? Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut vmbra pretereūt. Domine inclina celos tuos ꝙ descende: tange mōtes ꝙ fumigabunt. Fulgura chorusca tōez ꝙ dissipabis eos: emitte sagittas tuas et cōturbabis eos. Emitte manū tuā de alto: eripe me ꝙ libera me de aquis multis: ꝙ de manu filioꝝ alienoꝝ. Quoꝝ os locutum est vanitatē: ꝙ dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Deus canti cū nouū cantabo tibi: in psalterio decacordo psallaz tibi. Qui das salutē regibo: qui redemisti dauid seruū tuū: de gladio maligno eripe me. Et erue me ꝺ manu filiozuz alienoꝝ q̄rū os locutū ē vanitatē: ꝙ dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Quorū filij sicut nouelle plantatōnes: ī iuuentute sua. Filie eoꝝ cōpositē: circumornate vt similitudo templi. Promptuaria eoꝝ plena: eructantia ex hoc in illud. Oues eorum fetose abundantes ī egressibo suis: boues eorum crasse. Non est ruina macerie: neq; transitus neq; clamor in platēis eoꝝ. Beatū dixerunt populum cui hec sūt: beatus populus cuius dominus de⁹ eius.

¶ Laudatio ipsi dauid.

Exaltabo te deus meus rex: ꝙ benedicā nomini tuo in seculuz ꝙ in seculuz seculi. Per singulos dies bñdicam tibi: ꝙ laudabo nomē tuū ī seculum ꝙ ī seculū seculi. Magn⁹ dñs ꝙ laudabil' nimis: ꝙ magnitudinis ei⁹ nō ē finis. Generatō ꝙ generatō laudabit opa tua: ꝙ potēciā tuā pnūciabūt. Magnificentiam glorie sanctitatis tue loquētur: ꝙ mirabilia tua narrabunt. Et virtutē terribiliū tuoꝝ dicēt: ꝙ magnitudinem tuam narrabunt. Memoriā abūdancie suauitatis tue eructabunt: ꝙ iusticia tua exultabunt. Miserator ꝙ misericors dñs: pacies et multum misericors. Suauis dñs vniuersis: ꝙ miseratōnes eius super oīa opera ei⁹. Confitean̄t tibi dñe oīa opa tua: ꝙ sancti tui benedicāt tibi. Gloriam regni tui dicēt: ꝙ potēciā tuā loquen̄t. Ut notā faciāt filijs hoīm potēciā tuā: ꝙ gloriaz magnificēcie regni tui. Regnū tuū regnū oīm seculoꝝ: ꝙ dñatio tua in oīi generatōne ꝙ generatōe. Fidelis dominꝰ ī oīibo verbis suis: ꝙ sanctus ī oīibo opibo suis. Alleuat dñs oēs q̄ corruūt: ꝙ erigit omes elisos. Oculi oīiuz sperāt ī te dñe: ꝙ tu das escam illoꝝ ī tpe opportuno. Aperis tu manū tuaz: ꝙ imples oīe aīal benedictōne. Justꝰ dñ⁹ in oībo vijs suis: et sanctus in omnibo opibo suis. Prope ē dominꝰ oīibo inuocantibo eū: omnibo inuocantibo eū in veritate. Uolūtatem timentiū se faciet: ꝙ deprecatōnem eoꝝ exaudiet: ꝙ saluos faciet eos. Custodit dominꝰ omnes diligentes se: ꝙ oēs peccatores disperdet. Laudatōnem domini loquetur os meū: et benedicat oīis caro nomini sancto ei⁹ in seculū ꝙ in seculū seculi.

¶ Alleluia.

Lauda anima mea dominū: laudabo dominuz in vita mea: psallam deo meo q̄diu fuero. Nolite confidere in principibo: in filijs hominum in q̄bus nō est salus. Exibit spiritus eius ꝙ reuertē ī terram suam: in illa die peribūt omnes cogitatōnes eorum. Beatus cuius deus iacob adiutor eius: spes eius in domino deo ipsius: qui fecit celum ꝙ terram mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatem in seculum: facit iudicium iniuriam pacientibus: dat escam esurientibus. Dominus soluit compeditos: dominus illumīat cecos. Dominꝰ erigit elisos: dominus diligit iustos. Dominus custodit aduenas: pupilluz ꝙ viduam suscipiet: et vias peccatoꝝ disperdet. Regnabit dominus in secula: deus tuus syon in generatōne ꝙ generatōnem.

¶ Alleluia. alleluia.

c xlvi

Laudate dominũ qm̃ bonus ẽ psalmus: deo nostro sit iocunda decoraq; laudatõ. Edificans hierusalez dominus: dispersiones israel congregabit. Qui sanat cõtritos corde: ⁊ alligat ꝯtritõnes eoꝝ. Qui numerat multitudinem stellarũ: ⁊ oĩbꝫ eis noĩa vocãs. Magnus dominus noster ⁊ magna virtus eiꝰ: ⁊ sapientie eius non est numerus. Suscipiens mãsuetos dñs: humilians autez peccatores vsq; ad terram. Precinite dño in confessione: psallite deo nostro in cijthara. Qui operit celũ nubibꝫ: ⁊ parat terre pluuiaz. Qui ꝓducit in montibus fenũ: ⁊ herbam seruitu ti hominũ. Qui dat iumentis escã ip̃orũ: ⁊ pullis coruoꝝ inuocantibꝫ eum. Non in fortitudine equi voluntatez habebit: nec ĩ tibijs viri beneplacitum erit ei. Beneplacitũ est dño sup̃ timentes euz: ⁊ in eis qui sperant sup̃ misericordia eius. Alleluia.

¶ Alleluia aggei et zacharie.

c xlvii

Lauda hierusalem dominum: lauda deum tuũ sijon. Quoniã confortauit seras portarũ tuaꝝ: bñdixit filijs tuis in te. Qui posuit fines tuos pacem: ⁊ adipe frumenti saciat te. Qui emittit eloquiũ suũ terre: velociter currit sermo eius. Qui dat niuẽ sicut lanã: nebulã sicut cinerem spargit. Mittit cristalluz suam sicut bucellas: ante faciez frigoris eiꝰ quis sustinebit? Emittet verbũ suũ ⁊ liq̃faciet ea: flabit spiritus eius et fluent aque. Qui annũciat verbũ suũ iacob: iusticias ⁊ iudicia sua israel. Nõ fecit taliter om̃i natõni: ⁊ iudicia sua non manifestauit eis.

¶ Alleluia. alleluia.

c xlviii

Laudate dominuz de celis: laudate eũ in excelsis. Laudate eum om̃es angeli eius: laudate eũ om̃es virtutes eius. Laudate eũ sol ⁊ luna: laudate eũ om̃es stelle ⁊ lumen. Laudate eũ celi celorum: et aque omnes que super celo sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sũt: ipse mãdauit ⁊ creata sunt. Statuit ea in seculuz ⁊ in seculũ seculi: p̃ceptũ posuit ⁊ non p̃teribit. Laudate dominũ de terra: dracones ⁊ om̃es abissi. Ignis grando nix glacies spiritus procellarum: q̃ faciunt verbũ eius. Montes ⁊ omnes colles: ligna fructifera ⁊ omnes cedri. Bestie ⁊ vniuersa pecora: serpentes ⁊ volucres pennate. Reges terre ⁊ om̃es populi: principes ⁊ om̃es iudices terre. Iuuenes ⁊ virgines senes cũ iunioribꝫ laudẽt nomẽ domini: qꝛ exaltatũ est nomẽ eius solius. Cõfessio eiꝰ sup̃ celũ et terrã: ⁊ exaltauit cornu populi sui. Imnus om̃ibꝫ sanctis eius: filijs israel populo appropinquanti sibi.

c xlix

¶ Alleluia. alleluia.

Cantate domino canticũ nouum: laus eius in ecclesia sanctorũ. Letetur israel in eo qui fecit eũ: et filie sijon exultent in rege suo. Laudent nomen eius in choro: ĩ tijmpano ⁊ psalterio psallant ei. Quia beneplacitũ est domino ĩ populo suo: ⁊ exaltabit mãsuetos in salutem. Exultabunt sancti in gloria: letabuntur in cubilibus suis. Exultatõnes dei in gutture eoꝝ: ⁊ gladij ancipites in manibꝫ eoꝝ. Ad faciendaz vindictam in natõibꝫ: increpatõnes in populis. Ad alligãdos reges eoꝝ in cõpedibꝫ: ⁊ nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudiciũ conscriptũ: gloria hec est om̃ibꝫ sanctis eius.

c l

¶ Alleluia. alleluia.

Laudate dñm in sanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius. Laudate eũ in virtutibꝫ eiꝰ: laudate eum secundum multitudinez magnitudinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate eũ in psalterio ⁊ cijthara. Laudate eum in tijmpano ⁊ choro: laudate eũ in cordis ⁊ organo. Laudate eũ in cijmbalis benesonantibꝰ: laudate euz ĩ cijmbalis iubilatõnis: oĩs spũs laudet dñm. Alla.

¶ Finit psalterium feliciter.

Enéabili viro dño iacobo de ÿsenaco. Menard⁹ solo noíe monachus vtinã rpi seruus. Rogat⁹ nup a vobis. In loco solitudīs mee Quaten⁹ aliquã generalez et cōpendiosá libroꝝ biblie ꝓscribere noti ciaz. Iccirco amore vr̄i cū adiutorio dei facili⁹. breuius. ꝛ melius. put potui ꝓscripsi q̄ amicabiliter postulastis. Nō oía tāgēdo geneálitˢ sed aliq̄ ꝓscribēdo pticulariter que tñ ex corde ꝛ studiose si īspexeris magnū fructū sñ dubio exhīc trahé poteris.

Olonias sic̄ ait venéabilis p̄ bt̄us bernhardus ī libro suaꝝ cōtēplationū sic dicens. Sicut aīa rudis ꝛ carnalis de multis facit pauca: ita aīa cō tēplatiua et spūalis de paucis exhibit multa. Propterea cōmēdator Auerrois ī methaphisica sua dicit. q̄ multomeli⁹ ē scire ꝺ rebꝰ nobilibꝰ modicū q̄ ꝺ ignobilibꝰ mltū. Modo ita ē q̄ sacra scriptura excedit oēm sciaz mūdi. Quia oēs alie scie sūt de creaturis. Ista aūt scia creatorē facit cognoscē. Et sola ista scia et nulla alia ducit hoiem ad vitā beataz q̄ ē sola vita simpliciter q̄ mortē nescit. Jōo dixit saluator ad legispe ritos Jo. v. Scrutamini scripturas ī q̄bꝰ putatis vos vitam eternaz habere. Nec ē dubium quin ad vitam ꝓducat beatam cum sit q̄ꝺdaz instrumentū perueniēdi ad eternam felicitatem. Etetiam finis hui⁹ scie tie beatitudo eterna est. quā sine dubio cōsequūt̄ oēs sane intelligētes eā. Et scꝺm sanū ipi⁹ intellectū pie viuētes scꝺm q̄ dicitur ecc̄. xxxiij. Qui elucidāt me vitā eternam habebūt. Item petrus de riga ī aurora sua etiam sic dicit q̄ omis scriptura c⁹ deus autor est. cōtinet in se p̄cepta ꝛ phibitiones. cōminationibꝰ terret ꝛ allicit pmissis. Precipit em̄ bonum. et prohibet malū cōminatur penam. ꝛ pmittit gloriā. Etiā doctor egregius aug⁹. sup genes ad litteraz dicit. q̄ maior est hui⁹ scripture autoritas q̄ omis humani ingenij pspicacitas. Propterea cum circa utilia studere debem⁹: ut videamus quid sit utile filijs hoim. sñ dubio nihil vlterius ī hac vita hoibꝰ nisi scire ꝛ cognoscere illum a quo dependet celū et cūcta que visibiliter ī eo subsistunt. imo scꝺm aplm. Ex quo oía. In quo oía. Ipsi laus et gloria in secula.

Hanc igitur sciētiam docet scriptura ī isto sacrosāctꝰ et catholico libro qui biblioteca ꝺr. Unde hiero. O studiosa aīma que scripturaꝝ sacraꝝ ī ebriaris dulcedine. q̄ ipsius epularis delitijs que illius irriguis oblectaris cū conspicis ī ea contuberniū ꝺi maiestatis. hec ille. Per scripturā sacram homibꝰ diuinitus inspirataz que fidelibꝰ tradita est in libris noui et veteris testamēti homo cōstitutus ī hac tenebraꝝ ꝛ lacrimaꝝ valle ducitur ī cognitionē dei. ꝑseuat̄ a mal̄. Informatur de bonis moribꝰ. et dirigit̄ ī viā salutis eterne. Accōm illud apl̄i ad thimotheū in epl̄a scꝺa ca. iij. Omis scriptura diuinitus īspirata utilis ē ad docēdū. arguē dū corrigēduz et ad erudiēdū ī iusticia ut sit hō ꝑfectus ad omne opus bonū instructus. Et ad ro. ca. xl. Quecunq̄ scripta sūt ad nr̄az doctrinaz scripta sūt. ut ꝑ pacientiam ꝛ cōsolationem scripturarum spem habeamus.

Hic est ille diuinitus et p̄ciosus lib de quo habet̄ baruth ca. iiij. hic liber mādatoꝝ dei ꝛ lex que ē ī eternum. omēs qui tenēt eaz proueniēt ad vitaz. Iccirco ab omibꝰ fidelibꝰ solicite vigilandū est ꝛ īteger insistendū ad hāc putilem ꝛ venerāndā scripturā: ꝛ intelligēdā. et memorie cōmēdāndā. Naz vani sūt oēs homīes ī quibꝰ non subest scīa sicut scribit̄ ī libro sapien. ca. xiij. Ideo iosue ca. j. ꝺr nō recedit volumē legis hui⁹ de ore tuo sz me ditaberis ī eo die⁹ atq̄ noctibꝰ et custodias et facias omīa que scripta sūt in eo. Et puer. ca. iij. ꝺr. Fili ne obliuiscaris legis mee ꝛ p̄cepta mea cor tuū custodiat lōgitudinem dieꝝ ꝛ annos vite ꝛ pacez appo net tibi. Et ī eodez ca. vij. Serua mādata mea ꝛ viues. Et legē meā q̄ pupillā oculi tui liga eā ī digitis tuis scribe illā ī tabula cordis tui. Hīc ē q̄ hiero. ait ī plogo super bibliā loq̄ns ꝺ scripturis diuīs. Oro te fr̄ carissime īt̄ hec viuē ista meditare. Nil aliud nosce. nil aliud q̄re. Nōne tibi videt̄ iā ꝺ ī terris regni celestis hītaculū? Nec̄q̄ hec scptura scta vlis ē ꝛ mltū diffusa cuz t̄ctat de creatore ꝛ creaturis. de spūalibꝰ ꝛ corpalibꝰ. de t̄renis ꝛ celestibꝰ vt illa de q̄bꝰ t̄ctat melio⁹ ītelligāt̄ ꝛ ꝓmodi⁹ mēorie ꝓmē-

dāt. Ideo scōm exigētiā materie tradit fidelib⁹ ordīatē ī libris plurimis ⁊ distīctis. Quoꝝ q̄libꝫ liber prudēter ⁊ clare in ptes distinguitur.

Dane q⁊ ī dictis libris sic distinctis varia et diuersa pt̄ctāt ⁊ nō absq; misterio spūssācti eadē et sil'ia replicāt. Et difficile ē debilitati ⁊ fragilitati mētis hūane tot ⁊ tāta ac talia retinē. Ideirco ad memoriā succurrēdū de q̄libet libro ī biblia cōtento scōm qđ ꝓmūiter libri ī biblia ordināt a ꝓncipio usq; ad finē aliqua notabilia breuiter et sūmarie excipe q̄tū possībile ē ꝓnūc. Et rōe breuitatis q̄libet itelligēs p ea ⁊ exercitat⁹ ī scriptura diuīa possit ad alia recolēda facili⁹ manuduci. Ꝓns eī opusculū modicū valet scripture diuīe itelligētiā et expientiā nō habenti. Ideo a nōnullis ignorātib⁹ intētiōꝫ meaꝫ ī merito nō posse rephendi. Mea vero intētio fuit ꝺ oīb⁹ libris biblie aliquos flores colligē ⁊ ordīez librorꝝ ponere q̄ tradit ī diuina scriptura. Et iō non laborauī verb⁹ exq̄sitis seu rethoricis et poeticis utiꝫ verbis illis q̄ntū potui qđ utit diuina scriptura ut meli⁹ valeāt ī memoria retineri de meo sēsu nihil apposui iō de iure non debeo redargui. Demū cū istātia p̄cor magister ⁊ dñe dilecte ut si ꝓns puerilis collectio forsitan vob⁹ displiceat mee assignetis rudibilitati qm̄ ad tedium euitādum q̄tū possibile fuit studui breuitati. Si vero vobis placeat exinde gr̄as agatis bonorum oīm largitori ⁊ p̄cor deuote ut mihi p mea cete laboris impendatis oꝛones vestras ⁊ suffragia.

Legislator moyses ⁊ mitissim⁹ ī populo isrl' sic īcipit pēthateucū. In ꝓncipio creauit de⁹ celū et terraꝫ. Notādū ē prīo q⁊ tota sac̄ scptura diuidit ī duas ptes sc̄z in vet⁹ testamētū et nouū. Prīa ps sc̄z vet⁹ testamētū diuidit ī q̄tuor sc̄z in libros legales. historiales. sapiales. ⁊ pphetales. Et q⁊ vet⁹ testamentū ⁊ nouū hnt se sic axis ī medio rote ut hēt ezech. .c.j. iō nouū testamētū ꝓsilit diuidit ī q̄tuor. q⁊ legi ī nouo testamēto cōrndet euāgeliū. libris ꝺo sapialib⁹ cōrndēt epl'e pauli ⁊ alioꝝ apl'oꝝ. libris aūt pphetaꝝ cōrndꝫ apoc̄. libris ꝺo historialib⁹ cōrndēt actus apl'oꝝ. Et sic p ampliori itellectu p̄missorū ē diligēter aduertēdū q⁊ scriptura diuina pt̄ diuidi ī octo ptes ꝓncipales ꝑm octo modos q̄s assumit. docet nāq; politice ⁊ legislatiue ī prīa sui pte sc̄z pēthateuco. i. ī q̄nq; volumīb⁹ moyſi q⁊ ibi moyses oñdit nob⁹ politice legis ḡuitatē videlicet q⁊ filij isrl' nūq; potuert eē sñ onere sic patet diffusius ex libris moyſi. Pharao nanq; rex triplicit afflixit filios isrl'. sc̄z ad portādū lapides. ad murādū ciuitates ne euadere rēt. ad diuidēdū riuos. ad purgandū lutū de platea ⁊c̄. A q̄ onere xp̄c nos liberauit. Quia si apl'is debit mādata suauitatis. de q̄b⁹ puer. vj. c. ſfili mi ꝑserua mandata liga ea ī corde tuo iugit̄r. Secōo vero docet eronice seu historiace ⁊ enarratiue ī altera sui pte scilicz ī .x. libris hoc est iosue. iudicū. ruth. regū. paralipomenon. esdre. thobie. iudit. hester. ⁊ machabeoꝝ. Docet ꝺo tercio hymnidice ⁊ q̄i poetice et decātatiue ī altera sui pte sc̄z ī trib⁹ libris. psalmorū. trenoꝝ. et cāticoꝝ. Quarto vero docet pphetice et declaratiue q̄i p modū omelia rū sermonū ⁊ p̄dicationū ī sex libris. videlicz ysaie. hieremie. baruth. ezechiel'. danielis. Et ī sex libris pphetaꝝ. Quinto docet dyaletice ⁊ disputatiue ī alia sui pte sc̄z in duob⁹ libris iob. et ecc̄. In utroq; decepta tiue cācionatiue et disputatiue pcedit̄r. Sexto docz monastice seu ethice ⁊ ꝓsulatiue ī alia sui pte sc̄z ī trib⁹ libris. puer. sapien. ⁊ eccs. Et sic sub istis sex modis dicē di ꝓphētūr oēs libri vetēis testamēti. Docet ꝺo septio testīonialit̄r et affirmatiue eo mō q̄ notaui supꝝ de veritate assueti sūt informare hoīes et hoc ī prīa pte noui testamenti ut ī euāgelijs. Docet etiā octauo epl'arit̄r ⁊ determīatiue. et hoc ī scꝺa pte noui testamēti videlicet ī q̄tuordecī libris pauli apl'i epl'as. ⁊ ī actib⁹ apl'oꝝ. Qui liber fuit epl'a ad theophilū missa sic ī prīcipio ptz. Primū q̄dē ꝑmonē ⁊c̄. sil'r ⁊ ī libro septē epl'aꝝ canoīcaꝝ. ⁊ ī libro apoc. q̄ lib etiā ē epl'aꝝ missus. vij. ecclijs ī asia. Gn̄ ī prīcipio ꝺr apoc. ibu xp̄i quē dedit ibs palā fatē suis suis mittēs p angelū suo suo iohānī. et statī seq̄t epl'are exordiū cū sua salutatōe sc̄z. iohānes. vij. ecclijs q̄ sūt ī asia gr̄a vob⁹ ⁊ pax ab eo q̄ ē. ⁊ q̄ erat. ⁊ q̄ vēturus ē. et seq̄t narratō. Ego iohānes frr̄ vr̄ pticeps et socius ī tribulatōe fuī in insula

q̄ dicit patmos et fui i spū dñi q̄tidie ⁊ audiui p⁹ me vocē magnā ⁊c. Reuertēdo igr ad prīaz ptē sacre scripture q̄ vocat politica ⁊ legislatiua. Est sciēdū q̄ ps politica et legislatīa sacre scripture c⁹ sēsus satis arenosus qz sterilis si ītelligat ad lrāz. est tñ fructuosa si ītelligat de xp̄o p allegoriam. Greg. sup cātica dic̄. Sic ē sacra scriptura i verb ⁊ sensibz sic̄ pictura i coloribz ⁊ rebz. Et nimis stult⁹ē q̄ sic picture coloribz inheret vt res q̄ picte sī ignorēt. Nos em̄ si verba q̄ exteri⁹ dicūt amplectimur ⁊ sensus ignoram⁹ q̄i ignorātes res q̄ depicte sūt solos colores tenemus. Lra occidit sicut scriptū est spūs aūt viuificat. Sic eī litera cooperit spūm sicut palea tegit frum̄ tū. Soz iumētoz ex paleis vesciendū boim frumētoz Qui g̈ hūana rone vtic̄ iumēto rū paleas abiciat et frumēta spūs edere sustinet. hec greg. Sed p pleniori ītellectu p dictoz ē aduertendū q̄ licet sac̄ scriptura habeat q̄druplicē sensū tñ hoc non ē i q̄libet sui pte. Sed qđ oz ī collatōibz p̄m collatōe. viij. Nā alicubi hī tm̄ sēsū lrālē. Sicut exo. xx. Audi isrl dñs deus tu⁹ de⁹ vn⁹ est. Et deutro. vj. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. In istis et silibz nō est misticus sensus requirēdus. Alicubi vero nō habz sensū lrālem p̄pe loquēdo. Verbi grā iudicū. ix. Ferūt ligna vt vegerent sup se regule ⁊c. Et matth. v. Si manus tua scādalizat te abscide eaz et pice abs te ⁊c. sēsus em̄ lrālis ē p̄pe loq̄ndo q̄ p voces significat ⁊ talis sēsus nō ē h nec ī psilibz. Deq̄rec̄ eī q̄ sēsus sacre scripture essz falsus: qz ligna nūq̄ fecerūt hoc nec facē potuerūt silr saluator nō monuit q̄ hō sibi manum abscidat. ad lram. Soz ī istis ē tm̄ sēsus misticus q̄ p res signatas intelligit. Nā p ligna ītelligūt habitatōes urb̄ sychon q̄ fecerūt abimelech sup se regē vt ibidē ī textu expoit. Et p manū abscidēdā ītelligit aīcus q̄ntūcūq̄z p̄pinqu⁹ pbēs occasionē ruine hui⁹ familiaritatē debz hō abscidere a se. q̄ aūt aliq̄ doctores dicūt sensū pabolicū eē lrālez hoc ē ītelligēdū large loq̄ndo qz vbi nō ē sēsus p voces significatiuas ibi pabolicus ē p̄m⁹. Et iō large loq̄ndo oz lrāl eo q̄ lrālis ē p⁹q̄ est ibi. Et ad hoc significādū ipi dicūt pabolicū ptineri sub lrāli ⁊ ñ lrālē absolute. Et hoc mō loquēdo nicolaus de lira sēsū pabolicū vocat ī plibz locis sacre scripture lrālez. Alicubi vo sac̄ scriptura hz sensū lrālez ⁊ misticū. Sicut ī genesi oz ad abrahā q̄ duos filios habuit scz ysaac ⁊ ysmahelē ⁊ hoc ē vez̄ ꝑm sensū lrālez ⁊ silr sensū misticū. Nā p illos allegorice significata fuer̄t duo testamēta vt dicit apl̄us ad gala. iiij. Et eodē modo moralit̄ possēt significare duo filij spūales vni⁹ p̄lati q̄z vn⁹ p̄ficeret ⁊ ali⁹ deficeret. Et anagoice angeli stātes ⁊ cadētes. Itē sicut dictū ē sēsus misti⁹ q̄ p res significat ⁊ vni⁹ rei significatīe sūt ples p̄petates reales et aliq̄n valde diuerse. Jōo vna res subiectīe aliq̄n mistice plura et diuersa significat. Sicut leo p̄pter p̄petatē ꝯstātie xp̄m significat. Apoc. v. Ecce vicit leo de tribu iuda. Et p ferocitatē diabolū. j. pe. v. Aduersarius vr̄ diabol⁹ tāq̄ leo rugiens circuit q̄rēs quē deuoret. Et p̄dicta ūba breuiter patēt ī hijs ūsibz. Lra gesta docet q̄d credas allegorias. Moral q̄d agas q̄ tēdas anagogia. Expone sic lra. i. sēsus q̄ p voces significat oz p̄pe lralis. Ille vo q̄ p res significat oz misti⁹. Et h ē triplex qz aut p talē modū significat aliq̄d ptinēs ad credibilia et sic oz allegoric⁹. vl ad agibilia sic oz tropologic⁹. vl ad spanda ī bītudīe futura: sic oz anagogic⁹. Et q̄ iste mod⁹ sit sufficiens pbat̄ faciliter qz oīs spūal sensus aut de merito aut de p̄mio. Si de premio sic ē anagogic⁹. Anagogica eī docz q̄d spandū ē ī p̄mio. Et p oppositū q̄d timēdū ē ī supplicio. Si de merito cū nō mereamur nisi p fidē ⁊ bonos mores. Aut docet q̄d credēdū p fidē. sic ē allegoria p̄pe dicta. Aut docet q̄d agēdū vl imitādū p bonos mores ⁊ sic ē tropologia p̄pe dicta. hec ē illa pabolica voluptuosissima ī q̄ virēt ortuli preceptoz. florēt ramusculi psilioz. ridēt floscule exēploz. scatēt riuoli collatoz. latēt īdulpmissoz. mulcēt moduli cāticoz. vigent oclī deuotoz. arēt sulculi pc̄toz. saltēt binuli actiuoz. cātēt āgeli supnoz. paradisus inq̄ ī cui⁹ medio posuit dñs lignū. lignūq̄z scīe boni ⁊ mali ad quaz irrigādo fluuius egrediebat̄ de loco voluptatis. q̄ ītē ī q̄tu oz diuidit̄ capitula. genes. ij. c. In figura hui⁹ h fluui⁹ ⁊ sac̄tissime scripture sēsus q̄ adhuc ī gaudiū paradisū scripturaz paradisū clericoz. paradisū āgeloz. paradisū diuīoz.

Jn q̃tuor ẽ diuisus videlicz. ī sēsū historiacū siue lr̃alē. tropologicū siue moralē allegoricū siue figuralez. anagogicū siue supnaturalē. Hij sūt q̃tuor rotæ q̃b curr⁹ deportaf. Quatuor portæ q̃b dñs sbinf̃uit. Quatuor notæ q̃b cāt⁹ mēsuraf. Quatuor aq̃ q̃b ort⁹ irrigaf̃ padisi scz scripturarū. Jn q̃ posuit hoīez quē formauéat. Duo sunt eī dñs ī padiso scpture hoīez ad meditādū et ītelligendū. Jn cui⁹ figura dr ge nes. xxiij. q egressus ysaac fuerat ad meditādū ī agro. Jdo optīe dr posit⁹ ī padiso scripture. Spz ad q̃d certæ vt opef̃ ad custodiendum illum. al'. eī saf̃ scriptura stare nō poterat pf̃ tot ipet⁹ fl'or hēticop q pse cutop. Adhuc p āplior ītellectu p̃dictorū est notādū diligēter. q scripturā historiacā nō ītēdit scriptura saf̃ ppter se solū. sz ī ordīe ad deū vt scz p historiacā oñdat veritatē dñi ī ppmissis. Et spāliter vt ad q̃tu or nos īducat p exēpla p̃op vitelicz. ad cō fidētiaz ppmissop. ad pñiaz delictop. ad tolerātiaz aduersop. et ad pseuerātiā pbatorū. Si p̃mo scz īducat ad pfidētiā hoc ẽ q̃druplicīter ītelligēdū. Quia illa cōfidētia sumif̃. vel ex dei pñtia pductiua. sic ẽ historia libri iosue q̃ clare oñdit deū ppl'i israhelitici pductorē stupidū ī terrā ppmissionis. q ptz ibidē ex iordanis diuisiōe. Muror hiericho collisione. ex quīq; regū captione. ex toti⁹ terre depopulatōne: q̃ obtinebaf̃ a. xxxj. regib⁹. De q̃ pñtia pductiua dicebat dñs ipi iosue. Sicut fui cū moy'se ita ero tecū nō dimittam te neq; derelinq̃ iosue. j. Vel ex di potētia defensiua. sic est historia libri iudicū. q̃ clare oñdit deū ppl'i isral'itici solidū defēsorez. qr sub. xiij. iudicibus eis missis inconsuetas victorias dedit ill'. sicut ptz ī delbora gedeone et samsone. Vel ex dei clemētia directiua. sic est historia libri ruth. q̃ aliq̃busdā cōpingif̃ cū libris iudicū. q̃ clare oñdit deū ppl'i isral'itici placitū directorē ī dubijs et aduerf̃. qr patet ibidē ī elimelech pegrinatōe. noemi revocatōe. q ruth dispensatōe. Vel ex dei iusticia ppmotiua. et hoc duplicīter. vl' ppmotiua militātiū. sic ẽ historia libri regū. que tāq̃ lucida clare ostēdit ppl'i isral'itici fuisse deū maximū ppmotorez. sicut aparet in samuele q saul a pr̃icipio. j. regū vsq; ad. xlij ca. Jn dō etiā p residuū q p totū scdm. Et ī salomōe p totū tercīū. Et ezechia p q̃rtū Vel ppmotiua mīstrātiū et sic ẽ historia libri palipome. q̃ clare oñdit q̃ntū ad illud in q̃ dīf̃ ab historijs librop regū. deū ppl'i isral'itici q̃ ad diuinū cultū optimū distinctorē et instructorē. Jbi eī agit de ampliatōne cult⁹ diuini mīstrop spāliter ad hoc vocatop. Sī inducat ad pñiaz cōtritop q delictop. sic ẽ historia libri esdre. Jn q̃ pr̃hēdif̃ historia libri neemie ppter ppinquitatē q vicinitatem materie. vbi agit̃ de reuersione ppl'i aduersi ad dñm deū suū. Sī inducat ad tolerantiā aduersop. Aut illa aduersitas ẽ a deo inferentē. sic ẽ historia libri thobie. Aut a malo psequētē. Et hoc ẽ duplicīter. vel ab hoīe hoste vel a demōe hoste. Sī p̃mo hoc ẽ duplicīter. vel ab homīe ī publico expugnātē. sic ẽ historia iudith pf̃ holofernē. vl' ab hoīe ī secreto machinātē. q sic est historia hester. Sī ab hoste demone. sic ẽ historia libri iob. Sī autē inducit ad pseuerātiaz pbatop. sic ẽ historia libri machabeop. vbi agit̃ de pstantia pbatissimorū militū scz vltimū terribiliuz scz mortez. Dee sūt ille stelle q̃ dederūt lumē ī custodijs suis baruth. iij. Nā aliq̃ historie dāt lumē ī custodia diffidētie. aliq̃ ī custodia p̃ie. aliq̃ ī custodia tolerātie. aliq̃ ī custodia pseuerātie. sicut dixi pmūiter ī libris sapīalib⁹ q̃ introducūf̃ ad sapīaz agē dap. Ad hāc af̃ ītroducif̃ aliq̃s q̃nq; modis. Videlicz. mō p̃rnali sic ẽ lib⁹ puerbiop vbi mō p̃rnali q exhortatiue īstruimur ad sctitatis pfectōz. Sz modo loycali sic ẽ liber ecclesiastes vbi mō loycali q disputatiue īstruimur ad amplexuz caritatis. Sed p̃cipali q impiali. sic ẽ lib⁹ sapie ī q̃ mō legaliscali q impatiue instruimur ad pcessū eq̃tatis q̃o princeps introducit iusticiaz vt faciat q̃d equū est. Et icipit diligite iusticiaz q̃ iudicatis terrā. Vel modo mgr̃ali. sic ẽ lib⁹ ecc̃s. vbi modo doctrinali et informatiue īstruimur ad aspectū vitatis. q̃o doctor docet discipulū. Vnde modo doctrine p̃mittif̃ ibi ꝓhemium. Omīs sapīa a dño deo est. q ī fine ꝯcludit. Doctrinā sapientie scripsit ihs fili⁹ syrach hierosolomita. Cōseq̃nf̃ ī libris ꝓphetalib⁹ seu ꝓphet̃icis. q̃ scriptura ꝓphetica. Vnū in psalmis. Tenebrosa aq̃ ī nubib⁹ aeris. ideo ẽ obscur⁹ intellectus ẽ ī ꝓphetis seu ꝓphetap libris.

Jn hijs inducũt ad euidẽtiã credẽdoꝝ ſpecialiter occultoꝝ vt ꝓmuĩter. qȝ fit dupliciter. Vel de oĩbȝ generaliter. vel de aliquibus ſpãliter. Primo modo ſic ẽ liber pſalmoꝝ. Sᵒ ſcȝo modo pt̃ ꝓtingi duplicit̃ qz iſta ſpãlitas aut p̃ncipalitas reſpicit: vel xp̃i incarnatiõez ſic eſt ỹſaias. vel reſpicit xp̃i crucifixionẽ ſic eſt hieremias cũ adiũcto baruth. vel xp̃i reſurrectiõz ſic ẽ ezechiel. vel xp̃i iuriſdictiõez ⁊ dñationẽ ſic ẽ daniel. vel xp̃i retributionez. ſic ſũt. xij. ꝓphete. Quia in q̃libz ꝓphetaꝝ loquit̃ de q̃libet p̃dictoꝝ vt patet intuẽti. Jdeo ab alijs alit̃ diſtinguit̃ et aliter dicũt. Et bñ ꝓphete dicũt de reuelatiõe mioꝝ. Dij ſũt. xij. ꝓphete. quidaz de reuelatõe maioꝝ. Quidã ꝓpheta uerũt decãtando vt dȝ ĩ libro pſalmoꝝ. q̃dam p̃dicãdo. Et hij ſũt q̃tuor q̃ penes q̃tuor tpa captiuitatis quã nũciare venerant diuidũtur. Primũ tps fuit mix cediatõis q̃ ſcz cepit de⁹ q̃i ſup incorrigibilitate populi ſui cedere diffinit iuſte eodez mõ eicẽ de terra ꝓmiſſioĩs ſicut legit̃ q̃rto Reg. x. Jn diebȝ illis cepit dñs cedẽ ſup iſrl̃. Hoc aũt tps fuit maxie ĩ diebȝ oſee. achas. ezechie regũ iuda hoc tpe miſſus ẽ ỹſaias. Se cũdũ tps mire executõis. Quia vero ad p̃dicatiõez ỹſaie noluerũt penitere. Jȝo cepit dñs ſuaz ſñiam exercere. Tps aũt illud fuit ioſie. ioachim ⁊ ſedechie regũ iuda. in quibȝ magna dei clemẽtia adhuc parcẽdo nolẽs ꝑfm miſit ad hieremiã. q̃ ſcȝm libz ĩter maiores ꝓſcripſit. Sub q̃ cõpingitur baruth q̃ ei⁹ ſcriptor fuit. Et ea q̃ ſcripſit q̃i oĩa de hieremia habuit ⁊ audiuit. Terciũ tps fuit p̃me trãſmigratioĩs ĩ diebȝ ioachim regis iuda. Qui cũ multis nobilibȝ ductus ẽ captiu⁹ babilonẽ. Et hoc tpe ezechielis ĩ caldea p̃dicauit ad cõſolandũ captiuos ſuos. Et ꝟ tercium librum conſcripſit. Quartuz tpus fuit pie reuocatioĩs q̃ deo placuit populũ reducere ĩ terraz promiſſionis ĩ diebȝ cyri regis ꝑſaꝝ. Et ꝑ hoc miſſus eſt daniel qui denũciauit deſtructionem regni caldeoꝝ et introductionez regni medoꝝ ⁊ grecoꝝ et alioꝝũ. Ecce iſte q̃tuor ſtelle ſũt ꝓphetales. q̃ manentes ĩ curſu ſuo aduerſus zizaram pugnauerunt. iudicum. xxᵐᵒ. Ecce quot ſtellas p̃miſit anteqũ ille verus lucifer ſurgeret. Qui nobis illud eternũ mane nũcians ſtellis ceteris clarius ex deitate radiaret ꝓterea hec ſcie tiaꝝ ſcientia ⁊ dña marie eſt honoranda. Que tota eſt de deo obiectiue. in deo ſubiectiue. a deo effectiue. ꝑ deo cõpletiue. Jn principio creauit deus celũ et terraz ⁊c̃. in deo eſt ſubiectiue. Jn principio enĩ erat v̈bũ. ĩ principio. i. dei filio. Ego inquit p̃ncipiũ q̃ ⁊ loquor vob̃. Erat verbũ ſcz illud de quo hugo ĩ libro de archa noe. Sacra ſcriptura liber eſt vite. Cui⁹ origo eterna. cuius incorruptibilis eſſentia. cuius ꝓgnitio vita. cuius ſcriptura intelibilis. cuius aſpect⁹ deſiderabilis. cuius doctria facilis. cui⁹ ſcietia dulcis. cui⁹ ꝓfũditas inſcrutabilis. cui⁹ verba innũerabilia. Vnum tñ verbũ oĩa creauit. Ecce a deo creata ẽ effectiue. de deo ẽ obiectiue. Vnde recte dicitur theologia a theos qȝ eſt deus et logos qȝ eſt ſmo qz tota eſt de deo. Omĩa ei ſcrutatur. Etiaz ꝓfunda dei. p̃ma ad corin. ij. Hec ſm apl̃m ad thimo. iij. vtilis ẽ ad docendũ ſcz diſcipulos. ad arguendũ incredulos. ad corripiendũ hereticos. ad erudiendũ catholicos. Pro ȝo ẽ cõpletiue. Jpa enĩ eſt ſcala quã vidit iacob ĩ somnis ſtare ſup terrã cui⁹ cacumẽ celũ tanges. geñ. xxviij. Nam viri ſcolaſtici q̃ ſũt viri angelici ⁊ cherubiti ꝓter claritatem. ſeraphiti ꝓter caritatẽ. Per ſcꝑturaz deſcẽdũt vſqz ad abiſſos. ⁊ aſcẽdũt vſqz ad celos. Et hec dicta ꝑ diſtinctione libroꝝ ſacre ſcripture p̃nũc ſufficiãt.

¶ Jam ꝓſequẽter videndũ eſt de ordiatione eorũdẽ libroꝝ ĩ ſpeciali. Vbi eſt diligenter notandum q̃ omẽs libri diuine ſcripture qui ꝓtinent̃ in biblia ſũt in nũero. xxxvj. Qui licet a quibuſdã aliter nũerent̃ ⁊ ordinẽt̃ tñ ꝓmũiter a doctoribȝ ⁊ ĩ libris correctis ſm infraſcriptũ modũ ⁊ ordinẽ ordinãt̃. ¶ Pri⁹ ei lib̃ geñ. Jn q̃ agit̃ de mũdi ⁊ oĩm creaturaꝝ exordio. de diluuio ⁊ archa noe. de ꝓfuſiõe linguaꝝ. ȝ electõe ꝑſi ȝi ⁊ aſcẽſu eiuſdẽ ꝑſi ĩ egiptũ. Et hẽ ca. l. ¶ Scȝ⁹ ẽ liber exod⁹ in q̃ agit̃ de decẽ plagis pharaoĩs. ⁊ ȝ exitu ⁊ de libẽatiõe ꝑſi iſrl̃ ab egipciaca ſeruitute. de decẽ p̃ceptis ac iudicijs ⁊ ĩſtructõne ꝑſi dei. ȝ archa de tabernaculo ⁊ altari ac de veſtibȝ aarõ. Et hz ca. xl. ¶ Terci⁹ ẽ lib̃ leui· ĩ q̃ agit̃ de ſacrificijs ⁊ hoſtijs offerẽdis. ȝ vrna ⁊ veſtibȝ aarõ. de ordĩe ⁊ miſterio le-

nitaꝝ. ⁊ hz ca. xxviij. ¶ Quartꝰ ẽ lib nũeroꝝ ī q̄ agit̄ de nũeratõe ꝑli siue tribuũ isrl̄ de ꝓphecia balaã. ꝺ mãsioĩbꝫ factis ī heremo. et hẽ ca. xxxvj. ¶ Quit̄ꝰ est lib deutro. ī q̄ replicãt̄ ea q̄ tradũt̄ ī q̄tuoꝝ ꝓoꝝibꝫ libris. et hẽ ca. xxxiiij. ¶ Sext̄ꝰ ẽ lib ioſue. ī quo agit̄ de trãsitu iordanis. et de ſubuerſione regnoꝝ hoſtiliũ. de ītroductõe ꝑli ꝺi ī terram ꝑmiſſioĩs. ⁊ de diuiſiõe ipi⁹ terre. ⁊ hz ca. xxiiij. ¶ Septi⁹ ẽ lib iudicũ. ī q̄ agit̄ de ꝓncipibꝫ ⁊ iudicibꝫ ac de defẽſiõe ꝑli isrl̄. et de victoꝝijs ⁊ triũphis habitis ꝙ̃ hoſtes et hẽ ca. xxj. ¶ Octau⁹ ẽ lib ruth. ī q̄ agit̄ de mr̃imonio ꝙ̃ctꝫ ītr boos ⁊ ruth ex q̄bus xp̃c deſcẽdit. et hẽ ca. iiij. Licz aliq̄ ꝓ fuerũt libꝫ ruth in libro iudicũ ꝓꝑhendi. ¶ Nonus est lib regũ. ī quo agit̄ de regibꝫ ꝑli iuda et ꝑli isrl̄ ⁊ de ꝓſtructõe tẽpli. et de ꝑlijs ꝓmiſſ ꝙ̃ philiſteos ⁊ alios inimicos q̄bꝫ hereticoꝝ ꝑlia ꝙ̃ eccl̄iaz deſignãtur. ⁊ diuidit̄ ī q̄tuoꝝ libros q̄ꝝ pn̄⁹ hẽ ca. xxxj. Scꝺ⁹ ꝺo. xxiiij. Terci⁹ aũ. xxij. Quartus aũ. xxv. Aliq̄n tñ poſſ̄ ꝑmũ ⁊ ſcꝺm eẽ vnũ libꝫ ꝑ ſe. Et terciũ ⁊ q̄rtũ libros aliuz libꝫ ꝑ ſe. qz apuꝺ hebreos sũt tñ duo libri regũ. Prim⁹ q̄ vocat̄ ſamuel ꝓtinẽs primũ et ſcꝺm libros regũ. Scꝺ⁹ vocat̄ malachim. i. regũ ꝓtinẽs terciũ et q̄rtũ. ¶ Deci⁹ est lib paralipo. ī quo agit̄ de hijs q̄ tradita sũt ī q̄tuoꝝ libris regũ. Et ſuꝑlẽt̄ multe hiſtorie ꝑtermiſſe. Et explicãt̄ inũerabiles q̄ſtiões. Et diuidit̄ ī duos libros quorum prim⁹ hẽ ca. xxviij. Scꝺ⁹ vero. xxxvj. ¶ Undecim⁹ ẽ lib eſdre. ī q̄ cõꝑhendit̄ neemias ꝑter vicinitatẽ et ꝙformitatez matrie. ī quo agit̄ de repatiõe et reedificatiõe tẽpli. ⁊ de reditu filioꝝ isrl̄ ī pr̃iam. de cõſtructione muroꝝ ciuitatis. et de nũeratione et deſcriptõe ſacerdotũ leuitaꝝ ⁊ ꝑſbyteroꝝ ꝑli isrl̄. Et diuidit̄ iſte lib ī duos q̄rũ prim⁹ hẽ. x. ca. Neemias vero hẽ ca. xiij Ceteri aũ duo libri videlicz terci⁹ et q̄rtus eſdre ſcribe q̄ et ſuperi⁹ habẽt̄ loco ſuo q̄ et ī canone nõ sũt poſiti nec ī eccl̄ia legũt̄ vt ſupius ī ꝓlogo habet̄. tractãt de imolatione ſacrificioꝝ ioſie regis iudee. ⁊ occiſione eius. ſil̄r et ꝑli iudeoꝝ ītrfectõe ac ciuitatũ eoꝝ deſtructiõe ac vẽditione inſuꝑ et de viſionibꝫ eſdre q̄s vidit ī babilonia. ac ſomnijs ſuꝑ ꝑli iudeoꝝ liberatiõe a captiuitate q̄ diſpſi fuerũt. et tẽpli reſtaura-

tione ī hieruſalez. et terci⁹ liber in ordine ſuo hẽ ca. ix. q̄rt⁹ vero liber ca. xvj. ¶ Undecimus est liber thobie. ī q̄ agit̄ de ipi⁹ ꝓbatione ⁊ virtute multiplici. de mĩſterio angeli raphaelis. de inſtructõe ꝑlis et honeſtate mr̃ionij. et habz ca. xiiij. ¶ Tredecimus est lib iudith. ī quo agit̄ de obſidione hieruſalẽ et ꝑli isrl̄. de honeſtate ⁊ ꝓbitate iudith. de interfectione oloferni et liberatõe ꝑli isrl̄. et hz ca. xvj. ¶ Quartuſdecimus est lib heſter. ī q̄ agit̄ ꝺ crudelitate amon et de ei⁹ interfectõe ꝓcurata ꝑ ꝓuidẽtiã et hũilitatẽ heſter regine. ⁊ de exaltatõe mardachei et de liberatõe ꝑli iudeorũ. et hz ca. xvj. ¶ Quituſdecim⁹ est liber iob. ī quo agit̄ de ipius paciẽtia. ꝓfectiõe et diſputatõe quã habuit cũ aĩcis. de ꝓuidẽtia diuina. et de coꝝpis reſurrectõe. et hẽ ca. xlij. ¶ Sextuſdecim⁹ est lib pſalmoꝝ ꝺ̃. ī quo agit̄ de xp̃i diuinitate. hũanitate. paſſione et reſurrectõe. aſcenſione. et de aduẽtu ad iudiciũ. de penis peccatoꝝ. ⁊ beneficijs dei et laudibꝫ ei⁹. et continet pſalmos cẽtũquinq̄ginta. ¶ Decimuſſeptim⁹ ẽ liber ꝓuer. ſalomoĩs ī quo agit̄ de inſtructione ⁊ diſciplina incipiẽtiũ ſuire deo. de correctõe moꝝ ⁊ iformatiõe virtutũ. et hz ca. xxxj. ¶ Decimuſoctauus est lib eccl̄iaſtes. ī q̄ agit̄ de mũdi vanitate. de viciozuz ꝓẽptu. de ꝓfectu ambulãtiũ ī via dei. ⁊ hz ca. xij. ¶ Decimuſnonus est lib cãtica cãticoꝝ. ī quo agit̄ de viri iuſti ꝓfectione. ꝺ ꝓtemplatiõe aĩe ſcte. et de ꝓiũctione xp̃i ⁊ eccl̄ie. et hz ca. viij. ¶ Uiceſim⁹ ẽ lib ſapie in q̄ agitur de regimĩe ꝑlatoꝝ ⁊ ꝓſeruatõe iuſticie. et idoloꝝ ꝓẽptu. et de aduentu et paſſione xp̃i q̄ est vera ſapientia. et hẽ ca. xix. ¶ Uiceſimuſprimus est lib ihu filij ſyrach q̄ ꝺr eccleſiaſticus. ī q̄ agit̄ de obedientia ſubditoꝝ. de inſtitutõe bonoꝝ moꝝ de nobilitate ſapie et laude ſctoꝝ. et hẽ ca. lj. ¶ Uiceſimuſſcꝺ⁹ ẽ liber. ysaie ī quo agitur de repbenſiõe iudeorũ. de aduentu xp̃i ī carnẽ et de ei⁹ paſſione. de vocatõe gentium et de regno iuda et regno isrl̄. ⁊ hz ca. lxvj. ¶ Uiceſimuſterci⁹ est liber hieremie. cũ ſua lamentatõe. ī quo agit̄ de viſionibꝫ hieremie. et de captiuitate iudeorũ. de xp̃i paſſione. et de planctu et lamẽtatõe ꝑter ruinã ihrl̄m. et hẽ ca. lij. Lamẽtatõ ca. v. ¶ Uiceſimuſq̄rtus est lib baruth. ī q̄ agit̄

de verbis q̄ legit captiuis ī babilonia. de recognitōe pc̄oꝝ. de p̄dicatiōe redit⁹ ꝑli israhel et eoꝝ q̄ futura erāt tp̄ibꝫ vltimis. et habꝫ ca. vj. Istū libꝝ ꝓphēdūt aliq̄ sub libro hieremie. Decimus quint⁹ ē lib ezechielis. ī quo agit̄ de visionibꝫ ip̄i⁹. et de sceleribꝫ iudeoꝝ. de ruina ihrl̄m et de ei⁹ repatione. et hꝫ̄ ca. xlviij. Decimus sext⁹ est lib danielis. ī q̄ agit̄ de mūdi monarchia. et de mutatiōibꝫ tēpoꝝ. de p̄fate ⁊ eternitate regni xp̄i. ⁊ hist̄oria susāne. de destructione bel. et interfectōe draconis. ⁊ hꝫ ca. xiiij. Decimus septimus ē liber duodecim ꝓphetaꝝ: quoꝝ prim⁹ ē osee. q̄ loq̄t̄ de idolatria ꝑli isrl̄ signato ꝑ mulierē meretricez. i. gentilem vxore osee. vndatōe ⁊ diluuio pc̄oꝝ. et de āmonitōe vt filij isrl̄ ad dñm ꝙuertātur. ⁊ hꝫ ca. xiiij. Decim⁹ est liber iohelis. q̄ loq̄t̄ de ꝙsumptiōe terre iudeoꝝ ꝑ erucā. brucum. locustaꝫ et rubiginem. de īductōe ad p̄niaꝫ. et de iudicio futuro. et hꝫ ca. iij. Decim⁹ ē liber amos. et loquit̄ de sceleribꝫ iudeoꝝ et gentium. et de ira dei et vindicta sup eos vēturā. inducit ad p̄niaꝫ et p̄dicit finalē repatōez. et hꝫ̄ ca. ix. Quartus est liber abdie. q̄ loquit̄ de ꝓmīatione et destructōe edom et esau. ⁊ hꝫ ca. j. Quītus est lib ione. q̄ loq̄t̄ de naufragio suo et ī hoc passionez xp̄i p̄figurās mūdū ad p̄niaꝫ reuocat. et sub noīe ninive salutē gentiū p̄figurat. et habet ca. iiij. Sext⁹ ē liber michee. q̄ loquit̄ de deuastatōe samarie. et de captiuitate. ⁊ de interitu principū isrl̄. et pseudo ꝓphetaꝝ. et de ingratitudine et malicia eorūdē. et hꝫ̄ ca. vij. Septim⁹ ē naum. q̄ loq̄t̄ de ira dei et vindicta ḡui ꝓ̄ ninivē q̄ ad p̄dicatōez ione p̄niaꝫ egerūt de pc̄is. Et postea fuerat de pc̄is maioribꝫ ꝛuoluta. et hꝫ̄ capl̄a. iij Octauus est liber abachuc. q̄ loq̄t̄ de disputatiōe quā fecit cū deo et cū mūdo isto et qūo iusti cōculcāt̄ et ꝑsperāt̄ iniqui. et ꝓphetat de passiōe xp̄i. ⁊ hꝫ̄ ca. iij. Non⁹ est liber sophonie. q̄ loq̄t̄ de iudicio dei ꝓ̄ gentes ventuosas. et de salute ꝑli isrl̄. et de restauratiōe ihrl̄m. et hꝫ ca. iij. Decimus est liber aggei. q̄ loquit̄ de reuersione ꝑli iudeoꝝ. et de reedificatōe tēpli. ⁊ renouatiōe ciuitatis. et de aduētu xp̄i et passione ei⁹. ⁊ hꝫ ca. ij. Undecim⁹ ē libꝫ zacharie q̄ loq̄t̄ de liberatōe iudeoꝝ. et de victa ꝓ̄ īmicos eoꝝ. et de hūilitate aduēt⁹ xp̄i ⁊ passiōis eiusdē. ⁊ hꝫ ca. xiiij. Duodecim⁹ ē libꝫ malachie. q̄ loq̄t̄ de abiectōne ꝑli iudeoꝝ. ⁊ de sac̄dotiō suo. ⁊ de gētiū vocatōe. et hꝫ ca. iiij. Decimus octau⁹ ē libꝫ machabeoꝝ. ī q̄ agit̄ ꝺ ꝑlijs int̄ hebreos ⁊ gētē ꝑsaꝝ. et de machabeis nobilibꝫ. de victoriis ⁊ triūphis. ⁊ de mīt̄is gestis septem fratꝝ ⁊ cōstācie mr̄is eoꝝ q̄ ḡuibꝫ tormētis sub antiocho rege ꝓpessi sūt. Diuidit̄ aūt dict⁹ libꝫ ī duos q̄ꝝ ꝑm⁹ hꝫ̄ ca. xvj. scꝺ⁹ vero hꝫ̄. ca. xv. Hic sequūt̄ q̄tuor euāgelia lexq̄ noua. Unū euāgeliū xp̄i. Et describūt ac tractāt de ip̄i⁹ diuinitate. hūanitate. natiuitate ⁊ resurrectōe. ascensiōe ⁊ de aduētu ad iudiciū et de ip̄i⁹ ꝙuersatiōe miracula ⁊ doctrīa. Matꝫ. ei ī homīe figurat̄ q̄ circa hūanitatē xp̄i p̄cipalit̄ īmorat̄. Mar̄. ī leone q̄ pulcre loq̄t̄ de xp̄i resurrectōe. Lucas ī vitulo q̄ loq̄t̄ de xp̄i sacerdotio. Jo. ī aquila q̄ describit sac̄menta diuinitatis. Decimus nonus ē libꝫ euāgelij Mathei et hꝫ ca. xxviij. Tricesim⁹ ē libꝫ Marci. ⁊ hꝫ̄ ca. xvj. Tricesimus p̄m⁹ est euāgeliuꝫ Luce. et hꝫ ca. xxiiij. Tricesimus scꝺus ē libꝫ Jobis. ⁊ hꝫ̄ ca. xxj. Tricesimus tercius ē libꝫ epl̄aꝝ. ī q̄bꝫ sil̄r ⁊ ī epl̄is canonicis tradit̄ scōm formam ⁊ exēplar xp̄i saluatoris doctrīa viuēdi. et sūt epl̄e pauli ī numero xiij. Quaꝝ ꝑmā scribit ad romanos. ī q̄ reuocat nos ab erroribꝫ gentiliū et ceremonijs legis ad verā ⁊ catholicā fidē. et hꝫ ca. xvj. Et notādū q̄ romani sūt italici scōm hiero. Et istā epl̄aꝫ scripsit eis paulus ab athenis de ptibꝫ grecie. Jteꝫ scripsit duas epl̄as ad corinthios. ī q̄ꝝ p̄ma ipsos seductos a falsꝫ ꝓphis eloquētiā ⁊ obꝺuātiaꝫ legis reuocat ad verā fidē et ad catholicam sapīaꝫ. et hꝫ̄ ca. xvj. In scꝺa epl̄a ip̄os ad p̄niaꝫ ꝙuersos et emendatos ꝓsolat̄ ⁊ laudat. ⁊ hꝫ ca. xiij. Et hāc epl̄aꝫ scꝺaꝫ p⁹actā p̄niam scripsit eis a troade. Sed primam scp̄sit eis ab epheso ꝑ thimotheū discipulum suū. Quartā epl̄aꝫ scripsit ad gallatas. ī q̄ ip̄os seductos a falsꝫ apl̄is vt legem ⁊ circūcisionē obseruarēt reuocat ad verā catholicā fidē. et hꝫ̄ ca. vj. Et ꝟm hieronimuꝫ gallate sūt greci q̄bꝫ scripsit ab epheso. Quītā epl̄am scribit ad ephesios q̄ ab apl̄o ꝺbo ꝺitatis accepto ꝓfitet̄r t fidē. vñ ipsos ꝓmēdat ⁊ laudat. ⁊ hꝫ ca. vj.

Et ephesi sūt asiani q̄b scripsit de roma i carcē p thitū archidiaconū. Hexta epla scripsit ad philipē. q̄ simpliciter ūbo ūita tis accepto pstetēt i fide. Unde nec falsos apl̄os recepēt vñ ipos ꝓmēdat. Et hz ca. .uij. Et philipē. sūt macedōes q̄b de roma i carcē p ephastoditū. Septīa epla scripsit ad Colocēses q̄ a falſ aplis iā erant ꝑuēti. vñ hos corrigit ⁊ hortat ad fidei ve ritatē. Et hī ca. uij. et colocēses sūt asiani q̄b scripsit ab epheso. Ite ad thessaloni cēses scripsit epl̄as duas. In q̄ pria ipos collaudat qr ūbo veritatis accepto. Cū pse cutōez patrēt a ciuib suis pstitēt i fide. Nec falsos apl̄os nec eor doctrīa recepe rūt. et hī ca. v. Et sciēdū q̄ thessalōicēses sūt macedones q̄b scripsit ab athenis. In scda epla īstruit eos de tpib nouissimis. ꝺ aduentu ⁊ psecutōe et fallacijs ātixpi. ⁊ de ipi? electōe ⁊ ruina. Et hz ca. uij. Ite ad thimotheū scripsit epl̄as duas i q̄ pria i struit ipm de ordinatōe epatus ⁊ diaconi. et ois ecclīastice disciplīne. et hī ca. vj. hāc epla scripsit de vrbe romana de carcere i fine epl̄e ꝺr. O theophile depositus custodi scz dignitatē epalez tibi ꝓmissam. In scda epla hortat ipsū ad coronam martirij. Et informat eū de oi regula catholice verita tis. et q̄d i nouissimis tpib sit futur. et de ipsi? apl̄i passione. et hz ca. uij. Duode cimā epla scribit ad thitū. In q̄ ipse ad monet de ꝓstitutione ꝑsbyterij et de spūali cōuersatōe. et hereticis euitādis. et hī ca. uij. Tredecimā epla scribit ad philemo nem in q̄ simpliciter ꝓmendat eū de fide et caritate i sāctos. Et rogat eū vt indulgeat onestino seruo suo ⁊ ipsū suscipiat dulciter et benigne. et habz. ca. j. Quartādecimā epla scribit ad hebreos i q̄ defectū et eua cuationē legis mosayce. Et pfectiōz legis euāgelice oñdit. et q̄ xp̄c sit ver? de? ⁊ hō. et dei ⁊ hoim mediator. ⁊ hz ca. xiij. Tri cesimus q̄rtus est liber actuū apl̄or. i q̄ lu cas xp̄o i celū assumpto missionē visibilez spūssācti oñdit. Et actus apl̄or et p̄cipue pauli gesta describit et infātiaz nascentis ecclie. Et hī ca. xxviij. Tricesimusq̄nt? est liber epl̄ax canonicax. Et sūt numero vij. i q̄ pria. iacob aflict? tēptat? ad paci entiā virtutis hortat et hūane vite fragili tatē describit periculū. lingue ac fidei veri tatē vnitatē oñdit. et hz ca. v. Petr? do scribit epl̄as duas i q̄ pria gtias agit do q̄ misericorditer p passiōez et sāguinē filij sui gen? hūanū saluauit. et ad xp̄i imitati onez hortat. vix et vror̄ īformat ⁊ ad hu militatē īducit. ⁊ admonet īsidias diaboli p̄cauēdas. ⁊ hī ca. v. In scda epla docet de misterio i pfectōe ūtutū ⁊ ꝺ veritate ꝓphe cie ⁊ de falsis ꝓphetis. et de pc̄oribꝫ euitā dis. et hī ca. uij. Jobes scribit epl̄as. uij. i q̄ pria testificat de ūbo veritatis ⁊ vite ⁊ ei? purissima luce dñm nr̄m ihm xp̄m ee aduocatū nr̄m. et affirmat ad dei ⁊ pximi caritatē ⁊ īducit. et hī ca. v. In scda ꝓmē dat mr̄em. ⁊ filios ad caritatem hortat ⁊ monet vt hereticos et seductores deuitēt. ⁊ hz ca. j. In tercia gayū ābulātē i veritate ꝓmēdat. et de caritate quā exercebat i pe grinos ⁊ sc̄os. ⁊ hz ca. j. Septīaz epl̄az scribit iudas in q̄ oēs de salute ꝓpa solicite monet. ⁊ loq̄t de altercatōe michael cū sa thana. ⁊ detestat hēticox vitā. ⁊ ipox cri mīa ⁊ errores ⁊ eternas penas ꝓmīat eis dē. ⁊ hī. ca. j. Tricesimussext? ē lib apoc. i q̄ agit de reuelatōib factis iohāni p āge lū. ⁊ de tribulatōib q̄s etiā eccl̄ia passa in tpe p̄mitiuo et patit i pnti et passura sit i fine seculi. ⁊ p̄cipue tpe antixpi. ⁊ de p̄mijs q̄ suscepturā ē i vita bt̄a. ⁊ hz ca. xxij.

Incipit tabula canonū vt patz i primo plogo mathei q̄ sic īcipit. Beatissimo pa pe damaso.

Sciendū etiā ne quē ignax ex silitu dine nūerox error inuoluat. q̄ sic i subnotatiōe canonū distinctox i canone q̄libet tres euangeliste bis vel ter vel q̄ter aut etiā āpli? eūdē nūex p ordiez habuer̄t adnotatū. Et q̄rtus ecōtrario di screpans. qđ ib qđ tres illi i eo loco semel dixerīt. q̄rtus totiēs i corpe volumis sui ponat. Quotiēs diuersi nūeri i ei? canōe positi sunt. p̄ pdictox nūerox ꝓtinuatas silitudies. Ite si i vno q̄libz eox aut etiaz duob ibidē i canone nūer? bis. ter. aut eo āpli? repiat i ordie collocat? ⁊ disparis in ueiat i ceteris dubiū nō erit q̄ ib qđ illius illox ue canōes numer? bis ter repetitū ab bijs i volumīe semel dictū sit. Alteri vero totiēs i vno atq̄ eodē sensu loq̄nt. Quoti ens ptulerīt i nūerox adnotatōe distātiaz hoc ⁊ i oim. ix. canonū collatione ꝟuabit.

cetex in decimo qm̃ ꝑria singulox tantū-
modo cōtinenť.nō potest ꝓtra ib cōpatio
esse quod solutū est.
Nāetsi is īmediate p̄missus canō optimus
sit.vex ānecti ꝑ simplicib⁹ hūc arbitrat⁹ẽ
sequentem.
Tabla p̄is nūero ordinali in corpus totū
q̄tuor euāgelistax ꝓcessu expassa: fidelicz
mēorie ꝓmēdāda.quēadmod⁹.b.hier.ī plo
go corpis euāgelici.ad damasū p̄pā p⁹me
dīū notabiliter ī hec prūpēs ⁹ba. Magn⁹
siq̄dez nr̄is ī codicib⁹ error inoleuit ꝛc̄.or-
dīatē ī canones decē distinxit :q̄x p̄m⁹cō-
cordantia singl'ox euāgelistax ẽ.Sc̄d⁹tri
um.Terci⁹ pīter ꝛ sic de alijs.ī hac tabula
specificatis finali.p̄ri⁹ nūer⁹ euāgelioꝝ ī
margine signat⁹.nūer⁹ canonis ẽ q̄ agno-
scit̄ q euāgeliste ꝓcordāt.Numer⁹ subscri
ptus vbi ꝓcordāt:demōstrat.nō ꝙ nūerus
isdē capitl'ox aut foliox sit:sz nūer⁹ ordi
nal' p̄gnātiū ꝓpositionū in q̄b⁹ q̄d notabi-
gnū ꝓscriptū atz relatū sit.b.Matb.totuz
euāgeliū suū ī.xxviij.ca.distīxit.de nota-
dignis clausul'bť.ccclv.sig̃turas. Marc⁹
xvj.capīis suū distīguēs euāgeliū.ccxxxv
sig̃turas·Luc.ī xxiiij.ca.diuisus.cccxliij.
dignas bť clausulas .b. Jo.ī xxj.ca. suū
ꝓp̄hēdit euāgeliū: signaturis vo.ccxxxij.
Quib⁹ attētis facile q̄libz(ꝓmitto diligē
tib⁹)dinoscitur.

Incipit canon p̄mus ī quo quatuor

Mathe⁹	Marcus	Lucas	Jobes
viij.	ij.	viij.	x.
xj.	iiij.	x.	vj.
xj.	iiij.	x.	xij.
xj.	iiij.	x.	xiiij.
xj.	iiij.	x.	xxviij.
xiij.	v.	xiij.	xv.
xiiij.	v.	xiij.	xv.
xxiij.	xxvij.	xviij.	xlvj.
xxiij.	xxvij.	xxxiiij.	xlvj.
xxiij.	xxvij.	xlv.	xlvj.
lxx.	xx.	xxxvij.	xxxviij.
lxxxviij.	cxxxix.	ccl.	cxlj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxx.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	xl.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxliiij.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxix.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxxj.
cxxxiij.	xxxviij.	lxxviij.	cix.
cxlj.	l.	xix.	lix.
cxlij.	lj.	xxj.	xxxv.
cxlviij.	lxiiij.	xciij.	xlix.

Mathe⁹	Marcus	Lucas	Jobes
clxvj.	lxxxij.	xciiij.	lxxiiij.
clxvj.	lxxxij.	xciiij.	cviij.
ccix.	cxix.	ccxxxiiij.	c.
ccxj.	txxj.	ccxxxviiij.	xxj.
ccxx.	ccxxij.	ccxxxix.	lxxxv.
ccxx.	cxxix.	cclij.	lxxxviij.
ccxx.	cxxij.	cclxj.	lxxviij.
ccxxxiiij.	cxxxix.	ccl.	cxlvj.
cclxxxiiij.	clvj.	cclx.	xx.
cclxxxiiij.	clvj.	cclx.	xlviij.
cclxxxiiij.	clvj.	cclx.	xcvj.q xx
cclxxvj.	clviij.	lxxiiij.	xcviij.
cclxxx.	clxij.	cclxix.	cxxij.
cclxxxiiij.	clxv.	cclxvj.	lv.
cclxxxiiij.	clxv.	cclxvj.	lxiij.
cclxxxiiij.	clxv.	cclxvj.	lxvij.
cclxxxix.	clxx.	cclxxv.	cxxvj.
cclxxxiiij.	clxxij.	cclxxix.	clvj.
ccxcj.	clxxij.	cclxxix.	clvj.
ccxciij.	clxxv.	cclxxxj.	clxj.
ccxcv.	clxxvj.	cclxxxij.	lvij.
ccxcv.	clxxvj.	cclxxxij.	xlij.
ccc.	clxxxj.	cclxxxv.	clviij.
ccc.	clxxxj.	cclxxxv.	lxxix.
cccij.	clxxxvij.	cclxxxvij.	clx.
cccviij.	clxxxviij.	cclxxxix.	clxx.
cccvj.	clxxxvij.	ccxc.	clxij.
cccx.	cxcj.	ccxcvij.	lxix.
cccxiij.	cxciiij.	ccxciiij.	clxxij.
cccxiiij.	cxcv.	ccxcj.	clxvij.
cccxiiij.	cxcv.	ccxcj.	clxvj.
cccxv.	cxcvj.	ccxcij.	clxxv.
cccxviij.	cxcix.	ccc.	clxxvj.
cccxx.	cc.	cccij.	clxxviij.
cccxxv.	cciiij.	cccx.	clxxxiiij.
cccxxvj.	ccv.	cccxj.	clxxxviij.
cccxxvj.	ccv.	cccxiij.	cxciiij.
cccxxviij.	ccvj.	cccxiiij.	cxcvj.
cccxxxj.	ccix.	cccxv.	cxcviij.
cccxxxv.	ccx.	cccxviij.	cxcviij.
cccxxxvj.	ccxij.	cccxix.	cciiij.
cccxxxvj.	ccxv.	cccxxij.	.ccvj·
cccxlviij.	ccxxviij.	cccxxxij.	ccviij.
cccxlix.	ccxxviij.	cccxxxiij.	ccviij.
ccclij.	ccxxxj.	cccxxxvj.	ccix.
ccclij.	ccxxxj.	cccxxxvj.	ccxj.

Finit canon p̄mus ī quo quatuor

Incipit ca.sc̄d⁹ī q̄ tres

Matb.	Marc⁹	Lucas
xv.	vj.	xv.
xxj.	x.	xxxiij.
cxxj.	cij.	clxxxv.
xxxij.	xxxix.	cxxxiij.
xxxij.	xxxix.	lxxix.
l.	xlj.	lvj.
lxij.	xiij.	xiiij.
lxij.	xiij.	xxiiij.
lxiij.	xviij.	xxxiij.
lxvij.	xv.	xxxvj.
lxix.	xlviij.	clxxxiij.
lxxj.	xxj.	xxxvj.
lxxij.	xxxviij.	lxxxvj.
lxxiij.	xlviij.	xl.
lxxiij.	xlix.	lxxxv.
lxxiij.	xlix.	cxxxvij.
lxxiij.	xlix.	cxxxvij.
lxxiij.	xlix.	cxxxvij

Math.	Marcus	Lucas
clxxiiij.	xcj.	xcix.
clxxvj.	xciij.	cj.
clxxviij.	xcv.	cij.
clxxviij.	xcv.	ccxvij.
clxxix.	xcix.	cxcvij.
cxc.	cv.	cxcv.
cxcij.	cvj.	ccxvj.
cxciij.	cvij.	cxxj.
cxciij.	cvij.	ccxviij.
cxciiij.	cviij.	clij.
cxciiij.	cviij.	ccxix.
cxcv.	cix.	ccxx.
cxcviij.	cx.	ccxxj.
cxcix.	cxj.	clxxiij.
ccj.	cxij.	ccxxij.
cciij.	cxiiij.	cclxx.
ccv.	cxvj.	ccxxiiij.
ccvj.	cxvij.	ccxxxij.
ccviij.	cxviij.	ccxxxiij.
ccxvij.	cxxvij.	ccxl.
ccxix.	cxxviij.	ccxlj.
ccxxiij.	cxxx.	ccxliij.
ccxxv.	cxxxiiij.	ccxlv.
ccxxvj.	cxxxiij.	ccxliiij.
ccxxix.	cxxxv.	cxxxvij.
ccxxix.	cxxxv.	ccxlvj.
ccxlij.	cxxxvij.	ccxxxvij.
ccxlij.	cxxxvij.	ccxlviij.
ccxliij.	cxxxviij.	ccxlix.
ccxlviij.	cxliij.	ccix.
ccxlviij.	cxliij.	ccliij.
ccxlix.	cxliiij.	ccliiij.
cclj.	cxlvj.	cclv.
ccliij.	cxlviij.	cciiij.
cclviij.	cl.	cclvij.
cclix.	clj.	cclviij.
cclxiiij.	clv.	clvj.
cclxix.	cliiij.	ccxxviij.
cclxxj.	xlij.	ccxxx.
cclxxviij.	clx.	cclxiij.
cclxxxj.	clxiij.	cclxviij.
cclxxxv.	clxvj.	cclxv.
cclxxxv.	clxvj.	cclxvij.
ccxcvj.	clxxvij.	cclxxx.
ccxcvj.	clxxvij.	cclxxxiiij.
cccj.	clxxxij.	cclxxxvj.
cccviij.	clxxxix.	cccv.
cccxij.	cxciij.	ccxcix.
cccxvj.	cxcvij.	ccxciij.
cccxvij.	cxcviij.	ccxcv.
cccxxij.	ccij.	cccix.
cccxxxviij.	ccxviij.	cccxxij.

Matheus	Marcus	Lucas
cccxxxix.	ccxix.	cccxxv.
cccxl.	ccxx.	cccxxvij.
cccxlij.	ccxxij.	cccxxiij.
cccxliiij.	ccxxiiij.	cccxxviij.
cccxlvj.	ccxxv.	cccxxx.
cccliij.	ccxxxij.	cccxxxvij.
cccliiij.	ccxxxiij.	cccxxxviij.

Finit canon secũdus ĩ quo tres
Incipit canon tercius in quo tres

Matheus	Lucas	Johãnes
j.	xiiij.	j.
j.	xiiij.	iij.
j.	xiiij.	v.
vij.	vj.	ij.
vij.	vj.	xxv.
lix.	lxiij.	cxvj.
lxiiij.	lxv.	xxxvij.
xc.	lviij.	cxviij.
xc.	lviij.	cxxxix.
xcvij.	ccxj.	cv.
cxj.	cxix.	cxlviij.
cxj.	cxix.	xxx.
cxj.	cxix.	cxiiij.
cxij.	cxix.	lxxxvij.
cxij.	cxix.	xliiij.
cxij.	cxix.	lxj.
cxij.	cxix.	viij.
cxij.	cxix.	lxxvj.
cxij.	cxix.	xc.
cxij.	cxix.	cliiij.
cxij.	cxix.	cxlij.
cxlvj.	xcij.	xlvij.

Explicit canon tercius in quo tres
Incipit canon quartus in quo tres

Matheus	Marcus	Johes
xviij.	viij.	xxvj.
cxvij.	xxvj.	xciij.
cxvij.	xxvj.	xcv.
cl.	lxvij.	lj.
clxj.	lxxvij.	xxiij.
clxj.	lxxvij.	liij.
cciiij.	cxv.	xcj.
cciiij.	cxv.	cxxxv.
ccxvj.	cxxv.	cl.
ccxvj.	cxxv.	cxxviij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxvij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxiij.
cclxxvij.	clix.	xcviij.
cclxxix.	clxj.	lxxij.
cclxxix.	clxj.	cxxj.
cclxxxvij.	clxvij.	clij.
ccxciij.	clxxiiij.	cvij.

Matheus	Marcus	Johānes
ccxcvij.	clxxviij.	lxx.
ccxcix.	clxxx.	ciij.
cccvij.	clxxxviij.	clxiiij.
cccxxj.	ccj.	clxxx.
cccxxj.	ccj.	cxcij.
cccxxiij.	cciij.	clxxxiij.
cccxxix.	ccvij.	clxxxv.
cccxxix.	ccvij.	clxxxvij.
cccxxxiij.	ccxj.	cciij.

¶ Explicit canon q̄rtus in quo tres

Incipit canon q̄ntus ī quo duo

Matheus	Lucas	Mathe⁹	Lucas
iij.	ij.	ciiij.	lxxj.
x.	viij.	cv.	cxciij.
xij.	xj.	cvij.	lxxiij.
xvj.	xvj.	cviij.	cxv.
xxv.	xlvj.	cx.	cxviij.
xxvij.	xlvij.	cxvj.	clxv.
xxviij.	xlviij.	cxix.	cxxvj.
xxx.	xlix.	cxxv.	lxij.
xxxiiij.	cxciiij.	cxxvij.	cxxviij.
xxxvj.	clxij.	cxxviij.	cxxxij.
xxxviij.	liij.	cxxix.	cxxx.
xl.	lij.	cxxxij.	lxxxj.
xlj.	lv.	cxxxiiij.	cxx.
xliij.	cxxiij.	cxxxviij.	clxviij.
xlvj.	cliij.	clvj.	lvij.
xlvij.	cxxxiiij.	clviij.	ccxxvj.
xlviij.	cxcj.	clxij.	clxj.
xlix.	cl.	clxxv.	cc.
lj.	lix.	clxxxij.	clxxxvij.
liij.	cxxv.	clxxxij.	clxxxix.
liiij.	liiij.	clxxxiij.	cxcviij.
lv.	clxx.	clxxxvij.	cxcix.
lvij.	lxj.	cxcvij.	cclxxij.
lviij.	lx.	ccxiij.	cclxxv.
lx.	clxxj.	ccxxj.	clxxxj.
lxj.	lxiiij.	ccxxviij.	cxxxix.
lxv.	clxxij.	ccxxxj.	clxxix.
lxvj.	lxvj.	ccxxxj.	ccxv.
lxviij.	cv.	ccxxxij.	cxlij.
lxxviij.	cviij.	ccxxxiiij.	cxxxvj.
lxxxiiij.	cxj.	ccxxxvj.	cxxxv.
lxxxvj.	cix.	ccxxxvij.	cxxxviij.
xciij.	cxlv.	ccxxxviij.	cxl.
xcv.	clx.	ccxl.	cxlj.
xcvj.	clxxxij.	ccxlj.	clxxv.
xcvj.	clxxxiiij.	cclv.	ccij.
cij.	lxix.	cclvj.	ccv.

Math.	Lucas
cclvij.	ccxiij.
cclxj.	ccvij.
cclxij.	ccxij.
cclxv.	clvij.
cclxvj.	clv.
cclxvij.	clviij.
cclxx.	ccxxix.
cclxxij.	ccxxxj.

Finit ca. v. ī q̄ duo

Incipit ca. sextus in quo duo

Math.	Marcus
ix.	iij.
xvij.	vij.
xx.	ix.
xxij.	xj.
xliiij.	cxxvj.
lxxvij.	lxiij.
c.	xcviij.
cxxxix.	xlv.
cxlv.	lx.
cxlviij.	lxv.
clij.	lxviij.
cliiij.	lxxj.
clvij.	lxxij.
clix.	lxxiij.
clx.	lxxvj.
clxiij.	lxxviij.
clxv.	lxxx.
clxix.	lxxxiiij.
clxxiij.	lxxxix.
clxxx.	c.
clxxxix.	ciij.
ccij.	cxiij.
ccxiiij.	cxx.
ccxv.	cxxiiij.
ccxxiiij.	cxxxj.
ccxlvj.	cxl.
ccxlvij.	cxlij.
ccl.	cxlv.
cclij.	cxlvij.
ccliiij.	cxlix.
cclx.	clij.
cclxiij.	cliij.
cclxxv.	clvij.
cclxxxij.	clxiiij.
cclxxxvj.	clxvij.
clxxxix.	clxviij.

Math.	Marc⁹
ccxc.	clxxj.
ccxcij.	clxxiij.
ccxcviij.	clxxix.
cccv.	clxxxv.
cccix.	cxc.
cccxj.	cxcij.
cccxxx	ccviij.
cccxxxvij.	ccxvij.
cccxlj.	ccxxj.
cccxlvij.	ccxxvj.
cccl.	ccxxix.

Finit canō sextus in quo duo

Incipit canon septimus ī quo duo

Math.	Johes
v.	lxxxiij.
xix.	xix.
xix.	xxxij.
xix.	xxxiiij.
cxx.	lxxxij.
clxxxv.	ccxv.
ccvij.	cj.

Explicit canon septim⁹ ī q̄ duo

Incipit canon octauus ī q̄ duo

Lucas	Marc⁹
xxiij.	xij.
xxv.	xiiij.
xxvij.	xvj.
xxvij.	xxviij.
xxviij.	xvij.
lxxxiiij.	xlviij.
lxxxix.	lvj.
xcj.	lxj.
c.	lxxv.
ciij.	xcvij.
ccxlvij.	cxxxvj.
cclxxvij.	ccxvj.
cccxxxv.	ccxxx.
cccxl.	ccxxxiiij.

Explicit canon octau⁹ ī quo duo

Subsequit̄ alius canon ī quo duo

Incipit ca. nonus in quo duo

Lucas	Johānes
xxx.	ccxix.
xxx.	ccxxij.
cclxij.	cxiij.
cclxij.	cxxiiij.
cclxxiiij.	cxxvj.
cclxxiiij.	ccxxvij.
cclxxiiij.	ccxxxj.
cclxxiiij.	ccxxviij.
ccciij.	cxc.
cccvij.	cxc.
cccxij.	cxc.
ccciij.	clxxxvj.
cccvij.	clxxxvj.
cccxij.	clxxxvj.
ccciij.	clxxxij.
cccvij.	clxxxij.
cccxij.	clxxxij.
cccxlj.	ccxiij.
cccxlj.	ccxvij.
cccxlj.	ccxxj.
cccxlj.	ccxxv.
cccxlij.	ccxxj.

Finit canon non⁹ in quo duo

Incipit ca. decim⁹ ī q̊ vnusquisq; ꝓprie

Matheus ꝓprie.	Matheus
ij.	cix.
iiij.	cxiij.
vj.	cxv.
xiij.	cxviij.
xxiiij.	cxxiiij.
xxvj.	cxxvj.
xxix.	cxxxvj.
xxxiij.	cxl.
xxxv.	clj.
xxxvij.	clv.
xxxix.	clxvij.
xlij.	clxxj.
xlv.	clxxvij.
lij.	clxxxj.
lvj.	clxxxiiij.
lxxv.	clxxxvj.
lxxxj.	clxxxviij.
lxxxix.	cxcj.
xcj.	cxcvj.
xcix.	cc.
cj.	ccx.
	ccxij.

Mathe.	Matheus.
cvj.	ccxviij.
ccxxij.	cclxxxiij.
ccxxvij.	ccciij.
ccxxx.	cccxix.
ccxxxiij.	cccxxiiij.
ccxxxv.	cccxxvij.
ccxxxix.	cccxlv.
ccxlv.	ccclj.
cclxviij.	ccclv.
cclxxiij.	

Explicit ca. decim⁹ in quo Matheus ꝓprie

Incipit canon decim⁹ ī quo Marcus ꝓprie

Marcus	Marcus
xix.	xc.
xxxj.	xcij.
xliij.	xciiij.
xlvj.	cj.
lviij.	ciiij.
lxij.	cxxiij.
lxx.	cxxxij.
lxxiiij.	clxxxvj.
lxxxj.	ccxiij.
lxxxviij.	ccxxxv.

Explicit ca. decimus ī quo Marcus ꝓprie

Incipit ca. x. ī q̊ Luc.

Lucas	Lucas ꝓprie
j.	cxvij.
iij.	cxxij.
v.	cxxiiij.
ix.	cxxxj.
xviij.	cxliij.
xx.	cxlix.
xxij.	clj.
xxix.	cliiij.
xxxj.	clix.
l.	clxiij.
lj.	clxiiij.
lxvij.	clxvj.
lxviij.	clxxiiij.
lxxij.	clxxvj.
lxxv.	clxxviij.
ciiij.	clxxx.
cvj.	clxxxiij.
cvij.	clxxxviij.
cxiij.	cxc.
cxcij.	cclxxvj.
cxcvj.	cclxxviij.

Lucas	Lucas
ccj.	cclxxxiij.
cciij.	cclxxxviij.
ccviij.	ccxcvj.
ccx.	ccxcviij.
ccxiiij.	cccj.
ccxxiij.	ccciiij.
ccxxv.	cccvj.
ccxxvij.	cccviij.
ccxxxvj.	cccxvj.
cclij.	cccxx.
cclvj.	cccxxvj.
cclix.	cccxxxj.
cclxiiij.	cccxxxiiij.
cclxxj.	cccxxxix.
cclxxiij.	cccxliij.

Finit canon decim⁹ ī quo Lucas ꝓprie.

Incipit ca. decim⁹ in quo Johes ꝓprie

Johes	
iiij.	lxxj.
vij.	lxxiij.
ix.	lxxv.
xj.	lxxviij.
xiij.	lxxx.
xvj.	lxxxj.
xviij.	lxxxiiij.
xxij.	lxxxvj.
xxiiij.	lxxxix.
xxvij.	xcij.
xxix.	xciiij.
xxxj.	xcvij.
xxxiij.	xcix.
xxxvj.	cij.
xxxix.	ciiij.
xlj.	cvj.
xliij.	cviij.
xlv.	cx.
l.	cxij.
lij.	cxv.
liiij.	cxvij.
lvj.	cxix.
lviij.	cxxiij.
lx.	cxxv.
lxij.	cxxvij.
lxiiij.	cxxx.
lxvj.	cxxxij.
lxviij.	cxxxiiij.
cxxxviij.	cxxxvj.
cxl.	clxxxix.
cxliij.	cxcj.
	cxciij.

Johānes	Johānes
cxlv.	cxcv.
cxlvij.	cc.
cxlix.	ccij.
clj.	ccv.
cliij.	ccvij.
clv.	ccx.
clvij.	ccxij.
clix.	ccxiiij.
clxiij.	ccxvj.
clxv.	ccxviij.
clxvij.	ccxx.
clxix.	ccxxiiij.
clxxj.	ccxxvj.
clxxiij.	ccxxix.
clxxvij.	ccxxx.
clxxix.	ccxxxij.
clxxxj.	

Et sic est finis.

Petrus Erardo de harlem
Canonico Traiectensi.